

Parmeswar ke naawa poestak

International Bible Society

Het Nieuwe Testament in
Sarnami Hindoestani

1st uitgave, 1997
2de uitgave, 2009

©International Bible Society

Licencia Creative Commons

Naamsvermelding-Niet-commercieel-Geen Afgeleide werken 3.0 Unported
De gebruiker mag:

het werk kopiëren, verspreiden en doorgeven

Onder de volgende voorwaarden:

Naamsvermelding — De gebruiker dient bij het werk de door de maker of de licentiegever aangegeven naam te vermelden (maar niet zodanig dat de indruk gewekt wordt dat zij daarmee instemmen met uw werk of uw gebruik van het werk).

Niet-commercieel — De gebruiker mag het werk niet voor commerciële doeleinden gebruiken.

Geen Afgeleide werken — De gebruiker mag het werk niet bewerken.

- Het voorgaande laat de wettelijke beperkingen op de intellectuele eigendomsrechten onverlet.
- De morele rechten van de auteur

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0>

Poestak

Mateas	6
Markas	66
Loekaas	105
Johaanas	168
Pathaawal waalan	214
Roma	276
1 Korente	306
2 Korente	334
Gaalaatsia	351
Efese	362
Fielepie	372
Kolosa	379
1 Tesaalonieka	386
2 Tesaalonieka	392
1 Tiemotias	395
2 Tiemotias	403
Tietas	409
Fielemon	413
Hebar log	415
Jaakobas	435
1 Petras	443
2 Petras	453
1 Johaanas	459
2 Johaanas	467
3 Johaanas	468
Joedaas	470
Aagam ke baat	473

Pahiela baat

Dher manai bole hai kie khaalie ek Parmeswar hai. Ie satj baat hai. Dher bhagwaan, dewta aur dewie hai, bakie khaalie ek sattja Parmeswar hai. Oe saara sansaar banaais hai. Ie poestak me liekhal hai kaise oe apane ke aapan Beta Jiesoe Kriest dwaara djanaais hai.

Parmeswar pahiele aapan sanesian pathaaike apane ke Israel ke djaatie khaatien djanaais hai. Oesabke tjaahat raha sab koi se bataawe ke aur aapan tjaal-tjalan se dekhaawe ke kie oe kaisan hai. Pahiela djabaana me oe aapan sanesian se koetjh poestak liekhwaais. Ie sab liekhal baat ek me okar pahiela poestak hai. Tab oe aapan Beta Jiesoe ke doenia me pathaais. Oe Parmeswar hai aur bhie iensaan hoi gail hai. Oe manai log ke sab baat siekhaais djaun okar Pieta ose bolies raha. Ekare baad Parmeswar koetjh manai log se auro poestak aur tjiethie liekhwaais. Oesab liekhies kie Jiesoe ka bolies aur karies hai, tab ose ka bhail hai aur ekar matlab ka hai. Ie sab liekhal baat Parmeswar ke naawa poestak bolaawal dja hai.

Sab djoeg me aur doenia bhar me iensaan logan djaanat raha kie oesab Parmeswar se doer rahe hai. Oelog hardam kausies karat raha oke djaane ke aur ose ek howe ke. Ie poestak me liekhal hai ie kaise hoi sake hai. Aur bhie liekhal hai kaise hamlogke aapan djiewan bietaawe ke tjaahie okare khaatien.

Koetjh baat [ ] me liekhal hai. Ekar matlab hai kie koi na djaane hai kie ie sab baat soeroe se kie okare baad liekhal gail hai. Djaun baat ie rakam se liekhal hai, oe baat liekhal hai parhe waalan ke sahaaita kare khaatien Parmeswar ke baat auro barhia se samdjhe ke. Ie sab baat Parmeswar ke poestak me ke na hai.

Ten geleide

Het boek dat voor u ligt is een vertaling van het Nieuwe Testament in het Sarnami Hindoestani. Deze taal wordt gesproken door vele Hindoestanen die voornamelijk in de kustvlakte van Suriname en in Nederland wonen. Een groot aantal van hen is zeer goed in staat de Bijbel in het Nederlands te lezen, maar sommigen ondervinden daarbij moeite. Voor de meesten geldt dat Sarnami hun moedertaal is, de taal die tot hun hart spreekt.

Bij de vertaling is getracht zo nauwkeurig mogelijk de betekenis van de oorspronkelijke tekst weer te geven. Deze oorspronkelijke tekst is in eenvoudig Grieks geschreven. Om de betekenis te vertolken is dan ook bewust gekozen voor het ailie-gailie, het gewone Sarnami Hindoestani zoals dat thuis gesproken wordt.

Misschien zijn er Hindoestanen die nog nooit iets in hun eigen taal hebben gelezen. In het begin is dat even vreemd; men kent het woordbeeld nog niet. Maar wie de moeite neemt om door te lezen, zal merken dat het snel went. Achterin is een verklarende woordenlijst opgenomen. Daarin wordt informatie gegeven over woorden en namen die niet zo bekend zijn. De lezer zal met behulp van deze achtergrondinformatie de tekst beter kunnen begrijpen.

Met de bede dat door het lezen van dit boek velen de levende God zullen leren kennen zoals Hij zich geopenbaard heeft in zijn Zoon Jezus Christus en dat dit boek een richtlijn mag zijn voor een leven met Hem, wordt deze vertaling aan Hem opgedragen.

Khoes khabar djaise

Mateas liekhies hai

Pahiela baat

Mateas Prabhoe Jiesoe ke baara tjela log me ke ekgo raha. Oe bhie Lewie bolaawal gail. Oe aapan poestak pahiela dardja par Israel logan khaatien liekhies hai.

Dher dien pahiele Parmeswar Israel ke djaatie log ke waada karies raha kie ek raadja aagis oesabke batjaawe khaatien. Oe raadja Daawied ke aulaad rahat aur 'iensaan ke Beta' bolaawal djaat. Mateas aapan poestak me dher Parmeswar ke sanesian ke baat jaad karwaais dekhaawe khaatien kie Jiesoe sattje ke Parmeswar ke Kriest jaane tjoenal waala Raadja hai.

Jiesoe Kriest ke baap-daada log ke naam

(Loekaas 3:23-38)

- 1** Ie sab naam Jiesoe Kriest ke baap-daada log ke hai. Oe Daawied aur Aabraaham ke aulaad hai.
- ² Aabraaham Iesaak ke baap raha.
Iesaak Jaakob ke baap raha.
Jaakob Joeda aur okar bhaai log ke baap raha.
- ³ Joeda Peres aur Serah ke baap raha aur oelogke maai Taamar raha.
Peres Hesron ke baap raha aur Hesron Aaram ke baap raha.
- ⁴ Aaram Aamienaadab ke baap raha.
Aamienaadab Nahson ke baap raha. Nahson ke beta Saalmon raha.

- ⁵ Saalmon Boas ke baap raha
djaun ke maai Raahab raha.
Boas Obed ke baap raha aur okar maai Roet raha.
Obed Jesai ke baap raha.
- ⁶ Jesai raadja Daawied ke baap raha.
Daawied Saalomo ke baap raha aur Saalomo ke maai Oeria ke aurat raha.
- ⁷ Saalomo Rehaabeam ke baap raha.
Rehaabeam Aabia ke baap raha.
Aabia Aasa ke baap raha.
- ⁸ Aasa Josaafat ke baap raha.
Josaafat Joram ke baap raha.
Joram Oesia ke baap raha.
- ⁹ Oesia Jotam ke baap raha.
Jotam Aahas ke baap raha.

Aahas Heskia ke baap raha.
¹⁰ Heskia Maanase ke baap raha.
 Maanase Aamon ke baap raha.
 Aamon Josia ke baap raha.
¹¹ Josia Jekonia ke aur okar bhaai
 ke baap raha oe samai
 djab Israel ke djaatie log
 Baabielonia ke des me
 djabar-djastie se ledjaawal
 gail raha.
¹² Ekare baad Jekonia ke beta
 Sealtiejel paida bhail.
 Sealtiejel Seroebaabal ke baap
 raha.
¹³ Seroebaabal Aabioed ke baap
 raha.
 Aabioed Eljaakem ke baap raha.
 Eljaakem Aasor ke baap raha.
¹⁴ Aasor Saadok ke baap raha.
 Saadok Aahem ke baap raha.
 Aahem Elioed ke baap raha.
¹⁵ Elioed Eleaasar ke baap raha.
 Eleaasar Matan ke baap raha.
 Matan Jaakob ke baap raha.
¹⁶ Jaakob Josaf ke baap raha.
 Josaf Maria ke aadmie raha,
 aur Maria Jiesoe ke maai
 raha. Jiesoe bhie Kriest^a
 bolaawal dja hai.
¹⁷ Aabraaham se Daawied talak
 tjauda pierahie hai. Aur bhie tjauda
 pierahie hai Daawied se leike djab
 talak djanta ke Baabielonia des me
 djaai ke paral. Aur djab se oesab
 Baabielonia se lautke aail Kriest ke
 djanam talak bhie tjauda palwaar
 hai.

Jiesoe ke djanam

¹⁸ Ab ham bataab Jiesoe Kriest
 ke djanam kaise bhail. Maria ke

tjhekaai Josaf se hoi gail raha. Aur
 oesabke biaah howe se pahiele aise
 bhail kie Maria ke Pawietr Aatma
 dwaara larka howat. ¹⁹ Maria ke
 hone waala patie ek bhala aadmie
 raha aur oe na maangat raha kie
 Maria ke saram pahoetje. Ohie se
 oe aapan man me sotjies Maria ke
 biena haltjal matjaawe tjhor dewe
 ke. ²⁰ Bakie djab oe aisan bietjaar
 karat raha tab oe ekgo sapana me
 dekhies kie ek Parmeswar ke parie
 okar paas aail aur bolies: „He Josaf,
 Daawied ke aulaad, toe na sotj kar
 Maria se biaah kare ke. Oe Larka to
 Pawietr Aatma ke dwaara paida hoi.
²¹ Maria ke ek beta hoi aur toe okar
 naam Jiesoe dharaihe. Oe aapan
 djaatie ke paap me se batjaaiga.
²² Ie sab hoiga djeme Parmeswar ke
 baat poera howe djaun oe dher dien
 pahiele aapan sanesia Jasaaja ke
 dwaara djanaais raha. Oe ose bolies
 raha:

²³ ‘Soen, kania ke ek beta paida
 hoiga. Aur okar naam
 Emaanoewel rahiega.
 Ie naam ke matlab hai:
 Parmeswar hamlogke saath
 hai.’ ”

²⁴ Djab Josaf djaag gail tab oe karies
 djaise Prabhoe ke parie ose bolies
 raha. Oe Maria ke aapan ghare legail.
²⁵ Bakie oe okar saath na soetal djab
 talak okar beta na paida bhail. Aur oe
 Larka ke naam Jiesoe dharaais.

Boeddiemaan log aail

Jiesoe ke aadar kare

2 Jiesoe Betlehem me paida
 bhail aur oe sahar Joedea ke

a 1:16 ‘Kriest’ ke matlab hai ‘Parmeswar ke waada karal Raadja.’

diehaat me hai. Oe samai hoewa ke raadja ke naam Herodes raha.

Tab okare baad koetjh boeddiemaan poerab kait se aail djaaha soeroedj oege hai aur oelog Jeroesaalem ke sahar me pahoetjal.

²Tab oesab hoewa ke manai log se poetjhies kie: „Israel ke raadja djaun ab paida bhail hai, oe kaaha rahe hai? Hamlog poerab kait me rahiela aur hoewa par hamlog okar tarai dekhlie hai. Ohie khaatien hamlog ailie hai oke poedje.”

³Tab raadja Herodes soenke bahoet ghabaraail aur sab Jeroesaalem ke manai log bhie.

⁴Tab raadja sab barka agwan aur dharam ke parhal waalan ke bolwaaike oesabse poetjhies kie: „Kriest ke djanam kaaha hoi?” ⁵Tab oesab bolies: „Betlehem sahar Joedea diehaat me. Aise pahiele Parmeswar ke sanesia Mieka liekhies raha kie:

⁶‘He Joedea diehaat ke Betlehem sahar,
toe ek tjhota sahar baate.
Tabbo tore me ek barka aadmie paida hoiga.
Oe hamaar Israel ke djaatie ke ek attjha tjaraawe waala ghat rahiega. Ohie se toe sab se tjhota sahar na baate!’ ”

⁷Tab raadja Herodes boeddiemaan log ke tjoeppe se aapan paas bolwaaike oesabse poetjhies kie: „Hamse bataaw, toelog oe tarai kab dekhlie baate?” Tab oesab bataais.

⁸Tab oe oesabke Betlehem sahar pathaais aur bolies: „Dja larka ke khodj. Aur djab toelog oke paihe tab aaike hamse bataihe. Tab ham

bhie djaab oke poedje.” ⁹Ekare baad oesab tjai gail.

Aur dekh, oe tarai djaun oesab poerab kait se dekhies raha, oesabke aage aage tjale lagal oe djagaha talak djaaha Larka raha aur hoewa par roek gail. ¹⁰Oesab tarai dekhke bahoet khoesie bhail!

¹¹Tab djab oesab ghar me gail tab Larka aur okar maai ke paais. Oelog Larka ke aage gaathie par gierke oke poedjies. Aur aapan djhorie kholke oke sona ke tjiedj, lohbaan aur mahakauwa taufa deis.

¹²Tab ek sapana me Parmeswar oesabse bolies kie: „Raadja Herodes ke paas lautke na djaihe.” Ohie khaatien oesab ek doesar rasta se aapan des laut gail.

Jiesoe Egypte ke des me

¹³Djab boeddiemaan log tjai gail raha tab Josaf bhie ek sapana dekhies. Ek Parmeswar ke parie ose bolies: „Oethke Larka aur okar maai ke leike Egypte des me bhaag dja, nahie to raadja Herodes Larka ke marwaaai dhaarie. Ohie se hoewa rahiehe djab talak ham tose na bolab.” ¹⁴Josaf bietj raat me oethke Larka aur okar maai ke leike Egypte me bhaag gail. ¹⁵Aur djab talak raadja Herodes na mar gail oesab hoewa raha. Aisane poera bhail djaun Parmeswar aapan sanesia Hosea dwaara bolies raha kie:

„Ham aapan Beta ke Egypte ke des me se bolailie hai.”

Larkan ke maut

¹⁶Raadja Herodes djab dekhies kie boeddiemaan log okar baat na

soene hai, tab oe bahoet goessaail. Aur oe hoekoem deis kie Betlehem sahar me aur okare aas-paas ke sab laundan doi baries tak marwaai dhaare ke. Oe boeddiemaan log se to poetjhies raha kie Jiesoe kab paida bhail hai. ¹⁷Aisane dekhaail kie Parmeswar ke sanesia Jeremia ke baat poera hoi gail. Oe bolies raha:

¹⁸ „Raama sahar me soena hai kie Raahel aapan larkan khaatien piet-pietke rowe hai aur koi na oke samdjhaai sake hai. Oesab to mar gail hai.”

Kaise Jiesoe, Maria aur Josaf lautal

¹⁹Josaf log Egypte des me rahat raha djab talak raadja Herodes na maral. Tab Josaf phien se ek sapanam me ek Parmeswar ke parie okar paas aawat dekhies. Parie bolies kie: ²⁰ „Dje maangat raha Larka ke maar dhaare, oesab mar gail. Ohie se Larka aur okar maai ke leike phien se Israel des me dja.” ²¹Josaf oethke Larka aur okar maai ke leike hoewa phien laut gail.

²²Bakie djab oe soenies kie Herodes ke beta Arkelaaioes ab Joedeas ke diehaat ke raadja hai, tab oke dar lagal hoewa djaai ke. Tab ek doesar sapanam me oe raai paais Gaalielea ke diehaat me djaai ke. ²³Djab oesab hoewa par pahoetjal tab Naasaaret sahar me rahe lagal. Aisane poera bhail djaun Parmeswar ke sanesia log Kriest ke biese me bolies raha:

„Oe ek Naasaaret waala bolaawal djaaigna.”

Johaanas dopoe kare waala

(Markas 1:2-8; Loekaas 3:3-18; Johaanas 1:6)

3 Koetjh dien baad Johaanas dopoe kare waala Joedeas ke maidaan me partjaar kare lagal aur bolies kie: ² „Bhaai log, swarag ke raadj nagietj aai gail hai! Aapan paap pastaaie Parmeswar ke rasta par tjal!” ³Sanesia Jasaaja pahiele ehie Johaanas ke baare me bolies raha kie:

„Maidaan me koi djor se boliega: ‘Parmeswar khaatien rasta tjaar kar djeme oe siedha rasta par tjal sake!’ ”

⁴Johaanas oet ke baar waala kapra pahienat raha. Oe ekgo tjamra ke tjamotie aapan karhiaaw me lagaawat raha. Oe phatienga khaat raha aur maidaan me madh tjaatat raha.

⁵Tab Jeroesaalem sahar aur sab Joedeas diehaat aur Jordaan nadie ke galie ke log okar paas aail. ⁶Aur oesab okar baat maanke bolies kie: „Hamlog paapie baatie.” Aur oelog apane ke Jordaan nadie me Johaanas se dopoe karwaais. ⁷Tab dher Fariesie aur Sadoesie log^b bhie aail dopoe lewe khaatien. Bakie djab Johaanas oelogke dekhies tab oesabke daate lagal aur bolies: „Are, dhokhaabaad log! Ke toelogse bataais hai kie toelog Parmeswar ke goessa me se batj sake hai?”

⁸Bestar hai kie toelog aapan tjaal-tjalan se dekhaihe kie toelog maange hai aapan djiewan badale aur bietaawe djaise Parmeswar ke parsand howe hai. ⁹Toelog na

^b 3:7 Fariesie aur Sadoesie logan doi rakam Israel ke dharam ke koel raha.

sotjiche kie: 'Hamlog Parmeswar ke bieswaasie Aabraaham ke aulaad baatie, ohie se hamlog Parmeswar ke goessa me se batj djaab.' Ham toeloge boliela kie Parmeswar Aabraaham khaatien ie patthar se aulaad banaai sake hai. ¹⁰Taanga per ke lage rakhaai gail. Djab ek per attjha phal na dewe hai, tab oe kaatal djaai aur aagie me djaraawal djaaga.

¹¹Ham toeloge paanie se dopoe kariela dekhaawe khaatien kie toelog aapan paap pastaaie ek naawa djiewan soeroe karle hai. Bakie hamare baad ek Aadmie aaiga djaun ke hamse djaada saktie hai. Ham okar djoeta oethaawe laaik na baatie. Oe toeloge Pawietr Aatma aur aagie se dopoe kariega. ¹²Oe iensaan logan ke faisala kariega djaise ek khetiar dhaan osaaie bakhaar me rakhie aur paija ke aagie me djaraai dei. Aur oe aagie kabhie na boetiega."

Jiesoe kaise dopoe karal gail

¹³Tab Jiesoe Gaalielea ke diehaat tjhorke Johaanas ke paas gail Jordaen nadi me apane ke dopoe karwaawe ke. ¹⁴Bakie Johaanas na maangat raha aur bolies: „Toe hamare paas aile? Hamke tjaahie tose dopoe karwaawe ke.” ¹⁵Tab Jiesoe bolies: „Hamlogke tjaahie Parmeswar ke sab hiettjha poera kare ke. Ohie se toe hamme dopoe kar.” Tab Johaanas oke dopoe karies.

¹⁶Toerant Jiesoe dopoe hoike paanie me se nieksal. Aur dekh, swarag khoel gail aur Johaanas dekhies kaise Parmeswar ke Aatma

ek kaboettar ke roep me oetarke Jiesoe ke oeppar aawe hai. ¹⁷Aur swarag me se bhie ek aawaadj soenaail. Pieta Parmeswar bolies: „Je hamaar pjaara Beta hai aur hamme bahoet parsand howe hai.”

Saitaan kaise maangat raha Jiesoe ke bahakaawe

(Markas 1:12,13; Loekaas 4:1-13)

4 Ekare baad Pawietr Aatma Jiesoe ke midaan me legail djeme saitaan oke adjmaaike dekh sake kie oe Parmeswar ke baat soene hai kie na. ²Jiesoe tjaalies dien aur raat bhoekha raha. Tab ant me oke bhoekh lagal. ³Ohie tem par saitaan aail aur ose bolies kie: „Djab toe Parmeswar ke Beta baate tab oe patthar se bol de kie bret hoi djaai.” ⁴Bakie Jiesoe bolies: „Parmeswar ke poestak me liekhal hai: 'Ek iensaan na khaalie khaaik se djiega, bakie bhie Parmeswar ke sab baat dwaara.' ”

⁵Tab saitaan oke Jeroesaalem sahar me legail aur Parmeswar ke mahal par thara karwaais. ⁶Oe bolies: „Parmeswar ke poestak me liekhal hai kie: 'Parmeswar aapan parie log se boliega tor rakhwaala kare ke. Oesab toke aapan haath par rok leiga djeme tor gor ieta me na lage.' Ohie se djab toe Parmeswar ke Beta baate tab toe nietje koed dja.” ⁷Bakie Jiesoe bolies: „Parmeswar ke poestak me bhie liekhal hai kie: 'Parmeswar tor Prabhoe hai, ohie se toe oke na adjmaaw.' ”

⁸Tab oe oke ek bahoet oetja pahaar par legail aur hoewa se doenia bhar ke raadj-paat aur

okar soendarta dekhaais. ⁹Bolies: „Ham toke ie sab dei deb djab toe aapan gaathie par gierke hamme poedjiehe.” ¹⁰Tab Jiesoe bolies: „Parmeswar ke poestak me liekhal hai kie: ‘Parmeswar tor Prabhoe hai, toe khaalie okar poedja kar.’ Saitaan, toe hia se tjal dja.”

¹¹Saitaan oke tjhorke tjal gail. Aur toerant Parmeswar ke parie log aaike Jiesoe ke sewa kare lagal.

Jiesoe kaise aapan kaam soeroe karies

(Markas 1:14; Loekaas 4:14,15)

¹²Djab Jiesoe ke pata mielal kie Johaanas dopoe kare waala pakaraaike djahal me band hai, tab oe Gaalielea ke diehaat me tjal gail. ¹³Oe Naasaaret sahar tjhorke Kaapernaum sahar me gail rahe. Oe sahar Gaalielea samoendar ke kienaare hai Seboelon aur Naftaalie ke galie me. ¹⁴Aisane Parmeswar ke sanesia Jasaaja ke baat poera bhail. Oe Jiesoe ke biese me hoewa ke manai log se bolies raha kie:

¹⁵ „He Seboelon aur Naftaalie ke diehaat log, toelog samoendar ke kienaare rahe hai. Aur Jordaan ke nadie ke oepaar rahane waalan, aur Gaalielea ke diehaat ke dher manai log,

¹⁶ toelog ekdam se andhiaar me rahe hai. Bakie toelog ek biesaal djotie dekhiehe. Aur andjor hoi djaiga oe manai log khaatien djaun ek andhiaar des me rahe hai djaaha maut raadj kare hai.”

¹⁷Oe tem se Jiesoe partjaar kare lagal. Oe bolies kie: „Swarag ke

raadj nagietj aai gail. Ohie se aapan paap pastaaw aur Parmeswar ke rasta par tjal.”

Pahiela tjela log

(Markas 1:16-20)

¹⁸Ek dien Jiesoe Gaalielea ke samoendar ke kienaare kienaare tjalat djaat raha. Tab hoewa par doei bhaai ke dekhies. Oesab aapan djaal paanie me bahaawat raha. Oelogke naam Siemon aur Andreas hai. Siemon bhie Petras bolaawal dja hai. Aur ie doeno matjhar marwa raha.

¹⁹Tab Jiesoe oesabse bolies: „Aaw tjal hamaar saathe, tab ham toelogke siekhaabe kaise manai log ke bolaawe ke Parmeswar khaatien.” ²⁰Oesab toerant aapan djaal tjhorke okar saath tjal gail.

²¹Tab hoewa se aage tjalke phien se doei bhaai ke dekhies. Oesab Sebedeas ke betwan raha. Aur oesabke naam Jaakobas aur Johaanas raha. Oesab aapan baap ke saathe bot me baithke djaal setiaawat raha. Tab Jiesoe oe doeno bhaai ke bhie apane paas bolaais. ²²Aur oesab toerant aapan baap aur bot tjhorke okar saathe tjale lagal.

Jiesoe ke siektjha aur bhala kaam

²³Jiesoe Gaalielea ke diehaat bhar me ghoem ghoemke partjaar ke ghar me khoes khabar ailaan karat raha kie Parmeswar manai log ke diel me maange hai raadj tjalaawe. Aur oe bhie har ek rakam bemaria log ke attjha karat raha. ²⁴Sieria des bhar me manai log okare baare me bhie soenies. Tab oelog aapan kharaab bemarian ke okar paas

laais. Oelogke har ek rakam ke bemaarie aur piera raha, ketane ke bhoet pakaries raha, miergie aawat raha aur loendj log ke. Aur Jiesoe ie sab ke attjha karies. ²⁵Djhoend bhar manai log okar paatjhe paatjhe tjalat raha. Oesab Gaalielea ke diehaat ke raha aur bhie Das-sahar-ke galie, Dekaapoles diehaat, Jeroesaalem sahar, Joedea diehaat aur Jorjaan nadie ke habara ke raha.

Jiesoe ke partjaar djab oe pahaar par baithal raha

(Loekaas 6:20-23)

5 Jiesoe oe barka djhoend ke dekhke pahaar par baith gail. Aur okar tjela log okar paas gail.

²Tab oe siekhaawe lagal kie:

³„Soekhie hai djekar diel garieb hai. Oe swarag ke raadj me bhiettar djaaiga.

⁴Soekhie hai dje oedaas hai. Parmeswar oke tieha deiga.

⁵Soekhie hai dje sadhaaran hai. Dhartie oelogke khaatien rahiega.

⁶Soekhie hai dje diel bhar se maange hai kie Parmeswar ke hiettjha poera howe. Okar hiettjha ekdam poera hoiga.

⁷Soekhie hai dje daajaaloe hai. Oke Parmeswar ke daaja mieliiega.

⁸Soekhie hai dje safa diel se Parmeswar ke maane hai. Oe Parmeswar ke dekhiega.

⁹Soekhie hai dje doesman log ke ek karwaawe hai. Oe Parmeswar ke larka bolaawal djaaiga.

¹⁰Soekhie hai dje Parmeswar ke baat maane ke dwaara sataawal dja hai. Oe swarag ke raadj me bhiettar djaaiga.

¹¹Soekh me rahiehe djab manai log toelogke niendara karie, sataai aur hamaar baat soene ke dwaara toelogke baare me har ek rakam djhoeth bolie. ¹²Aisane Parmeswar ke sanesia logan pahiele bhie sataawal gail. Swarag me toelogke barka ienaam mielie. Ohie se hardam khoesie rahoe.”

Jiesoe ke tjela log ke kaise tjaahie rahe ke

(Markas 4:21; 9:50; Loekaas

8:16; 11:33; 14:34,35)

¹³Jiesoe bolies: „Toelog doenia khaatien djaise niemak baate. Aur djab niemak me taagat aur sawaad na hai, tab kaun tjiedj se khaaik sawaad dei sake hai? Oe to be-kaamiel hoi gail hai aur phekal djaaiga djaaha manai log gor se katjariega.

^{14,15}Toelog doenia me djaise djotie baate. Koi na tjieraag baarke top dewe hai, bakie oke oetja dhar dewe hai, tab ghar bhar thiek se dekh paawe hai. Aur ek pahaar par ke sahar bhie thiek se dekha hai. ¹⁶Aisane toelog aapan djotie manai log khaatien tjamkaaw djeme oelog dekhke toelogke swarag ke Pieta Parmeswar ke goen gaawe.”

Parmeswar ke kaanoen

¹⁷Jiesoe bhie bolies: „Toelog na sotjieve kie ham ailie hai Parmeswar ke kaanoen aur okar sanesian ke baat toere. Ham na ailie hai toere bakie poera kare.

¹⁸Ham toelogse satj boliela kie djab lek ie dhartie aur swarag rahiega Parmeswar ke kaanoen ke ek attjhar na badaliiega. Aur

doenia aur swarag ke samaap howe se pahiele Parmeswar ke sab baat poera hoiga. ¹⁹Dje okar kaanoen ke ek tjhota toekkara toerie aur manai logan ke aise siekhaai, oe swarag ke raadj me bahoet tjhota maanal djaaiiga. Bakie dje ie kaanoen ke baat maaniega aur doesare ke bhie siekhaaiga, oe swarag ke raadj me barka bolaawal djaaiiga. ²⁰Ham toelogsse boliela kie djab toelog aapan djiewan dharam ke parhal waalan aur Fariesie logan se auro safa se na bietaihe tab toelog swarag ke raadj me kabhie na bhiettar djaihe.”

**Tjhama kare aur doesare
se phien ek howe**

²¹Jiesoe samdjhaaie bolies: „Toelog soenle hai kie Mosas toelogske baap-daada log se bolies raha: ‘Koi ke na maar dharihe. Dje ek doesare ke maar dhaariega, djadj oke sadja deiga.’ ²²Ie satj hai, bakie ham toelogsse boliela kie dje ek doesare se moeh phoelaaike rahe hai, djadj ke tjaahie ohoeke sadja dewe ke. Dje goessa me bole hai: ‘Toe gadaha baate,’ oke tjaahie djadj ke sab se barka sadja miele ke. Aur dje bole hai: ‘Toe paagal baate,’ oe narak ke aagie me pahoetjiega. ²³Ohie se djab toe djaihe Parmeswar ke koetjh baliedaan kare aur hoewa par toke jaad bhail kie koi tor oeppar goessaail hai, ²⁴tab toke tjaahie aapan daan hoewa par tjhorke ose phien ek howe ke. Tab toe aaike Parmeswar ke aapan daan dei sakiehe.

²⁵Djab toe koi ke koetjh dharta baate, tab ose kaida se agahie se

batia le, nahie to oe toke djadj ke hawaale kar dei aur toe djahal katiehe. ²⁶Ham toelogsse satj boliela kie toelog djahal me se na niekar paihe djab lek ek ek sies na bharihe.

Biehautie aur biehaute

²⁷Toelog soenle hai kie Mosas toelogske baap-daada log se bolies raha kie: ‘Aapan biaah ke waada na toer.’ ²⁸Ie satj hai, bakie ham toelogsse boliela kie dje ek doesar koi ke aurat ke taake hai aur oke maange hai rakhe, oe aapan diel me aapan biaah ke waada toer tjoekeal hai.

^{29,30}Ohie se djab tor dahiena aakhie tose kharaabie karwaaiga, tab toke tjaahie oke niekaarke biege dewe ke. Aur djab tor dahiena haath kharaabie karwaaiga tab oke kaatke biege de. Bestar hai kie toe ek dehie ke toekkara kamtie leike swarag me djaihe nahie to dehie bhar leike narak me pahoetjiehe.

³¹Bhie bolal gail hai kie: ‘Dje aapan aurat ke tjhore hai, oke tjaahie oke ek kaagadj dewe ke djaun par liekhal hai kie ab se oelogske tjhoettie-tjhoetta hoi gail hai.’ ³²Bakie ham toelogsse boliela kie dje aapan aurat ke tjhor dewe hai djaun doesar aadmie se kharaabie na karies hai, oe aapan aurat ke kharaabie karwaaewe hai djab aurat phien se biaah kariega. Aur djaun aadmie ose biaah kariega, oe bhie ose kharaabie kariega.

Kasam khaai ke biese me

³³Toelog bhie soenle hai kie Mosas toelogske baap-daada log

se bolies raha kie: 'Aapan kasam na toeriehe, bakie Prabhoe ke aage aapan kasam poera kariehe.'³⁴ Bakie ham toeloge boliela kie kabhie na kasam khaihe. Toelog swarag ke naam leike kasam na khaihe. Hoewa par Parmeswar rahe hai.³⁵ Aur dhartie par Parmeswar aapan gor dhare hai, ohie se dhartie ke naam leike bhie na kasam khaihe. Aur Jeroesaalem ke naam leike bhie na kasam khaihe. Oe sahar Parmeswar ke hai aur oe sab se barka maahaaraadja hai.³⁶ Aur toeloge bhie na tjaahie aapan moerie par haath dharke kasam khaai ke. Toelog aapan ek moerie ke baar na oeddjar kie to karia kar sake hai.³⁷ Toeloge tjaahie hardam aapan djabaan poera kare ke. Tor moeh ke 'ha' ha rahe aur tor 'na' na rahe. Aur djab koi djabaan dei aur bhie kasam kha hai, tab hoewa par koetjh garbar hai.

Boeraai ke badala boeraai

(Loekaas 6:29-30)

³⁸Toelog bhie soenle hai kie Mosas bolies raha kie: 'Djab koi doesare ke aakhie phor dei, tab okar aakhie bhie tjaahie phor dewe ke. Aur djab koi doesar ke daat toer dei, tab okar daat bhie tjaahie toer dewe ke.'³⁹ Bakie ham toeloge boliela kie boeraai ke badala boeraai na kar. Djab koi tor dahiena gaal par maariega, tab ekwa kait bhie maaran deihe.⁴⁰ Aur djab koi toke djadj ke paas ledjaaike tor soth maangie, tab aapan djaakiet bhie dei deihe.⁴¹ Aur djab koi tose djabar-djastie se ek kilometer

aapan bodjha dhowaai, tab toe doi kilometer okar saath tjaliehe.⁴² Aur djab tose koi koetjh maangie, tab oke dei deihe. Aur djab koi tose koetjh oedhaar maangiega, tab oke dei deihe.

Djaran aur pjaar

(Loekaas 6:27-28; 32-36)

⁴³Toelog soenle hai kie manai log bole hai: 'Aapan sanghatian ke pjaar kar aur aapan doesman ke djaran kar.'⁴⁴ Bakie ham boliela kie: Aapan doesman ke pjaar kar aur praatna kar oesab khaatien djaun toeloge sataawe hai.⁴⁵ Djab toelog aise aapan djiewan bietaihe tab toelog aapan swarag ke Pieta ghat rahiehe. Oe soeroedj oegaawe hai aur barkha barsaawe hai kharaab aur bhala aadmie ke oeppar.⁴⁶ Djab toelog khaalie prem kariehe djaun toeloge prem kare hai, tab toeloge kaun ienaam mielie? Kharaab manai log djaise baimaan paisa bharwaawe waalan to bhie aapan sanghatian ke tjaahie hai.⁴⁷ Aur djab toe khaalie aapan bhaai log ke bolkaare hai, tab toe na sotjiehe kie toe bara biesaal kaam kare hai. Djaun log Parmeswar ke baat kabhie na soenies hai, oesab aisane bhie kare hai.⁴⁸ Toeloge tjaahie ekdam safa diel se aapan sab kaam poera taur se kare ke djaise toeloge swarag ke Pieta bhie kare hai.

Daan kare

6 Jaad kar kie toelog bhalaai na kariehe ek doesare ke dekhaawe khaatien. Djab toe aise kariehe tab toeloge aapan

swarag ke Pieta lage ienaam na mielie. ²Toelog koi ke bhalaai karke na djaihe tjaaro or bole djaise dekhaawe waalan kare hai. Oelog partjaar ke ghar^c me aur rasta par djaaike ie sab kare hai manai ke aadar paawe khaatien. Ham toelogse satj boliela kie ie rakam se oelog aapan ienaam paai tjoekal hai. ³Bakie djab toelog ek doesare ke koetjh sahaaita kariehe tab tor baawa haath ke na tjaahie djaane ke kie tor dahiena haath ka kare hai. ⁴Ie rakam se tor daan tjhiepahalie. Tor swarag ke Pieta sab tjhiepahalie tjiedj dekhe hai, aur oe toke ienaam deiga.

Praatna kare

(Loekaas 11:2-4)

⁵Naklie dharmie logan praatna kare hai doesare ke dekhaawe khaatien. Bakie toelog aise na kariehe. Oesabke attjha lage hai partjaar ke ghar me aur sahar ke kona kona me thara hoike praatna kare ke. Ham toelogse satj boliela kie oelog aapan ienaam paai tjoekal hai. ⁶Bakie djab toelog praatna kariehe tab aapan kamra me djaaike kamaarie band kar deihe. Tab hoewa par praatna kariehe aapan swarag ke Pieta se. Oe sab tjhiepahalie tjiedj dekhe hai, aur oe toke ienaam deiga.

⁷Be-bieswaasie logan dher dher baat bolke praatna kare hai, bakie toelog aise na kariehe. Oelog sotje hai kie djab derie talak praatna kariega, tab Parmeswar oelogke praatna soeniega. ⁸Toelog aise

na kariehe. Toelogke maange se pahiele Pieta Parmeswar djaane hai kie toelogke kaun tjiedj djarorie hai. ⁹Toelog ie rakam se praatna kariehe:

Hamlogke swarag ke Pieta,
sab koi aapke naam pawietr
maane,

¹⁰aapke raadje aawe,
aur djaise tor hiettjha swarag
me poera howe hai, oisane
dhartie par bhie howe.

¹¹Hamlogke aadje ke khaana deihe.

¹²Djaise hamlog aapan
kasoerwaar waalan ke
maaf kariela, oisane aap
hamlogke kasoer maaf kar
deihe.

¹³Hamlogke laalietje me na paran
de aur boeraai me se
batjaaw.

[Aap raadje tjalaawe hai aur
aapke saktie aur mahiemma
hai sada ke lieje.

Aisahie to hai.]

¹⁴Djab toe doesare ke maaf kariehe,
tab tor swarag ke Pieta toke bhie
tjhama kariega. ¹⁵Bakie djab toe
ek doesar ke tjhama na kariehe tab
Pieta Parmeswar toke tjhama bhie
na kariega.

Rodja kie to bhoekha rahe

¹⁶Bolies: „Djab toelog rodja kie to
bhoekha rahiehe, tab aapan tjehera
na oedaas kariehe djaise koi koi
kare hai. Oelog oe dien na sapare
hai aur oedaas hoike doesare ke
dekhaawe hai kie oelog rodja kie to
bhoekha hai. Bakie ham toelogse
satj boliela kie oelog aapan ienaam

^c 6:2 Israel ke dharam ke partjaar ke ghar 'sienaagog' bolaawal dja hai.

paai tjoekal hai. ¹⁷Djab toelog rodja kie to bhoekha rahiehe, tab aapan moerie par tel lagaaw aur moeh dhow djaise toe hardam kare hai. ¹⁸Ie rakam se manai log na dekhie kie toelog rodja kie to bhoekha baate, bakie toelogke swarag ke Pieta dekhiega. Oe sab tjhiepal tjiedj dekhe hai, aur oe toelogke ienaam deiga.”

Sattja dhan-daulat

(Loekaas 12:33-34)

¹⁹Oe bolies: „Toelog doenia me dhan na bator. Hoewa dewka pare hai aur moertjaai dja hai aur tjor ghoeske tjoraai lewe hai. ²⁰Bakie toelog swarag ke dhan bator. Hoewa par koetjh me kierwa na pare hai, koetjh na moertja hai aur tjor na ghoes sakie. ²¹Djaaha tor dhan hai, hoewa tor man bhie rahie.

²²Ek iensaan ke aakhie djaise okar andar ke tjieraag hai. Djab oe safa tjiedj maange hai dekhe, tab okar man ekdam se andjor hai. ²³Bakie djab oe aapan dhiaan kharaab tjiedj par lagaawe hai, tab okar man ketana andhiaar hai.

²⁴Koi doe maaliek ke na maan sake hai, nahie to oe ek ke djarie aur ekwa ke tjaahie. Aisane toelog aapan dhiaan Parmeswar par aur saathe saath aapan dhan-daulat par na lagaai sakiehe.”

Sotj-phiekier na kar

(Loekaas 12:22-31)

²⁵Ohie se ham toelogse boliela kie toelog khaaik-paanie aur kapra-latta ke biese me sotj-phiekier na kar. Djiewan to khaaik-paanie se aur dehie kapra-latta se djaada

hai. ²⁶Tjierai log ke dekh. Oesab na bowe hai, na kaate hai, aur koetjh na batorke bakhaar me rakhe hai. Tabbo toelogke swarag ke Pieta oelogke khaaik dewe hai. Aur toelog oelogse djaada baate. ²⁷Ke sotj-phiekier karke aapan aajoe barhaai sake hai? ²⁸Tab toelog kaahe ke kapra-latta ke sotj-phiekier kare hai? Ghaas ke phoel ke dekh. Oesab kaam par na dja hai aur kapra na banaawe hai. ²⁹Aur ham toelogse boliela kie raadja Saalomo tjaathe etana dhanie raha, tabbo okar kapra ghaas ke phoel se soendar na raha. ³⁰Djab Parmeswar ghaas ke etana soendar se banaawe hai, tjaathe aadj hai aur biehaan kaatke djaraai dewal dja hai, tab oe toelogke aur soendar na pahienaai sake hai? Dje ie baat na bieswaas kare hai, oe kam-bieswaasie hai.

^{31,32}Be-bieswaasie logan ie sab tjiedj ke biese me sotj-phiekier kare hai. Bakie toelogke swarag ke Pieta djaane hai kie toelogke kaun tjiedj djaroerie hai. Ohie se toelog sotj-phiekier na kar aur na bol kie: ‘Hamlog ka khaabe aur piebe? Aur kaun tjiedj hamlog pahienab?’ ³³Toelog pahiel dardja par aapan dhiaan Parmeswar ke raadj par lagaaw. Tab djaun djaroerie hai, ie sab toelogke miel djaaigna. ³⁴Ohie se toelog biehaan ke tjienta aadj na kar. Aadj ke moesiebat aadj ke lieje bahoet hai. Biehaan to dekhaldjaai.

Doesare ke oeppar faisala na kar

(Loekaas 6:37-42)

7 Doesare ke oeppar faisala na kariehe, tab tor faisala bhie na hoiga. ²Djaise toe doesare ke

tauliehe aur napiehe, oisane toe taulal aur naapal djaihe. ³Toe doesare ke aakhie me ke phaitj dekh lewe hai djaun tjhota galtie hai, bakie aapan aakhie me ke laathie ke na dekh paawe hai.

⁴Djab tor aakhie me ek laathie hai, tab kaise toe aapan bhaai se bol sake hai kie: 'Laaw ham tor aakhie me ke phaitj niekaar dei?' ⁵Are, dhokhaabaadj log! Pahiele aapan laathie ke niekaar de, tab toe thiek se dekh paihe okar aakhie ke phaitj ke niekaare ke.

⁶Pawietr tjiedj koettan ke na deihe, aur aapan nag aur gahana soewar log ke na de, nahie to oesab gor se katjarke aur ghoemke toke tjier-phaar dhaarie.

Parmeswar hamlogke praatna

soene hai

(Loekaas 11:9-13)

⁷Praatna kar, tab toke mielige. Khodj, tab toe paihe. Aur khoet-khoetaaw, tab tor khaat kholal djaaiiga. ⁸Dje praatna karat rahie, oke mielige. Dje khodjat rahie, oe paaiga. Aur dje khoet-khoetaawat rahie, okar khaat kholal djaaiiga. ⁹Djab tor larka tose bret maangie tab toe oke thoro ieta deihe? ¹⁰Aur djab oe matjharie maangie tab toe oke thoro saap deihe? ¹¹Manai logan kharaab hai aur tabbo aapan larkan ke attjha tjiedj djaane hai dewe. Bakie tor swarag ke Pieta poera hai. Tab djab koi ose koetjh praatna karke maange hai tab oe ketana djaada attjha tjiedj deiga!

¹²Djaise toe maange hai kie manai log tor sanghe rahe, oisane

toe oesabke sanghe rahoe. Ie Mosas ke aur bhie Parmeswar ke doesar sanesia log ke baat tjhota roep me hai."

Doei rasta

(Loekaas 13:24)

^{13,14}Jiesoe bolies: „Djaun phaatak dwaara aur rasta ke alang toe barbaad hoi djaihe, oesab tjaura aur tjakala hai. Aur bahoet log opar tjale hai. Bakie djaun phaatak aur rasta se toe sattja djiewan paihe, oesab tjhota aur paatar hai. Aur dher manai log oe rasta na paawe hai. Ohie se paatar phaatak me se Parmeswar ke raadj me bhiettar dja.

Naklie sanesia

(Loekaas 6:43-44)

¹⁵Naklie sanesia log se batjiaike rahiehe. Oesab djaise ek bhola-bhaala bhara dekhha hai, bakie sattje me djaise ek bara khatarnaak djanaawar hai. ¹⁶Ek per aapan phal se pahietjaanal dja hai, oisane toellog naklie sanesia log ke oesabke tjaal-tjalan se pahietjaan paihe. Toe ek kaata ke per me se thoro aam kie to amroed toer sake hai? ¹⁷Aisane ek attjha per attjha phal dewe hai aur ek kharaab per kharaab phal. ¹⁸Ekgo barhia per kharaab phal na dei sake hai, aur ek kharaab per barhia phal na dei sake hai. ¹⁹Har ek per djaun barhia phal na dewe hai, oe kaatke aagie me djaraai dewal djaaiiga. ²⁰Aisane toellog sanesia log ke tjaal-tjalan se pahietjaan djaihe kie oesab Parmeswar ke baat satj bataawe hai kie na.

²¹Tjaahe dher manai log hamme Prabhoe bolaawe hai, tabbo na

sab koi Parmeswar ke raadj me djaaiga. Khaalie dje hamaar swarag ke Pieta ke man waala kare hai, oe Parmeswar ke raadj me bhiettar djaai sake hai. ²²Oe dien djab sab koi ke faisala karal djaaiga, tab dher log hamse boliega kie: 'He Prabhoe, hamlog tor naam se sanesa pathailie. Aur hamlog tor naam se to bhoet log ke niekarlie aur atjambho kaam karlie.' ²³Bakie ham oeloge kholke bol deb kie: 'Toelog hamaar sanesia na rahiele. Toelog khaalie aapan man waala karle. Hamaar lage se tjal dja!'

Doei rakam ke djiewan

(Loekaas 6:47-49)

²⁴Har ek djaun hamaar baat soenke kare hai, oe samadjhdaar hai djaise ek manai djaun aapan ghar ek barka patthar par banaais. ²⁵Tab barkha djor se barse lagal aur nadie tjahar gail aur hauwa kaske tjale lagal. Bakie oe ghar to patthar par banaawal raha, ohie se oe na gieral.

²⁶Bakie djab koi hamaar baat khaalie soene hai aur na kare hai, tab oe bhoettjar hai djaise ek manai djaun aapan ghar santie par banaais. ²⁷Tab barkha djor se barsal aur nadie tjahar gail aur hauwa kaske tjale lagal. Aur oe ghar gierke ekdam se naas hoi gail."

Manai log kaise Jiesoe ke baare me sotje hai

²⁸Djab Jiesoe ie sab baat partjaar kar tjoekal raha tab manai log ie baat soenke bahoet atjambho bhail. ²⁹Oe to na dharam ke parhal waalan ghat siekhaawat raha, bakie Parmeswar ke hoekoem se.

Kaise ek korhia attjha bhail

(Markas 1:40-45; Loekaas 5:12-16)

8 Ekare baad Jiesoe pahaar par se oetaral aur djhoend okar pietjhe tjale lagal.

²Tab ek korhia okar paas aaieke gaathie par gierke ose bolies: „Prabhoe djie, djab toe maange hai tab toe hamme attjha kar sake hai.” ³Tab Jiesoe aapan haath barhaaieke oke tjhoeis aur bolies: „Ham maangiela kie toe attjha hoi dja.” Ohie laage oe manai attjha aur safai hoi gail. ⁴Oe bhie bolies kie: „Toe koi se koetjh na bataihe. Dja apane ke ekgo agwa ke dekhaaw kie toe attjha hoi gaile hai. Mosas ke hoekoem me to liekhal hai kie djab ekgo korhia phien se attjha hoi gail hai, tab koetjh baliedaan kare ke tjaahie. Ie kaam kar, tab oesab djaan djaaiga kie toe sattje ke attjha hoi gaile hai.”

Jiesoe kaise ek naukar ke attjha karies

(Loekaas 7:1-10)

⁵Djab Jiesoe Kaapernaum ke sahar me bhiettar gail, tab okar paas ekgo Roma ke soerdjaatie ke barkwa aail ose koetjh bientie kare aur bolies: ⁶„Prabhoe djie, hamaar ghare ek naukar loendj hoi gail aur oke bahoet piera hai.” ⁷Tab Jiesoe poetjhies: „Toe maange hai kie ham aaieke oke attjha karie?” Bakie barkwa bolies: ⁸„Prabhoe djie, ham oe laaik na hai kie aap hamaar ghare aawo. Aap khaalie ek baat bol de, aur hamaar naukar attjha hoi djaaiga. ⁹Ham aapan barkwa ke nietje hai aur hamaar nietje doesar

soerdjaatie hai. Aur djab ham koi ke hoekoem deila: 'Dja!' tab oe dja hai. Aur djab ham ek doesar se boliela: 'Aaw!' tab oe aawe hai. Aur ek goelaam se boliela: 'Ie kar!' tab oe kare hai."

¹⁰Tab Jiesoe ie baat soenke atjambho bhail aur hoewa ke manai log se bolies kie: „Ham satj boliela kie ham Israel me koi ke paas etana barka bieswaas na pailie hai.

¹¹Doenia bhar me se dher doesar djaatie log aaiga aur Israel log ke baap-daada Aabraaham, Iesaak aur Jaakob ke saath swarag ke raadj ke nauta me bhodjan kariega.

¹²Aur tjaathe Israel ke djaatie log ke pahiel dardja par oe nauta me djaai ke tjaahat, tabbo oelog me se dher log hoewa na djaai paaiga. Oelog bahare andhiaar me khaderal djaaiiga. Hoewa par oesab haai-haai karke roi aur daat piesiega." ¹³Aur Jiesoe soerdjaatie ke barkwa se bolies kie: „Toe ghare dja. Djaise toe bieswaas kare hai, oisane tor hiettjha poera hoi." Aur ohie tem par okar naukar attjha hoi gail.

Doesar bemarian

(Markas 1:29-34; Loekaas 4:38-41)

¹⁴Djab Jiesoe Petras ke ghare pahoetjal tab dekhies kie okar saas hoewa bokhaar me paral hai. ¹⁵Bas oe okar haath pakaries aur bokhaar oke pataai gail. Tab aurat toerant oethke okar sewa kare lagal.

¹⁶Oe raat me hoewa ke djanta dher manai log ke Jiesoe ke paas laais djaun ke bhoet pakaries raha. Bas oe ek baat se bhoet-paret ke niekaarke bahaar karies. Aur oe sab bemarian ke bhie attjha kar

deis. ¹⁷Ie sab kaam ke dwaara Parmeswar ke sanesia Jasaaja ke baat poera bhail. Oe dher dien pahiele bolies raha kie:

„Oe hamlogke bemaarie aapan oeppar lei leis hai,
aur hamlogke doekh kaaties hai."

Jiesoe ke rasta par tjale ke matlab

(Loekaas 9:59-60)

¹⁸Ek dien Jiesoe djab dekhies kie okar paas ek djoend manai hai, tab oe aapan tjela log se bolies: „Aaw tjalie samoendar ke oeppar."

¹⁹Tab djaai se pahiele ek dharam ke parhal aadmie okar paas aaike bolies kie: „Maastar djie, tjaathe djaaha toe djaihe, ham tor sanghe tjalab." ²⁰Tab oe bolies: „Djanaawar log ke biel hai aur tjierai log ke khota, bakie iensaan ke Beta ke ek takia na hai aapan moerie dhare ke."

²¹Tab ek tjela ose bienaai karies kie: „Prabhoe djie, hamme djaain deihe djab tak hamaar baap ke mattie na parie." ²²Bakie oe bolies: „Toe hamaar paatjhe tjal. Aur bebieswaasie logan ke aapan palwaar ke mattie dewan de."

Aandhie

(Markas 4:35-42; Loekaas 8:22-25)

²³Tab Jiesoe ek bot me gail aur okar tjela log okar saathe saath gail. ²⁴Tab etana barka aandhie tjale lagal kie halfa bot me djaai lagal. Aur Jiesoe bot me soetal raha. ²⁵Tab okar tjela log okar paas djaaike oke djagaais aur bolies: „Prabhoe djie! Hamlogke batjaaw! Hamlog doebiela!" ²⁶Tab Jiesoe

bolies: „Toelog kaahe ke dera hai? Toelogke bieswaas etana tjhota hai?” Bas oe oethke hauwa aur halfa ke daatke bolies kie: „Roek dja!” Aur paanie ekdam se dhiera hoi gail. ²⁷Tab sab koi atjambho hoike bole lagal kie: „Ie kaisan aadmie hai kie hauwa aur halfa bhie ekar baat maane hai?”

Doei bhoet-paret ke aadmie

(Markas 5:1-20; Loekaas 8:26-39)

²⁸Tab oesabhan samoendar ke habara hoike Gadara des me pahoetjal. Tab hoewa ke kabarsthaan me se doi aadmie oelogke paas aail. Oelogke bhoet pakaries raha aur oelog etana khatarnaak raha kie koi ke hiemmat na raha hoewa paas howe ke. ²⁹Tab oesab tjiellaaie bole lagal kie: „He Parmeswar ke Beta, tose aur hamlogse kaun kaam hai? Toe faisala ke dien se pahiele aile hai hamlogke sataawe ke?”

³⁰Oe tem par koetjh doer me ek barka djoend soewar tjarat raha. ³¹Tab bhoet log Jiesoe se bientie kare lagal kie: „Djab toe hamlogke niekariehe tab oe soewar log ke oeppar pathaai deihe.” ³²Bas oe bolies: „Dja!” Aur bhoet log oe doeno aadmie ke oeppar se oetarke soewar log ke oeppar tjal gail. Tab oe saara djoend toerant pahaar par se dhaurke paanie me koed paral aur sab doeb gail.

³³Tab soewar ke tjaraawe waalan hoewa se bhaagal. Aur sahar me djaaie sab se bataais soewar log se ka bhail raha aur bhie oe doeno bhoet waala aadmie ke biese me. ³⁴Tab oe sahar bhar ke manai log

Jiesoe ke paas gail aur ose bientie karke bolies: „Toe hia se tjal dja.”

Ek loendj kaise attjha bhail

(Markas 2:1-12; Loekaas 5:17-26)

9 Ekare baad Jiesoe phien se bot me djaaie habara kaaties aur oe sahar me pahoetjal djaaha oe rahat raha. Tab koetjh manai log ek tjataai par ek loendj ke leike okar paas aail. ²Tab Jiesoe oesabke bieswaas dekhke loendj se bolies kie: „Beta, hiemmat baanh! Tor paap tjhama hoi gail.” ³Tab ekaat dharam ke parhal aadmie log apane me sotje lagal kie: „Ie to Parmeswar ke bedjatie kare hai.” ⁴Bakie Jiesoe oesabke sotj-bietjaar djaan gail aur bolies: „Toelog kaahe ke boeraai sotje hai? ⁵Kaun tjiedj auro sahadj hai, ie aadmie se bole ke: ‘Tor paap tjhama hoi gail,’ kie: ‘Oethke aur tjal?’ ⁶Ham toelogke dekhaab kie iensaan ke Beta ke saktie hai doenia par paap ke tjhama kare ke.” Oe loendj se bolies kie: „Oeth aur aapan tjataai leike ghare dja.” ⁷Aur aadmie oethke aapan ghare tjal gail.

⁸Tab djoend ie dekhke ghabaraai gail aur Parmeswar ke aadar kare lagal kie oe iensaan logan ke aisan saktie deis hai.

Mateas

(Markas 2:13-17; Loekaas 5:27-32)

⁹Hoewa se Jiesoe aur aage gail. Tab oe djoetie bhare ke ghar lage ek aadmie ke baithal dekhies. Okar naam Mateas raha. Tab oe ose bolies: „Aaw tjalie hamaar saath.” Aur Mateas oethke okare sanghe tjale lagal. ¹⁰Tab Jiesoe

aur okar tjela log okar ghare gail bhodjan kare. Aur dher baimaan djoetie bharwaawe waalan aur doesar paapie log oesabke saath bhie bhodjan karat raha. ¹¹Tab Fariesie log tjela log se poetjhies: „Toelogeke maastar kaahe ke ie kharaab aadmie aur doesar paapie log ke saath bhodjan kare hai?” ¹²Tab Jiesoe ie baat soenke oesabse bolies kie: „Attjha manai log ke daaktar ke djaroerie na hai, khaalie bemarian ke. ¹³Parmeswar bolies hai: ‘Ham toelogeke baliedaan na maangiela, bakie toelog ek doesare ke daaja kar.’ Dja aur ie baat ke matlab siekh. Ham na ailie baatie dharmie logan khaatien, bakie paapie logan khaat.”

Dharam ke nem aur Jiesoe ke siektjha

¹⁴Ek dien Johaanas dopoe kare waala ke tjela log Jiesoe ke paas aail aur poetjhies kie: „Maastar djie, hamlog aur Fariesie log kabhie kabhie rodja kie to bhoekha rahiel. Kaahe ke tor tjela log aise na kare hai?” ¹⁵Tab oe bolies: „Ek biaah me nautaharie log oedaas na howe hai djab lek doelaha oesabke sanghe hai. Aisane hamaar tjela log rodja kie to bhoekha na rahie djab lek ham oesabke saath baatie. Bakie ek dien aaiga kie ham oelogeke saath na rahab. Tab oesab rodja kie to bhoekha rahiega.

¹⁶Dekh, koi na ek naawa tjaktie ek poeraan kapra par lagaawe hai, nahie to kapra auro phat djaai.

¹⁷Aur koi na naawa wien poeraana tjamra ke basta me dhare hai. Poeraan tjamra karer hai aur

naawa wien phoeliega. Ie rakam se basta to phat djaai aur wien bahie djaai. Bakie djab naawa wien naawa tjamra ke basta me dharal djaai tab doeno batj djaai.”

Ek barkwa ke bietia, aur ek bemaar aurat kaise attjha bhail

(Markas 5:21-43; Loekaas 8:40-56)

¹⁸Jiesoe ie sab baat-tjiet abbe karat raha tab ek partjaar ke ghar ke barkwa okar paas aaike aur aapan gaathie par gierke ose bolies kie: „Maastar djie, hamaar bietia abbe abbe mar gail. Bakie djab toe aaike aapan haath okare oeppar dhariehe tab oe phien se djie djaaiiga.” ¹⁹Tab Jiesoe oethke okar saathe gail aur okar tjela log bhie.

^{20,21}Hoewa par ek aurat raha. Oke baara baries se khoen gierat raha. Oe apane me bietjaar karies kie: „Djab ham khaalie Jiesoe ke kapra tjhoei leb tab ham attjha hoi djaab.” Tab oe paatjhe se aaike okar kapra ke djhalarie ke tjhoei leis. ²²Tab Jiesoe ghoemke oke taakies aur bolies: „Betie, hiemmat baanh. Tor bieswaas dwaara toe batj gaile hai.” Aur oe tem se aurat attjha hoi gail.

²³Tab djab Jiesoe barkwa ke ghare pahoetjal aur dekhies kaise manai log baasoerie badjaawe hai aur rona-pietana howe hai, tab oelogeke bolies: ²⁴„Ie larkie na maral bakie soetal hai. Toelog tjal dja.” Tab oesabhan oke hase lagal. ²⁵Djab sab koi hoewa se niekaaral gail tab Jiesoe bhiettar gail. Bas oe larkie ke haath pakaries aur larkie oeth gail! ²⁶Aur djaun bhail, oe saara diehaat me phail gail.

Doei andha ke biese me

²⁷Jiesoe hoewa se djaat raha. Tab doei andha okar pietjhe pietjhe tjale lagal. Oesab tjiellaaike bolies kie: „He raadja Daawied ke Aulaad! Hamlog par daaja kar!” ²⁸Djab Jiesoe ek ghar me bhiettar gail tab oesab okar lage gail. Tab oe poetjhies: „Toelog bieswaas kare hai kie ham toelogke attjha kar sakiela?” Tab oesab bolies: „Djie-ha, Prabhoe.” ²⁹Tab oe oesabke aakhie tjhoeike bolies: „Djaise toelog bieswaas kare hai, oisane howe.” ³⁰Aur oesab dekhe lagal. Tab Jiesoe oesabke bahoet mienaahe karies kie: „Koi na djaane paawe!” ³¹Bakie oesab djaaike galie galie me tabbo ie baat phailaai deis.

Ek goenga kaise attjha bhail

³²Djab Jiesoe aur okar tjela log hoewa se djaat tab manai log okar paas ek goenga ke laais. Oke bhoet-paret pakaries raha. ³³Djaise Jiesoe ie bhoet ke niekaaries, oisane goenga batiaai lagal. Aur manai log atjambho hoike bolies: „Aisan tjielj hamlog aapan des me kabhie na dekhlie!” ³⁴Bakie Fariesie log bolies: „Ie saktie oke sab se barka saitaan dewe hai.”

Kaise Jiesoe ke kaam raha

³⁵Aur aisane Jiesoe sahar sahar aur gaaw gaaw djaat raha aur sagaro partjaar ke ghar me siekhaawat raha. Oe khoes khabar ailaan karat raha kie Parmeswar maange hai manai log ke diel

me raadj tjalaawe. Aur oe sab bemarian ke attjha karat raha. ³⁶Djhoend ke dekhke oke bahoet daaja lagat raha. Oesab djaise ek djhoend bhera biena ek tjaraawe waala se bahoet thakal-thoekal dekhaat raha. ³⁷Tab oe aapan tjela log se bolies kie: „Ie djhoend djaise pakkal dhaan hai. Oke tjaahie kaate ke, bakie kamkartan kamtie hai. ³⁸Parmeswar djaise khet ke maaliek hai. Ohie se praatna kar kie oe kaate waalan ke bhedje ie kaam kare khaatien.”

Kaise baara tjela log sagaro pathaawal gail

(Markas 3:13-19; Loekaas 6:12-16)

10 Ek dien Jiesoe aapan baara tjela log ke apane paas bolaaie aur oesabke saktie deis bhoet log ke niekaare ke aur har ek rakam bemarian ke attjha kare ke. ²Ie baara pathaawal waalan ke naam raha:

Siemon djaun ke doesar naam Petras raha, okar bhaai Andreas, Jaakobas aur okar bhaai Johaanas. Oe doeno Sebedeas ke betwan raha. ³Fielepas, Baartolomeas, Tomaas, Mateas. Oe pahiele djoetie ke paisa bharwaawe waala raha. Alfeas ke beta Jaakobas, Tadeas, ⁴Siemon kamaasoet waala, aur Joedaas Eskaariot. Oe Jiesoe ke doesman ke haath me saup deis hai.

⁵Tab Jiesoe ie baaraago ke des bhar me pathaais aur bolies: „Toelogke na tjaahie doesar djaatie log ke paas djaai ke. Aur Saamaaria log^d ke sahar me bhie na djaihe. ⁶Toelog khaalie Israel

log ke paas djaihe. Oelog Parmeswar ke tjhor deis hai aur heraal bhera ghat hai. ⁷Dja, oesabse ailaan kar de kie swarag ke raadj nagietj aai gail hai. ⁸Bemarian ke attjha kar, maral logan ke djie oethaaw, korhian ke attjha aur safa kar aur bhoet-paret ke niekaar. Ie saktie toelogeke moeft me paile hai, ohie se ie sab kaam biena paisa ke kariehe.”

^{9,10}Oe bhie bolies kie: „Ek kamkarta ke hak hai khaana piena paawe ke. Ohie se toelog paisa, djhorie, kapra, djoeta aur tjale khaat danda na ledjaihe.

¹¹Djab toelog ek gaaw kie to sahar me pahoetjjehe tab ek attjha manai ke khodjke okar ghare rahiehe djab lek toelog oe sahar me rahiehe. ¹²Djab toelog koi ke ghare djaihe tab oe ghar waalan ke aasier-baat deihe. ¹³Djab oesab toelogke barhia se oethaai baithaai, tab toelogke aasier-baat oelogke oeppar rahiega. Bakie djab oelog aise na karie tab toelogke aasier-baat toelogke paas laut aaiga. ¹⁴Djab ek sahar kie to ghar ke manai log toelogke na maangie bhiettar lewe aur toelogke sanesa bhie na maangie soene, tab oe ghar kie to sahar tjhorker tjal djaihe. Tab aapan gor ke dhoer bhie djhaar deihe dekhaawe khaatien kie toelog oelogke paap oesabke oeppar tjhor deile hai. ¹⁵Ham toelogse satj boliela kie tjaahe Sodom aur Gomora sahar ke manai log bahoet kharaab raha, tabbo Parmeswar ke faisala ke dien par oelog ie manai log se kamtie sadja paaiga!

Kaise Jiesoe ke tjela log sataawal djaaiga

(Markas 13:9-13; Loekaas 21:12-17)

¹⁶Dekh, ham toelogke bhera ghat oe manai log ke paas pathaaila

djaun khatarnaak djanaawar ghat hai. Toelog saap ghat hoesiaar rahiehe aur kaboettar ghat bhola-bhaala. ¹⁷Manai logan se bahoet batjaaike rahiehe. Oesab toelogke djadj ke aage ledjaaiga aur aapan partjaar ke ghar me pietwaaiga. ¹⁸Toelog hamaar tjela baate aur ohie se manai log toelogke oeppar goessaaike laat aur raadja ke aage ledjaaiga. Aise toelogke mauka mieliaga oesabke aur sab djaat ke aage hamaar biese me gawaahie dewe ke. ^{19,20}Aur djab oesab toelogke doesman ke haath me saup deiga, tab toelogke na batiaai ke parie, bakie Pieta Parmeswar ke Aatma toelogke dwaara batiaaiga. Ohie se sotj-phiekier na kariehe kie toelog ka boliehe.

^{21,22}Toelog hamaar tjela baate, ohie se sab koi toelogke dekhke djariega. Aur manai log aapan sagge bhaai ke dhokha deike marwaai dhaariega. Aur baap log aapan larkan se aisane bhie kariega. Aur larkan aapan maai-baap ke doesman hoike oesabke maar dhaariega. Bakie dje ant talak hiemmat baanhke hamaar rasta par tjaliega, oe batjaaawal djaaiga. ²³Djab manai logan toelogke ek sahar me sataaiga tab doesar sahar me bhaag djaihe. Ham toelogse satj boliela kie toelogke Israel ke sab sahar me bhaag djaai se pahiele iensaan ke Beta lautke aaiga.

²⁴Ek tjela aapan maastar se na barka hai aur ek goelaam aapan sardaar se na. ²⁵Ek tjela ke tjaaehie khoesie rahe ke djab oe aapan maastar ner hoi djaai, aur ek goelaam djab oe aapan sardaar ner

hoi djaai. Manai log hamke sab se barka saitaan Bejelsaboel ke naam dewe hai, tab oesab toelogke ketana auro na gariaaiga.

Manai log ke na deraihe

(Loekaas 12:2-7)

²⁶Koetjh na topaail hai djaun na khoelaail djaaiga. Aur koetjh na tjhiepal hai djaun na djanaai djaaiga. Ohie khaatien toelog manai logan ke na deraihe. ²⁷Djaun baat ham khaalie toelogs bataaaila, toelogske tjaahie djaaike sab koi se ailaan kare ke. Aur djaun ham khaalie toelogske siekhaaaila, djaaike sagaro siekhaihe. ²⁸Manai logan tor dehie ke maar dhaar sake hai, bakie tor djiew ke na. Bestar hai kie toe Parmeswar ke goessa ke dera. Oe dehie aur djiew ke narak me bhie naas kar sake hai. Ohie se manai logan ke na deraihe. ²⁹Toelog djaane hai kie doi tjhota tjierai ek paan dabal me bieka hai. Tabbo Parmeswar ke be-djaane ekko na dhartie par gier sake hai. ³⁰Oe hamlogke etana barhia se sewa kare hai kie oe djaane hai hamlogke moerie par kaigo baar hai. ³¹Toelog to tjierai se bahoet barka baate. Ohie se toelog na dera.

³²Har ek djaun manai log se boliega kie oe hamme tjaahie hai, ham aapan swarag ke Pieta se bhie bolab kie oe manai ke ham tjaahiela. ³³Bakie dje manai ke aage hamme nahakaar deiga, oke ham bhie nahakaarab aapan swarag ke Pieta ke aage.

Na sjaantie bakie doesmanie

³⁴Toelog na sotj kie ham doenia par sjaantie lailie hai. Ham

sjaantie na lailie bakie doesmanie. ^{35,36}Hamaar aane se baap aur beta, maai aur bietia, saas aur patoh alag alag hoi, aur palwaar log apane apane me doesman hoi djaaiiga.

³⁷Dje aapan maai-baap ke hamse aur djaada tjaahie hai, oe hamaar tjela na rahie sake hai. Aur bhie dje aapan betie beta ke hamse auro djaada tjaahie hai, oe hamaar tjela bhie na rahie sake hai. ³⁸Dje na maange hai hamaar sanghe doekh oethaaike hamaar rasta par tjale, ohoe hamaar tjela na rahie sake hai. ³⁹Dje hamme nahakaarke aapan praan batjaaiga, oe hamaar saath na rahie sakiega. Bakie dje hamaar khaatien aapan praan tjhorie, oe hamaar sanghe rahiega sada ke lieje.

Jiesoe kaun manai log ke ienaam deiga

(Markas 9:41)

⁴⁰Dje toelogske hamaar tjela ghat aapan ghar me leiga, oe hamme bhiettar leiga. Aur dje hamme bhiettar leiga, oe Pieta Parmeswar ke bhiettar leiga. Oe to hamme pathaais hai. ⁴¹Dje djaane hai kie koi Parmeswar ke sanesia hai aur ohie se oke bhiettar leiga, oke ek sanesia ke ienaam mieliiga. Aur dje djaane hai kie koi Parmeswar ke baat soene hai aur ohie se oke bhiettar leiga, oke Parmeswar ke baat maane waala manai ke ienaam mieliiga. ⁴²Ham toelogske satj boliela kie dje toelog me se sab se tjhota iensaan ke hamaar tjela maanke ek gielaas thandha paanie paaiga, Parmeswar oke djaroeer ienaam deiga.”

11 Djab Jiesoe aapan baara tjela log ke ie sab baat siekhaaie don hoi gail raha, tab hoewa se tjäl gail doesar Israel ke sahar sahar me siekhaawe aur partjaar kare khaatien.

Jiesoe aur Johaanas dopoe kare waala

(Loekaas 7:18-35)

²Johaanas dopoe kare waala abbe talak djahal me raha aur oke sanesa mielal kie Kriest ka ka kare hai. Tab oe aapan ekaatgo tjela ke okar paas pathaais. ³Oesab Jiesoe ke paas djaaike poetjhies: „Maastar djie, tohie Parmeswar ke aane waala baate, kie ek doesar waala aaiga?“ ⁴Tab oe bolies kie: „Toelog Johaanas ke paas djaaike bataai de kie toelog hia ka dekhle aur soenle hai. ⁵Andha log phien se dekhe lage hai, loendj log tjale lage hai, korhia log attjha hoi dja hai, bahier log soene lage hai, maral logan djie oethaawal dja hai, aur garieb doekhian khoes khabar soene hai. ⁶Soekhie hai djaun manai begar bhoen-bhoenaaike hamare me bieswaas kare hai.”

⁷Tab djab Johaanas ke tjela log tjäl gail raha, tab Jiesoe hoewa ke manai log se Johaanas ke biese me baat-tjiet kare lagal. Oe poetjhies: „Toelog djangal me gaile rahiele Johaanas ke dekhe. Ka, toelog kaun rakam aadmie sotjle rahiele paawe ke? Ek aisan-oisan manai djaun narai ghat hauwa se iedhar se oedhar hielaawal dja hai?“ ⁸Na, oe aisan na hai. Tab kaun rakam aadmie toelog gaile khodje? Toelog sotjle rahiele kie oe barhia barhia

kapra pahiene hai? Biesaal kapra waalan to raadja ke mahal me rahe hai. ⁹Tab kaun rakam aadmie toelog sotjle rahiele dekhe ke? Ek Parmeswar ke sanesia? Ha, oe oisan aadmie hai. Aur ham toelogse boliela kie oe Parmeswar ke bahoet barka sanesia hai. ¹⁰Ohieke biese me Parmeswar ke poestak me liekhal hai kie:

‘Ham aapan sanesia ke tose aage pathaaila rasta tajaar kare khaatien.’

¹¹Ham toelogse satj boliela kie sab iensaan me se Johaanas dopoe kare waala sab se barka sanesa partjaar karies hai. Bakie tabbo swarag ke raadj me hamaar sab se tjhota tjela ose barka hai. ¹²Djab se Johaanas soeroe karies hai partjaar kare ke tab se swarag ke raadj djor-tor se barhat dja hai. Aur dje ke barka bieswaas hai, oe apana leiga. ¹³Sab Parmeswar ke sanesian Mosas se leike Johaanas talak partjaar karies hai kie Parmeswar maange hai manai log ke diel me raadj tjalaawe. ¹⁴Aur djab toelog maange hai maane: Johaanas Elia ghat hai. Okare biese me ek sanesia bolies raha kie oe lautke aaiga. ¹⁵Aur djab toelogke kaan hai tab hamaar baat thiek se soen le.”

Manai logan kaisan hai

¹⁶Jiesoe oelogse bhie bolies kie: „Ham toelogke kaise samdjhaai kie ie tem ke manai log kaun rakam hai? Oesab djaise larkan hai djaun daam par khele hai. Tab ek larka ekwan se bole hai: ¹⁷‘Hamlog toelogke khaatien baadja badjailie, bakie toelog na mangle naatje. Tab

hamlog marnie ke giet gailie, bakie toelog na roile.’ ”

¹⁸Oe bolies: „Johaanas kamtie khaat raha aur khaalie paanie piejat raha. Tab manai log bolies: ‘Eke bhoet pakaries hai.’ ¹⁹Tab iensaan ke Beta aail, aur oe dja hai manai ke paas bhodjan kare aur wien pieje. Tab sab koi bole hai: ‘Dekh, ek khabboe aur piejekkar. Aur okar sanghatian baimaan paisa bharwaawe waalan aur doesar paapie log hai.’ Sattja gjaanie okar phal se pahietjaanal dja hai.”

Jiesoe kaise koetjh be-bieswaasie log ke daaties

(Loekaas 10:13-15)

²⁰Tab Jiesoe oe sahar waalan ke daate lagal djaaha oe sab se atjambho kaam karies raha aur tabbo oelog aapan djiewan na badalies raha. ²¹Oe bolies: „Are, Koraasien aur Betsaaida ke manai log! Djab ham Tieras aur Siedon ke sahar me ehie sab atjambho kaam karle hoitie djaun ham toelogke hia karlie hai, tab tjaahoe hoewa ke aadmie bahoet kharaab manai log raha, tabbo oesab dher dien pahiele aapan boeraai pastaat aur ek safa djiewan bietaawat. ²²Bakie ham toelogse boliela kie Parmeswar ke faisala ke dien par toelog Tieras aur Siedon ke manai log se djaada sadja paihe.”

²³Aur oe Kaapernaum ke sahar ke manai log se bolies kie: „Ka, toelog sotje hai kie toelog etana attjha manai log baate kie swarag me oethaai lewal djaihe? Na, toelog maral manai

ke djagaha me daaral djaihe! Djab Sodom ke sahar me ie sab atjambho kaam howat djaise ham tor sahar me karlie hai, tab oe sahar naas na howat bakie aadj talak rahat. ²⁴Bakie ham toelogse boliela kie Parmeswar ke faisala ke dien par Sodom ke manai log toelogse kamtie sadja paaiga.”

Jiesoe manai logan ke bolaawe hai

(Loekaas 10:21-22)

²⁵Oe samai Jiesoe praatna kare lagal aur bolies: „Pieta djie, toe swarag aur doenia ke Prabhoe baate, aur ham toke dhanbaad deila kie toe ie sab baat biedwaan aur parhal log ke khaatien tjhiepaai deile, bakie larkan ke samdjhaile hai. ²⁶Ha Pieta, aise aapke sab se attjha lage hai.”

²⁷Jiesoe hoewa ke manai log se bolies: „Pieta Parmeswar sab tjiedj hamaar haath me saup deis hai. Koi na djaane hai kie ham Ke baatie, khaalie oe. Aur koi na djaane hai kie hamaar Baap Ke hai, khaalie ham oke djaaniela aur dje ke ham maangiela djanaawe.”

²⁸Oe bolies: „Djiewan ke thakalthoekal waalan, aaw hamaar paas, aur ham toke sjaantie deb. ²⁹Hamaar bodjha aapan oeppar le aur hamse siekh. Ham dhieradj baatie aur ham ghamandie na hai. Tab toe aapan man me sjaantie paihe. ³⁰Hamaar sanghe kaam kare ke na kara hai aur hamaar bodjha halloek hai.”

Israel log ke sabbat ke dien

(Markas 2:23-28; Loekaas 6:1-5)

12 Ek sabbat ke dien^e par Jiesoe aur okar tjela log ekgo

e 12:1 Sabbat ke dien hapta ke satwa dien hai aur oe dien par kaam kare ke na tjaahie.

khet lage se paas howat raha. Okar tjela log ke bhoekh lagal aur oesab koetjh toerke tjhielke khaai lagal. ²Tab Fariesie log dekhke Jiesoe se bolies: „Dekh, ie kaam sabbat ke dien par mienaahie hai.” ³Tab oe bolies: „Ka, toelog na parhle hai kie raadja Daawied aur okar saathie log ka karies djab oelogke bhoekh lagal raha? ⁴Oesab Parmeswar ke ghar me djaaike hoewa ke dekhaawe waala bret leike khaai leis. Aur eke to khaalie agwa log ke khaai ke hoekoem raha. ⁵Toelog Mosas ke poestak me na parhle hai kie agwa log sabbat ke rodj Parmeswar ke mahal me djaaike aapan kaam kare hai aur aise sabbat ke kaanoen toere hai, aur tabbo be-kasoerie hai? ⁶Aur ham toeloge boliela kie hia Parmeswar ke mahal se koi auro barka hai.

⁷Parmeswar bolies hai kie: ‘Ham toelogeke baliedaan na maangiela, bakie kie toelog ek doesare ke daaja kar.’ Toelog ie baat na samdjhe hai, ohie se toelog be-kasoer tjela log ke kasoer deile. ⁸Iensaan ke Beta sabbat ke dien ke Prabhoe hai, ohie se oke hoekoem hai bole ke kie kaun tjiedj mienaahie hai aur kaun tjiedj na.”

Sabbat ke dien par bhalaai kar sake hai kie na?

(Markas 3:1-6; Loekaas 6:6-11)

⁹Tab Jiesoe hoewa se tjai gail aur partjaar ke ghar me gail. ¹⁰Hoewa ek aadmie raha djaun ke ek haath na kamaat raha. Koetjh manai log maangies dekhe kie Jiesoe Israel ke dharam ke kaanoen toere hai kie na. Tab oesab oke kasoer dei paawat. Ohie se oelog ose poetjhies kie: „Thiek hai koi ke sabbat ke dien

par attjha kare ke kie na?” ¹¹Tab oe bolies: „Maan le kie tor bhera sabbat ke dien par petie me gier djaat, tab toe oke na niekarte? ¹²Ek iensaan ek bhera se ketana djaada hai. Ohie khaatien attjha hai ek sabbat ke dien par bhalaai kare ke.” ¹³Aur oe aadmie se bolies: „Aapan haath barhaaw.” Aadmie barhaais aur okar haath ekdam attjha hoi gail djaise ekwa. ¹⁴Tab Fariesie log hoewa se tjai gail apane me sotj-bietjaar kare khaatien kaise Jiesoe ke maar dhaare ke.

Jiesoe Parmeswar ke kamkarta hai

¹⁵Bakie Jiesoe oesabke bietjaar djaanke hoewa se tjai gail aur dher manai log okar paatjhe bhie tjai. Aur djaaha oe djaat raha, oe sab bemarian ke attjha karat raha. ¹⁶Aur oesabke bahoet mienaahie karies koi se bataawe ke kie oe Ke hai. ¹⁷Aise Jasaan ke baat poera bhail. Oe to Parmeswar ke sanesa deis raha kie:

¹⁸„Dekh, ehie hamaar sewak hai. Ham oke tjoenlie hai hamaar kaam kare ke. Ie hamaar doelarwa hai, hamaar diel ke ek toekkara. Oke ham aapan Aatma se bharab, aur oe sab djaatie log ke siekhaaiga kaise koi hamaar sadja me se batj sakiega. ¹⁹Oe djhagara na kariega aur tjillaaie na batiaaiga. Rasta par okar aawaadj na soenaiga. ²⁰Oe toete waala narai na toeriega aur boete waala battie na boetaaiga.

Oe ie karat rahiega djab talak
oe djietke sab iensaan ke
oeppar faisala na kariega
aur dher manai okar sadja me
se batj djaaiiga.

²¹ Aur har ek djaat okar naam par
bharosa kariega.”

**Parmeswar ke aur Bejelsaboel ke
saktie**

(Markas 3:20-30; Loekaas 11:14-23; 6:43-45)

²² Tab manai log Jiesoe ke paas ek
aadmie legail djaun ke bhoet andha
aur goenga karies raha. Tab Jiesoe
oke attjha kar deis aur aadmie
batiaai aur dekhe lagal. ²³ Sab
manai log dekhke bara atjambho
bhail aur bolies: „Saait ehie raadja
Daawied ke Aulaad hai?” ²⁴ Bakie
Fariesie log ie baat soenke bolies:
„Ie aadmie khaalie sab se barka
saitaan Bejelsaboel ke saktie se
bhoet ke niekaare hai.”

²⁵ Jiesoe oesabke sotj-bietjaar
djaanat raha aur bolies: „Djab ek
raadje me ekta na hai, tab naas hoi
djaaiiga. Aur har ek sahar kie to
palwaar djaaha manai apane me
djhagara kare hai, oesab bhie naas
hoi djaaiiga. ²⁶ Aur djab saitaan
saitaan ke niekaarke bahaar kare
hai, tab okar raadje me ekta na
hai. Tab okar raadje kaise rahie
sachie? ²⁷ Toelog bole hai kie ham
Bejelsaboel ke saktie se bhoet
niekaariela. Tab toelogeke tjela
logan kekar saktie se ie kaam
kare hai? Aise oelog dekhaaiiga
kie toelog ketana kharaab baate.
²⁸ Bakie djab ham Parmeswar
ke Aatma ke saktie se bhoet
niekaariela, tab ekar matlab hai kie
okar raadje aail hai.

²⁹ Koi ek pahalwaan ke ghar me
ghoeske kaise okar tjiedje tjoraai
sake hai? Pahiele oke tjaahie ose
larke djietke aur baanh dewe ke,
tab oe okar ghar ke tjiedje tjoraai
sake hai. ³⁰ Dje hamaar sanghe na
hai, oe hamme rokaawe hai. Aisane
dje hamaar sanghe bhera log ke
ekattha na kare hai, oe oesabke
bhagaawe hai. ³¹ Ohie se ham
toeloge boliela kie har ek boeraai
aur bedjatie kare khaatien manai
log ke tjhama miel sake hai. Bakie
dje Parmeswar ke Pawietr Aatma
ke bedjatie kariega, oke kabhie
na tjhama mieliaga. ³² Djab koi
iensaan ke Beta ke biese me koetj
kharaabie bolieaga, tab oke tjhama
miel sake hai. Bakie djab koi
Parmeswar ke Pawietr Aatma ke
biese me koetj kharaabie bolieaga,
tab oke ie djoeg me aur aane waala
djoeg me bhie tjhama na miel
sachiega.

³³ Djab ek per attjha hai tab
okar phal bhie attjha hai. Aur ek
kharaab per kharaab phal dewe
hai. Phal se per pahietjaanal dja
hai. ³⁴ Are, saap ke battja log!
Toelog kharaab manai baate. Tab
kaise toelog ek barhia tjiedje bol
sake hai? Djaun tjiedje se diel bharal
hai, ohie moeh me se niekare
hai. ³⁵ Ek bhala manai ke diel me
se attjha tjiedje niekare hai, aur
ek kharaab manai ke diel me
se kharaab tjiedje. ³⁶ Bakie ham
toeloge boliela kie Parmeswar ke
faisala ke dien par har ek ke tjaahie
aapan sab kharaab baat ke biese
me samdjhaawe ke. ³⁷ Har ek manai
aapan baat se kasoerie kie to be-
kasoerie maanal djaaiiga.”

Jona se ka bhail

(Markas 8:11-12; Loekaas 11:29-32)

³⁸Tab ekaat dharam ke parhal aadmie aur Fariesie log Jiesoe se bolies: „Maastar djie, hamlog maangiela ek atjambho kaam dekhe.” ³⁹Bakie oe bolies: „Toelog kharaab baate aur Parmeswar ke tjhor deile hai. Aur toelog maange hai kie ham barka kaam dekhaai. Bakie ham toelogle khaalie Parmeswar ke sanesia Jona ke jaad karwaaila. Djaun ose bhail raha, oe atjambho kaam hai, aur ham toelogle ek doesar barka kaam na dekhaab.

⁴⁰Djaise Jona tien raat aur dien ek barka matjharie ke pet me raha, oisane iensaan ke Beta tien rodj maral manai log ke bietj me dhartie ke gahieraai me rahie. ⁴¹Parmeswar ke faisala ke dien par Nienafe sahar ke manai log aaikie dekhaaiga kie toelog kasoerie baate. Djab Jona oesab khaatien gail partjaar kare, tab oesab aapan paap pastaai lagal aur aapan djiewan badal deis. Ham Jona se barka baatie, aur ham toelogle khaat partjaar kariela. Bakie tabbo toelog aapan paap na pasta hai aur aapan djiewan na badale hai. ⁴²Skeba des ke raanie bhie dekhaaiga kie toelog kasoerie baate. Oe etana doer des se aail raha Parmeswar ke baare me raadja Saalomo se gjaan siekhe ke, aur oe okar sab baat maan leis raha. Aur ham raadja Saalomo se barka baatie, tabbo toelog hamaar baat na maane hai.

⁴³Djab ek bhoet manai me se niekare hai, tab oe dja hai

ek doesar djagaha khodje rahe khaatien. Bakie oe khodjat khodjat djagaha na paawe hai. ⁴⁴Tab oe sotje hai kie: ‘Aaw, ham laut tjalie oe manai ke paas djaun me se ham niekarlie hai.’ Aur djab oe lautke aawe hai tab dekhe hai kie oe aadmie ke andar djaise ek safa karal waala ghar hai. Hoewa par sab tjiedj aapan aapan djagaha par dharal hai, bakie eman koi na rahe hai. ⁴⁵Tab oe djaaikie saatgo ose kharaab kharaab bhoet ke laaikie oe manai me rahe lage hai. Tab aadmie ke haal pahiele se aur kharaab hoi dja hai. Aisane toelogle bhie hoiga. Toelog to kharaab aadmie baate.”

Jiesoe ke sattja palwaar

(Markas 3:31-35; Loekaas 8:19-21)

⁴⁶Djab Jiesoe baat-tjiet karte raha tab okar maai aur bhaai log aail oke dekhe. Oesab bahare thara raha aur maangat raha ose batiaai. ⁴⁷Tab koi Jiesoe se bolies: „Tor maai aur bhaai log bahare thara hai aur maange hai toke dekhe.” ⁴⁸Tab oe bolies: „Toe djaane hai hamaar maai aur bhaai log ke hai?” ⁴⁹Aur oe aapan tjela log ke or dekhaaikie bolies: „Dekh, iesab hamaar maai aur bhaai log hai. ⁵⁰Dje hamaar swarag ke Pieta ke man waala kare hai, oesab hamaar bhaai, bahien aur maai hai.”

Bia tjhiete ke kaahaanie

(Markas 4:1-9; Loekaas 8:4-8)

13 Ohie dien Jiesoe ghar me se niekarke gail samoendar ke kienaare baithe. ²Tab hoewa par ek djhoend manai okar paas aail. Tab

Jiesoe oethke ek bot me gail baithe aur sab manai paanie ke kienaare thara raha.

³Tab oe dher tjiedj matlab ke kaahaanie se bataawe lagal aur bolies: „Ek khetiar raha. Ek dien oe gail bia tjhiete. ⁴Tjhietat me koetjh bia daam par gier gail. Tab tjierai aaike sab bia khaai leis. ⁵Aur koetjh bia djamien par gier gail djaaha par dher patthar aur kamtie mattie raha. Hoewa bia haalie se djam gail, ⁶bakie dher djar na dharies. Tab djab opar ghaam lagal, tab oe sab djhoeraai gail. ⁷Aur koetjh bia kaata waala djhalaasie me gieral. Tab kaata ke per djamke attjha bia ke dabaai deis, aur sab mar gail. ⁸Aur djaun bia batjal raha, oesab attjha djamien par gieral. Aur ie sab barhal aur kauno sau goena, kauno saath goena aur kauno ties goena phal deis. ⁹Aur dje ke kaan hai soene ke, oke tjaahie ie kaahaanie ke matlab samdjhe ke.”

Jiesoe kaahe ke kaahaanie se siekhaawat raha

(Markas 4:10-12; Loekaas 8:9-10)

¹⁰Tab Jiesoe ke tjela log okar paas aaike poetjhies kie: „Maastar djie, toe djhoend se kaahe ke kaahaanie kahe hai?” ¹¹Tab oe bolies: „Parmeswar maange hai kie ham toelogeke okar raadj ke baare me kholke samdjhaai bakie djhoend ke kaahaanie soenaai. ¹²Dje ke samadjh hai, oe aur djaada samdjhiega. Bakie dje ke samadjh na hai, okar samadjh ose tjhien lewal djaaiga. ¹³Ohie khaatien ie manai log se ham kaahaanie kahiela. Aur oeloge tjaathe dekhe

hai aur soene hai, tabbo koetjh na samdjhe hai. ¹⁴Ie rakam se Parmeswar ke sanesia Jasaaja ke baat poera howe hai. Oe bolies raha kie:

‘Toeloge kaan se soeniehe bakie na samadjhiehe.

Toeloge takiehe bakie koetjh na dekhiehe.’

¹⁵Parmeswar ose bolies raha:

‘Ie djaatie log hamaar oeppar aapan dhiaan na lagaawe hai.

Oesab na maange hai aakhie se dekhe,

kaan se soene,

aur akkiel kaam me laawe,

djeme oeloge aapan man na

badale,

aur ham oesabke diel attjha karie.’ ”

¹⁶Oe bolies: „Bakie toeloge aapan aakhie se dekh paawe hai aur aapan kaan se soen paawe hai. Ohie se toeloge soekhie hai. ¹⁷Aur ham toeloge satj boliele kie dher Parmeswar ke sanesian aur bhala manai log maangat raha dekhe aur soene djaun ham kariela aur toelogeke siekhaaila. Bakie oelogeke na mielal ie dekhe aur soene ke.

Bia tjhiete ke kaahaanie ke matlab

¹⁸Ab toeloge bia ke kaahaanie ke matlab soen. ¹⁹Djaun bia daam par gieral raha, oe ekgo manai ke diel me gieral. Oe Parmeswar ke raadj ke khoes khabar soene hai bakie na samdjhe hai. Tab saitaan aaike oe baat okar diel me se tjhien lewe hai. ²⁰Djaun bia kamtie mattie par gieral raha, oe bhie ekgo manai ke diel me gieral.

Oe Parmeswar ke baat soene hai aur djoerte khoesiaalie se maan lewe hai. ²¹Bakie oe bahoet dhiaan na lagaawe hai. Aur djab oke moesiebat oethaawe ke pare hai, kie to doesar log oke sataawe hai okar bieswaas khaatien, tab oe haalie se aapan bieswaas tjhor dewe hai. ²²Oe bia djaun kaata ke djhalaasie me gieral raha, oe aisan manai ke diel me gieral djaun Parmeswar ke baat soene hai, bakie aapan dhiaan doenia ke tjienta par aur dhan ke laalietj par lagaawe hai. Aur ie sab tjienta Parmeswar ke baat okar djiewan me boetaai dewe hai. ²³Djaun bia attjha djamien par gieral raha, oe aisan manai log ke diel me gieral djaun Parmeswar ke baat soene hai aur bhie samdjhe hai. Aur iesabke djiewan djaise ekgo per hai djaun sau, saath kie to ties goena phal dewe hai.”

Auro kaahaanie

²⁴Jiesoe oesabke ek auro kaahaanie soenaawe lagal kie: „Swarag ke raadj hai djaise koi aapan khet me attjha bia tjhieties. ²⁵Bakie raat ke djab sab koi soetal raha, tab okar doesman aaieke oe khet me ghaas ke bia tjhietke tjial gail. ²⁶Tab djab attjha bia djame lagal aur phal dewe lagal, tab ghaas bhie djame lagal. ²⁷Tab khetiar ke goelaam log okar paas aaieke poetjhies: ‘E barkwa, toe aapan khet me attjha bia na tjhietle rahiele? Hoewa kaise ghaas djam gail?’ ²⁸Tab oe bolies: ‘Ek doesman oe bia tjhiet deis hai.’ Tab goelaam log poetjhies: ‘Hamlog ghasian

oekhaar dhaarie?’ ²⁹Tab oe bolies: ‘Na, abbe rahan de. Djab toelog ghaas oekhariehe tab hoi sakie kie attjha per bhie oekhar djaai. ³⁰Attjha per ghaas ke sanghe djame de katnie talak. Djab katnie ke samai aai tab ham kaate waalan se bolab: Dja pahiele ghaas kaatke bodjha baanhke djaraai de. Tab pakkal per kaatke hamaar bakhaar me dhar deihe.’ ”

³¹Oe ek auro kaahaanie kahies kie: „Swarag ke raadj hai djaise koi ek sarso ke bia leike aapan khet me boi deis. ³²Oe sab se tjhota bia hai, bakie djab barhe hai tab oe khet ke sab per se barka hai kie tjierai log aaieke okar daarhie par khota lagaai sake hai.”

³³Oe ek auro kaahaanie soenaais kie: „Swarag ke raadj hai djaise ek aurat djaun tien koerha piesaan taulies. Tab oe thora se khatta piesaan leike oman mielaaike saan deis aur sab piesaan phoel gail.”

³⁴Jiesoe manai log ke ie sab kaahaanie soenaawat raha, aur oe begar kaahaanie se koetjh na siekhaawat raha. ³⁵Ie rakam se Parmeswar ke ek pahiele ke sanesia ke baat poera bhail. Oe bolies raha kie:

„Ham kaahaanie se siekhaabe.
Aur ham oe sab tjiedj bataabe djaun doenia howe se pahiele ab talak tjhiepal raha.”

Ghaas ke kaahaanie ke matlab

³⁶Tab Jiesoe manai log ke pathaaieke tjial gail ghare. Tab okar tjela log okar paas aaieke poetjhies: „Maastar djie, toe hamlogke ghaas

ke kaahaanie ke matlab bataai sake hai?" ³⁷Tab oe bolies: „Attjha bia tjhiete waala iensaan ke Beta hai. Oe khetiar ghat attjha bia tjhiete hai. ³⁸Aur khet ke matlab doenia hai. Attjha bia ke matlab Parmeswar ke larkan hai, aur ghaas saitaan ke saathie log hai. ³⁹Doesman ke matlab saitaan hai aur oe ghaas ke bia tjhieties raha. Katnie ke tem djaise djoeg ke ant hai. Aur kaate waalan Parmeswar ke parie log hai. ⁴⁰Djaise ghaas ie kaahaanie me batorke aagie me djaraawal gail, oisane djoeg ke ant me hoiga. ⁴¹Iensaan ke Beta aapan parie log ke bhedjiega, aur oelog kharaabie karwaawe waala log aur sab doesar paapie log ke aapan raadj me se batoriega ⁴²aur aagie me daariega. Hoewa par oelog daat pies pieske roiga. ⁴³Bakie be-kasoerie logan Pieta Parmeswar ke raadj me khoesiaalie se djaise soeroedj tjamkiega. Dje ke kaan hai, oke tjahie thiek se soene ke.

Ekaatgo auro matlab ke kaahaanie

⁴⁴Swarag ke raadj hai djaise ek dhan djaun ek khet me gaaral raha. Tab koi khodat me paais aur top deis. Tab oe bahoet khoesie hoike aapan sab tjiedj betj dhaaries, aur oe khet kien leis.

⁴⁵Swarag ke raadj bhie lage hai djaise ek sonaar djaun soendar se soendar nag khodje hai. ⁴⁶Tab ek rodj oe ek bahoet mahanga nag dekhies. Tab oe djaaike aapan sab tjiedj betjke oe nag ke kien leis.

⁴⁷Swarag ke raadj hai djaise matjhar marwa log aapan djaal samoendar me biege hai, tab oman

har ek rakam ke matjharie aawe hai. ⁴⁸Djab djaal bhar dja hai, tab oelog oke kienaare ghaitje hai. Tab oesab baithke sab attjha matjharie bienke baskieta me bator lewe hai aur sab kharaab matjharie ke phek dewe hai. ⁴⁹Aisane djoeg ke ant me hoiga. Tab Parmeswar ke parie log kasoerie aur be-kasoerie log ke alag alag kariega. ⁵⁰Aur kasoerie log narak ke aagie me biege dewal djaaiga. Hoewa par oelog daat pies pieske roiga.”

⁵¹Oe aapan tjela log se poetjhies: „Toelog ie sab kaahaanie samadjhle hai?” Tab oesab bolies: „Djie-ha.”

⁵²Tab oe bolies: „Djab ek dharam ke parhal aadmie hamaar tjela hoi gail hai, tab oe djaise ek ghar ke maalik hai. Oe aapan pahiele ke aur naawa sotj-bietjaar kaam me laawe hai.”

Jiesoe Naasaaret sahar me

⁵³Jiesoe ie sab kaahaanie soenaaike hoewa se tjel gail. ⁵⁴Oe gail oe sahar me djaaha oe posaaail raha. Tab oe hoewa ke partjaar ke ghar me siekhaawe lagal. Aur oe aisan rakam siekhaawat raha kie manai log bahoet atjambho hoike poetjhe lagal: „Je aadmie kaaha se etana gjaan aur saktie paais hai? ⁵⁵Ie ghar banaawe waala ke betwa hai kie na? Okar maai to Maria hai aur hamlog okar bhaiwan Jaakobas, Josaf, Siemon aur Joedaas ke bhie djaaniela. ⁵⁶Aur okar bahienian sab hamlogke sahar me rahe hai. Tab oe ie sab tjiedj kaise djaan sake hai?” ⁵⁷Aur oelog Jiesoe ke baat tanko na maangat raha soene. Tab Jiesoe oelogse bolies: „Ek

Parmeswar ke sanesia ke tjaaro or aadar howe hai. Khaalie okar sahar waalan aur okar palwaar oke tjhota maane hai.”

⁵⁸Ohie se oe hoewa par dher atjambho kaam na kar paais.

Johaanas dopoe kare waala ke maut

(Markas 6:14-29; Loekaas 9:7-9)

14 Oe same par raadja Herodes soenies kie manai log

Jiesoe ke baare me ka bole hai.

²Tab oe aapan kamkartan se bolies:

„Oe aadmie djaroer Johaanas dopoe kare waala hai. Oe to maut me se djie oethal, ohie se oe etana atjambho kaam kare hai!”

³⁻⁵Koetjh dien hoi gail raha kie raadja aapan bhaai Fielepas ke aurat tjhien leis raha. Oe aurat ke naam Herodias raha. Tab Johaanas raadja se bolies raha kie: „Tor hak na hai aapan bhaai ke aurat ke tjhiane ke.” Tab raadja Johaanas ke pakarwaaieke djahal me band karwaaie deis raha. Aur oe oke bhie maangant raha marwaaie dhaare, bakie oe djanta ke deraat raha.

Oesab Johaanas ke Parmeswar ke ek sanesia ghat maanat raha. ⁶Tab raadja Herodes ke djanam dien par Herodias ke betie nautaharie khaatien naatjat raha, aur naatj raadja ke bahoet attjha lagal.

⁷Ohie se oe kasam khaaieke larkie se bolies: „Toe tjaahie djaun tjiedj mangiehe, ham toke deb.” ⁸Tab

oe larkie gail aapan maai se raai lewe. Tab okar maai ose bolies kie: „Dja bol: ‘Hamme ek paletie par Johaanas dopoe kare waala ke moerie de.’” ⁹Ie baat soenke

raadja oedaas hoi gail. Bakie oe sab

nautaharie ke aage kasam khaais raha. ¹⁰Tab oe djahal me Johaanas ke moerie katwaaie deis. ¹¹Tab oesab moerie ek paletie par laais aur larkie ke deis, aur oe ledjaaieke aapan maai ke deis.

¹²Tab Johaanas ke tjela log lahaas ke ledjaaieke okar mattie deis. Tab oesab gail Jiesoe se bataawe ka bhail raha.

Jiesoe pahiel dafie ek barka djhoend manai ke khaaik deis

(Markas 6:30-44; Loekaas 9:10-17; Johaanas 6:1-14)

¹³Djab Jiesoe ie baat soenies tab oe ek bot me djaaieke ek soen-saan djagaha me tjal gail thora der akel rahe khaatien. Bakie dher manai log djaan gail aur oelog sahar tjhorkie samoendar ke kienaare kienaare okar paatjhe tjalal. ¹⁴Tab djab Jiesoe bot me se nieksal tab oe dekhies kie ek djhoend manai hoewa par thara hai. Tab oke daaja lagal aur sab bemarian ke attjha kare lagal.

¹⁵Tab djab sandjha bhail tab okar tjela log aaieke ose bolies: „Maastar djie, hia to ekko ghar na hai aur abbe andhiaar hoi djaai. Bestar hai kie toe manai log ke pathaai dei kie oesab gaaw me djaaieke koetjh khaaik kien lewe.” ¹⁶Bakie oe bolies: „Ielogke djaai ke na djaroerie hai. Oesabke toelog khaaik deihe.” ¹⁷Tab oesab bolies: „Hamlogke hia par khaalie paatj bret aur doi matjharie hai.” ¹⁸Tab oe bolies: „Sab hamaar paas laaw.” ¹⁹Oe djhoend se bolies: „Sab koi ke tjaahie ghaas par baithe ke.” Tab oe paatj bret aur doi matjharie

ke leike swarag ke or taakke Parmeswar ke dhanbaad deis. Tab oe bret ke toekkara toekkara toerke aapan tjela log ke deis baate khaatien. ²⁰Aur sab koi pet bharke khaais. Aur oesabhan baara baskieta bhar batjal-koetjal batories. ²¹Aurat larkan tjhorke hoewa par lagbhag paatj hadjaar mardaana raha. Aur sab koi bhodjan karies raha.

Kaise Jiesoe paanie par tjale hai

(Markas 6:45-52; Johaanas 6:16-21)

²²Tab Jiesoe aapan tjela log ke bot me baithaaike aage pathaai deis. Aur oe djhoend ke ghare pathaai deis. ²³Tab oe pahaar par tjaharke gail praatna kare. Raat hoi gail raha aur oe akele raha. ²⁴Oe samai okar tjela log koetjh doer samoendar par pahoetj gail raha. Hoewa oelta hauwa tjalat raha aur barka halfa maarat raha.

²⁵Tab tjaar badje saberaha Jiesoe oesabke paas paanie par tjalke aawat raha. ²⁶Tab tjela log djab oke dekhies tab bahoet ghabaraai gail aur dar ke maare tjiellaai lagal: „Ek bhoet!” ²⁷Tab Jiesoe toerant oelogse bolies: „Hiemmat dhar! Ham baatie. Na dera.” ²⁸Tab Petras bolies: „Prabhoe djie, djab toe baate tab hamke hoekoem de paanie par tjalke tor paas aawe ke.” ²⁹Tab Jiesoe bolies: „Aaw!” Aur Petras bot me se niekarke paanie par Jiesoe ke or tjale lagal. ³⁰Bakie djab oe dekhies kie hauwa etana djor se tjale hai tab oe deraail aur ohie laage doebe lagal. Tab oe tjiellaaike bolies: „Prabhoe! Hamme batjaaw!” ³¹Tab Jiesoe toerant aapan haath

barhaaike oke pakar leis aur bolies: „Kam-bieswaasie. Kaahe ke toe doebdha kare lagale?”

³²Tab djab oelog bot me gail tab hauwa ekdam se dhiera hoi gail.

³³Tab sab tjela log Jiesoe ke aage aapan gaathie par gierke bole lagal kie: „Satj-moetj, toe Parmeswar ke Beta baate!”

Auro bemarian

(Markas 6:53-56)

³⁴Djab oesab samoendar ke oepaar hoi gail tab Genesaaret ke diehaat me pahoetjal. ³⁵Tab djaise hoewa ke aadmie log Jiesoe ke pahietjaanies, taise tjaaro or sanesa pathaai deis. Tab manai log har ek ke djaun bahoet bemaar raha, oke okar paas laais. ³⁶Oelog ose bientie karies kie bemarian okar kapra ke djhalarie khaalie tjhoei sake djeme oesab attjha howe. Aur dje dje oke tjhoeis, oesab batj gail.

Parmeswar ke aur manai logan ke kaanoen

(Markas 7:1-13)

15 Ek rodj ekaatgo Fariesie aur dharam ke parhal log Jeroesaalem ke sahar se Jiesoe ke paas aaie poetjhies: ²„Tor tjela log bret khaai se pahiele haath na dhowe hai. Oesab kaahe ke hamlogke baap-daada log ke nem na maane hai?” ³Tab oe bolies: „Toelog aapan nem maane khaatien kaahe ke Parmeswar ke kaanoen toere hai? ⁴Oe to bolies hai: ‘Aapan maai-baap ke aadar kar.’ Aur bhie: ‘Dje aapan maai-baap ke saraapiega, oke tjaahie maar dhaare ke.’ ⁵Bakie toelog bole hai: ‘Dje aapan

paisa Parmeswar ke kaam me lagaawe hai, oke djarokrat na hai aapan maai-baap ke sahaaita kare ke.’⁶ Ie rakam se toelog aapan nem banaaike Parmeswar ke baat be-kaamiel kar deile hai.
⁷Dhokhaabaadj log! Parmeswar ke sanesia Jasaaja sattje ke toelogke baare me bolies kie:

⁸‘Ie djaatie log hamme khaalie aapan moeh se maane hai, bakie oelog aapan diel me hamaar baat tanko na maane hai.

⁹Oelogke kaanoen khaalie manai ke banaawal nem hai, ohie se oelogke dharam be-kaamiel hai.’ ”

**Kaun tjiedj ek manai ke paapie
banaawe hai**

(Markas 7:14-23)

¹⁰Tab Jiesoe djhoend ke apane paas bolaike bolies kie: „Hamaar baat thiek se soen aur samadjh!

¹¹Djaun khaaik ek manai ke moeh me bhiettar dja hai, oe oke na kharaab kare hai. Bakie djaun baat okar man aur moeh me se niekse hai, oe oke kharaab kare hai.”

¹²Tab okar tjela log okar paas aaike bolies: „Maastar djie, toe djaane hai kie Fariesie log tor baat soenke goessa hai?”¹³Tab oe bolies: „Har ek per djaun hamaar swarag ke Pieta na bois hai, oe oekhaaral djaaike. ¹⁴Oesabke na dera. Oelog djaise andha hai djaun andha log ke tjalaawe hai. Djab ek andha doesar andha ke tjalaawe hai, tab doeno petie me gier djaai.”¹⁵Tab Petras poetjhies: „Hamlogke ie baat ke matlab bataai sake hai?”

¹⁶Tab oe bolies: „Tohoelog abbe lek na samadjh paawe hai?”¹⁷Toelog djaane hai kie khaaik moeh me se pet me dja hai, tab aapan djagaha me djaaike phien bahare niekar dja hai. ¹⁸Bakie djaun baat manai ke moeh me se niekare hai, oe okar diel me se niekare hai. Aur ohie ek iensaan ke kharaab kare hai. ¹⁹Ek iensaan ke diel me se kharaab sotj-bietjaar, djaan maare, biaah toere, ek doesar ke aurat kie to aadmie ke rakhe, tjorie, djhoeth, aur niendara niekare hai. ²⁰Ie sab tjiedj ek iensaan ke kharaab kare hai. Bakie biena haath dhowe bhodjan kare oke kharaab na kare hai.”

Ek pardesie aurat ke bieswaas

(Markas 7:24-30)

²¹Tab Jiesoe hoewa se tjel gail aur Tieras aur Siedon sahar ke aas-paas gail. ²²Tab ekgo Kaanaan djaatie ke aurat okar paas aail. Oe bolais: „Prabhoe djie! Daawied ke Aulaad! Hamaar oeppar daaja kar! Hamaar betie ke bhoet sataawe hai aur okar haal bahoet kharaab hai!”²³Bakie Jiesoe koetjh na bolies. Tab okar tjela log aaike bolies: „Prabhoe, oke pathaai de. Oe hamlogke paatjhe khaalie tjiella hai.”²⁴Bakie oe bolies: „Parmeswar hamme pathaais hai khaalie Israel log ke paas. Oesab bhatkal bhera ghat hai.”

²⁵Tab aurat aaike okar aage aapan gaathie par gierke bientie karies: „He Prabhoe, hamaar sahaaita kar.”²⁶Bakie oe bolies: „Na thiek hai larkan ke bret leike koetta ke dewe ke.”²⁷Tab aurat bolies: „Ie satj baat hai, Prabhoe.

Bakie koetta to bhie toekkara toekkara kha hai djaun tafra par se gier dja hai.” ²⁸Tab oe bolies: „Betie, tor bieswaas bahoet barka hai. Djaise toe maange hai, oisahie poera hoi.” Aur okar bietia ohie laage attjha hoi gail.

Kaise dher bemarian attjha bhail

²⁹Tab Jiesoe hoewa se Gaalielea ke samoendar ke kienaare gail. Hoewa par oe ek pahaar par tjaharke gail baithe. ³⁰Tab dher manai okar paas aail. Oesab loendj, langara, andha, goenga log aur dher doesar bemarian ke leike okar aage dharies. ³¹Aur oe oesabke attjha karies. Tab manai log djab dekhies kie goenga log batiaai lage hai, loendj log tjale lage hai, langara log attjha hoi dja hai aur andha log dekhe lage hai, tab oesab bahoet atjambho bhail aur Israel ke Parmeswar ke aadar kare lagal.

Djhoend ke doesara bhodjan

(Markas 8:1-10)

³²Tab Jiesoe aapan tjela log ke aapan paas bolaaikie bolies: „Hamme ie manai log par bahoet daaja lage hai. Oelog parso se hia par hai aur oesabke khaaik na hai. Ham na maangiela oelogke bhoekhe ghare pathaawe. Hoi sake hai kie oelog ghar talak na pahoetj paai.” ³³Tab tjela log poetjhies: „Ie maidaan me hamlog kaaha etana bret paabe ie djhoend manai ke pet bhar khawaawe ke?” ³⁴Tab oe poetjhies: „Toelogke lage kaigo bret hai?” Tab oelog bolies: „Saat bret aur ekaatgo tjhota matjharie.” ³⁵Tab oe manai log se bolies: „Sab

koi djamien par baith dja.” ³⁶Bas oe saat bret aur matjharie leike Parmeswar ke dhanbaad deis aur sab toekkara toekkara toerke aapan tjela log ke deis. Aur oesab manai log ke baat deis. ³⁷Aur sab koi pet bharke khaais. Tab sabhan batjal toekkara batorke saat baskieta bharies. ³⁸Aurat larkan tjhorke hoewa tjaar hadjaar mardaana log raha. Aur sab koi bhodjan karies raha. ³⁹Tab Jiesoe oelogke hoewa se ghare pathaai deis aur bot me djaaikie aapan tjela log ke saath Magadan diehaat me tjal gail.

Parhal manai log maange hai ek atjambho kaam dekhe

(Markas 8:11-13; Loekaas 12:54-56)

16 Ek dien ekaat Fariesie aur Sadoesie log Jiesoe ke paas aail. Oesab maangies okar ek atjambho kaam dekhe djaane khaat kie Parmeswar oke sattje ke pathaais hai kie na. ²Bakie oe bolies: „Djab sandjha howe hai tab toelog baadar dekhke bole hai: ‘Badarie na hai, barkha na barsiega.’ ³Aur sabere djab badarie lagal hai, tab toelog bole hai: ‘Dekh, barkha barsiega.’ Baadar dekhke toelog bataai sake hai kaisan dien hoi. Bakie toelog na dekhe hai kie toelog ab kaun tem me rahe hai. ⁴Toelog kharaab baate aur Parmeswar ke tjhor deile hai. Aur toelog maange hai kie ham ek atjambho kaam karie. Bakie ham toelogke khaalie jaad karwaaila kie Jona se ka bhail raha.”

Aur oe ie sab baat bolke hoewa se tjal gail.

Fariesie aur Sadoesie ke partjaar*(Markas 8:14-21)*

⁵Ek dien Jiesoe aapan tjela log ke saath nadie ke habara kaaties. Tab tjela log ke khiaal bhail kie oesab bret bhoelaai gail hai. ⁶Oe same par Jiesoe oelogse bolies: „Fariesie aur Sadoesie log ke khatta piesaan se batjaaike rahiehe.”

⁷Tab tjela log apame me batiaai lagal kie: „Hamlog bret bhoelaai gailie, ohie se oe aise bole hai.”

⁸Tab Jiesoe djab soenies tab bolies: „Kam-bieswaasie log! Toelog kaahe ke sotj kare hai kie toelogke bret tjhoet gail? ⁹Toelog abbe talak na samdjhe hai? Aur toelogke jaad na hai ka bhail raha djab paatj bret paatj hadjaar aadmie ke baatal gail raha? Aur kai baskieta batjal raha?

¹⁰Aur toelog bhoelaai gaile djab saat bret tjaar hadjaar aadmie ke baatal gail raha, tab kai baskieta batjal raha? ¹¹Toelog kaahe ke na samdjhe hai kie ham bret ke biesie me na batiaaaila? Ham toelogse bollie: ‘Fariesie aur Sadoesie log ke khatta piesaan se batjaaike rahiehe.’ ”

¹²Tab tjela log samadjh gail kie bret ke khatta piesaan se na batjaaike rahe ke tjaahie, bakie Fariesie aur Sadoesie log ke partjaar se.

Petras ke gawaahie*(Markas 8:27-30; Loekaas 9:18-21)*

¹³Ek rodj djab Jiesoe aapan tjela log ke saath Sesaarea Fielepie ke diehaat me pahoetjal tab oe oesabse poetjhies: „Manai logan bole hai kie iensaan ke Beta ke hai?”

¹⁴Tab oesab bolies: „Koi koi bole hai kie toe Johaanas dopoe kare waala baate. Aur koi koi bole hai kie toe Elia baate. Aur doesar log bhie bole hai kie toe Jeremia baate kie to Parmeswar ke ek doesar pahiele ke sanesia.” ¹⁵Tab oe poetjhies: „Aur toelog ka bole hai?” ¹⁶Tab Siemon Petras bolies: „Toe Kriest, jaane djienda Parmeswar ke Beta baate.”

¹⁷Tab oe bolies: „Jona ke beta Siemon, toe soekhie baate. Ek iensaan toke na djanaais, bakie hamaar swarag ke Pieta. ¹⁸Tor naam Petras hai aur ekar matlab ‘patthar’ hai. Djaise ek ghar ekgo patthar par khoeb djabar se banaawal dja hai, aisane ham aapan samaadj ie patthar par banaabe. Aur maut ke saktie ie samaadj ke na djiet paai. ¹⁹Djaise koi ek tjaabhie se kamaarie khole hai, aisane toe doesar logan ke dekhaihe kie oesab kaise swarag ke raadj me bhiettar djaai sakiega. Djaun toe dhartie par baanhdiehe, oe swarag me bhie baanhal rahiega. Aur djaun toe doenia par khol diehe, oe swarag me bhie khoelal rahiega.” ²⁰Aur oe ekdam se mienaahie kar deis kie: „Koi se na bataihe kie ham Kriest baatie.”

Jiesoe ke aane waala doekh aur soekh

²¹Oe tem se Jiesoe Kriest aapan tjela log ke samdjhaawe lagal kie: „Hamke tjaahie Jeroesaalem sahar me djaai ke. Aur hoewa ke barkwan aur barka agwa log aur dharam ke parhal log hamke bahoet doekh deiga. Tab oesab hamke marwaai dhaariega, bakie tiesara dien ham

phien se maut me se djie oethaawal djaab.” ²²Tab Petras oke kienaare ledjaaike daate lagal. Oe bolies: „Prabhoe djie, ie Parmeswar na howan dewe. Aise tore sanghe kabhie na howe!” ²³Bakie Jiesoe ghoemke ose bolies: „Saitaan, hamaar paatjhe se tjal dja. Toe maange hai hamme bharmawe. Tor baat Parmeswar ke sotj-bietjaar na hai bakie iensaan ke.”

²⁴Oe aapan sab tjela log se bolies: „Dje maange hai hamaar tjela banke hamaar rasta par tjale, oke na tjaahie aapan soekh khodje ke, bakie oke hamaar sanghe doekh oethawe ke parie aur oke tjaahie hamaar pietjhe tjale ke. ²⁵Dje na maange hai aapan djiewan hamaar khaatien bietaawe, oe sattja djiewan na paaiga. Bakie dje aapan soekh tjhorke hamaar rasta par tjaliega, oe sattja djiewan paaiga. ²⁶Djab ek manai doenia bhar ke tjiedj paaike tabbo hamesa ke lieje Parmeswar se alag rahie, tab oke kaun faida mielie? Parmeswar ke saath rahe ke koi na kien sake hai. ²⁷Iensaan ke Beta aapan parie log ke saath aapan Baap ke mahiemma se aiga. Tab oe har ek ke okar kaam ke madjoerie deiga. ²⁸Ham toelogsatj boliela kie toelogsatj me se koetjh manai na mariega djab lek oelogsatj oke ek maahaaraadja ghat na aawat dekhie.”

Jiesoe ke tjamkaai

(Markas 9:2-13; Loekaas 9:28-36)

17 Tjhau dien baad Jiesoe Petras aur Jaakobas aur okar bhaai Johaanas ke leike ek oetja pahaar par gail djaaha koi

na raha. ²Tab hoewa par oesabke aakhie ke saamne okar soerat badale lagal. Okar tjehera djaise soeroedj tjamke lagal, aur okar kapra bhie ekdam oeddjar tjamke lagal. ³Tab oesab Mosas aur Elia ke dekhies aur oesab Jiesoe se batiaat raha. ⁴Tab Petras Jiesoe se bolies: „Prabhoe djie, bhale hamlog hia baatie. Djab toe maang tab ham tien marai banaai, ekgo tor khaat, ekgo Mosas khaat aur ekgo Elia khaat.”

⁵Tab batiaite me ek oeddjar tjamkat baadar aaike oesabke tjhaai leis. Tab baadar me se ek aawaadj soenaail. Koi bolies: „Ie hamaar pjaara Beta hai aur oe hamme parsand hai. Okar baat soen.” ⁶Djab tjela log soenies tab dar ke maare moehe ke bhale djamien par gier gail. ⁷Tab Jiesoe aaike oesabke tjhoeis aur bolies: „Oeth aur na dera.” ⁸Tab oesab taakies aur khaalie Jiesoe ke dekhies.

Elia aur Johaanas ke biese me

⁹Djab Jiesoe aapan tieno tjela ke saath pahaar par se oetarat raha tab oesabse bolies: „Djaun toelogsatj aadj dekhle hai, oe koi se na boliehe djab talak iensaan ke Beta maut me se na djie oethaawal djaai.” ¹⁰Tab tjela log poetjhies: „Dharam ke parhal logan kaise bol sake hai kie Kriest ke aawe se pahiele Parmeswar ke sanesia Elia phier se aiga?” ¹¹Tab oe bolies: „Ha, Elia pahiele aiga manai logan ke Parmeswar se ek kare khaatien. ¹²Aur ham toelogsatj boliela kie oe aai tjoekal hai. Bakie manai logan okar baat na maanies. Oesabhan

oke sataais djaise oelog maangies. Aisane oesab iensaan ke Beta ke bhie dher doekh deiga.” ¹³Tab tjela log samadjh gail kie Jiesoe ie sab baat Johaanas dopoe kare waala ke biese me bolies hai.

Jiesoe kaise ek miergie ke bemaria ke attjha karies

(Markas 9:14-29; Loekaas 9:37-43a)

¹⁴Djab Jiesoe aapan tjela log ke saath pahaar par se oetalar tab djhoend me se ekgo aadmie okar paas aaike aapan gaathie par gier paral ¹⁵aur bolies: „Prabhoe djie, hamaar beta ke daaja kar! Oke miergie ke bemaarie hai aur okar haal bahoet kharaab hai. Oe hardam aagie aur paanie me giere hai. ¹⁶Ham oke tor tjela log ke paas legailie, bakie oesab oke na attjha kar paais.” ¹⁷Tab oe bolies: „Ie tem ke manai log ketana be-bieswaasie aur kharaab log hai! Ham kab lek toelogke paas rahab? Aur ham kab lek toelogke kam-bieswaas sahab?” Oe bolies: „Oe larka ke hia laaw.” ¹⁸Tab oe bhoet ke daaties. Bhoet niekar gail, aur larka toerant attjha hoi gail.

¹⁹Ekare baad djab tjela log Jiesoe ke sanghe akele raha, tab poetjhies: „Hamlog bhoet ke kaahke na niekaar pailie?” ²⁰Tab oe bolies: „Toelogke bieswaas bahoet tjhota hai, ohie se toelog na kar paille. Ham toelogse satj boliela kie djab toelogke bieswaas sarso ke bia ghat tjhota rahat, tab toelog ie pahaar se bol sakte kie: ‘Hia se hoewa dja!’ aur oe tjal djaat. Toelog sab tjiedj kar sakte.” ²¹Aur oe bhie bolies: „Toelog ie rakam bhoet log

ke khaalie niekaar sakiehe djab toelog praatna kariehe aur bhoekha rahiehe.”

Jiesoe doesara dafe aapan maut ke biese me bataais

(Markas 9:30-32; Loekaas 9:43b-45)

²²Jiesoe aapan tjela log ke saath Gaalielea ke diehaat me raha. Tab oe bolies kie: „Iensaan ke Beta manai ke haath me saupal djaaiga ²³aur oelog oke maar dhaarie. Tab tiesara dien oe djie oethaawal djaaiga.” Tab tjela log ie baat soenke bahoet oedaas hoi gail.

Djoetie ke paisa Parmeswar ke mahal khaatien

²⁴Djab oesab Kaapernaum sahar me pahoetjal tab hoewa ke djoetie bharwaawe waalan Petras ke paas aaike poetjhies: „Tor maastar Parmeswar ke mahal ke djoetie bhariega kie na?” ²⁵Tab Petras bolies: „Ha, djaroeer.”

Djaise Petras ghare pahoetjal oisane Jiesoe ose poetjhies: „Siemon, toe ka sotje hai, doenia ke raadja logan paisa pardesie logan se maange hai kie aapan betwan se?” ²⁶Tab Petras bolies: „Pardesie logan se.” Tab oe bolies: „Thiek. Ekar matlab hai kie betwan ke djoetie ke paisa na bhare ke parie. ²⁷Tabbo hamlog ie paisa bharab. Hamlog na maangiela kie bharwaawe waalan ghoermoesaai. Toe samoendar ke paas dja aur katia lagaaw. Tab pahiela matjharie ke moeh me toe ek tjaanie ke paisa paihe. Ie paisa leike hamlog doeno miela khaatien Parmeswar ke mahal ke djoetie bhar de.”

Ke Parmeswar ke raadj me sab se barka hai

(Markas 9:33-37; Loekaas 9:46-48)

18 Oe samai Jiesoe ke tjela log okar paas aaïke poetjhies: „Ke swarag ke raadj me sab se barka hai?” ²Tab oe ek tjhota larka ke bolaaïke tjela log ke bietj me khara kar deis, ³aur oeloge se bolies kie: „Ham toeloge satj boliela kie djab toelog aapan man na badalke ek tjhota larka ghat hoihe, tab toelog swarag ke raadj me kabhie na pahoetjïehe. ⁴Dje apane ke ie larka ghat tjhota maane hai, oe swarag ke raadj me sab se barka hai. ⁵Aur dje aisan larka ke hamaar naam se apanaawe hai, oe hamme apanaawe hai.

⁶Bakïe haai oe aadmïe djaun hamaar aisan tjhota bïeswaasïe se paap karwaai. Okare khaat bestar rahat djab koi okar gatai me ek barka ieta baanhke oke samoendar me phek dewat. ⁷Ie doenia me dher tjiïedj manai log se paap karwaawe hai, aur eke koi na badal sake hai. Bakïe haai oe manai ke djaun ek doesare se paap karwaawe hai. ⁸Ohïe se djab toe aapan haath kie to gor se paap kare hai, tab bestar hai kie toe oke kaatke phek de. Ka, toe maange hai doeno haath aur gor leïke narak djaai, kie ek haath aur gor se swarag me pahoetje? ⁹Aur djab toe aapan aakhïe se paap kare hai tab toke tjaahïe oke notjke phek dewe ke. Bestar hai kie toe ek aakhïe leïke swarag me pahoetj dja, nahïe to toe doei aakhïe leïke narak me pahoetj djaïhe.

¹⁰Batjaaike rahïehe kie toelog aisan tjhota larka ke nietja na

manïehe. Ham toeloge boliela kie iesabke rakhwaala kare waala parïe log rodj hamaar swarag ke Pieta ke lage aawe dja hai. ¹¹Iensaan ke Beta doenia me aail hai batjaawe ke djaun manai log Parmeswar se alag karal djaaiiga.

Ek heraaïl bhera

¹²Djab ek aadmïe ke sau bhera hai aur oman se ekgo heraaï djaai, tab toelog ka sotje hai kie oe kariega? Oe niennaanabe (99) ke pahaar par tjhörke heraaïl bhera ke djaaiiga khodje. ¹³Aur ham toeloge satj boliela kie djab oke paai djaaiiga tab oke ose auro khoesiaalie hoïga ekwan se. ¹⁴Aïse tor swarag ke Pieta na maange hai kie aisan ek tjhota waala ose alag karal djaai.

Kaise koi ke samdjhaawe ke

¹⁵Djab toe dekhïehe kie ek bïeswaasïe bhaai paap kare hai, tab oke akele me bolaaïke datïehe. Djab oe tor baat maan leïga tab toe oke batjaai leïle. ¹⁶Bakïe djab oe tor baat na maanïega, tab toe ek kie doei manai leïke oke phien se samdjhaaw. Oesab tor gawaahian rahïe. ¹⁷Djab oe ielögke baat bhïe na maanïega, tab toelog samaadj bhar se bataïhe. Aur djab oe samaadj log ke baat bhïe na soenïega, tab toelog oke samaadj me se niekaar deïhe.

¹⁸Ham toeloge satj boliela kie sab koetjh djaun toelog doenia par baanh deïhe, oe swarag me bhïe baanhah rahïe. Aur sab koetjh djaun toelog dhartïe par khöïehe, oe swarag me bhïe khöelal rahïe.

¹⁹Ham toeloge bhïe boliela kie

djab doenia par doi djane ek hoike koetjh khaatien praatna karie, tab hamaar swarag ke Pieta toelogke praatna poera kariega. ²⁰Djab doi kie tien manai hamaar naam me bieswaas karke ekattha hoiga, tab ham oelogke bietj me rahab.”

Tjhama kare ke biese me

²¹Tab Petras aaike poetjhies kie: „Prabhoe djie, djab hamaar bhaai hamaar sanghe ber ber boeraai karie tab ham oke kai dafe tjhama karab? Saat dafe talak?” ²²Tab oe bolies: „Ham tose boliela na saat dafe talak, bakie sattar dafe saat talak.”

²³Aur oe ek kaahaanie kahe lagal swarag ke raadj ke biese me. Oe bolies: „Ekgo raadja raha. Ek dien oe aapan kamkartan se maangat raha paisa ke baare me lekha lewe.

²⁴Djab oe soeroe karies tab oesab ek kamkarta ke laais djaun okar das hadjaar mohar kardja raha.

²⁵Bakie oe kardja kabhie na bhar sakat raha. Ohie se raadja aapan kamkartan ke hoekoem deis oke aur okar aurat larkan aur okar sab tjiedj betjke kardja bhare ke. ²⁶Tab aadmie raadja ke gor gieral aur bientie kare lagal kie: ‘He raadja, dhieradj kar! Ham aapke sab kardja bhar deb!’ ²⁷Tab raadja ke daaja lagal aur bolies: ‘Toe dja, ham tor sab kardja maaf kar deila.’

²⁸Tab djab aadmie baahar gail, tab oke ek doesar kamkarta bhetaail djaun ekar thora se kardja raha. Tab oe okar gatai dabaaike bolies: ‘Ehie laage hamaar kardja bhar!’ ²⁹Tab ie kamkarta okare aage gierke ose bientie kare lagal

kie: ‘Dhieradj kar! Ham toke sab bhar deb!’ ³⁰Bakie ie na maangies soene aur djaaike oke band karwaai deis djab talak oe na bhar paai.

³¹Tab raadja ke ekwa kamkartan djab ie haal dekhies tab oesabke bahoet doekh bhail aur oelog gail raadja se sab tjiedj bataawe. ³²Tab raadja oe kamkarta ke apane paas bolaaie bolies: ‘Niemakharaam! Toe hamse bientie karle kie: Dhieradj kar! Aur ham tor sab kardja maaf kar deilie. ³³Toke tjaahat raha ekwa se aisane kare ke.’ ³⁴Raadja bahoet goessaail. Aur oe aapan kamkartan se bolies: ‘E aadmie ke djahal me sadja dewe waalan ke dwaara marwaaw djab lek oe aapan kardja na bharie.’”

³⁵Djab Jiesoe ie kaahaanie kahe tjoekal raha tab samdjhaais kie: „Aisane djab toelog aapan bieswaasie bhaai ke paap aapan diel bhar se tjhama na kariehe tab hamaar swarag ke Pieta toelogke paap ke tjhama bhie na kariega.”

Tjhoettie-tjhoetta ke baare me

(Markas 10:1-12)

19 Jiesoe ie sab baat bolke Gaalielea ke diehaat se tjal gail. Tab oe Jordaan nadie ke oepaar Joedea diehaat me gail. ²Dher manai okar pietjhe tjalal. Aur oe hoewa par sab bemarian ke attjha karies.

³Tab ekaatgo Fariesie aail oke phasaawe khaatien. Oesab poetjhies: „Ek aadmie aapan aurat ke tjhor sake hai tjaahie djaun tjiedj khaatien, kie na?” ⁴Tab oe bolies: „Ka, toelog Parmeswar ke baat na parhle hai? Djab oe saara sansaar

banaais tab soeroe se oe aadmie aur aurat ke ek djora banaais.

⁵Ohie se ek mardaana ke tjaahie aapan maai-baap se alag hoike aapan aurat ke sanghe ek howe ke.

⁶Aise oesab na doi dehie bakie ek dehie hai. Aur djab Parmeswar doi paraanie ke ekattha kare hai, tab koi ke na tjaahie oesabke tjhorwaawe ke.” ⁷Tab Fariesie log bolies: „Mosas tab kaahe ke bolies hai kie ek aadmie djab oe aapan aurat ke tjhor dewe hai, tab oke tjaahie oke ek kaagadj dewe ke djaun me liekhal hai kie ab se oe okar biehautie na hai?” ⁸Tab oe bolies: „Mosas djaanat raha kie toelog khaalie aapan man waala kare hai, ohie se oe aise bolies.

Bakie doenia ke soeroe me aise na raha. ⁹Ham toelogse boliela kie dje aapan aurat ke tjhor deiga aur ek doesar aurat se biaah kariega, oe aapan biaah ke waada toere hai. Khaalie djab okar aurat ek doesar aadmie ke rakhe hai, tab oe oke tjhor sake hai.”

¹⁰Tab tjela log bolies: „Djab aisan hai tab bestar hai kie koi aapan biaah na kare.” ¹¹Bakie oe bolies: „Djaun baat ham ab toelogse bolab sab koi na samadjh paai, khaalie dje ke Parmeswar samdjhaai deiga. ¹²Koetjh manai log hai djaun paidaais se aisan hai kie oelogke biaah na hoi sake hai. Aur koetjh manai log hai djaun doesar log ke dwaara aise banaawal gail hai. Aur bhie koetjh manai log aapan biaah na karies djeme oesab swarag ke raadj khaatien auro attjha se kaam kar sake. Dje ie baat samadjh paawe hai, oke tjaahie bhie maan lewe ke.”

Jiesoe ke aasier-baat larkan khaatien

(Markas 10:13-16; Loekaas 18:15-17)

¹³Ek dien koetjh maai-baap log aapan larkan ke Jiesoe ke paas legail. Oelog maangt raha kie oe aapan haath oelogke oeppar dharke praatna kare. Tab Jiesoe ke tjela log aaie oelogke daatke bolies kie: „Toelog dja hia se.” ¹⁴Bakie Jiesoe bolies: „Oesabke na rok! Oe larkan ke hamare paas aawan de. Swarag ke raadj oesabke khaatien hai.” ¹⁵Tab oe larkan par haath dharke praatna karies aur hoewa se tjel gail.

Dhanie naudjawaan

(Markas 10:17-31; Loekaas 18:18-30)

¹⁶Ek dien ekgo aadmie Jiesoe ke paas aaie poetjhies kie: „Maastar djie, kaun bhalaai ham karie hardam Parmeswar ke saath rahe khaatien?” ¹⁷Tab oe bolies: „Toe hamse kaahe ke bhalaai ke biese me poetjhe hai? Khaalie ek bhalaai kare Waala hai. Aur djab toe sada khaatien okar saath maange rahe, tab toke tjaahie okar hoekoem maane ke.” ¹⁸Tab naudjawaan poetjhies: „Kaun hoekoem?” Tab oe bolies: „Koi ke djaan na maar, aapan biaah ke waada na toer, tjorie na kar, djhoettha gawaahie na de, ¹⁹aapan maai-baap ke ieddjat kar aur ek doesar ke pjaar kar djaise toe apane ke pjaar kare hai.” ²⁰Tab naudjawaan bolies: „Ie sab hoekoem ham ab talak maaniela aur ham kaun tjiedj auro karie?” ²¹Tab oe bolies: „Djab toe maange hai poera howe tab dja aapan sab dhan-daulat betjke garieb log ke

dei de. Tab toke swarag me dhan mieliega. Tab aaike hamaar sanghe tjal.”

²²Ie sab baat soenke naudjawaan bahoet oedaas hoike tjal gail. Oke bahoet dhan-daulat raha. ²³Tab Jiesoe aapan tjela log se bolies: „Ham toelogs satj boliela kie ek dhanwaan khaatien moeskiel hai swarag ke raadje me bhiettar djaai ke. ²⁴Ekgo oet khaatien moeskiel hai ekgo soei ke hol me ghoese ke. Aur ham toelogs boliela kie ek dhanwaan khaatien auro moeskiel hai Parmeswar ke raadje me bhiettar djaai ke.” ²⁵Tab tjela log ie sab baat soenke bahoet oedaas hoi gail aur poetjhies: „Tab bhala ke batj sokie?” ²⁶Tab oe oesabke taakke bolies: „Jensaan ie na kar sokie, bakie Parmeswar sab koetjh kar sake hai.”

Jiesoe ke saath tjale ke ienaam

²⁷Tab Petras bolies: „Dekh, hamlog sab koetjh tjhorke tor sanghe tjale lagalie. Tab hamlogke ka mieliega?” ²⁸Tab oe bolies: „Soen. Toelogs hamaar rasta par tjale hai. Aur ham toelogs satj boliela kie aane waala djoeg me djab iensaan ke Beta aapan mahiemma se gaddie par baithke raadje tjalaaga, tab tohoelogs baara gaddie par baithiehe Israel ke baara koel ke oeppar faisala kare khaatien. ²⁹Aur har ek djaun ghar-dwaar, bhaai-bahien, maai-baap, larkan aur khet ke tjhoriega hamaar rasta par tjale khaatien, oke dhartie par ie sab dher dafie mieliega aur oe bhie sada ke lieje Parmeswar ke saath rahiega. ³⁰Bakie dher manai log djaun ab pahielaa hai, oesab

pietjhar djaaiga, aur djaun paatjhe hai, oesab agar djaaiga.”

Khet ke kamkartan ke kaahaanie

20 Ie baat samdjhaawe khaat Jiesoe swarag ke raadje ke biese me ekgo matlab ke kaahaanie kahies: „Ek aadmie raha aur oke ekgo agoer ke khet raha. Ek dien oe sabere sabere gail kamkartan khodje okare khet me kaam kare khaatien. ²Tab oe ekaat aadmie paais aur oesab tajaar hoi gail ek rodje ekgo tjaanie ke paisa khaat kaam kare ke. Oe oesabke aapan khet me pathaais.

³Tab lagbhag nau badje oe phien se bahare gail aur dekhies badjaar me ekaat aadmie begar kaam ke thara hai. ⁴Oe bolies: ‘Toelogs aaw hamaar khet me kaam kar aur ham toelogs ek attjha madjoerie debe.’ Aur oelogs bhie gail. ⁵Tab baara badje aur tien badje oe phien se bahare djaaike aisane karies. ⁶Tab paatje badje sandjha ke oe phien se bahare gail aur dekhies kie ekaat aadmie abbe talak begar kaam ke thara hai. Tab oelogs poetjhies: ‘Toelogs kaahe ke hia dien bhar bekaam ke thara baate?’ ⁷Tab oelogs bolies: ‘Hamlogke kaam na mielal.’ Tab oe bolies: ‘Tohoelogs dja hamaar khet me kaam kar.’

⁸Tab djab raat bhail tab djamiendaar aapan mandjha se bolies: ‘Kamkartan ke bolaaie oesabke madjoerie dei de. Djaun pietjhe aail hai, oesabke pahiele deihe, tab pahielaa waalan ke.’ ⁹Tab djaun kamkartan paatje badje kaam par gail raha, oesab pahiele aail aur oesabke ek tjaanie ke paisa mielal.

¹⁰Tab djab sabere waala kamkartan aage aail, tab oesab sotjies kie oesabke ek tjaanie ke paisa se djaada mieligea. Bakie ohoesabke ek tjaanie ke paisa mielal.

¹¹Tab oesab ie paisa leike djamiendaar ke oeppar bhoen-bhoenaai lagal aur bolies: ¹²‘Ie paatjhe waalan khaalie ek ghanta kaam karies aur toe iesabke hamlogke baraabar paisa deile. Aur hamlog dien bhar kara ghaam me garhoe kaam karlie.’ ¹³Tab djamiendaar oman se ekgo ke djabaab deis kie: ‘Bhaai, ham tor tjorie thoro karlie hai? Toe hamse to ek bhaile rahiele ek tjaanie ke paisa khaatien kaam kare ke. ¹⁴Toe aapan paisa leike tjäl dja. Ham maangiela iesab ke tor baraabar dewe. ¹⁵Ham aapan paisa se to kar sakiela djaise ham maangiela. Kaahe ke toelogs djaran kare hai kie ham bhalaai kariela?’”

¹⁶Aur Jiesoe samdjhaais kie: „Aise djaun manai log pahiele hai, oesab pietjhar djaai, aur dje dje paatjhe hai, oesab agar djaai.”

Tiesara dafé Jiesoe ke maut ke bieseme

(Markas 10:32-34; Loekaas 18:31-34)

¹⁷Ekare baad djab Jiesoe Jeroesaalem sahar ke or djaat raha, tab oe aapan baara tjela log ke ekwan se alag karke bolies: ¹⁸„Dekh, hamlog djaaila Jeroesaalem. Aur hoewa par iensaan ke Beta barka agwan aur dharam ke parhal logan ke haath me saup dewal djaaiiga aur oke maut ke sadja mieligea. ¹⁹Tab oesab oke pardesie logan ke haath me

saup deiga. Oelogs okar hasie oeraai aur oke maariega aur khiella se kroes par thokke maar dhaariega. Tab tiesara rodj Parmeswar oke maut me se djie oethaaiiga.”

Raadj na kar bakie kamkarta ban

(Markas 10:35-45)

²⁰Baad me ekgo aurat aail. Oe Johaanas aur Jaakobas ke maai raha. Oelogs baap Sebedeas raha. Oe aurat aapan doeno betwan ke leike Jiesoe ke paas aail aur okar aage djhoekke ose koetjh maangat raha poetjhe. ²¹Tab oe poetjhies: „Toe ka maange hai?” Tab aurat bolies: „Djab toe raadj tjalaihe tab hamaar doei betwan tor doeno bagal baith sakiiega?” ²²Tab oe bolies: „Toelogs na samdjhe hai kie toelogs ka maange hai. Toelogs oe doekh oethaai paihe djaun hamke oethaawe ke parie?” Tab oesab bolies: „Djie-ha, hamlog oethaai paabe.” ²³Tab oe bolies: „Toelogs hamaar paatjhe bhie doekh oethaihe. Bakie hamaar kaam na hai sallaah kare ke kie ke hamaar doeno bagal baith sakiiega. Hamaar Pieta ie dardja deiga dje ke oe maange hai.”

²⁴Tab ekwan tjela log djab soenies kie ie doeno ka maange hai tab oelogs bahoet goessaai gail. ²⁵Bakie Jiesoe oesabke apane paas bolaike bolies: „Toelogs djaane hai kie doenia ke mantrie log doesare ke oeppar hoekoem tjalaawe hai, aur barka manai log doesare ke oeppar barkwa khele hai. ²⁶Bakie toelogs apane me aise na karielhe. Dje toelogs me se maange hai barkwa howe, oke tjahie doesare

ke kamkarta bane ke. ²⁷ Aur dje maange hai sab se barka dardja paawe, oke tjaahie doesare ke goelaam bane ke. ²⁸ Aisane iensaan ke Beta na ail hai apane ke sewa karwaawe, bakie doesar log ke kamkarta howe khaatien aur aapan djaan dewe se dher manai log ke tjoetkaara dewe khaatien.”

Doei andha

(Markas 10:46-52; Loekaas 18:35-43)

²⁹ Djab Jiesoe aapan tjela log ke saath Jerieko sahar me se djaat raha, tab ek djoend manai oesabke paatjhe tjalal. ³⁰ Doei andha aadmie daam ke kienaare baithal raha. Tab djab oesab soenies kie Jiesoe paas howe hai, tab tjiellaai lagal aur bolies: „He Prabhoe djie, Daawied ke Aulaad! Hamlog par daaja kar!” ³¹ Tab howe ke manai log oelogke daatke bolies: „Tjoep!” Bakie oelog auro tjiellaaike bolies: „He Prabhoe! He Daawied ke Aulaad! Hamlog par daaja kar!” ³² Tab Jiesoe roek gail aur oelogke bolaaie poetjhies: „Toelog ka maange hai kie ham karie?” ³³ Tab oelog bolies: „Prabhoe djie, hamlogke aakhie attjha kar de!” ³⁴ Tab oke bahoet daaja lagal aur oelogke aakhie tjhoeis. Bas doeno toerant dekhe lagal. Aur oelog okar sanghe tjale lagal.

Jiesoe kaise Jeroesaalem me gail

(Markas 11:1-11; Loekaas 19:28-40; Johaanas 12:12-19)

21 Djab oelog Jeroesaalem ke nagietj aai gail tab oesab

Betfaage lage pahoetjal. Oe gaaw Djaitoen pahaar se doer na hai. Tab Jiesoe aapan tjela log me se doeigo ke tjoenke bolies kie: ² „Oe gaaw me dja djaun tor aage hai. Tab toelog toerant hoewa par ek gadahie ke baanhal paihe, aur okar battja hoewa bhie hai. Oke kholke hamaar paas laihe. ³ Aur djab koi koetjh poetjhie, tab bol deihe: ‘Prabhoe ke eke kaam hai aur oe abbe pathaai dei.’ ”

⁴ Ie sab tjiedj dwaara Parmeswar ke sanesia Sakaaria ke baat poera bhail. Oe bolies raha kie:

⁵ „Sion/ ke aurat log se bataai de kie:

‘Dekh, toelogke Raadja toelogke paas aaga.

Oe bahoet dhiera aadmie hai aur ek gadahie ke battja par baithke tjale hai.’ ”

⁶ Oe doei tjela log djaaie karies djaise Jiesoe bolies raha. ⁷ Oesab gadahie aur battja ke Jiesoe ke paas legail aur aapan kapra okar oeppar dharies aur Jiesoe opar baithal.

⁸ Tab Jiesoe ke aadar kare khaatien dher manai log aapan kapra rasta par bietjhaawe lagal. Doesar log per ke daarhie kaat-kaatke bhie rasta par bietjhaai deis. ⁹ Aur djaun log okar aage aur paatjhe tjalat raha, oesab tjiellaaike bolies kie: „Daawied ke Aulaad! Hamlog tor aadar kariela! Oe soekhie hai aur Prabhoe ke naam se aawe hai! Hamlog swarag talak okar aadar kariela!”

¹⁰ Djab Jiesoe Jeroesaalem me bhiettar gail tab sahar bhar me

f 21:5 Sion ek doesar naam hai Jeroesaalem sahar khaatien.

haltjal-matj gail. Aur manai log poetjhe lagal: „Ie ke hai?” ¹¹ Tab djoend bolies: „Ie Parmeswar ke sanesia Jiesoe hai. Oe Gaalielea ke diehaat Naasaaret sahar me ke hai.”

Jiesoe Parmeswar ke mahal ke

angana me

(Markas 11:15-19; Loekaas 19:45-48; Johaanas 2:13-22)

¹² Jiesoe Parmeswar ke mahal ke angana me gail. Tab oe sab kienebetje waalan ke lakhetke baahar karies. Oe paisa toeraawe waala log ke tafra oeloet deis aur kaboettar betje waalan ke koersie bhie. Aur oesabse bolies: ¹³ „Parmeswar liekhwais hai kie:

‘Hamaar ghar ek djagaha rahe ke tjaahie praatna kare khaatien, bakie toelog eke daakoe ke ghar banaai deile.’ ”

¹⁴ Hoewa par koetjh andha aur loendj manai log Jiesoe ke paas aail aur oe sab ke attjha kar deis. ¹⁵ Bakie barka agwa log aur dharam ke parhal log djab ie atjambho kaam dekhies aur djab soenies kaise larkan Parmeswar ke mahal ke angana me tjiellaaike bole hai kie: „Daawied ke Aulaad! Hamlog tor aadar kariela!” tab oesab goessaai gail. ¹⁶ Oesab Jiesoe se bolies kie: „Toe na soene hai kie larkan ka bole hai?” Tab oe bolies: „Ha, ham soeniela. Bakie toelog Parmeswar ke poestak me na parhle hai kie: ‘Aap tjhota larkan aur doedh pieje waalan ke moeh se aapan aadar karwaawe hai?’ ”

¹⁷ Tab oe oesabke tjhorke tjal gail. Oe Betaania gaaw me gail raat bhar rahe khaatien.

Kaise adjier ke per saraapal gail

(Markas 11:12-14,20-24)

¹⁸ Sabere sabere djab Jiesoe phien se Jeroesaalem sahar djaat raha, tab oke bhoekh lagal. ¹⁹ Tab oe daam ke kienaare ekgo adjier ke per dekhies aur okar lage gail. Bakie oman khaalie patta raha. Tab oe ose bolies: „Aadj se toe kabhie na ek phal deihe.” Aur per toerant djoeraai gail. ²⁰ Tab tjela log ie dekhke bahoet atjambho bhail aur poetjhies: „Kaise per toerant djoeraai gail?” Tab oe bolies: ²¹ „Ham toelogse satj boliela kie djab toelogke bieswaas hai aur toelogke doebdha na hai, tab toelog na khaalie kariehe djaun ie per se bhail hai, bakie toelog hoewa ke pahaar se bol sakiehe: ‘Oeth aur samoendar me gier dja!’ aur aisane hoiga. ²² Aur tjaahie djaun tjiedj toelog bieswaas kärke praatna me Parmeswar se mangiehe, oe toelogke mieliaga.”

Jiesoe aapan kaam kekar hoekoem se kare hai

(Markas 11:27-33; Loekaas 20:1-8)

²³ Tab Jiesoe phien se Parmeswar ke mahal ke angana me gail aur hoewa par siekhaawe lagal. Tab barka agwa log aur djaatie ke barkwan okar paas aaie poetjhies kie: „Toe ie sab tjiedj kekar hoekoem se kare aur siekhaawe hai? Tose ke bolies hai aise kare ke?” ²⁴ Tab oe bolies: „Pahiele ham ek baat poetjhab. Djab toelog hamke djabaab deihe tab ham toelogse bhie bataab kie ham ie sab tjiedj kekar hoekoem se kariela.

²⁵Ke Johaanas dopoe kare waala ke hoekoem deis raha manai logan ke dopoe kare ke? Oke Parmeswar hoekoem deis raha kie manai logan?" Tab agwa aur doesar barkwan apane me sallaah karke bolies: „Djab hamlog bolab: ‘Oke Parmeswar hoekoem deis raha,’ tab oe boliega: ‘Tab toelog kaahe ke Johaanas ke baat na bieswaas karle hai?’” ²⁶Bakie djab hamlog bolab: ‘Oke manai logan ie hoekoem deis raha,’ tab djoend hamlogke oeppar goessaai djaaiiga. Sab koi to bieswaas kare hai kie Johaanas ekgo Parmeswar ke sanesia raha.” ²⁷Tab oesab Jiesoe se bolies kie: „Hamlog na djaaniela kie ke oke hoekoem deis raha.” Tab oe bolies: „Tab ham toelogse bhie na bataab kekar hoekoem se ham ie sab kaam kariela.”

Doei beta ke kaahaanie

²⁸Tab Jiesoe kahe lagal kie: „Ek aadmie ke doei beta raha. Ek dien oe gail barkwa ke paas aur bolies: ‘Beta, aadj toe dja agoer ke khet me kaam kar.’” ²⁹Tab oe bolies: ‘Ha baap’. Bakie oe na gail. ³⁰Tab baap gail doesarkwa ke paas aur ohoese ehie baat bolies. Tab ie waala bolies: ‘Na, ham na djaab.’ Bakie ekare baad pastaaie tabbo gail kaam kare.”

³¹Aur Jiesoe dharam ke barkwan se poetjhies: „Toelog ka sotje hai, ie doeno me se ke aapan baap ke baat maanies?” Tab oesab bolies: „Doesarkwa.” Tab oe bolies: „Ham toelogse satj boliela kie baimaan djoetie ke paisa bharwaawe waalan aur tjhatjhoendar logan

toelogse auro sahadj Parmeswar ke raadj me bhiettar djaai sakiega. ³²Johaanas siekhaais kie toelogke kaise tjaahie Parmeswar ke aage rahe ke, tabbo toelog okar baat na manle. Bakie baimaanie waalan aur tjhatjhoendar logan okar baat bieswaas karies. Tabbo toelog ie dekhke aapan boeraai na pastaaie aur okar baat na manle.

Anniaai kare waalan

(Markas 12:1-12; Loekaas 20:9-19)

³³Ek doesar matlab ke kaahaanie soen. Ekgo djamiendaar raha. Oe ekgo khet tjaar karies aur agoer ke per bois. Tab oe khet ke gherke djamen me ekgo petie banaais oman agoer gor se katjare khaatien. Aur oe ek oetja dardja banaais djaaha se tjaaro or dekhaat raha. Tab oe aapan khet ek doesare ke bhaara karke par-des tjai gail.

³⁴Tab djab tem ail phal toere ke, tab oe aapan goelaam log ke hoewa pathaais aapan hiessa lewe khaatien. ³⁵Bakie khetiar log oesabke pakarke pieties, doesar ke maar dhaaries aur tiesara ke patthar biege-biegeke maar dhaaries. ³⁶Tab djamiendaar auro goelaam log ke pathaais. Bakie khetiar log iesabse oisane karies. ³⁷Tab ant me oe aapan beta ke pathaais. Oe sotjies: ‘Oelog oke koetjh na kariega.’ ³⁸Bakie khetiar log djab djamiendaar ke beta ke aawat dekhies, tab apane me sallaah kar leis kie: ‘Ie hakdaar hai! Aaw hamlog eke bhie maar dhaarie. Tab ekar sab hak hamlogke hoi djaaiga!’ ³⁹Aur oesab oke pakarke khet ke bahare karke maar dhaaries.”

⁴⁰ Aur Jiesoe poetjhies:
 „Djamiendaar aaike khetiar log
 se ka kariega?” ⁴¹ Tab manai log
 bolies: „Oe aaike ie niemakharaam
 log ke djaan se marwaai dhaarie
 aur khet doesare ke bhaara kar
 deiga dje oke okar hiessa phal
 tem par deiga.” ⁴²⁻⁴⁴ Tab oe bolies:
 „Parmeswar toelogke mauka deis
 hai okar raadj me bhiettar djaai ke.
 Bakie ham toelogse boliela kie oe ie
 mauka toelogse tjhien leiga aur ek
 doesar djaatie ke deiga. Oesab oke
 okar hak deiga. Toelog Parmeswar
 ke poestak me parhle hai kie:

‘Djaun ieta ghar banaawe
 waalan be-kaamiel maanies
 raha,

oe sab se kaamiel ieta maanal
 gail hai.

Ie Parmeswar ke kaam hai,
 aur ie sab dekhke hamlog
 atjambho hoila.

Bakie dje ieta par gieriega, kie
 to dje par ieta gieriega, oe
 naas hoi djaai ga.’ ”

⁴⁵ Tab barka agwan aur Fariesie log
 ie kaahaanie soenke samadjh gail
 kie Jiesoe oelogke biese me batiaat
 raha. ⁴⁶ Oesab maang at raha oke
 pakare, bakie djoend ke deraat
 raha. Manai log oke to Parmeswar
 ke sanesia ghat maanat raha.

Biaah ke nauta ke kaahaanie

(Loekaas 14:15-24)

22 Jiesoe swarag ke raadj
 ke biese me samdjhaawe
 ke auro matlab ke kaahaanie
 kahies: ² „Ekgo raadja raha. Ek
 dien oe maangat raha aapan beta

ke biaah kare. ³ Tab djab tem
 aail tab oe aapan goelaam log ke
 pathaais nautaharie log ke bolaawe
 khaatien. Bakie oelog na maangies
 aawe. ⁴ Tab oe doesar goelaam
 log se sanesa pathaais. Oelog gail
 bole: ‘Dekh, ham sab khaaik tajaar
 karlie, khasie-osie gieral, aur sab
 koetjh tajaar hai. Aawo nauta karo.’
⁵ Bakie nautaharie log dhiaan na
 lagaais. Kauno gail aapan khete,
 kauno gail aapan kaar-baar dekhe,
⁶ aur kauno raadja ke goelaam log
 ke pakarke natiedja karies aur
 maar dhaaries. ⁷ Tab raadja bahoet
 goessaail, aur aapan soerdjaatie
 se ie djaanmarwa log ke marwaai
 dhaaries, aur oelogke sahar me
 aagie lagwaai deis. ⁸ Tab oe aapan
 goelaam log se bolies kie: ‘Sab
 tjiedj tajaar hai, bakie nautaharie
 nauta laaik na raha. ⁹ Toelog dja
 rasta ke kona kona par aur sab koi
 ke bola laaw nauta kare khaatien.’
¹⁰ Goelaam log rasta par djaaike
 dher manai ke ekattha karies,
 kharaab aur attjha waalan, sab ke.
 Aur raadja ke mahal nautaharie log
 se bhar gail.

¹¹ Djab raadja bhiettar aail aapan
 nautaharie log se bhett kare, tab
 oe ek aadmie ke dekhies djaun
 nauta ke kapra^g na pahienies raha.
¹² Tab raadja ose poetjhies: ‘Bhaai,
 toe biena nauta ke kapra se kaise
 bhiettar aile hai?’ Bakie aadmie
 koetjh na bolies. ¹³ Tab raadja aapan
 naukar log se bolies: ‘Ekar haath
 gor baanhke oke bahare andhiaar
 me biege de. Oe hoewa par pastaaie
 daat pies-pieske khaalie roiga.’ ”

^g 22:11 Sion ek doesar naam hai Jeroesaalem sahar khaatien.

¹⁴Jiesoe bolies: „Dher manai bolaawal gail, bakie kamtie manai tjoenal gail hai.”

Maahaaraadja ke aur Parmeswar ke hak

(Markas 12:13-17; Loekaas 20:20-26)

¹⁵Tab Fariesie log djaaike apane me baat-tjiet karies kaise Jiesoe ke tjalaakie se baat se phasaawe ke. ¹⁶Tab oesab aapan tjela log aur bhie raadja Herodes ke ekaat saathie log ke Jiesoe ke paas pathaais. Oesab djaaike ose bolies: „Maastar djie, hamlog djaaniela kie toe sattja aadmie baate. Aur tjaathe dje djaun bole hai, tabbo toe moeh na dekhe hai aur sattjaai se siekhaawe hai Parmeswar ke rasta par tjale ke. ¹⁷Ohie se toe hamlogke bataaw kie hamlogke tjaahie Roma ke maahaaraadja ke djoetie ke paisa bhare ke kie na? Toe ka sotje hai?” ¹⁸Bakie Jiesoe oelogleke tjalaakie djaanat raha aur bolies: ¹⁹„Dhokhaabaadj log, toelog hamke ka adjmaawe hai? Hamke ek paisa dekhaaw djaun se djoetie bharaal dja hai.” Oesab ek paisa laais. ²⁰Tab oe poetjhies: „Epar kekar moertie aur naam hai?” ²¹Tab oelog bolies: „Maahaaraadja ke.” Tab oe bolies: „Maahaaraadja ke de djaun okar hai, aur Parmeswar ke bhie de djaun okar hai.” ²²Tab sabhan ie djabaab soenke bahoet atjambho bhail aur oke sanne tjhorke tjai gail.

Maut ke baad ke djiewan

(Markas 12:18-27; Loekaas 20:27-40)

²³Ohie rodj ekaat Sadoesie Jiesoe ke paas aail. Oesab siekhaawe hai kie koi maut me se na djie oeth

sake hai. ²⁴Oelog aaike Jiesoe se poetjhies kie: „Maastar djie, Mosas bolies hai kie djab ek aadmie mar djaai aur oke larkan na rahie, tab okar bhaai ke tjaahie okar aurat se biaah karke larkan djalmaawe ke aapan maral bhaai khaatien.

²⁵Soen. Saat bhaai raha. Pahielkwa biaah karke mar gail biena larkan djalmaawe. Ohie se okar bhaai oe aurat se biaah karies. ²⁶Aisane doesarkwa aur tiesarkwa satwa talak ose biaah karke begar larkan djalmaawe mar gail. ²⁷Tab ant me aurat bhie mar gail. ²⁸Ab hamlog maangiela djaane kie djie oethe ke dien par aurat kekar rahiega? Oe to saat aadmie ke aurat raha.”

²⁹Tab oe bolies: „Toelog Parmeswar ke baat aur okar saktie na djaane hai, ohie se toelog khaalie oelta-phoelta sotje hai. ³⁰Djie oethe ke baad koi na biaah kariega. Manai logan djaise swarag ke parie logan rahiega. Oesab biaah bhie na kare hai. ³¹Aur djie oethe ke baare me, toelog na parhle hai kie Parmeswar toelogleke baap-daada log ke biese me ka bolies hai? Oe bolies kie:

³²‘Ham Aabraaham, Iesaak aur Jaakob ke Parmeswar baatie.’

Oe maral logan ke Parmeswar thoro hai, bakie djienda manai logan ke.”

³³Tab manai log ie sab gjaan soenke bahoet atjambho bhail.

Parmeswar ke sab se barka hoekoem

(Markas 12:28-34; Loekaas 10:25-28)

³⁴Djab Fariesie log soenies kie Jiesoe Sadoesie log ke moeh band

kar deis hai, tab oesab ekattha hoike okar lage aail. ³⁵Oesab me se ekgo dharam ke kaanoen ke parhal waala maangies oke baat se phasaawe. ³⁶Oe poetjhies: „Maastar djee, Parmeswar ke kaanoen me sab se barka hoekoem kaun hai?” ³⁷Tab Jiesoe bolies: „Prabhoe tor Parmeswar hai aur toke tjaahie oke diel bhar se, tan-man se aur aapan sab boeddhie se prem kare ke. ³⁸Ie sab se barka aur pahielia hoekoem hai. ³⁹Doesara hoekoem ohie ke baraabar hai. Toke tjaahie ek doesare ke apane ghat tjaahie ke. ⁴⁰Parmeswar ke saara kaanoen aur okar sanesian ke sab liekhal baat ie doi hoekoem ke biese me hai.”

**Kriest Daawied ke aulaad aur okar
Prabhoe hai**

(Markas 12:35-37; Loekaas 20:41-44)

⁴¹Djab Fariesie log ekattha raha tab Jiesoe oelogse poetjhies: ⁴²„Toelog ka sotje hai Kriest ke baare me? Oe kekar aulaad hai?” Tab oelog bolies: „Raadja Daawied ke.” ⁴³Tab oe bolies: „Attjha. Bakie Daawied Pawietr Aatma ke dwaara kaise oke aapan Prabhoe bolaai sakat raha? Oe to bolies hai: ⁴⁴‘Parmeswar hamaar Prabhoe se bolies hai kie: Aaw hamaar dahiena bagal baith djab lek ham tor doesman ke tor gor ke nietje na kar debe.’

⁴⁵Daawied oke Prabhoe bolaawe hai, tab oe kaise okar aulaad bhie hoi sake hai?”

⁴⁶Ie baat par koi na djabaab dei paais aur ohie dien se koi ke hiemmat na paral phien se oke adjmaawe ke.

**Jiesoe ke baat Israel ke dharam
waanal ke biese me**

(Markas 12:38-40; Loekaas
11:39-52; 20:45-47)

23 Jiesoe djoend manai aur aapan tjela log se bolies: ²„Dharam ke parhal waalan aur Fariesie log Mosas ke dardja par baithke Parmeswar ke baat aur okar dharam ke kaanoen siekhaawe hai. ³Toelog oesabke baat poera taur se soeniehe aur kariehe. Bakie oelogke tjaal-tjalan na apanaihe. Oelog djaun bole hai apane na kare hai. ⁴Oelog aapan hoekoem aur nem djaise garhoe bodjha baanhke manai log ke kandha par laad dewe hai, bakie oelog koetjh na kare hai manai log ke sahaaita kare ke. ⁵Oelog aapan har ek kaam khaalie kare hai manai ke dekhaawe khaat. Oelog aapan praatna ke tjamotie khoeb tjakala banaaike pahiene hai. Aur oesab aapan kapra ke djhalarie auro lamba banaawe hai dekhaawe khaatien kie oesab ketana bhaktie waala hai. ⁶Oelog partjaar ke ghar me maange hai aage baithe, aur djab oesab kahoe bhodjan kare hai tab maange hai sab se attjha dardja par baithe. ⁷Aur badjaar me oesabke bahoet attjha lage hai djab sab koi oelogke ‘maastar djee’ bolaawe hai aur oelogke barka maanke poetjhe hai: ‘Aap kaise rahielo?’”

⁸Oe bhie bolies: „Bakie toelog apane ke ‘maastar’ na bolwaihe. Toelogke khaalie ek Maastar hai, aur toelog sab koi bhaai-bhaai baate. ⁹Toelog doenia me koi ke aapan baap na banaihe. Toelogke

khaalie ek Baap hai, aur oe tor swarag ke Pieta hai. ¹⁰Apane ke barkwa bhie na bolwaihe. Toelogke khaalie ek Barkwa hai, aur oe Krist hai.

¹¹Bakie dje toelog me se sab koi ke naukar ghat rahiega, oe sab se barka rahiega. ¹²Dje apane ke oetja maane hai, oe tjhota karal djaaigna. Aur dje apane ke tjhota kare hai, oe barka karal djaaigna.

Jiesoe kaise dharam ke parhal waalan ke samdjhaawe hai

¹³Haai dharam ke parhal waalan aur Fariesie log, dhokhaabaadj logan! Toelog manai log khaatien moeskiel karle baate swarag ke raadje me bhiettar djaai ke. Toelog apane na djaaigne, aur dje kausies kare hai, oke toelog mauka na dewe hai hoewa par pahoetje ke.

¹⁴Haai dharam ke parhal waalan aur Fariesie log, dhokhaabaadj logan! Toelog wiedhwa log ke paisa aur ghar-or tjalaakie se tjhien lewe hai aur dekhaawe khaat derie talak praatna kare hai. Ehie khaatien toelogke kara sadja mieligia.

¹⁵Haai dharam ke parhal waalan aur Fariesie log, dhokhaabaadj logan! Toelog samoendar aur des bhar ghoem dhaare hai ek manai khodje ke oke aapan tjaal par tjalaawe ke. Aur djab oe aisane kare hai tab toelog oke narak ke rasta dekhaawe hai aur oe toelogse doegana kharaab howe hai.

¹⁶Haai dharam ke parhal waalan! Toelogan andha rasta dekhaawe waalan baate! Toelog siekhaawe hai kie djab koi Parmeswar ke mahal ke naam par kasam kha hai, tab

ie koetjh na hai. Bakie djab koi oe mahal ke sona ke naam par kasam kha hai, tab oke tjaahie aapan baat poera kare ke. ¹⁷Toelog bhoettjar aur andha baate. Kaun tjiedj auro barka hai, sona kie Parmeswar ke mahal djaun sona ke pawietr kare hai? ¹⁸Aur toelog siekhaawe hai kie djab koi baliedaan djaraawe ke tafra ke naam par kasam kha hai, tab ie koetjh na hai. Bakie dje baliedaan ke naam par kasam kha hai, oke tjaahie aapan baat poera kare ke.

¹⁹Are, andha log! Toelog kaise doesare ke Parmeswar ke rasta dekhaai sakiehe? Kaun tjiedj auro barka hai, maral djanaawar, kie baliedaan djaraawe ke tafra djaun oke pawietr kare hai? ²⁰Dje baliedaan djaraawe ke tafra ke naam par kasam kha hai, oe bhie sab baliedaan ke naam par kasam kha hai. ²¹Aur dje Parmeswar ke mahal par kasam kha hai, oe opar aur Parmeswar par kasam kha hai djaun oman rahe hai. ²²Aur dje swarag ke naam leike kasam kha hai, oe Parmeswar ke gaddie par kasam kha hai aur Parmeswar par djaun opar baithal hai.

²³Haai dharam ke parhal waalan aur Fariesie log, dhokhaabaadj logan! Toelog aapan martja, lesoen aur djiera ke ek daswa hiessa Parmeswar ke dewe hai, bakie okar kaanoen ke sab se barka baat na maane hai djaise sattjaai se faisala aur daaja kare ke aur bharosaadaar rahe ke. Ek daswa hiessa dewe ke thiek hai, bakie toelogke bhie tjaahie Parmeswar ke hoekoem maane ke. ²⁴Andha log! Toelog

pieje ke paanie me se ekgo tjhota maskieta ke tjhaan lewe hai, bakie ek barka oet ke liel lewe hai.

²⁵Haai dharam ke parhal waalan aur Fariesie log, dhokhaabaadj logan! Toelog djaise bartan baate aur khaalie bahare dhowe hai, bakie bhiettar me toelog tjorie tjandaalie se bharal baate. ²⁶Andha Fariesie log, pahiele bhiettar dhow, tab bahare bhie safa hoi djaaga.

²⁷Haai dharam ke parhal waalan aur Fariesie log, dhokhaabaadj logan! Toelog djaise oeddjara rangal kabar baate. Oe bahare se tjiakkan dekha hai, bakie oman khaalie haddie-goeddie aur maila-koetjaila hai. ²⁸Aise toelog sattja aur be-kasoerie log ghat dekha hai, bakie sattje me toelog dhokhaabaadj baate aur toelog Parmeswar ke kaanoen tanko na maane hai.

²⁹Haai dharam ke parhal waalan aur Fariesie log, dhokhaabaadj logan! Toelog Parmeswar ke sanesian khaatien barhia kabar banaawe hai aur bhala manai ke mare ke baad ieddjat kare khaatien tjienna sadjaawe hai. ³⁰Aur toelog bole hai kie: 'Hamlogke baap-daada log Parmeswar ke sanesian ke maar dhaaries hai. Bakie djab hamlog oe tem me djietie, tab hamlog aisan kharaabie kabhie na kartie.' ³¹Ie rakam se toelog apane gawaahie dewe hai kie toelog djaanmarwa ke aulaad baate. ³²Toelog aapan baap-daada log ke boeraai poera kar de!

³³Are, saap aur saap ke battjan! Toelog kaise narak ke sadja se batj sakiehe? ³⁴Dekh, ham toelogke paas sanesian ke aur boeddiemaan log ke aur dharam ke parhal

waanal ke pathaaila. Toelog oesab me se koi ke maar dhariehe, koetjh log ke kroes par thokwaai deihe, koi koi ke partjaar ke ghar me pietwaihe aur doesar log ke sataihe kie oesabke ie sahar se oe sahar talak bhaage ke parie. ³⁵Ohie se ant me toelog sadja katiehe sab be-kasoerie log ke djaan lewe khaatien. Ie boeraai dhartie par soeroe bhail djab Aabal biena kasoer ke maar dhaaraal gail. Tab toelogke baap-daada log auro djaada be-kasoerie log ke maar dhaaries. Aur ant me oelog Berekja ke beta Sakaaria ke Parmeswar ke mahal aur baliedaan djaraawe ke tafra ke bietj me bhie biena kasoer ke maar dhaaries. ³⁶Ham toelogse satj bolieela kie iesabke sadja toelogke oeppar pariege."

Jiesoe ke pjaar Jeroesaalem ke manai log khaatien

(Loekaas 13:34-35)

³⁷Jiesoe bhie bolies: „He Jeroesaalem ke manai log! Toelog hardam Parmeswar ke sanesian ke maar dhaare hai. Aur toelog patthar biege biegeke maar dhaare hai dje ke oe toelogke paas pathaais hai. Ham kai dafe manglie toelogke aapan paas batore djaise ek moergie aapan battja ke aapan pakhna ke nietje bator lewe hai! Bakie toelog na maangat rahiele. ³⁸Parmeswar ke mahal ke dekh. Ab oe oke tjhor deis hai. ³⁹Aur ham toelogse bataaila kie ab se toelog hamme na dekhiehe djab talak toelog boliehe kie: 'Oe soekhie hai aur Prabhoe ke naam se aawe hai!' ”

Aane waala doekh

(Markas 13:1,23; Loekaas 21:5,24)

24 Tab Jiesoe Parmeswar ke mahal ke angana me se niekar gail. Aur okar tjela log okar paas aaikie dekhaais kie mahal ketana barka aur soendar hai. ²Bakie oe bolies kie: „Ka, ie toelogle attjha lage hai? Ham toelogle satj boliela kie ie sab naas hoi djaaiga aur har ek ieta toeraai djaaiga.”

³Tab djab oe Djaitoen pahaar par gail aur hoewa par baithal, tab khaalie okar tjela log okar paas aail aur poetjhies: „Toe hamlogse bataai sake hai kie ie sab kab hoiga? Aur djab toe lautke aihe tab hamlog kaun tjienna dekh, aur kab ie djoeg ke ant hoiga?” ⁴Tab oe bolies: „Batjaaikie rahiehe kie toelogle koi na bhatkaawe. ⁵Dher djhoettha log hamaar naam leike aiga aur boliege: ‘Ham Kriest baatie.’ Aise bolke oesab dher manai log ke bhatkaaiga. ⁶Toelogle soeniehe kaise hia hoewa ek djaatie doesar djaatie se laraai kare hai aur kie auro laraai hoiga. Toelogle na ghabaraihe. Ie sab howe ke tjaahie. Bakie djoeg ke ant abbe na hai. ⁷Ek djaatie doesar djaatie se laraai kariega aur ek raadj doesar raadj se bhie. Aur hia hoewa manai log khaai biena aur bhoeidol se mar djaaiga. ⁸Ie sab tjiedj se aane waala doekh soeroe hoiga.

⁹Ekare baad manai logan toelogle sataaiga aur maar dhaariege. Aur hamaar naam me bieswaas kare ke kaaran sab djaatie logan toelogle djariege. ¹⁰Tab dher

manai log aapan bieswaas tjhor deiga. Aur oesab djaran ke maare ek doesare ke pakarwaai deiga.

¹¹Aur dher doesar log djhoetthe ke Parmeswar ke sanesia banke aur dher manai log ke bhatkaai deiga.

¹²Aur dher manai log kaanoen ke toerat djaaiga, ohie se oesabke pjaar kamtie howat djaaiga. ¹³Bakie dje ant talak hiemmat baanhke hamare me bieswaas karte rahiege, oe batj djaaiga. ¹⁴Aur pahiele khoes khabar Parmeswar ke raadj ke biese me doenia bhar me soenaawal djaaiga. Aise har ek djaat ke pata miel djaaiga, tab djoeg ke ant aai djaaiga.

Jiesoe ke aane se pahiele doekh ke samai

¹⁵Parmeswar ke sanesia Daaniejel bol tjoekal raha kie ek ghienna naas kare waala tjiedj Jeroesaalem ke pawietr djagaha me thara karal djaaiga. Tab oe djagaha ekdam se naas karal djaaiga. Dje ie baat parhiege, oke tjaahie epar dhiaan lagaawe ke. ¹⁶Djab toelogle ie tjiedj howat dekhiehe tab dje Joedea diehaat me rahiege, oke tjaahie pahaar par bhaag djaai ke. ¹⁷Aur dje bahare baithal rahiege, oke na tjaahie ghar me bhiettar djaaike aapan tjiedj batore ke. ¹⁸Aur dje khete me rahiege, oke na tjaahie ghare djaaike kapra lewe ke. ¹⁹Haai oe tem ke aurat djaun ke larka hoiga aur dje aapan larka ke doedh piaawe hai. ²⁰Praatna kar kie toelogle thandha ke tem me kie to ek sabbat ke dien par na bhaage ke parie. ²¹Oe samai par iensaan ke etana kathien doekh aur moesiebat

oethaawe ke pariega djaun doenia par aadj talak kabhie na bhail hai aur kabhie na hoiga. ²²Bakie Parmeswar oe doekh ke samai tjhota kariega nahie to sab koi naas hoi djaaigna. Oe aise kariega aapan tjoenal waalan khaatien.

²³Djab koi toelogs boliega kie: 'Dekh, oe manai Kriest hai,' kie to: 'Kriest hia hai,' tab toelog ie baat na bieswaas kariehe. ²⁴Koetjh manai log aaieke djoeththe ke boliega kie oelog Kriest kie to ek Parmeswar ke sanesia hai. Oesab barka aur atjambho kaam kariega. Aur djab hoi sakat, tab oesab Parmeswar ke tjoenal waalan ke bhie bahakaai lewat. ²⁵Soen, ham toelogs ie sab baat aage se bataai deilie, ohie se batjaaieke rahiehe. ²⁶Djab oe samai me koi bolie kie: 'Kriest hoewa maidaan me hai,' tab na djaihe dekhe. Aur djab koi bolie kie: 'Oe bhiettar kamra me loekaaail hai,' tab ie baat bhie na bieswaas kariehe. ²⁷Djaise biedjalie dhartie ke ie kait se oe kait dekha hai, oisahie hoiga djab iensaan ke Beta lautke aaiga. ²⁸Djaaaha lahaas hai, hoewa par giedh bhie ekattha howe hai.

Jiesoe ke lautana

²⁹Ie moesiebat aur doekh ke baad toerant soeroedj andhiaar hoi djaaigna aur tjaan andjor na deiga. Tarai nietje gieriega aur aasmaan ke saktie hieliega. ³⁰Tab aasmaan me iensaan ke Beta ke tjienna dekhaaigna. Tab doenia bhar ke djaatie log piet-pietke roiga. Aur sab koi iensaan ke Beta ke baadar par aawat dekhiega bahoet saktie aur bara mahiemma ke saath. ³¹Aur oe

aapan parie log ke doenia bhar me pathaaigna. Oesab djor se toerahie badjaaigna aur tjaaro or okar tjoenal waalan ke batoriega.

³²Adjier ke per dekhke koetjh siekh. Djab toelog dekhiehe kie oe naawa patta dewe hai, tab toelog djaan dja hai kie garam ke tem aawe hai. ³³Aisane ie sab tjiedj dekhke toelogske tjaahie djaane ke kie hamaar lautana nagietj aai gail hai. ³⁴Aur ham toelogs satj boliekie kie djaun manai logan ie sab dekhiega, oelog na mariega djab talak ie sab baat na poera hoiga. ³⁵Swarag aur dhartie miet djaaigna, bakie hamaar baat kabhie na mietiega.

Tajaar rahiehe

(Markas 13:32-37; Loekaas 17:26-30; 12:41-46)

³⁶Kaun dien aur ghanta ie sab tjiedj poera hoiga koi na djaane hai. Swarag ke parie logan na djaane hai aur tjaahie ham Parmeswar ke Beta baatie, ham bhie na djaaniela. Khaalie Pieta Parmeswar djaane hai. ³⁷Djaise Noah ke tem me bhail raha, oisane hoiga djab iensaan ke Beta lautke aaiga. ³⁸Doenia doebe se pahiele djab talak Noah djahaadj me na gail manai logan khaat piejat raha aur biaah karat raha. ³⁹Oesabke koetjh andaadj na mielal. Ohie se oesab paanie me doebal. Aur djab iensaan ke Beta lautke aaiga tab aisane hoiga. ⁴⁰Oe tem par doeie djane sanghe khet me rahiega, tab ekgo ledjaawal djaaigna aur ekwa tjhor dewal djaaigna. ⁴¹Aur doeie aurat djaata se perat rahiega, tab ekgo ledjaawal djaaigna, bakie

ekwa tjhoet djaaigna. ⁴²Toelog na djaane hai kaun dien toelogke Prabhoe aaiga. Ohie se toelogke tjaahie tajaar rahe ke.

⁴³Toelog samdjhe hai kie djab ek ghar ke maaliek djaanat kie tjor kai badje aaiga, tab oe djaagke aapan ghar ke rakhwaala karat aur tjorie na hoi paawat. ⁴⁴Aisane iensaan ke Beta bhie aaiga djab koi na sotjie. Ohie se toelogke tjaahie tajaar rahe ke.

⁴⁵Oe tem me dekhaaiga kekar oeppar bharosa kar sake hai, aur ke djaise ek bharosaadaar aur samadjhdaar goelaam rahiega djaun ke maaliek doesar naukar log ke barkwa banaais raha oesabke tem par khaaik dewe khaatien.

⁴⁶Tab djab maaliek aaieke oke kaam karat dekhiega, tab goelaam soekhie rahiega. ⁴⁷Aur ham toelogse satj boliela kie maaliek aapan sab dhan-daulat okar haath me saup dei. ⁴⁸Bakie maan le kie goelaam kharaab aadmie hai. Tab oe aapan man me sotje hai: ⁴⁹'Hamaar maaliek abbe na lautke aai.' Tab oe soeroe karie doesarkwan ke sataawe ke aur piejekkar ke saath khaai pieje ke.

⁵⁰Tab atjakke me okar maaliek laut aai djaai. ⁵¹Bas maaliek oke khoeb marwaaike oe djagaha me khader deiga djaaha dhokhaabaadj log ke djaai ke parie. Hoewa par oe daat pieske roiga.

Samadjhdaar aur bhoettjar larkie ke kaahaanie

25 Oe tem me swarag ke raadj dekhaaiga djaise das larkie djaun aapan aapan tjieraag leike

gail doelaha se aadha rasta par bheth kare. ²Oman se paatjgo bhoettjar raha aur paatjgo samadjhdaar raha. ³Bhoettjar larkie log tjieraag tel se bharke legail, bakie aur besie na leis. ⁴Bakie samadjhdaar waalan tjieraag bharke aur ek bartan me bhie koetjh tel leis.

⁵Doelaha ke agorat derie howe lagal, tab sabhan ke onghaai lagal aur sab soet gail. ⁶Tab bietj raat me aawaadj soenaail kie: 'Dekh! Doelaha aawe hai! Dja ose bheth kar!' ⁷Tab sab larkie oethke aapan aapan tjieraag ke samhaare lagal. ⁸Tab bhoettjar larkie log samadjhdaar waalan se bolies kie: 'Aapan tel me se hamahologke de. Hamlogke tjieraag boete hai.' ⁹Bakie oesab bolies: 'Na, tab hamlogke na atiega. Bestar toelog doekaan me djaaike kien le.' ¹⁰Tab djab oesab tel gail kiene tab etane me doelaha aai gail. Aur dje dje tajaar raha, oelog okar saath nauta ke ghar me gail, aur kamaarie band hoi gail.

¹¹Koetjh der me bhoettjar larkie log bhie pahoetjal aur bolaaais: 'Bhaai! He bhaai djie! Hamlogke khaat khol deihe!' ¹²Bakie doelaha bolies: 'Ham satj boliela kie ham toelogke na tjiendhiela.' "

¹³Aur Jiesoe bolies kie: „Toelog na djaane hai kie ham kaun dien kie to raat ke lautke aabe. Ohie se tajaar rahoe.

Tien naukar ke kaahaanie

(Loekaas 19:11-27)

¹⁴Parmeswar ke raadj bhie hai djaise ek aadmie djaun doesar des djaai se pahiele aapan goelaam log ke bolaaieke aapan dhan saup deis.

¹⁵Ekgo ke oe paatj hadjaar mohar deis, doesarkwa ke doi hadjaar aur tiesara ke ek hadjaar. Djetana oesab samhaar paawat, otane deike oe doesar des tjal gail.

¹⁶Djaun ke paatj hadjaar mohar mielal raha, oe toerant paisa leike opar doegana kamaai leis. ¹⁷Djaun ke doeigo mielal raha, ohoe djaaike aisane doegana kamaais. ¹⁸Bakie djaun ke ek mohar mielal raha, oe djaaike djamien khodke aapan maaliek ke paisa loekwa deis.

¹⁹Tab dher dien baad oelogke maaliek lautke aail aur iesabse lekha lewe lgal. ²⁰Aur oe naukar djaun paatj hadjaar mohar paais raha, oe aaike auro paatj hadjaar liaail aur bolies: 'Bhaai djie, toe hamme paatj hadjaar mohar sauple rahiele. Dekh, ham ose doegana kamailie hai.' ²¹Tab maaliek bolies: 'Toe bahoet barhia karle. Toe ek attjha aur iemaandaar goelaam baate. Thora par toe bharosaadaar rahiele, ohie se ham tor oeppar dher saupab. Aaw hamaar hia nauta kar.'

²²Tab djaun ke doi hadjaar mohar mielal raha, oe aaike bolies: 'Bhaai djie, toe hamme doi hadjaar mohar sauple rahiele. Dekh, ham ose doegana kamailie hai.' ²³Tab maaliek bolies: 'Toe bahoet barhia karle. Toe ek attjha aur iemaandaar goelaam baate. Thora par toe bharosaadaar rahiele, ohie se ham tor oeppar dher saupab. Toe bhie aaw nauta kare.'

²⁴Ab djaun ek hadjaar mohar paais raha, oe bhie aail aur bolies: 'Bhaai djie, ham djaaniela kie toe daajaaloe na baate. Toe kaate

hai djaaha toe na boile hai aur toe batore hai djaaha par toe na tjhietle hai. ²⁵Ohie se ham dar ke maare djaaike tor paisa djamien me gaar deilie. Le aapan paisa.' ²⁶Tab maaliek bolies: 'Toe kharaab aur leskatta baate! Toe djaanat rahiele kie ham kaatiela djaaha par ham na boilie hai, aur batoriela djaaha par ham na tjhietlie hai. ²⁷Tab toke tjaahat raha hamaar paisa kardja dewe waala ke paas ledjaai ke. Tab ham aaike aapan paisa aur okar biaadj niekaar leitie.'

²⁸Oe aapan doesar naukar log se bolies: 'Okar paisa tjhien le aur oe aadmie ke dei de djaun ke das hadjaar mohar hai. ²⁹Dje ke koetjh hai aur thiek se kaam me laawe hai, oke tjhappar phaarke rahie. Bakie dje aapan mielal tjiedj se koetjh na kare hai, ose ohoe tjhienaaai djaaike djaun okar hai. ³⁰Aur ie be-kaamiel goelaam ke bahare andhiaar me kar de. Hoewa par oe daat pieske khaalie roiga.'

Iensaan ke Beta ke faisala

³¹Djab iensaan ke Beta aapan mahiemma me aapan parie log ke saath aaike, tab oe aapan raadja ke gaddie par baithiega. ³²Aur doenia ke djaatie okare aage ekattha karal djaaike. Tab djaise ek tjaraawe waala bhera aur khasie alag alag kare hai, oisane iensaan ke Beta sab djaatie se kariega. ³³Oe bhera log ke aapan dahiena bagal kariega aur khasie log ke aapan baawa bagal.

³⁴Tab oe dahiena kait waalan se boliega: 'Hamaar Pieta toelogke aasier-baat deis hai. Aaw hamaar saath okar raadj me bhaag le. Ie

to doenia ke soeroe se toeloge khaatien tajaan karal gail hai.

³⁵Djab ham bhoekhaail rahielie tab toelog hamme khaaik deile. Ham piaasal rahielie aur toelog hamme piaile. Ham ek pardesie rahielie aur toelog hamme thiekaana deile rahiele. ³⁶Ek dien hamke kapra na raha, tab toelog hamme kapra deile. Ham bemaar rahielie aur toelog hamme aile dekhe. Ham djahal me rahielie aur toelog hamaar paas aile. ³⁷Tab attjha waalan poetjhiega: 'Prabhoe djie, hamlog toke kab bhoekhaail dekhlie aur khaaik deilie, kie to piaasal dekhlie aur piailie? ³⁸Hamlog kab toke ek pardesie ghat dekhlie aur thiekaana deilie, kie to be-kapra ke aur toke kapra pahienailie? ³⁹Hamlog toke kab bemaar kie to djahal me dekhlie aur tore paas ailie?' ⁴⁰Tab oe boliega: 'Ham toelogse satj boliela kie aise toelog hamaar tjaathe djaun sab se tjhota bhaai ke khaat karle hai, toe hamaar khaat karle hai.'

⁴¹Aur kharaab waalan se oe boliega: 'Hamaar lage se tjal dja. Toelog saraapal gaile baate. Dja aagie me djaun kabhie na boetiega aur saitaan aur okar parie log ke khaat tajaan karal gail hai.

⁴²Ham bhoekhaail rahielie bakie toelog hamme khaaik na deile. Aur ham piaasal rahielie bakie toelog hamme na piaile. ⁴³Ham ek pardesie rahielie bakie toelog hamme thiekaana na deile. Ham be-kapra ke rahielie bakie toelog hamme kapra na pahienailie. Ham bemaar aur djahal me rahielie bakie toelog hamme na aile dekhe.'

⁴⁴Tab ohoelog poetjhiega: 'Prabhoe djie, hamlog toke kab bhoekhaail kie to piaasal, ek pardesie ghat, be-kapra ke, bemaar, kie to djahal me dekhlie aur tor sewa na karlie?'

⁴⁵Tab oe oeloge djabaab deiga kie: 'Ham toelogse satj boliela kie djab toelog hamaar sab se nietja waala bhaai-bahien ke sewa na karle, tab toelog hamaar khaat bhie na karle hai.'

⁴⁶Aur ieloge sada ke lieje sadja paaiga. Bakie attjha waalan hardam khaatien Parmeswar ke saath djaai rahe."

Tjautha baat Jiesoe ke maut ke

biese me

(Markas 14:1-2; Loekaas 22:1-2; Johaanas 11:45-53)

26 Djab Jiesoe ie sab baat bol tjoekal raha tab aapan tjela log se bolies kie: ²„Toelog djaane hai kie doei rodj baad Paasan ke tiewhaar hai. Tab iensaan ke Beta saup dewal djaaiga kroes par maar dhaare khaatien."

³Etane me barka agwan aur Israel ke barkwan sab se barka agwa Kaajaafas ke mahal me ekattha bhail. ⁴Oesab baat-tjet karat raha kaise Jiesoe ke tjalaakie se pakarwaaieke maar dhaare ke. ⁵Oeloge bolies: „Bakie hamlog oke tiewhaar me na maar dharwaawe k'hoi, nahie to sahar me haltjal-matj djaaiga."

Mahake waala tel

(Markas 14:3-9; Johaanas 12:1-8)

⁶Djab Jiesoe Betaania gaaw me raha tab oe ek aadmie ke ghare gail

djaun korhie ke bemaarie se attjha hoi gail raha. Oe aadmie ke naam Siemon raha. ⁷Tab bhodjan karte me ek aurat aaike ek alabastar ke botal bahoet mahanga mahake waala tel leike aur sab tel Jiesoe ke moerie par oedjhiel deis. ⁸Tab tjela log ie dekhke bahoet goessaaike poetjhies: „Aisan naksaanie se kaun bhalaai hai? ⁹Ie mahakauwa mahanga me betjke garieb logan ke dewal djaai sakat.” ¹⁰Bakie Jiesoe ie soenke bolies: „Toelog ekare oeppar kaahe ke bhoen-bhoena hai? Oe hamaar khaat ek bahoet barhia kaam karies hai. ¹¹Garieb logan hardam toelogke paas rahiega, bakie ham toelogke paas sada na rahab. ¹²Ie aurat mahake waala tel hamaar oeppar oedjhielke hamaar dehie mattie dewe khaatien tajaar kar deis hai. ¹³Ham toelogse satj boliela kie djab doenia ke tjaaro or ie khoes khabar partjaar karal djaaiiga, tab ie aurat ke baare me bhie bataawal djaaiiga kie oe kaun bhala kaam karies hai.”

¹⁴Tab baara tjela log me se ekgo oethke tjal gail barka agwan ke paas. Okar naam Joedaas Eskaariot raha. ¹⁵Oe hoewa par djaaike bolies: „Djab ham Jiesoe ke toelogke haath me saup debe, tab toelog hamme ka deihe?” Tab oelog oke ties tjaanie ke paisa deis. ¹⁶Oe tem se oe mauka khodje lagal oke oesabke haath me saup dewe ke.

Paasan ke bhodjan ke tjaarie

¹⁷Biena-khatta-piesaan-ke-bret ke tiewhaar se ek rodj pahiele tjela log Jiesoe ke paas aaike poetjhies: „Hamlog tor khaatien

Paasan ke bhodjan kaaha tajaar karie?” ¹⁸Tab oe bolies: „Sahar me dja aisan-aisan manai ke paas aur ose bol de: ‘Maastar bolies hai kie: Hamaar tem aai gail hai. Ham tor hia aapan tjela log ke saath Paasan ke tiewhaar manaabe.’ ” ¹⁹Djaise Jiesoe hoekoem deis raha oisane tjela log djaaike tiewhaar ke bhodjan tajaar karies.

Joedaas

(Markas 14:17-21; Loekaas 22:21-23; Johaanas 13:21-27)

²⁰Djab raat bhail tab Jiesoe aapan baara tjela log ke saath bhodjan karat raha. ²¹Khaite me oe bolies: „Ham satj boliela kie toelog me se ekgo hamke tjoegalie kar deiga.” ²²Tab sabhan bahoet oedaas hoike har ek poetjhe lagal kie: „Maastar djie, ham to na baatie?” ²³Tab oe bolies kie: „Ek manai djaun aapan bret hamaar saath ie kobba me bore hai, ohie hamke tjoegalie kariega. ²⁴Iensaan ke Beta mariega djaise okar baare me Parmeswar ke poestak me liekhal hai. Bakie haai oe aadmie ke dje oke pakarwaaiga. Oe manai khaat bestar rahat kie oe kabhie na paida howat.” ²⁵Tab Joedaas djaun Jiesoe ke tjoegalie karat, oe poetjhies: „Maastar djie, toe hamme to na bolle hai?” Tab oe bolies: „Toe apane bolle hai.”

Paasan ke bhodjan

(Markas 14:22-25; Loekaas 22:14-20; 1 Kor. 11:23-25)

²⁶Tab khaite me Jiesoe ek bret leike Parmeswar se praatna karke oke dhanbaad deis. Tab oe bret toekkara toekkara toerke tjela log

ke deis aur bolies: „Le, khaai le, ie hamaar dehie hai.” ²⁷ Aisane oe ek gielaas wien leike Parmeswar ke dhanbaad deike tjela log ke deis aur bolies: „Sab koi eman se pie le. ²⁸ Ie hamaar khoen hai. Paap ke tjhama dewe khaatien hamaar khoen bahiega, aur aise Parmeswar ke waada poera hoiga. ²⁹ Soen, ab se ham tanko wien na piebe djab talak ham aapan Pieta ke raadj me toelogke sanghe naawa wien piebe.”

³⁰ Tab sabhan Parmeswar ke aadar kare khaat Paasan ke gaana gaais, tab hoewa se Djaitoen pahaar lage tjai gail.

Petras djhoeth boliega

(Markas 14:26-31; Loekaas 22:31-34; Johaanas 13:36-38)

³¹ Djaite me Jiesoe aapan tjela log se bolies: „Parmeswar ke poestak me liekhal hai kie: ‘Ham bhera tjaraawe waala ke maarab aur sab bhera tjaaro or bhaag djaaiga.’ Ohie se ham djaaniela kie aadj raat ke toelog sab koi hamme tjhorke bhaag djaihe. ³² Bakie djab ham djie oethaawal djaab, tab ham toelogse pahiele Gaalielea ke diehaat me tjai djaabe. Hoewa par hamlogke phier se bheth hoiga.” ³³ Tab Petras bolies: „Tjaahe sab koi toke tjhorke bhaag djaai, ham kabhie na bhaagab.”

³⁴ Bakie oe bolies: „Ham djaaniela kie ehie raat ke moerga ke bole se pahiele toe tien dafedjhoeth boliehe kie toe hamme na djaane hai.” ³⁵ Tab Petras bolies: „Tjaahe hamke tor saath mare ke parie, tabbo ham kabhie na bolab kie: ‘Ham oke na djaaniela.’ ” Aisane ekwan bhie bolat raha.

Jiesoe ke praatna Getsemaane me

(Markas 14:32-42; Loekaas 22:39-46; Johaanas 18:1-2)

³⁶ Tab Jiesoe aapan tjela log ke saath ek Getsemaane naam ke djagaha gail. Hoewa par oe bolies: „Toelog hia par baith. Ham thora doer par djaaila praatna kare.” ³⁷ Oe Petras aur Sebedeas ke doi betwan ke legail. Oe tem par oke oedaasie tjhaai leis aur oe ghabaraai lagal. ³⁸ Tab oelogse bolies: „Hamme bahoet dar lage hai. Toelog hia par hamaar saath djagte rahoe.” ³⁹ Tab oe thora aage djaaike moeh ke bhale djamien par gierke praatna kare lagal aur bolies: „He Pieta djie, djab hoi sakie tab ie doekh hamse hataai de. Tabbo na hamaar hietjtja bakie aapke hietjtja poera howe.” ⁴⁰ Tab oe gail aapan tieno tjela ke paas aur oelogke soetal paais. Tab oe Petras se bolies: „Toelog hamaar saath ek ghanta na djaag sake hai? ⁴¹ Djaag aur praatna kar, nahie to toelog bahakaawal djaihe. Aatma tajaar hai bakie dehie latjaar hai.”

⁴² Tab oe doesara dafedjjaaike praatna karke bolies kie: „He Pieta djie, djab ie doekh na hat sakie tab aise howe djaise aapke attjha lage hai.” ⁴³ Tab oe phien se lautke aail aapan tien tjela log ke paas aur oesabke phien soetal paais. Oesabke bahoet onghaai lagal raha.

⁴⁴ Tab oesabke tjhorke oe tiesara dafedgail praatna kare aur ohie sab baat bolies. ⁴⁵ Tab ant me oe laut aail aur bolies: „Attjha, ab toelog soet aur soestaai sake hai. Dekh, ab tem aai gail hai kie kharaab

log iensaan ke Beta ke pakariega.
⁴⁶Oeth, aaw tjalie. Dekh, tjoegalie
 kare waala aawe hai.”

Jiesoe kaise pakaraail

(Markas 14:43-50; Loekaas 22:47-

53; Johaanas 18:3-11)

⁴⁷Abbe oe batiaite raha tab
 Joedaas aai gail djaun baara tjela
 me ke raha. Aur okar saath ek
 djhoend mardaana aail talwaar aur
 danda leike. Oesabke barka agwan
 aur dharam ke barkwan pathaais
 raha. ⁴⁸Joedaas oe djhoend se
 bolies raha kie: „Dje ke ham gale
 lagaab, ohie Jiesoe hai. Ohieke
 toelog pakariehe.” ⁴⁹Tab oe toerant
 Jiesoe ke lage gail aur bolies:
 „Maastar djie, toe kaise baate?” Aur
 aapan gale lagaais. ⁵⁰Bakie Jiesoe
 bolies: „Bhaija, toe ka kare aile
 hai?” Tab sabhan aage barhke oke
 pakar leis. ⁵¹Ohie laage ek Jiesoe
 ke tjela aapan talwaar niekaaries
 aur sab se barka agwa ke goelaam
 ke kaan kaatke niekaar deis. ⁵²Tab
 Jiesoe bolies: „Aapan talwaar okar
 djagaha par dhar de. Dje talwaar
 kaam me laaiga, oe talwaar dwaara
 mariega. ⁵³Ka, toe sotje hai kie
 ham aapan Baap se sahaaita na
 maang sakiela? Djab ham ose
 poetjhtie tab oe djoerte hamaar
 khaat baara laakh se djaada
 parie log pathaai dewat. ⁵⁴Tab
 Parmeswar ke liekhal baat kaise
 poera hoi?”

⁵⁵Aur oe djhoend se bolies kie:
 „Toelog talwaar aur laathie leike aile
 hai hamme djaise daakoe pakare.
 Rodj-nieth ham Parmeswar ke
 mahal ke angana me siekhaawat
 rahielie, tabbo toelog hamme

na pakarle. ⁵⁶Bakie ie sab howe
 ke tjaahie djeme Parmeswar ke
 sanesian ke liekhal baat poera
 howe.”

Tab sab tjela Jiesoe ke akele
 tjhorke bhaag gail.

Jiesoe barkwan ke sabha me

(Markas 14:53-65; Loekaas 22:54-55;

63-71; Johaanas 18:13-14; 19-24)

⁵⁷Djaun log Jiesoe ke pakaries
 raha, oesab oke Kaajaafas ke ghare
 legail. Oe sab se barka agwa raha.
 Hoewa par dharam ke parhal
 waalan aur doesar barkwan ekattha
 bhail raha. ⁵⁸Aur Petras doerie se
 Jiesoe ke pietjhe pietjhe gail sab se
 barka agwa ke angana me. Tab oe
 hoewa djaaie naukar log ke bietj
 me baithal dekhe khaatien kaise
 sab bietiega.

⁵⁹Tab barka agwan aur sabha
 bhar kausies karies doi aadmie
 paawe ke djaun Jiesoe ke baare me
 ekahie djhoeth gawaahie dewat.
 Aise oelog oke marwaai sakat.

⁶⁰Bakie tjaahie dher djhoettha
 gawaahia raha, tabbo oesabhan
 aisan doi manai na paais. ⁶¹Tab
 ant me doi djane aail. Oesab bolies
 kie: „Ie aadmie bolies raha: ‘Ham
 Parmeswar ke mahal ke toerke
 tien rodj me phien se bana debe.’”

⁶²Tab sab se barka agwa oethke
 Jiesoe se poetjhies kie: „Toe soene
 hai iesab tore biese me kaun baat
 bole hai? Toe djabaab na deihe?”

⁶³Bakie oe koetjh na bolies. Tab
 sab se barka agwa bolies: „Toe
 hamlogke djienda Parmeswar ke
 aage bata de kie toe Kriest, jaane
 Parmeswar ke Beta baate kie na.”

⁶⁴Tab Jiesoe bolies: „Toe to apane

bol deile. Aur ham toelogse boliela kie ab se toelog iensaan ke Beta maahaan waala Parmeswar ke dahiena bagal baithal aur baadar par aawat dekhiehe.” ⁶⁵Tab sab se barka agwa ie baat soenke goessa ke maare aapan kapra tjier-phaar deis aur djor se bolies: „Ab kaun gawaahie ke djarorie hai? Toelog soenle hai kie oe kaise Parmeswar ke bedjatie karies. ⁶⁶Toelog ka bole hai?” Tab oesabhan bolies: „Ie to maut ke laaik hai!”

⁶⁷Tab oelog Jiesoe ke moeh par thoek deis aur oke maare lagal. ⁶⁸Koetjh log okar moeh par maaries aur bolies: „Ab bata de toke ke maaries hai aur dekhaaw kie toe Kriest baate.”

Petras ke djhoeth

(Markas 14:66-72; Loekaas 22:54-62; Johaanas 18:15-18,25-27)

⁶⁹Petras angana me baithal raha. Tab okar paas ek goelaam aurat aaike bolies: „Tohoe to Jiesoe Gaalielea Waala ke saath rahiele.” ⁷⁰Bakie oe bolies: „Na, ham na djaaniela kie toe ka bole hai.” Aur sab koi soenies kie oe ka bolies.

⁷¹Tab oe dwaar ke alang se djaai lagal. Bakie hoewa par ek doesar goelaam aurat oke dekhies aur sab aas-paas ke manai log se bol deis: „Ie Jiesoe Naasaaret Waala ke sanghe raha.” ⁷²Tab oe phien se bolies: „Ham kasam khaaila kie ham oke na djaaniela.”

⁷³Thore der me koetjh log djaun hoewa raha, oesab Petras ke paas djaaike bolies: „Toe sattje ke okar tjela me ke baate. Tor bolie toke pakarwaai deis.” ⁷⁴Tab oe apane ke

saraape lagal aur kasam khaaike bolies kie: „Oe adamia ke ham na djaaniela.”

⁷⁵Tab ohie laage ek moerga bole lagal. Tab Petras ke jaad bhail kie Jiesoe bolies raha: „Ham djaaniela kie moerga bole se pahiele toe tien dafe boliehe kie toe hamke na djaane hai.” Tab oe bahare djaaike khoeb rowe lagal.

Jiesoe Pielaatas ke paas

(Markas 15:1; Loekaas 23:1; Johaanas 18:28)

27 Sabere sabere sab barka agwan aur djanta ke barkwan Jiesoe ke baare me sallaah karies kie oke tjaahie maar dhaare ke. ²Tab sabhan oke banhwaaike ledjaaie Pielaatas ke haath me saup deis. Pielaatas Roma ke maahaaraadja ke laat raha.

Joedaas ke maut

(Pathaawal waalan 1:18-19)

³Tab Joedaas djaun Jiesoe ke tjoegalie karies raha, djab oe dekhies kie Jiesoe maut ke sadja paais hai tab oe pastaai lagal. Aur oe ties tjaanie ke paisa ke barka agwan aur doesar barkwan ke gail loutaare. ⁴Oe bolies: „Ham paap karlie. Ham ek be-kasoerie ke tjoegalie karlie hai.” Tab oesab bolies: „Ose hamlogse koetjh kaam na hai. Toe apane djaan.”

⁵Tab Joedaas tjaanie ke paisa Parmeswar ke mahal ke angana me phiek deis aur djaaike phaasie laga leis. ⁶Tab barka agwa log paiswa ke batories aur bolies: „Ie khoen ke paisa hai. Ie hamlog Parmeswar ke daan na dei sakiela.” ⁷Aur oesab sallaah karke oe

paisa se ek pandohie ke djamiën kienies pardesie log ke mattie dewe khaatien. ⁸Ohie se aadj talak oe djamiën „khoen ke djamiën” bolaawal dja hai. ⁹Ie rakam Parmeswar ke sanesia Jeremia ke baat poera bhail. Oe dher dien pahiele bolies raha kie:

„Oesab ties tjaanie ke paisa leis, djetana Israel log oke taharaais,

¹⁰aur ese pandohie ke djamiën kienies. Aisane Prabhoe hamse bolies raha.”

Jiesoe Pielaatas ke aage

(Markas 15:2-15; Loekaas 23:2-7,13-25; Johaanas 18:29-19:1,4-16)

¹¹Tab oesab Jiesoe ke leike laat ke aage legail. Tab laat ose poetjhies: „Toe Israel logan ke Raadja baate?” Tab oe bolies: „Toe apane bolle hai.”

¹²Tab barka agwan aur djaatie ke barkwan oke kasoer dewe lagal, bakie oe ekko djabaab na deis.

¹³Tab laat bolies: „Toe na soene hai kie iesab tore biese me ka bole hai?”

¹⁴Bakie oe koetjh na bolies. Tab laat bahoet atjambho bhail.

¹⁵Har Paasan ke tiewhaar par laat ek djahalia ke tjhorat raha dje ke djanta maangat raha. ¹⁶Oe samai hoewa ek bahoet kharaab aadmie djahal me raha. Okar naam Baaraabaas raha. ¹⁷Hoewa dher manai djoetal raha, ohie se laat sabhan se poetjhies kie: „Toelog kaun waala ke maange hai kie ham tjhorie? Baaraabaas ke kie Jiesoe ke, djaun Kriest bolaawal dja hai?”

¹⁸Oe djaanat raha kie Israel ke barkwan Jiesoe ke djaran ke maare pakarwaai deis raha.

¹⁹Ohie same par djab laat faisala karat raha, tab okar aurat okar paas ek sanesa pathaais. Oe bolies kie: „Je be-kasoerie ke koetjh na kariehe. Aadj ham ek sapana me okare khaat bahoet doekh oethailie.”

²⁰Etane me barka agwan aur barkwan sab manai log se bol deis kie: „Toelog boliehe: ‘Baaraabaas ke tjhor de aur Jiesoe ke marwaai dhaar.’ ” ²¹Tab laat oesabse phien se poetjhies: „Je doeno me se toelog maange hai kie ham ke ke tjhorie?” Tab sabhan bolies: „Baaraabaas ke!” ²²Tab laat poetjhies: „Tab ham Jiesoe se ka karie djaun Kriest bolaawal dja hai?” Tab sabhan ek moeh hoike bolies: „Oke kroes par tjaharaai de!” ²³Tab oe poetjhies: „Oe kaun kharaabie karies hai?” Tab sabhan auro tjiellaaike bolies kie: „Oke kroes par tjaharaai de!”

²⁴Djab laat dekhies kie ie rakam se oe koetjh na kar sake hai aur djanta log auro haltjal matjaawe hai, tab oe paanie leike sab koi ke aage aapan haath dhoi leis aapan be-kasoer dekhaawe khaat. Oe bolies: „Je aadmie ke maut hamaar kasoer na hai. Toelog apane djaniehe ka hoi.” ²⁵Tab sab djanta bolies kie: „Ekar maut ke kasoer hamlogke aur hamlogke aulaad ke oeppar parie.” ²⁶Tab oe Baaraabaas ke tjhor deis aur Jiesoe ke pietwaaie soerdjaatie ke haath me saup deis kroes par tjaharaawe ke.

Kaise Jiesoe ke bedjatie bhail

(Markas 15:16-21; Loekaas 23:11,26; Johaanas 19:2-3)

²⁷Tab Roma ke soerdjaatie log Jiesoe ke laat ke mahal me legail

aur sab doesar soerdjaatie ke bhie bolaais. ²⁸Tab sabhan okar kapra oetaarke aur oke ek laal kapra pahienaai deis. ²⁹Tab sabhan ek kaata waala lattie goethke okar moerie par dharies aur okar dahiena haath me ek danda pakaraai deis. Tab oesab okar aage aapan gaathie par gierke thatha oeraawe lagal aur bolies: „He Israel ke Raadja, aap kaise rahiele?” ³⁰Tab oesab okar oeppar thoek deis aur danda tjhienke okar moerie par maaries. ³¹Tab oesab oe laal kapra niekaar leis aur okar kapra phien pahienaaike oke legail kroes par tjaharaawe ke.

³²Rasta par oesabke ek Sierene des ke aadmie bhetaail. Okar naam Siemon raha. Tab oesab oke djabar-djastie se kroes ke khambha deis ledjaai ke.

Kroes par

(Markas 15:22-32; Loekaas 23:33-43; Johaanas 19:17-24)

³³Aisane oesab ek djagaha par pahoetjal djaun ke naam Golgota raha. Ekar matlab „Khoprie ke djagaha” hai. ³⁴Tab oesab wien me koetjh bieta dawaai mielaaike Jiesoe ke deis pieje ke, bakie oe tjiekhke tjhor deis. ³⁵Tab oelog oke tjaharaaike khiella se kroes par thok deis aur okar kapra djoewa khelke baat leis. ³⁶Aur hoewa baithke oesab okar rakhwaala kare lagal. ³⁷Okar moerie ke oeppar liekhal raha kie oe kaahe khaat kroes ke sadja paais raha. Oesab liekhies raha kie: IE ISRAEL KE RAADJA JIESOE HAI.

³⁸Tab Jiesoe ke doeno bagal doe daakoe bhie ek ek kroes par

tjaharaawal gail. ³⁹Aur djetana log hoewa se paas howat raha Jiesoe ke bedjatie karat raha, aur moerie hielaaike bolies: ⁴⁰„Toe to Parmeswar ke mahal toerke tien rodj me banaai deite? Djab toe Parmeswar ke Beta baate tab apane ke batjaai le aur kroes par se oetar aaw.” ⁴¹Aisane barka agwan, dharam ke parhal waalan aur djaatie ke barkwan mielke okar thatha oeraawat raha aur bolies: ⁴²„Oe doesar log ke batjaais raha, bakie apane ke na batjaai paawe hai. Djab oe Israel ke Raadja hai tab oke tjaahie ab kroes par se oetare ke. Tab hamlog okar oeppar bieswaas karab. ⁴³Ie aapan bharosa Parmeswar par rakhies hai. Djab oe eke tjaahie hai tab oke tjaahie eke batjaai lewe ke. Oe to bolies hai kie: ‘Ham Parmeswar ke Beta baatie.’ ” ⁴⁴Ehie rakam oe doe daakoe bhie okar thatha oeraawat raha.

Jiesoe ke marnie

(Markas 15:33-41; Loekaas 23:44-49; Johaanas 19:28-30)

⁴⁵Tab baara badje se tien badje talak des bhar me ekdam andhiaar hoi gail. ⁴⁶Tab lagbhag tien badje Jiesoe djor se bolies: „Elie, Elie, laama saabaktaanie?” Ekar matlab hai: „Hamaar Parmeswar, hamaar Parmeswar, toe hamme kaahe ke tjhor deile hai?” ⁴⁷Tab koetjh hoewa ke manai log ie soenke bolies: „Oe Elia ke bolaawe hai.” ⁴⁸Tab ek aadmie toerante djaaike koetjh khatta wien me bhiedjaaike ek daarhie me bhokke oke deis tjoese ke. ⁴⁹Bakie ekwan bolies: „Agor! Dekhie dja kie Elia aawe hai oke batjaawe kie na.”

⁵⁰Bas Jiesoe phien se djor se tjiellaais aur aapan praan tjhor deis.

⁵¹Aur dekh, ohie tem par Parmeswar ke mahal ke pawietr djagaha ke parda oeppar se nietje talak phat gail, dhartie hiele lagal, aur barka patthar phate lagal.

⁵²Aur koetjh kabar khoel gail aur dher bieswaasie maral log djie oethal. ⁵³Aur djab Jiesoe djie oeth gail raha tab oesab kabar me se niekarke Jeroesaalem me gail aur hoewa par dher manai log oesabke dekhies.

⁵⁴Djab rakhwaala log aur oelogke barkwa bhoeidol dekhies aur ka ka bhail, tab oesab bahoet ghabaraai gail aur bolies: „Ie aadmie satj-moetj Parmeswar ke ek Beta raha!”

⁵⁵Hoewa par bhie dher aurat log raha. Oesab doerie se thara hoike taakat raha ka howe hai. Iesab Gaalielea ke diehaat se Jiesoe ke sanghe aail raha okar sewa kare khaatien. ⁵⁶Eman Magdaala sahar ke Maria aur Jaakobas aur Josaf ke maai Maria raha, aur Jaakobas aur Johaanas ke maai bhie. Oe Sebedeas ke aurat hai.

Jiesoe ke mattie

(Markas 15:42-47; Loekaas 23:50-56; Johaanas 19:38-42)

⁵⁷Sandjha ke ek dhanie aadmie aail. Oe Aariematea sahar me rahat raha aur okar naam Josaf raha. Oe bhie Jiesoe ke tjela hoi gail raha. ⁵⁸Tab oe laat ke paas gail aur Jiesoe ke lahaas maangies. Tab laat hoekoem deis oke dewe ke. ⁵⁹Tab Josaf lahaas leike ek safa sapet kapphan me lapetke ⁶⁰ek naawa kabar me rakh deis. Oe kabar

apane khaat pahaar me banwaais raha. Tab oe ek barka patthar kabar ke dwaar ke aage dhakelke aur tjal gail. ⁶¹Aur Magdaala ke Maria aur ekwa Maria kabar ke aage baithal raha.

Kabar ke rakhwaalan

⁶²Biehaan bhaile, tiewhaar tajaar kare ke dien ke baad barka agwan aur Fariesie log sanghe laat ke paas gail aur bolies: ⁶³„Laat djie, hamlogke jaad hai kie oe bharnaawe waala aadmie bolies raha kie: ‘Ham tien dien ke baad djie oethab.’ ⁶⁴Toe hoekoem dei sakiehe kie okar kabar tien dien talak taala karke rakhwaala karal djaai? Nahie to okar tjela log aaike okar lahaas ke tjoraai lei aur djanta se bolie kie: ‘Oe maut me se djie oethal hai.’ Aur ie dhokha pahielawaala se auro kharaab hoi.” ⁶⁵Tab laat bolies: „Ie rakhwaala log ke leike dja aur kabar ke taala kar djaise toelog maange hai.” ⁶⁶Oesab djaaieke kabar me taala lagaais aur soerdjaatie ke dhar deis rakhwaala kare ke.

Jiesoe ke djie oethe ke kaahaanie

(Markas 16:1-18; Loekaas 24:1-12; Johaanas 20:1-10)

28 Sabat ke dien ke baad djab hapta ke pahielawaala rodj bhail tab Magdaala ke Maria aur ekwa Maria gail kabar ke dekhe.

²Tab atjakke me ek barka bhoeidol bhail aur Parmeswar ke ek parie swarag me se oetaral. Oe kabar ke paas aaike dwaar ke patthar hataaie opar baith gail.

³Okar tjehera djaise biedjalie

tjamkat raha aur okar kapra ekdam oeddjar raha. ⁴Tab rakhwaalan etana djor deraail kie hoewa par gier gail djaise ek moerda. ⁵Bakie swarag ke parie aurat log se bolies: „Toelog na dera. Ham djaaniela kie toelog Jiesoe ke khodje hai djaun kroes par maral hai. ⁶Oe hia na hai. Oe djie oethaawal gail hai djaise oe bolies raha. Aaw djagaha ke dekh djaaha okar lahaas rakhal raha.” ⁷Aur bolies: „Toelog haalie se djaaike okar tjela log se bol de kie oe maut me se djie oethal hai. Aur oe toelogke aage Gaalielea ke diehaat me djaaike toelogse bheth kariega. Ehie sanesa hamme dewe ke raha.”

⁸Aurat log toerant hoewa se tjal gail. Oelogke man me dar aur khoesiaalie saathe saath raha. Oesab haalie haalie tjalal Jiesoe ke tjela log se bataawe ke. ⁹Bas atjakke me Jiesoe apane aaieke iesabse bheth karke bolies: „Toelogke sjaantie rahe.” Tab oelog auro nagietj aaieke gaathie par gierke okar gor pakar leis aur oke poedje lagal. ¹⁰Tab oe bolies: „Na dera. Dja hamaar bhaai log se bol de kie oelogke tjaahie hia se Gaalielea me djaai ke, tab hoewa oesabse bheth hoiga.”

Israel ke barkwan ke djhoeth

¹¹Djab aurat log tjal gail tab soerdjaatie log sahar me djaaike barka agwa log se sab koetjh bataai deis. ¹²Tab barka agwan

aur djanta ke barkwan ekattha hoike apane me sallaah karke soerdjaatie ke dher paisa deis ¹³aur bolies kie: „Toelog sab koi se boliehe kie: ‘Raat ke djab hamlog soetal rahielie tab okar tjela log aaieke okar lahaas tjoraai legail.’ ¹⁴Aur djab laat ie baat soeniega tab hamlog ose ie baat thiek kar leb djeme toelogke sadja na miele.” ¹⁵Soerdjaatie log paisa leike karies djaise oelogse bolal gail raha. Aur ie djhoeth baat aadj talak Israel logan ke bietj me phailaawal dja hai.

Jiesoe ke hoekoem aapan tjela log khaatien

(Markas 16:14,16)

¹⁶Tab gjaara tjela log Gaalielea ke diehaat me oe pahaar par gail djaaha Jiesoe oelogke bolaais raha. ¹⁷Tab djab oesab hoewa par oke dekhies tab gaathie par gierke oke poedje lagal. Bakie kauno kauno ke man me doebdha raha. ¹⁸Tab Jiesoe nagietj aaieke bolies: „Pieta Parmeswar hamme swarag me aur dhartie par sab saktie deis hai. ¹⁹Ohie se toelog dja aur doenia ke sab djaatie ke hamaar tjela banaaw. Oesabke dopoe kar Pieta Parmeswar ke, okar Beta ke aur Pawietr Aatma ke naam me. Aur oesabke har ek baat siekhaaw djaun ham toelogke hoekoem deilie hai kare ke. ²⁰Aur soen, ham djoeg ke ant talak rodj toelogke saath rahab.”

Khoes khabar djaise

Markas liekhies hai

Pahiela baat

Markas Jiesoe ke tjela Petras ke sanghatia raha. Aur oe ose bataais raha kaise Prabhoe Jiesoe dher atjambho kaam karke Parmeswar ke hiettjha poera karat raha. Aisane dekhaat raha kie Jiesoe na khaalie iensaan hai, bakie bhie Parmeswar ke Beta.

Pahiele manai logan ke barhia lagat raha kie Jiesoe bemarian ke attjha karat raha aur bhoet logan ke niekaarar raha. Bakie oesab na samdjhat raha kie oke ek nietja kamkarta ghat doekh oethaawe ke paral. Aur dher manai na bieswaas karat raha kie oe Parmeswar ke aane waala Raadja hai. Ohie se Markas aapan poestak me okar biesaal saktie aur hoekoem ke biese me liekhies dekhaawe khaat kie oe sattje ke Parmeswar hai.

Johaanas dopoe kare waala

(Mateas 3:1-12; Loekaas 3:1-9,15-17; Johaanas 1:23-27)

1 Ie poestak me khoes khabar Jiesoe Kriest ke biese me liekhal hai.

²Parmeswar ke sanesia Jasaaja ke poestak me liekhal hai kaise Pieta Parmeswar koi ke biese me aapan Betwa se bolies kie:

„Dekh, oe hamaar sanesia hai. Eke ham tor aage pathaaila manai logan ke diel tore khaatien tajaar kare ke.

³Soen! Koi maidaan me gohoraawe hai:

‘Prabhoe khaat rasta tajaar aur sodjha kar kie oe opar aai sake.’ ”

⁴Aisane Johaanas maidaan me partjaar karat raha aur manai log se bolies: „Aapan paap pastaaw aur kharaabie tjhor de. Tab Parmeswar toke tjhama deiga. Aur apane ke dopoe karwaai le.” Tab oe manai log ke dopoe karies.

⁵Joedea diehaat ke sab djanta log Johaanas ke lage tjalat djaat raha, aur Jeroesaalem sahar ke log bhie. Oesab aapan sab kharaabie bataais, tab Jordaan ke nadie me dopoe leis.

⁶Johaanas oet ke rowa ke kapra pahienat raha, aur okar karhiaaw me ek tjamra ke tjamotie lagal

raha. Oe phatienga khaat raha aur djangalie baraija ke madh tjaatat raha. ⁷Oe ailaan karat raha kie: „Koetjh dien baad ek doesar aadmie aaiga. Aur oe hamse bahoet barka hai. Ham okar laaik na baatie kie ham niehoerke okar djoeta kholab. ⁸Ham toelogeke paanie se dopoe kariela, bakie oe toelogeke Pawietr Aatma se dopoe kariega.”

Jiesoe ke dopoe

(*Mateas 3:13-17; Loekaas 3:21-22; Johaanas 1:32*)

⁹Ohie tem par Jiesoe Naasaaret sahar Gaalielea diehaat me se hoewa bhie aail. Tab oe Jordaan nadie me apane ke Johaanas se dopoe leis. ¹⁰Djaise oe paanie me se niekaral, taise oe dekhies kie swarag khoel gail aur Parmeswar ke Aatma kaboettar ke roep me nietje aaieke okare oeppar baith gail. ¹¹Tab swarag me se ekgo aawaadj soenaail aur koi bolies: „Toe hamaar pjaara Beta baate, toe hamme bahoet parsand howe hai.”

¹²Tab Parmeswar ke Aatma toerant oke hoewa se maidaan me legail. ¹³Aur hoewa par oe tjaalies rodj raha. Oe tem par saitaan oke adjmaawat raha. Jiesoe maidaan ke djanaawar log ke bietj me rahat raha aur swarag ke parie log aaieke okar sewa karat raha. Tab oe hoewa se tjal gail.

Pahiela tjela log

(*Mateas 4:12-22; Loekaas 4:14-15*)

¹⁴Ekare baad djab Johaanas dopoe kare waala pakaraail raha,

tab Jiesoe Gaalielea diehaat me lautke gail Parmeswar ke khoes khabar partjaar kare khaatien. ¹⁵Oe bolies: „Tem aai gail hai kie Parmeswar soeroe kariega raadj tjalaawe ke. Aapan kharaab djiewan badal de aur ie khoes khabar bieswaas kar.”

¹⁶Ek rodj oe Gaalielea ke samoendar ke kienaare kienaare djaat raha. Tab oe dekhies kaise doei matjhar marwan paanie me thara hoike aapan djaal samoendar me biege hai. Oesab bhaai bhaai raha aur oelogeke naam Siemon aur Andreas raha. ¹⁷Tab Jiesoe oe doeno se bolies: „Aaw tjal hamaar saath. Ham toelogeke siekhaabe ek doesar rakam matjharie pakare ke. Ham toelogeke dekhaabe kaise Parmeswar khaat manai log ke djiete ke, djeme oesab ose ek hoi djaai.” ¹⁸Bas toerant oesab aapan djaal tjhor deis aur okar saathe tjale lagal.

¹⁹Tab djab oesab koetjh doer gail, tab oe phien doeigo matjhar marwan ke dekhies. Oesabke naam Johaanas aur Jaakobas raha aur oelogeke baap Sebedeas raha. Oesab bot me djaal setiaawat raha. ²⁰Djaise Jiesoe oesabke dekhies, taise oe doeno ke bhie bolaais. Tab oelog toerant okar sanghe tjal gail aur oelogeke baap aur kamkartan bot me rahie gail. Oe doeno bhie maangat raha Jiesoe ke tjela howe.

Jiesoe ke hoekoem

(*Mateas 7:28-29; Loekaas 4:31-37*)

²¹Tab sabhan Kaapernaum sahar me pahoetjal. Tab djaise sabat ke

dien^a bhail, taise Jiesoe partjaar ke ghar^b me gail aur hoewa par Parmeswar ke baat siekhaawe lagal. ²²Manai log hardam soenat raha kaise dharam ke parhal waalan biena hoekoem se siekhaawat raha. Bakie Jiesoe hoekoem se partjaar karat raha. Ohie khaatien sab manai log okar siektjha soenke atjambho hoi gail.

²³Oe tem par partjaar ke ghar me ekgo aadmie raha djaun ke bhoet pakaries raha. Tab oe tjiellaaike Jiesoe se bolies: ²⁴„He, Naasaaret ke Jiesoe! Tose aur hamlogse kaun kaam hai? Toe aile hamlog ke naas kare khaatien? Ham djaaniela kie toe ke baate. Toe Parmeswar ke Pawietr Waala baate!” ²⁵Tab Jiesoe oke daatke bolies: „Tjoep, aur okare me se niekar dja!” ²⁶Bhoet adamia ke djhakhhorke aur tjiellaaike okar me se tjal gail. ²⁷Tab sab manai log bahoet atjambho hoi gail aur apane me batiaai lagal: „Are baapre! Dekhle? Oe ek dafe bolies aur bhoet okar baat soen leis! Oke saktie hai! Aur oe ek naawa rakam se siekhaawe hai!” ²⁸Thora dien me Gaalielea diehaat me sagaro phail gail kie Jiesoe ka karies hai.

Jiesoe aur bemarian

(*Mateas 8:14-17; Loekaas 4:38-41*)

²⁹Jiesoe aapan tjela log ke sanghe partjaar ke ghar me se niekarke toerant Siemon aur Andreas ke ghare gail. Jaakobas aur Johaanas bhie oelogke sanghe raha. ³⁰Hoewa par Siemon ke saas bokhaar me

paral raha. Djaise Jiesoe hoewa pahoetjal, taise oesab ose bataais. ³¹Tab oe gail okar lage aur okar haath pakarke oke thara karwaais. Tab bokhaar pataai gail aur aurat oesabke sewa kare lagal.

³²Oe raat ke djab soeroedj doeb gail raha, tab hoewa ke manai logan dher bemarian ke Jiesoe ke paas legail, aur bhie djaun log ke bhoet-paret pakaries raha. ³³Sahar bhar ke manai log oe ghar ke dwaar par saamiel hoi gail.

³⁴Tab oe dher bemarian ke attjha karies, tjaahe djaun kharaab bemaarie oelogke raha. Oe bhie dher manai log me se bhoet ke bhagaais. Oesab djaanat raha kie oe ke hai, ohie khaat Jiesoe oelogke koetjh na bolan deis.

Jiesoe Gaalielea diehaat me

(*Mateas 4:23; Loekaas 4:42-44*)

³⁵Biehaan bhare sabere sabere djab abbe andhiaar raha, tab Jiesoe akele bahare gail praatna kare. ³⁶Tab thore der baad Siemon aur okar sanghatian gail dekhe kie oe kaaha hai. ³⁷Aur djab oke paais tab bolies: „Sab koi toke khodje hai.” ³⁸Bakie oe bolies: „Aaw tjalie doesar gaaw aur sahar me, tab ham hoewa par Parmeswar ke khoes khabar bhie ailaan kar sakab. Ohie khaatien ham ailie hai.” ³⁹Aisane oe tjaaro or Gaalielea diehaat bhar me djaaike hoewa ke partjaar ke ghar me siekhaawat raha. Aur bhie dher manai log me se bhoet-paret bhagaais.

Korhia ke bemaria

⁴⁰Ek dien ekgo aadmie Jiesoe ke lage gail. Oke korhia ke bemaarie

a 1:21a Hapta ke satwa dien soestaai ke dien raha aur Israel ke bhaasa me ‘sabat’ bolaawal dja hai.
b 1:21b Israel logan ke partjaar ke ghar ‘sienaagog’ bolaawal dja hai.

raha. Tab oe Jiesoe ke gor gierke aur bolies: „Djab aap mangieho tab hamke attjha kar sakieho.”

⁴¹Tab Jiesoe oke daaja karke aapan haath barhaaie oke tjhoeis aur bolies: „Ham maangiela kie toe attjha hoi dja!” ⁴²Aur ohie laage bemarka attjha aur safa hoi gail.

⁴³Tab Jiesoe bolies kie: „Koi se na bataihe kie toe kaise attjha bhaille.”

⁴⁴Oe bolies: „Toe ehie laage agwa lage dja aur dekha de kie toe attjha hoi gaile baate. Tab baliedaan karwaihe djaise Mosas liekhies raha kie howe ke tjaahie djab koi korhia ke bemaarie se attjha bhail hai. Tab sab koi dekh sakie kie toe sattje ke attjha hoi gaile hai.” ⁴⁵Bakie aadmie djaaike sab koi se ailaan kare lagal kie Jiesoe oke attjha kar deis. Ohie khaatien Jiesoe oe tem se apane ke ekko sahar me na dekhaai sakat raha bakie sahar ke bahare rahat raha. Hoewa par dher manai na rahat raha. Tabbo tjaaro alang se manai log okar paas aawat raha.

Jiesoe aur loendj aadmie

(Mateas 9:1-8; Loekaas 5:17-26)

2 Oelog phien se laut gail Kaapernaum sahar me. Ekaat rodj baad hoewa ke manai log ke pata miel gail kie Jiesoe aapan ghare aai gail. ²Tab oe ghar etana dher aadmie se bhar gail aur manai log bhie bahare talak thara raha kie koi bhiettar na djaai sakat raha. Aur Jiesoe Parmeswar ke baat bataawat raha. ³Tab koetjh aadmie ek loendj ke leike angana

me aail. Tjaar aadmie oke tjataai par laais. ⁴Oesab maangat raha oke Jiesoe ke paas ledjaai, bakie dwaar to manai se bhara raha. Ohie se oesab sierhie par se plaata tjhat par gail, tab oesab ek toekkara daakwa niekaaries djaaha Jiesoe raha aur loendj ke tjataai par nietje oetaar deis. ⁵Tab djab Jiesoe dekhies kie oelogke bieswaas ketana barka hai, tab oe loendj se bolies: „Beta, tor paap tjhama hoi gail.”

⁶Hoewa par bhie ekaatgo Israel ke dharam ke parhal waalan baithal raha. Tab ie baat soenke oesab sotje lagal kie: ⁷„Oe kaise ie baat bol sake hai? Khaalie Parmeswar to paap ke tjhama kar sake hai. Ie aadmie Parmeswar ke bedjatie kare hai.” ⁸Tab Jiesoe toerant djaan gail kie oesab ka sotjat raha aur bolies: „Toelog kaahie ke aise sotje hai?” ⁹Bolies: „Ham ie aadmie se bol sakiela kie: ‘Toke paap ke tjhama miel gail hai,’ aur ham bhie bol sakiela: ‘Oeth aur aapan tjataai leike dja.’ Toelog ka sotje kie kaun tjiedj aur sahadj hai?” ¹⁰Ham maangiela kie toelog djaan dja kie Parmeswar iensaan ke Beta^c ke saktie deis hai doenia me paap ke tjhama dewe ke.” Oe loendj se bolies: ¹¹„Ham boliela: oeth aur aapan tjataai leike ghare dja.” ¹²Aadmie oethke toerant tjataai leike sab manai ke bietj me se tjat gail. Tab sab koi bahoet atjambho hoi gail aur soeroe karies Parmeswar ke aadar kare ke. Oesab bolies: „Parmeswar ketana maahaan hai! Aisan tjiedj hamlog kabhie na dekhlie rahielie!”

^c 2:10 Prabhoe Jiesoe apane ke ‘iensaan ke Beta’ bolaawat raha.

Jiesoe aur Lewie

(Mateas 9:9-13; Loekaas 5:27-32)

¹³Ekare baad Jiesoe sahar tjhorke phien se samoendar ke or gail. Dher aadmie okar sanghe tjalat raha aur oe Parmeswar ke baat bataawat raha. ¹⁴Tab oe djoetie bhare ke ghar lage ekgo aadmie ke baithal dekhies. Okar naam Lewie raha aur oe Alfeas ke beta raha. Tab Jiesoe ose bolies: „Aaw tjalie hamaar saath.” Lewie oethke okare sanghe tjale lagal.

¹⁵Tab djab Jiesoe aur okar tjela log Lewie ke ghare bhodjan karat raha, tab dher baimaan djoetie ke paisa bharwaawe waalan aur doesar paapie log okar sanghe bhodjan karat raha. Oesab maangat raha Jiesoe ke sanghe rahe. ¹⁶Aur hoewa bhie ekaatgo Parmeswar ke baat ke parhal waalan aail dekhe. Oesab Fariesie^d ke koel ke raha. Tab djab oesab dekhies Jiesoe kaun rakam aadmie ke sanghe khaai pieje hai, tab okar tjela log se bolies: „Oe kaahe ke aisan kharaab manai log ke saath bhodjan kare hai?” ¹⁷Tab Jiesoe soenke bolies: „Ek daaktar tjangga manai log ke na attjha kare hai, bakie bemarian ke. Aisane ham na ailie baatie be-kasoerie log ke apane paas bolaawe khaatien bakie paapie log ke.”

Dharam ke nem aur Jiesoe ke naawa partjaar

(Mateas 9:14-17; Loekaas 5:33-39)

¹⁸Oe tem par Johaanas dopoe kare waala ke aur bhie Fariesie

ke tjela log kabhie kabhie rodja kie bhoekha rahat raha. Tab oelog me se ekaat miela Jiesoe se aail poetjhe: „Johaanas ke aur Fariesie ke tjela log kaahe khaatien rodja kie to bhoekha rahe hai, bakie tor tjela log aise na kare hai?” ¹⁹Tab oe bolies: „Djab koi ke biaah howe hai, tab nautaharie thoro bhoekha kie to rodja rahe hai djab talak baraata na dja hai? Djab talak doelaha oesabke sanghe rahie oesab to khoesiaalie manaawe hai. ²⁰Bakie ek tem aai kie doelaha tjal djaai, tab oesab oedaasie ke maare rodja kie to bhoekha rahie.”

²¹Oe samdjhaais kie dharam ke nem aur okar naawa partjaar na sanghe tjal sake hai. Oe bolies: „Koi na ek toekkara naawa kapra poeraana kapra me djore hai, nahie to djab dhowal djaai tab naawa kapra tjahier djaai. Tab poeraana kapra auro phaata djaai. ²²Aur koi na naawa wien poeraana tjamra ke basta me dhare hai, nahie to wien phoel djaai aur basta phat djaai. Tab doeno naksaan hoi djaai. Ohie se naawa wien naawa basta me rakhe ke tjaahie.”

Sabat ke dien

(Mateas 12:1-8; Loekaas 6:1-5)

²³Ekgo sabat ke dien par Jiesoe aur okar tjela log khet ke alang djaat raha. Tab okar tjela log djaite me doi tien lartjha toeries aur oman se bia leike khaai lagal. ²⁴Tab koetjh Fariesie log Jiesoe se bolies: „Dekh oesab ka kare hai. Oe kaam sabat ke dien par miennaahie hai.”

^d 2:16 Fariesie logan Israel ke dharam ke ek koel raha.

²⁵Tab oe bolies: „Toelog to parhle hai Daawied ka karies raha djab oe aur okar saathie log moesiebat me raha. Oesabke bhoekh lagal aur khaaik na raha. ²⁶Oe tem me Abjaatar sab se barka agwa raha. Tab Daawied Parmeswar ke ghar me djaaike pawietr bret paais aur khaai lagal. Aur okar saathie log bhie khaais, tjaae khaalie agwa logan ie bret khaai sake hai.” ²⁷Oe bolies: „Parmeswar sabbat ke dien manai log khaatien dharies, aur na manai log sabbat ke dien khaatien. ²⁸Aur iensaan ke Beta sabbat ke dien ke Prabhoe hai.”

Kaise Jiesoe koi ke attjha karies ek sabbat ke dien par

(Mateas 12:9-14; Loekaas 6:6-11)

3 Ek doesar sabbat ke dien par Jiesoe phien se partjaar ke ghar me gail. Hoewa par ekgo aadmie raha djekar ek haath na kamaat raha. ²Koetjh manai log Jiesoe ke oeppar khoeb thiek se aakhie garaawat raha. Oesab maangat raha dekhe kie oe oke sabbat ke dien par attjha kare kie na. Djab karat, tab oesab okar oeppar naalies kar sakat. ³Tab oe aadmie se bolies: „Aaw hia bietj me thara how.” ⁴Aur oe ekwan se poetjhies kie: „Ka, thiek hai sabbat ke dien par bhalaai kare ke kie kharaabie kare ke? Thiek hai ek manai ke batjaawe ke kie maar dhaare ke?” Bakie oesab koetjh na bolies. ⁵Oesabke patthar diel dekhke oe oedaas hoike oesabke goessa me taakies. Tab oe aadmie se bolies: „Aapan haath barhaaw.” Aadmie barhaais, aur okar haath ekdam attjha hoi

gail. ⁶Tab Fariesie log hoewa se tjel gail. Oesab toerant raadja Herodes ke manai log ke saath ekattha bhail aur baat-tjiet kare lagal kaise Jiesoe ke marwaawe ke.

Jiesoe Gaalielea ke samoendar ke kienaare

⁷Tab Jiesoe aapan tjela log ke leike samoendar lage gail. Aur Gaalielea diehaat ek djhoend manai okar sanghe djaat raha. ⁸Joedea diehaat, Jeroesaalem sahar, Iedoemea diehaat, Jordaan nadie ke habara se aur Tieras aur Siedon sahar ke galie se dher djane okar barka kaam soenke bhie aail dekhe. ^{9,10}Oe dher bemarian ke attjha karat raha. Aur dher doesar bemarian bhie maangat raha oke tjhoeike tjangga howe. Bahoet thelat-thaalat howat raha kie oesab Jiesoe ke katjar-watjar dewat. Ohie khaatien oe aapan tjela log se bolies: „Hamaar lage ek bot laaw.” ¹¹Aur manai djaun me bhoet log raha, djab oke dekhies tab okar gor gierke tjiellaai lagal kie: „Aap Parmeswar ke Beta baate!” ¹²Bakie Jiesoe daatke oelogke doharaaie mienaahie karies kie: „Toelog na bataaw kie ham ke baatie.”

Baara tjoenal waala tjela

(Mateas 10:1-4; Loekaas 6:12-19)

¹³Ek dien Jiesoe pahaar par gail aur koetjh aadmie tjoenke apane paas bolaais. Aur oesab aail. ¹⁴Tab oe baaraago se bolies pahiele okar sanghe rahe khaatien aur ekare baad oe maangat raha oesabke pathaawe Parmeswar ke baat manai log se bataawe khaatien.

¹⁵Aur oelogke saktie mielat manai log me se bhoet log ke niekaare ke. ^{16,17}Jiesoe baaraago aadmie ke tjoenies. Oesabke naam raha Siemon djaun ke oe bhie Petras bolaawat raha, tab Sebedeas ke betwan Jaakobas aur Johaanas. Jiesoe oe doeno ke Boanerges naam dharaais. Ekar matlab hai: „Gardje ke betwan.” ^{18,19}Tab oe bhie Andreas ke bolaais aur

Fielepas,
Baartolomeas,
Mateas,
Tomaas,
Alfeas ke beta Jaakobas,
Tadeas,
Siemon kamaasoet waala aur
Joedaas Eskaarior djaun oke
tjoegalie karat.

Jiesoe aur Bejelsaboel

(*Mateas 12:22-29; Loekaas 11:14-23*)

²⁰Ekare baad Jiesoe ekgo ghar me gail. Tab phien etana dher manai log okare lage aail kie oe aur okar tjela log ke mauka na mielal bret khaai ke. ²¹Tab djab okar palwaar log ie soenies tab gail oke lewe aur bolies: „Okar moerie kharaab hoi gail.”

²²Ekaatgo Israel ke dharam ke parhal waalan Jeroesaalem sahar se aail raha. Aur oesab ie dekhke bolies: „Oke bhoet ke barkwa Bejelsaboel^e pakaries hai aur oe oke saktie dewe hai oesabke niekaare ke.” ²³Bakie Jiesoe oesabke aapan lage bolaais aur ekgo matlab ke kaahaanie se samdjhaawe lagal. Bolies: „Saitaan kaise saitaan log

ke niekaar sake hai? ²⁴Djab ek des me manai log apane me laraai karie, tab oe des na tjaliega. ²⁵Aur djab ghar ke palwaar apane me djhagara karie, tab ie manai log tjaaro or tjhiettier-biettier hoi djaai. ²⁶Aisane djab saitaan aur okar saamiel waalan baatal rahat, tab okar raadj na tjalat.” ²⁷Oe bolies: „Koi na ek djabar manai ke ghar me djaai sakiega okar hiera-motie tjoraawe khaatien. Khaalie dje oe aadmie se djabar hai, oe oke baanhke okar sab tjiedj tjoraai sokie.”

²⁸⁻³⁰Oesab Jiesoe ke baare me bolies raha kie: „Okare me bhoet raadj tjalaawe hai.” Ohie se oe bolies: „Ham toelogse satj boliela kie manai log tjaathe djaun kharaabie karie, aur tjaathe djetana Parmeswar ke bedjatie karie, tabbo oesabke paap ke tjhama miel sokie. Bakie dje Pawietr Aatma ke bedjatie karie, oe kabhie paap ke tjhama na paai. Oe Parmeswar ke aage sada ke lieje kasoerwaar rahie.”

Jiesoe aur okar palwaar

(*Mateas 12:46-50; Loekaas 8:19-21; 12:10*)

³¹Etane me okar maai aur bhaai log aail. Oesab bahare thara raha aur Jiesoe ke bolwaais. ³²Tab aaspaas ke manai log ose bolies: „Dekh, tor maai aur bhaai-bahien log toke khodje hai.” ³³Tab oe bolies: „Toelog djaane hai hamaar maai aur bhaai-bahien ke hai?” ³⁴Aur oe ek ek djane ke taakke bolies: „Dekh, hamaar maai aur bhaai-bahien hia hai. ³⁵Dje Parmeswar ke baat maane hai, oe djaise hamaar bhaai, bahien aur maai hai.”

e 3:22 'Bejelsaboel' saitaan ke ek doesar naam hai.

Bia tjihiete ke kaahaanie*(Mateas 13:1-9; Loekaas 8:4-8)*

4 Ekare baad Jiesoe phieno samoendar ke kienaare Parmeswar ke baat siekhaawe lagal. Aur etana dher manai aail soene kie oe ekgo bot me gail. Aisahie oe bot me baithal raha aur manai log kienaare thara raha. ²Oe matlab ke kaahaanie kaam me leike oesab ke dher tjiedj siekhaawe lagal. ³Aisane oe ie kaahaanie kahe lagal kie: „Thiek se soen. Ekgo khetiar raha. Ek rodj oe gail bia tjihiete. ⁴Tjihietat me koetjh bia rasta par gier gail aur tjierai aaike khaai leis. ⁵Tab koetjh bia gier paral djaaha thora se mattie aur nietje patthar raha. Hoewa par bia haldie se djam gail. ⁶Bakie djab kara ghaam bhail, tab tjhota plansoe komalaaieke mar gail. Oe plansoe ke sor to oeppare raha. ⁷Koetjh bia gieral djaaha kaata waala djhalaasie ke bia bhie raha aur doeno sanghe djam gail. Tab kaata waala djhalaasie barhke ekwa ke dabaais. Aisane bhail kie barhia bia phal na deis. ⁸Aur koetjh bia barhia djagaha par gieral aur djam gail, barka bhail aur phal deis. Kauno bia ties phal deis, kauno saathgo aur kauno saugo.”

⁹Oe bolies: „Dje ke kaan hai, oke tjaahie soene ke aur na tel daarke baithe ke.”

Matlab ke kaahaanie ke biese me*(Mateas 13:10-17; Loekaas 8:9-10)*

¹⁰Djab manai log tjai gail raha aur khaalie Jiesoe ke baara tjela aur ekaatgo doesar tjela batjal raha, tab sabhan ose poetjhies: „Ie

kaahaanie ke matlab hamlog se bataai sokiehe?” ¹¹Tab oe bolies: „Pahiele Parmeswar koi se na bataais raha kie oe kaise raadj tjalaawe hai, bakie ab oe toelogle djanaawe hai. Aur doesarkwan khaalie matlab ke kaahaanie soenie. ¹²Ie rakam se oesab taakie bakie na dekh paai. Aur oesab soenat rahie, bakie tabbo hamaar baat na samadjh paai. Djab aise na rahat tab oesab aapan paap pastaaieke tjhama paai sakat.”

Bia tjihiete ke kaahaanie ke matlab*(Mateas 13:18-23; Loekaas 8:11-15)*

¹³Oe bolies: „Djab toelogle ie matlab ke kaahaanie na samadjh paawe hai, tab kaun waala samadjh paihe? ¹⁴Attjha, ab ham toelogle samdjhaabe. Djaise ek khetiar aapan khet me bia tjihiete hai, oisane Parmeswar ke baat sagaro phailaawal dja hai. ¹⁵Koetjh manai log ke diel djaise rasta hai djaun par bia gier gail. Djaise oesab khoes khabar soene hai, taise saitaan aaike baat me laat maare hai aur oesab khoes khabar ekdam se bhoelaaie dja hai. ¹⁶Koetjh doesar manai log ke diel djaise ek djagaha hai djaaha khaalie thora se mattie patthar par hai. Djab oesab Parmeswar ke khoes khabar soene hai, tab oesab toerant khoesiaalie se apanaai lewe hai. ¹⁷Bakie oesabke bieswaas djaise ekgo oeppare djamal waala plansoe hai. Oesabke diel me baat ekdam se na samaail hai. Tab djab doesar log oesabke sataawe lagie aur oesabke doekh oethaawe ke parie, tab oesab halieje se aapan bieswaas tjhor dei.

^{18,19} Aur koetjh doesar log ke diel djaise ekgo djagaha hai djaaha kaata waala djhalaasie djame hai. Oesab khoes khabar soene hai, bakie rodj ke kaar-baar aur doenia ke dhandaulat ke haahie aur bhie doesar tjiedj ke laalietj oesabke aur barhia lage hai. Aise oesabke bieswaas na barh sake hai aur niepata hoi djaai. ²⁰ Bakie koetjh manai log ke diel djaise barhia djagaha hai. Oesab Parmeswar ke khoes khabar soene hai, tab oesab aapan diel me lei lewe hai, tab oelogke tjaal-tjalan attjha, kie to barhia, kie to bahoet biesaal hoi dja hai.”

Parmeswar ke baat par dhiaan lagaaw

(Mateas 5:15; 7:2; 10:26; 13:12; 25:29; Loekaas 8:16-18)

²¹ Oe bhie bolies: „Djab raat ke ekgo tjieraag bariehe, tab oke thoro baltie se top deihe, kie to bedie ke nietje dhar deihe? Na, oke oeppar dhariehe. ²² Aisane ek dien sab tjhiepal kaam aur loekwaawal tjiedj dekhaai djaai. ²³ Dje ke kaan hai, oke na tjaahie tel daarke baithe ke.”

²⁴ Oe bolies: „Hamaar baat par dhiaan lagaaw. Djetana toe Parmeswar ke baat soeniehe, oe toke ese djaada samdjhaaiga. ²⁵ Dje hamaar baat koetjh samdjhe hai, oe aur dher samdjhiega. Bakie dje kausies na kare hai hamaar baat samdjhe ke, aur sotje hai kie oe Parmeswar ke biese me djaan gail hai, oe ek dien dekhie kie oe koetjh na djaane hai.”

Parmeswar kaise raadj tjalaawe hai

²⁶ Oe auro siekhaais kie: „Djab Parmeswar soeroe kare hai raadj

tjalaawe ke, tab ie djaise ekgo khetiar hai djaun aapan khet me bia tjhiete hai. ^{27,28} Oe rodj soetke djaage hai aur aapan kaam-dhaam kare hai. Aur bia phoete hai, djame hai, tab phal dewe hai. Bakie khetiar na djaane hai ie sab kaise howe hai. ²⁹ Tab djab phal pak djaaiga tab oe toerant hasoewa se katwaaiga.”

Sarso ke bia

(Mateas 13:31-35; Loekaas 13:18-21)

³⁰ Oe bolies: „Ham kaun rakam se toelog ke samdjhaai Parmeswar kaise raadj tjalaawe hai? Aur ham kaun kaahaanie kaam me laai?

³¹ Okar raadj me dja hai djaise ek sarso ke bia se howe hai. Oe sab se tjhota bia hai. ³² Bakie djab bowal dja hai, tab djame hai aur ek bahoet barka per howe hai. Aur barka daarhie howe hai kie tjierai oman khota lagaai sake hai.”

³³ Jiesoe aisan kaahaanie kaam me laaie Parmeswar ke khoes khabar manai log se bataawat raha, djetana oesab samadjh paawat raha. ³⁴ Oe khaalie kaahaanie se manai log ke Parmeswar ke baat siekhaawat raha. Bakie djab oe aapan tjela log ke saath akel rahat raha, tab oe sab kaahaanie ke matlab samdjhaawat raha.

Aandhie-toefaan

(Mateas 8:18,23-27; Loekaas 8:22-25)

³⁵ Oe dien djab derie hoi gail, tab Jiesoe aapan tjela log se bolies:

„Aaw tjalie samoendar ke habara.”

³⁶ Oe bot me raha. Tab oesab manai log ke tjhorke bot me djaaike okar sanghe tjal gail. Aur ekaatgo doesar bot bhie oelogke saath djaat raha.

³⁷Tab atjakke me aandhie-toefaan tjale lagal aur barka barka halfa maare lagal. Aur bot me etana dher paanie bhar gail kie doebe lagal. ³⁸Jiesoe paatjhe bot me ek takia par soetal raha. Tab sabhan oke djagaais aur bolies: „Maastar djie, dekh hamlogse ka howe hai. Toke na boedjha hai kie hamlog doebiela?” ³⁹Tab djab oe djaagal tab aandhie-toefaan ke daaties aur halfa se bolies: „Tjoep! Roek dja!” Aur aandhie-toefaan roek gail aur paanie ekdam dhiera hoi gail. ⁴⁰Tab oe aapan tjela log se bolies: „Toelog kaahe etana deraat rahiele? Toelogke bieswaas kaaha hai?” ⁴¹Tab tjela log ie sab dekhke bahoet ghabaraai gail, aur apane me batiaai lagal: „Ie kaun rakam aadmie hai? Dekh, aandhie-toefaan aur halfa okar baat soen leis!”

Bhoet-paret ke aadmie

(Mateas 8:28-34; Loekaas 8:26-39)

5 Tab sabhan samoendar kaatke Geraasa log ke des me pahoetj gail. ²Djaise Jiesoe bot me se niekaral, taise kabarsthaan me se ekgo aadmie okar lage aail. Oke bhoet pakaries raha, ³aur oe pahaar ke hol me rahat raha djaaha maral manai logan ke mattie parat raha. Aur koi na oke pakarke baanh paawat raha. ⁴Oesab kai dafe okar haath gor ketie se baanhies raha, bakie oe ketie toer dhaarat raha. Koi na oke samhaar paawat raha. ⁵Oe raat dien pahaar par aur kabarsthaan me dawwaat raha. Oe hardam tjiellaat raha aur apane ke patthar se maarat raha.

⁶Tab djab oe Jiesoe ke doer me dekhies, tab dhaurke aail aur okar gore gier paral. ^{7,8}Tab Jiesoe bolies: „Bhoet-paret, ie aadmie me se bhaag dja!” Tab oe tjiellaaike bolies: „Jiesoe! Toe sab se maahaan Parmeswar ke Beta baate! Tose aur hamse kaun kaam hai? Parmeswar ke naam se ham tose maangiela kie toe hamme piera na deihe.” ⁹Tab oe poetjhies: „Tor ka naam hai?” Tab oe bolies: „Hamaar naam Dher hai. Hamlog dher djane se baatie.” ¹⁰Oe ose bientie karies: „Hamlogke hia se doer na khaderiehe.”

¹¹Hoewa par ek djhoend soewar pahaar par tjarat raha, lagbhag doei hadjaar. ¹²Tab bhoet-paret log Jiesoe se bientie karies: „Hamlogke soewarwan me djaain de.” ¹³Tab oe bolies: „Dja!” Bhoet log aadmie me se niekarke gail soewar ke oeppar phaata paral. Tab djhoend bhar pahaar par se dhaurke lagal aur samoendar me gierke doebke mar gail.

¹⁴Tab soewar ke tjaraawe waalan bhaag gail sahar aur gaaw me sab koi se bataawe ke. Tab dher manai log aail dekhe kie ka howe hai. ¹⁵Tab djab oesab Jiesoe lage aail tab dekhies kie bhoet-paret waala aadmie sadhaaran se baithal hai aur kapra pahienies hai aur okar moerie thiek hoi gail. Tab oesab ghabaraai gail. ¹⁶Tab djaun aadmie log sab tjielj dekhies raha, oesab bataais Jiesoe kaise bhoet-paret log ke bhagaais aur soewar log se ka bhail. ¹⁷Tab hoewa ke manai logan Jiesoe se bientie karies kie: „Toe hia se bestar tjal dja.”

¹⁸Tab djab Jiesoe bot me gail, tab aadmie djaun attjha hoi gail raha, oe bolies: „Ham maangiela tor sanghe djaai.” ¹⁹Bakie oe bolies: „Toe dja ghare aapan palwaar lage. Aur sabhan se bataihe kie Prabhoe daaja karke tore khaat kaun biesaal kaam karies hai.” ²⁰Aadmie tjal gail aur Dekaapoles galie me sab koi se bataawe lagal kie Jiesoe kaun barka kaam karies hai. Aur sab koi moeh baaike soenat raha.

Jaairas ke bietia aur bemaar aurat

(Mateas 9:18-26; Loekaas 8:40-56)

²¹Tab Jiesoe aur okar tjela log phiemo samoendar ke habara kaaties. Tab oke pahoetjat der na lagal aur dher manai okar lage aail. Ohie khaatien oe samoendar lage rahie gail.

²²Tab ekgo aadmie aage aail. Oe ek partjaar ke ghar ke barkwa raha, aur okar naam Jaairas raha. Tab djab oe Jiesoe ke dekhies, tab okar gore gieral, ²³aur bientie karies kie: „Hamaar bietia mare par atkal hai. Ham bahoet maangiela kie toe aaieke aapan haath okar oeppar dharieho. Tab oe batj djaai.” ²⁴Tab Jiesoe okar sanghe tjale lagal. Aur dher manai oke thelat-thaalat djaat raha.

²⁵Oman bhie ekgo aurat raha. Oke baara baries lek khaalie khoen gierat raha. ²⁶Oe dher daaktar ke lage gail raha aur oesab oke bahoet doekh katwaais raha. Oe aapan sab paisa oman laga deis raha, bakie tabbo aur kharaab hoi gail raha. ^{27,28}Oe Jiesoe ke baare me soenies raha kie oe kaun barka kaam kare hai. Tab oe apane me sotjies: „Djab

ham khaalie okar kapra tjhoei leb tab ham attjha hoi djaabe.” Tab oe sab manai ke thelat-thaalat Jiesoe ke paatjhe gail aur okar kapra tjhoei leis. ²⁹Ohie laage khoen ekdam se band hoi gail. Oe djaan gail kie oe attjha hoi gail hai.

³⁰Jiesoe toerant djaan gail kie okar saktie kaam me lewal gail hai. Tab oe ghoemke poetjhies: „Hamaar kapra ke tjhoeis hai?”

³¹Tab okar tjela log bolies: „Toe to dekhe hai manai log kaise dhakele hai. Tab toe kaise ie poetjh sake hai?” ³²Bakie oe taakies kie ke oke tjhoeis hai. ³³Tab aurat dar ke maare kaape lagal aur aage gail. Oe djaanat raha kie okar sanghe ka bhail hai. Tab oe Jiesoe ke gore gierke sab tjiedj bataais. ³⁴Tab oe bolies: „Betie, toe hamare me bieswaas karle hai, ohie se toe batj gaile. Attjha se djaihe aur tjangga rahiehe.”

³⁵Abbe oe batiaite raha tab barkwa ke ek ghar waala aail aur aapan sardaar se bolies: „Tor bietia mar gail. Ab maastar djie ke moesiebat na de.” ³⁶Bakie Jiesoe ie baat par dhiaan na lagaais. Oe barkwa se bolies: „Na ghabara, khaalie hamare me bieswaas kar.” ³⁷Oe na maangat raha kie dher manai okar saath djaai. Oe khaalie Petras, Jaakobas aur okar bhaai Johaanas ke legail.

³⁸Djab sabhan barkwa ke ghar lage pahoetjal tab Jiesoe dekhies kie hoewa ke manai log oedaasie ke maare piet-pietke rowe hai.

³⁹Tab Jiesoe aur ekwan bhiettar gail aur bolies: „Oe larkie na maral hai, oe soete hai. Toelog etana na

row.” ⁴⁰Tab sabhan oke hase lagal. Bakie oe sab koi ke bahare karies. Tab oe maai baap aur tieno tjela log ke leike larkie ke kamra me gail. ⁴¹Oe maral larkie ke haath pakarke bolies: „Taalietta koem!” Ekar matlab hai: „Betie, ham tose boliela: Oethke thara how!” ⁴²Aur larkie toerant thara hoike tjale lagal. Oe baara baries ke raha. Okar maai baap aur tjela log dekhke bahoet atjambho bhail! ⁴³Tab Jiesoe oelogke mienaahie karies kie: „Koi se na bataaw kie kaun tjiedj bhail hai.” Oe bhie bolies: „Koetjh khaaik oke dei de.”

Naasaaret ke manai log ke be-bieswaas

(*Mateas 13:53-58; Loekaas 4:16-30*)

6 Tab Jiesoe hoewa se tjai gail. Oe Naasaaret sahar me gail djaaha oe posail raha. Okar tjela log okar sanghe bhie gail. ²Tab djab sabat ke dien bhail, tab oe partjaar ke ghar me Parmeswar ke baat siekhaawe lagal. Tab dher manai log soenke atjambho hoi gail aur apane me bolies: „Ie sab tjiedj oe kaaha se djaane hai? Etana gjaan oe kaise paais hai? Aur ie sab barka kaam oe kaise kar paawe hai?” ³Oe to ghar banaawe waala hai, aur Maria ke betwa hai. Oe Jaakobas, Josaf, Joedaas aur Siemon ke bhaai hai, aur okar bahien log to bhie hia rahe hai.” Aur manai oke djaran kare lagal. ⁴Tab Jiesoe oelogse bolies: „Ekgo Parmeswar ke sanesia sagaro barka maanal dja hai, bakie aapan sahar aur palwaar me na.” ⁵Aur oe khaalie ekaatgo bemarian ke oeppar haath dharke attjha

karies. Bakie hoewa par oe barka atjambho kaam na kar sakat raha. ⁶Aur oe hoewa ke manai log ke be-bieswaas dekhke atjambho bhail.

Jiesoe kaise aapan tjela log ke sagaro pathaais

(*Mateas 10:1,9-11,14; Loekaas 9:1-6*)

Tab Jiesoe aur okar tjela log ie gaaw me se oe gaaw djaat raha aur sagaro oe Parmeswar ke baat siekhaawat raha.

⁷Tab ek rodj oe aapan baara tjoenal waala tjela log ke bolaais. Tab oelogke saktie deis bhoet-paret manai log me se niekaare ke aur doei doei djane ke pathaais khoes khabar djanaawe khaatien. ⁸Oe bolies: „Dher tjiedj na ledjaihe, khaalie ekgo ghoeme khaatien danda. Khaaik-paanie aur paisa bhie na ledjaihe. ⁹Toelogan dalaila pahien sokiehe, bakie kapra na ledjaihe.”

¹⁰Aur bolies: „Djab toke koi apane ghare bolaai, tab hoewa par rahiehe djab talak toe doesar sahar na djaihe. ¹¹Bakie djab toe kahoe djaihe aur hoewa ke manai log toke aapan ghare na bolaai aur tor baat par dhiaan na lagaai, tab hoewa se tjai djaihe. Tab toelogke tjahie hoewa ke dhoer aapan gor me se djhaar dewe ke. Aise karke toelog dekhahie kie toelogke kasoer na hai djab oesab Parmeswar ke aage kasoerwaar rahie.” ¹²Tab tjela log tjai gail aur sagaro ailaan karies kie: „Aapan paap pastaaw aur kharaab tjalaawa tjhor de.” ¹³Oelog dher manai me se bhoet-paret ke niekaarat raha aur tel lagaaike dher bemarian ke attjha karat raha.

Johaanas dopoe kare waala ke maut*(Mateas 14:1-12; Loekaas 3:19,20; 9:7-9)*

¹⁴Raadja Herodes Jiesoe ke baare me bhie soenies raha kie oe kaun partjaar aur atjambho kaam kare hai. Koetjh manai log Jiesoe ke biese me bolat raha: „Johaanas dopoe kare waala djie oethaawal gail hai. Ohie khaatien oe etana maahaan kaam kar paawe hai.”

¹⁵Koetjh doesar manai log bolat raha: „Oe Parmeswar ke sanesia Elia hai.” Aur koi koi bolat raha: „Ie aadmie ekgo Parmeswar ke sanesia hai djaise dher dien pahiele hamlogke des me bhie raha.”

¹⁶Tab raadja Herodes djab ie baat soenies, tab bolies: „Ham Johaanas ke moerie katwaai deilie rahielie aur ab oe djie oethaawal gail hai.”

¹⁷⁻²⁰Raadja aapan bhaai Fielepas ke aurat tjhienke ose biaah karies raha. Oe aurat ke naam Herodias raha. Tab Johaanas raadja se bolies raha kie: „Parmeswar ke bahoet kharaab lage hai kie toe aapan bhaai ke aurat se biaah karle hai.” Ohie khaatien oe Johaanas ke pakarwaaike djahal me band kar dewaais raha. Aurat goessaai gail raha Johaanas ke oeppar aur maangat raha oke marwaai dhaare, bakie oe na kar paawat raha. Raadja Herodes Johaanas ke barka maanat raha aur maangat raha oke batjaawe. Oe djaanat raha kie Johaanas ek bhala aadmie raha aur Parmeswar khaatien alag karal raha. Oe kabhie kabhie oke bolwaaike okar partjaar soenat raha aur okar baat oke bahoet

attjha lagat raha. Bakie tabbo oe ghabaraai djaat raha.

²¹Tab ek rodj aurat ke mauka mielal Johaanas ke marwaai dhaare khaatien. Oe dien raadja aapan djanam dien manaawat raha. Oe Gaalielea diehaat ke barka aur dhanie manai log aur bhie soerdjaatie ke barkwan ke nauta deis raha. ²²Tab aurat ke bietia bhiettar aaieke aur sab koi ke aage naatje lagal. Oesabke etana attjha lagal kie raadja ose bolies: „Toe tjaathe djaun tjiedj mangiehe, ham toke debe.” ²³Aur oe kasam khaaike bolies: „Djaun tjiedj toe mangiehe, taun ham toke deb, tjaathe hamaar aadha raadj.” ²⁴Tab larkie gail aapan maai lage aur poetjhies: „Ham kaun tjiedj maangie?” Tab okar maai bolies: „Dja Johaanas dopoe kare waala ke moerie maang!”

²⁵Larkie toerant raadja ke paas lautke gail aur bolies: „Ham maangiela kie toe ehie laage Johaanas ke moerie paletie par rakhke hamme deihe.” ²⁶Tab raadja ie baat soenke oke bahoet sotj maaries. Bakie oe aapan pahoena ke aage kasam khaais raha, ohie khaatien oe na maangat raha aapan waada toere. ²⁷Tab oe toerant ekgo soerdjaatie ke pathaais Johaanas ke moerie kaatke laawe ke. Soerdjaatie djahal me gail aur okar moerie kaat leis. ²⁸Tab oe moerie paletie par dharke laais aur larkie ke deis. Tab larkie moerie leike aapan maai lage gail. ²⁹Djab Johaanas ke tjela logan ie baat soenies, tab sabhan aaieke okar mattie deis.

Paatj hadjaar se djaada manai ke bhodjan

(Mateas 14:13-21; Loekaas 9:10-17; Johaanas 6:1-13)

³⁰Ek dien Jiesoe ke pathaawal tjela log lautke aail aur ose bataawe lagal oesab kaun tjiedj karies aur siekhaais hai. ³¹Bakie hoewa par etana dher manai aawat djaat raha kie oesabke tem na raha koetjh khaai ke. Ohie se Jiesoe oelogse bolies: „Aaw tjalie ek djagaha djaaha koi na hai. Tab toelog soestaai sakiehe.” ³²Oelog sab manai ke tjhorke bot leike tjai gail.

³³Bakie dher manai log oelogke djaat dekhies aur djaan gail sabhan kaaha dja hai. Tab oelog sab gaaw aur sahar me se haldie se gore gore bhie hoewa djaai lagal. Aur oelog bot se pahiele pahoetj gail.

³⁴Tab Jiesoe djab hoewa pahoetjal tab djoend dekhke oke haat lagal. Oelog to ek djoend bhera ghat dekhaat raha aur oelogke tjaraawe waala na raha. Tab oe soeroe karies oesabke dher baat siekhaawe ke.

³⁵Tab djab sandjha howe lagal tab okar tjela log aaike ose bolies: „Maastar djie, hia par ekko ghar na hai aur ab to sandjha hoi gail hai. ³⁶Bestar hai kie toe sab manai ke hia ke aas-paas ke gaaw me pathaai de. Tab oesab koetjh khaaik kien sakie.” ³⁷Bakie oe bolies: „Tohielog iesabke khaaik deihe.” Tab oelog bolies: „Ie sab manai khaat bret kiene ke ketana paisa lagie? Ek manai ke aath mahienna ke kamaai?” ³⁸Tab oe poetjhies: „Toelogke lage kaigo bret hai? Dja dekh.” Oesab gail dekhe aur aaike

bolies: „Paatjgo bret, aur doeigo matjharie.”

³⁹Tab oe bolies kie: „Sab manai ke doei-tien palwaar ke ek lage ghaas par baithaai de.” ⁴⁰Koetjh der baad manai log baith gail, aur patjaas kie sau manai ek ek lage baith gail. ⁴¹Tab Jiesoe paatj bret aur doei matjharie leike oeppar taakke Parmeswar ke dhanbaad deis. Tab oe bret toer toerke tjela log ke deis baate ke. Aisane oe doei matjharie ke bhie toerke batwaais. ⁴²Aur sab koi pet bharke khaais. ⁴³Tab sabhan batjal bret batorke baara baskieta bharies. Aur koetjh matjharie bhie batjal raha. ⁴⁴Aurat larkan tjhorke hoewa paatj hadjaar mardaana log raha, aur sab manai hoewa bhodjan karies raha!

Jiesoe samoendar par

(Mateas 14:22-33; Johaanas 6:16-21)

⁴⁵Ekare baad Jiesoe aapan tjela log se bolies: „Bot me dja aur habara kaatke Betsaaida sahar dja. Ham baad me aabe. Pahiele ham sab manai log ke ghare pathaai debe.” ⁴⁶Tab oe sab koi se bheth karke tjai gail pahaar par praatna kare.

⁴⁷Djab raat bhail tab tjela log samoendar ke bietj me raha, aur Jiesoe akel pahaar par raha. ⁴⁸Tab djab tien badj ke paas hoi gail raha tab oe dekhies kaise oelog mehenat se khewe hai. Bahoet hauwa raha. Tab oe paanie par tjaike aail aur maangat raha bot lage se paas howe. ⁴⁹Tab tjela log djab koi ke samoendar par tjalat dekhies tab bahoet deraai gail. Oesab sotjies kie bhoet hai, aur dar ke maare tjiellaai

lagal. ⁵⁰Bakie Jiesoe djor se bolies: „Na dera! Ham baatie!” ⁵¹Tab oe bot me gail, bas hauwa roek gail. Tjela log na djaanies kie oesab kaun tjiedj dekhies, tjakkariaai gail. ⁵²Oesab tjaathe okar bret ke barka kaam dekhies raha, tabbo na samadjh paais kie oe ke hai. Oelogke diel to kharaab raha.

Jiesoe ke kaam Genesaaret ke

galie me

(Mateas 14:34-36)

⁵³Tab djab oesabhan samoendar ke oepaar pahoetjal tab Genesaaret ke sahar ke nagietj aai gail. Hoewa par oesab bot baanh deis. ⁵⁴Djaise oesab bot me se niekarke gail oisane hoewa ke manai log Jiesoe ke tjienh leis. ⁵⁵Tab oelog galie bhar me gail bemarian ke tjataai par okar paas laawe khaatien. ⁵⁶Aur tjaathe djaun gaaw kie to sahar oe djaat raha, sab koi aapan aapan bemarian ke daam ke lage dhar dewat raha. Aur oesab ose bientie karies kie bemarian khaalie okar kapra ke djhalarie tjhoei sake hai. Aur dje dje oke tjhoeis, oesab ekdam se attjha hoi gail.

Parmeswar ke baat aur manai ke nem

(Mateas 15:1-6)

7 Ek rodj ekaatgo Fariesie log aur dharam ke parhal waalan Jeroesaalem sahar me se Jiesoe ke lage ekattha bhail. ²Tab oesab dekhies kie okar koetjh tjela log biena haath dhowe bret kha hai. ³Israel logan, aur bieses karke Fariesie logan ke dharam ke nem

hai khaai se pahiele haath dhowe ke. Oelogke baap-daada logan aisahie bhie karat raha. ⁴Aur djab oesab badjaar se ghare aawe hai tab khaai se pahiele naha hai. Oesab auro dharam ke nem maane hai, djaise kaam me laawe se pahiele bartan phien se khanghaare ke.

⁵Ohie se djab Fariesie log aur dharam ke parhal log dekhies kie koetjh tjela log biena haath dhowe kha hai, tab sabhan Jiesoe se poetjhies: „Tor tjela log kaahe ke biena haath dhowe bret kha hai, aur hamlogke baap-daada logan ke nem na maane hai?” ⁶Tab oe bolies: „Are, dhokhaabaadj logan! Parmeswar ke sanesia Jasaaja ke baat toelogke baare me satj hai. Oe to liekhies raha kie: ‘Parmeswar bole hai: Ie djaatie log aapan moeh se hamaar aadar kare hai, bakie oesab hamke aapan diel se na maane hai. ⁷Djaun baat oesabhan siekhaawe hai khaalie iensaan ke hoekoem hai. Ohie se oelogke ieddjat hamaar lieje koetjh na hai.’ ”

⁸Oe auro bolies: „Toelog manai log ke nem pakar leile hai, bakie Parmeswar ke baat tjhor deile hai. ⁹Toelog Parmeswar ke hoekoem barhia se ek alang kar deile hai aapan dharam ke nem pakare khaatien. ¹⁰Aisane Mosas Parmeswar ke hoekoem se bolies: ‘Aapan maai-baap ke barka maan.’ Aur bhie bolies: ‘Dje aapan maai-baap ke saraapie, oke djaan se maar dhaare ke tjaahie.’ ¹¹Bakie toelog siekhaawe hai kie dje aapan maai-baap se bole hai kie: ‘Ham aapan sab dhan-daulat Parmeswar ke daan debe,’ ¹²oe oelogke madat

na kare ke pare hai. ¹³Aisan baat siekhaaie toelog Parmeswar ke baat ek kait tjhore dewe hai. Ie khaalie ek tjiedj hai, bakie toelog auro rakam se aapan nem Parmeswar ke hoekoem se barka maane hai.”

**Kaun tjiedj ek manai ke paapie
banaawe hai**

(Mateas 15:10-11)

¹⁴Tab Jiesoe phien se ekwan ke bolaaie siekhaais kie: „Sab koi soen aur hamaar baat par thiek se dhiaan dhar. ¹⁵Koetjh na hai djaun manai ke bhiettar djaaike oke kharaab kare hai. Bakie djaun tjiedj okar moeh me se niekare hai, ohie oke kharaab kare hai. ¹⁶Dje ke kaan hai, oke tjaahie soene ke aur na tel daarke baithe ke.”

¹⁷Tab djab oe manai log ke tjhore ghare tjal gail, tab okar tjela log ose ie tjihepal baat ke matlab poetjhies. ¹⁸Tab oe bolies: „Ka, toelog bhie na dekke hai? Toelog na samdjhe hai kie djaun tjiedj ek manai me bhiettar dja hai, oe oke kharaab na banaawe hai? ¹⁹Oe khaaik okar diel me na dja hai, bakie pet me. Tab okare baad dehie me se niekar dja hai.” ²⁰Aisahie oe siekhaais kie manai logan sab khaana khaai sake hai. ^{21,22}Oe bhie bolies: „Djaun baat manai ke moeh me se niekare hai, ohie oke kharaab banaawe hai. Ie sab baat okar diel me se niekare hai. Hoewa se sab kharaab sotj-bietjaar oetpan howe hai. Iensaan logan tjtatjhoendaraipan kare hai, tjorie kare hai, djaan marwa hai, aapan biaah ke waada toere hai, haahie

hai, goessaha hai, dhokhaabaadj hai, apane ke na samhaare hai, djarantoeha hai, Parmeswar ke bedjatie kare hai, ghamandie hai aur biena sotj-bietjaar se kaam kare hai. ²³Ie sab tjiedj manai ke diel me se niekare hai aur ohie oke kharaab kare hai.”

Jiesoe aur Sieria des ke aurat

(Mateas 15:21-28)

²⁴Tab Jiesoe hoewa se tjalke Tieras sahar ke galie gail. Hoewa par oe ekgo ghar me gail. Oe na maangat raha kie koi djaane oe kaaha hai, bakie tabbo koetjh manai djaan gail. ^{25,26}Hoewa par ekgo aurat raha. Okar bietia ke bhoet pakaries raha. Djab oe Jiesoe ke baare me soenies tab toerant okar paas gail. Oe Israel djaat ke aurat na raha, bakie oe Griek ke aurat raha aur Feniesia galie me Sieria des me rahat raha. Tab djab oe Jiesoe lage pahoetjal tab okar gore gierke aur poetjhies: „Toe hamaar bietia me se bhoet niekaar sakiehe?” ²⁷Tab oe bolies: „Larkan ke pahiele pet bhar khaain de. Na thiek hai oelogeke bret leike koetta ke khawaawe ke.” ²⁸Tab aurat bolies: „Djie-ha, Prabhoe, bakie djab koetjh bret gier dja hai, tab koetta log to khaai sake hai.” ²⁹Tab oe bolies: „Toe ie baat thiek bolle hai, ohie se toe ghare djaai sake hai. Ham tor bietia me se bhoet ke khader deilie hai.” ³⁰Aurat gail ghare aur dekhies kie okar bietia attjha se bedie par letal hai aur bhoet tjal gail hai.

Jiesoe aur goenga

³¹Tab Jiesoe aur okar tjela log Tieras me se Siedon sahar gail aur

hoewa se Dekaapoles diehaat me lautke gail Gaalielea ke samoendar lage. ³²Tab ekaat manai log ek bahiera ke okar paas laais. Oe aadmie thiek se bhie na batiaai paawat raha. Oesab Jiesoe se bientie karies kie oe aapan haath okar oeppar dharke oke attjha kare.

³³Tab oe oke manai log me se ek alang legail. Tab oe aapan angoerie okar kaan me daaries, aur thoekies, tab okar djieb tjhoeis.

³⁴Tab oe oeppar taakke aur saas leike aapan bhaasa me bolies:

„Efaata!” Ekar matlab hai: „Khoel dja!” ³⁵Ohie laage aadmie soene lagal aur barhia se batiaai paais.

³⁶Tab Jiesoe hoewa ke manai log se bolies: „Koi se na bataihe.” Bakie tjaahe oe doharaaie bolies, tabbo manai log sagaro bataais ka bhail hai. ³⁷Oesab bahoet atjambho raha aur bolies: „Dekhle ketana biesaal kaam oe karies hai? Oe bahiera logan ke ekdam se attjha kar dewe hai aur goenga logan batiaai lage hai!”

Tjaar hadjaar manai ke bhodjan

(Mateas 15:32-39)

8 ^{1,2}Ek dien dher manai log phien se Jiesoe lage ekattha bhail raha. Bakie oesab ke khaaik na raha. Tab oe aapan tjela log ke bolaaie bolies: „Je sab manai tien rodj se hia par hai aur ab oesabke khaaik don hoi gail hai. Hamke oesabke haat lage hai. ³Aur ham oesabke bhoekhe pet ghare to na pathaai sakiela. Ekaatgo bahoet doer rahe hai, oesab be-dam hoi djaai.” ⁴Tab tjela log bolies: „Hamlog etana dher manai khaatien

kaaha se bret kienke laai? Hia koi na rahe hai.” ⁵Tab oe poetjhies: „Toelogeke lage kaigo bret hai?” Tab oesab bolies: „Saatgo.”

⁶Tab oe bolies: „Attjha, sab koi ke tjaahie djamien par baithe ke.” Tab oe saato bret leike Parmeswar ke dhanbaad deis. Tab oe bret ke toekkara toekkara toerke tjela log ke deis manai log ke baate ke. ⁷Aur oesabke bhie ekaatgo tjhota matjharie raha. Tab oe ekare khaat bhie dhanbaad karies aur tjela log se bolies: „Eke manai log ke bhie baat de.” ⁸Aur sab koi pet bharke khaais. Tab djetana batjal-koetjal raha sabhan ekattha karies, saat barka baskieta bhar. ⁹Hoewa par lagbhag tjaar hadjaar manai logan bhodjan karies raha.

Tab Jiesoe oesabse bolies: „Ab toelog ghare djaai sake hai.” ¹⁰Tab oe toerant aapan tjela log ke leike bot me djaaike Dalmaanoeta ke galie tjel gail.

Jiesoe kekar saktie se aapan kaam kare hai

(Mateas 16:1-4)

¹¹Ek rodj ekaatgo Fariesie log Jiesoe lage aaie moeh laraawe lagal. Oesab maangat raha djaane kie oe aapan kaam kekar saktie se karat raha. Tab oesab bolies: „Ekgo atjambho kaam kar, tab hamlog dekhabe kie Parmeswar toke saktie dewe hai kie na.” ¹²Tab Jiesoe aktaaie bolies: „Aadj-kaal ke manai log kaahe khaatien maange hai kie ham atjambho kaam karke dekhaai kie Parmeswar hamme pathaais hai? Ham toeloge satj boliela kie ham aisan kaam

toelogle khaatien tanko na karab.”

¹³Tab oe oesabke hoewa par tjhor deis aur aapan tjela log ke sanghe phiemo bot me gail aur samoendar ke habara tjat gail.

Tjela log ke be-samadjh

(Mateas 16:5-12)

¹⁴Djaite me tjela log dekhies kie oelog bret bhoelaai gail hai. Oesabke lage khaalie ekgo bret raha.

¹⁵Etane me Jiesoe oesabse bataawe lagal: „Fariesie log aur raadja Herodes ke khatta karal piesaan se batjaaike rahiehe.” ¹⁶Tab tjela log apane me batiaai lagal kie oesab bret bhoelaai gail. ¹⁷Bakie Jiesoe djaan gail aur bolies: „Toelog kaahe ke oe bret ke baare me batia hai? Toelog abbe talak na samadjhle hai? Toelogke boeddhie na hai? Toelog kaahe ke etana bhoettjar baate?” ¹⁸Toelog hamaar kaam aapan aakhie se dekhle aur kaan se soenle hai. Tab kaahe ke na samadjhle hai? ^{19,20}Djab ham paatj bret toerke paatj hadjaar manai ke deilie khaai ke, tab kai baskieta bret batjal raha? Toelogke jaad na hai?” Tab oesab bolies: „Baaraago.” Tab oe bolies: „Aur djab ham saat bret me se tjaar hadjaar manai ke khawailie, tab ketana batorle rahiele?” Tab oesab bolies: „Saat baskieta.” ²¹Tab oe bolies: „Ka, toelog ab talak na samadjhle ham kaun tjiedj kar sakiela?”

Jiesoe aur andha

²²Tab oesab Betsaaida sahar me djaaike pahoetjal. Tab koetjh manai ek andha ke laais, aur Jiesoe

se poetjhies: „Aap eke tjhoeike attjha kar sako ho?” ²³Tab oe okar haath pakarke gaaw me se legail. Tab okar aakhie par thoekies aur aapan haath okar oeppar rakhies aur poetjhies: „Ab toe koetjh dekhe hai?” ²⁴Tab aadmie aas-paas taake lagal aur bolies: „Hamme manai djaise tjelat per dekha hai.” ²⁵Tab oe phien se aapan haath okar aakhie par rakhies. Tab djab oe hataais tab aadmie barhia se dekhe lagal. Okar aakhie ekdam se attjha hoi gail raha. ²⁶Tab oe bolies: „Ab gaaw me lautke na djaihe bakie dja ghare.”

Jiesoe ke hai

(Mateas 16:13-16; Loekaas 9:18-21)

²⁷Koetjh dien baad Jiesoe aur okar tjela log Sesaarea Fielepie sahar ke aas-paas ke gaaw me gail. Tab tjalte me Jiesoe poetjhies: „Manai logan hamaar biese me ka bole hai kie ham ke baatie?” ²⁸Tab oesab bolies: „Koi koi bole hai kie toe Johaanas dopoe kare waala baate. Aur ekwan sotje hai kie toe Parmeswar ke sanesia Elia baate. Aur koetjh log bole hai kie toe ekgo doesar pahiele ke sanesia baate.” ²⁹Tab oe poetjhies: „Aur toelog ka bole hai kie ham ke baatie?” Tab Petras bolies: „Toe Parmeswar ke Kriest baate.” ³⁰Tab oe oesabke mienaahie karies aur bolies: „Koi se na bataihe.”

Jiesoe ke aane waala doekh aur maut

(Mateas 16:21-28; Loekaas 9:22-27)

³¹Tab oe samdjhaawe lagal kie: „Iensaan ke Beta ke bahoet doekh

oethaawe ke parie. Barkwan, barka agwan aur dharam ke parhal waalan oke na maangiega aur oke marwaai dhaariega. Aur tien rodj baad oe phieno djie oethiega.” ³²Oe ie sab baat kholke bolies. Tab Petras oke ek kait legail aur oke daate lagal aur bolies: „Maastar djie, aise na bol.” ³³Tab oe ghoemke doesar tjela log ke aage oke daatke bolies: „Saitaan, hamaar paatjhe se bhaag dja! Toe iensaan ghat sotje hai aur na Parmeswar ghat.”

³⁴Tab oe aapan tjela log ke aur bhie ekwan manai logan ke aapan paas bolaike bolies: „Dje hamaar rasta par maange hai tjale, oke tjaahie aapan rasta tjhor dewe ke, aur djab okar bieswaas dwaara oke doekh oethaawe ke parie, tabbo oke tjaahie hamaar paatjhe tjale ke. ³⁵Dje maange hai aapan djiewan apane khaatien bietaawe, okar djiewan Parmeswar ke aage djhoetthe ke hoi djaai. Bakie djie aapan djiewan hamaar khaatien bietaaiga aur hamaar khoes khabar phailaiga, oe sattja djiewan paiga. ³⁶Djab koi doenia ke sab tjiedj harap lei, aur oe Parmeswar se doer pahoetj djaai, tab oke kaun faida hoi? ³⁷Iensaan Parmeswar ke kaun tjiedj dei sake hai sattja djiewan paawe ke? ³⁸Koetjh manai kharaab hai aur Parmeswar ke tjhor deis hai. Oesab hamaar baat aur hamse sarma hai. Bakie djab iensaan ke Beta aapan Baap ke maahaanta me pawietr parie log ke sanghe aiga, tab oe bhie oelogse sarmaaiga.”

9 Oe bhie bolies: „Sattje ke, hia ke koetjh manai mare se pahiele dekhiega kie Parmeswar

kaise iensaan ke diel me aapan barka saktie se raadj tjalaawe hai.”

Jiesoe Mosas aur Elia ke sanghe pahaar par

(Mateas 17:1-13; Loekaas 9:28-36)

²Tjhau dien baad Jiesoe Petras, Johaanas aur Jaakobas ke legail ek oetja pahaar par. Hoewa par doesar manai na raha.

Tab oe doesar rakam dekhaai lagal aur ³okar kapra oeddjar tjamke lagal. Doenia me koi na kapra etana oeddjar dhoi sake hai. ⁴Tab oesab Elia aur Mosas ke dekhies, aur oe doeno Jiesoe se batiaat raha. ⁵Tab Petras bolies: „Maastar djie, barhia hai kie hamlog hia baatie. Hamlog tiengo marai banaabe, ekgo tor khaatien, ekgo Mosas khaatien aur ekgo Elia khaat.” ⁶Tjela log bahoet ghabaraai gail raha, ohie khaat Petras ie and-band baat bolies. ⁷Tab baadar oesabke tjhaais aur oman se ekgo aawaadj soenaail. Koi Jiesoe ke baare me bolies: „Ie hamaar pjaara Beta hai. Okar baat soeniehe.” ⁸Tab atjakke me tjela log sagaro taakies aur Mosas aur Elia ke na dekhies. Oesab alop hoi gail raha aur khaalie Jiesoe oelogke lage raha.

⁹Koetjh der baad djab oesab pahaar se nietje djaat raha tab oe bolies: „Djab talak iensaan ke Beta maral manai me se na djie oethiega toelog koi se na bataihe hia ka bhail hai.” ¹⁰Ohie khaatien oelog ie sab tjiedj ke baare me na batiaat raha. Bakie oesab apane me poetjhies: „Maral manai me se djie oethe ke matlab ka hai?”

¹¹Tab oesab ose poetjhies: „Dharam ke parhal logan kaahe

ke bole hai kie Kriest se pahiele Elia aauga?" ¹²Tab oe bolies: „Ha, Elia pahiele aauga aur sab tjiedj phien se attjha kariega. Aur dekh iensaan ke Beta ke baare me ka liekhal hai. Oke tjaahie dher doekh oethaawe ke aur manai log oke nietja maaniega. ¹³Bakie ham toeloge boliela kie Elia aai tjoekal hai. Aur manai log okar natiedja karies djaise oesab maangat raha. Parmeswar ke poestak me liekhal gail raha kie aisahie ose hoiga.”

Ek miergie ke bemaria

(Mateas 17:14-21; Loekaas 9:37-43)

¹⁴Djab Jiesoe aur okar tien tjela log ekwa tjela log ke lage lautke aail raha, tab dekhies kie oelog ekaat dharam ke parhal waalan se moeh laraawe hai. Dher doesar manai oesabke aas-paas thara raha.

¹⁵Djab djhoend log Jiesoe ke aawat dekhies tab oesab bahoet atjambho hoi gail aur haldie se tjalke okar lage gail aur bolies: „Maastar djie, aap kaise baato?”

¹⁶Tab oe bolies: „Attjha,” aur poetjhies: „Toelogan kaun tjiedj ke baare me baat-tjiet karat rahiele?”

¹⁷Tab djhoend me se ek djane bolies: „Maastar djie, ham aapan beta tor lage lailie. Oke ekgo bhoet pakaries hai, ohie khaatien oe na batiaai paawe hai. ¹⁸Djab bhoet oke djiet lewe hai, tab oke nietje patak dewe hai. Okar moeh me se phetjkoer niekare hai, oe aapan daat kierkieraawe hai aur okar dehie ekdam karer hoi dja hai. Ham tor tjela log se poetjhlie bhoet ke niekaare ke, bakie oesab na niekaar paais.” ¹⁹Tab Jiesoe

hoewa ke manai log se bolies: „Are, be-bieswaasie logan! Hamke kai dien talak toeloge sanghe rahe ke parie? Ham kab talak toeloge be-bieswaas sahab?” Aur bolies: „Attjha, larka ke hia laaw.”

²⁰Oesab oke laais. Tab djab bhoet Jiesoe ke dekhies tab larka ke dehie karer kar deis. Tab oe nietje gierke lote lagal aur phetjkoer okar moeh me se niekare lagal. ²¹Tab Jiesoe okar baap se poetjhies: „Kai dien se aise howe hai?” Tab baap bolies: „Tjhotahie se. ²²Oe oke bhie dher dafe aagie aur paanie me gieraais hai oke maar dhaare khaat. Djab toe ekare khaatien koetjh kar sakiehe tab toe hamlog par daaja kar aur oke attjha kar deihe.” ²³Tab oe bolies: „Toe kaahe khaat bole hai: ‘Djab toe koetjh kar sakiehe?’ Dje Parmeswar me bieswaas kare hai, oe sab koetjh kar sake hai.”

²⁴Tab aadmie toerant bolies: „Ham to bharosa kariela, bakie hamaar bieswaas tjhota hai. Hamke sahaaita kar auro bieswaas kare ke!”

²⁵Tab djab Jiesoe dekhies kie auro manai aawe hai, tab oe bhoet ke daaties djaun launda ke bahier aur goenga karies raha. Oe bolies: „Niekar dja aur oke ab se kabhie na pakariehe!” ²⁶Tab bhoet djor se tjiellaaike, aur launda ke khoeb djhadjhorke tjhor deis. Aur larka djaise maral paral raha. Tab manai logan bole lagal kie: „Oe mar gail hai.” ²⁷Bakie Jiesoe okar haath pakarke thara karies.

²⁸Koetjh der baad djab Jiesoe aur okar tjela log ekgo ghar me gail raha aur ekwa manai tjel gail raha, tab tjela log ose poetjhies: „Kaise

bhoetwa ke hamlog na bhagaai pailie?" ²⁹Tab oe bolies: „Je rakam bhoet khaalie praatna se bhagaawal djaai sake hai.”

Doesara baat Jiesoe ke maut ke

biese me

(Mateas 17:22-23; Loekaas 9:43-45)

³⁰Jiesoe aur okar tjela log hoewa se Gaalielea diehaat gail. Oe na maangat raha kie manai log djaane oe kaaha dja hai. ³¹Oe maangat raha khaalie apan tjela log ke siekhaawe. Oe bolies: „Iensaan ke Beta doesman ke haath me saup dewal djaaiga aur oesab oke maar dhaarie. Tab tien rodj baad oe phien se djie oethiega.” ³²Bakie tjela log okar baat na samadjh paais aur oesab dar ke maare na poetjhies.

Apane ke tjhota maan

(Mateas 10:42; 18:1-9; Loekaas 9:46-50; 17:1-2)

³³Tab oesab Kaapernaum sahar me aail. Djab oelog ghare pahoetjal tab Jiesoe oesabse poetjhies: „Toelog rasta par kaun tjiedj ke baare me batiaat rahiele?” ³⁴Bakie oesab koetjh na bolies. Oesab to apane me takaraar karat raha kie oelog me se barkwa ke hai. ³⁵Tab Jiesoe gail baithe, aur tjela log se bolies: „Dje maange hai barkwa howe, oke tjaahie apane ke sab se tjhota maane ke aur naukar ghat banke rahe ke.” ³⁶Tab oe ekgo larka ke bolaaie oelogke bietj me laais aur oke dapkaaie oelogse bolies: ³⁷„Dje aisan tjhota larka ke hamaar hoekoem par apana lewe hai, oe

hamke apanaawe hai. Aur dje aise kare hai, oe na khaalie hamke apana lewe hai, bakie bhie oke djaun hamme pathaais hai.”

³⁸Tab Johaanas bolies: „Maastar djie, hamlog dekhlie kaise ek aadmie tor naam leike bhoet logan ke khaderat raha. Bakie oe hamlog me ke na hai, ohie khaat hamlog maangat rahielie oke mienaahie kare.” ³⁹Bakie oe bolies: „Oke na rokiehe. Dje hamaar naam leike atjambho kaam karie, oe na oelte hamaar niendara kar sakiega. ⁴⁰Dje hamaar rasta par koi ke na rokaai, oe hamlog me ke hai. ⁴¹Ham toelogse satj boliela kie djab koi djaane hai kie toelog Kriest me saamiel baate aur ohie khaat toelogke ek gielaas paanie dei, Parmeswar oke djaroer ienaam deiga.”

⁴²Oe larka ke dekhaaie bolies: „Dje aisan tjhota bieswaasie se paap karwaaiga, okare lieje auro barhia rahat djab ekgo barka ieta gatai me baanhke oe samoendar me biegal djaat. ⁴³Djab tor haath tose paap karwawe hai, tab oke kaatke biege de. Bestar hai ek haath se Parmeswar lage djaai ke aur na doeno leike narak me pahoetje ke. Hoewa par aagie me djariehe djaun kabhie na boetiega. [⁴⁴Hoewa par hardam kierwa pariega aur aagie kabhie na boetiega.] ⁴⁵Djab tor gor toke kharaab rasta par ledja hai, tab kaatke biege de. Bestar hai kie toe langaraate Parmeswar ke paas pahoetj djaihe aur na doi gor leike narak me phekal djaihe. [⁴⁶Hoewa par hardam kierwa pariega aur aagie kabhie na boetiega.] ⁴⁷Aur

djab tor ek aakhie tose paap karwaawe hai, tab notjke biege de. Bestar hai kie toe ek aakhie leike Parmeswar ke raadje me djaihe nahie to doeno aakhie leike narak me khaderal djaihe. ⁴⁸Hoewa par hardam kierwa pariega aur aagie kabhie na boetiega.

⁴⁹Har ek ke tjaahie djaise aagie se adjmaawal djaai ke. ⁵⁰Niemak ek barhia tjiedj hai, bakie djab oman sawaad na rahie, tab kaun tjiedj se sawaad miel sakie? Toelog tjatak niemak ghat aur apane me miel-djoelke rahoe.”

Biehautie kie to biehaute ke

tjhor dewe

(*Mateas 19:1-12; Loekaas 16:18*)

10 Tab Jiesoe oethke hoewa se tjal gail aur aapan tjela log ke leike Joedea galie aur bagal ke diehaat Jordaan nadie ke habara gail. Aur phien se dher manai log okar paas aail. Aur djaise oe hardam Parmeswar ke baare me siekhaawat raha, oisane oe hoewa par bhie soeroe karies siekhaawe ke.

²Tab ekaatgo Fariesie aaike maangat raha dekhe kie oe Parmeswar ke baat oelta siekhaawe hai kie na. Oesab ose poetjhies: „Toe ka sotje hai, djab ekgo aadmie aapan aurat ke tjhor dewe hai, tab oe Mosas ke kaanoen toere hai kie na?” ³Tab oe poetjhies: „Mosas ie tjiedj ke baare me ka liekhies raha?” ⁴Tab oesab bolies: „Oe liekhies raha kie ekgo aadmie ke tjaahie ekgo kaagadj par liekhe ke: ‘Ab ham ie aurat ke tjhor deilie hai.’ Tab

oe aapan biehautie ke oe kaagadj deike tjhor sake hai.”

⁵Tab oe bolies: „Toelogke diel bahoet kharaab hai, ohie khaatien Mosas ke tjaahat raha ie hoekoem liekhe ke. ⁶Bakie djab Parmeswar sansaar banaais tab oe mardaana aur aurat ke ek doesare khaatien banaais. ⁷Ohie khaat ekgo mardaana ke tjaahie aapan maai-baap ke tjhorke aapan aurat ke saath rahe ke. Oe doeno ek rahiega. ⁸Aisahie oesab na doeijane bakie ek rahie. ⁹Dje ke Parmeswar ek karies hai, oke iensaana ke na tjaahie alag kare ke.”

¹⁰Tab ghare aaike tjela log ie baat ke baare me phien se poetjhe lagal. ¹¹Tab oe bolies: „Dje aapan aurat ke tjhor dewe hai aur doesar se biaah kar lewe hai, oe aapan biaah ke waada toere hai. ¹²Aur djab ekgo aurat aapan aadmie ke tjhor dewe hai aur doesare se biaah kar lewe hai, tab oe bhie aapan biaah ke waada toere hai.”

Jiesoe aur larkan

(*Mateas 19:13-15; Loekaas 18:15-17*)

¹³Ek rodj manai log Jiesoe ke paas koetjh larkan laais. Oesab maangat raha kie Jiesoe oesabke tjhoeike aasier-baat dewe. Tab tjela log ie dekhke oelogke mienaahe karies. ¹⁴Bakie ie baat Jiesoe ke tanko na attjha lagal. Oe bolies: „Tjhor de, oe larkan ke aawan de. Parmeswar ke raadje aisan manai log khaatien hai. ¹⁵Ham toelogse satj boliela kie khaalie dje ek tjhota larka ghat Parmeswar ke raadje aapan diel me na tjalwaai, oe okar raadje me bhiettar na djaai sakiega.”

¹⁶Tab oe larkan ke aapan godie me leis aur har ek ke oeppar aapan haath dharke oesabke aasier-baat deis.

Dhanie aadmie

(*Mateas 19:16-30; Loekaas 18:18-30*)

¹⁷Djab oe hoewa se djaai lagal tab ekgo aadmie dhaurke aail aur okar gore gierke poetjhies: „Attjha maastar djie, ham ka karie hardam khaatien Parmeswar ke saath rahe ke?” ¹⁸Tab oe bolies: „Toe kaahe ke hamme attjha bolaawe hai? Khaalie Parmeswar attjha hai.” ¹⁹Aur bolies: „Toe djaane hai kie Parmeswar kaun hoekoem deis hai: Koi ke djaan na maar, aapan biaah ke waada na toer, tjorie na kar, djhoeth gawaahie na de, baimaanie na kar, aur aapan maai-baap ke aadar kar.” ²⁰Tab aadmie bolies: „Ham tjhohahie se ie sab baat maaniela.” ²¹Tab oe oke bahoet pjaar se taakke bolies: „Tabbo toe ek tjiedj auro kar sakiehe. Dja aapan sab tjiedj betjke garieb logan ke daan kar de, tab toke swarag ke dhan mielie. Tab aaike hamaar paatjhe tjaliehe.” ²²Tab ie baat soenke aadmie bahoet oedaas hoike tjal gail. Oe to bahoet dhanie raha.

²³Tab Jiesoe aapan tjela log ke taakke bolies: „Dhanie log ke khaat ketana moeskiel hai Parmeswar ke raadj me djaai ke.” ²⁴Tab oesab ie baat soenke thak hoi gail. Bakie oe phien se bolies: „Bhaai log, Parmeswar ke raadj me bhiettar djaai ke ketana moeskiel hai. ²⁵Ek barka djanaawar djaise oet khaatien moeskiel hai ekgo soei ke hol me ghosee ke. Aur dhanie

aadmie khaatien Parmeswar ke raadj me bhiettar djaai ke auro moeskiel hai.” ²⁶Tab oesab ekdam oedaas hoi gail aur bolies: „Tab ke batj sakiega?” ²⁷Tab oe oesabke taakke bolies: „Manai log khaatien moeskiel hai, bakie Parmeswar sab koetjh kar sake hai.”

²⁸Tab Petras bolies: „Hamlogan aapan sab tjiedj tjhor deilie hai tor saath tjale khaat.” ²⁹Tab oe bolies: „Ham toeloge koetjh bataabe. Dje aapan ghar-dwaar, bhaai-bahien, maai-baap, larkan kie to khet hamare aur hamaar khoes khabar bataawe khaatien tjhor dewe hai, ³⁰oke ie tem me sau dafe djaada ghar-dwaar, bhaai-bahien, maai, larkan aur khet mieliega. Bakie oe sataawal djaai. Aur aane waala djoeg me oe sada ke lieje Parmeswar ke sanghe rahie. ³¹Bakie dher pahiel a waalan pietjhar djaai aur paatjhe waalan agar djaai.”

Jiesoe ke tiesara baat okar maut ke biese me

(*Mateas 20:17-19; Loekaas 18:31-34*)

³²Ek dien dher manai log Jeroesaalem sahar ke or djaat raha. Jiesoe aage tjalat raha. Okar tjela log atjambho raha kie oe hoewe dja hai, aur djaun manai log okar paatjhe tjalat raha, oesab deraat raha kie barkwan oke maar dhaariega. Tab oe aapan baara tjela ke alag bolaaie phien se bataawe lagal kaun tjiedj okar sanghe hoiga. ³³Oe bolies: „Soen, hamlog Jeroesaalem djaaila. Hoewa par iensaan ke Beta barka agwa log aur dharam ke parhal waalan ke

haath me saup dewal djaaiiga. Tab oesabhan oke pardesie log ke haath me saupiega aur hoekoem deiga oke maar dhaare ke. ³⁴Pahiele oesab okar thatha oeraai, thoekie, aur khoeb maariega. Tab ant me oesab oke maar dhaariega. Bakie tien rodj baad oe phieno djie oethiega.”

Hoekoem na tjalaaw

(Mateas 20:20-28)

³⁵Tab Sebedeas ke betwan Jaakobas aur Johaanas Jiesoe ke lage aaike bolies: „Maastar djie, hamlog tose ek baat poetjh sakiela?” ³⁶Tab oe poetjhies: „Ham toelogle khaat kaun tjiedj karie?” ³⁷Tab doeno bolies: „Djab toe maahaan Raadja ghat aapan des ke oeppar raadj tjalaaihe, tab hamlog maangiela tor sab se barka mandjha ghat raadj tjalaawe.” ³⁸Bakie oe bolies: „Ka, toelogle djaane hai kie toelogle ka bole hai? Hamaar doekh djaise djahar rahie pieje ke. Toelogle pie sakielhe djaise ham piebe? Aur toelogle maut me dopoe lei sakielhe djaise ham lebe?” ³⁹Tab oesab bolies: „Djie-ha, hamlog kar paabe.” Tab oe bolies: „Toelogle doekh katiehe aur maut me dopoe leihe djaise ham. ⁴⁰Bakie manai log ke oetja dardja dewe ke djab ham raadj tjalaabe, oe hamaar kaam na hai. Pieta Parmeswar sallaah kar tjoekal hai kie oe ke ke deiga.”

⁴¹Tab djab ekwan soenies kie Jaakobas aur Johaanas ka maange hai, tab oesab goessaai gail. ⁴²Tab Jiesoe oesabhanke apane paas bolaike bolies: „Toelogle djaane hai kie doenia ke barkwan manai log ke oeppar raadj tjalaawe hai.

⁴³Bakie toelogle apane me aise na kariehe. Dje toelogle me barkwa maangie rahe, oke tjaahie doesare ke naukar banke rahe ke. ⁴⁴Aur dje toelogle me se maangie sab se oetja dardja paawe, oke tjaahie sab koi ke goelaam banke rahe ke. ⁴⁵Iensaan ke Beta na aail hai apane ke sewa karwaawe, bakie ekwan ke sewa kare aur aapan maut ke dwaara dher manai log ke batjaawe.”

Jiesoe aur andha Baartiemeas

(Mateas 20:29-34; Loekaas 18:35-43)

⁴⁶Tab tjalte tjalte Jiesoe aur okar tjela log Jerieko sahar me pahoetjal. Tab koetjh der baad djab oesab aur dher doesar logan sahar me se djaat raha, tab sabhan ekgo andha ke dekhies. Oe daam lage baithke bhiekhmaangat raha. Oe Tiemeas ke beta Baartiemeas raha.

⁴⁷Tab djab oe soenies kie Naasaaret sahar ke Jiesoe aawe hai, tab oe tjiellaai lagal: „He Jiesoe, raadja Daawied ke aulaad! Hamme daaja kar!” ⁴⁸Tab dher manai log oke daaties aur bolies: „Tjoep!” Bakie oe auro kaske tjiellaais: „Raadja Daawied ke aulaad, hamme daaja kar!” ⁴⁹Tab Jiesoe hoewa roek gail aur bolies: „Oke bola laaw.” Tab oesab andha se bolies: „Hiemmat kar aur oethke aaw! Oe toke bolaawe hai.” ⁵⁰Tab andha aapan koerta biegeke haalie se koedke Jiesoe lage gail. ⁵¹Tab Jiesoe ose poetjhies: „Ham tor khaat kaun tjiedj karie?” Tab andha bolies: „Raboenie, Maastar djie, ham maangiela dekhe!” ⁵²Tab oe bolies: „Toe hamare me bieswaas

kare hai, ohie se ham tor aakhie attjha kariela. Toe djaai sake hai djaaha toe mangiehe.” Aadmie toerant dekhe lagal aur Jiesoe ke paatjhe tjale lagal.

Kaise Jiesoe Jeroesaalem sahar me gail

(*Mateas 21:1-11; Loekaas 19:29-40; Johaanas 12:12-19*)

11 ^{1,2}Tab Jiesoe aur ekwan Jeroesaalem sahar ke nagietj pahoetjal. Hoewa par Djaitoen pahaar lage Betfaage aur Betaania ke gaaw raha. Tab Jiesoe aapan tjela me se doeigo se bolies: „Dja oe gaaw me djaun sodjhe dekha hai. Djaise toelog hoewa pahoetjehie taise toelog ekgo madjhielka gadaha baanhal dekhiehe. Abbe koi opar na baithal hai. Oke kholke hamaar lage laihe. ³Aur djab koi toelogse poetjhie: ‘Toe ka kare hai?’ tab bol deihe: ‘Prabhoe ke eke kaam hai, aur oe abbe pathaai deiga.’ ” ⁴Oe doeno hoewa gail aur daam par ekgo kamaarie lage gadaha ke paais. Oesab okar tatai khole lagal. ⁵Hoewa par koetjh log thara raha. Tab koi poetjhies: „Toe ka kare hai?” ⁶Tab tjela log bataais djaun Jiesoe bolies raha. Tab manai log oesabke ledjaain deis. ⁷Aur tjela log oke Jiesoe ke paas legail. Tab oesab gadaha par aapan kapra bietjhaais aur oe opar baith gail aur sabhan sanghe tjale lagal. ⁸Tab dher manai log okar khaat aapan kapra rasta par bietjhaais, aur doesar log khet me se patta toerke laaikke bietjhaais

Jiesoe ke aadar kare khaatien.

⁹Tab manai log okare aage paatjhe tjalat raha aur djor se bolat raha: „Parmeswar ke barka maan! Ie soekhie Manai Prabhoe ke naam se aawe hai! ¹⁰Oe soekh me raadj tjalaaiga djaise hamlogke baap-daada raadja Daawied bhie karat raha! Parmeswar oke aasies dewe. Hamlog swarag talak oke barka maaniela!”

¹¹Aisahie Jiesoe gadaha par baithke Jeroesaalem sahar me pahoetjal. Tab oe Parmeswar ke mahal ke angana me gail aur dekhies kie hoewa par ka howe hai. Derie hoi gail raha, ohie se oe aapan baara tjela log ke leike phien se Betaania gaaw me laut gail.

Adjier ke per biena phal

(*Mateas 21:18-19*)

¹²Tab djab saber bhail tab sabhan Betaania gaaw se djaat raha. Aur Jiesoe ke bhoekh lagal. ¹³Tab koetjh doer me oe ekgo adjier ke per dekhies. Oe gail per me dekhe kie oman phal hai kie na, bakie koetjh na paais. Oman khaalie patta raha. Adjier ke phal ke tem na raha. ¹⁴Tab oe per se bolies kie: „Toe ab se kabhie phal na deihe!” Aur okar tjela log soenies kie oe ka bole hai.

Jiesoe Parmeswar ke mahal ke angana me ka karies

(*Mateas 21:12-17; Loekaas 19:45-48; Johaanas 2:13-22*)

¹⁵Tab djab Jiesoe aur okar tjela log Jeroesaalem sahar me pahoetjal, tab oesab phien se Parmeswar ke mahal ke angana me gail.

f 11:9 Hoewa ke bhaasa me ie baat ‘Hosaana’ hai.

Hoewa par dher manai kienat betjat raha. Ohie se Jiesoe djaaike oesabke khadere lagal. Oe paisa toeraawe waala log ke tafra oeloet deis aur kaboettar betje waalan ke koersie bhie. ¹⁶Oe manai log ke bhie rokies djaun maangat raha har ek rakam tjiedj angana me laawe. ¹⁷Oe oesabke daatke bolies: „Ka, toelog na djaane hai kie Parmeswar ke poestak me liekhal hai:

‘Hamaar mahal ke tjaahie ekgo praatna kare ke djagaha rahe ke doenia ke djaatie log khaatien.’ Bakie toelog eke daakoe ke djagaha banaile hai!’

¹⁸Tab djab barka agwan aur dharam ke parhal waalan soenies kie oe ka kare hai, tab oesab ekgo mauka khodje lagal oke marwaa dhaare khaatien. Bakie djaatie log okar siektjha biesaal maanat raha, ohie khaat barkwan deraat raha.

¹⁹Tab djab sandjha howe lagal tab Jiesoe aur okar baara tjela log sahar me se phieno tjai gail.

Djhoeraail adjier ke per

(*Mateas 21:20-22*)

²⁰Biehaan bhaile djab sabhan adjier ke per lage se paas bhail, tab dekhies kie oe per ekdam se djhoeraai gail hai. ²¹Tab Petras jaad karies kie Jiesoe kaun baat bolies raha. Oe ose bolies: „Maastar, dekh, kalhia toe perwa ke saraple rahiele aur aadj oe djhoeraai gail! Oe kaise hoi sake hai?” ²²Tab oe bolies: „Parmeswar me bieswaas kar. ²³Soen, dje aapan diel bhar se Parmeswar me bieswaas kare hai aur dje ke doebdha na hai, oe hia

ke pahaar se bol sake hai: ‘Oekhar, aur samoendar me gier dja!’ aur Parmeswar ose aise karwaaiga. ²⁴Ohie se ham toelogse boliela kie djab toe praatna me Parmeswar se tjaahie djaun tjiedj mangiehe, tab toke tjaahie bieswaas kare ke kie toe paai tjoekale hai. Tab Parmeswar tor praatna soeniega. ²⁵Bakie praatna karte me djab toe koi ke oeppar goessaail baate, tab toke tjaahie oke tjhama dewe ke. Tab tor swarag ke Pieta tor paap bhie tjhama karie. [²⁶Bakie djab toe doesar koi ke na mangiehe tjhama kare, tab tor swarag ke Pieta toke bhie tjhama na karie.]’

Barkwan ke djaran

(*Mateas 21:23-27; Loekaas 20:1-8*)

²⁷Tab Jiesoe aur okar tjela log phieno Jeroesaalem sahar me aail. Tab djab oe Parmeswar ke mahal ke angana me ghoemat raha, tab barka agwan aur dharam ke parhal logan aur doesar barkwan okar lage aail. ²⁸Oesab poetjhies kie: „Toe aapan kaam kekar naam se kare hai? Kalhia toe manai log ke kekar hoekoem se khaderle?” ²⁹Tab oe bolies: „Ham toelogse pahiele ek baat poetjhab. Djab toelog djabaab deihe, tab ham toelogse bataabe kie ham ie sab kaam kekar hoekoem se karlie hai.” ³⁰Oe poetjhies: „Johaanas Parmeswar ke kie manai log ke hoekoem se dopoe karat raha? Toelog ka bole hai?”

³¹Tab barkwan apane me baat-tjiet karke bolies: „Hamlog ka bolie? Djab hamlog bolab: ‘Parmeswar ke’ tab oe bolie: ‘Tab toelog kaahe ke okar baat na bieswaas karle hai?’

³²Bakie djab hamlog bolab: ‘Manai log ke hoekoem se,’ tab djaatie log hamlogke oeppar goessaai djaai.” Dher manai log to Johaanas ke ek Parmeswar ke sanesia ghat barka maanat raha, aur barkwan oesabke deraat raha. ³³Ohie khaat oesab Jiesoe se bolies: „Hamlog na djaaniela.” Tab oe bolies: „Tab ham toelogshe bhie na bataab kie ham kekar hoekoem se ie sab kaam kariela.”

Kharaab khetiar log ke kaahaanie

(*Mateas 21:33-46; Loekaas 20:9-19*)

12 Tab oe barkwan se ek matlab ke kaahaanie bataawe lagal aur bolies: „Ekgo aadmie raha. Ek rodj oe soeroe karies khetie kare ke. Oe agoer ke per lagaais. Tab oe khet ke gheries aur ek barka garha khodies phal ke ras gaare khaatien. Tab oe bhie ekgo oetja djagaha banaais khet ke rakhwaala khaatien. Tab oe khet ke bhaara kärke par-des tjal gail.

²Tab djab katnie ke tem aail tab oe ekgo goelaam ke pathaais aapan hiessa laawe khaatien. ³Bakie khetiar log oke pakarke khoeb maaries aur djhoere haathe lautaar deis. ⁴Tab oe ekgo doesar goelaam ke pathaais. Bakie ohoe ke sabhan moerie par maarke aur bedjatie kärke lautaar deis. ⁵Tab oe tiesara kamkarta ke pathaais, bakie sabhan oke maar dhaaries. Aur aisahie oe dher kamkartan ke pathaais, bakie khetiar log kauno kauno ke maaries aur kauno kauno ke maar dhaaries. ⁶Tab khaalie ek djane batjal, aur oe okar pjaara beta raha. Tab oe apane me sotjies: ‘Oesab hamaar pjaara

betwa ke djaroeer maan-djaan karie.’ Aur oke pathaais. ⁷Bakie khetiar log djab beta ke aawat dekhies tab bolies: ‘Dekh, maalik ke beta aawe hai. Koetjh dien ke baad khet okar naam par hoi djaai. Tjalie oke maar dhaarie dja, tab khet hamlogke hoi djaai.’ ⁸Tab sabhan oke pakarke maar dhaaries aur okar lahaas khet me se bie g deis.”

⁹Aur Jiesoe bolies: „Toelog ka sotje hai? Djamiendaar khetiar log se ka karie? Oe apane aaike oesab ke maar dhaarie. Aur khet ke doesar koi ke oeppar saup deiga.”

¹⁰Oe bolies: „Toelog to Parmeswar ke poestak me ie sab baat parhle hai:

‘Oe ieta djaun ghar banaawe waalan be-kaamiel maanat raha,

oe aisan djagaha par dharal gail kie oe sab ekwan ieta ke rasta dekhaaiga.

¹¹Ie kaam Prabhoe karies hai, aur hamlogke khaat bahoet maahaan hai.’ ”

¹²Barkwan samadjh gail raha kie Jiesoe oesabke baare me batiaat raha. Ohie se oesab maangat raha oke pakare. Bakie oesab deraat raha kie djhoend log goessaai djaai. Tab oesab oke tjhorke tjal gail.

Parmeswar aur maahaaraadja ke hak

(*Mateas 22:15-22; Loekaas 20:20-26*)

¹³Koetjh der baad barkwan ekaatgo Fariesie log ke aur raadja Herodes ke koetjh saamiel waalan ke Jiesoe ke paas pathaais. Oesab maangat raha oke koetjh oelta bolwaaie phasaawe. Tab oesab

oke pakar sakat. ¹⁴Tab djab oesab okar lage pahoetjal tab bolies: „Maastar djie, hamlog djaaniela kie toe sattja aadmie baate aur doei moeh se na batia hai. Toe manai ke moeh na dekhe hai, bakie khaalie Parmeswar ke sattjaai siekhaawe hai. Ab hamlog maangiela tose ek baat poetjhe. Thiek hai Roma ke maahaaraadja ke djoetie ke paisa bhare ke, kie na?” ¹⁵Bakie oe oesabke kharaab sotj-bietjaar djaanat raha. Oe bolies: „Toelog kaahe ke maange hai hamke phasaawe?” Oe bolies: „Laaw hamke ekgo tjaanie ke paisa dekhaaw.” ¹⁶Oesab dekhaais. Tab oe poetjhies: „Epar kekar moertie aur liekhal baat dekhe hai?” Tab oesab bolies: „Maahaaraadja ke.” ¹⁷Tab oe bolies: „Attjha, tab maahaaraadja ke de djaun okar hak hai aur Parmeswar ke djaun Parmeswar ke hai.” Tab oesabhan ie barhia baat se ekdam atjambho hoi gail.

Maut me se djie oethe ke biese me

(Mateas 22:23-33: Loekaas 20:27-40)

¹⁸Tab ekaatgo Sadoesie^s Jiesoe lage aail. Oesab bole hai kie iensaan log maut me se na djie oethiega. ¹⁹Tab oesab ose bolies: „Maastar djie, toe djaane hai Mosas kaun Parmeswar ke hoekoem liekhies raha biaah kare ke baare me. Djab ekgo aadmie mar djaai aur oke larkan na rahie, tab okar bhaai ke tjaahie okar aurat se biaah kare ke. Tab pahiela betwa maral bhaai ke naam paai. ²⁰Maan le

kie saatgo bhaai raha. Tab pahiela waala ke biaah bhail, tab oe mar gail aur oke larkan na raha. ^{21,22}Tab ek doesar bhaai auratia se biaah karies. Tab oe bhie mar gail biena larkan ke. Aur aisahie tiesara waala aurat se biaah karies, aur ekwan bhie, bakie sab mar gail aur ekko bhaai se larkan na bhail. Tab ant me aurat bhie mar gail.”

²³Oesab bolies: „Ab hamlog maangiela tose koetjh poetjhe. Djab ie manai log djie oethie, tab aurat kekar rahie? Sab saato aadmie to okar biehaata raha.”

²⁴Tab oe bolies: „Toelog Parmeswar ke baat aur okar saktie na djaane hai. Ohie khaatien toelogan oelta baat poetjhe hai. ²⁵Djab iensaan logan djie oethiega tab oesab djaise swarag ke parie logan biaah na kariega.” ²⁶Oe bolies: „Aur djie oethe ke biese me, toelog to Mosas ke kaahaanie parhle hai, kie oe kaise djarat djhalaasie me ekgo aawaadj soenies raha. Parmeswar hoewa par ose bolies raha: ‘Ham tor baap-daada Aabraaham ke Parmeswar baatie, okar beta Iesaak ke, aur okar pota Jaakob ke bhie.’ ²⁷Oe thoro maral manai ke Parmeswar hai? Okar khaatien maral manai log djienda hai.” Oe bolies: „Toelog Parmeswar ke baat ekdam se oelta samdjhe hai.”

Parmeswar ke sab se barka hoekoem

(Mateas 22:34-40)

²⁸Hoewa par ekgo dharam ke parhal waala raha, aur oe soenies

raha kaise Sadoesie log Jiesoe se moeh laraawat raha. Oke attjha lagal kaise Jiesoe oesabke djabaab deis raha. Tab oe ose poetjhies: „Parmeswar ke sab se barka hoekoem kaun hai?” ²⁹ Tab oe bolies: „Sab se barka waala hai: ‘E Israel log, soen. Hamlogke Prabhoe ekahie Parmeswar hai. ³⁰ Toke tjaahie oke aapan diel bhar, tan-man aur sab boeddhie aur saktie se pjaar kare ke.’ ³¹ Aur doesara barka hoekoem hai: ‘Djaise toe apane ke tjaahe hai, oisane ek doesare ke pjaar kar.’ Ie doeno se auro barka hoekoem na hai.” ³² Tab parhal aadmie bolies: „Ha, maastar, toe satj bolle hai. Prabhoe ekahie Parmeswar hai, oke tjhorke ekko doesar na hai. ³³ Oke sab rakam daan dewe aur baliedaan kare ke attjha hai. Bakie oke aapan diel bhar se, sab boeddhie aur saktie se pjaar kare ke, aur doesare ke tjaahe ke djaise apane ke auro barhia hai.” ³⁴ Oe dekhies kie aadmie sab baat thiek se samdjhe hai. Tab bolies: „Toe Parmeswar ke raadj se doer na baate.”

Ohie dien se koi na maangies oke baat par pakare.

Kriest raadja Daawied ke aulaad aur Prabhoe hai

(Mateas 22:41-46; Loekaas 20:41-44)

³⁵ Djab Jiesoe Parmeswar ke mahal ke angana me manai log ke siekhaawat raha, tab oe poetjhies: „Dharam ke parhal logan toelogle siekhaawe hai kie Parmeswar ke aane waala Kriest Daawied ke aulaad hai. Toelog ka sotje hai, ekar matlab ka hai? ³⁶ Daawied to

Pawietr Aatma ke dwaara Kriest ke biese me bolies raha kie:

‘Prabhoe Parmeswar hamaar Prabhoe se bolies:

Aaw hamaar dahiena bagal baith dja djab talak ham tor doesman log ke tor gor ke nietje na karab.’ ”

³⁷ Oe bolies: „Djab Daawied Kriest ke aapan Prabhoe bolaawat raha, tab dekha hai kie oe na khaalie okar aulaad hai, bakie ese djaada.”

Dher manai logan ke Jiesoe ke baat bahoet attjha lagat raha.

Parmeswar ke baat ke parhal logan se batjaaike rahiehe!

(Mateas 23:6-7; Loekaas 11:43; 20:45-47)

³⁸ Jiesoe oesabke aur aage siekhaais kie: „Dharam ke parhal logan ke tjaal-tjalan dekhke apane ke dhokha na khawaaw. Oesabke barhia lage hai ghoem ghoemke aapan lamba kapra se aapan oetja dardja dekhaawe ke. Oesab khoesie howe hai djab badjaar me manai log oesabke barka maanke paalagie kare hai. ³⁹ Aur djab oesab partjaar ke ghar kie to nauta dja hai, tab oesabke attjha lage hai sab se barhia djagaha par baithe ke. ⁴⁰ Oesab wiedhwa log ke ghar-dwaar tjalaakie se harap lewe hai. Aur oesab der talak praatna kare hai dekhaawe khaat kie oesab ketana bhaktie hai. Bakie Parmeswar oesabke ekwan se djaada sadja deiga.”

Wiedhwa ke doi kopro ke paisa

(Loekaas 21:1-4)

⁴¹ Jiesoe paisa ke baakas ke nagietj baithal raha. Eman manai

logan paisa daarat raha Parmeswar khaatien. Oe dhiaan lagaaike taakat raha kaise manai log aawat djaat raha aur kopro ke paisa oman daarat raha. Dher dhanie logan tjaanie ke paisa daaries. ⁴²Tab ekgo garieb wiedhwa bhie aail, aur oe doeigo kopro ke paisa baakas me daaries. ⁴³Tab Jiesoe aapan tjela log ke sankiaaie bolies: „Dekhle? Ham toeloge boliela kie ie garieb wiedhwa oe sab dhanie log se djaada daaries hai. ⁴⁴Oesab to aapan dher me se thora se deis, bakie wiedhwa ke thora se raha, tabbo sab deis. Ie okar sab sauda paanie ke paisa raha.”

Jiesoe ke baat antiem dien ke moesiebat ke baare me

(*Mateas 24:1-28; Loekaas 21:5-6; 17:22-24; 21:7-24*)

13 Djab Jiesoe aur okar tjela log Parmeswar ke mahal ke angana me se djaat raha, tab oman se ekgo bolies: „He Maastar, dekh mahal ketana biesaal hai! Ketana barka barka ieta!” ²Tab oe bolies: „Toke ie barka mahal attjha lage hai? Ham tose bataaila kie ie sab ekdam se naas kar dewal djaai, aur toe ekko ieta tarke oeppar na dekhiehe.”

³Ekare baad djab oelog Djaitoen pahaar par pahoetjal, tab Jiesoe Parmeswar ke mahal ke sodjhe djaaie baith gail. Okar lage khaalie Petras, Jaakobas, Johaanas aur Andreas raha. ⁴Tab oelog poetjhies: „Toe hamlogse bataai sakiehe kie tor baat kab poera hoiga? Aur hamlog kaise djaan sakab kie ie sab tjiedj kab poera hoiga?”

⁵Tab oe siekhaawe lagal kie: „Batjaaie rahiehe kie toelogke koi na bahakaawe. ⁶Dher manai aaga hamaar naam leike boliega kie: ‘Ham Kriest baatie.’ Aur oesab dher djane ke bahakaaiga. ⁷Aur djab toelog soeniehe kie soerdjaatie log laraai kare hai, tab toelog na deraihe. Ie sab howe ke tjaahie, bakie djoeg ke ant abbe na rahie. ⁸Djaatie logan doesar djaatie log se laraai kariega aur ek raadj doesar raadj logan ke sataaiga. Hia hoewa bhoeidol hoiga aur manai log khaai biena mariega. Ie sab tjiedj se djoeg ke ant ke moesiebat soeroe hoiga.”

⁹Oe bolies: „Bahoet batjaaie rahiehe. Toelog hamaar rasta par tjale hai, ohie se manai log toelogke djabar-djastie se djadj ke aage ledjaai. Aur Israel ke partjaar ke ghar me oesab toelogke tjamotie se maariega. Toelogke laat aur raadja logan ke aage thara howe ke parie djaise toelog hamaar tjela baate. Oe mauka par toelog oesabse hamare baare me bataihe. ¹⁰Aur djoeg ke ant se pahiele doenia bhar ke djaatie log ke khoes khabar hamaar biese me soene ke tjaahie. ¹¹Djab koi toelogke pakarke djadj ke aage ledjaai, tab sotj-phiekier na kariehe kie toe hoewa par ka boliehe. Toe baat na bataihe, bakie tor dwaara Pawietr Aatma sab baat bataaiga. Ohie aapan baat tose bolwaaiga. ¹²Dje hamaar rasta par tjaliega, okar bhaai oke pakarwaaie marwaaie dhaarie, aur baap logan bhie aapan larkan sanghe ohie kaam karie. Larkan apane maai-baap ke doesman hoike oesabke marwaaie dhaariega.”

¹³Toelog hamare me bieswaas kare hai, ohie khaat sab koi toelogke djaran kariega. Bakie dje ant talak aapan bieswaas pakarle rahie, oke Parmeswar batjaai leiga.”

¹⁴Oe bhie bolies: „Ek ghienna naas kare waala tjiedj thara karal djaaiiga djaaha mienaahie hai. Dje ie baat parhiega, oke tjaahie ekar matlab pahietjaane ke. Djab toelog oe tjienha dekhiehe tab Joedea diehaat ke manai log ke tjaahie pahaar lage bhaag djaai ke. ¹⁵Dje aapan tjhat par rahie, oke na tjaahie pahiele ghar me djaaike aapan tjiedj lewe khaatien bakie toerant bhaag djaai ke. ¹⁶Aur dje aapan khet me rahie, oke bhie na tjaahie ghare djaai ke kapra lewe ke. ¹⁷Djaun aurat logan ke larka hoiga aur djaun aapan larka ke doedh piaawat rahie, oesabke khaat oe tem par auro moeskiel rahie. ¹⁸Praatna kar kie toelogke thandha ke tem me bhaage ke na parie. ¹⁹Djab se Parmeswar doenia banaais hai ab talak etana kharaab moesiebat na bhail hai, aur kabhie na rahiega. ²⁰Djab Parmeswar na sallaah karies raha ie doekh ke tem tjhota kare ke, tab koi na batj sakat. Bakie aapan tjoenal manai logan khaatien Parmeswar oe tem kamtie kariega.

²¹Djab oe tem par koi toelogse bolie: ‘Are, dekh, Kriest aai gail!’ kie to: ‘Dekh, oe hoewa hai!’ tab na bieswaas karihe. ²²Koetjh manai log aaieke djhoetthe ke bolie kie: ‘Ham Kriest baatie,’ kie to ‘Ham Parmeswar ke ek sanesia baatie.’ Oelog sab rakam tjienha dekhaaiga aur barka kaam kariega. Aur djab

hoi sakat tab oesab Parmeswar ke tjoenal manai log ke bhie bahakaawat. ²³Ohie se batjaaike rahiehe. Ham ie sab baat howe se pahiele toelogse bataai deila.”

Jiesoe ke lautana

(Mateas 24:29-35,42-44; Loekaas 21:25-36)

^{24,25}Jiesoe aur aage bataais: „Djab ie moesiebat ke tem biet djaai, tab aasmaan ke saktie hieliega. Soeroedj aur tjaan na dekhaaiga aur tarai aasmaan me se gier djaai. ²⁶Tab manai logan iensaan ke Beta ke aawat dekhiega. Oe baadar par aapan barka saktie aur maahaanta leike aaiga. ²⁷Tab oe aapan parie log ke pathaaiga aapan tjoenal manai log ke doenia ke tjaaro kona aur aasmaan ke tjaaro or se ekattha kare ke.

²⁸Adjier ke per ke dekh aur ie baat jaad kar. Djab daarie patta biege lage hai, tab toelog djaan djaihe kie garam ke tem aawe hai. ²⁹Aisane djab toelog dekhiehe kie hamaar baat poera howe hai, tab toelog djaan djaihe kie djoeg ke ant aawe hai. ³⁰Ham toelogse satj boliela kie djaun manai log ie sab tjiedj howat dekhiega, oesab djienda rahiega djab talak hamaar sab baat na poera hoiga. ³¹Ek dien aasmaan aur dhartie miet djaaiiga, bakie hamaar baat kabhie na mietiega. ³²Koi na djaane hai kie ie sab tjiedj kaun dien par aur kai badje hoiga. Swarag ke parie log na djaane hai, aur tjaahie ham Parmeswar ke Beta baatie, tabbo ham bhie na djaaniela. Khaalie Pieta Parmeswar ie baat djaane hai. ³³Ohie se batjaaike rahiehe aur

praatna karte rahiehe. Toelog na djaan sake hai ham kab aabe.

³⁴Ham lautke aabe djaise ekgo aadmie djaun doesar des gail. Tab oe djaai se pahiele ghar-dwaar aapan goelaam log ke oeppar saup deis. Oe har ek ke kaam deis kare ke, aur oe rakhwaala se bolies: 'Tjaaro or aakhie garaai rahiehe.' Tab oe tjal gail." ³⁵Oe bolies: „Ohie se toelogke bhie tjaahie tajaar rahe ke. Ham ghar ke maalik ghat baatie, aur toelog na djaane hai kie ham kab lautke aabe. Hoi sokie kie ham raat ke, kie to bietj raat ke, kie to djab moerga tjiella hai, kie to saberaha aabe. ³⁶Tajaar rahiehe nahie to ham atjakke me aaikke toelog ke soetal paai. ³⁷Djaise ham toelogse boliela, aisane ham sab koi se bolab: Na soetiehe bakie batjaaikke rahiehe.”

Aurat ke barhia kaam aur Joedaas ke kharaab baat-tjiet

(*Mateas 26:1-16; Loekaas 22:1-6; Johaanas 12:1-8*)

14 Doeie rodj rahie gail raha Paasan ke tiewhaar ke aur Biena-khatta-piesaan-ke-bret ke tiewhaar ke. Barka agwan aur dharam ke parhal waalan mauka khodjat raha Jiesoe ke pakarwaaikke marwaai dhaare khaatien. ²Oesab bolies: „Tiewhaar ke tem par na kare k'hoi, nahie to manai log halla matjaai dei.”

³Oe dien par Jiesoe Betaania gaaw me raha. Oe ekgo aadmie ke ghar me bhodjan karat raha. Oe aadmie Siemon Korhia waala bolaawal djaat raha. Tab ekgo aurat bahoet mahanga poera

nardas ke mahakauwa leike Jiesoe ke paas aail. Mahakauwa ekgo alabastar ieta ke botal me raha. Tab oe botal ke kholies aur sab mahakauwa Jiesoe ke moerie par oedjhoel deis. ⁴Tab koetjh manai log ie dekhke goessaai lagal aur bolies: „Kaahe ke auratia etana mahanga tjiedj naksaan kare hai? ⁵Bestar oe betj dewat, tab tien sau tjaanie ke paisa se djaada garieb logan khaatien bator sakat.” Aisahie oesab oke daaties.

⁶Bakie Jiesoe bolies: „Oke tjhor de. Toelog kaahe ke okar oeppar goessa hai? Oe hamaar khaat bahoet barhia kaam karies hai. ⁷Garieb logan sada rahie, aur djab toelog mangiehe tab hardam bhalaai kar sokiehe. Bakie ham sada ke lieje toelogke sanghe na rahab. ⁸Ie aurat karies hai djaun oe kar paais. Oe hamaar moerie par mahakauwa oedjhlies hamaar dehie tajaar kare ke mattie dewe khaatien. ⁹Aur ham toelogse satj boliela kie doenia bhar me djaaha khoes khabar hamare biese me ailaan karal djaai, hoewa par manai log okar baare me bhie batiaaiga kie oe ka karies hai. Aisahie dher manai log oke jaad kariega.”

¹⁰Joedaas Eskaariot Jiesoe ke baaraago tjoenal tjela me se ekgo raha. Bas oe barka agwan ke lage gail baat-tjiet kare kaise oesab Jiesoe ke pakar sakat. ¹¹Tab oelog bahoet khoesie bhail aur oke koetjh paisa waada karies. Aur oe mauka khodje lagal Jiesoe ke baare me tjoegalie kare ke.

Jiesoe ke aakhrie bhodjan

(Mateas 26:17-29; Loekaas 22:7-23;

Johaanas 13:21-30; 1 Kor. 11:23-26)

¹²Tab Biena-khatta-piesaan-ke-bret ke tiedhaar aail. Pahiela dien par sab Israel ke djaatie logan Paasan ke tiedhaar manaawe khaatien bhie ekgo bhera ke battja maarke bhoedjke khaat raha. Tab Jiesoe ke tjela log ose poetjhies: „Toe kaaha maange hai Paasan ke bhodjan kare? Tab hamlog hoewa par tajaar karab.” ¹³Tab oe aapan tjela log me se doeigo se bolies: „Dja sahar, tab toelog ekgo aadmie ke dekhiehe djaun ek gogliet paanie ledjaat rahie. Okar pietjha kariehe. ¹⁴Aur djaaha oe bhiettar djaai, oe ghar ke maalik se poetjhiehe: ‘Hamlogke maastar maange hai djaane kie oe hamlogke sanghe kaun kamra me Paasan ke bhodjan kar sakie.’ ¹⁵Tab maalik toelogke ghar me ek barka oeppar kamra dekhaai. Hoewa par sab tjiedj toelogke khaat rakhal rahie.” ¹⁶Tab oe doeno sahar me gail aur djaise Jiesoe bolies raha, oisahie sab bhail. Aur oesab Paasan ke bhodjan tajaar karies. ¹⁷Tab djab sandjha bhail tab Jiesoe aapan tjela log ke sanghe kamra me gail.

¹⁸Tab khaite me oe bolies: „Ham toelogse satj boliela kie toelog me se koi hamlogke sanghe bhodjan kare hai djaun hamke tjoegalie karie.” ¹⁹Tab tjela log ke sotj maar deis aur sab poetjhe lagal: „Ham thoro baatie?” ²⁰Tab oe bolies: „Baaraago me se ek djane aise kariega, tjaahie oe hamaar sanghe bret soerwa me borke kha hai.

²¹Djaise Parmeswar ke poestak me liekhal hai, aisane iensaan ke Beta mariega. Bakie tjoegalie kare waala ke oeppar bahoet kathien moesiebat pariega. Bestar rahat kie oe kabhie na paida howat.”

²²Djab sabhan baithke bhodjan karat raha tab Jiesoe bret leike Parmeswar ke dhanbaad deis aur toekkara toekkara toerke aapan tjela log ke baaties. Oe bolies: „Khaai le, ie hamaar dehie hai.” ²³Tab oe ekgo gielaas wien oethaais, Parmeswar ke phien se dhanbaad deis aur aapan tjela log ke deis. Aur har ek thora se pies. ²⁴Tab oe bolies: „Ie hamaar khoen hai. Ese Parmeswar ke baat-tjiet poera hoiga, aur dher manai log khaatien bahiega.” ²⁵Oe bolies: „Ham toelogse satj boliela kie ham tanko wien na piebe djab talak ham naawa rakam se Parmeswar ke raadj me piebe.”

²⁶Tab sabhan gaana gaais Parmeswar ke aadar kare khaatien. Ekare baad oesab Djaitoen pahaar par gail.

Tjela log kaise bhaagie

(Mateas 26:30-35; Loekaas 22:31-

34; Johaanas 13:36-38)

²⁷Tab Jiesoe bolies: „Parmeswar to aapan poestak me liekhwaais hai: ‘Ham bhera ke tjaraawe waala ke maarab, aur sab bhera tjaaro or bhaag djaaigna.’ Ohie se ham djaaniela kie toelog sab koi hamke tjhor deihe. ²⁸Bakie djab ham djie oethaawal djaab tab ham toelogse pahiele Gaalielea diehaat djaab.” ²⁹Tab Petras ose bolies: „Saait ielog toke tjhor dei, bakie ham na.” ³⁰Tab

oe bolies: „Ham to djaaniela kie aadj raat ke moerga ke doi dafie bole se pahiele toe tien dafe boliehe kie toe hamke na djaane hai.”

³¹Bakie Petras auro djor se bolies: „Tjaahe hamke tor sanghe mare ke parie, tabbo ham aisan baat kabhie na bolab.” Aur ekwan bhie aisahie bolies.

Jiesoe ke praatna Getsemaane me

(Mateas 26:36-46; Loekaas 22:39-46)

³²Tab sabhan Getsemaane naam ke djagaha me gail. Tab Jiesoe bolies: „Toelog hia baith, aur ham djaaila praatna kare.” ³³Oe Petras, Jaakobas aur Johaanas ke legail. Tab oke bahoet ghabaraahat aur dar lagal. ³⁴Oe bolies: „Ham etana oedaas baatie kie ham mar djaai saktie. Toelog hia rahiehe aur na soetiehe.” ³⁵Tab oe aur aage gail aur djamien par gierke praatna kare lagal. Oe bolies: „Pieta djie, djab hoi sake hai tab hamke aane waala doekh me se batjaai le. ³⁶Abba, he Pieta, toe sab koetjh kar sake hai. Ie doekh hataai de. Bakie aapan man waala kar, na hamaar waala.”

³⁷Tab djab oe lautke aail tab dekhies kie tieno tjela soetal hai. Tab oe Siemon Petras se bolies: „E Siemon, soet gaile? Ek ghanta onghaai na rok paile? ³⁸Djaagal rahoe aur praatna kar nahie to toelog bahakaawal djaihe. Aatma tajaar hai bakie dehie latjaar hai.”

³⁹Tab oe phieno tjel gail aur ohie baat doharaaieke praatna karies. ⁴⁰Tab djab oe lautke aail tab oesabke phieno soetal paais. Oesabke bahoet onghaai lagal raha

aur oesab na djaanat raha kie ose ka bole.

⁴¹Tab djab oe tiesara dafe lautke aail tab bolies: „Ab toelog soetke soestaai sachiehe. Ham don hoi gailie. Attjha, ab oesab hamme pakariega. Iensaan ke Beta kharaab manai ke haath me saup dewal djaaiga. ⁴²Oeth, tjoegalie kare waala aawe hai, tjalie dja okar lage.”

Kaise Jiesoe pakaraail

(Mateas 26:47-56; Loekaas 22:47-53; Johaanas 18:2-11)

⁴³Abbe Jiesoe batiaite raha tab etane me Joedaas aai gail. Oe Jiesoe ke baara tjela log me se ekgo raha. Ek djhoend mardaana log talwaar aur danda leike okare sanghe aail. Barka agwan, dharam ke parhal waalan aur Israel ke barkwan oesabke pathaais raha. ⁴⁴Joedaas oelogse bolies raha: „Ham ose bheth karke tjoemma debe. Ohieke pakariehe aur oke na bhaagan deihe.”

⁴⁵Tab oe toerant Jiesoe lage gail aur bolies: „Maastar djie, toe kaise baate?” Aur oe oke tjoemma deis.

⁴⁶Tab oesab Jiesoe ke pakar leis.

⁴⁷Tab ekgo tjela aapan talwaar oethaaieke sab se barka agwa ke goelaam ke kaan kaat leis. ⁴⁸Aur Jiesoe oesabse bolies: „Ka, toelog talwaar aur danda leike aile hamke pakare khaat? Ham daakoe thoro baatie? ⁴⁹Ham rodj Parmeswar ke mahal ke angana me toelogke siekhaawat rahielie, bakie toelog hamme na pakarle. Parmeswar ke poestak me liekhal hai kie toelog aapan kaam hamaar sanghe ie

rakam kariehe. Aur ab ie baat poera howe hai.” ⁵⁰Bas sab tjela log oke akele tjhorke bhaag gail.

⁵¹Hoewa par bhie ekgo naudjawaan raha. Oe khaalie bietjhauna lapetke Jiesoe ke paatjhe gail raha. Tab aadmie log ohoeke pakar leis. ⁵²Bakie oe aapan bietjhauna tjhorke nange bhaagal.

Jiesoe Israel ke barkwan ke aage

(Mateas 26:57-68; Loekaas 22:54-55,63-71; Johaanas 18:12-14,19-24)

⁵³Tab oesab Jiesoe ke sab se barka agwa ke ghare legail. Hoewa par sab barka agwan, Israel ke barkwan aur dharam ke parhal logan ekattha bhail. ⁵⁴Petras doer se Jiesoe ke paatjhe tjalat raha. Aisahie oe sab se barka agwa ke ghar ke angana me pahoetjal. Aur oe gail rakhwaalan ke bietj me baithe aur aagie ke lage garmaat raha.

⁵⁵Ohie tem par ghar me barka agwan aur sabha bhar maangat raha Jiesoe ke kasoer dewe. Tab oesab oke marwaai sakat. Bakie oesab koetjh na sotjke bol paais. ⁵⁶Dher manai log okar biese me djhoeth bolies, bakie oesabke gawaahie ek na raha. ⁵⁷Tab ekaatgo djhoettha log oethke bolies: „Hamlog soenlie hai kie oe Parmeswar ke mahal ke biese me kharaabie bolies hai. ⁵⁸Oe to bolies hai kie: ‘Ie mahal manai log banaais hai. Bakie ham oke toer dhaarak, tab tien rodj baad ham ekgo doesar banaabe, aur oe manai ke banaawal na rahie.’ ” ⁵⁹Bakie djhoettha log ie gawaahie ke biese me bhie ek na raha.

⁶⁰Tab sab se barka agwa aage djaaike thara bhail. Oe Jiesoe se poetjhies: „Toe soene hai ie manai log toke kaun kasoer dewe hai? Toe djabaab na deihe?” ⁶¹Bakie Jiesoe koetjh na bolies. Tab oe poetjhies: „Toe maahaan Parmeswar ke tjoenal waala Kriest aur okar Beta baate?”

⁶²Tab Jiesoe bolies: „Ha, ham ohie baatie, aur toelog iensaan ke Beta ke sab se maahaan Waala ke dahiena bagal baithal aur baadar par swarag me se aawat dekhiehe.”

⁶³Bas oe goessa ke maare aapan kapra tjierke aur bolies: „Hamlogke doesar gawaahie djarorie na hai!

⁶⁴Toelog soenle baate kaise oe apane ke Parmeswar ke baraabar karke okar bedjatie kare hai. Toelog ka bole hai?” Tab sab bolies: „Oe maut ke sadja laaik hai!”

⁶⁵Tab kauno kauno okar oeppar thoeke lagal. Oesab okar aakhie kapra se baanh deis, tab oke ghoesa se maarke poetjhies: „Dekhaaw kie toe sab djaane hai. Ab bataaw ke toke maaries hai.” Aur rakhwaalan bhie okar moeh par maaries.

Kaise Petras djhoeth bolies

(Mateas 26:69-75; Loekaas 22:56-62; Johaanas 18:15-18,25-27)

⁶⁶Ohie tem par Petras nietje ghar ke angana me baithal raha. Tab sab se barka agwa ke ekgo goelaam aurat hoewa aail. ⁶⁷Djab oe Petras ke dekhies kie oe apane ke garmaawat raha, tab oke taakke bolies: „Toe bhie Naasaaret waala Jiesoe sanghe rahiele.” ⁶⁸Bakie Petras bolies: „Na, ham na djaaniela aur na samdjhiela toe ka bole hai.” Aur oe dwaar lage djaai lagal.

⁶⁹Tab naukaraanie oke phien se dekhies aur hoewa ke manai logan se bolies: „Ie bhie okar djoend me ke hai.” ⁷⁰Tab oe phieno bolies: „Na, ham na baatie.” Tab koetjh der baad hoewa ke manai log ose bolies: „Ha, oe sattje bole hai, toe ohie me ke ekgo baate. Toe to bhie Gaalielea diehaat ke baate.” ⁷¹Bakie oe apane ke saraape lagal aur kasam khaaike bolies kie: „Djaun aadmie ke baare me toelag batia hai, ham oke na djaaniela.” ⁷²Bas ohie laage doesara dafe moerga bolies. Tab oe jaad karies Jiesoe ose ka bolies raha kie: „Ham to djaaniela kie moerga ke doi dafe bole se pahiele toe tien dafe boliehe kie toe hamme na djaane hai.” Tab Petras rowe lagal.

Jiesoe laat Pielaatas ke aage

(*Mateas 27:1-2,11-14; Loekaas 23:1-5; Johaanas 18:28-38*)

15 Djab saber bhail tab barka agwa log, doesar barkwan, dharam ke parhal log aur sab doesar sabha waalan Jiesoe ke baare me sallaah kar tjoekal raha. Tab oesab okar haath baanhke aur oke laat Pielaatas ke paas ledjaaike okar haath me saup deis. ²Tab oe khod khodke Jiesoe se poetjhies: „Toe Israel ke raadja baate?” Tab oe bolies: „Toe apane bolle hai.” ³Tab barka agwan oke dher tjiedj ke biese me kasoer dewe lagal. ⁴Tab Pielaatas ose bolies: „Dekh oesab ketana kharaab baat tor biese me bole hai. Toe apane ke na batjaihe?” ⁵Bakie oe koetjh na bolies. Tab Pielaatas thak hoi gail.

Jiesoe kie to Baaraabaas

(*Mateas 27:15-23,26; Loekaas 23:17-25; Johaanas 18:39-40; 19:1,16*)

⁶Aise raha kie har ek tiewhaar me Pielaatas ekgo djahalia ke tjhor dewat raha dje ke manai logan maangat raha. ⁷Ohie tem par djahal me ekgo aadmie raha. Oe doesar log ke sanghe Roma soerdjaatie se laraai karke koi ke maar dhaaries raha. Okar naam Baaraabaas raha. ⁸Tab djoend logan aaike Pielaatas se bole lagal: „Hamlog maangiela kie toe ekgo djahalia ke tjhor deihe.” ⁹Tab oe poetjhies: „Toelag maange hai kie ham Israel ke raadja ke tjhor dei?” ¹⁰Oe to djaan gail kie barka agwan Jiesoe ke djaran ke maare okar haath me saup deis raha. ¹¹Bakie barka agwan djoend ke siekhaais Baaraabaas ke tjhorwaawe ke.

¹²Tab oe manai log se poetjhies: „Tab ham ie aadmie se ka karie? Toelag to oke Israel ke raadja bolaawe hai?” ¹³Tab manai logan tjiellaaieke bolies: „Oke kroes par tjaharaai de!” ¹⁴Tab oe phieno poetjhies: „Kaahe khaat? Oe kaun kharaab tjiedj karies hai?” Tab oesab auro kaske tjiellaaieke bolies: „Kroes par tjaharaai de!” ¹⁵Tab oe sotjies kie: „Bestar ham manai log ke hiettjha poera kar dei.” Tab oe Baaraabaas ke tjhorwaai deis. Aur oe Jiesoe ke tjamotie se marwaaieke soerdjaatie ke haath me saup deis kroes par tjaharaawe khaatien.

Kaise Jiesoe ke thatha oeraawal gail

(Mateas 27:27-31; Loekaas 23:11)

¹⁶Tab soerdjaatie logan Jiesoe ke laat ke mahal ke angana me legail. Hoewa par laat hardam djadj ke kaam karat raha. Oesab bhie sab doesar soerdjaatie log ke bolaais. ¹⁷Tab oesab oke ekgo laltjhau koerta pahienaai deis djaise ekgo raadja ke. Aur oesab bhie ek kaata waala lattie goethke ekgo raadja ke moekoet ghat okar moerie par dhar deis. ¹⁸Tab oesab thatha oeraaike ose bolies: „He Israel ke raadja, aap kaise rahielo?” ¹⁹Tab oesab ekgo narai se okar moerie par maaries aur bhie okar oeppar thoekies. Oesab djhoetthe ke gaathie par gier paral okar aadar kare khaat. ²⁰Tab djab oesab don hoi gail tab laltjhau kapra oetaarke aur okar kapra pahienaai deis. Tab oesab oke sahar ke bahare legail kroes par tjaharaawe khaatien.

Kroes par

(Mateas 27:32-44; Loekaas 23:26-43; Johaanas 19:17-27)

²¹Djaite me soerdjaatie log ekgo aadmie ke djabar-djastie kroes ke khambha dhowaais. Okar naam Siemon raha aur oe Sierene sahar ke raha. Oe Aaleksaandar aur Roefoes ke baap raha. Oe khet alang se Jeroesaalem sahar me aawat raha. ²²Aisahie oesab Jiesoe ke ekgo Golgota naam ke djagaha par legail. Ie naam ke matlab hai „Khoprie ke djagaha.”

²³Tab oesab oke wien deis pieje ke. Oman mere dawaai ghoral raha piera patwaawe khaatien. Bakie oe

na maangat raha pieje. ²⁴Tab oesab oke kroes par thok deis. Aur oesab okar kapra oetaarke djoewa khelke baat leis. ²⁵Oe tem par nau badjal raha sabere. ²⁶Okar moerie ke oeppar dekhaat raha kaun kaaran se oe maar dhaaral gail. Hoewa par liekhal raha: ISRAEL KE RAADJA.

²⁷Oe tem par doeigo daakoe Jiesoe ke agal-bagal bhie ek ek kroes par thokal gail. ²⁸Ie rakam se Parmeswar ke ekgo liekhal baat poera bhail. Oe dher dien pahiele liekhwaais raha: „Oesab oke badmaas manai log ke sanghe gienies hai.” ²⁹Djaun manai log hoewa se paas howat raha, oesab okar bedjatie karat raha. Oesab moerie hielaaike bolies: „Dekh, Parmeswar ke mahal toere waala! Toe to tien rodj me oke phien se banaai deite?” ³⁰Tab kroes par se oetarke apane ke batjaai le.” ³¹Aur barka agwan aur dharam ke parhal waalan bhie tiebolie maarat raha. Oesab apane me bolies: „Oe doesar log ke batjaais hai, bakie apane ke na batjaai paawe hai. ³²Ie apane ke Kriest, kie to Israel ke raadja banaais hai. Djab hamlog oke kroes par se oetarat dekhab tab hamlog okare me bieswaas karab.” Aisahie bhie kroes par ke daakoe log oke tiebolie maarat raha.

Jiesoe ke maut

(Mateas 27:45-56; Loekaas 23:44-49; Johaanas 19:28-30)

³³Tab baara badje des bhar me andhiaar hoi gail tien badje talak. ³⁴Ohie tem par Jiesoe gohoraais: „Eloi, Eloi, laama saabaktaanie?” Ekar matlab hai: „Hamaar

Parmeswar, hamaar Parmeswar, toe hamke kaahe ke tjhor deile hai?" ³⁵Tab hoewa ke koetj manai log ie baat soenke bolies: „Soen! Oe Elia ke bolaawe hai." ³⁶Tab koi koetj laaie aur khatta wien se bhiedjaaike ekgo daarhie par lagaaike oke tjoesaais. Oe ekwan se bolies: „Agorie dja, dekhe k'hoi kie Elia aawe oke batjaawe kie na." ³⁷Tab ekare baad Jiesoe kaske tjiellaais aur aapan praan tjhor deis.

³⁸Ohie tem par Parmeswar ke mahal ke sab se pawietr djagaha ke parda ekdam se oeppar se nietje talak phat gail.

³⁹Kroes ke sodjhe soerdjaatie ke barkwa thara raha. Djab oe dekhies kie Jiesoe kaise mare hai, tab bolies: „Sattje ke, ie aadmie Parmeswar ke ek Beta raha!"

⁴⁰Doerie me ekaat aurat bhie taakat raha. Oman Magdaala sahar ke Maria raha, aur tjhota Jaakobas aur Josas ke maai Maria aur Saalome bhie. ⁴¹Oesab hardam Jiesoe ke sanghe tjalat raha aur okar sewa karat raha djab oe Gaalielea diehaat me raha. Aur dher doesar aurat Jiesoe ke sanghe Jeroesaalem sahar aail raha. Oesab bhie hoewa thara raha.

Jiesoe ke mattie

(*Mateas 27:57-61; Loekaas 23:50-56; Johaanas 19:38-42*)

⁴²Oe dien Israel ke djaatie log sab tjiedj tajaar karat raha sabbat ke dien khaatien djaun biehaan bhare howat.

⁴³Tab ekgo aadmie aail. Oe Aariematea sahar ke raha. Israel ke barkwan me ke oe ekgo oetja

dardja waala raha. Oe Parmeswar ke aane waala raadj agorat raha. Okar naam Josaf raha. Aur oe hiemmat baanhke laat Pielaatas ke paas gail Jiesoe ke lahaas maange khaat. ⁴⁴Tab Pielaatas thak hoi gail kie oe etana haalie se mar gail hai. Oe soerdjaatie ke barkwa ke bolaais aur poetjhies: „Oe sattje ke mar gail hai?" Tab barkwa bolies: „Djie ha." ⁴⁵Tab oe Josaf se bolies: „Toe okar lahaas ledjaai sake hai." ⁴⁶Tab Josaf tjal gail kapphan kiene. Oe Jiesoe ke lahaas kroes par se oetaarke aur kapphan me lapeties, tab ledjaaike ekgo kabar me dharies. Oe kabar djaise ekgo tjhota kothrie ghat pahaar me banaawal raha. Tab oe ekgo gola ieta dhakelke kothrie ke dwaar band kar deis. ⁴⁷Magdaala ke Maria aur Josas ke maai dekhies kie Jiesoe ke lahaas kaaha dharal dja hai.

Jiesoe ke djie oethna

(*Mateas 28:1-10; Loekaas 24:1-12; Johaanas 20:1-18*)

16 Djab sabbat ke dien biet gail raha, tab Magdaala sahar ke Maria aur Jaakobas ke maai aur Saalome koetj mahakat dawaai kienies Jiesoe ke lahaas me lagaawe khaatien. ²Tab hapta ke pahielea dien djab ghaam oegal tab sabhan gail kabar lage. ^{3,4}Rasta me oesab apane me poetjhies: „Ke hamlog khaatien kabar ke ieta hataai sake hai?" Oe to bahoet barka ieta raha. Tab djab oesab hoewa pahoetjal tab dekhies ieta hataawal hai.

⁵Tab oesab kabar ke bhiettar gail, aur dekhies dahiena kait ekgo naudjawaan oeddjar kapra

pahienke baithal hai. Tab oesab tjauk gail. ⁶Tab naudjawaan bolies: „Na dera. Toelog Naasaaret ke Jiesoe ke khodje hai djaun kroes par maar dhaaraal gail. Oe hia na hai, oe djie oethaawal gail. Dekh, oesab oke hia dharies raha.”

⁷Oe bolies: „Dja okar tjela log aur Petras se bataai deihe kie oe toelogs pahiele Gaalielea diehaat djaaiga. Hoewa par toelog oke bhetaihe djaise oe bolies raha.”

⁸Auratian dar ke maare kaapat raha aur kabar me se niekarke haalie se bhaag gail. Oesab koi se koetjh na bolies, oesab to etana tjauk gail raha.

Jiesoe apane ke kaise dekhaais

(Mateas 28:16-20; Loekaas 24:13-35,50-53; Johaanas 20:11-18; Pathaawal waalan 1:3-12)

⁹Djab Jiesoe hapta ke pahiele dien par djie oethal, tab pahiele oe apane ke Magdaala sahar ke Maria ke dekhaais. Oe okar oeppar se saatgo bhoet niekaaries raha. ¹⁰Tab aurat djaaike ekwan se bataais djaun hardam Jiesoe ke saath tjalat raha. Oesab abbe talak rowat raha aur sokh manaawat raha. ¹¹Tab oe bolies kie: „Prabhoe djieje hai aur ham oke dekhlie baatie!” Bakie oesab bieswaas na karies.

¹²Ekare baad doei doesar tjela log Jeroesaalem sahar se diehaat me tjalat djaat raha. Tab Jiesoe apane ke oesabke dekhaais. Oe doesar rakam dekhaat raha. ¹³Tab djab oe doeno djaan gail kie ohie hai, tab oelog sahar laut gail aur ekwan se

bataais. Bakie oesab phien se na maangies bieswaas kare.

¹⁴Ekare baad Jiesoe apane ke aapan gjaara tjela ke dekhaais djab oesab bhodjan karat raha. Oe oesabke daatke bolies kie: „Toelog be-bieswaasie baate aur toelogs diel na khoelal hai. Koi koi dekhies hai kie ham djie oethaawal baatie, aur tabbo toelog oesabke baat na maangat rahiele bieswaas kare.”

¹⁵Oe bhie bolies kie: „Dja doenia bhar me khoes khabar hamaar baare me sab koi se bataai deihe.

¹⁶Dje toelogs baat bieswaas karie aur dopoe lei, oe batj djaai. Bakie dje na bieswaas karie, oe Parmeswar ke sadja paaiga. ¹⁷Aur Parmeswar bieswaasie log ke koetjh tjienna deiga dekhaawe khaat kie oe oesabke sanghe hai. Oesab hamaar naam se bhoet bhagaiga, oesab bhaasa batiaai sakiega djaun kabhie na soenies hai. ¹⁸Djab saap oesabke kaat lei aur djab oesab koetjh djahar pie lei, tab oesabke koetjh na hoi. Aur djab oesab bemarian par haath rakhie, tab oelog attjha hoi djaai.”

¹⁹Tab djab Jiesoe ie sab baat bataai tjoekal raha, tab oe swarag me lewal gail. Aur oe Parmeswar ke gaddie par okar dahiena bagal baith gail. ²⁰Tab okar tjela log djaaike sagaro khoes khabar ailaan kare lagal. Aur Prabhoe oesabke sahaaita karat raha. Oelogs atjambho kaam karwaaie oe dekhaawat raha kie oesabke baat satj hai.

Khoes khabar djaise

Loekaas liekhies hai

Pahiela baat

Loekaas ek Israel ke aadmie na raha bakie doesar djaatie ke. Oe ie poestak liekhies hai ek Griek ke aadmie khaatien. Loekaas daaktar raha aur Paulas ke sanghe des des djaat raha hoewa ke manai log se khoes khabar Prabhoe Jiesoe Kriest ke biese me bataawe ke. Oe ie kaam ke biese me bhie ek poestak liekhies hai. Ie poestak ke naam 'Jiesoe Kriest ke pathaawal waalan ke kaam' hai.

Oe apane na dekhies aur soenies raha kie Jiesoe ka siekhaawe aur kare hai. Bakie oe manai log ke khodjke aur poetjhies djaun djaanat raha. Ekare baad oe ie poestak liekhies. Oe dekhaais kie Jiesoe manai logan ke ketana daaja aur bhalaai karat raha, aur bhie kie oe na khaalie Israel logan khaatien iensaan bhail hai, bakie oe doenia bhar ke batjaawe Waala hai.

Poestak ke soeroe

1 Bhaai Teofilas djie, Dher djane maangat raha oe tjiedj ke biese me liekhe djaun Jiesoe Kriest hamlogke bietj me poera karies hai. ²Aur okar saathie log soeroe se okar sab kaam dekhke aur okar baat soenaaike hamlogse ie sab tjiedj bataais hai. ³Ohie se hamahoe faisala karlie sab tjiedj soeroe se barhia se khodjke aapke khaatien ek poestak me liekhe ke. ⁴Ham maangiela kie aap ekdam se samadjh djaiho kaisan sattja partjaar siekhlo hai.

Parie ke sanesa Sakaarias khaatien

⁵Oe tem djab raadja Herodes Joedea diehaat me raadj tjalaawat raha, tab ekgo Israel djaatie ke agwa raha. Oe Aabia ke dal ke raha aur okar naam Sakaarias raha. Okar aurat sab se barka agwa Aaron ke aulaad raha aur okar naam Eliesabet raha. ⁶Ie doeno aapan djiewan bietaawat raha djaise Prabhoe Israel ke djaatie log ke hoekoem deis raha. Ohie se oesab okar aakhie me bhala manai raha aur oesabke biese me koi koetjh kharaabie na bol sakat raha. ⁷Aurat baadjhien

raha aur ab oe doeno poerania hoi gail raha.

⁸Ek dien Aabia dal ke same aail Parmeswar ke mahal me agwa ke kaam kare khaatien. ⁹Tab agwa log ek rakam baadjie lagaaie Sakaarias ke tjoenies Prabhoe ke mahal me bhiettar djaaike lohbaan soelgaawe khaatien. ¹⁰Sab djaatie log mahal ke angana me praatna karat raha.

¹¹Tab lohbaan soelgaawe ke tafra ke dahiena bagal Sakaarias ke ekgo Parmeswar ke parie dekhaail. ¹²Parie ke dekhke oe tjauk gail aur oke dar lagal. ¹³Tab parie bolies: „Sakaarias, na dera, Parmeswar tor praatna soen leis. Tor aurat ke ekgo beta paida hoi aur toe okar naam Johaanas dharaihe. ¹⁴Okar paidaais toke aur dher doesar manai logan ke bahoet khoesiaalie deiga. ¹⁵Ie larka Parmeswar ke aakhie me bara aadmie rahiega. Oke wien aur daaroo pieje ke mienaahie rahiega aur okar paidaais se pahiele oe Pawietr Aatma se bhara rahie. ¹⁶Oe Israel djaatie me se dher djane ke phier se oesabke Prabhoe Parmeswar ke rasta par laaiga. ¹⁷Oe ose pahiele aaiga Parmeswar ke sanesia Elia ke aatma aur saktie se. Oe Israel djaatie ke baap aur beta log ke ek karwaiga. Aur dje Parmeswar ke baat na maange hai soene, oesabke oe lautarke barhia rasta par laaiga. Aisane oe ie djaatie ke tajaar kariega Prabhoe ke baat maan lewe khaatien.”

¹⁸Tab Sakaarias poetjhies: „Ham kaise djaan sakab kie ie sab tjiedj sattje ke hoiga? Hamlog to doeno miela poerania hoi gailie hai.”

¹⁹Tab oe bolies: „Ham Gaabriejel baatie aur ham hardam Parmeswar ke aage thara rahiela. Oe hamme pathaais hai toke ie khoes khabar soenaawe khaatien. ²⁰Aur soen, toe hamaar baat na bieswaas karle, ohie se tor bolie band rahiega djab talak ie sab baat na poera hoiga.”

²¹Etane me bahare djanta log Sakaarias ke agorat raha. Oesab apane apane me poetjhe lagal kie: „Oe kaaha hoi etana derie lek?”

²²Tab djab oe niekarke bahare aail, tab na batiaai paais. Aisahie oesabhan djaan gail kie pawietr djagaha me Parmeswar oke koetjh dekhaais hai. Bas oe maangies aapan haath se oesabke koetjh djanaawe, bakie okar moeh me se ekko bolie na niekaral. ²³Ekare baad, djab okar kaam Jeroesaalem sahar me don hoi gail raha, tab oe Joedea diehaat me aapan ghare tjal gail.

²⁴Koetjh same baad okar aurat ke larka paida howat, aur paatj mahienna khaatien oe aapan ghar me rahie gail. ²⁵Oe bolies: „Aisane to Parmeswar hamme daaja karies hai hamaar saram mietaawe ke kie hamke larkan na raha.”

Parie ke sanesa Maria khaatien

²⁶Tjhau mahienna baad Parmeswar aapan parie Gaabriejel ke Gaalielea diehaat me Naasaaret sahar pathaais. ²⁷Oe sanesa laais ek larkie khaatien djekar tjhekaai ek Josaf naam ke aadmie se bhail raha. Oe aadmie raadja Daawied ke aulaad raha. Larkie ke naam Maria raha aur oe kania raha. ²⁸Djab parie okar ghar me bhiettar gail

tab bolies: „Maria, toe soekhie baate. Parmeswar tore saath hai aur oe toke bahoet bhalaai kariega.”
²⁹Larkie djab ie baat soenies, tab ghabaraai gail aur sotje lagal kie: „Ekar matlab ka hoi?”
³⁰Tab parie bolies: „Maria, toe na deraihe. Parmeswar ke bhalaai tore sanghe hai. ³¹Soen, toke larka hoiga. Okar naam Jiesoe dharaihe. ³²Oe bara aadmie rahie aur sab se maahaan Parmeswar ke Beta bolaawal djaaiga. Prabhoe Parmeswar oke okar baap-daada Daawied ke raadj deiga. ³³Oe sab djoeg khaatien Jaakob ke aulaad logan par raadj tjalaaiiga aur sada ke lieje raadja rahiega.”

³⁴Tab Maria poetjhies: „Ie kaise hoiga? Ham to kania baatie.”
³⁵Tab oe bolies: „Pawietr Aatma sab se maahaan Parmeswar ke saktie se tore oeppar aaga. Ohie khaatien djaun pawietr djiew tore me djanam paaiiga, oe Parmeswar ke Beta bolaawal djaaiga. ³⁶Aur soen, tor palwaar Eliesaabet ke boerhaapa par bhie ek beta paida hoiga. Oe tjaathe baadjhien aurat bolaawal djaat raha, tabbo iesaait tjatwa mahienna me hai. ³⁷Parmeswar ke sab baat hardam poera howe hai.”
³⁸Tab Maria bolies: „Ham Parmeswar ke goelaam aurat baatie. Djaise aap bolle hai, oisane hamse howe.” Tab parie okar lage se tjai gail.

Maria Eliesaabet ke ghare

³⁹Koetjh dien baad Maria apane ke haalie se tjaar karke Joedea diehaat ke pahaar ke ek sahar gail djaaha Sakaarias aur Eliesaabet

rahat raha. ⁴⁰Djab oe oelogke ghare pahoetjal tab Eliesaabet se poetjhies: „Toelogan kaise baate?”
⁴¹Tab Eliesaabet djab Maria ke aawaadj soenies, tab larka okar pet me koede lagal. Oe same par Eliesaabet Pawietr Aatma se bhar gail. ⁴²Tab oe khoesiaalie se bolies: „Toe sab se soekhie aurat baate! Aur Parmeswar tor larka ke bhie aasier-baat deiga! ⁴³Bahoet biesaal hai kie hamaar Prabhoe ke maai hamaar paas aail! ⁴⁴Djaise ham tor aawaadj soenlie, oisane hamaar pet me larka khoesiaalie se koede lagal. ⁴⁵Toe Prabhoe ke sanesa bieswaas karle, ohie se toe soekhie aurat baate. Parmeswar ke parie ke sab baat poera hoi djaaiga.”

Maria ke gaana

⁴⁶Tab Maria gaawe lagal kie:
 „Ham aapan diel bhar se Prabhoe ke goen gaaila.
⁴⁷Aur hamaar aatma Parmeswar ke biese me khoesiaalie manaawe hai.
 Oe hamaar batjaawe Waala hai.
^{48,49}Tjaahe ham okar nietja naukaraanie baatie, tabbo oe hamme jaad karies.
 Sab se maahaan Parmeswar hamaar khaatien bahoet biesaal kaam karies hai.
 Ohie se sab djoeg ke manai log hamme soekhie aurat bolaaiiga.
 Okar naam pawietr hai.
⁵⁰Oe hardam daaja kariega dje okar aadar kare hai.
⁵¹Oe aapan barka saktie dekhaais hai.
 Ghamandie logan ke oe khaderke baahar kar deis

aur aisane oesabke bietjaar
toerke ant kar deis hai.

⁵² Raadj tjalaawe waalan ke oe
gieraai deis
aur nietja waalan ke oetja
karwaai deis hai.

⁵³ Bhoekha waalan ke oe attjha
tjiedj se bhar deis aur
dhanie waalan ke djoere
haath se pathaai deis hai.

^{54,55} Oe hamlogke baap-daada
Aabraaham aur okar aulaad
ke waada karies raha
oesabke hardam ke lieje
daaja kare ke.

Ohie se oe Israel ke djaat ke
sahaaita karies hai. Oesab
to okar sewak logan hai.”

⁵⁶ Maria tien mahienna Eliesaabet
hia rahie gail, tab aapan ghare laut
gail.

Johaanas ke paidaais

⁵⁷ Tab djab Eliesaabet ke tem
aai gail raha, tab oke ek beta
paida bhail. ⁵⁸ Aur djab agal-bagal
waalan aur palwaar soenies kie
Parmeswar okare khaatien ketana
barka daaja karies hai, tab oesab
bahoet khoesie raha. ⁵⁹ Tab athwa
rodj sabhan aail larka ke hakiekat
kare aur maangat raha oke okar
baap ke naam dharaawe. ⁶⁰ Bakie
okar maai bolies: „Na, okar naam
Johaanas rahie.” ⁶¹ Tab oesab
bolies: „Tor palwaar me ie naam
koi ke na hai.” ⁶² Aur oelog okar
baap ke sankiaaie poetjhies kie:
„Toe larka ke kaun naam dharaihe?”
⁶³ Tab baap koetjh maangies liekhe
khaatien aur liekhies: „Okar naam
Johaanas hai.” Tab sabhan bahoet
atjambho hoi gail. ⁶⁴ Toerante baap

batiaai paais aur Parmeswar ke
goen gaawe lagal.

⁶⁵ Tab oe gaaw ke manai
ghabaraai gail aur sab Joedea ke
pahaar waala diehaat ke log ie
tjiedj ke biese me batiaai lagal.

⁶⁶ Aur dje dje soenies, oesab sotje
lagal kie: „Ie larka kaisan aadmie
hoiga?” Oelog to samadjh gail kie
Parmeswar ke saktie okare saath
hai.

Sakaarias ke gaana

⁶⁷ Oe same par larka ke baap
Pawietr Aatma se bhar gail aur
aagam bataawe lagal. ⁶⁸ Bolies:
„Israel ke Prabhoe Parmeswar ke
aadar howe. Oe aail aapan djaatie
ke batjaawe. ⁶⁹ Okar sewak Daawied
ke aulaad me se oe hamlog
khaatien ek maahaan batjaawe
Wala ke djalmaais hai. ⁷⁰ Prabhoe
pahiele aapan pawietr sanesia log
dwaara waada karies raha ⁷¹ kie oe
hamlogke sab doesman ke saktie
aur sab djarantoehan ke bas me se
batjaaiga. ^{72,73} Oe hamlogke baap-
daada log ke daaja karies aur jaad
kare hai kie oe kasam khaaie
Aabraaham se kaun pawietr baat
waada karies raha. ^{74,75} Oe ose
bolies raha kie: ‘Ham tor aulaad
logan ke doesman ke haath me se
batjaabe, djeme oesab be-dar se
aapan djiewan hamaar khaatien
bietaa. Tab oesab hamaar aakhie
me pawietr aur bhala manai
rahiega.’ ”

⁷⁶ Baap aapan larka se bolies:
„Beta soen, toe sab se maahaan
Wala ke sanesia bolaawal djaihe.
Toe to Prabhoe ke aage djaihe okar
rasta tajaar kare khaatien. ⁷⁷ Aur

toe Israel ke djaatie log ke djanaihe kie Parmeswar oesabke paap ke tjhama deike batjaaga.”

⁷⁸Oe Jiesoe Kriest ke biese me bolies kie: „Parmeswar aapan diel bhar se hamlogke daaja kare hai. Ohie khaatien oeppar se Koi hamlogke lage aaiga. Oe djaise sabere ke soeroedj rahiega. ⁷⁹Oe aaiga oe manai log ke djotie dewe khaatien djaun andhiaar me hai aur maut ke bas me rahe hai. Aur bhie hamlogke Parmeswar ke rasta par sjaantie se tjalwaawe ke.”

⁸⁰Larka djab barka howat raha, tab okar aatma ke auro saktie mielat djaat raha. Aur naudjawaan hoike oe djangal me gail rahe djab talak oe apane ke Israel ke djaatie ke na dekhaail.

Jiesoe ke paidaais

(*Mateas 1:18-25*)

2 Koetjh dien baad Roma ke maahaaraadja Agastas hoekoem deis kie: „Har ek des me sab koi ke tjaahie aapan naam liekhwaawe ke.” ²Ie hoekoem dewal gail djab Kwierienias Sieria des ke oeppar raadj tjalaawat raha. Ie pahiel a dafe raha kie sab manai ke tjaahat raha aapan naam liekhwaawe ke. ³Sab aadmie ke tjaahat raha oe sahar djaai ke djaaha oeloge baap-daada rahat raha.

^{4,5}Aisane Josaf Naasaaret sahar Gaalielea diehaat se Joedea diehaat me Betlehem sahar gail. Hoewa par raadja Daawied paida bhail raha, aur Josaf okar ek aulaad raha. Oe aapan hone waala patie Maria ke legail djaun ke larka howat. ^{6,7}Tab

djab oesab hoewa pahoetjal, tab Maria ke pahiel a betwa paida bhail. Tab oe oke kapra me lapetke ekgo tjarahie me dhar deis. Oesabke khaat to doesar djagaha na raha.

Parie ke sanesa bhera ke rakh waalan khaatien

⁸Betlehem sahar ke bahare ekaatgo bhera tjaraawe waalan raha. Ohie raat ke oesab midaan me aapan bhera log ke tjaraawat raha. ⁹Tab atjakke me ekgo Parmeswar ke parie oesabke lage thara bhail aur Prabhoe ke biesaal djotie dekhaail. Oelog bahoet deraai gail. ¹⁰Tab parie bolies kie: „Toeloge na dera! Ham ailie hai ekgo khoes khabar bataawe aur sab djaatie bahoet khoesie rahiega. ¹¹Aadj Daawied ke sahar me batjaawe Waala paida bhail hai. Oe Prabhoe aur Kriest hai. ¹²Toeloge ekgo tjhota larka paihe djaun kapra se lapetal hai aur tjarahie me dharal hai. Aisane toeloge djaan djaihe kie ohie hai.” ¹³Tab atjakke me parie lage ek djhoend swarag ke parie raha. Oesab Parmeswar ke goen gaawe lagal kie:

¹⁴„Sab se oeppar waala swarag me Parmeswar ke aadar howe, aur dhartie par manai log ke sjaantie rahe. Oesabke to Parmeswar ke bhalaai mielat.”

¹⁵Tab djab parie log swarag me lautke gail raha, tab tjaraawe waalan apane me bolies kie: „Aaw tjalie Betlehem me dekhe djaun tjiedj Parmeswar hamlogke djanaais hai.” ¹⁶Tab sabhan haalie se gail aur Maria, Josaf aur tjarahie

me Larka ke paais. ¹⁷Tab djab oesab oelogke dekhies, tab bataais kie parie Larka ke biese me ka bolies hai. ¹⁸Aur hoewa ke manai log soenke bahoet atjambho bhail. ¹⁹Maria ie sab baat attjha se jaad karies aur sotjies kie: „Ekar matlab ka hoi?” ²⁰Tab tjaraawe waalan lautke gail aapan bhera lage. Oesab etana biesaal tjiedj dekhies aur soenies raha kie Parmeswar ke goen gaawat djaat raha.

Jiesoe ke hakiekat

²¹Athwa dien par Larka ke hakiekat bhail. Tab okar naam Jiesoe dharaawal gail, djaise parie okar djanam se pahiele Maria se bolies raha.

Siemeon aur Aana

²²⁻²⁴Djab Jiesoe tjaalies dien ke raha, tab okar maai-baap oke Jeroesaalem sahar me legail. Oe dien okar maai Parmeswar ke mahal me koetjh baliedaan kärke safa karal gail. Aise Parmeswar aapan kaanoen me Mosas se liekhwaais raha. Oe baliedaan doeigo tjhota kaboettar raha. Oelog aapan Larka ke bhie legail Prabhoe ke dekhaawe khaatien. Kaanoen me liekhal hai kie sab betwan djaun pahielalarka hai, oesab Prabhoe khaatien hai.

²⁵Jeroesaalem me ek Siemeon naam ke boerhwa rahat raha. Oe bhala aadmie aur bhaktia raha aur Pawietr Aatma okar oeppar raha. Oe Israel ke djaatie ke tieha dewe Waala ke agorat raha. ²⁶Pawietr Aatma ose bolies raha kie: „Mare se pahiele toe Prabhoe ke Kriest ke

dekhiehe.” ²⁷Tab ohie samai par djab Jiesoe ke maai-baap Larka ke Parmeswar ke mahal ke angana me legail kaanoen poera kare khaatien, tab Pawietr Aatma Siemeon ke bhie hoewa par legail. ²⁸Tab boerhwa Larka ke godie me leike Parmeswar ke goen gaawe lagal. Oe bolies:

^{29,30} „He Prabhoe, ham aapan aakhie se tor batjaawe Waala ke dekhiala.

Ab ham sjaantie se mar sakab.

Toe aapan waada aapan goelaam khaatien poera karle hai.

³¹Toe oke pathaile hai doenia bhar ke djaatie log ke dekhaawe ke kaise paap me se batj djaai sakie.

³²Oe manai log ke djotie deiga djaun tore biese me na djaane hai.

Aur Israel djaatie ke biesaal soekh mieliega.”

³³Tab ie baat soenke maai-baap bahoet atjambho bhail.

³⁴Tab boerhwa oesabke aasierbaat deis aur Larka ke maai se bolies: „Khoeb thiek se soen. Ie Larka Israel me dher ghamandie logan ke gieraaga aur nietja logan ke oethaaga. Okare dwaara Parmeswar Israel ke djaatie ke dekhaaiga kie oelog kaise okar goessa me se batj sakiega. Bakie dher log okar baat par laat maariega. ³⁵Ie sab tjiedj dwaara dher manai log ke kharaab bietjaar dekhaawal djaaga. Aur tor diel me bahoet doekh aaga, djaise talwaar kaate hai.”

³⁶Tab ekgo auro Parmeswar ke sanesia aail. Oe boerhia raha aur

okar naam Aana raha. Okar baap Faanoewel raha aur oelog Aasar ke koel me ke raha. Aana ke biaah hoi gail raha. ³⁷Tab saat baries baad oe wiedhwa hoi gail, aur ab oe tjaurasie (84) baries ke hai. Oe hardam Parmeswar ke mahal ke angana me raha aur raat dien bhoekha rahieke ose praatna karat raha. ³⁸Ohie samai par oe oesabke lage aail aur bhie Parmeswar ke goen gaawe lagal. Oe Jiesoe ke biese me sab manai logan se bataawe lagal djaun agorat raha djab talak Parmeswar Jeroesaalem waalan ke tjoetkaara na deiga.

³⁹Tab djab Larka ke maai-baap sab tjiedj kar tjoekal raha djaun Parmeswar ke kaanoen me liekhal hai, tab oesab Naasaaret sahar Gaalielea diehaat me lautke gail.

Jiesoe baara baries ke oemier me

⁴⁰Larkwa djab barka howat raha, tab okar taagat aur gjaan barhat djaat raha aur Parmeswar ke bhalaai okar oeppar raha. ⁴¹Har baries okar maai-baap Jeroesaalem djaat raha Paasan ke tiewhaar^a manaawe khaatien. ⁴²Aur djab Jiesoe baara baries ke bhail, tab oelog oke hoewa legail.

⁴³Tab djab sabhan tiewhaar manaaike ghare djaat raha, tab Jiesoe hoewe rahie gail bakie okar maai-baap na djaanies. ⁴⁴Oesab sotjat raha kie oe palwaar log ke saath ghare dja hai. Ohie khaat sabhan ek rodj tjalko gail oke rasta par khodje aur bhie palwaar aur

tjienhaar se poetjhies. ⁴⁵Bakie djab oke na paais, tab oesab lautke khodjat khodjat ekdam sahar talak pahoetj gail.

⁴⁶Tab tiesara rodj oelog oke Parmeswar ke mahal ke angana me paais. Hoewa par oe dharam ke parhaawe waalan ke bietj me baithke oesabke siektjha soenat raha aur sawaal poetjhat raha.

⁴⁷Aur sab hoewa ke manai bahoet atjambho bhail okar boeddhie aur djabaab se. ⁴⁸Tab djab okar maai-baap oke dekhies, tab oesab bahoet tjakkariaai gail aur maai bolies kie: „E beta, toe kaahe ke hamlogse ie kaam karle baate? Ham aur tor baap bahoet sotj me toke sagaro khodjat rahielie.” ⁴⁹Tab oe bolies: „Kaahe ke hamme khodjat rahiele? Toelog to djaane hai kie hamme tjaahie aapan Baap ke kaam me rahe ke?” ⁵⁰Bakie oelog ie baat ke matlab na samadjh paais. ⁵¹Tab oe oesabke saath Naasaaret sahar gail aur oelogke baat soenat raha. Okar maai sab baat bahoet thiek se jaad karke aapan diel me rakhies.

⁵²Djab Jiesoe auro barka bhail, tab okar gjaan bhie barhat djaat raha. Parmeswar ke bhalaai okar oeppar raha aur manai log oke bhie tjaahat raha.

Johaanas dopoe kare waala

(Mateas 3:1-12; Markas 1:1-8; Johaanas 1:19-28)

3 Djab Roma ke maahaaraadja Tieberias pandra baries raadj tjalaawat raha, tab Pontias

a 2:41 Ie tiewhaar me Israael ke djaatie log jaad kare hai kaise dher dien pahiele Parmeswar oesabke baap-daada log ke Egypte des me se batjaais raha.

Pielaatas Joedea diehaat ke laat raha. Oe tem me Herodes Gaalielea diehaat me raadj tjalaawat raha, okar bhaai Fielepas Ietorea aur Traakonietas diehaat me, aur Liesaanias Aabelene des me. ²Aanaas aur Kaajaafas Jeroesaalem me sab se barka agwa raha. Aur Sakaarias ke beta Johaanas midaan me Jordaan nadie ke kienaare raha. Hoewa par Parmeswar oke aapan baat bataais. ³Tab oe soeroe karies hoewa ke aaspaas me ailaan kare ke kie manai log ke tjaahie aapan paap pastai ke aur aapan kharaab tjalaawa tjhor dewe ke djeme oesab dopoe lei sake aur paap ke tjhama paawe. ⁴Ie partjaar ke biese me Parmeswar ke sanesia Jasaaja ke poestak me liekhal hai:

„Soen, midaan me ek aawaadj soena hai. Koi bole hai:
‘Aapan diel safa kar aur Parmeswar ke aage siedha rasta par tjal!

⁵ Aapan djiewan me har khaala djagaha oetja aur sab pahaar khodke baraabar kar! Terha djagaha bhie sodjha kar aur garha rasta bhaat!

⁶ Tab sab iensaan dekhiega kaise Parmeswar manai log ke batjaawe hai!’ ”

⁷Dher manai Johaanas lage djoetat raha dopoe karwaawe khaatien. Bakie oe bolies kie: „Are, saap ke battjan! Ke toelogle dhokha deis hai kie toelogle Parmeswar ke aane waala goessa me se batj sake hai? ⁸Begar paap pastaike aur kharaab rasta tjhor dewe ke koi na

batj sachiega. Toelogle djiewan ke tjaahie Parmeswar ke barhia lage ke. Aur na sotjiche kie: ‘Hamlogke baap-daada bieswaasie Aabraaham hai, ohie se hamlog djaroe batjab.’ Aise na hai. Parmeswar ie patthar me se Aabraaham khaatien larkan djalmaai sake hai. ⁹Taanga per lage thariaawal hai. Har ek per djaun barhia phal na dewe hai, oe kaatke aagie me phok dewal djaai. Toelogle tjaahie batjaaike rahe ke, nahie to toelogle aisane hoiga.”

¹⁰Tab ie baat soenke manai log poetjhies kie: „Hamlog ab ka karie?”

¹¹Tab oe bolies: „Dje ke doei soth hai, oke tjaahie ekgo koi ke dewe ke djaun ke ekko na hai. Aur dje ke khaaik hai, oke tjaahie aisane kare ke.” ¹²Djoetie ke paisa ke bharwaawe waalan bhie aail dopoe lewe khaatien aur poetjhies kie: „Maastar djie, hamlogke tjaahie ka kare ke?” ¹³Tab oe bolies: „Toelogle na tjaahie djaada paisa lewe ke.”

¹⁴Aur soerdjaatie log poetjhies kie: „Hamlog ka karie?” Tab oe bolies: „Toelogle aadmie ke paisa na tjhien aur koi se koetjh karaai se na le, bakie aapan kamaai se santokh kar.”

¹⁵Oe tem me sab koi sotjat raha kie Kriest halieje aaga. Ohie se oesab Johaanas ke biese me sotje lagal kie: „Saaith ohie hoi.” ¹⁶Tab Johaanas bolies kie: „Ham paanie se dopoe kariela, bakie ek Djane aaga djaun ke hamse djaada saktie hai. Ham okar djoeta khole laaik na baatie. Oe toelogle Pawietr Aatma aur aagie se dopoe kariega. ¹⁷Djaise ek khetiar paija niekaare khaatien soepela haath me lewe hai, oisane oe tjaar hai manai log ke alag alag

kare ke. Oe dhaan aapan bakhaar me dhariega aur paija aagie se djaraaiga. Aur oe aagie kabhie na boet paaiga.”

¹⁸Aisane oe Parmeswar ke khoes khabar bataawat raha aur oe dher baat se manai log ke soedhaar lewat raha. ¹⁹Oe bhie raadja Herodes ke daaties. Raadja to aapan bhaai ke aurat apana leis raha aur doesar kharaabie karat raha. ²⁰Tab oe ek aur kharaab kaam karies. Oe Johaanas ke djahal me band karwaai deis.

Jiesoe ke dopoe

(Mateas 3:13-17; Markas 1:9-11)

²¹Oe samai djab Johaanas dopoe karat raha aur sab aadmie okar lage aail dopoe howe khaatien aur Jiesoe bhie dopoe hoike praatna kare lagal, tab swarag khoel gail ²²aur Pawietr Aatma kaboettar ke roep me oetarke okar oeppar aail. Tab ekgo aawaadj bhie swarag me se soenaail kie: „Toe hamaar pjaara Beta baate. Aur tor tjaal-tjalan hamme bahoet attjha lage hai.”

Jiesoe ke baap-daada log

(Mateas 1:1-17)

²³Djab Jiesoe partjaar ke kaam soeroe karies, tab oe lagbhag ties baries ke raha. Sab manai sotjat raha kie oe Josaf ke beta raha. Aur Josaf Elie ke beta raha,

²⁴Elie Matat ke,
Matat Lewie ke,
Lewie Melkie ke,
Melkie Janai ke,
Janai Josaf ke.

²⁵Josaf Matatias ke,
Matatias Aamos ke,

Aamos Naajam ke,
Naajam Heslie ke,
Heslie Nagai ke,
²⁶Nagai Maahat ke,
Maahat Matatias ke,
Matatias Semejen ke,
Semejen Josek ke,
Josek Joda ke,
²⁷Joda Jowaanan ke,
Jowaanan Resa ke,
Resa Seroebaabal ke,
Seroebaabal Sealtiejel ke,
Sealtiejel Nerie ke,
²⁸Nerie Melkie ke,
Melkie Adie ke,
Adie Kosam ke,
Kosam Elmaadan ke,
Elmaadan Er ke,
²⁹Er Josoewa ke,
Josoewa Eliejeser ke,
Eliejeser Joram ke,
Joram Matat ke,
Matat Lewie ke,
³⁰Lewie Siemeon ke,
Siemeon Joeda ke,
Joeda Josaf ke,
Josaf Jonan ke,
Jonan Eljaakem ke,
³¹Eljaakem Melea ke,
Melea Mena ke,
Mena Matata ke,
Matata Naatan ke,
Naatan Daawied ke,
³²Daawied Jesai ke,
Jesai Obed ke,
Obed Boas ke,
Boas Salma ke,
Salma Nahson ke,
³³Nahson Aamienaadab ke,
Aamienaadab Admen ke,
Admen Arnie ke,
Arnie Hesron ke,
Hesron Peres ke,

Peres Joeda ke,
³⁴ Joeda Jaakob ke,
 Jaakob Iesaak ke,
 Iesaak Aabraaham ke,
 Aabraaham Terah ke,
 Terah Naahor ke,
³⁵ Naahor Seroeg ke,
 Seroeg Rehoe ke,
 Rehoe Peleg ke,
 Peleg Hebar ke,
 Hebar Selah ke,
³⁶ Selah Kenan ke,
 Kenan Arpaksad ke,
 Arpaksad Sem ke,
 Sem Noah ke,
 Noah Laamek ke,
³⁷ Laamek Metoesala ke,
 Metoesala Henok ke,
 Henok Jered ke,
 Jered Maahaalaalel ke,
 Maahaalaalel Kenan ke,
³⁸ Kenan Enos ke,
 Enos Set ke,
 Set Aadam ke aur Aadam
 Parmeswar ke beta raha.

Saitaan Jiesoe ke kaise adjmaais

(Mateas 4:1-11; Markas 1:12-13)

4 Djab Jiesoe ke dopoe hoi gail raha tab oe Jordaan nadiel lage se tjal gail. Okar diel Pawietr Aatma se bhara raha. Tab Pawietr Aatma oke maidaan me legail. ²Hoewa par saitaan oke tjaalies rodj talak adjmaais. Oe same me Jiesoe koetjh na khaat raha aur ant me oke bhoekh lagal. ³Tab saitaan ose bolies kie: „Djab toe Parmeswar ke Beta baate, tab ie patthar se boliehe: ‘Bret hoi dja.’ ” ⁴Tab Jiesoe bolies: „Parmeswar ke poestak me liekhal hai kie: ‘Tensaan na khaalie bret se djiega.’ ”

⁵Tab oe oke ekgo oetja djagaha par legail aur tjhien bhar me doenia ke sab des ke raadj dekhaai deis ⁶aur bolies kie: „Ham toke ie sab des ke raadj aur biesaal tjiedj debe. Hamme to ie sab raadj mielal aur ham debe dje ke ham maangab. ⁷Djab toe hamme poedjehie, tab ie sab raadj tor hoi djaai.” ⁸Tab Jiesoe bolies: „Parmeswar ke poestak me liekhal hai: ‘Toke tjaahie khaalie Prabhoe ke poedje ke aur okar rasta par tjale ke. Oe tor Parmeswar hai.’ ”

⁹Tab oe oke Jeroesaalem sahar me ledjaaike Parmeswar ke mahal ke daak par thara karwaais aur bolies kie: „Djab toe Parmeswar ke Beta baate, tab hia se nietje koed dja. ¹⁰Parmeswar ke poestak me to liekhal hai: ‘Oe aapan parie log se boliege: Oke batjaai de. Aur bhie: ¹¹Oesab toke aapan haath par rok leiga djeme toke tjot na lage.’ ” ¹²Tab Jiesoe bolies: „Parmeswar ke poestak me bhie liekhal hai: ‘Aapan Prabhoe Parmeswar ke na adjmaihe.’ ”

¹³Aur djab saitaan oke sab rakam se adjmaais raha, tab koetjh tem khaatien tjal gail.

Jiesoe ke partjaar Gaalielea

diehaat me

(Mateas 4:12-17; Markas 1:14-15)

¹⁴Tab Jiesoe Gaalielea lautke gail aur Pawietr Aatma oke saktie dewat raha. Tab djab oe hoewa pahoetjal, tab sab aas-paas ke manai logan okare biese me batiaai lagal. ¹⁵Oe partjaar ke ghar me Parmeswar ke biese me siekhaawat raha aur sab koi okar goen gaawat raha.

¹⁶Aisane partjaar karte Jiesoe Naasaaret ke sahar gail djaaha oe barka bhail. Okar nem raha sabat ke dien par partjaar ke ghar djaai ke. Ohie se djab pahoetjal, tab oe hoewa ke partjaar ke ghar me gail.

¹⁷Aur djab oe oethal Parmeswar ke poestak parhe khaatien, tab oesab oke Parmeswar ke sanesia Jasaaja ke poestak deis. Tab djab oe kholies, tab paais djaaha liekhal hai:

¹⁸„Prabhoe ke Aatma hamaar oeppar hai. Oe to hamme aapan Pawietr Aatma deis hai oe manai logan ke khoes khabar soenaawe khaatien djaun ke diel tjhota hai.

¹⁹Dher manai djaise djahal me baanhal hai, aur oe hamke pathaais hai oeloge bataawe ke kie: ‘Toelog tjhoetkaara paihe!’ Aur andha waalan se bataawe ke kie: ‘Toelog dekhiehe!’ Oe hamme bhie pathaais hai dabaawal waalan ke tjhoraawe khaatien aur har ek se bole ke kie: ‘Parmeswar ke bhalaai ke tem aai gail hai!’ ”

²⁰Djab oe ie sab baat parh tjoeikal raha, tab poestak band karke lautaar deis aur baith gail. ²¹Aur sab koi khoeb dhiaan se oke taakat raha. Tab oe bolies kie: „Djaun baat ham abbe parhlie, oe aadj poera hoi gail.” ²²Tab oesab bolies: „Okar baat satj hai!” Aur sab apane apane me batiaai lagal kie: „Oe ketana bhalaai ke biese me batia hai! Oe to Josaf ke betwa hai?”

²³Tab oe bolies: „Toelog djaroeer se hamse boliehe: ‘Daaktar, apane

ke attjha kar.’ Aur bhie boliehe: ‘Hamlog soenlie baatie kie toe Kaapernaum sahar me ka karle. Ie atjambho kaam hamlogke sahar me bhie kar. Toe hia par posal gaile hai.’ ²⁴Bakie ham toeloge bataaile kie ekko Parmeswar ke sanesia ke sahar waalan okar baat me bieswaas na kare hai. Aur ie baat satj hai. ²⁵Ka, toelog na djaane hai kie Parmeswar ke sanesia Elia ke tem me kaun tjiedj bhail raha? Sarhe tien baries khaatien barkha na barsal raha. Aisane Israel des bhar me bhoekha ke tem hoi gail raha. ²⁶Hoewa par dher wiedhwa raha, tabbo Parmeswar Elia ke oesabke paas na pathaais. Oe oke Siedon des Saarepta sahar me pathaais ek hoewa ke wiedhwa hia rahe khaatien. ²⁷Aur Parmeswar ke sanesia Eliesia ke tem me Israel des me dher korhia ke bemarian raha. Tabbo Parmeswar ekko ke na attjha aur safa karies. Bakie djab Naaman Sieria des se aail, tab Eliesia oke attjha karies.”

²⁸Tab sab koi ie baat soenke goessaail. ²⁹Aur oethke oesab oke hoewa se pahaar ke ant talak dhakel deis. Naasaaret sahar pahaar par hai. Oesab maangat raha oke oeppar se gieraawe. ³⁰Bakie Jiesoe ghoemke oesabke bietj me se tjal gail.

Ek atjambho kaam Kaapernaum

sahar me

(Markas 1:21-28)

³¹Tab Jiesoe pahaar par se oetarke Gaalielea diehaat Kaapernaum sahar me gail. Hoewa par oe soeroe karies har sabat ke

dien partjaar ke ghar me siekhaawe ke. ³²Manai log partjaar soenke atjambho bhail. Oe etana hoekoem se bataawat raha kie sab koi ke tjaahat raha maane ke.

³³Etane me partjaar ke ghar me ekgo aadmie raha. Oke bhoet pakaries raha aur oe tjiellaaike bolies kie: ³⁴„He Naasaaret ke Jiesoe, tose hamlogse kaam na hai! Toe aile hamlogke naas kare khaatien? Ham djaaniela kie toe Parmeswar ke pawietr Waala baate.”

³⁵Tab oe oke daatke bolies: „Tjoep! Aur okar me se niekar dja!” Bhoet adamia ke sab manai ke bietj me patak deis aur okare me se niekar gail begar oke koetjh kare. ³⁶Tab sab koi ghabaraai gail aur apane me batiaai lagal kie: „Ie kaisan baat hai? Oe bhoet log ke aapan maahaan saktie se hoekoem dewe hai bhaage ke aur oesab baat soene hai!” ³⁷Aur hoewa ke sab gaaw ke manai log ke okare biese me pata miel gail.

Jiesoe ke attjha aur partjaar kare ke kaam

(*Mateas 8:14-17; Markas 1:29-39*)

³⁸Tab djab Jiesoe partjaar ke ghar me se niekaral, tab gail okar ek tjela Siemon ke ghare. Siemon ke saas hoewa par raha aur bokhaar me paral raha. Ohie se oesab Jiesoe se poetjhies oke attjha kare ke. ³⁹Bas oe moerwaarie bedie lage gail aur bokhaar ke mienaahie karies. Bokhaar aurat ke tjhor deis. Tab oe toerant oethke Jiesoe aur okar tjela log ke sewa kare lagal.

⁴⁰Tab djab soeroedj doebe lagal, tab sab koi aapan bemarian leike

okar paas aail. Oesabke rakam rakam ke bemaarie raha. Tab Jiesoe har ek ke oeppar aapan haath rakhke sabke attjha kar deis. ⁴¹Aur bhoet bhie dher miela ke oeppar se oetarke tjiellaai lagal kie: „Toe Parmeswar ke Beta baate!” Oesab djaanat raha kie oe Parmeswar ke waada karal waala Kriest hai. Bakie Jiesoe oesabke daaties aur koetjh na bolan deis.

⁴²Tab saber bhaile oe gail djaaha koi na rahat raha aur dher miela oke khodje lagal. Tab djab sabhan oke paais, tab na maangat raha kie oe hoewa se djaai. ⁴³Tab oe bolies kie: „Ham pathaawal gailie baatie Parmeswar ke khoes khabar sab sahar me partjaar kare khaatien. Ohie se hamme bhie tjaahie doesar sahar djaai ke djeme sab koi djaan djaai kie Parmeswar maange hai manai ke diel me raadj tjalaawe.”

⁴⁴Tab oe Joedea diehaat gail hoewa ke sab partjaar ke ghar me ie baat ailaan kare khaatien.

Atjambho kaam matjhar marwan khaatien

(*Mateas 4:18-22; Markas 1:16-20*)

5 Ek dien Jiesoe Genesaaret samoendar ke kienaare partjaar karat raha. Dher manai dhakelat raha. Oesab maangat raha aur nagietje howe soene khaatien kie Parmeswar ka bole hai. Tab Jiesoe hoewa par doi bot dekhies. ²Matjhar marwan bot me se niekarke aur aapan djaal dhowat raha. ³Tab oe Siemon ke bot me gail baithe aur ose poetjhies: „Siemon, toe bot tanie se aur aage paanie me ledjaai sake hai?” Tab oe

bot me se manai log ke siekhaawe lagal.

⁴Tab djab oe batiaai tjoekal, tab Siemon se bolies: „Gahiera paanie me dja aur aapan djaal biege de.”

⁵Tab Siemon bolies: „Maastar dje, hamlog raat bhar bahoet kausies karlie aur koetjh na pailie. Bakie ab tor baat soenke hamlog djaal biegeb.”

⁶Tab djab sabhan djaal biegies, tab dher matjharie paais aur oesabke djaal phate phate howe lagal. ⁷Tab sabhan ekwa bot ke matjhar marwan ke bolais kie: „Aaw, hamlogke ek haath de!” Tab oesab aail aur sanghe doeno bot me etana matjharie bhar leis kie bot doebe doebe hoi gail. ⁸Tab Siemon Petras dekhke okar gor gierke bolies kie: „Prabhoe dje, ham paapie baatie. Ham aapke lage na rahie sakiela.”

⁹Ekwan matjhar marwan bhie bahoet atjambho bhail kie oesab ketana dher matjharie paais.

¹⁰Siemon ke saathie Sebedeas ke betwan Johaanas aur Jaakobas raha. Oesab bhie ghabaraai gail. Tab Jiesoe Siemon se bolies: „Na ghabara, ab se toelog matjharie na pakariehe, bakie Parmeswar khaatien manai log ke djietiehe.”

¹¹Tab djab sabhan doeno bot aur sab matjharie leike samoendar ke kienaare pahoetjal, tab aapan sab tjiedj tjhorke oesab Jiesoe ke sanghe tjal gail.

Kaise ek korhia attjha hoi gail

(Mateas 8:1-4; Markas 1:40-45)

¹²Ek dien djab Jiesoe ek Gaalielea diehaat ke sahar me raha, tab ekgo

aadmie okar paas aail. Okar dehie bhar korhia ke bemaarie raha. Djab oe Jiesoe ke dekhies, tab okar gor gierke poetjhies kie: „Maastar dje, djab toe mangiehe, tab toe hamme attjha kar sakihe.” ¹³Tab oe aapan haath barhaaike oke tjhoeis aur bolies: „Ham maangiela kie toe safa hoi dja.” Bemaria toerant attjha aur safa hoi gail. ¹⁴Tab oe bolies: „Koi se koetjh na boliehe, bakie dja apane ke agwa ke dekhaaw. Aur baliedaan poera karwaaw djaun Parmeswar ke sanesia Mosas bolies raha kie korhia ke bemarian ke tjaahie kare ke djab safa hoi gail. Ie ekgo gawaahie rahiega.” ¹⁵Tabbo dher miela Jiesoe ke biese me djaan gail raha aur aail okar partjaar soene aur aapan bemaarie se attjha howe khaatien. ¹⁶Bakie oe ante gail djaaha koi na raha. Oe gail praatna kare.

Kaise ek loendj attjha hoi gail

(Mateas 9:1-8; Markas 2:1-12)

¹⁷Ek doesar dien djab Jiesoe ekgo ghar me partjaar karat raha, tab ekaatgo Fariesie aur dharam ke kaanoen ke parhal waalan bhie baithke soenat raha. Oesab Gaalielea aur Joedea ke gaaw gaaw se aur Jeroesaalem sahar se aail raha. Aur Prabhoe ke saktie Jiesoe ke sanghe raha manai logan ke attjha kare khaatien.

¹⁸Tab ekaatgo aadmie ek loendj ke tjataai par laais. Oesab kausies karies oke bhiettar ledjaaike Jiesoe ke aage dhare ke. ¹⁹Bakie dwaar lage etana dher manai djoetal raha kie oesab na djaai paais. Tab tjaharke aur ghar ke tjhaawal

oekhaarke oesab bemaria ke sab koi ke bietj me Jiesoe ke aage nietje oetaar deis. ²⁰Tab Jiesoe djab dekhies kie oelogke bieswaas ketana barka hai, tab loendj se bolies: „Beta, ham toke paap ke tjhama kar deila.” ²¹Tab dharam ke parhal waalan aur Fariesie log ie baat soenke sotjies kie: „Ie Parmeswar ke bedjatie kare hai! Khaalie Parmeswar paap ke tjhama dei sake hai.”

²²Bakie oe djaanies kie oesab ka sotje hai. Tab oe poetjhies: „Toelog kaahe ke aapan man me aise sotje hai? ²³Kaun tjiedj aur sahadj hai ose bole ke: ‘Ham toke paap ke tjhama kar deila,’ kie ‘Oethke tjal’? ²⁴Bakie ham oke bhie attjha karab djeme toelog djaan dja kie iensaan ke Beta^b ke saktie hai doenia me paap ke tjhama dewe ke.” Aur oe loendj se bolies: „Oeth, tjataai leike ghare dja.” ²⁵Aadmie toerant oethke sab koi ke aage aapan tjataai leike ghare djaai lagal aur rasta par tjalte Parmeswar ke goen gaawe lagal. ²⁶Tab sab koi tjakkariaaie bhie Parmeswar ke goen gaawe lagal. Oesabke diel ieddjat se bhar gail aur oelog bolies: „Aadj hamlog ek atjambho kaam dekhlie.”

Djoetie ke paisa bharwaawe waala

(Mateas 9:9-13; Markas 2:13-17)

²⁷Ekare baad Jiesoe djab sahar me se djaat raha, tab ekgo djoetie ke paisa bharwaawe waala ke dekhies. Okar naam Lewie raha. Oe ek ghar lage baithal raha

djaaha djoetie bharaat raha.^c Tab Jiesoe ose bolies: „Hamaar saath tjal.” ²⁸Lewie oethke sab tjiedj tjhorke okar saath tjale lagal. ²⁹Tab oe Jiesoe khaatien aapan ghare bhodjan tajaar karwaais. Oe dher djoetie lewe waalan aur doesar aadmie log ke bhie bolaais. ³⁰Tab Fariesie log aur dharam ke parhal waalan barbaraai lagal aur Jiesoe ke tjela log se bolies kie: „Toelog kaahe ke baimaan djoetie ke bharwaawe waalan aur doesar paapie log ke saath bhodjan kare hai?” ³¹Tab Jiesoe bolies: „Attjha manai ke daaktar ke djaroerie na hai, bakie bemarian ke. ³²Ham na ailie baatie bhala manai logan ke bolaawe, bakie paapie logan ke, djeme oesab aapan paap pastaaie aapan djiewan badale.”

Poeraan nem aur naawa djiewan

(Mateas 9:14-17; Markas 2:18-22)

³³Tab oesab bolies: „Johaanas dopoe kare waala ke tjela log praatna ke tem par hardam bhoekha kie to rodja rahe hai, aur Fariesie ke tjela log bhie. Bakie tor waalan to khaai pieje hai.” ³⁴Tab oe bolies: „Ka, toelog sotje hai kie nautaharian bhoekhe rahie sake hai djab doelaha oelogke saath hai? ³⁵Djab doelaha oesabke lage se hataawal djaiga, tab oesab bhoekhe rahiega.”

³⁶Oe ek matlab ke kaahaanie bataawe lagal kie: „Koi na ek toekkara naawa kapra phaarke poeraan waala par djore hai. Aur

b 5:24 Prabhoe Jiesoe apane ke iensaan ke Beta bolaawat raha.

c 5:27 Oe tem me djoetie bharwaawe waalan Roma ke maahaaraadja khaat djoetie ke paisa lewat raha, aur apane khaat auro djaada maangat raha.

djab koi tabbo karat, tab na khaalie naawa kapra phaatat, bakie naawa toekkara poeraan kapra par na sobhat. ³⁷Aur koi bhie na naawa wien poeraan tjamra ke basta me oedjhlie. Djab koi tabbo karie, tab naawa wien djab phoeliega, tab basta phaatkke wien bahie djaai aur basta barbaad hoi djaai. ³⁸Naawa wien tjaahie naawa basta me oedjhlai ke. ³⁹Aur djab koi attjha wien pies hai, tab doesar waala na maange hai. Attjha waala oke to barhia lage hai.”

Sabat ke dien ke Prabhoe

(Mateas 12:1-14; Markas 2:23-28; 3:1-6)

6 Ek sabbat ke dien par Jiesoe aapan tjela log ke saath khet me ghoemat raha. Tjela log koetjh djaise makai toerke bokla niekaarke khaai lagal. ^d ²Ekaatgo Fariesie bhie hoewa raha aur djab oesab dekhies kie Jiesoe ke tjela log ka kare hai, tab bolies: „Ka howe hai? Ie kaam to sabbat ke dien par mienaahie hai!” ³Tab Jiesoe bolies: „Ka, toelog na djaane hai kie Daawied kaun tjiedj karies raha? ⁴Ek dien djab oke bhoekh lagal raha, tab oe Parmeswar ke ghar me gail aur pawietr bret leike aapan saathie log ke sanghe khaais, tjaathe khaalie agwa logan oe bret khaai sakat raha.” ⁵Oe bhie bolies: „Jensaan ke Beta sabbat ke dien ke Prabhoe hai.”

⁶Ek doesar sabbat par Jiesoe partjaar ke ghar me gail siekhaawe. Hoewa ke manai me ek aadmie ke dahiena haath na kamaat raha.

⁷Dharam ke parhal waalan aur Fariesie log thiek se taakat raha kie Jiesoe aadmie ke sabbat ke dien par attjha karat kie na. Tab oesab oke kasoer dei sakat. ⁸Bakie oe oesabke kharaab sotj-bietjaar djaanat raha. Tab oe bemaria se bolies: „Aaw bietj me khara how.” Aadmie oethke khara bhail. ⁹Tab oe sab koi se bolies kie: „Ka, toelog sotje hai kie hamlogke tjaahie sabbat ke dien par bhala kie kharaab kaam kare ke? Aur koi ke barbaad kare kie batjaawe ke tjaahie?” ¹⁰Oe sab koi ke taakies, tab aadmie se bolies: „Aapan haath lapkaaw.” Aadmie lapkaais aur haath attjha hoi gail. ¹¹Bas Fariesie log aur dharam ke parhal waalan bahoet goessaai gail aur apane me baat kare lagal kie oesab Jiesoe se ka karie.

Jiesoe ke baara pathaawal waalan

(Mateas 10:1-4; Markas 3:13-19)

¹²Thora rodj ke baad Jiesoe pahaar par gail praatna kare aur raat bhar Parmeswar se batiaat raha. ¹³Tab djab dien bhail tab oe sab tjela log ke bolaais aur oman se baaraago ke tjoenies. Oe dien se oe iesabke pathaawal waalan bolaais. ¹⁴Oesabke naam raha: Siemon djaun ke Jiesoe bhie Petras bolaawat raha aur okar bhaai Andreas. Aur bhie Jaakobas, Johaanas, Fielepas, Baartolomeas, ¹⁵Mateas, Tomaas, Alfeas ke beta Jaakobas, Siemon kamaasoet waala, ¹⁶Jaakobas ke beta Joedaas, aur Joedaas Eskaariot. Oe Jiesoe ke tjoegalie karat.

d 6:1 Sabbat ke dien soestaai ke dien hai. Parmeswar ke kaanoen me liekhal hai kie oe dien par koi ke na tjaahie kaam kare ke.

Parmeswar ke saktie

(Mateas 4:23-25)

¹⁷Tab Jiesoe aapan baara pathaawal waalan ke saath pahaar par se oetaral. Hoewa par okar dher tjela log raha aur dher manai Joedea diehaat aur Jeroesaalem sahar se aur bhie samoendar ke kienaare ke Tieras aur Siedon sahar se aail raha. ^{18,19}Oesab maangat raha okar partjaar soene aur apane ke attjha karwaawe. Okare me Parmeswar ke saktie raha aur oe sabke attjha karies. Ohie se sab koi maangat raha oke tjhoewe. Aur dje ke bhoet sataawat raha, oesab tjhoetkaara paais.

Jiesoe ke baat aapan tjela log khaatien

(Mateas 5:1-12)

²⁰Tab Jiesoe aapan tjela log ke taakke bolies: „Soekhie rahie djekar diel garieb hai. Parmeswar toelogke raadj tjalaaiga. ²¹Soekhie rahiehe djab toelogke diel bhoekh se rahe hai. Parmeswar toelogke diel bhariega. Aur djab toelog ab rowe hai, tab toelog bhie soekhie hai. Baad me toelog hasiehe. ²²Djab manai log toelogke iensaan ke Beta ke tjela howe ke kaaran djaran kärke khaderie, gariaai aur tor bedjatie karie, tab toelog soekhie rahiehe. ²³Oesabke baap-daada logan Parmeswar ke sanesian se aisane karies raha. Toelogke swarag me biesaal ienaam mieliaga. Ohie se oe dien par bahoet khoesie rahiehe! ²⁴Dhanie logan, batjaaieke rahoe. Toelogke abbe sab tjiedj hai. Bakie ek dien toelog doekh

me rahiehe. ²⁵Djab toelogke diel doenia ke tjiedj se bharal hai, tab toelog baad me bhoekha rahiehe. Aur djaun log ab hase hai, toelog doekh ke tem me roihe. ²⁶Djab sab koi tor biese me barhia batiaai, tab batjaaieke rahoe. Oesabke baap-daada logan djoettha sanesia log ke biese me bhie barhia se batiaat raha. Bakie oelogke oeppar moesiebat aai gail.”

Jiesoe ke tjela ke tjaal-tjalan

(Mateas 5:38-48; 7:12)

²⁷Jiesoe bolies: „Djab toelog hamaar baat soeniehe tab aapan doesman ke pjaar kar aur dje toke djare hai, okar bhalaai kar. ²⁸Aasier-baat de dje toke saraape hai, aur okar khaat praatna kar djaun tor bedjatie kare hai. ²⁹Djab koi tor gaal par ek djhaapar maarie, tab ekwa alang bhie maaran deihe. Aur djab koi tor ek djora kapra lei lei, tab ekwa djora bhie dei deihe. ³⁰Dje tose koetjh maangie, oke dei deihe. Aur djab koi tor koetjh lei lei, tab phien se na mangiehe. ³¹Djaise toe maange hai kie manai log tore saath rahe, oisane toke tjaahie oesabke saath rahe ke.

³²Djab toe khaalie oe manai log ke tjahiehe djaun toke tjaahie hai, tab toe attjha kaam na kare hai. Paapie logan to bhie tjaahie hai djaun log oesabke pjaar kare hai. ³³Aur djab toe khaalie bhalaai kariehe djaun tor bhalaai kare hai, tab toe bhala kaam na kare hai. Paapie logan to bhie khaalie bhalaai kare hai djaun oesabke aisane kare hai. ³⁴Aur djab toe koi se lena-dena kariehe otane paawe

khaatien, tab toe koetjh barhia kaam na kare hai. Paapie logan to aisane kare hai.

³⁵Bakie toeloge tjaahie aapan doesman ke pjaar kare ke aur sahaara dewe ke. Toeloge tjaahie lena-dena kare ke biena koetjh paawe khaatien. Tab toeloge dher ienaam mieliega aur toelog sab se maahaan Parmeswar ke larkan rahiehe. Oe niemakharaam aur kharaab manai ke bhalaai kare hai. ³⁶Ek doesare ke daaja kar djaise Pieta Parmeswar bhie daaja kare hai. ³⁷Koi ke oeppar faisala na kar, tab toeloge oeppar koi na faisala kariega. Koi ke kasoer na de, tab koi toeloge kasoer na deiga. Doesare ke maaf kar de, tab toeloge bhie tjhama mieliega. ³⁸Doesar koi ke dher deihe, tab toke ose djaada mieliega. Djetane toelog koi ke naapke deihe, oisane toeloge mieliega.”

Phaitj aur tjaila

(Mateas 7:1-5)

³⁹Jiesoe ek matlab ke kaahaanie bataawe lagal kie: „Ek andha djab doesar andha ke tjalaai, tab doeno petie me gier djaai. ⁴⁰Ekgo tjela aapan barkwa se barka thoro hai? Bakie djab oe sab tjiedj siekh tjoekiega, tab oe aapan barkwa ghat rahiega. ⁴¹Djab toelog aapan bhaai ke aakhie me ekgo phaitj dekhe hai, tab kaahe ke aapan aakhie ke tjaila na dekhe hai? ⁴²Djab tor aakhie me ekgo tjaila hai, tab toe aapan bhaai se na bol sake hai: ‘Laaw ham tor aakhie me se phaitj niekaar dei.’ Dhokhaabaadj logan! Pahiele aapan aakhie me ke

tjaila niekaar, tab toe aapan bhaai ke aakhie me ke phaitj niekaare sakiehe.”

Barhia aur kharaab phal

(Mateas 7:16-20; 12:33-35)

⁴³Oe bhie bolies: „Ekgo barhia per kharaab phal aur ekgo kharaab per barhia phal na dewe hai. ⁴⁴Toe ekgo per ke okar phal se tjienh sake hai. Ekgo kaata waala per me se to amroed kie to aam na toera hai. ⁴⁵Aisane bhie ekgo barhia aadmie ke diel me se barhia tjiedj nieksie, aur ekgo kharaab manai ke diel me se kharaabie. Djaun tjiedj se koi ke diel bhalar hai, ohie okar moeh me se nieksie.”

Doei rakam ke ghar

(Mateas 7:24-27)

⁴⁶Oe bolies: „Toelog kaahe ke hamme ‘Prabhoe djie’ bolaawe hai aur tabbo hamaar baat na soene hai? ⁴⁷Har ek djaun hamaar lage aai aur hamaar baat soenke karie, ham toeloge dekhaab oe kekar ghat lage hai. ⁴⁸Oe ekgo aadmie ghat hai djaun gahier khodke aapan ghar ek barka patthar par banaais raha. Tab djab nadie tjahar gail aur halfa ghar par maaries, tab ghar na gieral. Oe to bahoet djabar se banaawal raha. ⁴⁹Bakie dje hamaar baat soenke aur na karie, oe ekgo aadmie ghat hai djaun aapan ghar djabar se na banaais hai. Tab djab nadie ke halfa okar ghar par maaries, tab ghar ekdam se naas hoi gail.”

Kaise soerdjaatie ke barkwa ke goelaam attjha bhail

(Mateas 8:5-13)

7 Tab djab Jiesoe ie sab baat bol tjoekal raha, tab

oe Kaapernaum sahar me gail.

²Hoewa par ek Roma ke soerdjaatie ke barkwa rahat raha. Okar ekgo goelaam bahoet bemaar raha aur mare par raha. Barkwa oke bahoet tjaahat raha.

³Tab djab oe Jiesoe ke biese me soenies, tab ekaatgo sahar ke barkwan ke pathaais poetjhe ke kie: „Prabhoe djie, aap aai sake hai hamaar goelaam ke batjaawe khaatien?” ⁴Tab djab oesab Jiesoe ke paas pahoetjal, tab bolies kie: „Oe bhaai bahoet attjha aadmie hai. Hamlog bientie kariela kie toe okar goelaam ke attjha karo. ⁵Oe hamlogke djaatie ke pjaar kare hai aur hamlogke partjaar ke ghar banwaais hai.”

⁶Tab Jiesoe oesabke saath gail. Bakie djab oe abbe ghar lage na pahoetjal raha, tab barkwa ekaatgo sanghatian ke pathaais bole ke: „Prabhoe djie, aap na aawo. Ham ie laaik na baatie kie aap hamaar ghar me aaw. ⁷Hamme hiau na hai aapke paas aawe ke. Khaalie ek baat bol de, tab hamaar goelaam attjha hoi djaaigna. ⁸Hamse auro oetja dardja waalan hai aur hamaar nietje bhie soerdjaatie hai. Ham ekgo se boliela: ‘Dja!’ tab oe dja hai, aur ekwa se: ‘Aaw!’ tab oe aawe hai. Aur ham aapan goelaam se boliela: ‘Ie tjiedj kar’ tab oe kare hai. Ohie se ham djaaniela kie tor ek baat se hamaar goelaam attjha hoi djaaigna.” ⁹Tab Jiesoe ie baat soenke atjambho hoi gail aur ghoemke manai log se bolies: „Ham toelogs bataaila kie ham Israel ke djaatie me aisan bieswaas kabhie na pailie hai.”

¹⁰Aur djab barkwa ke sanghatian okar ghare lautke aail, tab dekhies kie goelaam ekdam attjha hoi gail hai.

Naain ke naudjawaan

¹¹Thora dien baad Jiesoe Naain sahar gail. Okar tjela log aur dher doesar manai okare saath gail. ¹²Tab djab oe sahar ke nagietj pahoetjal, tab dekhies kie sabhan ekgo naudjawaan ke lahaas sahar se bahare ledja hai. Oe ekahie betwa raha aur maai wiedhwa raha. Dher manai log okare saath sahar me se djaat raha mattie dewe. ¹³Tab djab Prabhoe maai ke rowat dekhies, tab oke bahoet daaja lagal aur ose bolies: „Na row.” ¹⁴Aur oe nagtjaaie tjieta tjhoeis. Tab tjietla ledjaawe waalan roek gail. Tab oe naudjawaan se bolies: „Beta, ham tose boliela, oeth.” ¹⁵Naudjawaan oethke baith gail aur batiaai lagal. Tab Jiesoe oke okar maai ke saup deis. ¹⁶Tab sab manai ghabaraai gail aur Parmeswar ke goen gaawe lagal kie: „Parmeswar hamlogke khaatien ekgo barka sanesia pathaais hai! Oe aapan djaatie ke jaad kare hai.” ¹⁷Ie baat Israel des bhar me aur aas-paas me phail gail.

Jiesoe aur Johaanas dopoe kare waala

(Mateas 11:2-19)

¹⁸Johaanas dopoe kare waala ke tjela log gail ose ie sab tjiedj bataawe. ¹⁹Tab oe doeigo ke bolaaie pathaais Prabhoe Jiesoe se poetjhe ke kie: „Tohie Parmeswar ke aane Waala baate, kie ek doesar waala aaigna?” ²⁰Oe doeno Jiesoe

ke paas aaïke bolies: „Johaanas dopoe kare waala poetjhe hai kie tohie aane Waala baate, kie hamlogke tjaahie doesar koi ke agore ke?” ²¹ Ohie tem par Jiesoe dher bemarian ke attjha karat raha aur oesabke doekh aur bhoet se tjhoetkaara dewat raha. Oe bhie dher andha ke aakhie attjha karat raha. ²² Tab oe bolies: „Dja Johaanas se bataai de kie toelog kaun tjiedj dekhle aur soenle hai. Andha log dekhe lage hai, loendj waalan tjale hai, korhia log safa karal dja hai, bahiera log soene lage hai, maral log djienda hoi dja hai. Aur dje dje djaane hai kie biena Parmeswar se oelog diel ke garieb hai, oelog khoes khabar soene hai.” ²³ Aur ose bol de kie: „Dje aapan bieswaas hamare me pakarle rahiega, oe soekhie hai.”

²⁴ Tab djab Johaanas ke sanesia logan laut gail raha, tab Jiesoe manai log se Johaanas ke biese me bataawe lagal. Oe bolies: „Djab toelog maidaan me gaile rahiele Johaanas ke partjaar soene, tab kaun rakam aadmie ke maangat rahiele dekhe? Djaun narai ghat hauwa se hiele hai? ²⁵ Toelog ke ke djaat rahiele dekhe? Ekgo aadmie ke djaun biesaal kapra pahiene hai? Djaroe na! Manai log djaun biesaal kapra pahiene hai aur dhan me rahe hai, oelog maidaan me na rahe hai, bakie raadja ke mahal me. ²⁶ Tab toelog kaisan aadmie ke maangat rahiele dekhe? Ek Parmeswar ke sanesia ke? Ha, ham toelogse boliela kie toelog ek Parmeswar ke sanesia se auro barka aadmie ke dekhle hai. ²⁷ Johaanas

ke biese me Parmeswar ke poestak me liekhal hai kie:

‘Ham aapan kamkarta tore aage pathaabe manai log ke diel tjaar kare ke.’

²⁸ Ab talak Johaanas se auro barka koi na paida bhail hai. Bakie djab se Parmeswar soeroe karies hai manai ke diel me raadj tjalaawe ke, tab se tjhotkwan ose auro barka hai.

²⁹ Djab sab djaatie log aur bhie baimaan djoetie ke paisa lewe waalan Johaanas ke partjaar soenies, tab oelog dopoe karwaais. Oelog sotjies: ‘Oe Parmeswar ke baat batia hai aur okar baat satj hai.’ ³⁰ Bakie Fariesie log aur dharam ke kaanoen ke parhal waalan na maangat raha Johaanas ke partjaar soene aur ose dopoe karwaawe.

³¹ Toelog djaane hai kie ie tem ke manai logan kaisan hai? ³² Oesab djaise tjhota larkan hai, djaun badjaar me baithke apane apane me gohoraawe hai: ‘Hamlog baadja badjailie aur toelog na mangle naatje. Tab hamlog marnie ke giet gailie aur toelog na mangle rowe!’

³³ Aisane Johaanas dopoe kare waala aail aur kamtie khaat raha aur khaalie paanie piejat raha. Tab toelog bolle: ‘Okare oeppar bhoet hai.’ ³⁴ Tab iensaan ke Beta aail aur khaai piejat raha djaise toelog. Tab toelog bolle: ‘Dekh, oe ketana khabboe aur piejekkar hai. Aur oe baimaan djoetie ke paisa lewe waalan aur doesar paapie log ke sanghatia hai!’ ³⁵ Bakie dje Parmeswar me bieswaas karie, oe aapan tjaal-tjalan dwaara okar gjaan dekhaaiga.”

Kamtie kie to bahoet prem

³⁶Ek dien ekgo Siemon naam ke Fariesie Jiesoe ke bolaais bhodjan kare khaatien. Jiesoe okar ghare gail aur ekgo pierha par let gail tafra ke lage.^e ³⁷Tab oe sahar ke ek tihatjoendar aail. Djaise oe soenies kie Jiesoe Fariesie ke ghar me hai, oisane oe ek alabastar ke botal mahakauwa leike bhiettar aail. ³⁸Tab oe Jiesoe ke gor lage khara hoike rowe lagal. Oe aapan aas se okar gor bhiedjaai deis, tab aapan baar se potjhe lagal. Aur gor par tjoemma deis aur mahakauwa lagaai deis. ³⁹Djab Siemon dekhies kie ka howe hai, tab oe sotjies kie: „Djab Jiesoe Parmeswar ke sanesia rahat, tab oe djaanat kie auratia paapie hai.” ⁴⁰Tab Jiesoe ose bolies: „Siemon, ham maangiela tose ek baat bataawe.” Tab oe bolies: „Maastar djie, bolo.”

⁴¹Tab oe ek tjhota khiessa kahe lagal kie: „Doeigo aadmie ekgo dhanie aadmie ke lage kardja raha. Ekgo ke tjaahat raha paan sau tjaanie ke paisa bhare ke aur ekwa ke patjaas. ⁴²Bakie oesabke otana paisa na raha. Ohie khaatien dhanie aadmie bolies: ‘Ab toelog aapan kardja na bhariehe.’ ”

Aur oe Siemon se poetjhies kie: „Oe doeno me se kaun waala dhanie aadmie ke auro djaada tjaahiega?”

⁴³Tab Siemon bolies: „Hamme djana hai djekar kardja dher raha.” Tab oe bolies: „Toe thiek bolle.”

⁴⁴Tab oe ghoemke aurat ke taakies aur Siemon se bolies: „Toe oke

dekhe hai? Djab ham tor ghare ailie, tab toe hamaar gor na dhowaile, bakie ie aapan aas se hamaar gor bhiedjaaie aapan baar se potjhies hai. ⁴⁵Aur djab ham tor dwaar par ailie, tab toe hamme aapan gale na lagaile. Bakie djab se ham bhiettar ailie, ie aurat eksoer hamaar gor par tjoemma dewat raha. ⁴⁶Toe hamaar moerie me tel na lagaile, bakie ie aurat mahanga tel hamaar gor me lagaais hai. ⁴⁷Ham tose boliela kie oke sab paap ke tjhama miel gail hai. Ohie se oe hamke etana pjaar dekhaais. Bakie dje ke kamtie tjhama mielal hai, oe kamtie prem dekhaawe hai.” ⁴⁸Aur oe aurat se bolies: „Toke tjhama miel gail hai.” ⁴⁹Tab nautaharian aapan man me sotje lagal kie: „Je ke hai paap ke tjhama dewe waala?” ⁵⁰Bakie Jiesoe aurat se bolies: „Tor bieswaas dwaara toe batj gaile hai. Soekh se djaihe aur sjaantie me rahiehe.”

Kaun aurat logan Jiesoe aur okar tjela log ke sewa karat raha

8 Koetjh dien hoi gail tab Jiesoe aapan baara tjela ke saath sahar sahar aur gaaw gaaw djaat raha khoes khabar bataawe kie Parmeswar maange hai manai ke diel me raadj tjalaawe. ²Oesabke saath bhie koetjh aurat raha. Oman se ekaat djane bhoet se tjoetkaara paais raha, aur ekwan bemaarie se attjha hoi gail raha. Jiesoe Magdaala sahar ke Maria ke oeppar se saatgo bhoet hataais raha. ³Aur Koesaas ke aurat Johaana bhie

e 7:36 Oe des me sab koi pierha par letke bhodjan karat raha.

oesabke saath raha. Okar aadmie raadja Herodes ke dhan-daulat ke kaar-baar karat raha. Ekgo Soesaana naam ke aurat raha aur dher doesar waalan. Oelog Jiesoe aur okar baaraago tjela ke aapan samaan se sewa karat raha.

Dhaan tjhiete ke kaahaanie

(Mateas 13:1-23; Markas 4:1-20)

⁴Ek dien djab har ek sahar se dher manai log Jiesoe ke paas aail raha, tab oe ekgo matlab ke kaahaanie bataawe lagal. ⁵Bolies: „Ekgo khetiar raha. Ek dien oe gail dhaan tjhiete. Tab djab koetjh bia rasta par gieral, tab katjaraai gail aur tjierai log kha leis. ⁶Koetjh patthar waala djamien par gieral. Ghaam bahoet tedj raha, aur djab bia djame lagal, tab komalaai gail. ⁷Koetjh djhalaasie me gieral aur okare sanghe barka howe lagal. Tab djhalaasie tjhota plansoe ke dabaai deis. ⁸Aur koetjh bia barhia djamien par gieral. Djab barhal aur pakal, tab sau goena phal deis.”

Aur Jiesoe gohoraaie bolies: „Dje ke kaan hai oke tjaahie soene kel!”

⁹Tab okar tjela log poetjhies: „Je kaahaanie ke matlab ka hai?” ¹⁰Tab oe bolies: „Parmeswar toelogke deis hai samdjhe ke kaise oe doenia me aapan raadj tjalaawe hai. Bakie doesarkwan khaatien ie sab baat matlab ke kaahaanie me tjhiopal hai djeme oesab dekhe aur soene, bakie na samdjhe. ¹¹Attjha, soen. Bia djaise Parmeswar ke baat hai.

¹²Rasta par ke tjhietal bia manai ke diel me gieral djaun Parmeswar ke sanesa soene hai. Bakie saitaan toerant aaie oe sanesa niekaar

lewe hai. Oe na maange hai kie oesab Parmeswar me bieswaas kare aur okar goessa me se batj djaai. ¹³Aur patthar djamien hai djaise manai djaun Parmeswar ke sanesa khoesiaalie se soene hai. Bakie oesabke bieswaas tjhota hai. Patthar par khaalie thora se mattie hai. Ohie se oesab thora dien khaatien bieswaas kare hai, aur djab oesab adjmaawal djaaigna, tab aapan bieswaas tjhor dewe hai. ¹⁴Djhalaasie hai djaise manai ke diel djaun Parmeswar ke baat soene hai aur koetjh dien khaatien kare hai. Bakie oesab rodj ke kaar-baar, dhan-daulat aur maudj manaawe me aapan dhiaan lagaawe hai. Ie rakam se oesabke bieswaas be-kaamiel hoiga. ¹⁵Barhia djamien par tjhietal bia manai ke diel me gieral djaun Parmeswar ke baat soene hai aur sattja diel se pakarle rahe hai. Aur oelogke tjaal-tjalan attjha hai.”

Tjieraag tope ke kaahaanie

(Markas 4:21-25)

¹⁶Jiesoe ekgo doesar matlab ke kaahaanie bataais. Bolies: „Koi na tjieraag baarke tope hai loekwaawe khaatien, bakie oeppar dhare hai djeme sab koi ke dekhaai. ¹⁷Koetjh na topal hai djaun na dekhaai djaaigna. Aur koetjh na tjhiopal hai djaun na djanaai djaaigna. ¹⁸Ohie khaatien toelogke tjaahie dhiaan lagaaike hamaar baat soene ke. Dje thiek se soenies hai, Parmeswar oke auro gjaan deiga. Aur dje na thiek se soenies hai, djaun tjiedj oe sotje hai kie oe samdjhe hai, ohoe tjhienaai djaai.”

Jiesoe ke maai aur bhaai log

(*Mateas 12:46-50; Markas 3:31-35*)

¹⁹Djab Jiesoe aapan tjela log ke ie sab tjiedj siekhaawat raha, tab okar maai aur bhaai log aail. Oesab maangat raha oke dekhe. Bakie hoewa par etana dher manai log raha kie oelog okar lage na djaai paais.

²⁰Tab ek djane ose bolies: „Tor maai aur bhaai log bahare khara hai aur maange hai toke dekhe.” ²¹Tab oe bolies: „Hamaar maai aur bhaai log hai djaun Parmeswar ke baat aapan kaan se soene hai aur bhie kare hai.”

Aandhie-toefaan

(*Mateas 8:23-27; Markas 4:35-41*)

²²Ek dien Jiesoe aapan tjela log ke saath ekgo bot me gail, aur oesabse bolies: „Aaw tjalie nadie ke oepaar.” Oesabhan gail. ²³Djaite me Jiesoe bot me soet gail. Tab atjakke me ekgo etana barka aandhie aail kie bot me paanie bhar gail, aur tjela log ke bahoet dar lagal. ²⁴Tab oesab Jiesoe ke djagaawe lagal aur bolies: „Maastar djie, djaago, hamlog doebielal!” Tab oe djaagal aur oethke aandhie aur halfa ke daatke bolies: „Roek dja!” Aandhie-toefaan roek gail aur paanie dhiera hoi gail. ²⁵Aur Jiesoe aapan tjela log se bolies: „Toelogke bieswaas kaaha hai?” Bakie sabhan ghabaraaike aur atjambho hoike apane me poetjhe lagal kie: „Ie aadmie ke hai kie aandhie-toefaan aur paanie ke mienaahie kare hai, aur oesab okar baat soen lewe hai?”

Jiesoe Geraasa des me

(*Mateas 8:28-34; Markas 5:1-20*)

²⁶Tab Jiesoe aapan tjela log ke sanghe samoendar ke habara

kaatke Geraasa des me pahoetjal. Oe des Gaalielea diehaat ke oepaar hai. ²⁷Djab oe bot me se niekaral tab ekgo aadmie oke bhetaail. Oke bhoet log pakaries raha. Oe dher rodj se koerta na pahienat raha aur bhie ghar me na rahat raha, bakie pahaar ke kabar ke hol me. ^{28,29}Bhoet log oke dher dafe kahoe ghietj leis raha. Tab gaaw ke manai log okar haath gor baanhke oke rakhaawat raha. Bakie oe hardam ketie ke toer dewat raha, aur bhoet log oke djabar-djastie se soen-saan djagaha me ledjaat raha.

Tab djab oe Jiesoe ke dekhies, tab tjiellaaike okare aage gier paral. Tab Jiesoe bhoet log se bolies: „Aadmie ke tjhor de!” Tab aadmie bolies: „Toe sab se maahaan Parmeswar ke Beta Jiesoe baate! Hamse aur tose kaun kaam hai? Ham bienaai kariela kie toe hamme na sataaw.” ³⁰Tab oe poetjhies: „Tor ka naam hai?” Tab aadmie bolies: „Dher.” Okar oeppar to dher bhoet log raha. ³¹Aur oesab Jiesoe se bienaai karies: „Hamlogke gahiera petie me na band kar!”

³²Oe tem par pahaar par dher soewar khaana khodjat raha. Tab bhoet log Jiesoe se bienaai karke poetjhies: „Hamlogke soewar me djaain de.” Tab oe hoekoem deis. ³³Tab bhoet log aadmie ke oeppar se niekarke soewarwan ke oeppar gail. Bas soewar pahaar par se dhaurke paanie me gierke mar gail.

³⁴Tab soewar ke tjaraawe waalan djab dekhies kie ka howe hai, tab haalie se bhaagke gail sahar me aur hoewa ke aas-paas me bataais kie ka bhail hai. ³⁵Tab manai log

soenke Jiesoe lage aail aur aadmie ke dekhies djaun me se bhoet log niekar gail raha. Oe Jiesoe ke gor lage baithal raha. Okar moerie thiek raha aur oe kapra pahienies raha. Ie tjiedj dekhke sahar ke manai ghabaraai gail. ³⁶Tab djaun manai dekhies raha, oesab bataais Jiesoe kaise aadmie ke attjha karies raha. ³⁷Tab djab hoewa ke manai soenies, tab etana deraai gail kie Jiesoe se bolies: „Toe hia se tjal djaai sake hai?” ³⁸Tab aadmie djaun attjha hoi gail raha, oe Jiesoe se poetjhies: „Maastar djie, ham tor saath djaai sakiela?” ³⁹Bakie oe bolies: „Na, dja aapan ghare aur hoewa par sab koi se bataai de kie Parmeswar tor khaatien ka karies hai.” Aadmie gail aur sahar bhar me bataais. Aur Jiesoe bot me gail laute khaatien.

Jaairas ke bietia aur bemaar aurat

(Mateas 9:18-26; Markas 5:21-43)

⁴⁰Tab djab Jiesoe Gaalielea diehaat me pahoetjal, tab hoewa par dher manai oke agorat raha. ⁴¹Ekgo Jaairas naam ke aadmie bhie aail raha. Oe hoewa ke partjaar ke ghar ke ekgo barkwa raha. Oe Jiesoe se bolies: „Ham tor gor gierela, aaw hamaar ghare tjal. ⁴²Hamke khaalie ek bietia hai. Oe baara baries ke hai aur mare mare hoi gail hai.” Jiesoe toerant okar saath djaai lagal, bakie manai log okar rasta tjhaup leis.

⁴³Djhoend me ekgo bemaar aurat raha. Oke baara baries se khoen gierat raha. Ekko daaktar oke na attjha kar paawat raha. ⁴⁴Tab oe paatjhe se Jiesoe ke kapra tjhoei

leis aur toerant okar khoen band hoi gail.

⁴⁵Tab Jiesoe bolies: „Ke hamke tjhoeis hai?” Tab djab sab koi bole lagal: „Ham na tjhoeilie,” tab Petras bolies: „Maastar djie, sab alang se manai log toke dhakele hai.” ⁴⁶Bakie oe bolies: „Na, kauno hamme tjhoeis hai attjha howe khaatien. Hamare me se to saktie niekaral hai.” ⁴⁷Tab djab aurat samdjhies kie Jiesoe djaan gail, tab kaapat okar paas aail. Aur okar gor gierke sab koi ke aage bataawe lagal oe kaahe ke oke tjhoeis raha aur kaise ohie samai par oe ekdam se attjha hoi gail raha. ⁴⁸Tab oe bolies: „Betie, na ghabara, tor bieswaas dwaara toe attjha bhaile hai. Sjaantie se dja.”

⁴⁹Tab djab Jiesoe abbe batiaite raha, tab Jaairas ke ghar se koi aaieke ose bolies: „Tor bietia mar gail hai. Ab Maastar djie se bol de aur aage kausies na kare.” ⁵⁰Bakie Jiesoe ie baat soenke bolies: „Bhaai, na dera. Khaalie bieswaas kar aur tor bietia batj djaaiiga.” ⁵¹Tab oesabhan aaieke marnie ke ghare pahoetjal. Hoewa par Jiesoe khaalie Petras, Johaanas, Jaakobas aur larkie ke maai-baap ke apane sanghe bhiettar lei leis.

⁵²Hoewa par dher miela piet-pietke rowat raha. Bakie oe bolies: „Toelog aise na row. Larkie na maral hai, oe soete hai.” ⁵³Tab sabhan ke hasie aail. Oesab to djaanat raha kie larkie mar gail hai. ⁵⁴Bakie Jiesoe okar haath pakarke gohoraais: „Betie, oeth!” ⁵⁵Larkie ke praan phien okare me aail aur oe toerant khara hoi

gail. Tab Jiesoe bolies: „Oke koetjh khaaik dei de.”⁵⁶ Okar maai-baap bahoet ghabaraai gail. Bakie Jiesoe oesabse bolies: „Toelog koi se na bataihe ka bhail hai.”

Jiesoe kaise aapan baaraago tjela log ke bhedjaais

(Mateas 10:5-15; Markas 6:7-13)

9 Ekaat rodj baad Jiesoe aapan baara pathaawal waalan ke apane lage bolaais. Oe oelogke saktie aur hoekoem deis manai log se bhoet ke hataawe ke aur bemarian ke attjha kare khaatien.² Tab oesabke bhedjaais Parmeswar ke raadj ke ailaan kare ke aur bemarian ke attjha kare ke.³ Oe bolies: „Djab toelog djaihe tab apane sanghe danda, thailie, bret aur paisa na leihe, koetjh na. Aur doesara soth bhie na leihe.”⁴ Djab toelog ek ghar me pahoetjhe, tab hoewa rahiehe djab talak oe sahar me se na djaihe.⁵ Aur djab ek sahar ke manai toelogke na maangie, tab hoewa ke dhoer aapan gor me se djhaarke oe sahar me se tjai djaihe. Tab oelog samdjhiege kie oelogke kasoer hai kie oesab Parmeswar ke baat na maange hai soene.”

⁶ Pathaawal waalan tjai gail aur gaaw gaaw sahar sahar gail Parmeswar ke khoes khabar bataawe aur bhie bemarian ke attjha kare khaatien.

Raadja Herodes ke sotj Jiesoe ke

biese me

(Mateas 14:1-12; Markas 6:14-29)

⁷ Oe tem Herodes Gaalielea diehaat me raadj tjalaawat raha.

Djab oe soenies kie Jiesoe aur okar baara pathaawal waalan kaun kaam kare hai, tab na djaanies ka sotje ke. Koi to bolies kie: „Jiesoe Johaanas dopoe kare waala hai. Oe djie oethal hai.”⁸ Aur koi bolies kie: „Parmeswar ke sanesia Elia lautke aail hai.” Phier doesar koi bolies: „Parmeswar ke ek doesar sanesia djie oethal hai.”⁹ Bakie Herodes bolies: „Johaanas dopoe kare waala ke ham gatai katwailie hai, tab ie kaun hai djaun ke biese me ham etana atjambho tjiedj soeniela?” Aur oe kausies karat raha Jiesoe se bheth kare ke.

Bhodjan paatj hadjaar logan khaatien

(Mateas 14:13-21; Markas 6:30-44; Johaanas 6:1-14)

¹⁰ Tab baara pathaawal waalan lautke aail aur Jiesoe se bataais kaun tjiedj karies raha. Tab Jiesoe oelogke Betsaaida sahar lage legail oelogke sanghe akele rahe khaatien.¹¹ Bakie manai log djaan gail aur okare pietjha pakaries. Tab djab oe dekhies, tab oesabke aapan lage bolaais aur Parmeswar ke raadj ke biese me samdjhaais. Aur oe bemarian ke attjha karies.

¹² Tab djab sandjha howe lagal, tab tjela log okar lage djaaie bolies kie: „Maastar djie, toke tjaahie ie sab manai ke pathaai dewe ke koetjh doer gaaw me. Saait sabhan hoewa par khaaik-paanie aur rahe ke djagaha paai. Hia par to koi na rahe hai.”¹³ Bakie oe bolies: „Oesabke toelog khaaik de.” Tab oesab bolies: „Hamlogke khaalie paatjgo bret aur doeigo matjharie

hai. Ka, toe maange hai kie hamlog djaai khaaik kienlaai ie sab manai khaatien?" ¹⁴Hoewa par lagbhag paatj hadjaar aadmie raha.

Tab oe aapan tjela log se bolies: „Manai log ke patjaas patjaasgo ekattha baithaai de.” ¹⁵Oesab aisane karies. ¹⁶Tab oe paatj bret aur doi matjharie leike oeppar taakke Parmeswar ke dhanbaad deis. Tab bret aur matjharie toer toerke tjela log ke deis baate khaatien. ¹⁷Tab djab sab koi pet bhar khaai tjoekal, tab sabhan baara baskieta batjal bret batories.

Petras ke gawaahie

(Mateas 16:13-28; Markas 8:27-9:1)

¹⁸Ek dien Jiesoe kahoe gail raha praatna kare khaatien. Okar tjela log okare sanghe raha. Tab oe poetjhies: „Manai logan ka bole hai kie ham ke baatie?" ¹⁹Tab oesab bolies: „Dher log sotje hai kie toe Johaanas dopoe kare waala baate. Aur doesar log bole hai Elia, aur phier koi koi sotje hai kie Parmeswar ke ekgo doesar pahiele ke sanesia djie oethal hai.” ²⁰Tab oe poetjhies: „Aur toelog ka sotje hai kie ham ke baatie?" Tab Petras bolies: „Toe Parmeswar ke Kriest baate.” ²¹Tab oe bolies: „Soen! Ie baat koi se na bataihe.” ²²Oe bolies: „Jensaan ke Beta ke dher doekh sahe ke pariega. Djaatie ke barkwan aur barka agwan aur dharam ke parhal waalan oke na maangiega. Oesab oke marwaai dhaariega aur tiesara rodj oe phier se djie oethaawal djaaiiga.”

²³Aur oe sab se bolies kie: „Djab koi hamaar saath maangie aawe,

tab oke na tjaahie apane ke sotje ke, bakie rodj hamaar sanghe aapan doekh oethaawe ke aur hamaar rasta par tjale ke. ²⁴Dje maange hai aapan djiewan apane khaatien bietaawe, oe barbaad hoi djaai. Bakie dje aapan djiewan hamaar khaatien bietaai, oe batjaawal djaaiiga. ²⁵Ek aadmie ke kaun faida hai djab doenia bhar okar hoi djaai aur baad me oe Parmeswar se doer pahoetj djaai? ²⁶Dje hamaar aur hamaar baat ke biese me sarmaai, okar khaat iensaan ke Beta ke bhie saram aai djab oe aapan aur Pieta Parmeswar ke aur okar pawier parie log ke biesaal maahaanta me lautke aai. ²⁷Aur ham toelogle satj boliela kie hia ke ekaat miela na mariega djab talak oesab na dekhiega kie Parmeswar raadj tjalaawe hai.”

Kaise pahaar par Jiesoe ke biesaal andjor dekhaail

(Mateas 17:1-8; Markas 9:2-8)

²⁸Ek hapta baad Jiesoe Petras, Johaanas aur Jaakobas ke leike pahaar par gail praatna kare. ²⁹Praatna karte me okar soerat badal gail aur okar kapra ekdam se oeddjat tjamke lagal. ³⁰Bas atjakke me doi aadmie bahoet biesaal andjor me dekhaail aur Jiesoe se batiaai lagal. Oe doeno Parmeswar ke pahiele ke sanesian Mosas aur Elia raha. ³¹Oesab aapan maahaanta me dekhaail aur apane apane me batiaat raha kaise Jiesoe Jeroesaalem sahar ke bahare mar djaat.

³²Otane der me Petras aur ekwan tjela soet gail raha. Tab

djab djaagal, tab Jiesoe ke biesaal maahaanta aur doei aadmie ke dekhies. ³³Tab djab oe doeno djaai lagal, tab Petras bolies: „Maastar djie, thiek hai kie hamlog hia baatie. Laaw hamlog haldie se tiengo marai banaai, ekgo tor khaatien, ekgo Mosas khaatien aur ekgo Elia khaatien.” Oe ie baat biena sotj-bietjaar karke bolies. ³⁴Batiaite me oesabke ek toekkara baadar tjhaai leis aur djab oe doeno baadar me tjal gail tab tjela log deraai gail. ³⁵Tab baadar me se ekgo aawaadj soenaail: „Ie hamaar Beta hai. Ham oke tjoenlie hai aur toelog okar baat soeniehe.” ³⁶Djab aawaadj soenaail tab khaalie Jiesoe hoewa raha. Koetjh dien lek tjela log koi se na bataais oesab kaun biesaal tjiedj dekhies raha.

Larka ke tjhoetkaara saitaan se

(Mateas 17:14-18,22-23;

Markas 9:14-27,30-32)

³⁷Biehaan bhaile oesab pahaar par se oetaral. Tab ek djhoend manai log Jiesoe ke bhetaail. ³⁸Oman se ekgo aadmie djor se bolies kie: „Maastar djie, ham tor gor gieriel hamaar beta ke aaike dekh de. Oe hamaar ekahie larka hai. ³⁹Hardam ekgo bhoet okar oeppar aai dja hai. Tab oke tjielwaaieke karer kar dewe hai. Aur phetjkoer okar moeh me se niekare hai. Saitaan oke na maange hai tjhore. ⁴⁰Ham tor tjela log se bientie karlie hai oke niekaare ke, bakie oesabhan na kar paais.” ⁴¹Tab oe bolies: „Toelog ketana bebieswaasie baate aur toelogke sotj ekdam oelta hoi gail hai. Hamke

tjaahie kab talak toelogke saathe rahe ke aur toelogke tjaal-tjalan sahe ke?” Oe aadmie se bolies: „Hia laaw aapan beta ke.” ⁴²Tab djab baap aapan larka ke liaais, tab bhoet oke karer karke patak deis. Bakie Jiesoe saitaan ke daatke bhagaai deis aur larka ke attjha karke okar baap ke dei deis.

⁴³Sab koi ghabaraai gail kie Parmeswar ketana maahaan hai. Tab djab oesab etana atjambho hoi gail raha, tab Jiesoe aapan tjela log se bolies kie: ⁴⁴„Toelogke tjaahie ie baat aapan man me dhar lewe ke kie iensaan ke Beta manai ke haath me saup dewal djaaiga.” ⁴⁵Bakie tjela log ie baat ke matlab na samadjh paais aur oesabke hiau na paral Jiesoe se poetjhe ke.

Sab se nietja waala sab se barka hai

(Mateas 18:1-5; Markas 9:33-37)

⁴⁶Tjela log me soemmat na raha kie oelog me se kaun waala sab se barka hai. ⁴⁷Bakie Jiesoe djaanat raha kie oesab ka sotje hai aur aapan lage ekgo tjhota larka khara karies. ⁴⁸Tab oe bolies: „Dje aisan tjhota larka ke apana lei, oe hamme apana lei. Aur dje hamme apana lewe hai, oe hamaar pathaawe Waala ke apana lewe hai. Dje toelog me se maange hai sab se nietja waala rahe, ohie barka hai.”

Jiesoe ke saath dewe

(Markas 9:38-40)

⁴⁹Tab Johaanas bolies: „Maastar djie, hamlog dekhlie kie ekgo aadmie tor naam leike bhoet niekaare hai. Bakie oe tor saath na tjale hai. Ohie se hamlog oke datlie

kie: 'Ie tjiedj toke na tjaahie kare ke.' " 50 Bakie oe bolies: „Oke karan de. Dje hamlogke kaam me laat na maare hai, oe hamlogke saath dewe hai.”

Saamaaria des ke gaaw ke aadmie

51 Djab Jiesoe ke tem nagtjaail swarag me lei lewal djaai ke, tab oe djaanke Jeroesaalem sahar djaai lagal. 52 Oe ekaat sanesia ke agwe se pathaai deis raha. Oesab djaaike ekgo Saamaaria des ke gaaw me pahotjal aur gail ek djagaha khodje djaaha Jiesoe raat me rahie sakat. 53 Bakie hoewa ke manai na maangat raha oke djagaha dewe rahe khaatien.^f Oesab bolies kie: „Oe Jeroesaalem dja hai, oe hia na rahie sake hai.” 54 Tab Johaanas aur Jaakobas bolies: „Maastar djie, toe maange hai kie hamlog swarag ke aagie oelogke oeppar gieraai?” 55 Bakie oe ghoemke oe doeno ke mienaahie karies. 56 Tab oesab ek doesar gaaw me gail.

Jiesoe ke tjela bane

(Markas 8:19-22)

57 Rasta par koi Jiesoe se bolies: „Tjaahe djaaha toe djaihe, ham maangiela tor saath rahe.” 58 Tab oe bolies: „Djanaawar ke biel hai aur tjierai ke khota hai. Bakie iensaan ke Beta ke ekko rahe ke djagaha na hai.” 59 Oe ek doesar aadmie se bolies: „Hamaar saath aaw.” Tab aadmie bolies: „Maastar djie, ham pahiele aapan baap ke mattie dei sakiela?” 60 Tab oe bolies: „Bestar

kie be-bieswaasie logan maral waalan ke mattie dewe hai. Bakie toe djaaike sagaro partjaar kar kie Parmeswar maange hai manai ke diel me raadj tjalaawe.”

61 Phien tiesara waala bolies: „Maastar djie, ham tor saath djaabe, bakie ham pahiele ghare djaai sakiela bataawe kie ham djaaila?” 62 Tab oe bolies: „Soen, dje soeroe karie har djote ke aur pietjhe taake hai, okar kaam kabhie siedha na djaai. Aisan aadmie Parmeswar ke raadj me kaam kare khaatien be-kaamiel hai.”

Sattargo tjela ke partjaar ke kaam

10 Ekare baad Prabhoe Jiesoe sattargo (70)^g tjela ke tjoenke doi-doi djane se aage pathaai deis sab sahar aur gaaw me djaaha oe apane maangat raha djaai. 2 Oe bolies kie: „Dher manai maange hai Parmeswar ke djaane, bakie dher manai na partjaar kare hai. Ie djanta log djaise pakkal dhaan hai, bakie bakhaar me laawe khaatien kamkartan kamtie hai. Ohie se Parmeswar se praatna kar kie oe auro kamkartan ke aapan khet me pathaawe. 3 Ab toelog dja, ham toelogke bhera ke battja ghat khatarnaak djanaawar ke bietj me pathaaila. 4 Paisa ke thailie aur djhorie na ledjaihe aur dalaila bhie na. Aur toelogke na tjaahie rasta par haal-tjaal poetjhat roeke ke. 5 Aur djab toe kahoe bhiettar aihe, tab boliehe: 'Ie ghar ke manai log ke sjaantie miele.' 6 Aur djab hoewa

^f 9:53 Saamaaria des ke aur Israel des ke manai apane me na batiaat raha.

^g 10:1 Ekaat poeraan poetak me liekhal hai kie bahattargo (72) tjela pathaawal gail.

ke koi sjaantie me maangie rahe, tab sjaantie okar saath rahie. Bakie djab oe na maangie, tab sjaantie tor lage laut aai. ⁷Ohie ghar me rahiehe djaaha ghar waalan tor sjaantie apana leis hai. Hoewa khaihe aur piehe djaun tjiedj oelog toke dei. Ekgo kamkarta ke to tjaahie aapan kamaai paawe ke. Ohie se djaun tjiedj paihe khoesie se lei leihe. Aur ie ghar se oe ghar na djaihe rahe khaat. ⁸Djab toe ekgo sahar me aihe djaaha manai log toke maangie aapan ghare ledjaai, hoewa khaihe djaun toke mielie. ⁹Hoewa ke bemarian ke attjha kariehe aur oe sahar ke manai se boliehe: 'Iesab barka kaam se Parmeswar toelogke dekhaawe hai kie oe maange hai toelogke diel me raadj tjalaawe.'

¹⁰Bakie djab toe ekgo sahar me pahoetjehie djaaha manai log toelogke aapan ghar me na maangie, tab rasta par thara hoike boliehe kie: ¹¹'Toelog na maangat rahiehe hamlogke partjaar soene. Ohie se hamlog ie sahar ke dhoer aapan gor se djhaar deila dekhaawe ke kie hamlogse aur toelogse kaam na hai. Tabbo toelogke tjaahie djaane ke kie Parmeswar ie sahar me barka kaam maangat raha kare samdjhaawe ke kie oe halieje se doenia par raadj tjalaauga.' ¹²Aur ham toelogse boliela kie faisala ke dien par Sodom sahar ke manai log ie sahar se otana dher sadja na paai."

Be-bieswaasie Israel log ke sadja

(Mateas 11:20-24)

¹³Jiesoe bolies: „He Koraasien sahar ke djanta log, toelog

Parmeswar ke sadja paihe! Aur Betsaaida waalan bhie! Ham toelogke sahar me dher atjambho kaam karlie hai. Aur djab ham ie kaam Tieras aur Siedon me kartie, tab hoewa ke manai ohie laage bahoet pastaat aur aapan djiewan badal dewat. ¹⁴Ohie se faisala ke dien par oe doi sahar ke manai toelogse otana dher sadja na paaiga. ¹⁵Aur Kaapernaum ke djanta log, toelog sotje hai kie swarag me ekgo oetja dardja paihe? Tanko na! Toelog maral logan ke djagaha me djaihe!"

¹⁶Aur oe aapan tjela log se bolies kie: „Dje toelogke baat maane hai, oe bhie hamaar baat maaniega. Aur dje toelogke baat na soenie, oe hamaar baat bhie na soeniega. Aur dje hamme aisane nahakaarie, oe hamaar pathaawe Waala ke bhie nahakaarie."

Sattargo tjela ke khoesiaalie

¹⁷Tab djab sattargo tjela lautke aail, tab oesabhan bahoet khoesie raha aur Jiesoe se bolies: „Maastar djie, djab hamlog tor naam kaam me leilie, tab bhoet logan hamlogke baat maan leis." ¹⁸Tab oe bolies: „Ham dekhlie kaise saitaan biedjalie ghat swarag me se giere hai. ¹⁹Saitaan aur bhoet logan djaise saap aur bietjhie hai. Aur soen, ham toelogke hoekoem deilie hai oelogke aur oesabke saathie log ke oeppar djeme oesab toelogke gor ke tare rahe. Ohie se toelogke koetjh na hoi paai. ²⁰Tabbo ie sab se barka tjiedj na hai. Bakie khoesie rahiehe kie toelogke naam swarag me Parmeswar ke poestak me liekhal hai."

Jiesoe ke khoesiaalie

(Mateas 11:25-27; 13:16-17)

²¹Ohie same Pawietr Aatma dwaara oke bahoet khoesiaalie mielal. Oe bolies: „Pieta djie, aap swarag ke aur dhartie ke Prabhoe baate aur ham toke bahoet dhanbaad deila. Aap ie sab baat biedwaan aur parhal aadmie khaatien tjhiepaile, bakie an-parh manai ke dekhailie. Oesab tjhota larkan ghat hai. Ha, Pieta djie, aap to aisane maangat rahiele.”

²²Aur oe manai log se bolies kie: „Hamaar Baap sab tjiedj hamaar oeppar saup deis hai aur koi na djaane hai kie ham ke baatie. Khaalie hamaar Baap djaane hai. Koi bhie na djaane hai kie hamaar Baap ke hai, khaalie ham djaaniela. Aur dje ke ham maangiela aapan Baap ke djanaawe, oe bhie djaan djaaiiga.” ²³Oe aapan tjela log se bolies: „Dje hamaar kaam dekhie aur hamaar baat soenie djaise toelog, oe soekh me rahie. ²⁴Dher Parmeswar ke pahiele ke sanesian aur raadja logan maangat raha hamaar kaam dekhe, bakie oesab na dekhies. Aur oelog maangat raha hamaar partjaar soene, bakie na soenies.”

Hamaar tjienhaar ke hai

²⁵Tab ek dharam ke kaanoen ke parhal waala oethke poetjhies: „Maastar djie, hardam Parmeswar ke saath rahe khaatien hamme ka kare ke tjaahie?” Oe ie baat

poetjhies djaane khaatien kie Jiesoe kaise parhaawat raha. Oe maangat raha oke baat par phasaawe. ²⁶Tab oe bolies: „Kaanoen me ekare biese me kaise liekhal hai? Toelog kaun rakam se parhe hai?” ²⁷Tab parhal waala bolies: „Toke tjaahie Prabhoe Parmeswar ke diel bhar, tan-man aur sab saktie se pjaar kare ke, aur aapan tjienhaar ke apane ghat tjaahie ke.” ²⁸Tab oe bolies: „Toe thiek bolle hai. Djab ie tjiedj kariehe, tab toe hardam Parmeswar ke sanghe rahiele.” ²⁹Bakie aadmie maangat raha apane ke batjaawe aur poetjhies kie: „Hamaar tjienhaar ke hai?”

³⁰Tab oe ek matlab ke kaahaanie se djabaab deis. Bolies: „Ekgo aadmie raha. Oe Jeroesaalem se Jerieko sahar djaat raha. Tab atjakke me daakoe log oke gherke okar sab tjiedj tjhienke oke khoeb maaries. Tab djab aadmie adhmara hoi gail, tab sabhan oke tjhorke bhaag gail.

³¹Etane me ekgo Israel ke dharam ke agwa ohie rasta par se djaat raha. Djab oe nagietje aail aur aadmie ke dekhies, tab ekwa kait se paas hoi gail. ³²Tab ekgo Lewie ke koel^h ke aadmie bhie paas bhail. Aur djab oe betjaara ke dekhies, tab ohoe ekwa kait se paas hoi gail.

³³Ekare baad ekgo Saamaariaⁱ des ke aadmie paas bhail. Aur djab oe adhmara aadmie ke dekhies, tab oke bahoet daaja lagal. ³⁴Bas oe okar paas gail, okar ghaaw wien se safa karies aur tel lagaaike baanh deis. Tab oke

^h 10:32 Lewie ke koel ke aadmie logan Israel ke agwan ke kamkartan raha aur Parmeswar ke mahal ke angana me kaam karat raha.

ⁱ 10:33 Saamaaria des ke manai log Israel log se na batiaat raha.

oethaaike aapan gadaha par ek ghar me legail djaaha oe ek raat kaaties. Hoewa par oe oke dekh-bhaal karat raha. ³⁵Biehaan bhaile oe doi tjaanie ke paisa ghar ke barkwa ke deis aur bolies: "Toe oke sewa kariehe. Aur djab auro paisa lagie, tab djab ham lautab, tab ham toke bharab."

³⁶Aur Jiesoe poetjhies: "Toe ka sotje hai, ie tieno me se ke okar tjienhaar raha?" ³⁷Tab parhal waala aadmie bolies: "Djaun okar sewa satkaar karies hai." Tab oe bolies: "Attjha, dja aur toe aisane kariehe."

Doei bahien

³⁸Ek dien djab Jiesoe aur okar tjela log Jeroesaalem djaat raha, tab oesab ek gaaw me pahoetjal. Hoewa par doi bahien rahat raha. Barka bahien ke naam Maarta raha aur tjhokwa ke naam Maria raha. Tab Maarta Jiesoe ke aapan ghar me bolaais. ³⁹Djab Prabhoe Jiesoe oesabke ghar me raha, tab tjhokwa okar gor lage djaaieke baith gail okar partjaar soene khaatien. ⁴⁰Bakie Maarta sewa kare me bhieral raha. Tab oe Jiesoe lage djaaieke bolies kie: "Maastar djie, toke barhia lage hai kie hamaar bahien sab kaam hamaar par tjhor deis hai? Aap samdjhaai de kie oke tjaahie hamme haath dewe ke." ⁴¹Tab Prabhoe bolies kie: "Are, Maarta, toe dher tjiedj ke biese me sotj kare hai. ⁴²Bakie kamtie, kie to ekahie tjiedj kaamiel hai. Tor bahien ohie tjoenies djaun ose koi na tjhien paaiga."

Praatna ke biese me

(Mateas 6:9-13; 7:7-11)

11 Ek dien djab Jiesoe praatna karat raha, tab ekare baad

okar ek tjela ose poetjhies kie: "Prabhoe djie, hamlogke siekhaaw praatna kare ke djaise Johaanas dopoe kare waala aapan tjela log ke bhie siekhaais hai." ²Tab oe bolies: "Attjha. Djab toelog praatna kariehe tab boliehe kie: 'Pieta djie, sab koi aapke naam pawietr maane, aur aapke raadje aawe. ³Hamlogke aadje ke khaana deihe. ⁴Djaise hamlog aapan kasoerwaar waalan ke maaf kariela, oisane aap hamlogke paap maaf kar deihe. Aur hamlogke laalietj me na paran deihe.'"

^{5,6}Oe praatna ke biese me ek kaahaanie bataawe lagal. Bolies: "Maan le kie tor sanghatia bietj raat me aaike tose poetjhie: 'E bhaai, hamare hia doerie se pahoena aai gail hai aur hamke khaaik na hai. Toe hamme tiengo bret na dei sakiehe?' ⁷Tab maan le kie toe ghar me se boliehe kie: 'Hamlog sab koi soetal baatie. Kamaarie band hai. Ham na oeth sakiela.' ⁸Ham toelogse boliela kie ant me toe aapan saram laatj batjaawe khaatien oethke bret dei deihe.

⁹Aur ham toelogse bhie boliela kie djab toelog Parmeswar se praatna me koetjh mangiehe, tab oe deiga. Khodjat rahiehe, tab toelog paihe. Hardam khoet-khoetaaw, tab oe kamaarie kholiega. ¹⁰Har ek djaun praatna karat rahiega, oke mieliiega. Dje khodjat rahiega, oe paaiga. Aur djaun manai log khoet-khoetaawat rahiega, oelogg khaat kamaarie kholal djaiga. ¹¹Djab ek larka koetjh matjharie maangiega, tab okar baap oke thoro ek saap deiga? ¹²Aur djab oe ek anda maangiega, tab okar baap oke

thoro ek biettjhie deiga? ¹³Toelog tjaathe kharaab baate, tabbo aapan larkan ke attjha tjiedj djaane hai dewe. Toelogke swarag ke Baap tab ketana auro djaada Pawietr Aatma deiga djab koi praatna karke ose maange hai.”

Jiesoe ke saktie saitaan ke oeppar

(Mateas 12:20-30; Markas 3:20-27)

¹⁴Ek dien Jiesoe ekgo aadmie me se ek bhoet niekaaries. Djaise bhoet niekaral, oisane aadmie batiaai lagal. Bhoet oke to na batiaai dewat raha. Tab manai log dekhke bahoet atjambho bhail. ¹⁵Bakie ekaat djane bolies kie: „Oke bhoet ke barkwa Bejelsaboel¹ sahaaita kare hai. Ohie khaatien oe bhoet ke niekaar sake hai.”

¹⁶Doesarkwan oke adhmaawe lagal aur khaalie maangies kie oe Parmeswar ke saktie se koetjh atjambho kaam kare. ¹⁷Bakie oe oesabke kharaab bietjaar djaan gail aur bolies kie: „Har ek raadj djaun baatal hai, oe barbaad hoi djaai. Aisan raadj me sahar ke ek ghar ekwa par gierie. ¹⁸Tab toelog kaise bol sake hai kie ham Bejelsaboel ke sahaaita se bhoet ke niekaariela? Djab saitaan aapan bhoet ke niekarwaawe hai, tab kaise okar raadj thiek se tjalie? ¹⁹Aur djab ham okar saktie se ie kaam kariela, tab toelogke tjela log kekar saktie se bhoet niekaare hai? Ohie se oesab toelogke kasoer deiga aisan kharaab bietjaar par. ²⁰Bakie djab ham bhoet ke Parmeswar ke saktie se niekaariela, tab dekha hai kie

oe soeroe karies hai raadj tjalaawe ke. ²¹Djab ek djabar aadmie hattiaar leike aapan ghar thiek se rakhwaala kariega, tab okar dhan-daulat me koi haath na lagaai sakiega. ²²Bakie djab ekgo auro djabar waala oke maarke djiet leiga, tab oe aapan hattiaar par bharosa karke eke kaam me leike okar sab tjiedj baat deiga.”

²³Oe bolies: „Dje hamare alang na hai, oe hamme djare hai. Aur dje hamaar sanghe bhera na ekattha laaiga, oe oesabke khaderiega.”

Kharaab bhoet ke lautana

(Mateas 12:43-45)

²⁴Jiesoe ekgo matlab ke kaahaanie bataawe lagal. Bolies: „Djab ek bhoet ek manai me se niekare hai, tab oe djangal me djaaike araam khodjiega. Aur djab oe na paaiga, tab sotjiega kie: ‘Phier se oe aadmie ke oeppar aaw tjalie. Oe to hamaar rahe ke djagaha raha.’ ²⁵Tab djab hoewa pahoetjiega, tab dekhiega kie oe djagaha safa karal waala ghar ghat hai. ²⁶Tab djaaiga aur saatgo auro kharaab bhoet bolaike aur oesab mielke aadmie me rahiega. Tab oe manai ke haal pahiele se auro kharaab hoi djaaiga.”

Ke soekhie hai

²⁷Tab djab Jiesoe ie baat bol tjoekal raha, tab manai log me se ek aurat djor se bolies: „Tor maai soekhie hai! Toe to okare me djanam paile aur oe toke doedh piaaieke barka karies hai.” ²⁸Tab oe

bolies: „Ha, aur dje Parmeswar ke baat soenke aur attjha se jaad karke apanaawe hai, oesab soekhie hai.”

Jiesoe sab se gjaan aur barka Waala hai

(Mateas 12:38-42)

²⁹Tab djab auro manai log djoete lagal, tab Jiesoe bolies kie: „Ie tem ke manai kharaab hoi gail hai. Oesab maange hai ek atjambho kaam dekhe, bakie Parmeswar aapan sanesia Jona dwaara ek tjienna dekhaai tjoekal hai, aur ab thiek hai. ³⁰Jona se ek barka tjiedj bhail raha, aur ekare dwaara Nienafe ke manai log dekhies kie Parmeswar ketana maahaan hai. Aisane iensaan ke Beta ab ke tem ke manai khaatien Parmeswar ke saktie dekhaaiga.

³¹Etiopia des ke raanie bahoet doer se aail raha raadja Saalomo ke gjaan siekhe aur oe okar baat maanies. Parmeswar ke faisala ke dien par oe ab ke tem ke manai ke sanghe djie oethiega. Bakie oesab na maange hai hamaar baat soene. Ohie se raanie dekhaaiga kie oesab kasoerwaar hai. Aur ham Saalomo se gjaanie baatie. ³²Oe dien par Nienafe ke sahar waalan bhie djie oethiega. Djab oelog Jona ke partjaar soenies, tab paap pastaaike aapan kharaab djiewan badal deis. Bakie ab ke tem ke manai logan aise na kare hai. Ohie se Nienafe ke manai logan dekhaaiga kie oesabke kasoer hai. Aur ham to Jona se barka baatie!

Koi ke andar ke andjor aur andhiaar

(Mateas 5:15; 6:22-23)

³³Koi na tjieraag baarke ek djagaha par dhariega djaaha na

dekhaaiga, bakie aisane dhariega kie sab koi bhiettar aaike dekh paai. ³⁴Ek iensaan ke aakhie djaise okar andar ke tjieraag hai. Djab oe khaalie safa tjiedj maange hai dekhe, tab okar andar me ekdam se andjor hai. Bakie djab oe aapan dhiaan kharaab tjiedj ke oeppar lagaawe hai, tab okar andar ekdam se andhiaar hai. ³⁵Ohie khaatien batjaaieke rahiehe kie tor andar andhiaar na howe. ³⁶Djab toelogeke andar ekdam se andjor hai aur tanko andhiaar na hai, tab djaise ekgo tjieraag rahiega djaun toelogeke oeppar andjor dewe hai.”

Fariesie logan aur dharam ke parhal waalan

(Mateas 23:1-36; Markas 12:38-40)

³⁷Tab djab Jiesoe batiaai tjoekal raha, tab ek Fariesie oke nauta deis. ³⁸Tab oe dekhies kie Jiesoe khaai se pahiele aapan haath na dhois aur oe tjakkariaai gail. ³⁹Bakie Prabhoe Jiesoe ie nem ke biese me bolies kie: „Are, Fariesie logan, toelog manai ghat baate djaun aapan bartan bhiettar na dhowe hai, khaalie bahare kaitie. Toelogeke andar bahoet dalieddar aur doesar kharaab tjiedj se bharal hai, tabbo toelog khaalie aapan haath dhowe hai. ⁴⁰Bhoettjar logan! Dje hamlogke dehie banaais hai, oe hamlogke andar bhie banaais hai. ⁴¹Toelogeke tjaahie ek safa diel se daan kare ke, tab sab koetjth thiek hoi djaaiga.

⁴²Fariesie log, toelogeke bahoet doekh mieliega! Toelog Parmeswar ke tjhota tjiedj djaise lesoen, martja aur piaadj me se ek daswa hiessa

dewe hai, bakie toelogke man na hai bhala manai rahe ke aur oke pjaar kare ke. Aur ie to sab se barka tjiedj hai. Daswa hiessa dewe ke thiek hai, bakie sab se barka tjiedj kare ke na bhoelaaw. ⁴³Fariesie logan, khabardaar! Toelog maange hai partjaar ke ghar me aage baithe aur toelogke attjha lage hai djab rasta me dher manai toelogke barka maane hai. ⁴⁴Khabardaar Fariesie logan! Toelog djaise tjhiepall kabar baate. Aur dje opar tjale hai, oe na djaane hai kie oe tjhoet hoi gail hai.”

⁴⁵Tab ekgo dharam ke kaanoen ke parhal waala bolies kie: „Maastar djie, ie sab baat se toe hamlogke bhie bedjatie kare hai.” ⁴⁶Tab oe bolies: „Ha, toholog khabardaar rahiehe! Toelog aapan kaanoen dwaara manai log ke aisan bodjha dewe hai oethaawe ke kie oesab na oethaai sake hai. Aur toelog angoerie na dolaawe hai kaanoen poera karwaawe ke. ⁴⁷Khabardaar rahiehe! Toelogan barhia kabar banaawe hai Parmeswar ke sanesian khaatien. Aur toelogke baap-daada oesabke marwaai dhaaries hai. ⁴⁸Aisane dekha hai kie toelog aapan baap-daada se ek baate. Oesabhan betjaaran ke marwaai dhaaries aur toelog oesabke kabar sadjaawe hai.

⁴⁹Ohie se Parmeswar aapan barka gjaan se bolies hai kie: ‘Ham oesabke khaatien auro sanesian aur pathaawal waalan ke bhedjab. Aur oelog oman se ekaat djane ke maar dhaariega aur kauno ke sataaiga.

⁵⁰Tab ie tem ke manai sadja paaiga sab Parmeswar ke sanesia ke khoen

khaatien djaun doenia ke soeroe se bahaawal hai.’ ⁵¹Djab se Aabal ke khoen bahal tab talak agwa Sakaarias Parmeswar ke mahal aur baliedaan djaraawe ke tafra ke bietj me maar dhaaral gail toelog Parmeswar ke sanesian ke maar dharle hai. Aur ie tem ke manai log sab sadja paaiga.

⁵²Are, kaanoen ke parhal waalan, khabardaar! Djaise koi ghar band karke tjaabhie biege deis hai, oisane toelog Parmeswar ke baat tjhiepaaieke ek kantie dharle hai. Toelog ie baat na maange hai djaane aur dje maange hai samdjhe, oke toelog na djaanan dewe hai.”

⁵³Tab djab oe ie sab baat bol tjoekal raha, tab hoewa se tjall gail. Kaanoen ke parhal waalan aur Fariesie logan okar oeppar bahoet goessaai gail. ⁵⁴Oe same se oelog sab rakam ke sawaal poetjhe lagal oke koetjha baat par badjhaawe khaatien.

Ekaat tjietauunie tjela logan khaatien

(Mateas 10:26-33; 12:32; 10:19-20)

12 Etane me hadjaaran manai Jiesoe lage djoetal, aur thelat-thaalat karat raha oke dekhe khaatien. Tab oe aapan tjela log ke siekhaawe lagal kie: „Toelogke tjaahie Fariesie logan ke bietjaar se batjaaike rahe ke. Ie to djaise khatta karal piesaan hai. Djab naawa piesaan me dariehe, tab ohoe khatta hoiga. Ohie se oesabke bietjaar se doer rahiehe! ²Sab iensaan ke tjhiepaawal baat Parmeswar ke andjor me dekhaai djaaiga. ³Ohie se sab andhiaar me batiaawal baat andjor me soenaai

djaai. Aur djaun baat kothrie me kaan me batiaile, oe rasta par soenaai djaai.”

⁴Oe bolies: „Hamaar sanghatian, toelog manai log ke na deraihe. Oesab khaalie iensaan ke dehie maar sake hai aur ekare baad koetjh na kar paaiga. ⁵Bakie Parmeswar ke saktie hai koi ke djaan leike aur oke narak me bahaai dewe ke. Ohie se khaalie oke deraihe! ⁶Jaad kar kie paatj tjhota tjierai bahoet sasta me bieka hai. Tabbo Parmeswar iesab par aapan aakhie tjaharaai rahe hai. ⁷Aur oe bhie djaane hai toelogke moerie par kaigo baar hai. Ohie khaatien sotj-phiekier na kariehe. Toelog to sab tjierai se maahaan baate.”

⁸Oe bolies: „Djab koi doesar manai log ke aage kholke boliega kie ham okar Prabhoe baatie, tab iensaan ke Beta Parmeswar ke parie ke aage bhie kholke boliega kie oe okar tjela hai. ⁹Bakie dje hamme manai ke aage nahakaariega, oke ham Parmeswar ke parie ke aage bhie nahakaarab. ¹⁰Aur dje iensaan ke Beta ke bedjatie kariega, oke maafie mieligga. Bakie dje Pawietr Aatma ke bedjatie kariega, oke maafie na miel sakiega. ¹¹Aur djab toelog partjaar ke ghar ke barkwan ke aage ledjaawal djaihe kie to djadj aur laat ke aage, tab toelogke na tjaahie sotje ke kaise apane ke batjaawe ke. ¹²Oe same par Pawietr Aatma toelogke djanaai deiga kaise tjaahie batiaai ke.”

Dhanie aadmie ke bietjaar

¹³Etane me djhoend me se koi bolies: „Maastar djie, hamaar barka

bhaai se bol de to baap ke tjhoral dhan hamaar saath baate ke.” ¹⁴Tab oe bolies: „Ham kaise toelogke dhan batwaai sakiela? Koi hamke thoro djadj banaais hai?” ¹⁵Oe sab koi se bolies kie: „Toelogke na tjaahie hardam dher tjiedj maange ke. Tjaahe toe djetana dhanie hoi djaihe, tabbo tor djiewan tor na hoi sake hai.” ¹⁶Aur oe ek matlab ke kaahaanie kahe lagal. Bolies: „Ekgo dhanie aadmie ke khet me se dher sauda niekarat raha. ¹⁷Tab oe aapan man me sotjies kie: ‘Ham ka karab? Hamme dher djagaha na hai etana sauda dhare khaatien. ¹⁸Ab ham djaaniela. Ham aapan bakhirwan toerwaaike auro barka waala banwaabe. Tab eman aapan sab sauda dhar sakab. ¹⁹Tab ham bol sakab: Attjha, ab hamme dhan hai dher dien djieje khaatien. Ab se kaam na kare ke parie, khaalie khaai pieje aur maudj manaawe ke.’ ²⁰Bakie Parmeswar ose bolies kie: ‘Tor bietjaar na thiek hai. Aadj raat ke ham tor djaan lebe. Tab tor dhan ke paai?’ ”

²¹Aur Jiesoe bolies: „Dje khaalie dhan batore hai aur na maange hai lewe djaun sattja dhan Parmeswar oke dewe hai, ose aisane bhie hoi.”

Tjela log ke bharosa Parmeswar par

(Mateas 6:25-34,19-21)

²²Jiesoe aapan tjela log se bolies kie: „Ohie khaatien toelog khaai-pieje aur pahiene-orhe ke biese me sotj-phiekier na kariehe. ²³Djiewan to khaaik se aur dehie kapra se barka hai. ²⁴Tjierai ke dekh. Oesab thoro sauda bowe aur kaate hai? Aur oesabke bakhaar bhie na hai. Tabbo

Parmeswar oesabke khaaik dewe hai. Tab thiek se sotj, toelog to tjierai se maahaan baate. ²⁵Tjaathe toelog djetana sotj kariehe, tabbo aapan djiewan ekko ghanta khaatien na barhaai paihe. ²⁶Djab toelog etana tjhota tjiedj na kar paawe hai, tab kaahe ke sotj oethaawe hai kapra aur khaaik ke biese me? ²⁷Aur phoel ke dekh. Oesab kapra na banaawe hai, tabbo oesab raadja Saalomo se auro barhia dekha hai. ²⁸Tjhota bieswaasie logan! Djab Parmeswar phoel ke etana barhia se banaawe hai, tjaathe oesab sabere phoela hai aur sandjha ke djaraawal dja hai, tab oe toelogke kapra na deiga?

²⁹Toelog khaai pieje ke biese me na hardam sotjjehe aur aapan man me na poetjhehe: 'Ham ie sab tjiedj kaaha paabe?' ³⁰Be-bieswaasie logan aisane sotje hai. Bakie toelog Parmeswar ke larkan baate aur oe djaane hai kie toelogke khaai pieje ke tjahie. ³¹Pahiele oke aapan diel me raadj tjalaawan deihe, tab oe toelogke ie sab tjiedj deiga. ³²Toelog ek tjhota djhoend bhera ghat baate, tabbo na deraihe. Pieta Parmeswar toelogke Baap hai. Oe maange hai kie toelog okar aane waala raadj me bhaag leihe.

³³Aapan tjiedj betjke aur paisa garieb logan ke dei deihe. Aise toe swarag me dhan batoriehe. Hoewa par oe kabhie na kharaab kie to don hoi sakiega aur tjor aur dewka na pahoetj paaiga. ³⁴Djaaha tor dhan hai, hoewa tor dhiaan bhie rahiega!"

Tajaar rahiehe

(Mateas 24:45-51)

^{35,36}Jiesoe bolies: „Djaise goelaam log tjieraag baarke aapan maalik

ke agore hai djab talak oe biaah ke nauta se lautke na aawe hai, oisane toelog hamme agoriehe. Tab djab goelaam log ke maalik aiga aur kamaarie par khoet-khoetaai, tab oesab ohie laage khol deiga. ³⁷Djaun naukar log agorte rahiega, oesab soekh me rahiega. Maalik oesabhanke bolaaie khaana piena deiga. ³⁸Djab oe bietj raat me aiga kie to auro derie me aur oesabke agorte paaiga, tab oesab soekh me rahiega! ³⁹Bakie thiek se sotj. Djab koi djaanie kie tjor kaun tem par aiga, tab thoro soetiege? Na, oe djagte rahiega djeme tjor bhiettar na aai sake. ⁴⁰Aisane koi na djaane hai kab iensaan ke Beta lautke aiga. Oe atjakke me aiga. Ohie se tajaar rahiehe."

⁴¹Tab Petras poetjhies kie: „Prabhoe djie, ie sab baat khaalie hamlogke khaatien hai, kie doesar manai khaat bhie?" ⁴²Tab oe bolies: „Ie baat ekgo bharosaadaar aur samadjhdaar kamkarta khaatien hai. Ghar ke maalik oke sab doesar goelaam ke barkwa banaais oelogke rodj dewe ke djaun oesabke djarorie hai. ⁴³Tab djab maalik lautke aiga aur oke aisane kaam karat paaiga, tab oe soekhie rahiega. ⁴⁴Ham toelogse satj bolielea kie oe aapan sab dhan-daulat okar oeppar saup deiga.

⁴⁵Bakie maan le kie barkwa apane me bolie kie: 'Hamaar maalik abbe na lautke aai,' aur soeroe karie goelaam log ke maare ke aur khaai pieje aur nasa me tjoer howe ke. ⁴⁶Tab djab okar maalik atjakke me aaie pahoetj djaai, tab oe okar dardja lei lei aur oe

niemakharaam ke bahoet kathien sadja dei. ⁴⁷Djaun goelaam djaane hai kie okar maalik ka maange hai, tabbo na karie, oe bahoet sadja paaga. ⁴⁸Bakie dje aapan maalik ke hietjtjha na djaane hai aur koetjh karies djaun ke khaatien oke tjaahie sadja miele ke, oe kamtie paaga. Dje ke dher mielal hai, ose bhie dher poetjhal djaai aur djekar oeppar dher saupal hai, ose djaada maangal djaai.”

Palwaar me kaise rahiega

(Mateas 10:34-36)

⁴⁹Jiesoe bolies: „Ham dhartie par aillie aagie lagaawe aur ham ka karab djab oe bare tjoekie? ⁵⁰Pahiele hamaar oeppar bahoet doekh aaiga, aur ham bahoet tjienta kariela djab talak ham aapan kaam na poera karab. ⁵¹Ka, toelog sotjle rahiele kie ham doenia me aillie hai manai logan me ekta karwaawe? Na, aise na hai. Hamare dwaara oesab baatal djaai. ⁵²Ab se ek ghar ke paatj miela baatal rahiega, doi se tien kie to tien se doi djane se. ⁵³Baap aapan beta se aur beta baap se, maai aapan betie se aur betie maai se, saas aapan patoh se aur patoh saas se ek na rahiega.”

Kaise djaan sokie kie Jiesoe aaiga

(Mateas 16:2-3)

⁵⁴Jiesoe manai log se bolies kie: „Djab toelog dekhe hai kie samoendar ke oeppar baadar karia howe hai, tab bole hai: ‘Dekh, barkha barsiega!’ Aur oisane howe

hai. ⁵⁵Aur djab hauwa datjhien^k or se tjale hai, tab toelog bole hai kie: ‘Barka garmie aaiga!’ Aur oisane howe hai. ⁵⁶Are, dhokhaabaadj log! Djab toelog baadar me aur dhartie par taake hai, tab toelog djaan dja hai kaun tjiedj hoiga. Tab kaahe ke ie tem ke tjiedj na tjielh paawe hai? ⁵⁷Aur toelogan kaahe ke na sallaah kare hai kaun tjiedj satj hai aur ka kare ke tjaahie? ⁵⁸Djab toe koi ke koetjh kardja baate, tab kausies kar halieje se ose ek howe ke, nahie to oe toke djadj ke aage ledjaai aur toe djahal me pahoetj djaihe. ⁵⁹Ham toelogse boliela kie djab talak toelog aapan sab kardja na bharihe, tab talak howa se na niekar paihe!”

Pastaai aur djiewan badale ke tjaahie

13 Oe tem par koetjh manai aail aur Jiesoe se bataawe lagal kie Jeroesaalem sahar me ka bhail raha. Howa par Roma ke laat Pielaatas ekaat Gaalielea diehaat waalan ke Parmeswar ke mahal ke angana me baliedaan karat me marwaais raha. ²Tab Jiesoe poetjhies: „Ka, toelog sotje hai kie oe betjaaran sab doesar Gaalielea waalan se auro kharaab raha aur kie oesabke ohie khaatien etana doekh oethaawe ke tjaahat raha? ³Ham toelogse boliela kie aise na hai. Bakie djab toelog aapan paap pastaaike aapan djiewan na badaliehe, tab tohoelog bhie naas karal djaihe. ⁴Aur oe atthaara manai log ke jaad kar djaun par

^k 12:55 Datjhien ke matlab ‘zuiden’ hai.

Sielowam ke lage ek oetja ghar gier gail raha. Ka, toelog sotje hai kie oesabhan Jeroesaalem ke doesar log se auro kasoerwaar raha? ⁵Aise na hai! Bakie djab toelog aapan paap pastaaieke aapan djiewan na badaliehe, tab tohoelog bhie naas hoi djaihe.”

Be-phal ke per

⁶Ie sab baat samdjhaawe khaatien Jiesoe ek matlab ke kaahaanie bataawe lagal kie: „Koi aapan parnaasie me ek adjier ke per bowaais raha. Tab djab phare ke tem aail, tab oe gail phal toere, bakie koetjh na paais. ⁷Tab ek dien oe parnaasie ke kamkarta se bolies kie: ‘Dekh, ham tien baries se aaila phal toere, bakie kabhie koetjh na paaila. Bestar oke kaat de. Oe to khaalie djagaha lewe hai.’ ⁸Bakie kamkarta bolies kie: ‘Maaliek djie, ek baries auro tjhor de, tab ham per ke aas-paas djamien gorke mes dharwaai debe. ⁹Tab saait phal dei. Bakie djab na deiga, tab katwaai deihe.’ ”

Jiesoe kaise ek terha aurat ke attjha karies sabbat ke dien par

¹⁰Ek sabbat ke dien par Jiesoe ekgo partjaar ke ghar me Parmeswar ke baat siekhaawat raha. ¹¹Hoewa par ekgo aurat raha. Oke otana taagat na raha. Atthaara baries se okar piethie terha raha. Oe sodjha na thara hoi paawat raha. ¹²Djab Jiesoe oke dekhies, tab aapan paas bolaaieke bolies: „Betie, toke phier se taagat miel gail.” ¹³Oe aapan haath okar oepar rakhies, tab

aurat toerant thara hoi gail aur Parmeswar ke goen gaawe lagal.

¹⁴Bakie partjaar ke ghar ke barkwa goessaai gail kie oe aurat ke ek sabbat ke dien par attjha karies raha. Ohie khaatien oe hoewa ke manai se bolies kie: „Ek hapta me tjhau dien kaam kare ke tjaahie, ie sabbat dien par aihe apane ke attjha karwaawe khaatien, bakie na sabbat ke dien par.” ¹⁵Tab Jiesoe bolies: „Are, dhokhaabaad logan! Toelogan aapan gaai-goroe to sabbat ke dien par khole hai aur paanie piaawe hai. Ka, ie kaam na hai? ¹⁶Ie aurat Aabraaham ke aulaad me ke hai aur saitaan oke atthaara baries se sataawat raha. Tab hamke to tjaahat raha eke sabbat ke dien par tjhoetkaara dewe ke.”

¹⁷Ie baat se okar doesman log ke bahoet saram lagal, bakie djhoend log okar barhia kaam dekhke khoesie raha.

Tjhota bia aur khatta karal piesaan ke kaahaanie

(Mateas 13:31-33; Markas 4:30-32)

¹⁸Tab Jiesoe bolies kie:

„Parmeswar ke raadje kaisan hai? ¹⁹Oe ek tjhota sarso ke bia ghat hai. Oke koi leike aapan khet me boi deis. Tab djamke etana barka per hoi gail kie tjierai aaieke okar daar par khota banaawe hai.” ²⁰Oe bolies: „Parmeswar ke raadje kaun tjiedje ghat bhie lage hai? ²¹Oe tien kobba piesaan ghat hai djaun me ek aurat koetjh khatta karal piesaan aur tien kobba piesaan mielaaike saan deis. Tab sabbat piesaan phoel gail.”

Saket kamaarie ke kaahaanie

(Mateas 7:13-14,21-23)

²²Jiesoe ie sahar se oe sahar partjaar karte Jeroesaalem djaat raha. ²³Ek dien koi ose poetjhies kie: „Prabhoe djie, kamtie manai log batjaawal djaaiga kie dher?” ²⁴Tab oe ekgo matlab ke kaahaanie kahe lagal. Bolies: „Toelog bahoet kausies karke Parmeswar ke raadj ke saket kamaarie dwaara bhiettar djaihe. Dher log to maangie bhiettar djaai, bakie na djaai paai. ²⁵Djab ghar ke maaliek oethke kamaarie band kar deis hai, tab toelog soeroe kariehe khoet-khoetaaike bole ke kie: ‘Prabhoe, hamlogke khaatien khol de!’ Tab oe boliege: ‘Ham na djaaniela toelog kaaha se aile baate.’ ²⁶Tab toelog boliehe kie: ‘Hamlog aapke sanghe khailie pielie hai aur aap hamlogke gaaw me partjaar karlo!’ ²⁷Tabbo oe boliege: ‘Ham na djaaniela toelog kaaha se aile hai. Are, kharaab logan, toelog hia se tjal dja!’

²⁸Tab djab toelog Abraaham, Iesaak aur Jaakob Parmeswar ke sab sanesian ke sanghe okar raadj me dekhiehe aur toelog bahare rahiehe, tab toelog ketana daat pieske roihe! ²⁹Oe dien doenia bhar me se koetjh manai aauga Parmeswar ke raadj me bhodjan kare. ³⁰Aur thiek se soen. Koetjh pahielaa waalan patjhar djaaiga aur koetjh patjharal waalan pahielaa waalan hoiga.”

Jiesoe ke doekh Jeroesaalem khaatien

(Mateas 23:37-39)

³¹Oe same par ekaatgo Fariesie Jiesoe ke paas aaike bolies:

„Raadja Herodes toke maange hai marwaawe. Toke hia se bhaage ke parie.” ³²Tab oe bolies: „Dja oe saap se bol de kie aadj aur biehaan ham bhoet niekaarab aur bemarian ke attjha karab, aur tiesara dien par ham aapan kaam poera karab. ³³Hamke tjaahie aadj, biehaan aur parso Jeroesaalem me pahoetj djaai ke. Ek Parmeswar ke sanesia ke tjaahie Jeroesaalem me maar dhaaral djaai ke. ³⁴Are, Jeroesaalem log, Jeroesaalem log! Toelog hardam Parmeswar ke sanesian ke maar dhaare hai aur okar pathaawal waalan par patthar biege biegeke maar dhaare hai! Ham kai dafe manglie tor larkan ke batore djaise ekgo moergie aapan battjan ke aapan pakhna ke batore hai. Bakie toelog na mangle! ³⁵Dekh, Parmeswar aapan mahal tjhor deis hai! Bakie ham boliela kie toelog hamme na dekhiehe djab talak toelog boliehe:

‘Soekh me rahe oe djaun Parmeswar ke naam se aawe hai!’ ”

Kaise Jiesoe sabbat ke dien par koi ke attjha karies

14 Ekgo sabbat ke dien par Jiesoe ke nauta mielal ekgo Fariesie ke barkwa ke ghare bhodjan kare ke. Tab djab oe bhiettar gail, tab sab nautaharie log oke khoeb thiek se taakat raha. ²Okar aage ek bemaar aadmie thara hoi gail. Okar dehie bhar phoelal raha. ³Tab Jiesoe dharam ke kaanoen ke parhal waalan aur Fariesie log se poetjhies kie: „Sabbat ke dien par koi ke attjha kare ke

tjaahie, kie na?" ⁴Bakie koi na maangat raha koetj h bole. Tab oe bemaria ke haath pakarke oke attjha kar deis aur bolies: „Ab toe ghare djaai sake hai.” ⁵Aur oe manai log se bolies kie: „Djab sabat ke dien par toelogeke beta kie to bail ek petie me gier djaai, tab toeloge oke toerant na niekarielie?” ⁶Ie baat par oesab koetj h na bol paais.

Oetja kie nietja dardja

⁷Jiesoe dekhies kaise nautaharie log sab se barhia djagaha khodje hai baithe khaat. Ohie se oe soeroe karies oesabke ek matlab ke kaahaanie bataawe ke. ⁸Oe bolies: „Djab toelogeke biaah ke nauta mieliega, tab sab se barhia djagaha par na baithielie. Hoi sake hai kie tose auro oetja dardja waala ke nauta mielal hai. ⁹Tab ghar ke maalik aaike tose bolie kie: ‘Bhaai, toe ie djagaha oe aadmie ke dei sake hai?’ Tab toke sarmaaike eklam se paatje djaai ke parie. ¹⁰Bakie djab toke nauta mieliega, tab hardam paatje baithielie. Tab ghar ke maalik toke dekhke bol sakie: ‘Bhaai, aaw auro aage baitho.’ Aur doesar nautaharie log dekh sakie kaise tor aadar howe hai. ¹¹Dje apane ke barai karega, okar nietjai hoi aur dje tjhota banke rahie, okar barai hoi.”

Gariel logan khaat nauta

¹²Jiesoe oe ghar ke maalik se bolies kie: „Soen, djab tor ghare nauta rahie, tab aapan sanghatian, bhaai, palwaar, nahie to dhanie parosian ke na bolielie. Oesab toke bhie nauta deiga, tab toke

oesabke bhodjan mieliega. ¹³Bakie djab toe nauta karelie, tab toe bhiekhmangan, langar, loendj aur andha logan ke bolwaielie.

¹⁴Aise karke toe soekhie rahielie. Oesab toke to koetj h na lautaarke dei sakielie. Bakie djab be- kasoer waalan dje oethielie, tab Parmeswar toke ienaam deiga.”

Parmeswar ke aane waala nauta ke kaahaanie

(Mateas 22:1-10)

¹⁵Ie baat soenke nautaharie log me se koi Jiesoe se bolies kie: „Soekh me rahie dje Parmeswar ke raadje me bhodjan karega.” ¹⁶Tab oe oke ek matlab ke kaahaanie se djabaab deis. Oe bolies: „Ek aadmie raha. Ek dien oe barka nauta karies aur dher manai log ke bolwaais. ¹⁷Tab djab tem aai gail bhodjan kare khaatien, tab oe nau ke pathaais nautaharian se bole ke kie: ‘Aawo, bhodjan karo. Ab sab khaaik tajaar hoi gail hai.’ ¹⁸Bakie sab ek na ek bahaana kare lagal. Pahiela waala nau se bolies kie: ‘Dekh, ham ek khet kienlie hai aur hamme tjaahie djaaike dekhe ke. Hamme maaf kar de. Ham na aai paabe.’ ¹⁹Doesarkwa bolies kie: ‘Ham abbe dasgo bail kienlie hai aur ham djaaila dekhe kie oesab barhia hai kie na. Hamme maaf kar deihe.’ ²⁰Aur tiesara waala bolies kie: ‘Hamaar biaah halieje bhail hai. Ohie khaatien ham na aai paabe.’ ²¹Tab nau lautke gail aur aapan maalik se ie sab baat bataais. Maalik djab soenies tab bahoet goessaail aur bolies: ‘Haalie se dja phien sahar me aur bhiekhmangan,

langar, loendj aur andha log ke rasta par se nauta me laihe.'

²²Nau djaaike laut aail. Bolies: 'Maaliek djie, djaun toe hamse bolle kare ke ham kar tjoekalie aur nauta me abbe djagaha batjal hai.' ²³Tab maaliek bolies: 'Dja ab diehaat aur djangal ke sab rasta rasta, aur hoewa ke manai ke djaroeer se nauta me laaw djeme ghar bhar djaai. ²⁴Aur ham tose boliela kie pahielā bolaawal waalan me se ekko na hamaar khaaik tjiekh paai.' "

Jiesoe ke tjela bane

(*Mateas 10:37-38; 5:13; Markas 9:50*)

²⁵Tab djab Jiesoe ie kaahaanie bataai tjoekal raha, tab oe aur aage Jeroesaalem ke or tjalal. Ek barka djhoend manai okare sanghe djaat raha. Tab oe ghoemke oesabse bolies kie: ²⁶„Dje aapan maai-baap, aurat, larkan, bhaai-bahien ke aur bhie aapan djiewan ke hamse djaada pjaar kare hai, oe hamaar tjela na ban sake hai. ²⁷Aur dje hamaar khaat na maange hai doekh oethaawe, oe hamaar tjela bhie na ban sake hai. ²⁸Aisane djab koi maange hai ek oetja ghar banaawe, tab oe pahiele baithke sotjiega ketana paisa eman lagiega. ²⁹Hoi sakie kie oe aadha par roek djaai. Tab manai log haske bolie: ³⁰'Are, dekh, oe maangat raha ghar banaawe, bakie adhwe par se roek gail!'

³¹Aisane bhie hai djaise ek raadja djaun ke das hadjaar soerdjaatie hai aur oke tjaahie ek doesar raadja se laraai kare ke djaun ke bies hadjaar hai. Oe pahiele aapan mantrie log se baat-tjiet kariega kie oe djiet paai

kie na. ³²Aur djab baat-tjiet me pata paai kie oe na djiet paaiga, tab oe ekwa raadja ke doerieje se sanesian ke pathaaiiga sjaantie maange ke.

³³Ohie khaatien dje aapan sab tjiedj na maange hai tjhore, oe hamaar tjela na ban sake hai."

³⁴Oe bhie bolies: „Niemak to bahoet barhia tjiedj hai. Bakie djab oman sawaad na hai, tab kaise sawaad miel sakie? ³⁵Tab be-kaamiel hoi djaai. Khetiar to mes ghat aapan khet me bhie na dhar sakiega. Ohie se bahaai dewal djaai. Dje ke kaan hai, oke tjaahie thiek se soenke hamaar baat ke matlab samdjhē ke."

Heraail bhera

(*Mateas 18:12-14*)

15 Sab baimaan djoetie ke paisa lewe waalan aur bhie dher doesar paapie log Jiesoe ke paas aawat raha okar partjaar soene khaatien. ²Ohie se Fariesie log aur dharam ke parhal waalan Jiesoe ke oeppar goessaail aur apane me bolies kie: „Oe paapie log ke prem se bhiettar lewe hai aur oelogke sanghe kha hai!" ³Tab Jiesoe oesabse ekgo matlab ke kaahaanie bataawe lagal kie:

⁴„Sotj kie toelog me se koi ke sau bhera rahie aur oman se ekgo herai djaai. Tab oe niennaanabe (99) maidaan me tjhorke djaaiiga ekwa ke khodje djab talak oke na paaiga. ⁵Djab oke paai djaai, tab khoesie se oethaaike kandha par laad lei. ⁶Aur djab ghare pahoetjie, tab aapan sanghatian aur parosien logan ke bolaaieke bolie: 'Aaw, hamlog sanghe khoesiaalie manaai

dja. Ham to aapan bhera ke phien se paai gailie!’ ⁷Ham toeloge boliela kie djab ek paapie aapan paap pasta hai, tab swarag me niennaanabe (99) bhala manai se auro djaada khoesiaalie rahiega.”

Paisa djaun miel gail

⁸Oe ek aur kaahaanie bataais. Bolies: „Sotj kie ek aurat ke dasgo tjaanie ke paisa raha aur ekgo laas hoi gail. Tab oe tjieraag baarke ghar-bhar me tjaaro bagal djhaarke khodjiega djab talak na paaiga. ⁹Aur djab paai djaai tab gaaw ke sab aurat ke bolaaieke bolie: ‘Aaw, khoesiaalie manaai dja. Ham to aapan paisa paai gailie djaun laas hoi gail raha!’ ¹⁰Aisane Parmeswar ke parie log bhie khoesiaalie manaai ga ekgo paapie khaat djaun aapan paap pastaiga!”

Be-samadjh betwa

¹¹Oe bhie ie kaahaanie bataais kie: „Ekgo aadmie raha, oke doeie betwa raha. ¹²Ek dien tjhotkwa aapan baap se bolies kie: ‘Baap, hamlogke dhan me se hamaar hiessa hamme dei de.’ Okar baap aapan dhan doeno betwan ke baat deis. ¹³Tab ekaat rodj baad tjhotkwa aapan sab tjiedj betjke doer des tjal gail. Bas hoewa par oe aapan sab paisa naksaan kar dhaaries.

¹⁴Tab djab okar sab koetjh don hoi gail raha, tab oe des me akaal paral aur oke koetjh na raha khaai-pieje ke. ¹⁵Tab oe gail kaam khodje aur oe des ke ek aadmie hia kaam paais. Oe aadmie oke aapan khet me pathaais aapan

soewar ke rakhwaala kare khaatien. ¹⁶Tab aapan pet bhare khaatien oe soewar ke khaana maangat raha khaai, bakie ohoe na paais. ¹⁷Tab okar samadjh me aail oe kaun kharaab kaam karies hai. Bolies kie: ‘Dekh, hamaar baap ke kamkartan ke etana dher khaaik hai aur ham hia khaai biena mariela!’ ¹⁸Bestar hai kie ham aapan baap lage djaai aur ose bolab kie: Pieta djie, ham Parmeswar se aur aapse paap karlie hai. ¹⁹Ham tor betwa bolaawe laaik na baatie. Ham tor ekgo kamkarta hoi sakiela?’

²⁰Bas oe oethke aapan baap lage djaai lagal. Tab koetjh dien baad okar baap oke doerieje se dekh leis aur oke bahoet daaja lagal. Oe okar lage dhaurke oke khoesiaalie se aapan gale lagaais. ²¹Tab betwa bole lagal kie: ‘Pieta djie, ham Parmeswar se aur aap se paap karlie hai. Ham tor betwa bolaawe laaik na baatie...’ ²²Bakie okar baap aapan goelaam se bolies: ‘Haalie se sab se barhia kapra, ekgo angoethie aur djoeta laaw okar khaatien. ²³Aur sab se barhia khasie maar aur sab rakam ke khaaik banaaw. Tab tjalie khaai aur khoesiaalie manaawe. ²⁴Ie betwa to hamare lieje mar gail raha aur ab djie gail hai, oe herai gail raha aur ab hamaar godie me lautke aai gail hai!’ Tab sabhan soeroe karies khoesiaalie manaawe ke.

²⁵Oe same par barka betwa khet me raha. Djab okar kaam don hoi gail, tab oe ghare djaai lagal. Aur djab nagietj pahoetjal, tab gaana-badjaana soenies. ²⁶Tab ekgo goelaam ke bolaaieke poetjhies kie:

‘Hia ka howe hai?’ ²⁷Tab goelaam bolies: ‘Tor tjhota bhaai attjha se lautke ghare aai gail hai, ohie se tor baap sab se barhia khasie marwaais.’

²⁸Tab barka bhaai ie baat soenke goessaail aur na maangat raha bhiettar djaai. Tab okar baap bahare aaike oke phoeslaaike bolies: ‘Tjalie bhiettar.’ ²⁹Tab oe aapan baap se bolies kie: ‘Pieta djie, etana dien ham tor khaat kaam karlie aur hardam tor hoekoem manlie. Bakie toe kabhie na hamke ekgo tjhota bakarie deile kie ham aapan sanghatian sanghe khaai aur khoesiaalie manaai sokie. ³⁰Aur ab ie tor betwa aail! Oe tor dhan kharaab aurat se naksaan kar dhaaries aur okar khaat toe khasie marwaaike etana khoesiaalie manaawe hai!’ ³¹Tab baap bolies: ‘Beta, toe to hardam hamaar saath baate aur djaun tjiedj hamaar hai tor bhie hai. ³²Khoesiaalie manaawe ke tjaahie. Tor bhaai to hamlogke lieje mar gail raha aur ab djie gail hai, oe heraaai gail raha aur ab hamlog oke phien se paai gailie hai!’ ”

Jiesoe ke partjaar dhan ke biese me

(*Mateas 11:12-13; 5:31-32; Markas 10:11-12*)

16 Jiesoe aapan tjela log se ekgo auro matlab ke kaahaanie kahe lagal kie: „Ekgo dhanie aadmie raha. Oe aapan dhan ek sardaar ke oeppar saup deis raha. Tab ek dien koi ose bolies: ‘Oe sardaar tor dhan naksaan kare hai.’ ²Tab oe sardaar ke bolaike poetjhies kie: ‘Ham tore biese me bahoet baat

soeniela. Ohie se sab kaagadj-pattar hamme dekhaaw. Ab se toe hamaar kamkarta na rahiehe.’ ³Tab sardaar sotjies kie: ‘Ab ham ka karie? Maaliek to hamaar kaam tjhiene hai. Khetie ke kaam ham na kar paabe aur bhiekhmaange ke ham sarmaaila.’ ⁴Oe apane me bolies: ‘Attjha, ab ham djaan gailie kaun tjiedj kare ke tjaahie. Ham sanghatian khodjab, tab djab hamaar kaam tjhienaai djaai, tab oesab hamke aapan ghar me bhiettar lei leiga.’

⁵Tab oe aapan maaliek ke kardja waalan ke bolwaais. Aur pahielaa waala se poetjhies: ‘Ketana toke tjaahie maaliek ke bhare ke?’ ⁶Tab oe bolies: ‘Ek sau baariel tel ke paisa.’ Tab ose bolies: ‘Le aapan kardja ke kaagadj aur dja haalie se patjaasgo (50) baariel liekh.’ ⁷Tab ekgo doesar se poetjhies: ‘Aur toke ketana tjaahie bhare ke?’ Tab oe bolies: ‘Ek sau basta tjaur ke paisa.’ Tab ose bolies: ‘Le aapan kardja ke kaagadj aur assiego (80) liekh.’ ⁸Tab maaliek djab soenies, tab bolies: ‘Hamaar ie sardaar aapan kaam sattjaai se na kare hai, bakie bahoet sotj-samadjhke aapan rasta safa karies hai.’

Ab dekha hai kie ie djoeg ke bebieswaasie log bieswaasie log se djaada sotj-bietjaar kärke rahe hai. ⁹Ohie se ham boliela kie toelogle tjaahie aapan doenia ke dhan se sanghatian banaawe ke. Tab djab toke tjhore ke parie, tab toe khoesiaalie se bhiettar lewal djaihe djaaha toe sada ke lieje rahiehe.”

¹⁰Oe bhie bolies: „Dje kamtie tjiedj me bharosaadaar hai, oe bhie

dher tjiedj me rahiega. Bakie dje kamtie me sattjaai se na rahe hai, oe dher tjiedj me bhie na rahiega.

¹¹Djab toelog bharosaadaar na rahiehe ie doenia ke paisa-kaurie ke rakhwaala kare ke, tab Parmeswar kaise swarag ke dhan tor oeppar saup sakiega? ¹²Aur djab toelog doesar koi ke dhandaulat par sattjaai se na rahiehe, tab Parmeswar kaise toke oe dhan dei sakiega djaun hardam khaatien tor rahiega? ¹³Ekgo goelaam doi maalik na maan sake hai. Oe ekgo ke tjaahiega aur ekwa ke djariega. Oisahie toelog Parmeswar ke aadar kare aur doenia ke dhan batore sanghe bhie na kar paihe.”

¹⁴Tab Fariesie logan ie sab baat soenke Jiesoe ke tiebolie maare lagal. Oesab to paisa ke haahie raha. ¹⁵Tab oe oesabse bolies: „Toelog maange hai manai ke aage bahoet sattja khele, bakie Parmeswar toelogke diel djaane hai. Djaun tjiedj manai log biesaal maane hai, oe Parmeswar ke bahoet kharaab lage hai.

¹⁶Parmeswar ke kaanoen aur okar sanesian ke baat hamlogke rasta dekhaawat raha djab talak Johaanas dopoe kare waala na aail. Oe tem se ie khoes khabar partjaar karal gail kie Parmeswar maange hai manai ke diel me raadj tjalaawe. Aur har ek ie khabar soenke bahoet kausies kare hai okar raadj me bhiettar djaai ke. ¹⁷Dhartie aur aasmaan na sahadj se alop hoi djaai. Aur Parmeswar ke kaanoen me se koetjh mietaawe auro moeskiel hai. ¹⁸Aur dje aapan aurat tjhorke doesar biaah karie, oe aapan biaah

ke waada toeriega. Aur dje ekgo tjhoetal aurat se biaah karie, oe aisane kare hai.”

Dhanie aadmie aur bhiekhmanga

¹⁹Jiesoe auro kahies kie: „Ekgo dhanie aadmie raha. Oe hardam bahoet mahanga kapra pahienke aur nauta deike maudj manaawat raha. ²⁰Ekgo bhiekhmanga bhie raha. Rodj koi oke dhanie aadmie ke dwaar ke aage laaie dhar dewat raha. Okar naam Laasaaras raha. Okar dehie bhar me ghaaw niekaral raha. ²¹Oe maangat raha dhanie aadmie ke batjal khaaik se aapan pet bhare. Aur koetta aawat raha okar ghaaw tjaate.

²²Ek dien bhiekhmanga mar gail aur Parmeswar ke parie log oke Aabraaham ke paas legail.

²³Koetjh dien baad dhanie aadmie bhie mar gail aur okar mattie paral. Tab djab oe maral manai ke djagaha me aapan aakhie kholies, tab doerie me bhiekhmanga Aabraaham ke saathe dekhies. ²⁴Tab oe tjiellaaie Aabraaham se bolies: ‘Pieta djie, hamme daaja karo! Ham ie aagie me doekh kaatiela. Aap bhiekhmanga ke okar angoerie paanie me borke pathaawo hamaar djieb thandhwaawe khaatien.’ ²⁵Tab Aabraaham bolies: ‘Beta, sotj kie toe kaise doenia par djiejat rahiele. Toke khaalie barhia tjiedj mielat raha aur Laasaaras khaalie doekh kaatat raha. Ab oe soekh me rahe hai aur toe doekh kaate hai. ²⁶Aur hamlogke bietj me bahoet gahieraai hai. Dje hia se tor lage maangie djaai, oe na djaai paai. Aur djab

koi oepaar se iepaar maangie aawe, tab oe bhie na aai paaiga.’ ²⁷ Tab oe bolies: ‘Tab ham aapse bienaai kariela kie aap bhiekhmanga ke hamaar baap ke ghare pathaaw. Hamke to paatj bhaai hai. ²⁸ Tab oe oesabhanke karaai se samdjhaai sakie djeme oesab ie doekh me na aawe.’ ²⁹ Tab Aabraaham bolies: ‘Oesab Mosas ke aur Parmeswar ke doesar sanesian ke liekhal baat parh sake hai. Oesabke tjaahie okar baat soene ke.’ ³⁰ Tab oe bolies: ‘Na, Pieta djie, oesab na soenega. Bakie djab ekgo maral aadmie hia se oesabke lage djaai, tab oesabhan aapan djiewan badal deiga.’ ³¹ Tab Aabraaham bolies: ‘Djab sabhan Mosas ke aur doesar sanesian ke baat na maange hai soene, tab tjaahie ek maral aadmie djie oethie, tabbo oesab aapan djiewan na badalie.’ ”

Bahakaawe aur bieswaas ke biese me

(*Mateas 18:6-7, 21-22; Markas 9:42*)

17 Jiesoe aapan tjela log se bolies kie: „Manai logan ek doesare ke djaroeer bahakaaiiga. Bakie dje aise karie, oe bahoet doekh kaatie. ² Ohie se djab koi hamaar ek tjela se paap karwaai, tab bestar rahie kie pahiele ekgo barka ieta okar gatai me baanhke oe samoendar me bahaai dewal djaai. ³ Batjaaie rahiehe. Djab tor bhaai paap karie, tab oke samdjhaawe ke tjaahie. Aur djab oe aapan paap pastaai, tab oke maaf kar deihe. ⁴ Aur djab oe ek rodj me saat dafe paap karie aur saato dafe pastaaike

bolie kie: ‘Hamke maafie kar de,’ tab toke tjaahie oke har ek dafe tjhama kar dewe ke.” ⁵ Tab oesab poetjhies: „Prabhoe, hamlogke bieswaas barhaaw.” ⁶ Tab oe bolies: „Djab toelogke bieswaas ekgo tjhota bia ghat rahat, tab toelog ie phal ke per se bolte: ‘Sor sanghe oekharke samoendar me djam dja,’ aur oe tor baat soen lewat.”

Kamkartan ke kaam

⁷ Jiesoe bhie bolies: „Maan le kie toke ek goelaam hai. Oe tor khaatien khet djote hai, kie gaai-goroe tjaraawe hai. Djab oe kaam par se ghare aai, tab toe thoro ose boliehe: ‘Haalie se dja kha le?’ ⁸ Na, toe pahiele ose boliehe: ‘Nahaaike hamaar khaatien khaaik pakaaw aur niekaarke hamme de. Tab djab ham khaai pieke don hoi djaabe, tab toe khaai pie sakiehe.’ ⁹ Aur djab oe aapan kaam se don hoi djaai, tab toe oke thoro dhanbaad deihe? ¹⁰ Aisane bhie toelog dhanbaad na agoriehe sab kaam khaatien djaun toelogke dewal gail. Toelogke bole ke tjaahie: ‘Hamlog to nietja goelaam baatie aur khaalie aapan kaam karlie hai.’ ”

Jiesoe aur das korhia ke bemarian

¹¹ Tab djab Jiesoe aur aage Jeroesaalem djaat raha, tab oe rasta dharies djaun Saamaaria des aur Gaalielea diehaat ke bietj me paral. ¹² Ohie tem djab oe ekgo gaaw ke nagietj pahoetjal, tab das korhia ke bemarian aaike doerieje par thara bhail. ¹³ Tab oelog tjiellaaike bole lagal kie: „Jiesoe djie, hamlogke daaja kar!” ¹⁴ Tab Jiesoe oesabke

taakke bolies: „Dja agwan ke paas aur apane ke dekhaaw.” Bas djaate ke bera oesab attjha aur safa hoi gail.

¹⁵Tab ekgo djab djaan gail kie oe attjha hoi gail hai, tab Parmeswar ke goen gaaikie Jiesoe ke paas lautke gail. ¹⁶Tab oe Jiesoe ke gore gierke oke dhanbaad dewe lagal. Aur oe ek Saamaaria des ke aadmie raha. ¹⁷Tab Jiesoe bolies: „Das djane to attjha bhail! Tab naugo kaaha hai? ¹⁸Khaalie ehie pardesie aail hai Parmeswar ke aadar kare khaatien?” ¹⁹Aur oe ose bolies: „Oethke dja ghare. Tor bieswaas toke batjaais hai.”

Iensaan ke Beta ke lautana ke dien

(Mateas 24:23-28,37-41)

²⁰Ek rodj Fariesie log Jiesoe se poetjhies kie: „Parmeswar kab soeroe kariega ie doenia me raadj tjalaawe ke?” Tab oe bolies: „Manai log Parmeswar ke raadj aapan aakhie se na aawat dekh sakiega. ²¹Koi na bol sakiega: ‘Dekh hia, kie to hoewa hai.’ Ab to Parmeswar soeroe karies hai manai ke diel me raadj tjalaawe ke.” ²²Aur oe aapan tjela log se bolies kie: „Aisan tem aauga djaun me toelog mangiehe iensaan ke Beta ke dekhe, tjaathe khaalie ek rodj, bakie na dekh paihe. ²³Tab koi koi boliega: ‘Dja dekh, hoewa hai!’ Kie to: ‘Aaw, hia hai!’ Tab hoewa na djaihe aur okar paatjhe na tjaliehe. ²⁴Oe dien djab iensaan ke Beta lautke aauga, tab oe djaise tjamkat biedjalie sagaro dekhaaiga. ²⁵Bakie pahiele oke

dher doekh oethaawe ke parie aur ab ke tem ke manai logan oke na maangiega.

²⁶Djaise Noah ke tem me raha, aisane iensaan ke Beta ke laute se pahiele bhie rahiega. ²⁷Abbe oe tem ke manai khaate-piete aur biaah karte raha oe dien talak djab Noah djahaadj me gail aur etana dher paanie aail kie sab bahare waalan doeb gail. ²⁸Aur Lot ke tem me bhie aisane bhail. Sab koi abbe oisane khaat-piejat, kienat-betjat, bowat-banaawat raha. ²⁹Bakie oe dien par djab Lot Sodom sahar me se bhaag gail, tab aagie baroed sanghe barse lagal aur hoewa ke sab manai naas hoi gail.

³⁰Aur aisane bhie hoiga djab Parmeswar iensaan ke Beta ke dekhaaiga. ³¹Oe dien par djab koi aapan ghar ke daak¹ par rahie, tab oke na tjaahie nietje djaai ke aapan tjiedj ghar me se lewe khaatien. Aur dje aapan khet me rahie oke bhie na tjaahie lautke ghare djaai ke.

³²Sotj Lot ke aurat se ka bhail raha. ³³Dje maangie aapan djiewan apane khaatien bietaawe, oe barbaad hoi djaai. Bakie dje aapan djiewan doesare khaatien bietaawe hai, oe Parmeswar ke sanghe djiewan paaiga. ³⁴Oe raat me doi djane ek bedie par soetal rahiega. Oman se ekgo lei lewal aur ekwa tjhor dewal djaaiga. ³⁵Sabere doi aurat sanghe piesat rahiega. Oman se bhie ekgo lei lewal aur ekwa tjhor dewal djaaiga. [³⁶Doei aadmie sanghe khete me kaam karat rahiega. Ekgo oman se lei lewal aur ekwa tjhor

¹ 17:31 Oe des me sab ghar ke plaata daak raha aur manai log hoewa par baith sakat raha.

dewal djaauga.”] ³⁷Tab tjela log poetjhies kie: „Prabhoe, ie kaaha hoiga?” Tab Jiesoe bolies: „Djaaha moerda paral rahiega, hoewa par bhie giedh djoetal rahiega.”

Bieswaasie wiedhwa aur be-gam djadj ke kaahaanie

18 Tab Jiesoe ekgo matlab ke kaahaanie kahies tjela log ke siekhaawe ke kie hardam praatna kare ke tjaahie biena hiemmat haare. ²„Ek sahar me ekgo djadj raha. Oe Parmeswar aur manai se be-gam raha. ³Aur oe sahar me bhie ekgo wiedhwa raha. Oe eksoer okar paas djaaike ose bolat raha kie: ‘Hamaar aur hamaar doesman ke bietj me faisala kar dewo.’ ⁴Koetjh tem khaatien oe djadj na maangat raha soene. Bakie baad me oe sotjies kie: ‘Hamme Parmeswar se aur manai se koetjh ke gam na hai. ⁵Bakie ie aurat hamme etana thaka deis hai kie ham aur aage na sahie paabe. Bestar hai kie ham okar khaatien faisala kar dei.’ ”

⁶Aur oe bolies: „Soenle kharaab djadj ka bolies? ⁷Djab oe aise karie, tab Parmeswar kaise aapan tjoenal waalan khaatien na faisala kariega? Oesab to raat dien oke bolaawe hai! Oe djaroer na oesabke derie talak agorwaai! ⁸Ham toeloge satj boliela kie oe halieje se oesabke khaatien faisala kariega. Bakie djab iensaan ke Beta dhartie par lautke aaiga, tab oe aisan bieswaas paaiga djaise oe wiedhwa ke kie na?”

Ghamand kare kie to paap pastaai

⁹Oe phien ekgo matlab ke kaahaanie bataawe lagal. Oe

maangat raha samdjhaawe kie koetjh manai aapan kasoer na dekhe hai aur oesab doesar koi ke khaalie niehaare hai. ¹⁰Ohie se oe bolies: „Ek dien doeigo aadmie Jeroesaalem sahar gail Parmeswar ke mahal me praatna kare khaatien. Ekgo Fariesie raha aur ekwa baimaan djoetie ke paisa lewe waala raha. ¹¹Tab Fariesie aaikie hoewa khara hoike praatna kare lagal: ‘Parmeswar, ham toke dhanbaad deila kie ham na djaise doesar manai log baatie. Oesab to kharaab hai, koi ke samaan harap lewe hai aur aapan biaah ke waada toere hai. Aur ham khoesie baatie kie ham na djaise ie baimaan djoetie lewe waala baatie. ¹²Hapta me ham doeie dafie rodja kie to bhoekha rahiela, aur ham aapan kamaai me se daswa hiessa tore khaatien alag kariela.’

¹³Djoetie ke paisa lewe waala paatjhe me bhie thara raha. Oe aapan paap pastaat raha aur oke hiau na raha oeppar taake ke. Oe tjhaatie par piet-pietke bolies: ‘Parmeswar djie, ham paapie baatie. Hamke daaja karo.’ ”

¹⁴Aur Jiesoe bolies: „Soen, ie aadmie ghare djaaike Parmeswar ke aakhie me be-kasoer hoi gail raha. Oe paap ke tjhama paais raha, bakie Fariesie tjhama na paais raha. Dje apane ke barka maane hai, oe nietja karal djaauga. Aur dje apane ke nietja samdjhe hai, oe barka karal djaauga.”

Jiesoe ke aasier-baat tjhota larkan khaatien

(*Mateas 9:13-15; Markas 10:13-16*)

¹⁵Ek dien koetjh manai log aapan tjhota larkan ke Jiesoe ke paas

laais. Oesab maangat raha kie oe haath dharke larkan ke aasier-baat dewe. Bakie djab tjela log dekhies, tab maai-baap ke daate lagal. ¹⁶Tab Jiesoe larkan ke aapan paas bolaais aur tjela log se bolies: „Tjhota larkan ke na rok bakie aawan de! Parmeswar ke raadj aisan tjhota larkan khaat hai. ¹⁷Dhiaan se soen. Djab toelog Parmeswar ke baat na maange hai soene djaise ekgo tjhota larka, tab toelog okar raadj me kabhie na djaai sakiehe!”

Kaise Parmeswar ke saath hardam rahie sakiehe

(Mateas 19:16-30; Markas 10:17-31)

¹⁸Ek dien ekgo oetja dardja waala aadmie Jiesoe se poetjhies kie: „Maastar djie, aap to bhala aadmie baato. Aap hamse bol sake hai ka kare ke tjaahie hardam khaatien Parmeswar ke saath rahe ke?” ¹⁹Tab oe bolies: „Toe kaahe ke bolle kie ham bhala baatie? Khaalie Parmeswar bhala hai. ²⁰Toe djaane hai kie Parmeswar ke kaanoen me liekhal hai kie toke na tjaahie aapan biaah toere ke, koi ke djaan maare ke, tjorie kare ke, koi ke abdjas lagaawe ke, aur toelogke tjaahie aapan maai-baap ke ieddjat kare ke.” ²¹Tab aadmie bolies: „Ie sab baat ham tjhotahe se karte aaila.” ²²Tab oe ie baat soenke bolies: „Toke khaalie ek tjiedj kamtie hai. Aapan sab tjiedj betjke aur paisa gariieb log ke baat de, tab toke swarag ke dhan mielie. Aur hamaar paas aaw hamaar tjela bane khaatien.” ²³Bakie djab aadmie ie baat soenies, tab oke bahoet oedaas bhail. Oe to bahoet dhanie raha.

²⁴Tab Jiesoe oke taakke bolies: „Dhanie waalan khaatien moeskiel hai Parmeswar ke raadj me bhiettar djaai khaatien. ²⁵Ekgo oet khaatien auro sahadj hai ekgo soei ke hol me djaai ke.” ²⁶Tab hoewa ke manai log bolies: „Tab ke sadja me se batjke hardam khaatien Parmeswar ke saath rahie sakie?” ²⁷Tab oe bolies: „Djaun iensaan na kar paai, oe tjiedj Parmeswar kar paaiga.” ²⁸Tab Petras bolies: „Dekh, hamlog to aapan sab tjiedj tjhorge tor tjela ban gailie.” ²⁹Tab oe bolies: „Ha, aur ham toeloge satj boliela kie har ek djaun aapan ghar-dwaar, aurat, bhaai-bahien, maai-baap, kie to larkan tjhore dei Parmeswar ke raadj ke khoes khabar soenaawe khaatien, ³⁰oke ie tem me ese auro djaada mieliega. Aur aane waala djoeg me oe sada ke lieje Parmeswar ke saath rahiega.”

Iensaan ke Beta ke mare aur

djie oethna

(Mateas 20:17-19; Markas 10:32-34)

³¹Ekare baad Jiesoe aapan baara tjela log ke alag kärke bolies kie: „Soen, ab hamlog tjalie Jeroesaalem. Aur Parmeswar ke sanesian ke sab baat iensaan ke Beta ke biese me poera hoi djaaiga. ³²Hoewa par ham doesar djaat log ke haath me saup dewal djaab. Oesab hamme hasiega, bedjatie kariega aur hamaar oeppar thoekiega. ³³Oesab hamme tjamotie se pietiega aur maar dhaariega. Tab tiesara dien par ham djie oethab.” ³⁴Bakie tjela log na samadjh paais. Ie baat ke matlab to oesabke khaatien tjhiepal raha.

Andha bhiekhmanga kaise dekhe lagal

(*Mateas 20:29-34; Markas 10:46-52*)

³⁵Tab Jiesoe Jerieko sahar lage pahoetjal. Hoewa par ekgo andha daam lage baithke bhiekhmaangat raha. ³⁶Djab oe soenies kie dher manai paas howe hai, tab poetjhies: „Hia ka howe hai?” ³⁷Tab koi bolies kie: „Naasaaret sahar ke Jiesoe paas howe hai.” ³⁸Tab oe tjiellaaike bole laga kie: „He Jiesoe, raadja Daawied ke aulaad, hamme daaja karo!” ³⁹Bakie djaun aadmie log aage paas howat raha, oesab oke daatke bolies: „Tjoep! Aise na tjiella!” Bakie oe auro djor se bolaawe laga: „Daawied ke aulaad, hamme daaja karo!”

⁴⁰Tab Jiesoe khara hoike bolies: „Oke hia laaw.” Djab andha aail, tab Jiesoe poetjhies: ⁴¹„Ham tor khaat kaun tjielj karie?” Tab aadmie bolies: „Prabhoe djie, ham maangiela dekhe.” ⁴²Tab oe bolies: „Ab se dekhe lag! Tor bieswaas dwaara toe attjha hoi gaile hai.”

⁴³Aadmie toerant dekhe laga aur Parmeswar ke goen gaaike Jiesoe ke saath tjale laga. Tab manai log dekhke Parmeswar ke goen bhie gaawe laga.

Jiesoe aur Sakeas

19 Tab Jiesoe Jerieko sahar me pahoetjal aur auro tjalal. ²Hoewa par ek Sakeas naam ke aadmie rahat raha. Oe djoetie ke paisa lewe waalan ke barkwa raha aur dhanie raha. ³Oe maangat raha Jiesoe ke dekhe, bakie hoewa dher manai raha aur oe naata raha. ⁴Tab

dhaurke oe haalie se ekgo per par tjahar gail. ⁵Tab djab Jiesoe oe per lage pahoetjal, tab oeppar taakke bolies: „Sakeas, haalie se nietje oetar, aadj hamke tjaahie tor ghare rahe ke.”

⁶Sakeas haldie se nietje oetara aur Jiesoe se bahoet khoesie se bheth karies aur oke aapan ghar me bhiettar laais. ⁷Tab sab bahare ke manai barbaraai laga kie: „Oe aisan paapie ke ghare gail hai!” ⁸Tab Sakeas oethke bolies: „Prabhoe djie, soeno. Ham aapan dhan-daulat me se aadha garieb logan ke debe. Aur har ek tjielj djaun ham thagalie hai, ham tjaar dafe lautaarke debe.” ⁹Tab oe bolies: „Attjha, ie bahoet barhia bietjaar hai. Aadj Parmeswar ie ghar-bhar ke batjaais hai. Ie ghar ke barkwa bhie Aabraaham ke aulaad hai. ¹⁰Iensaan ke Beta to aail hai bhatkal waalan ke khodje aur batjaawe.”

Mohar ke kaahaanie

(*Mateas 25:14-30*)

¹¹Jiesoe Jeroesaalem ke nagtjaail raha. Aur manai logan sotjies kie oe halieje raadja hoi djaat. ¹²Ohie se oe ek matlab ke kaahaanie kahe laga kie: „Ek oetja dardja waala aadmie ek doer des gail raadja bane aur baad me oe aapan des lautke aai raadj tjalaawe khaatien. ¹³Djaai se pahiele oe aapan goelaam log me se dasgo ke bolaaais aur oesabke ek ekgo mohar deike bolies: ‘Ese auro paisa kamaihe djab talak ham lautke na aabe.’ ¹⁴Bakie okar des ke djaatie logan oke djarat raha aur ekaat sanesian okar paatjhe

pathaais bataawe khaatien kie:
 ‘Hamlog na maangiela kie toe
 hamlogke oeppar raadj tjalaihe.’

¹⁵ Koetj dien baad oe raadja
 banke aapan des lautke aail. Tab
 oe goelaam log ke bolwaa is djaun
 ke oe mohar deis raha. Oe maangat
 raha djaane kie oesabhan ketana
 paisa kamaais raha.

¹⁶ Pahiela waala aaike bolies:
 ‘Raadja djie, ham aapke paisa se
 das dain auro kamailie.’ ¹⁷ Tab oe
 bolies: ‘Ie barhia kaam hai! Toe ek
 bharsaadaar goelaam baate. Toe
 kamtie paisa se hiessaab se rahiele,
 ohie se ham toke das sahar debe
 raadj tjalaawe ke.’

¹⁸ Tab doesara aaike bolies:
 ‘Raadja djie, ham aapke paisa se
 paatj dain auro kamailie.’ ¹⁹ Tab oe
 bolies: ‘Toke ham paatj sahar debe
 dekh-bhaal kare ke.’

²⁰ Tab tiesara goelaam aaike
 bolies kie: ‘He raadja, hia hai aapke
 paisa. Ham kapra me khoeb thiek
 se loekwailie rahielie. ²¹ Ham
 deraat rahielie. Aap to daajaaloe
 na baate. Aap lewe hai djaun na
 kamaile hai aur kaate hai djaaha
 na boile hai.’ ²² Tab oe bolies: ‘Are,
 kharaab goelaam! Ham ie baat
 par tore oeppar faisala karab. Toe
 djaane hai kie ham daajaaloe na
 baatie. Ham to leila djaun ham na
 kamailie hai aur kaatiela djaaha
 na boilie hai. ²³ Tab toe kaahe ke
 hamaar paisa kardja dewe waalan
 lage na dharle? Tab laute ke baad
 ham aapan paisa aur biaadj lei
 leitie.’

²⁴ Oe ekwan se bolies: ‘Okar
 mohar leike oke dei de djaun aapan
 waala se dasgo kamaais hai.’ ²⁵ Tab

oesab bolies: ‘Raadja djie, oke to
 dasgo hai!’ ²⁶ Tab oe bolies: ‘Ha, ie
 satj hai. Dje ke koetj hai, oke auro
 mieligea. Bakie dje ke thora se hai,
 okar ohoe lei lewal djaai.’ ²⁷ Oe bhie
 bolies: ‘Hamaar doesman logan ke
 hia laaw. Oesab na maangat raha
 kie ham oesabke oeppar raadj
 tjalaai. Ab oesabke hamaar aakhie
 ke saamne maar dhaar.’ ”

Tjela log ke khoesiaalie

(Mateas 21:1-11; Markas 11:1-
 11; Johaanas 12:12-19)

²⁸ Tab djab Jiesoe ie kaahaanie
 bataai tjoekal raha, tab oe aapan
 tjela log ke sanghe Jeroesaalem
 djaat raha. ²⁹ Aur djab oe Betfaage
 aur Betaania ke gaaw Djaitoen
 pahaar lage pahoetjal, tab doeigo
 tjela se bolies: ³⁰ „Oe gaaw me dja,
 tab dekhiehe hoewa ek gadahie ke
 battja baanhal hai. Opar abbe koi
 na baithal hai. Oke kholke hamaar
 paas laaw. ³¹ Aur djab koi poetjhie:
 ‘Toe kaahe ke khole hai?’ tab
 boliehe: ‘Eke Prabhoe ke djaroerie
 hai.’ ” ³² Ie doeno gail aur battja ke
 paais djaise oe bataais raha. ³³ Tab
 djab oelog kholat raha, tab ghar
 waalan poetjhies: „Toelog kaahe ke
 oke khole hai?” ³⁴ Tab oesab bolies:
 „Eke Prabhoe djie ke djaroerie hai.”

³⁵ Tab oelog battja ke Jiesoe ke
 paas laais. Aur aapan kapra battja
 par rakhke oesab Jiesoe ke oeppar
 baithaai deis. ³⁶ Tab djab oe djaai
 lagal, tab sab manai log aapan
 kapra rasta par bietjhaai deis okar
 aadar kare khaatien. ³⁷ Tab oesab
 Djaitoen pahaar ke rasta par gail
 aur tjela ke djhoend Parmeswar
 ke goen gaawe lagal. Oesab Jiesoe

ke sab atjambho kaam ke biese me bahoet khoesie raha ³⁸aur djor se gaawe lagal kie:

„Raadja par Prabhoe ke aasies howe!

Oe okar naam se aawe hai!

Swarag me sjaantie aur oeppar Waala ke aadar rahe!”

³⁹Bakie djhoend me koetjh Fariesie raha aur oelog Jiesoe se bolies: „Maastar djie, aapan tjela log ke daat.” ⁴⁰Tab oe bolies: „Djab oelog tjoepaai djaai, tab hia ke patthar aapan aawaadj soenaai.”

Jiesoe ke sotj Jeroesaalem ke biese me

⁴¹Tab djab Jiesoe Jeroesaalem sahar nagtjaail, tab ekar manai khaatien rowe lagal ⁴²aur bolies: „Ham bahoet maangiela kie toelogan aadj ke dien samadjh dja kaun tjiedj djaroerie hai sjaantie paawe khaatien. Bakie toelog abbe na dekh sake hai. ⁴³Toelog bahoet moesiebat me rahiehe. Doesman log toelogke sahar gherke ekdam se band kar deiga aur toelogke dher doekh katwaiga. ⁴⁴Oesab toelogke aur toelogke baal-battjan ke gor se katjar dhaariega. Toelog na samadjhle hai kie Parmeswar ab toelogke ketana khiaal kare hai. Ohie se oesab sahar bhar ekdam naas kar deiga aur ie sab moesiebat toelogke oeppar aiga.”

Praatna ke kie daakoe ke ghar

(Mateas 21:12-13; Markas 11:15-19; Johaanas 2:13-22)

⁴⁵Ekare baad Jiesoe Parmeswar ke mahal ke angana me gail aur hoewa ke betje waalan ke khadere

lagal. ⁴⁶Oe bolies: „Parmeswar ke poestak me liekhal hai kie: ‘Hamaar ghar praatna ke ghar rahiega, bakie toelog eke daakoe ke ghar bana deile.’ ”

⁴⁷Oe dien se oe Parmeswar ke mahal ke angana me siekhaawat-parhaawat raha. Barka agwan aur dharam ke parhal waalan aur bhie djaatie ke barkwan maangat raha oke maar dhaare. ⁴⁸Bakie hardam ek djhoend manai okare lage kaan oethaile rahat raha har ek baat soene khaatien. Ohie se barkwan ke mauka na mielat raha oke pakare khaatien.

Jiesoe aur Johaanas ke hoekoem

(Mateas 21:23-27; Markas 11:27-33)

20 Ek rodj Jiesoe Parmeswar ke mahal ke angana me siekhaawat raha aur khoes khabar partjaar karat raha. Tab barka agwan, dharam ke parhal waalan aur Israel ke barkwan aaike okare paas thara bhail ²aur ose poetjhies: „Hamlogse bataaw kie toke ke hoekoem deis hai ie sab kaam kare khaatien.” ^{3,4}Tab oe bolies: „Ham maangiela toelogse bhie koetjh poetjhe. Hamse bataaw kie Johaanas ke Parmeswar hoekoem deis raha dopoe kare khaatien, kie manai logan?” ⁵Tab oesab apane me batiaai lagal kie: „Djab hamlog bolab: ‘Oke Parmeswar hoekoem deis raha,’ tab oe boliega: ‘Tab toelog kaahe ke okar baat na bieswaas karle?’” ⁶Aur djab hamlog bolab: ‘Oke manai log hoekoem deis raha,’ tab djhoend mielke hamlogke ieta bahaaike maar dhaariega. Oesabhan to sattje ke bieswaas kare

hai kie Johaanas Parmeswar ke ek sanesia raha.” ⁷Ohie se oelog Jiesoe se bolies: „Hamlog na djaaniela.” ⁸Tab oe bolies: „Tab ham toeloge bhie na bataabe kie hamme ke hoekoem deis hai.”

Kharaab sardaar logan ke kaahaanie

(Mateas 21:33-46; Markas 12:1-12)

⁹Jiesoe djanta se ek matlab ke kaahaanie kahe lagal kie: „Ekgo aadmie djangal kaatke aur oe khet me agoer ke per bois. Tab oe khet ke bhaara karies aur koetjh tem khaatien par-des tjal gail. ¹⁰Tab djab tem aail, tab oe ek goelaam ke pathaais sauda me se aapan hiessa lewe khaatien. Bakie khetiar log oke maarke aur djhoere haathe loutaar deis. ¹¹Tab djamiendaar ek doesar goelaam ke pathaais, bakie oesab ohoeke maarke bedjatie karies aur bhie djhoere haathe loutaar deis. ¹²Tab aadmie ek tiesara waala ke pathaais. Bakie khetiar logan oke bhie tjtowaaike khet me se bahaai deis.

¹³Tab djamiendaar sotjies: ‘Ab ham ka karie? Laaw ham aapan pjaara beta ke pathaai. Oesab okar ieddjat karke tjhor deiga.’ ¹⁴Bakie djab khetiar log beta ke dekhies, tab apane me batiaai lagal kie: ‘Ie to ie khet ke hakdaar hai. Laaw hamlog eke maar dhaarie dja, tab ekar hak hamlogke hoi djaai.’ ¹⁵Bas oesab oke khet se baahar ledjaaike maar dhaaries.”

Jiesoe manai log se poetjhies kie: „Toelog ka sotj hai kie khet ke djamiendaar khetiar log se ka karie? ¹⁶Oe aaike oesabke naas kariega aur khet doesar koi ke

oeppar saup deiga.” Tab oesab bolies: „Ie to kabhie na hoi sake hai!” ¹⁷Tab oe oesabke taakke bolies: „Parmeswar liekhwaais hai: ‘Djaun ieta ghar banaawe waalan be-kaamiel maanat raha, ohie sab se kaamiel waala hoi gail hai.’

Toelog ka sotje hai kie ie baat me kaun matlab hai?” ¹⁸Oe bolies: „Dje oe ieta par gieriega, oke bahoet tjt lagiega. Aur djekar oeppar oe ieta gier djaai, oe ekdam se pietjla hoi djaai.”

¹⁹Dharam ke parhal waalan aur barka agwan samadjh gail raha kie Jiesoe ie kaahaanie oesabke biese me bataawat raha. Ohie se oesab maangat raha toerant oke pakare, bakie oelog manai log ke deraat raha.

Maahaaraadja ke aur Parmeswar ke hak

(Mateas 22:15-22; Markas 12:13-17)

²⁰Oe same oesab mauka khodjat raha Jiesoe ke pakare khaatien. Tab oesab ekaat dhokhaabaad log ke okar paas bhedjaais oke koetjh baat par phasaaike Roma ke laat ke haath me saupe khaatien. ²¹Oelog ose bolies: „Maastar djie, hamlog dekhiela kie toe sattjaai se siekhaawe hai aur koi ke moeh na taake hai. Toe sab koi ke Parmeswar ke siedha rasta dekhaawe hai. ²²Ohie se hamlogse bataaw kie Mosas ke kaanoen me liekhal hai kie mienaahie hai Roma ke maahaaraadja ke djoetie bhare ke kie na.”

²³Bakie oe oesabke kharaab tjalaakie samadjh gail aur bolies:

²⁴ „Hamme ek tjaanie ke paisa dekhaaw. Epar kekar naam aur moerat hai?” Tab oelog bolies: „Maahaaraadja ke.” ²⁵ Tab oe bolies: „Ohie se maahaaraadja ke de djaun okar hak hai, aur Parmeswar ke bhie okar de.” ²⁶ Tab ie baat soenke oesab atjambho bhail aur moeh band karke rahie gail. Aur djhoend dekhies kie oesab oke ekko baat par na pakar paais.

Aane waala djoeg

(*Mateas 22:23-33; Markas 12:18-27*)

²⁷ Tab ekaatgo Sadoesie log bhie Jiesoe ke paas aail. Oesab na bieswaas kare hai kie iensaan djie oethiega. ²⁸ Tab oelog bolies: „Maastar djie, Mosas ke kaanoen me liekhal hai kie djab ek aadmie mar djaai aur oke larkan na hai, tab okar bhaai ke tjaahie okar aurat se biaah kare ke. Aur djab aurat ke larkan paida hoi, tab sab se barka betwa pahiel aadmie ke naam aur hak paaiga. ²⁹ Maan le kie saatgo bhaai raha. Ek dien pahiel waala begar larkan ke mar gail. ³⁰ Tab doesara aapan barka bhaai ke aurat se biaah karke bhie begar larkan ke mar gail. ³¹ Aur tiesara se bhie ehie haal bhail. Aisane saato se hoi gail. ³² Tab ant me aurat bhie mar gail. ³³ Djab manai logan djie oethiega, tab saato bhaai me se ie kekar aurat rahiega? Oe to saato ke aurat raha.” ³⁴ Tab oe bolies: „Ie tem ke manai log biaah kare hai. ³⁵ Bakie dje djie oethiega aur aane waala djoeg me rahe laaik rahie, oe biaah na kariega. ³⁶ Oesab djaise parie logan phier se na mar sakiega bakie Parmeswar ke djie oethal betwan aur bietian rahiega.

³⁷ Soen, djab Prabhoe djarat djhalaasie me Mosas ke dekhaail, tab oe bolies kie: ‘Ham Aabraaham, Iesaak aur Jaakob ke Parmeswar baatie.’ ³⁸ Oe tieno mar gail raha, bakie Prabhoe ke lieje oesab djieje hai. Oe maral logan ke Parmeswar thoro hai, bakie djienda waalan ke. Aisane Mosas dekhaais kie maral waalan djie oethiega.” ³⁹ Tab ekaat dharam ke parhal waalan bolies: „Maastar djie, ie to bahoet barhia baat hai.” ⁴⁰ Oelogke hiemmat na raha koetjh auro poetjhe ke.

Kriest Daawied ke aulaad aur okar Prabhoe hai

(*Mateas 22:41-46; Markas 12:35-37*)

⁴¹ Tab Jiesoe poetjhies kie: „Kaahe ke soena hai kie Kriest raadja Daawied ke aulaad hai?” ^{42,43} Daawied to Parmeswar ke poestak ke ek gaana me liekhies hai kie:

Prabhoe hamaar Prabhoe se bolies:

‘Aaw hamaar dahiena bagal baith djab talak ham tor doesman ke tor gor ke tare na dharab.’

⁴⁴ Daawied Kriest ke aapan Prabhoe bolaawe hai. Toelog thiek se sotj oe kaise okar aulaad bhie hoi sake hai.”

Jiesoe ke baat dharam ke parhal waalan ke biese me

(*Mateas 23:1-36; Markas 12:38-40*)

⁴⁵ Tab djab sab manai soente raha, tab Jiesoe aapan tjela log se bolies: ^{46,47} „Dharam ke parhal waalan se batjaaike rahiehe. Oesab lamba lamba kapra pahienke rasta par tjale hai aur oesabke attjha lage hai

dher manai ke aage aadar paawe ke. Partjaar ke ghar aur nauta me oesab hardam aage baithe hai. Oelog bhaktie ghat hardam praatna kare hai. Aur ehie me oesab wiedhwa logan ke dhan-daulat me se kha hai. Iesabhanke doesar paapie log se auro kathien sadja mieliega.”

Garieb wiedhwa ke daan

(Markas 12:41-44)

21 Djab Jiesoe aapan aas-paas me taakies tab dekhies kaise dhanie log aapan paisa Parmeswar ke mahal ke baakas me daare hai. ²Oe bhie dekhies kaise ek garieb wiedhwa aaike khaalie doe kopro ke paisa oman daare hai. ³Tab oe aapan tjela log se bolies: „Ham toelogse satj boliela kie ie wiedhwa doesar waalan se auro dher deis hai. ⁴Oesab to aapan dhan me se deis, bakie oe betjaarie aapan sab sauda ke paisa daan karies.”

Jeroesaalem ke aane waala barbaadie

(Mateas 24:1-21; Markas 13:1-19)

⁵Ekaat djane Parmeswar ke mahal ke biese me bole lagal kie: „Dekh ketana biesaal ieta se banaawal hai aur barhia daan dewal waala tjiedj se sadjaawal hai.” Tab Jiesoe bolies: ⁶„Ek dien aai kie ie mahal ke sab dewaal toer dhaaral djaai, aur ekko ieta tarke oeppar na rahiega.” ⁷Tab tjela log poetjhies kie: „Maastar djie, ie kab hoiga? Aur hamlog kaise djaan paabe kie tem aai gail hai?” ⁸Tab oe bolies: „Batjaaike rahiehe kie

toke koi na bahakaai lei. Dher log aaike boliega: ‘Ham Kriest baatie.’ Aur bhie: ‘Aane waala tem nagietj aail gail hai!’ Aisan manai ke pietjha na pakariehe. ⁹Aur djab toelog soeniehe kie manai logan laraai kare hai aur haltjal matjaawe hai, tab na ghabaraihe. Ie sab tjiedj pahiele howe ke tjaahie, bakie tabbo ie djoeg ke ant abbe na aai rahie.”

¹⁰Oe bolies: „Ek djaatie doesar djaatie se aur ek des doesar des se laraai karie. ¹¹Hia hoewa barka bhoeidol aai, akaal parie aur tjaaro bagal kharaab bemaarie phailie. Aur bhie bahoet ghabaraahat aur atjambho tjienha aasmaan me dekhaaiga. ¹²Ie sab tjiedj howe se pahiele manai toelogke pakarke partjaar ke ghar ke barkwan ke haath me saup deiga. Oesab toelogke djahal me band kar deiga, aur hamaar tjela bane ke biese me raadja aur laat log ke aage ledjaaiga. ¹³Tab toelog aapan bieswaas ke biese me gawaahie dei sakiehe. ¹⁴Bakie toelog agwe se sotj-phiekier na kariehe kaise apane ke batjaawe ke tjaahie. ¹⁵Ham to apane toelogke gjaan aur baat debe, tab doesman koetjh na bol paawe. ¹⁶Toelog bhie aapan maai-baap, bhaai, palwaar aur sanghatian dwaara doesman ke haath me saup dewal djaihe aur oesab toelog me se koi koi ke maar dhaariega. ¹⁷Sab koi toelogke djaran kariega hamare me bieswaas kare ke khaatien. ¹⁸Tabbo koi tor koetjh na kar paaiga. ¹⁹Aur djab toelog hiemmat na hariehe, tab toelog aapan djiewan batjaihe.

²⁰Djab toelog dekhiehe kie soerdjaatie ke djoend Jeroesaalem ke ghere hai, tab djaan djaihe kie sahar ke barbaadie nagietj aai gail hai. ²¹Tab Joedea diehaat waalan ke pahaar ke or bhaage ke tjaahie. Aur dje sahar me hai, ohoeke hoewa se bhaage ke parie aur dje khet me hai, oke sahar me na djaaieke tjaahie.

²²Oe dien Parmeswar sadja deiga djaise oe aapan sanesian se liekhwaais hai. ²³Djaun aurat log ke larka hoiga kie to doedh piaite rahiega, oesabke oeppar bahoet doekh pariega. Ie des ke oeppar barka moesiebat aaiga aur Parmeswar ie djaatie ke oeppar goessaail rahiega. ²⁴Oe dien dher manai talwaar se maar dhaaral djaaiga. Bhie doesar log pakaraaieke aur har ek rakam des me ledjaawal djaaiga. Aur doesar des ke manai log Jeroesaalem me kara hoekoem se raadj tjalaaga djab talak ohoesabke sadja na mieligie.”

Iensaan ke Beta ke aane waala dien

(Mateas 24:29-31; Markas 13:24-27)

²⁵Jiesoe bolies: „Oe tem me soeroedj, tjaan aur tarai me har ek rakam tjienha dekhaaiga. Aur doenia bhar ke manai log samoendar ke halfa ke aawaadj soenke dar ke maare kaape lagie. ²⁶Aasmaan ke sab saktie hieligie aur manai log ke bahoet dar samaaiga kie doenia par ka hoiga. ²⁷Tab sab koi iensaan ke Beta ke baadar par barka saktie aur biesaal maahaanta me aawat dekhiega. ²⁸Tab toelog halieje se

tjhoetkaara paihe. Ohie se khara hoike oeppar takiehe.”

Phal ke per ke kaahaanie

(Mateas 24:32-35; Markas 13:28-31)

²⁹Jiesoe ek matlab ke kaahaanie bataawe lagal kie: „Adjier ke per aur sab doesar per ke khoeb thiek se takiehe. ³⁰Djab phoel dewe lagie, tab toelog djaan djaihe kie phal ke tem aaiga. ³¹Aisane djab toelog ie sab baat poera howat dekhiehe, tab samadjh djaihe kie dher dien na rahie gail hai kie Parmeswar raadj tjalaaga. ³²Thiek se soen. Djaun manai ie sab tjiedj soeroe howat dekhiega, oesabke tem me hamaar sab baat poera hoiga. ³³Dhartie aur aasmaan miet djaaiga, bakie hamaar baat hardam khaatien rahiega.”

Batjaaieke rahiehe!

³⁴Oe bolies: „Batjaaieke rahiehe kie toelog aapan dhiaan nauta, daaroo aur rodj ke kaar-baar me na lagaihe, nahie to oe dien toelogke khaat atjakke me aai.

³⁵Oe dien doenia bhar ke manai khaatien aaiga. ³⁶Ohie khaatien agoriehe aur hardam praatna kariehe kie toelogke saktie miele batje ke aur iensaan ke Beta ke aage aawe ke.”

³⁷Jiesoe dien ke Parmeswar ke mahal ke angana me partjaar karat raha, aur raat ke oe sahar ke bahare Djaitoen pahaar par rahat raha. ³⁸Aur sabere manai log phien mahal me djaat raha okar partjaar soene khaatien.

Saitaan ke kaam Joedaas Eskaarriot dwaara

(*Mateas 26:1-5; 14-16; Markas 14:1-2, 10-11; Johaanas 13:45-53*)

22 Oe tem par Israel ke Paasan ke tiewhaar^m nagtjaail raha. ²Barka agwan aur dharam ke parhal waalan mauka khodjat raha Jiesoe ke marwaai ke, bakie oesab djoend ke deraat raha. ³Tab saitaan Joedaas Eskaarriot se ek hoi gail. Joedaas Jiesoe ke baaraago pathaawal waalan me se ekgo raha. ⁴Oe barka agwan aur mahal ke siepaahie ke barkwan lage gail aur baat-tjiet karies kaise oe Jiesoe ke oesabke haath me saup dei sokie. ⁵Oesab bahoet khoesie bhail aur ose ek hoike bolies: „Hamlog toke koetjh paisa debe.” ⁶Tab oe mauka khodje lagal Jiesoe ke pakarwaaie oesabke haath me saup dewe khaatien djab oe akele rahat.

Kaise Paasan ke bhodjan tajaar karal gail

(*Mateas 26:17-19; Markas 14:12-16; Johaanas 13:21-30*)

⁷Tab tiewhaar ke pahielia dien aail aur har ek palwaar ke tjaahat raha ek bhera ke battja maare ke Paasan ke bhodjan manaawe khaatien. ⁸Ohie se Jiesoe Petras aur Johaanas se bolies: „Toelog dja aur hamlogke khaatien bhodjan tajaar kar de.” ⁹Tab oesab poetjhies: „Toe kaaha maange hai kie hamlog tajaar karie?” ¹⁰Tab

oe bolies: „Soen, djab toelog sahar me pahoetjehie, tab ek aadmie ke bhetaihe djaun ek gogliet paanie leike dja hai. Okar paatjhe tjaliehe aur okar sanghe ghar me bhiettar djaihe. ¹¹Tab ghar ke maalik se boliehe: ‘Maastar poetjhies hai: Ham kaaha par aapan tjela log ke sanghe Paasan ke bhodjan kar sakab?’ ¹²Tab oe toelogke ekgo barka oeppar waala kamra dekhaaiga. Oman sab tjiedj hai khaaik pakaawe khaatien. Hoewe par toelog bhodjan tajaar kariehe.” ¹³Oe doeno gail aur oisane paais djaise oe bolies raha aur bhodjan tajaar karies.

Paasan ke bhodjan ke same par

(*Mateas 26:26-30; Markas 14:22-26; 1 Korente 11:23-25*)

¹⁴Tab djab tem aai gail raha tab Jiesoe aapan baara pathaawal waalan sanghe gail bhodjan kare. ¹⁵Khaite me oe bolies kie: „Ham bahoet maangat rahieli hamaar doekh howe se pahiele toelogke sanghe ie bhodjan kare. ¹⁶Ham ab se Paasan ke bhodjan na karab djab talak Parmeswar ke raadj me ie bhodjan ke matlab na poera hoiga.” ¹⁷Tab ek gielaas wien leike oe Parmeswar ke dhanbaad deis. Tab tjela log se bolies kie: „Eke le aur paarie-paara pie. ¹⁸Ham toelogse boliela kie ab se ham tanko wien na piebe djab talak Parmeswar aapan raadj na dekhaaiga.” ¹⁹Tab ek bret leike Parmeswar ke dhanbaad karke, toekkara toekkara toerke oe

m 22:1 Oe tiewhaar me Israel log biena khatta karal piesaan ke bret kha hai jaad kare khaatien kie Parmeswar oesabke Egypte des me se batjaais hai.

oesabke deis aur bolies kie: „Ie Bret hamaar dehie hai djaun toelogke khaatien dewal djaai. Ab se eke hardam khaihe hamme jaad kare khaatien.” ²⁰Ekare baad oe oisane ek gielaas wien se karies. Oe bolies kie: „Ie wien ke matlab hai kie Parmeswar hamaar khoen bahaawe ke dwaara ek naawa baat-tjiet karies hai.”

²¹Oe bhie bolies: „Soen, oe aadmie djaun hamme pakarwaaiga, oe hamare sanghe bhodjan kare hai. ²²Iensaan ke Beta aisane mariega djaise Parmeswar aage se sallaah kar tjoekal raha. Bakie djekare dwaara oe pakarwaawal djaai, okar oeppar bahoet kathien moesiebat pariega.” ²³Tab tjela log apane me moeh laraawe lagal kie: „Hamlog me se ke aisan kaam kariega?”

Oetja aur nietja dardja

(*Mateas 20:25-28; Markas 10:42-45*)

²⁴Oesab apane me bhie ek na raha kie barkwa ke hoi. ²⁵Tab Jiesoe bolies: „Doenia ke raadja logan aapan djaatie ke oeppar barka khele hai aur mantrie logan apane ke sahaaita kare waalan bolwaawe hai. ²⁶Bakie toelog me aise na tjaahie rahe ke. Dje toelog me sab se barka waala rahiega, oke tjaahie tjhota banke rahe ke. Aur dje barkwa rahiega, oke tjaahie goelaam ghat rahe ke. ²⁷Ke sab se barka waala hai, dje bhodjan kare hai kie naukar? Tabbo ham toelogke bietj me ek naukar ghat baatie.

²⁸Toelog hardam sab moesiebat me hamaar paas rahiele. ²⁹Djaise

hamaar Pieta Parmeswar hamke aapan raadj deis hai, oisane ham toelogke deila ³⁰djeme toelog hamaar sanghe khaai pie sakiehe. Aur toelog raadja ke gaddie par baithiehe Israel ke baara koel ke oeppar faisala kare khaatien.”

Petras ke bieswaas

(*Mateas 26:31-35; Markas 14:27-31; Johaanas 13:36-38*)

³¹Jiesoe Siemon Petras se bolies kie: „Siemon, Siemon, sitaan Parmeswar se maangies hai toelogke bieswaas dhaan ghat osaawe. ³²Bakie ham tor khaatien praatna karlie kie tor bieswaas na ghat. Aur djab toe aapan paap pastaaie aapan djiewan badal tjoekiehe, tab aapan bhaai logan ke hiemmat deihe.” ³³Tab Petras bolies: „Prabhoe djie, ham tajaar baatie tor saath djahal me djaai ke aur sanghe mare ke.” ³⁴Bakie oe bolies: „Na, Petras, ham djaaniela kie moerga bole se pahiele toe tien dafie boliehe kie toe hamme na djaane hai.”

Jiesoe ke aane waala moesiebat

³⁵Jiesoe sab tjela log se bolies kie: „Djab ham toelogke pathailie rahielie partjaar kare khaatien biena paisa ke thailie aur biena djhorie se aur khaalie ek djora djoeta se, tab toelogke koetjh kamtie bhail raha kie na?” Tab oesab bolies: „Na, koetjh na.” ³⁶Tab oe bolies: „Bakie ab se dje ke paisa ke thailie hai, oke ledjaai ke tjaahie aur djhorie bhie. Aur dje ke talwaar na hai, oke tjaahie aapan koerta betjke ekgo kien lewe ke. ³⁷Thiek

se soen. Parmeswar liekhwaais hai kie: 'Oe daakoe me gientie rahie.' Ie baat hamare biese me liekhal gail aur poera howe ke tjaahie." ³⁸Tab tjela log bolies: „Prabhoe djie, dekh, hia doi talwaar hai!" Tab oe bolies: „Attjha, thiek hai."

Jiesoe ke praatna Djaitoen pahaar par

(Mateas 26:36-46; Markas 14:32-42)

³⁹Ekare baad Jiesoe sahar tjhorker Djaitoen pahaar par gail. Aur okar tjela log okar sanghe gail. ⁴⁰Tab djab oelog hoewa pahoetjal, tab oe bolies: „Toelogle tjaahie praatna kare ke, nahie to toelogle bahakaawal djaihe."

⁴¹Tab oe auro doer gail aur gaathie par gierke praatna kare lagal. ⁴²Oe bolies: „Pieta djie, djab hoi sokie, tab ie doekh hataai de. Tabbo hamaar man waala na kariehe, bakie aapan waala." ⁴³Tab swarag me se ek parie aail oke taagat dewe khaatien.

⁴⁴Ekare baad oke bahoet dar samaail aur oe auro praatna kare lagal. Okar pasiena khoen ghat hoi gail aur djamien par tjoewe lagal. ⁴⁵Tab oe oethke tjela log ke paas gail aur dekhies kie oesabhan doekh ke maare soet gail hai. ⁴⁶Oe bolies: „Ka, toelogle soete hai? Oeth aur praatna kar nahie to toelogle bahakaawal djaihe."

Jiesoe kaise pakaraail

(Mateas 26:47-56; Markas 14:43-50; Johaanas 18:3-11)

⁴⁷Jiesoe aapan tjela log se abbe batiaite raha, tab etane me ek djhoend manai aail. Aur Joedaas

aage tjalat raha. Oe baaraago pathaawal waalan me se ekgo raha. Tab oe Jiesoe ke paas gail ose tjoemma dewe khaatien. ⁴⁸Tab Jiesoe bolies: „Joedaas, toe iensaan ke Beta se tjaatie mielaaike doesman ke haath me saup deihe?" ⁴⁹Tab djab doesar tjela log dekhies ka howe hai, tab poetjhies: „Prabhoe djie, ab hamlog aapan talwaar kaam me laai sakiela?" ⁵⁰Aur ekgo tjela sab se barka agwa ke goelaam ke dahiena kaan kaat deis. ⁵¹Bakie Jiesoe bolies: „Na, oesabke aapan kaam karan de." Aur oe aadmie ke kaan tjhoeike attjha kar deis.

⁵²Tab oe barka agwan, Parmeswar ke mahal ke siepaahie aur Israel ke barkwan se poetjhies kie: „Ham thoro daakoe baatie kie toelogle danda aur talwaar leike aile hai?" ⁵³Ham rodj toelogle sanghe Parmeswar ke mahal me rahielie aur toelogle hamme na tjhoeile. Bakie ab toelogle mauka mielal hai saitaan ke saktie dwaara hoekoem tjalaawe khaatien."

Petras ke djhoeth

(Mateas 26:57-58,69-75; Markas 14:53-54; Johaanas 18:12-18,25-27)

⁵⁴Tab oesab Jiesoe ke pakarke sab se barka agwa ke ghare legail. Aur Petras doerie me bhie aawat raha. ⁵⁵Tab Jiesoe ke rakhwaan angana me aagie baarke hoewa baith gail aur Petras aaike oesabke bietj me baithal. ⁵⁶Tab djab ek goelaam aurat Petras ke aagie ke andjor me baithal dekhies, tab oe oke thiek se taakke bolies kie: „Ie aadmie Jiesoe ke sanghe raha." ⁵⁷Tab

Petras bolies: „Bahien, ham oke na djaaniela.” ⁵⁸Thora der baad ek doesar djane oke taakke bolies kie: „Toe bhie oman ke baate.” Tab oe bolies: „Na, ham na baatie.”

⁵⁹Lagbhag ek ghanta baad ek tiesara waala bolies kie: „Ham to djaaniela kie ie aadmie okare sanghe raha. Oe to bhie Gaalielea diehaat se aawe hai.” ⁶⁰Tab oe bolies: „Ham na samdjhiela kie toe ka bole hai.” Aur abbe oe batiaite raha, tab moerga bole lagal. ⁶¹Ohie samai par Prabhoe ghoemke oke taakies. Aur atjakke me Prabhoe ke baat oke khiaal hoi gail kie: „Ham djaaniela kie moerga bole se pahiele toe tien dafe boliehe kie toe hamme na djaane hai.” ⁶²Bas oe bahare djaaike khoeb rowe lagal.

Kaise Jiesoe ke bedjatie bhail

(Mateas 26:67-68; Markas 14:65)

⁶³Tab Jiesoe ke rakh waalan okar hasie oeraaie oke maare lagal. ⁶⁴Aur okar aakhie kapra se baanhke ose poetjhies: „Ke toke maare hai? Toe to agam-djaanie baate!” ⁶⁵Aur oesab okar auro bedjatie kare lagal.

Jiesoe ke gawaahie Israel ke barkwan ke sabha me

(Mateas 26:59-66; Markas 14:55-64; Johaanas 18:19-24)

⁶⁶Djab saber bhail tab Israel ke barkwan, barka agwan aur dharam ke parhal waalan ekattha aaike Jiesoe ke aapan sabha me bolwaais aur bolies kie: ⁶⁷„Djab tohie Kriest baate, tab hamlogse bataai de.” Tab oe bolies: „Tjaaha ham bolab, tabto toelog na bieswaas kariehe. ⁶⁸Aur

djab ham toelogse koetjh poetjhab, tab toelog na maange hai djabaab dewe. ⁶⁹Bakie ab se iensaan ke Beta Pieta Parmeswar ke dahiena bagal baithal rahiega.” ⁷⁰Tab oesabhan bole lagal kie: „Tohie Parmeswar ke Beta baate?” Tab oe bolies: „Toelog to apane bolle hai.” ⁷¹Bas oesab apane me sallaah karies: „Ab thiek hai, hamlogke doesar gawaahie ke djarorie na hai. Hamlog to okar moeh se soen leilie.”

Jiesoe laat ke aage

(Mateas 27:1-2, 11-14; Markas

15:1-5; Johaanas 18:28-38)

23 Tab sabha waalan sanghe oethke Jiesoe ke Pielaatas ke aage legail. Oe Roma ke laat raha Jeroesaalem me. ²Hoewa oesab oke abdjas lagaaike bole lagal kie: „Hamlog djaan gailie kie ie manai des bhar me ghoem ghoemke sab djaatie ke kaan bhare hai. Oe bole hai kie Roma ke maahaaraadja ke djoetie ke paisa na bhare ke tjaahie aur bhie kie oe Kriest hai aur raadja hoiga.” ³Tab laat Jiesoe se poetjhies: „Toe Israel ke raadja baate?” Tab oe bolies: „Toe apane bolle hai.” ⁴Tab laat barka agwan aur djhoend se bolies: „Ham ie aadmie me ekko kasoer na pailie.” ⁵Bakie oesabhan ekke baat pakarle raha aur bolies: „Ie aapan siektjha se pahiele Gaalielea diehaat me, tab Joedea bhar me aur ab ie sahar me sab djaatie log se oepaddar karwaawe hai.”

Jiesoe raadja Herodes ke aage

⁶Tab laat ie baat soenke poetjhies: „Ie aadmie Gaalielea diehaat ke hai?”

⁷Aur djab oe djaan gail kie aise hai, tab oe oke Herodes lage pathaai deis. Herodes Gaalielea me raadj tjalaawat raha aur oe same par oe bhie Jeroesaalem me raha tiewhaar manaawe khaatien. ⁸Djab oe Jiesoe ke dekhies, tab bahoet khoesie bhail. Oe to okare biese me dher tjiedj soenies raha aur maangat raha oke dekhe. Oe sotjies kie saait Jiesoe ek atjambho kaam karie. ⁹Oe dher sawaal poetjhe lagal, bakie Jiesoe ekko par djabaab na deis. ¹⁰Barka agwan aur dharam ke parhal waalan bhie raadja ke paas aail raha aur oesab phien Jiesoe ke bahoet abdjias lagaawe lagal. ¹¹Tab raadja aapan soerdjaatie ke sanghe Jiesoe ke nietjaai karke okar hasie oeraawe lagal. Tab oke ek biesaal kapra pahienaaike phien se laat ke paas pathaai deis. ¹²Oe dien se raadja aur laat sanghatian hoi gail. Pahiele to oe doeno doesman raha.

Maut ke sadja

(Mateas 27:15-26; Markas 15:6-15; Johaanas 18:39-19:16)

¹³Tab laat barka agwan, djaatie ke barkwan aur djhoend ke phien se bolwaais. ¹⁴Bolies kie: „Toelog ie aadmie ke hamaar aage liaile aur oke kasoer deile kie oe sab djaat se oepppardar karwaawe hai. Tab ham toelogeke aage khodj karke ose poetjhlie, bakie okare me ekko kasoer na pailie. ¹⁵Aur raadja Herodes okare me bhie koetjh na paais aur oke pathaai deis. Ie aadmie koetjh na karies hai maut ke sadja paawe khaatien. ¹⁶Ohie se ham oke pietwaaike khoenwaaike aur tjhor debe.”

[¹⁷Paasan ke nauta me laat ke tjaahat raha djaatie khaatien koi ke tjhor dewe ke.] ¹⁸Bakie oesabhan ek moeh hoike tjiellaais: „Oke hataai de! Hamlogke khaatien Baaraabaas ke tjhor de!” ¹⁹Baaraabaas sahar me oepppardar oethaais raha aur koi ke djaan maare ke kaaran djahal me raha. ²⁰Bakie laat maangat raha Jiesoe ke tjhore, ohie se oe djor se poetjhies: „Tab ham Jiesoe se ka karie?” ²¹Tab djhoend tjiellaaike bolies: „Oke kroes par tjaharaai de! Oke kroes par tjaharaai de!”

²²Tab laat tiesara dafe poetjhies kie: „Bataaw oe kaun kharaab kaam karies hai. Ham okare me ekko kasoer na pailie maut ke sadja dewe khaat. Ohie se ham oke pietwaaike tjhor debe.” ²³Bakie oesabhan auro djor se tjiellaaike bole lagal kie: „Oke kroes par tjaharaai de!” Aur oesab auro haltjal matjaawe lagal. ²⁴Bas oe faisala karies kie djhoend ke man waala poera howe ke tjaahie. ²⁵Aur oe djaan marwa ke tjhorwaai deis aur Jiesoe ke oesabke haath me saup deis.

Rasta me ka bhail

(Mateas 27:32; Markas 15:21)

²⁶Tab djab soerdjaatie log Jiesoe ke ledjaat raha kroes par tjaharaawe khaatien, tab ek Siemon naam ke aadmie oesabke bhetaail. Oe Sierene sahar ke raha aur Jeroesaalem djaat raha. Oesab okar kandha par kroes laad deis Jiesoe khaatien dhowe ke.

²⁷Ek barka djhoend manai Jiesoe ke paatjhe bhie tjalat raha. Oman aurat log raha aur oesab oedaasie ke maare tjhaatie

piet-pietke okare khaatien rowat raha. ²⁸Tab oe ghoemke oesabse bolies kie: „Jeroesaalem ke aurat, hamaar khaat na row, bakie aapan aur aapan larkan khaat! ²⁹Aisan moesiebat ke tem aaiga kie bolal djaai: ‘Soekh me hai djaun aurat ke tjhota larkan na hai. Oesabke bhaage ke tem par larkan na lewe aur doedh piaawe ke parie.’ ³⁰Oe tem me manai log pahaar se boliega: ‘He pahaar, hamlogke oeppar gierke aur hamlogke top le.’ ” ³¹Aur oe apane aur aapan bieswaasie log ke biese me bolies: „Djab oesab kattja lakarie se aise kare hai, tab djhoeraail waala se ka hoiga?”

³²Doei djane auro Jiesoe ke sanghe ledjaawal gail kroes par tjaharaawal djaai khaatien. Ie doeno daakoe raha.

Jiesoe kroes par

(Mateas 27:33-44; Markas 15:22-32; Johaanas 19:17-27)

^{33,34}Tab djab oesab „Khoprie” naam ke djagaha par pahoetjal, tab soerdjaatie log Jiesoe ke kroes par thok deis. Tab oe praatna karke bolies: „Pieta djie, ie manai log ke tjhama kar de. Oesab to na djaane hai kaun tjiedj kare hai.” Oesab baadjie lagaaike Jiesoe ke kapra apane me baat leis. Tab oesab doeno daakoe ke okar baawa aur dahiena bagal ek ek kroes par thok deis.

³⁵Djhoend thara hoike taakat raha aur oesabke barkwan Jiesoe ke tiebolie maarke bolies: „Oe doesar koi ke batjaawat raha. Djab oe Parmeswar ke tjoenal waala

Kriest hai, tab oke tjaahie apane ke batjaawe ke!” ^{36,37}Tab soerdjaatie log bhie oke tiebolie maare lagal. Oesab aaike oke khatta wien lapkaaike bolies kie: „Djab toe Israel ke raadja baate, tab apane ke batjaaw!” ³⁸Jiesoe ke kroes par to liekhal raha: IE ISRAEL KE RAADJA HAI.

³⁹Tab doeno daakoe me se ekgo Jiesoe ke bedjatie kare khaatien bolies kie: „Ka, toe Kriest baate? Tab apane ke batjaaw aur hamlogke bhie.” ⁴⁰Bakie ekwa oke daatke bolies: „Toe Parmeswar ke na dera hai? Toe to apane bhie kroes ke sadja paile hai. ⁴¹Ham aur toe ie sadja paawe laaik baatie. Aur hamlog aapan karnie ke phal paaila. Bakie ie aadmie ekko kharaab kaam na karies hai.” ⁴²Aur oe Jiesoe se bolies: „Jiesoe, djab toe aapan raadje me djaihe, tab hamke jaad kariehe.” ⁴³Tab oe bolies: „Ham tose satj boliela kie aadje se toe hamaar sanghe Paramdes me rahiehe.”

Jiesoe ke maut

(Mateas 27:45-56; Markas 15:33-41; Johaanas 19:28-30)

^{44,45}Oe dien baara badje se soeroedje na dekhaail. Aur tien badje talak sagaro andhiaar raha. Tab Parmeswar ke mahal me sab se pawietr djagaha ke parda phaatkoe doei toekkara me bat gail. ⁴⁶Bas Jiesoe djor se bolies: „Pieta djie, ham aapan praan tore haath me saup deila.” Aur ie baat bolke oe aapan praan tjhor deis. ⁴⁷Tab soerdjaatie ke barkwa ie tjiedje dekhke Parmeswar ke aadar kare

lagal kie: „Je sattje ke be-kasoer aur Parmeswar se ek raha.”

⁴⁸Tab djoend ie sab dekhke oedaasie ke maare tjhaatie piet-pietke laut gail ghare. ⁴⁹Aur sab Jiesoe ke tjienhaar aur bhie aurat log djaun okare sanghe Gaalielea diehaat se aail raha, oesabhan doerije se thara hoike taakat raha.

Jiesoe ke mattie

(*Mateas 27:57-61; Markas 15:42-47; Johaanas 19:38-42*)

^{50,51}Ek Josaf naam ke aadmie raha. Oe Aariematea sahar ke raha aur Israel ke barkwan me ke ekgo raha. Oe ek bhala aur iemaandaar aadmie raha aur Parmeswar ke raadj agorat raha. Aur djab sabha me barkwan Jiesoe ke biese me faisala karies raha, tab oe ek na raha.

⁵²Tab oe laat ke paas gail aur Jiesoe ke lahaas maangies. ⁵³Aur lahaas kroes par se oetaarke kapphan me lapet deis aur ekgo kabar me dharies. Oe kabar patthar me banaawal raha aur eman kabhie na koi ke mattie dewal gail raha. ⁵⁴Oe dien sabbat ke dien soeroe howat aur des bhar me sab tjiedj tajaar karal gail sabbat manaawe khaatien.

⁵⁵Djaun aurat logan Jiesoe ke saath Gaalielea se aail raha, oesab bhie gail dekhe kaise lahaas kabar me dharal hai. ⁵⁶Tab oesab Jeroesaalem lautke gail aur mahakauwa aur tel tajaar karies Jiesoe ke dehie me lagaawe khaatien. Tab sabbat ke dien par oesab soestaat raha djaise Parmeswar ke kaanoen me liekhal hai.

Jiesoe ke djie oethna

(*Mateas 28:1-10; Markas 16:1-8; Johaanas 20:1-10*)

24 Tab hapta ke pahila dien ke saberaha aurat log mahakauwa leike kabar lage gail. ²Tab djab oesab hoewa par pahoetjal tab dekhies kie barka patthar kabar ke aage se hataawal hai. ³Aur djab bhiettar gail tab Prabhoe Jiesoe ke lahaas na dekhies. ⁴Oesab na djaanies ka sotje ke. Tab atjakke me dekhies kie doeie aadmie tjamkat kapra me oesabke lage khara hai. ⁵Aurat log bahoet deraai gail aur nietje taake lagal. Tab oe doeno bolies kie: „Toelog kaahe ke djienda Waala ke maral logan ke djagaha par khodje hai? ⁶Oe hia na hai, oe djie oethal hai. Jaad kar kie oe ka bolies raha djab oe Gaalielea diehaat me raha. Oe bolies raha kie: ⁷‘Iensaan ke Beta ke tjaahie kharaab manai ke haath me saup dewal djaai ke. Oesab oke kroes par maar dhaariega, aur tiesara dien Parmeswar oke djie oethaai.’ ”

⁸Aurat log ie baat jaad karies. ⁹Tab oesab lautke sahar gail ie sab tjiedj Jiesoe ke gjaara pathaawal waalan aur sab doesar tjela log se bataawe ke. ¹⁰Oe aurat log Magdaala sahar ke Maria raha, Johaana, Johaanas aur Jaakobas ke maai djaun ke naam bhie Maria raha, aur ekaat doesar aurat bhie oelogke sanghe raha. ¹¹Bakie pathaawal waalan oesabke baat na bieswaas karies. Oesab sotjies kie aurat log and-band baat batia hai. [¹²Bakie Petras oethke haalie

se kabar lage gail. Djab hoewa pahoetjal tab niehoerke bhiettar taakies aur dekhies kie khaalie kapphan paral hai. Atjambho hoike oe hoewa se tjal gail aur apane me sotje lagal kie ka bhail hai.]

Jiesoe Emaus ke rasta par

(Markas 16:12-13)

¹³Ohie dien doeigo tjela Emaus gaaw djaat raha. Oe gaaw Jeroesaalem sahar se gjaara kilometer raha. ¹⁴Oelog sab bietal tjiedj ke biese me batiaat raha.

¹⁵Bas batiaite me Jiesoe aail aur oesabke sanghe tjale lagal. ¹⁶Oelog oke dekhies, bakie na tjienh paais. ¹⁷Tab Jiesoe poetjhies: „Toelog kaun tjiedj ke biese me etana batia hai?” Tab oelog oedaasie me thara hoi gail.

¹⁸Doeno me se ekgo ke naam Kleopaas raha. Oe poetjhies: „Toe Jeroesaalem me ekahie pardesie baate? Toe na djaane hai hoewa par ka bhail hai?” ¹⁹Tab oe poetjhies: „Ka bhail?” Tab oelog bolies: „Djaan tjiedj Naasaaret ke Jiesoe se bhail hai. Oe Parmeswar ke ekgo sanesia raha. Okar kaam aur baat Parmeswar ke aur sab djaatie ke aakhie me bahoet maahaan raha. ²⁰Bakie hamlogke barka agwan aur doesar barkwan oke Roma ke laat ke haath me saup deis. Oesab oke maut ke sadja talak faisala karwaaike kroes par marwaai dhaaries. ²¹Hamlogke aasa raha kie ohie Israel djaatie ke batjaawat. Bakie ie tiesara dien hai djab se ie sab tjiedj bhail hai. ^{22,23}Aur hamlog me se ekaat aurat hamlogke bahoet sotj me daar deis. Oesab aadj

sabere kabar lage gail aur Jiesoe ke lahaas na paais. Tab lautke aail aur bataais kie koetjh parie dekhaail aur bolies kie oe djieje hai. ²⁴Bas hamlog me se ekaat djane bhie kabar lage gail aur aisane raha djaise aurat log bolies raha, aur oesab Jiesoe ke bhie na dekhies.”

²⁵Tab oe bolies: „Toelog kaise etana be-samadjh baate aur kaahe ke sab Parmeswar ke pahiele ke sanesian ke baat na bieswaas kare hai? ²⁶Aapan biesaal soekh me bhiettar djaai ke Kriest ke to tjaahat raha ie sab doekh oethaawe ke.” ²⁷Aur oe oelogke Mosas aur Parmeswar ke doesar sanesian ke baat samdjhaawe lagal. Ie sab baat to okare biese me liekhal raha.

²⁸Tab djab oesab Emaus gaaw pahoetjal, tab dekhaat raha djaise Jiesoe maangat raha auro aage djaai. ²⁹Bakie oe doeno oke na djaain deis aur bolies: „Bhaai djie, andhiaar howe hai, aadj raat ke hamlogke sanghe rahie dja.” Aur oe bhiettar gail oesabke sanghe rahe khaatien. ³⁰Tab djab oesab bhodjan kare lagal, tab Jiesoe bret leike Parmeswar ke dhanbaad deis aur bret toerke oesabke deis.

³¹Tab oesabke aakhie khoel gail aur oesab oke tjienh paais. Bas ohie samai se oe oesabke aage na dekhaail! ³²Tab oelog apane me batiaai lagal kie: „Djab oe rasta par hamlogse batiaat raha aur hamlogke Parmeswar ke sanesian ke baat samdjhaawat raha, tab hamlogke diel me ketana khoesiaalie raha!”

³³Tab oesab toerant oethke Jeroesaalem laut gail. Djab hoewa

pahoetjal tab gjaara pathaawal waalan aur doesar tjela log ke ekattha paais. ³⁴Tab oesab toerant bataais kie: „Prabhoe sattje ke djie oethal hai! Oe Siemon ke dekhaail!” ³⁵Tab oe doeno bhie bataawe lagal kie rasta par ka bhail aur kaise oelog Jiesoe ke bret toerte me tjiend paais.

**Jiesoe kaise apane ke phien
dekhaais**

(Mateas 28:16-20; Markas 16:14-18;

Johaanas 20:19-23; Pathaawal Waalan 1:6-8)

³⁶Tab djab oesab abbe batiaite raha, tab atjakke me Jiesoe oesabke bietj me thara bhail. ³⁷Oesab bahoet ghabaraai gail aur sotjies kie ekgo bhoet dekhe hai. ³⁸Tab oe poetjhies kie: „Kaahe ke toelogke dar lage hai aur toelog doebdha kare hai?” ³⁹Dekh hamaar haath aur gor, ham ohie baatie. Hamme tjhoew aur dekh kie hamke maas aur haddie hai. Tab apane dekhiehe kie hamahie baatie. Ek bhoet ke dehie thoro hai?” ⁴⁰[Aur oe aapan haath aur gor dekhaais.] ⁴¹Bakie tjela log atjambho aur khoesie hoike na bieswaas kar paais. Ohie se oe poetjhies: „Toelogke paas koetjh khaaik hai?” ⁴²Tab oesab oke ek toekkara bhoedjal matjharie deis. ⁴³Oe matjharie leike oesabke aage khaais.

⁴⁴Oe bolies: „Djab ham toelogke sanghe rahat rahielie, tab ham toelogse batailie kie sab tjiedj djaun Mosas aur Parmeswar ke doesar sanesian ke poestak aur gaana me

hamaar biese me liekhal hai, oe poera howe ke tjaahie.” ⁴⁵Aur oe oesabke akkiel safa kar deis djeme oesab Parmeswar ke baat samadjh sake. ⁴⁶Oe bhie bolies: „Parmeswar ke poestak me liekhal hai kie Kriest ke tjaahat raha doekh oethaawe ke aur tiesara dien djie oethe ke. ⁴⁷Bhie liekhal hai kie toelogke tjaahie hamaar naam se doenia bhar ke bataawe ke kie paap ke tjhama paawe khaatien manai log ke pastaaike aapan kharaab tjalaawa tjhore ke parie. Ie partjaar Jeroesaalem se soeroe howe ke tjaahie. ⁴⁸Toelog ie sab tjiedj dekhle, ohie se toelog gawaahie deihe. ⁴⁹Aur soen, ham halieje se aapan Baap ke waada poera karab. Ohie khaatien djab talak ie waada na poera hoiga aur toelogke oeppar se saktie na mieliaga, tab talak toelog sahar me rahiehe.”

Jiesoe kaise swarag me laut gail

(Markas 16:19-20; Pathaawal Waalan 1:9-11)

⁵⁰Ekare baad Jiesoe aapan tjela log ke sahar me se legail Betaania gaaw lage. Hoewa par oe aapan haath oethaaike oesabke aasier-baat deis.

⁵¹Etane me oe oesabke bietj me se oeppar lewal gail. ⁵²Tab tjela log gaathie par gierke oke poedje lagal. Ekare baad oelog bahoet khoesiaalie me Jeroesaalem laut gail. ⁵³Hoewa par oesab hardam Parmeswar ke mahal ke angana me djaat raha okar goen gaawe khaatien.

Khoes khabar djaise

Johaanas liekhies hai

Pahiela baat

Johaanas Prabhoe Jiesoe ke tjela ghat okar sab partjaar soenies aur barka kaam dekhies hai. Aur djab oe bahoet boerhia hoi gail raha, tab oe ie poestak liekhies. Oe bhie tiengo tjiethie aur ekgo auro poestak liekhies hai. (Dekh 'Jiesoe Kriest ke aagam ke baat Johaanas khaatien').

Ie poestak me liekhal hai kie Jiesoe kaisan hai, kaun baat siekhaais aur ka karies. Oe apane ke 'djiewan ke bret', 'doenia ke djotie', 'sattjaai', 'rasta', 'attjha bhera tjaraawe Waala', 'kamaarie', 'djeie oethna' aur 'sattja djiewan' bolaaais. Johaanas aapan poestak me dekhaais kie Jiesoe Parmeswar ke Kriest aur okar Beta hai. Oe maangat raha kie sab koi ie baat bieswaas karke okar saktie dwaara sattja djiewan bietaai.

Parmeswar ke Baat iensaan bhail

1 Sansaar howe se pahiele Koi raha. Okar naam Baat raha. Oe Parmeswar ke saath rahat raha aur oe Parmeswar raha. ²Soeroe se oe Parmeswar ke sanghe raha. ³Har ek tjiedj Baat dwaara oetpan bhail hai aur okare dwaara sab koetjh banaawal gail hai. ⁴Okare me Parmeswar ke djiewan raha. Ie djiewan iensaan logan khaatien djaise andjor raha. ⁵Ie andjor andhiaar me aail, aur andhiaar oke na hataai paawat raha.

⁶Ek dien Parmeswar ekgo sanesia pathaais. Okar naam Johaanas raha.

⁷Oe aail manai log se bataawe kie

Parmeswar ke Andjor Ke hai, djeme sab koi okar sanesa soenke Andjor me bieswaas kare. ⁸Johaanas Andjor na raha, bakie okar kaam raha manai logan se Andjor ke biese me bataawe ke. ⁹Ie sattja Andjor doenia me aaike sab iensaan logan ke samadjh me andjor dewe hai.

¹⁰Oe doenia me rahat raha. Aur tjaathe doenia okare dwaara banaawal gail raha, tabbo iensaan logan oke na pahietjaanies. ¹¹Oe aapan des me aur aapan djaatie ke paas aail, aur tabbo oesab oke na apanaais. ¹²Bakie dje bieswaas karke oke apana leis hai, oe ohielogke hak deis hai Parmeswar

ke larkan howe khaatien. ¹³Oesab na paidaais dwaara Parmeswar ke larka howe hai, aur bhie na manai ke sotj-bietjaar se kie to mardaana dwaara, bakie Parmeswar oesabke Baap hai.

¹⁴Ek dien Baat iensaan hoi gail aur koetjh tem khaatien hamlogke saath rahat raha. Hamlog Parmeswar ke maahaanta okare me dekhlie. Oe Pieta Parmeswar ke ekahie Beta hai, aur okar diel bhalaai aur sattjaai se bharal hai.

¹⁵Parmeswar ke sanesia Johaanas okar biese me hausielia se bolies kie: „Ham ehie Aadmie ke biese me batailie rahielie kie: ‘Oe hamare baad aaga, aur oe hamse pahiele raha. Ohie se oe hamse barka hai.’ ”

¹⁶Okar poera bietjaar dwaara hamlogke doharaaie okar biesaal bhalaai mielal hai. ¹⁷Parmeswar Mosas dwaara aapan kaanoen deis raha. Okar bhalaai aur sattjaai Jiesoe Kriest dwaara aail hai. ¹⁸Koi na Parmeswar ke dekhies hai. Bakie okar ekahie Beta ose ek hai, aur oe hamlogke djanaais hai kie oe kaisan hai.

Johaanas ke gawaahie apane ke aur Jiesoe ke biese me

(Mateas 3:1-12; Markas 1:1-

11; Loekaas 3:1-23)

^{19,20}Ek dien Israel ke dharam ke barkwan Jeroesaalem sahar se ekaat agwan aur Lewie log^a ke Johaanas dopoe kare waala ke paas pathaais. Oesab maangat raha djaane kie oe ke hai. Tab Johaanas

oesabke djanaai deis kie: „Ham Kriest na baatie.” ²¹Tab oesab poetjhies: „Tab toe ke baate? Toe Elia baate?” Tab oe bolies: „Ham na baatie.” Tab oesab poetjhies: „Toe Parmeswar ke doesar sanesia baate djaun aawat?” Tab oe bolies: „Ham ohoe na baatie.” ²²Tab oesab poetjhies: „Tab toe ke baate? Hamlogke tjaahie aapan barkwan se tor baare me koetjh bataawe ke. Toe apane ke biese me ka bole hai?” ²³Tab Johaanas Parmeswar ke sanesia Jasaaja ke baat se djabaab deis kie: „Hamaar aawaadj midaan me soena hai aur ham bolaaaila: ‘Prabhoe aaga, aapan diel okar khaat tajaar kar.’ ”

²⁴Hoewa par koetjh Fariesie^b log bhie raha. ²⁵Oesab Johaanas se poetjhies: „Djab toe Kriest, Elia aur oe doesar sanesia na baate, tab ke toke hoekoem deis dopoe kare ke?” ²⁶Tab oe bolies: „Ham paanie se dopoe kariela. Bakie ie djoend me ekgo aadmie thara hai aur toelag oke na djaane hai. ²⁷Oe hamare baad aapan kaam soeroe kariega. Aur oe hamse etana barka hai kie ham okar djoeta khole laaik na baatie.”

²⁸Ie sab tjiedj bhail djab Johaanas Jordaan nadie me dopoe karat raha. Oe djagaha nadie ke habara Betaania gaaw ke nagietj hai.

²⁹Biehaan bhaile Johaanas Jiesoe ke aawat dekhies. Tab oe hoewa ke manai log se bolies kie: „Dekh, Parmeswar ke bhera ke Battja aawe hai. Oe doenia bhar ke manai log

a 1:19 Lewie log Jaakob ke beta Lewie ke koel me ke raha. Oesab agwan aur agwan ke kamkartan raha.

b 1:24 Fariesie logan Israel des me bahoet dharmie raha.

ke paap hataaiga. ³⁰Okare biese me ham batailie rahielie kie: ‘Hamare baad ekgo aadmie aaga djaun hamse pahiele raha aur oe hamse barka hai.’ ³¹Ham na djaanat rahielie kie oe Ke hai. Ham ailie paanie se dopoe kare djeme Israel ke djaatie djaane kie oe Ke hai.”

^{32,33}Oe bhie bolies: „Parmeswar hamke pathaais raha dopoe kare ke aur oe hamse bataais: ‘Djab toe Pawietr Aatma ke ek aadmie ke oeppar baithat dekhiehe, tab djaan djaihe kie ohie manai log ke Pawietr Aatma se dopoe kariega.’ ³⁴Ham ie sab dekhlie hai, ohie se ham gawaahie deila kie oe Parmeswar ke Beta hai.”

Jiesoe ke pahielea tjela log

(*Mateas 4:18-20*)

³⁵Biehaan bhaile Johaanas phien ohie djagaha par raha, aur okar tjela me se doeigo okar sanghe raha. ³⁶Tab djab oe Jiesoe ke aawat dekhies tab phien se bolies kie: „Dekh, oe Aadmie Parmeswar ke bhera ke Battja hai.” ³⁷Tab oe doi tjela ie baat soenke Jiesoe ke paatjhe tjale lagal. ³⁸Tab djab Jiesoe ghoemke taakies tab poetjhies: „Ham toelogke khaat kaun tjiedj karie?” ³⁹Tab oesab poetjhies: „Rabie, aap kaaha rahe hai?” („Rabie” ke matlab „maastar” hai). ⁴⁰Tab oe bolies: „Tjal dekh.” Oelog okare sanghe gail aur dekhies oe kaaha rahe hai. Lagbhag tjaar badje sandjha raha aur oesab oe dien Jiesoe ke sanghe rahie gail.

⁴¹Oe doeno me se ekgo ke naam Andreas raha. Oe Siemon Petras ke

bhaai raha. ⁴²Tab Andreas toerant aapan bhaai ke khodjies aur bolies: „Hamlog Masieh ke paai gailie hai.” (Masieh ke matlab bhie Kriest hai). ⁴³Aur oe aapan bhaai ke Jiesoe ke paas legail. Tab Jiesoe oke taakke bolies: „Toe Johaanas ke beta Siemon baate. Bakie tor naam Kefas rahiega.” Ie naam doesar bhaasa me „Petras” hai, aur ekar matlab „patthar” hai.

⁴⁴Ek rodj baad Jiesoe maangies Gaalielea diehaat djaai. Tab djaai se pahiele oe Fielepas ke bhetaail aur bolies: „Aaw tjal hamare saath.” ⁴⁵Fielepas djaise Andreas aur Petras Betsaaida sahar me rahat raha.

⁴⁶Tab Fielepas gail Naataanaajel ke laawe aur ose bolies: „Hamlog oe aadmie ke pailie hai djekar biese me Mosas aur doesar sanesian Parmeswar ke poestak me liekhies raha. Okar naam Jiesoe hai. Okar baap Josaf hai aur oesabhan Naasaaret sahar ke hai.” ⁴⁷Tab Naataanaajel bolies: „Ekko attjha tjiedj Naasaaret me thoro hai?” Tab Fielepas bolies: „Aaw tjalie dja dekke.”

⁴⁸Tab Jiesoe djab Naataanaajel ke aawat dekhies, tab bolies: „Dekh, oe ekgo sattja Israel ke aadmie hai, oe safa sotj-bietjaar waala hai.” ⁴⁹Tab Naataanaajel ie baat soenke poetjhies: „Toe hamme kaaha se djaane hai?” Tab Jiesoe bolies: „Fielepas ke bolaawe se pahiele ham djaanat rahielie kie toe aapan adjier ke per ke tare rahiele.” ⁵⁰Tab Naataanaajel bolies: „Maastar djie, aap Parmeswar ke Beta baate! Aap Israel ke Raadja baate!” ⁵¹Tab oe bolies: „Hamaar baat dwaara toe

hamare me bieswaas kare hai.
Toe auro barka kaam dekhiehe.

⁵²Soen, ham satj boliela kie toelog dekhiehe kaise swarag khoelie aur Parmeswar ke parie log nietje aai djaai iensaan ke Beta^c lage.”

Kaana sahar me ke nauta

2 ^{1,2}Doei rodj baad Gaalielea diehaat Kaana sahar me ekgo biaah raha. Jiesoe ke maai hoewa raha, aur Jiesoe aur okar tjela log bhie nauta paais raha. ³Tab nauta karat me wien don hoi gail. Tab Jiesoe ke maai okare paas gail aur bolies: „Wien don hoi gail.” ⁴Tab oe bolies: „Maai, sab hamare maatha tjhor de. Ham aapan tem par karab.” ⁵Tab okar maai sab haath lagaawe waalan se bolies: „Soen, tjaathe djaun kaam Jiesoe toelogsse bolie kare ke, sab kariehe.”

⁶Israel ke dharam ke nem raha ghar ke bhiettar djaai se pahiele haath gor dhowe ke. Ohie khaatien hoewa par tjhaugo barka gogliet dharal raha. Har ek gogliet me lagbhag sau liter paanie bharaai sakat raha. ⁷Tab Jiesoe haath lagaawe waalan se bolies kie: „Sab gogliet paanie se bhar deihe.” Oelog moeh talak bharies. ⁸Tab oe bolies: „Ab toelog koetjh niekaarke aur bhandaara ke dei deihe tjiekhe khaatien.” Aur oesab oisane karies. ^{9,10}Oelog djaanat raha kaisan paanie hai, bakie bhandaara na djaanat raha. Tab djab oe paanie tjiekhies djaun wien hoi gail raha, tab oe doelaha ke bolaaike bolies: „Dekh, sab koi hardam pahiele

attjha wien piaawe hai. Aur djab nautaharian khoeb pie tjoeke hai, tab na otana attjha wien dewe hai. Bakie toe to sab se attjha waala ab talak loekwaile rahiele.”

¹¹Jiesoe ie kaam Gaalielea diehaat Kaana sahar me karies hai. Ie pahiele dafe raha kie Parmeswar ke maahaanta okare me dekhaail. Aur okar tjela log okare me bieswaas kare lagaal.

¹²Ekare baad Jiesoe aur okar maai, bhaai aur tjela log Kaapernaum sahar gail. Aur oesab hoewa par ekaat rodj rahie gail.

Parmeswar ke mahal kaise safa karal gail

(Mateas 21:12-13; Markas 11:15-18; Loekaas 19:45-48)

¹³Oe tem Israel ke Paasan ke tiedhaar nagtjaail raha. Ohie se Jiesoe Jeroesaalem sahar gail.

¹⁴Djab oe hoewa par pahoetjal tab Parmeswar ke mahal lage gail. Tab dekhies kie manai logan angana me gaai, bhera aur kaboettar betje hai aur koetjh log baithke paisa toeraawe hai.

¹⁵Tab oe ghaas goethke tjhatkoen banaaike bhera aur gaai log ke mahal ke angana me se khadere lagaal. Aur toeraawe waalan ke paisa djamien par phekke aur oesabke tafra oeloet deis. ¹⁶Aur oe kaboettar betje waalan se bolies kie: „Toelog aapan sab tjiedj hia se ledja! Hamaar Baap ke mahal ke badjaar na banaaw!” ¹⁷Aur okar tjela log sab dekhke jaad kare lagaal kie Parmeswar ke poestak me

^c 1:52 Prabhoe Jiesoe apane ke 'iensaan ke Beta' bolaawat raha.

liekhal hai kie: „Ham kamaasoet ghat kaam kariela tor mahal khaatien, aur ekare dwaara ham maar dhaaral djaabe.” ¹⁸Tab Israel ke dharam ke barkwan aaike Jiesoe se poetjhies: „Ke toke hoekoem deis hai? Toe kaise hamlogke dekhaihe kie toe ie kaam kar sake hai?” ¹⁹Tab oe bolies: „Djab toelog ie mahal toer deihe tab tien rodj me ham eke phien se bana debe.” ²⁰Tab oelog bolies: „Ka, tjejaalies (46) baries lagal hai Parmeswar ke mahal banaawat, aur toe oke tien rodj me phien se banaihe?”

²¹Oesab sotjhies kie oe Parmeswar ke mahal ke biese me batiaat raha, bakie oe ie sab baat aapan dehie ke biese me bolies. ²²Baad me djab Jiesoe djie oethal raha, tab okar tjela log ie sab baat jaad karies. Aur oesab Parmeswar ke liekhal baat aur Jiesoe ke baat samadjhke bieswaas karies.

²³Oe tem djab Jiesoe Jeroesaalem me raha Paasan ke tiewhaar manaawe khaatien tab dher manai okar barka kaam dekhke okare me bieswaas kare lagal. ^{24,25}Bakie oe djaanat raha kie oesabke diel kharaab hai. Koi ke djarorie na raha oke samdjhaawe ke kie iensaan kaisan hai. Ohie se oe oesabke oeppar bharosa na karat raha.

Jiesoe aur Niekodemias

3 Ek aadmie raha, okar naam Niekodemias raha. Oe ekgo Fariesie aur Israel ke barkwan me ke raha. ²Ek raat oe gail Jiesoe se batiaai. Oe bolies: „Maastar djie, hamlog tor atjambho kaam dekhlie

hai. Ek iensaan etana barka kaam na kar sake hai biena Parmeswar ke saktie se. Ohie se hamlog djaaniela kie Parmeswar toke pathaais hai manai logan ke siekhaawe khaatien.”

³Tab Jiesoe bolies: „Soen, ham tose koetjh bataabe. Khaalie djab ek iensaan ek dafe auro paida hoi, tab oe Parmeswar ke raadj ke biese me samadjh saktie.” ⁴Tab Niekodemias bolies: „Djab ek iensaan barka hoi gail hai tab kaise oe phien se paida hoi saktie? Oe thoro aapan maai ke pet me djaaike aur phien se djanam paai saktie?” ⁵Tab oe bolies: „Khaalie djab ek iensaan paanie aur Pawietr Aatma me se paida howe hai, tab oe Parmeswar ke raadj me bhaag lei saktie.”

⁶Iensaan khaalie iensaan ke djalmaai sake hai, bakie Pawietr Aatma ek iensaan ke aatma me naawa djiewan dei sake hai.” ⁷Aur bolies: „Ka, toe thak hoi gaille djab ham bollie kie toelogke tjaahie ek dafe auro paida howe ke? ⁸Tjaahie toe hauwa ke aawaadj soene hai, tabbo toe na samadjh sake hai kaaha se aawe hai aur kaaha dja hai. Aisane toe bhie na samadjh sake hai ek iensaan kaise Pawietr Aatma dwaara naawa djiewan paawe hai.”

⁹Tab Niekodemias poetjhies: „Ie kaise hoi sake hai?” ¹⁰Tab oe bolies: „Toe to Israel ke djaatie log khaat ek dharam siekhaawe waala baate. Tab toe kaise ie sab baat na samdjhe hai? ¹¹Ham tose satj bataaila kie ham djaaniela kaun tjiedj ke biese me batiaaila. Ham aapan aakhie se dekhlie hai. Bakie

tabbo toelogan hamaar baat na maange hai bieswaas kare. ¹²Djab ham doenia ke tjiedj kaam me leike toelogke koetjh samdjhaaila, tab toelog na bieswaas kare hai. Tab djab ham toelogse swarag ke tjiedj ke biese me bataabe, tab toelog kaise bieswaas kar sakiehe? ¹³Koi na swarag me gail hai, khaalie iensaan ke Beta. Aur oe bhie hoewa se oetaral hai. ¹⁴Maidaan me Mosas pietar ke saap banwaaike khambha par latkaais raha. Aisane iensaan ke Beta ke bhie oethaawal djaai ke parie. ¹⁵Ie rakam har ek djaun okare me bieswaas kare hai, oe hardam ke lieje Parmeswar ke sanghe rahiega.

¹⁶Parmeswar doenia ke etana pjaar karies kie oe aapan ekahie Beta deis, djeme har ek djaun okare me bieswaas kare hai, oe Parmeswar se na alag karal djaai, bakie hardam khaatien okare sanghe rahe. ¹⁷Pieta Parmeswar aapan Beta doenia me na pathaais hai manai logan ke kasoer dewe ke, bakie oelogke paap me se batjaawe khaatien. ¹⁸Dje bieswaas kare hai kie Parmeswar ke Beta okar kasoer aapan oeppar leis hai, Parmeswar oke be-kasoerie maane hai. Bakie dje okare me na bieswaas kare hai, oe sadja laaik hai. Oe to Parmeswar ke ekahie Beta ke oeppar bharosa na karies hai.

¹⁹Parmeswar ke andjor doenia me aail hai. Bakie iensaan logan ke auro attjha lagat raha andhiaar me rahe ke. Oelogan to paap-boeraai karat raha. Aisane dekha hai kie oesab sadja laaik hai. ²⁰Djab koi kharaabie kare hai tab oe andjor

ke na tjaathe hai aur na khodje hai. Oe dera hai kie okar paap-boeraai andjor me dekhaai djaaiga. ²¹Bakie dje aapan djiewan Parmeswar ke sattjaai se bietaawe hai, oe andjor khodje hai. Tab okar tjaal-tjalan se dekhaai djaai kie oe Parmeswar me bieswaas kare hai.”

Johaanas dopoe kare waala ke gawaahie Jiesoe ke biese me

²²Ekare baad Jiesoe aapan tjela log ke sanghe Joedea diehaat gail. Hoewa par oelog koetjh dien rahie gail aur manai log ke dopoe karat raha. ^{23,24}Oe tem par Johaanas dopoe kare waala bhie dopoe karat raha. Oe abbe djahal me na raha. Oe aapan kaam Saalem sahar ke nagietj Enon me karat raha. Hoewa dher paanie raha. Aur manai log okare paas bhie aawat raha dopoe karwaawe.

²⁵Tab Johaanas ke tjela log ek doesar aadmie se diel ke safaai ke biese me moeh laraawe lagal. ²⁶Tab oesab Johaanas ke paas gail aur bolies: „Maastar djie, Jordaan nadie ke habara ek aadmie tore sanghe raha aur toe gawaahie deile rahiele kie oe Ke hai. Ab ohoe dopoe kare hai, aur sab koi okare paas dja hai.” ²⁷Tab Johaanas bolies: „Ek manai khaalie oe kaam kar sake hai djaun Parmeswar oke deis hai kare ke. ²⁸Toelog jaad kare hai ham ka bollie rahielie. Ham aane waala Kriest na baatie. Bakie Parmeswar hamke ose pahiele pathaais hai. ²⁹Doelahien doelaha khaatien hai. Aur doelaha ke sanghatia ke okar aawaadj soenat bahoet attjha lage hai. Ohie se ham khoesie baatie

djab sab koi okare paas dja hai.

³⁰Manai log ke tjaahie oke hardam auro barka maane ke aur hamke aur nietja.

³¹Dje oeppar se aail hai, oe sab inesaan se barka hai. Dje dhartie me ke hai, oe khaalie doenia ke kaar-baar ke biese me batia hai.

³²Bakie dje swarag me se aail hai, oe bataawe hai djaun tjiedj oe hoewa dekhies aur soenies hai. Tabbo koi na okar baat bieswaas kare hai. ³³Aur dje okar baat aapan diel me dhar lewe hai, oe gawaahie dewe hai kie Parmeswar satj hai.

³⁴Parmeswar oke pathaais hai aur okar diel Pawietr Aatma se djaada bhara hai. Oe Parmeswar ke baat bataawe hai. ³⁵Pieta Parmeswar aapan Beta ke bahoet tjaahie hai, aur sab tjiedj okar haath me saupies hai. ³⁶Ohie khaatien dje Parmeswar ke Beta me bieswaas kare hai, oe sada ke lieje Parmeswar ke saathe rahiega. Bakie dje okar Beta ke baat na soene hai, oe Parmeswar ke saath na rahiega. Parmeswar ke goessa hardam okare oeppar rahiega.”

Saamaaria ke aurat

4 ¹⁻³Fariesie logan soenies raha kie Jiesoe Johaanas se djaada manai logan ke tjela banaaie dopoe karat raha. Jiesoe na dopoe karat raha, bakie okar tjela logan. Djab oe djaan gail kie Fariesie log soen leis hai tab oe Joedea se Gaalielea diehaat me lautke djaai lagal.

⁴Aisane oke Saamaaria diehaat se djaai ke paral. ⁵Tab oe Saamaaria diehaat me Siekar sahar lage

pahoetjal. Hoewa ekgo khet raha. Sauwan baries pahiele Jaakob aapan beta Josaf ke oe khet deis raha. Oe oman ekgo petie khodwaais raha. ⁶⁻⁸Jiesoe thakal raha aur petie lage baith gail. Okar tjela log sahar gail raha khaaik kiene khaatien. Lagbhag baara badjal raha.

Tab hoewa ke ekgo aurat aail paanie bhare. Tab Jiesoe bolies: „Toe hamme tanie se paanie dei sake hai?” ⁹Israel logan Saamaaria logan se na batia hai. Ohie se aurat bolies: „Toe to Israel ke baate, aur ham Saamaaria ke. Toe kaise hamse paanie maang sake hai?” ¹⁰Tab oe bolies: „Djab toe djante Parmeswar ka maange hai dewe, aur ke tose bole hai: ‘Hamme thora se paanie de,’ tab toe bolte: ‘Toe hamme paanie de.’ Aur ham toke paanie piaitie. Oe paanie se toke naawa djiewan miel sakie.” ¹¹Tab aurat bolies: „Ka, toke baltie na hai aur petie gahier hai. Toe hamme naawa djiewan ke paanie kaise dei sakiehe? ¹²Toe hamlogke baap-daada Jaakob se thoro barka baate? Oe ie petie khodwaais raha. Oe aur okar betwan aur djanaawar log ie paanie pies raha.” ¹³Tab oe bolies: „Dje ie paanie piega, oke phien se piaas lagiega. ¹⁴Bakie dje oe paanie piega djaun ham piaabe, oke kabhie piaas na lagiega. Aur oe paanie okare me djaise ek paanie ke dhaara rahiega djaun bahat rahiega oke amar djiewan dewe khaatien.” ¹⁵Tab aurat bolies: „Bhaai djie, toe hamme ie paanie dei sakiehe? Tab hamme piaas na lagiega aur hamke bhie na hia aawe ke parie paanie bhare khaatien.”

¹⁶Tab oe bolies: „Attjha, dja ghare aur aapan aadmie ke bola laaw.”

¹⁷Tab aurat bolies: „Hamke aadmie na hai.” Tab oe bolies: „Ie satj baat hai. ¹⁸Toke paatj aadmie raha, aur ie aadmie djaun ke sanghe ab toe baate, oe tor aadmie na hai. Eman toe sattja bolle.” ¹⁹Tab aurat bolies: „Prabhoe djie, ham dekhlie kie toe Parmeswar ke ek sanesia baate. Aapse ham koetjh poetjh sakiela?” ²⁰Bolies: „Hamlogke baap-daada logan hardam ie pahaar par Parmeswar ke poedjat raha. Bakie Israel logan bole hai kie sab koi ke tjaahie Jeroesaalem djaaieke Parmeswar ke mahal me oke poedje ke. Tab kaun tjiedj kare ke tjaahie?”

²¹Tab oe bolies: „Betie, hamme bieswaas kar kie ek tem aauga djaun me toelog tjaahie djaaha Pieta Parmeswar ke poedjehie, ie koetjh baat na rahiega. ²²Toelog Parmeswar ke poedje hai tjaahie toelog oke na djaane hai. Bakie hamlog djaaniela kie hamlog ke ke poedjiela. Iensaan ke batjaawe Waala to hamlogke djaat me ke hai. ²³Ek tem aauga aur bhie aai gail hai kie manai logan Pawietr Aatma ke sahaara se aur sattjaai se Pieta Parmeswar ke poedjiega. Oe aisan manai log ke khodje hai. ²⁴Parmeswar Aatma hai, aur dje oke poedjiega, oke tjaahie Pawietr Aatma ke dwaara aur safa diel se kare ke.”

²⁵Tab aurat bolies: „Ham djaaniela kie Masieh aauga. Oe bhie Kriest bolaawal djaauga. Aur djab oe aauga tab oe hamlogke ie sab baat samdjhaauga.” ²⁶Bas oe bolies: „Ham ohie baatie aur toe ose batia hai.”

Katnie ke tem

²⁷Oe tem par tjela log aawat raha aur dekhke thak hoi gail kie Jiesoe ekgo aurat se batia hai. Bakie koi na poetjhies: „Ka bhail?” kie to: „Toe aurat se kaahe ke batia hai?”

^{28,29}Aurat aapan gogliet tjhorke sahar tjal gail. Aur hoewa ke manai log se bolies: „Aaw dekh! Petie lage ek aadmie hai. Oe hamaar sab ghar ke haal hamse bataais hai. Hamare djaan me ohie Kriest hai.” ³⁰Tab manai logan niekarke Jiesoe ke paas djaai lagal.

³¹Etane me tjela log Jiesoe se poetjhies: „Maastar djie, toe koetjh khaihe?” ³²Bakie oe bolies: „Hamke koetjh miel tjoekal hai, aur toelog na djaane hai.” ³³Tab tjela log apane apane me batiaai lagal kie: „Saait oke koi khaaik laaie deis hoi.” ³⁴Bakie oe bolies: „Parmeswar hamme pathaais hai aur djab ham okar hietjha poera kariela, tab oe kaam hamme bahoet barhia lage hai djaise attjha khaaik.” ³⁵Aur oe bolies: „Toelog bole hai katnie ke tem tjaar mahienna baad aai djaauga. Bakie ham toelogse boliela kie djab toelog thiek se takiehe, tab dekhiehe kie manai logan phal ghat tjaar hai Parmeswar khaatien batoral djaai ke.

³⁶Dje manai log ke ekattha laaie Parmeswar khaatien batore hai hardam okar sanghe rahe ke, oe madjoerie paaiga. Aur dje tjhiete waala ghat oesabke diel tjaar kare hai, oe batore waala sanghe khoesiaalie manaaiga. ³⁷Baat ke masla hai kie: ‘Koi tjhiete hai aur doesar kaate hai.’ Ie satj hai. ³⁸Ham

toelogle pathailie hai phal batore ke djaun toelog na boile hai. Doesar log partjaar karke manai log ke diel tajaar karies hai aur toelog oesabke kaam ke phal batore hai.”

³⁹Aur sahar me dher Saamaaria ke manai log soenies kie aurat bataawe hai Jiesoe okar biese me ka bolies raha. Tab oelog okare me bieswaas kare lagal. ⁴⁰Ohie se oesab okar paas gail aur poetjhies: „Aap na maange hai hamlogke saath rahe?” Tab oe hoewa doei rodj rahie gail.

⁴¹Tab auro manai log okar partjaar soenke okare me bieswaas kare lagal. ⁴²Aur oesab aurat se bolies: „Ab hamlog na bieswaas kariela tor baat se, bakie hamlog okar partjaar soenke djaan gailie kie oe sattje ke doenia ke batjaawe Waala hai.”

Prabhoe Jiesoe kaise koi ke beta ke attjha karies

⁴³Doei rodj baad Jiesoe hoewa se Gaalielea diehaat me tjal gail. ⁴⁴Oe pahiele bolies raha kie Parmeswar ke ek sanesia ke aadar aapan diehaat me na karal djaai. ⁴⁵Bakie Gaalielea ke manai log djab tiewhaar manaawe khaatien Jeroesaalem me raha, tab dekhies raha oe kaun atjambho kaam kare hai. Ohie se djab oe Gaalielea me pahoetjal tab oesab ose attjha se bheth karies.

⁴⁶Tab oe phien Gaalielea diehaat Kaana sahar me gail djaaha oe paanie se wien banaais raha. Ekgo raadja ke kamkarta hoewa bhie aail raha. Oe Kaapernaum sahar me rahat raha, aur okar beta bahoet

bemaar raha. ⁴⁷Djab oe soenies kie Jiesoe Joedea se Gaalielea diehaat me pahoetjal hai, tab oe okare lage gail aur poetjhies: „Toe na maange hai hamaar sanghe tjalke djaai hamaar beta ke attjha kare? Oe mare par lagal hai.” ⁴⁸Tab Jiesoe bolies: „Djab talak toelog tjenha aur barka kaam na dekhiehe, tab talak toelog bieswaas na mangiehe kare.” ⁴⁹Tab aadmie bolies: „Prabhoe djie, haalie se tjal, nahie to hamaar larka mar djaai.” ⁵⁰Bas oe bolies: „Dja ghare, tor beta attjha hoi gail hai.” Aur oe okar baat bieswaas karke ghare djaai lagal.

⁵¹Djab oe biehaan bhare djaat raha tab okar goelaam log oke aadha rasta par bhetaail aur bolies: „Tor beta attjha hoi gail hai!” ⁵²Tab oe poetjhies: „Oe kai badje attjha bhail?” Tab oesabhan bolies: „Kaal ek badje okar bokhaar oetar gail.” ⁵³Tab oe jaad karies kie ohie tem par Jiesoe ose bolies raha kie: „Tor beta attjha hoi gail hai.” Aadmie aur okar ghar bhar okare me bieswaas kare lagal.

⁵⁴Ie doesara dafe raha kie Jiesoe Gaalielea diehaat me barka kaam karies djab oe Joedea se lautke aail raha.

Kaise sabbat ke dien par koi attjha bhail

5 Koetjh dien baad Israel ke dharam ke ek tiewhaar raha. Ohie khaatien Jiesoe phien se Jeroesaalem sahar gail. ²Oe sahar ke dewaal me ekgo phaatak Bhera ke phaatak bolaawal dja hai. Hoewa ek paanie ke djagaha hai. Okar aas-paas paatjgo tjaawal

rasta hai. Israel ke bhaasa me oe djagaha „Betesda” bolaawal dja hai. ³Hoewa par dher andha, loendj aur langar logan raha. [Oesab agorat raha kab paanie hielie. ⁴Kabhie kabhie Prabhoe ke ek parie paanie me oetarke aur hielaai dewat raha. Tab dje pahiele paanie me djaat raha, tjaathe djaun bemaarie oke raha, oe ekdam se attjha hoi djaat raha.]

⁵Hoewa par ek aadmie arties (38) baries se bemaar letal raha. ⁶Jiesoe djaanat raha kie oe dher dien se hoewa paral raha. Tab oke dekhke ose poetjhies: „Toe na maange hai attjha howe?” ⁷Tab aadmie bolies: „Bhaai, djab paanie hiele hai tab koi na hamke oman dhare hai. Aur djab ham kausies kariela paanie me djaai ke, tab koi haalie se hamse pahiele dja hai.” ⁸Bas oe bolies: „Oeth, aapan bietjhauna oethaaike tjal.” ⁹Aadmie ohie laage attjha bhail aur aapan bietjhauna leike tjal gail.

¹⁰Oe rodj ek sabbat^d ke dien raha. Ohie se ekaat Israel ke dharam ke barkwan aadmie se bolies: „Aadj to sabbat ke dien hai, ohie se mienaahie hai bietjhauna kahoe ledjaai ke.” ¹¹Bakie aadmie bolies: „Djaun aadmie hamme attjha karies hai, oe hamse bolies: ‘Aapan bietjhauna oethaaike tjal.’ ” ¹²Tab barkwan poetjhies: „Ke tose ie baat bolies hai?” ¹³Bakie oe Jiesoe ke naam na djaanat raha. Hoewa bahoet bhier raha aur Jiesoe djoend me tjal gail raha.

¹⁴Thora der baad Jiesoe Parmeswar ke mahal ke angana me ose bhiet karies aur bolies: „Soen, toe attjha hoi gaile hai. Ab se paap boeraai na kariehe nahie to tose auro kharaab tjiedj hoi djaai.” ¹⁵Tab aadmie dharam ke barkwan ke paas gail aur bolies: „Hamke Jiesoe attjha karies hai.” ¹⁶Oesab Jiesoe ke oeppar goessaail kie oe aisan kaam ekgo sabbat ke dien par karies hai. Ohie khaatien oelog maangat raha oke sataawe.

¹⁷Bakie Jiesoe oesabse bolies: „Hamaar Baap abbe talak kaam kare hai aur ham bhie.” ¹⁸Tab ie baat soenke oesab auro goessaai gail. Jiesoe to na khaalie sabbat ke kaanoen toeries raha bakie oe bhie Parmeswar ke aapan Baap bolaaieke apane ke Parmeswar se baraabar karies. Ohie se oesab auro kausies kare lagal oke marwaai dhaare khaatien.

Parmeswar ke Beta ke hoekoem

¹⁹Jiesoe oesabke auro aage samdjhaais: „Ham toeloge sattje ke bataaila kie Parmeswar ke Beta apane se koetjh na kar sake hai. Oe khaalie dekhke kare hai djaise okar Baap kare hai. Djaun kaam Baap kare hai Beta bhie kare hai. ²⁰Baap to Beta ke tjaathe hai. Oe aapan sab kaam oke dekhaawe hai. Ek aadmie attjha hoi gail hai, aur Baap auro barka kaam dekhaaiga djeme toelog atjambho hoi djaihe. ²¹Djaise Baap maral aadmie ke oethaaike naawa djiewan dewe hai, oisane okar

d 5:10 Har sanietjar soestaai ke dien hai aur oe dien par Israel logan ke na tjaahie kaam kare ke. Oe dien sabbat ke dien bolaawal dja hai.

Beta ke bhie hoekoem hai naawa djiewan dewe ke dje ke oe maange hai. ²²Baap koi ke oeppar faisala na kariega. Oe ie kaam aapan Beta ke oeppar saup deis hai, ²³djeme sab koi Beta ke aadar kare lage djaise oesab Pieta Parmeswar ke aadar kare hai. Aur dje Beta ke aadar na kare hai, oe Baap ke aadar bhie na kare hai. Oe oke to pathaais hai.

²⁴Ham toelogse satj boliela kie dje hamaar baat maanke aur hamaar pathaawal Waala me bieswaas kare hai, oe hardam khaatien sattja djiewan paais hai. Oe Parmeswar se na alag karal djaaga. Oe maut ke rasta par se djiewan ke rasta par aai gail hai. ²⁵Ham satj boliela kie ek tem aaiga kie maral logan Parmeswar ke Beta ke aawaadj soeniega. Oe tem ab aai gail hai. Aur dje soeniega, oe sattja djiewan paaiaga. ²⁶Baap me se sab djiewan oetpan howe hai. Aur oe Beta ke ohie saktie deis hai djeme okare me se bhie naawa djiewan oetpan howe. ²⁷Oe bhie iensaan ke Beta hai. Ohie se Baap oke saktie deis hai iensaan logan ke oeppar faisala kare ke. ²⁸Ie sab baat se atjambho na hoihe! Ek tem aaiga kie sab maral logan okar aawaadj soeniega. ²⁹Aur dje aapan djiewan bietaais raha djaise Parmeswar maange hai, oe djie oethiega hardam okare saath rahe khaatien. Bakie dje aapan djiewan kharaab bietjaar se bietaais hai, oesabhan oethiega Parmeswar se alag karal djaai khaatien.”

Gawaahie Jiesoe ke biese me

³⁰Jiesoe bhie bolies: „Ham apane se koetjh na kar sakiela. Djaise

hamaar Baap hamse bole hai, oisane ham faisala kariela. Aur ham sattjaai se faisala kariela. Ham na maangiela aapan man waala kare bakie hamaar pathaawe waala ke. Oe hamke pathaais hai. ³¹Djab ham apane biese me gawaahie deila tab toe na djaan sake hai. ³²Bakie ek doesar Koi hamaar biese me gawaahie dewe hai, aur ham djaaniela kie oe satj bole hai. ³³Toelog ekaat manai log ke Johaanas dopoe kare waala ke paas pathaile rahiele soene khaatien kie oe ka bole hai. Tab oe bhie bataais kie ham Ke baatie, aur okar baat satj hai. ³⁴Hamke manai ke gawaahie djaroerie na hai, bakie ham toelogke jaad karwaaila djeme toelog okar baat bieswaas karke okar sadja me se batj djaihe. ³⁵Johaanas ek tjeraag ghat andjor dewat raha, aur thora dien khaatien toelogke attjha lagat raha okar andjor me tjale ke. ³⁶Bakie hamaar gawaahie Johaanas ke baat se barka hai. Hamaar Baap hamke saktie deis hai atjambho kaam kare ke. Aur ie kaam se dekha hai kie oe hamke pathaais hai.

³⁷Tjaahie toelog kabhie na oke dekhle kie to okar aawaadj soenle hai, tabbo oe hamare biese me gawaahie dewe hai kie ham Ke baatie. ³⁸Aisane dekha hai kie toelog okar baat aapan diel me na maange hai lewe. Djaun ke Parmeswar pathaais hai, toelog okare me na bieswaas kare hai. ³⁹Toelog Parmeswar ke poestak me khodje hai djaane khaatien kaise ose ek hoike hardam khaatien okare sanghe rahe ke. Aur ehie

poestak me hamare biese me liekhal hai kie ham Ke baatie.

⁴⁰Tjaahe hamare biese me djetana gawaahie hai, tabbo toelog na maange hai hamaar paas aawe sattja djiewan paawe khaatien.”

⁴¹Oe bolies: „Hamaar khaatien iensaan ke aadar koetjh na hai. ⁴²Ham toelogke djaaniela. Parmeswar ke prem toelogke diel me na hai. ⁴³Ham aapan Baap ke naam se ailie hai, aur toelog tabbo hamme na apanaile. Bakie djab koi aapan man se toelogke paas aauga tab toelog oke apana leihe. ⁴⁴Toelog iensaan ke aadar maange hai paawe, bakie sattja Parmeswar ke aadar toelog khaatien koetjh na hai. Ohie khaat toelog hamare me bieswaas na kar sake hai. ⁴⁵Na sotj kie ham aapan Baap se toelogke biese me orhan debe. Djaane hai ke kariega? Mosas kariega, tjaahe toelog okar baat par aasa kare hai. ⁴⁶Mosas hamaar biese me dher baat liekhies raha. Ohie khaatien djab toelogan sattje ke okar baat bieswaas karte, tab toelog hamare me bhie bieswaas karte. ⁴⁷Bakie djab toelog okar liekhal baat na bieswaas kare hai, tab kaise hamaar baat bieswaas kariehe?”

Paatj hadjaar manai log ke bhodjan

(Mateas 14:13-21; Markas 6:30-44; Loekaas 9:10-17)

6 Ekare baad Jiesoe Tieberias samoendar ke oepaar gail. Oe samoendar Gaalielea diehaat me hai. ²Dher manai log dekhies raha oe kaise bemarian ke attjha karat raha, ohie khaatien oesab okare paatjhe tjalat djaat raha.

³Tab oe aapan tjela log ke saath thora doer pahaar par gail baithe. ⁴Israel logan ke Paasan ke tiewhaar ke tem nagtjaai raha. ⁵Djab Jiesoe etana dher manai ke aawat dekhies tab oe Fielepas se poetjhies: „Hamlog ie sab manai khaatien kaaha se bret kien sakab?” ⁶Oe Fielepas se poetjhies dekke khaatien kie oke bieswaas hai kie na. Oe djaanat raha kie ka karie. ⁷Tab Fielepas bolies: „Doei sau tjaanie ke paisa etana dher manai log khaatien na atiega.” ⁸Ek doesar tjela ie baat soen leis. Oe Siemon Petras ke bhaai Andreas raha. ⁹Tab oe Jiesoe se bolies: „Ekgo larka hia hai aur oke paatj bret aur doei matjharie hai. Bakie ie sab manai khaatien na atiega.”

¹⁰Tab oe bolies: „Manai logan se bol de baithe ke.” Oe djagaha par dher ghaas raha aur sab koi baith gail. Hoewa par aurat larkan tjhорke paatj hadjaar aadmie raha. ¹¹Bas oe bret leike Parmeswar ke dhanbaad deis aur toekkara toekkara toerke tjela log ke deis baate khaatien. Tab matjharie leike oisane karies. Aur sab koi leis djetana maangat raha. ¹²Tab djab sab koi pet bhar khaai tjoekal raha, tab Jiesoe aapan tjela log se bolies: „Sab batjal bret ekattha karke laaw. Koetjh na bahaawe ke tjaahe.”

¹³Tjela log aisane karies aur baara baskieta batories.

¹⁴Aur manai logan djab dekhies Jiesoe ketana barka kaam karies hai, tab bolies: „Sattje ke, ehie Parmeswar ke sanesia hai djaun doenia me aawat.” ¹⁵Tab Jiesoe djab dekhies kie oesab oke djabar-

djastie se ledjaaike maange hai raadja banaawe, tab oe hoewa se akele pahaar par tjäl gail.

Jiesoe paanie par

(Mateas 14:22-33; Markas 6:45-52)

¹⁶Raat howe lagal aur tjela log samoendar ke kienaare djaaike ek bot leike ¹⁷Kaapernaum sahar djaaï lagal. Andhiaar hoi gail raha bakie Jiesoe abbe na aail raha. ¹⁸Tab hauwa djor se aail aur samoendar me barka halfa tjale lagal. ¹⁹Tab djab oelog aadha rasta par pahoetjal tab dekhies kie koi paanie par tjälke bot lage aawe hai. Bas oesab deraai gail! ²⁰Bakie Jiesoe bolies: „Na dera! Ham baatie.” ²¹Tab oelog bolies: „Aaw bot me,” aur oesab toerant kienaare pahoetj gail.

Kaise manai logan Jiesoe ke khodjies

^{22,23}Sabere manai log samoendar ke oepaar raha, djaaha Prabhoe Jiesoe Parmeswar ke dhanbaad deike oesabke bret khawaais raha. Oesab dekhies raha kie khaalie ekgo bot raha, aur bhie kie Jiesoe aapan tjela log ke sanghe bot me na gail raha. Ohie tem par Tieberias sahar ke or se ekaatgo bot aaike pahoetjal. ²⁴Tab djab oesab Jiesoe aur okar tjela log ke hoewa na paais, tab oesab bhie bot leike Kaapernaum sahar gail oke khodje khaatien.

Djiewan ke bret

²⁵Aur djab oesab oke hoewa paais tab poetjhies: „Maastar djie, toe kab

hia aile?” ²⁶Tab oe bolies: „Toelog hamme na khodje hai hamaar barka kaam khaatien, bakie aapan pet bhare khaat. ²⁷Aapan dhiaan na khaalie khaaik ke oeppar rakh. Oe halieje se basiaai dja hai. Bakie kausies kar oe khaaik paawe ke djaun kabhie na basiaai. Ekare dwaara toelog hardam khaatien Parmeswar ke sanghe djie sakiehe. Pieta Parmeswar aapan aasies iensaan ke Beta ke deis hai. Ohie toelogke aisan khaaik deiga.” ²⁸Tab oesab poetjhies: „Parmeswar maange hai kie hamlog kaun kaam karie?”

²⁹Tab oe bolies: „Parmeswar maange hai kie toelog bieswaas kar okare me djaun ke oe pathaais hai.”

³⁰Tab oelog bolies: „Toe hamlogke ka dekhaai sakiehe djeme hamlog dekhke tore me bieswaas karie? Toe kaun barka kaam kariehe?”

³¹Oesab bolies: „Mosas maidaan me hamlogke baap-daada log ke maana^e khawaais raha. Parmeswar ke poestak me liekhal hai: ‘Oe oesabke swarag me se bret dewat raha khaai ke.’” ³²Tab oe bolies: „Mosas oelogke na dewat raha, bakie hamaar Baap swarag me se sattja bret dewe hai. ³³Parmeswar ke bret swarag me se oetaral hai aur doenia par sattja djiewan dewe hai.” ³⁴Tab oelog bolies: „Maastar djie, ohie bretwa hamlogke dei deihe, aadj aur hardam khaatien.” ³⁵Tab oe bolies: „Hamahie djiewan ke bret baatie. Dje hamare paas aai, okar diel ke bhoekh miet djaai.

e 6:31 Dher dien pahiele Parmeswar Israel log khaatien rodj ek rakam piesaan gieraawat raha, aur ie ‘maana’ bolaawal djaat raha.

Aur dje hamare me bieswaas karie, okar diel ke piaas hardam khaatien boedjhdjaajaiga.

³⁶Bakie ham toelogs bollie hai kie tjaathe toelogs hamme dekhle hai, tabbo hamare me na bieswaas kare hai. ³⁷Bakie djaun bieswaasie log ke hamaar Baap hamme deiga, oesab hamare oeppar bharosa kariega.

Aur djab koi hamke apana leiga, tab ham oke kabhie na nahakaarab.

³⁸Ham swarag me se na ailie aapan man waala kare ke bakie aapan pathaawe Waala ke. Oe hamme pathaais hai. ³⁹Aur oe na maange hai kie hamaar bieswaasie me se koi ose alag karal djaai. Bakie oe maange hai kie djoeg ke antiem dien par ham oesabke maral manai me se djie oetha dei. ⁴⁰Hamaar Baap maange hai kie dje dekhe hai kie okar Beta Ke hai aur okare me bieswaas kare hai, oe sada ke lieje okare sanghe rahe. Aur antiem dien par ham oke maral manai me se djie oethaabe.”

⁴¹Etane me djaatie ke barkwan okare oeppar goessaai gail. Oe to bolies raha kie: „Ham oe bret baatie djaun swarag me se aail hai.” ⁴²Ohie khaatien oesab bhoen-bhoenaai lagal aur bolies: „Ehie na Josaf ke beta Jiesoe hai? Hamlog okar maai-baap ke djaaniela. Tab oe kaise bol sake hai kie oe swarag me se aail hai?” ⁴³Bakie oe bolies: „Na bhoen-bhoena. ⁴⁴Pieta Parmeswar hamme pathaais hai aur koi na begar okar sahaara se hamare me bieswaas kar sake hai. Aur djoeg ke antiem dien par ham har ek bieswaasie ke djie oethaabe. ⁴⁵Parmeswar aapan sanesian

se ie baat liekhwaais raha: ‘Oe apane oesabke siekhaaiga.’ Aur har ek djaun okar baat soene hai aur samdjhe hai, oe hamaar paas aaiga. ⁴⁶Koi na Pieta Parmeswar ke dekhies hai. Khaalie oe djaun okare lage se aail hai, oe oke dekhies hai.

Jiesoe djiewan ke bret hai

⁴⁷Dhiaan se soen. Dje hamare me bieswaas kare hai, oe hardam ke lieje Pieta Parmeswar ke sanghe rahiega. ⁴⁸Ham djiewan ke bret baatie. ⁴⁹Toelogs baap-daada logan midaan me maana khaat raha, aur oesab mar gail. ⁵⁰Bakie djiewan ke bret swarag me se aail hai. Dje khaaiga, oe na mariega. ⁵¹Ham djienda bret baatie djaun swarag me se aail hai. Djab koi khaaiga tab oe hardam khaatien hamare sanghe djiega. Aur djaun bret ham debe, oe hamaar dehie hai. Ham aapan dehie baliedaan karab djeme doenia bhar ke manai log Parmeswar sanghe djie sake.”

⁵²Bas Israel ke barkwan apane me djhagara kare lagal aur bolies: „Ie aadmie kaise hamlogke aapan dehie dei sake hai khaai ke?” ⁵³Tab oe bolies: „Thiek se soen. Djab toelogs iensaan ke Beta ke dehie aur khoen na khaihe aur piehe tab toelogs Parmeswar ke aage djaise ek maral manai rahiehe. ⁵⁴Bakie dje hamaar dehie aur khoen ke apanaiga, oe hardam khaatien djiejat rahiega aur antiem dien par ham oke djie oethaabe. ⁵⁵Hamaar dehie toelogs diel ke bhoekh sattje ke mietaaiga, aur hamaar khoen diel ke piaas sattje ke boedjhaaiga. ⁵⁶Dje hamaar dehie aur khoen

apanaaiga, oe hamse aur ham ose ek rahab. ⁵⁷Djienda Baap hamme pathaais hai, aur ham okar dwaara djiela. Oisane dje hamme apanaaiga, oe hamare dwaara djiega.

⁵⁸Hamlogke baap-daada log maana khaat raha aur mar gail. Bakie dje oe bret khaaiga djaun swarag me se aail hai, oe hardam khaatien Parmeswar ke sanghe rahiega.”

⁵⁹Jiesoe ie sab baat Kaapernaum ke partjaar ke ghar me siekhaawat raha.

Jiesoe ke tjhore ke kie na

⁶⁰Dher tjela log ie sab baat soenke bolies: „Ie kara baat hai. Ke sahie paai?” ⁶¹Jiesoe djaanat raha kie oesab bhoen-bhoenaat raha. Ohie khaatien oe poetjhies: „Ka, ie baat toelogle kharaab soena hai? ⁶²Tab djab toelogle iensaan ke Beta oeppar swarag me djaat dekhte djaaha oe pahiele raha, tab toelogle ka bolte? ⁶³Khaalie djanam paawe me faida na hai. Bakie Pawietr Aatma sattja djiewan dewe hai. Djaun baat ham toelogle batailie hai, oe toelogle aatma djejaawe hai. ⁶⁴Bakie tabbo toelogle me se koetjh manai log na maange hai hamare me bieswaas kare.” Jiesoe to soeroe se djaanat raha ke okare me na bieswaas karie aur ke oke tjoegalie karie. ⁶⁵Oe bolies: „Ohie khaatien ham toelogle bol deilie rahielle kie: ‘Koi na begar Pieta Parmeswar ke sahaara se hamare me bieswaas kar sakie.’ ”

⁶⁶Oe dien se dher tjela log oke tjhorke tjal gail.

⁶⁷Bas oe aapan baara tjoenal tjela se poetjhies: „Toelogan bhie djaihe?”

⁶⁸Tab Petras bolies: „Maastar dje, hamlog kekar oeppar bharosa kartie? Khaalie tor baat dwaara hamlogke sattja djiewan miel sakiega sada ke lieje. ⁶⁹Hamlog bieswaas kariela aur djaaniela kie aap Parmeswar ke Pawietr Waala baate.” ⁷⁰Tab oe bolies: „Ha, ham baara djane ke tjoenlie rahielle, tabbo toelogle me se ekgo saitaan me bhartie bhail.”

⁷¹Oe Siemon Eskaarior ke beta Joedaas ke biese me batiaat raha. Oe baaraago me se ekgo raha aur ohie Jiesoe ke biese me tjoegalie karie.

Jiesoe ke bhaai log ke be-bieswaas

7 Ekare baad Jiesoe Gaalielea diehaat me ie djagaha se ekwa djagaha djaat raha. Joedea diehaat me Israel ke dharam ke barkwan maangat raha oke maar dhaare. Ohie khaatien oe hoewa na gail. ²Tab djab Israel logan ke Patta-ke-marai ke tiewhaar^f nagtjaail, ³tab okar bhaai log ose bolies: „Barhia rahat kie toe Joedea djaite. Tab tor hoewa ke tjela log bhie tor kaam dekh sakie. ⁴Djab koi maange hai manai logan ke aakhie me barka banke rahe tab oke na tjaahie tjihepaaike kaam kare ke. Toe to etana barka kaam kare hai? Doenia ke dekhaaw!” ⁵Okar bhaai log na bieswaas karat raha kie ohie Kriest hai.

⁶Tab oe bolies: „Hamaar tem abbe na aail hai hoewa djaai

f 7:2 Patta-ke-marai ke tiewhaar ekgo Israel ke dharam ke tiewhaar hai. Sab koi gail Jeroesaalem sahar Joedea diehaat me gail nauta manaawe khaat.

khaatien. ⁷Manai log toelogke oeppar na goessa hai, ohie se toelog djaai sake hai djab toelogke attjha lage hai. Bakie ham oelogse bataaila oesab kaun kharaabie kare hai. Ohie khaatien oesab hamare oeppar goessa hai. ⁸Toelog dja tiewhaar manaaw, hamaar tem abbe na aail hai.” ⁹Aur djaise oe bolies raha oisane oe Gaalielea me rahie gail.

Baat-tjiet Jiesoe ke kaam ke biese me

¹⁰Bakie djab okar bhaai log gail raha tiewhaar manaawe tab oe dhie se hoewa bhie gail.

¹¹Jeroesaalem sahar me Israel ke dharam ke barkwan oke khodjat raha. Oesab apane apane me poetjhat raha kie: „Oe kaaha hai?” ¹²Djaatie logan tjoepe se okare biese me batiaat raha. Koi koi bolies: „Oe attjha aadmie hai.” Bakie ekwan bolies: „Na, oe manai log ke bahakaawe hai.” ¹³Oesab barkwan ke deraat raha. Ohie se koi na okare biese me kholke batiaat raha.

¹⁴Tab djab oesab abbe doe tien rodj nauta manaite raha tab Jiesoe Parmeswar ke mahal ke angana me aaike manai logan ke siekhaawe lagal. ¹⁵Tab dharam ke barkwan okar partjaar soenke atjambho hoi gail. Oesab apane apane me poetjhe lagal: „Ie aadmie parhal na hai. Oe aisan gjaan kaaha se paais?”

¹⁶Bas Jiesoe oelogse bolies: „Ham aapan baat na siekhaaila, bakie aapan pathaawe Waala ke. ¹⁷Djab koi maange hai Parmeswar ke baat maane tab oe djaan djaai kie ham aapan baat siekhaaila kie to

Parmeswar ke. ¹⁸Dje aapan man ke partjaar kare hai oe maange hai kie okar aadar howe. Bakie dje maange hai kie okar pathaawe waala ke aadar miele, oe bharsaadaar hai, oe djoeth na bole hai. ¹⁹Mosas Parmeswar ke kaanoen deis raha. Bakie toelog me se koi na okar baat maane hai. Tab toelog kaahe ke maange hai hamke maar dhaare?”

²⁰Tab manai logan bolies: „Toke bhoet pakaries hai. Ke maange hai toke maar dhaare?” ²¹Tab oe bolies: „Ham ekgo atjambho kaam karlie ek sabbat ke dien par, tab toelog tjakkariaai gail. ²²Bakie djab toelog Mosas ke baat maanke ekgo aath rodj ke larka ke hakiekat kare hai, tab toelog ie kaam bhie ek sabbat ke dien par kare hai. Ie nem Mosas na soeroe karies hai, bakie hamlogke baap-daada logan. ²³Toelog sabbat ke dien par koi ke hakiekat karke Mosas ke sabbat ke kaanoen toere hai okar hakiekat ke kaanoen maane khaatien. Tab djab ham sabbat ke dien par ek bemaar aadmie ke attjha kariela tab toelog kaahe ke goessa hai? ²⁴Toelog kaahe khaatien hamaar kaam kharaab maane hai? Roek dja aapan kharaab sotj-bietjaar se. Bestar toelog koi ke oeppar safa se aur sattjjaai se faisala kariehe.”

Jiesoe aane waala Kriest hai kie na?

²⁵Ie sab baat soenke koetjh Jeroesaalem ke manai log apane apane me bolies: „Oesab to ehie ke maange hai maar dhaare. ²⁶Aur dekh, oe kholke partjaar kare hai aur koi na oke koetjh bole hai. Saait hamlogke barkwan djaan

gail hoi kie ohie aane waala Kriest hai. ²⁷Djab Kriest aauga tab koi na djaaniega kie oe kaaha se aail. Bakie hamlog djaaniela kie oe aadmie kaaha se aail hai.”

²⁸Tab Jiesoe Parmeswar ke mahal ke angana me partjaar karte me djor se bolies: „Toelog hamme tjiene hai aur djaane hai ham kaaha se ailie baatie. Tabbo ham apane se na ailie hai. Ekgo sattja Waala hamke pathaais hai, bakie toelog oke na djaane hai. ²⁹Ham okare lage se ailie hai aur oe hamme pathaais hai. Ohie khaatien ham oke djaaniela.”

³⁰Ehie baat par oesab oke maangies pakare, bakie okar tem abbe na aail raha, ohie se koi oke na tjhoeis.

³¹Djhoend me se dher manai log okare me bieswaas kare lagal. Oesab bolies: „Kriest ie aadmie se auro barka kaam to na kar paawat.”

³²Tab Fariesie logan djab ie baat soenies, tab barka agwan sanghe ekaatgo mahal ke siepaahie ke pathaais Jiesoe ke pakare khaatien.

³³Etane me Jiesoe djanta se bolies: „Ham toeloge sanghe dher dien na rahabe, ham aapan pathaawe Waala ke paas laut djaab. ³⁴Aur toelog hamme khodjiehe bakie na paihe. Djaaha ham djaabe toelog na djaai paihe.” ³⁵Tab dharam ke barkwan apane apane me bolies: „Ie kaaha djaai kie hamlog oke na paai sakab? Oe thoro doesar des djaaike hoewa ke manai log ke siekhaaiga? ³⁶Djab oe bole hai kie: ‘Toelog hamme khodjiehe bakie na paihe?’ Aur bhie: ‘Djaaha ham rahab toelog na aai paihe,’ tab ekar matlab ka hai?”

Djiewan ke paanie

³⁷Djab tiewhaar ke antiem rodj aail djaun sab se barka dien raha, tab Jiesoe khara hoike djor se bolies: „Dje ke piaas lagal hai, hamare paas aaw pieje khaatien. ³⁸Parmeswar ke poestak me liekhal hai kie: ‘Dje hamare me bieswaas kare hai, okar andar me se ek nadie ghat djiewan dewe waala paanie bahiega.’ ”

³⁹Oe ie baat Pawietr Aatma ke biese me bolies. Okar biesaal maahaanta abbe na dekhaail, ohie se Pawietr Aatma okar bieswaasie logan khaatien na aail raha.

Manai logan ke baat Jiesoe ke

biese me

⁴⁰Djhoend me se koetjh manai log Jiesoe ke baat par bolies: „Ie aadmie sattje ke Parmeswar ke aane waala sanesia hai.” ⁴¹Aur koi koi bolies: „Ie aadmie Kriest hai.” Bakie ekwan bolies: „Na. Kriest thoro Gaalielea diehaat se aauga? ⁴²Parmeswar ke poestak me liekhal hai kie Kriest raadja Daawied ke aulaad me se aauga, aur Betlehem sahar me paida hoiga djaaha Daawied rahat raha.”

⁴³Aisane manai log me Jiesoe ke biese me ekta na raha. ⁴⁴Aur oelog me se koetjh log maangat raha oke pakare, bakie koi na karies.

⁴⁵Tab Parmeswar ke mahal ke siepaahie logan Fariesie logan aur barka agwan ke paas lautke gail. Tab oesabhan poetjhies: „Toelog oke na pakarle?” ⁴⁶Tab siepaahie log bolies: „Hamlog aisan biesaal

baat kabhie na soenlie!” ⁴⁷Tab Fariesie logan bolies: „Ka, oe toeloge moerie bhie biegeaar deis hai? ⁴⁸Toelog djaane hai kie ekko dharam ke barkwa kie to Fariesie okare me na bieswaas kare hai. ⁴⁹Khaalie bhoettjar djoend logan kare hai. Oesab Parmeswar ke kaanoen na djaane hai aur Parmeswar ke saraap oesabke oeppar hai.”

⁵⁰Fariesie log me ek Niekodemias naam ke aadmie raha. Oe ek rodj Jiesoe ke paas gail raha ose batiaai khaatien. ⁵¹Ab oe bolies kie: „Parmeswar ke kaanoen me liekhal hai kie hamlogke na tjaahie begar khodj kare ek doesar ke kasoer dewe ke.” ⁵²Tab ekwan bolies: „Ka, tohoe Gaalielea ke baate? Dja Parmeswar ke poestak me parh, tab dekhiehe kie oe diehaat se ekko Parmeswar ke sanesia na aawe hai.” ⁵³Ekare baad oesab ghare tjal gail.

8 Bakie Jiesoe Djaitoen pahaar par gail.

Tjhatjhoendar aurat

²Biehaan bhaile sabere sabere oe phien se Parmeswar ke mahal ke angana me gail. Tab sab manai okare paas aail, aur oe baithke oesabke siekhaawe lagal.

³Tab ekaat dharam ke parhal aur Fariesie log okare paas ekgo aurat laais. Oelog oke tjhatjhoendar kaam karte me pakar leis raha.

⁴Oesab oke sab koi ke bietj me thara kar deis aur Jiesoe se bolies: „Maastar djie, hamlog ie aurat ke ek tjhatjhoendar kaam karte me pakarlie hai. ⁵Mosas ke kaanoen me liekhal hai kie hamlogke

tjaahie aisan aurat ke ieta bahaaike maar dhaare ke. Tor bietjaar ka hai? Ka howe ke tjaahie?” ⁶Oesab ie baat poetjhies oke badjhaawe khaatien. Djab oe aurat ke kasoer na dewat, tab oe Mosas ke kaanoen toerat. Ie rakam se oesab mauka paawat oke kasoer dewe ke. Bakie Jiesoe niehoerke aapan angoerie se djamien par koetjh liekhe lagal. ⁷Aur djab oesab doharaaike poetjhies, tab Jiesoe khara hoike oesabse bolies: „Dje kabhie paap-boeraai na karies hai, oe pahiel a ieta okare oeppar bahaai sake hai.” ⁸Tab ie baat bolke oe phien se niehoerke djamien par liekhe lagal. ⁹Tab ie baat par oesab hoewa se ek ekgo niekarkke tjal gail. Sab se barkwan pahiele tjal gail. Khaalie Jiesoe aur aurat paatjhe rahie gail.

¹⁰Tab oe khara hoike ose poetjhies: „Betie, oesab kaaha hai? Koi na ieta bahaais?” ¹¹Tab aurat bolies: „Koi na.” Tab oe bolies: „Attjha, ham toke sadja bhie na debe. Dja ghare, aur ab se paap-boeraai na kariehe.”]

Parmeswar ke djotie manai logan khaatien

¹²Oe auro aage manai logan se bolies: „Ham doenia ke djotie baatie. Dje hamaar rasta par tjale hai, oe kabhie na andhiaar me rahie, bakie sattja djiewan ke djotie me tjaliega.” ¹³Tab Fariesie log bolies: „Toe apane baare me gawaahie dewe hai, ohie se tor baat be-kaamiel hai.” ¹⁴Tab oe bolies: „Tjaahie ham apane biese me ie baat boliel a, tabbo satj hai. Ham djaaniela kie ham kaaha se aillie hai

aur kaaha djaabe. Bakie toelog na djaane hai. ¹⁵Toelog aapan iensaan ke sotj-bietjaar se faisala kare hai. Bakie ham koi ke biese me faisala na kariela. ¹⁶Aur djab ham kartie, tab hamaar baat satj rahat. Na khaalie ham faisala kariela, bakie hamaar pathaawe Waala bhie kare hai. ¹⁷Aur toelogke kaanoen me liekhal hai: 'Djab doi miela ekke baat bole hai tab satj hai.' ¹⁸Ham pahiel a gawaahia baatie aur hamaar Baap djaun hamke pathaais hai, oe doesara gawaahia hai. Ohie se hamlogke baat satj hai."

¹⁹Tab oesab poetjh baithal: „Tor Baap kaaha hai?” Tab oe bolies: „Toelog hamme na djaane hai aur hamaar Baap ke bhie na. Djab toelog hamme djante tab hamaar Baap ke bhie djante.”

²⁰Jiesoe ie sab baat bolies djab oe Parmeswar ke mahal ke angana me paisa ke kamra lage siekhaawat raha. Aur okar tem abbe na aail raha, ohie se koi na oke pakaries.

Auro baat

²¹Ekare baad Jiesoe phien se bolies: „Ham hia se tjäl djaab aur toelog hamke khodjiehe bakie na paihe. Toelog aapan paap leike mar djaihe. Djaaha ham djaabe toelog na aai paihe.” ²²Tab dharam ke barkwan apane apane me bole lagal: „Soenle? Oe bolies: 'Djaaha ham djaab toelog na aai paihe.' Saait oe aapan djaan lei.” ²³Tab oe bolies: „Toelog doenia ke baate, bakie ham oeppar ke baatie. Toelog iensaan ghat sotj-bietjaar kare hai, bakie ham na. ²⁴Ham toelogse bollie kie toelog aapan

paap leike mar djaihe. Djab toelog na bieswaas kariehe kie ham ohie baatie, tab toelog Parmeswar ke tjhama kabhie na paai sakiehe.”

²⁵Tab oesab poetjhies: „Tab toe ke baate?” Tab oe bolies: „Oe to ham toelogse soeroe se bollie rahielie.”

²⁶Oe bolies: „Ham toelogke biese me faisala karke bahoet bol sakiela. Bakie ham na karab. Ham khaalie aapan pathaawe Waala ke baat bataabe. Aur okar baat satj hai.” ²⁷Bakie oesab na samdjhat raha kie oe Pieta Parmeswar ke biese me batiaat raha.

²⁸Oe bhie bolies: „Djab toelog iensaan ke Beta ke oethaai tjoekiehe, tab toelog djaan djaihe kie ham baatie. Ham apane se koetjh na kariela, bakie khaalie djaise Pieta Parmeswar hamme siekhaais hai. ²⁹Oe hamke pathaais hai aur hamare sanghe hai. Ham hardam okar hietjtja poera kariela, ohie se oe hamme kabhie na tjhories hai.”

³⁰Ie baat par dher manai log bieswaas kare lagal kie ohie Kriest hai.

³¹Tab oe aapan bieswaasie log se bolies kie: „Djab toelog hamaar baat soeniehe tab toelog sattje ke hamaar tjela rahiehe.

³²Toelog sattjaai pahietjaniehe, aur oe sattjaai ke dwaara toelogke tjhoetkaara mielie.” ³³Tab oelog bolies: „Hamlog Abraaham ke aulaad baatie aur kabhie na baanhal goelaam rahielie. Tab toe kaise bol sake hai kie hamlogke tjahie tjhoetkaara miele ke?”

³⁴Tab oe bolies: „Ham toelogse satj boliela kie dje paap karat rahe hai,

oe paap ke goelaam hai. ³⁵Ekgo ghar me ek goelaam ke hak na hai hardam rahe ke djaise ghar ke larka. ³⁶Djab Parmeswar ke Beta toelogeke tjhoetkaara deiga, tab toelog sattje ke batj djaihe.”

³⁷Oe bolies: „Ham djaaniela kie toelog Aabraaham ke aulaad baate. Bakie toelog hamaar baat na maange hai apana lewe, ohie se toelog maange hai hamme maar dhaare. ³⁸Ham bataaila djaun ham aapan Baap ke karat dekhlie hai. Aur toelog kare hai djaun toelog aapan baap ke bolat soenle hai.”

³⁹Tab oesab bolies: „Hamlogke baap-daada Aabraaham hai.” Tab oe bolies: „Djab toelog okar aulaad baate, tab okare ghat aapan djiewan bietaaw. ⁴⁰Parmeswar hamme aapan sattjaai soenaais hai. Ham toelogse ie sab baat bataaila, aur tabbo toelog hamme maange hai maar dhaare. Bakie Aabraaham aise kabhie na karies. ⁴¹Toelog aapan baap ke dekhie dekha hai.” Tab oesab bolies: „Hamlog thoro tjhatjhoendarai dwaara paida bhailie hai? Hamlogke Baap Parmeswar hai.”

⁴²Tab oe bolies: „Djab oe toelogke Baap rahat tab toelog hamme pjaar karte. Ham to Parmeswar ke lage se ailie. Ham apane se na ailie, bakie oe hamke pathaais. ⁴³Toelog hamaar baat kaahe ke na samdjhe hai? Toelog na sahie paawe hai.

⁴⁴Toelog saitaan ke battja baate. Aur toelog khaalie maange hai okar hiettjha poera kare. Oe soeroe se djaanmarwa hai. Aur okare me tanko sattjaai na hai, ohie khaatien sattjaai oke kabhie na attjha lage

hai. Djab oe djhoeth bole hai tab oe ekdam se dekhaawe hai kie oe kaise hai. Aur okare me se sab djhoeth oetpan howe hai. ⁴⁵Ham toelogse sattjaai boliela, ohie se toelog hamme bieswaas na kare hai. ⁴⁶Koi na hamme kasoer dei sake hai. Aur djab ham sattjaai boliela, tab toelog kaahe ke bieswaas na kare hai? ⁴⁷Dje Parmeswar ke larka hai, oe okar baat soene hai. Bakie toelog okar larkan na baate, ohie se toelog okar baat na soene hai.”

Jiesoe samdjhaais kie oe ke hai

⁴⁸Tab dharam ke barkwan ie baat soenke bolies: „Hamlog to bol tjoekalie kie toe ek Saamaaria waala aur bhoet se bharaal baate.” ⁴⁹Tab oe bolies: „Ham bhoet se bharaal na baatie. Ham aapan Baap ke aadar kariela, bakie toelog hamaar bedjatie kare hai. ⁵⁰Na sotj kie ham maangiela aadar paawe. Bakie hamaar Baap maange hai kie ham aadar paai, aur oe sab koi ke oeppar faisala kariega. ⁵¹Ham toelogse satj boliela kie dje hamaar baat maanie, oe kabhie na mariega.” ⁵²Tab oesab bolies: „Ab hamlog djaan gailie kie toe sattje ke bhoet se bharaal baate. Toe bole hai kie: ‘Dje hamaar baat maanie, oe kabhie na mariega,’ aur Aabraaham mar gail hai. ⁵³Aur Parmeswar ke sab sanesia logan bhie mar gail hai. Toe apane ke ka sotje hai? Toe oesabse thoro barka baate?”

⁵⁴Tab oe bolies: „Djab ham apane ke barwargie kartie tab oe be-kaamiel rahat. Bakie hamaar Baap hamme barka maane hai. Toelog bole hai kie oe toelogke

Parmeswar hai, ⁵⁵bakie toelog oke na djaane hai. Ham oke djaaniela, aur djab ham boltie kie ham oke na djaaniela tab ham djhoeth boltie djaise toelogan. Ham oke djaaniela aur okar baat soeniela. ⁵⁶Aabraaham khoesiaalie se agorat raha, aur djab oe hamme doenia me aawat dekhies, tab oe bahoet khoesie bhail.” ⁵⁷Tab oesab bolies: „Toe patjaas baries ke na baate, tab toe kaise Aabraaham ke dekhle?” ⁵⁸Bas Jiesoe bolies: „Ham toelogse satj boliela kie Aabraaham paida howe se pahiele ham baatie.”^g ⁵⁹Tab oesab ieta oethaais oke maar dhaare ke, bakie oe Parmeswar ke mahal ke angana me se dhie se niekarke tjai gail.

Kaise ekgo andha attjha bhail

9 Ek dien Jiesoe paas hoite ek aadmie ke dekhies djaun paidaais se andha raha. ²Tab okar tjela log poetjhies: „Maastar djie, oe kaaha ke paidaais se andha hai? Ke paap karies hai, oe kie okar maai-baap?” ³Bakie oe bolies: „Na, koi ke paap se na hai. Oe andha hai djeme ham dekhaai sokie kie Parmeswar ketana maahaan hai. ⁴Djab talak dien hai tab talak hamlogke tjaahie hamaar pathaawe Waala ke bhala kaam karte rahe ke. Ek tem aauga kie koi kaam na kar sokiega. ⁵Djab talak ham hia baatie tab talak ham doenia ke djotie baatie.”

⁶Tab ie baat bolke oe djamien par thoekies aur aapan angoerie se mattie naram karke aadmie ke aakhie par laga deis. ⁷Tab

ose bolies: „Dja aapan aakhie Sielowam naam ke paanie me dhoi le.” (Sielowam ke matlab hai: bhedjaawal). Aadmie gail aapan aakhie dhois aur ghare djaite me okar aakhie ekdam se attjha hoi gail.

⁸Tab parosian aur doesarkwan apane apane me poetjhe lagal: „Ohie na andhwa hai djaun hardam baithke bhiekhmaangat raha?” ⁹Tab ekaat miela bolies: „Ha, ohie hai.” Bakie ekwan bolies: „Na, okar ghat hai.” Tab aadmie bolies: „Ham ohie baatie.” ¹⁰Tab oesabhan poetjhe lagal: „Kaise toe dekhe lagale?” ¹¹Tab oe bolies: „Oe Jiesoe naam ke aadmie thora se mattie angoerie se hamaar aakhie par lagaais. Tab oe bolies: ‘Dja Sielowam ke paanie me dhoi le.’ Tab djab ham dhoi tjoekalie tab ham dekhe lagalie!” ¹²Tab oesab poetjhies: „Oe Jiesoe kaaha hai?” Tab oe bolies: „Ham na djaaniela.”

Kaise andhwa Jiesoe ke biese me samdjhaais

^{13,14}Tab ekaat manai log adamia ke Fariesie logan ke paas legail. Jiesoe to mattie naram karke okar aakhie ke ekgo sabat ke dien par attjha karies raha. ¹⁵Tab ohoelogan poetjh baithal kie oe kaise attjha bhail. Tab oe phien se bataais kie: „Oe mattie hamaar aakhie par lagaais, tab ham gailie aapan aakhie dhowe, aur ab ham dekh sokieela.” ¹⁶Tab koetjh Fariesie bolies: „Oe aadmie ie kaam karke sabat ke kaanoen toer deis hai.

^g 8:58 Israel ke bhaasa me ‘Ham baatie’ Parmeswar ke ek naam hai.

Ohie se hamlog djaaniela kie oe Parmeswar lage se na aail hai.”
 Bakie ekwan bolies: „Ka, ek paapie etana barka kaam kar sake hai?”
 Aisane oelog me ektaai na raha.

¹⁷Tab oesab aadmie se poetjhies:
 „Toe okare biese me ka sotje hai?
 Oe to tor aakhie attjha karies hai.”
 Tab oe bolies: „Hamare djaan me
 oe ekgo Parmeswar ke sanesia hai.”

¹⁸Bakie oesab na bieswaas karat
 raha kie oe pahiele andha raha.
 Ohie se oelog okar maai-baap ke
 bolwaaie ¹⁹poetjhies: „Ie aadmie
 tor beta hai? Oe sattje ke paidaais
 se andha raha? Aur ab oe kaise
 dekh paawe hai?” ²⁰Tab maai-
 baap bolies: „Hamlog djaaniela kie
 ie hamlogke beta hai aur kie oe
 paidaais se andha raha. ²¹Bakie
 hamlog na djaaniela kaise oe ab
 dekh paawe hai aur ke oke attjha
 karies hai. Bestar toelog ohie se
 poetjh lo. Oe barka hai aur apane
 bataai sake hai.”

²²Dharam ke barkwan sallaah
 karies raha kie: „Dje bole hai
 kie Jiesoe aane waala Kriest hai,
 hamlog oke partjaar ke ghar me se
 niekaar debe.” ²³Ohie se maai-baap
 dar ke maare ie djabaab deis raha.

²⁴Tab Fariesie log aadmie ke
 phien se bolwais aur bolies:
 „Khaalie Parmeswar ke aadar kar.
 Hamlog djaaniela kie ie aadmie
 paapie hai.” ²⁵Tab oe bolies: „Ham
 na djaaniela kie oe paapie hai kie
 na. Ham khaalie ek tjiedj djaaniela
 kie pahiele ham andha rahielie aur
 ab ham dekh sakiela.” ²⁶Tab oesab
 phien se poetjhies: „Tab tose oe
 ka karies hai? Oe tor aakhie kaise
 attjha karies hai?” ²⁷Tab oe bolies:

„Ham toelogs bataai tjoekalie,
 bakie toelog na soenle. Toelog
 kaahe ke phien se maange hai
 soene? Ka, toelog okar tjela bhie
 maange hai howe?”

²⁸Tab oesab oke gaarie dewe lagal
 aur bolies: „Toe okar tjela baate,
 bakie hamlog Mosas ke tjela baatie.

²⁹Hamlog djaaniela kie Parmeswar
 dher baat Mosas se bataais raha.
 Bakie hamlog na djaaniela kie ie
 aadmie kaaha se aail hai.” ³⁰Tab oe
 bolies: „Ie kaise hoi sake hai? Oe
 hamaar aakhie attjha karies hai,
 bakie toelog na djaane hai oe kaaha
 se aail hai. ³¹Sab koi djaane hai kie
 Parmeswar ek paapie ke praatna na
 soene hai, bakie djab koi okar baat
 maane hai aur okar hiettjha poera
 kare hai, tab oe okar praatna soene
 hai. ³²Aadj talak kabhie na bhail
 hai kie koi ek paidaais se andha
 ke aakhie attjha karies hai. ³³Djab
 oe aadmie Parmeswar ke lage se
 na aail rahat, tab oe hamaar khaat
 koetjh na kar sakat.” ³⁴Tab oesab
 bolies: „Toe ke baate hamlogke
 siekhaawe waala? Toe to paidaais
 se paapie baate.” Tab oesab oke
 partjaar ke ghar me se khader deis.

Ke Parmeswar ke aage andha hai

³⁵Ekare baad Jiesoe soenies kie
 Fariesie logan ka karies hai. Tab oe ose
 bheth karies aur poetjhies: „Bhaai, toe
 iensaan ke Beta me bieswaas kare hai?”

³⁶Tab aadmie bolies: „Maastar djie, oe
 ke hai? Ham bahoet maangiela okare
 me bieswaas kare.” ³⁷Tab oe bolies:
 „Toe oke dekhe hai. Toe ose batia hai.”

³⁸Bas aadmie aapan gaathie par gierke
 bolies: „Prabhoe djie, ham tore me
 bieswaas kariela!”

³⁹Tab oe bolies: „Ham doenia me ailie baatie faisala kare khaatien djeme andha logan dekhe lage, aur dje sotje hai kie oe dekhe hai, oe andha hoi.”

⁴⁰Hoewa bhie ekaatgo Fariesie log raha, aur oesab ie baat par bolies: „Ka, hamlog andha baatie?”

⁴¹Tab oe bolies: „Toelog djab sattje andha rahiete, tab toelogke kasoer na rahat. Bakie toelog bole hai: ‘Hamlog dekhiela,’ ohie se ab talak toelog kasoerwaar baate.”

Attjha bhera ke tjaraawe Waala

10 Oe bhie bolies: „Thiek se soen. Djab koi ek bhera ke pen me dwaar alang se na dja hai bakie tjaharke bhiettar dja hai, tab oe ekgo tjor kie to daakoe hai. ²Bakie dje dwaar lage se bhiettar dja hai, ohie bhera tjaraawe waala hai. ³Aur rakhwaala kamaarie okar khaatien khole hai. Tab bhera logan okar aawaadj pahietjaane hai aur oe aapan ek ek bhera ke naam bolaaike bahare ledja hai. ⁴Tab oe aage aage tjale hai, aur sab okar aawaadj soenke okar pietjhe aawe hai. ⁵Bakie oesab ek andjaan aadmie ke pietjhe kabhie na tjalie. Oelog okar aawaadj na tjiene hai, ohie se oesab bhaag djaai.”

⁶Aisahie Jiesoe manai log se ie matlab ke kaahaanie bataais, bakie oesab na samdjhies. ⁷Ohie se oe phor-phorke samdjhaawe lagal.

Bhera ke pen ke dwaar

Oe bolies: „Hamaar baat bieswaas kar, ham satj boliela. Ham bhera ke pen ke dwaar ghat baatie. ⁸Djaun log hamse aage aail partjaar

kare, oesab djaise tjor aur daakoe raha. Bakie hamaar bhera oelogke baat na soenies. ⁹Ham bhera ke pen ke dwaar ghat baatie. Dje hamaar dwaara bhiettar djaai, oe batj djaai. Oe bhiettar aur bahare djaai sakiega tjare khaatien. ¹⁰Tjor khaalie aawe hai tjorie kare, djaan maare aur naas kare khaatien. Bakie ham ailie hai aapan waalan ke soekhie djiewan se djaada dewe khaatien.

¹¹Ham attjha tjaraawe Waala baatie. Aisan tjaraawe waala aapan djaan dei dewe hai aapan bhera log ke batjaawe khaatien. ¹²Bakie ek kamkarta doesar rakam ke hai. Djab oe ser aawat dekhie tab oe bhera ke tjhorke bhaag djaai. Oesab to okar na hai. Tab ser aaike ekgo ke maarke aur ekwan ke bhagaai dei. ¹³Kamkarta khaalie paisa khaatien kaam kare hai aur oke bhera ke haat na lage hai. ^{14,15}Ham attjha tjaraawe Waala baatie. Djaise ham aapan Baap ke djaaniela aur oe hamke djaane hai, aisane ham aur hamaar waalan apane apane ke djaane hai aur ham oelog khaatien aapan djaan debe.

¹⁶Hamke doesar bhera bhie hai aur oesab doesar pen me rahe hai. Hamke tjahie ohoelogke tjaraawe ke. Oelog hamaar aawaadj pahietjaanke hamaar baat soeniega. Tab sab ek djhoend hoiga, aur ham oelogke ekahie tjaraawe Waala rahabe. ¹⁷Ham tjaar baatie aapan djaan dewe khaatien djeme ham phien se lei sokie. Ohie se Pieta Parmeswar hamme tjaahe hai. ¹⁸Koi na hamaar djaan leiga, bakie ham apane debe. Hamme saktie hai

aapan djaan dewe ke aur phien se lewe ke. Hamaar Baap aise bolies hai.”

¹⁹Tab ie sab baat soenke dharam ke barkwan me phien ektaai na raha. ²⁰Oesab me dher manai bolies kie: „Toelog kaahe ke okar partjaar soene hai? Oke to bhoet pakaries hai aur oe pagala hai!”

²¹Bakie doesar manai bolies: „Na, djekare oeppar bhoet hai, oe aise na batia hai. Ekgo bhoet andha ke aakhie thoro attjha kar sake hai?”

Bieswaas aur be-bieswaas

²²Jeroesaalem me Naawa-mahal ke tiewhaar^h manaawe ke tem aai gail raha. Thandha ke tem raha.

²³Jiesoe Parmeswar ke mahal ke angana me Saalomo naam ke tjhaawal rasta par iedhar se oedhar aawat djaat raha.

²⁴Tab dharam ke barkwan oke gher leis aur poetjhe lagal: „Toe kab lek hamlogse kholke na bataihe kie toe ke baate? Hamlogse sattje bataaw kie toe Parmeswar ke Kriest baate kie na.” ²⁵Tab oe bolies: „Ham toelogse bataai tjoekalie, bakie toelog na maange hai bieswaas kare. Ham aapan Baap ke naam se atjambho kaam kariela, aur aisane dekha hai kie ham Ke baatie. ²⁶Bakie toelog hamaar bhera ke djoend me ke na baate, ohie se toelog na bieswaas kare hai. ²⁷Hamaar bhera hamaar aawaadj pahietjaane hai. Ham oelogke djaaniela aur oesab hamare paatjhe tjale hai. ²⁸Koi na oelogke

hamare lage se hataai paai, bakie ham oelogke hardam khaatien amar djiewan debe Parmeswar lage djeme oelog ose alag na karal djaai.

²⁹Hamaar Baap oelogke hamme deis hai, aur oe sab se barka hai. Ohie se koi na hamaar waalan ke okar haath me se tjhien paai. ³⁰Ham aur hamaar Baap ek baatie.”

³¹Tab dharam ke barkwan phien se ieta laawe lagal oke maar dhaare khaatien. ³²Tab oe bolies: „Ham aapan Baap ke baat par dher bhala kaam karke dekhailie. Toelog kaun kaam khaatien maange hai hamme maar dhaare?” ³³Tab oelog bolies: „Tor bhala kaam khaatien hamlog na maangiela toke maar dhaare. Bakie toe iensaan baate aur tabbo apane ke Parmeswar se baraabar karke oke bedjatie kare hai.” ³⁴Tab oe bolies: „Parmeswar ke poestak me liekhal hai kie:

³⁵‘Ham boliela kie toelog ieswar baate.’ Oe aapan kamkartan ke aise bolaawe hai djaun se oe aapan baat bataais hai. Aur okar baat me to ab talak hoekoem hai. ³⁶Aur djab ham boliela kie ham okar Beta baatie, tab toelog kaahe ke bole hai kie ham okar bedjatie kariela? Oe hamme alag karke doenia me pathaais hai. ³⁷Djab ham aapan Baap ke kaam na kariela tab hamare me na bieswaas kar. ³⁸Bakie djab ham kariela aur toelog tabbo hamare me na bieswaas kare hai, tab bieswaas kar kie hamaar atjambho kaam Parmeswar ke saktie se karal dja hai. Tab toelog

^h 10:22 Ie tiewhaar me Israel logan jaad karat raha kaise Parmeswar ke mahal phien se banal raha.

djaan djaihe kie Baap hamare me samaail hai aur ham okare me.”

³⁹Tab ie baat par oesab phien se kausies karies oke pakare ke, bakie oe oesabke haath me se batj gail.

⁴⁰Tab oe phien Jorjaan nadie ke habara gail djaaha Johaanas pahiele dopoe karat raha, aur koetj dien talak hoewa rahie gail.

⁴¹Dher manai okare lage aail aur apane me bole lagal: „Johaanas ekko barka kaam na karies, bakie okar sab baat Jiesoe ke biese me satj hai.” ⁴²Aur hoewa par dher manai log Jiesoe me bieswaas kare lagal.

Laasaaras ke maut

11 Betaania gaaw me ekgo Laasaaras naam ke aadmie rahat raha. Okar doei bahien hoewa bhie rahat raha. Oelogke naam Maarta aur Maria raha. ²Maria ohie aurat raha djaun Jiesoe ke gor me mahakat tel lagaais aur aapan baar se potjhies raha.

Ek dien Laasaaras bemaar paral.

³Tab doeno bahien Jiesoe ke sanesa pathaais kie okar pjaara sanghatia Laasaaras bemaar hai. ⁴Tab Jiesoe ie baat soenke bolies: „Ie bemaarie se ant me okar maut na hoiga. Bakie ekare dwaara Parmeswar ke aadar karal djaai aur okar Beta ke maahaanta dekhaai djaai.”

⁵Oe ie tieno ke bahoet tjaahat raha. ⁶Tabbo ie sanesa soenke oe toerante oesabke paas na gail. ⁷Tab doei rodj baad oe aapan tjela log se bolies: „Ab tjalie Joedea.”

⁸Tab oelog bolies: „Maastar djie, halieje to barkwan toke Joedea me maangat raha ieta se maar dhaare,

aur ab toe maange hai phien se hoewa djaai?” ⁹Tab oe bolies: „Ek dien me baara ghanta hai. Dje andjor me tjale hai, oe na gierie.

¹⁰Bakie dje andhiaar me tjale hai, oe gier djaai.”

¹¹Ekare baad oe bhie bolies: „Hamlogke sanghatia Laasaaras soet gail hai. Bakie ham djaabe oke djagaawe.” ¹²Tab tjela log bolies:

„Maastar djie, djab oe soete hai tab oe attjha hoi djaai.” ¹³Oesab sotjat raha kie Jiesoe bolies hai kie Laasaaras khaalie soete hai. Bakie okar matlab raha kie oe mar gail hai. ¹⁴Tab oe kholke bataais kie: „Laasaaras mar gail hai.”

¹⁵Oe bolies: „Toelogke bieswaas barhaawe khaatien ham khoesie baatie kie ham hoewa na gailie. Bakie ab hamlog okar paas tjalie.”

¹⁶Tab Tomaas djaun bhie „djorwa” bolaawal djaat raha, oe bolies: „Attjha, aaw hamahoelog tjalie dja. Tab hamlog okar sanghe mare k'hoi.”

Jiesoe djie oethaawe Waala hai

¹⁷Tab djab Jiesoe Betaania gaaw ke nagietj pahoetjal, tab oe soenies kie Laasaaras ke mattie parle tien rodj bhail hai. ¹⁸Betaania Jeroesaalem sahar se khaalie lagbhag tien kilometer doer raha. ¹⁹Hoewa se dher dharam ke barkwan bhie marnie me aail raha Maarta aur Maria ke ghare baithe. ²⁰Tab Maarta djab soenies kie Jiesoe aawe hai tab aadha rasta par gail ose bhete kare. Bakie Maria ghare rahie gail. ²¹Tab Maarta Jiesoe se bolies: „He Prabhoe djie, djab toe hia rahiete tab hamaar

bhaai na marat. ²²Bakie ham djaaniela kie Parmeswar toke ab bhie deiga djaun toe ose mangiehe.”

²³Tab oe bolies: „Maarta, tor bhaai phien djie oethiega.” ²⁴Tab aurat bolies: „Djie-ha, ham djaaniela kie doenia ke antiem dien par oe bhie djie oethaawal djaaiga.” ²⁵Tab oe bolies: „Ham djie oethaawe Waala aur sattja djiewan baatie. Dje hamare me bieswaas kare hai, oe hardam khaatien aapan djiewan Parmeswar ke sanghe bietaaiga, tjaathe oe mar djaai. ²⁶Oe kabhie na Parmeswar se alag karal djaaiga. Toe ie baat bieswaas kare hai?” ²⁷Tab aurat bolies: „Djie-ha, Prabhoe, ham bieswaas kariela kie toe aane waala Kriest hai djaun doenia me aawat aur toe Parmeswar ke Beta baate.”

Jiesoe ke sotj

²⁸Tab baat-tjiet karke Maarta gail aapan bahien ke laawe. Oe ose dhie se bolies: „Maastar djie aail hai aur toke bolaawe hai.” ²⁹Tab Maria haalie se oethke okar paas gail. ^{30,31}Tab dharam ke barkwan djaun oelogke ghare aail raha baithe, djab oesab dekhies kie Maria haalie se bahare dja hai, tab sotjies kie oe dja hai kabar lage rowe, aur oelog okare paatjhe gail. Jiesoe gaaw me abbe na pahoetjal raha. Oe hoewe thara raha djaaha Maarta ose bhet karies raha.

³²Tab Maria djab Jiesoe ke lage aail, tab gaathie par gierke bolies: „He Prabhoe djie, djab toe hia rahiete tab hamaar bhaai na marat.” ³³Tab djab Jiesoe dekhies kie kaise oe aur sab doesarkwan

rowe hai, tab oke bahoet sotj aur haat lagal. ³⁴Oe poetjhies: „Toelog oke kaaha dharle hai?” Tab oesab bolies: „Prabhoe, tjalie dekke.” ³⁵Tab oe bhie rowe lagal. ³⁶Dharam ke barkwan apane me bolies kie: „Toe dekh sake hai kie oe Laasaaras ke ketana tjaahat raha.” ³⁷Bakie koi koi bolies: „Oe ekgo andha ke aakhie attjha karies hai. Ka, oe Laasaaras ke bhie maut se na batjaai sakat raha?”

Kaise Parmeswar ke maahaanta aur saktie dekhaail

³⁸Tab kabar ke paas djaaike Jiesoe ke phien sotj aur haat lagal. Oe kabar djaise ekgo tjhota kamra pahaar me raha. Aur dwaar par ekgo barka ieta rakhhal raha.

³⁹Tab Jiesoe bolies: „Oe ieta hataaw.” Bakie Maarta bolies: „Prabhoe djie, okar marle to tien rodj bhail hai, oe mahakat hoi.” ⁴⁰Tab oe bolies: „Ham tose bollie rahielie kie djab toe bieswaas kariehe tab toe Parmeswar ke maahaanta dekhiehe.” ⁴¹Tab oesab ieta hataais. Tab Jiesoe oeppar taakke bolies: „Pieta djie, ham toke bahoet dhanbaad kariela kie toe hamaar praatna soenle hai. ⁴²Ham djaaniela kie toe hardam hamaar praatna soene hai. Aur aalam khaatien ham ab ie baat boliela djeme oesab bieswaas kare kie toe hamme pathaile hai.”

⁴³Tab praatna karke oe djor se bolais: „E Laasaaras! Toe bahare aaw!” ⁴⁴Laasaaras bahare aail. Okar dehie bhar kapphan se aur moerie pattie se baanhal raha. Tab Jiesoe manai log se bolies: „Oke khol de aur djaain de.”

Dharam ke barkwan ke baat-tjiet

⁴⁵Dher dharam ke barkwan aail raha Maria ke ghare baithe. Tab djab oelog ie sab dekhies, tab dher manai Jiesoe me bieswaas kare lagal. ⁴⁶Bakie ekaatgo djaaike Fariesie logan se bataais kie Jiesoe ka ka karies hai.

⁴⁷Tab barka agwan aur Fariesie log barkwan ke ekattha bolaais baat-tjiet kare khaat. Oesab apane me bole lagal kie: „Oe aadmie dher barka kaam kare hai. Ab hamlog ka karie? ⁴⁸Djab hamlog oke sab tjiedj karan debe, tab sab djanta okare me bieswaas kare lagie. Tab Roma ke soerdjaatie log aaike hamlogke dardja aur hoekoem ie djaatie ke oeppar se tjhien lei.” ⁴⁹Oe tem par sab se barka agwa Kaajaafas raha. Oe bolies: „Toelog koetjh na samdjhe hai. ⁵⁰Aapan magadj kaam me laaw. Bestar rahie kie ek djane mare aur na sab djanta naas howe.” ⁵¹Oe ie baat aapan sotj-bietjaar se na bolies, bakie oe sab se barka agwa ghat aagam se bataai paais kie Jiesoe djanta khaatien marat. ⁵²Aur na khaalie Israel log khaatien, bakie Parmeswar ke doenia bhar ke larkan khaatien bhie. Ie rakam se oesab ek howat.

⁵³Oe rodj se Israel ke barkwan ekgo mauka khodje lagal oke marwaawe khaatien. ⁵⁴Ohie se Jiesoe oelogke bietj me se tjal gail aur Efraim sahar gail. Oe sahar maidaan ke nagietj raha. Hoewa par oe koetjh rodj aapan tjela log ke saath rahie gail.

⁵⁵Djab Israel logan ke Paasan ke tiewhaar nagtjaail tab dher

diehaat waalan Jeroesaalem sahar gail apane ke sar-safaai kare ke tiewhaar manaawe khaatien.

⁵⁶Oesab tjaaro alang Jiesoe ke khodjat raha. Tab djab oelog Parmeswar ke mahal ke angana me ekattha bhail, tab apane me poetjhe lagal: „Toelog ka sotje hai, oe bhie aai tiewhaar manaawe?” ⁵⁷Barka agwan aur Fariesie logan hoekoem deis raha kie dje koi djaanie kie Jiesoe kaaha hai, oke tjaahie oelogse bataawe ke. Tab oesab oke pakar lewat.

Maria ke prem Jiesoe khaatien

12 Paasan ke tiewhaar manaawe ke tjhau rodj rahie gail raha, tab Jiesoe phien se Betaania gaaw me aail. Hoewa par oe Laasaaras ke djie oethaais raha. ²Oesab bhodjan tajaar karies okar ieddjat kare khaatien. Maarta parsat raha aur Jiesoe aur Laasaaras pahoena log ke saath bhodjan karat raha.

³Tab Maria ekgo botal mahake waala tel leike Jiesoe ke gor me lagaais aur aapan baar se potjhies. Aur tel ghar bhar me mahake lagal. Oe tel safa nardas se banaawal raha aur bahoet mahanga raha. ⁴Baara tjela me se ekgo ke naam Joedaas Eskaariot raha. Ohie Jiesoe ke tjoegalie karat. Djab oe dekhies kie Maria ka kare hai, tab ose bolies: ⁵„Ie tel ek baries ke kamaai hai. Toe eke betjke aur garieb logan ke dei sakte.” ⁶Joedaas garieb logan ke daaja na karat raha, bakie oe ekgo tjor raha. Jiesoe log ke paisa-kaurie okare lage rahat raha, aur oe oman se hardam koetjh tjoraai lewat raha.

⁷Tab Jiesoe bolies: „Oke koetjh na bol. Oe aise karke hamaar mattie tajaar karies hai. ⁸Garieb logan to sada rahie aur toe oesabke hardam koetjh dei sakiehe. Bakie ham toelogeke saath bahoet dien na rahabe.”

⁹Aise bhail kie dher manai log soen leis raha kie Jiesoe Betaania gaaw me hai. Aur ohoesab hoewa gail. Oelog na khaalie Jiesoe ke maangat raha dekhe bakie Laasaaras ke bhie. Jiesoe to oke djie oethaais raha. ^{10,11}Aur dharam ke barkwan me se bhie dher log aail oke dekhe aur Jiesoe me bieswaas kare lagal. Ohie se barka agwan sallaah karies Laasaaras ke bhie maar dhaare ke.

Jiesoe kaise Jeroesaalem me gail

(Mateas 21:1-11; Markas 11:1-10; Loekaas 19:29-38)

¹²Biehaan bhaile Jeroesaalem me tiewhaar manaawe waalan soenies kie Jiesoe aawe hai. ¹³Tab oesab sahar me se niekarke gail ose aadha rasta par bheth kare. Oesab khoesiaalie ke maare narjar ke per ke daarhie hielaaike djor se bolies: „Parmeswar ke aadar kar! Israel ke Raadja Prabhoe ke naam se aawe hai! Prabhoe oke aasies dewe!” ¹⁴Tab Jiesoe ekgo madjhielka gadaha leike opar baith gail. Parmeswar to dher dien pahiele aapan poestak me liekhwaais raha kie: ¹⁵ „He Sionⁱ sahar ke manai log, toelog na dera. Dekh, toelogeke raadja ekgo gadaha par aawe hai.”

¹⁶Oe tem par Jiesoe ke tjela log na samdjhies ka howe hai. Bakie

koetjh dien ke baad djab dekhaail raha kie okar maahaanta ketana biesaal hai, tab oesab samdjhe lagal kie aisahie Parmeswar ke liekhal baat poera bhail hai.

¹⁷Dher manai log dekhies raha kaise Jiesoe Laasaaras ke kabar me se bolaaie djie oethaais raha. Oelog sab koi se bataawat raha ka bhail hai. ¹⁸Ohie se dher manai log gail oke dekhe. ¹⁹Tab Fariesie log apane me bole lagal: „Dekh, doenia bhar okar pietjhe tjale hai! Djab hamlog koetjh na karab tab bahoet aafat hoi.”

Ekgo bia ke biese me

²⁰Ekaat Griek ke manai Jeroesaalem sahar me aail raha Paasan ke tiewhaar manaawe aur Parmeswar ke poedje. ²¹Tab oesab Fielepas ke paas aaie poetjhies: „Bhaai djie, hamlog Jiesoe se bheth kar sakiela?” Fielepas Betsaaida sahar Gaalielea diehaat ke raha. ²²Oe gail Andreas se bataawe aur doeno djaaie Jiesoe se poetjhies. ²³Tab oe bolies: „Ab tem aail hai kie iensaan ke Beta ke maahaanta dekhaawe ke tjaahie.” ²⁴Oe ek matlab ke baat kaam me leike samdjhaawe lagal: „Thiek se soen. Djab ekgo bia djamien par gierke na phoetiega, tab bia rahie djaaie. Bakie djab oe djamke bia na rahiega, tab koetjh dien baad bahoet phal deiga. ²⁵Aisane djab koi aapan djiewan khaalie apane khaat bietaaiga, tab okar djiewan be-kaamiel hoi djaaigna. Bakie dje aapan sab hietjtja tjhorke aur

ⁱ 12:15 'Sion' Jeroesaalem sahar ke ek doesar naam hai.

Parmeswar ke man waala kariega, oke hardam khaatien sattja djiewan mieligea. ²⁶Dje maange hai hamaar naukar bane, oke tjaahie hamaar rasta par tjale ke. Aur djaaha ham rahabe, ohoe rahiega. Dje hamare khaat kaam kare hai, oke hamaar Baap barka maanie.

Jiesoe ke aane waala maut ke

biese me

²⁷Ab ham bahoet ghabaraaila. Ham na maangiela praatna kare kie: ‘Pieta djie, hamme aane waala moesiebat me se batjaai le.’ Na, ham to doenia par ailie hai ie doekh aur maut sahe khaatien.

²⁸Ohie se ham praatna kariela kie: ‘Pieta djie, sab koi ke dekhaaw kie tor naam ketana maahaan hai.’ ”

Tab etane me ekgo aawaadj oeppar se soenaail kie: „Ham dekhailie kie hamaar naam ketana maahaan hai aur ham phien se dekhaabe.”

²⁹Hoewa ke manai logan bhie koetjh soenies. Tab ekaatgo bolies: „Baadar gardje hai.” Aur doesar log bolies: „Ekgo Parmeswar ke parie ose koetjh bolies hai.” ³⁰Bakie Jiesoe bolies: „Oe aawaadj hamaar khaat na raha, bakie toelog khaat. ³¹Ab tem aai gail hai kie Parmeswar iensaan log ke oeppar faisala kariega. Iesaait saitaan doenia par raadje kare hai, bakie ab oe khaderal djaaiga. ³²Djab ham khambha par oethaawal djaabe, tab ham sab koi ke apame me bieswaas karwaabe.”

³³Ie baat se oe bataais kie oe kaise marie. ³⁴Tab manai log bolies:

„Hamlogke dharam ke kaanoen me liekhal hai kie Kriest hardam rahiega. Tab toe kaise bol sake hai kie iensaan ke Beta khambha par maar dhaaraal djaaiga? Oe aane waala Kriest hai kie na?” ³⁵Tab oe bolies: „Andjor dher dien toelogke sanghe na rahiega. Djab talak hoi sokie andjor me tjale. Dje andhiaar me tjale hai, oe rasta na dekh paawe hai. ³⁶Djab talak Andjor toelogke sanghe hai, ekare me bieswaas kar. Tab toelog okare me bhaag leihe.” Tab ie baat bolke oe hoewa se ek djagaha tjale gail djaaha koi na djaanat raha.

Bieswaasie aur be-bieswaasie log

³⁷Tjaahie Jiesoe djetana barka kaam oelogke aage karies raha, tabbo oesab na bieswaas karat raha kie ohie Kriest hai. ³⁸Aisahie Parmeswar ke sanesia Jasaaja ke baat poera bhail. Oe bolies raha:

„Prabhoe djie, ke hamlogke baat ke bieswaas karies hai? Aur ke samdjhies hai kie ie sab atjambho kaam se torahie saktie dekhaat raha?”

³⁹Jasaaja be-bieswaasie log ke biese me liekhies raha kie oesab na bieswaas kar paawe hai. Oe liekhies raha kie:

⁴⁰„Parmeswar oelogke djaise andha kar deis aur oelogke diel djaise patthar ke banaai deis. Oe na maangat raha kie oelog koetjh djaane aur samdjhe, nahie to oelogke man badal djaat aur oesabke daaja mielat, tab oke oelogke diel attjha kare ke parat.”

⁴¹Dher dien pahiele Jasaaja dekhies raha kie Jiesoe ke maahaanta ketana biesaal hai. Ohie se oe ie sab baat Jiesoe ke biese me bataais raha.

⁴²Tabbo dher barkwan bieswaas karat raha kie oe aane waala Kriest hai. Bakie oesab koetjh na bolat raha. Oesab to deraat raha kie Fariesie logan oelogeke aapan partjaar ke ghar me se niekaar dewat. ⁴³Oelogeke khaat sab se barka tjiedj raha kie manai logan oesabke aadar karie, aur na kie Parmeswar ka sotjie.

Jiesoe ke aakhrie baat djanta khaatien

⁴⁴Ek dien Jiesoe djor se bolies: „Dje hamare me bieswaas kare hai, oe na khaalie hamare me bieswaas kare hai bakie bhie Parmeswar me. Oe to hamme pathaais hai. ⁴⁵Aur dje hamke dekhe hai, oe hamaar pathaawe Waala ke dekhe hai. ⁴⁶Ham doenia me djaise andjor ailie baatie har ek bieswaasie ke andhiaar me se niekaare khaatien. ⁴⁷Djab koi soenie kie ham ka boliela aur tabbo na maanie, tab ham oke kasoer na debe. Ham na ailie hai kasoer dewe bakie batjaawe khaatien. ⁴⁸Djab koi hamaar baat na soene hai aur hamme na maange hai, tab doenia ke antiem dien par oke kasoer dewal djaai. Hamaar baat dwaara dekhaawal djaai kie oe kasoerwaar hai. ⁴⁹Ham to aapan man se ie baat na bolat rahielie, bakie Pieta Parmeswar hamke hoekoem deis raha ka bole ke. ⁵⁰Aur ham djaaniela kie okar hoekoem dwaara

bieswaasie log ke okar lage amar djiewan mieliaga. Ohie se ham khaalie oe baat bataaaila djaun oe hamse bolies hai.”

Gor dhowe

13 Paasan ke tiewhaar nagtjaail raha. Jiesoe djaanat raha kie okar tem aail hai doenia tjhorke Pieta Parmeswar ke paas djaai ke. Ohie tem me oe dekhaais kie oe ant talak aapan doenia par ke sanghatian ke ketana pjaar kare hai. ²Oe aapan tjela logan sanghe bhodjan karat raha. Ohie tem par saitaan Siemon Eskaarriot ke beta Joedaas ke aapan bietjaar dei tjoekal raha Jiesoe ke tjoegalie kare ke. ³Jiesoe thiek se djaanat raha kie okar Baap sab tjiedj okar haath me saup deis hai. Oe bhie djaanat raha kie oe Parmeswar lage se aail hai aur halieje phien se okare lage djaai. ⁴Tab oe oethke aapan koerta oetaarke aur ekgo kapra aapan karhiaaw me baanh leis.

⁵Tab kobba me paanie bharke oe soeroe karies aapan tjela log ke ek ekgo ke gor dhowe aur kapra se potjhe ke djaun aapan karhiaaw me baanhies raha. ⁶Tab djab Siemon Petras ke paarie bhail tab oe bolies: „Prabhoe, ham tose aapan gor na dhowaai sakiela.” ⁷Tab oe bolies: „Toe abbe na samdjhe hai kie ham ka kariela, bakie baad me toe samadjh djaihe.” ⁸Tab Petras bolies: „Na, ham tanko na maangiela kie toe hamaar gor dhow!” Tab oe bolies: „Djab ham tor gor na dhobe, tab toe hamaar koi na baate.” ⁹Tab Siemon Petras bolies: „Prabhoe djie,

djab aise baat hai tab na khaalie hamaar gor dhow, bakie hamaar haath aur moerie bhie!” ¹⁰Tab oe bolies: „Dje nahaai tjoeke hai, djab oe ekare baad kahie djaai tab oke tjaahie khaalie aapan gor phien se dhowaawe ke. Toelog ekdam safa baate, khaalie ek djane ke diel safa na hai.” ¹¹Oe djaanat raha kie oke ke tjoegalie karat, ohie se oe aise bolies.

¹²Tab djab oe gor dhoi tjoekal, tab aapan koerta pahienke phien bhodjan kare lagal. Tab bolies: „Toelog samadjhle kie ham ka karlie hai? ¹³Toelog hamme ‘Maastar djie’ aur ‘Prabhoe’ bolaawe hai, aur ie thiek hai. Ham ohie baatie. ¹⁴Aur djaise ham toelogke gor dhoilie, oisahie tohologke tjaahie ek doesare ke gor dhowe ke. ¹⁵Ie kaam karke ham maangat rahielie toelogke dekhaawe kaise toelogke tjaahie apane me goelaam ghat rahe ke. ¹⁶Sattje ke, ekgo goelaam aapan maalik se thoro barka hai? Aur ekgo sanesia aapan pathaawe waala se bhie thoro barka hai? ¹⁷Ab toelog ie baat samadjhke aisahie kariehe. Tab toelog soekh me rahiehe.”

¹⁸Oe bolies: „Djaun ham ab boliela sab koi khaat na hai. Ham djaaniela kie ham ke ke aapan tjela tjoenlie hai. Ie rakam se Parmeswar ke liekhal baat poera howe ke tjaahie. Oe liekhwaais raha: ‘Djaun aadmie hamare sanghe ek bartan me khaat raha, oe hamaar doesman hoi gail hai.’ ¹⁹Ham ie baat poera howe se pahiele toelogse bataaila. Aur djab aise hoi tab toelog auro bieswaas kariehe kie ham Kriest

baatie. ²⁰Ham toelogse sattje ke bataabe kie dje oelogke bieswaas karie djaun ke ham pathaabe, oe hamke apana lei. Aur dje hamke apanaai, oe oke bieswaas karie djaun hamke pathaais hai.”

Tjoegalkhor ke biese me

(Mateas 26:21-25; Markas 14:18-21; Loekaas 22:21-22)

²¹Ie baat bolke Jiesoe ke bahoet sotj aur doekh paral. Oe bhie bolies: „Ham toelogse satj boliela kie toelog me se ek djane hamme tjoegalie karie.” ²²Tab tjela log tjauk gail aur apane me poetjhe lagal kie ke hai. ²³Sab tjela me se Jiesoe ekgo ke bahoet tjaahat raha, aur oe okar lagwe raha. ²⁴Tab Siemon Petras oke doerie se sankiaais kie: „Poetjh kie ke hai.” ²⁵Tab oe tjela Jiesoe lage satke poetjhies: „Prabhoe djie, ke hai?” ²⁶Tab Jiesoe ose dhie se bolies: „Dje ke ham ie toekkara bret soerwa me borke debe, ohie hai.” Tab oe ek toekkara bret leike soerwa me borke aur Siemon Eskaariot ke beta Joedaas ke deis. ²⁷Joedaas bret lei leis. Tab Jiesoe ose bolies: „Haalie se kar le djaun toke kare ke hai.” Ekare baad saitaan Joedaas ke oeppar raadj tjalaawe lagal.

²⁸Ekwan me se ie baat ke matlab koi na samdjhies. ²⁹Joedaas oesabke paisa-kaurie ke rakhwaala karat raha, ohie se koi koi sotjies kie oke tjaahie nauta khaatien koetjh kiene ke, kie to garieb log ke koetjh dewe ke. ³⁰Tab Joedaas bret leike bahare tjel gail. Oe same raat raha.

Naawa hoekoem

³¹Djab Joedaas tjel gail raha tab Jiesoe bolies: „Ab iensaan ke Beta

ke maahaanta dekhaawal djaai, aur ekare dwaara bhie dekhaai kie Pieta Parmeswar ketana maahaan hai.
³²Djab aise bhail hoi, tab Parmeswar aapan maahaanta okar Beta me dekhaaiga aur ie halieje hoiga.
³³Pjaara bhaai log, ab ham dher dien toeloge saath na rahab. Toelog hamme khodjiehe. Aur djaun baat ham dharam ke barkwan se bollie hai, ab ham toeloge bhie bataaila kie djaaha ham djaabe toelog na djaai paihe.”³⁴Oe bolies: „Ham toeloge ek naawa hoekoem deila kie toeloge tjaahie apane me prem kare ke. Djetana ham toeloge prem karlie hai, otane tohoeloge tjaahie apane me kare ke.”³⁵Toeloge prem dekhke sab koi djaan djaai kie toelog hamaar tjela baate.”

Jiesoe ke baat Petras ke djhoeth ke biese me

(Mateas 26:33-35; Markas 14:29-31; Loekaas 22:31-34)

³⁶Tab Siemon Petras poetjhies: „Prabhoe djie, toe kaaha dja hai?”
 Tab Jiesoe bolies: „Djaaha ham djaabe toe abbe na djaai sake hai. Bakie baad me toe hoewa djaihe.”
³⁷Tab Petras poetjhies: „Prabhoe, ham kaahe ke ab tore sanghe na djaai sakiela? Ham tor khaatien aapan djaan debe!”³⁸Tab oe bolies: „Ka, toe hamaar khaatien aapan djaan deihe? Ham djaaniela kie moerga bole se pahiele toe tien dafe dar ke maare boliehe kie toe hamme na djaane hai.”

Jiesoe rasta, sattjaai aur djiewan hai

14 Oe bolies: „Na ghabara. Toelog Pieta Parmeswar par

bharosa kare hai, aur hamare me bhie bieswaas kar.”²Hamaar Baap ke ghar me dher rahe ke djagaha hai. Djab aise na rahat tab ham toeloge bataitie. Ab ham hoewa djaaila toelog khaatien djagaha tjaar kare ke.”³Aur djab ham don hoi djaab tab ham lautke aab toeloge lewe, tab tohoelog rahiehe djaaha ham rahabe.”⁴Aur djaaha ham djaabe, toelog oe rasta djaane hai.”⁵Tab Tomaas bolies: „Prabhoe djie, hamlog na djaaniela toe kaaha dja hai. Tab hamlog kaise rasta djaanab?”⁶Tab oe bolies: „Hamahie rasta, sattjaai aur djiewan baatie. Koi na Pieta Parmeswar ke paas djaai sake hai hamare biena.”⁷Djab toelog djaane hai kie ham Ke baatie, tab toelog bhie djaan djaihe kie hamaar Baap Ke hai. Ab se toelog oke djaniehe aur dekhiehe.”

⁸Tab Fielepas bolies: „Prabhoe, hamlog maangiela Pieta Parmeswar ke dekhe, otane thiek hai.”⁹Tab oe bolies: „Fielepas, etana dien se ham toeloge lage baatie, aur toelog hamke abbe na djaane hai? Dje hamke dekhies hai, oe Parmeswar ke dekhies hai. Tab toe kaise bol sake hai kie: ‘Hamlog maangiela Pieta Parmeswar ke dekhe?’”¹⁰Ka, toelog na bieswaas kare hai kie ham Pieta Parmeswar me saamiel baatie aur oe hamare me? Djaun baat ham toeloge bataaila ham apane se na boliela, bakie aapan Baap ke hoekoem se. Oe hamare me saamiel hai aur hamse aapan kaam poera karwaawe hai.”¹¹Bieswaas kar kie Pieta Parmeswar hamare me hai aur ham okare me baatie. Aur djab toelog ie na

bieswaas kariehe, tab hamaar barka kaam dwaara bieswaas kar. ¹²Sattje ke, djab toelog hamare me bieswaas kare hai, tab toelog bhie aisan barka kaam kariehe. Aur djab ham aapan Baap ke paas djaab, tab toelog hamse auro barka kaam kariehe. ¹³Aur tjaathe djaun tjiedj toelog hamaar naam se mangiehe, ham debe djeme Pieta Parmeswar ke maahaanta okar Beta me dekhaai djaai. ¹⁴Aur djab toelog hamaar naam se koetjh mangiehe, tab ham poera karab.”

Sattjaai ke Aatma

¹⁵Oe bolies: „Djab toelog hamme pjaar kariehe tab toelog hamaar hoekoem par tjaliehe. ¹⁶Hamaar praatna par Pieta Parmeswar ek doesar tieha dewe Waala ke pathaai hardam toelogke sanghe rahe ke. ¹⁷Oe Parmeswar ke sattjaai ke Aatma hai. Be-bieswaasie log oke na apanaai sake hai. Oelog oke na dekh paawe hai aur na djaane hai. Bakie oe toelogke diel me aaike rahiega, ohie se toelog oke djaniehe. ¹⁸Ham toelogke anaat ghat tjhorke na djaab. Ham lautke aabe. ¹⁹Halieje be-bieswaasie log hamke na dekhiega. Bakie toelog hamme dekhiehe. Ham djiebe aur toelogke aatma bhie djiega. ²⁰Ohie tem par toelog djaan djaihe kie ham aapan Baap se aur toelog hamse aur ham toelogse ek baatie. ²¹Dje hamaar hoekoem par tjale hai, ohie hamme pjaar kare hai. Aur hamaar Baap oke prem kare hai. Ham oke bhie prem kariela aur oke dekhaabe kie ham Ke baatie.”

²²Tab ekgo tjela djaun ke naam bhie Joedaas raha (bakie na

Eskaariot ke beta), oe poetjhies: „Prabhoe djie, toe kaahe ke hamlogke dekhaihe kie toe Ke baate, bakie be-bieswaasie log ke na?” ²³Tab oe bolies: „Khaalie djab koi hamme tjaahiega, tab oe hamaar baat soeniega aur hamaar Baap oke prem kariega. Aur hamlog doeno djane okar diel me aaike rahabe. ²⁴Bakie dje hamme na tjaathe hai, oe hamaar baat na soene hai. Aur djaun baat ham toelogse boliela, oe hamaar baat na hai bakie Pieta Parmeswar ke. Oe hamke pathaais hai.”

²⁵Oe bhie bolies: „Ham abbe toelogke lage baatie, ohie se ham toelogse ie sab baat bataaila. ²⁶Aur Pieta Parmeswar hamare naam se Pawietr Aatma ke pathaaiiga. Oe toelogke tieha deiga, sab tjiedj siekhaaiga aur toelogke hamaar sab baat jaad karwaaiga. ²⁷Ham toelogke sjaantie me tjhorke djaabe. Manai logan aisan sjaantie na dei sake hai, khaalie ham dei sakiela. Ohie se na ghabaraihe aur na deraihe. ²⁸Toelog soenle kie ham bollie: ‘Ham tjal djaabe aur phien se lautke aabe.’ Djab toelog hamme tjaathe hai, tab toelogke tjaahie khoesie rahe ke kie ham aapan Baap ke paas djaabe. Bietjaar kar kie oe hamse maahaan hai. ²⁹Ham ie sab tjiedj howe se pahiele bataaila. Tab djab poera hoi tab toelogke bieswaas parie kie hamaar baat satj hai. ³⁰Saitaan aaiga, ohie se hamke bahoet tem na hai toelogse batiaai ke. Oe doenia ke raadj tjalaawe waala hai, bakie hamaar oeppar raadj na tjalaai paaiga. ³¹Doenia ke tjaahie djaane ke kie ham aapan

Baap ke pjaar kariela aur khaalie okar hoekoem par tjaliela.”

Oe bolies: „Oeth, ab hia se tjalie dja.”

Jiesoe se ek rahe

15 Jiesoe auro aage kahies kie: „Ham sattja agoer ke per baatie, aur hamaar Baap djaise khetiar hai. ²Djaun lattie me phal na hai, oe oke kaat dewe hai. Aur djab lattie me phal hai, tab oe oke tjhapak dewe hai djeme oe auro phal dewe. ³Toelogke diel hamaar baat dwaara safa karal gail hai. ⁴Hamare me saamiel rahoe, djaise ham toelog me saamiel baatie. Ek lattie khaalie phal dei sake hai djab oe per me rahie djaai. Aisahie tohologke karnie ke phal khaalie barhia rahiega djab toelog hamare me saamiel rahiehe.

⁵Ham djaise agoer ke per baatie aur toelog djaise lattie baate. Dje hamare me saamiel rahie aur ham okare me, okar karnie ke phal attjha rahiega. Bakie hamaar biena toelog ekko attjha kaam na kar paihe. ⁶Dje hamare me saamiel na rahie, oe to djaise biegal lattie djoeraai djaai. Aisan lattie batorke aagie me djaraawal djaai. ⁷Bakie djab toelog hamare me saamiel rahiehe aur hamaar baat maanat rahiehe, tab tjaahie djaun tjiedj mangiehe toelog khaatien poera hoiga. ⁸Djab toelogke karnie ke phal barhia rahie, tab hamaar Baap ke maahaanta toelog me dekhaaiga. Aur bhie dekhaaiga kie toelog hamaar tjela baate.

Apane apane me prem kar

⁹Djaise Pieta Parmeswar hamke tjaahie hai, aisahie ham toelogke

tjaahie. Hamaar prem me aapan djiewan bietaaw. ¹⁰Ham hardam aapan Baap ke hoekoem par tjaliela, ohie se oe hamme prem kare hai. Aisahie toholog djab hamaar baat soeniehe, tab bhie hamaar prem toelogke saath rahie.

¹¹Ham toelogse ie sab baat bataaila djeme toelog hamaar khoesiaalie me bhaag leihe aur toelogke khoesiaalie poera hoi djaai. ¹²Hamaar hoekoem hai kie toelog apane apane me prem kar djaise ham toelogke kariela. ¹³Dje aapan saathie khaat aapan djaan dewe hai, ohie sab se barka premie hai. ¹⁴Aur djab toelog hamaar baat soeniehe tab toelog hamaar saathie baate. ¹⁵Ekgo goelaam na djaane hai kie okar maalik ka maange hai kare. Ohie se ham toelogke goelaam ghat na samdjhiela, bakie aapan saathie ghat. Ham toelogse to aapan Baap ke sab baat batailie hai. ¹⁶Toelog hamke na tjoenle hai, bakie ham toelogke tjoenlie baatie. Toelogke tjaahie djaaike aur aapan djiewan khaalie Parmeswar khaatien bietaita rahe ke. Tab oe toelogke sab tjiedj deiga djaun toelog hamare naam se mangiehe. ¹⁷Ham phien se toelogse boliela kie toelog apane apane me prem kariehe.”

Be-bieswaasie logan ke goessa

¹⁸Oe bolies: „Djab be-bieswaasie log toelogke oeppar goessa hai, tab jaad kariehe kie pahiele oelog hamare oeppar bhie goessaat raha. ¹⁹Djab toelog oesabke ghat rahiete tab oesab toelogke tjaahat. Bakie ham toelogke oesab me se tjoenlie hai aur toelog ab oesabke

saath na baate. Ohie se oesab ab toelogke oeppar goessa hai. ²⁰Jaad kar kie ham bollie rahielie: 'Ekgo goelaam aapan maaliek se thoro barka hai?' Ekar matlab hai kie djab oelog hamme sataawe hai, tab oesab tohoelogke sataaiga. Aur djab manai log hamaar baat apanaais hai, tab tohoelogke baat bhie apanaiga.

²¹Bakie toelog hamare me bieswaas kare hai, ohie se oesab toelogke sataaiga. Oelog to hamaar pathaawe Waala ke na djaane hai.

²²Djab ham na aaike oesabse aapan Baap ke baat bataitie, tab oesab be-kasoer rahat. Bakie oelogke aapan boeraai khaatien ab ekko bahaana na hai. ²³Dje hamme djaran kare hai, oe hamaar Baap ke bhie djaran kare hai. ²⁴Djab ham etana atjambho kaam oelogke aage na kartie djaun koi na karies hai, tab oesabke kasoer na rahat. Bakie ab oesab hamaar kaam aapan aakhie se dekhies hai, aur tabbo hamke aur hamaar Baap ke djaran kare hai. Ohie se oesabke kasoer hai.

²⁵Aisahie Parmeswar ke poestak ke baat poera howe ke tjaahie kie: 'Oelog djoettthe ke hamaar oeppar goessa hai.'

²⁶Bakie ham toelog khaatien tieha dewe Waala ke pathaabe. Oe sattjaai ke Aatma hai aur Parmeswar lage se aiga. Aur oe hamare biese me gawaahie deiga. ²⁷Toelog soeroe se hamare lage rahiele, ohie se tohoelogke tjaahie bhie hamare biese me gawaahie dewe ke.

toelog aapan bieswaas tjhor deihe. ²Dharam ke barkwan toelogke to na khaalie aapan partjaar ke ghar me se niekaswaai dei, bakie bhie ek dien toelogke marwaai dhaarie. Aise karke oesab sotjiega kie oelog Parmeswar khaatien barhia kaam kare hai. ³Iesab Parmeswar ke aur hamke na djaane hai, ohie se oesab aise kariega. ⁴Ham toelogse ie sab bataaila, tab djab tem aai tab toelogke hamaar baat jaad hoi.

Tieha dewe Waala ke kaam

Ham toelogke lage rahielie, ohie se ham toelogse sataawe ke biese me koetjh na bataawat rahielie. ⁵Bakie ab ham aapan pathaawe Waala ke paas lautke djaabe. Tabbo toelog me se koi na poetjhe hai kie: 'Toe kaaha djaihe?' ⁶Toelogke ie baat se bahoet doekh hai. ⁷Bakie ham toelogse sattje ke bataaila kie toelog khaat bestar hai kie ham djaabe. Djab ham na djaabe tab tieha dewe Waala na aai sakie. Bakie djab ham djaabe tab ham oke toelogke lage pathaabe. ⁸Aur djab oe aiga tab oe doenia ke dekhaaiga kie paap kaun tjiedj hai. Oe sab ke samdjhaaiga ekgo iensaan kaise be-kasoer ghat Parmeswar se ek hoi sake hai, aur bhie kie Parmeswar saitaan ke oeppar faisala kariega. ⁹Oelog hamare me bieswaas na kare hai, ohie se oe dekhaaiga kie oesab paapie hai. ¹⁰Ham aapan Baap ke paas tjal djaabe aur toelog hamme na dekh paihe. Ese dekhaldjaai kaise ek iensaan be-kasoer aur Parmeswar se ek hoi sakie. ¹¹Aur bhie dekhaawal djaai kie

16 Ham toelogse se ie sab baat bataaila nahie to

Parmeswar saitaan ke oeppar faisala kar tjoekal hai, tjaathe oe ab talak doenia ke raadj tjalaawe waala hai.

¹²Hamme bahoet koetjh hai bataawe ke, bakie toelog abbe na sahie paihe. ¹³Pawietr Aatma ‘sattjaai ke Aatma’ bolaawal dja hai. Aur djab oe aaiga, tab oe toelogke Parmeswar ke poera sattjaai siekhaaiga. Oe na apane se bataaiga, bakie khaalie djaun Parmeswar ose boliega. Aur oe toelogke aane waala tjiedj djanaaiga. ¹⁴Oe toelogse hamaar baat bataaiga. Aisane oe dekhaaiga kie ham ketana maahaan baatie. ¹⁵Pieta Parmeswar ke sab tjiedj hamaar bhie hai. Ohie se ham bollie kie oe toelogse hamaar baat bataaiga.”

Doekh aur khoesiaalie

¹⁶Oe bolies: „Thora dien auro tab toelog hamme na dekhiehe. Tab koetjh dien baad toelog hamme phien dekhiehe.” ¹⁷Tab ekaatgo tjela log apane me poetjhe lagal: „Ekar matlab ka hai? Oe kaathe ke bole hai kie: ‘Thora dien auro tab toelog hamme na dekhiehe, tab koetjh dien baad toelog hamme phien dekhiehe?’ Aur bhie: ‘Ham Pieta Parmeswar ke paas djaab?’ ¹⁸‘Thora dien’ ke matlab ka hai? Hamlog na samdjhiela kie oe kaun tjiedj ke biese me batia hai.”

¹⁹Jiesoe djaan gail kie oelog koetjh maange hai poetjhe. Tab bolies: „Ka, toelog ie baat na samdjhe hai? ²⁰Ham toelogse bataaila kie toelog tjhaatie piet-pietke roihe, bakie be-bieswaasie

logan khoesie rahie. Toelogke doekh rahie, bakie oe doekh khoesiaalie me badal djaai. ²¹Ekgo aurat ke djab larka paida howe hai, tab oke bahoet doekh aur piera oethe hai. Bakie djab larka paida hoi dja hai, tab oe piera bhoel dja hai aur bahoet khoesie hai kie oe ek naawa iensaan ke djanam deis hai. ²²Aisahie tohologse hoi. Abbe toelogke doekh hai, bakie djab ham toelogke phien dekh tab toelog khoesiaalie me rahiehe. Aur ie khoesiaalie koi na tjhien paai. ²³Tab toelogke djaroerie na rahie hamse koetjh maange ke. Ham toelogse sattje ke boliela kie toelog djab Pieta Parmeswar se koetjh mangiehe, tab oe hamaar naam se deiga. ²⁴Ab talak toelog Parmeswar se koetjh na mangle hai hamaar naam se. Aise kariehe, tab mieliega aur toelogke khoesiaalie ekdam poera hoi djaaiga.”

Tjela log ke bieswaas

²⁵Oe bolies: „Ab talak ham baat topal-dhaapal bolat rahielie, bakie ek tem aaiga kie ham Pieta Parmeswar ke biese me toelogse kholke bataabe. ²⁶Oe same se toelog hamare naam se ose koetjh maang sakiehe, aur hamke djaroerie na rahie toelog khaatien maange ke. ²⁷Toelog hamme pjaar kare hai aur bieswaas kare hai kie ham Parmeswar lage se ailie hai. Ohie se oe toelogke bhie tjaathe hai aur toelog apane se ose koetjh maang sakiehe. ²⁸Ham Pieta Parmeswar lage se doenia par ailie baatie. Aur ab ham doenia tjhorke phien Pieta Parmeswar ke paas djaabe.”

²⁹Tab tjela log bolies: „Dekh, ab hamlog samdjhiela toe ka bole hai aur tor baat topal-dhaapal na hai. ³⁰Ab hamlog djaaniela kie toe sab tjiedj djaane hai aur bhie kie hamlog ka maangiela poetjhe. Ohie se hamlog bieswaas kariela kie toe Parmeswar lage se aile baate.” ³¹Tab oe bolies: „Ka, toelog ab bieswaas kare hai? ³²Soen ham ka boliela. Ek tem aauga aur ab aail hai kie toelog tjaaro alang bhaag djaihe. Toelog aapan aapan djagaha tjai djaie aur hamme akel tjhor deihe. Tabbo ham akele na rahab, Pieta Parmeswar hamare saath hai. ³³Toelog hamare me saamiel baate. Aur ham maangiela kie ekare dwaara toelogke diel me sjaantie rahie. Ohie se ham toelogse ie sab baat aage se bataaila. Be-bieswaasie log toelogke bahoet moesiebat deiga. Bakie hiemmat na hariehe. Dje doenia par manai log se boeraai karwaawe hai, ham oke djiet tjoekalie.”

Jiesoe ke praatna aapan tjela log khaatien

17 Djab Jiesoe batiaai tjoekal raha tab oeppar taakke praatna kare lagal. Oe bolies: „Pieta djie, ab tem aai gail hai dekhaawe khaatien kie tor Beta ketana maahaan hai djeme oe aapke maahaanta dekhaai sokie. ²Aap oke sab manai ke oeppar hoekoem deile hai. Aur djaun log ke aap oke sauple hai, aap oke bhie saktie deile hai oesabke sattja djiewan dewe ke sada ke lieje. ³Sattja djiewan ke matlab hai kie manai logan aapke djaane hai aur bhie Jiesoe Kriest

ke. Aap to ekahie sattja Parmeswar baate aur Jiesoe Kriest ke pathaawe Waala. ⁴Aap hamke ek kaam deile rahiele kare ke aur ham ekdam se poera karlie hai. Aise karke ham dhartie par dekhailie kie aap ketana maahaan baate. ⁵Pieta djie, doenia howe se pahiele ham aapke lage bahoet maahaan rahielie, aur ab hamme aap ke lage oe maahaanta phien se dei deiho.

⁶Aap doenia par koetjh manai ke alag karke hamke saathie ghat deile rahiele, aur ham oelogke dekhailie kie aapke naam ketana barka hai. Oesab aapke raha, aur aap oesabke hamme saup deile. Oesab aapke baat apanaais hai, ⁷aur ab oesab djaane hai kie hamaar sab tjiedj aapke or se aawe hai. ⁸Aap hamse aapan baat bataile hai aur ham oelogse batailie. Tab oesab aapke baat apanaais hai. Oelog bieswaas kare hai kie ham aapke lage se aillie hai.

⁹Ham ohielog khaat praatna kariela. Ham be-bieswaasie logan khaatien praatna na kariela, bakie oelog khaatien djaun ke aap hamke saup deile hai. Oelog to aapke hai. ¹⁰Hamaar waalan aapke hai aur aapke waalan hamaar hai. Oelogke djiewan me dekha hai kie ham ketana maahaan baatie. ¹¹Ham doenia par na rahabe. Ham aapke paas aabe, bakie oesab doenia par rahie djaai. Pawieter Pieta djie, hamaar saupal waalan aapan naam ke saktie se rakhwaala karieho djeme oelog apane apane me ek rahe djaise hamlog bhie baatie. ¹²Djab lek ham oesabke saath rahielie, tab lek ham oesabke

aapke naam ke saktie se rakhwaala karat rahielie aur ekgo tjhorke koi na barbaad bhail. Oe aadmie sada ke lieje barbaad hoi tjoekal raha. Aisahie tor liekhal baat poera bhail. ¹³Ab ham aapke paas aabe. Ham maangiela kie oesab hamaar khoesiaalie me poera taur se bhaag lewe. Ohie se ham ie baat boliela djab ham abbe doenia par baatie.

¹⁴Ham oesabke aapke baat batailie hai, aur be-bieswaasie logan oelogke dekhke djare hai. Oelog to be-bieswaasie log me saamiel na hai djaise ham bhie na baatie. ¹⁵Ham na praatna kariela kie aap oesabke doenia par se hataai leihe, bakie kie aap oesabke rakhwaala kariehe djeme saitaan oelogke na bahakaawe. ¹⁶Djaise ham be-bieswaasie log me saamiel na baatie, aise ohoelog oesab me saamiel na hai. ¹⁷Aapke baat sattjaai hai aur aapan sattjaai dwaara oelogke apane khaatien alag kar deiho. ¹⁸Aur djaise aap hamke doenia me pathaile rahiele, oisane ham oelogke bhie pathaabe. ¹⁹Ham oelogke khaatien aapan djaan debe djeme oesab sattjaai dwaara aapke khaatien alag karal djaai.

²⁰Ham na khaalie aapan hia ke tjela log khaatien praatna kariela. Bakie oelog khaat bhie djaun iesabke baat dwaara hamare me bieswaas kariega. ²¹Pieta djie, oelogke ek kar de, djaise aap hamse aur ham aapse ek baatie. Aisan kariehe kie oelog hamlogse bhie ek rahe. Tab be-bieswaasie log ie dekhke bieswaas karie kie aap hamme pathaile baate. ²²Djaun

maahaanta aap hamke deile hai, ohie ham oesabke deilie hai, djeme oelog bhie apane me ek rahe djaise ham aur aap. ²³Tab ham oelogse ek rahabe aur aap hamse. Ie rakam se oesab poera taur se ek rahie. Tab doenia djaan djaai kie aap hamme pathaile rahiele aur kie aap oesabke otane tjaathe hai aap djetana hamke tjaathe hai.

²⁴Pieta djie, aap oesabke hamaar oeppar saup deile. Aur ham maangiela kie ohoesab hoewa rahe djaaha ham rahabe, tab oesab hamaar biesaal maahaanta dekh sakiega. Aap to doenia howe se pahiele hamme tjaahat rahiele, ohie se aap hamme etana biesaal maahaanta deile hai. ²⁵Pieta djie, aap to sattja Waala baate. Doenia ke manai log aapke na djaane hai, bakie ham aapke djaaniela. Aur hamaar hia ke tjela log djaane hai kie aap hamme pathaile hai. ²⁶Ham oelogse bata deilie kie aapke naam ketana barka hai, aur ham bataite rahabe djeme oelog etana pjaar kare djaise aap hamke pjaar kare hai. Aur ham oesabke diel me rahabe.”

Jiesoe kaise pakaraail

(Mateas 26:47-56; Markas 14:43-50; Loekaas 22:47-53)

18 Djab Jiesoe praatna kar tjoekal raha tab aapan tjela log ke saath bahare gail aur Kiedron nadie ke habara bhail. Hoewa dher phal ke per ke djagaha raha aur oesab hoewa gail. ²Jiesoe aur okar tjela log hoewa hardam djaat raha, ohie se tjoegalkhor Joedaas oe djagaha bhie djaanat raha.

³Tab Joedaas ek djhoend soerdjaatie aur barka agwan ke siepaahie aur Fariesie log ke kamkartan ke leike hoewa bhie gail. Oelog apane saath tjieraag, loekaara aur hathiaar leis raha.

⁴Jiesoe djaanat raha kie okare saath ka hoi aur oelogke lage djaaike poetjhies: „Toelog ke ke khodje hai?” ⁵Tab oelog bolies: „Naasaaret ke Jiesoe ke.” Tab oe bolies: „Ham baatie.”

Tjoegalkhor Joedaas oelogke saath thara raha. ⁶Djab Jiesoe bolies kie: „Ham baatie,” tab oesab tjaukke patjharke djamen par gier gail. ⁷Tab oe phien poetjhies: „Toelog ke ke khodje hai?” Tab oesab doesara dafie bolies: „Naasaaret ke Jiesoe ke.” ⁸Tab bolies: „Ham toelogse bollie kie ham baatie. Djab toelog maange hai hamme pakare, tab hamaar tjela log ke djaain de.” ⁹Aisahie okar baat poera bhail. Oe to aapan Baap se bolies raha kie: „Dje ke aap hamme saup deile rahiele, ham oesabke rakhwaala karlie.”

¹⁰Etane me Siemon Petras aapan talwaar oethaaike ek manai ke dahiena kaan kaatke niekaar leis. Oe aadmie sab se barka agwa ke goelaam raha aur okar naam Malkas raha. ¹¹Bakie Jiesoe Petras se bolies: „Na kar, oe talwaar dhar de. Toe sotje hai kie ham aane waala doekh tjhorke maangiela bhaage? Pieta Parmeswar to maange hai kie ham ie doekh sahie.”

¹²Tab soerdjaatie log aur oesabke barkwa aur Israel ke dharam ke barkwan ke rakhwaan oke

pakarke aur haath baan deis.

¹³Tab oesab pahiele oke Aanaas naam ke barka agwa lage legail. Aanaas Kaajaafas ke sasoer raha. Aur oe tem par Kaajaafas sab se barka agwa raha. ¹⁴Ohie dharam waalan se pahiele bolies raha kie: „Bestar rahie kie ek djane mare aur na sab djanta naas howe.”

Petras ke djhoeth

(*Mateas 26:69-75; Markas 14:66-72; Loekaas 22:54-62*)

¹⁵Siemon Petras aur ek doesar tjela Jiesoe ke paatjhe gail. Oe tjela sab se barka agwa ke djaanat raha. Ohie se oe agwa ke mahal ke angana me bhie gail. ¹⁶Bakie Petras bahare phaatak lage khara raha. Tab ekwa tjela bahare aaike phaatak ke rakhwaalie se batiaais. Tab aurat Petras ke bhiettar aawan deis. ¹⁷Tab ose poetjhies kie: „Toe to bhie ie aadmie ke tjela baate?” Bakie Petras bolies: „Na, ham na baatie.”

¹⁸Oe same thandha raha, ohie se oesab koila se aagie baaries raha. Hoewa goelaam aur siepaahie log ekattha raha apane ke garam kare khaatien. Tab Petras oesabke lage bhie gail apane ke garam kare khaat.

¹⁹Bhiettar me sab se barka agwa Jiesoe se poetjhe lagail okar tjela aur partjaar ke biese me. ²⁰Bakie Jiesoe bolies: „Ham hardam sab koi se kholke partjaar karat rahielie. Partjaar ke ghar aur Parmeswar ke mahal ke angana me manai logan ekattha howe hai, aur hoewa ham hardam siekhaawat rahielie. Ham kabhie na tjoeppe se koetjhe

bollie. ²¹ Tab toe kaahe ke hamse poetjhe hai? Sab koi se poetjh kie ham ka bataawat rahielie. Oesab djaane hai.” ²² Tab hoewa ke ekgo rakhwaala okar moeh par maaries aur bolies: „Ehie kaida hai sab se barka agwa se batiaai ke?” ²³ Tab oe bolies: „Djab ham koetjh oelta se bollie tab hamse bataaw. Bakie djab ham satj baat boliela tab toe hamme kaahe ke maare hai?”

²⁴ Tab Aanaas oke baanhal haath se Kaajaafas ke lage pathaais. Oe sab se barka agwa raha.

²⁵ Siemon Petras angana me apane ke aagie lage garmaawat raha. Tab etane me koi koi ose poetjhies kie: „Toe to bhie okar tjela baate?” Tab oe bolies: „Na, ham na baatie.”

²⁶ Hoewa par bhie sab se barka agwa ke ekgo goelaam raha djekar palwaar ke kaan Petras kaat deis raha. Tab oe aadmie ose bolies kie: „Ham toke to hoewa par dekhlie djaaha oe pakaraail hai.” ²⁷ Bakie oe phien se nahakaaries. Bas toerante moerga bole legal.

Jiesoe laat Pielaatas ke aage

(*Mateas 27:1-2,15-26; Markas 15:1-15; Loekaas 23:1-7,17-25*)

²⁸ Sabere sabere oesab Jiesoe ke Kaajaafas ke mahal me se legail Roma laat ke mahal lage. Bakie oesab bhiettar na gail. Oelog djab ekgo Roma djaat ke ghar me djaat tab safa na rahat aur Paasan ke tiewhaar ke bhodjan na khaai sakat. ²⁹ Ohie se laat bahare aail. Okar naam Pielaatas raha. Tab oe

poetjhies: „Ie aadmie ka karies hai?”

³⁰ Tab oesab bolies: „Djab ie koetjh kharaabie na kare rahat tab hamlog oke tore paas na laitie.” ³¹ Tab laat bolies: „Oke ledja. Toelogle to apane kaanoen hai. Oke toelog sadja dei de.” Tab dharam ke barkwan bolies: „Roma ke maahaaraadja hamlogke hoekoem na deis hai koi ke maar dhaare ke.”^j

³² Aisahie Jiesoe ke baat poera bhail. Oe to bolies raha kie oe kaun rakam se maar dhaalar djaai.

³³ Tab laat bhiettar gail aur Jiesoe ke apane lage bolwaaie poetjhies: „Tohie Israel ke djaatie ke raadja baate?” ³⁴ Tab Jiesoe poetjhies: „Toe sattje ke maange hai djaane, kie tose doesar log bolies hai?” ³⁵ Tab oe bolies: „Ham Israel ke djaatie ke thoro baatie? Toke tor djaat ke barka agwan hamare paas laais hai.” Oe poetjhies: „Toe ka karle hai?”

³⁶ Tab Jiesoe bolies: „Hamaar raadj doenia waala ghat na hai. Djab aisan rahat tab hamaar rakhwaalan laraai karke hamme barkwan ke haath me se batjaai lewat. Bakie hamaar raadj doesar rakam hai.”

³⁷ Tab oe poetjhies: „Toe tabbo ekgo raadja baate?” Tab Jiesoe bolies: „Tor baat satj hai. Hamaar kaam hai sattjaai ke biese me gawaahie dewe ke. Ohie khaatien ham paida bhailie hai, aur ie kaam poera kare khaat ham doenia me ailie hai. Djab koi sattjaai maange hai djaane, tab oe hamaar baat soene hai.” ³⁸ Tab oe bolies: „Are, ke djaane hai kie sattjaai ka hai?”

j 18:31 Djab Israel log ke hoekoem rahat koi ke maar dhaare ke, tab oesab Jiesoe ke ieta biegle maar dhaarat. Roma log ke nem raha koi ke kroes par maar dhaare ke.

Ie baat bolke oe bahare gail aur Israel ke barkwan se bolies: „Hamare dekhe me oe be-kasoer hai.” ³⁹Oe bolies: „Soen, toelog djaane hai kie Paasan ke tiewhaar me ham koi ke tjhoriela. Toelog ka maange hai, ham Israel ke raadja ke tjhor dei?” ⁴⁰Tab oesab tjiellaai lagal aur bolies: „Na! Oke na! Baaraabaas ke tjhoriehe!” Baaraabaas ek daakoe raha.

Laat Pielaatas ke dar aur haat

(Mateas 27:26-31; Markas 15:15-20)

19 Tab laat Jiesoe ke tjamotie se piethie par khoeb pietwaais. ²Tab soerdjaatie log kaata waala lattie goethke okare moerie par raadja ke moekoet ghat rakh deis aur oke ekgo laal koerta raadja ghat pahienaai deis. ³Tab oesab tiebolie maarke bolies: „Israel ke raadja ke parnaam.” Tab bolke okar moeh par maaries.

⁴Tab laat phien bahare aaike dharam ke barkwan se bolies: „Ham oke toelogke aage laaila dekhaawe ke kie oe hamare dekhe me be-kasoer hai.” ⁵Jiesoe bahare aail laal koerta pahienke, aur okar moerie par goethal waala kaata raha. Tab laat bolies: „Dekh to oke.” ⁶Tab djab barka agwan aur oelogke rakhwaan oke dekhies tab tjiellaaike bole lagal: „Oke kroes par tjaharaai de! Kroes par tjaharaai de!” Tab laat bolies: „Tab toelog apane dja oke latkaai de. Hamare dekhe me ie be-kasoer hai.” ⁷Bakie barkwan bolies: „Hamlogke kaanoen me liekhal hai kie aisan aadmie ke tjaahie marwaai dhaare ke. Oe bolies hai kie oe Parmeswar ke Beta hai.”

⁸Tab ie baat par laat auro deraai lagal. ⁹Oe phien se aapan mahal me gail aur Jiesoe se poetjhies: „Toe kaaha se aile hai?” Bakie Jiesoe oke djabaab na deis. ¹⁰Tab laat bolies: „Toe hamse koetjh na maange hai bole? Toe na djaane hai kie hamke saktie hai toke tjhore ke aur bhie toke kroes par latkaawe ke?” ¹¹Tab Jiesoe bolies: „Toe hamare par tanko hoekoem na tjalaai sakte djab oeppar Waala toke na dewat. Bakie djaun manai hamke tore haath me saup deis hai, oke auro kasoer hai.”

¹²Oe same se laat auro kausies kare lagal oke tjhore ke. Bakie dharam ke barkwan tjiellaaike bolies: „Ie aadmie apane ke raadja banaaike maahaaraadja ke to djabarai kare hai. Aur djab toe oke tjhor deihe tab dekhaai djaai kie toe maahaaraadja ke saathie na baate.” ¹³Tab laat ie baat soenke Jiesoe ke bahare bolwaais. Tab oe djaaieke aapan djadj ke koersie par baithal. Oe koersie ieta ke djamen par dharal raha. Oe djagaha ke naam Lietostrotos raha, aur Israel ke bhaasa me „Gabata” bolaawal djaat raha. ¹⁴Oe dien sab Israel logan tajaar karies raat me Paasan ke tiewhaar manaawe ke. Oe tem par lagbhag baara badjal raha. Tab laat dharam ke barkwan se bolies kie: „Aapan raadja ke dekh.” ¹⁵Tab oesab tjiellaaike bolies: „Maar dhaar! Maar dhaar! Oke kroes par tjaharaai de!” Tab oe poetjhies: „Ka, toelog maange hai kie ham toelogke raadja ke kroes par marwaai dei?” Tab barka agwan bolies: „Hamlogke raadja na hai,

khaalie Roma ke maahaaraadja!”

¹⁶Tab laat Jiesoe ke oesabke hawaale kar deis.

Jiesoe ke maut

(*Mateas 27:38,45-50; Markas 15:21-27,33-37; Loekaas 23:26-46*)

¹⁷Tab soerdjaatie log Jiesoe ke legail. Oe apane kroes ke khambha kandha par ledjaat raha. Oesab „Khoprie” naam ke djagaha par gail. Israel ke bhaasa me „Golgota” bolaawal dja hai. ¹⁸Hoewa par oelog oke kroes par thokke taang deis. Oesab doeigo doesar aadmie ke okar agal-bagal ek ek kroes par bhie tjaharaai deis. ¹⁹Laat Jiesoe ke kroes par liekhwaais raha: NAASAARET KE JIESOE, OE ISRAEL KE RAADJA HAI. ²⁰Jiesoe sahar ke nagietj tjaharaawal raha, ohie se dher manai log ie baat parhat raha. Ie baat Israel ke bhaasa me aur bhie Latijn aur Griek ke bhaasa me liekhal raha. ²¹Djab barka agwan parhies tab oesab djaaike laat se bolies: „Na tjaahie liekhal rahe ke: ‘Oe Israel ke raadja hai,’ bakie kie oe aise bolies hai.” ²²Tab laat bolies: „Djaise hai, oisahie tjhor de.”

²³Tab djab soerdjaatie log Jiesoe ke thokke taang tjoekal raha, tab okar kapra leike tjaar hiessa me baat leis. Ek kapra biena sian ke raha. ²⁴Tab oelog apane me bolies: „Oke na phaar, aisahie tjhor de. Laaw hamlog djoewa khel lei dja.” Aur aisahie oesab karies. Ie rakam se Parmeswar ke liekhal baat poera bhail. Okar poestak me liekhal hai kie: „Oesab hamaar kapra apane me baat leis, aur hamaar kapra khaatien djoewa khelies.”

²⁵Jiesoe ke kroes lage okar maai, mausie, Klopaas ke aurat Maria, aur bhie Magdaala ke Maria thara raha. ²⁶Tab Jiesoe djab aapan maai ke dekhies aur aapan pjaara tjela ke bhie, tab aapan maai se bolies: „Ma, dekh, ab oe tor beta hai.” Aur aapan tjela se bolies: „Dekh, ab oe tor maai hai.” ²⁷Tab oe dien se oe tjela Jiesoe ke maai ke aapan maai ghat apane ghar me leis.

²⁸Jiesoe djaanies kie ab doenia me okar sab kaam poera hoi gail hai. Ohie se oe Parmeswar ke liekhal baat poera karke bolies: „Hamme piaas lagal hai.” ²⁹Hoewa par ekgo gogliet me khatta wien rakhal raha. Tab koi koetjh leike aur wien me bhiedjaaie ek hiesop ke daarnie par badjhaaie oke piaais. ³⁰Tab djab oe pie tjoekal raha tab bolies: „Ab sab poera hoi gail!” Tab moerie djhoekaaie oe aapan praan tjhor deis.

³¹Oe raat me sabbat howat aur sab Israel logan tjaarrie karat raha Paasan ke tiewhaar manaawe ke. Dharam ke barkwan na maangat raha kie oe tieno sabbat ke dien par taangal rahe. Oe sabbat ek barka dien raha. Ohie se oesab laat se poetjhies oesabke gor toere ke djeme oesab auro haalie se mar djaai. Tab oelog sabbat howe se pahiele lahaas ke kroes par se oetaar sakat. ³²Tab soerdjaatie log ekwan ke lage gail aur maarke oesabke gor toer deis. ³³Bakie djab Jiesoe ke lage aail tab oesab dekhies kie oe mar gail hai, aur oesab okar gor na toeries. ³⁴Tab ekgo soerdjaatie dhanoes leike okar padjarie me bhokies. Aur toerante khoen aur panie niekare lagal.

³⁵Ham Johaanas baatie aur ham ie sab tjiedj dekhlie. Hamaar gawaahie ekdam satj hai aur ham djaaniela kie ham djhoeth na boliela. Ham to maangiela kie toelag bhie Jiesoe me bieswaas kar. ³⁶Ie sab kaam ie rakam se bhail hai djeme Parmeswar ke liekhwal baat poera howe. Oe liekhwaais raha kie: „Okar ekko haddie na toeral djaai.” ³⁷Aur bhie: „Oesab oke taakie dje ke oesab bhokies hai.”

Jiesoe ke mattie

(Mateas 27:57-61; Markas 15:42-47; Loekaas 23:50-56)

³⁸Ekgo Josaf naam ke aadmie raha. Oe Aariematea sahar ke raha. Oe Jiesoe ke tjela raha, bakie oe koi se na bolies raha. Oe Israel ke barkwan ke deraat raha. Tab oe djaaike laat Pielaatas se poetjhies kie oe Jiesoe ke lahaas lei sake hai. Tab laat bolies: „Ha, ledja.” Josaf tjel gail.

³⁹Aur Niekodemias sanghe bhie gail. Oe koetjh dien pahiele raat ke Jiesoe ke lage gail raha baat-tjiet kare khaatien. Ab oe Jiesoe ke mattie khaat lagbhag ties kilo mere aur aalowe ke mahakauwa laais raha. ⁴⁰Oe doeno Jiesoe ke lahaas kroes par se oetaarke aur dawaai dharke kapphan me lapet deis. Israel log aise mattie dewe hai.

⁴¹Djaaha Jiesoe kroes par tjaharaawal raha, hoewa dher per ke djagaha raha. Aur hoewa ekgo naawa kabar pahaar me banaawal raha djaise ekgo tjhota kothrie. Oman abbe ekko moerda na dharaan raha. ⁴²Ekaat ghanta auro tab sabbat ke dien rahat aur kabar

nagietj raha, ohie se oesab Jiesoe ke oman dhar deis.

Khoelal kabar

20 Tab hapta ke pahiele rodj sabere sabere Magdaala sahar ke Maria kabar lage gail. Abbe andhiaar raha. Aur djab oe pahoetjal tab dekhe hai kie kabar ke aage ke ieta hataawal hai! ²Tab haalie se dhaurke Siemon Petras aur Jiesoe ke pjaara tjela ke lage gail aur bolies: „Koi Prabhoe ke kabar me se niekaas leis! Aur hamlog na djaaniela oesab oke kaaha dharies hai.”

³Tab Petras aur ekwa tjela gail dekhe. ⁴Doeno haalie haalie tjelat raha, bakie ekwa Petras se aur haalie dhaural. Oe sab se pahiele kabar lage pahoetjal. ⁵Tab djab oe niehoerke taakies tab khaalie kapphan dekhies. Bakie oe bhiettar na gail. ⁶Tab okare patjhwe Siemon Petras bhie aail aur kabar me gail. Ohoe khaalie kapphan dekhies, ⁷aur bhie dekhies kie moerie ke pattie doesar kapra lage na hai, bakie lapetke alag dharal hai. ⁸Tab ekwa bhie bhiettar gail. Tab sab tjiedj dekhke oe bieswaas kare lagal. ⁹Aisane Parmeswar ke poestak me liekhal raha, bakie oelog ie baat na samdjhat raha. ¹⁰Tab oesab lautke ghare tjel gail.

Jiesoe kaise apane ke dekhaais

(Mateas 28:1-10; Markas 16:1-8,14-16; Loekaas 24:1-12, 36-39, 47-49)

¹¹Maria kabar ke bahare thara hoike rowat raha. Tab roite niehoerke kabar me taakies ¹²aur dekhe hai doeigo swarag ke parie

oedjar kapra me baithal hai. Ekgo moerwaarie aur ekgo gorwaarie baithal raha. ¹³Tab oesab poetjhies: „Bahien, toe kaahe ke rowe hai?” Tab Maria bolies: „Koi hamaar Prabhoe ke legail aur ham na djaaniela oesab oke kaaha dharies hai.”

¹⁴Etane me oe ghoemke dekhies kie koi hoewa thara hai. Bakie oe na djaanies kie Jiesoe hai. ¹⁵Tab Jiesoe poetjhies: „Bahien, toe kaahe ke rowe hai? Toe ke ke khodje hai?” Maria sotjies kie oe djagaha ke dekh-bhaal kare waala hai aur bolies: „Bhaai, djab toe oke legaile hoihe, tab bataai de kie oke kaaha dharle. Tab ham oke liaabe.” ¹⁶Tab oe bolies: „Maria.” Tab Maria ghoemke aapan bhaasa me bolies: „Raboenie!” Ekar matlab hai: „Maastar djie!” ¹⁷Tab oe bolies: „Hamaar gor na pakar. Ham aapan Baap ke paas abbe na gailie hai. Dja hamaar bieswaasie bhaai log ke paas aur oesabse bataai de kie ham halieje aapan Baap ke paas oeppar djaabe. Oe toelogke Baap bhie hai. Ham aapan Parmeswar ke paas oeppar djaab. Oe tohoelogke Parmeswar hai.” ¹⁸Maria gail tjela log se bataawe kie oe Prabhoe ke dekhies hai aur oe ka bolies hai.

¹⁹Ohie etwaar ke raat me tjela log ekattha baithal raha. Oelog dharam ke barkwan ke deraat raha, ohie se oesab kamaarie band kar deis raha.

Tab Jiesoe aaike oesabke bietj me thara bhail! Oe bolies: „Sjaantie se rahoe.” ²⁰Aur oe aapan haath aur padjarie dekhaais. Tab oelog oke dekhke etana khoesie bhail! ²¹Tab oe phien se bolies: „Sjaantie

se rahoe. Djaise hamaar Baap hamme pathaais raha, oisahie ham toelogke bhie pathaabe.” ²²Ie baat bolke oe oelogke oeppar phoekke bolies: „Pawietr Aatma ke apana le. ²³Djab toelog koi ke boeraai maaf kar deihe, tab oe be-kasoer hoi djaai. Aur djab toelog maaf na kariehe, tab oe kasoerwaar rahie djaai.”

Jiesoe aur Tomaas

²⁴Jiesoe ke baara tjela me se ekgo ke naam Tomaas raha. Oe bhie „djorwa” bolaawal djaat raha. Djab Jiesoe apane ke dekhaais raha tab Tomaas oesabke sanghe na raha. ²⁵Tab oesab ose bolies: „Hamlog Prabhoe ke dekhlie hai!” Bakie oe bolies: „Djab lek ham khiella ke tjienna okar haath par na dekhke tjhoebe, aur djab lek ham aapan haath se okar padjarie ke tjienna na tjhoei sakab, tab talak ham na bieswaas karab.”

²⁶Ek hapta baad tjela log phien ohie ghar me ekattha baithal raha. Tomaas bhie oelogke saath raha, aur sab kamaarie band raha. Tab Jiesoe phien aaike oelogke bietj me thara bhail aur bolies: „Sjaantie se rahoe.” ²⁷Aur Tomaas se bolies: „Hamaar haath taak aur aapan oengrie se tjhoeuw. Aapan haath lapkaaw aur hamaar padjarie par dhar. Aur ab se toe be-bieswaasie na rahoe bakie bieswaas kar.” ²⁸Tab Tomaas bolies: „Aap hamaar Prabhoe aur hamaar Parmeswar baat!” ²⁹Tab oe bolies: „Hamme dekhke toke bieswaas paral. Aur ketana soekh me oelog rahie djaun biena hamme dekke bieswaas karie.”

Ie poestak ke matlab

³⁰Jiesoe aapan tjela ke aakhie ke saamne auro barka kaam karies hai, bakie ie poestak me sab na liekhal hai. ³¹Ie liekhaail hai djeme toelog bieswaas kariehe kie Jiesoe Parmeswar ke Kriest aur okar Beta hai. Aur ie baat bieswaas kare se toelog okar naam ke saktie dwaara sattja djiewan bietaai sakiehe.

Jiesoe Tieberias samoendar lage

21 Ekare baad djab tjela log Tieberias samoendar ke lage raha tab Jiesoe apane ke phien se dekhaais. Ie sab aise bhail: ²Siemon Petras, djorwa Tomaas, Gaalielea sahar Kaana ke Naataanaajel aur Sebedeas ke doeigo betwan aur doeigo doesar tjela bhie hoewa raha. ³Tab Siemon Petras ekwan se bolies: „Ham djaaila matjharie maare.” Tab ekwan bolies: „Attjha, hamahoelog tjalab.” Oelog bot me tjal gail. Bakie oe raat me oesab koetjh na pakaries.

⁴Djab andjor howe lagal tab Jiesoe samoendar ke kienaare thara raha, bakie tjela log oke na tjienhies. ⁵Tab oe djor se bolies: „E bhaai log, toelogke koetjh khaaik hai?” Tab oesab bolies: „Na, koetjh na.” ⁶Tab oe bolies: „Djaal dahiena bagal biege, tab toelog koetjh matjharie paihe.” Oesab oisane karies aur etana matjharie djaal me aail kie oesab hietjke bot me na laai paais!

⁷Tab Jiesoe ke pjaara tjela Petras se bolies: „Oe to Prabhoe hai!” Djab

Siemon Petras ie baat soenies tab haalie se kapra pahienke paanie me koed gail. ⁸Ekwa tjela log bot se kienaare gail aur matjharie ke djaal hietjat laail. Oesab lagbhag ek sau meter kienaare se raha.

⁹Djab oesab bot me se niekaral tab dekhies kie hoewa matjharie aur bret koila ke aagie ke oeppar hai. ¹⁰Tab Jiesoe bolies: „Ekaat matjharie laaw.” ¹¹Siemon Petras bot me gail aur djaal kienaare ghaitjies. Oman ek sau tierpan (153) barka matjharie raha, aur tabbo djaal na phaatal raha. ¹²Tab Jiesoe bolies: „Aaw, toelog kha le.” Ekko tjela na poetjhies kie: „Toe ke baate?” Oesab djaanat raha kie oe Prabhoe hai. ¹³Tab oe bret aur matjharie leike sabke baaties. Aur oesabhan bhodjan karies.

¹⁴Ie tiesara dafe raha kie Jiesoe maral logan me se djie oethe ke baad apane ke aapan tjela log ke dekhaais.

Jiesoe aur Petras ke baat-tjiet

¹⁵Tab djab oesab khaai tjoekal raha tab Jiesoe Siemon Petras se poetjhies: „Johaanas ke beta Siemon, toe hamme sattje ke tjaathe hai, ekwan se djaada?” Tab Petras bolies: „Prabhoe, toe djaane hai kie ham toke pjaar kariela.” Tab Jiesoe bolies: „Tab hamaar bhera ke battjan ke tjaraihe.”^k ¹⁶Aur oe phien se poetjhies: „Johaanas ke beta Siemon, toe hamme sattje ke tjaathe hai?” Tab Petras bolies: „Djie ha, Prabhoe, toe djaane hai kie ham toke pjaar kariela.” Tab oe bolies:

^k 21:15 Bhera ke matlab okar bieswaasie log hai.

„Tab hamaar bherwan ke dekh-bhaal kariehe.” ¹⁷ Ekare baad oe tiesara dafe poetjhies kie: „Johaanas ke beta Siemon, toe hamme pjaar kare hai?” Djab Jiesoe tiesara dafe ie baat poetjhies tab Petras ke doekh bhail aur bolies: „Prabhoe djie, toe sab tjiedj djaane hai. Toe djaane hai kie ham toke pjaar kariela.” Tab oe bolies: „Tab hamaar bherwan ke tjaraihe.” ¹⁸ Oe bhie bolies: „Soen, ham tose sattje ke boliela kie djab toe djawaan rahiele tab aapan gor par thara rahiele aur aapan rasta djaat rahiele. Bakie djab toe boerhwa hoi djaihe tab toke aapan man waala tjhore ke parie. Doesar koi toke kapra pahienaai aur aisan djagaha ledjaai djaaha toe na djaai mangiehe.”

¹⁹ Ie baat se oe aagam se bataais Petras kaise maar dhaaraal djaai dekhaawe khaatien kie Parmeswar ketana maahaan hai.

**Jiesoe ekgo doesar tjela
ke biese me ka bolies**

Oe bhie bolies: „Hamaar rasta par tjalte rahoe.” ²⁰ Tab Petras ghoemke dekhies kie Jiesoe ke

pjaara tjela bhie aawe hai. Ohie Paasan ke bhodjan ke same Jiesoe ke lage satke poetjhies raha: „Prabhoe djie, toke ke tjoegalie kariega?” ²¹ Djab Petras oke dekhies, tab Jiesoe se poetjhies: „Prabhoe djie, okare saath ka hoi?” ²² Tab oe bolies: „Djab ham maangiela kie oe djieje djab talak ham na lautke aabe, tab oe hamaar kaam hai. Toe khaalie hamare saath tjal.” ²³ Ekare baad iesaaai bhaai log apane me ie baat dwaara sotje lagal kie ie tjela na marie. Bakie Jiesoe aise na bolies raha. Oe khaalie bolies raha kie: „Djab ham maangiela kie oe djieje djab talak ham na lautke aabe, tab oe hamaar kaam hai.”

Aakhrie baat

²⁴ Ehie tjela sab tjiedj dekhke ie poestak me liekhies hai. Aur hamlog djaaniela kie okar baat satj hai.

²⁵ Jiesoe bahoet auro kaam karies hai. Bakie djab har ek tjiedj liekhaat tab hamare djaan me doenia par djagaha na rahat ie sab poestak dhare khaatien.

Prabhoe Jiesoe Kriest ke pathaawal waalan ke kaam

Pahiela baat

Ie poestak daaktar Loekaas liekhies hai. Oe aapan pahiela poestak me liekhies raha kaise Prabhoe Jiesoe aapan djiewan bietaawat raha, tab mar gail aur djie oethal.

Jiesoe aapan tjela logan se bolies raha doenia bhar me djaaike khoes khabar bataawe khaatien kie oe djie oethal hai. Aur ie poestak me liekhal hai kaise okar bieswaasie log Pawietr Aatma ke sahaaita se pahiele Jeroesaalem sahar me, tab Saamaaria diehaat me, tab doenia bhar me gail okare biese me gawaahie dewe khaatien. Aur tjaathe dher iesaaie log aapan bieswaas dwaara sataawal kie to maar dhaaral gail hai, tabbo khoes khabar Prabhoe Jiesoe ke biese me aadj talak partjaar karal dja hai.

Loekaas ke doesara poestak ke soeroe

1 Bhaai Teofilas djie,
Ham aapan pahiela poestak me Jiesoe ke sab kaam aur partjaar ke biese me liekhalie hai. Ham sab liekhalie hai okar kaam ke soeroe se oe dien talak djab oe swarag me lei lewal gail. ²Djaai se pahiele oe aapan pathaawal waalan ke Pawietr Aatma dwaara bolies raha kaise Parmeswar ke kaam kare ke tjaahat raha. Oe to oesabke tjoenies raha aur oe kaam oesabke oeppar saup deis raha. ³Djab oe djie oethal raha, tab oe tjaalies rodj apane ke dekhaais aur bhie sab rakam

tjienha se dekhaais kie oe sattje ke djieje hai. Aur oe bhie Parmeswar ke aane waala raadje ke biese me sab tjiedje bataais raha.

Parmeswar ke waada Pawietr Aatma ke biese me

⁴Tab ek dien djab Jiesoe oesabke sanghe bhodjan karat raha, tab bolies: „Ham toeloge Pieta Parmeswar ke waada ke biese me bataillie hai. Toeloge Jeroesaalem sahar me agoriehe djab talak ie waada na poera hoi. Ohie se sahar tjhorke na djaihe. ⁵Ab dher dien na rahie gail hai kie toeloge Pawietr Aatma se dopoe karal djaihe. Johaanas paanie se dopoe karat

raha, bakie ham toelogke Pawietr Aatma se dopoe karab.”

Jiesoe kaise swarag me lewal gail

⁶Ek dien djab Jiesoe phien aapan tjela log ke sanghe raha, tab oesab poetjhies: „Prabhoe djie, aap ab Israel ke raadja banieho?” ⁷Tab oe bolies: „Toelogke ie djaane ke kaam na hai. Ie Pieta Parmeswar ke haath me hai. ⁸Bakie djab Pawietr Aatma toelogke oeppar aai, tab toelogke saktie mieliega hamaar baare me gawaahie dewe ke. Tab toelog Jeroesaalem sahar me, Joedea aur Saamaaria diehaat bhar me, aur doenia ke tjaaro kona talak partjaar kariehe.”

⁹Tab djab oe batiaai tjoekal raha, tab tjela log dekhies kie Jiesoe oeppar dja hai. Bas ek toekkara baadar oke aar kar leis aur oesab oke na dekh paais.

¹⁰Tab djab oesab oeppar takte raha, tab atjakke me doeigo aadmie oeddjar kapra pahienke oesabke paas thara hoi gail. ¹¹Oesab bolies: „Gaalielea diehaat waalan, toelog kaathe ke oeppar taake hai? Jiesoe toelogke bietj me se swarag me lewal gail hai. Djaise toelog oke swarag ke or djaat dekhle, oisane oe phien lautke aaga.”

Matiaas Joedaas Eskaarit ke

darie par tjoenal gail

¹²Tab tjela logan Djaitoen pahaar se Jeroesaalem sahar lautat. Oe pahaar sahar se doer na hai. ¹³Tab djab oesab sahar me pahotjal, tab oeppar kamra me gail djaaha oelog rahat raha. Oesab Petras, Johaanas,

Jaakobas, Andreas, Fielepas, Tomaas, Baartolomeas, Mateas, Alfeas ke beta Jaakobas, Siemon kamaasoet waala, aur Jaakobas ke beta Joedaas raha. ¹⁴Oesab ekattha hoike hardam praatna karat raha. Oelogke sanghe koetjh aurat aur Jiesoe ke maai aur okar bhaai log bhie raha.

¹⁵Ek dien lagbhag ek sau vies vieswaasie log ekattha bhail raha. Tab Petras thara bhail aur ^{16,17}bolies: „Bhaai aur bahien, pahiele Pawietr Aatma Daawied dwaara koetjh baat Joedaas ke biese me liekhwaais raha aur ab oe baat poera hoi gail hai. Oe pathaawal waalan me se ekgo raha. Parmeswar oke aur hamlogke ekahie kaam deis raha. Bakie oe Jiesoe ke doesman logan ke dekhaais oesab oke kaaha pakar sakat. ¹⁸Oke ie kharaab kaam khaatien koetjh paisa mielal aur oe paisa se ek toekkara djamien kienaaail raha. Aur oe phaasie lagaaie nietje gieral aur pet phaatke okar attrie niekas gail. ¹⁹Ie baat Jeroesaalem bhar ke pata miel gail. Tab oesab aapan bhaasa me oe djamien ke ‘Aakeldaama’ bolaaais. Ekar matlab hai: ‘Khoen ke djamien.’ ²⁰Aisane to Parmeswar aapan gaana ke poestak me liekhwaais hai kie:

‘Okar ghar-dwaar ekdam se bielaai djaain deihe aur hoewa par koi na rahiega.’

Aur oe bhie liekhwaais hai kie:

‘Okar kaam ab doesar koi ke tjaahie kare ke.’

^{21,22}Ohie khaatien hamlog koi ke khodjab djaun hamlog me saamiel

rahat raha oe dien se djab Jiesoe dopoe bhail djab talak oe swarag me na lewal gail. Tab oe hamlogke saath gawaahie dei sachie kie Jiesoe djie oethal hai.”²³ Tab oesab doi aadmie ke naam leis. Ekgo ke naam Josaf raha. Manai log oke bhie Baarsaabaas aur Jastas bolaawat raha. Ekwa Matiaas raha.^{24,25} Tab oesab praatna karies kie: „Prabhoe djie, toe sab manai ke diel djaane hai. Aap hamlogke dekhaaw kaun waala ke tjoenle baate Joedaas ke darie par pathaawal waalan ke kaam kare khaatien. Oe to aapan kaam tjhorke ek djagaha gail sadja paawe khaatien.”²⁶ Tab oesab oe doeno ke naam se baadjie lagaais aur Matiaas tjoenal gail. Tab se oe gjaaraago pathaawal waalan me saamiel raha.

Pawietr Aatma kaise barsaawal gail

2 Djab Penkstar ke tiewhaar soeroe bhail, tab sab pathaawal waalan aur doesar tjela log saamiel raha.² Bas atjakke me swarag me se koetjh djaise bahoet djabar hauwa ke aawaadj soenaail. Aur ghar aawaadj se bhar gail.³ Tab koetjh djaise toekkara toekkara aagie dekhaail. Oe batke har ek ke oeppar phail gail.⁴ Aur oesab Pawietr Aatma se bhar gail aur sab rakam ke bhaasa batiaai lagal djaise Aatma deis batiaai ke.

⁵Oe same par dher bhaktie Israel logan doenia ke kona kona se Jeroesaalem me aail raha Penkstar ke tiewhaar manaawe khaatien.⁶ Tab djab aawaadj soenaail, tab oesab oe ghar lage djoet gail. Aur djab soenies kie Jiesoe ke tjela log

har ek bhaasa me batiaat raha, tab oesab bahoet tjakkariaai gail⁷ aur bole lagal kie: „Soen, oe manai to Gaalielea diehaat ke hai.⁸ Tab oesab kaise hamlogke har ek bhaasa batiaai paawe hai?⁹ Hamlog tjaathe sab rakam des ke hai, tabbo oesabke baat samadjh paaila. Hamlog Partsia, Media, Elaam aur Mesopotaamia des se ailie baatie. Bhie Joedea, Kaapaadosia, Pontas, Aasia,¹⁰ Friegia aur Pamfielia diehaat, Egypte aur Liebia des, Sierene sahar ke aas-paas, Kreta aur Aaraabia des se ailie hai, aur Roma sahar waalan hia bhie hai. Hamlogan Israel ke djaatie baatie aur doesar djaat me ke Parmeswar ke aadar kare waalan bhie hai.¹¹ Ie Gaalielea diehaat waalan har ek bhaasa me Parmeswar ke barka kaam ke biese me batia hai, aur sab koi oelogke baat samdjhe hai!”

¹²Manai log etana atjambho hoike na djaane kie ka sotje, aur bole lagal: „Ekar matlab ka hai?”¹³Bakie koi koi tiebolie maarke bolies: „Oelog bahoet wien pies hai!”

Petras ke partjaar

¹⁴Bas Petras gjaara pathaawal waalan sanghe oethke djor se batiaai lagal. Bolies: „Sab des ke aur Jeroesaalem ke Israel ke bhaai logan, dhiaan lagaaie soen.¹⁵Ie manai log koetjh na pies hai, ab to sabere nau badjal hai.¹⁶Djaun hia bhail hai Parmeswar ke sanesia Jowel agwe se bolies raha kie:

¹⁷‘Parmeswar bole hai:

Ie djoeg ke ant me ham aapan Pawietr Aatma sab iensaan

- ke oeppar barsaai debe.
 Tab toelogke beta aur betie
 hamaar sanes bataaiga aur
 ham toelogke naudjawaan
 ke har ek rakam djaage
 ke sapana dekhaabe aur
 poeranian soetle me sapana
 dekhiega.
- 18 Oe tem me ham bhie aapan
 sab se nietja goelaam aur
 goelaam aurat ke oeppar
 aapan Pawietr Aatma
 barsaai debe. Tab oesab
 hamaar sanesian hoi
 djaaiga.
- 19 Ham aasmaan me atjambho
 kaam aur dhartie par
 tjienha dekhaabe djaise
 khoen, aagie aur djabar-djas
 waala dhoewa.
- 20 Prabhoe ke biesaal dien se
 pahiele ghaam andhiaar aur
 tjaan laal hoi djaai djaise
 khoen.
- 21 Bakie dje Prabhoe ke naam
 bolaaieke sahaaita maangie,
 oe batj djaai.' "
- 22 Oe bolies: „Israel waalan, soen.
 Toelog thiek se djaane hai kie
 Parmeswar Naasaaret sahar ke
 Jiesoe ke pathaais raha. Oe okar
 dwaara dher maahaan atjambho
 kaam aur tjienha toelogke des me
 karwaais. ²³Oe agwe se djaanat
 raha aur okar bietjaar raha kie
 Jiesoe toelogke haath me saupal
 djaat aur kie toelog oke be-
 bieswaasie log ke dwaara kroes
 par marwaai dharte. ²⁴Bakie
 Parmeswar oke djie oethaais hai.
 Oe to maut ke bandhan toeries hai.
 Na hoi sakat kie maut Jiesoe ke
 dher dien aapan bas me pakarat.
- ²⁵Daawied agwe se okar biese me
 bolies raha:
 ‘Ham raat aur dien Prabhoe ke
 jaad kariela. Oe hardam
 hamaar saath rahe hai
 djeme hamaar bieswaas
 tjhota na howe.
- ²⁶Ohie se ham khoesiaalie se
 bharosa kariela kie tjaae
 ham mar djaab, tabbo
 Parmeswar hamaar dehie
 barhia se rakhiega.
- ²⁷Ham okar pawietr Waala baatie,
 ohie se oe hamme maral
 manai ke djagaha me na
 tjhoriega aur hamaar dehie
 na saran deiga.
- ²⁸Oe hamme rasta dekhaais sattja
 djiewan paawe khaatien,
 aur ham sada ke lieje
 bahoet khoesiaalie se okar
 sanghe rahab.’ ”
- ²⁹Oe bolies: „Bhaai logan, toelog
 to djaane hai kie hamlogke baap-
 daada Daawied mar gail aur okar
 mattie paral. Okar kabar abbe talak
 ie sahar me hai. ³⁰Oe Parmeswar
 ke ekgo sanesia raha aur oe djaanat
 raha kie Parmeswar oke kaun tjiedj
 kasam khaaike waada karies raha.
 Oe bolies raha kie: ‘Ham tor ek
 aulaad tor gaddie par baithaabe
 Israel ke djaat ke oeppar raadj
 tjalaawe khaatien.’ ³¹Daawied
 agahie se dekhat raha ka hoiga. Aur
 djab oe bolies ‘Parmeswar hamme
 maral manai ke djagaha me na
 tjhor deiga,’ aur bhie ‘Oe hamaar
 dehie na saran deiga,’ tab oe Kriest
 ke djie oethe ke biese me batiaat
 raha.
- ³²Oe baat Jiesoe ke biese me
 raha. Parmeswar oke djie oethaais

hai aur hamlog ekare biese me gawaahie deila. ³³Pieta Parmeswar oke sab se oetja dardja par aapan dahiena bagal baithaais hai. Tab oe aapan waada Pawietr Aatma ke biese me poera karies hai. Aur ab toelog dekh aur soen sake hai kie Jiesoe oe Aatma hamlogke oeppar barsaais hai. ³⁴Daawied oeppar na gail hai. Bakie oe bolies kie:

‘Prabhoe Parmeswar hamaar Prabhoe se bataais hai:

³⁵Dja, toe hamaar dahiena bagal baith djab talak ham tor doesman log ke tore gor ke nietje na dharwaabe.’

Djab oe ie baat bolies, tab oe apane biese me na batiaat raha, bakie Jiesoe Kriest ke biese me. ³⁶Ohie se ab sab Israel djaatie ke thiek se jaad kare ke tjaahie kie Parmeswar ie Jiesoe ke sab koi ke Prabhoe aur bhie aapan Kriest banaais hai. Aur toelog oke kroes par marwaai dharle hai.”

³⁷Bas djab oesab ie baat soenies, tab oesab diel bhar se djaan gail kie: „Ie baat satj hai aur hamlog ek kharaab kaam karlie hai!” Aur oesab Petras aur ekwan pathaawal waalan se poetjhies: „Bhaai logan, ab hamlog ka karie?” ³⁸Tab Petras bolies: „Toelog aapan paap pastaaw aur ek naawa djiewan soeroe kar. Tab har ek apane ke Jiesoe Kriest ke naam me dopoe karwaai aur Parmeswar toelogke paap ke tjhama deiga. Tab oe aapan Pawietr Aatma toelogke oeppar barsaaigna. ³⁹Ie okar waada hai, aur ie waada toelogke aur toelogke larkan khaatien hai, aur bhie sab doesar des ke djaatie log khaatien.

Hamlogke Prabhoe Parmeswar to ohoesab me se bahoet manai log ke bolaaigna.”

⁴⁰Petras dher doesar baat se gawaahie dewat raha aur aapan soene waalan ke samdjhaawat raha. Oe bienaai karke oesabse bolies kie: „Apane ke ie tem ke manai ke kharaab tjaal-tjalan se batjaaw, nahie to toelog bhie sadja paihe.”

Pahiela bieswaasie ke djiewan

⁴¹Tab djetana djane oe dien Petras ke partjaar me bieswaas kare lagal, oesab apane ke dopoe karwaais. Lagbhag tien hadjaar manai raha. ⁴²Oesab pathaawal waalan ke siektjha par thiek se dhiaan lagaawat raha, oelog me bahoet soemmat raha, oesab hardam mielke bret toerat raha aur praatna karat raha. ⁴³Sab Jeroesaalem ke manai djab pathaawal waalan ke dher atjambho kaam aur tjienha dekhies, tab oesabke diel me ieddjat barhal. ⁴⁴Bieswaasie log me bahoet ekta raha aur oelog aapan sab tjiedj apane me baatke kaam me laawat raha. ⁴⁵Aur kabhie kabhie koi koetjh betjat raha aur dje ke djaroerat raha, oelogke oe paisa baat dewat raha. ⁴⁶Oelog rodj ek bietjaar se Parmeswar ke mahal ke angana me ekattha howat raha. Aur aapan ghare mielke oesab bret toerat raha aur khoesiaalie se bhodjan karat raha. ⁴⁷Oesab rodj Parmeswar ke baraa karat raha aur sab Israel djaatie ke ieddjat bieswaasie log khaatien auro barhte gail. Aur rodj Prabhoe djaada manai ke paap me se batjaais. Aise auro manai log bieswaas kare lagal.

Atjambho kaam Jiesoe ke naam dwaara

3 Ek dien tien badje sandjha ke Petras aur Johaanas Parmeswar ke mahal me djaat raha. Oe same praatna ke djoen raha. ²Mahal ke ek dwaar lage ekgo aadmie baithal raha. Oe dwaar „Soendar Dwaar” bolaawal djaat raha. Aadmie paidaais se loendj raha, aur oke oethaaike rodj ledjaaike dhare ke parat raha. Dien bhar manai log mahal ke angana me aawat djaat raha, aur loendj oeloge bhiekhmaangat raha. ³Aisane oe dien djab oe Petras aur Johaanas ke aawat dekhies, tab oeloge bhie koetjh maangies. ⁴Tab oesab oke khoeb thiek se taakke aur Petras bolies: „Hamlogke taak!” ⁵Aadmie sotjies kie: „Abbe hamme koetjh mielie,” aur oesabke taakies. ⁶Tab Petras bolies: „Dekh, hamke sona tjaanie na hai, bakie djaun hamke hai, ham toke debe. Naasaaret sahar ke Jiesoe Kriest ke naam se toe oeth aur tjai.” ^{7,8}Tab okar dahiena haath pakarke oe oke sahaara karies thara howe khaatien. Bas toerante okar gor aur gaathie me aisan taagat aail kie oe koedke thara hoike tjale lagal. Tab oe Petras aur Johaanas ke sanghe mahal ke angana me gail aur khaalie koedat raha aur Parmeswar ke baraa karat raha. ⁹Hoewa ke sab manai dekhies kie oe kaise tjale hai aur Parmeswar ke goen gaawe hai. ¹⁰Oesab oke tjieng gail kie oe hardam mahal ke „Soendar Dwaar” lage bhiekhmaangat raha, aur oesab bahoet tjakkariaai gail.

Petras ke doesara partjaar

¹¹Tab djab aadmie abbe Petras aur Johaanas ke sanghe raha, bas sab manai thak hoike oelogke gher leis. Oelog ekgo tjhaawal rasta par mahal ke angana me raha. Oe „raadja Saalomo ke rasta” bolaawal dja hai. ¹²Tab Petras bolies: „He Israel ke log, toelog kaahe ke etana atjambho hoi gaile hai? Aur kaahe ke hamlogke aise taake hai? Toelog thoro sotje hai kie hamlog eke aapan saktie aur bhaktie se attjha karlie hai? ¹³Na, hamlogke baap-daada Aabraham, Iesaak aur Jaakob ke Parmeswar aapan sewak Jiesoe ke bahoet barka ieddjat karies hai. Toelog oke aapan barkwan ke hawaale kar deile aur djab Roma ke laat Pielaatas oke maangat raha tjhore, tab toelog oke na mangle. ¹⁴Toelog pawietr aur be-kasoer Waala ke darie par ekgo djaanmarwa ke tjhorwaile. ¹⁵Jiesoe sattja djiewan ke rasta dekhaawe hai, bakie toelog oke marwaai dharle. Tab Parmeswar oke djie oethaais. Aur hamlog gawaahie deila kie oe sattje ke djie oethal hai. ¹⁶Okar naam ke saktie dwaara ie aadmie aapan taagat paais hai. Toelog djaane hai kie oe paidaais se loendj raha. Aur ab oe Jiesoe me bieswaas kare se ekdam se attjha hoi gail hai. Toelog to dekh sake hai.

¹⁷Bhaai logan, ham djaaniela kie djab toelog aur toelogke barkwan Jiesoe ke kroes par tjaharwaai deile rahiele, tab na djaanat rahiele kie ka karat rahiele. ¹⁸Bakie ie rakam se Parmeswar aapan bietjaar poera

karies hai. Oe agwe se aapan sab sanesian dwaara bataais raha kie okar Kriest bahoet doekh oethaawat. ¹⁹Ohie se toelog aapan paap pastaaike aur Parmeswar ke rasta par tjai. Tab oe toelogke paap ekdam se mietaai deiga aur toelogke okar sjaantie mieliaga. ²⁰Tab Parmeswar Jiesoe ke phien se pathaaike. Oe okar Kriest hai, ohie Raadja djaun oe toelogke waada karies raha. ²¹Oke swarag me rahe ke parie djab talak Parmeswar sab doenia ke kaar-baar phien barhia se na banaaiga, djaise oe dher dien pahiele aapan pawietr sanesian ke dwaara bataais raha. ²²Mosas bolies raha kie:

‘Djaise Prabhoe Parmeswar hamke pathaais hai, oisane oe toelogke djaatie ke bhaai me se hamaar ner ek sanesia toelogke lage pathaaike. Toelogke tjaahie okar sab baat soene ke.

²³Aur dje okar baat na soeniaga, oe Parmeswar ke djanta me na gientie rahie aur maar dhaaraal djaaiga.’

²⁴Saamoewel se Parmeswar ke har ek sanesia bhie ehie tem ke biese me agwe se bataais hai. ²⁵Oe sanesian toelogke baap-daada hai. Parmeswar ke baat-tjiet oelog aur toelog khaatien hai. Oe Aabraaham se baat-tjiet karies raha kie:

‘Tor aulaad dwaara sab doenia ke djaatie ke aasies mieliaga.’

²⁶Parmeswar pahielia darie par aapan sewak Jiesoe ke toelogke

khaatien dje oethaais aur oke toelogke lage pathaais hai, har ek ke paap-boeraai me se batjaawe dwaara aasies dewe ke.”

Petras aur Johaanas barkwan ke aage

4 Petras aur Johaanas abbe batiaite raha, tab atjakke me ekaatgo Parmeswar ke mahal ke agwan, mahal ke siepaahie ke barkwa aur koetjh Sadoesie log^a aaike oelogke baat me laat maaries. ²Oelog bahoet goessaail kie pathaawal waalan djanta se bataawat raha kie Jiesoe dje oethal hai aur siekhaawat raha kie dje Jiesoe me bieswaas karie, oe bhie dje oethiege. ³Sandjha hoi gail raha, ohie se oelog Petras aur Johaanas ke ek raat khaatien band karwaai deis. ⁴Bakie djanta me se dher log oelogke partjaar soenke Jiesoe me bieswaas kare lagal. Ohie rodj lagbhag paatj hadjaar manai bieswaasie hoi gail, aurat larkan tjhorke.

⁵Biehaan bhaile Israel ke djanta ke barka agwan, barkwan aur Jeroesaalem ke dharam ke parhal waalan ekattha bhail. ⁶Oe sabha me sab se barka agwa Aanaas aur okar palwaar log Kaajaafas, Johaanas aur Aaleksaandar bhie raha. ⁷Tab oesab pathaawal waalan ke bolwaaie poetjhies: „Toelog kekar saktie kie to kekar naam se ie kaam karle?”

⁸Oe same par Petras Pawietr Aatma se bhar gail aur oe bolies

a 4:1 Sadoesie logan Israel ke dharam ke ek koel raha. Oesab na bieswaas karat raha kie iensaan dje oethiege.

kie: „Israel ke djanta ke barkwan, soeno! ⁹Hamlog ekgo bemaria ke bhalaai kare ke kaaran kaboelaawal djaaila kie oe kaise attjha bhail hai. ¹⁰Toelog aur sab Israel logan ke tjaahie djaane ke kie aadj ie aadmie tjangga hoike toelogke aage khara hai Naasaaret sahar ke Jiesoe Kriest ke naam se. Toelog ohie Jiesoe ke kroes par marwaai dharle rahiele, bakie Parmeswar oke djie oetha leis hai. ¹¹Oe djaise oe ieta hai djaun ke biese me Parmeswar ke poestak me liekhal hai kie:

‘Djaun ieta ghar banaawe
waalan tjhor deis raha, oe
baad me ghar ke thaame
waala ieta bhail.’

¹²Dhartie par khaalie ek batjaawe Waala dewal gail hai aur oe hamlogke paap me se batjaai sake hai. Okar naam Jiesoe hai.”

¹³Sab koi dekh leis kie Petras aur Johaanas bhola-bhaala aur na bahoet parhal liekhal manai raha. Bakie djab oelog soenies kaise oesab biena dar se batia hai, tab bahoet atjambho bhail aur tjienh leis kie oe doeno Jiesoe ke saath raha. ¹⁴Aur djab oesab dekhies kie attjha karal aadmie Petras aur Johaanas lage khara hai, tab oesabke baat par djabaab na dei paais. ¹⁵Tab oesab oe doeno ke bolies bahare djaai ke aur apane me sotj-bietjaar kare lagal. ¹⁶Bolies: „Hamlog ie aadmie log se ka kar sakiela? Jeroesaalem me sab koi djaane hai kie oelog ek atjambho kaam karies hai. Aur hamlog apane dekhlie hai. ¹⁷Bakie ie baat phaile se pahiele hamlog ke tjaahie oesabke khoeb daate ke aur bole ke

kie mienaahie hai koi se ie naam ke biese me batiaai ke.”

¹⁸Tab sabha waalan oesabke bhiettar bolwaais aur mienaahie karies Jiesoe ke naam ke biese me batiaai ke aur okar naam me partjaar kare ke. ¹⁹Bakie Petras aur Johaanas bolies kie: „Toelog apane bietjaar kar kaise hamlog Parmeswar ke baat tjhorke toelogke baat soen sakiela. ²⁰Hamlog moeh na band kar sakiela sab tjiedj ke biese me djaun dekhlie aur soenlie hai djab hamlog Jiesoe ke sanghe rahielie.” ²¹Tab barkwan oesabke phien se auro derwaais bakie tabbo tjhor deis. Oesab na djaanies kaise tjaahie sadja dewe ke. Sab djanta to mielke Parmeswar ke aadar karat raha oe tjiedj ke biese me djaun abbe bhail raha. ²²Oe aadmie djaun attjha hoi gail raha, oe tjaalies baries se oeppar raha.

Bieswaasie logan ke praatna

²³Djaise Petras aur Johaanas tjhoetal, taise oesab bieswaasie bhaai-bahien ke paas lautke gail aur bataais barka agwan aur barkwan ka bolies raha. ²⁴Tab djab oelog soen tjoekal, tab ek moeh hoike Parmeswar se praatna kare lagal kie: „He Prabhoe, aap to dhartie aur eman ke sab tjiedj ke banaawe Waala baato. ²⁵Hamlogke baap-daada Daawied tor sewak raha aur oe tor Pawietr Aatma dwaara bolies raha kie:

‘Doenia ke djaatie kaahe khaatien
hardam oeppaddar kare
hai? Oesab khaalie kharaab
bietjaar kare hai, tjaahe
koetjh na kar paawe hai.

²⁶ Doenia bhar ke raadja aur oesabke barkwan ek hoike Prabhoe Parmeswar aur okar Kriest se maange hai laraai kare.’

²⁷ Aisahie bhie Jeroesaalem sahar me bhail hai. Hia par to raadja Herodes, laat Pontias Pielaatas, doesar djaat log aur bhie Israel ke djaatie logan sab tajaar bhail tor pawietr sewak Jiesoe se laraai kare khaatien, tjaathe toe oke Kriest banaile baate. ²⁸ Oesab karies hai djaise aap agahie se aapan barka gjaan aur bietjaar me dharle rahiele.

²⁹ He Prabhoe, ab hamlog praatna kariela kie aap oesabke kharaab bietjaar khiaal kar aur hamlogke sahaaita de tor baat be-dar se bataawe ke. ³⁰ Bemarian ke attjha karieho aur aapke pawietr sewak Jiesoe ke naam se atjambho aur barka kaam karwaaw.”

³¹ Tab praatna karte me hoewa ke djamien hiele lagal aur ohie laage oesab Pawietr Aatma se bhar gail. Tab oelog Parmeswar ke khoos khabar be-dar se partjaar kare lagal.

Bieswaasie log ke soemmat djiewan

³² Bieswaasie log me bahoet soemmat raha. Oesab mielke aapan sab tjiedj apame me kaam me laawat raha. Koi na bolies: „Je hamaar hai!” ³³ Pathaawal waalan bahoet saktie se Prabhoe Jiesoe ke djie oethe ke baare me gawaahie dewat raha. Aur Parmeswar sab bieswaasie log ke bhalaai karat raha. ³⁴ Oelog me koi ke koetjh na kamtie raha. Aur dje ke khet kie to ghar raha, oe betjke paisa

pathaawal waalan ke saup dewat raha. ³⁵ Tab dje ke koetjh djaroerie raha, oe otane paawat raha.

³⁶ Ekgo Josaf naam ke aadmie raha. Pathaawal waalan oke bhie Baarnaabaas bolaawat raha. Ie naam ke matlab hai: tieha dewe waala. Oe Lewie ke koel ke raha aur Siepras des me paida bhail raha.

³⁷ Ohoe aapan khet betjke paisa pathaawal waalan ke saup deis.

Aanaaniaas aur Safiera ke dhokha

5 Ekgo Aanaaniaas naam ke aadmie raha aur okar aurat ke naam Safiera raha. Ohoelog ek toekkara djamien betjies. ² Tab aadmie aapan aurat se sallaah karke aur oman se koetjh paisa niekaarke batjal paisa pathaawal waalan ke saup deis. ³ Bakie Petras poetjhies: „Aanaaniaas, kaise saitaan tor diel me aaike aur tose koetjh paisa niekarwaai leis? Toe Pawietr Aatma ke dhokha deile! ⁴ Djab djamien na betjte, tab ie tor rahat. Aur biekaai ke baad paisa se kar sakte djaun toe mangte. Tor man me ka aail kie toe aisan kaam karle? Toe iensaan ke dhokha na deile bakie Parmeswar ke.”

⁵ Bas ie baat soenke Aanaaniaas gieral aur aapan praan tjhor deis. Aur dje soenies, oesabke bahoet hadas samaai gail. ⁶ Tab samaadj ke naudjawaan oethke okar lahaas kapra me lapetke aur ledjaaike okar mattie deis.

⁷ Tab lagbhag tien ghanta baad okar aurat bhiettar aail. Oe na djaanat raha kie ka bhail hai. ⁸ Tab Petras ose poetjhies: „Etane me toelog djamien betjle?” Tab aurat

bolies: „Ha, etanahie me.”⁹ Tab oe bolies: „Toelog kaahe ke sallaah karle rahiele Parmeswar ke Pawietr Aatma ke adjmaawe ke? Soen, oesabke gor ke aawaadj soena hai djaun tor aadmie ke mattie deike aawe hai. Aur oelog abbe tohoe ke ledjaaiga.”

¹⁰Bas toerante aurat okar gor ke aage gierke bhie aapan praan tjhor deis. Tab djab naudjawaan log bhiettar aail, tab oesab dekhies kie aurat bhie maral paral hai. Aur oesab ohoeke ledjaaie okar aadmie ke bagal me okar mattie deis. ¹¹Sab samaadj ke bieswaasie aur bhie doesar log soenke bahoet ghabaraai gail.

Prabhoe ke atjambho kaam aur tjienna pathaawal waalan dwaara

¹²Djanta log ke bietj me pathaawal waalan dher barka kaam aur tjienna dekhhaais. Aur sab bieswaasie log ek man hoike rodj ekattha howat raha Parmeswar ke mahal ke angana me Saalomo ke tjhaawal rasta par. ¹³Doesar manai log ke hiemmat na raha oelogke saath dewe ke, bakie tabbo sab koi bahoet ieddjat se oelogke biese me sotjat raha. ¹⁴Aur dher aadmie aur aurat Prabhoe me bieswaas kare lagal. Aisane iesaai ke samaadj barhat gail. ¹⁵Etana talak bhail kie manai log bemarian ke oethaaike aur tjataai bietjhaaike rasta ke kienaare letaai dewat raha. Oesab aasa karat raha kie djab Petras paas hoi, tab okar partjhaai koi bemarian ke oeppar par djaai. ¹⁶Jeroesaalem ke aas-paas ke manai log bhie djoet gail. Ohoelog aapan

bemarian aur djaun log ke bhoet pakaries raha, oesabke liaail. Aur sab attjha hoi gail.

Pathaawal waalan ke tjhoetkaara

¹⁷Tab sab se barka agwa aur okar saathie log sallaah karies koetjh kare ke. Oesab Sadoesie ke dal ke raha. ¹⁸Djaran ke maare oesab pathaawal waalan ke pakarwaaie djahal me band karwaaie deis. ¹⁹Bakie ohie raat ke Prabhoe ke ek parie aaie djahal ke kamaarie khol deis. Tab oesabke bahare laaie bolies: ²⁰„Dja toelog Parmeswar ke mahal ke angana me thara hoihe aur hoewa ke djanta log se sattja djiewan ke biese me partjaar kariehe.” ²¹Tab pathaawal waalan okar baat soenke sabere sabere mahal ke angana me djaaike aur soeroe karies djanta log ke siekhaawe ke.

Etane me sab se barka agwa aur okar saathie log Israel ke djaat ke barkwan ekattha karwaaie. Oe sabha me Israel ke sab koel ke barkwan bhaag lewat raha. Tab oesab Parmeswar ke mahal ke siepaahie ke djahal pathaais pathaawal waalan ke laawe khaatien.

^{22,23}Bakie djab oelog djahal me pahoetjal, tab dekhies kie hoewa par koi na hai. Tab oesab lautke gail aur sabha waalan se bataais kie: „Dwaar par rakhwala log khara raha, sab kamaarie taala raha, bakie djab hamlog kothrie ke kamaarie khollie, tab oman koi na raha.” ²⁴Ie baat soenke mahal ke siepaahie ke barkwa aur barka agwan ghabaraai gail aur oesab

apane me bolies: „Ab ka hoi? Oesabke saath ka bhail?” ²⁵Bas koi aaieke oesabse bataais kie: „Soen, djaun manai ke toelog pakarwaile rahiele, oelog to Parmeswar ke mahal ke angana me djanta log ke siekhaawe hai.”

Barkwan ke aage

²⁶Tab barkwa aapan siepaahie sanghe pathaawal waalan ke gail laawe, bakie bahoet sadhaaran se. Oe deraat raha kie djanta log oesabke ieta bahaaike maarat. ²⁷Oesab pathaawal waalan ke laaieke aur barkwan ke aage khara karies. Tab sab se barka agwa bolies kie: ²⁸„Hamlog toelogke mienaahie karlie rahielie ie aadmie ke naam ke biese me partjaar kare ke. Aur dekh, ka bhail! Toelog Jeroesaalem bhar me ie siektjha partjaar karle aur bhie okar maut ke kasoer hamlog par dharle hai.”

²⁹Tab Petras aur doesar pathaawal waalan bolies: „Ha, tabbo hamlogke tjaahie Parmeswar ke baat iensaan ke baat se auro djaada soene ke. ³⁰Toelog Jiesoe ke kroes par tangwaaike marwaai dharle, bakie hamlogke baap-daada ke Parmeswar oke djie oethaais. ³¹Tab oe oke aapan dahiena bagal baithaaike hamlogke Barkwa aur batjaawe Waala banaais djeme Israel ke djaatie aapan boeraai pastaaieke aur tjhama paaike ek naawa djiewan soeroe kare. ³²Hamlog ie sab tjiedj ke biese me partjaar kariela, aur Pawietr Aatma gawaahie dewe hai kie hamlogke

baat satj hai. Parmeswar aapan Aatma dewe hai dje okar baat soene hai.” ³³Ie baat soenke sabha waalan etana goessaail kie maangat raha oelogke marwaai dhaare.

Gaamaaliejel ke bietjaar

³⁴Bas etane me sabha ke ekgo Fariesie^b khara bhail. Okar naam Gaamaaliejel raha. Oe ek dharam ke kaanoen ke parhal aadmie raha aur sab djanta oke bahoet barka maanat raha. Oe bolies kie pathaawal waalan ke tjaahie thora der khaatien bahare djaai ke. ³⁵Tab oe sabha me bolies: „Bhaai log, toelog thiek se sotj-bietjaar kar le kie ie aadmie log se ka karielie. ³⁶Koetjh baries pahiele ek Toidaas naam ke aadmie raha. Oe bolat raha kie oe bahoet koetjh hai. Aur okare sanghe lagbhag tjaar sau aadmie saath deis. Bakie ose ka bhail? Oe maraai gail, okar sab saathie log iedhar oedhar hoi gail aur oelogke dal ekdam se miet gail.

³⁷Okare baad me, djab sab djanta log gienaat raha, tab ekgo Gaalielea diehaat ke aadmie raha. Okar naam Joedaas raha. Dher thethar waalan okar saath tjalar. Bakie ohoe maraai gail aur okar sab saathie log bhie iedhar oedhar hoi gail. ³⁸Ohie se ab ham toelogse bolielea kie ie aadmie log ke koetjh na kar, bakie oelogke tjhor de. Djab iesabke kaam iensaan ke sotj-bietjaar hai, tab apane miet djaai ga. ³⁹Bakie djab Parmeswar iesabke saath dewat hoi, tab koi koetjh na kar paai. Hoi sakat kie toelog Parmeswar ke kaam rokaawe hai.”

b 5:34 Fariesie log Israel ke dharam ke ek koel raha.

⁴⁰Sabha log samdjhies kie ie baat satj hai. Tab oelog pathaawal waalan ke bhiettar bolwaaikie khoeb pietwaaais aur phien se mienaahie karies Jiesoe ke naam ke biese me batiaai ke. Tab oesabke tjhor deis. ⁴¹Pathaawal waalan sabha tjhorke tjal gail. Oesab khoesie raha Jiesoe ke naam khaatien etana bedjatie sahe ke. ⁴²Aur oesab rodj Parmeswar ke mahal ke angana me aur ghare ghar siekhaawat raha aur khoes khabar partjaar karat raha kie Jiesoe Parmeswar ke Kriest hai.

Saatgo dekh-bhaal kare waalan

6 Oe tem me djab Jiesoe ke tjela log auro dher howat raha, tab Griek des ke aur Israel des ke bhaasa batiaai waalan me djhandjhat bhail. Griek waalan bolies kie: „Hamlogke wiedzwan ke rodj ke sewa na thiek se howe hai.” ²Tab baara pathaawal waalan sab tjela log ke ekattha bolwaaikie bolies kie: „Na thiek rahiega djab hamlog Parmeswar ke baat partjaar kare ke kaam tjhorke aur khaai pieje ke kaar-baar me lag djaabe. ^{3,4}Bhaai log, ohie se toelog apane me se saatgo iemaandaar waala aadmie tjoen, djaun ke diel Pawietr Aatma aur gjaan se bharaal hai. Oelog rodj ke kaar-baar dekh-bhaal kar sakie, tab hamlog khaalie partjaar aur praatna kar sakab.”

⁵Tab sab bieswaasie log bolies: „Attjha, ie bietjaar thiek hai.” Aur

oelog pahiele Stefaanas ke tjoenies. Okar bieswaas bahoet djabar raha aur oe Pawietr Aatma se bharaal raha. Oelog Fielepas, Prokoras, Niekaanor, Tiemon, Parmenaas aur Niekolaus bhie tjoenies. Niekolaus Antiokia sahar ke raha. Prabhoe Jiesoe me bieswaas kare se pahiele oe aapan dharam tjhorke Israel ke dharam apanaai leis raha. ⁶Tab oelog saato ke pathaawal waalan ke lage ledjaaikie bolies kie: „Dekh, hamlog iesabke tjoenlie hai.” Tab pathaawal waalan praatna karke oesabke oeppar aapan haath rakhke aasies deis. ⁷Aisane Parmeswar ke baat phailat gail aur Jiesoe ke tjela log djaada howat gail. Aur dher agwa log Prabhoe Jiesoe me bhie bieswaas kare lagal.

Stefaanas ke biese me djhoeth gawaahie

⁸Stefaanas ke diel Parmeswar ke bhalaai aur saktie se bharaal raha. Oe djanta ke bietj me ek se ek atjambho kaam karat raha aur tjiienha dekhaawat raha. ⁹Bakie koetjh Israel log oke na maangat raha. Oesab „Tjhoral waalan”^c ke partjaar ke ghar me ke raha. Sierene diehaat aur Aaleksandria sahar ke Israel log bhie ie partjaar ke ghar me aail. Tab ielog aur koetjh Sieliesia aur Aasia des ke Israel log mielke Stefaanas se baate-baat me djhagara kare lagal. ¹⁰Bakie okar gjaan aur baat Pawietr Aatma ke raha. Ohie se oesab ose

c 6:9 ‘Tjhoral waalan’ saait koetjh Israel log raha djaun laraai me pakaraail aur Roma sahar ledjaawal gail raha. Tab dher baries baad oelog tjhor dewal gail raha aur Jeroesaalem sahar lautke gail. Oesab Griek ke bhaasa batiaat raha, ohie se oesab alag aapan partjaar ke ghar me ekattha bhail.

na djiet paais. ¹¹Tab oelog ekaatgo aadmie ke siekhaais djoeth bole ke kie: „Hamlog soenlie hai kaise Stefaanas Parmeswar aur Mosas ke bedjatjie kare hai.”

¹²Tab ie baat soenke sab Israel ke djanta log aur oesabke barkwan aur dharam ke parhal waalan bahoet haltjal matjaais. Aur oesab Stefaanas ke hietjke aapan barkwan ke aage legail. ¹³Tab ohoesab naklie gawaahia sabha me bolwaais. Oesab bolies kie: „Ie aadmie hardam Parmeswar ke pawietr djagaha aur Mosas ke kaanoen ke biese me kharaab baat bole hai. ¹⁴Hamlog soenlie kie ie bolies hai: ‘Naasaaret sahar ke Jiesoe aaikke Parmeswar ke mahal toer deiga aur sab rahan-tjalan badal deiga djaun Mosas hamlogke siekhaais raha.’ ” ¹⁵Tab djab sabha waalan Stefaanas ke thiek se taakies, tab dekhies kie okar soerat ekgo Parmeswar ke parie ghat tjamke hai.

Stefaanas ke bhaasjan sabha me

7 Tab sab se barka agwa Stefaanas se poetjhies: „Ie baat satj hai?” ²Tab oe bolies: „Bhaai log, soen. Djab hamlogke baap-daada Aabraaham Haaran sahar me rahe se pahiele Mesopotaamia des me rahat raha, tab ek dien maahaan Parmeswar oke dekhaail ³aur bolies kie: ‘Toe aapan des aur palwaar tjhorke oe des me dja djaun ham toke dekhaabe.’ ⁴Aisane Aabraaham Kalde djaat ke des tjhorke Haaran sahar me gail rahe. Tab djab okar baap hoewa par mar gail raha, tab Parmeswar oke ie des me liaail djaaha toelog iesait rahe

hai. ⁵Bakie oe oke hia ek phoet djamien na deis. Oe khaalie waada karies kie: ‘Ie des ham toke aur tor baal-battjan ke debe.’ Oe same par Aabraaham ke ekko larka na raha. ⁶Aur ohie mauka par Parmeswar ose bhie bolies kie: ‘Tor baal-battjan ek andjaan des me rahiega. Oe des ke manai log oelogke goelaamie karwaaikke tjaar sau baries talak sataaiga. ⁷Bakie oe djaatie ke ham bahoet sadja debe. Tab tor aulaad oe des se tjal djaaiga aur lautke ie des me hamaar aadar kariega.’

⁸Tab Parmeswar Aabraaham se baat-tjiet karies kie oke tjaahie apane ke aur aapan betwan aur goelaam log ke hakiekat karwaawe ke. Aisane djab Aabraaham ke beta Iesaak paida bhail, tab athwa rodj oe okar hakiekat karwaais. Tab Iesaak aapan beta Jaakob ke aur Jaakob hamlogke baara baap-daada ke djalmaaikke oesabke hakiekat bhie karwaais.

⁹Baad me ie baap-daada log djaran ke maare aapan tjhota bhaai Josaf ke goelaam ghat betj deis aur oe Egypte des me ledjaawal gail. Bakie Parmeswar okar saath raha. ¹⁰Oe oke sab moesiebat me se batjaais, aur bhalaai karke oke aisan gjaan deis kie Egypte ke raadja Faaraao okar bahoet maan-djaan karies. Oe oke aapan des ke maahaamantrie banaai deis aur bhie aapan dhan-daulat dekh-bhaal kare ke deis.

¹¹Oe tem me aise bhail kie Egypte aur Kaanaan des me bahoet akaal aur bara moesiebat paral. Hamlogke baap-daada log ke koetjha khaaik na raha. ¹²Tab djab baap

soenies kie Egypte des me khaaik miele hai, tab oe aapan betwan ke pahiele dafe hoewa pathaais koetjh kiene khaatien. ¹³Tab djab oesab doesara dafe aail tab Josaf aapan bhaai log se bataais kie: ‘Ham toelogleke tjhota bhaai baatie.’ Aisane raadja Faaraao se aur okar bhaai se tjienh-pahietjaan bhail. ¹⁴Tab Josaf aapan baap aur okar sab palwaar ke Egypte me bolwaai leis. Sab mielaaike patjhattar (75) djane raha. ¹⁵Aisane Jaakob aur okar betwan aail Egypte me rahe aur oelogleke hoewa mar gail. ¹⁶Tab oelogleke lahaas Kaanaan des ledjaawal gail, aur hoewa Siekem sahar lage kabar me dharaail. Pahiele Aabraaham oe kabar Hemor djaat se kienies raha.

Mosas ke djiewan

¹⁷Tab djab tem nagtjaail kie Parmeswar aapan waada Aabraaham khaatien poera karat, tab Israel ke djaat Egypte des me bahoet dher hoi gail raha. ¹⁸Oe tem par ekgo doesar raadja raadj tjalaawat raha aur oe Josaf ke biese me na djaanat raha. ¹⁹Oe tjalaakie se Israel ke djaat ke bahoet doekh dewat raha. Oe bolies kie: ‘Israel log ke tjahie aapan sab paida howal betwan ke tjhor dewe ke mar djaai khaatien.’ Ie rakam se oesab aur dher na howat.

²⁰Bas oe tem par Mosas paida bhail. Parmeswar ke aakhie me oe ek bahoet soendar larka raha. Okar maai-baap oke tien mahienna aapan ghar me posies, ²¹tab oke bhie tjhor deis. Tab raadja ke bietia oke paais aur aapan larka ghat

posies. ²²Djetana Egypte djaatie ke gjaan raha, otana oe siekhies. Aisane oe ek barka boeddihiamaan hoi gail.

²³Tab djab oe tjaalies baries ke raha, tab oe maangies djaane kie okar Israel djaatie ke bhaai log ke haal-tjaal kaise hai. ²⁴Tab ek rodj djab oe dekhies kie ekgo Egypte ke aadmie okar ek djaatie bhaai ke koetjh kharaabie kare hai, tab oe oke batjaaieke Egypte waala ke maar dhaaries. ²⁵Oe sotjies kie okar djaatie ke bhaai log samadjh djaai kie Parmeswar okar dwaara oelogleke maange hai batjaawe. Bakie oesab na samadjh paais.

²⁶Biehaan bhaile oe dekhies kie okar djaatie me ke doi aadmie apane me maar-piet kare hai. Tab oe ie djhagara tjhoraaike aur bolies: ‘Toelogle bhaai-bhaai baate, tab kaahe ke laraai kare hai?’ ²⁷Bakie djaun ekwa ke maarat raha, oe Mosas ke dhakel deis aur bolies: ‘Toe ke baate hamlogke bietj me bole waala? Ka, toe hamlogke djadj kie to sardaar baate?’ ²⁸Toe hamme bhie maange hai maar dhaare djaise kalhia toe Egypte waala se karle?’ ²⁹Bas ie baat soenke Mosas Egypte des tjhorke Miedian des bhaag gail. Hoewa par okar biaah bhail aur doi betwa paida bhail.

³⁰Tab tjaalies baries baad midaan me Sienaai pahaar lage Parmeswar ke ekgo parie ek djarat djhalaasie me oke dekhaail. ³¹Aur djab atjambho hoike oe maangies djaai dekhe, tab Prabhoe ke aawaadj soenaail kie: ³²‘Ham tor baap-daada Aabraaham, Iesaak aur Jaakob ke Parmeswar baatie.’ Tab

Mosas dar ke maare kaape lagal aur roek gail.

³³Tab Prabhoe bolies: 'Toe ek pawietr djagaha par thara baate, ohie se aapan djoeta oetaar de.

³⁴Ham thiek se dekhlie hai kie Egypte me hamaar djaat ke ketana doekh hai. Ham oesabke tjiellaahat soenlie, aur ham maangiela oesabke ie moesiebat me se batjaawe. Ohie se ham oeppar se ailie aur toke Egypte des pathaabe.'

³⁵Pahiele Egypte des me ie djaatie Mosas ke na maangat raha. Oelog ose bolies: 'Ke toke sardaar aur djadj banaais hai?' Tabbo Parmeswar ohieke djaatie ke sardaar aur batjaawe waala banaaike pathaais oe parie ke saktie se djaun djarat djhalaasie me oke dekhaail raha.

³⁶Aisane Mosas oesabke Egypte des me se liaail. Oe Egypte me ek se ek atjambho kaam karies aur barka tjienha dekhaais, aur baad me 'Laal' naam ke samoendar lage aur tjaalies baries talak maidaan me bhie. ³⁷Aur ohie Israel log se bolies kie: 'Ek rodj Parmeswar toelogle djaatie ke bhaai me se ekgo hamaar ner sanesia ke toelogle lage pathaaiiga.'

³⁸Oe bhie maidaan me hamlogke baap-daada ke samaadj Sienaai pahaar lage ekattha karke oelogse aur parie se baat-tjiet karat raha. Aur oe pahaar par Parmeswar oke djiewan dewe waala baat deis toelogle bataawe khaatien. ³⁹Bakie hamlogke baap-daada log okar baat na maangies soene aur oke nahakaar deis. Oesabke man karat raha Egypte lautke djaai ke.

⁴⁰Tab djab Mosas pahaar par raha, tab oesab okar bhaai Aaron se bolies: 'Hamlog khaatien koetjh dewta ke moertie banaai de djaun hamlogke rasta dekhaai sokie. Hamlog na djaaniela kie Mosas se ka bhail hai.' ⁴¹Tab oesab ekgo boel ke moertie banaais aur okar khaatien koetjh baliedaan karies. Aur oelog aapan banaawal tjiedj dekhke bahoet khoesiaalie manaais.

⁴²Tab Parmeswar oesabke aapan man waala karan deis aur aisahie oelog aasmaan ke tarai ke aapan maaliek banaaike aadar kare lagal. Aur baad me Parmeswar aapan sanesia Aamos se liekhwaais kie:

'Are, Israel ke log! Ka, toelog tjaalies baries maidaan me har ek rakam baliedaan hamaar khaatien tjaharaai deile rahiele?

⁴³Na, toelog naklie maaliek Molok ke mandiel aur Romfa maaliek ke tarai ke moertied^d leike tjalat rahiele. Toelogan aisan tjiedj banaaike ohieke poedja karat rahiele. Ohie se ham toelogle Baabielon sahar se auro doer hataai debe.'

⁴⁴Maidaan me hamlogke baap-daada log Parmeswar ke rahe ke djagaha ledjaat raha, djaise Parmeswar bolies raha. Aur oe Mosas se bhie bolies raha ie djagaha aisan rakam se banwaawe ke djaise oe oke pahaar par dekhaais raha. ⁴⁵Aisane oelog Josoewa ke saathe Parmeswar ke sahaaita se ie des ke be-bieswaasie djaatie ke djiet leis aur oesabke des

me aail rahe. Tab oelog Parmeswar ke rahe ke djagaha ie des me dhoite ledjaat raha aur raadja Daawied ke tem talak kaam me lewat raha.

⁴⁶Parmeswar ke bhalaai Daawied ke oepar raha. Tab Daawied praatna karke poetjhies kie: 'He Jaakob ke Parmeswar, ham aapke khaatien ek mahal banaai sakab?'

⁴⁷Tab okar beta Saalomo ie kaam karies hai. ⁴⁸Tabbo sab se maahaan Waala ek iensaan ke banaawal djagaha me na rahe hai. ⁴⁹Oe aapan sanesia Jasaaja se bolies hai kie:

'Swarag hamaar gaddie aur dhartie hamaar gor dhare ke pierha hai. Tab toelog kaisan ghar hamaar khaatien maange hai banwaawe? Aur ham kaaha par soestaabe?'

⁵⁰Ham to aapan haath se saara sansaar banailie hai! "

⁵¹Stefaanas sabha waalan se bhie bolies: „Are, gabbar logan, toelog kaathe ke Parmeswar ke baat na maange hai soene aur aapan diel etana kathor kar leile? Djaise toelogke baap-daada logan hardame Pawietr Aatma se djabarai karat raha, oisane toelog bhie kare hai. ⁵²Oesab to Parmeswar ke sab sanesian ke sataais hai. Oelog maar dhaaries djaun ke Parmeswar pathaais ailaan kare ke kie ekgo sattja Waala aiga. Aur ab oe aail hai. Bakie toelog djhoeth bolke oke kroes par marwaai dharle. ⁵³Toelog tjaahie Parmeswar ke kaanoen parie log dwaara paille rahiele, tabbo okar baat na manle!"

Stefaanas ke maut

⁵⁴Tab sabha waalan ie baat soenke goessa ke maare daat piese

lagal. ⁵⁵Bakie Stefaanas Pawietr Aatma se bharaal raha aur oepar taakke oe Parmeswar ke biesaal maahaanta dekhies aur bhie dekhies kie Jiesoe Parmeswar ke dahiena bagal khara hai. Tab oe bolies: ⁵⁶„Ham dekhiela kie swarag khoelal hai aur iensaan ke Beta Parmeswar ke dahiena bagal khara hai.”

⁵⁷Bas sabha waalan aapan kaan band kar leis aur tjiellaaie okar lage dhaural. ⁵⁸Tab oesab oke pakarke aur sahar ke bahare ghietjke legail aur oke patthar biege biege maare lagal. Gawaahian aapan koerta oetaarke aur ek Saulas naam ke naudjawaan ke deis rakhe ke. ⁵⁹Etane me Stefaanas bolies: „Prabhoe Jiesoe, hamaar praan lei le.” ⁶⁰Tab gaathie par gierke bolies: „Prabhoe, ie boeraai khaatien oelogke sadja na deihe.” Bas aise bolke oe aapan praan tjhor deis.

8 Aur Saulas sotjies kie: „Thiek hai kie ie aadmie maraai gail.”

Iesaai samaadj log ke moesiebat

Oe rodj se Jeroesaalem ke samaadj log par bara moesiebat paral. Oesab bahoet sataawal gail aur iedhar oedhar Joedea aur Saamaaria diehaat me bhaag gail. Khaalie Prabhoe ke pathaawal waalan sahar me rahie gail. ²Ekaatgo bieswaasie aadmie Stefaanas ke mattie deis. Oelogke bahoet doekh raha okar maut se. ³Aur Saulas bahoet kausies kare lagal bieswaasie ke samaadj ke naas kare khaatien. Oe ghar ghar me ghoeske mardaana aur aurat ke pakarke band karwaai deis.

Fielepas ke partjaar Saamaaria

sahar me

⁴Djaun bieswaasie log Jeroesaalem me se khaderal gail raha, oelog des bhar me khoes khabar bataawe lagal. ⁵Dekh-bhaal kare waala Fielepas aisane Saamaaria sahar me ailaan kare lagal kie Jiesoe aane waala Kriest hai. ⁶Dher Saamaaria log djab okar partjaar soenies aur dekhies kie oe kaun barka kaam kare hai, tab oesab ek hoike okar baat maane lagal. ⁷Dje ke bhoet sataawat raha, oelog me se bhoet tjiellaaike bhaag gail aur dher langar aur loendj log attjha bhail. ⁸Ohie khaatien Saamaaria diehaat me bahoet khoesiaalie aail.

Siemon djaadoegar

⁹Bakie koetjh dien pahiele ek Siemon naam ke aadmie oe sahar me djaadoe karat raha aur Saamaaria log bahoet atjambho howat raha. Oe apane ke bahoet biesaal samdjhat raha. ¹⁰Sab nietja aur oetja manai log okare oeppar khoeb dhiaan lagaawat raha. Oesab bolies kie: „Dekh, ie aadmie ‘Parmeswar ke barka saktie’ bolaawal dja hai.” ¹¹Oe dien se dher log okare pietjhe tjalat raha. Oesab okar djaadoe se atjambho howat raha. ¹²Bakie djab Fielepas khoes khabar Parmeswar ke raadj aur Jiesoe Kriest ke naam ke biese me partjaar karies, tab dher aurat aur mardaana log Prabhoe Jiesoe me bieswaas kare lagal, aur oesab apane ke dopoe karwaais.

¹³Tab Siemon bhie bieswaas kare lagal aur dopoe ke baad oe Fielepas lage se na gail. Ohoe Prabhoe ke biesaal tjienha aur saktie dekhke ghabaraai gail. ¹⁴Tab djab Prabhoe ke pathaawal waalan Jeroesaalem me soenies kie Saamaaria ke manai log Parmeswar ke baat apana leis hai, tab oesab Petras aur Johaanas ke hoewa pathaais.

¹⁵Oelog djab pahoetjal tab praatna karke Saamaaria ke bieswaasie log khaatien Pawietr Aatma maangies. ¹⁶Oe sahar me to Pawietr Aatma abbe koi ke na mielal raha. Oesab khaalie Prabhoe Jiesoe ke naam me dopoe bhail raha. ¹⁷Tab djab Petras aur Johaanas bieswaasie log par aapan haath rakhies, tab oelogke Pawietr Aatma mielal.

¹⁸Tab Siemon ie kaam dekhke maangies oesabke paisa dewe aur bolies kie: ¹⁹„Hamahoe ke ie saktie dewo kie ham koi ke oeppar haath rakhke Pawietr Aatma dei sakie.” ²⁰Tab Petras bolies: „Toke aur tor paisa me aag lage! Ka, toe sotje hai kie toe Parmeswar ke saktie paisa se kien sake hai? ²¹Parmeswar ke aakhie me tor diel safa na hai. Ohie se toe ie sab kaam me bhaag na lei paihe. ²²Aapan paap-boeraai tjhor de aur Parmeswar se praatna kar kie oe toke tor kharaab sotj-bietjaar khaatien tjhama kar dewe. ²³Ham to dekhlie kie toe bahoet djarantoeha aur kharaab boeraai me ekdam se djhakaral baate.” ²⁴Tab Siemon bolies: „Toelog hamaar khaatien Prabhoe se praatna kar aur ose poetjh kie tor saraap hamaar oeppar na pare.”

²⁵Ekare baad djab Johaanas aur Petras Saamaaria sahar me Prabhoe ke baat ke biese me aapan gawaahie deike aur partjaar kar tjoekal raha, tab oesab phien Jeroesaalem laut gail. Aur djaite me oesab Parmeswar ke khoes khabar Saamaaria diehaat ke gaaw me bataawat raha.

Fielepas aur Etiopia des ke mantrie

²⁶Tab Parmeswar ke ekgo parie Fielepas se bolies kie: „Sandjha ke apane ke tajaar karke oe rasta par djaihe djaun Jeroesaalem se Gaasa sahar dja hai. Oe rasta bahoet soen-saan hai.” ²⁷Fielepas apane ke tajaar karke gail. Djaite me oke ekgo ghora-gaarie bhetaail. Oman ekgo raadj tjalaawe waala aadmie baithal raha. Oe Etiopia des ke Kandaake naam ke raanie ke mantrie raha aur okar paisa ke kaar-baar karat raha. Oe Jeroesaalem gail raha Parmeswar ke poedje khaatien. ²⁸Aur ab oe lautke djaat raha. Gaarie me baithke oe Parmeswar ke sanesia Jasaaja ke poestak parhat raha. ²⁹Tab Pawietr Aatma Fielepas se bolies: „Gaarie lage dja.”

³⁰Oe haalie se gaarie lage gail aur okar bagal tjale lagal. Tab otane me soenies kie mantrie ka parhe hai. ³¹Tab ose poetjhies: „Sriemaan djie, aap samdjhe hai aap ka parhe hai?” Tab mantrie bolies: „Ham kaise samadjh sakab djab koi hamke na samdjhaai? Aaw hamare bagal baith.” Fielepas baithal. ³²Tab mantrie ie baat parhies kie:

„Djaise bhera ledjaawal dja hai maar dhaaral khaatien,

oisane oe ledjaawal gail.
Aur djaise bhera ke battja tjoep-tjaap rahe hai djab okar rowa tjhiela hai,
oisane okar moeh me se ekko baat na niekaral.

³³Okar bahoet bedjatie karal gail aur kaanoen dwaara na faisala bhail.

Ke okar aulaad ke biese me koetjh bataai sokie?

Okar djiewan dhartie par se hataai dewal gail.”

³⁴Aur mantrie Fielepas se poetjhies kie: „Bataaw to, Jasaaja ie baat kekar biese me liekhies hai? Apane biese me kie doesar koi ke biese me?” ³⁵Tab ie liekhal baat kaam me laaie oe soeroe karies Jiesoe ke biese me phor-phorke samdjhaawe ke.

³⁶Aisane batiaite oesab paanie lage se paas bhail. Tab mantrie bolies: „Dekh, hoewa paanie hai! Ham dopoe hoi sakiela kie na? Koetjh hamke roke hai?” [³⁷Tab oe bolies: „Djab toe poera diel se Prabhoe Jiesoe me bieswaas kare hai, tab koetjh na toke roke hai.” Tab mantrie bolies: „Ha, ham bieswaas kariela kie Jiesoe Kriest Parmeswar ke Beta hai.”] ³⁸Oe gaarie rokwaais aur doeno paanie me gail. Aur Fielepas oke dopoe karies.

³⁹Tab djab oesab paanie me se niekaral, tab Pawietr Aatma Fielepas ke hoewa se hataai legail. Mantrie oke phien na dekhies. Oe bahoet khoesiaalie me Etiopia des ke or gail. ⁴⁰Baad me Fielepas Aasdod sahar me dekhaail. Aur hoewa se oe ie sahar se oe sahar

me khoes khabar partjaar karte
Sesaarea sahar me pahoetjal.

Kaise Prabhoe Jiesoe Saulas se

bhet karies

9 Oe tem par Saulas Prabhoe ke tjela log ke bahoet sataawat raha aur marwaawe maangat raha. Oe sab se barka agwa lage gail ²aur ose tjiethie maangies Daamaskas sahar ke partjaar ke ghar ke barkwan khaatien. Ie tjiethie se oke hoekoem raha Prabhoe ke rasta par tjale waalan aurat aur mardaana ke pakarke Jeroesaalem laawe ke.

³Tab djab oe Daamaskas sahar nagtjaail, tab atjakke me oeppar se oke djotie maaries. ⁴Bas oe gier gail aur ek aawaadj soenaail. Koi bolies: „Saul, Saul, toe kaahe ke hamme sataawe hai?” ⁵Tab Saulas poetjhies: „Prabhoe, aap ke baato?” Tab oe bolies: „Ham Jiesoe baatie aur toe hamke sataawe hai. ⁶Oeth aur Daamaskas sahar dja. Hoewa par tose bataawal djaai toke ka kare ke tjaahe.”

⁷Saulas ke saathie log bhie roek gail raha. Oelog koi ke na dekhies, khaalie aawaadj soenies aur moeh baaike taakat raha. ⁸Tab Saulas oethke khara bhail aur tjaahe okar aakhie khoelal raha, tabbo oe koetjh na dekh paawat raha. Koi okar haath pakarke oke Daamaskas sahar legail. ⁹Tien rodj talak oke koetjh na dekhaat raha, aur oe koetjh na khaat piejat raha.

¹⁰Daamaskas me ekgo Aanaaniaas naam ke tjela rahat raha. Bas tiesara rodj Prabhoe oke dekhaail

aur bolies: „Aanaaniaas.” Tab aadmie bolies: „Djie, Prabhoe.” ¹¹Tab oe bolies: „Toe apane ke tjaar karke toerante dja Joedaas ke ghare. Okar ghar oe rasta me hai djaun Sodjha rasta bolaawal dja hai. Hoewa par Taarsas sahar ke Saulas ke poetjhiehe. Oe praatna me bhieral hai. ¹²Ham oke dekhailie hai kie ekgo Aanaaniaas naam ke aadmie aaike okar oeppar haath rakhke okar aakhie attjha kar dei.”

¹³Tab Aanaaniaas bolies: „Prabhoe, dher manai hamse bataais hai kie ie aadmie Jeroesaalem me tor bieswaasie log ke ketana doekh deis hai. ¹⁴Aur ab oe hia barka agwan ke hoekoem se aail hai oelogke pakarke djahal me band kare khaatien djaun tor naam lewe hai.” ¹⁵Tab bolies: „Tabbo toe dja. Ham oke aapan partjaarie ghat tjoenlie hai sab djaatie aur oesabke raadja aur bhie Israel ke djaatie ke djanaawe khaatien kie ham ke baatie. ¹⁶Aur ham oke dekhaabe kie hamaar naam ke kaaran se oke ketana doekh sahe ke parie.”

¹⁷Aisane Aanaaniaas gail, aur Saulas ke oeppar haath rakhke bolies: „Bhaai Saul, Prabhoe Jiesoe toke rasta par dekhaail raha aur ohie hamke pathaais hai. Oe maange hai tor aakhie attjha kare aur toke Pawietr Aatma se bhare.” ¹⁸Bas toerante Saulas ke aakhie par djaun paral raha, oe hat gail, aur oe phien dekhe lagal. ¹⁹Tab Saulas oethke khara bhail aur apane ke dopoe karwaais. Aur djab khaai pie tjoekal raha, tab oke phien taagat bhail.

Saulas Daamaskas me

²⁰Tab aise bhail djab Saulas ekaat rodj Daamaskas ke bieswaasie

log ke saath raha, tab oe toerante soeroe karies partjaar ke ghar me hoewa ke Israel log ke ailaan kare ke kie Jiesoe Parmeswar ke Beta hai. ²¹Ie baat soenke sab koi atjambho hoike apane me poetjhe lagal kie: „Are, ehie na hai djaun Jeroesaalem me Jiesoe ke naam lewe waalan ke maar dhaarat raha? Oe to hia aail hai oesabke pakarke Jeroesaalem ke barka agwan ke aage ledjaai khaatien?”

²²Etane me Saulas darsaaike partjaar karat raha kie Jiesoe Parmeswar ke Kriest hai. Aur okar baat me etana saktie raha kie Daamaskas ke Israel log epar koetjhe na bol paawat raha. ²³Tab koetjhe tem baad oelog sallaah karies oke marwaawe khaatien. ²⁴Raat aur dien oesab sahar ke dewaal ke kamaarie kamaarie lage loekaaie oke agorat raha aur bolies: „Hamlog oke maar dhaare k'hoi.” Bakie ie baat Saulas ke soenaai gail. ²⁵Tab ek raat ke okar tjela logan oke tjoeppe se ekgo barka baskieta me baithaaike sahar ke dewaal par se bahare oetaar deis.

Saulas Jeroesaalem me

²⁶Tab djab oe Jeroesaalem me pahoetjal, tab maangies hoewa ke tjela log se miele. Bakie oelog na bieswaas kar sakat raha kie oe Jiesoe ke tjela hoi gail hai. Ohie se oelog ose doer rahat raha. ²⁷Bakie Baarnaabaas okar sahaara karies aur pathaawal waalan ke lage legail. Oe bataais Saulas kaise Daamaskas djaat raha, tab Prabhoe oke dekhaail aur ose batiaais. Oe bhie bataais kie Daamaskas me oe

Jiesoe ke naam ke biese me kholke partjaar karat raha.

²⁸Tab pathaawal waalan okar baat maan gail aur Saulas oelogke saath rahe lagal aur oelogke sanghe Jeroesaalem me aawe djaai lagal. ²⁹Hoewa par oe bhie kholke Prabhoe ke naam ke biese me batiaat raha. Bas koetjhe Israel log djaun Griek ke bhaasa batiaat raha, oelogse aur Saulas se baat-tjiet bhail, aur baate baat me oelog phas gail. Tab ohoelog maangies oke maar dhaare. ³⁰Bakie bieswaasie bhaai log djab ie baat soenies, tab oesab oke Sesaarea sahar legail. Ekare baad oesab oke Taarsas sahar pathaai deis.

³¹Oe tem Joedea, Gaalielea aur Saamaaria diehaat ke iesaaai samaadj log bahoet soemmat se rahat raha aur koi na oelogke sataawat raha. Oelog Prabhoe khaatien bahoet ieddjat se aapan djiewan bietaawat raha aur aisane oelogke bieswaas aur djabar howat gail. Aur Pawietr Aatma ke sahaaita se auro dher manai bieswaasie hoi gail.

Petras aur loendj Eneas

³²Etane me Petras sagaro ghoemke gail bieswaasie log ke dekhe. Aisane oe Leda gaaw me pahoetjal. ³³Hoewa oe ek Eneas naam ke aadmie ke dekhies. Oe aadmie aath baries se loendj raha aur bietjhauna par paral rahat raha. ³⁴Tab Petras ose bolies: „Eneas, Jiesoe Kriest toke maange hai attjha kare. Oeth aur aapan bietjhauna lapet le.” Bas toerante oe oethke khara hoi gail. ³⁵Aur sab Leda aur

Saaron ke manai log oke dekhke Prabhoe me bieswaas kare lagal.

Petras ke praatna Taabieta khaatien

³⁶Jopa sahar Leda sahar ke nagietj raha. Hoewa ek Taabieta naam ke bieswaasie aurat rahat raha. Griek ke bhaasa me okar naam Dorkaas raha. Oe bahoet bhalaai karke garieb logan ke aapan tjiedj baat dewat raha. ³⁷Bas djab Petras abbe Leda me raha, tab Taabieta bemaar hoike mar gail. Oesab okar lahaas nahawaaike ek oeppar kamra me dhar deis. ³⁸Tab djab Jopa ke bieswaasie log soenies kie Petras Leda me hai, tab oelog haalie se doeigo aadmie ke sanes deike pathaais ose bole ke kie: „Djetana haldie hoi sake hai, toe aawo!”

³⁹Djaise Petras sanes paais, oisahie oe haldie se Jopa sahar me pahoetjal. Tab oesab oke kamra me legail djaaha lahaas raha. Djetana garieb wiedhwa log raha, oesab roite aail aur Petras ke sab kapra dekhaais djaun Taabieta oelog khaatien banaais raha. ⁴⁰Tab Petras oelogke kamra me se pathaais aur gaathie par gierke praatna kare lagal. Tab lahaas ke taakke bolies: „Taabieta, oeth dja.” Bas aurat aakhie khol deis aur djab Petras ke dekhies, tab oethke baith gail. ⁴¹Tab Petras okar haath pakarke oke khara karies. Tab oe sab bieswaasie aur wiedhwa log ke bolaaie bolies: „Dekh, oe djie gail!”

⁴²Ie baat Jopa sahar bhar me soenaail aur dher manai log Prabhoe me bieswaas kare lagal.

⁴³Aur Petras ekaat rodj Jopa me

rahie gail ekgo Siemon naam ke aadmie ke ghare. Oe aadmie tjamra ke kaam karat raha.

Kornelias aur Petras

10 Sesaarea sahar me ekgo Roma ke soerdjaatie ke barkwa rahat raha. Okar naam Kornelias raha. Okar nietje ek sau Ietaalia des ke soerdjaatie kaam karat raha. ²Oe ek bhaktie aadmie raha, aur okar ghar-bhar bhie Parmeswar ke aadar karat raha. Oe Israel ke garieb log ke bahoet daan dewat raha aur hardam Parmeswar se praatna karat raha.

³Tab aisahie ek rodj lagbhag tien badje sandjha ke ek Parmeswar ke parie oke dekhaail. Oe oke safa se aawat dekhies. Tab parie bolies: „Kornelias.” ⁴Tab oe tjaukke oke taakke bolies: „Saheb djie, ka bhail?” Tab parie bolies: „Soen, Parmeswar tor praatna soen leis aur oke bahoet parsand howe hai kie toe garieb logan ke sahaaita kare hai. ⁵Ab toe ekaat djane ke Jopa sahar pathaai de ekgo Siemon naam aadmie ke bolwaawe khaatien. Okar naam bhie Petras hai. ⁶Oe koetjh dien khaatien samoendar ke kienaare ek tjamaar Siemon ke ghare rahe hai.”

⁷Tab djab parie ie sab baat bolke tjal gail raha, tab Kornelias aapan naukar me se doeigo ke bolwaais aur bhie ekgo soerdjaatie ke djaun okar dekh-bhaal karat raha aur bhie Parmeswar ke aadar karat raha. ⁸Oe sab baat bataaie oelogke Jopa sahar pathaais.

⁹Biehaan bhaile lagbhag baara badje Jopa me Petras ghar ke

oeppar baithe ke djagaha me gail praatna kare. Ohie same Kornelias ke aadmie log Jopa nagtjaat raha. ¹⁰Tab praatna kare ke baad Petras ke bhoekh lagal. Bas djaise khaaik banat raha Parmeswar oke djaise ek sapaname koetjh dekhaais. ¹¹Oe dekhies kie aasmaan khowe hai aur koi koetjh djaise ek barka tjaddar tjaaro kona pakarke nietje oetaare hai. ¹²Oe tjaddar me sab rakam ke djanaawar raha, tjaargorwa, saap-godjar, aur tjierai.

¹³Tab ekgo aawaadj soenaail. Koi bolies kie: „Le Petras, maarke kha.”

¹⁴Tab oe bolies: „Nahie, Prabhoe! Ham kabhie koetjh na khailie hai djaun haraam kie to na safa hai.”

¹⁵Tab aawaadj phien soenaail kie: „Djaun Parmeswar safa maane hai, oke toe na nahakariehe.” ¹⁶Tien dafae aisane bhail, tab djaun nietje oetaraan raha, oe phien oeppar oetha lewal gail.

¹⁷Bas djaise Petras baithke sotjat raha kie ie sab tjiedj ke matlab ka hoi, tab Kornelias ke aadmie log aaikie Siemon tjamaar ke dwaar par pahoetj gail. Oelog khodjat khodjat okar ghar paai gail raha. ¹⁸Tab djor se poetjhies kie: „Hia kauno Siemon Petras rahe hai?” ¹⁹Bakie Petras etana sotj me raha, kie oe na soenies. Tab Pawietr Aatma ose bolies: „Dekh, toke doei djane khodje hai. ²⁰Toe dja nietje aur djaaha oelog bolie djaai ke toe djaihe. Na deraihe, ham oelogke pathailie hai.”

²¹Tab Petras nietje gail aur aadmie log se bolies: „Toelog hamme khodje hai. Ham toelogke khaatien ka kar sakiela?” ²²Tab

oelog bolies: „Hamlogke ekgo soerdjaatie ke barkwa pathaais hai. Okar naam Kornelias hai. Oe ek bahoet iemaandaar aadmie hai. Oe bhie sattja Parmeswar ke aadar kare hai aur Israel djaat me okar bahoet maan-djaan hai. Parmeswar oke aapan ekgo pawietr parie dwaara bataais hai toke aapan ghare bolaawe ke aur soene ke kie toke kaun baat hai bataawe ke.” ²³Tab Petras oelogke bhiettar lei leis.

Kaise Petras Sesaarea sahar gail

Biehaan bhaile oe ekaatgo Jopa ke bieswaasie bhaai log sanghe Kornelias ke aadmie log ke saath gail. ²⁴Tab ek rodj baad oelog Sesaarea sahar me pahoetjal. Hoewa Kornelias aapan sab palwaar aur saathie log ke ekattha bolwaaikie oelogke agorat raha. ²⁵Tab djaise Petras hoewa aail, oisane Kornelias bahare djaaikie okar gore gierke aur oke poedje lagal. ²⁶Bakie Petras okar haath pakarke oke oethaais aur bolies: „Toe ka kare hai? Oeth! Ham to bhie tor ghat ek iensaan baatie!”

²⁷Tab batiaite oesab bhiettar gail aur hoewa Petras dekhies kie ketana manai ekattha hai. ²⁸Tab oesabse bolies kie: „Toelog djaane hai kie ek Israel manai ke mienaahie hai ek doesar djaat se miele ke aur okar ghare djaai ke. Bakie Parmeswar hamke dekhaais hai kie hamke na tjaahie koi ke haraam maane ke. ²⁹Ohie se ham biena koetjh sotje toerante tor paas ailie. Aur ab ham maangiela djaane kie toe kaahe ke hamme bolwaille hai.”

³⁰Tab Kornelias bolies: „Tjaar rodj bhail hai kie ham tien badje sandjha ke aapan ghar me praatna karat rahielie. Bas ekgo aadmie oeddjar tjamkat kapra me hamaar aage khara hoi gail. ³¹Oe hamse bolies: ‘Kornelias, Parmeswar tor praatna soen leis hai. Aur oke bahoet parsand howe hai kie toe gariieb log ke bhalaai kare hai. ³²Toe koi ke Jopa sahar pathaaikie ekgo Siemon naam ke aadmie ke bolwaaie le. Oe bhie Petras bolaawal dja hai. Oe iesaait samoendar ke kienaare ekgo tjamaar Siemon ke ghare rahe hai.’ ³³Ohie khaatien ham toerante toke bolwailie. Bahoet barhia hai kie toe aile. Ab hamlog hia ekattha baatie aur Parmeswar hamlogke saath bhie hai. Hamlog maangiela soene kie oe tose ka bolies hai hamlogke bataawe ke.”

**Petras ke bhaasjan
Kornelias ke ghare**

³⁴Tab Petras bataawe lagal kie: „Ab ham dekhiela kie Parmeswar ke aakhie me sab koi sattje ke ekke hai. ³⁵Oe sabke apanaawe hai dje okar aadar kare hai aur okar hiettjha poera kare hai, tjaahe oe djaun djaat ke hoi. ³⁶Toelog djaane hai kie Parmeswar Israel ke djaat ke kaun khoes khabar djanaais hai. Oe to oesabke bataais hai kie oelog Jiesoe Kriest dwaara ose ek hoi sake hai. Aur ehie Jiesoe sab djaat ke Prabhoe hai. ³⁷Toelog soenle rahiele kie djab se Johaanas dopoe aur partjaar kare lagal Gaalielea diehaat aur Israel des bhar me ka bhail hai.

³⁸Oe tem me Parmeswar Naasaaret sahar ke Jiesoe par Pawietr Aatma barsaais aur oke saktie se bhar deis. Oe okare saath raha. Tab Jiesoe tjaaro alang bhalaai karat raha aur djekar oeppar saitaan raha, oe oesabke attjha kar dewat raha. ³⁹Hamlog aapan aakhie se dekhlie kie oe Israel des aur Jeroesaalem sahar me kaun bhala kaam karies. Bas ekare baad oesab oke ek kroes par tangwaaikie maar dhaaries.

^{40,41}Bakie tiesara rodj Parmeswar oke djie oethaais aur oe hamlogke dekhaail. Okar djie oethe ke baad hamlog okare saath khailie pielie. Sab djanta oke na dekhies, khaalie hamlog. Oe to pahiele hamlogke tjoenies raha okar gawaahian howe ke. ⁴²Aur ab oe hamlogke hoekoem deis hai Israel djanta khaatien okare biese me partjaar kare ke aur bataawe ke kie Parmeswar ohieke djadj ghat baithaais hai sab djienda aur maral logan ke oeppar faisala kare ke. ⁴³Parmeswar ke sab pahiele ke sanesian bhie bataais raha kie dje okare me bieswaas kare hai, oe okar naam se paap ke tjhama paaiiga.”

**Kaise Pawietr Aatma bhie
doesar djaat par aail**

⁴⁴Djaise Petras batiaite raha, oisane Pawietr Aatma sab soene waalan ke oeppar aail.

⁴⁵Djaun Israel ke bieswaasie bhaai log Petras sanghe Jopa se aail raha, oelog bahoet atjambho hoi gail kie Pawietr Aatma doesar djaat par bhie aail. ⁴⁶Oelog soenies kie Kornelias ke ghar bhar Pawietr

Aatma dwaara har ek bhaasa me Parmeswar ke baraaai kare hai.

⁴⁷Tab Petras bolies kie: „Dekh, djaise hamlogke oeppar Pawietr Aatma aail, aisahie ehoelog par aail hai. Ohie se ab hamlogke tjaahie ielogke bhie paanie se dopoe kare ke. Koetjh na oesabke roke hai.”

⁴⁸Tab oe hoekoem deis oelogke Jiesoe Kriest ke naam me dopoe kare ke. Aur djab sab kaam don hoi gail raha, tab oesab Petras aur okar saathie log se poetjhies ekaat rodj oelogke saath rahe ke.

Kaise Petras apane ke Jeroesaalem me batjaawe hai

11 Joedea diehaat me pathaawal waalan aur bieswaasie bhaai log soenies kie koetjh doesar djaat log bhie Parmeswar ke baat apana leis hai. ²Tab djab Petras Jeroesaalem me lautke aail, tab hoewa ke bieswaasie log oke bahoet baat bolies. ³Oelog bolies kie: „Toe ek aadmie ke ghare gaile djaun ke hakiekat na bhail hai aur oelogke sanghe bhie khaile piele.”

⁴Bakie Petras sab baat soeroe se samdjhaawe lagal. ⁵Oe bolies: „Ham Jopa sahar me praatna karat rahielie. Tab hamme koetjh djaise barka tjaddar dekhaail. Koi oke tjaaro kona pakarke aasmaan me se oetaaries. Tab tjaddar aaikie hamaar aage roekal. ⁶Aur djab ham khoeb thiek se taklie, tab dekhlie tjaargorwa, djangalie djanaawar, saap-godjar aur tjierai oman hai.

⁷Tab ham ek aawaadj soenlie. Koi hamse bolies kie: ‘Petras oeth, eke toe maarke kha!’ ⁸Tab ham bollie:

‘Djie na, Prabhoe, ham kabhie koetjh na khailie djaun haraam kie to na safa hai.’ ⁹Tab oeppar se aawaadj phien se soenaail kie: ‘Djaun Parmeswar safa maane hai, oke toe na nahakariehe!’ ¹⁰Oisahie tien dafe bhail, tab sab oeppar oetha lewal gail.

¹¹Bas thora der baad tien aadmie oe ghar lage pahoetjal djaaha hamlog rahat rahielie. Oelogke ekgo Kornelias naam ke aadmie Sesaarea sahar me se hamaar lage pathaais raha. ¹²Tab Pawietr Aatma hamse bolies kie: ‘Toe biena koetjh sotje oelogke saath dja.’ Ie tjhaugo Jopa sahar ke bhaai hamaar saath gail Sesaarea sahar aur hoewa par Kornelias aur hamlogse bheth bhail.

¹³Tab Kornelias bataais oe kaise aapan ghar me ekgo parie ke dekhies raha. Aur parie bolies raha kie: ‘Koi ke Jopa pathaai de aur ekgo Siemon Petras naam ke aadmie ke bola laaw. ¹⁴Oe bataaiga kaise toe, tor ghar bhar aur saathie log paap me se batj djaai sakiega.’

¹⁵Tab djab ham thora der oesabse Prabhoe ke biese me batiailie rahielie, bas Pawietr Aatma Kornelias log par aail djaise soeroe me hamahoelog par. ¹⁶Tab hamme toerante Prabhoe ke baat jaad bhail kie: ‘Johaanas paanie se dopoe karat raha, bakie toelog Pawietr Aatma se dopoe hoihe.’ ¹⁷Aur djab oelog Prabhoe Jiesoe Kriest me bieswaas kare lagal, tab Parmeswar ohoelogke ohie saktie deis djaun oe hamlogke deis raha. Tab ab toelog sotj kie ham ke baatie Parmeswar ke roke waala?’ ¹⁸Ie sab baat soenke Jeroesaalem ke bieswaasie

log soen hoi gail. Oesab Parmeswar ke aadar kare lagal aur bolies kie: „Bhaai log, Parmeswar doesar djaat log ke bhie mauka deis hai paap pastaaike sattja djiewan soeroe kare ke.”

Antiokia sahar ke bieswaasie log

¹⁹Djaun tem par Stefaanas maraai gail raha, oe same se bieswaasie log bahoet sataawal gail. Oesab iedhar oedhar bhaagke, Feniesia aur Siepras des aur Antiokia sahar talak pahoetj gail. Hoewa par oesab khoes khabar partjaar kare lagal, bakie khaalie Israel djaatie khaatien. ²⁰Oelog me ekaatgo Siepras aur Sierene des ke raha. Djab oesab Antiokia sahar me aaieke pahoetjal tab bhie Griek djaatie log se khoes khabar Prabhoe Jiesoe ke biese me bataais. ²¹Parmeswar ke saktie oelog par raha, ohie se dher Griek log Prabhoe me bieswaas kare lagal aur aapan paap pastaaike okar rasta par tjale lagal. ²²Ie sab baat Jeroesaalem ke bieswaasie logan ke kaane talak pahoetj gail. Tab oelog Baarnaabaas ke Antiokia sahar pathaais.

²³Djab oe hoewa pahoetjal aur dekhies kie Parmeswar oesabke ketana bhalaai kare hai, tab oe bahoet khoesie bhail aur naawa bieswaasie log se bolies kie: „Aapan diel bhar se Parmeswar se ek rahoe.” ²⁴Oe ek bahoet barhia aadmie raha aur bieswaas aur Pawietr Aatma se bharal raha. Okar aawe ke baad auro manai log Prabhoe me bieswaas kare lagal.

²⁵Tab hoewa se oe Taarsas sahar gail Saulas ke khodje. ²⁶Aur djab oke paais, tab oe okare sanghe Antiokia lautke gail. Hoewa par bieswaasie log ek baries bhar oelogke barhia se sewa karat raha. Aur doeno mielke dher manai ke siekhaawat raha. Antiokia sahar me Jiesoe ke tjela log ke pahieladafe „iesaaai” bolaawal gail.^e

²⁷Oe same ekaatgo Parmeswar ke sanesian Jeroesaalem se Antiokia me aail. ²⁸Oelog sanghe ekgo Agaabas naam ke aadmie raha. Pawietr Aatma dwaara oe bataais kie: „Doenia par sagaro akaal pariega.” Tab koetjh tem baad, djab Klaudias naam ke maahaaraadja raadj tjalaawat raha, tab aisahie bhail. ²⁹Agaabas ke sanesa soenke Antiokia ke bieswaasie log sallaah karies Joedea diehaat ke bhaai-bahien log ke madat kare ke. Dje ke djaun raha, oe dei sakat raha. ³⁰Djaise oesab sallaah karies raha, aisane bhail. Tab sab paisa ekattha karke oelog Saulas aur Baarnaabaas ke deis Joedea diehaat ledjaai khaatien. Aur djab hoewa par pahoetjal, tab oe doeno paisa bieswaasie log ke barkwan ke dei deis.

Jaakobas aur Petras ke doekh

12 Oe same par raadja Herodes hoekoem deis koetjh iesaai samaadj waalan ke sataawe ke. ²Oe Johaanas ke bhaai Jaakobas ke moerie talwaar se katwaai deis. ³Aur djab oe dekhies kie ie kaam Israel ke barkwan

^e 11:26 'Iesaai' ke matlab 'Jiesoe waala' hai.

ke bahoet attjha lage hai, tab oe Petras ke bhie pakarwaai leis. Ie Paasan ke tiewhaar ke tem me bhail. ⁴Oe maangat raha tiewhaar ke baad Petras ke djanta ke aage laawe okare biese me faisala kare khaatien. Ohie se oe oke djahal me kar deis aur sora soerdjaatie okar rakhwaala karat raha. Ie sora tjaar bhaag me baatal raha. ⁵Aisane Petras djahal me raha, aur iesaai samaadj logan okar khaat Parmeswar se praatna karat raha.

**Kaise Parmeswar ke parie
Petras ke batjaawe hai**

⁶Tab djaun rodj Petras raadja ke aage laawal djaat, okar ek raat pahiele oe doei soerdjaatie ke bietj me soetal raha. Oe ketie se oe doeno ke sanghe baanhal raha, aur dwaarie par bhie soerdjaatie rakhwaala karat raha. ⁷Bas Parmeswar ke ekgo parie djahal me aaike Petras lage khara bhail aur kothrie me djotie aail. Tab oe Petras ke padjarie me thelke bolies: „Petras, haalie se oeth!” Aur djab oe khara bhail, tab toerante ketie okar haath par se gier gail. ⁸Tab parie bolies: „Aapan tjamotie lagaaw aur djoeta pahien.” Ie sab djab hoi gail, tab bolies: „Aapan djhoel orh le aur hamaar saathe tjal.”

⁹Petras okar paatjhe tjalar aur etana bhie na djaanat raha kie satj hai kie na. Oe sotjat raha kie oe sapana dekhe hai. ¹⁰Oelog pahila soerdjaatie log lage se paas bhail aur doesara waalan lage se bhie. Tab oesab djahal ke loha ke kamaarie lage pahoetjal. Bas kamaarie apane se khoel gail. Tab

djab bahare aaike oesab koetjh doer tjalar, tab parie alop hoi gail.

¹¹Tab Petras ke jaad bhail aur oe apane me sotjies kie: „Ab ham djaan gailie kie Parmeswar aapan parie ke pathaais hai hamme raadja Herodes aur Israel ke barkwan ke haath me se batjaawe khaatien.” ¹²Ie sab tjiedj thiek se sotj-bietjaar karke oe Johaanas ke maai ke ghare gail. Ie Johaanas ke doesara naam Markas raha. Hoewa dher iesaai ekattha raha bientie kare khaatien. ¹³Tab djab Petras kamaarie par khoet-khoetaais, tab ekgo Rode naam ke naukaraanie aail dekhe kie ke hai. ¹⁴Bas Petras ke aawaadj pahietjaanke oe khoesiaalie ke maare bhoelaa gail kamaarie khole aur dhaurke gail bataawe kie: „Petras dwaar par khara hai!” ¹⁵Tab ekwan bolies: „Hat oedhar, tor moer na thiek hai.” Bakie Rode bolies: „Aaw tjalar dekh, ie satj hai.” Tab ekwan bolies: „Saaait okar aatma kie to parie hoi.”

¹⁶Abbe Petras khoet-khoetaite raha. Tab djab oesab kamaarie kholies, tab dekhies kie sattje ke ohie hai. Aur sab koi ghabaraai gail. ¹⁷Tab oe sabke haath se sankiaais tjoep howe ke aur bataawe lagal Parmeswar kaise oke djahal me se niekarwaais hai. Djab oe bataai tjoekal, tab bolies kie: „Ie sab baat Jaakobas aur doesar bieswaasie bhaai log ke bhie djanaai deihe.” Tab oe hoewa se kahie ante gail.

¹⁸Biehaan bhaile soerdjaatie ke bietj me bahoet haltjal bhail. Oesab khaalie sotjat raha kie Petras se ka bhail hoi. ¹⁹Herodes oke bhie khodjwaais, bakie djab na paais

tab soerdjaatie log ke pakarwaais marwaai dhaare khaatien. Baad me Petras Joedea diehaat tjhorke Sesaarea sahar gail aur hoewa par koetjh dien talak rahie gail.

Herodes ke maut

²⁰Herodes Tieras aur Siedon sahar ke manai log ke oeppar bahoet goessaail raha. Bakie oelogke raadja ke des ke daana-paanie bahoet djaroerat raha. Ohie se oesab ek man hoike okar paas gail. Oelog okar mantrie Blastas ke apane alang kar leis aur okar sahaaita se raadja se maafie maangies. ²¹Tab baithak lagaawe waala dien par raadja pausaal pahienke aur aapan gaddie par baithke bhaasjan deis. ²²Tab okar aawaadj soenke djanta log khoesie se tjiellaaie bolies kie: „Ie na iensaan ke aawaadj hai, bakie ek bhagwaan ke!” ²³Bas toerante Prabhoe ke ekgo parie raadja ke ek kharaab kierwa ke bemaarie deis, aur oe mar gail. Oe to Parmeswar ke aadar na karies raha.

²⁴Etane me Prabhoe ke baat sagaro phailat gail. ²⁵Oe same par Baarnaabaas aur Saulas aapan kaam poera karke Jeroesaalem se phien Antiokia sahar laut gail. Aur oesab Johaanas Markas ke legail.

Baarnaabaas aur Saulas ke bolaawa

13 Antiokia sahar ke iesaai ke samaadj me ekaatgo bhaai Parmeswar ke sanesian raha aur ekaatgo partjaarie log. Baarnaabaas, Siemeon djaun bhie „Kariewa” bolaawal djaat raha, Sierene des ke Loesias, Manaain djaun raadja Herodes ke sanghe posaail raha,

aur Saulas partjaar karat raha.

²Tab djaise oesab mielke ek rodj bhoekha raha aur Parmeswar ke poedjat raha, tab Pawietr Aatma oelogse bolies kie: „Baarnaabaas aur Saulas ke alag kar de djeme oesab hamaar khaatien kaam kar sake.” ³Tab oesab abbe bhoekha rahieke praatna karke oe doeno par haath rakhies aur oesabke djaain deis.

Baarnaabaas aur Saulas ke partjaar Siepras des me

⁴Aisane oesab Pawietr Aatma dwaara pathaawal gail. Pahiele Seloesia sahar gail, tab hoewa se djahaadj par Siepras des gail. ⁵Tab djab Salaames sahar me pahoetjal, tab hoewa ke Israel logan ke partjaar ke ghar me oelog Parmeswar ke baat soenaais. Aur oelogke saathe Johaanas Markas raha sab rakam kaam me haath lagaawe khaatien. ⁶Aisane des bhar me oelog partjaar karat Paafos sahar pahoetjal. Hoewa par oelogse ek djaadoegar se bheth bhail. Oe Israel ke aadmie raha Baarjiesoe naam ke. Oe apane ek Parmeswar ke sanesia ghat maanat raha. ⁷Oe Siepras des ke laat ke saathie log sanghe raha. Laat ek samadjhdaar aadmie raha. Okar naam Sergias Paulas raha. Oe Baarnaabaas aur Saulas ke apane lage bolwaais aur maangies Parmeswar ke sanesa soene. ⁸Djaadoegar ke naam Griek ke bhaasa me Eliemaas raha. Oe na maangat raha kie laat Parmeswar ke baat soene aur bahoet kausies karies oke roke ke.

⁹Tab Saulas, djaun ke bhie Paulas naam raha, oe Pawietr Aatma ke

saktie dwaara oke khoeb thiek se taakke bolies: ¹⁰ „Are, saitaan ke battja! Toe djhoeth aur tjalaakie se bharaal hai aur sab bhalaai ke doesman baate. Toe aapan kharaab tjaal na maange hai tjhore. Parmeswar ke bana-banaawal rasta kaahe ke biegaare hai? Dekhiehe tose ka hoi! ¹¹ Parmeswar toke aisan sadja dei kie toe koetjh dien khaat andha hoi djaihe aur tanko na dekh paihe.” Bas toerante djaadoegar ke andhiaar aur dhoe-dhoer dekhaai lagal aur oe khaalie iedhar oedhar haath lapkaaie towe kie koi oke samhaar lewe. ¹² Tab laat djab dekhies, tab bieswaas kare lagal. Aur Prabhoe ke siektjha okar man me baith gail.

Paulas ke partjaar Piesiedia des ke Antiokia sahar me

¹³ Tab Paulas aur okar saathie log djahaadj par Paafos se samoendar kaatke Perga sahar Pamfielia des me gail. Bakie hoewa se Johaanas Markas oelogeke tjhорke Jeroesaalem lautke gail.

¹⁴ Aur Paulas log Perga se tjalte Antiokia sahar Piesiedia des me pahoetjal. Tab sabat ke dien oesab hoewa ke Israel log ke partjaar ke ghar me gail aur baithal. ¹⁵ Tab djab barkwan Mosas ke kaanoen aur Parmeswar ke doesar sanesian ke poestak me se parh tjoekal, tab Paulas aur okar saathie se poetjhwais kie: „Bhaai log, toeloge djanta se koetjh hiemmat dewe waala baat bol sakieho?”

¹⁶ Tab Paulas oethke aur haath se sankiaaie bolies: „Israel djaatie log aur sab doesar Parmeswar ke aadar

kare waalan, soeno. ¹⁷ Parmeswar Israel djaat ke baap-daada ke aapan djaat ghat tjoenies raha. Tab djab oesabke aulaad pardesie ghat Egypte des me rahat raha, tab oe oesabke barhaais aur aapan barka saktie se hoewa se niekaar legail. ¹⁸ Aur lagbhag tjaalies baries lek midaan me oe oelogeke sab tjaal-tjalan sahies. ¹⁹ Tab saatgo Kaanaan des ke djaat ke naas karke oe Israel djaatie ke oesabke des deis.

²⁰ Ekare baad tjaar sau patjaas baries bietal. Oe tem me Parmeswar djadj log ke baithaais oesabke tjalaawe khaatien. Aisane raha Parmeswar ke sanesia Saamoewel ke same talak. ²¹ Tab oesab ek raadja maangies. Aur Parmeswar Benjaamen ke koel me se Kes ke betwa Saul ke tjaalies baries khaatien raadja banaais. ²² Tab Saul ke hataaie oe Jesai ke betwa Daawied ke raadja banaais. Okare biese me oe bolies kie: ‘Daawied hamaar man laaik aadmie hai. Oe hamaar sab hoekoem poera kariega.’

Paulas ke sanesia Antiokia ke Israel log khaatien

²³ Aur ab Parmeswar Daawied ke aulaad me se ek batjaawe Waala pathaais, djaise oe Israel djaatie ke waada karies raha. Aur ie Jiesoe hai. ²⁴ Okar kaam soeroe howe se pahiele Johaanas dopoe kare waala sab Israel djaat se bolies raha kie: ‘Aapan kharaab tjalaawa tjhor de, ek naawa djiewan soeroe kar, aur bhie apane ke dopoe karwaaw.’ ²⁵ Aur djab Johaanas ke partjaar ke kaam poera hoi nagtjaail, tab oe

bolies kie: ‘Soen, toelog sotje hai kie ham Kriest baatie, bakie aise na hai. Oe hamare baad aaiga. Oe etana maahaan hai kie ham okar djoeta oetaare laaik na baatie.’

²⁶Bhaai log, toelog djaun Aabraaham ke aulaad hai, aur ekwan djaun bhie Parmeswar ke aadar kare hai, soeno! Ie batjaawe waala sanesa hamlog khaatien hai. ²⁷Parmeswar ke sanesian liekhies raha kie manai logan batjaawe Waala ke na apanaaiga. Ie baat har ek sabbat ke dien par Israel ke partjaar ke ghar me parha hai. Aur djab Jeroesaalem ke manai log aur barkwan Jiesoe ke na maangat raha, tab oesab ie baat poera karies. ²⁸Aur tjaathe oelog okare me ekko kasoer na paais, tabbo oesab Pielaatas se poetjhies oke marwaai dhaare ke. ²⁹Aur djab oesab Parmeswar ke sanesian ke sab agwe ke liekhal baat poera karies raha, tab okar ekaat sanghatian oke kroes par se oetaar leis aur ek kabar me dhar deis.

³⁰Bakie Parmeswar oke djie oethaais hai. ³¹Ekare baad oe apane ke tjaalies rodj dher dafe aapan saathie ke dekhaais, djaun okar sanghe Gaalielea diehaat se Jeroesaalem sahar gail raha. Aur ab ohielog Israel ke djaatie se okare biese me gawaahie dewe hai. ^{32,33}Aur hamlog toelogle koes khabar djanaailla kie Parmeswar aapan waada hamlogke baap-daada khaatien Jiesoe ke djie oethaawe dwaara hamlog khaat poera karies hai. Djaise okar gaana ke poestak ke doesara gaana me liekhal hai kie:

‘Toe hamaar Beta baate. Aadj ham sab koi ke djanaailla kie ham tor Baap baatie.’

³⁴Parmeswar Jiesoe ke djie oethaais hai okar dehie ke kabhie na saran dewe khaatien. Oe bolies raha:

‘Djaun pawietr tjiedj ham Daawied ke waada karlie hai, oe ham djaroer toelogle debe.’

³⁵Aur oe ek doesar gaana me liekhwaais hai kie:

‘Toe aapan pawietr Kamkarta ke dehie na saran deihe.’

³⁶Daawied aapan tem me Parmeswar ke bietjaar poera karies. Tab oe mar gail aur okar mattie okar baap-daada lage paral. Okar dehie sar gail hai. ³⁷Bakie Parmeswar Jiesoe ke djie oethaais, aur okar dehie na saran deis.

³⁸Bhaai log, toelogle tjaahie djaane ke kie hamlog okar dwaara paap ke tjhama ke biese me partjaar kariela. ³⁹Mosas ke kaanoen par tjale ke dwaara koi na paap me se batj sake hai. Bakie ab dje Jiesoe me bieswaas kariega, oe okar dwaara tjhoetkaara paaiga. ⁴⁰Ohie se batjaaike rahiehe kie tose na howe djaise Parmeswar ke ek sanesia liekhies hai:

⁴¹‘Are, Parmeswar ke nahakaare waalan, toelog tjakkariaaie bhaag djaihe! Djaun kaam Parmeswar toelogle tem me kariega, tjaathe koi toelogle djetana samdjhaai, tabbo toelog na mangiehe bieswaas kare.’ ”

⁴²Tab djab Paulas aur Baarnaabaas partjaar ke ghar me se tjai gail, tab howe ke manai log

oesabse poetjhies kie: „Aane waala sabat ke dien par toelog phien se lautke aihe auro baat bataawe khaatien.” ⁴³Dher Israel djaatie log aur doesar djaat ke Parmeswar ke aadar kare waalan Paulas aur Baarnaabaas ke saath tjalat djaat raha. Djaite me oe doeno oelogse batiaais aur tieha deis Parmeswar ke bhalaai par bharosa karte rahe ke.

⁴⁴Tab ekwa sabat ke dien par sahar bhar aail Parmeswar ke sanesa soene khaatien. ⁴⁵Bakie Israel ke djaatie djhoend dekhke Paulas aur Baarnaabaas ke djaran kare lagal aur abdjas lagaaike Paulas ke baat nahakaaries. ⁴⁶Tab oe doeno bolies: „Hamlogke tjaahat raha pahiele Parmeswar ke baat Israel log se bataawe ke. Bakie toelog nahakaar deile aur dekhaile kie toelog sada khaatien Parmeswar sanghe rahe laaik ke na baate. Ohie khaatien ab hamlog doesar djaatie lage djaabe. ⁴⁷Prabhoe hamlogke hoekoem deis hai kie:

‘Ham toelogke tjoenlie hai sab djaatie ke djotie dewe ke, aur doenia ke kona talak iensaan ke batjaawe khaatien.’ ”

⁴⁸Bas ie sab baat soenke doesar djaatie partjaar ke ghar me bahoet khoesie bhail aur bolies kie: „Prabhoe ke baat etana biesaal hai!” Aur djaun log ke diel Parmeswar tajaar karies raha sada ke lieje okar sanghe aapan djiewan bietaawe ke, oelog bieswaas kare lagal. ⁴⁹Aur Prabhoe ke baat oe diehaat me tjaaro alang phail gail.

⁵⁰Bakie Antiokia sahar ke Israel log hoewa ke Parmeswar ke aadar

kare waala bara ghar ke aurat logan aur doesar oetja dardja waalan ke Paulas aur Baarnaabaas ke biese me bahakaawe lagal. Tab oesab mielke oe doeno ke bahoet sataawe lagal aur aapan sahar ke aas-paas se bhagaai deis. ⁵¹Bas oe doeno aapan gor ke dhoer djaarke hoewa se Iekoniam sahar gail. ⁵²Aur Antiokia ke bieswaasie log khoesiaalie aur Pawietr Aatma se bhar gail.

Iekoniam sahar me

14 Djab Paulas aur Baarnaabaas Iekoniam sahar pahoetjal, tab hoewa bhail djaise Antiokia sahar me bhail raha. Oelog partjaar ke ghar me djaaike aisan baat batiaais kie bahoet Israel djaat aur bhie dher Griek waalan Prabhoe me bieswaas kare lagal. ²Bakie koetjh Israel log na maangat raha soene. Oelog doesar djaat ke bahakaaike bieswaasie bhaai ke biese me khaalie kharaab baat bolies. ³Tabbo Paulas aur Baarnaabaas koetjh same khaat hoewa rahat raha. Prabhoe par bharosa karke oelog be-dar se batiaat raha. Aur Prabhoe aapan bhalaai dekhaawe khaatien oesabse ek se ek barka kaam karwaais. Aisane dekhaail kie oelogke partjaar satj hai. ⁴Bakie sahar ke manai bat gail. Koi koi hoewa ke Israel log ke kait raha, aur koetjh Paulas log ke.

⁵Tab Israel djaat aur oelogke saamiel waalan aapan barkwan ke saath ekattha hoike sallaah karies pathaawal waalan par ieta bahaaike oesabke maar dhaare ke.

⁶Bakie Paulas log ke ie kharaab bietjaar ke sanes miel gail. Tab oesab Liekaonia des me se Liestra aur Derbe sahar aur hoewa ke aaspaas me bhaag gail. ⁷Aur hoewa par oelog Parmeswar ke khoes khabar bhie partjaar karies.

Liestra sahar me

⁸Liestra me ek aadmie paidaais se loendj raha. Okar gor me taagat na raha. ⁹Tab djab oe Paulas ke partjaar soenies, tab Paulas oke khoeb thiek se taakies aur dekhies kie oke bieswaas hai attjha howe khaatien. ¹⁰Tab oe djor se bolies: „Toe oethke aapan gor par khara hoi dja.” ¹¹Bas aadmie oethke khara bhail aur tjale lagal. Tab djab Liestra ke manai dekhies, tab oesab aapan bhaasa me bole lagal kie: „Dewta iensaan ke roep me hamlogke paas aail hai!” ¹²Aur oelog Baarnaabaas ke Sois dewta aur Paulas ke Hermes dewta ke naam deis. Paulas sab baat-tjiet karat raha, ohie se oesab oke Hermes dewta bolaawat raha.

¹³Sahar ke bahare Sois dewta ke mahal raha. Hoewa ke poedjaarie ekaatgo boel ke maala pahienaaie aur legail sahar. Oe maangat raha djanta ke saath pathaawal waalan khaatien baliedaan tjaharaawe.

¹⁴Bakie djab Baarnaabaas aur Paulas soenies, tab goessa ke maare aapan kapra tjier dhaaries.^f Aur manai ke djhoend lage dhaurke tjiellaaie bolies: „Are, bhaai log! Toelog ka dja hai kare?” ¹⁵Hamlog

toelogke ner iensaan baatie, aur hamlogke otana saktie na hai. Hamlog ailie hai toelogse bataawe khaatien kie: ‘Aisan be-kaamiel tjalaawa tjhorke djienda Parmeswar ke baat soen. Oe aasmaan, dhartie, samoendar, aur eman sab tjiedj banaais hai. ¹⁶Bietal same oe doenia ke djaatie ke aapan man waala karan deis. ¹⁷Tabbo oe oesabke bhalaai karies. Oe paanie barsaaie aur barhia tem deike dher anaadj aur phal djamaais toelogke khoesie kare khaatien.’” ¹⁸Bakie Paulas tjaathe oelogke etana samdjhaais, tabbo djhoend maangat raha oelogke khaatien boel tjaharaawe.

¹⁹Bas etane me Antiokia aur Iekoniam sahar ke Israel log aail aur Liestra ke djanta se pathaawal waalan ke biese me kharaab baat bataais. Bas oesab Paulas ke ieta se bahaaie maarke sahar ke baahar hietj legail. Oelog sotjat raha kie oe mar gail hai. ²⁰Bakie djab Liestra ke bieswaasie log djaaie oke gher leis, tab oe oethke khara bhail aur phien sahar me gail. Biehaan bhaile oe Baarnaabaas ke saath Derbe sahar gail.

Pathaawal waalan ke lautana Antiokia sahar Sieria des me

²¹Derbe sahar me oesab khoes khabar bataais, aur hoewa par dher manai Prabhoe ke tjela bhail. Tab oesab phien Liestra, Iekoniam aur Antiokia sahar lautke gail. ²²Ie tieno sahar me oesab bieswaasie

^f 14:14 Israel log ke nem raha doekh kie to goessa ke maare aapan kapra gatai lage ekaat doi talak tjier dhaare ke.

log ke hiemmat deis aapan bharosa Prabhoe par pakarle rahe ke. Oelogse bhie bataais kie: „Soen, Parmeswar ke raadj ke soekh miele se pahiele hamlogke bahoet moesiebat sahe ke parie.” ²³Aur har ek sahar ke iesaai samaadj me oelog barkwan ke baithaais. Tab baad me oelog bhoekha rahieke praatna karke oesabke Prabhoe ke oeppar saup deis. Oelog to okare me bieswaas karat raha.

²⁴Tab oesab Piesiedia dharke Pamfielia des me pahoetjal. ²⁵Aur Perga sahar me bhie khoes khabar bataaike oesab aur aage gail Ataalia sahar.

²⁶Hoewa se oesab phien djahaadj par gail Antiokia sahar Sieria des me djaai ke. Ie sahar me oelog partjaar ke kaam khaatien Parmeswar ke bhalaai par saup dewal gail raha. Aur oelog ie kaam poera kar tjoekal raha. ²⁷Ohie se oelog hoewa ke iesaai samaadj waalan ke ekattha bolaike bataais kie Parmeswar oelogke dwaara kaun kaam karwaais hai. Aur kaise oe bhie doesar djaat khaatien rasta khol deis hai Jiesoe me bieswaas kare ke. ²⁸Tab oelog auro dien khaatien Antiokia ke bieswaasie ke saathe rahat raha.

**Mosas ke kaanoen aur
doesar djaatie ke iesaai**

15 Tab ek dien ekaat Israel ke iesaai log Joedea diehaat se Antiokia sahar gail. Oelog Sieria des aur hoewa ke doesar djaat ke bieswaasie bhaai se partjaar kare lagal kie: „Djab toelogke hakiekat na hoi djaise Mosas ke kaanoen me

liekhal hai, tab toelog na batj sake hai.”

²Bakie Paulas aur Baarnaabaas ek na raha aur oesab me djhagara bhail. Tab Antiokia ke iesaai log oe doeno ke aur ekaatgo doesar bieswaasie ke Jeroesaalem pathaais ie baat ke biese me hoewa ke pathaawal waalan aur iesaai ke barkwan se baat-tjiet kare khaatien. ³Tab Antiokia ke bhaai-bahien oesabke bieda kar deis. Jeroesaalem pahoetje se pahiele oesab Feniesia aur Saamaaria des ke bieswaasie log se bataais kie doesar djaat bhie aapan paap pastaaie Prabhoe me bieswaas kare lagal hai. Tab sab koi bahoet khoesie bhail.

⁴Tab djab oesab Jeroesaalem pahoetjal, tab iesaai ke samaadj log aur oelogke barkwan aur bhie Prabhoe ke pathaawal waalan oesabke prem se bhiettar leis. Tab Paulas log bataawe lagal kie Parmeswar doesar des me oesabke dwaara kaun kaam karwaais hai. ⁵Bakie samaadj me ekaat bieswaasie log Fariesie raha. Aur oesab bole lagal kie: „Doesar djaatie ke iesaai ke tjaahie apane ke bhie hakiekat karwaawe ke aur Mosas ke kaanoen pakarle rahe ke.”

⁶Tab pathaawal waalan aur barkwan ekattha hoike ie hoekoem ke biese me baat-tjiet kare lagal. ⁷Tab djab oesab me ekta na raha, tab Petras khara bhail aur bolies: „Bhaai log, toelog djaane hai kie Parmeswar soeroe se hamme tjoenke sallaah karies kie doesar djaatie hamare dwaara khoes khabar soenke okare me bieswaas kare lagie. ^{8,9}Oe har ek iensaan ke diel djaane hai. Okar

aakhie ke saamne Israel aur doesar djaat ke bieswaasie ekahie hai. Ohie se oe aapan Pawietr Aatma ke ohoelogke deis hai aur oesabke diel bieswaas dwaara bhie safa karies hai. ¹⁰Tab toelog kaahe ke oke adjmaawe hai doesar djaat ke iesaai ke aisan bodjha oethwaawe ke dwaara? Hamlogke baap-daada aur hamlog to apane ie kaanoen ke bodjha na oethaai paawat rahielie. ¹¹Hamlog bieswaas kariela kie oelog aur hamlog khaalie Jiesoe Kriest ke bhalaai dwaara batj djaabe.”

¹²Bas barkwan tjoepaai gail aur soene lagal kaise Baarnaabaas aur Paulas bataawe hai kie Parmeswar oelogke dwaara dher barka aur atjambho kaam doesar djaat ke bietj me karwaais hai.

¹³Tab djab oesab batiaai tjoekal, tab Jaakobas bolies ke: „Bhaai log, ab hamaar baat soeno. ¹⁴Siemeon samdjhaais raha Parmeswar kaise soeroe se maangies sab doesar djaatie me se ek djaatie banaawe okar naam par tjale khaatien.

¹⁵Aisane okar pahiele ke sanesian bhie liekhies raha:

¹⁶‘Prabhoe bole hai kie:

Ekare baad ham lautke aabe aur Daawied ke biegaral ghar phien se banaabe. Aur bhie djaun oman oekharke gieral hai, ham oke oethaaike thara karab,

¹⁷ djeme sab doesar djaatie hamke khodje. Tab ham oesabke apanaaike aapan naam debe.

¹⁸ Ham ie bietjaar soeroe se djaanat rahielie aur ham bhie poera karab.’

¹⁹Ohie khaatien hamlogke na tjaahie doesar djaatie ke bieswaasie ke sotj me daar dewe ke. ²⁰Bakie hamlogke tjaahie ek tjetthie liekhke oesabke djanaawe ke kaun tjiedj mienaahie hai. Naklie bhagwaan ke khaaik safa na hai, ohie se na khaai ke tjaahie. Oesabke na tjaahie tjhatjhoendar ke kaam kare ke. Auro khoen waala gos aur khoen bhie mienaahie hai.^g ²¹Dher dien se Israel ke djaatie har ek sahar me Mosas ke liekhal baat partjaar kare hai. Aapan partjaar ke ghar me sabbat ke dien par oesab okar kaanoen parhaawe hai.”

Doesar djaat ke iesaai khaatien tjetthie

²²Tab pathaawal waalan aur Jeroesaalem ke iesaai samaadj ke barkwan hoewa ke bieswaasie bhaai log ke sanghe sallaah karies oesabke bietj me se koetjh aadmie log Paulas aur Baarnaabaas ke saathe Antiokia sahar Sieria des me pathaawe ke. Oesab Joedaas aur Sielaas ke tjoenies. Joedaas ke naam bhie Baarsaabaas raha. Oe doeno bieswaasie ke saamne barka naam ke aadmie raha.

²³Oesab ie tjaaro ke haathe ek tjetthie pathwaais. Eman liekhal raha:

Hamlog Prabhoe ke pathaawal waalan aur Jeroesaalem ke

g 15:20 Sab khoen me djiewan hai, ohie se Noah ke tem se doenia bhar ke djaatie ke mienaahie hai khoen khaai ke.

iesaa ke barkwan baatie aur ie tjiethie liekhiela aapan doesar djaat me ke bhaai log khaatien djaun Antiokia sahar me, aur Sieria aur Sieliesia des me rahe hai.

Pjaara bhaai log, toelog kaise baate?

²⁴Hamlog soenlie kie ie samaadj me se koetjh aadmie biena hamlogse koetjh bole toelogke paas ail. Oesab hakiekat ke hoekoem ke biese me toelogke tjienta me daar deis. ²⁵Ohie se hamlog ek moeh hoike doi aadmie ke tjoenke pathailie aapan pjaara bhaai Paulas aur Baarnaabaas ke sanghe.

²⁶Ie doeno hamlogke Prabhoe Jiesoe Kriest ke naam khaatien maangies aapan djaan dewe.

²⁷Aur hamlog Joedaas aur Sielaas ke bhie pathaai deilie hai. Oesab tjiethie ke baat bhie samdjhaaiga. ²⁸Hamlog aur Pawietr Aatma sallaah karlie toelogke doesar hoekoem na dewe ke. Khaalie djaun djarorie hai. ²⁹Naklie bhagwaan khaatien tjaharaawal khaaik na khaihe. Khoen waala gos aur khoen bhie na. Aur tjhatjoendar ke kaam na kariehe. Ie sab mienaahie hai aur thiek rahie djab toelog ie baat khiaal karte rahiehe. Attjha, barhia se rahiehe!

³⁰Tab Jeroesaalem ke bieswaasie Paulas aur Baarnaabaas, Joedaas aur Sielaas ke bieda kar deis. Aur djab oe tjaaro Antiokia sahar pahoetjal, tab sab bieswaasie logan ke ekattha bolaike aur

tjiethie deis. ³¹Aur djab oesab parhke soenaais, tab sab iesaaie tieha dewe waala baat se bahoet khoesie bhail. ³²Joedaas aur Sielaas Prabhoe ke sanesian bhie raha. Oe doeno Antiokia ke bhaai-bahien ke dher baat se hiemmat deike oesabke bieswaas barhaawat raha.

³³Tab djab oesab koetjh dien rahie gail raha, tab bieswaasie log oesabke lautaarke Jeroesaalem pathaai deis aur bolies: „Aapan pathaawe waalan se hamlogke naam se bol deihe kie: ‘Barhia se rahiehe.’ ” [³⁴Bakie Sielaas Antiokia me rahie gail.]

Kaise Paulas aur Baarnaabaas alag bhail

³⁵Paulas aur Baarnaabaas bhie Antiokia sahar me rahie gail aur dher doesar log sanghe Prabhoe ke baat partjaar karies. ³⁶Tab djab koetjh dien biet gail raha, tab Paulas Baarnaabaas se bolies: „Aaw, lautke tjalie aapan bhaai log ke paas har ek sahar me djaaha hamlog Prabhoe ke baat partjaar karlie rahielie. Tab hamlog dekh sakab kie oesab kaise hai.” ³⁷Tab oe bolies: „Attjha, tjalie dja, aur Johaanas Markas ke bhie ledja.” ³⁸Tab Paulas bolies: „Na, hamlog aisan aadmie ke na ledjaab. Pamfielia des me oe hamlogke tjhorke laut gail aur hamlogke sanghe aur aage kaam na karies hai.”

³⁹Bas oe doeno apane me takaraar karke etana doer hoi gail, kie Baarnaabaas Markas ke leike samoendar ke oepaar gail Siepras des. ⁴⁰Bakie Paulas Sielaas

ke tjoenies ledjaai khaatien. Tab Antiokia sahar ke bieswaasie bhaai log oke praatna me Parmeswar ke bhalaai par saup deis. ⁴¹Tab oe Sieria aur Sieliesia des gail hoewa ke iesaai samaadj log ke tieha dewe.

Tiemotias ke hakiekat

16 Tab Paulas Derbe aur Liestra sahar me aail. Liestra me ek Tiemotias naam ke bieswaasie naudjawaan rahat raha. Okar maai ek Israel djaatie ke iesaai raha. Bakie okar baap Griek djaat ke raha. ²Tiemotias ke tjaal-tjalan Liestra aur Iekoniam sahar ke iesaai bhaai-bahien ke bahoet attjha lagat raha. ³Paulas maangat raha oke aapan sanghe ledjaai. Bakie hoewa ke Israel logan djaanat raha kie okar baap ek Griek ke aadmie raha. Ohie se oe pahiele okar hakiekat karwaais.

⁴Tab oesab ie sahar se oe sahar gail. Aur bieswaasie log se bataais kie Prabhoe ke pathaawal waalan Jeroesaalem ke iesaai ke barkwan sanghe sallaah karies raha kaun tjiedj doesar djaat ke iesaai khaatien mienaahie hai. ⁵Aisane sab iesaai ke bieswaas barhat djaat raha aur dien par dien auro manai bieswaas kare lagal.

Paulas log Maasadonia diehaat me

⁶Tab Paulas aapan saathie sanghe Friegia aur Gaalaatsia diehaat me aur aage gail. Pawietr Aatma oesabke djanaai deis raha Aasia des me khoes khabar na partjaar kare

ke. ⁷Tab djab oesab Miesia diehaat me pahoetjal, tab Bietienia diehaat maangat raha djaai. Bakie Jiesoe ke Aatma oesabke phien na djaain deis.

⁸Tab oesab Miesia diehaat dharke gail Troas sahar talak samoendar ke kienaare. ⁹Oe raat me Prabhoe Paulas ke koetjh dekhaais. Oe ek Maasadonia diehaat ke aadmie thara dekhies. Aadmie ose bolies: „Ham tor gor gierela, aaw samoendar ke oepaar Maasadonia me hamlogke sahaaita kare khaatien.” ¹⁰Tab hamlog^h ohie laage kausies karlie Maasadonia diehaat djaai ke. Oe sapana dwaara hamlog samadjh gailie kie Parmeswar hamlogke bolwaais hoewa ke manai log se khoes khabar partjaar kare ke.

Fielepie sahar me

¹¹Tab hamlog djahaadj se Troas sahar se samoendar ke oepaar gailie aur Saamotraaka diehaat se paas hoi gailie. Biehaan bhaile hamlog aur aage Niaapoles sahar ke or gailie. ¹²Tab djab hamlog oe sahar me pahoetjlie, tab paidar Fielepie gailie. Oe sahar Maasadonia diehaat ke ie bhaag ke sab se kaamiel waala sahar hai. Roma djaat log oe sahar banaais raha, aur Roma ke kaanoen thiek se maanal dja hai. Hoewa par hamlog koetjh dien khaatien rahat rahielie.

¹³Tab sabat ke dien hamlog sahar me se nadie lage gailie. Hamlog sotjlie kie hoewa par ek Israel djaat ke praatna ke djagaha hoi. Tab oe djagaha par hamlog ekaat

h 16:10 Troas sahar me Loekaas oesab me bhie saamiel bhail.

saamiel aurat ke bhetailie aur baithke oesabse koetjh baat batailie.

¹⁴Oman ek Liedia naam ke aurat raha. Oe Tiaatiera sahar me tjatak lielaⁱ rang ke kapra betjat raha aur oe Israel ke Parmeswar ke barka maanat raha. Tab Prabhoe aisan karies kie oe aapan diel kholke Paulas ke partjaar par dhiaan kare lagal. ¹⁵Tab oe aapan ghar-paraanie sanghe dopoe bhail. Ekare baad oe hamlogse bolies: „Djab toelog dekhle kie ham sattje ke Prabhoe me bieswaas kariela, tab aaw hamaar ghar me rahoe.” Aur bahoet bole se hamlog gailie.

Agam-djaanie goelaam aurat

¹⁶Bas ek dien djab hamlog praatna ke djagaha gailie, tab ek kienal goelaam aurat ke bhetailie. Okar oeppar bhoet raha. Aurat okar dwaara djanta se aagam ke baat bataawat raha aur aisane aapan barkwan khaatien bahoet paisa kamaat raha. ¹⁷Oe hamlogke aur Paulas ke paatjhe tjale lagal aur tjiellaaike bolies: „Ie aadmie sab se maahaan Parmeswar ke kamkartan hai. Iesab djanaawe hai Parmeswar kaise maange hai iensaan ke aapan aane waala goessa me se batjaawe!”

¹⁸Aisane oe dher dien talak hamlogke paatjhe tjiellaat bolat djaat raha. Tab djab Paulas na sahie paais, tab oe bhoet se bolies: „Ham toke Jiesoe Kriest ke naam se hoekoem deila kie aurat par se hat dja.” Bas toerante saitaan okar oeppar se bhaag gail.

Fielepie sahar ke djahal me

¹⁹Tab djab goelaam aurat ke barkwan dekhies kie oesabke paisa ke rasta band hoi gail hai, tab oesab Paulas aur Sielaas ke ghietjke legail ekdam badjaar talak. Hoewa par sahar ke barkwan baithat raha.

²⁰Tab oesab barkwan ke aage doeno ke kasoer dewe lagal. Bolies: „Ie mardaana log hamlogke sahar me haltjal matjaawe hai. Oelogan Israel ke djaatie hai. ²¹Oesab aisan hoekoem siekhaawe hai djaun Roma ke djaatie khaatien mienaahie hai.” ²²Tab hoewa ke djaatie djoetke bhie doeno ke oeppar goessaail. Bas barkwan Paulas log ke kapra tjier-phaarke oetarwaais aur tjhatkoen se oesabke khoeb marwaais. ²³Tab oesabke djahal me daar deis. Aur bhie djahal ke rakhwaala ke hoekoem deis oesabke khoeb thiek se rakhaawe ke. ²⁴Ohie khaatien oe oesabke djahal ke sab se bhiettar kothrie me legail. Aur oesabke gor doi djabar lakarie ke bietj me taala kar deis.

²⁵Tab bietj raat me Paulas aur Sielaas Parmeswar se praatna karies aur giet gaais okar aadar kare khaatien. Aur sab djahalian soenat raha.

²⁶Bas atjakke me bhoeidol aail. Oe etana djabar-djas waala raha kie djahal ekdam se hiele lagal. Bas ohie laage sab kamaarie aur bhie djahalian ke ketie khoel gail. ²⁷Tab djahal ke rakhwaala djab

i 16:14 Pahiele koetjh kapra tjatak liela rang se rangal djaat raha aur oe kapra bahoet mahanga raha. Tjatak liela rang ek rakam djok se banaawal gail raha.

tjaukke djaagal, tab dekhies kie djahal ke kamaarie khoelal hai. Bas dar ke maare oe aapan talwaar niekaaske maangat raha aapan djaan maare. Oe sotjies kie sab djahalian bhaag gail hai. ²⁸Bakie Paulas tjiellaaike bolies: „Apane ke koetjh na kar! Hamlogan hia baatie!” ²⁹Tab rakhwaala tjieraag maangies aur haalie se bhiettar gail. Hoewa par oe kaapat Paulas aur Sielaas ke aage gaathie par gieral. ³⁰Tab oe doeno ke kothrie se bahare legail aur poetjhies: „Bhaija, Parmeswar ke goessa me se batj djaai khaatien ham ka kar sakab?” ³¹Tab oesab bolies: „Prabhoe Jiesoe me bieswaas kar, tab ghar-paraanie sanghe batj djaie.” ³²Aur oesab Prabhoe ke khoes khabar oke aur okar ghar bhar ke samdjaawe lagal.

³³Oe raat me rakhwaala oesabke ghaaw dhois. Tab oe toerant aapan sab ghar-paraanie sanghe dopoe leis. ³⁴Tab oe Paulas aur Sielaas ke leike aapan djahal ke oeppar ghar me gail aur oesabke baithaaike khaaik deis. Oe etana khoesie raha kie oe aapan ghar bhar sanghe Parmeswar me bieswaas kare lagal.

³⁵Biehaan bhaile sahar ke barkwan ekaat siepaahie ke pathaais rakhwaala se bataawe ke kie: „Ie mardaana log djaai sake hai.” ³⁶Tab rakhwaala Paulas se bolies: „Barkwan sanesa pathaais kie aadj se toelog tjhoet gaile hai. Barhia se djaiho!” ³⁷Bakie Paulas siepaahie log se bolies: „Hamlogke Roma ke djaatie ke hak hai, tabbo kalhia oesab hamlogke biena khodjie kare sab koi ke aage

marwaais aur djahal me dharwaais. Aur ka, oelog maange hai hamlogke aadj tjoeppe se pathaai dewe? Oesabse bol de bhoelaai djaai! Oelogke tjaahie apane se aawe ke hamlogke niekaare.” ³⁸Siepaahie log gail ie sab baat sahar ke barkwan se bataawe. Tab barkwan djab soenies kie Paulas aur Sielaas ke Roma ke djaatie ke hak hai, tab oelogke dar lagal.

³⁹Tab oesab gail maafie maange aur doeno ke kaida se djahal me se legail. Bolies: „Barhia rahat kie ab se toelog ie sahar se tjal djaite.” ⁴⁰Tab Paulas aur Sielaas djahal se Liedia ke ghare gail. Hoewa par oelog bieswaasie bhaai-bahien se bheth karies aur oelogke tieha deis. Tab oesab sahar se tjal gail.

Tesaalonieka sahar me

17 Tab oe doeno Amfiepoles aur Aapolonia sahar dharke Tesaalonieka sahar me gail. Hoewa Israel ke djaatie ke ek partjaar ke ghar raha. ²Djaise Paulas ke nem raha djaai ke, aisahie oe pahiele hoewa gail aur tien sabbat ke dien talak manai log ke Parmeswar ke liekhal baat parhaawat raha. ³Oe safa se samdjaawat raha kie Kriest ke doekh oethaawe ke tjaahat raha aur bhie djie oethe ke. Bolies: „Ie Jiesoe djaun ke biese me ham partjaar kariela, ohie Kriest hai, oe Parmeswar ke baithaawal waala Raadja hai.” ⁴Tab koetjh Israel ke djaatie oe baat me bieswaas kare lagal aur Paulas aur Sielaas me saamiel hoi gail. Aur ek barka djhoend Griek waalan aur dher barka naam ke aurat bhie

bieswaasie hoi gail. Pahiele oesab Israel djaat ke sanghe Parmeswar ke aadar karat raha.

⁵Bakie doesar Israel log Paulas logan ke djaran kare lagal, aur koetjh daam par ke djahoewa ke leike sahar bhar me haltjal oethaais. Bas oesab ek Jaason aadmie ke ghare gail Paulas aur Sielaas ke khodje. Oesab maangat raha doeno ke djaatie aur sahar ke barkwan ke aage ledjaai. ^{6,7}Tab djab oelogke na paais, tab oesab Jaason ke aur koetjh doesar iesaai bhaai ke pakarke raadj tjalaawe waalan ke aage ghietjke legail. Aur tjiellaaike bole lagal kie: „Jaason koetjh manai log ke aapan ghar me lei leis hai aur oelog doenia bhar me haltjal matjaawe hai. Oesab Roma ke maahaaraadja ke hoekoem takaraar kare hai. Oelog bole hai kie ek Jiesoe naam ke doesar raadja hai.”

⁸Djab sahar ke barkwan aur djaatie logan soenies, tab ghabaraai gail. ⁹Bakie Jaason log koetjh paisa bharies, tab barkwan oesabke tjhor deis.

Beria sahar me

¹⁰Tab djab raat bhail, tab Tesaalonieka ke iesaai bhaai log toerante Paulas aur Sielaas ke Beria sahar pathaai deis. Aur oe doeno djab pahoetjal, tab phien Israel ke partjaar ke ghar me gail. ¹¹Hoewa ke Israel logan ke tjaal-soebhaaw Tesaalonieka waalan se auro barhia raha. Oesab khoeb dhiaan lagaaike Paulas ke partjaar soenies. Aur rodj oesab Parmeswar ke poestak me khodjke parhat raha djaane khaat kie oisahie hai kie na.

¹²Tab dher manai log Prabhoe Jiesoe me bieswaas kare lagal. Eman bhie dher barka Griek mardaana aur aurat raha. ¹³Bakie Tesaalonieka me Israel djaat ke pata mielal kie Paulas Beria sahar me Parmeswar ke baat partjaar kare hai. Tab oelog toerant aaike hoewa par bhie hartaal matjaawe lagal aur aisane hoewa ke djaatie log ghabaraai gail.

¹⁴Bas Beria ke iesaai bhaai log Paulas ke haalie se samoendar ke or pathaai deis. Bakie Sielaas aur Tiemotias hoewe rahie gail. ¹⁵Koetjh Beria ke iesaai log Paulas ke Aatene sahar me pahoetjaais. Oesabke laute se pahiele Paulas bolies kie: „Sielaas aur Tiemotias ke haalie se hamaar paas pathaai deihe.”

Paulas Aatene sahar me

¹⁶Tab djab oe Aatene me Sielaas aur Tiemotias ke agorat raha, tab dekhies sahar bhar me khaalie naklie bhagwaan ke moertie dharal hai. Ie tjiedj oke bahoet kharaab lagal. ¹⁷Aur oe partjaar ke ghar me gail Israel log se aur doesar djaatie ke Parmeswar ke aadar kare waalan se baat-tjiet kare. Badjaar me oe bhie rodj manai se batiaat raha.

¹⁸Hoewa ke parhal waalan me se koetjh Epiekoeros aur Stowa ke tjela log raha. Oesab Paulas ke barka baat bole lagal. Tab apane me poetjhies: „Ie djaun etana batia hai, oe hamlogke kaun tjiedj maange hai djanaawe?” Bakie doesarkwan bolies: „Hamare djaan me ie kauno bhagwaan ke biese me batia hai.”

Oesab soenat raha kie Paulas khoes khabar Jiesoe ke aur okar djie oethe ke biese me partjaar kare hai. ¹⁹Tab oelog ose poetjhies: „Bhaai, tjalie hamlogke saath.” Oesab oke Aareopaagas pahaar par sahar ke parhal waalan ke aage legail. Hoewa par oesab ose poetjhies: „Toe kaun naawa partjaar soenaawe hai? ²⁰Hamlog aisan baat kabhie na soenlie aur maangiela ekar matlab djaane.”

²¹Sab Aatene ke manai aur bhie hoewa ke doesar djaatie log dien bhar khaalie maangat raha naawa bietjaar ke biese me koetjh bole kie to soene.

²²Tab Paulas sabha ke aage thara hoike bolies: „Aatene ke manai log, ham toelogke sahar me dekh sakiela kie toelog dher maaliek ke ieddjat kare hai. ²³Djab ham sahar me ghoemat rahielie, tab ham toelogke pawietr djagaha dekhlie. Tab ham bhie ek baliedaan ke tafra ke dekhlie djaun par liekhal hai ‘Ekgo andjaan Eswar khaatien.’ Toelog na djaane hai kie oe ke hai, tabbo toelog okar aadar kare hai. Aur ab ham okar biese me partjaar karab.

²⁴Oe Parmeswar hai aur doenia banaais hai. Oe swarag aur dhartie ke Prabhoe hai. Oe manai ke banaawal mahal me na rahe hai. ²⁵Oke iensaan ke sewa djarorie na hai. Oe apane sab koi ke djiewan, saas aur har ek tjiedj dewe hai. ²⁶Oe ek aadmie se sab djaatie ke banaais hai doenia bhar me rahe khaatien. Oe bhie sallaah karies raha oesab kaaha rahiega aur kab talak djiega. ²⁷Oe maangat raha

kie oesab kausies karke khodjke oke paai djaai, tjaahoe hamlogse doer na hai. ²⁸Oe hamlogke djejaawe hai aur tjalaawe hai, aur hamlog abbe talak okare me baatie. Toelogke ekaatgo gaana banaawe waalan gaais hai kie: ‘Hamlog okare me se oetpan bhailie.’ ²⁹Djab hamlog okare me se oetpan bhailie hai, tab hamlog kaise sotj sakiela kie Parmeswar sona, tjaanie ja patthar ke moertie ghat lage hai? Iesab khaalie iensaan ke sotj-bietjaar hai.

³⁰Parmeswar oe tem tjhor deis hai djaun me manai log oke na djaanat raha. Bakie ab oe doenia bhar ke iensaan ke djanaawe hai kie oesabke tjaahie aapan kharaab tjalaawa tjhor dewe ke. ³¹Oe ek dien dharies hai djab oe doenia bhar ke oeppar sattjaai se faisala karwaaiga. Ie kaam kare khaatien oe ek aadmie tjoenies hai. Aur dekhaawe khaat kie ohie aadmie sab iensaan ke djadj rahiega, oe oke djie oethaais hai.”

³²Tab djab manai log soenies kie ekgo aadmie djie oethaawal gail hai, tab ekaatgo tiebolie maare lagal. Bakie doesarkwan bolies: „Hamlog ie baat ke biese me phien se maangiela soene.” ³³Aisane Paulas sabha me se tjal gail. ³⁴Bakie koetjh log okare me saamiel hoi gail aur Prabhoe Jiesoe me bieswaas kare lagal. Oelog me se ek Dioniesias naam ke sabha ke barka aadmie raha, ek Daamaares naam ke aurat, aur bhie ekaat doesar hoewa ke manai log.

Paulas Korente sahar me

18 Ekare baad Paulas Aatene sahar tjhorke Korente

sahar gail. Hoewa par oe ek Israel ke aadmie ke bhetaail. Okar naam Aakwela raha. Oe aadmie Pontas diehaat ke raha aur Roma sahar se aail raha. ^{2,3}Maahaaraadja Klaudias hoekoem deis raha kie sab Israel ke djaatie log ke tjaahie Roma sahar se tjal djaai ke. Ohie se Aakwela aapan aurat Presela saathe Ietaalia des tjhorke Korente me aail raha. Tab Paulas oesabke ghare gail aur Aakwela ke sanghe kaam kare lagal. Oe doeno to tjamra marai banaawe waalan raha.

⁴Har ek sabbat ke dien Paulas hoewa ke partjaar ke ghar me Israel aur Griek des ke manai log se baat-tjiet karat raha oesabke Prabhoe Jiesoe me bieswaas karwaawe khaatien. ⁵Tab djab Sielaas aur Tiemotias Maasadonia diehaat se Paulas lage pahoetjal raha, tab oe na khaalie sabbat ke dien par Parmeswar ke khoes khabar partjaar karies, bakie rodj. Oe Korente ke Israel log ke barhia se samdjhaais kie Jiesoe Parmeswar ke Kriest hai.

⁶Bakie djab oelog djabarai karke Jiesoe ke bedjatie kare lagal, tab Paulas aapan kapra ke dhoer djhaarke bolies: „Aadj se hamse aur toelogse koetjh ke kaam na hai. Djab toelog Parmeswar ke goessa me se na batj djaihe, tab hamaar kasoer na hai. Ab se ham doesar djaat ke paas djaabe partjaar kare.” ⁷Bas oe partjaar ke ghar tjhorke bagale ke ghar me gail. Hoewa ek Tietsias Jastas naam ke aadmie rahat raha. Oe sattja Parmeswar ke aadar karat raha. ⁸Tab partjaar ke ghar ke ek barkwa aur okar ghar

bhar Prabhoe me bieswaas kare lagal. Okar naam Krespas raha. Aur bhie dher doesar Korente ke manai log Paulas ke partjaar soenke bieswaasie hoi gail aur apane ke dopoe karwaais.

⁹Oe raat ke Prabhoe apane ke Paulas ke dekhaais aur bolies: „Paulas, na dera! Toe kholke partjaar karte rahiehe. ¹⁰Ham tore saathe baatie aur koi toke kharaabie na kar sokiega. Ie sahar me dher manai hamaar hai.” ¹¹Tab se Paulas der baries talak Korente me raha hoewa ke manai ke Parmeswar ke baat siekhaawe khaatien. ¹²Bakie djab Galio Aakhaaja diehaat ke laat bhail, tab sab hoewa ke Israel log ek hoi ke Paulas ke okar aage legail. ¹³Oesab bolies: „Ie aadmie siekhaawe hai kie hamlogke tjaahie Parmeswar ke aisan rakam se ieddjat kare ke djaun Israel ke kaanoen me mienaahie hai.”

¹⁴Tab Paulas maangat raha koetjh batiaai. Bakie laat oke mauka na deis aur kasoer dewe waalan se bolies: „Are, Israel log, soen. Djab toelogke orhan ek kharaab ja djaanmarwa ke kaam ke biese me rahat, tab ham toelogke baat mantie. ¹⁵Toelog khaalie koetjh baat koi ke naam aur toelogke kaanoen ke biese me djhagara kare hai. Ham aisan tjiedj ke biese me na maangiela faisala kare. Toelog apane se sallaah kariehe.” ¹⁶Aur oe oesabke khaderwaai deis.

¹⁷Bas hoewa ke djoetal aadmie partjaar ke ghar ke barkwa Sostenes ke pakarke legail aur oke laat ke aage khoeb maaries. Bakie laat ke phiekier na raha.

Kaise Paulas Korente se tjal gail

¹⁸Tab djab Paulas dher dien Korente sahar me raha, tab oe hoewa ke bhaai logan se biedaai leike Kenkrejen sahar me gail. Oe Parmeswar ke koetjh waada karies raha, ohie se oe hoewa par aapan baar katwaais.^j Tab oe djahaadj se Sieria des gail. Presela aur Aakwela okar sanghe bhie gail.

¹⁹Tab djab oesab Efese sahar me aaik pahoetjal, tab Paulas partjaar ke ghar me gail aur hoewa ke Israel log se batiaat raha. ²⁰Bakie djab oesab ose poetjhies: „Ekaat dien auro na rahiehe?” tab oe bolies: „Na, ie tem par ham na rahie sakiela.” ²¹Aur djab oe djaai lagal, tab bolies: „Djab Parmeswar maangie, tab ham toelogeke lage phien se lautke aabe.” Tab oe djahaadj se Efese sahar se tjal gail.

²²Tab djab oe Sesaarea sahar me pahoetjal, tab oe hoewa ke iesaai samaadj log se bheth karies. Tab oe Antiokia sahar Sieria des me gail.

²³Aur koetjh dien hoewa rahieke oe phieno tjal gail Gaalaatsia aur Friegia diehaat me hoewa ke sab bieswaasie ke hiemmat dewe khaatien.

Aapolos Efese aur Korente sahar me

²⁴Tab oe same par Efese sahar me ek Aapolos naam ke aadmie aail. Oe ek Israel aadmie raha aur Aaleksandria sahar ke raha. Oe Parmeswar ke sab liekhal baat me bahoet parhal raha. ²⁵Oe Prabhoe

Jiesoe ke rasta ke biese me bhie siekhle raha aur phor-phorke okare biese me batiaat aur siekhaawat raha. Bakie oe khaalie Johaanas dopoe kare waala ke dopoe ke biese me djaanat raha. ²⁶Oe aadmie Efese ke partjaar ke ghar me be-dar se partjaar kare lagal. Tab djab Presela aur Aakwela okar partjaar soenies, tab oesab oke bolaaik aapan ghare legail aur Parmeswar ke rasta ke biese me auro barhia se samdjhaais.

²⁷Tab djab Aapolos sallaah karies Aakhaaja diehaat Griek des me djaai ke, tab Efese ke bieswaasie bhaai log maangat raha oke sahaaita kare. Ohie se oesab Aakhaaja ke bieswaasie log khaatien ekgo tjiethie pathaais kie oesabke tjaahie Aapolos ke barhia se sewa kare ke. Tab djab oe hoewa par pahoetjal, tab Parmeswar ke bhalaai dwaara oe sab bieswaasie khaat kaamiel raha. ²⁸Oe Parmeswar ke baat parhke kholke dekhaais kie Israel log ke sotj-bietjaar na thiek hai aur kie Jiesoe Parmeswar ke Kriest hai.

Paulas Efese sahar me

19 Djab Aapolos Korente sahar me raha, tab Paulas Aasia des ke habara djaaike Efese sahar me pahoetjal. Hoewa par oe ekaat bieswaasie log se bheth karies. ²Tab baate baat me Paulas oesabse poetjhies: „Djab toelogeke bieswaas kare lagale, tab toelogeke oepar Pawietr Aatma aail hai kie

j 18:18 Oe tem me manai log aapan baar barhaawat raha djab talak oesab aapan waada na poera karies, tab katwaai deis.

na?" Tab oesab bolies: „Hamlog Pawietr Aatma ke biese me kabhie na soenlie hai.” ³Tab oe poetjhies: „Tab kaise dopoe bhaile hai?” Oesab bolies: „Johaanas dopoe kare waala ke rakam se.” ⁴Tab oe bolies: „Johaanas manai log ke dopoe karat raha djab oesab aapan paap pastaaieke maangaraha ek naawa djiewan soeroe kare. Oe djaatie se bolies kie: ‘Hamare baad koi aauga aur toeloge tjaahie okare me bieswaas kare ke.’ Oe Jiesoe ke biese me batiaat raha.”

⁵Tab djab oesab ie baat soenies, tab apane ke Prabhoe Jiesoe ke naam me dopoe karwaais. ^{6,7}Oesab lagbhag baara mardaana raha. Tab djab Paulas oelog par haath rakhies, tab Pawietr Aatma oesabke oeppar aail. Bas oesab okar dwaara doesar doesar bhaasa me Parmeswar ke sanesa bataawe lagal.

⁸Paulas tien mahienna talak Efese sahar ke Israel ke partjaar ke ghar me be-dar se samdjhaawat raha kie Parmeswar maange hai iensaan ke djiewan me raadj tjalaawe. Oe dher baat se kausies karies hoewa ke manai ke man badalwaawe ke aisan djiewan bietaawe ke. ⁹Bakie koetjh aadmie thethar raha. Oelog sab koi ke aage Prabhoe ke rasta ke biese me eksoer kharaab baat bolat raha. Bas Paulas aapan tjela leike partjaar ke ghar me se tjal gail. Ohie dien se oe rodj Tieranas ke skoel me khoes khabar ke biese me batiaat raha.

¹⁰Oe doi baries aisane hoewa par partjaar karat raha. Ie rakam se sab Aasia des ke, Israel ke aur bhie Griek des ke manai log soenies

kie Prabhoe kaun baat djanaais hai.

¹¹Aur Parmeswar Paulas dwaara bahoet atjambho kaam karwaais.

¹²Manai log Paulas ke pattie aur dhotie bemarian ke paas ledjaaike oeloge oeppar rakhies. Tab oesab attjha hoi gail aur bhoet log tjal gail.

Skewa ke betwan

^{13,14}Efese sahar me ek Israel djaat ke agwa ke barkwa raha. Okar naam Skewa raha. Oke saat betwan raha. Oesab sagaro ghoemke bhoet niekaarat raha. Tab ek rodj oesab hiemmat dharke gail aur bolies: „Ham tore me se bhoet niekaasiela Jiesoe ke naam se djaun ke biese me Paulas partjaar kare hai.” ¹⁵Bakie bhoet bolies: „Ham Jiesoe ke djaaniela, aur Paulas ke bhie, bakie toelog ke baate?”

¹⁶Bas aadmie djaun par bhoet raha, oe oesabke maarke aapan bas me lei leis. Oke etana taagat raha kie oeloge biena kapra se aur khoenaawal dehie se bhaage ke paral. ¹⁷Aur sab hoewa ke Israel aur Griek manai log djaan gail kie ka bhail hai. Oesab ghabaraai gail aur apane me Jiesoe Kriest ke naam ke biese me batiaai lagal kie oe ketana maahaan hai.

¹⁸Tab bieswaasie logan me se dher djane aapan paap pastaaieke aail bataawe oelog kaun kharaab kaam karies hai. ¹⁹Koetjh manai odjhaai karies raha. Oelog aapan odjha ke poestak laaike sab koi ke aage djaraai deis. Djab oesab poestak ke daam djories, tab patjaas hadjaar tjaanie ke paisa bhail. ²⁰Tab auro manai Prabhoe ke sanesa soenies aur oeloge bieswaas barhe lagal.

Efese sahar me hartaal

²¹Tab djab ie sab tjiedj biet gail, tab Paulas sallaah karies Maasadonia aur Aakhaaja diehaat dharke Jeroesaalem sahar djaai ke. Oe bolies: „Djab ham koetjh dien khaatien hoewa par gailie hai, tab ham maangiela Roma sahar dekhe.” ²²Tab oe aapan saathie me se Tiemotias aur Eraastas ke Maasadonia pathaais. Bakie oe apane koetjh tem khaatien Aasia des me rahie gail.

²³Tab ohie tem par Efese me Prabhoe Jiesoe ke rasta ke biese me ek barka haltjal-matj oethal. ²⁴Hoewa par ek Demetrias naam ke aadmie raha. Oe dher Artemes dewie ke mahal tjhota roep me banaaike betjat raha. Aur ie kaam dwaara oe aur okar saamiel waalan bahoet paisa kamaat raha.

²⁵Ek dien oe sab barkwan aur kamkartan ke ekattha bolaike bolies kie: „Bhaai logan, toelog djaane hai kie ie kaam se hamlog bahoet paisa kamaaila. ²⁶Ab Paulas bole hai kie: ‘Manai ke haathe se banaawal bhagwaan sattja bhagwaan na hai.’ Toelog apane dekhle aur soenle hai kie ie rakam se oe na khaalie Efese me, bakie Aasia des bhar me dher manai ke sotj-bietjaar badale hai. ²⁷Djab oe aise partjaar karte rahie, tab na khaalie hamlogke kaam patjharie, bakie bhie Artemes dewie ke mahal ke koi na taakie. Aasia aur doenia bhar ke manai Artemes dewie ke ab talak ieddjat kare hai, bakie ab oesab oke bhoelaai djaai.”

²⁸Tab djab djoetal manai log ie baat soenies, tab bahoet goessaail

aur tjiellaai lagal kie: „Efese sahar ke Artemes dewie bahoet maahaan hai!”

²⁹Bas sahar bhar ke manai oesabke tjiellaahat soenke ghabaraai gail aur sab ek djhoend hoike oe djagaha par phaata paral djaaha Efese ke manai log hardam sabha lagaawat raha. Oesab Paulas ke doei saathie Gaajas aur Aarestaarkas ke ghietjke legail. Oe doeno Maasadonia diehaat ke raha. ³⁰Tab djab Paulas maangat raha djhoend ke bietj me djaai, tab okar tjela log oke rokies. ³¹Ekaatgo Aasia des ke barkwan bhie Paulas ke sanghatian raha. Ohoelog oke mienaahie karies.

³²Etane me djhoend waalan bahoet halla kare lagal. Sab koi ohie me tjiellaai aur dher log na djaanat raha kie oesab kaahie ke djoetal hai. ³³Tab hoewa ke Israel log ek Aaleksaandar naam ke aadmie ke aapan gawaahia banaaike manai ke djhoend me se aage pathaais. Oe sankiaais kie oe maange hai koetjh bole. ³⁴Bakie djab manai log tjienhies kie oe ek Israel ke aadmie hai, tab oelog ek moeh hoike doei ghanta talak ekki baat tjiellaaike bolies: „Efese sahar ke Artemes dewie bahoet maahaan hai!”

³⁵Tab sahar ke mantrie oesabke moeh band karwaai deis. Oe bolies: „Bhaai log, soen! Ke na djaane hai kie Efese ke djanta log ke oeppar Artemes ke mahal saupal hai, aur bhie okar moertie djaun baadar me se gieral hai. Hamlogke tjaahie oke dekh-bhaal kare ke. ³⁶Ie baat koi na nahakaar sake hai! Ohie se

toeloge na tjaahie etana tjiellaai ke aur biena sotj-bietjaar se koetjh kare ke. ³⁷Toelog ie mardaana log ke hia laile hai, bakie iesab mahal me se koetjh na tjorie karies aur hamlogke dewie ke bedjatie bhie na karies hai. ³⁸Djab Demetrius aur okar saathie log koi ke biese me maange hai orhan dewe, tab oesabke tjaahie djadj kie to laat ke paas djaai ke. ³⁹Aur djab toelog aur koetjh maangat hoihe, tab djaatie ke sabha me kaanoen se faisala howe ke tjaahie. ⁴⁰Hoi sakie kie hamlogke aadj ke hartaal ke biese me kasoer mieliega. Hamlog aapan barkwan se na bataai sakab kaahe ke hamlog ekattha bhailie hai.”

⁴¹Ie sab baat se oe djaatie log ke ghare pathaai deis.

Maasadonia diehaat aur Griek des me

20 Hartaal ke baad Paulas sab Efese sahar ke bieswaasie ke bolwaaais aur oesabke hiemmat deis. Tab oe oesabke tjhorke Maasadonia diehaat gail. ²Oe djaite me hoewa ke bieswaasie log ke dher baat batiaaie tieha deis. Aisane oe Griek des me pahoetjal. ³Hoewa par oe tien mahienna raha. Tab oe tajaar karies djahaadj se Sieria des djaai ke. Bakie djab oe soenies kie hoewa ke Israel log maange hai oke maar dhaare, tab oe sallaah karies Griek des se phieno Maasadonia diehaat dharke Aasia djaai ke.

⁴Beria sahar ke Sopaatar djaun Peras ke beta raha, Tesaalonieka sahar ke Aarestaarkas aur Sekandas, aur Derbe sahar ke Gaajas aur Tiemotias, aur Aasia

des ke Tiekiekas aur Trofiemas Fielepie sahar talak okar sanghe gail. ⁵Oelog hoewa se Troas sahar gail raha aur hoewa par hamlogke agorat raha. ⁶Tab djab Paasan ke tiewhaar biet gail, tab hamlog Fielepie se djahaadj par bhie Troas gailie. Tab paatj rodj baad hamlog hoewa par pahoetjlie aur ek hapta talak oeloge sanghe rahielie.

Troas sahar me

⁷Djab hamlog hapta ke pahielia dien par ekattha bhailie rahielie bret toere Jiesoe ke maut jaad kare khaatien, tab Paulas hoewa ke bieswaasie log khaatien partjaar kare lagal. Oe maangat raha ekwa dien hoewa se tjal djaai, ohie se oe bietj raat talak batiaat raha. ⁸Hamlog ek oeppar ke kamra me baithal rahielie aur hoewa par dher tel ke tjieraag barat raha. ⁹Khierkie ke lankie par ek Oitiekas naam ke naudjawaan baithal raha. Oke bahoet onghaai lagal raha. Tab djab Paulas eksoer batiaat raha, tab oe aapan onghaai na samhaar paais aur oeppar se nietje gier paral. Aur djab oesab oke oethaais tab dekhies kie oe maral hai.

¹⁰Tab Paulas nietje gail aur oke dapkaais. Tab oe samaadj waalan se bolies: „Na row! Oe djieje hai!” ¹¹Tab oe phieno oeppar gail aur sabke sanghe bret toerke bhodjan karies, aur oe phien partjaar kare lagal djab lek andjor na bhail. Tab oe hoewa se tjal gail. ¹²Bieswaasie log naudjawaan ke okar ghare legail aur bahoet tieha paais.

Efese ke iesaaai samaadj ke barkwan Mielete sahar me

¹³Paulas sallaah karies raha Troas se paidar Asas sahar djaai ke. Tab

hoewa se oe hamlogke sanghe aur aage djaat. Ohie se hamlog oke tjhorke djahaadj se gailie. ¹⁴Tab djaise oe Asas me pahoetjal, oisane oe hamlogke lage aail. Tab hamlog oke djahaadj me leike Mietielene sahar gailie. ¹⁵Djab biehaan bhail tab hamlog gailie Kios des ke kienaare talak. Aur djab phien saber bhail, tab oepaar gailie Saamos des ke alang. Tab tiesara dien par hamlog Efese sahar paas hoi gailie aur Mielete sahar me pahoetjlie.

¹⁶Paulas ke tem na raha Efese me oetare ke. Oe na maangat raha dher dien Aasia me rahe, bakie oe maangat raha Penkstar ke tiewhaar se pahiele Jeroesaalem me pahoetje. ¹⁷Ohie se oe Mielete sahar se kauno se Efese ke iesaai samaadj ke barkwan ke bolwaais. ¹⁸Tab djab oesab pahoetjal, tab oe bolies: „Toelog djaane hai kie ham ie diehaat me aaike pahielia dien se khaalie Prabhoe khaatien aapan djiewan bietailie hai. ¹⁹Ham tjhota banke aapan kaam karat rahielie. Israel log dher dafe maangat raha hamaar djaan lewe aur hamme bahoet doekh oethaawe ke paral.

²⁰Tabbo ham toelogke aage aur bhie ghare ghar Prabhoe ke khoes khabar soenailie aur siekhailie. Ham koetjh na tjhiempailie djaun me toelogke faida mielat. ²¹Ham Israel ke aur Griek des ke manai se ketana bollie rahielie kie oelogke tjaahie aapan paap pastaaieke hamlogke Prabhoe Jiesoe me bieswaas kare ke aur Parmeswar ke rasta par tjale ke. ²²Aur dekh, ab Pawietr Aatma maange hai kie ham djaroeer se

djaroeer Jeroesaalem djaai. Ham na djaaniela kaun tjiedj hamme hoewa agore hai. ²³Ham khaalie djaaniela kie oe hamke ie sahar se oe sahar djanaawe hai kie hamme djahal djaai ke aur doekh sahe ke parie.

²⁴Bakie ham aapan djiewan ke tanko na sotjiela. Prabhoe Jiesoe hamme bolies hai sagaro khoes khabar soenaawe ke kie Parmeswar ke bhalaai ketana barka hai. Aur ham khaalie maangiela ie kaam poera kare. ²⁵Ham toelogke bietj me bhie ghare ghar djaaike Parmeswar ke raadje ke biese me partjaar karlie hai. Bakie ab ham djaaniela kie toelog hamme phieno na dekhiehe. ²⁶Ohie se ham toelogke djanaaaila kie djab koi sada ke lieje Parmeswar se alag hoi djaai, tab hamaar kasoer na hai. ²⁷Har ek tjiedj djaun Parmeswar aapan barka gjaan aur bietjaar me sallaah karies hai iensaan khaatien kare ke, ham ie baat phor-phorke bataillie hai. ²⁸Ohie se toelog apane ke aur iesaai samaadj ke khiaal kariehe. Pawietr Aatma oesabke toelogke oepaar saupies hai. Oesabke thiek se dekh-bhaal kariehe, djaise rakh waalan aapan bhara ke. Parmeswar oesabke apane khaatien aapan Beta ke khoen dwaara algiaais hai.

²⁹Ham djaaniela kie djab ham hia se tjal djaab, tab kharaab aadmie log toelogke samaadj me bhiettar aaiga iesaai ke bieswaas biegaare khaatien. ³⁰Aur toelogke bietj me se bhie koetjh aadmie djhoeth baat partjaar kariega bieswaasie log ke aapan alang lewe khaatien. ³¹Ohie se batjaaieke rahiehe aur khiaal kariehe kie tien baries talak ham

raat aur dien toelog me se har ek ke aasoe bahaaike samdjhailie hai.

³²Ab ham toelogke Prabhoe ke aur okar bhalaai ke oeppar saupiela. Toelog okar khaatien alag karal baate, aur oke saktie hai toelogke bieswaas barhaawe ke aur toelogke aapan biesaal tjiedj dewe ke djaun oe waada karies hai.

³³Ham koi se tjaanie, sona, kie to kapra na manglie hai. ³⁴Toelog djaane hai kie ham apane se kamaaike khailie aur bhie aapan saathie log ke baat deilie hai.

³⁵Aisane toelog dekhle hai kie hamlogke tjaahie kaske kaam kare ke oelogke sahaaita kare khaatien dje ke kamtaai hai, aur bhie Prabhoe Jiesoe ke baat khiaal kare ke. Oe bolies hai kie: 'Koetjh dewe se hamlogke auro soekh mielie koetjh paawe se.' "

³⁶Tab djab oe ie sab baat bol tjoekal, tab Paulas gaathie par gierke sab barkwan ke sanghe Parmeswar se praatna karies.

³⁷Bas oelog bahoet rowe lagal aur Paulas ke gale lagaaike tjoemma deis. ³⁸Oe bolies raha kie: „Toelog ab hamme phien se na dekhiehe.” Ohie se oesabke bahoet sotj raha. Tab oesab okar sanghe djahaadj talak gail.

Kaise Paulas Jeroesaalem gail

21 Tab hamlog oedaasie se Efese ke iesaai samaadj ke barkwan se biedaai leike djahaadj se Kos des gailie. Tab biehaan hoike hamlog Rodos des pahoetjlie aur ekare baad Pataara sahar me. ²Tab hoewa par hamlog ekgo djahaadj pailie djaun Feniesia des djaat aur

hamlog ohie me tjal gailie. ³Tab djab Siepras des dekhaai lagal, tab oke paas hoike hamlog gailie Sieria des. Tab hamlog Tieras sahar me pahoetjlie aur hoewa par djahaadj me se sauda oetaaral gail.

⁴Hoewa par hamlog koetjh Jiesoe ke tjela log ke pailie, aur ek hapta oelogke hia rahielie. Oelog Paulas se bataais kie: „Paulas, soen. Pawietr Aatma hamlogke dekhaais hai kie Jeroesaalem me toke moesiebat hoiga. Ohie se hamlog sotjla kie bestar rahat djab toe hoewa na djaite.”

⁵Bakie tabbo djab hamlogke tem don hoi gail raha, tab hamlog Paulas sanghe djahaadj lage gail Jeroesaalem djaai ke. Aur sab bieswaasie bhaai log aapan aurat larkan sanghe hamlogke djahaadj talak pahoetjaais. Tab samoendar ke kienare hamlog sab koi gaathie par gierlie praatna kare khaatien. ⁶Tab hamlog oesabse biedaai leike djahaadj se tjal gailie aur oelog laut gail.

⁷Tab hamlog Tieras sahar se Patolamais sahar me pahoetjlie aur hoewa ke bieswaasie bhaai-bahien log se bhiet karlie aur ek rodj oesabke sanghe rahielie.

⁸Tab djab biehaan bhail, tab hamlog hoewa se Sesaarea sahar gailie aur khoes khabar soenaawe waala Fielepas ke ghare pahoetjlie. Okar hia hamlog rahielie. Oe saatgo dekh-bhaal kare waalan me se ekgo raha, aur oe pahiele Jeroesaalem ke iesaai samaadj me tjoenal gail raha garieb wiedhwa logan ke dekh-bhaal kare khaatien. ⁹Oke tjaargo koewaare bietia raha aur oesab Pawietr Aatma dwaara Parmeswar ke sanes bataawat raha.

¹⁰Tab djab hamlog Fielepas hia koetjh dien rahielie, tab Joedea diehaat se ekgo bieswaasie aadmie Agaabas naam ke aail. Oe bhie ekgo Prabhoe ke sanesia raha.

¹¹Tab oe aaike Paulas ke tjamotie leike aapan haath gor baanhs leis aur bolies: „Pawietr Aatma bole hai kie djekar ie tjamotie hai, oke Israel log Jeroesaalem me aisane baanhske doesar djaat log ke haath me saup deiga.”

¹²Tab djab hamlog ie baat soenlie, tab hamlog aur hoewa ke bieswaasie log Paulas se bienaai karlie Jeroesaalem na djaai ke.

¹³Bakie oe bolies: „Toelog kaahe ke aas gieraaike hamaar diel oedaasie kare hai? Ham tajaar baatie Jeroesaalem me na khaalie baanhsal djaai ke, bakie bhie Prabhoe Jiesoe khaatien mare ke.” ¹⁴Tab djab oe hamlogke baat na maanies, tab hamlog tjhore deilie aur bollie:

„Djaun Prabhoe maangie, ohie hoi.”

¹⁵Djab hamlogke tem biet gail, tab hamlog aur Paulas tajaar karlie Jeroesaalem djaai ke. ¹⁶Aur ekaatgo Sesaarea ke bieswaasie log hamlogke sanghe gail. Jeroesaalem me oesab hamlogke ekgo Manaason naam ke iesaai ke ghare legail. Oe Siepras des ke raha aur oe Jiesoe ke pahielia tjela log me se ekgo raha. Okar hia hamlog koetjh dien khaatien rahielie.

Paulas bhaai Jaakobas lage

¹⁷Djab hamlog Jeroesaalem me pahoetjlie, tab hoewa ke bieswaasie log hamlogke bahoet prem se bhiettar leis. ¹⁸Biehaan bhaile Paulas hamlogke sanghe

Jaakobas ke ghare gail. Sab iesaai samaadj ke barkwan hoewa bhie raha. ¹⁹Tab Paulas oesabse bhet karke phor-phorke bataawe lagal kie Parmeswar okar dwaara doesar djaatie log khaatien kaun kaam karies hai.

²⁰Tab oelog ie baat soenke Parmeswar ke aadar kare lagal. Aur oesab Paulas se bolies kie: „Bhaai, dekh. Israel ke djaatie me ke hadjaaran iesaai hoi gail hai.

Oesab Prabhoe Jiesoe me bieswaas kare hai, aur oesab bhie Mosas ke kaanoen ke sab baat maane hai.

²¹Oelog soenies hai kie toe sab par-des ke Israel log ke siekhaawe hai Mosas ke kaanoen tjhore dewe ke, aapan betwan ke hakiekat na kare ke, aur Israel ke nem kaam me na lewe ke. Hamlog djaaniela kie toe aisane na siekhaile hai.

²²Ab hamlog ka karabe? Mosas ke kaanoen par tjale waalan djaan paai kie toe hia aile baate. ²³Soen, tjaargo bhaktie aadmie aail hai. Oesab waada karies hai koetjh tem khaatien Parmeswar ke aage bhaktie rahe ke. ²⁴Oesabke ledja aur apane ke oelogke saath safa karwaihe, aur bhie paisa bharke oesabke baar katwaai deihe. Tab sab koi na khaalie djaan djaai kie oe baat tore biese me djhoeth baat hai, bakie oelog dekhiega kie toe Mosas ke kaanoen par tjale hai.”

²⁵Oesab bhie bolies kie: „Hamlog sallaah karlie kie doesar djaat ke bieswaasie log ke djarorie na hai Mosas ke kaanoen ke hoekoem se rahe ke. Aur hamlog ek tjetthie me liekh deilie hai kie oesabke na tjaahie khaana khaai ke djaun

naklie bhagwaan ke tjaharaawal gail hai. Aur bhie na khoen aur gos djaun me khoen hai. Aur oesabke na tjaahie tihatjoendaraipan kare ke.”

²⁶Biehaan bhaile Paulas oesabke leike gail safa karwaawe. Tab ekare baad oesab Parmeswar ke mahal lage gail aur aapan naam liekhwaais djanaawe khaatien safa rahe ke aakhrie dien kab rahiega aur kaun taariek ke baliedaan karwaawe ke tjaahie.

Paulas kaise pakaraai gail

²⁷Bakie djab satwa dien nagtjaail, tab koetjh Aasia des ke Israel log Paulas ke Parmeswar ke mahal ke angana me dekhies. Bas oesab haltjal matjaawe lagal aur oke pakarke tjiellaai lagal. ²⁸„Bhaai log, batjaaw! Ie aadmie sagaro sab koi ke aage aapan siektjha se hamlogke djaat, kaanoen aur Parmeswar ke mahal ke kharaab kare hai! Ab oe doesar djaat log ke ie pawietr djagaha me ledjaaike barbaad kar deis hai!”

²⁹Oesab oke par-des Efese sahar ke Trofiemas ke sanghe Jeroesaalem me dekhies raha. Ohie se oelog sotjies kie oe oke Parmeswar ke mahal ke angana me legail hai. ³⁰Tab sahar bhar oedhoem karies aur sab aalam ek lage djoet gail. Bas oesab Paulas ke pakarke bahare ghietjies aur toerante kamaarie band kar deis. ³¹Tab djab oesab maangat raha oke maar dhaare, tab Roma ke soerdjaatie ke barkwa soenies kie sahar bhar me haltjal matjal hai. ³²Bas oe aapan soerdjaatie aur

oesabke barkwan ke leike toerante gail dekhe. Djaise djhoend log oesabke dekhies, taise roek gail Paulas ke maare ke.

³³Tab soerdjaatie ke barkwa Paulas lage gail aur oke doei ketie se banhwaais aur khodjie karies kie oe kaun aadmie hai aur kaun kharaabie karies hai. ³⁴Bakie sab koi tjiellaai lagal, aur etana halla raha kie barkwa na djaan paais ka bhail hai. Ohie se oe hoekoem deis Paulas ke soerdjaatie ke thaana me ledjaaike. ³⁵Bakie thaana ke sierhie lage manai log etana thelat raha kie soerdjaatie ke Paulas ke oethaawe ke paral. ³⁶Djhoend to okar paatjhe tjalal aur tjiellaaike bolies: „Oke maar dhaar!”

³⁷Tab djab soerdjaatie oke thaana me ledjaat raha, tab oe barkwa se bolies: „Ham tose koetjh poetjh sakiela?” Tab barkwa poetjhies: „Toe Griek ke bhaasa batia hai? ³⁸Ka, toe Egypte des ke aadmie na baate djaun koetjh dien pahiele haltjal matjaais raha aur tjaar hadjaar djaanmarwan sanghe maidaan me tjal gail raha?” ³⁹Tab oe bolies: „Na, ham Israel ke aadmie baatie. Ham Sieliesia des Taarsas me rahiela. Sab koi oe sahar ke biese me djaane hai.” Oe bolies: „Toe hamme hoekoem dei sake hai djhoend log se koetjh bataawe ke?”

⁴⁰Tab djab barkwa oke hoekoem deis, tab Paulas sierhie par thara bhail aur djhoend ke haathe se sankiaaike saaniet karies. Sab djaatie tjoepapai gail aur soene lagal. Tab Paulas Israel ke bhaasa me oesabse bataawe lagal.

Paulas kaise apane ke batjaais

22 Oe bolies: „Bhaai-bahien aur baap log, soeno ab

ham apane ke kaise batjaabe.” ²Tab djab oesab soenies kie oe Israel ke bhaasa me batia hai, tab oelog ekdam se tjoepaai gail.

³Tab oe bolies: „Ham ek Israel ke aadmie baatie. Ham Sieliesia des Taarsas sahar me paida bhailie aur ie sahar me posailie. Ham Gaamaaliejel ke ekgo tjela baatie. Oe hamme phor-phorke siekhaais hai kaise hamlogke baap-daada log ke kaanoen par tjale ke tjaahie. Ham apane djaan me Parmeswar khaatien bahoet kausies karat rahielie djaise toelogan bhie kare hai. ⁴Ham to aurat aur mardaana log ke maut talak satailie djaun Prabhoe Jiesoe ke rasta par tjalat raha. Ham oelogke baanhke djahal me dharwailie rahielie. ⁵Sab se barka agwa aur bhie Israel ke barkwan gawaahie dei sake hai kie ham oelogke hoekoem se ie kaam karat rahielie. Oesab to hamme tjiethie deis raha Daamaskas sahar ke Israel ke bhaai log khaatien. Ese ham hoewa ke iesaa log ke baanhke Jeroesaalem me ledjaai sakat rahielie oelogke sadja dewe khaatien.

⁶Bas ek biesaal tjiedj bhail. Djab ham Daamaskas sahar nagtjailie, tab dien doepahare etana djotie kaske oeppar se tjamke lagal kie bahoet andjor hoi gail. ⁷Tab ham nietje gier gailie aur ek aawaadj soenlie. Koi hamse bolies kie: ‘Saul, Saul! Toe kaahe ke hamme sataawe hai?’ ⁸Tab ham bollie: ‘Prabhoe, toe ke baate?’ Tab oe bolies: ‘Ham Naasaaret sahar ke Jiesoe baatie aur toe hamme sataawe hai.’

⁹Hamaar saathie log djotie dekhies,

bakie aawaadj na soenies. ¹⁰Tab ham bollie: ‘Prabhoe, hamke ka kare ke tjaahie?’ Tab oe bolies kie: ‘Thara how aur Daamaskas me dja. Hoewa par koi tose bataaiga kie toke kaun tjiedj kare ke parie.’

¹¹Bakie oe tjatak tjamkal djotie se ham andha hoi gailie rahielie. Ohie se hamaar saathie log hamaar haath pakarke hamke Daamaskas me legail. ¹²Tab ekgo Aanaaniaas naam ke aadmie hamare lage aail. Oe Parmeswar ke kaanoen ke rasta par tjalat raha. Aur sab Daamaskas sahar ke Israel log okar bahoet maan djaan karat raha. ¹³Oe aaike bolies: ‘Saul bhaai, taak!’ Ham toerante dekhe lagalie aur oke taklie.

¹⁴Oe bolies: ‘Hamlogke baap-daada log ke Parmeswar toke tjoenies raha djanaawe ke kie oe ka maange hai, aur bhie toke aapan sattja Waala Jiesoe ke dekhaawe ke aur okar aawaadj soene ke. ¹⁵Toke tjaahie okare biese me gawaahie dewe ke aur sab koi se bataawe ke toe ka dekhle aur soenle hai. ¹⁶Ab kaahe ke agore hai? Oethke dja aur Jiesoe ke naam bolaaie apane ke dopoe karwaaw aur aapan kharaab tjalaawa niekaswaaw.’ Tab ham apane ke dopoe karwailie.

¹⁷Tab djab ham koetjh dien baad Jeroesaalem me lautke gailie aur Parmeswar ke mahal ke angana me oke poedjat rahielie, tab ham djaise ek sapaname koetjh dekhlie. ¹⁸Prabhoe phiene hamme dekhaail aur bolies: ‘Haalie se Jeroesaalem se tjal dja. Djab toe hia ke manai log se hamare biese me bataihe, tab oesab na maangie soene.’ ¹⁹Bakie

ham bollie: 'Prabhoe, oesab to thiek se djaane hai kie ham tor bieswaasie log ke pakarwaaieke aur partjaar ke ghar me ledjaaike pietwailie aur djahal me band kar dewat rahielie. ²⁰Aur djab tor gawaahia Stefaanas ke khoen bahaawal gail, tab ham hoewa bhie rahielie. Ie hamaar kahana raha aur ham okar djaanmarwan ke kapra ke rakhaawat rahielie. Oesab djaroer hamaar baat soeniega.'

²¹Bakie Prabhoe bolies: 'Dja, ham toke doer des ke be-bieswaasie logan lage pathaabe.'

²²Bas djab manai log ie baat soenies, tab oesab na sahie paais aur tjiellaaike bolies: „Aisan aadmie ke dhartie par se hataai de! Oke tjaahie mare ke!” ²³Tab goessa me oelog ie baat gohoraaike aapan kapra oetaarke oeraawe lagal, aur bhie soeroe karies dhoer oeraawe ke.

Soerdjaatie ke thaana me

²⁴Tab thaana ke barkwa hoekoem deis kie: „Oke thaana me ledja, aur oke tjhatkoen se maarke poetjh kie kaahe khaatien manai log etana oedhoem kare hai.” ²⁵Tab djab oelog oke piete khaat baanh tjoekal raha, tab Paulas barkwa se djaun oke baanhies raha, ose bolies kie: „Bhaai, soen, hamke Roma ke djaatie ke hak hai. Toke hoekoem hai hamme maare ke biena dekhe ke kie hamke kasoer hai kie na?”

²⁶Tab barkwa djab ie baat soenies, tab oe thaana ke barkwa lage gail aur bolies: „Ab toe ka kariehe? Ie aadmie ke to Roma djaat ke hak hai.” ²⁷Tab thaana ke barkwa

Paulas lage gail aur poetjhies: „Toke Roma djaat ke hak hai?” Tab oe bolies: „Ha, hamke hai.” ²⁸Tab barkwa bolies: „Ham ie hak dher paisa bhare se pailie.” Tab oe bolies: „Aur ham paidaais se pailie hai.”

²⁹Bas oesab oke toerante tjhor deis. Aur thaana ke barkwa djab sotjjes kie oe aisan aadmie ke banhwaais raha, tab deraai lagal sadja paawe khaatien. ³⁰Tabbo oe maangat raha thiek se djaane kie Israel ke aadmie log kaun kaaran se Paulas ke kasoer dewat raha. Ohie se biehaan bhaile oe Israel djaatie ke barka agwan aur oesabke barkwan ke ek lage bolwaaais. Tab oe Paulas ke biena ketie se thaana me se oesabke aage legail.

Paulas barkwan ke aage

23 Tab Paulas barkwan ke taakke bolies: „Bhaai log, ham Parmeswar ke aage safa sotj-bietjaar se aapan djiewan bietailie hai aur aadj talak bietaila.” ²Tab sab se barka agwa okar bagale ke aadmie log ke hoekoem deis okar moeh par maare ke. ³Tab Paulas ose bolies: „Toke Parmeswar sadja deiga, toe bhaktie khele waala! Toe hia par baithke kaanoen se hamaar kasoer dekhaawe maange hai? Tab kaanoen toerke koi ke sahie dewe hai hamme maare ke!” ⁴Tab koetjh manai log bolies: „Ka, toe Parmeswar ke sab se barka agwa ke bedjatie kare hai?” ⁵Tab oe bolies: „Bhaai log, ham na djaanat rahielie kie ie sab se barka agwa hai, nahie to ham na boltie. Kaanoen me to liekhal hai kie: “Toelogke djaatie ke barkwan ke biese me kharaabie na batiaihe!” ”

⁶Oe djaanat raha kie sabha me Sadoesie aur bhie Fariesie log raha. Ohie se oe djor se bolies kie: „Bhaai log, ham Fariesie ke palwaar me se hai aur bhie Fariesie baatie. Ham bieswaas kariela kie maral logan djie oethiega. Ohie se ham aadj toelogeke aage thara baatie.” ⁷Tab djaise oe ie baat bol tjoekal raha, taise Fariesie aur Sadoesie log apane me takaraar kare lagal, aur sabha doeie bhaag me bat gail. ⁸Sadoesie log to bole hai kie maral logan na djie oeth sake hai aur bhie kie parie aur doesar aatma na hai. Bakie Fariesie log ie doeno tjiedj me bieswaas kare hai aur siekhaawe hai.

⁹Tab etane me sabha ke manai log bahoet djor se tjiellaai lagal aur koetjh Fariesie log ke dal me ke parhal waalan karaai se bolies: „Hamlogke djaan me oe aadmie koetjh kharaabie na karies hai! Saait ek Parmeswar ke parie kie to doesar swarag waala ose batiaais hai!” ¹⁰Aur ie takaraar etana doer pahoetj gail kie doeno bagal se oelog oke ghietje lagal. Tab thaana ke barkwa deraai gail. Oe sotjies kie: „Oelog oke ab toekkara toekkara tjier dei.” Tab oe aapan soerdjaatie ke bolwaaie bolies kie: „Oke thaana me ledja.” Oelog aisane karies.

¹¹Tab oe raat ke Prabhoe Paulas ke lage aail aur bolies: „Paulas, hiemmat baanhe rahiehe! Djaise toe Jeroesaalem me hamare biese me gawaahie deile hai, oisane toke Roma sahar me bhie dewe ke parie.”

Koetjh Israel log ke kharaab bietjaar

¹²Tab djab saber bhail, tab koetjh Israel log ek lage aail aur

sallaah karke kasam khaais kie: „Hamlog biena koetjh khaai pieje se pahiele Paulas ke maar dhaare k'hoi.” ¹³Tjaalies aadmie se djaada ie kharaab bietjaar karke kasam khaais. ¹⁴Tab oelog gail agwan aur djaatie ke barkwan ke lage aur bolies kie: „Hamlog kasam khaaieke sallaah karlie hai koetjh na khaai pieje ke djab talak hamlog Paulas ke na maar dhaarab.” ¹⁵Aur bhie bolies: „Toelog thaana ke barkwa se bienaai karke bol de kie oke Paulas ke phieno barkwan ke aage ledjaai. Toelog kariehe djaise okar kaar-baar auro thiek se maange hai khodj kare. Hamlog tajaar baatie oke hia pahoetje se pahiele maar dhaare ke.”

¹⁶Etane me Paulas ke bahien ke betwa oesabke kharaab bietjaar ke biese me soenies. Tab oe thaana me gail aur Paulas se bol deis.

¹⁷Tab Paulas soenke hoewa ke ek soerdjaatie ke barkwa ke bolaaie bolies: „Ie naudjawaan ke thaana ke barkwa lage ledja. Oe maange hai ose koetjh bataawe.” ¹⁸Barkwa oke leike gail thaana ke barkwa lage aur bolies: „Paulas djahalia hamse bataais kie ie naudjawaan maange hai tose koetjh bataawe.” ¹⁹Tab thaana ke barkwa okar haath pakarke oke alag legail aur poetjhies: „Toe kaun tjiedj hamse maange hai bataawe?”

²⁰Tab naudjawaan bolies: „Soeno, djie. Israel log apane me sallaah karies hai tose poetjhe ke Paulas ke barkwan ke aage phieno ledjaai ke. Oesab kariega djaise maange hai okare biese me auro thiek se khodj kare. ²¹Bakie oelogke na bieswaas

kariehe. Tjaalies mardaana se djaada loekaaike agore hai oke maar dhaare ke. Oelog kasam khaais hai na khaai pieje ke djab talak oe djienda rahiega. Oesabhan tajaar hai aur aap ke hoekoem agore hai.” ²²Tab barkwa bolies: „Toe koi se na bataihe kie toe hamse ie sab baat bolle hai,” aur oke pathaai deis.

Paulas kaise Sesaarea sahar me ledjaawal gail

²³Tab oe doeigo aapan soerdjaatie ke barkwa ke bolaaieke bolies kie: „Aadj nau badje raat ke doi sau soerdjaatie ke tajaar kar Sesaarea djaai ke. Aur sattargo ghora tjalaawe waalan, aur doi saugo tjhoerie ke danda se laraai kare waalan bhie. ²⁴Aur Paulas khaatien ekaatgo ghora tajaar kariehe oke barhia se laat Feleks lage ledjaai ke.”

²⁵Tab oe ek tjiethie liekhies. Oman liekhal raha kie:

²⁶Laat Feleks dje, ham Klaudias Liesias baatie. Aap kaise baato?

²⁷Ham ie aadmie ke aapke khaatien pathaaila. Oe Jeroesaalem sahar me Israel log dwaara pakaraail raha. Bakie ham soenlie kie oke Roma djaat ke hak hai. Ohie se djab Israel logan maangat raha okar djaan lewe, tab ham aapan soerdjaatie leike gailie oke batjaawe. ²⁸Tab ham oke oesabke barkwan ke sabha ke aage legailie. Ham maangat rahielie djaane kie oelog oke kaahe khaatien kasoer dewat raha. ²⁹Tab hoewa ham pata pailie kie oesab oke kasoer

deis khaalie oesabke kaanoen ke kaaran se. Bakie oe koetjh na karies hai maut kie to djahal ke sadja paawe khaatien. ³⁰Tab djab ham soenlie kie koetjh Israel ke manai kasam khaaike sallaah karies hai oke maar dhaare ke, tab ham toerante faisala karlie oke tore lage pathaawe ke. Aur ham okar kasoer dewe waalan ke hoekoem deilie aapse bataawe ke kaun tjiedj ke biese me oelog oke naalies maange hai kare. Hia talak hamaar tjiethie hai. Aap barhia se rahieho!

³¹Tab oe raat ke soerdjaatie log Paulas ke Antiepaatres sahar legail.

³²Aur djab saber bhail, tab oelog ghora tjalaawe waalan ke okare sanghe Sesaarea pathaai deis aur apane log thaana me laut gail.

³³Tab djab ghora tjalaawe waalan Sesaarea me pahoetjal, tab oesab laat ke tjiethie deis aur Paulas ke okar aage legail. ³⁴Tab laat tjiethie parhies aur Paulas se poetjhies: „Toe kaaha ke baate?” Tab oe bolies: „Sieliesia des ke.” ³⁵Tab laat bolies: „Attjha, djab tor kasoer dewe waalan hia par aai djaai, tab ham tor biese me khodj karabe.” Aur oe hoekoem deis oke Herodes ke mahal me band kare ke.

Paulas laat Feleks ke aage

24 Tab paatj rodj baad sab se barka agwa Aanaaniaas aur ekaatgo doesar barkwan ekgo Tertalas naam ke okiel ke leike aaike laat ke paas pahoetjal Paulas ke naalies kare khaatien. ²Aur djab Paulas laat ke aage aail, tab

Tertalas soeroe karies okar kasoer bataawe ke.

³Oe bolies: „Laat Feleks djie, tor sahaaita se hamlogke djaatie soekh se rahe hai. Tor raadj tjalaawe ke dwaara to ie des me dher tjiedj auro barhia hoi gail hai. Ohie khaatien hamlog hardam aur sagaro toke dhanbaad deila. ⁴Aur ab ham tose bienaai kariela thora der khaatien hamaar baat par dhiaan lagaawe ke. Djaise toe hardam hamlog par aapan dhiaan lagaile hai, oisane ab bhie kariehe. ⁵Hamlog to djaan gailie hai kie ie aadmie ek khatarnaak aadmie hai. Oe doenia bhar ke Israel ke djaatie log ke tjienta me daarke haltjal matjaawe hai. Aur oe Naasaaret sahar ke Jiesoe ke dal me ke ekgo barkwa hai.

⁶Tab djab oe maangies Parmeswar ke mahal barbaad karwaawe, tab hamlog oke pakar leilie oke aapan kaanoen dwaara sadja dewe ke. ⁷Bakie Jeroesaalem ke thaana ke barkwa Liesias aapan soerdjaatie leike aail aur oke djabar-djastie se pakarke legail. ⁸Aur oe hamlogse bolies aapke paas djaai ke ie aadmie ke kasoer dewe khaatien. Djab toe ose ie sab baat ke baare me poetjhiehe, tab toe apane djaan djaihe hamlog oke kaahe ke kasoer deila.”

⁹Tab Israel ke sab se barka agwa aur doesar barkwan Tertalas ke alang bhail aur bolies: „Ha, aisane hai.”

¹⁰Tab laat Paulas ke sankiaais batiaai khaatien aur Paulas bole lagal kie: „Laat djie, ham djaaniela kie toe dher baries se ie djaatie ke

oeppar faisala kare hai. Ohie se ham hiemmat baanhke tore aage ailie. ¹¹Sab koi tose bataai sake hai kie hamme Jeroesaalem me aile aur Parmeswar ke poedje ke abbe baara rodj bhail hai. ¹²Oesab hamme koi se moeh tjalaawat na dekhies hai. Ham Parmeswar ke mahal me aur partjaar ke ghar me aur bhie na kahie sahar me haltjal matjailie hai. ¹³Oelog hamme kasoer dewe hai, bakie na darsaai sake hai.

¹⁴Ham toke djanaaila kie ham aapan baap-daada log ke Parmeswar ke aadar kariela. Ham Mosas ke kaanoen me aur Parmeswar ke pahiele ke sanesian ke sab liekhal baat me bhie bieswaas kariela. ¹⁵Hamaar aasa Parmeswar par hai aur ham agoriela kie sab manai, tjaathe barhia ja kharaab, oesab djie oethiega. Aur hamaar kasoer dewe waalan ohie agore hai. ¹⁶Ohie se ham kausies kariela Parmeswar aur manai ke aage hardam safa sotj-bietjaar se rakhe ke.

¹⁷Dher baries bhail kie ham Jeroesaalem sahar me na rahielie, tab ham lautke gailie aapan djaatie log me ke koetjh garieb waalan ke paisa dewe aur bhie Parmeswar ke koetjh baliedaan kare. ¹⁸Tab djab ham ie kaam karat rahielie, tab oelog hamme Parmeswar ke mahal ke angana me dekhies. Ham safa karwaawal gailie rahielie aur ekko haltjal kie to hoerdoem na bhail raha.

¹⁹Bakie ekaatgo Aasia des ke Israel logan hamme hoewa par dekhke pakaries raha. Djab oelog hamare me koetjh kasoer paawat,

tab ohielogke tjaahat raha aadj tore aage aawe ke hamaar oeppar naalies kare ke. ²⁰Aur toe hia ke manai log se poetjh sake hai kie oelog hamare me kaun kasoer paais hai djab ham oesabke barkwan ke aage ledjaawal gailie rahielie. ²¹Ham oelogse bollie: ‘Ham bieswaas kariela kie maral logan djie oethiega, ohie khaatien ham aadj toelogke aage thara baatie.’ Hoi sake hai kie oelog hamme ie baat ke biese me kasoer dewe hai.”

²²Laat Jiesoe ke rasta ke biese me thiek se djaanat raha. Tab oe sabha rok deis aur Paulas se bolies: „Djab barkwa Liesias aauga, tab ham tor oeppar faisala karabe.” ²³Aur oe soerdjaatie ke barkwa ke hoekoem deis Paulas ke band kare ke aur attjha se dekh-bhaal kare ke aur okar saathie log ke mauka dewe ke oke sewa kare khaatien.

Paulas laat Feleks aur okar aurat Droesela ke aage

²⁴Koetjh dien baad laat aapan aurat Droesela leike hoewa gail. Okar aurat ekgo Israel ke aurat raha. Tab Feleks Paulas ke bolwaaais aur soene lagal kie oe Kriest Jiesoe ke rasta ke biese me ka bolies. ²⁵Bakie djab Paulas soeroe karies bole ke kie hamlogke tjaahie aapan djiewan safa se bietaawe ke aur apane ke samhaare ke, aur bhie kie Parmeswar hamlogke oeppar faisala kariega, tab oe deraai gail aur bolies: „Ab etana thiek hai. Toe djaai sake hai. Djab hamme tem rahie, tab ham toke phien se bolwaabe.” ²⁶Oe aasa karat raha kie Paulas oke paisa bharaat tjoetkaara

paawe khaatien. Ohie se oe oke ber ber bolaawat raha koetjh baat-tjiet kare khaatien. ²⁷Bakie djab doei baries biet gail, tab Feleks ke darie par Porsias Festas laat bhail. Aur Israel ke djaat ke man waala kare khaatien, Feleks Paulas ke band karle rahan deis.

Paulas laat Festas ke aage

25 Djab laat Festas Sesaarea sahar me aaike pahotjal, tab tien rodj baad oe Jeroesaalem me gail. ²Tab barka agwan ke barkwan aur djaatie ke barkwan Paulas ke naalies karies. ³Oesab bienaai karke laat se poetjhies Paulas ke Jeroesaalem pathaawe ke. Oesab sallaah karies raha oke rasta me maar dhaare ke. ⁴Bakie oe bolies: „Na, ie na hoi sake hai. Paulas Sesaarea me band rahie djaauga, aur ham halieje hoewa lautke djaabe.” ⁵Oe bolies: „Attjha, toelog me se ekaat djane hamare sanghe djaai sake hai. Aur djab oe koetjh kharaabie karle hoi, tab toelog oke hoewa par naalies kar sakiehe.”

⁶Laat aath kie to das rodj Jeroesaalem sahar me raha, tab oe phien se Sesaarea me gail. Aur biehaan bhaile oe Paulas ke bolwaaais okar oeppar faisala kare khaatien. ⁷Djab oe aail, tab Israel ke barkwan oke gherke har ek rakam kasoer dewe lagal, bakie oesab na darsaai sakat raha.

⁸Tab Paulas bolies: „Ham Israel ke dharam ke kaanoen na toerlie hai. Ham Parmeswar ke mahal me koetjh kharaabie na karlie hai aur maahaaraadja se djabarai bhie na

karlie hai.”⁹ Bakie Festas maangaraha dekhawe kie oe ketana attjha laat hai. Ohie se oe Israel ke barkwan ke man waala karies. Aur oe Paulas se bolies: „Toe na maange hai Jeroesaalem djaai faisala howe khaatien?”¹⁰ Tab Paulas bolies: „Toe thiek se djaane hai kie ham Israel ke djaatie log ke koetjh kharaabie na karlie hai. Toe maahaaraadja ke hoekoem se faisala kare hai. Ohie se ham na maangiela hoewa djaai.”¹¹ Djab ham kasoerie rahietie aur maut ke sadja laaik baatie, tab ham mare khaatien tajaar baatie. Bakie aise na hai aur koi na oesabke man waala kare khaatien hamme oesabke haath me saup dei sakiega. Ohie se ham maangiela maahaaraadja dwaara faisala howe.”

¹² Tab laat aapan mantrie log se baat-tjiet karies. Ekare baad oe Paulas se bolies kie: „Toe maange hai maahaaraadja ke lage djaai? Attjha, ohie ke lage toe djaihe.”

Paulas raadja Aagrepa ke aage

¹³ Tab djab ekaat dien biet gail raha, tab ekgo raadja aapan bahien sanghe Sesaarea sahar me aail laat Festas se bhete kare. Okar naam Aagrepa aur okar bahien ke naam Berniesa raha.

¹⁴ Djab oesab hoewa par dher dien rahie gail, tab laat raadja se Paulas ke biese me bataawe lagal kie: „Feleks ek aadmie ke band karke tjai gail hai.”¹⁵ Aur djab ham Jeroesaalem me rahielie, tab hoewa ke barka agwan aur djaatie ke barkwan oke kasoer deis. Oelog hamse bienaai karke poetjhies oke faisala karke sadja dewe ke.

¹⁶ Tab ham bollie kie: ‘Roma ke djaat ke nem na hai ek manai ke pakarke doesar log ke haath me saupe ke oesabke bhalaai kare khaatien. Bakie oke tjaahie pahiele mauka miele ke aapan naalies kare waalan ke aage apane ke batjaawe khaatien.’

¹⁷ Aur djaise oelog hamare sanghe ie sahar me aail, taise ham biehaan bhare djab ghat sahie deilie aadmie ke hamare aage laawe ke.¹⁸ Bakie okar naalies kare waalan oke gherke oke ekko kasoer na deis djaun kharaab kaam ke biese me ham sotjlie rahielie kie oe karies hoi.¹⁹ Oesabhan khaalie aapan dharam ke biese me ose ek na raha, aur bhie ek Jiesoe naam ke aadmie ke biese me. Oe Jiesoe mar gail hai, bakie Paulas ekke baat pakarle hai kie oe djieje hai.

²⁰ Ham na djaanat rahielie kie aisan tjiedj ke biese me hamme kaise tjaahat raha khodj kare ke. Ohie se ham Paulas se poetjhlie kie: ‘Toe maange hai Jeroesaalem djaai hoewa par faisala howe khaatien?’

²¹ Bakie oe bolies kie: ‘Na, ham maangiela kie maahaaraadja hamaar oepar faisala kare.’ Tab ham hoekoem deilie oke band kare ke djab talak ham oke hoewa na pathaai sakab.”²² Tab raadja bolies kie: „Ham bhie maangiela oe aadmie ke soene.” Tab laat bolies: „Attjha, toe biehaan soeniehe.”

²³ Tab djab biehaan bhail, tab Aagrepa aur Berniesa khoeb barhia se sadjke mahal me gail. Oelogke saath oetja dardja ke soerdjaatie ke barkwan aur sahar ke barkwan bhie raha. Aur laat ke hoekoem

par Paulas bhiettar ledjaawal gail.

²⁴Tab laat bolies: „Raadja Aagrepa aur saamiel waalan, aaplog hia par ek djane ke dekhe hai. Sab Israel ke djaatie log Jeroesaalem me aur ie sahar me bhie okar oeppar naalies karies hai. Oesab tjiellaaike bolies kie oke tjaahie mare ke.

²⁵Bakie ham djaan gailie kie oke ekko maut ke kasoer na hai. Aur djab oe maangies maahaaraadja dwaara faisala howe, tab ham sallaah karlie oke Roma sahar me pathaawe ke. ²⁶Bakie ab ham na djaaniela kie maahaaraadja khaatien hamke okare biese me kaun tjiedj liekhe ke tjaahie. Raadja djie, ohie khaatien ham oke aapke aur sab koi ke aage lailie hai. Tab khodj karke ham koetjh liekh sakab.

²⁷Hamke to boedjha hai kie na thiek hai oke Roma pathaawe ke biena maahaaraadja ke djanaawe ke kie oke kaun kasoer hai.”

Kaise Paulas apane ke batjaais

26 Tab raadja Paulas se bolies: „Ab toke mauka hai apane ke batjaawe ke.” Bas Paulas ek haath oethaaike bolies: ^{2,3}„Raadja djie, aap Israel ke djaat ke nem khoeb thiek se djaane hai aur bhie kaun tjiedj ke biese me oesab me ekta na hai. Ohie se ham khoesie baatie kie aadj ham aapke saamne apane ke batjaai sakiela. Aur ham aapse bienaai kariela hamaar baat dhieradj se soene ke.

⁴Sab Israel ke djaatie log djaane hai kie ham tjhotahie se oesabke bietj me Taarsas aur Jeroesaalem me rahat rahielie. ⁵Oesabhan dher dien se djaane hai aur djab maange

tab gawaahie dei sake hai kie ham Fariesie baatie aur aapan djiewan ek Fariesie ghat bietaaila. Aur Fariesie logan hamlogke dharam ke sab se bhaktie waalan hai.

⁶Parmeswar hamlogke baap-daada log ke koetjh waada karies hai, aur ham bieswaas kariela kie oe aapan baat poera kariega. Ohie se ham aadj djadj ke aage thara baatie. ⁷Hamlogke djaat ke baara koel log bhie ohie waada par aasa kare hai aur oesab raat dien Parmeswar ke aadar kare hai djab talak oe aapan waada na poera kare hai. Raadja djie, ehie aasa ke kaaran se oelog hamme kasoer deis hai. ⁸He soene waalan, aaplog kaahe ke na bieswaas kare hai kie Parmeswar maral logan ke djie oethaaike? Oe to waada karies hai kie aise hoiga!

⁹Pahiele ham djaran ke maare bietjaar karat rahielie kie ham kausies karke Naasaaret ke Jiesoe ke naam badnaam karab. ¹⁰Ham ie kaam Jeroesaalem me soeroe karlie. Hoewa par to ham barka agwan ke hoekoem se dher iesaai log ke djahal me band kar deilie. Aur djab oelogke maut ke sadja mielal, tab ham bhie haamie bharlie. ¹¹Aur sab partjaar ke ghar me ham iesaai log ke ber ber djabarai se sadja deike kausies karat rahielie oesabke daatke Jiesoe ke bedjatie karwaawe ke. Ham oesabke oeppar etana goessaai rahielie kie ham doesar des ke sahar talak khodjat rahielie oesabke sataawe khaatien.

¹²Aisane ham ek dien Israel ke barka agwan ke hoekoem se Daamaskas sahar djaat rahielie.

¹³Tab rasta par dien doepahare swarag me se ek soeroedj se auro tjatak tjamkal djotie hamlogke oeppar gieral. ¹⁴Bas hamlog nietje gier gailie aur ham soenlie kie Israel ke bhaasa me koi hamse bole hai: 'Saul, Saul, toe kaahe ke hamme sataawe hai? Hamse djabarai kare se toke koetjh faida na hoi. Toe khaalie apane ke kharaab kare hai.'

¹⁵Tab ham bollie: 'Prabhoe, aap ke baato?' Tab oe bolies: 'Ham Jiesoe baatie aur toe hamke sataawe hai. ¹⁶Thara how, ham apane ke dekhailie hai toke aapan kamkarta banaawe khaatien. Toke doesar koi se bataawe ke tjaahie kie aadj toe hamme dekhle hai aur phiemo dekhiehe. ^{17,18}Ham toke Israel ke djaatie ke aur sab doesar djaat log ke bas me se batjaabe. Ham toke pathaabe oelogke aakhie khole khaatien djeme oelog aapan paap pastaaieke andhiaar me se andjor me lautke aai, aur saitaan ke saktie me se Parmeswar ke alang aai. Tab oesabke tjhama mieliaga, aur oelog aapan bieswaas dwaara ekwan Parmeswar ke alag karal waalan se ek hoi djaai.' "

¹⁹Oe bolies: „Raadja djie, ham oe dien se Prabhoe ke baat manlie hai. ²⁰Ham pahiele Daamaskas, Jeroesaalem, Israel des bhar me, aur doesar des me sab aadmie log khaatien partjaar karlie hai. Ham batailie hai kie oelogke tjaahie aapan paap pastaaieke Parmeswar ke rasta par tjale ke, aur oelogke tjaal-tjalan se dekhaawe ke kie oelog sattje ke aapan paapie ke djiewan tjhor deis hai. ²¹Ohie

khaatien koetjh Israel log hamme Parmeswar ke mahal ke angana me pakaries aur kausies karies hamme maar dhaare ke.

²²Bakie aadj talak Parmeswar hamme sahaaita karies hai. Aisane ham barka aur tjhota dardja waalan ke aage thara baatie aur Jiesoe Kriest ke biese me gawaahie deila. Ham khaalie partjaar kariela djaun baat Mosas aur Parmeswar ke ekwan sanesian agahie se bhie bataawat raha. ²³Oelog bolies raha kie Parmeswar ke Kriest doekh oethaaiga aur pahielia Waala ghat djie oethiega sab Israel ke aur doesar djaat log ke djanaawe khaatien kie okar dwaara Parmeswar andjor dewe hai!"

Laat aur raadja ke sotj-bietjaar

²⁴Tab djab Paulas ie baat bolat raha, tab laat Festas djor se bolies: „Paulas, toe be-baat ke baat batia hai. Tor khoeb parhaai toke pagalwaai deis hai.” ²⁵Bakie oe bolies: „Laat djie, ham be-baat ke baat na boliela, ham khaalie sattja baat bataaila. ²⁶Raadja ie sab baat ke biese me soenies hai, ohie se ham ose be-dar se bataaila. Ham bieswaas kariela kie oe ie baat thiek se djaane hai. Ie sab tjiedj to doenia ke kona me na bhail hai, bakie sab djanta ke aage. ²⁷Raadja djie, toe Parmeswar ke sanesian ke baat bieswaas kare hai? Ham djaaniela kie toe bieswaas kare hai.” ²⁸Tab raadja bolies: „Toe thoro sotje hai kie ham etana haalie se ek iesaai ban djaabe?” ²⁹Tab oe bolies kie: „Ham maangiela Parmeswar se poetjhe kie haalie se aur hardam

khaat na khaalie toe, bakie sab hia ke soene waalan hamare ghat bieswaasie hoi djaai, bakie na djahalia ghat!"

³⁰Bas raadja thara bhail aur laat Festas, Berniesa aur sab doesar log bhie aur oesab tjal gail. ³¹Djaite me oelog apane me batiaai lagal kie: „Oe manai ke to ekko kasoer na hai maut ke kie to djahal ke sadja paawe khaatien.” ³²Tab raadja laat se bolies: „Djab ie aadmie na maangat kie maahaaraadja okare biese me faisala kare, tab oe tjoet sakat.”

Kaise Paulas Roma sahar ledjaawal gail

27 Tab djab sallaah bhail raha kie hamlog Roma sahar Ietaalia des me djaab, tab oesab Paulas aur ekaatgo doesar djahalian ke ek soerdjaatie ke barkwa ke oeppar saup deis. Okar naam Joelias raha aur oe maahaaraadja ke sab se barhia soerdjaatie log ke ekgo barkwa raha. ²Hamlog ek Aadraamietsiam sahar ke djahaadj par gailie. Oe djahaadj Aasia des ke samoendar ke kienaare ke sahar alang djaat. Ek Aarestaarkas naam ke iesaai bhaai hamlogke sanghe gail. Oe Maasadonia diehaat Tesaalonieka sahar ke raha.

³Tab djab biehaan bhail, tab hamlog Siedon sahar lage pahoetjlie. Hoewa par soerdjaatie ke barkwa Paulas ke haat karke aur oke hoekoem deis sahar me aapan sanghatian lage djaai ke apane ke sewa karwaawe khaatien. ⁴Tab hoewa se hamlog Siepras des alang gailie. Oe des samoendar ke bietj

me hai. Djabar hauwa tjalat raha, ohie se hamlog gailie djaaha otana hauwa na tjalat raha. ⁵Tab hamlog Sieliesia aur Pamfielia des tjhorke samoendar ke oeppar hoike Miera sahar Liesia des me pahoetjlie.

⁶Hoewa par soerdjaatie ke barkwa ekgo doesar djahaadj paais. Oe djahaadj Aaleksandria sahar ke raha aur Ietaalia des djaat. Tab oe hamlogke ohie par baithaai deis.

⁷Hauwa phien se oelta tjalat raha aur dher rodj biet gail raha, bakie hamlog doer na pahoetjlie. Hamlog bahoet mehenat se Kniedas sahar ke aage pahoetjlie. Tab oelta hauwa ke kaaran se hamlog maangat rahielie Kreta des ke paatjhe se djaai Saalmona naam ke kona alang. Kreta des bhie samoendar ke bietj me hai. ⁸Tab djab hamlog bahoet kausies karke oe kona se paas hoi gailie, tab hamlog ekgo djahaadj lagaawe waala djagaha par Laasea sahar ke nagietj pahoetjlie. Okar naam „Barhia lagaawe ke djagaha” hai. ⁹Dher tem laas hoi gail raha, aur rodja kie to bhoekha ke tiewhaar biet gail raha. Oe dien se hauwa aur aandhie auro tjalat raha, ohie se bahoet khatarnaak raha aur aage djaai ke.

¹⁰Tab Paulas bolies: „Bhaai log, ham dekhiela kie hamlog bahoet moeskiel se ie samoendar ke oeppar djaabe. Aur na khaalie djahaadj aur sauda ke dar hai, bakie hamlogke djiewan ke bhie.” ¹¹Bakie soerdjaatie ke barkwa djahaadj tjalaawe waalan ke barkwan ke oeppar auro bharosa karies aur oesab tabbo maangat raha djaai. ¹²Djaaha hamlog rahielie, hoewa

na thiek raha thandha ke tem me rahe ke. Ohie se dher djane sallaah karies djab hoi sakat Feneks djaai ke. Oe sahar Kreta des me hai. Oesab maangat raha thandha ke tem talak hoewa rahe. Hoewa par djahaadj doeï kaitie se djaai paawat.

¹³Tab djab madhiem hauwa soeroe karies datjhien^k or se tjale ke, tab oelog sotjies kie oelogke bietjaar ab thiek hai. Aur ankra paanie me se oethaaïke oesab Kreta des ke kienaare Feneks sahar ke or gail.

Aandhie-toefaan

¹⁴Bas thora der me ek kharaab oettar-poerab^l kait ke aandhie Kreta des ke alang se bahoet kaske tjale lagal. Oe aandhie „Oiraakielon” bolaawal gail hai. ¹⁵Djahaadj aandhie sanghe bahe lagal aur hamlog oke na samhaar paawat rahielie. Bas hamlog oe kaam tjhorge djahaadj me bahe lagalie.

¹⁶Tab hamlog Klauda des paas hoi gailie. Oe des samoendar ke bietj me hai aur okar paatjhe thora se kamtie aandhie raha. Hoewa par hamlog bahoet mehenat se djahaadj ke batjaawe waala bot batjailie. Oe bot paatjhe ghietjaar raha. ¹⁷Tab djab tjalaawe waalan bot paanie me se niekaaske bhiettar leis raha, tab oesab djahaadj ke sab kaitie tatai se doeï tien dohara khoeb kaske baanhies oke aur djabar banaawe khaatien. Oesab to deraat raha kamtie gahier djagaha par baaloe me phas djaai ke. Oe djagaha ke

naam Serte raha. Tab oesab hauwa ke kapra gieraais, aur hauwa djahaadj ke paanie par ledjaat raha.

¹⁸Tab djab aandhie kaske tjale lagal, tab biehaan hoïke oesab koetjh sauda niekaaske paanie me biege deis. ¹⁹Tab tiesara rodj oelog djahaadj halloek kare khaatien bhie koetjh tjalaawe waala tjiedj samoendar me bahaai deis. ²⁰Aisane dher dien bietal. Ghaam aur tarai tanko na dekhaail. Aur aandhie-toefaan etana barhat djaat raha kie hamlog sotjlie: „Ab hamlog na batjab.”

²¹Ie sab moesiebat me koi koetjh na khaais raha. Tab Paulas thara hoïke bolies kie: „Bhaai log, djab toelog hamaar baat soente aur Kreta des se na djaite, tab hamlog ie moesiebat me na partie. ²²Bakie tabbo hiemmat pakarle rahiehe. Sab koi batj djaaiga, khaalie djahaadj barbaad hoi djaaiga. ²³Kaal raat ke ek Parmeswar ke parie hamaar lage aail. Ham oe Parmeswar ke baatie aur ham okar aadar kariela. ²⁴Parie bolies: ‘Paulas, toe na deraihe. Toke tjaahie maahaaraadja ke lage djaai ke, aur Parmeswar aapan bhalaai me sab djahaadjie log tor oeppar saupies hai.’ ²⁵Ohie se toelog hiemmat pakarle rahiehe! Ham bharosa kariela kie Parmeswar parie ke baat poera kariega. ²⁶Bakie hamlogke ek des ke kienaare phasaai ke parie.”

²⁷Tab djab tjaudhwa raat aail, tab hamlog abbe Aadriaatsia samoendar me rahielie. Tab bietj

k 27:13 Datjhien ke matlab ‘zuiden’ hai.

l 27:14 Oettar-poerab ke matlab ‘noordoosten’ hai.

raat me djahaadj tjalaawe waalan sotjies kie: „Ab hamlog ekgo des lage nagtjailie hai.”

²⁸Tab oesab ek tatai me baanhal garhoe loha leike naapies aur dekhies kie paanie tjhatties (37) meter gahier hai. Tab koetjh doer me oesab phieno naapies aur dekhies kie sattaais (28) meter hai.

²⁹Tab oesabke dar lagal kie oesabke samoendar ke kienaare ke patthar par dhakka lagie. Ohie se oelog tjaargo ankra djahaadj ke paatjhe se niekaaske paanie me biege deis aur praatna kare lagal kie dien hoi djaai. ³⁰Tab koetjh djahaadjie log batjaawe waala bot ke samoendar me daarke karies djaise aage se ankra paanie me bhie biege. Bakie oesab maangat raha djahaadj ke tjhorke bot se apane ke batjaawe.

³¹Tab Paulas soerdjaatie ke barkwa se bolies: „Djab tjalaawe waalan hamlogke sanghe djahaadj me na rahie, tab toelog na batj sakiehe.” ³²Ohie se soerdjaatie log batjaawe waala bot ke tatai kaatke samoendar me gieraai deis.

Kaise sab koi batj gail

³³Tab djab saber howat raha, tab Paulas sab koi se bolies: „Dja, koetjh kha le. Toelog to tjauda rodj se biena khaai baithke agore hai.

³⁴Ohie se koetjh kha le. Toelogke tjaahie taagat paawe ke apane ke batjaawe ke. Toelogke koetjh na hoiga.” ³⁵Tab ie baat bolke oe ekgo bret leis aur sab koi ke bietj me Parmeswar ke dhanbaad deis, aur bret toerke khaai lagal. ³⁶Tab sab aadmie ke tieha mielal aur oesab bhie bret khaai lagal.

³⁷Djahaadj me doi sau tjhiehattargo (276) manai raha.

³⁸Tab djab oelog khaai tjoekal raha, tab djetana sauda batjal raha, oesab oethaaike paanie me bahaai deis djahaadj auro halloek kare khaat.

³⁹Tab djab saber bhail, tab oelog ekgo des dekhies bakie na tjielh paais. Bas oesab samoendar ke kienaare ek djagaha dekhies djaaha hauwa otana na tjalat raha, aur oesab maangat raha djahaadj ke hoewa phasaawe. ⁴⁰Tab oelog sab ankra ke tatai ke kaatke samoendar me tjhor deis aur bhie djahaadj ke tjalaawe waala danda ke tatai kholies. Tab oesab aage ke hauwa ke kapra oeppar ghietjies aur samoendar ke kienaare djaai lagal.

⁴¹Bakie hoewa pahoetje se pahiele djahaadj baaloe me phas gail. Tab djab aage waala bhaag ekdam se phasal raha, tab paatjhe waala bhaag barka halfa se phaate gail.

⁴²Bas soerdjaatie log maangat raha djahalian ke maar dhaare nahie to oesab paurke bhaag djaat.

⁴³Bakie barkwa maangat raha Paulas ke batjaawe, ohie se oe aapan soerdjaatie ke mienaahie karies ie kaam kare ke. Tab oe sab koi se bolies: „Dje paur sake hai, oke tjaahie koedke djhoer des par djaai ke. ⁴⁴Aur djaun log na djaane hai paure, oelogke tjaahie palanga aur djahaadj ke toetal lakarie par habara kaate ke.” Aisane sab koi barhia se djhoer des par pahoetjal.

Paulas Malta des me

28 Djab sab koi batj gail raha, tab hamlog soenlie kie oe des ke naam Malta hai aur

samoendar ke bietj me hai. ²Hoewa ke djaatie bahoet prem se hamlogse bheth karies. Etane me barkha barse lagal aur thandha howe lagal. Tab oelog ek barka aagie baarke aur hamlogke hoewa baithaais.

³Tab djab Paulas koetjh djoer lakarie bietorke laaie aagie par daaries, tab ek biekh waala saap aagie ke aatj se lakarie me se niekaske okar haath me kaat leis.

⁴Djab hoewa ke manai log dekhies kie saap okar haath par tangal hai, tab apane me bolies: „Ie aadmie sattje ke ekgo djaanmarwa hai. Oe samoendar me se batj gail hai, aur ab sadja dewe waala dewie oke na djiejan dei.” ⁵Bakie Paulas saap ke hielaaie aagie me gieraai deis, aur ose koetjh na bhail. ⁶Manai log sotjies kie oe phoel djaai kie to atjakke me gierke mar djaai. Bakie djab oesab bahoet der talak agories aur dekhies kie ose koetjh na howe hai, tab phien se sotjke bolies kie: „Ie aadmie kauno dewta hoi!”

⁷Hoewa se na doer ek barka ghar aur djagaha raha. Oe djagaha Malta des ke sardaar ke raha. Sardaar ke naam Poeblias raha. Oe hamlogke prem se bhiettar leis aur tien rodj talak hamlog okar hia rahielie.

⁸Ohie tem par sardaar ke baap bedie par raha. Oke bokhaar lagal raha aur pet pieraat raha. Tab Paulas soenke okar lage gail aur okare khaatien praatna karies. Tab oe aapan haath okar oeppar rakhke oke attjha kar deis. ⁹Djab oe des ke bemarian ie baat soenies, tab oesab bhie Paulas lage aail

aur sab attjha hoi gail. ¹⁰Ohie se oesabhan hamlogke bahoet barka maanke dher tjenha deis. Aur djab tien mahienna baad djaai ke tem aail, tab oelog sab tjiedj deis djaun hamlogke djaroeat raha.

Paulas Roma sahar me

¹¹Aisane hamlog tien mahienna Malta des me rahielie. Tab hamlog ek Aaleksandria sahar ke djahaadj par tjal gailie. Oe djahaadj thandha ke tem talak Malta lage roekal raha. Okar djora dewta ke naam Kaastor aur Polaaks raha.

¹²Tab djab hamlog Sieraakoesa sahar Siesielia des me pahoetjlie, tab hoewa par tien rodj rahielie. Oe des samoendar ke bietj me hai. ¹³Tab hoewa se hamlog samoendar ke kienare Regiam sahar Ietaalia des me gailie. Aur djab hauwa datjhien^m or se tjale lagal, tab hamlog doei rodj baad Poetiolie sahar me pahoetjlie.

¹⁴Hoewa par hamlog koetjh iesaaie ke bhaai-bahien ke bhetailie. Oelog hamlogke ek hapta khaatien apane ghare legail. Tab aisane hamlog Roma sahar ke or tjallie. ¹⁵Djab hoewa ke iesaaie ke bhaai log soenies kie hamlog ailie hai, tab oesab ekdam Apieje Badjaar aur Tres Taaberna sahar talak aail hamlogse bheth kare. Tab Paulas oelogke dekhke Parmeswar ke dhanbaad deis aur hiemmat pakaries.

¹⁶Aur djab hamlog Roma me pahoetjlie, tab Paulas ke djaroeerie na raha djahal me djaai ke, bakie

^m 28:13 Datjhien ke matlab ‘zuiden’ hai.

oe hoekoem paais ekgo ghar me rahe ke, aur ek soerdjaatie okar rakhwaala karat raha.

¹⁷ Tab tien rodj baad Paulas Roma sahar ke Israel log ke barkwan ke bolwaais. Aur djab oelog pahoetjal, tab oe bolies: „Bhaai log, tjaathe ham aapan djaatie ke aur aapan baap-daada log ke nem kabhie na toerlie rahielie, tabbo ham Jeroesaalem me pakaraaike Roma djaat ke haath me saupal gailie.

¹⁸ Oesab hamme khodjie karke maangat raha tjhor dewe. Ham to koetjh na karlie rahielie djaun par oelog hamke maut ke sadja dei sakat. ¹⁹ Bakie hoewa ke Israel log na maangat raha, ohie se hamke bole ke paral kie: ‘Ham maangiela maahaaraadja ke dwaara faisala howe.’ Bakie ham na maangiela okar aage aapan djaatie ke biese me orhan dewe. ²⁰ Ham maangat rahielie ie sab tjiedj ke biese me toelogse bheth karke batiaai. Toelogke tjaahie djaane ke kie ham bieswaas kariela djaun baat Parmeswar Israel ke djaatie ke waada karies hai. Ohie se ham djahalia ghat Roma me ailie.”

²¹ Tab barkwan bolies: „Joedea diehaat se hamlog tore biese me ekko tjiethie na pailie hai, aur ekko bhaai hoewa se aaike tore biese me koetjh kharaab baat na bolies hai. ²² Tabbo thiek hai djab hamlog tor sotj-bietjaar soenab. Hamlog soenlie hai kie dher manai na maange hai ie baat bieswaas kare.”

²³ Tab oesab sallaah karke dien dharies aur ohie dien par koetjh manai log phien Paulas ke ghare

aail. Hoewa par sabere se sandjha talak oe Parmeswar ke raadje ke biese me oesabke khoeb thiek se siekhaawat aur samdjaawat raha. Oe kausies karat raha Mosas ke aur Parmeswar ke doesar sanesian ke liekhal baat se oelogke Jiesoe me bieswaas karwaawe ke. Okar dwaara to Parmeswar ke raadje aaiga. ²⁴ Aur kauno kauno ie sab baat soenke bieswaas kare lagal, bakie ekwan na.

²⁵ Aisane oesab apane me ek na raha. Tab djab oesab djaai lagal, tab Paulas khaalie ie baat bolies: „Pawietr Aatma hamlogke baap-daada log se Parmeswar ke sanesia Jasaaja dwaara bahoet sattja baat batiaat raha, djab oe bolies:

²⁶ ‘Toe dja ie djaatie lage aur oesabse bol de kie:

Toelog aapan kaan se soeniehe, bakie na samadjh paihe.

Toelog aapan aakhie se takiehe, bakie koetjh na dekh paihe.

²⁷ Ie djaatie ke diel to hamaar khaatien band hoi gail hai. Oelog na thiek se soen paawe hai aur oelog aapan aakhie top leis hai djeme oesab aapan aakhie se na dekhe, aapan kaan se na soene, aur aapan akkiel se na samadjh paawe. Tab oesab aapan man na badaliega aur ham oesabke na attjha karab.’ ”

²⁸ Oe bolies: „Toelogke tjaahie thiek se djaane ke kie djab Parmeswar doesar djaatie log ke djanaai kie oe maange hai oesabke batjaawe, tab oelog okar baat soen leiga.” [²⁹ Aur djab oe ie baat bol

tjoekal raha, tab oesab apane apane
me moeh laraawat ghare tjal gail.]

Poestak ke ant

³⁰Paulas doi baries talak ekgo
ghar bhaara karke djahalia ghat
Roma me rahat raha. Aur djetana

manai okare lage aawat djaat raha,
oe oesabke prem se bhiettar lei
lewat raha. ³¹Oe Parmeswar ke
raadj ke biese me partjaar karat
raha aur Prabhoe Jiesoe Kriest ke
biese me be-dar se siekhaawat raha,
aur oke koi na rokies.

Paulas ke tjiethie

Roma ke iesaai log khaatien

Pahiela baat

Paulas tien dafe des des gail sagaro khoes khabar Prabhoe Jiesoe Kriest ke biese me bataawe khaatien. Djab oe tiesara dafe gail, tab oe phien se Korente sahar me aail. Oe hoewa par ie tjiethie liekhies hai. Oe kabhie na Roma sahar gail raha aur bahoet maangat raha djaai.

Oe ie tjiethie me samdjhaais kie oe kaun baat siekhaawat raha. Pahiele oe dekhaais kie har ek iensaan paapie hai. Ekko Israel kie to doesar djaatie ke manai ke hak na hai kie Parmeswar oke daaja kare hai. Tabbo Parmeswar maange hai aapan Beta Jiesoe dwaara paapie logan ke bhalaai kare. Jiesoe sab paap apane oeppar leike oelogke darie par kroes par maral. Tab Pieta Parmeswar oke phien djie oethaais. Khaalie okare me bieswaas kare ke dwaara ek iensaan Parmeswar ke goessa me se batj sakiega. Ek doesar rasta na hai.

Israel logan djaanat raha kie ek dien batjaawe Waala aaga. Tabbo djab Jiesoe doenia me aail aur Parmeswar ke baat partjaar karat raha, tab dher Israel log okare me na bieswaas karies. Ie Paulas ke bahoet sotj dewat raha. Oe to ek Israel ke aadmie raha. Israel log ke be-bieswaas dwaara Parmeswar ekwa djaatie log ke auro bhalaai kare lagal. Bakie ek dien oe Israel logan ke phien se bhalaai kariega.

Tjiethie ke soeroe

1 Ham Paulas baatie aur ie tjiethie liekhiela Roma sahar ke iesaai log khaatien. Ham Kriest Jiesoe ke ekgo goelaam baatie. Oe hamke bolaais hai aapan pathaawal waala ghat sagaro Parmeswar ke khoes khabar djanaawe khaatien. ²Dher dien pahiele Parmeswar ie

khoes khabar aapan sanesian ke waada karies raha aur aapan pawietr poestak me liekhwaais raha. ³Ie khoes khabar okar Beta Jiesoe Kriest ke biese me hai. Oe to hamlogke Prabhoe hai. Oe raadja Daawied ke aulaad me se iensaan ghat paida bhail. ⁴Okar Aatma pawietr hai aur oe djie oethaawal hai. Aise dekha hai kie oe Parmeswar ke maahaan Beta hai.

⁵Oe hamme bhalaai karke aapan pathaawal waala banaais hai doesar djaatie log ke okar bieswaasie banaawe ke, djeme oesab okar baat soene aur okar naam barka maane. ⁶Toelog oman saamiel baate. Toelog bhie bolaawal gaile hai Jiesoe Kriest ke sanghe aapan djiewan bietaawe ke. ⁷Ohie se ham toelogke khaat liekhiela. Parmeswar toelogke pjaar kare hai aur apane khaatien bolaais hai. Pieta Parmeswar aur Prabhoe Jiesoe Kriest toelogke bhalaai kare aur sjaantie dewe.

Paulas maange hai Roma sahar djaai

⁸Ham pahiele toelogke khaatien Jiesoe Kriest ke dwaara Parmeswar ke dhanbaad deila. Hamke pata mielal hai kie doenia bhar toelogke biese me batia hai, aur kaise toelog bahoet barhia se Prabhoe Jiesoe me bieswaas kare hai. ⁹Parmeswar djaane hai kie ham toelogke khaatien praatna karat rahiela. Ham okar kamkarta ghat aapan diel bhar se sagaro okar Beta ke biese me khoes khabar soenaaila. ¹⁰Aur ham praatna karke maangiela kie ab se Parmeswar hamme mauka dewe toelogke paas aawe ke. ¹¹Ham bahoet maangiela toelogse bhet kare aur Pawietr Aatma ke bhalaai ke biese me toelogse bataawe djeme toelogke bieswaas barhe. ¹²Hamaar matlab hai kie ham aur toelog aapan aapan bieswaas dwaara auro hiemmat paai sake Jiesoe ke rasta par aur aage barhe khaatien.

¹³Bhaai logan, toelogke tjaahie djaane ke kie ham dher dafe maangt rahielie toelogke paas

aawe. Djaise ham doesar djaatie me se koetjh manai log ke Kriest khaatien djietlie hai, oisane ham maangiela toelogke djaat me ke koetjh manai log ke djiete Parmeswar ke kaam auro attjha se barhe khaatien. Bakie hardam ek na ek aai djaat raha. ¹⁴Tjaahie Griek ke djaatie log kie to bantjar logan, tjaahie parhal kie to an-parh waalan, hamke tjaahie sab koi se Parmeswar ke khoes khabar bataawe ke. ¹⁵Ohie se ham bahoet maangiela toelogke sahar me bhie ie khoes khabar soenaawe.

Tjietthie ke djar

¹⁶Ham khoes khabar bataawe ke na sarmaaaila. Dje ie baat bieswaas kare hai, oe Parmeswar ke saktie dwaara paap me se batj djaai. Ie khabar pahielia dardja par Israel ke djaatie log khaatien hai, aur bhie sab doesar djaatie log khaatien. ¹⁷Ekare dwaara djaan sake hai kie dje khaalie okar oeppar bharosa kare hai, Parmeswar oke be-kasoerie maane hai aur apane se ek kare hai. Oe to aapan poestak me liekhwaais hai kie:

„Dje hamaar oeppar bharosa karke aapan bieswaas dwaara be-kasoerie aur hamse ek hoi gail hai, oke bieswaasie ghat aapan djiewan bietaawe ke parie.”

Iensaan logan kaise hoi gail hai

¹⁸Parmeswar swarag me se sab iensaan ke djanaawe hai kie oe har ek kharaab manai ke oeppar goessaail hai. Oesab aapan djiewan okar biena bietaawe hai. Aise

oesab Parmeswar ke sattja baat aapan kharaabie dwaara rokaawe hai. ¹⁹Parmeswar apane oelogke ie baat djanaais hai. Oesabhan okare baare me djaan pahietjaan sakat. ²⁰Hamlog oke na dekh paaila. Tabbo djab se oe doenia banaais hai, tab se iensaan logan aapan akkiel se okar banaawal tjiedj dwaara djaan sake hai kie oe hardam khaatien maahaan Parmeswar hai aur okar saktie ketana barka hai. Ohie se oesab na bol sake hai kie: „Hamlog oke na djaan paillie.”

²¹Tjaathe oelog oke djaan sake hai, tabbo oesab okar aadar na kare hai aur oke dhanbaad na dewe hai djaise howe ke tjaahie. Oelogke bietjaar hoewa talak na pahoetje hai, aur oelogke diel me ekdam andhiaar hoi gail hai. ²²Oelog sotje hai kie: „Hamlog to sab tjiedj djaaniela.” Bakie oesab bhoettjar hai. ²³Parmeswar to amar aur bahoet maahaan hai. Tabbo oesab aapan bieswaas okare me tjhor deis hai aur iensaan ke moertie banaaie opar bharosa kare lagal, tjaathe iensaan ke amar djiewan na hai. Aur oesab bhie tjierai, tjaargorwa aur saap ke moertie me bieswaas kare lagal.

²⁴Parmeswar oelogke sab kharaab laalietj poera karan deis. Ie rakam se oesab aapan dehie ke ekdam biejaar dewe hai. Oelog to maangat raha aise kare. ²⁵Oesab Parmeswar ke sattja baat djhoeth banaai deis aur oesab okar banaawal tjiedj ke ieddjat kare lagal hai, tjaathe banaawe Waala har ek tjiedj se barka hai. Okar aadar sada ke lieje kare ke tjaahie! Aisahie to hai.

²⁶Ohie ke maare Parmeswar oesabke be-saram ke laalietj me daar deis hai. Koetjh aurat log aapan aadmie ke saathe na maange hai soete, bakie doesar aurat ke sanghe. ²⁷Aur koetjh mardaana log bhie apane me tjhatjhoendar ke kaam kare lagal. Aisane oesab aapan man aur dehie me aapan karnie ke phal paawe hai.

²⁸Oesab Parmeswar ke nahakaaries. Tab oe oesabke kharaab sotj-bietjaar karan deis, aur oesab har ek rakam be-saram kaam kare hai. ²⁹Oesabke diel me ekko barhia tjiedj na hai, bakie khaalie boeraai se bharaal hai djaise laalietj aur kharaab sotj-bietjaar, djaran, djaanmarwa ke kaam, djhagara, tjalaakie aur badmaasie. ³⁰Oesab kharaab baat batia hai aur doesar ke niendara kare hai. Oesab Parmeswar ke djare hai, aur apane ke barka maane hai. Oesab apane biese me barwargie kare hai, hardam auro kharaab tjiedj sotjke kare hai aur aapan maai-baap ke baat na soene hai. ³¹Oesab be-samadjh hai, ohie se oesabke oeppar koi na bharosa kar sake hai. Oesab aapan palwaar tahaat lek koi ke na tjaathe hai aur koi ke daaja na kare hai. ³²Oesab thiek se djaane hai kie Parmeswar bolies hai kie: „Dje aisan kaam kare hai, oe maut ke sadja laaik hai.” Tabbo oelog na khaalie kharaab kaam kare hai, bakie doesare ke kharaabie oelogke bhie bahoet attjha lage hai.

Parmeswar koi ke moeh na taake hai

2 Aur toelog, tjaathe dje baate, djab toelog ek doesare ke

oeppar faisala kare hai, tab ohie faisala toelogke oeppar karal djaaigna. Toelog doesare ke kasoer dewe hai, bakie toelog oisane kare hai.

²Hamlog djaaniela kie dje aisan kharaabie kare hai, oke Parmeswar biena moeh taake sadja deiga. ³Aur djab toelog aisan kharaabie karke ek doesar ke kasoer dewe hai, tab ka, toelog sotje hai kie Parmeswar ke sadja me se batj djaihe? ⁴Toelog bhoelaai gaile hai kie Parmeswar toelogke etana bhalaai karke agore hai? Aur toelog na samdjhe hai kie oe hiemmat baanhke toelogke tjaal-tjalan sahe hai djeme toelog aapan paap pastaaike okar rasta par tjale lagiehe?

⁵Toelog bahoet thethar baate aur na maange hai aapan paap pastaai. Ohie se toelog apane oeppar etana garhoe sadja ladale hai. Jaad kariehe kie ek dien Parmeswar aapan goessa me sab manai ke oeppar sattjaai se faisala kariega. ⁶Oe sab koi ke otane deiga djetana oe laaik hai.

⁷Dje hiemmat baanhke hardam barhia kaam karke Parmeswar ke biesaal soekh, ieddjat aur sattja djiewan khodje hai, oesabke Parmeswar oe djiewan swarag me deiga hardam khaatien. ⁸Bakie dje khaalie apane ke sotje hai, Parmeswar ke sattja baat na soene hai aur kharaab kaam me bhartie hoi gail hai, Parmeswar oesabke aapan goessa me kathien sadja deiga. ⁹Sab paapie log ke bahoet moesiebat aur doekh sahe ke pariega. Ie baat na khaalie Israel ke djaatie khaatien hai, bakie doesar

djaatie log khaat bhie. ¹⁰Aur biesaal soekh, aadar aur sjaantie sab koi khaatien hai djaun barhia kaam karies hai. Ie baat pahila dardja par Israel log khaatien hai aur bhie doesar djaatie khaat. ¹¹Parmeswar to koi ke moeh na taake hai.

Parmeswar ke kaanoen par tjale ke tjaahie

¹²Djab koi Parmeswar ke kaanoen na djaane hai aur paap kare hai, tab oe biena kaanoen se hardam khaatien ose alag karal djaaigna. Bakie Israel logan okar kaanoen djaane hai. Aur djab oesab paapie ke djiewan bietaawe hai, tab Parmeswar oesabke aapan kaanoen dwaara aisan sadja deiga.

¹³Dje kaanoen ke baat djaane hai, oke na tjaahie khaalie soene ke bakie bhie opar tjale ke. Tab Parmeswar oke be-kasoer aur apane se ek maaniega. ¹⁴Tjaahe doesar djaatie log ie kaanoen na djaane hai, tabbo djab oelog me se koi koi Parmeswar ke hietjtja poera karie, tab dekhaai djaai kie oelog djaane hai kaun attjha aur kaun kharaab kaam hai. ^{15,16}Oesabke barhia tjaal-tjalan dekhaawe hai kie okar kaanoen oesabke diel me liekhal hai. Oesab djaane hai ka kare ke tjaahie. Aapan sotj-bietjaar dwaara oesab apane ke kasoerie kie to be-kasoerie samdjhe hai. Aisane ohie dien par rahiega djab Parmeswar Kriest Jiesoe ke dwaara har ek iensaan ke sotj-bietjaar ke oeppar faisala kariega. Ham ehie khoes khabar djanaaila.

¹⁷Bakie ab ham koetjh liekhab toelog khaatien djaun apane ke

Israel ke djaatie maane hai. Toelog sotje hai kie toelog Parmeswar ke kaanoen par tjalko okar sadja me se batj sakihe. Aur toelog ekahie sattja Parmeswar ke djaanke apane ke barwargie kare hai. ¹⁸Toelog okar baat djaane hai. Toelog okar kaanoen dwaara siekhle hai kaun kaam barhia aur kaun kharaab hai. ¹⁹Toelog sotje hai kie toelog Parmeswar ke baat doesar djaatie log ke siekhaai sake hai. Oesab to djaise andha log hai aur okare biese me koetjh na djaane hai. Aur toelog sotje hai kie toelog oesabke Parmeswar ke andjor dekhaai sake hai. ²⁰Parmeswar ke kaanoen dwaara okar sattjaai dekha hai, aur toelog ie sab baat djaane hai. Ohie se toelog maange hai doesar djaat logan ke aur larkan ke siekhaawe.

²¹Bakie djab toelog doesare ke siekhaawe hai kaanoen par tjale ke, tab kaahe ke pahiele apane ke na siekhaawe hai? Toelog partjaar kare hai kie koi ke na tjaahie tjorie kare ke, aur toelog ka kare hai?

²²Toelog bole hai kie na tjaahie biaah ke waada toere ke, bakie toelog ka kare hai? Toelog naklie bhagwaan ke ghienna hai, bakie toelog Parmeswar ke mahal khaatien paisa na maange hai bhare. Aisane dekha hai kie paisa toelogke bhagwaan hai. ²³Toelog barwargie karke bole hai kie: „Hamlog Parmeswar ke kaanoen ke baat thiek se djaaniela.” Tab toelog kaahe khaat Parmeswar ke kaanoen toerke oke saram dewe hai? ²⁴Ohie se okar poestak me liekhal hai kie toelogke kharaab tjaal-tjalan ke kaaran se doesar djaatie log

Parmeswar ke naam ke bedjatie kare hai.

Parmeswar ke sattja djaatie ke hai

²⁵Toelog Israel logan baate aur toelogke hakiekat bhail hai dekhaawe khaat kie toelog Parmeswar ke djaatie baate. Bakie hakiekat me khaalie faida rahie djab toelog Parmeswar ke kaanoen par tjaliehe. Aur djab toelog kaanoen par na tjaliehe, tab toelog djaise manai log rahiehe djaun ke hakiekat na bhail hai.

²⁶Djab doesar djaatie me ke koi ke hakiekat na bhail rahie, aur tabbo oe Parmeswar ke kaanoen par tjale hai, tab Parmeswar ke aakhie me oe rahiega djaise okar hakiekat bhail hai aur oe okar djaatie ghat hai. ²⁷Aise okar tjaal-tjalan se dekha hai kie toelog kasoerwaar baate. Parmeswar to toelogke aapan kaanoen deis hai, aur toelogke hakiekat bhail hai. Bakie toelog kaanoen toere hai.

²⁸Paidaaais aur hakiekat se na dekha hai kie koi sattje ke Israel djaat me ke hai kie na. ²⁹Bakie djekar diel badal gail hai aur dje Pawietr Aatma se tjalaawal dja hai, oe Parmeswar ke sattja djaatie hai. Aisan manai ke aadar iensaan logan na kare hai, bakie Parmeswar kare hai.

Parmeswar aapan waada kabhie na toeriega

3 Tab Israel ke djaat ghat paida howe aur hakiekat karwaawe me kaun faida hai? ²Eman bahoet faida hai! Pahiel dardja par Parmeswar Israel log ke aapan

liekhal baat saupies hai. ³Oelog me se koi koi Parmeswar ke baat tjhör deis hai. Tab ka, Parmeswar oesabke tjaal-tjalan ke kaaran okar waada toeriega? ⁴Tanko na! Sab iensaan aapan waada toere hai, bakie oe hardam aapan waada poera kare hai. Okar poestak me liekhal hai kie:

„He Prabhoe, aapke baat satj hai, aur djab koi ie baat nahakaariega, tab dekhaaiga kie aap sattjaai se faisala karke oke kasoerwaar maane hai.”

⁵Bakie djab safa se dekha hai kie Parmeswar ke faisala attjha hai, tab ka, Parmeswar ke kasoer rahiega djab oe hamlogke sadja deiga? Tanko na. Ie to iensaan ke sotj-bietjaar hai! ⁶Parmeswar kabhie na kasoerwaar hoi sake hai! Djab hoi sakat tab oe kaise doenia bhar ke manai ke oeppar faisala karke oesabke sadja dei sakiega? ⁷Koi bol sake hai kie: „Djab hamaar sab djhoeth dwaara Parmeswar ke sattjaai aur maahaanta auro safa se dekha hai, tab kaahe khaat ham paapie maanal djaabe?”

⁸Ie to oelta-phoelta baat hai! Tabbo koetjh log djhoetthe ke bole hai kie hamlog partjaar kariela kie: „Aaw, hamlog kharaabie kare k'hoi, tab Parmeswar ke maahaanta auro barhia se dekhaaiga.” Bakie hamlog aisan djhoeth baat na boliela! Dje aise bole hai, oe Parmeswar ke sadja paawe laaik hai.

Sab iensaan paapie hai

⁹Tab ka, Israel ke djaatie ekwan djaatie se auro barhia manai hai?

Tanko na! Ham aise na bollie. Ham abbe dekhailie hai kie Israel ke djaatie log sab doesar djaatie log sanghe paap ke bas me hai.

¹⁰Parmeswar ke poestak me to liekhal hai kie:

„Koi na Parmeswar ke man waala kare hai.

¹¹Ekko manai ke gjaan na hai, aur koi na Parmeswar ke diel bhar se khodje hai.

¹²Sab koi Parmeswar ke rasta par se bhatak gail hai, oesab Parmeswar khaatien be-kaamiel hoi gail hai. Aur koi na koetjh attjha kare hai.

¹³Oelogke moeh djaise khoelal kabar hai. Eman se khaalie kharaab tjiedj niekse hai. Oesab khaalie djhoeth bole hai aur baimaanie kare hai. Oesabke baat djaise biekh hai ¹⁴aur oelog ek doesare ke djaran karke saraape hai.

¹⁵Oesabke khaalie man kare hai doesare ke maar dhaare ke.

¹⁶Oesab sagaro doesar manai log ke bielwaaie moesiebat me daar dewe hai.

¹⁷Oesab na djaane hai kaise doesar log ke sanghe miel-djoelke rahe ke.

¹⁸Oelogke Parmeswar se koetjh kaam na hai aur oelog oke na dera hai.”

¹⁹Hamlog djaaniela kie Parmeswar ke kaanoen Israel logan khaatien hai. Ie rakam se oesab apane ke na batjaai sakie aur doenia bhar ke manai log ke sanghe Parmeswar ke aage kasoerwaar hai. ²⁰Koi na kaanoen par tjale ke dwaara Parmeswar ke aage be-kasoerie hoi

paaiga. Kaanoen dwaara khaalie dekha hai kie koi paapie hai.

Parmeswar se ek howe Jiesoe me bieswaas kare ke dwaara

²¹Bakie ab Parmeswar dekhaais hai kaise oe ek iensaan ke be-kasoer aur apane se ek kare hai begar kaanoen se. Oe Mosas aur ekwan sanesian ekare baare me bhie liekhwaais hai. ²²Aur tjaae dje hoi, oe djanaais hai kie har ek be-kasoerie aur ose ek hoi sake hai Jiesoe Kriest me bieswaas kare ke dwaara. Oe moeh na taake hai. ²³Sab manai paapie hai aur Parmeswar ke maahaanta ekko iensaan ke djiewan me na dekha hai. ²⁴Bakie Parmeswar aapan bhalaai dwaara Kriest Jiesoe ke pathaais hai iensaan logan ke paap me se batjaawe khaatien. Ab oesab biena koetjh kare be-kasoer aur ose ek hoi sake hai.

²⁵Pahiele Parmeswar manai log ke paap sahat raha. Bakie ab oe djanaais hai kie manai logan ose ek hoi sake hai djab oesab bieswaas kare hai kie Kriest Jiesoe aapan khoen oesabke khaatien bahaais hai. ²⁶Aisane oe ab dekhaawe hai kie oe sattja Waala hai aur hardam rahiega. Ie baat bhie satj hai djab oe Jiesoe ke bieswaasie log ke be-kasoer maaniega aur apane se ek karwaaiga.

²⁷Tab hamlog kaun tjiedj par barwargie kar sakab? Koetjh par na! Ka, hamlog kaanoen par tjale ke dwaara na batj sakab? Na, khaalie bieswaas kare ke dwaara. ²⁸Hamlog samadjh gailie hai kie ekko iensaan na kaanoen

par tjale ke dwaara be-kasoer aur Parmeswar se ek hoi sake hai, bakie Jiesoe me bieswaas kare ke dwaara. ²⁹Parmeswar thoro khaalie Israel log ke Parmeswar hai? Oe doesar djaatie log ke Parmeswar bhie hai. ³⁰Israel log ke hakiekat bhail hai aur ekwan djaatie log ke na bhail hai. Tabbo ekahie Parmeswar sab koi ke be-kasoer aur apane se ek kare hai djab oesab Jiesoe me bieswaas kare hai. ³¹Tab ka, bieswaasie log ke Parmeswar ke kaanoen par na tjale ke tjaahie? Djab hamlog Jiesoe me bieswaas kariela, tab hamlog khaalie maangiela okar kaanoen par tjale.

Kaise Aabraaham be-kasoer aur Parmeswar se ek bhail

4 Israel log ke baap-daada Aabraaham ke dekh. ²Djab oe aapan kaam dwaara Parmeswar se ek howat, tab oe Parmeswar ke na barwargie karat bakie apane ke. ³Bakie okar biese me liekhal hai kie oe Parmeswar me bieswaas karat raha, ohie se Parmeswar oke be-kasoer maanies aur apane se ek karies. ⁴Djab koi koetjh kaam karle rahie, tab oe aapan paisa na bhalaai dwaara paaiga, bakie opar okar hak hai.

⁵Bakie ek bieswaasie ke djiewan me aise na hai. Okar hak koetjh par na hai. Tabbo dje biena koetjh kare khaalie Parmeswar ke oeppar bharosa kare hai, oe aapan bieswaas dwaara be-kasoerie hoi dja hai, tjaae oe pahiele paapie ke djiewan bietaawat raha. ⁶Daawied bhie ek giet me ekare biese me liekhies hai kie soekh me rahie dje

Parmeswar se ek hoi gail hai biena koetjh barhia kaam kare se. ⁷Oe liekhies hai kie:

„Oe soekh me rahie dje ke aapan kharaab kaam khaatien tjhama mielal hai. Okar paap-boeraai topaai gail hai.

⁸Soekhie hai djekar paap-boeraai Parmeswar ekdam se mietaai deis hai.”

⁹Ka, Daawied ke aasier-baat khaalie Israel log khaatien hai, kie ekwan khaatien bhie? Ha, oelog khaatien bhie hai! Hamlog to abbe dekhlie kie Parmeswar Aabraaham ke okar bieswaas dwaara be-kasoerie maanies aur apane se ek karies raha. ¹⁰Aur Parmeswar kab se aise karies? Okar hakiekat howe se pahiele kie ekare baad? Pahiele se! ¹¹Oe hakiekat ke tjienna paais dekhaawe khaatien kie oe aapan bieswaas dwaara Parmeswar se ek hoi gail raha. Ie rakam se oe sab bieswaasie log ke baap-daada hoi sakat raha, tjaathe na sab koi ke hakiekat bhail hai. Aisane Parmeswar oelogke bhie oesabke bieswaas dwaara be-kasoerie maan sakiega aur apane se ek kariega. ¹²Aur djab Israel logan Parmeswar me bieswaas karie djaise Aabraaham hakiekat howe se pahiele bhie karat raha, tab oesab sattje ke okar aulaad rahie.

¹³Bakie koetjh aur liekhe ke tjaahie. Parmeswar waada karies raha kie oe Aabraaham ke aur okar aulaad ke ie doenia ke hakdaar banaaiga, na kaanoen par tjale se, bakie bieswaas kare ke dwaara. ¹⁴Djab koi kaanoen par tjale ke dwaara be-kasoerie

hoi sakat, tab bieswaas kare me faida na rahat, aur Parmeswar ke waada be-kaamiel hoi djaat. ¹⁵Djab oe kaanoen toeriega, tab oe sadja paaiga. Bakie djab kaanoen na hai, tab koi na toer sakiega.

¹⁶Ohie se djab Parmeswar bhalaai karke hamlogke hak dewe hai, tab oe khaalie deiga djab hamlog okare me bieswaas karab. Okar waada Aabraaham ke sab aulaad khaatien hai. Ie na khaalie Israel log khaatien hai, tjaathe oesab Parmeswar ke kaanoen djaane hai, bakie bhie oelog khaatien hai djaun Aabraaham ghat Parmeswar par bharosa kare hai. Oe sab bieswaasie log ke baap-daada hai. ¹⁷Parmeswar ose bolies raha kie: „Ham toke dher djaatie ke baap-daada banailie hai.” Oe to Parmeswar ke aakhie me aisane hai. Parmeswar maral logan ke phier se djie oethaawe hai, aur djab oe koetjh bole hai, tab hoi dja hai. Aur Aabraaham okar oeppar bharosa karat raha.

¹⁸Tjaathe koi na sotjat raha kie oe boerhaapa par larka djalmaai sake hai, tabbo oe bieswaas karat raha kie oe dher djaatie ke baap-daada hoiga djaise Parmeswar bolies raha. ¹⁹Oe thiek se djaanat raha kie oe sau baries ke hoi gail hai aur kie okar aurat Saara bhie bahoet boerhia hoi gail hai. Oelog larkan paida na kar sakat. ²⁰Tabbo oe bieswaas karat raha kie Parmeswar aapan waada na toerat. Okar bieswaas oke saktie deis, aur aisane oe Parmeswar ke aadar karat raha. ²¹Oe aapan man me thiek se djaanat raha kie Parmeswar aapan

waada poera kar sakiega. ²²Ohie khaat Parmeswar oke be-kasoerie maanies aur apane se ek karies.

²³Parmeswar ke poestak me ie sab baat na khaalie Aabraaham khaatien liekhal hai, bakie hamlog khaatien bhie. ²⁴Hamlog Parmeswar ke oeppar bharosa kariela, ohie se oe hamlogke bhie be-kasoerie maane hai aur ose ek karies hai. Oe to hamlogke Prabhoe Jiesoe ke djie oethaais hai. ²⁵Oe oke hamlogke paap-boeraai ke kaaran se maran deis hai, aur oke djie oethaais hai djeme hamlog ose ek hoi sakie.

Parmeswar se ek rahe

5 Hamlog bieswaas kare ke kaaran be-kasoerie aur Parmeswar se ek hoi gailie hai, aur ab hamlog aapan Prabhoe Jiesoe Kriest dwaara ose mielke rahiel. ²Okare oeppar bharosa kare ke dwaara hamlog samadjh gailie kie Parmeswar ke bhalaai ketana barka hai. Ab hamlog khoesiaalie se agoriela djab talak hamlog Parmeswar ke biesaal soekh me bhaag na lebe.

³Aur hamlog na khaalie ie tjiedj ke biese me khoesie baatie, bakie djab hamlogke doekh oethaawe ke pare hai, tab hamlog bhie khoesie baatie. Hamlog ie rakam se siekhiela aapan bieswaas pakarle rahe ke. ⁴Aur djab hamlog aise karab, tab Parmeswar hamlogke djanaaiga kie hamlog oke parsand kariela. Tab hamlog okar biesaal soekh auro khoesiaalie se agorab. ⁵Oe hamlogke etana pjaar kare hai kie hamlog djoeththe ke aasa na

kariela. Oe aapan Pawietr Aatma ke deis hai, aur okar dwaara oe hamlogke diel aapan pjaar se bhar deis hai.

⁶Kriest to aapan tem par hamlog khaatien maral hai djab hamlogke haal aisan raha kie hamlog koetjh na kar paawat rahielie aur biena Parmeswar se aapan djiewan bietaawat rahielie. ⁷Ek be-kasoerie khaat aapan djiewan dewe ke sahadj na hai. Saait koi ke hiemmat hai ek bhola-bhaala manai khaatien aapan djaan dewe ke. ⁸Tabbo Kriest hamlog khaatien aapan djaan deis hai djab hamlog paapie ghat aapan djiewan bietaawat rahielie. Aisane Parmeswar dekhaais kie oe hamlogke ketana pjaar kare hai. ⁹Hamlog okar bahaawal khoen me bieswaas kare ke dwaara be-kasoerie aur Parmeswar se ek hoi gailie hai. Tab ketana auro oe hamlogke Parmeswar ke goessa me se batjaai deiga. ¹⁰Djab hamlog Parmeswar ke doesman ghat okar Beta ke maut dwaara ose ek hoi gailie hai, tab hamlog be-kasoerie ghat ketana auro okar Beta ke djie oethe ke dwaara okar goessa me se batj djaabe. ¹¹Aur ie na sab hai, bakie hamlog bhie Parmeswar ke goen gaaila. Hamlogke Prabhoe Jiesoe Kriest to hamlogke aur ose ek karies hai.

Aadam aur Kriest

¹²Aise hai kie ek aadmie paap kare lagal, tab oe mare ke laaik hoi gail. Oe Aadam raha. Aur okar sab aulaad Parmeswar ke baat bhie na soenies, ohie se oesabke bhie mare ke tjaahie. ¹³Tjaahie ekko kaanoen

abbe na raha, tabbo doenia bhar ke iensaan logan paapie raha. Bakie djab talak kaanoen na raha, tab talak oesab kasoerwaar na raha.

¹⁴Aur tjaathe oelog na djaise Aadam Parmeswar ke kaanoen djaanke toeries raha, tabbo Aadam se Mosas talak maut sab iensaan log ke aapan bas me leis hai. Aadam Parmeswar ke aane waala Kriest se ekdam doesar rakam raha.

¹⁵Iensaan logan ke paap-boeraai aur Parmeswar ke bhalaai ekdam doesar doesar tjiedj hai! Khaalie ek aadmie ke paap dwaara dher manai mar gail hai. Bakie Parmeswar ke bhalaai bahoet barka hai. Oe ek doesar Aadmie ke bhala kaam dwaara dher manai ke naawa djiewan aur ese djaada dewe hai. Aur oe Jiesoe Kriest hai.

¹⁶Okar bhalaai Aadam ke paap-boeraai se ekdam doesar rakam hai. Djab Aadam ek dafe paap karies, tab dher manai paapie hoi gail. Bakie Kriest dher paapie log ke be-kasoerie aur Parmeswar se ek banaais hai. ¹⁷Ek aadmie ke paap dwaara doenia par maut ke raadj hoi gail. Bakie ekwa Aadmie hamlogke ketana biesaal bhalaai karies hai! Dje Jiesoe Kriest dwaara be-kasoerie aur Parmeswar se ek hoi gail hai, oe raadja ghat aapan djiewan bietaaiga.

¹⁸Djaise Aadam ke paap dwaara sab iensaan log kasoerwaar hoi gail hai, oisane Kriest ke ekahie bhala kaam dwaara sab manai be-kasoerie hoi sake hai. ¹⁹Aadam ke paap-boeraai ke matlab hai kie dher manai paapie bhail hai, bakie Kriest baat soenies, aur ekare

dwaara dher manai be-kasoerie hoi gail hai. ²⁰Djab Parmeswar aapan kaanoen deis dekhaawe khaatien kie ekko manai okar baat na soene hai, tab oesab auro kasoerie hoi gail. Bakie oesab djetana auro paap kare lagal, Parmeswar otana auro bhalaai karies. ²¹Djaise paap ke dwaara maut ke raadj aail, oisane Parmeswar ke bhalaai Prabhoe Jiesoe Kriest dwaara ab oe hamlogke oeppar raadj tjalaawe hai, aur aisane hamlog sada ke lieje Parmeswar ke lage djie sakab.

Kriest ke sanghe rahe aur djie oethe

6 Ie sab baat ke matlab ka hai? Hamlog paap karat rahabe djeme Parmeswar auro bhalaai kar sake? ²Tanko na! Hamlogke paapie man mar tjoekal hai, tab hamlog aapan djiewan paapie ghat to na bietaai sakab?

³Toelog djaane hai kie hamlog dopoe leike dekhailie hai kie hamlog Kriest Jiesoe me saamiel hoi gailie hai. Hamlog to okar maut me bhaag leilie hai. ⁴Dopoe howe ke dwaara dekha hai kie hamlog okar sanghe mar gailie hai aur kie hamlogke mattie bhie okar sanghe paral hai. Aur djaise Kriest Pieta Parmeswar ke biesaal saktie se djie oethal hai, oisahie hamlogke bhie ek naawa djiewan bietaawe ke tjaahie.

⁵Djab hamlog okar sanghe maut me bhaag leilie hai, tab hamlog bhie okar naawa djiewan me bhaag lebe.

⁶Hamlog djaaniela kie hamlogke kharaab man pahiele hamlogke oeppar raadj tjalaawat raha, bakie ab Kriest ke sanghe kroes par mar

tjoekal hai, djeme okar saktie naas kar dewal djaai aur hamlog paap ke bas me na rahie. ⁷Ek maral manai paap ke goelaam na rahie sake hai. ⁸Hamlog bieswaas kariela kie djab hamlog Kriest ke sanghe mar gailie baatie, tab hamlog bhie okare sanghe djiejabe.

⁹Hamlog thiek se djaaniela kie Pieta Parmeswar Kriest ke djie oethaais hai, aur ab oe kabhie na phier se mar djaai sakiega. Maut ke saktie okar oeppar na hai. ¹⁰Jiesoe ek dafe hamlogke paap khaatien mar gail hai. Aur oe djie oethal hai sada ke lieje Parmeswar khaatien djieje ke. ¹¹Aisane toelogke tjaahie thiek se djaane ke kie toelogke paapie man mar tjoekal hai aur toelog Jiesoe Kriest me saamiel hoi gaile hai aapan djiewan Parmeswar khaatien bietaawe ke.

¹²Ohie se tor paapie man ke na tjaahie tor dehie ke oeppar raadj tjalaawe ke. Tor dehie to khaalie thora dien khaatien rahiega, tab mar djaaiga. Aapan kharaab laalietj poera na kar. ¹³Aapan dehie ke ekko toekkara paap ke bas me na howan deihe, bakie apane ke ekdam se Parmeswar ke dei deihe. Toe to mar gaile rahiele aur ab djieje hai. Aapan dehie ke har ek toekkara Parmeswar ke dei deihe okar barhia kaam kare khaatien. ¹⁴Ab se paap ke na tjaahie toelogke oeppar raadj tjalaawe ke. Toelogke Parmeswar ke kaanoen par na tjale ke pare hai, bakie okar bhalaai mielal hai.

Parmeswar ke goelaam kie paap ke

¹⁵Tab hamlog ka karab? Ka, hamlog okar bhalaai paaike

kaanoen toerke paap kar sakab? Tanko na! ¹⁶Toelog djaane hai kie dje koi ke goelaam hai, oke tjaahie okar baat maane ke. Djab toelog paap ke goelaam baate, tab toelog maut ke rasta par tjale hai. Bakie djab toelog Parmeswar ke baat soeniehe, tab toelog be-kasoerie aur ose ek banaawal djaihe. ¹⁷Pahiele toelog paap ke goelaam rahiele. Bakie ab Parmeswar ke dhanbaad de! Djab toelog Kriest ke biese me soenle rahiele, tab toelog oe baat diel bhar se apanaai leile. ¹⁸Parmeswar toelogke paap me se batjaais hai, aur ab toelog khaalie okar khaatien bhala kaam karielie.

¹⁹Ham rodj ke kaar-baar ke biese me liekhiela toelogke koetj samdjhaawe khaatien. Pahiele toelog aapan dehie se hardam auro kharaabie aur be-saram kaam karat rahiele. Bakie ab toelogke tjaahie aapan dehie Parmeswar khaatien kaam me laawe ke bhala aur poera manai ghat aapan djiewan bietaawe ke.

²⁰Djab toelog paap ke bas me rahiele, tab na maangat rahiele Parmeswar khaatien koetj kare.

²¹Aur toelog ka karat rahiele? Khaalie kharaabie karat rahiele aur ie toelogke ab saram dewe hai. Aisan kaam to maut talak pahoetjaawe hai. ²²Bakie toelog paap ke saktie me se batj gaile hai aur Parmeswar ke goelaam hoi gaile hai. Ekar matlab hai kie toelog aapan djiewan poera manai ghat bietaai sake hai aur sada ke lieje okar lage rahiele. ²³Paap hamlogke maut ke rasta par pahoetjaawe hai, bakie Parmeswar

Prabhoe Kriest Jiesoe dwaara bhalaai karke hamlogke sada ke lieje naawa djiewan apane sanghe dewe hai.

Kaanoen ke matlab

7 Bhaai log, toelog Parmeswar ke kaanoen djaane hai, ohie se toelog hamaar baat samdjhat hoihe. Hamlogke kaanoen par tjale ke pare hai djab talak hamlog na mar djaabe. ²Djab talak ek biehautie ke aadmie djieje hai, tab talak oe okar saathie hai. Kaanoen me aisane liekhal hai. Bakie djab okar aadmie mar djaai, tab ie kaanoen okar khaatien na rahie. ³Djab oe aapan aadmie ke mare se pahiele ek doesar aadmie ke rakh lei, tab sab koi bolie kie: „Oe aapan biaah toer deis hai.” Bakie djab okar aadmie mar djaai, tab aurat ke waada na poera kare ke parie aur oe ek doesar aadmie ke rakh sakie.

⁴Bhaai log, aisane toelogke kaanoen par tjale ke na pare hai. Djab Kriest kroes par maral, tab toelog okar sanghe marle. Ohie se toelogke ab kaanoen par na tjale ke pare hai, bakie toelog djaise ek doesar biehauta ke saathie hoi gaile baate. Oe biehauta Kriest hai. Oe to djie oethal hai, aur okar saktie dwaara hamlog aapan djiewan Parmeswar khaatien barhia kaam karke bietaai sakab.

⁵Djab lek hamlog aapan man waala karat rahielie, tab talak kaanoen dwaara hamlog khaalie maangal rahielie aapan kharaab laalietj poera kare. Aapan laalietj dwaara hamlog maut ke rasta par pahoetj gailie. ⁶Bakie ab hamlogke

kaanoen se kaam na hai. Hamlog ek rakam ke mar gailie baatie, ohie se hamlogke dar na hai eke toere ke aur hamlog be-dar se Pawietr Aatma dwaara Parmeswar khaatien ek naawa rakam se kaam kar sakab.

Kaanoen aur paapie man

⁷Tab ka, Parmeswar ke kaanoen kharaab hai? Tanko na! Biena kaanoen se ham kabhie na djaan paitie kie paap-boeraai kaun tjiedj hai. Djab kaanoen me na liekhal raha kie hamlogke na tjaahie doesar koi ke tjiedj par laalietj kare ke, tab hamlog na djantie kie laalietj kare kharaabie hai. ⁸Kaanoen dwaara hamaar paapie man me se har ek rakam laalietj oetpan bhail. Djab kaanoen na rahat, tab ham na djantie kie ham paap karat rahielie.

⁹Pahiele ham biena kaanoen se aapan djiewan bietaawat rahielie. Bakie djab ham kaanoen djaan gailie, tab ham bhie samadjhlie paap kaun tjiedj hai aur ham djaan gailie kie ham maut ke rasta par tjalat rahielie. ¹⁰Parmeswar hamme aapan kaanoen deis raha okar sanghe naawa djiewan paawe khaatien, bakie oe kaanoen hamme maut talak pahoetjaais. ¹¹Djab ham Parmeswar ke kaanoen djaan gailie, tab ham aapan paapie man dwaara bahakaawal gailie aur ham kaanoen toerlie. Tab ham samadjh gailie kie ham maut ke sadja laaik baatie. ¹²Ohie se Parmeswar ke kaanoen kharaab na hai, bakie pawietr hai. Okar hoekoem pawietr, barhia aur satj hai.

¹³Tab ka, aisan barhia kaanoen hamme maut talak pahoetjaais

hai? Tanko na! Hamaar paapie man dwaara ham kaanoen toerlie hai. Ie barhia hoekoem dwaara auro thiek se dekha hai kie ham maut ke rasta par pahoetj gailie baatie.

Ke hamlogke batjaaiga?

¹⁴Hamlog djaaniela kie Parmeswar ke kaanoen Pawietr Aatma dwaara liekhaawal gail hai. Bakie ham iensaan baatie aur paap ke bas me hai. ¹⁵Ham aapan tjaal-tjalan na samadjh paaila. Tjaahe hamme tanko na attjha lage hai, tabbo ham kharaabie kariela. ¹⁶Aur ham ber ber kaanoen toeriela, tjaahe ham na maangiela kare. Aise karke ham haamie bhariela kie kaanoen thiek hai. ¹⁷Aisane dekha hai kie ham ie kharaab tjiedj apane se na kariela, bakie hamaar paapie man hamse karwaawe hai. ¹⁸Ham djaaniela kie soeroe se hamaar man ekdam kharaab hai. Ohie se tjaahe ham djetana maangiela barhia se rahe, tabbo ham na kar paaila. ¹⁹Ham maangiela barhia kaam kare, bakie ham na kariela. Aur ham na maangiela kharaabie kare, tabbo ham kariela. ²⁰Aur djab ham kharaab kaam kariela, tab ham apane se na kariela, bakie hamaar paapie man hamme karwaawe hai. ²¹Ham dekhlie ka howe hai. Djab ham maangiela barhia se rahe, tab hamaar paapie man me se kharaab sotj-bietjaar niekare hai. ²²Ham diel bhar se maangiela Parmeswar ke kaanoen maane. ²³Bakie hamaar tjaal-tjalan ekdam doesar rakam hai. Hamaar tjaal-tjalan aur hamaar diel djaise doesman hai aur ham aapan paap ke goelaam ghat

baatie. ²⁴Ham kaisan doekh me paral baatie! Hamaar paapie man hamme maut talak pahoetjaaiga. Ke hamme ie haalat me se batjaaiga? ²⁵Parmeswar ke dhanbaad de! Oe hamlogke Prabhoe Jiesoe Kriest dwaara batjaaiga! ²⁶Ie sab baat se dekha hai kie ham aapan akkiel se Parmeswar ke kaanoen par tjaliela, bakie hamaar man paap ke goelaam hai.

Pawietr Aatma ke kaam

8 Aise hai kie dje Kriest Jiesoe me saamiel hai, Parmeswar oke be-kasoerie maaniega. ²Pawietr Aatma ke naawa kaanoen hai kie oe toelogle Kriest Jiesoe dwaara naawa djiewan deis hai aur toelogle paap aur maut ke bas me se batjaais hai. ³Manai logan pahielka kaanoen par tjale ke dwaara na batj paais. Ohie se Parmeswar aapan Beta ke doenia par pathaais paap hataawe khaatien. Okar man sab doesar iensaan ke man ghat raha, bakie biena paap ke. Tab Parmeswar manai logan ke paap dwaara faisala karies oke kasoerwaar maane ke. ⁴Oe aise karies djeme hamlog okar kaanoen poera karie. Djab hamlog aapan man waala tjhor debe aur Pawietr Aatma ke dwaara tjalab, tab hamlog okar kaanoen par tjala paabe.

⁵Dje aapan man waala kare hai, oe khaalie aapan laalietj poera kare hai. Bakie dje Pawietr Aatma se tjale hai, oe okar man waala kare hai. ⁶Dje aapan man waala kare hai, oe maut ke rasta par tjale hai. Bakie djab Pawietr Aatma

hamlogke tjalaawe hai, tab hamlog Parmeswar ke sanghe sjaantie se aapan djiewan bietaabe. ⁷Hamlogke aur Parmeswar ke man waala djaise doesman hai. Hamlog na maangiela okar kaanoen par tjale aur aise na kar sakiela. ⁸Dje aapan man waala kare hai, oe Parmeswar ke na parsand kar paawe hai.

⁹Bakie toelogke haalat ab doesar rakam hai. Djab Parmeswar ke Aatma toelogke diel me rahe hai, tab toelog aapan paapie man dwaara na tjalaawal dja hai bakie okare dwaara. Djekar diel me oe na rahe hai, oe Jiesoe Kriest me saamiel na hai. ¹⁰Djab Kriest tor diel me rahe hai, tab tjaathe paap dwaara tor dehie maut ke bas me hai, tabbo toe Parmeswar se ek baate aur ohie se tor aatma djeje hai. ¹¹Parmeswar Kriest Jiesoe ke djie oethaais hai, aur djab okar Aatma tor diel me rahe hai, tab oe okare dwaara tor mattie ke dehie ke djie oethaaga. ¹²Bhaai-bahien logan, ohie se hamlogke na tjaahie aapan man waala kare ke.

¹³Djab toe aise kariehe, tab tor aatma Parmeswar se alag karal djaai. Bakie djab toe Pawietr Aatma dwaara tjaliehe aur aapan tjaal-tjalan ke samhariehe, tab tor aatma Parmeswar ke aage djienda rahiega. ¹⁴Har ek djaun okar Aatma dwaara tjale hai, oe Parmeswar ke beta aur bietia hai. ¹⁵Djaun Aatma Parmeswar toke deis hai, oe toke aapan goelaam na banaais hai phien se dar ke bas me rahe khaatien. Na, oe toelogke Parmeswar ke betwan aur bietian banaais hai, aur okar dwaara

hamlog Parmeswar ke bolaaila: „He Abba, he Baap!”

¹⁶Parmeswar ke Aatma hamlogke aatma sanghe gawaahie dewe hai kie hamlog Parmeswar ke larkan baatie. ¹⁷Aur djab hamlog Parmeswar ke larkan hai, tab hamlog bhie hakdaar baatie. Hamlog Kriest ke sanghe hak paabe djab hamlog okar bieswaasie ghat bhie doekh oethaabe. Aur ant me hamlog okar biesaal soekh me bhaag lebe.

Parmeswar ke larkan ke aasa

¹⁸Ham to thiek se djaaniela kie djetana doekh hamlogke oethaawe ke parie, ie khaalie thora dien khaat rahie aur djab Parmeswar hamlogke aapan biesaal soekh me bhiettar leiga, tab hamlog bhoelaa djaab. ¹⁹Saara sansaar bahoet agore hai djab talak Parmeswar na dekhaaiga kie okar betwan aur bietian ke hai. ²⁰Sab tjiedj aur sab koi to maut ke bas me hai aur patjhare hai. Ie koi na maange hai, bakie paap ke dwaara Parmeswar aise sallaah karies hai. ²¹Tabbo saara sansaar batj djaaiga Parmeswar ke larkan ke sanghe biesaal soekh me bhaag lewe khaatien.

²²Djab ek aurat ke larka paida howe hai, tab oke kahare ke pare hai. Oisane hamlog djaaniela kie ab talak doenia aur swarag me sab tjiedj kahare hai. ²³Aur tjaathe hamlog Pawietr Aatma paai tjoekalie hai, tabbo hamahoelog bahoet agoriela djab talak hamlog Parmeswar ke betwan-bietian ghat maut aur piera me se tjhoetkaara

na paabe. ²⁴Djab hamlog bieswaas karke agoriela, tab hamlog batj djaabe. Ie sab tjiedj abbe na bhail hai. Djab aise bhail rahat, tab hamlog na agortie. ²⁵Bakie djab talak na bhail hai, tab talak hamlog hiemmat pakarke agorab.

²⁶Hamlog apane se na kar paaila aur na djaaniela kaise praatna kare ke tjaahie. Bakie Pawietr Aatma hamlogke sahaaita kare hai aur hamlog khaatien praatna kare hai aisan baat se djaun hamlog kabhie na bol paitie. ²⁷Aur Parmeswar sab iensaan ke diel me khodj kare hai aur oe samdjhe hai Pawietr Aatma bieswaasie log khaatien kaun tjiedj maange hai. Oe to khaalie Parmeswar ke man waala maange hai. ²⁸Hamlog djaaniela kie Parmeswar sab tjiedj kaam me laawe hai bhalaai kare khaatien djaun log oke pjaar kare hai aur bolaawal gail hai. ²⁹Parmeswar agwe se djaanat raha kie ke rahiega aur sallaah karies kie oesab okar Beta ner hoiga djeme oe dher bhaai-bahien ke sab se barka Waala rahe. ³⁰Aur dje ke oe tjoenies raha, oe oesabke bolaais hai. Tab oe oesabke be-kasoerie aur apane se ek banaais hai aur bhie aapan biesaal soekh me bhiettar leiga.

Parmeswar ke pjaar se koetjh na hamlogke alag kar paaiga

³¹Hamlog ie sab tjiedj ke biese me kaun tjiedj bol sakiela? Djab Parmeswar hamlogke sanghe hai, tab ke hamlogke rok sakioga? ³²Parmeswar aapan Beta ke na batjaais, bakie oke aapan doesman ke haath me saup deis hamlogke

paap me se batjaawe khaatien. Tab oe to hamlogke bhalaai karke sab doesar tjiedj bhie deiga.

³³Parmeswar hamlogke tjoenies hai, tab ke hamlogke kasoer dei sake hai? Djab oe hamlogke kasoer lei leis hai, ³⁴tab ke hamlogke kasoer dei sake hai? Kriest Jiesoe mar tjoekal hai, aur sab se biesaal tjiedj hai kie oe djie oethal hai. Aur ab oe Parmeswar ke dahiena bagal baithal hai. Hoewa par oe hamlogke khaatien ose batia hai.

³⁵Ke hamlogke Kriest ke pjaar se alag kar paaiga? Tjaahe koi hamlogke doekh me daarie kie sataai, tjaahe hamlogke kamtie khaaik aur kapra mielie, tjaahe koetjh hamlogke derwaai, kie tjaahe koi hamlogke maangie maar dhaare, tabbo koetjh na hamlogke Kriest ke pjaar se alag kar paaiga! ³⁶Parmeswar ke poestak me liekhal hai kie:

„Hamlog tor saathie log baatie, ohie se oesab hamlogke khasie ghat maane hai aur har ek mauka par maange hai maar dhaare.”

³⁷Bakie ie sab moesiebat me hamlog Jiesoe Kriest ke dwaara hardam djiet djaabe. Oe to hamlogke bahoet pjaar kare hai. ³⁸Ham thiek se djaaniela kie koetjh na hamlogke okar pjaar se alag kar paaiga. Maut, djiewan, parie log, raadj tjalaawe waalan, aadj ke aur aane waala tjiedj, aur ekko saktie Parmeswar ke pjaar na rok paaiga. ³⁹Oe hamlogke Prabhoe Jiesoe Kriest dwaara tjaahe hai, aur ohie se hamlog tjaahe djetana oeppar kie to gahier me rahabe, tabbo

ekko banaawal tjiedj hamlogke okar pjaar se na alag kar paaiga.

Paulas ke sotj

9 ^{1,2}Tabbo ek tjiedj hamme bahoet tjienta dewe hai. Hamaar diel raat dien kalpe hai. Ham Kriest me saamiel baatie, aur ham djhoeth na boliela. Ham aapan man me djaaniela kie ie satj baat hai aur Pawietr Aatma epar aapan haamie bhare hai. Hamme bahoet sotj hai kie hamaar Israel ke djaatie log Kriest Jiesoe me na bieswaas kare hai. ³Djab hoi sakat tab ham Kriest se alag karal djaitie djab ham ekare dwaara aapan djaatie ke Parmeswar ke sadja me se batjaai saktie. ⁴Dher dien baad Parmeswar Israel ke djaatie log ke tjoenke aapan betwan banaais hai. Oesab okar biesaal maahaanta dekhies hai aur djaane hai kie oe oesabse kaun baat-tjiet karies hai. Oesab Mosas dwaara okar kaanoen paais hai, aur oelog bhie siekhies hai kaise Parmeswar ke aadar kare ke tjaahie. Oelog djaane hai kie oe kaun barhia tjiedj waada karies hai. ⁵Oesabke baap-daada log ke bieswaas bahoet barka raha. Aur Parmeswar ke tjoenal waala Kriest ek iensaan ghat ohie djaatie me se oetpan bhail hai. Oe sab se maahaan waala Parmeswar hai aur sab koi ke tjaahie hardam ke lieje okar aadar kare ke. Ha, aisahie to hai!

⁶Ka, Parmeswar aapan baat aapan djaatie khaatien toer deis hai? Ie to kabhie na hoi sake hai. Bakie na sab Israel^a ke aulaad

Parmeswar ke sattja djaatie log hai. ⁷Tjaahe Aabraaham oesabke baap-daada raha, tabbo Parmeswar oke waada na karies raha kie oelog sab koi okar aulaad rahie. Na, oe bolies raha kie khaalie okar beta Iesaak ke aulaad me gientie hai. ^{8,9}Parmeswar to Aabraaham ke khaalie Iesaak ke biese me waada deis hai. Oe bolies kie: „Ek baries baad djab ham lautke aabe, tab tor aurat Saara ke ekgo beta rahiega.” Ekar matlab hai kie Parmeswar na sab Aabraaham ke larkan ke aapan larkan banaais hai, bakie khaalie djaun ke oe waada karies raha.

¹⁰Aisane bhie bhail Rebeka ke larkan se. Oke djora betwan paida bhail. Ie doeno hamlogke baap-daada Iesaak ke larkan raha, tabbo oman se khaalie ekgo tjoenal gail. ¹¹⁻¹³Aur paida howe se pahiele Parmeswar oelogke maai se bol deis raha kie: „Barkwa tjhotkwa ke kamkarta rahiega.” Aisane Parmeswar aapan poestak me ie djora ke biese me liekhwaais raha kie: „Ham Jaakob ke tjaahiela aur na Esau ke.” Tjaahe larkan abbe na paida bhail raha, aur attjha kie kharaab kaam na karies raha, tabbo Parmeswar ekgo ke tjoen tjoekal raha. Ekare dwaara safa se dekha hai kie ek iensaan na aapan barhia kaam dwaara Parmeswar ke larka hoi sake hai, bakie khaalie djab Parmeswar oke bolaawe hai.

Parmeswar ke bhalaai Parmeswar ke bhalaai hai

¹⁴Tab ka, Parmeswar doeie aakhie se kaam kare hai? Na, tanko na!

^a 9:6 Israel Jaakob ke doesara naam hai.

¹⁵Oe to Mosas se bolies raha kie:
 „Djab ham koi ke daaja karab, tab
 oke daaja karab. Aur djab ham
 maangiela koi ke bhalaai kare, tab
 ham okar bhalaai karab.” ¹⁶Ohie
 se djab koi bahoet maange hai aur
 kausies kare hai Parmeswar ke larka
 howe khaatien, tab ie koetjh na hai.
 Parmeswar iensaan logan ke khaalie
 aapan daaja se tjoene hai. ¹⁷Okar
 poestak me liekhal hai kie oe Egypte
 des ke raadja se bolies kie: „Tjaahe
 toe hamaar baat na soene hai, tabbo
 ham toke raadja ghat tjhor deilie hai
 aur maut talak na pahoetjailie. Ham
 toke kaam me laabe aapan saktie
 dekhaawe khaat djeme doenia bhar
 thiek se djaan djaai kie ham Ke
 baatie.” ¹⁸Ie sab baat se dekha hai
 kie Parmeswar iensaan ke daaja
 kare hai kie to thetharai karan dewe
 hai dje ke oe maange hai.

¹⁹Saaait koi hamse poetjhiega:
 „Djab aise hai, tab Parmeswar kaahe
 ke hamme kasoerie maane hai djab
 ham thetharai kariela aur okar baat
 na soeniela? Oe to aisahie maangat
 raha.” ²⁰Tab ham bolab: „Toe ke
 baate, Parmeswar se moeh tjalaawe
 waala?” Ek bartan aapan banaawe
 waala se thoro boliega: „Toe
 hamme kaahe ke aise banaile hai?”
²¹Ek pandohie mattie se ek barhia
 gogliet kie to har ek rakam doesar
 tjiedj banaai sake hai djaise oe
 maangie. ²²Aisahie djab Parmeswar
 maange hai aapan goessa dekhaawe
 aur aapan saktie djanaawe, tab oe
 manai log se kar sakiiega djaise oke
 barhia lage hai. Aur tjaahe oesab
 naas kare laaik ke hai, tabbo oe
 bahoet santokh se oelogke kharaab
 tjalaawa sahies hai.

²³Oe aise karies koetjh manai
 log ke aapan maahaanta dekhaawe
 khaatien. Oelog dekhe hai kaise oe
 oesabke daaja kare hai aur tjaar
 kare hai aapan biesaal soekh me
 bhaag lewe khaatien. ²⁴Aur oe
 manai hamlog baatie djaun Jiesoe
 me bieswaas kare hai. Oe hamlogke
 tjoenies hai, na khaalie Israel ke
 djaatie me se, bakie doesar djaatie
 me se bhie. ²⁵Okar sanesia Hosea
 liekhies raha kie Parmeswar bolies:

„Djaun log hamaar djaatie na
 raha, ham oesabke aapan
 djaatie bolaabe! Aur dje ke
 ham pjaar na karat rahielie,
 ham oelogke pjaar karabe.”

²⁶Djaaha oe manai log se bolies
 raha kie: „Toelog hamaar djaatie
 na baate,” hoewa par oesab djienda
 waala Parmeswar ke betwan
 bolaawal djaaigna.

²⁷Bakie Israel ke biese me Parmeswar
 ke sanesia Jasaaja djor se bolies kie:

„Tjaahe dher Israel ke djaatie log
 rahiega, djaise samoendar
 ke kienaare ke baaloe,
 tabbo oelog me se kamtie
 manai Parmeswar ke goessa
 me se batjiega.”

²⁸Dher dien na rahie gail hai kie
 oe doenia par aapan baat halieje se
 poera kariiega. ²⁹Jasaaja bhie agwe
 se bolies raha kie:

„Djab maahaan Parmeswar koetjh
 Israel log ke na batjaawat, tab
 hamlog sab koi djaise Sodom
 aur Gomora sahar ke djaatie
 log maraai djaitie.”

Kaise Israel ke djaatie bhatak gail

³⁰Ie sab baat dwaara hamlog
 kaun tjiedj siekh sakiela? Ekwa

djaatie log kausies na karat raha Parmeswar se ek howe khaatien. Bakie tabbo djab oelog me se koetjh manai Jiesoe Kriest me bieswaas kare lagal, tab oelog be-kasoerie aur Parmeswar se ek bhail. ³¹Bakie Israel ke djaatie log bahoet kausies karat raha Parmeswar ke kaanoen pakarle rahe ke dwaara ose ek howe khaatien, aur tabbo oesab na kar paais. ³²Oelog kaahe ke na kar paais? Oesab Jiesoe me bieswaas na karat raha bakie sotjat raha kie oelog aapan barhia tjaal-tjalan dwaara Parmeswar se ek hoi paawat. Oesab ek manai ghat hai djaun tjalat me ek ieta ke na dekhies aur gier gail. Aapan be-bieswaas dwaara oesab Parmeswar ke rasta par gier gail hai. ³³Parmeswar aapan poestak me Jiesoe Kriest ke biese me to liekhwaais raha kie:

„Dekh, ham Sion^b sahar me ekgo ieta dharab, aur dher manai log thokar maarie aur okar oeppar goessaai djaai. Bakie dje okare me bieswaas kariega, oke na pastaaie pariega.”

Kaise ek iensaan be-kasoerie aur Parmeswar se ek hoi sake hai

10 Bhaai logan, ham diel bhar se Parmeswar se praatna kariela kie hamaar djaatie paap-boeraai me se batj djaai. ²Ham djaaniela kie oelog kausies kare hai Parmeswar ke aage be-kasoerie howe ke, bakie oesab na samdjhe hai kaise. ³Oesab na djaane hai

kie khaalie Parmeswar ie kaam kar sake hai. Aur oesab kausies kare hai barhia banke Parmeswar se ek howe khaatien. Bakie djaise Parmeswar maange hai oesabse ek howe, ie oesabke na attjha lage hai. ⁴Dje samdjhe hai kie Kriest Parmeswar ke kaanoen poera karies hai, oe bhie djaane hai kie ab se koi na okar kaanoen par tjale ke dwaara be-kasoerie aur ose ek hoi sakiega, bakie khaalie Kriest me bieswaas kare ke dwaara.

⁵Ie sab tjiedj ke biese me Mosas liekhies hai kie: „Djab koi maange hai be-kasoerie howe, tab oke tjaahie kaanoen bhar ekdam se pakarle rahe ke.” Ie to bahoet moeskiel hai. ⁶Bakie dje bieswaas kare ke dwaara be-kasoerie aur Parmeswar se ek hoi gail hai, oe bole hai: „Hamlogke djarorie na hai Kriest ke swarag me se oetaare ke. ⁷Aur hamlogke gahiera petie me na djaai ke parie oke djie oethwaawe khaatien.” ⁸Oe bole hai: „Okar baat me bieswaas kare ke bahoet sahadj hai. Sab koi ekare biese me batiaai sake hai aur aapan diel me lei sake hai.” Hamlog ohie khoes khabar partjaar kariela.

⁹Djab toe aapan moeh se boliehe kie: „Jiesoe Prabhoe hai,” aur aapan diel me bieswaas kariehe kie Parmeswar oke djie oethaais hai, tab toe batj djaihe. ¹⁰Dje aapan diel se Parmeswar ke khoes khabar Kriest ke biese me bieswaas kare hai, oe be-kasoerie hoike ose ek banaawal djaaigna. Aur dje aapan moeh se boliega: „Ham Kriest me

^b 9:33 Hia par Sion sahar ke matlab Israel ke djaatie hai.

bieswaas kariela,” oe batj djaaigna.

¹¹Parmeswar ke poestak me to liekhal hai kie: „Har ek djaun okar oeppar bharosa kare hai, oe na pastaaigna.” ¹²Aur tjaahie koi Israel ke djaatie ke hai kie to doesar djaat me ke, ie koetjh na hai. Ekahie Prabhoe sab djaatie ke Prabhoe hai. Oe bahoet bhalaai kare hai oelogke djaun okar naam bolaaieke ose sahaaita maange hai. ¹³Oe to liekhwaais hai kie: „Dje Prabhoe ke naam bolaaigna, oe batj djaaigna.”

¹⁴Bakie oesab kaise okar naam bolaai sakiega djab okar me na bieswaas kare hai? Kaise okare me bieswaas kar sake hai djab oesab okar biese me na soenies hai? Kaise oesab soen paai djab koi okar baare me koetjh na bataais hai? ¹⁵Aur kaise koi okar baat ailaan kar sakiega djab Parmeswar oke na pathaawe hai? Oe aapan poestak me liekhwaais hai kie: „Djab koi soene hai kie sanesian aawe hai khoes khabar ailaan kare, tab oke bahoet attjha lage hai.” ¹⁶Bakie na sab koi Kriest ke khoes khabar maangies apanaawe. Parmeswar ke sanesia Jasaan agwe se to bolies raha kie: „Prabhoe djie, djab hamlog djaatie log se tore biese me bataawat rahielie, tab khaalie ekaatgo manai maangat raha bieswaas kare.”

¹⁷Ab to safa se dekha hai kie bieswaas kare khaatien manai log ke tjaahie pahiele Kriest ke khoes khabar soene ke. ¹⁸Tab ka, oesab na soenies hai? Ha, oesab soenies hai! Parmeswar ke poestak me to liekhal hai kie: „Doenia ke tjaaro kona Parmeswar ke khoes khabar soenaail hai.”

¹⁹Tab ham poetjhiela: Saait Israel ke djaatie okar baat na samdjhies hoi? Soen, pahiele dardja par Mosas oesabse bolies raha: „Djab Parmeswar doesar djaatie log ke bhalaai kariega, tab toelog oesabke djare lagiehe. Toelog goessa me boliehe kie: ‘Oelog to Parmeswar ke djaat na hai aur okar biese me koetjh na djaane hai.’ ” ²⁰Aur Jasaan bhie kholke bolies kie: „Dje kausies na karat raha Parmeswar ke djaane khaatien, oesab oke djaan gail hai. Aur dje aapan dhiaan okar baat par na lagaawat raha, Parmeswar apane ke oesabke dekhaais hai.” ²¹Bakie Israel ke djaatie ke biese me Jasaan bolies kie: „Parmeswar rodj bahoet kausies karies oelogse ek howe khaatien, bakie oesab na maangat raha okar baat soene aur khaalie moeh tjalaawat raha.”

Parmeswar aapan djaatie ke na tjhories hai

11 Tab ham poetjhiela: Djab Israel logan na maangies Parmeswar ke baat soene, tab ka, oe aapan djaatie ke tjhor deis hai? Na, kabhie na! Ham to ek Israel ke aadmie baatie. Ham Aabraaham ke aulaad aur Benjaamen ke koel me ke hai. ²Parmeswar aapan djaatie log ke apane khaatien tjoenies raha, aur oesabke kabhie na tjhories hai. Toelog to djaane hai kie okar poestak me kaun kaahaanie Elia ke biese me liekhal hai. Oe doesar Israel log ke biese me orhan dewat raha aur bolies: ³„He Prabhoe, oesab tor sanesian ke maar dhaaries hai aur tor

baliedaan djaraawe ke tafra oeloet deis hai. Khaalie ham batjal baatie, aur oelog maange hai hamme bhie maar dhaare.”⁴ Tab Parmeswar ose ka bolies? Bolies: „Na, ham aise karlie hai kie abbe saat hadjaar bieswaasie mardaana na maange hai aapan gaathie par gierke naklie bhagwaan Baal ke aadar kare.”

⁵ Ab ke tem me Parmeswar aapan bhalaai me bhie aise karies hai kie koetjh tjoenal waala Israel log okare me bieswaas kare hai. ⁶ Aur djab okar bhalaai dwaara aise bhail hai, tab ie na oelogke bhala kaam dwaara bhail hai. Parmeswar ke bhalaai to Parmeswar ke bhalaai hai.

⁷ Tab ka bhail? Israel ke djaatie tjaathe kausies karat raha Parmeswar se ek howe ke, tabbo na kar paais. Bakie oman se oe koetjh djane ke tjoenke apane se ek karies. Aur ekwan na maangat raha Jiesoe me bieswaas kare, ohie se oesab hardame auro thethar hoi gail. ⁸ Okar poestak me to liekhal hai kie:

„Parmeswar oelogke djaise gahiera soeta deis hai djeme oesab okar kaam na samadjh paawe. Oelogke aakhie aur kaan hai, bakie tabbo na dekh aur soen paawe hai. Aur oelogke haalat aadj talak oisane hai.”

⁹ Parmeswar ke poestak me bhie liekhal hai kie raadja Daawied ose bolies raha:

„Aise karieho kie djaun tjiedj oelogke attjha lage hai oesabke bahoet moesiebat dewe. Oelogke aapan rasta

par gieraai deihe, tab oelog aapan karnie ke phal paaiga.

¹⁰ Aise kar deihe kie oelog koetjh na samadjh paawe. Aur oelogke bahoet doekh deiho djeme oelog sada ke lieje djhoekke tjale.”

Israel logan ke be-bieswaas dwaara ekwan djaatie ke faida bhail

¹¹ Ab ham poetjhiela kie: Ka, Israel ke djaatie aapan rasta par aisan gier gail hai kie oesab kabhie na oethke thara hoi paaiga? Na, tanko na. Bakie djab oelog na maangat raha bieswaas kare, tab Parmeswar aapan baat doesar djaatie log ke djana deis djeme oelog paap-boeraai me se batj djaai. Ie rakam se Israel logan doesar djaat ke dekhke bhie maangie okar baat soene aur batj djaai. ¹² Aisane Israel log ke be-bieswaas doenia bhar khaat bahoet faida hoi gail hai. Oelog na maangat raha Jiesoe me bieswaas kare, ohie se Parmeswar ekwa djaatie log ke djaada bhalaai kare lagal. Tab djab Israel ke djaatie ose poera taur se ek hoi djaaiga, tab oelogke bieswaas doenia bhar ke ketana auro faida hoiga!

¹³ Ham ie tjiethhie liekhiela toelog khaatien djaun Israel ke djaatie na hai. Parmeswar to hamme gair djaatie log ke lage pathaais hai khoes khabar Kriest ke biese me bataawe ke. Aur ham aapan kaam bahoet auro khoesiaalie me kartie

¹⁴ djab ham koetjh kar saktie kie hamaar djaatie toelogke dekhke bieswaas karie. Tab oelog me se koetjh djane bhie batj djaaiga.

¹⁵ Djab Parmeswar aapan haath

bator leis aapan djaatie ke bhalaai kare khaatien, tab oe soeroe karies doenia ke ekwan djaatie ke aapan sanghatia banaawe ke. Tab ketana biesaal rahiega djab oe Israel djaatie log ke lautke apana leiga! Tab oe tem par aisan khoesiaalie rahiega djaise maral manai logan djie oethaawal gail hai!

¹⁶Djab khet ke pahielā phal Parmeswar khaatien alag karal gail hai, tab khet bhar ke phal okar hai. Aur djab per ke sor Parmeswar khaatien tjaharaawal hai, tab per ekdam se okar hai. ¹⁷Israel ke djaatie djaise ekgo bowal djaitoen ke per hai, aur toelog djaise djangalie ke per baate. Ek dien Parmeswar bowal per me se koetjh daarhie kaatke niekaar leis, tab toelogke opar entar karies. Ab toelog bowal per ke attjha sor me se haria hai. ¹⁸Bakie toelogke na tjaahie apane ke barwargie kare ke. Toelog to khaalie entar karal waala daarhie baate. Jaad kariehe kie daarhie sor ke na barhaawe hai, bakie sor daarhie ke.

¹⁹Saa it toelog me se koi boliega kie: „Oe daarhie kaatal gail hamaar khaatien djagaha banaawe ke.” ²⁰Ha, ie baat satj hai, bakie na bhoelaai dja kie oelog hataawal gail hai aapan be-bieswaas dwaara. Aur toelog hoewa rahiehe djab talak toelog Parmeswar ke baat me bieswaas kariehe. Apane ke oesabse barka na maan, bakie batjaaike rahiehe. ²¹Parmeswar pahielā daarhie kaatke niekaar deis hai. Aur djab toelog aapan

bieswaas tjhor deihe djaise Israel log karies hai, tab oe tohoelogke bhie na batjaaiga. ²²Jaad kariehe kie Parmeswar manai log ke na khaalie bhalaai kare hai, bakie bhie sadja dewe hai. Dje na maange hai baat soene, oe sadja paaiga. Bakie djab toelog Parmeswar ke oeppar bharosa karat rahiehe, tab oe toelogke bhalaai kariega. Aur djab toelog aise na kariehe tab oe toelogke doer hataai deiga.

²³Bakie djab Israel ke djaatie soeroe kariega Jiesoe me bieswaas kare ke, tab Parmeswar ohoelogke entar kariega. Oke to saktie hai ie kaam kare ke. ²⁴Parmeswar toelogke djangalie per ke daarhie ghat bowal djaitoen ke per par entar karies hai. Tab oe ketana auro attjha se Israel logan ke ohie per par entar kar sakiega.

Parmeswar kaise sab djaatie ke bhalaai kare hai

²⁵Bhaai-bahien logan, ham na maangiela kie toelog aapan rakam se sotj-bietjaar kariehe. Ohie se ham Parmeswar ke tjhiepal baat bataabe. Israel ke djaatie khaalie thora dien khaatien na maangiega bieswaas kare, djab talak doesar djaatie me se sab tjoenal waalan Parmeswar ke raadj me bhiettar na djaai. ²⁶Tab sab Israel ke djaatie log bhie batj djaai. Aisahie to Parmeswar ke poestak me liekhal hai kie:

„Batjaawe Waala Sion se aaiga.
Oe Jaakob^c ke aulaad me se sab paap-boeraai naas kariega.

²⁷ Ham oelogse baat-tjiet karlie kie ham oelogke paap ekdam se mietaai debe.”

²⁸ Oelog Parmeswar ke khoes khabar na maangat raha soene, ohie se oesab okar doesman hoi gail. Aisane ekwan djaatie ke mauka mielal okar sanghatian howe khaat. Tabbo Israel log abbe talak Parmeswar ke sab se pjaara djaatie hai. Oe to oelogke baap-daada log ke kaaran se oesabke apane khaatien tjoenies hai. ²⁹ Aur Parmeswar kabhie na koi ke bhalaai karke kie to tjoenke pasta hai.

³⁰ Toelog pahiele be-bieswaasie ghat bhie thetharai karat rahiele. Bakie djab Israel ke djaatie Parmeswar ke baat na maangat raha soene, tab oe toelogke daaja kare lagal.

³¹ Oelogke ab ke tem ke thetharai dwaara Parmeswar toelogke daaja karies hai, djeme oe oesabke bhie daaja kare. ³² Ekko djaatie na maangat raha Parmeswar ke baat soene, ohie se sab kasoerwaar hai. Ie rakam se oe daaja karke sab koi ke tjhama kar sakiega.

³³ Parmeswar hamlogke etana bhalaai kare hai! Oke sab gjaan hai aur har ek tjiedj poera taur se djaane hai. Koi na samadjh sake hai kie oe kaise faisala kare hai, aur koi na okar sotj-bietjaar samadjh paawe hai. ³⁴ Aisane okar poestak me liekhal hai kie:

„Ke Parmeswar ke sotj-bietjaar djaan paaiga? Aur ke oke raai dei sakiega?”

³⁵ Koi na bol sake hai kie: ‘Ham Parmeswar ke koetjh deilie hai, ohie se ab oke tjaahie hamme koetjh lautaare ke.’ ”

³⁶ Parmeswar sab koetjh banaais hai, sab tjiedj okare dwaara barhe hai, aur sab tjiedj okare khaatien oetpan bhail hai. Aaw hamlog mielke sada ke lieje oke maahaan maanie dja! Aisahie to hai.

Aapan djiewan khaalie Parmeswar khaatien bietaaw

12 Bhaai-bahien log, Parmeswar to hamlogke daaja karies hai, ohie se ab ham toelogke soedhaariela kie toelogke tjaahie diel bhar se aapan djiewan okare khaatien bietaawe ke aur apane ke ek baliedaan ghat Parmeswar ke dewe ke. Ie rakam se toelog okar aadar kariehe. ² Doenia ke manai log ke dekhie-dekha na kar. Oesab to aapan man waala kare hai. Bakie toelogke tjaahie naawa rakam se sotj-bietjaar kare ke. Tab toelogke man badal djaaiga, aur toelog djaan djaihe kie Parmeswar ke man me ka hai. Oe to maange hai kie hamlog aapan djiewan safa se bietaai, barhia se sotj-bietjaar karie aur poera rahie.

³ Parmeswar bhalaai karke hamme aapan pathaawal waala banaais hai, aur ham toelog me se har ek se boliela kie toelogke na tjaahie apane ke barka maane ke, bakie tjhota bane ke aur djaane ke kie tor bieswaas barka hai kie na. Parmeswar har ek ke otane bieswaas deis hai djetana oke djaroerie hai.

⁴ Ek insaan ke dehie ke dekh. Dher toekkara se banaawal hai aur har ek aapan aapan kaam kare hai. ⁵ Aisahie dher rakam iesaii hai, tabbo Kriest me saamiel hoike

hamlog sanghe djaise ek dehie baatie, aur har ek iesaai doesarkwa ke saathie hai. ⁶Parmeswar aapan bhalaai dwaara hamlogke sab rakam ke kartab deis hai djeme hamlog okare khaatien koetjh kaam kar sakie. ⁷Parmeswar koi koi ke aapan sanesia banaais hai, aur djetana bieswaas aisan manai ke hai, oke otane Parmeswar ke sanesa dewe ke tjaahie. Aur dje ke kartab mielal hai doesar iesaai log ke sewa kare ke, kie to parhaawe ke, oelogke bhie tjaahie aapan kaam barhia se kare ke. ⁸Dje ke gjaan hai doesar bieswaasie log ke soedhaare ke, oke bhie tjaahie aapan gjaan kaam me laawe ke. Aur djab koi ke kartab mielal hai doesarkwan ke dewe ke djaun tjiedj oesabke djaroerie hai, tab oke tjaahie tjhota banke dewe ke. Dje ke gjaan hai ekgo samaadj tjalaawe ke, oke tjaahie aapan kaam kamaasoet ghat kare ke. Aur dje ke kartab mielal hai doesare ke daaja kare ke, oke tjaahie khoesiaalie se ie kare ke.

Ek doesare ke pjaar kar

⁹Doesar iesaai log ke dekhaawe khaatien pjaar na kar. Kharaabie se doer rahoe aur barhia kaam me bhieral rahoe. ¹⁰Toelog bhaai bahien baate, ohie se ek doesare ke pjaar kar aur barka maan djeme ekwan dekhke aise bhie kare. ¹¹Prabhoe ke kaam kamaasoet ghat kariehe, aur okar khaat diel bhar se kaam kariehe. ¹²Toelog djaane hai kie hamlog Parmeswar ke biesaal soekh me bhaag lebe, ohie se khoesie rahoe. Djab toke doekh sahe ke parie, tab hiemmat na

hariehe, aur hardam praatna karte rahiehe. ¹³Djab doesar iesaai log ke koetjh djaroerat hai, tab oelogke sahaaita kariehe. Kausies kar pahoena logan ke sewa kare ke.

¹⁴Djab koi toke sataaiga, tab oke na sarapiehe, bakie aasierbaat deihe. ¹⁵Djab koi khoesie hai, tab okar sanghe bhie khoesiaalie manaaw. Aur djab koi ke doekh rahie, tab okar doekh me saamiel rahoe. ¹⁶Apane apane me ek man se rahoe. Apane ke barwargie na kar bakie tjhota maan. Aapan man waala na kar.

¹⁷Ek doesare se badala na le, bestar sab koi khaat soekh khodj. ¹⁸Djab hoi sakiega tab sab manai se miel-djoelke rahiehe. ¹⁹Pjaara waalan, koi se badala na le. Prabhoe aapan poestak me to liekhwaais hai kie: „Djab koi ke tjaahie sadja paawe ke, tab ham debe. Ie hamaar kaam hai.” ²⁰Bakie djab tor doesman ke bhoekh lagie, tab oke khaaik deihe. Aur djab oke piaas lagie, tab oke paanie deihe. Ie rakam se oe saait sarmaai djaaiga aur aapan bietjaar badal deiga. ²¹Toelogke na tjaahie kharaabie se djietal djaai ke, bakie bhalaai karke kharaabie ke djiet le.

Aapan barkwan ke baat soen

13 Parmeswar sab barkwan ke dardja deis hai. Ekar matlab hai kie oe ab ke raadj tjalaawe waala log ke bhie hoekoem deis hai ie kaam kare ke. Ohie se har ek manai ke tjaahie aapan barkwan ke baat maane ke. ²Aur dje na maange hai soene, oe Parmeswar se thetharai kare

hai. Aur djaun log aise kare hai, oesab aapan karnie ke phal paaiga.

³Djekar tjaal-soebhaaw barhia hai, oke djaroerie na hai des ke barkwan ke kamkartan ke deraai ke, khaalie djab oe kharaab kaam kare hai. Dje na maange hai kie okar barkwan okar oeppar goessaai, oke tjaahie oelogke baat soene ke. Tab barkwan okar goen gaai ga.

⁴Parmeswar oesabke kaam me lewe hai toelogke dekh-bhaal kare khaatien. Bakie djab toe kharaab kaam kariehe tab toke deraai ke parie. Hoekoem tjalaawe waalan ke kaam to hai kasoerwaar logan ke sadja dewe ke. Parmeswar oesabke ie dardja deis hai.

⁵Ohie se toelogeke tjaahie oelogke baat soene ke. Na khaalie dar ke maare, bakie bhie Parmeswar ke aakhie me safa diel se rahe khaatien. ⁶Toelog ohie khaatien djoetie ke paisa bhare hai. Des ke barkwan Parmeswar ke naam se raadj tjalaawe hai. Oelogke tjaahie dekhe ke kie sab koi paisa bhare hai kie na. ⁷Ohie se djekar djaun hak hai, oke dei de. Des ke paisa bharwaawe waalan ke deihe djaun par oelogke hak hai. Aur djekar hak hai djoetie ke paisa lewe ke, oke bhie dei de. Djab koi ke oetja dardja hai, tab oke barka maan. Aur dje barka kaam karies hai, okar ieddjat kar.

Kaise doesare ke pjaar kare ke tjaahie

⁸Sab manai ke hak hai kie hamlog oelogke pjaar karie. Dje ek doesare ke pjaar kare hai, oe Parmeswar ke kaanoen poera kare

hai. ⁹Parmeswar ke kaanoen me to liekhal hai: „Aapan sjaadie na toer, koi ke djaan na maar, tjorie na kar, doesare ke tjiedj par laalietj na kar,” aur dher doesar baat bhie liekhal hai kaise tjaahie kare ke aur kaise na. Hamlog ie sab baat tjhota roep me bol sakiela kie: „Djaise toe apane ke pjaar kare hai, oisane doesare ke bhie pjaar kariehe.” ¹⁰Dje koi ke pjaar kare hai, oe okare sanghe koetjh kharaabie na kar sake hai. Ohie se dje doesare ke pjaar kare hai, oe Parmeswar ke kaanoen poera karte rahe hai.

¹¹Toelog djaane hai kie ab hamlog kaun tem me rahiel a. Ohie se djagte rahoe. Djab hamlog Kriest me bieswaas kare lagalie, tab abbe okar aawe ke tem na raha hamlogke batjaawe khaatien. Bakie ab nagtjaai gail hai, aur oe hamlogke batjaai ga. ¹²Djab raat biete hai, tab haalie se andjor howe hai. Aisahie ie kharaab tem Kriest ke aawe se pahiele bhie haalie se tjal djaai ga. Ohie se djaun kaam tjoeppe se andhiaar me karal dja hai, oman se aapan haath bator le. Aur djaise soerdjaatie laraai ke kapra pahiene hai, oisane toelog Parmeswar ke andjor ke djaise ekgo kapra pahieniehe aapan djiewan safa se bietaawe khaatien. ¹³Aaw hamlog andjor rasta par tjalie dja. Nasaaike haltjal na matjaaw aur doesare se kharaabie kie to besaram kaam na kar. Djhagara aur doesare ke djaran na kar. ¹⁴Aapan djiewan me khaalie Prabhoe Jiesoe Kriest ke raadj tjalaawan de aur aapan kharaab laalietj tjhor de.

**Doesare ke kasoer na de
aur oke nietja na maan**

14 Djekar bieswaas tjhota hai, oke tabbo aapan diel me lei le, bakie na ose koetjh ke biese me hartoetj kare khaatien. ²Ek bhaai sotje hai kie oe sab rakam ke khaaik khaai sake hai, bakie ek doesar waala sotje hai kie gos khaai ke mienaahie hai, ohie se oe biessaahien na kha hai. ³Dje sab rakam khaaik kha hai, oke na tjaahie doesar iesaai log ke nietja maane ke djaun aise na kare hai. Aur dje gos na kha hai, oke na tjaahie ek doesare ke kasoer dewe ke djaun kha hai. Parmeswar oke to bhie apana leis hai. ⁴Toe ke baate ek doesare ke kamkarta ke biese me faisala kare ke? Tor kaam na hai dekhe khaatien kie oe aapan kaam barhia se kare hai kie na. Ie to okar barkwa ke kaam hai. Bakie Prabhoe oke saktie deiga kie oe aapan barkwa ke parsand kare.

⁵Koetjh iesaai log dharam ke tiewhaar ke dien manaawe hai, aur ekwan iesaai log khaat sab rodj baraabar hai. Sab koi ke tjaahie ekare biese me apane se faisala kare ke. ⁶Dje dharam ke tiewhaar manaawe hai aur bhie dje gos kha hai, oelog aise kare hai Prabhoe ke barka maane khaat. Oelog to oke ekare khaatien dhanbaad dewe hai. Aur dje gos na kha hai, oe ie bhie kare hai Prabhoe ke aadar kare khaatien. Oe bhie Parmeswar ke dhanbaad dewe hai. ⁷Iesaai logan apane khaatien na djieje hai kie to mar dja hai. ⁸Hamlog tjaathe djiela kie to mariela, ie sab Parmeswar

ke aadar kare khaatien hai. ⁹Kriest maral aur dje oethal hai djeme oe sab djienda aur maral waalan ke oeppar raadj tjalaawe.

¹⁰Djab toe gos na kha hai aur dekhiehe kie tor iesaai bhaai kha hai, tab toe ke baate oke kasoer dewe ke? Aur toe djaun sab rakam ke khaaik kha hai, djab tor iesaai bhaai aise na kare, tab toe kaahe ke oke nietja maane hai? Hamlog to ek ek Parmeswar ke aage djaaike faisala karal djaabe. Ohie se hamlogke na tjaahie doesare ke nietja maane ke kie to kasoer dewe ke. ¹¹Parmeswar ke poestak me liekhal hai kie oe kasam khaaike bolies hai kie:

„Ham djienda Parmeswar baatie.
Sab koi hamare khaat aapan
gaathie par gieriega aur
boliega:

‘Aap ketana maahaan baate!’ ”

¹²Har ek ke Parmeswar ke aage thara hoike apane ke batjaawe ke parie.

Doesare ke doekh na deihe

¹³Ab se hamlog aapan bieswaasie bhaai-bahien ke kasoer na dewe k'hoi. Bestar hamlog sallaah kare dja koetjh na kare ke djaun se hamlog doesare ke piera dei sakab, kie to oke Jiesoe ke rasta par se hataai sakab. ¹⁴Ham Prabhoe Jiesoe se ek baatie, ohie se ham thiek se djaaniela kie ekko khaaik haraam na hai. Tabbo djab koi sotje hai kie koetjh haraam hai, tab okar khaat aise hai. ¹⁵Aur djab toe aapan iesaai bhaai ke aage koetjh khaihe djaun okar khaat haraam hai, tab toe oke doekh deihe aur pjaar na

kare hai. Jaad kar kie Kriest ie bhaai khaatien bhie aapan djaan deis hai. Tab oke aapan tjaal-tjalan dwaara na gieraai de.

¹⁶Saait tore aakhie me koetjh attjha lage hai. Tabbo djab ekwan na parsand kare hai, tab bestar hai kie toe aise na kar. Tab koi koetjh kharaabie na bol sakie.

¹⁷Parmeswar ke raadj khaana piena ke nem se na dekha hai, bakie barhia tjaal-soebhaaw, sjaantie aur khoesiaalie dwaara. Aur ie sab tjiedj Pawietr Aatma dewe hai.

¹⁸Dje okar dwaara Kriest ke ek goelaam hoi gail hai, oe Parmeswar ke parsand howe hai aur manai logan oke barka maane hai. ¹⁹Ohie se aaw, hamlog kausies kare k'hoi miel-djoelke rahe ke, aur ek doesare ke sahaaita kare ke pakka iesaai howe khaatien.

²⁰Koetjh khaaik dwaara Parmeswar ke kaam ek doesar manai ke diel me naas na kar. Sab khaaik safa hai, bakie djab toe khaaie ek doesare ke paap karwaawe hai, tab na thiek hai. ²¹Djab gos khaai aur wien pieje se aur tjaahie djaun tjiedj dwaara toe aapan bhaai ke boeraai karwaawe hai, tab bestar hai kie toe aise na kar. ²²Ie sab tjiedj ke biese me aapan sotj-bietjaar khaalie Parmeswar ke djana de. Dje Parmeswar ke aage koetjh kaam kar sake hai biena apane ke kasoer dewe, oe soekh me rahe hai. ²³Bakie dje na djaane hai kie koetjh barhia kie to kharaab hai khaai khaatien aur tabbo kha hai, Parmeswar oke kasoer deiga. Aisan manai to na djaane hai kie thiek

hai kie na. Aur dje tjaahie djaun kaam kare hai biena bieswaas se, oe paap kare hai.

Ek doesare ke maan-djaan kar

15 Hamlog djaaniela kie iesaai logan khaatien koetjh na mienaahie hai. Tabbo hamlogke na tjaahie aapan man waala kare ke, bakie ekwa iesaai log ke sahe ke djaun na thiek se djaane hai kaun tjiedj attjha hai aur kaun na. ²Hamlog kausies karie dja ek doesare ke soekh khodje ke djeme hamlogan pakka iesaai hoi djaai. ³Kriest thoro aapan man waala karies hai? Bakie djaun Parmeswar ke poestak me liekhal hai, ohie okare sanghe bhail. Oman liekhal hai kie Kriest aapan Pieta se bolies:

„Djab manai log aapke gaarie dewat raha, tab hamahoe ke gariaawat raha.”

⁴Parmeswar ke sab baat liekhal hai hamlogke koetjh siekhaawe khaatien. Okar baat hamlogke sahaaita kare hai aur tieha aur aasa dewe hai okar rasta par tjalte rahe ke. Aisane hamlog bieswaas karke agorab djab talak Parmeswar aapan waada na poera kariega. ⁵Oe hamlogke saktie aur hiemmat dewe hai Kriest Jiesoe ghat bieswaas pakarle rahe ke. Aur ham praatna kariela kie oe toelogle sahaaita kare apane apane me ek man me rahe ke. ⁶Tab toelogan ek moeh hoike bol sakiehe kie: „He Parmeswar, aap hamlogke Prabhoe Jiesoe Kriest ke Baap baate. Aur hamlog aapke maahaan maaniela.”

⁷Ohie se apane me maan-djaan kar djaise Kriest hamlogke bhie

karat raha. Tab ekwan manai ie dekhke Parmeswar ke bhie maahaan maaniega. ⁸Parmeswar Israel ke baap-daada log ke waada karies raha kie oe koi ke pathaaigna oelogke aulaad log ke sahaaita kare khaatien. Tab Kriest naukar banke Israel djaatie khaatien aail. Ie rakam se oe dekhaais kie Parmeswar aapan waada poera kare hai. ⁹Aur ekwa djaatie log Parmeswar ke bhie maahaan maaniega okar daaja khaatien. Parmeswar ke poestak me liekhal hai kie:

„He Parmeswar, ham djor se doesar djaatie log ke aage tor aadar karab. Ham baadja badjaabe aur tor naam biese me gaana gaabe.”

¹⁰Aur Parmeswar bhie liekhwaais hai kie:

„He doesar djaatie logan, toelog hamaar djaatie ke sanghe khoesiaalie manaaw.”

¹¹Aur bhie liekhal hai kie:

„He doenia ke djaatie log, Prabhoe ke aadar kar. Toelogke tjaahie bole ke: ‘Hamlog aapke barka maaniela.’ ”

¹²Aur Parmeswar ke sanesia Jasaaja bhie liekhies hai kie:

„Jesai^d ke aulaad me ke ek djane aaigna doenia bhar ke djaatie ke oeppar raadj tjalaawe khaat. Aur oesab okar oeppar bharosa kariega.”

¹³Ohie se ham praatna kariela kie Parmeswar toelogke diel

khoesiaalie aur sjaantie se bhar dewe. Toelog bieswaas dwaara okar oeppar aasa kar. Tab Pawietr Aatma ke saktie dwaara toelog hardam auro okar oeppar aasa kariehe.

Paulas kaun kaam auro maange hai kare

¹⁴Bhaai-bahien logan, ham thiek se djaaniela kie toelog bahoet attjha manai baate. Toelog bieswaas ke baare me sab tjiedj djaane hai aur apane apane me ekare biese me samdjhaai sake hai. ¹⁵Ham barkwa ghat tabbo ie tjiethhie me ekaat tjiedj be-dar se liekhlie hai toelogke jaad karwaawe khaatien. Parmeswar hamme bhalaai karke ¹⁶Kriest Jiesoe ke goelaam banaais hai doesar djaatie log khaatien. Djab ham Parmeswar ke khoes khabar partjaar kariela, tab ham okar pawietr kaam kariela. Aur dje hamaar baat apana lewe hai, ham oesabke djaise ek daan Parmeswar ke deila. Okar Pawietr Aatma oelogke diel safa karke oelog me rahe hai. Ohie se iesab Parmeswar ke attjha lage hai. ¹⁷Ham Parmeswar ke aage ie kaam ke biese me khaalie Kriest Jiesoe dwaara apane ke barka maan sakiela.

¹⁸Ham to khaalie oe tjiedj ke biese me batiaabe djaun Kriest hamse karwaais hai, aur na doesar tjiedj ke biese me. Oe hamaar baat aur tjaal-tjalan dwaara aise karies hai kie doesar djaatie log Parmeswar ke baat soene lagal hai. ¹⁹Oe hamme aapan Pawietr

Aatma ke saktie deis hai barka aur atjambho kaam kare ke. Aisane ham Jeroesaalem sahar se ekdam Ieliera diehaat talak khoes khabar Kriest ke biese me partjaar karlie hai. Aur ab ham ie kaam poera kar tjoekalie. ²⁰Ham hardam kausies karat rahielie khoes khabar khaalie oe djagaha par partjaar kare ke djaaha manai log Kriest ke biese me kabhie na soenies raha. Ham na maangat rahielie doesare ke kaam tjhiane. ²¹Bakie ham aapan kaam karat rahielie djaise Parmeswar aapan poestak me liekhwaais hai. Oman liekhal hai kie:

„Djaun manai log okar biese me koetjh na djaane hai, oelog oke dekhiega. Aur dje kabhie na soenies hai, oesab samadjh djaaiga.”

²²Ham to ie kaam me bhieral rahielie, ohie se ham ab talak toelogke lage na aai pailie hai. ²³Bakie ab hamaar kaam ie sab des me don hoi gail hai aur ham bariesan se toelogke lage maangat rahielie aawe. ²⁴Ohie se djab ham Spanje des djaabe tab ham maangiela pahiele aaike toelogs bhet kare. Aur djab ham koetjh tem khaatien toelogke sanghe khoesiaalie se mielke rahabe, tab saait toelog hamme sahaaita kar sakiehe Spanje des djaai ke.

²⁵Bakie ab ham Jeroesaalem sahar ke rasta par baatie hoewa ke iesaai log ke koetjh paisa dewe khaat. ²⁶Maasadonia aur Aakhaaja diehaat ke iesaai log to koetjh paisa batories hai Jeroesaalem sahar ke gariieb bieswaasie log khaatien. ²⁷Oesabke bahoet attjha lagat raha

aise kare ke, aur ie bhie oelogke kaam raha. Israel ke djaat dwaara oesabke dher barhia tjiedj mielal hai oesabke aatma khaatien. Ab oelogke tjaahie gariieb Israel iesaai ke bhaai-bahien log ke koetjh daan dewe ke oelogke sahaaita kare khaatien. ²⁸Tab djab ham oelogke ie paisa dei tjoekab, tab ham toelogke sahar se Spanje des djaabe. ²⁹Aur ham djaaniela kie djab ham aabe tab hamlogke poera taur se Kriest ke aasies mieliga.

³⁰Bhaai-bahien log, ham Prabhoe Jiesoe Kriest ke naam aur Pawietr Aatma ke prem se toelogs poetjhiela hamme sahaaita kare ke. Ham maangiela kie toelog hamare khaatien aapan diel bhar se praatna kar. ³¹Parmeswar se maang kie oe hamme Joedea diehaat ke be-bieswaasie log ke haath me se batjaai dei. Aur bhie poetjh kie oe aise kare kie Jeroesaalem ke bieswaasie log oe paisa khoesie se lewe. ³²Djab Parmeswar maangie tab ham khoesiaalie me toelogke lage aabe djeme hamloganke soekh miele.

³³Parmeswar me se sab sjaantie oetpan howe hai, aur ham praatna kariela kie oe toeloganke sanghe rahe. Aisahie to hai.

Paulas sab ke jaad kare hai

16 Ham aapan iesaai bahien Febe ke toelogke oeppar saupielia. Oe Kenkrejen sahar ke samaadj me Prabhoe khaatien kaam kare hai. ²Oke Prabhoe ke naam se apane bietj me leihe djaise bieswaasie log ke tjaahie kare ke. Oe dher manai log ke aur hamke

bhie sahaaita karies hai. Ohie se djab oke koetjh djarorie rahie tab oke barhia se sewa kariehe.

³Ham Préska aur Aakwéla ke jaad kariela. Hamlog tieno mielke Kriest Jiesoe khaat kaam karat rahielie. ⁴Oelog hamaar khaatien aapan djaan par khelies raha. Na khaalie ham, bakie doesar djaat ke iesaai ke samaadj logan bhie oelogke dhanbaad dewe hai. ⁵Ham oelogke ghare aawe waala samaadj logan ke bhie jaad kariela, aur bhie aapan pjaara iesaai bhaai Epénetas ke. Oe Asia des ke pahielia aadmie raha djaun Kriest me bieswaas kare lagal. ⁶Aur ham bhie Maria ke jaad kariela. Oe toelog khaatien bahoet kausies karies hai. ⁷Ham Andróniekas aur Jónias ke bhie jaad kariela. Oe doeno hamaar koel me ke hai. Oelog bhie hamaar sanghe djahal me raha aur pathaawal waalan ghat barka maanal dja hai. Oesab hamse pahiele Kriest me saamiel bhail hai.

⁸Ham aapan pjaara bhaai Ampliáatas ke jaad kariela. Ham Prabhoe ke dwaara ose ek baatie. ⁹Ham Oerbáanas ke jaad kariela. Oe Kriest ke kaam me hamlogke sanghe hai. Aur ham pjaara Stáakes ke jaad kariela, aur ¹⁰bhie Aapéles ke. Oe safa se dekhaais hai kie oe Kriest par bharosa kare hai. Aur ham bhie Arestobóelas ke samaadj waalan ke jaad kariela. ¹¹Ham Heródion ke jaad kariela. Hamlog ekahie koel me ke baatie. Aur ham bhie Narséas ke samaadj log ke jaad kariela. ¹²Ham Trieféna aur Triefósa ke jaad kariela. Ie doi aurat Prabhoe khaatien kaam

karies hai. Aur ham bhie aapan pjaara Perses ke jaad kariela. Oe Prabhoe ke kaam me bahoet haath lagaais hai. ¹³Ham aapan bhaai Róefoes ke jaad kariela. Oe Prabhoe ke aakhie me ek barhia aadmie hai. Aur ham bhie okar maai ke jaad kariela. Oe djaise hamaar maai hai.

¹⁴Ham Aasénkrietias ke jaad kariela, aur bhie Flégon, Hérmes, Páatrobas, Hérmas aur hoewa ke ekwan iesaai bhaai-bahien log ke. ¹⁵Ham Fielólogas, Jóelia, Néras aur okar bahien ke bhie jaad kariela. Aur Olémpas aur hoewa ke sab bieswaasie log ke bhie. ¹⁶Djab toelog ek iesaai ke bhaai-bahien ke bhetaihe, tab oke gale lagiehe. Hia ke sab Kriest ke samaadj log toelogke jaad kare hai.

Batjaaike rahoe

¹⁷Bhaai-bahien logan, ek tjiedj auro hai. Samaadj me koetjh manai log djhagara lagwaawe hai aur doesare ke Jiesoe ke rasta par se bhatkaawe hai. Toelog aise na siekhle hai. Ohie se oe manai se doer rahiehe. ¹⁸Oesab Prabhoe Kriest khaatien kaam na kare hai, bakie apane khaatien. Oelog khaalie maange hai aapan laalietj poera kare. Oelog aapan bhaktie aur barhia baat se bhola-bhaala manai log ke bahakaawe hai. ¹⁹Sab koi to djaan gail hai kie toelog kaise Kriest ke baat par dhiaan lagaawe hai. Ohie se ham bahoet khoesie baatie. Ham maangiela kie toelog na khaalie djaan dja kaun tjiedj barhia hai, bakie bhie kie toelog kharaabie se doer rahoe. ²⁰Parmeswar me se sab sjaantie

oetpan howe hai. Oe haalie se saitaan ke toelogke gor ke tare katjarwaai deiga. Ham praatna kariela kie Prabhoe Jiesoe toelogke bhalaai kare.

Jaad kare waalan

²¹Hamaar saamiel waala Tiemotias aur hamaar koel waalan Lóesias, Jáason aur Sosíepaatar toelogke jaad kare hai. ²²Tersioes hamaar khaat ie tjiethie ke baat liekhe hai aur oe toelogke bhie jaad kare hai. Oe hamlogke bieswaasie ke bhaai hai. ²³Ham Gaajas ke hia rahiel. Oe aur okar ghare ke samaadj logan toelogke bhie jaad kare hai. Ie sahar moenieraam Eráastas, aur bhaai Kwaartas toelogke bhie jaad kare hai. [²⁴Hamlogke Prabhoe Jiesoe Kriest

toeloganke bhalaai kare. Aisahie to hai.]

Parmeswar ke maahaan maanie dja!

²⁵Parmeswar toelogke bieswaas barhaai sake hai aur ham ie khoes khabar Jiesoe Kriest ke biese me ailaan kariela. Oe bariesan se ie koi ke na djanaais raha, ²⁶bakie ab ie baat sagaro bataawal dja hai. Parmeswar sab djoeg ke hai, aur oe hoekoem deis hai doenia bhar ke djaatie logan ke aapan liekhal baat djanaawe ke, djeme oesab okar baat soenke bieswaas kare. ²⁷Khaalie oke sab gjaan hai, aur oe Jiesoe Kriest dwaara bahoet barka kaam karies hai! Ohie se aaw hamlog sada ke lieje oke maahaan maanie dja! Ha, aisahie to hai.

Paulas ke pahielā tjiethie

Korente ke iesāai log khaatien

Pahielā baat

Korente sahar Griek des me hai. Paulas hoewa djaaike khoes khabar Prabhoe Jiesoe Kriest ke biese me partjaar karat raha. Tab ek iesāai ke samaadj oetpan hoi gail. (Dekh 'Pathaawal waalan ke kaam' 18:1-8). Bakie hoewa ke bieswaasie log aapan djiewan na safa se bietaawat raha. Oelog baatal raha, djhagara karat raha, aur djab ek bhaai tihatjhoendaraipan karat raha, tab ekwan oke karan dewat raha. Ohie se Paulas ek doesara tjiethie liekhies, bakie oe laas hoi gail hai.

Oe Korente ke iesāai log ke daaties aur samdjhaais kie samaadj Kriest ke dehie hai aur na baatal hai, aur kaise bieswaasie log ke aapan djiewan bietaawe ke tjaahie. Oe Korente ke iesāai log ke bahoet tjaahat raha. Aur djab oe soenies kie oelog naklie siekhaawe waalan ke baat maane hai, tab oe bahoet oedaas hoi gail.

Ekare baad oe soenies kie oesab aapan paap pastaaie aapan djiewan badal deis raha. Tab oe khoesie bhail. Aapan tiesara tjiethie me (djaun hamlog doesara waala bolaaaila), oe liekhies oesabke tjaahat raha kaun doesar tjiedj bhie badale ke.

Koetjh manai Korente ke iesāai log se bolies raha kie Paulas ek sattja pathaawal waala na hai. Ie tjiethie me oe samdjhaais kie ie djoeth baat hai aur Parmeswar oke hoekoem deis hai oesabke daate aur siekhaawe ke.

Tjiethie ke soeroe

1 Ham Paulas baatie aur Parmeswar hamke bolaais hai Kriest Jiesoe ke ek pathaawal waala howe khaatien. Ham bhaai Sostenes ke sanghe ie tjiethie liekhiela.

²Ie tjiethie Korente sahar ke Parmeswar ke samaadj khaatien

hai. Kriest Jiesoe toelogke sab doesar iesāai log ke sanghe alag karies hai okar pawietr djaatie howe khaatien. Oesab doenia bhar me rahe hai aur Prabhoe Jiesoe ke naam bolaawe hai. Oe hamlogke aur oelogke Prabhoe hai.

³Hamlogke Pieta Parmeswar aur Prabhoe Jiesoe Kriest toelogke

bhalaai kare aur okar sjaantie toelogeke oeppar rahe.

Paulas ke dhanbaad

⁴Ham Parmeswar ke hardam dhanbaad deila toelogeke khaatien. Oe toelogeke Kriest Jiesoe se ek karwaaike bahoet bhalaai karies hai. ⁵Okar dwaara oe toelogeke har ek rakam se diel ke dhanie banaais hai. Ab toelog Jiesoe ke baat thiek se samdjhe hai aur bataai sake hai. ⁶Djaun baat hamlog Kriest ke biese me batailie hai, oe baat toelogeke djiewan me poera hoi gail hai. ⁷Ab toelog khoesiaalie se agore hai kie hamlogke Prabhoe Jiesoe Kriest aaike apane ke doenia me dekhaaiga. Aur Pawietr Aatma toelogeke kartab deis hai agorte me har ek rakam barhia kaam kare ke. ⁸Parmeswar ant talak toelogeke bieswaas ekdam barhaaiga djeme Prabhoe Jiesoe Kriest ke aane waala dien par toelog be-daag ke rahiehe. ⁹Parmeswar bharosaadaar hai, aur oe toelogeke bolaais hai aapan Beta Prabhoe Jiesoe Kriest se ek rahe ke.

Korente ke samaadj baatal gail

¹⁰Bhaai log, ham Prabhoe Jiesoe Kriest ke naam se toelogeke maangiela kie toelog apane me ek hoi dja aur phoet-phaat na kar. Apane me ekta se rahoe, aur ek man se sotj-samadjhke sab koetjh faisala kar. ¹¹Bhaai Klowe ke ghar waalan hamse bataais hai kie toelog apane me djhagara kare hai. ¹²Ham soenlie hai kie sab koi

aapan aapan waala bole hai. Koi koi bole hai kie: „Ham Paulas ke alang baatie.” Phier doesar bole hai: „Ham Aapolos ke alang baatie.” Aur doesar log bole hai: „Na, ham to Kefas^a ke djaaniela,” kie to: „Ham Kriest ke baatie.”

¹³Ka, Kriest toekkara toekkara me baatal hai? Aur Paulas toelog khaatien kroes par maral hai? Aur toelog thoro hamaar naam se dopoe bhaile hai? ¹⁴Ham khoesie baatie kie ham toelog me se khaalie Krespas aur Gaajas ke dopoe karlie. ¹⁵Koi na bol sake hai kie oe hamare naam se dopoe bhail hai. ¹⁶Are, ha, ham Stefaanas aur okar ghar waalan ke dopoe karlie. Hamare djaanat me aur koi ke na. ¹⁷Kriest hamke na pathaais hai dopoe kare ke, bakie okar khoes khabar bataawe ke. Aur ie kaam ham na bahoet biesaal baat se kariela, bakie sahadj roep me. Ehie ke maare koi na aapan dhiaan hamaar barhia partjaar par rakhie, bakie Kriest ke kroes ke maut par.

Kriest ke maut se Parmeswar ke gjaan dekhaj dja hai

¹⁸Kriest ke kroes ke maut aur djie oethe ke sanesa pagala baat hai oelogeke khaatien djaun maut ke rasta par tjale hai. Bakie hamlog batjte rahiela aur ie sanesa se samdjhiela kie Parmeswar ke saktie ketana barka hai. ¹⁹Oe to aapan poestak me liekhwaais raha kie: „Ham biedwaan log ke gjaan barbaad kar debe, aur ham doenia ke parhal log ke safa magadj mietaai debe.”

a 1:12 Kefas ekgo doesar naam hai Petras khaatien.

²⁰Tab aadj-kaal ke gjaanie logan, dharam ke parhal logan aur biesaal moeh laraawe waalan kaaha rahie djaai? Parmeswar iensaan ke gjaan paagalpan me badal deis hai. ²¹Oe aapan biesaal gjaan se aise karies hai kie iensaan logan aapan gjaan se oke na djaan sake hai. Bakie oe maange hai ohie pagala baat se batjaawe dje bieswaas kare hai. ²²Ohie khaatien Israel logan hardam maange hai atjambho kaam dekhe, aur Griek logan hardam gjaan khodje hai. ²³Bakie hamlog Kriest ke biese me bataaila kie oe kroes par maral. Israel log hamlogke baat ghienna hai, aur doesar djaatie khaat pagala baat hai. ²⁴Bakie Parmeswar ke bolaawal waalan, tjaathe Israel log kie to doesar djaatie ke hai, oesab djaane hai kie Parmeswar aapan saktie aur gjaan Kriest dwaara dekhaais hai. ²⁵Parmeswar ke „paagal” oepaai iensaan ke gjaan se bahoet barhia hai. Aur okar saktie tjaathe kamdjor dekha hai, tabbo iensaan ke saktie se bahoet djabar hai.

²⁶Bhaai log, bietjaar kar kie toelog kaisan manai rahiele djab Parmeswar toelogke bolaais raha Jiesoe ke bieswaasie howe khaatien. Toelog me se dher log bahoet parhal na raha. Bahoet ke barka dardja na raha, aur na dher manai ke barka naam raha. ²⁷Parmeswar parhal waalan ke na tjoenies biedwaan logan ke bietjaar toere ke. Bakie oe begar maan-djaan waala manai ke dwaara barka barka log ke nietje karke aapan gjaan dekhaais hai. ²⁸Parmeswar

ekdam nietja log aur na bahoet parhal manai log ke tjoenies sab tjiedj mietaawe khaatien djaun manai log ke aakhie me bahoet biesaal hai. ²⁹Ie rakam se koi na Parmeswar ke aage aapan goen gaai sakiega. ³⁰Parmeswar toelogke Kriest Jiesoe se ek banaais hai. Ohie se okar gjaan hamlogke gjaan hoi gail hai. Okar dwaara hamlog be-kasoerie aur poera hoi gailie hai. Oe hamlogke batjaawe Waala hoi gail hai ³¹djeme okar liekhal baat satj rahe kie: „Dje maange hai koi ke goen gaawe, oke tjaahie khaalie Prabhoe ke goen gaawe ke.”

Parmeswar ke saktie aur iensaan ke gjaan

2 Bhaai log, hamahie ke dekh. Djab ham toelogke paas ailie tab ham Parmeswar ke khoes khabar na bahoet parhal-liekhal baat se aur na biesaal roep me soenailie. ²Ham toelogke khaalie ek baat maangat rahielie soenaawe. Aur ie baat Jiesoe Kriest ke biese me raha, kie oe kroes par maral. ³Aur ham na barka aadmie ghat toelogke lage ailie, bakie ham dar ke maare kaapat rahielie. ⁴Ham ekgo biedwaan ghat bhie na barhia baat se partjaar karat rahielie toelogke apane alang kare khaatien. Na, ham khaalie Pawietr Aatma ke saktie se partjaar karat rahielie. ⁵Ie rakam se toelog aapan bieswaas na iensaan ke gjaan par rakhe hai, bakie Parmeswar ke saktie par.

Sattja gjaan

⁶Tabbo hamlog gjaan se partjaar kariela. Bakie khaalie pakka

iesaaï log samadjh paawe hai. Aur ie gjaan na hai djaise manai log doenia me siekhaawe hai, kie to raadj tjalaawe waalan bataawe hai. Oelogke taagat khaalie thora dien khaatien hai. ⁷Bakie hamlog Parmeswar ke tjhiepal sattjjaai bataaïla, aur ie gahier baat hai. Doenia howe se pahiele Parmeswar faisala kar tjoekal raha kie hamlog okar gjaan dwaara hardam maahaan Waala ke saath rahie sakab. ⁸Bakie ie djoeg ke raadj tjalaawe waalan Parmeswar ke gjaan na samadjh paais hai. Djab oelog samadjh djaat tab oesab maahaan Prabhoe ke kroes par na tjaharaawat. ⁹Parmeswar ke poestak me liekhal hai kie:

„Djaun bhalaai ekko iensaan aapan aakhie se na dekh paais, aapan kaan se na soen paais aur aapan magadj se na sotj paais, ohie bhalaai Parmeswar karies hai oelog khaatien djaun oke tjaahe hai.”

¹⁰Bakie Parmeswar aapan Pawietr Aatma dwaara ie sab tjiedj hamlogke samdjhaais hai. Okar Aatma okar sab gahier sotj-bietjaar khodj dhaare hai aur samdjhe hai. ¹¹Koi na djaane hai kie ek iensaan ke man me ka hai. Khaalie okar aatma djaan sake hai. Aisahie koi bhie na djaane hai kie Parmeswar ke man me ka hai. Khaalie Parmeswar ke Aatma djaane hai.

¹²Iesaaï log ke doenia ke tjalaawe waala ke aatma na mielal hai, bakie Parmeswar ke Aatma. Okar dwaara hamlog djaan sakiela

kie Parmeswar aapan bhalaai me hamlogke kaun tjiedj deis hai. ¹³Aur djab hamlog ie baat soenaaila, tab hamlog iensaan ke gjaan se na kariela, bakie Pawietr Aatma hamlogke djanaawe hai kaise siekhaawe ke. Aisane hamlog Pawietr Aatma ke biese me okar baat se samdjhaaila. ¹⁴Bakie dje Parmeswar ke Aatma ke dwaara na tjale hai, oe na maange hai dekhe kie Pawietr Aatma oke ka dekhaawe hai. Oe sotje hai kie bakwaat hai. Oe ie sab tjiedj na samadjh sake hai. Begar Aatma ke madat se koi na samadjh paawe hai. ¹⁵Bakie dje Pawietr Aatma ke dwaara tjale hai, oe sab tjiedj ke biese me faisala kar sake hai. Bakie okar biese me koi na faisala kar sake hai. ¹⁶Parmeswar ke poestak me liekhal hai kie:

„Prabhoe ke sotj-bietjaar ke djaane hai?
Ke oke koetjh samdjhaai sake hai?”

Tabbo hamlog Kriest ke sotj-bietjaar djaaniela.

Paulas aur Aapolos ke kaam

3 Bhaai log, djab ham toelogke lage rahielie tab ham maangat rahielie toelogse batiaai djaise manai log se djaun Pawietr Aatma ke dwaara tjale hai. Bakie hamme batiaai ke paral djaise naawa iesaaï logan se. Toelog abbe na siekhle hai kaise Kriest ke Aatma ke dwaara tjale ke aur toelog khaalie aapan man waala kare hai. ²Djab ham toelogke siekhaawat rahielie tab djanaat raha djaise ham toelogke doedh deilie pieje ke. Aur toelog

abbe talak karer khaaik na khaai paawe hai. Toelogeke to na patjat. Abbe talak toelog aapan man waala kare hai aur na Pawietr Aatma waala. Ohie se toelog kara partjaar na samadjh paawe hai. ³Toelog apane me djaran aur djhagara kare hai. Aise dekha hai kie toelog be-bieswaasie log ghat khaalie aapan man waala kare hai. ⁴Djab ek bhaai bole hai: „Ham Paulas ke kait baatie,” aur ekwa bole hai kie: „Ham Aapolos ke alang baatie,” tab toelog djaise be-bieswaasie logan aapan man waala kare hai.

⁵Ka, toelog maange hai djaane kie ham aur Aapolos ke baatie? Hamlog khaalie Parmeswar ke kamkartan baatie djaun ke madat se toelog Kriest me bieswaas kare lagale. Hamlog aapan aapan kaam karlie djaise Parmeswar bolies raha kare ke. ⁶Ham okar baat toelogke diel me djaise bia tjhietlie. Tab Aapolos aaike toelogke auro siekhaais. Ie raha djaise oe sietjies. Bakie Parmeswar toelogke bieswaas barhaais.

⁷Dje tjhiete hai aur dje sietje hai, oesab koetjh na hai. Bakie Parmeswar barhaawe hai, ohie se oe bahoet biesaal hai. ⁸Tjhiete waala aur sietje waala baraabar hai. Aur har ek aapan aapan kaam ke madjoerie paai. ⁹Hamlog Parmeswar se mielke kaam kariela. Aur toelog djaise Parmeswar ke khet baate djaun par hamlog okar khaatien kaam kariela.

Iesaai ke siekhaawe waalan ke kaam

Toelogan bhie djaise ek ghar baate aur Parmeswar eke banaawe

hai. ¹⁰Ham djaise ek attjha ghar banaawe waala toelogke iesaaie ke bieswaas ke sab se barka tjiedj khoeb thiek se siekhailie hai. Aisane ham Parmeswar ke bhalaai se ghar ke pahielia ieta khoeb thiek se garlie. Tab doesar log aail aur toelogke aur aage siekhaais. Aur sab siekhaawe waalan ke tjaahie thiek se dekhe ke kie oesab aapan kaam kaise kare hai. ¹¹Ham Jiesoe Kriest ke biese me batailie kaise oe iensaan logan ke Parmeswar se ek karwaawe hai. Ie sab baat djaise ghar ke pahielia ieta hai djaun djamien me gaaral dja hai. Epar ghar banaawal dja hai. Ham oe pahielia kaam kar tjoekalie, aur koi na okar biese me doesar sattjaai siekhaai sakie.

¹²Dje dje bieswaasie log ke siekhaawe hai, oesab djaise ghar ke dewaal banaawe hai. Djab oesabke kaam barhia hai tab dewaal djaise sona, tjaanie aur soendar ieta se banaawal dja hai. Bakie koetjh log barhia siektjha na dewe hai. Tab djana hai djaise oelog dewaal lakarie, ghaas aur paira se banaawe hai. ¹³Tab ek dien Kriest aaike aur dekhiega kie siekhaawe waalan aapan kaam kaise karies hai. Okar faisala djaise aagie rahie. Tab pata lagie kie har ek aapan siekhaawe ke kaam kaise karies hai. ¹⁴Djab koi ke kaam barhia rahie, tab oke ienaam mieliega. ¹⁵Bakie djab koi ke siektjha be-dam rahie, tab okar kaam be-kaamiel ghar ghat djarke raakhie hoi djaai, aur oke ienaam na mieliega. Tabbo aisan aadmie Parmeswar ke sadja me se batjaawal djaaike djaise koi djarat ghar me se batjaawal dja hai.

**Parmeswar ke pawietr
mahal aur gjaan**

¹⁶Toelog djaane hai kie Parmeswar ke Aatma toelogke diel me rahe hai. Ohie se toelog djaise okar mahal baate. ¹⁷Aur dje Parmeswar ke mahal barbaad kariega, Parmeswar oke barbaad kariega. Okar mahal pawietr hai, aur oe mahal toelog baate.

¹⁸Apane ke dhokha na de. Dje toelog me se sotjat hoi kie oe doenia me gjaanie hai, oke tjaahie aisan sotj tjhor dewe ke. Bestar hai kie toe ek bhola-bhaala manai doesare ke aakhie me ban dja. Tab toe satj-moetj ek gjaanie hoi sakihe Parmeswar ke aakhie me. ¹⁹Iensaan ke gjaan Parmeswar ke dekhe me to paagalpan hai. Okar poestak me liekhal hai kie: „Parmeswar gjaanie ke ohie log ke gjaan se barbaad kare hai.” ²⁰Aur bhie liekhal hai kie: „Parmeswar djaane hai kie biedwaan log ke sotj-bietjaar koetjh na hai.” ²¹Ohie se koi ke na tjaahie ek iensaan ke barhia kaar-baar par barwargie kare ke. Sab tjiedj to toelogke hai. ²²Paulas, Kefas^b aur Aapolos tohiellog khaat hai. Aur doenia ke sab tjiedj bhie toelogke hai. Djiewan aur maut, aadj ke dien aur bhie aane waala tem, sab tjiedj toelogke khaatien hai. ²³Bakie toelog Kriest ke baate aur Kriest Pieta Parmeswar ke hai.

Kriest ke bharosaadaar kamkartan

4 Toelogke tjaahie samdjhe ke kie hamlog Kriest ke

kamkartan baatie aur ose djaada na. Hamlog khaalie Parmeswar ke tjhiepal sattjaai partjaar kariela.

²Aisan kamkarta ke tjaahie bharosaadaar rahe ke. ³Toelog to hamlogke biese me djaroer batiaat hoihe kie hamlog aapan pathaawal waala ke kaam thiek se kariela kie na. Bakie toelog, kie to doesar koi, tjaahie djaise hamaar biese me sotjat hoihe, oe hamaar lieje koetjh na hai. Ham bhie na sotj-phiekier kariela kie ham thiek se karlie kie na. ⁴Djab ham toelogke sanghe rahielie tab hamare dekhe me ham aapan kaam thiek se karlie hai. Bakie hamaar faisala koetjh na hai. Hamare oeppar khaalie Prabhoe faisala kare hai. ⁵Ohie se toelogke na tjaahie doesare ke kasoer dewe ke, bakie agor djab talak Prabhoe aaikie ie kaam kare. Oe andhiaar me andjor laai aur dekhaai kie okar kamkartan ke diel me ka tjhiepal hai. Tab Parmeswar oesabke goen gaai djetana har ek laaik hai.

**Kaise pathaawal waalan Jiesoe
ke rasta par tjale hai**

⁶Bhaai log, ham ie baat apane aur Aapolos ke biese me liekhalie baatie toelogke dekhaawe khaatien kaise tjaahie rahe ke. Toelog hamlogke dekhke siekh sake hai Parmeswar ke baat se aage na barhe ke. Oe liekhwaais hai kie koi ke na tjaahie ek ke djaada aur doesare ke nietja maane ke. ⁷Toelog ek doesare se na attjha baate. Aur toelogke kaun tjiedj hai djaun Parmeswar na deis hai? Aur djab ohie toelogke sab

^b 3:22 Kefas Griek ke naam hai Petras khaatien.

tjiedj deis hai, tab toelog kaahe apane ke etana biesaal samdjhe hai? ⁸Ka, toelog sotje hai kie toelog Parmeswar ke biese me sab tjiedj djaan gaile hai? Aur kie toelog diel ke dhanie baate? Ke toelogke raadja banaais hai? Ham manaitie kie toelog satj-moetj raadja rahiete, tab hamlog bhie toelogke saath raadj kartie.

⁹Bakie aise na hai. Hamare dekhe me Parmeswar aapan pathaawal waalan ke sab se nietja dardja deis hai, djaise manai djaun sab koi ke aage marwaawe laaik ke hai. Doenia bhar ke manai log aur Parmeswar ke parie log djaise tamaasa me dekhe hai kie hamlog ketana nietja dardja par hai.

¹⁰Hamlog Kriest ke baat bataaila, ohie se manai log hamlogke paagal samdjhe hai. Bakie toelog Kriest me saamiel hoike apane ke bahoet boeddhiemaan maane hai. Hamlogke kamtie saktie hai, bakie toelogke saktie bahoet barka hai. Toelog apane ke bahoet biesaal iesaai maane hai, bakie hamlog nietja manai baatie. ¹¹Ie samai tak hamlog bhoekhal piaasal baatie aur gat se kapra na hai pahiene ke. Hamlog maar khaaila aur rahe ke djagaha na hai. ¹²Hamlog haath se bahoet kara kaam kariela. Djab koi hamlogke gariaawe hai, tab hamlog oke aasier-baat deila. Hamlog sataawal djaaila, bakie hiemmat se sahiela. ¹³Djab manai log hamlogke bedjatie kare hai, tab hamlog kaida se djabaab deila. Ab talak sab koi hamlogke ghienna hai aur alaai-balaai ghat samdjhe hai.

¹⁴Ham ie sab baat na liekhiela toelogke saram dewe khaatien, bakie toelogke aapan pjaara larkan ghat samdjhaawe ke. ¹⁵Saait toelogke Kriest ke biese me siekhaawe khaat hadjaaran log hoi, bakie bieswaas me toelogke khaalie ekgo baap hai. Djab ham toelogse khoes khabar Kriest Jiesoe ke biese me bataillie aur toelog okare me saamiel hoi gaile, tab ham toelogke khaatien ek siekhaawe waala se djaada hoi gailie. Ham toelogke iesaai ke baap baatie. ¹⁶Ohie se ham toelogke samdjhaaila kie toelogke tjaahie aapan djiewan bietaawe ke djaise ham bietaaila. ¹⁷Ham ohie khaat Tiemotias ke toelogke lage pathailie hai. Bieswaas me oe hamaar pjaara betwa hai aur ek bharsaadaar Parmeswar ke kamkarta. Oe toelogke jaad karwaaiga kie ham Kriest Jiesoe khaatien aapan djiewan kaise bietaaila. Ham har ek iesaai samaadj me aisahie siekhaaila.

¹⁸Toelog me se koi koi motaai kare lagal hai. Oesab sotje hai kie ham toelogke paas na aabe. Ohie se oelog apane ke bahoet koetjh sotje lagal. ¹⁹Bakie djab Parmeswar maangie tab ham halieje aabe. Tab ham dekhah kie ie ghamandie log satj-moetj Parmeswar ke saktie dwaara tjale hai, kie oesab khaalie moeh se bole hai. ²⁰Parmeswar ke raadj aur saktie koi ke baat se na dekha hai, bakie okar tjaal-tjalan se. ²¹Toelog ka maange hai? Kie ham toelogke paas ek danda leike aai? Kie pjaar aur dhieradj ke saath?

**Samaadj waalan ke
boeraai niekaar de**

5 Ham soenlie hai kie toeloge samaadj me ke koi tjhatjhoendaraipan kare hai. Ie aisan kharaabie hai kie be-bieswaasie logan na kare hai. Oe to aapan maibha-maai saath soete hai. ²Toeloge motaai tjaharal hai. Bakie toeloge tjaaht raha oedaas hoi ke aadmie ke samaadj me se niekaare ke. ³Tjaahie ham etana doer baatie, tabbo hamaar man toeloge lage hai. Aur ham faisala kar tjoekalie hai kie aisan manai ke saath ka howe ke tjaahie. ⁴Toeloge tjaahie ekattha howe ke, tab hamlogke tjaahie ek man se aur Prabhoe Jiesoe ke saktie se ⁵oe aadmie ke saitaan ke hawaale kar dewe ke djeme okar laalietj doekh ke dwaara naas karal djaai. Bakie Prabhoe ke aane waala dien par okar aatma batj djaai.

⁶Toeloge etana ghamand na kar. Toeloge to djaane hai kie tanie se khatta piesaan sab piesaan ke saraai dewe hai. ⁷Ohie se ie paapie ke aapan samaadj me se niekaar de. Tab toeloge djaise safa piesaan hoi djaihe. Kriest to hamlogke khaatien Paasan ke tiewhaar par djaise ek bhera ke battja maar dhaaral gail hai. ⁸Tab aaw, hamlog sab boeraai aur kharaabie tjhorke sattjaai se aur safa diel se okar Biena-khatta-piesaan-ke-bret ke tiewhaar manaawe k'hoi!

⁹Ham aapan ekwa tjiethie me liekh tjoekalie kie toeloge na tjaahie tjhatjhoendar log se sanghat kare ke. ¹⁰Ekar matlab na hai kie

toeloge be-bieswaasie log, paisa ke dalieddar log, baimaanie log kie to naklie bhagwaan maane waalan se baat na kar sake hai. Djab aise rahat tab hamlog doenia par na rahie paitie. ¹¹Na, ekar matlab hai kie toeloge na tjaahie aisan iesaaie log se sanghat kare ke. Oesab apane ke iesaaie bhaai bolaawe hai, bakie tabbo paisa ke dalieddar hai, naklie bhagwaan maane hai, niendara kare hai, piejekkar hai, kie to baimaanie kare hai. Aisan log ke sanghe na khaihe-piehe. ^{12,13}Hamaar kaam na hai be-bieswaasie log ke oeppar faisala kare ke. Ie kaam Parmeswar kariega. Bakie toeloge tjaahie aapan samaadj me faisala kare ke kaun manai boeraai karies hai. Aur djab koi maange hai kharaabie kare, tab oe paapie ke aapan bietj me se niekaar de!

Be-bieswaasie djadj ke paas na dja

6 Toeloge me se djab koi ek doesar iesaaie bhaai se ek na hai, tab toeloge kaahe ke ekgo be-bieswaasie djadj lage dja hai? Toeloge kaahe na bieswaasie log se poetjhe hai faisala kare ke? ²Ka, toeloge na djaane hai kie ek dien Kriest ke bieswaasie log doenia bhar ke kaar-baar par faisala kariega? Djab toeloge etana barka tjiedj ke biese me faisala karihe, tab toeloge ie tjhota djhagara par na kar sake hai? ³Toeloge to djaane hai kie hamlog parie log ke biese me faisala karab. Tab ka, hamlog rodj ke kaar-baar par bhie na kar sakiela? ⁴Aur djab toeloge aisan tjiedj ke biese me faisala kare ke pare hai, tab

toelog kaahe ke ekwan iesaai log ke lage na dja hai? Sab se nietja iesaai to ek be-bieswaasie djadj se auro barhia se faisala kar paaiga.

⁵Ham ie sab baat liekhiela toelogeke saram dewe ke. Ka, toelogeke samaadj me ekko samadjhdaar waala na hai djaun doe iesaai bhaai ke oeppar faisala kar sakiega? ⁶Hamare djaan me aisan iesaai hoewa hai. Tabbo toelog ekwa iesaai bhaai ke ek be-bieswaasie djadj lage ledja hai.

⁷Toelogeke djhagara se dekha hai kie toelog iesaai ghat na rahe hai, aur toelogeke saitaan djiet leis hai. Bestar rahat kie toelog biena koetjh bole anniaai sahiete. Djhagara kare se bestar haanie howan deite. ⁸Bakie toelog aapan iesaai bhaai log ke anniaai aur barbaad kare hai. ⁹Ka, toelog na djaane hai kie aisan kharaab manai Parmeswar ke raadj me bhaag na leiga? ¹⁰Roek dja apane ke dhokha dewe ke. Djaun manai tjhatjhoendaraipan kare hai, naklie bhagwaan ke maane hai, aapan aurat kie to aadmie ke dhokha dewe hai, be-saram se be-saram kaam kare hai, tjor log, haahie log, piejekkar log, niendara aur baimaanie kare waala log, oesabke hak na mielie Parmeswar ke raadj me bhiettar djaai ke. ¹¹Toelog me se koetjh log pahiele aisahie raha. Bakie ab Parmeswar toelogeke diel safa kar deis hai. Oe toelogeke be-bieswaasie log se apane khaatien alag karies hai. Toelog be-kasoerie aur Parmeswar se ek hoi gaile hai. Ie sab bhail Prabhoe Jiesoe Kriest ke naam se aur Parmeswar ke Aatma dwaara.

Ek iesaai ke dehie pawietr hai

¹²Ham har ek tjiedj kar sakiela, bakie sab tjiedj me hamaar hak na hai. Ham har ek tjiedj kar sakiela, bakie koetjh ke goelaam na banab. ¹³Parmeswar khaaik banaais hai pet khaatien, aur pet banaais hai khaaik khaatien. Aur ek dien Parmeswar ie doeno tjiedj mietaai dei. Oe iensaan ke dehie na banaais hai tjhatjhoendaraipan kare ke, bakie okar kaam kare khaatien, aur oe hamlogke dehie ke sewa kare hai. ¹⁴Pieta Parmeswar na khaalie Prabhoe Jiesoe ke djiejaais, bakie oe aapan saktie se hamlogke bhie djiejaaigna.

¹⁵Toelog djaane hai kie ek iesaai ke dehie Kriest ke dehie ke ek toekkara hai. Ka, bhala thiek hai djab ham Kriest ke dehie ke ek toekkara leike ek tjhatjhoendar ke deitie? Na, ie to kabhie na hoi sake hai! ¹⁶Sab koi djaane hai kie djab koi ek tjhatjhoendar ke sanghe soete hai, tab oe doeno ke dehie ek hoi dja hai. Parmeswar mardaana aur okar aurat ke biese me to bolies hai kie: „Oe doeno ek dehie hoi dja hai.”

¹⁷Bakie dje Parmeswar se ek howe hai, okar aatma Parmeswar ke Aatma se ek howe hai. ¹⁸Sab tjhatjhoendaraipan se doer rahoe! Tjaahe djaun badmaasie koi karie, oe aapan dehie na otana kaam me laawe hai. Bakie djab koi tjhatjhoendaraipan kare hai, tab oe aapan dehie barbaad kare hai. ¹⁹Ka, toelog na djaane hai kie toelogeke dehie djaise Parmeswar ke pawietr mahal hai? Oe toelogeke aapan

Aatma deis hai aur oisane oe toelog me rahe hai. Ab toelog apane aapke na baate, bakie Parmeswar ke baate. ²⁰Oe toelogke kienies hai aur toelogke khaat ek daam bharies hai. Ohie se aapan dehie se okar ieddjat kar.

Sjaadie ke biese me

7 Toelog aapan tjetthie me ekaatgo baat poetjhle rahiele. Epar ab ham djabaab debe.

Djab ek mardaana sjaadie na karie, tab ie thiek hai. ²Bakie biena biaah kare oe auro haldie se badmaasie kar sakie. Ohie se bestar hai kie mardaana logan biaah kar lewe, tab oesabke aapan aapan aurat rahie. Aur bhie thiek hai djab aurat logan biaah kar lewe, tab ohoesabke aapan aapan aadmie rahie. ³Aur djekar djaun hak hai, oke miele ke tjaahie. ⁴Ek aurat aapan dehie se aapan man waala na kar sake hai. Oe to okar aadmie ke hai. Aur aisahie ek mardaana na kar sake hai djaun oe maange hai. Okar dehie okar aurat ke hai. ⁵Apane me hak na nahakariehe. Khaalie djab apane me batiaai leihe kie aisan tem praatna khaatien hai, tab toelog agor sakiehe. Baad me phien ekattha how, nahie to djab toe apane ke na samhaar paihe tab saitaan toke barbaad karwaii dei.

⁶Ham ie sab baat na liekhiela toelogke oeppar hoekoem tjalaawe khaatien bakie toelogke soedhaare khaatien. ⁷Bahoet attjha howat djab sab koi hamaar ghat rahat. Bakie Parmeswar har ek iensaan ke aapan aapan kartab deis hai. Koi ie aur koi oe kar sake hai. ⁸Koewaar aur

wiedhwa logan se ham maangiela bole kie bestar hamaar ghat akel rahoe. ⁹Bakie djab oelog apane ke na samhaar paawat hoi aur raatdien biaah ke biese me sotj karie, tab bestar hai kie oelog biaah kar lewe.

¹⁰Djekar sjaadie hoi tjoekal hai, oke na ham bakie Parmeswar hoekoem dewe hai kie ek aurat ke na tjaahie aapan aadmie ke tjhore ke. ¹¹Bakie djab aise tabbo hoi gail, tab oke tjaahie akel rahe ke, kie to phien se aapan aadmie se ek hoi djaai ke. Ek aadmie ke bhie na tjaahie aapan aurat ke tjhore ke.

¹²Doesar log ke biese me ham bhie maangiela koetjh liekhe. Ie na Parmeswar ke hoekoem, bakie hamaar sotj hai. Djab ek iesaaai bhaai ke ek be-bieswaasie aurat hai, aur aurat maange hai okar sanghe rahe, tab aadmie ke na tjaahie oke tjhore ke. ¹³Aur djab ek iesaaai aurat ke ek be-bieswaasie aadmie hai aur aadmie maange hai okar saath rahe, tab ohoeke na tjaahie aapan aadmie ke tjhore ke. ¹⁴Parmeswar be-bieswaasie aadmie ke apane khaatien alag karies hai okar iesaaai aurat ke djarieje se. Aisane ek be-bieswaasie aurat aapan iesaaai aadmie ke djarieje se alag karal gail hai. Djab aise na rahat tab oelogke larkan Parmeswar khaatien na posal djaat. Bakie oesabke larkan bhie Parmeswar khaatien alag karal gail hai.

¹⁵Bakie djab ek be-bieswaasie maange hai aapan iesaaai ke biehautie kie to biehauta ke tjhore, tab oke karan deihe. Aisan baat me ek iesaaai „ha” bol sake hai aur

oke na tjaahie ie tjiedj ke biese me djhagara kare ke. Parmeswar to maange hai kie toelog miel-djoelke ke rahoe. ¹⁶Kaise ek aurat djaan sake hai kie oe aapan aadmie ke batjaai sokie? Aur ek aadmie to bhie na djaane hai kie oe aapan aurat ke batjaai sokie. Ohie se oke djaain de.

Aapan haalat badalie kie na badalie?

¹⁷Ab ham maangiela toelogke koetjh samdjhaawe djaun ham sab samaadj me siekhaaila. Har ek iesaai ke tjaahie ohie rakam se rahe ke djaise oe raha djab Parmeswar oke bolaais. ¹⁸Djab iesaai howe se pahiele koi ke hakiekat hoi tjoekal raha, tab oke tjaahie oisahie rahe ke. Aur djab koi ke hakiekat na bhail raha, tab oke na tjaahie karwaawe ke. ¹⁹Tjaahe hakiekat bhail kie to na bhail, Parmeswar khaatien ie koetjh na hai. Bakie okar hoekoem par tjale ke bahoet koetjh hai.

²⁰Har ek iesaai ke tjaahie oisane rahe ke djaise oe raha djab oe bolaawal gail Jiesoe ke rasta par tjale ke. ²¹Djab oe koi ke kienal goelaam raha, tab oke na tjaahie ekare biese me sotj-phiekier kare ke. Bakie djab oke mauka mielie tab oke tjaahie kausies kare ke tjoetkaara paawe ke. ²²Ek kienal goelaam djaun iesaai hoi gail hai, oe Prabhoe ke djarieje se paap ke saktie me se tjoetkaara paai tjoekal hai. Aur bhie dje kabhie kienal goelaam na raha, oe Kriest me bieswaas karke okar kienal goelaam hoi gail hai. ²³Kriest toelogke kiene khaatien aapan

praan dei deis hai. Ohie se toelog apane ke doesar ke goelaam na banaaw. ²⁴Bhaai log, aapan kaar-baar na badaliehe, bakie Parmeswar ke aage oisahie rahoe djaise toelog iesaai howe se pahiele rahat rahiele.

Biaah kare kie na

²⁵Djekar biaah na bhail hai, Parmeswar hamke oelog khaatien koetjh hoekoem na deis hai. Bakie Parmeswar daaja karke hamme bharosaadaar banaais hai, ohie se ham toelogke samdjhaaila. ²⁶Ab ke tem bahoet kharaab hai. Ohie se thiek rahat kie djaun akele hai, oe biaah na kare. ²⁷Dje ke ek aurat hai, oke na tjhor. Aur dje ke aurat na hai, bestar ek djiewan-saathie na khodj. ²⁸Bakie tabbo djab toe biaah kariehe, tab ie ek boera baat na hai. Aur djab ek larkie biaah karie, tab ie bhie paap na hai. Bakie oesabke doekh aur sotj-phiekier agore hai, aur ham maangiela kie ie sab toelogse doer rahe.

²⁹Bhaai log, bahoet tem ab na rahie gail hai, ohie se ham ie sab baat liekhiela. Djab toelogke biaah bhail hai, tab na sab dhiaan aapan aurat par lagaihe. ³⁰Doekh me na boeral rahiehe, aur khoesiaalie me na aasmaan me pahoetj djaihe. Djab koetjh kieniehe, tab aise na rahe kie toe na tjhor sokiehe. ³¹Djab toelog doenia ke tjiedj kaam me laawe hai, tab toelogke na tjaahie khaalie ohie me bhieral rahe ke. Ie sab tjiedj to khaalie thora dien khaat hai.

³²Ham mangtie kie toelogke sotj-phiekier na rahat. Dje ke aurat

larkan na hai, oe aapan dhiaan khaalie Prabhoe ke kaam par lagaai sake hai okar hietjtja poera kare khaatien. ³³Bakie djekar biaah hoi gail hai, oe aapan dhiaan rodj ke kaar-baar par lagaawe hai. Oe to maange hai aapan aurat ke khoesie kare. Okar dhiaan doesar doesar tjiedj me lagal rahie aur na khaalie Prabhoe ke kaam me. Okar pjaar aur dhiaan baatal hai. ³⁴Aisahie biehautie logan aapan dhiaan doenia ke kaar-baar par lagaawe hai aur aapan aadmie ke khoes kare maange hai. Bakie wiedhwa logan aur larkie logan aapan dhiaan Prabhoe ke kaam par lagaai sake hai. Oelogke dehie aur aatma okar or ghietje hai.

³⁵Ham ie sab baat na liekhiela toelogke oeppar hoekoem tjalaawe khaatien, bakie toelogke madat kare khaatien. Ham to maangiela kie toelog aapan tem, taagat aur dhiaan khaalie Prabhoe ke kaam par lagaihe djaise howe ke tjaahie.

³⁶Djab koi sotje hai aapan sagiaan bietia ke biaah na roke ke, tab bestar oe karwaai dewe. Ie paap na hai. ³⁷Bakie dje aapan diel me khoeb thiek se djaane hai kie okar bietia akele rahie sake hai aur oe koi se baat-tjiet na tjalaais hai, oe bestar okar biaah na karwaawe. ³⁸Ohie se dje aapan bietia ke biaah karwaawe hai, oe thiek kare hai. Bakie dje na karwaawe hai, oe auro thiek kare hai.

³⁹Djab ek iesaai aurat ke biaah hoi tjoekal hai, tab oke na tjaahie aapan aadmie ke tjhor dewe ke djab talak ie na marie. Bakie djab okar aadmie mar djaai, tab oe

phien se biaah kar sake hai dje se oe maangie, bakie khaalie ek iesaai bhaai se. ⁴⁰Tabbo djab oe biaah na karie tab oe auro soekh se rahie. Ie hamaar bietjaar hai, aur hamare djaan me Parmeswar ke Aatma hamme ie gjaan dewe hai.

Tjaharaawal khaaik

8 Ab ham maangiela naklie bhagwaan khaat tjaharaawal khaaik ke biese me koetjh liekhe. Hamlog djaaniela kie ose ka howe ke tjaahie. Bakie dje koi sotje hai kie oe sab tjiedj djaane hai, oe aapan ghamand me bharaal rahe hai. Aur dje ek doesare ke tjaahie hai, oe oke hiemmat dewe hai, tab okar bieswaas auro barka howe hai. ²Dje sotje hai kie oe sab tjiedj djaane hai, oke abbe bahoet koetjh siekhe ke tjaahie. ³Bakie dje Parmeswar ke pjaar kare hai, Parmeswar oke djaane hai.

⁴Ab ham oe khaaik ke biese me liekhab djaun naklie bhagwaan ke khaat tjaharaawal dja hai. Hamlog to djaaniela kie doenia bhar me ekko naklie bhagwaan na hai. Khaalie ek sattja Parmeswar hai.

⁵Aur tjaahie manai bole hai kie doenia aur aasmaan me bhagwaan aur dewta hai, aur oelog satj-moetj dher hai, ⁶tabbo hamlog djaaniela kie khaalie ek sattja Parmeswar hai. Oe to Pieta Parmeswar hai aur ose sab tjiedj oetpan bhail hai, aur okar khaatien hamlog aapan djiewan bietaaaila. Hamlog khaalie ek Prabhoe ke djaaniela, aur oe Jiesoe Kriest hai. Oe sab tjiedj banaais hai, aur hamlog okar dwaara iesaai hoi gailie hai.

⁷Bakie koetjh iesaai log ie baat na thiek se samdjhe hai. Iesaai howe se pahiele oesab naklie bhagwaan log ke kaar-baar se posal gail. Aur abbe talak djab oelog tjaharaawal khaaik kha hai, tab oelogeke man kharotje lage hai, aur oesab apane ke kasoerwaar samdjhe lage hai.

⁸Hamlog Parmeswar ke na khaana khaai se auro djaan djaabe. Hamlog tjaathe aisan khaaik khaabe kie na khaabe, tabbo auro kharaab kie to barhia na hobe.

⁹Ohie se toelog sab rakam khaaik khaai sakiehe. Bakie batjaaieke rahiehe kie toelogeke dwaara ekgo kam-bieswaasie paap me na gier djaai. ^{10,11}Djab oe toke ek naklie bhagwaan ke mahal me khaat dekhie, tab ohoeke man kariega aisahie kare ke. Aur djab oe sotjiega kie oe khaaik mienaahie hai aur tabbo khaaiga, tab oe paap kariega. Toe djaane hai kie aisan khaaik mienaahie na hai, bakie oe na djaane hai. Tab oe tor kaaran se Kriest se bietjhar djaai. Jaad kariehe kie oe tor iesaai bhaai hai, aur kie Kriest maral hai oke batjaawe khaatien. ¹²Djab toe ek bhaai se koetjh karwaihe djaun okare lieje na thiek hai, tab toe ose aur Kriest se bahoet boeraai kariehe. ¹³Ohie khaatien ham kabhie ek toekkara gos na khaabe djab ham aisan karke aapan iesaai bhaai se boeraai karwaabe.

Paulas aapan hak na maange hai

9 Ka, ekar matlab hai kie hamme ekko hak na hai? Ham Parmeswar ke ekgo pathaawal waala baatie, ham to Prabhoe

Jiesoe ke aapan aakhie se dekhlie hai. Aur toelog hamaar partjaar dwaara Prabhoe ke madat se okare me bieswaas kare lagale. ²Tjaathe dje bolat hoi kie ham Parmeswar ke pathaawal waala na baatie, toelog to djaane hai kie ham baatie. Toelog aapan bieswaas se dekhaawe hai kie ham sattje ke okar pathaawal waala baatie. ³Djab manai na bieswaas kare hai kie ham ekgo Parmeswar ke pathaawal waala baatie, tab ham ie rakam se apane ke samdjhaaila.

⁴Ka, djab hamlog toelogeke samaadj me Parmeswar ke baat samdjhaaila, tab hamlogke hak na hai toelogeke khaana-piena khaai aur pieje ke? ⁵Aur ka, djab hamlog ie samaadj se oe samaadj djaaila, tab hamlogke hak na hai ek bieswaasie aurat ke sanghe ledjaai ke? Prabhoe ke bhaai log aur ekwan pathaawal waalan aur Kefas to bhie aisane kare hai. ⁶Ka, khaalie Baarnaabaas aur hamke tjaahie apane se kamaai khaai ke? ⁷Ek soerdjaatie djab laraai par dja hai, tab ohoe to na doesar kaam karke kha hai. Aur ek khetiar djaun agoer ke per bowe hai, ohoe to aapan phal khaai sake hai. Aur bhie djab koi gaai-goroe pose hai, tab oe to bhie okar doedh pie sake hai.

⁸Ie sab baat iensaan ke kahal na hai, bakie Parmeswar ke poestak me liekhal hai. ⁹Oe Mosas se liekhwaais hai kie: „Djab ekgo bail dhaan daawe hai, tab okar moeh na baanh de kie oe na khaai paawe.” Toelog sotje hai kie Parmeswar ie kaanoen ke baat liekhwaais hai khaalie djanaawar logan ke

sahaara karwaawe khaatien? ¹⁰Na, ie baat to bhie okar pathaawal waalan ke biese me hai. Djab oe ie baat liekhwaais, tab oe bhie hamlogke jaad karies. Dje khet djote hai aur dje dhaan daawe hai, oe doeno bharosa kare hai kie ohoesab koetjh phal paaiga.

¹¹Aisahie hamlog to toelogsse Kriest ke khoes khabar batailie hai. Ka, tab toelog hamlogke daana-paanie na dei sakielie? ¹²Doesar koi aaike toelogsse khaana-piena maangies. Tab hamlogke auro hak hai koetjh miele ke. Bakie hamlog tabbo aapan hak na tjalailie aur koetjh na manglie. Na, hamlog sab rakam moesiebat sahielie. Hamlog khaalie maangat rahielie kie sab koi khoes khabar Kriest ke biese me soenat.

¹³Toelog djaane hai kie dje Parmeswar ke mahal me kaam kare hai, oelog hoewa ke khaaik kha hai. Aur djaun log hoewa par djanaawar ke baliedaan kare hai, oelog tjaharaawal khaaik me se koetjh paawe hai. ¹⁴Aisane Prabhoe bhie bolies hai kie dje khoes khabar partjaar karie, ohoelogke khaaik-paanie miele ke tjahie.

¹⁵Bakie ham aapan hak tanko na manglie. Aur ham ie baat na liekhiela ab se koetjh paawe khaatien. Djab ham partjaar kariela tab hamme begar koetjh paawe se auro khoesiaalie miele hai. Aur bestar ham mar djaai, bakie ie khoesiaalie hamse koi na tjhiene! ¹⁶Hamme djaroerat na hai barwargie kare ke kie ham khoes khabar soenaaila. Tanko na. Kriest to hamke hoekoem deis hai oe kaam kare khaatien. Aur djab ham

okar baat na soentie, tab bahoet kharaab rahat. ¹⁷Djab ham apane mangtie ie khoes khabar partjaar kare tab ham ienaam paitie. Bakie aise na hai, hamke hoekoem mielal hai ie kaam kare ke aur Parmeswar hamke saupies hai. ¹⁸Tab ham kaun ienaam paabe? Djab ham khoes khabar partjaar kariela biena koetjh paawe ke tab hamaar diel khoesiaalie se bhar dja hai, aur ehie hamaar ienaam hai. Ohie se ham aapan hak na maangiela.

**Paulas kaahe ke apane ke
karaai se samhaare hai**

¹⁹Ham koi ke kienal goelaam na baatie aur hamke to poera hak hai. Bakie tabbo ham apane ke ek goelaam ghat samdjiela djetana hoi sokie otana manai ke Kriest me bieswaas karwaawe khaatien. ²⁰Ohie se djab ham Israel log lage rahiela, tab ham oelogke nem par tjaliela. Oesab Mosas ke hoekoem par tjale hai. Aur tjaahe ham ie hoekoem par tjalke Parmeswar ke aage be-kasoer na hobe, tabbo ham oelogke sanghe oisahie tjaliela. ²¹Aur djab ham doesar djaatie log ke lage rahiela, tab ham Israel djaatie ke nem par na tjaliela. Thiek se djaan dja kie tabbo ham hardam Parmeswar ke kaanoen par tjaliela djaise ham Kriest ke baat soeniela. ²²Djab ham kam-bieswaasie logan se batiaaila, tab ham na djanaaila kie ham sab samadjh aur djaan gailie hai. Ie rakam se ham oelogke auro barhia se madat kar sakiela pakka iesaaie howe khaatien. Aisahie ham sab koi khaatien ek goelaam ban gailie hai. Ham har ek

rakam se oelogke khaatien kausies kariela koetjh log ke paap aur sadja me se batjaawe ke. ²³Ham bahoet kausies kariela khoes khabar soenaawe khaatien djeme hamme doesar log ke saath bhalaai ke phal miele.

²⁴Toelog to djaane hai kie dhaure ke baadjie me dher manai bhaag lewe hai, bakie khaalie ek manai djiete hai aur ienaam paawe hai. Aisane tohoelogke tjaahie kausies kare ke aapan djiewan iesaai ghat bietaawe ke, tab tohoelogke ienaam mielie. ²⁵Sab koi djaane hai kie dhaure waalan ke bahoet koetjh tjhore ke pare hai. Aur oesab aise kare hai ekgo maala paawe khaatien djaun haldie se djhoeraai dja hai. Bakie iesaai log ke bahoet koetjh tjhore ke pare hai oe ienaam paawe khaatien djaun kabhie na be-kaamiel hoi djaai. ²⁶Ohie se ham aapan dhiaan be-kaamiel kaam me na lagaaila djaise ekgo dhaure waala djaun iedhar se oedhar dhaure hai, kie to djaise ekgo koestie kare waala djaun khaalie hauwa maare hai. ²⁷Ham apane ke bahoet karaai se samhaariela. Na thiek howat djab ham doesar ke siekhaai Kriest ke rasta par tjale ke aur ham apane na tjalie. Na, ham bhie maangiela oe ienaam paawe!

Israel log ke tjaal-tjalan se koetjh siekh

10 Bhaai log, ham maangiela toelogke jaad karwaawe hamlogke baap-daada logan se ka bhail. Ek toekkara baadar sab koi ke rasta dekhaawat raha. Sab koi samoendar me se habara bhail aur

batj gail. ²Oesab paanie aur baadar me djaaike djaise dopoe karal gail aur aise karke Mosas ke djaatie hoi gail. ³Tab Parmeswar oesabke ek rakam khaaik deis. ⁴Oesabke bhie ek rakam paanie mielal. Na khaalie piaas boedjhaawe khaatien, bakie Parmeswar bhie maangat raha oelogke aatma ke hiettjha poera kare. Djaaha djaaha oelog djaat raha, hoewa hoewa oesab patthar me se paanie paawat raha. Oe patthar djaise Kriest hai aur oe sagaro oelogke saath djaat raha. ⁵Parmeswar ie kaam sab koi khaatien karies raha, bakie djaada manai oke na attjha lagal. Ohie se oelog maidaan me maral paral raha.

⁶Ie sab tjiedj bhail hamlogke siekhaawe ke kie hamlog aapan man waala na kar sakiela aapan laalietj poera kare khaatien djaise oelog karat raha. ⁷Aur naklie bhagwaan ke aadar na kar djaise oesab me se koi koi karat raha. Parmeswar ke poestak me to liekhal hai kie: „Manai log ekgo naklie bhagwaan ke aage khaat-piejat raha. Tab djab don hoi gail tab oelog oethke naatje lagal.” ⁸Hamlogke na tjaahie tjhatjhoendaraipan kare ke djaise oelog me se koetjh log karat raha. Tab ek rodj me teis (23) hadjaar manai mar gail. ⁹Hamlogke bhie na tjaahie Parmeswar ke adjmaawe ke djaise oelog karat raha. Tab oe dher saap pathaais aur oesab oelogke kaatke maar dhaaries. ¹⁰Bhie na thiek hai Parmeswar ke oeppar bhoen-bhoenaai ke djaise ekwan karat raha. Tab Parmeswar aapan parie pathaaike dher manai log ke maar dharwaais.

¹¹Djaun oelogke saath bhail hai hamlogke saath bhie hoi sokie. Hamlog aisan tem me rahie la kie bahoet dien na hoi sab djoeg ke ant howe ke. Aur ie sab kaahaanie liekhal gail hai dekhaawe khaatien kie hamlogke na tjaahie oesabke ner rahe ke.

¹²Ohie se apane ke dekh. Djab toe sotjat hoihe kie toe Parmeswar ke aakhie me attjha baate, tab batjaaie rahiehe kie tohoe na okar baat tjhorke aapan man waala kariehe. ¹³Toelogke oeppar bahoet bietal, bakie doesar log se djaada na. Toelog Parmeswar par bharosa kar sake hai. Oe to na maange hai kie toelog aapan aukaat se djaada sahiehe. Aur djab toelogke oeppar bahoet bietiega, tabbo oe rasta dekhaaiga. Ie rakam se toelogke saktie mielie sahe ke.

¹⁴Pjaara bhaai aur bahien log, ohie se naklie bhagwaan ke kaarbaar se doer rahiehe. ¹⁵Toelog samadjhdaar baate aur apane dekh sake hai kie hamaar baat satj hai kie na. ¹⁶Djab hamlog Prabhoe ke jaad kare khaatien ke bhodjan kariela aur oke dhanbaad karke oe bhodjan ke wien piela, tab hamlog Kriest ke khoen me bhaag leila. Aur bret khaite me hamlog okar dehie me bhaag leila. ¹⁷Hamlog sab koi ekahie bret me bhaag leila, ohie se tjaahie djetana djane hamlog baatie, tabbo hamlog sab koi djaise ek dehie baatie.

¹⁸Israel ke djaatie log ke dekh. Djab oesab djanaawar laaie Parmeswar khaatien baliedaan karwaais, tab oman se ohoelog ek toekkara gos khaais. Ie rakam

se oelog baliedaan djaraawe ke tafra ke bhodjan me bhaag leis. ¹⁹Ka, ekar matlab hai kie naklie bhagwaan sattje ke koetjh hai? Aur dje oelog khaatien khaaik tjaharaawe hai, oe attjha kaam kare hai? ²⁰Tanko na. Bakie toelogke tjaahie djaane ke kie djab manai log ek naklie bhagwaan ke koetjh khaaik tjaharaawe hai, tab oelog aslie me saitaan log khaatien tjaharaawe hai aur na Parmeswar ke. Aur ham na maangiela kie toelog saitaan ke saathie how. ²¹Toelog Prabhoe ke jaad kare khaatien bhodjan ke wien na pie sake hai aur saitaan log ke bhie. Aur toelog ie bhodjan khaaie tab djaaie saitaan log ke khaana bhie na khaai sake hai. ²²Parmeswar ie to na dekh paai. Aur hamlog ose thoro djabar baatie kie hamlog ose djabarai kar sakab?

Aapan djiewan se Parmeswar ke parsand kariehe

²³Hamlog sab koetjh kar sakiela, bakie sab thiek na hai. Hamlog sab koetjh kar sakiela, bakie sab tjiedj hamlogke bieswaas na barhaawe hai. ²⁴Hamlogke na tjaahie khaalie apane ke biese me sotje ke bakie doesare ke bhie. ²⁵Toelog doekaan aur badjaar djaaie sab rakam gos kienke khaai sake hai. Toelogke djarorie na hai poetjhe ke kie ie gos kauno bhagwaan ke tjaharaawal gail hai kie na. Aise karke toelog kasoerwaar na rahiehe. ²⁶Parmeswar ke poestak me to liekhal hai kie: „Doenia ke sab tjiedj Prabhoe ke hai.”

²⁷Djab toke ek be-bieswaasie nauta dei aur toe maange hai

djaai, tab toe okar saath sab rakam khaaik khaai sakiehe biena kasoerwaar howe se. Toke djaroerie na hai poetjhe ke kie ie khaaik naklie bhagwaan ke tjaharaawal gail hai kie na. ²⁸Bakie djab koi bolie kie: „Ie gos bhagwaan ke tjaharaawal gail hai,” tab na khaihe. Ie rakam se oe aadmie ke man na kharotjiega aur diel me sjaantie rahie. ²⁹Hamaar matlab na hai kie tor diel me sjaantie rahie, bakie okar diel me. Saait koi koi bolat hoi: „Hamaar hak hai sab tjiedj kare ke, aur kaahe ke ek doesar ke sotj-bietjaar hamme rok sake hai?” ³⁰Djab ham kauno khaaik khaatien Parmeswar ke dhanbaad debe, tab doesar koi kaise bol sakiega kie ham ie khaaik khaai se boera kaam kariela? Ham to Parmeswar ke dhanbaad karlie baatie.”

³¹Bakie ham toeloge boliela kie: Djab toe khaihe aur piehe, kie to tjaathe djaun kariehe, tab aise kariehe kie Parmeswar ke aadar howe. ³²Aise tjaahie rahe ke kie ek Israel waala kie to doesar djaatie waala kie to ek Parmeswar ke samaadj waala ke man na kharotjie. ³³Ham tjaathe djaun tjiedj kariela, djab hoi sakie ham aisane kariela kie sab koi ke attjha lage hai. Ham na aapan bhalaai khodjiela, bakie dher doesar log ke. Tab saait oelog paap me se batj djaai sakie.

11 Ohie se hamare paatjhe pakariehe. Ham to Kriest ke paatjhe pakarlie hai.

Moerie tope kie na

²Hamme bahoet attjha lage hai kie toelog hamaar sab tjaal-tjalan

jaad kare hai aur aisahie rahe hai djaise ham siekhailie rahielie.

³Bakie ham maangiela toeloge koetjh auro djanaawe. Har ek iesaai bhaai Kriest ke nietje rahe hai. Aur har ek iesaai aurat aapan aadmie ke nietje, aur Kriest Pieta Parmeswar ke nietje rahe hai.

⁴Djab ek aadmie praatna kare hai kie to Parmeswar ke naam se kauno sanes dewat hoi moerie topke, tab oe Kriest ke saram pahoetjaawe hai.

⁵Aur ek aurat djab praatna kare hai kie to Parmeswar ke naam se koetjh bolat hoi biena koetjh orhke, tab oe aapan aadmie ke saram dewe hai. Tab oe djaise ek badmaas aurat hai djaun pakaraai gail aur okar moerie ke baar tjhielal gail. ⁶Djab ek aurat aapan moerie na maange hai tope, tab bestar hai kie oe bhie aapan baar tjhielwaai dewe. Bakie djab baar tjhielwaawe se oke saram lagie, tab oke tjaahie samaadj me moerie tope ke.

⁷Bakie ek aadmie ke na tjaahie moerie tope ke. Oe Parmeswar ke djarieje se sab se barka waala hai, aur oke to dekhaawe ke tjaahie kie Parmeswar ketana maahaan hai. Aur ek aurat koetjh orhe se dekhaawe hai kie okar aadmie ketana barka hai. ⁸Pahiela aurat to ek mardaana me se banaawal gail hai aur na mardaana aurat me se. ⁹Aur mardaana na aurat khaatien banaawal gail hai, bakie aurat mardaana khaatien. ¹⁰Ohie se aurat log ke tjaahie moerie orhe se dekhaawe ke kie oelog aapan aadmie ke barka maane hai. Aur parie log to bhie dekhe hai. ¹¹Tabbo Prabhoe ke rasta par aurat aur

mardaana sanghe tjale hai. Ekgo aurat biena aadmie poera na hai aur ekgo aadmie biena aurat bhie poera na hai. ¹²Aurat mardaana me se banaawal gail raha, bakie mardaana aurat me se paida howe hai. Aur sab tjiedj Parmeswar me se oetpan howe hai.

¹³Toelog to samadjh sake hai kie ek aurat djab oeghaare moerie se Parmeswar se praatna karie, tab bahoet saram ke baat hai.

¹⁴Hamlog tjaaro or dekh sakiela kie ek aadmie ke saram howe ke tjahie djab okar baar lamba hai.

¹⁵Bakie aurat logan ke lieje lamba baar bahoet barhia hai. Aurat ke baar djaise ekgo orhnie hai.

¹⁶Djab koi maangat hoi ie baat ke biese me moeh tjalaawe, tab ham ose boliela kie hamlog aise na karab aur ekwa Parmeswar ke samaadj log aise bhie na karie.

Prabhoe ke jaad kare ke bhodjan

¹⁷Ab ham koetjh ke biese me liekhab djaun hamme tanko na attjha lage hai!

Djab toelogke samaadj ekattha howe hai tab toelog apane me sahaaita na kare hai Parmeswar ke rasta par barhia se tjale ke, bakie toelog apane apane ke rokaawe hai. ¹⁸Ham soenlie hai kie toelogke samaadj baatal hai. Aur hoi sakt hoi kie ie baat satj hai. ¹⁹Thiek hai djab sattja bieswaasie log ekwan se alag howe hai. Aise dekhaaiga kie ke Prabhoe ke parsand kare hai aur ke na.

²⁰Aur djab toelog ekattha howe hai, tab toelog Prabhoe ke jaad kare khaatien bhodjan na kare

hai. ²¹Sab koi aapan khaaik haalie haalie khaai lewe hai aur na dekhe hai kie doesar ke koetjh hai kie na. Ie rakam se ek bhaai khaai pieke nasaai dja hai aur ekwa ke bhoekhe rahe hai. ²²Toelog to ghare khaapie sake hai. Ka, toelog Parmeswar ke samaadj ke etana nietja maane hai? Hoewa ke garieb log ke khaaik to na hai aur toelog oesabke bahoet saram lagwaawe hai. Ham ka bolie? Toelog sotje hai kie ie hamme attjha lage hai? Tanko na. Hamke toelogke ie tjaal-tjalan ke biese me daate ke pare hai.

²³Ham Prabhoe ke bhodjan ke biese me bataabe djaun oe hamse bataais raha. Toelog jaad kare hai ham ka batailie rahielie oe raat ke biese me djab oke soerdjaatie pakarle raha. Ie tjiedj howe se pahiele Prabhoe aapan tjela log ke sanghe Paasan ke tiewhaar ke bhodjan karte me ekgo bret leis.

²⁴Tab Parmeswar ke dhanbaad karke bret toekkara toekkara toerke bolies: „Ie hamaar dehie hai aur toelogke khaatien dewal djaai. Ab se ie bhodjan karat rahiehe hamme jaad kare khaatien.” ²⁵Aisahie djab oelog bhodjan kar tjoekal tab oe ek gielaas wien oethaaie bolies: „Ie wien ekgo tjienha hai dekhaawe khaat kie Parmeswar aur iensaan se ek naawa baat-tjiet bhail hai. Aur ie hamaar khoen se poera hoi. Eke hardam piehe hamme jaad kare khaatien.”

²⁶Djab toelog aise bret khaihe aur wien piehe tab dekhaihe kie Prabhoe maral hai. Aur aisahie karte rahiehe djab talak oe lautke na aauga.

²⁷Bakie dje biena ieddjat se ie bret aur wien khaai-pie, oe Prabhoe ke dehie aur khoen ke nietja maane hai. ²⁸Sab koi ke tjaahie pahiele dekke ke kie okar diel kaisan hai, tab oe ie bret khaai aur wien pie sokie. ²⁹Aur dje biena ekar gahiera matlab sotj-samadjh se khaai-piega, oe Parmeswar ke sadja laaik hoi djaaiga. ³⁰Ohie se toelogke bietj me dher manai ke djiew na attjha hai aur oelog bemaar hai, aur dher bhaai-bahien mar gail hai. ³¹Bakie djab hamlog aisan bhodjan kare se pahiele apane ke dekhhab aur aapan diel me se sab kharaab tjiedj niekaarke maafie maangab, tab hamlog sadja se batj djaab. ³²Ab Parmeswar hamlogke sadja dewe hai hamlogke siekhaawe khaatien kaise rahe ke tjaahie, nahie to oke hamlogke be-bieswaasie log ke saathe sadja dewe ke parie.

³³Pjaara bhaai log, ohie se djab toelog ekattha hoihe Prabhoe ke bhodjan kare khaatien, tab agoriehe kie sab koi aai djaai, tab sanghe soeroe kariehe. ³⁴Djab koi ke bahoet bhoekh lagal hai, tab oke tjaahie aapan ghare koetjh khaai lewe ke. Dje aise na karie, okar samaadj log ke oeppar sadja aai.

Djab ham aabe tab ham koetjh auro bataabe.

Ekahie Pawietr Aatma ke dewal kartab

12 Bhaai log, ab ham maangiela kie toelog oe tjiedj ke biese me djaan dja djaun Pawietr Aatma karwaai sake hai. ²Iesaai howe se pahiele toelog naklie bhagwaan ke dwaara

tjalaawal gaile, aur oesab to koetjh na bol paawe hai. ³Ohie se ham toelogke djanaaila kie dje Parmeswar ke Aatma ke dwaara koetjh bole hai, oe Jiesoe ke kabhie saraap na dei sake hai. Aur koi na Jiesoe ke Prabhoe ghat aadar kar paawe hai biena Pawietr Aatma ke madat se.

⁴Oe dher kartab dewe hai, bakie ekahie Aatma hai. ⁵Hamlog har ek rakam se Prabhoe ke kaam me bhieral baatie, bakie ekahie Prabhoe hai. ⁶Aur tjaahie ie kaam rakam rakam hai, tabbo hamlogke diel me ekahie Parmeswar aapan kaam poera kare hai. ⁷Pawietr Aatma har ek iesaai dwaara apane ke dekhaawe hai samaadj bhar ke faida khaatien.

⁸Ek iesaai Parmeswar ke gjaan Pawietr Aatma dwaara bataai paawe hai, aur doesar ke samadjh miele hai okar sotj-bietjaar djanaawe khaatien ekahie Aatma dwaara. ⁹Ek iesaai kauno kaam kare khaat bieswaas paawe hai, aur ekwa ke taagat miele hai bemarian ke attjha kare khaatien. Aur ie sab tjiedj ekahie Aatma dewe hai. ¹⁰Koi Parmeswar ke saktie se barka kaam kar sake hai, aur ekwa okar naam se kauno sanes dewe hai. Bhie doesar log djaan paawe hai koi ke adjmaawe ke kie okar baat aur kaam Pawietr Aatma ke hai kie saitaan ke. Koetjh log doesar bhaasa batiaai paawe hai djaun oelog kabhie na siekhies hai. Aur doesar log bhie ie sab baat samdjhaai paawe hai. ¹¹Tabbo ie sab kaam iesaai log me ekahie Pawietr Aatma kare hai djaise oe maange hai.

Ek dehie ke sab hiessa mielke

kama hai

¹²Djaise iensaan ke dehie ek hai, tjaathe djetana hiessa me hoi, aisahie iesaai logan sanghe Kriest ke dehie hai. ¹³Prabhoe aapan Pawietr Aatma dwaara hamlogke sab koi ke dopoe karke djaise ek dehie banaais hai. Tjaahe koi Israel ke djaatie kie to doesar djaatie ke hai, tjaathe kienal goelaam hai kie to aapan gor par thara hai, tabbo hamlog ekahie Aatma se bharal baatie.

¹⁴Ek dehie me na khaalie ek hiessa hai bakie oman dher rakam toekkara hai. ¹⁵Saait gor bolie kie: „Ham to haath na baatie, ohie se ham dehie ke ek hiessa na hai.” Ka, oe satj-moetj dehie ke hiessa na hai? ¹⁶Aur djab kaan bolie kie: „Ham to aakhie na hai, ohie se ham dehie ke ek hiessa na baatie,” tab ka, ie baat satj hai? ¹⁷Sotj to djab dehie khaalie aakhie rahat, tab ek iensaan kaise soen paawat? Aur djab dehie khaalie kaan rahat, tab oe kaise soengh paawat? ¹⁸Na, Parmeswar to aisan karies hai kie oe ek ek hiessa banaaie aur aapan aapan djagaha par dharies djaise oke attjha lagal. ¹⁹Djab khaalie ek toekkara rahat, tab kabhie na ek dehie hoi paawat. ²⁰Bakie ab sab toekkara mielaaike ek dehie bane hai.

²¹Aakhie to kaan se na bol sake hai kie: „Hamme toke djarokrat na hai.” Aur moerie gor se bhie na bol sake hai: „Hamme toelogeke djarokrat na hai.” ²²Ehoe baat hai

kie djaun dehie ke hiessa kamdjor dekha hai, oe to bahoet kaamiel hai. ²³Aur djaun hiessa na bahoet kaamiel hai, oke hamlog khoeb sadjaaila. Aur djaun hiessa hamlog na dekhaai sakiela, oke hamlog barhia se sewa kariela. ²⁴Dehie ke doesar hiessa ke ie sab tjiedj djarokrat na hai. Parmeswar hamlogke dehie aise banaais hai kie kamtie kaamiel hiessa thiek se dekh-bhaal karal dja hai. ²⁵Ie rakam se ek dehie toekkara toekkara me na baatal hai, bakie sab hiessa mielke ekwan ke madat kare hai. ²⁶Djab ek hiessa ke piera howe hai, tab sab doesar hiessa ke bhie piera howe hai. Aur djab ek hiessa ke bahoet dhiaan miele hai, tab dehie bhar ke attjha lage hai. ²⁷Aisahie toeloge bhie baate. Toeloge mielke Kriest ke dehie baate aur sab koi ek ek hiessa hai. ²⁸Parmeswar samaadj me koetjh log ke ek ek kaam deis hai kare ke. Pahiela dardja par pathaawal waalan hai aur oesab khoes khabar Kriest ke biese me bataawe hai. Tab koetjh log Parmeswar ke naam se okar sanesa bataawe hai. Aur koi koi Parmeswar ke baat siekhaawe hai. Koetjh log okar saktie dwaara atjambho kaam kare hai. Phier koi koi bemarian ke attjha kar sake hai. Aur doesar koi ekwa bhaai-bahien ke barhia se madat kar sake hai, kie to barkwa ke kaam thiek se kar paawe hai, kie to bhie sab rakam bhaasa batia hai djaun oesab kabhie na siekhies hai. ²⁹Bakie sab koi na pathaawal gail khoes khabar bataawe khaatien. Sab koi Parmeswar ke naam se na sanes

dewe hai. Sab koi to bhie okar baat na siekhaai paawe hai. Sab iesaai log ke saktie na miele hai atjambho kaam kare ke, ³⁰sab koi bemarian ke attjha na kar sake hai, sab iesaai log doesar bhaasa na batia hai, aur sab koi oe bhaasa ke baat na samdjhaai paawe hai. ³¹Parmeswar ke sab rakam kaam me se toelogke tjaahie sab se barka waala maange ke.

Tabbo koetjh hai djaun ie sab kartab se barka hai. Ab ham toelogke sab se barhia rasta dekhaabe.

Sab se barka kaam hai pjaar kare

13 Maan le kie ham sab iensaan aur parie ke bhaasa batiaitie. Bakie djab ham doesar ke pjaar na karab, tab ham djaise ek bhadar-bhadar badjaawe waala ghat rahietie djaun khaalie halla matjaawe hai. ²Aur maan le kie ham Parmeswar ke naam se okar sanesa bataai paitie, aur kie ham sab gjaan ke baat djantie aur samadjhtie. Bhie sotj le kie ham Parmeswar par etana bieswaas kartie kie ham aapan baat se pahaar hataai saktie. Bakie tabbo djab ham doesar ke pjaar na karab, tab ham koetjh laaik na baatie. ³Hoi sakat kie ham aapan sab koetjh garieb doekhia ke baat deitie, aur kie ham aapan dehie deitie djaraawe khaatien. Tabbo djab ham doesare ke pjaar na karab, tab hamaar khaat oe koetjh faida na rahie.

⁴Dje doesare ke pjaar kare hai, oe manai log se na haare hai. Oe daajaaloe hai aur djaran na

kare hai. Oe apane ke biesaal na samdjhe hai aur motaai na kare hai. ⁵Djaun iensaan pjaar kare hai, oe koi ke diel na doekhaawe hai. Oe na khaalie aapan soekh khodje hai, aapan diel me kapat na rakhe hai aur doesare ke tjhama kare hai. ⁶Djaun manai pjaar kare hai, oke anniaai na attjha lage hai, bakie oe khoesie howe hai djab koi sattjaai se rahe hai. ⁷Dje pjaar kare hai, oe doesar ke batjaawe hai aur hardam bharosa kare hai. Oe kabhie hiemmat na haare hai bakie sab sahe hai.

⁸Ek dien Parmeswar ke sanesa poera hoike miet djaai aur doesar bhaasa na djaroerie rahiega. Aur djaun hamlog ab djaaniela, oe na hardam kaamiel rahiega. Bakie pjaar hardam rahiega. ⁹Abbe hamlog Parmeswar ke khaalie thora se djaaniela aur okar naam se khaalie thora manie baat bataai sakiela. ¹⁰Bakie djaun abbe koetjh baakie hai, oe ekdam poera hoi djaaiga.

¹¹Djab ham tjhota rahielie tab ham ek larka ghat batiaat aur sotj-bietjaar karat rahielie. Bakie ab ham barka hoi gailie aur hamaar larka ke sotj-samadjh tjhoet gail. ¹²Aisane ie saait hamlog na thiek se samadjh paaila, bakie ek dien hamlog aapan aakhie se dekhav. Abbe hamme kam-boeddhie hai, bakie oe dien ham oke poera taur se djaanab djaise oe hamme djaane hai.

¹³Ohie se khaalie bieswaas, bharosa aur pjaar hamesa rahiega. Aur ie tieno me se pjaar sab se barka hai.

**Parmeswar se sab se kaamiel
kaam maang kare ke**

14 Toelogke tjaahie kausies kare ke ek doesare ke pjaar kare ke. Aur Parmeswar se maang kie oe toelogse aapan kaam karwaawe, bieses karke kie toelog Parmeswar ke naam se okar sanesa dei paihe. ²Dje ekgo bhaasa batia hai djaun oe kabhie na siekhies hai, oe iensaan se na batia hai bakie Parmeswar se. Pawietr Aatma to ose tjhiep al baat bolwaawe hai, aur koi na samadj paawe hai. ³Bakie dje Parmeswar ke naam se kauno sanes bataawe hai, oe iensaan se batia hai. Oe doesare ke koetj djanaawe hai, soedhaare hai aur tieha dewe hai. ⁴Djab koi ek doesar bhaasa me koetj bole hai, tab khaalie okar faida howe hai. Bakie dje Parmeswar ke naam se koetj bataawe hai, oe samaadj ke bhalaai kare hai.

⁵Ham mangtie kie toelog doesar bhaasa me batiaai paite. Bakie auro attjha howat djab toelog Parmeswar ke naam se okar sanes deite. Doesar bhaasa batiaai se auro barka hai sanes dewe ke. Bakie djab bataawe waala oe bhaasa samdjhaai paai, tab samaadj logan khaatien bhie faida rahiega. ⁶Bhaai-bahien log, maan le kie ham toelogke lage aai aur ek doesar bhaasa me batiaai. Ie baat se toelogke kaun faida rahie? Bakie djab ham koetj tjhiep al baat Parmeswar ke biese me bataab, ek naawa tjiedj djaanke soenaabe, okar naam se sanes debe kie to okar baat siekhaabe aur toelog hamaar sab baat samadj paihe, tab toelog khaatien bahoet thiek rahiega.

⁷Maan le ek baadja djaise baasoerie kie to dhapla hai. Djab iesab thiek se na badjie, tab kaise djaniehe kie ka badje hai? ⁸Aur djab toerahie na attjha se badjie, tab soerdjaatie kaise samdjhie kie oelogke tjaahie tjaar howe ke laraai par djaai khaatien? ⁹Aisahie djab toelog ek doesar bhaasa me Parmeswar ke biese me batia hai, tab ekwa to na samdjhe hai kie toelog ka bole hai. Toelogke baat hauwa me oer djaai. ¹⁰Doenia me bahoet bhaasa batiaawal dja hai, aur dje djaun samdjhe hai, okar khaatien thiek hai. ¹¹Bakie djab koi hamse batiaai aur ham oke na samadj paabe, tab oe aur ham sanghat na kar sakab. ¹²Ohie khaatien djab toelog etana maange hai kie Pawietr Aatma toelogke koetj kartab dei, tab ose mangiehe kie oe toelogse koetj karwai samaadj bhar ke faida khaatien. ¹³Aur ohie se dje doesar bhaasa batiaai djaun oe na samdjhe hai, oke tjaahie Parmeswar se praatna kare ke kie oe aapan baat bhie samdjhaai paai.

¹⁴Djab ham praatna kariela ek bhaasa me djaun ham na samdjhiela, tab hamaar aatma praatna kare hai, bakie eman hamaar boeddhie na hai. ¹⁵Tab hamme ka kare ke tjaahie? Ham doesar bhaasa me praatna karabe, bakie bhie ekgo bhaasa me djaun ham samdjhiela. Aur giet gait me hamke na tjaahie khaalie doesar bhaasa me Parmeswar khaatien gaawe ke, bakie hamke tjaahie aapan boeddhie bhie kaam me laawe ke. ¹⁶Djab samaadj me toe

Parmeswar ke khaalie aapan aatma se dhanbaad kare hai aur aisan bhaasa batia hai djaun doesar koi na samdjhe hai, tab kaise koi ie baat soenke bol sakie: „Ha, aisahie to hai?” Oe to na samdjhies hai kie toe ka bolle. ¹⁷Toe thiek se dhanbaad deile hai, bakie doesar bieswaasie log tore sanghe dhanbaad na kar paais aur koetjh na siekhies.

¹⁸Ham Parmeswar ke dhanbaad kariela kie Pawietr Aatma hamke toeloge djaada ek doesar bhaasa me batiaai dewe hai. ¹⁹Tabbo samaadj me ham doesar ke siekhaawe khaatien bestar khaalie paatj baat sotj-samadjh se bolie, kie hadjaaran baat djaun doesar koi na samadjh paai.

Doesar bhaasa me batiaai kekar khaatien hai

²⁰Bhaai-bahien log, ek larka ghat na sotj. Khaalie boeraai kare me djaise tjhota larkan banke rahoe. ²¹Parmeswar ke poestak me to liekhal hai: „Ham gair djaat aur doesar bhaasa dwaara aapan djaat se batiaab, bakie tabbo oelog hamaar baat na soenie.” Aise Prabhoe bolies hai. ²²Djab doesar bhaasa me batiaawal dja hai, tab ie Parmeswar ke ek tjenha hai be-bieswaasie logan khaatien. Bakie Parmeswar ke naam se sanes soenaawe ke bieswaasie logan khaatien hai.

²³Aur djab samaadj waalan ekattha howat aur sab koi doesar doesar bhaasa me batiaat, aur ek be-bieswaasie bhiettar aaike soenat, tab ka, oe na sotjat kie toelog

paagal baate? ²⁴Bakie djab oe aai aur soenie kie sab koi Parmeswar ke naam se sanes dewe hai, tab oe sab baat samadjhke apane ke paapie samdjhie. Tab toelog aapan baat se dekhahie kie oe Parmeswar ke aage ketana kasoerwaar hai. ²⁵Tab oe aapan tjhiepall kharab bietjaar dekhie, aur aapan gaathie par gierke Parmeswar ke poedjie aur bolie: „Sattje ke, Parmeswar toelogke bietj me hai!”

Samaadj me sab tjiedj sotj- bietjaarke aur samhaarke karielhe

²⁶Bhaai log, dekh toelogke samaadj me kaise dja hai. Djab toelog ekattha howe hai, tab koi koi gaana gawaawe hai, koetjh siekhaawe hai, ek tjhiepall baat samdjhaawe hai, ek doesar bhaasa me batia hai kie to ie baat ke matlab bataawe hai. Aur ie sab tjiedj aise howe ke tjaahie kie sab koi ke bieswaas barhie.

²⁷Djab toelog ek doesar bhaasa me mangiehe batiaai, tab khaalie doei kie tien djane paarie-paara kar sake hai. Tab koi ke tjaahie ie sab baat samdjhaawe ke. ²⁸Bakie djab aisan manai samaadj me na rahie, tab koi ke na tjaahie doesar bhaasa me batiaai ke. Djab koi tabbo maangie kare, tab oke tjaahie khaalie apane man me Parmeswar se batiaai ke.

²⁹Doei kie tien djane Parmeswar ke naam se sanes bataai sake hai. Aur doesar iesaai log ke tjaahie soenke faisala kare ke kie ie sab baat Parmeswar ke hai kie na.

³⁰Aur djab koi baithke soene hai aur Parmeswar oke ek doesar

baat djanaawe hai, tab pahielkwa ke tjaahie tjoepaai djaai ke aur doesarkwa ke tjaahie bataawe ke. ³¹Toelog paarie-paara Parmeswar ke baat bataai sake hai. Ie rakam se sab koi koetjh siekhie aur hiemmat barhaai. ³²Sanes dewe waalan ke tjaahie aapan paarie agore ke. ³³Parmeswar to na maange hai kie hamlog samaadj me okar kauno kaam biena sotj-bietjaar se karie, bakie hamlogke tjaahie sab koetjh samhaarke kare ke.

³⁴Djaise doesar samaadj me aurat log koetjh na bole hai, aisane toelogke samaadj me bhie na howe ke tjaahie. Oelogke hoekoem na hai koetjh bataawe ke, bakie oesabke tjaahie sadhaaran rahe ke. Parmeswar aisahie aapan poestak me liekhwaais hai. ³⁵Djab oesab kauno baat ke biese me koetjh maangie djaane, tab oelogke tjaahie aapan aadmie se ghare poetjhe ke. Djab samaadj me ek aurat batia hai tab oke kaida na hai. ³⁶Ka, toelog sotje hai kie Parmeswar ke baat sab se pahiele toelogke lage partjaar bhail hai? Toelog sotje hai kie khaalie tohielog djaane hai kie oe ka bolies hai? ³⁷Djab koi sotjat hoi kie Parmeswar ose sanes bolwaawe hai, kie to Pawietr Aatma ke kaam samdjhe hai, tab oke tjaahie djaane ke kie hamaar baat Parmeswar ke hoekoem hai. ³⁸Aur djab koi hamaar baat na maanie, tab koi ke na tjaahie okar baat soene ke.

³⁹Bhaai log, ohie se bahoet kausies kariehe samaadj me Parmeswar ke sanesa bataawe

ke. Aur djab koi doesar bhaasa me batiaai maangie, tab oke na rokiehe. ⁴⁰Toelogke tjaahie samaadj me sab tjielj sotj-bietjaar se aur samhaarke kare ke.

Jiesoe Kriest ke djie oethna

15 Bhaai log, ham maangiela toelogse phier se Kriest ke khoes khabar bataawe djaun ham pahiele bhie batailie rahielie. Toelog Jiesoe ke apanaile aur sallaah karle hai okar rasta par tjale ke. ²Djab toelog hamaar baat par bieswaas karat rahiehe tab ie khoes khabar dwaara toelog paap ke saktie me se batj djaihe. Bakie djab aise na kariehe tab toelog djhoettthe ke iesaaai bhaile.

³Ham khoes khabar ke sab se barka baat soenlie aur toelogse batailie hai kie Kriest hamlogke paap aapan oeppar leike aur hamlogke darie par kroes par maral djaise Parmeswar ke poestak me liekhal raha. ⁴Tab okar mattie paral, aur tiesara dien par oe djie oethaawal gail. Ehoe bhie liekhal raha kie aisane hoiga. ⁵Ekare baad oke Kefas^c dekhies, aur sab baara pathaawal waalan bhie. ⁶Tab ek dien djab paan sau se djaada bieswaasie bhaai log ekattha bhail raha, tab oe apane ke phien se dekhaais. Oelog me se koetjh mar gail hai, bakie dher log abbe djeje hai. ⁷Tab Jaakobas oke dekhies, aur phien se sab doesar pathaawal waalan bhie.

⁸Ant me oe apane ke hamke bhie dekhaais. Ham tjaahie djaise ek

larka rahielie djaun na poera dien ke raha aur paida bhail, tabbo ham oke dekhlie. ⁹Ham to Parmeswar ke samaadj logan ke bahoet satalie, ohie se ham etana nietja aadmie baatie kie ham pathaawal waala bolaawe laaik na baatie djaise ekwan. ¹⁰Aur djaun ab ham baatie khaalie Parmeswar ke bhalaai se hoi sakal. Oe hamaar bhalaai djhoetthe ke na karies. Ham ekwan pathaawal waalan se auro djaada kaam kar saklie hai, bakie ham apane se na karat rahielie, Parmeswar aapan bhalaai se hamse karwaais. ¹¹Aur tjaathe ham kie to ekwa pathaawal waalan toeloge khoes khabar bataais hai, eman koetjh baat na hai. Hamlog sab koi Kriest ke biese me partjaar karlie, tab toelog okare me bieswaas kare lagale hai.

Kriest ke djie oethna ke matlab

¹²Djaun hamlog partjaar karlie kie Kriest marke djie oethal, epar toelog me se koetjh log kaise bol sake hai kie kabhie na koi marke djie oethiege? ¹³Djab aise rahat, tab Kriest bhie abbe talak maral rahat. ¹⁴Aur djab oe abbe talak maral rahat, tab hamlogke partjaar be-kaamiel rahat, aur toelog djhoetthe ke okare me bieswaas karte. ¹⁵Tab hamlog Parmeswar ke biese me bhie djhoeth bolle rahietie. Hamlog to bollie rahielie kie oe Kriest ke djiejaais raha. Aur djab maral log kabhie na djie oethaawal djaat, tab Parmeswar bhie Kriest ke na djiejaawat. ¹⁶Djab maral logan na djienda hoi djaai, tab Kriest bhie na djie oethal hai. ¹⁷Aur djab Kriest

ab na djiejat, tab toelogke bieswaas be-kaamiel rahat aur toelog abbe talak paap me doebal rahiete. ¹⁸Aur djaun manai Kriest me saamiel raha aur mar gail, oesab kabhie na Parmeswar ke saath rahie paawat. ¹⁹Djab hamlog khaalie ie djiewan khaatien Kriest par bharsa kar saktie, tab hamlog doenia par sab se haat kare laaik iensaan rahietie.

²⁰Bakie Kriest sattje ke maral manai me se djie oethal hai! Oe pahielia iensaan hai djaun marke djiejaawal gail hai. ²¹Djaise pahielia iensaan ke paap ke kaaran se ab sab manai logan mar dja hai, aisahie sab manai djie oethaawal djaai sakiege ek iensaan ke bhalaai dwaara. ²²Sab manai Aadam ke aulaad hai, ohie se sab koi mare hai. Aisane Kriest ke dwaara okar sab saamiel waalan djiejaawal djaai. ²³Bakie ie sab to aapan tem se poera hoiga. Pahiele Kriest djie oethal hai. Tab ek dien djab oe lautke aaiga, tab okar sab bieswaasie log bhie djiejaawal djaaiga.

²⁴Tab sab djoeg ekdam poera hoi djaaiga. Tab Kriest sab rakam kharaab raadj, hoekoem aur taagat naas kar deiga, aur oe aapan raadj-paat Pieta Parmeswar ke haath me saup deiga. ²⁵Oke tjaahie Raadja ghat raadj tjalaawe ke djab talak okar sab doesman okar gor ke tare na rahiege. ²⁶Aur sab se aakhrie doesman djaun djietal djaaiga, oe maut hai. ²⁷Parmeswar to sab tjiedj Kriest ke gor ke tare dharwaais hai. Bakie djab oe bole hai „sab tjiedj” tab ekar matlab na hai kie oe Pieta Parmeswar ke bhie

djietiega. Ohie to Kriest ke djiete ke mauka deis. ²⁸Aur djab Kriest sab ke djiet tjoekiega, tab oe apane ke aapan Pieta ke haath me saup deiga, djeme Pieta Parmeswar har ek iensaan aur har ek tjiedj par raadj tjalaai.

²⁹Djab maral log kabhie na djie oethaawal djaat, tab kaahe ke koi koi apane ke maral manai ke darie par dopoe karwaawe hai? ³⁰Djab koi na djie oethie, tab hamlog kaahe khaatien maut talak sataawal djaaila? ³¹Djaise ham sattje ke khoesie baatie kie toelog hamlogke Prabhoe Jiesoe Kriest me saamiel baate, oisane hamaar praan sattje ke rodj khattara me hai.

³²Djab maral logan kabhie na djie oethiega, tab Efese sahar me hamke kaahe ke djaise khatarnaak djanaawar se laraai kare ke paral? Eman kaun faida rahat? Djab maral manai na djiejaawal djaaiga, tab bestar hai kie ab hamlog khoeb khaai pie lei dja, baad me to sab khatam hoi djaai.

³³Apane ke dhokha na de. Djaun log boeraai ke sanghat kare hai, oelog biegar djaai. ³⁴Aapan akkiel kaam me laaw aur paap na kar. Toelog me se koetjh log Parmeswar ke tanko na djaane hai. Toelogke tjaahie sarmaai ke kie hamme ie baat liekhe ke pare hai.

Naawa dehie kaisan rahiega

³⁵Saait koi poetjhie kie: „Maral manai kaise djie oethaawal djaaiga? Aur oesab kaisan dehie paauga?”

³⁶Are, bhoettjar logan! Ek bowal bia djab talak djeme laaik na rahie, oe na djam sokie. ³⁷Aur djab koi

koetjh tjhietiega djaise dhaan kie to doesar rakam bia, tab oe plansoe na tjhietiega bakie bia. ³⁸Khaalie Parmeswar djamaai sake hai. Aur oe aisan plansoe djamaaiga djaise oke attjha lage hai. Oe har ek bia me se ohie ke rakam plansoe djamaawe hai.

³⁹Aisahie bhie na sab rakam dehie ek hai. Iensaan, djanaawar, tjierai aur matjharie ke rakam rakam dehie hai. ⁴⁰Aisahie aasmaan me koetjh tjiedj hai, aur doenia par bhie, bakie oelogke soendarta doesar doesar rakam hai. ⁴¹Tjandarma soeroedj se doesar rakam tjamke hai, aur sab tarai bhie aapan aapan rakam se tjamke hai. Ekgo tedj aur ekwa madhiem tjamke hai.

⁴²Aisahie rahiega djab maral manai djiejaawal djaaiga. Ek dehie ke mattie dewal djaai aur ekdam mattie me miel djaai. Bakie Parmeswar oman se aisan dehie djiejaaiga djaun kabhie na sariega. ⁴³Djaun dhartie me gaaral dja hai, oe tanko na barhia hai. Bakie djaun djie oethaawal djaai, oe bahoet biesaal rahiega. Djab mattie dewal dja hai, tab oman koetjh taagat na rahe hai. Bakie djab djie oethaawal djaaiga, tab oman bahoet taagat rahiega. ⁴⁴Djaun djamien me gaaral dja hai, oe dehie se hamlog doenia par djela. Bakie djaun djiejaawal djaaiga, oe dehie se hamlog swarag me Parmeswar ke saath rahie sakab. Djab hamlogke ek dehie hai dhartie par rahe ke, tab bhie ek dehie rahiega swarag me rahe khaatien. ⁴⁵Parmeswar ke poestak me to liekhal hai kie: „Pahiela

iensaan Aadam raha aur oke ek dehie mielal.” Bakie Kriest aakhrie Aadam bolaawal dja hai, aur oe djiewan dewe waala aatma hoi gail. ⁴⁶Dehie sab se pahiele raha, tab aatma, aur na doesar rakam se. ⁴⁷Pahiela iensaan dhartie me se banaawal gail aur mattie ke hai. Bakie doesara Aadmie swarag ke hai. ⁴⁸Djaise pahiela dhartie waala raha, aisane sab dhartie waalan hai. Aur djaise swarag Waala hai, aisane sab koi hai djaun swarag djaaiiga. ⁴⁹Aur djaise hamlog Aadam ghat lagiela, aisahie aaw, hamlog Kriest ghat lage k'hoi.

Hamlog kaise djiejaawal djaab

⁵⁰Bhaai log, ham toeloge boliela kie maas aur khoen ke dehie sariiega aur amar na hoi. Hamlogke dehie marke mattie me miel djaai aur Parmeswar ke raadj me na djaai paai.

^{51,52}Soen, ab ham toeloge khaat ek tjhiepal baat liekhab. Sab iesaa log na mariega, bakie djab aakhrie toerahie badjaaiga, tab hamlogke dehie tjhien bhar me badal djaaiiga. Aur ohie tem par maral iesaa log djie oethaawal djaaiiga aur amar djiewan paaiiga. Aise hamlogke dehie badal djaaiiga. ⁵³Ie dehie djaun marke sariiega, oe amar dehie me badal dewal djaaiiga. Hamlogke mattie ke dehie niekaar dewal djaaiiga. Aur hamlogke naawa dehie sada khaatien rahiega. ⁵⁴Djab aise hoi tab Parmeswar ke liekhal baat Jiesoe ke biese me poera hoi kie: „Oe maut djietke mietaai deis.” ⁵⁵Tab hamlog bol sakab: „Are, maut, ab toe kaise djietiehe?

Are, maut, ab toe hamlogke kaise derwaai sakiehe?”

⁵⁶Hamlog Parmeswar ke kaanoen toerke paap karat rahielie. Ekare dwaara hamlog maut ke bahoet deraat rahielie. ⁵⁷Bakie tjalie hamlog Parmeswar ke dhanbaad karie dja kie oe hamlogke Prabhoe Jiesoe Kriest dwaara saktie deis hai paap ke djiete ke.

⁵⁸Ohie se, pjaara bhaai-bahien log, aapan bieswaas pakarle rahiehe aur hiemmat baanhe rahiehe. Aapan poera diel se Parmeswar khaatien kaam karat rahiehe. Djab oe toeloge aapan kaam karwaawe hai, tab toelog djaane rahiehe kie oe kabhie na be-kaamiel hoiga.

Garieb bhaai log ke madat kare ke biese me

16 Ab ham maangiela oe paisa ke biese me liekhe djaun toelog batore hai garieb iesaa log ke madat kare khaatien. Djaise ham Gaalaatsia diehaat ke iesaa samaadj waalan ke phor-phorke batailie, aisane ham toeloge khaat bhie liekhiela. ²Har etwaar ke sab koi ke tjaahie aapan ghar me koetjh paisa rakhe ke. Tab djab ham aabe tab na khodje ke parie. ³Tab ekaat bharsaadaar bhaai log ke tjoeniehe. Aur ham Jeroesaalem sahar ke iesaa log ke khaat ekaat tjetthie liekh debe, tab oe bhaai log ke hoewa pathaabe toeloge paisa pahoetjaawe khaatien. ⁴Djab hamke djaroeat rahie bhie tjale ke, tab hamlog sanghe tjalab.

Paulas ka maange hai kare

⁵Ham bietjaar karlie Maasadonia diehaat djaai ke,

tab hoewa se ham maangiela toelogke paas aawe. ⁶Ham maangiela thora dien toelogke saathe rahe, saait djab talak thandha rahie. Tab toelog hamme madat kar sakiehe hoewa se aur aage djaai ke. ⁷Ab kie ham na maangiela thora dien khaatien aaike tab phien tjal djaai. Djab Parmeswar ke attjha lagie tab ham koetjh dien talak toelogke saath rahabe. ⁸Tab ham Penkstar tiewhaar talak Efese sahar me rahabe. ⁹Hia hamme bahoet mauka hai partjaar kare aur parhaawe khaatien, tjaathe dher manai hamme roke hai.

¹⁰Djab Tiemotias toelogke lage aauga tab toelog oke na derwaihe. Oe to bhie hamaar ghat Parmeswar khaatien kaam kare hai. ¹¹Koi ke na tjaahie oke tjhota maane ke. Okar madat prem se kariehe kie oe hamaar lage aai sake. Ham doesar iesaai bhaai log ke sanghe oke agoriela.

¹²Aur bhaai Aapolos ke biese me ham maangiela liekhe kie ham oke dher dafe bollie hai doesar bhaai log ke saath toelogke paas djaai ke, bakie oe abbe na maange hai djaai. Djab oke mauka mielie tab oe djaaiga.

Tjietthie ke ant

¹³Khiaal se rahiehe, aapan bieswaas Parmeswar ke oeppar rakh. Hiemmat baanh aur aapan bieswaas na tjhor deihe. ¹⁴Tjaathe

djaun tjiedj kariehe, sab pjaar se kariehe.

¹⁵Bhaai log, toelog Stefaanas aur okar ghar bhar ke djaane hai. Oelog to Aakhaaja diehaat me pahila iesaai raha. Aur oelog doesar iesaai log ke bahoet madat karies hai.

¹⁶Ham toelogse boliela kie oesabke baat aur sab doesar saamiel waalan ke baat bhie soeniehe. ¹⁷Ham bahoet khoesie baatie kie Stefaanas, Fortoenaatas aur Akhaaikas hia aail hai. Oelog hamme toelogke darie par bahoet khoesiaalie deis hai. ¹⁸Oelog hamke aur toelogke bhie bahoet hiemmat deis hai. Aisan manai log ke barka maan.

¹⁹Hia Aasia des ke iesaai ke samaadj log toelogke jaad kare hai. Aakwela aur Preska aur djaun iesaai log oelogke ghar me ekattha howe hai, oesab toelogke bhie jaad kare hai. Oesab iesaai ghat toelogke pjaar pathaawe hai. ²⁰Hia ke sab doesar iesaai bhaai-bahien log toelogke bhie jaad kare hai. Djaise iesaai log ke nem hai, aisahie toelog apane me gale mieliehe.

²¹Ab ham na liekhwaaila bakie apane liekhiela kie ham toelogke jaad kariela. ²²Djab koi Prabhoe ke na tjaathe hai, tab Parmeswar oke saraap dei. Maaraanaata!--He Prabhoe, lautke aawo!

²³Ham bahoet maangiela kie Prabhoe Jiesoe toelogke bhalaai kare. ²⁴Hamlog Kriest Jiesoe dwaara bhaai-bahien hoi gailie hai, ohie se ham toelogke pjaar kariela.

Paulas ke doesara tjiethie

Korente ke iesaai log khaatien

Tjiethie ke soeroe

1 Ham Paulas baatie aur Parmeswar ke hoekoem se Jiesoe Kriest ke ek pathaawal waala hoi gailie hai.

Ham aapan iesaai bhaai Tiemotias ke sanghe ie tjiethie liekhiela Parmeswar ke samaadj log khaatien djaun Korente sahar me hai, aur sab Aakhaaja diehaat ke iesaai log khaatien bhie.

²Hamlogke Pieta Parmeswar aur Prabhoe Jiesoe Kriest ke bhalaai aur sjaantie toelogke oeppar rahe.

Parmeswar kaise tieha dewe hai

³Ham Prabhoe Jiesoe Kriest ke Pieta Parmeswar ke goen gaaila! Okare me se sab daaja aur tieha oetpan howe hai. ⁴Djab hamlogke har ek rakam doekh oethaawe ke pare hai, tab oe hamlogke tieha dewe hai. Aisane hamlog doesare ke bhie tieha dei sakiela oelogke moesiebat me. ⁵Kriest ke rasta par tjale se hamlog to bahoet doekh kaatiela, bakie Parmeswar hamlogke okar dwaara bhie bahoet tieha dewe hai. ⁶Djab hamlog

doekh sahiela, tab hamlog toelogse bataai sakab kie Parmeswar ketana tieha dewe hai, aur kaise oe toelogke batjaaigna. Tab toelogke bhie saktie mielie aisan doekh sahe ke. ⁷Ehie hamlogke aasa hai toelogke khaatien. Hamlog to djaaniela kie toelog na khaalie doekh katiehe, bakie bhie tieha paihe.

⁸Bhaai log, ham maangiela toelogke djanaawe kie hamlog Asia des me ketana sataawal gailie. Hamlogke oeppar etana bietal kie hamlog na sahie paawat rahielie, aur hamlog sotjlie kie: „Ab hamlog mar djaabe. ⁹Oesab hamlogke maar dhaariega.” Hamlog apane ke na batjaai pailie. Tab hamlog aapan bharosa Parmeswar ke oeppar saup deilie. Oe to maral log ke djienda kare hai. ¹⁰Oe hamlogke maut ke moeh me se batjaai leis hai aur hamlog bharosa kariela kie oe hamlogke hardam batjaaigna. ¹¹Aur toelog praatna se hamlogke sahaaita kariehe. Ie rakam se dher iesaai log Parmeswar ke dhanbaad deiga kie oe praatna soenke hamlogke etana bhalaai karies hai.

Paulas na khelwaar se koetjh

bolies hai

¹²Hamlog khoesiaalie se bol sakiela kie hamlog Parmeswar ke aage poera aur safa diel se aapan djiewan bietaaila, aur oisahie hamlog toelogle sanghe bhie rahielia. Hamlog apane oeppar bharosa na kariela, bakie Parmeswar ke bhalaai ke oeppar. ¹³Ham aapan tjiethie hardam ie rakam se liekhlie hai kie moeskiel na hai parhe ke. Ham maangiela kie toelogle parhke toerant samadjh dja. ¹⁴Ham maangiela kie toelogle na khaalie thora se bakie thiek se samadjh dja kie Prabhoe Jiesoe ke aane waala dien par toelogle hamlogse khoesie rahiehe djaise hamlog toeloglese khoesie rahab.

^{15,16}Ham toelogle oeppar etana bharosa karat rahielie kie ham sallaah karlie rahielie Maasadonia diehaat djaai se pahiele toelogle paas aawe ke, tab hoewa se lautke phien se toelogle paas aawe ke. Ie rakam se hamlog doei dafe miel saktie. Tab toelogle hamme madat kar sakte Joedea diehaat djaai ke.

¹⁷Ab toelogle sotjat hoihe kie kaah ke hamaar man badal gail aur kie ham khelwaar se aisan sotj-bietjaar karlie hai? Aur kie ham eklaage „ha” aur „na” boliela? Tanko na!

¹⁸Djaise Parmeswar par bharosa kar sake hai, oisahie hamaar baat par bhie bharosa kar sake hai. ¹⁹Ham, Selfaanas aur Tiemotias toelogle lage Parmeswar ke Beta Jiesoe Kriest ke biese me partjaar karlie, aur oe kabhie na begar sotje „ha”

kie to „na” bole hai. Bakie djab oe „ha” bole hai, tab bhie aisahie kare hai. ²⁰Tjaahie djetana Parmeswar ke waada hai, oe sab poera kare hai. Ohie se okar dwaara hamlog bhie okar aadar karke boliela: Ha, aisahie hai. ²¹Parmeswar hamlogke aur toelogle sahaaita kare hai Kriest me diel bhar se bieswaas kare ke, aur ohie hamlogke alag karies hai. ²²Oe aapan Pawietr Aatma hamlogke diel me deis hai dekhaawe khaatien kie hamlog okar hai. Aise karke oe dekhaais kie oe aapan sab waada poera kariega.

²³Parmeswar hamaar gawaahia hai kie ham na maangat rahielie goessa me aawe, ohie khaatien ham Korente me na ailie. ²⁴Ham na maangiela toelogle bieswaas par hoekoem tjalaawe. Toelogle thiek se djaane hai kaise toelogle djiewan bietaawe ke tjaahie. Hamlog toelogle sanghe khaalie maangiela toelogle khoesiaalie barhaawe.

2 Ham sallaah karlie kie ham aaikie toelogle phien se doekh na debe. ²Aur djab ham toelogle doekh debe, tab ke hamme khoesiaalie kar saktie? Khaalie toelogle kar saktiehe. ³Ham oe tjiethie liekhlie rahielie djeme hamke aaikie oedaas na howe ke pare. Toelogle to tjaahat raha hamke khoesiaalie dewe ke. Hamaar sotj-bietjaar hai kie hamaar khoesiaalie toelogle khoesiaalie bhie rahe. ⁴Ham oe tjiethie bahoet sotj me aur roi-roike liekhlie rahielie. Ham na maangat rahielie toelogle oedaas

kare, bakie ham liekhalie toelogke dekhaawe khaatien kie ham toelogke ketana tjaahiela.

Maaf kar dewe

⁵Djab toelog me se koi ekwan ke oedaas karies hai, tab oe na khaalie hamke, bakie toelogke bhie oedaas karies hai. Tabbo ham na maangiela oke auro doekh dewe. ⁶Djetana sadsja toelog oke deile, otana thiek hai. ⁷Ab toelogke tjaahie oke maaf kare ke aur tieha dewe ke, nahie to okar diel ekdam se toet djaai. ⁸Ohie khaatien ham toeloge bientie kariela kie toelog oke ab aapan prem dekhaaw. ⁹Ham oe tjiethhie bhie liekhalie rahielie dekhe khaat kie toelog hamaar baat soene hai kie na. ¹⁰Djab toelog oke maaf kariehe, tab ham bhie maaf karab. Aur djab ham koi ke maaf karab, tab ham ie tjiedj kariela toelogke khaatien, aur Kriest ke hoekoem se, djeme saitaan hamlogse na djiet paawe. ¹¹Hamlog to okar kharaab bietjaar thiek se djaaniela.

¹²Djab ham Troas sahar me pahoetjlie aur Prabhoe hamke attjha mauka deis khoes khabar Kriest ke biese me partjaar kare ke, tab hamaar iesaai bhaai Tietas abbe lek hoewa na aail raha. Ohie se hamme bahoet sotj lagal hai ¹³aur ham hoewa ke iesaai log se djoedaai leike Maasadonia diehaat tjal gailie oke khodje khaat.

Kriest ke barhia mahakauwa

¹⁴Sab dhanbaad Parmeswar ke miele! Oe Kriest ke sanghe hamlogke hardam djietaaawe

hai. Djaaha hamlog djaaila, hoewa hamlog okar khoes khabar phailaaila. Oe djaise ek mahakauwa tjaaro or phail dja hai. ¹⁵Pieta Parmeswar ke aage hamlog djaise ek Kriest ke mahakauwa baatie oelog khaatien djaun batj djaai aur bhie djaun ose alag karal djaai. ¹⁶Iesab aise djaanal dja hai kie oelog maut ke rasta par hai. Bakie dje bieswaas karke batj dja hai, oesabke khaatien hamlog djaise naawa djiewan ke mahak phailaaila. Ke aisan kaam kar paai? ¹⁷Dher manai Parmeswar ke baat aapan faida khaatien partjaar kare hai. Bakie hamlog aise na baatie. Hamlog Kriest ke dwaara Parmeswar ke aage safa diel se aur okar hoekoem se partjaar kariela.

Parmeswar ke pahiel aaur doesarkwa baat-tjiet

3 Ka, hamlogke djarorie hai apane ke phien se toelogke aage darsaawe ke? Aur hamlogke tjaahie koetjh kaagadj dekhaawe ke djaise koi koi kare hai? Kie hamlogke tjaahie aisan kaagadj toelogse maange ke? ²Toelog apane djaise hamlogke tjiethhie baate. Aur ie tjiethhie hamlogke diel me liekhal hai. Sab koi parhke djaan djaaiga kie hamlog aapan pathaawal waala ke kaam thiek se karlie hai. ³Toelog to aapan tjaal-tjalan se dekhaawe hai kie toelog Kriest ke ek tjiethhie baate, aur ham oke liekhalie hai. Ie tjiethhie enki se na liekhal gail, bakie djienda Parmeswar ke Aatma se. Aur na ieta par liekhal gail, bakie manai ke diel me.

⁴Hamlogke bieswaas hai kie hamlog Parmeswar ke aage ie

sab baat khaalie Kriest ke saktie dwaara poera kar sakab. ⁵Hamlog apane se koetjh attjha kaam na kar paaila, bakie Parmeswar ke madat se hamlog aise kar sakiela. ⁶Ie baat-tjiet poera kare khaat hamlogke djaroerie na hai kaanoen par tjale ke, bakie Pawietr Aatma se tjalaawal djaai ke. Kaanoen dekhaawe hai kie hamlog mare laaik ke baatie, bakie Pawietr Aatma naawa djiewan dewe hai.

⁷Tjaathe pahiel a baat-tjiet ieta par liekhal raha aur maut talak pahoetjaawat raha, tabbo maahaanta se dewal gail raha. Djab Mosas ke eke mielal raha, tab okar tjehera etana tjamkat raha kie ekwan Israel log oke na taak paawat raha. Aur oe tjamkaai to khaalie koetjh dien khaat raha, tab miet gail. ⁸Tab ketana auro biesaal rahiega djab Pawietr Aatma ek iensaan ke naawa djiewan dewe hai! ⁹Parmeswar ke kaanoen se dekhaat raha kie manai logan okar aage kasoerwaar hai, aur ie baat-tjiet biesaal rakam se dewal gail. Tab ketana auro barka oe baat-tjiet hai kie ek iensaan Parmeswar ke aage be-kasoerie hoi sake hai! ¹⁰Ie doesara baat-tjiet pahiel a waala se bahoet auro biesaal hai. ¹¹Aur pahiel a baat-tjiet to khaalie koetjh dien khaat raha, bakie doesara waala hardam khaatien rahiega.

¹²Ie sab djaanke hamlog be-dar se partjaar kar sakiela. ¹³Bakie Mosas deraat raha kie manai log dekhiaga kaise okar tjehera ke tjamak dhiere dhiere oetare hai. Ohie se oe aapan moeh ek kapra se top leis raha. ¹⁴Aur na khaalie

Mosas ke tjehera topal raha, bakie Israel ke djaat ke akkiel bhie djaise topal raha. Oelog to pahiel a baat-tjiet ke gahiera matlab na samdjhat raha. Aadj talak djab ie baat-tjiet parhal dja hai tab oelogeke akkiel djaise dhaakal-topal hai. Aur har ek manai khaat dhaakal rahie djab lek oe na bieswaas karie kie Kriest ie sab baat poera karies hai.

¹⁵Ab talak djab oesab Mosas ke baat parhe hai, tab oesabke akkiel djaise dhaakal hai. ¹⁶Bakie djab koi ghoemke Prabhoe Jiesoe ke rasta par aai, tab okar khaatien ie dhakna hat djaai. ¹⁷Prabhoe to Aatma hai, aur djab okar Aatma ek iensaan ke diel me raadje kare hai, tab oe manai ke akkiel khoel dja hai aur oe tjoetkaara paawe hai. ¹⁸Jiesoe ke bieswaasie logan ke akkiel ab dhaakal na hai. Hamlog djaise aina baatie djaun me Prabhoe ke maahaanta dekha hai. Djab okar Aatma hamlogke diel me raadje kare hai, tab hamlog dhiere dhiere okar ner lagab.

Mattie ke bartan me khadjaana

4 Hamlog Parmeswar ke daaja se aapan partjaarie ke kaam paillie hai. Ohie se hamlog hiemmat na haariela. ²Hamlog saram ke kaam se doer rahiel a. Hamlog kabhie na Parmeswar ke baat tjalaakie se aur oelta matlab se bataaila, bakie khaalie sattjaai se. Aur djekar diel safa hai, oe djaane hai kie hamlog Parmeswar ke aage sattja baatie.

³Hamlogke khoes khabar khaalie topal hai oelog khaatien djaun sada ke lieje Parmeswar se alag

karaal djaai. ⁴Ie djoeg me saitaan bhagwaan ghat raadj tjalaawe hai, aur oelogke akkiel ekdam se top deis hai djeme oesab bieswaas na kar paawe aur khoes khabar na samdjhe kie Kriest ketana maahaan hai aur dekhaawe hai kie Pieta Parmeswar kaise hai. ⁵Hamlog apane ke biese me partjaar na kariela, bakie ailaan kariela kie Kriest Jiesoe Prabhoe hai. Aur hamlog apane ke biese me bataaila kie hamlog Jiesoe ke darie par toelogke goelaam baatie. ⁶Parmeswar bolies raha kie: „Andhiaar me andjor hoi dja!” Aur oe bhie hamlogke diel me andjor deis hai. Ohie se ab hamlog samadjh paaila kie Jiesoe Kriest Parmeswar ke maahaanta aur gjaan dekhaawe hai.

⁷Hamlog me ie andjor aur gjaan djaise ekgo barhia khadjaana hai ek mattie ke bartan me. Sab koi djaan sake hai kie okar biesaal saktie hamlog na apane se paaila, bakie Parmeswar dewe hai. ⁸Tjaaro alang se hamlog phasaawal djaaila, bakie tabbo hamlogke ekgo batje ke oepaai miel dja hai. Hamlog hardam na djaaniela ka kare ke tjaahie, bakie tabbo hamlog hiemmat na haariela. ⁹Hamlog sataawal djaaila, bakie Parmeswar hamlogke sahaara dewe hai. Manai log hamlogke gieraai dewe hai, bakie hamlog oethke aapan kaam auro aage barhaaila. ¹⁰Hamlog Jiesoe khaatien aapan djiewan bietaaila aur okar ghat rodj maut talak sataawal djaaila djeme hamlog aapan kaam dwaara dekhaai kie oe djie oethal hai.

¹¹Hamlog to dien par dien Jiesoe ke kaam karke maut ke moeh me rahiela, aur tabbo hamlog aapan kaam na tjhor deila. Aisahie okar djiewan ke saktie hamlogke mattie ke dehie me kaam kare hai. ¹²Maut hardam hamlogke patjhwaawe hai, bakie ekare dwaara toelogke sattja djiewan mielal.

¹³Hamlog bieswaas kariela kie har haalat me Parmeswar hamlogke sahaaita kariega. Koi liekhies raha kie: „Ham okar oeppar bharosa kariela, ohie se ham okar biese me bataaila.” Aisane hamlog bhie auro aage partjaar kariela. ¹⁴Pieta Parmeswar Jiesoe Kriest ke djiejaais hai. Aur hamlog djaaniela kie oe okar bieswaasie log ke bhie djie oethaai. Tab oe hamlogke toelogke sanghe aapan aage pes kariega. ¹⁵Hamlog aapan sab kaam toelogke khaatien kariela. Aur djetana manai Kriest ke apana leiga, otana manai log Parmeswar ke okar bhalaai khaatien dhanbaad deiga aur aadar kariega.

Hamlogke naawa dehie ke biese me

¹⁶Tjaahe hamlogke dehie dien par dien kamdjor howe hai, tabbo hamlogke andar ke saktie rodj barhat dja hai. Ohie se hamlog hiemmat na haariela. ¹⁷Djab hamlog hardam khaatien Parmeswar ke biesaal soekh me rahab, tab thora dien tanie se doekh sahe ke koetjh na hai. ¹⁸Ohie se hamlog aapan dhiaan aapan haalat par na lagaaila bakie aane waala soekh par, tjaahe abbe na dekha hai. Djaun ab dekha hai, oe thora dien khaat hai. Bakie djaun

na dekha hai, oe sada ke lieje rahiega.

5 Hamlogke dehie djaise ek marai hai. Aur hamlog djaaniela kie ie marai djab toeral djaai, tab Parmeswar hamlogke ek naawa ghar swarag me deiga. Ie ghar na iensaan bakie Parmeswar banaais hai aur ie hardam rahiega. ²Hamlog bahoet maangiela oe swarag ke ghar me rahe. Aur hamlog eke djaise ek naawa kapra pahien lebe, ³nahie to djab hamlog mar djaab tab hamlog djaise nange rahab. ⁴Djab lek hamlog ie marai me rahab, tab lek hamlogke djiewan moesiebat se bietie. Bakie tabbo hamlogke tanko na attjha lagat biena dehie rahe ke. Hamlog maangiela aapan naawa dehie paawe. Aisane hamlogke mattie ke dehie amar djiewan miel djaai. ⁵Parmeswar hamlogke aisan djiewan khaatien tjaar karies hai. Aur oe aapan Pawietr Aatma ke deis hai hamlogke djanaawe ke kie hamlogke oe djiewan djaroer mieliega.

⁶Tjaahe hamlog djaaniela kie ab talak hamlog ie dehie me aapan swarag ke ghar se doer rahiela, tabbo hamlog hardam hiemmat kariela. ⁷Djaun hamlogke mieliega abbe na dekha hai, bakie tabbo hamlog opar bieswaas kariela. ⁸Ohie se hamlogke dar na hai mare ke. Hamlogke auro attjha lage hai aapan dehie tjhorke swarag ke ghar djaai ke Prabhoe lage. ⁹Ohie se tjaahe hamlog aapan swarag ke ghar me rahiela kie to doenia me, hamlog khaalie Prabhoe ke man

waala karab. ¹⁰Ek dien hamlog sab koi ke Jiesoe Kriest ke aage thara hoike kaboele ke pariega. Tab oe faisala kariega kie doenia me hamlog har ek ka karlie aur ke ke ienaam paaiga.

Parmeswar se ek howe

Kriest ke dwaara

¹¹Hamlog djaaniela kie ketana kathien rahiega Prabhoe ke aage thara howe ke. Ohie se hamlog kausies kariela manai log ke Parmeswar se ek karwaawe ke. Oe djaane hai kie hamlog ie kaam safa diel se kariela, aur ham maangiela kie toelog ie baat bhie djaan. ¹²Hamlog apane ke phien se toelogke aage na darsaaila, bakie hamlog toelogke khaalie mauka deila manai log ke moeh band kare ke djaun ek manai ke khoebsoertie okar diel se auro barka maane hai. ¹³Djab hamlog aapan bas me na baatie, tab ie Parmeswar khaatien hai. Aur djab hamlog apane ke samhaariela, tab ie hai toelogke madat kare khaatien. ¹⁴Tjaahe djaun tjiedj hamlog kariela, Kriest ke prem dwaara hamlogke kare ke pare hai. ¹⁵Hamlog to samadjh gailie hai kie sab koi ke khaatien ek djane maral hai. Tab djaan le kie sab koi maral. Aur oe maral djeme sab koi djaun ke okar dwaara naawa djiewan mielal, oesab aapan khaatien djiewan na bietaawe, bakie okare khaatien. Oe to oesab khaatien maral aur djie oethal hai. ¹⁶Ohie khaatien ab hamlog iensaan ke sotj-bietjaar se doesare ke biese me na sotjiela. Aur tjaahe

hamlog pahiele Kriest ke biese me aise sotjat rahieli, hamlog ab aise na kariela. ¹⁷Dje Kriest me saamiel hai, oe ek naawa iensaan hoi gail hai. Oe aapan pahiele ke sotj-bietjaar tjhor deis aur ek naawa djiewan soeroe karies. ¹⁸Ie kaam Parmeswar hamlog me karies hai. Oe hamlogke Jiesoe Kriest dwaara apane se ek karwaais hai. Aur oe hamlogke bolaais hai sagaro bataawe ke kaise ek iensaan ose ek hoi sakie. ¹⁹Kriest ke kaam dwaara Parmeswar doenia bhar ke apane se ek karwaais hai. Ie rakam se sab manai okar aage be-kasoer hoi sake hai. Aur hamlogke kaam hai ie khoes khabar sagaro bataawe ke.

²⁰Hamlog Kriest ke naam se pathaawal gailie. Aur Parmeswar maange hai hamlogke dwaara sab koi ke soedhaare. Ohie se hamlog sab koi se boliela: „Ham Kriest ke naam se toelogse haath djorke maangiela kie toelog Parmeswar se ek hoi dja!” ²¹Kriest to kabhie paap na karies hai, bakie Parmeswar hamlogke sab paap okar oeppar laad deis raha djeme hamlog Kriest se ek hoike Parmeswar ke aage be-kasoerie ban djaai.

6 Toelog ie bhalaai apana leile. Aur hamlog Parmeswar ke saamiel waalan ghat toelogse bientie kariela kie toelog okar bhalaai auro kaam me laaw. ²Oe to bolies raha:

„Ham har ek mauka par toelogke praatna soenlie, aur djaun dien ham toelogke batjailie, ham toelogke sahaaita karlie.”

Ab oke attjha lage hai toelogke bhalaai kare ke, aur aadj oe sahie dien hai okar bhalaai kaam me laawe ke!

**Parmeswar ke bhalaai kaise
kaam me laawe ke tjaahie**

³Hamlog ek doesare ke na tjietkaaila djeme koi ke mauka na rahe hamlogke kaam ke biese me koetjh kharaabie bole ke. ⁴Har ek haalat me hamlog dekhaaila kie hamlog Parmeswar ke naukar baatie. Hamlog hiemmat na haariela. Hamlogke doekh kaate ke pare hai, moesiebat oethaaila aur dher tjiedj hamlogke oeppar biete hai. ⁵Hamlog maar khailie, djahal katlie, haltjal me rahiela, kara kaam kariela, kabhie kabhie raat ke na soet paaila, aur kabhie khaaik na rahe hai. ⁶Hamlog safa djiewan bietaaila, dhieradj aur kaida se rahiela, Pawietr Aatma se tjalaawal dja hai, aur safa diel se ek doesare ke pjaar kariela. ⁷Hamlog sattjaai partjaar kariela aur aapan sab kaam Parmeswar ke saktie se kariela. Djaise ek soerdjaatie aapan talwaar aur dhaal kaam me laawe hai, oisahie hamlog aapan safa djiewan se djietela.

⁸Manai log hamlogke aadar kare hai kie to gaarie dewe hai, oetja kie to nietja maane hai. Hamlog bahakaawe waalan bolaawal djaaila, bakie tabbo hamlog bharosaadaar baatie. ⁹Oesab sotje hai kie hamlog koetjh na baatie, bakie Parmeswar hamlogke thiek se djaane hai. Rodj hamlog tjaar rahiela mare khaatien, aur dekh, tabbo hamlog djienda baatie.

Hamlog maar khaaila bakie na mariela. ¹⁰Hamlogke diel me piera hai, bakie tabbo khoesie baatie. Hamlog garieb baatie, bakie tabbo doesare ke barhia tjiedj deila oelogke diel khaatien. Hamlogke koetjh na hai, bakie tabbo hamlogke sab tjiedj hai. Ie sab haalat me hamlog dekhaaila kie hamlog Parmeswar ke sattja goelaam baatie.

¹¹Korente ke bhaai-bahien log, ham toelogke khaatien kholal diel se liekhlie hai. Hamlog aapan diel bhar se toelogke tjaahiela. ¹²Hamlogke prem toelog khaatien na kamtie hai, bakie toelogke diel me otana prem na hai. ¹³Ham toelogke khaatien liekhiela djaise aapan larkan khaat. Hamlog maangiela kie toelog aapan diel bhar se hamlogke pjaar kar djaise hamlog toelogke kariela.

Be-bieswaasie log se ek man na rahiehe

¹⁴Be-bieswaasie log se sanghat na karielie. Bieswaasie ke to waasta na hai be-bieswaasie se. Andjor thoro ek hai andhiaar se? ¹⁵Kriest aur saitaan to bhie na ek hoi sake hai? Ohie se ek Kriest ke bieswaasie ek be-bieswaasie se ek kaam me bhaag na lei sake hai. ¹⁶Parmeswar ke mahal aur naklie bhagwaan se ekko waasta na hai. Parmeswar bieswaasie log ke biese me bolies raha kie:

„Ham oelogke bietj me rahab aur oelogke sanghe tjalab. Ham oelogke Parmeswar rahab aur oelog hamaar djanta rahie.”

Ohie se iesaaai logan djaise Parmeswar ke mahal hai. ¹⁷Aur ohie se Parmeswar bhie bieswaasie log se bolies hai:

„Dja, be-bieswaasie log ke bietj me se tjal dja aur oelogse alag hoi dja. Oesabke malietj kaar-baar tjhor de.

¹⁸Tab ham toelogke apanaabe. Ham toelogke Baap rahabe aur toelog hamaar betwa bietia rahiehe.”

Ie baat Prabhoe bolies hai aur oe sab se maahaan Waala hai. Ohie se be-bieswaasie log se sanghat na karielie.

Paulas Korente ke iesaaai log se ab khoesie hai

7 Pjaara bhaai log, Parmeswar hamlogke ie sab barhia waada deis hai. Ohie se hamlogke tjaahie har ek tjiedj tjhore ke djaun hamlogke dehie aur aatma ke barbaad kare hai. Aur poera hoike, aaw hamlog Parmeswar ke barka maanie dja. ²Ham to liekh tjoekalie rahielielie kie: Aapan diel hamlog khaat phien se khol de. Hamlog koi ke kharaabie na karlie, koi ke na biegarlie, aur koi ke khoen na tjoeslie. ³Ham ie sab baat na liekhiela toelogke kasoer dewe ke. Toelog to djaane hai kie hamlog toelogke etana pjaar kariela kie hamlog toelogke khaatien mar-miet sakiela. ⁴Ham toelogke oeppar bharosa kariela aur toelogke barwargie kariela. Toelog hamme etana tieha deile hai kie sab moesiebat me hamaar diel khoesiaalie se bhar gail.

⁵Djab hamlog Maasadonia diehaat me pahoetjlie tab hamlog

na soestaai pailie. Hamlogke to sab rakam ke sotj-phiekier raha. Hoewa khaalie moesiebat raha aur hamlogke diel ghabaraat raha. ⁶Bakie Parmeswar begar hiemmat waalan ke tieha dewe hai, aur oe hamlogke hiemmat deis hai Tietas ke aane se. ⁷Hamlog na khaalie hiemmat pakarlie oke dekhke, bakie hamlogke bhie bahoet khoesiaalie bhail kie toeloge oke tieha deile rahiele. Oe bataais kie toeloge ketana pasta hai aur agore hai hamse phien se bhete kare ke. Ie baat soenke hamme auro khoesiaalie bhail. ⁸Aur tjaah hamaar tjiethie ke baat toeloge akhral, tabbo ham liekhke na pastaaila djaise pahiele. Toeloge oedaasie bhale thore der khaat raha. ⁹Ab ham khoesie baatie kie ham oe tjiethie pathailie. Ham na khoesie baatie kie toeloge oedaas rahiele, bakie hamaar baat se toeloge pastaile aur aapan tjaal-tjalan badal deile. Toeloge oedaas bhaile djaise Parmeswar maangat raha. Ohie se toeloge hamaar tjiethie se haanie na bhail. ¹⁰Aur djab koi oedaas howe hai djaise Parmeswar maange hai, tab oe aapan boeraai pasta hai aur badal dja hai. Aisahie oe boeraai me se batj djaai. Bakie dje oedaas hai aur tabbo aapan boeraai se na pasta hai, oe Parmeswar ke aage djaise ek maral aadmie hai.

¹¹Toeloge pastaile djaise Parmeswar maangat raha, aur dekh toeloge ab kaise hoi gaile hai! Ab toeloge koetjh karle. Toeloge dekhaile kie toeloge aapan boeraai tjhor deile. Toeloge goessaile sab kharaab tjiedj par djaun howat raha. Toeloge

sotj bhail aapan iesaai samaadj par. Toeloge maangat rahiele hamse phien ek howe. Toeloge kamaasoet hoike Parmeswar ke man waala kare lagale aur oe iesaai bhaai ke sadja deile djaun paap karat raha. Ie karke toeloge dekhaile kie toeloge maange hai safa se aapan djiewan bietaawe.

¹²Ham oe tjiethie na liekhlie rahiele oe paapie ke daate khaatien, aur bhie na okare khaatien djaun ke doekh pahoetjal. Bakie ham liekhlie djeme Parmeswar ke aage dekhaai kie toeloge hamlogke ketana pjaar kare hai. ¹³Ohie se hamlogke hiemmat bhail djab hamlog toeloge biese me barhia khabar soenlie.

Aur Tietas ke khoesiaalie dekhke hamlogke auro khoesiaalie bhail. Ab okar sotj don hoi gail hai.

¹⁴Hamlog toeloge bara barwargie karlie rahiele, aur toeloge hamaar moer na gieraile hai. Ham to toeloge hardam sattjaai batailie rahiele. Ab dekha hai kie hamaar sab baat toeloge biese me satj hai. ¹⁵Djab oe jaad kare hai kie toeloge oke ketana ieddjat karke okar baat soenat rahiele, tab oe toeloge auro djaada tjaahie hai. ¹⁶Ab ham khoesie baatie kie sab tjiedj hamse aur toeloge thiek hai aur ham toeloge oeppar phien ekdam se bharosa kar sakiela.

Garieb iesaai log khaatien daan

8 Bhaai log, ab ham maangiela toeloge khaat liekhe kie Parmeswar ketana bhalaai karies hai Maasadonia ke iesaai samaadj log khaatien. ²Oesab djetana

moesiebat me aapan bieswaas dekhaai sakat raha, oelog otane khoesiaalie me rahat raha. Aur tjaathe oesab bahoet garieb hai, tabbo oelog doesar garieb iesaai log khaat bahoet prem se daan karies hai. ³Ham toelogse bataaila kie oesab deis djaun oesabke kamaai me raha aur bhie ose djaada. ⁴Aur oesab djabar-djastie se hamlogke aapan paisa deis Joedea ke bieswaasie log khaatien aur bolies: „Hamlog bahoet maangiela oesabke sahaaita kare.” ⁵Djetana hamlog na sotj saklie, otana oesab apane ke pahiel a dardja par Prabhoe ke hawaale karies, aur Parmeswar ke daaja se hamlogke bhie. ⁶Ohie se hamlog Tietas se poetjhlie sahaaita kare ke ie bhala kaam poera kare khaatien. Ohie to pahiele soeroe karies raha toelogse paisa batorwaawe ke.

⁷Toelog bahoet attjha manai log baate. Toelogke bieswaas barka hai, toelog barhia se baat-tjiet kare hai, Parmeswar ke sattjaai thiek se djaane hai, kamaasoet baate aur hamlogke bahoet pjaar kare hai, djaise hamlog toelogke pjaar kariela. Ab dekhaaw kie toelog daan-poen kare me bhie attjha baate.

⁸Ie sab baat se ham hoekoem na tjalaaila. Ham khaalie liekhiela kie ketana Maasadonia ke log sahaaita karies hai. Djab toelog aise kariehe tab dekhaai kie tohoelog aapan iesaai bhaai log ke sattje ke tjaathe hai. ⁹Ham toelogke jaad karwaaila kie Prabhoe Jiesoe Kriest toelogke ketana bhalaai karies hai. Oke sab dhan swarag me hote howe, tabbo

oe doenia par aaike garieb banke raha toelogke khaatien. Aur garieb hoike oe toelogke diel ke dhan deis hai.

¹⁰Ham toelogke raai deila kie djaun kaam toelog bietal baries soeroe karle rahiele, oke don kare ke. Ie toelogke bhalaai rahie. Toelog na khaalie pahiel a waalan baate paisa batore khaatien, bakie toelog bhie doesare se pahiele maangat rahiele aise kare. ¹¹Toelog ie kaam hausiel a se soeroe karle. Ab aapan kaam poera kar. ¹²Sab se barka tjiedj na hai kie toelog ketana dewe hai, bakie kie toelog maange hai koetjh dewe. Aur Parmeswar maange hai kie toelog deihe djaun toelogse sapare hai, aur na djaun toelogse na sapare hai. ¹³Ham na boliel a kie toelog doesar log ke aise madat kar kie toelog doekh me par dja, bakie djeme toelogke baraabar rahe. ¹⁴Aadj toelog aapan soekh me oelogke doekh me bhaag le sake hai. Hoi sake hai kie oelog djab djaroeat rahie, tab toelogke sahaaita kar sakie. ¹⁵Parmeswar ke poestak me liekhal hai kie: „Dje dher batories raha, oke djaada na raha. Aur dje tanie se batories raha, oke kamtie na bhail.”

¹⁶Hamlog Parmeswar ke dhanbaad kariela kie oe Tietas ke kaam me laais hai toelogke khaatien, djaise hamke. ¹⁷Djab ham bollie kie: „Thiek rahat djab toe oesabke paas djaite,” tab oe man lagaaieke tjalaal. ¹⁸Aur hamlog ek doesar iesaai bhaai ke okar sanghe pathailie. Oke sab samaadj log bahoet maan-djaan kare hai kaise oe khoes khabar ailaan

kare hai. ¹⁹Oesab ehie bhaai ke tjoenies hai hamaar sanghe oe paisa Joedea ke iesaai samaadj log ke lage ledjaai ke. Aur aise bhalaai kare se hamlog Prabhoe ke aadar kariela aur dekhaaila kie hamlog tajaar baatie madat kare ke. ²⁰Djab hamlog sanghe djaabe tab koi na bol sakie kie hamlog ie dher paisa ke na thiek se dekh-bhaal karlie. ²¹Parmeswar djaane hai aur manai log ke tjaahie bhie djaane ke kie hamlog iemaandaar baatie. Ohie se hamlog sanghe sanghe djaab.

²²Ham ek bhaai ke auro pathaaila. Hamlog dher dafie dekhlie kie oe tan-man se Prabhoe ke kaam me lagal rahe hai. Oe toelogke biese me dher barhia tjiedj soenies, aur ohie se oe toelogke oeppar bharosa kare hai aur bahoet maange hai toelogke khaat koetjh kare. ²³Aur Tietas ke baare me toelog djaane hai kie oe hamaar sanghe toelog khaatien Prabhoe ke kaam kare hai. Ekwa doeno bhaai iesaai ke samaadj dwaara pathaawal gail, aur oelogke tjaal-tjalan se dekha hai kie Kriest ketana biesaal hai. ²⁴Ohie se ab dekhaihe kie toelog oe tieno ke ketana tjaahie hai, aur bhie kie hamaar baat satj raha djab ham toelogke goen gaawat rahielie. Tab djab oelog lautke aaiga, tab aapan samaadj me bataaiga.

Doesare ke madat kare

9 Hamme djaroerie na hai liekhe ke kie toelogke tjaahie garieb iesaai log ke sahaaita kare ke. ²Ham to djaaniela kie toelog maange hai madat kare. Ham Maasadonia ke iesaai log se

toelogke barwargie kariela, aur ham bollie kie toelog bietal baries me soeroe karle paisa batore ke. Aur ie baat soenke dher Maasadonia ke iesaai log bhie maangies koetjh paisa dewe. ³Hamme na attjha lage hai djab ham djhoettie ke toelogke goen gaaila. Bakie ab ham maangiela kie toelog oe paisa batorke kaam poera karle rahiehe. Ohie se ham ie tieno bhaai ke aage pathaaila. ⁴Djab ekaat Maasadonia ke bhaai hamare sanghe aawat aur dekhat kie paisa na batoral hai, tab hamlogke saram lagat aur toelogke bhie. ⁵Ohie se hamke attjha lagal ie tieno se poetjhe ke hamse pahiele toelogke paas djaai ke toelogke madat kare ke oe waada karal paisa batore ke. Tab djab hamlog aabe, tab toelogke paisa na djaise bhiekh maang-maangke batoral rahie, bakie djaise ek daan rahie.

⁶Aur ie baat jaad kariehe kie djab ek khetiar tanie se tjhietie, tab oe tanie se kaatie. Bakie djab oe dher tjhietie, tab oe dher kaatie. ⁷Toelogke na tjaahie oeppar ke man se kie to karaai se koetjh dewe ke. Bakie har ek ke tjaahie sallaah kare ke kie oe ketana maange hai dewe. Parmeswar oke pjaar kare hai djaun khoesiaalie se koetjh dewe hai. ⁸Oe aapan bhalaai tjhappar phaarke dewe hai djeme toelogke na khaalie miele djaun toelogke djaroerat hai, bakie toelog bhie ek doesare ke bhalaai kar sakiehe. ⁹Parmeswar ke poestak me aise liekhal hai:

„Oe garieb doekhian ke djaada daan dewe hai, aur okar bhalaai hamesa jaad kariega.”

¹⁰Parmeswar khetiar ke bia dewe hai tjhiete khaatien djeme oe bret khaai sake. Aisahie oe toeloge bhie hardam auro deiga. Tab toeloge dher rahie baate khaatien.

¹¹Aur djab hamlog toeloge sab paisa pahoetjaabe tab dher manai log Parmeswar ke dhanbaad kariega.

¹²Ie madat se garieb iesaai log ke na khaalie khaana-piena mieliega, bakie oesab Parmeswar ke bahoet dhanbaad kariega. ¹³Toeloge kaam se dekhaai djaai kie toelog Kriest ke khoes khabar maane hai. Ohie se Joedea diehaat ke iesaai Parmeswar ke goen gaaiga kie toelog etana sahaaita karle hai.

¹⁴Oelog dekhie kie Parmeswar ke bhalaai toeloge oeppar hai, ohie khaat oelog praatna karie kie oesab toelogse miel sakie. ¹⁵Aaw, hamlog Parmeswar ke dhanbaad dewe k'hoi kie oe hamlogke aapan Beta deis hai. Ie etana biesaal daan hai kie sab koi ke moeh band hoi dja hai!

Kaise Paulas apane ke biese me phien se samdjhaawe hai

10 Djaise Kriest sadhaaran se aur dhieradj se koetjh poetjhat, oisahie ab ham toelogse koetjh maangiela poetjhe. Koi koi hamare biese me bole hai kie: „Paulas to hamlogke lage etana sarma hai, bakie doer se khoeb daate hai.” Tabbo ham toelogse prem se koetjh poetjhiela. ²Ham toelogse bientie kariela kie djab ham aabe tab hamme na daate ke pare. Ham oeloge bahoet daatab djaun sotje hai kie hamlog apane man ke kariela. ³Tjaathe hamlog

aisan-taisan iensaan baatie, tabbo hamlog saitaan ke djiet paaila. Bakie na aapan saktie se. ⁴Djaun tjiedj se hamlog oke djiet paaila, oe doenia ke na hai, bakie Parmeswar ke aage ie tjiedj me bahoet taagat hai. Ese hamlog sab oelta gjaan naas kariela ⁵aur sab oelta-phoelta sotj-bietjaar badalwaaila, aur bhie har ek baat djaun Parmeswar ke gjaan se doesar rakam hai. Djaise soerdjaatie log aapan doesman ke nietje kare hai, oisahie hamlog bhie maangiela sab oelta sotj-bietjaar waalan ke Kriest ke nietje kare. Tab oesab okar baat soeniega. ⁶Aur djab toelog aapan iesaai samaadj me dekhaihe kie toelog Kriest ke baat poera taur se maane hai, tab ham aaike oke sadja debe djaun abbe baat na maane hai.

⁷Toelog khaalie oeppare dekhe hai. Attjha, djab koi etana thiek se djaane hai kie oe Kriest ke naam se batia hai, tab oke tjaahie thiek se samdjhe ke kie hamlog bhie okar naam se batiaaila. ⁸Saait toelog sotjat hoihe kie ham aapan dardja par bahoet barwargie kariela. Bakie Parmeswar hamse hoekoem tjalwaawe hai khaalie toeloge madat kare khaatien okare me djaada bieswaas kare ke. Aur epar barwargie kare se hamme saram na lage hai. ⁹Ham aapan tjiethie se na maangiela toeloge derwaawe. ¹⁰Koi koi hamare biese me bole hai: „Okar tjiethie ke baat kara hai, bakie djab toe oke bhetaihe tab dekhiehe kie oe ketana kamdjor hai. Tab toe soeniehe kie okar baat koetjh laaik na hai.” ¹¹Dje aise batia hai, oke tjaahie djaane ke

kie djab ham aabe tab ham aisahie karab djaise ham aapan tjiethie me liekhiela.

¹²Ham na boliela kie ham oelogse baraabar baatie djaun apane ke etana barhia samdjhe hai. Oelog khaalie aapan sotj-bietjaar kaam me laawe hai. Aur dje aise kare hai, oe to koetjh na samdjhe hai.

¹³Bakie hamlog apane ke barwargie na kariela. Hamlog Parmeswar ke sotj-bietjaar par dhiaan lagaaila. Hamlog okar taur-tarieka se tjaliela. Aur oe hamlogke toelogke lage pathaais raha. ¹⁴Hamlog pahielaa waalan ghat toelogse Kriest ke khoes khabar batailie. Ohie se djetana Parmeswar hamlogse bolies raha, otane hamlog toelogke oeppar hoekoem tjalaaila aur na ose djaada. ¹⁵Hamlog doesare ke kaam ke phal na apanaaila. Bakie djab toelogke bieswaas auro barka hoi, tab ham maangiela Korente me aapan kaam auro barhaawe, djetana Parmeswar boliega.

¹⁶Tab hamlog toelogke des se auro aage djaabe khoes khabar phailaawe ke djaaha ie kaam koi na kare hai. Tab koi na bol sachie kie hamlog oesabke kaam aage barhaaila. ¹⁷Dje maange hai barwargie kare, oke tjaahie Prabhoe ke barka kare ke. ¹⁸Djab koi apane ke barka maane hai, tab ie koetjh kaam laaik na hai. Bakie djab Parmeswar okar barwargie kare hai, tab bahoet koetjh hai.

Djhoettha pathaawal waalan

11 Tjaahe toelog sotjat hoihe kie hamaar moer na thiek hai, tabbo toelog hamaar paagalpan

sachie. ^{2,3}Toelog djaane hai kaise saap Efa ke tjalaakie se bahakaais raha. Aur ham deraaila kie saitaan toelogke bietjaar biejaar dei kie toelog bhie bharmawal djaihe aur na tan-man se Kriest par dhiaan lagaihe. Bakie ham Parmeswar khaatien toelogke rakhwaala baatie. Toelog hamaar bietia ghat baate, aur djab Kriest lautke aaga, tab ham maangiela toelogke begar daag se okar aage pes kare. ⁴Djab koi aaike ek doesar Jiesoe ke biese me batia hai, tab toelog djhat se okar baat bieswaas kar lewe hai. Aur djab koi ek doesar aatma ke biese me batia hai djaun toelogke kabhie na mielal hai, kie to ek doesar khoes khabar partjaar kare hai, tab toelog okar baat toerant apana lewe hai.

⁵Toelog djhoettha pathaawal waalan ke bahoet barka maane hai. Tabbo ham sotjiela kie ham oe biesaal adamian se nietja na baatie. ⁶Tjaahe ham otana biesaal partjaar na kar paaila, tabbo ham iesaaie ke bieswaas ke baare me bahoet koetjh djaaniela. Hamlog toelogse to ie gjaan ke biese me dher batailie aur bhie aapan tjaal-tjalan se dekhailie hai.

⁷Toelogse Parmeswar ke khoes khabar bataawe khaatien ham apane ke nietja karke aapan paisa kamaat rahielie. Ie rakam se hamme toelogse paisa na maange ke paral. Ka, toelog sotje hai kie ham aise karke galtie karle hobe?

⁸Doesar samaadj ke iesaaie log hamme djaada paisa deis raha, aur ham sab harap leilie. Ie rakam se ham aapan pathaawal waala ke

kaam toeloge khaatien moeft me kar saklie. Djab ham toeloge lage rahielie aur ie sab paisa don hoi gail, tab ham koi se paisa na manglie. ⁹Bakie Maasadonia ke bhaai log aaike deis djaun hamke djaroerat raha. Ham djaanke toeloge koetjh na manglie aur kabhie na maangab. ¹⁰Djaise Kriest ke sattjaai hamaar diel me rahe hai, oisahie hamaar baat satj hai. Ham Aakhaaja diehaat me tjaaro or ie baat bataaila aur hamaar moeh koi na band kar paai. ¹¹Ka, toelog sotje hai kie ham aise karke toeloge pjaar na kariela? Ie to Parmeswar apane djaane hai. ¹²Koetjh manai bole hai kie: „Hamlog djaise Paulas Parmeswar khaatien kaam kariela.” Bakie hamlog oeloge mauka na debe ie baat se apane ke barwargie kare ke.

¹³Aisan manai log Parmeswar ke kaam na kare hai. Oesab dhokhaabaadj log hai aur djhoetthe ke bole hai kie Kriest oeloge pathaais hai. ¹⁴Ie atjambho ke baat na hai. Saitaan to kabhie kabhie Parmeswar ke ek tjamkat waala parie ghat kare hai. ¹⁵Ohie se atjambho baat bhie na hai djab okar saathie log djhoetthe ke bole hai kie oelog Parmeswar ke naukar hai aur okar baat siekhaawe hai. Bakie oesab aapan karnie ke phal paai.

Pathaawal waalan ke moesiebat

¹⁶Ham doharaaie liekhiela kie ham pagala na baatie. Aur djab koi tabbo aise sotjat hoi, tab ek pagala ghat hamme thora se barwargie karan de. ¹⁷Aur djab ham barwargie kariela, tab ham

aapan paagalpan par kariela aur Prabhoe hamme ie na bolies hai kare ke. ¹⁸Djab doesar log apane ke barwargie kare hai, tab ham bhie aise kar sakiela. ¹⁹Toelog to etana samadjhdaar baate kie toelog dhieradj se doesar ke kam-boeddhie sahie lewe hai. ²⁰Djab koi toeloge goelaamie karwaawe hai, toeloge thage hai, toeloge oeppar tjaharke baithe hai, biesaal khele hai aur toeloge moeh par thappar maare hai, tab toeloge kharaab na lage hai. ²¹Hamme maaf kar de kie ham ie sab tjiedj toeloge na karlie. Bakie na bhoelaihe kie djaun ekwan bol sake hai, oe ham bhie bol sakiela. Ham to djaise ek pagala liekhiela.

²²Ka, oesab sattja Hebar log hai? Oe to ham bhie baatie. Oesab Parmeswar ke tjoenal waala Israel djaatie ke hai? Ham bhie. Oesab Aabraaham ke aulaad hai? Ham bhie baatie. ²³Oelog Kriest ke naukar hai? Ab hamaar moer na kama hai, bakie ham oeloge djaada Kriest ke khaatien kausies karlie hai. Ham oeloge djaada djahal katlie, maar khailie, aur dher dafe maut hamaar saamne raha. ²⁴Israel log hamme paatj dafe ek-kam-tjaalies tjharie se sadja deis. ²⁵Roma log hamme tien dafe danda se pietwaais. Ek dafe manai log maangies hamme ieta biegeke maar dhaare. Tien dafe djaun djahaadj par ham rahielie toetke doebe lagal. Aur ek dafe ham tjaubies ghanta samoendar me bahat rahielie. ²⁶Hamme hardam tjaahat raha ie des se oe des djaai ke, aur rasta me har ek rakam khattara raha. Hamlogke tjaahat

raha khatarnaak nadie habara kaate ke. Kabhie kabhie hamlogke daakoe bhetaat raha. Hamlogke djaatie aur doesar djaatie log hamlogse laraai karies. Tjaaro alang sahar aur midaan me khattara raha aur samoendar par bhie. Bakie sab se kharaab raha djab hamlog naklie iesaai log ke bhetaat rahielie. ²⁷Hamlog bahoet moeskiel kaam karlie. Dher dafe hamlogke mauka na raha raat ke soete ke. Aur dher dafe hamlogke khaaik aur paanie na raha. Kabhie kabhie bara thandha raha aur hamlogke dher kapra na raha. ²⁸Ie sab abbe etane na raha. Rodj har ek iesaai ke samaadj ke sotj-phiekier hamaar sier par raha. ²⁹Djab koi ke bieswaas tjhota hoi, tab ham okar khaat to mar-miet sakiela. Aur djab koi bhatkaawal djaai, tab hamke bahoet goessa lagie. ³⁰Djab hamme barwargie kare ke hai, tab ham bestar opar karie djaun se hamaar kamdjourie dekha hai. ³¹Pieta Parmeswar djaun hamlogke Prabhoe Jiesoe Kriest ke Baap hai, okar goen hamesa gaawal djaai. Oe djaane hai kie ham djhoeth na boliela. ³²Djab ham Daamaskas sahar me rahielie tab raadja Aaretas ke mandjha sahar ke sab rasta rokwaai deis raha hamke pakare khaatien. ³³Bakie hamaar sanghatian hamme ek baskieta me baithaaike sahar ke dewaal ke ek khierkie me se bahare niekaas deis. Aisane ham batj gailie.

Paulas kaun tjiedj par barwargie

kare hai

12 Djab barwargie kare ke hai, tjaahie ie be-kaamiel hai,

tab ham liekhab kie Parmeswar hamme kaun tjiedj djagte me ek sapana ghat dekhaais hai. ^{2,3}Ham koetjh djaaniela ek bhaai ke biese me djaun Kriest me saamiel hai. Tjanda baries bhail kie oe tiesara swarag talak lei lewal gail. Ham na djaaniela kie oe aapan dehie se gail kie aapan aatma se. Ie Parmeswar djaane hai. Oe Paramdes me pahoetj gail. ⁴Hoewa par oe aisan aisan pawietr baat soenies kie ekko iensaan ke hoekoem na hai bole ke aur bhie na bol sake hai. ⁵Ham okare baare me barwargie kariela, aur na apane ke baare me, saait khaalie aapan kamdjourie par. ⁶Djab ham mangtie barwargie kare, tab ie kam-boeddhie na rahat. Ham khaalie sattjaai bataitie. Bakie ham aapan moeh na kholab djeme manai log hamme barka maane khaalie oe tjiedj par djaun oesab hamare biese me dekh aur soen sake hai.

⁷Parmeswar djaise ek sapana me hamme atjambho aur biesaal tjiedj dekhaais hai. Ohie se oe howan dewe hai kie saitaan ke ek parie hamme djaise kaata se piera dewe hai. Ie rakam se ham apane ke barka na maan sakab. ⁸Ham Prabhoe se tien dafe praatna karlie kie oe pierwa ke hataai dewe. ⁹Bakie oe hamse bolies: „Ham toke djetana bhalaai karab djaun tor khaat thiek hai. Auro djaada djaroorie na hai. Djab koi kamdjourie hai tab ham oke aapan saktie dei sakab.” Ohie se hamme bahoet attjha lage hai aapan kamdjourie par barwargie kare ke. Ie rakam se hamare me Kriest ke saktie

djaada dekhaai sakie. ¹⁰Aur ohie se ham khoesie baatie kie ham otana biesaal aadmie na baatie, aur kie Kriest me bieswaas kare ke dwaara hamaar bedjatie howe hai, hamme moesiebat sahe ke pare hai, ham sataawal djaaila aur bahoet djhandjhat me phasal baatie. Djab ham djaaniela kie hamke saktie na hai, tab Kriest hamme saktie dewe hai.

**Paulas kaise maange hai
iesaaai log ke madat kare**

¹¹Ham toelogke djarieje pagala ban gailie. Toelogke tjaahat raha hamme darsaawe ke. Ham ekwan biesaal pathaawal waalan se to kamtie na baatie, tjaathe ham apane ke tjhota samdjhiela. ¹²Djab ham toelogke lage rahielie tab ham toelogke dekhaillie kie ham sattje ke Kriest ke ek pathaawal waala baatie. Ham to hiemmat baanhke barka aur atjambho kaam karlie aur Kriest ke saktie dekhaillie. ¹³Aur ham toelogke to ekwan iesaaai ke samaadj se baraabar manlie. Saait toelog goessaail baate kie ham apane khaatien toelogse koetjh na manglie. Ie boeraai hamme maaf kar de!

¹⁴Dekh, ie tiesara dafe hai kie ham tajaar baatie toelogke lage aawe ke, aur ham absie toelogse bhie koetjh na maangab. Ham toelogke paisa na maangiela, bakie toelogke! Toelog to djaise hamaar larkan baate. Aur larkan ke na tjaahie aapan maai-baap khaatien paisa batore ke, bakie maai-baap aapan larkan khaatien batore hai. ¹⁵Ham khoesiaalie se maangiela

aapan sab tjiedj aur djab hoi sakat aapan djaan bhie toelogke khaatien daan kare, djeme toelogke aatma attjha rahe. Ka, djab ham toelogke auro djaada pjaar kariela, tab hamke kamtie pjaar miele hai?

¹⁶Tjaathe aise hoi. Ham toelogke barka bodjha na deilie oethaawe ke. Ham to tjalaak baatie, ohie se ham toelogke Kriest khaatien tjalaakie se pakarlie hai. ¹⁷Ka, djaun bhaai log ke ham pathailie rahielie, ham oelog ke dwaara toelogse koetjh manglie hai? ¹⁸Ham Tietas se bollie toelogke lage djaai ke aur ham okar sanghe ek bhaai ke bhie pathailie rahielie. Aur Tietas to bhie toelogse koetjh na maangies raha. Na, hamlog doeno miela ekahie Aatma se ekahie rasta par tjaliela.

¹⁹Toelog abbe lek sotje hai kie ham ie sab baat liekhiela apane ke batjaawe khaatien. Na, aise na hai. Pjaara bhaai log, hamlog Kriest ke dwaara ie sab baat Parmeswar ke aage liekhiela toelogke madat kare ke pakka iesaaai howe khaat.

²⁰Ham sotjiela kie djab ham aabe tab toelogke tjaal-tjalan hamme na attjha lagie. Tab toelogke na attjha lagiega djaun ham karab! Ohie se ham ie tjiethhie liekhiela. Djab ham aabe tab ham na maangiela dekhe kie toelog apane me djhagara kare hai, djaran kare hai, apane apane me goessa hai, khaalie apane ke sotje hai, niendara kare hai, kaan bhare hai, ghamandie baate kie to doesare ke ghabaraahat me pahoetjaawe hai. ²¹Djab toelog aapan tjaal-tjalan na badaliehe tab hamke Parmeswar ke aage bahoet saram lagie. Aur djab ham aaie

dekhab kie dje pahiele paap karat raha aapan be-saram djiewan, t'jhat'jhoendaraipan aur kharaab kaam par ab talak na pasta hai, tab ham bahoet oedaas hobe.

Aakhrie raai

13 Ie tiesara dafe hai kie ham toelogle lage aabe. Aur Parmeswar ke poestak me liekhal hai kie djab doi kie to tien gawaahie bolie kie koi ke kasoer hai, tab oke sadja miele ke tjaahie. ²Djab ham doesara dafe toelogle lage rahielie tab ham oelogle datlie djaun paap karat raha aur ekwan ke bhie. Ie hamaar doesara gawaahie ghat hai. Ab ham doer se phien oesabke samdjhaaila, aur ie to hamaar tiesara gawaahie ghat hai. Djab ham aabe tab ham sab paapie log ke sadja debe aur koi ke moeh na taakab. ³Toelog saboeth maange hai kie Kriest hamare dwaara toelogle batia hai? Attjha, oe kamdjor na hai, bakie toelogle aapan saktie dekhaaiga. ⁴Tjaahe oe apane ke ekgo kamdjor iensaan ghat kroes par marwaais, tabbo oe ab Parmeswar ke saktie se djieje hai. Aur hamlog ose ek hai, ohie se hamlog bhie kamdjor baatie. Tabbo hamlog Parmeswar ke saktie se okar sanghe toelogle khaatien aapan djiewan bietaaila.

⁵Toelog apane me sotj kie toelog satj-moetj Kriest me bieswaas kare hai aur kie Jiesoe Kriest toelogle diel me rahe hai kie na. Djab aise

na hai tab toelog naklie iesaai baate. ⁶Ham sotjiela kie toelog samdjhat hoihe kie hamlog naklie waala na baatie. ⁷Ohie se ham Parmeswar se praatna kariela kie oe toelogle madat kare paap-boeraai se doer rahe ke. Tjaahe hamlog nietja maanal djaaila, tabbo hamlog aise praatna kariela saram me se na batje ke, bakie djeme toelog ek safa djiewan bietaihe. ⁸Hamlog to khaalie Parmeswar ke sattja baat bataai sakiela, aur eke na rok sakab. ⁹Aur hamlog khoesie hai djab hamlog kamdjor baatie aur toelogle bieswaas barka hai. Hamlog praatna kariela kie toelog sab tjiedj ekdam se bharpoe kariehe. ¹⁰Ohie khaatien hamlog aawe se pahiele ie tjetthie liekhiela. Tab hamme oe hoekoem na tjalaawe ke parie djaun Parmeswar hamke deis hai. Ham na maangiela ie hoekoem kaam me laawe toelogle bieswaas toere bakie barhaawe.

¹¹Attjha, bhaai log, khoesie se rahiehe! Hamaar baat soen le, ek man se aur miel-djoelke rahiehe. Tab Parmeswar toelogle saath rahiega. Okare me se sab prem aur sjaantie oetpan howe hai.

¹²Apane me iesaai tarieka se tjoem le. Hia ke sab iesaai log toelogle jaad kare hai.

¹³Prabhoe Jiesoe Kriest ke bhalaai aur Parmeswar ke prem toelogle saath rahe aur Pawietr Aatma toelogle sanghe rahe.

Paulas ke tjiethie

Gaalaatsia ke iesaai log khaatien

Pahiela baat

Dher dien pahiele Gaalaatsia ekgo diehaat raha Roma ke maahaaraadja ke raadj me. Paulas Parmeswar ke ek pathaawal waala raha. Oe hia hoewa gail doesar djaat log se khoes khabar partjaar kare ke kie Jiesoe Kriest manai log ke paap me se batjaawe khaatien maral aur djie oethal hai. Ie rakam Paulas bhie Gaalaatsia diehaat me aaike hoewa ke manai log se bataais raha. Tab oman se koetjh manai Jiesoe Kriest me bieswaas kare lagal, aur ekaatgo iesaai ke samaadj hoewa hoi gail.

Paulas aur Petras Israel ke aadmie raha aur iesaai hoi gail raha. Bakie Gaalaatsia ke manai Israel log na raha. Oesab Israel ke dharam ke biese me koetjh na djaanat raha. Parmeswar dher dien pahiele aapan sanesian ke dwaara aapan baat khaalie Israel ke djaatie ke siekhaais raha.

Djab Paulas Gaalaatsia des me se tjal gail raha, tab koetjh doesar Israel log bhie hoewa aail. Oelog apane ke iesaai bolaawat raha, bakie khoes khabar ke matlab thiek se na samdjhat raha. Oelog Gaalaatsia ke iesaai log ke siekhaawe lagal kie Parmeswar ke aage be-kasoerie howe khaatien ek iensaan ke tjaahie na khaalie Jiesoe Kriest me bieswaas kare ke, bakie Israel ke dharam ke kaanoen bhie maane ke. Ie djhoeth baat hai. Aur djab Paulas ie baat soenies, tab oe ie tjiethie liekhies hoewa ke iesaai log ke mienaahie kare khaatien aisan baat me bieswaas kare ke.

Israel ke dharam khaat ek barka tjiedj hai kie sab mardaana ke hakiekat howe. Dje aise na karwaawat raha, oe Israel me gientie na raha. Parmeswar aisan hoekoem deis raha Israel ke djaatie apane khaat sab doesar djaatie se alag kare khaatien. Hakiekat ek tjienha hai kie Israel logan Parmeswar ke tjoenal waala djaatie hai. Ekare baad oelog etana ghamand hoi gail kie oesab doesar djaatie log ke nietje karat raha. Oesab na maangat raha koi ke sanghe bhodjan kare djaun ke hakiekat na bhail raha. Bakie iesaai log me aise na howe ke tjaahie. Oelog sab doesar iesaai ke sanghe bhodjan kare hai.

Parmeswar ke aage be-kasoerie howe khaatien ek iensaan ke tjaahie khaalie Jiesoe Kriest ke oeppar bharosa kare ke. Oe to manai log ke paap

aapan oeppar leike hamlogke khaatien kroes par aapan djaan deis hai. Dje ie baat bieswaas kare hai, oke djaroerie na hai koetjh auro kaam kare ke Parmeswar se ek howe khaatien.

Tjietthie ke soeroe

1 Ham Paulas baatie aur ie tjietthie liekhiela.

Ham Jiesoe Kriest ke ek pathaawal waala baatie, na iensaan ke dwaara bakie Jiesoe Kriest aur bhie Pieta Parmeswar dwaara djaun oke dje oethaais hai.

²Hia ke sab iesaaai bhaai ie tjietthie liekhe me saamiel hai.

Ie tjietthie Galaatsia des ke sab iesaaai ke samaadj khaatien hai.

³Pieta Parmeswar aur Prabhoe Jiesoe Kriest ke sjaantie aur bhalaai toeloge oeppar rahe. Pieta Parmeswar hamlogke Baap hai, ⁴aur Prabhoe Jiesoe Kriest aapan djaan deis hai hamlogke paap mietaawe aur hamlogke ie djoeg ke barbaadie me se batjaawe khaatien. Oe aise karke Pieta Parmeswar ke hietjtja poera karies. ⁵Okar aadar hardam ke lieje karal djaai. Ha, aisahie to hai.

Khaalie ek khoes khabar hai

⁶Ham atjambho bhailie kie toelog etana haldie se Parmeswar ke tjhor dewe hai. Oe toeloge Kriest ke bhalaai dwaara bolaais hai, aur ab toelog ek doesar khabar me bieswaas kare lagale hai. ⁷Aur ie to khoes khabar na hai. Ham soenlie hai kie koi koi toelogeke magadj biejaar dewe hai. Oeloge Kriest ke khoes khabar ke oelta bataawe hai. ⁸Bakie djab hamlog kie to ek

swarag ke parie aaike toeloge ek doesar khabar bataatie, tab ham maangiela kie Parmeswar oke saraap dei! ⁹Hamlog pahiele bollie rahielie aur ab ham phien se boliela kie dje toeloge Kriest ke khoes khabar se doesar rakam bataawe hai, okar oeppar Parmeswar ke saraap rahe!

¹⁰Ka, toelog sotje hai kie ham ie bolke maangiela manai logan ke parsand kare? Na, sab se pahiele ham Parmeswar ke parsand kariela. Djab ham mangtie manai ke parsand kare tab ham ekgo Kriest ke goelaam thoro rahietie?

Kaise Paulas Kriest ke ek pathaawal waala bhail

¹¹Bhaai logan, ham maangiela toeloge djanaawe kie djaun khoes khabar ham soenailie hai, oe iensaan ke sotj-bietjaar na hai. ¹²Aur ie khoes khabar hamse ekko manai na bataais kie to siekhaais hai, bakie Jiesoe Kriest apane hamke dekhaais hai.

¹³Toelog soenle rahiele kaise ham pahiele Israel ke dharam ke rasta par tjalat rahielie. Ham Parmeswar ke samaadj logan ke khoeb sataawat rahielie. Ham bahoet kausies karat rahielie oesabke samaadj ke ekdam se naas kar dewe ke. ¹⁴Aur Israel ke dharam maanke ham dher aapan oemier waalan se auro bhaktie rahielie. Ham to aapan baap-daada log ke dharam

ke nem bahoet hausielä se poera karat rahielie.

^{15,16}Bakie Parmeswar hamke paida howe se pahiele alag karies raha aur bolaais okar khaat ek kaam kare ke. Tab ek dien okar bhalaai dwaara oke attjha lagal hamke aapan Beta ke dekhaawe ke. Oe maangat raha kie ham okar biese me doesar djaatie log se khoes khabar bataai. Ham manai se tanko raai na leilie.

¹⁷Aur ham Jeroesaalem sahar ke pahielä pathaawal waalan ke paas bhie na gailie. Bakie ham Aaraabia des gailie. Aur hoewa se ham Daamaskas sahar me lautke gailie.

¹⁸Tab tien baries baad ham Jeroesaalem me gailie Kefas^a se bhët kare. Ham pandra rodj okar lage rahielie. ¹⁹Aur ham ekwan pathaawal waalan ke na dekhlie, khaalie Prabhoe Jiesoe ke bhaai Jaakobas ke. ²⁰Ham ie baat Parmeswar ke aage liekhiela, aur ham djhoeth na boliela.

²¹Tab ham Sieria aur Sieliesia des gailie. ²²Hamse aur Joedea diehaat me ke Kriest ke samaadj log se tjienh pahietjaan na raha. ²³Oelog hamare biese me soenat raha kie: „Paulas pahiele hamlogke sataawat raha aur maangat raha iesaai ke bieswaas naas kar dewe. Bakie ab oe khoes khabar Jiesoe ke biese me ailaan kare hai!” ²⁴Aur oesab Parmeswar ke aadar karat raha kie oe hamke etana badal deis raha.

Paulas aur ekwan pathaawal waalan

2 Tab tjäuda baries ke baad ham Baarnaabaas ke saath

phien se Jeroesaalem gailie. Ham Tietas ke bhie legailie. ²Parmeswar hamke djanaais raha kie hamke tjaahat raha hoewa djaai ke. Hoewa par ham batailie kie ham doesar djaatie log ke khoes khabar kaise samdjhaaila. Ham khaalie oesabke barkwan se batailie. Ham maangat rahielie thiek se djaane kie ham aapan kaam djhoettthe ke karat rahielie kie na.

³Tietas hamare sanghe raha aur tjaathe oe Griek ke aadmie hai, tabbo oesab oke na djabarai karies hakiekat karwaawe ke.

⁴Khaalie ekaat naklie iesaai bhaai log maangies ie kaam karwaawe. Oesab samaadj me ghoes gail raha dekhe ke kie hamlog Israel ke dharam ke hoekoem par tjaliela kie na. Bakie be-kasoerie howe khaatien hamlogke djaroerie na hai ie hoekoem maane ke. Hamlog to Kriest Jiesoe me saamiel hoi gailie hai. Oesab khaalie maangat raha hamlogke phien se dharam ke hoekoem ke goelaam banaawe, aur na samdjhat raha kie hamlog okar dwaara tjhoetkaara paai tjoekalie.

⁵Hamlog hakiekat karwaawe ke biese me oelogke tanko na batiaain deilie djeme toelog Kriest ke khoes khabar ke sattjaai pakarle rahiehe.

⁶Hoewa ke iesaai ke barkwan hamse na bolies khoes khabar se koetjh aur djaada siekhaawe ke. Bakie hamse koetjh kaam na hai kie oesab barka hai kie na. Parmeswar koi ke moeh na taake hai. ⁷Na, oesabhan samadjh gail kie djaise Petras Israel logan khaatien

a 1:18 Kefas ekgo doesar naam hai Petras khaatien.

partjaar karat raha, oisane hamke hoekoem mielal hai ekwa djaatie log se khoes khabar bataawe ke. ⁸Oe djaun Petras ke saktie dewat raha pathaawal waala ke kaam kare ke Israel logan khaatien, oe hamke bhie saktie dewat raha doesar djaatie logan khaatien partjaar kare ke. ⁹Tab djab oesab dekhies kie Parmeswar ke bhalaai dwaara ham ie kaam kariela, tab Jaakobas, Kefas aur Johaanas hamse aur Baarnaabaas se bhaai bhaai ghat haath mielaais. Aur sab koi djaane hai kie ie tieno samaadj logan ke bieswaas ketana barhaawe hai. Tab hamlog baat-tjiet karlie kie ham aur Baarnaabaas doesar djaatie ke paas djaabe aur oelog Israel logan se khoes khabar bataaiga. ¹⁰Oesab khaalie maangies kie hamlog Jeroesaalem ke garieb iesaai log ke sahaaita karie. Aur ham hardam bahoet kausies karat rahielie aise kare ke.

**Paulas kaahe ke Petras
se ek man na raha**

¹¹Bakie koetjh dien baad djab Kefas Antiokia sahar me aail raha, tab ham ose kholke bollie kie: „Toe koetjh kare hai djaun na attjha hai.” ¹²Pahiele Kefas doesar djaatie ke iesaai log ke saath bhodjan karat raha, tjaahe oelogke hakiekat bhail raha kie na. Bakie djab barkwa Jaakobas lage se ekaatgo Israel ke iesaai log aail, tab oe dar ke maare alag hoi gail. Oe deraat raha kie oesab goessaai djaat djab oe be-hakiekat howe waalan ke saath bhodjan karat. ¹³Tab hoewa ke ekwan Israel ke iesaai log bhie

alag hoi gail. Aur Baarnaabaas bhie aisane kare lagal. ¹⁴Ham dekhlie kie oesab attjha rasta par na tjale hai aur khoes khabar ke sattjaaai na samdjhe hai. Ohie se ham sab koi ke aage Kefas se bollie kie: „Toe ek Israel ke aadmie baate aur iesaai hoike toke aapan djaat ke dharam ke nem na poera kare ke pare hai. Tab toe kaise doesar djaatie ke iesaai se bol sake hai Israel ke dharam ke nem par tjale ke?”

¹⁵Ham aur toe Israel ke baatie aur doesar djaatie log ghat paapie na baatie. ¹⁶Bakie hamlog djaaniela kie koi na Parmeswar ke kaanoen par tjale se be-kasoerie hoi sake hai. Ie khaalie Jiesoe Kriest me bieswaas kare se hoi sake hai. Ohie se hamlog aapan dharam ke nem tjhорke okare me bieswaas kare lagalie. Dharam ke nem maane ke dwaara koi na be-kasoerie howe hai. ¹⁷Aur djab hamlog Kriest ke dwaara be-kasoerie hoike tabbo paap kariela, tab ka, ekar matlab hai kie Kriest hamlogke paap karwaawe hai? Ie to kabhie na hoi sake hai! ¹⁸Djab ham phien se mangtie dharam ke kaanoen par tjale ke dwaara be-kasoerie howe, tab ham Parmeswar ke aage sattje ke paapie rahietie.

¹⁹Ham dharam ke kaanoen par tjalke samadjh gailie kie ham ie rakam se be-kasoerie na hoi sakab aur maut ke sadja laaik baatie. Ohie se ham ie rasta tjhор deilie aapan djiewan khaalie Parmeswar khaatien bietaawe ke. ²⁰Djab Kriest kroes par maral tab Parmeswar ke aakhie me ham bhie marlie. Ekar matlab hai kie ab ham aapan

djiewan na bietaaila djaise hamme attjha lage hai, bakie Kriest hamaar diel me rahe hai aur ham okar hoekoem par tjaliela. Aur djab talak ham doenia par djiejab tab lek ham aapan bharosa Parmeswar ke Beta par dharab. Ohie hamme pjaar karies hai aur hamaar khaatien aapan djaan deis hai. ²¹Djab koi hoekoem par tjale ke dwaara Parmeswar ke aage be-kasoerie hoi sakat, tab Kriest djhoettthe ke kroes par marat. Tab Parmeswar hamaar bhalaai bhie na karat. Aur aisan baat toe hamaar moeh se kabhie na soeniehe!”

Dharam ke kaanoen kie to bieswaas

3 He bhoettjar Galaatsia ke bhaai log! Ke toeloge moerie ghoemaais hai? Ham toeloge to phor-phorke samdjhailie rahielie Jiesoe Kriest kaahie khaatien kroes par mar gail raha. ²Ham toeloge ek baat poetjhiela: Toeloge Pawietr Aatma mielal dharam ke nem maane dwaara, kie Kriest ke khoes khabar bieswaas kare se? ³Toelog Pawietr Aatma dwaara Jiesoe ke rasta par tjale lagale. Ka, toelog sotje hai kie ab aapan saktie se poera hoi sakiehe? Toelog etana bhoettjar baate? ⁴Ka, toeloge oeppar djhoettthe ke etana paral? Ie to hoi sake hai. ⁵Toelog na otana barhia se kaanoen par tjalat rahiele, bakie toelog hamlogke partjaar me bieswaas kare hai. Ohie khaatien Parmeswar aapan Aatma dewe hai aur toeloge bietj me atjambho kaam kare hai.

⁶Aabraaham ke dekh. Oe Parmeswar ke baat bhie bieswaas

kar leis, tab Parmeswar oke be-kasoer bana deis. ⁷Aise toelog dekh sake hai kie dje Parmeswar ke baat bieswaas kare hai, oe Aabraaham ke larka me gientie hai. ⁸Parmeswar agwe se djaanat raha kie oe doesar djaatie log ke bhie bieswaas dwaara be-kasoer banaawat. Okar poestak me aise liekhal hai. Oe dher dien pahiele Aabraaham se bolies raha kie: „Tore dwaara doenia bhar ke manai log hamaar aasies paaiga.” Ie to khoes khabar hai! ⁹Ohie se dje Aabraaham ghat Parmeswar ke oeppar bharosa kare hai, ohoe Parmeswar ke aasies paawe hai.

¹⁰Bakie dje kausies kare hai dharam ke nem maane se be-kasoerie howe khaatien, okar oeppar Parmeswar ke saraap hai. Parmeswar ke poestak me liekhal hai kie:

„Dje Israel ke dharam ke kaanoen na poera taur se maane hai, oe saraapal djaaigna.”

¹¹Oman bhie liekhal hai kie:

„Ek iensaan khaalie be-kasoer aur hamse ek hoi sakie djab oe hamaar oeppar bharosa kare hai.”

Ie baat safa se dekha hai kie koi na dharam ke kaanoen maanke Parmeswar ke aage be-kasoerie hoi sakiega. ¹²Dje dharam ke kaanoen par tjale hai, oe bieswaas na kare hai bakie sotje hai kie oe kausies kare se be-kasoerie hoike Parmeswar ke sanghe rahe sakie. ¹³Aur dje Parmeswar ke kaanoen toere hai, oe saraapal djaai. Bakie Kriest oe saraap apone oeppar leis

djeme hamlogke tjoetkaara miele. Parmeswar ke poestak me liekhal hai kie:

„Har ek manai djaun khambha par taangal hai, okar oeppar Parmeswar ke saraap hai.”

¹⁴Djaise Parmeswar Aabraaham ke aasies deis hai okar bieswaas dwaara, oisane oe Jiesoe Kriest ke dwaara doesar djaatie log ke bhie aasies dewe hai. Hamlogke okar waada karal Pawietr Aatma aapan bieswaas dwaara miel sake hai.

Parmeswar ke kaanoen aur waada

¹⁵Bhaai logan, ham toelocke aadj-kaal ke djabaana ke koetjh dekhaabe. Djab doe manai ek kantrak banaais hai, tab koi na oke mietaai sake hai, aur koi na oman koetjh badal sake hai. ¹⁶Attjha; Parmeswar Aabraaham ke aur okar aulaad ke djaise ek kantrak me koetjh waada karies raha. Oe na bolies raha „‘aulaad logan’”, bakie oe khaalie ekgo aulaad ke biese me bolies kie: „aur tor aulaad khaatien.” Oe aulaad Kriest hai. ¹⁷Ham maangiela ie tjiedj samdjhaawe. Parmeswar pahiele koetjh waada karies raha, tab tjaar sau ties baries ke baad oe Israel log ke aapan kaanoen deis. Bakie okar kaanoen okar waada ke na mietaai deis. Okar waada djaise ek kantrak raha aur koi na badal sakie. ¹⁸Djab koi kaanoen par tjale hai aur ohie khaat koetjh paaiga, tab oke waada se na mieliaga. Bakie Parmeswar Aabraaham ke aapan waada dwaara bhalaai karies raha.

¹⁹Tab Parmeswar kaahe khaatien aapan kaanoen deis hai? Oe maangat raha dekhaawe kie sab iensaan log paapie hai. Oe aapan kaanoen khaalie deis djab talak Aabraaham ke waada karal Aulaad na aail raha. Aur oe aapan kaanoen parie log ke dwaara ekgo agwa ke haath me saup deis raha. ²⁰Doei djane ek kantrak banaawe hai ek agwa dwaara. Bakie Parmeswar Aabraaham ke biena agwa koetjh waada karies raha.

Parmeswar ke kaanoen ke matlab

²¹Ka, toelocke sotje hai kie djab Parmeswar aapan kaanoen deis, tab okar waada be-kaamiel hoi gail? Tanko na! Djab hoekoem maane ke dwaara manai log naawa djiewan paai sakat, tab oesab kaanoen dwaara be-kasoerie hoi sakat. ²²Bakie aise na hai. Parmeswar ke poestak me liekhal hai kie sab iensaan paapie hai. Bakie dje Jiesoe Kriest me bieswaas kare hai, ohie ke khaatien Parmeswar ke waada hai. ²³Kriest ke aawe se pahiele Israel log Parmeswar ke kaanoen se djaise rakhwaala karal gail. Aisane raha djab talak oesab Kriest me bieswaas kare ke dwaara be-kasoerie hoi sakat. ²⁴Djaise ek goelaam aapan sardaar ke beta ke siekhaawe waala hai, oisane Parmeswar hamlogke aapan kaanoen deis raha siekhaawe ke kie be-kasoerie howe khaatien hamlogke tjaahie Kriest me bieswaas kare ke. ²⁵Aur djab se hamlog okar oeppar bharosa kare galalie, tab se Parmeswar

ke kaanoen hamlogke siekhaawe waala na hai.

²⁶Toelog sab koi Kriest Jiesoe me bieswaas kare ke dwaara Parmeswar ke larkan hoi gaile hai.

²⁷Djab toelog dopoe bhaile tab dekhaile kie toelog Kriest se ek hoi gaile hai. Tab hai djaise oe toelogleke ek naawa kapra pahienaais hai.

²⁸Aur djab koi Kriest me saamiel hai, tab eman Israel kie to Griek ke baat na hai, aur na goelaam kie to sardaar, aurat ja marat. Toelog to sab koi Kriest Jiesoe me ek baate. ²⁹Ohie se toelog Kriest ke bieswaasie ghat bhie djaise Aabraaham ke aulaad baate aur Parmeswar ke waada ke hakdaar.

4 Hamaar matlab ie hai. Maan le kie ek tjhota larka koetjh ke hakdaar hai. Sab tjiedj okar hai, tabbo oke hoekoem na hai aapan tjiedj ke oeppar raadj tjalaawe ke djab talak oe barka na hoi djaai. Oke tjaahie djaise ek goelaam aapan dekh-bhaal kare waala ke nietje rahe ke. ²Koi koi aisan larka ke pose hai aur okar sab tjiedj tjalaawe hai oe tem talak djaun okar baap aage se bolies raha.

³Aisane hamlog pahiele djaise tjhota larkan rahielie. Hamlog har ek rakam ke dharam ke kaanoen aur nem se posal gailie, aur hamlog djaise goelaam logan kaanoen ke nietje rahat rahielie. ⁴Bakie djab Parmeswar ke same aai gail raha tab oe aapan Beta ke pathaais. Oe ek aurat se paida bhail aur oke Israel ke dharam ke kaanoen par tjale ke paral. ⁵Ie rakam se oe manai logan ke kaanoen me se

tjhoetkaara dei sakat raha. Oe ie karies djeme hamlogke miel sake djaun Parmeswar ke betwan ke hak hai.

⁶Tohoelog okar larkan baate. Ohie se oe aapan Beta ke Aatma hamlogke diel me deis hai. Aur okar Aatma hamlogse bolwaawe hai: „Abba! Baap!” ⁷Toelog ab goelaam na baate bakie Parmeswar ke larkan. Aur djab okar larkan baate, tab okar dwaara toelog bhie hakdaar hoi gaile baate.

Paulas ke doekh Gaalatsia ke iesaaï log ke biese me

⁸Djab toelog Parmeswar ke abbe na djaanat rahiele, tab toelog naklie bhagwaan ke maanat-djaanat rahiele. ⁹Bakie ab toelog sattja Parmeswar ke djaan gaile baate. Aur auro biesaal hai kie oe toelogleke aapan larkan ghat djaane hai. Tab toelog kaahe khaatien phien se maange hai be-kaamiel hoekoem aur nem maane? Toelog sattje ke maange hai phien se dharam ke goelaam howe? ¹⁰Toelog soeroe karle har ek rakam Israel ke dharam ke hoekoem par tjale ke kie kaun dien, mahienna aur baries me ka howe ke tjaahie. ¹¹Hamke toelogleke oeppar bahoet sotj lagal hai. Aur ham sotjiela kie ham djhoetthe ke toelogleke khaatien kausies karlie hai.

¹²Ham toelogleke ghat ab Israel ke nem par na tjaliela. Bhaai log, ham toeloglese haath djoriela kie toelog hamaar ghat dharam ke nem ke oeppar bharosa na kariehe.

Toelog hamaar koetjh na biegarle. ¹³Toelogleke khiaal hai kie ham

bemaar hoi gailie rahielië aur ohie se pahielä dafë toelögke paas ailie, tab khoes khabar partjaar karlie.

¹⁴Aur toelög hamaar bemaarie dekhke na patjhar gailie, bakie hamke ek Parmeswar ke sanesia ghat bhiettar leile rahiele djaise toelög Kriest Jiesoe ke bhiettar leite. ¹⁵Toelög apäne ke soekhie manle kie ham aaike toelögse khoes khabar batailie rahielië. Aur djab hoi sakat tab toelög aapan aakhie niekaarke hamme dei deite! Bakie ab ka hoi gail hai? ¹⁶Ham toelögse sattjaai bataawe ke kaaran doesman hoi gailie hai?

¹⁷Oë naklie siekhaawe waalan toelög khaatien kausies kare hai, bakie na toelögke faida khaatien. Oesab maange hai toelögke hamse alag kare djeme toelög khaalie oelögke baat soeniehe. ¹⁸Thiek hai djab koi kausies kare hai attjha tjiedj kare khaatien, na khaalie djab ham toelögke paas baatie, bakie bhie djab ham toelögse doer rahiela. ¹⁹He larkan, djab ham toelögke jaad kariela tab hamaar diel doekha hai aur etana piera oethe hai djaise ek aurat ke djab oke larka paida howe hai. Aur aisane rahiega djab talak toelög aapan tjaal-tjalan se na dekhaihe kie be-kasoerie howe khaatien toelög khaalie Kriest ke oeppar bharosa kare hai. ²⁰Ham mangtie kie ham iesaait toelögke lage rahietie aur doesar rakam toelögse bataai kar saktie. Hamke to toelögke oeppar bahoet sotj lagal hai.

Haagar aur Saara ke larkan

²¹Toelög etana maange hai Parmeswar ke kaanoen par tjale.

Attjha, tab thiek se parh eman ka liekhal hai. ²²Aabraaham ke doië betwan raha. Ekgo kienal goelaam aurat se paida bhail raha aur ekwa okar biehautie aurat se. ²³Goelaam aurat ke betwa iensaan ke sotj-bietjaar se djalmaawal gail, bakie biehautie aurat ke betwa Parmeswar ke waada dwaara paida bhail. ²⁴Ië kaahaanie ke gahier matlab hai. Oë doië aurat djaise doië kantrak hai. Kienal goelaam Haagar djaise Parmeswar ke kaanoen hai djaun Sienaai pahaar par dewal gail. ²⁵Haagar naam ke matlab „Sienaai” hai, aur ië pahaar Aaraabia des me hai. Haagar ke larka bhie goelaam raha. Oë ab ke tem ke Jeroesaalem sahar ke manai log ghat raha. Hoewa ke manai log to kaanoen ke goelaam hai.

²⁶Bakie biehautie aurat Saara ke matlab swarag ke Jeroesaalem sahar hai. Aur oë sahar djaise iesaait log ke maai hai. ²⁷Parmeswar ke poestak me liekhal hai kie:

„He baadjhien, tjaähe toke larkan na hai, tabbo khoesie rahoe! Toke piera na oethal hai, bakie tabbo khoesiaalie ke maare tjiella! Parmeswar ke waada ke dwaara toke tor aadmie ke ekwa aurat se auro larkan hoi.”

²⁸Bhaai-bahien, tohoelög Aabraaham ke waada karal larkan baate. Djaise Aabraaham aur Saara ke beta Iesaak tohoelög Parmeswar ke waada ke dwaara oelögke aulaad ghat hoi gaile hai. ²⁹Aur djaise pahiele bhail raha, aisane phien se howe hai. Aabraaham ke pahielä betwa iensaan ke sotj-bietjaar

se djalmaawal gail raha. Aur oe ekwa beta ke sataawat raha djaun Parmeswar ke Aatma ke saktie dwaara paida bhail raha. ³⁰Bakie Parmeswar ke poestak me liekhal hai kie:

„Toke tjaahie kienal goelaam aurat ke aur okar betwa ke pathaai dewe ke. Oe larka kabhie na hak paaiga ekwa beta ke saath djaun biehautie aurat se paida bhail hai.”

³¹Bhaai log, ie sab tjiedj se dekha hai kie ek iesaai na djaise kienal goelaam ke larka hai, aur oke djaroerat na hai har ek rakam kaanoen aur hoekoem par tjale ke.

5 Kriest hamlogke tjhoetkaara deis hai djeme hamlog koetjh se na baanhal rahie. Ohie se apane ke phien se kaanoen ke goelaam na banaaw.

Iesaai logan ke tjhoetkaara ke

biese me

²Hamaar baat thiek se parh. Ham toelogs bolielea kie djab toelog Parmeswar ke aage be-kasoerie howe khaatien apane ke hakiekat karwaihe, tab Kriest ke kaam toelogke khaat be-kaamiel hoi djaai. ³Ham toelogs doharaaie bolielea kie dje hakiekat karwaawe hai, oke tjaahie sab Israel ke kaanoen ke poera taur se maane ke. ⁴Djab toelog mangiehe ie rakam se be-kasoerie howe, tab toelog Kriest ke tjhor deihe, aur Parmeswar ke bhalaai toelogke khaatien na rahiega. ⁵Pawietr Aatma ke sahaaita se hamlog

bieswaas dwaara agoriela djab talak Parmeswar hamlogke apane se poera taur se ek na banaaiga. ⁶Djab hamlog Kriest Jiesoe me saamiel baatie, tab Parmeswar khaatien koetjh na hai kie hamlogke hakiekat bhail hai kie na. Oe khaalie dekhe hai kie koi Kriest ke oeppar bharosa kare hai aur ek doesare ke pjaar kare hai kie na.

⁷Pahiele toelog Kriest Jiesoe ke rasta par attjha se tjalat rahiele. Ke toelogke rok deis hai kie toelog ab sattjaai na maange hai soene?

⁸Parmeswar to na karies hai. Oe toelogke bolaais hai ek tjhoetkaara djiewan bietaawe khaatien.

⁹Batjaaike rahiehe! Thora se khatta waala piesaan ek kobba piesaan ke kharaab kar dewe hai! ¹⁰Ham thiek se djaaniela kie toelog Kriest se ek baate, ohie se toelogke hamse ek doesar bietjaar na hoi. Bakie tjaahie dje toelogke moerie ghoemaawe hai, oe sadja paaiga.

¹¹Bhaai-bahien log, djab ham ab talak ailaan kartie kie sab koi ke tjaahie hakiekat karwaawe ke, tab ham kaahe ke sataawal djaaila? Djab ham aise siekhaitie, tab ham ekwan Israel log ke na goeswaitie. Aur oesab bahoet goessa hai kie ham partjaar kariela kie sab koi be-kasoerie hoi sake hai khaalie Kriest ke kroes ke maut dwaara. ¹²Djaun manai hakiekat ke biese me toelogke moerie ghoemaawe hai, oesabse bol de kie oelog apane ke ekdam katwaai lewe.

**Hamlogke laaietj Pawietr
Aatma ke doesman hai**

¹³Bhaai log, toelog bolaawal gaile rahiele dharam ke kaanoen,

hoekoem aur nem se tjoetkaara paawe khaatien. Aur ie tjoetkaara kaam me na laaw aapan laalietj poera kare ke, bakie prem se ek doesare ke sahaaita kar. ¹⁴Kaanoen bhar tjhota roep me liekhal hai kie: „Ek doesare ke pjaar kar djaise apane ke.”

¹⁵Bakie djab toelog apane me katiehe mariehe, tab batjaaikie rahiehe kie toelog na bielaai djaihe.

¹⁶Hamaar matlab ie hai kie toelog na aapan laalietj dwaara tjaliehe bakie Pawietr Aatma dwaara.

¹⁷Djab hamlog aapan laalietj poera kariela tab Pawietr Aatma ke na attjha lage hai. Aur djab Pawietr Aatma hamlogke oeppar raadj tjalaawe hai, tab hamlogke laalietj ke na barhia lage hai. Oe doeno me na pate hai. Ohie se aapan man waala na kariehe. ¹⁸Djab toelog Pawietr Aatma ke tjalaawan deihe, tab toelogke djarorie na rahie dharam ke hoekoem aur nem par tjale ke.

¹⁹Sab koi safa se dekke hai ka howe hai djab manai logan aapan laalietj poera kare hai. Oelog tjtatjhoendaraipan aur be-saram kaam kare hai, apane ke na samhaare hai, ²⁰naklie bhagwaan ke poedje hai, djaadoe kare hai, ek doesare ke doesman rahe hai, djhagara aur djaran kare hai, goessa ke maare oedhiaai dja hai aur khaalie apane ke sotje hai. ²¹Oesab apane apane me baatal hai, ek doesare ke djare hai, piejekkar hai, haltjal matjaawe hai aur dher aisan aisan kharaabie kare hai. Batjaaikie rahiehe aur ie sab tjiedj na kariehe! Ham toelogse bollie

rahielie kie dje aise kare hai, oe Parmeswar ke raadj me na djaai paai.

²²Bakie dje Pawietr Aatma ke dwaara tjale hai, oe pjaar kare hai, khoesiaalie aur sjaantie me rahe hai, dhieradj se ek doesare ke sahe hai, prem aur bhalaai kare hai, bharosaadaar aur sadhaaran hai aur apane ke samhaare hai. ²³Aisan manai log khaatien kaanoen na kaam hai. ²⁴Dje Kriest Jiesoe se ek hai, oe aapan kharaab laalietj ke djaise kroes par maar dhaaries hai.

²⁵Djab Pawietr Aatma hamlogke oeppar tjalaawe hai, tab hamlogke tjaahie oke tjalaawan dewe ke.

²⁶Ohie se hamlogke na tjaahie apane ke barwargie karke ek doesare ke oeppar katjkatjaawe ke aur koi ke oeppar laalietj kare ke.

Ek doesare ke sahaaita kar

6 Bhaai-bahien log, djab toelog ek doesar iesaai ke paap karat dekhiehe tab toelogke tjaahie oke phien se attjha rasta par laawe ke. Toelog Pawietr Aatma se tjale hai, ohie se ie kaam dhieradj se kariehe. Aur batjaaikie rahiehe, nahie to tohoe bahakaawal djaihe.

²Ek doesar ke moesiebat me sahaaita kar. Aise karke toelog Kriest ke hoekoem poera kariehe. ³Aur djab koi apane ke barka maane hai tjaahie oe koetjh na hai, tab oe apane ke dhokha dewe hai. ⁴Har ek ke tjaahie aapan aapan kaam adjmaawe ke. Aur djab toe dekhiehe kie koetjh attjha se karle hai, tab toe khoesie rahie sakiehe, bakie apane ke barwargie na kariehe. ⁵Har ek ke tjaahie djaane ke kie oe ka kare hai.

⁶Aur djab koi toke Parmeswar ke baat siekhaawe hai, tab toke tjaahie aapan sab attjha tjiedj me se ose baate ke.

⁷Apane ke dhokha na de, koi Parmeswar se dielagie na kar. Dje djaise karie, oe oisane paai. ⁸Djab koi aapan man ke laalietj poera karke aapan djiewan bietaawe hai, tab oe mare ke baad narak me bielaai djaai. Bakie dje Pawietr Aatma ke baat soenat rahe hai, oe sada ke lieje Parmeswar ke sanghe rahiega. ⁹Bhalaai kare ke hiemmat na haare k'hoi. Djab tem aaga aur hamlog aise karat rahab, tab hamlogke barhia phal mieliega. ¹⁰Ohie se djab hamlogke mauka mielie tab bhala kaam kare k'hoi sab koi khaatien, aur hamlogke bieswaasie bhaai log khaatien auro djaada.

Tjietthie ke ant

¹¹Dekh ketana barka attjhar se ab ham liekhiela! ¹²Djaun log maange hai toelogke djabar-djastie hakiekat karwaawe, oesab khaalie maange hai apane ke Israel log ke aakhie ke saamne barhia manai dekhaawe. Oelog bieswaas kare hai kie Kriest kroes par maral hai manai log ke batjaawe khaatien,

bakie na maange hai ie bieswaas khaatien sataawal djaai. ¹³Oelog hakiekat karwaawe hai, bakie Israel ke sab kaanoen par na tjale hai. Oesab maange hai kie toelogke hakiekat howe djeme oelog apane ke barwargie kar sake.

¹⁴Bakie ham ie sab tjiedj se batjke rahiela. Ham khaalie maangiela hamlogke Prabhoe Jiesoe Kriest ke barwargie kare kie oe kroes par maral raha hamlogke batjaawe khaatien. Okar sanghe doenia hamaar khaat mar gail aur ham doenia khaat mar gailie. ¹⁵Hakiekat karwaawe kie na karwaawe koetjh na hai. Khaalie ek barka tjiedj hai kie koi Kriest ke dwaara naawa manai hoi gail hai kie na. ¹⁶Dje ke aisan sotj-bietjaar hai, oe Parmeswar ke djaatie me ke hai. Aur Parmeswar ke sjaantie aur daaja okar oeppar rahe.

¹⁷Attjha, ab koi ke na tjaahie ekare baare me hamaar moerie pierwaawe ke. Hamaar dehie par ke tjienna dekhaawe hai kie ham sataawal gailie Jiesoe ke biese me partjaar kare ke kaaran.

¹⁸Bhaai log, Prabhoe Jiesoe Kriest ke bhalaai toelogke aatma ke saath rahe. Ha, aisane hai.

Paulas ke tjiethie

Efese ke iesaai log khaatien

Pahiela baat

Parmeswar ke pathaawal waala Paulas ie tjiethie liekhies raha djab oe Roma sahar me raha. Hoewa par oe aapan iesaai ke bieswaas dwaara djahal me raha.

Ie tjiethie Efese sahar ke iesaai log aur bhie oe diehaat ke ekwan iesaai log ke khaatien liekhal hai.

Eman sab se barka baat hai kie Parmeswar sansaar banaawe se pahiele sallaah karies raha doenia bhar ke manai log ke mauka dewe ke okar goessa me se batje ke. Na khaalie aapan tjoenal waala djaatie Israel ke manai log Kriest me bieswaas kare ke dwaara batj djaai sake hai, bakie doesar djaatie log bhie. Ie baat dher baries tjhiepaawal raha. Bakie djab tem aail tab Parmeswar ie baat aapan pathaawal waalan ke djanaais. Paulas oelog me se ekgo raha. Aur ie tjiethie me oe ie baat ke biese me liekhies hai. Na khaalie oe tem ke iesaai log khaatien, bakie sab parhe waalan khaatien bhie.

Tjiethie ke soeroe

1 Ham Paulas baatie aur ie tjiethie liekhiela. Parmeswar hamke ek Jiesoe Kriest ke pathaawal waala banaais hai.

Ie tjiethie Kriest Jiesoe ke alag karal waala bieswaasie log khaatien hai djaun Efese sahar me rahe hai.

²Pieta Parmeswar aur Prabhoe Jiesoe Kriest toelogke bhalaai kare aur sjaantie dewe.

Parmeswar ke aadar karie dja!

³Parmeswar ke aadar howe! Oe hamlogke Prabhoe Jiesoe Kriest ke Baap hai. Okare dwaara oe hamlogke har ek rakam swarag me ke aasies deis hai. ⁴Doenia banaawe se pahiele Parmeswar hamlogke tjoen tjoekal raha Kriest se ek howe khaatien, djeme hamlog khaalie okar khaatien aur bhie be-daag ke rahie. ⁵Oe prem karke sallaah karies Jiesoe Kriest dwaara hamlogke aapan larkan banaawe

khaatien. Aisane oke attjha lagal aapan hietjtjha poera kare ke ⁶djeme okar goen gaawal djaai okar biesaal bhalaai khaatien djaun oe hamlogke aapan pjaara Beta dwaara karies hai.

⁷Okar khoen dwaara hamlogke tjoetkaara aur paap ke tjhama mielal hai. Okar bhalaai hamlogke khaatien ketana biesaal hai!

^{8,9}Oe hamlogke aapan tjhiepal sotj-bietjaar djanaais hai kie oke attjha lagat raha aapan hietjtjha Kriest ke dwaara poera kare ke. Aur oe hamlogke djaada gjaan aur boeddhie deis hai. ¹⁰Oe maange hai aapan tem par swarag me aur dhartie par sab tjiedj Kriest ke oeppar saupe djeme oe sab ke Barkwa rahe.

¹¹Aur hamlog Kriest se ek hoike okar hak me bhaag lebe. Parmeswar ie tjiedj dher dien pahiele sallaah karies raha, aur oe hardam aapan waada poera kare hai. ¹²Israel ke bieswaasie logan Kriest ke aawe se pahiele oke agorat raha djeme oesab aapan tjaal-tjalan se okar maahaanta dekhaaie okar goen gawaawe. ¹³Aur tohoelogan Kriest me saamiel hoi gaile baate. Toelog okar biese me sattja khoes khabar soenke batj gaile hai. Aur dekhaawe khaatien kie tohoelog bieswaas kare lagale aur okar djaatie hoi gaile hai Parmeswar aapan Pawietr Aatma toelogke diel me pathaais hai djaise oe waada karies raha. ¹⁴Okar Pawietr Aatma ke dwaara hamlog djaaniela kie ek dien Parmeswar hamlogke hak bhie deiga. Okar Pawietr Aatma saboeth hai kie oe hamlogke aapan djaatie

ghat ekdam se tjoetkaara deiga, djeme okar maahaanta ke biese me okar goen gaawal djaai.

Paulas ke praatna samaadj khaatien

^{15,16}Ham soenlie hai kaise toelog Prabhoe Jiesoe me bieswaas kare hai aur sab iesaai ke bhaai-bahien ke pjaar kare hai. Ohie se ham Parmeswar ke hardam dhanbaad deila. ¹⁷Pieta Parmeswar hamlogke Prabhoe Jiesoe Kriest ke Baap hai aur oe bahoet maahaan hai. Ham praatna kariela kie okar Pawietr Aatma toelogke gjaan dewe aur toelogke dekhaawe kie oe Ke hai djeme toelog oke khoeb thiek se djaan sakiehe. ¹⁸Ham praatna kariela kie toelogke andar me ekdam andjor hoi djaai djeme toelog samadjh sakiehe kie toelog kaun barhia djiewan agore hai aur ekwa alag karal waalan ke sanghe ketana biesaal hak paawe khaatien bolaawal gaile hai. ¹⁹Aur bhie kie oe Jiesoe ke bieswaasie log ke barka barka saktie se sahaaita kare hai. ²⁰Oe aapan biesaal saktie se Kriest ke djie oethaais aur swarag me aapan dahiena bagal baithaais hai. ²¹Hoewa par oe har ek hoekoem aur raadj aur saktie se barka hai. Okar naam sab doesar naam se barka hai, na khaalie ie djoeg me bakie aane waala djoeg me bhie. ²²Pieta Parmeswar sab koetjh okar gor ke nietje kar deis hai aur oke sab tjiedj ke sab se maahaan Prabhoe banaaie iesaai ke samaadj bhar ke dei deis hai bieswaasie log ke Barkwa ghat. Oe djaise oesabke moerie hai, ²³aur iesaai ke samaadj okar dehie ghat

hai. Ek moerie biena dehie poera na hai, aur ek dehie biena moerie bhie na. Aur Kriest saara sansaar me sab tjiedj ekdam se poera kare hai.

Parmeswar ke bhalaai

2 Toelog bhie paapie ke djiewan bietaawat rahiele. Toelog Parmeswar ke baat na soenat rahiele aur okar aakhie me djaise maral manai logan rahiele. ²Toelog doenia bhar ke manai log ghat kharaab rasta par tjalat rahiele aur toelog saitaan ke baat soenat rahiele. Oe aasmaan me sab bhoet-paret log ke barkwa hai, aur sab manai log ke oeppar raadj tjalaawe hai djaun Parmeswar ke baat na maane hai. ³Aur hamlog pahiele bhie na maangat rahielie Parmeswar ke baat soene. Hamlog aapan man waala, aapan laalietj aur aapan kharaab sotj-bietjaar poera karat rahielie. Ohie se Parmeswar ke goessa hamlogke oeppar raha.

⁴Bakie Parmeswar ke daaja etana barka hai kie oe hamlogke bahoet pjaar karies hai. ⁵Tjaahie hamlog sab koi aapan paap ke dwaara maral manai ghat rahielie, tabbo djab Parmeswar Kriest ke djie oethaais, tab oe toelogke diel me ek naawa djiewan oetpan karies. Hamlog Parmeswar ke bhalaai dwaara okar goessa me se batj gailie. ⁶Oe hamlogke Kriest ke sanghe djie oethaaike naawa djiewan aur swarag me oetja dardja deis hai. ⁷Oe hamlogke Kriest Jiesoe dwaara daaja karies sab aane waala djoeg me dekhaawe khaatien

kie okar bhalaai ketana barka aur biesaal hai.

⁸Toelog bhalaai ke kaaran aur bieswaas dwaara batj gaile, na toelogke kiemat se, bakie ie Parmeswar ke ek daan hai ⁹djeme koi na aapan bhalaai par barwargie kar sake. ¹⁰Oe agwe se sotj bhail raha kie hamlog kaun bhala kaam karab. Aur oe hamlogke banaais aur Jiesoe Kriest se ek karies ie bhala kaam kare khaatien.

Sab djaatie ke iesaai ek hai

¹¹Jaad karle rahiehe kie toelog pahiele Parmeswar ke djaatie na rahiele. Aur toelogke hakiekat ke tjienha na raha. Ohie se Israel logan toelogke toetj maane hai aur „be-hakiekat waalan” bolaawe hai. ¹²Toelog pahiele biena Kriest ke rahiele. Toelog Israel des ke na rahiele. Parmeswar ke baat-tjiet toelogse na bhail raha, ohie se toelog doenia me biena waada, aasa aur Parmeswar se djiejat rahiele. ¹³Aur tjaahie pahiele Parmeswar se doer rahiele, tabbo Jiesoe Kriest ke khoen dwaara toelog ab okare me saamiel baate.

¹⁴Ohie hamlogke sjaantie hai. Oe Israel ke iesaai log aur ekwan iesaai log ke ek djaatie banaais hai. Aur djaun doesmanie oelogke bietj me ek dewaal ghat raha, oe toer deis hai. ¹⁵Oe aapan maut dwaara Israel ke dharam ke kaanoen aur hoekoem be-kaamiel kar deis hai. Aisane oe doei rakam iesaai log ke apane se ek karies hai. Tab oesab apane apane me djaise ek naawa iensaan hoi gail hai. Aisane sjaantie bhail. ¹⁶Djab Kriest kroes par

maral tab oe aapan maut dwaara oelogke doesmanie ke hataai deis aur oesabse aur Parmeswar se ek karwaai deis. Oe doi rakam manai ke ek iesaai ke samaadj banaais, djaise ek dehie. ¹⁷Toelog Parmeswar ke na djaanat rahiele aur doesar log oke auro attjha se djaanat raha. Tab Kriest aaike khoes khabar ailaan karies kie toelog sab koi apane me ek hoi gail hai. ¹⁸Okar dwaara doi rakam iesaai ekahie Pawietr Aatma ke sahaaita se Pieta Parmeswar se praatna kar sake hai. ¹⁹Ohie se toelog ab samaadj me pardesie aur gair log na baate, bakie toelog Parmeswar ke djaatie aur okar ghar waalan hoi gaille hai.

²⁰Ek mahal banaawe khaatien manai logan pahiele djamien khodke ieta baithaawe hai. Oisane Kriest ke pathaawal waalan aur sanesian okare biese me siekhaais hai. Aur djaise ieta ke paawa ghar bhar ke samharle rahe hai, oisane samaadj me Kriest Jiesoe sab se barka Waala hai. ²¹Okar dwaara iesaai ke samaadj ban dja hai djaise ekgo bahoet djabar Prabhoe ke pawietr mahal. ²²Aur tohoelog Pawietr Aatma dwaara ie Parmeswar ke mahal baate.

Doei rakam iesaai ekahie hak paaigna

3 Ham toelog khaatien Jiesoe Kriest ke biese me partjaar kare ke dwaara djahal me baatie. Ham siekhaawat rahielie kie tohoelog, tjaathe Israel ke djaatie me ke na baate, tabbo Parmeswar khaatien alag karal gaille hai. ²Toelog soenle rahiele kie

Parmeswar hamme aapan bhalaai dwaara ie partjaar ke kaam deis raha toelogke madat kare khaatien. ³Djaun baat ham tjhota roep me ie tjiethie me liekhlhie hai, oe tjhiepala raha, bakie ab Parmeswar hamme dekhaais hai. ⁴Ie baat parhke toelog samadjh sakielie kaise ham Parmeswar ke gahier matlab ke biese me djaan gailie. ⁵Ie baat hamlogke baap-daada logan ke na samdjhaawal gail. Bakie ab Pawietr Aatma aapan pathaawal waalan aur sanesia log ke djanaais hai. ⁶Aur ie gahier matlab hai kie Parmeswar Israel ke iesaai log aur ekwa iesaai ke saathe saath hakdaar bana deis hai. Djab oelog khoes khabar soenke bieswaas kare lagal, tab oesab bhie Jiesoe Kriest me saamiel hoi gail. Ohie se Israel ke bieswaasie log me saamiel hoike ohoesab ab Parmeswar ke waada me bhaag lewe hai.

⁷Aur ham Parmeswar ke ek naukar hoi gailie ie khoes khabar soenaawe khaatien. Oe hamme bhalaai karke ie dardja deis hai, aur ham aapan kaam okar saktie se kariela. ⁸Ham tjaathe sab se tjhota iesaai baatie, tabbo Parmeswar aapan bhalaai dwaara hamke tjoenies hai gair djaatie logan se okar khoes khabar bataawe ke. Ham oesabse bataaila kie Kriest ketana maahaan hai aur kie okar dwaara hamlog sab koi ke kaun kaun barhia tjiedj mielal hai. Oe etana biesaal hai kie koi na sotj aur samadjh sake hai! ⁹Parmeswar saara sansaar ke banaawe Waala hai, aur ab talak oe sab djoeg ke tjhiepala baat na dekhaais hai. Aur

ham safa se siekhaai sakiela kie oe aapan sotj-bietjaar kaise poera kariega. ^{10,11}Djaun oe hardam se sallaah karies raha, ie bietjaar oe Prabhoe Kriest Jiesoe ke dwaara poera karies hai. Aur ab oe maange hai kie sab aasmaan ke raadj aur hoekoem tjalaawe waalan iesaai ke samaadj dwaara djaan djaai kie oe aapan waalan khaatien ka karies hai. Tab oesab samdjhiega kie okar biesaal gjaan ketana rang-bierang tjamke hai.

¹²Hamlog ose ek baatie aur okare me bieswaas kariela. Aur hamlog bharosa karke aur be-dar se ose batiaai sakiela. ¹³Ohie se ham toelogsie bientie kariela kie tjaahe hamke doekh oethaawe ke pare hai toelogsie khaatien, tabbo toelogsie hiemmat na hariehe.

Kriest ke biesaal pjaar

¹⁴Djab ham Pieta Parmeswar ke biesaal sotj-bietjaar ke biesie me sotjiela tab ham gaathie par gierieela. ¹⁵Oe swarag aur dhartie ke sab koel ke Pieta hai. ¹⁶Oe bahoet biesaal aur maahaan hai, ohie se ham praatna kariela kie oe toelogsie aapan Aatma ke dwaara saktie dewe djeme toelogsie andar djabar hoi djaai. ¹⁷Aur bhie kie Kriest toelogsie bieswaas dwaara toelogsie diel djaisie aapan ghar banaawe. Tab toelogsie diel etana pjaar se bhar djaai kie toelogsie sab tjiedj khaalie prem se karihe. ¹⁸Ie rakam se toelogsie ekwan iesaai log ke sanghe samadjh paihe kie Kriest ke pjaar ketana tjakala, lamba, oetja aur gahier hai. ¹⁹Tab toelogsie djaan djaihe kie Kriest toelogsie ketana

aur kaun rakam se pjaar kare hai, tjaahe koi na okar pjaar ekdam se samadjh paaiga. Ie sab tjiedj howe ke tjaahe djeme Parmeswar na khaalie toelogsie diel ke ek toekkara rahe, bakie ekdam se bhar dewe.

²⁰Parmeswar ke saktie hamlog me hai aur ese dekha hai kie oe hamlogke praatna aur sotj-bietjaar se bahoet kar sake hai. ²¹Samaadj me sab Kriest Jiesoe ke saamiel waalan ab aur sab aane waala djoeg khaatien oke maahaan maane! Ha, aisane to hai.

Samaadj log ke tjaahe ek man rahe ke

4 Ham Prabhoe ke djahalia ghat toelogsie bientie kariela kie toelogsie aapan djiewan bietaihe djaisie Parmeswar ke tjoenal waalan ke tjaahe bietaawe ke. ²Apone ke barka na maan, aur doesar koi ke doekh na de. Dhieradj se rahoe aur ek doesare ke prem se sahiehe. ³Pawietr Aatma hamlogke ek djaatie banaais hai. Ohie se kausies kar okar sjaantie ke dwaara miel-djoelke rahe ke. ⁴Hamlog bieswaasie ghat djaisie ek dehie baatie. Ekahie Aatma hamlog sab koi ke diel me rahe hai. Hamlog bhie ekahie barhia tjiedj agorieela djaun Parmeswar waada karies hai. ⁵Hamlogke khaatien khaalie ek Prabhoe hai, ek rakam bieswaas aur ek rakam dopoe. ⁶Hamlog ekahie Pieta Parmeswar ke maaniela, aur oe hamlog sab koi ke oeppar raadj tjalaawe hai, hamlogse aapan bhala kaam karwaawe hai, aur hamlog sab koi ke diel me rahe hai.

⁷Tabbo hamlogke doesar
doesar rakam bhalaai mielal hai,
djetana Kriest har ek ke dewe hai.

⁸Parmeswar ke poestak me liekhal
hai kie:

„Oeppar djaite me oe dher
baanhal waalan ke legail
aur manai logan ke rakam
rakam daan deis.”

⁹Djab liekhal hai kie oe oeppar
gail, tab ekar matlab hai kie oe
pahiele nietje aail raha. ¹⁰Aur oe
djaun nietje aail raha, ohie swarag
ke swarag se oetja gail sab tjiedj
ekdam poera kare khaatien. ¹¹Oe
pathaawal waalan ke, sanesian ke,
khoes khabar ke partjaarie log ke,
barkwan ke aur siekhaawe waalan
ke deis hai. ¹²Oe oesabke baithaais
hai bieswaasie log ke tjaara kare ke
okar khaatien kaam karke doesare
ke sahaaita kare ke. Ie rakam se
samaadj bhar ke iesaai log ke
bieswaas hardam barhat djaaiiga.
Oesab to Kriest ke dehie ghat hai.

¹³Tab hamlog aapan iesaai ke
bieswaas me ek man se rahab
aur Parmeswar ke Beta ke ekdam
se djaan djaabe. Aur hamlog
pakkal iesaai hoike poera taur
se Parmeswar ke oeppar bharosa
karab djaise Kriest bhie. ¹⁴Tab
hamlog tjhota larkan ghat na rahab
djaun ke man haldie se badal dja
hai. Aur hamlog har ek rakam
djhoetthe ke siektjha aur tjalaak
baat ke dwaara na bhatkaawal
djaabe. ¹⁵Bakie hamlog khaalie
sattjaai ke rasta par tjalka doesare
ke pjaar karab. Aisane hamlog
hardam Kriest ke ner hoi djaab. Oe
hamlogke samaadj ke Barkwa hai,
djaise dehie ke ek moerie. ¹⁶Aur

djaise ek dehie me har ek hiessa
aapan aapan kaam karke dehie
bhar ke ek banaawe hai aur sewa
kare hai djaise moerie ke sotj hai,
aisane djab sab iesaai ek man me
rahieke doesare ke pjaar karie, tab
Kriest ke samaadj pjaar dwaara
barhat djaaiiga.

Iesaai log ke naawa rakam djiewan

¹⁷Ham Prabhoe ke hoekoem se
toelogle khaatien liekhiela kie
toelogle na tjaahie aapan djiewan
be-bieswaasie ghat bietaawe ke.
Oesabke sotj-bietjaar be-kaamiel
hai ¹⁸aur oelogle diel andhiaar hai.
Oelogle Parmeswar ke sattja djiewan
ke biese me koetjh na djaane hai.
Oesab aapan diel band kar deis
hai. ¹⁹Aisan manai logan ke koetjh
gam na hai kie kaun tjiedj attjha
hai aur kaun tjiedj na. Oesab aapan
kharaab laalietj poera karke har ek
rakam be-saram kaam kare hai.

²⁰Bakie toelogle ekdam doesar
rakam siekhle hai. Toelogle Kriest
ke djaan gaile hai. ²¹Toelogle okar
biese me soenle aur siekhaawal
gaile hai okar tjela ghat rahe ke.
Oe aapan djiewan me dekhais hai
kaise hamlogke okar sattjaai me
rahe ke tjaahie. ²²Ekar matlab hai
kie toelogle tjaahie aapan kharaab
man djaise mail kapra oetaar dewe
ke. Oe toelogle laalietj dwaara
bharmaaie barbaad karwaai dewe
hai. ²³Toelogle tjaahie aapan
sotj-bietjaar ekdam se badale ke.
²⁴Tab aapan naawa man djaise
naawa kapra pahien leihe djaun ke
Parmeswar banaais hai. Aise toelogle
poera manai ghat sattjaai se aapan
djiewan bietaihe.

²⁵Djhoeth na bol, bakie doesare se khaalie satj baat batia. Hamlog to ek samaadj baatie, djaise ek dehie. ²⁶Djab toe goessaai djaihe, tab batjaaieke rahiehe kie toe paap na kariehe. Aur toelogle tjaahie aapan goessa soeroedj doebe se pahiele pataawe ke. ²⁷Saitaan ke mauka na de tose koetjh kharaabie karwaawe ke. ²⁸Dje tjor hai, oke tjaahie ab se tjorie na kare ke. Bestar hai kie oe barhia kaam karke aapan paisa batore. Tab oe garieb logan ke bhie koetjh dei sakiege. ²⁹Kabhie kharaab baat na bol. Bakie djab toe koetjh attjha tjiedj bolke koi ke sahaaita kar sakiehe, tab bol de. Tor baat ke dwaara Parmeswar okar bhalaai kariege. ³⁰Parmeswar ke Pawietr Aatma ke oedaas na kar. Parmeswar oke toelogle diel me pathaais hai djanaawe khaatien kie ek dien toelogle paap ke saktie me se ekdam se batjaawal djaihe. ³¹Na bhoen-bhoena, oeppaddar na kar, goessa ke djar na dharle rahoe, hauwa es baat na kar, ek doesare ke bedjatie na kar aur sab doesar kharaabie aapan djiewan me se hataai de. ³²Bakie hardam ek doesare ke prem kar, moesiebat me haath lagaaw, aur tjhama kar, djaise Parmeswar Kriest ke dwaara toelogle bhie tjhama karies hai.

Soedhaare khaatien baat

5 Toelogle Parmeswar ke pjaara larkan baate, ohie se okare ghat rahoe. ²Pjaar karke aapan djiewan bietaihe djaise Kriest toelogle bhie pjaar kare hai. Oe to apane ke hamlog khaatien kroes

par baliedaan karies raha, aur ie Parmeswar ke bahoet barhia lagat raha djaise ekgo attjha mahake waala baliedaan.

³Bakie tjhatjhoendar ke kaam, har ek rakam be-saram tjiedj aur haahie se ekdam doer rahiehe. Toelogle to Parmeswar ke khaatien alag karal gaile hai. ⁴Ohie se toelogle be-saram aur be-baat ke baat na bol. Bestar toelogle dhanbaad deihe. ⁵Toelogle tjaahie thiek se djaane ke kie tjhatjhoendar logan, be-saram waalan aur paisa ke haahie logan khaatien Kriest aur Parmeswar ke raadj me djagaha na hai. Dje haahie hai, oe paisa ke djaise Parmeswar maane hai.

⁶Djhoeth baat se na bahakaawal dja. Parmeswar ke goessa oesabke oeppar aaiga djaun aisan kharaabie kare hai aur na maange hai okar baat soene. ⁷Aisan manai log se sanghat na kar. ⁸Pahiele toelogle diel me andhiaar raha, bakie ab toelogle Prabhoe se ek hoike andjor me baate. Ohie se toelogle tjaahie okar andjor rasta par tjale ke. ⁹Tab dekhaaiga kie toelogle bhala kaam kare hai, be-kasoer aur sattjaai se rahe hai. Ie sab to okar phal hai.

¹⁰Kausies karke djaan dja kie kaun tjiedj Parmeswar ke attjha lage hai aur kaun tjiedj na. ¹¹Aur kharaab kaam me bhaag na leihe. Ie to be-kaamiel hai. Dje tabbo aise kare hai, oe andhiaar me tjale hai. Toelogle bestar dekha deihe kie oelogle ka kare hai. ¹²Koetjh manai log tjoeppe tjoeppe etana be-saram kaam kare hai kie hamlog sarmaaila ekare biese me batiaai ke. ¹³Bakie djab andjor me dekhaawal

dja hai, tab sab koi djaan djaai. Aur andjor me tjale khaatien oesabke aapan tjaal-tjalan badale ke parie.

¹⁴Ie tjiedj ke biese me koi liekhies hai kie:

„Dje soetal hai, oke tjaahie djaag djaai ke aur maral manai me se djie oethe ke. Tab Kriest oke andjor ke rasta dekhaaiga.”

¹⁵Ohie se batjaaike rahiehe kie toelog aapan djiewan bhoettjar ghat na bietaihe, bakie akkiel se.

¹⁶Hamlog kharaab tem me rahiela.

Ohie se har ek mauka kaam me laaw bhalaai kare khaatien. ¹⁷Be-bietjaar se na rahiehe, bakie kausies kariehe samdjhe ke kie Prabhoe ka maange hai. ¹⁸Na aise wien piehe kie nasaai djaihe aur oeppaddar matjaawe lagiehe. Bakie Pawietr Aatma se hardam bharal rahoe aur ¹⁹ekwan ke sanghe diel bhar se Parmeswar ke khaatien bhadjan, gaana aur giet gaaw.

²⁰Aur hamlogke Prabhoe Jiesoe Kriest ke naam se Pieta Parmeswar ke hardam sab tjiedj khaatien dhanbaad de.

Apane ke nietja kar

²¹Toelog Kriest ke barka maane hai, ohie se apane ke ek doesare se nietja maan.

²²Biehautie logan, djaise toelog apane ke Prabhoe ke aage nietja kare hai, oisane bhie apane ke aapan aadmie ke aage nietja kar.

²³Kriest aapan samaadj ke barkwa hai aur oke aapan dehie ghat batjaawe hai. Aisane ek aadmie aapan aurat ke barkwa hai. ²⁴Aur djaise ek samaadj apane ke Kriest

ke aage nietja kare hai, oisane biehautie logan ke tjaahie har ek tjiedj me apane ke aapan aadmie ke aage nietja kare ke.

²⁵Biehauta logan, aapan aurat ke pjaar kar djaise Kriest aapan samaadj ke etana pjaar karies hai kie oe apane ke baliedaan kar deis hai. ²⁶Oe oke alag karies hai apane sanghe rahe khaatien. Okar baat djaise paanie hai aur ekare dwaara samaadj safa karal dja hai. ²⁷Oe maange hai kie okar samaadj djaise doelahien okar aage ekdam se barhia rahe, biena daag kie to tjoengaral se. Oke tjaahie pawietr aur poera rahe ke.

²⁸Aisane biehauta logan ke tjaahie aapan aurat ke pjaar kare ke djaise aapan dehie ke. Dje aapan aurat ke tjaahie hai, oe apane ke bhie tjaahie hai. ²⁹Koi to aapan dehie ke na djare hai. Bakie sab koi kha hai aur apane ke sewa kare hai, djaise Kriest aapan samaadj ke bhie sewa kare hai. ³⁰Hamlog okar dehie ke toekkara toekkara baatie. ³¹Ohie se ekgo mardaana ke tjaahie aapan maai-baap ke tjhorke aapan aurat se ek howe ke djeme oe doeno ek dehie hoi djaai. ³²Ie baat ke gahier matlab pahiele tjhiepal raha. Aise Kriest aur okar samaadj ke ekta dekhaawal dja hai. ³³Ohie se samadjh dja kie har ek ke tjaahie aapan aurat ke pjaar kare ke djaise apane ke. Aur biehautie logan ke tjaahie aapan aadmie ke barka maane ke.

Kaise ek doesare se rahe ke tjaahie

6 Larkan, Prabhoe ke sahaaita se aapan maai-baap ke baat

soen. Ie thiek hai. ^{2,3}Oe bolies hai kie: „Aapan maai-baap ke barka maan, tab toelog dhartie par dher dien soekh se rahiehe.” Ie pahie la hoekoem hai djaun me ek waada hai.

⁴Aur baap log, aapan larkan ke na goeswaaw, bakie oelogke aise posiehe kie oesab Parmeswar ke baat soene.

⁵Goelaam log, toelogke tjaahie aapan sardaar ke ieddjat karke okar baat soene ke. Djaise toelog Kriest ke barka maane hai, oisane aapan sardaar ke bhie safa diel se barka maan, ⁶na khaalie okar aage, bakie bhie djab oe toke na dekhe hai. Ohie se Kriest ke goelaam ghat aapan kaam na kariehe dekhaawe khaat, bakie diel bhar se Parmeswar ke hietjha poera kare khaatien. ⁷Aapan sab kaam khoesiaalie se kar, na manai khaat bakie Parmeswar ke khaatien.

⁸Aur toelog djaane hai kie tjaahie goelaam kie na goelaam, sab koi ke bhala kaam ke ienaam Parmeswar deiga.

⁹Aur sardaar log, toelogke tjaahie aapan goelaam logan se bhie attjha se rahe ke. Oesabke dhamkie na de. Jaad kar kie toelogke aur oelogke Prabhoe swarag me rahe hai. Aur oe koi ke moeh na taake hai.

Soerdjaatie ke samaan

¹⁰Ek tjiedj auro. Prabhoe ke oeppar bharosa kar, tab oe aapan biesaal saktie se toelogke dwaara aapan barka kaam kariega. ¹¹Ek soerdjaatie laraai djaai se pahie la aapan samaan tajaar kare hai. Aisane toelogke tjaahie apane ke

tajaar kare ke saitaan se djiet lewe ke. Aur Parmeswar dher tjiedj deis hai kaam me laawe khaatien. ¹²Hamlogke na iensaan logan se lare ke pare hai, bakie bhoet ke barkwan aur saitaan ke saktie waalan se. Ie andhiaar tem me oesab doenia par aur aasmaan me hoekoem tjalaawe hai. ¹³Ohie se djab hamlogke doesman soeroe kariega laraai kare ke, tab batj djaai khaatien toelogke tjaahie Parmeswar ke sab dewal tjiedj kaam me laawe ke. Tab toelog aapan kaam poera karke djiet leihe.

¹⁴Thara how aur Parmeswar ke sattjaai djaise soerdjaatie ke tjamotie lagaaw. Hamlog bieswaas kariela kie Parmeswar hamlogke be-kasoerie aur apane se ek banaais hai. Ie bieswaas tor diel aar kariega djaise soerdjaatie ke djhielam, jaane loha ke soth. ¹⁵Aur djaise toe djoeta pahiene hai kahoe djaai ke, oisane apane ke tajaar kar doesare ke khoes khabar soenaawe ke kaise ek iensaan Parmeswar se ek hoi sakiega. ¹⁶Ekare saath Parmeswar ke oeppar bharosa kar. Bieswaas kare djaise soerdjaatie ke dhaal hai. Djab saitaan aapan djarat tier daagiega, tab tor bharosa dwaara boetaawat djaaiga. ¹⁷Parmeswar toke paap aur sadja me se batjaais hai. Ie baat se aapan sotj-bietjaar aar kar djaise soerdjaatie aapan loha ke topie pahiene hai. Aur Parmeswar ke baat ek talwaar ghat kaam me laaw. Pawietr Aatma ese saitaan ke djietiega.

¹⁸Aur bhie har ek mauka par Pawietr Aatma ke sahaaita se sab tjiedj ke biese me praatna karte

rahiehe. Sab iesaai log khaatien hardam bientie kariehe biena hiemmat haare se. ¹⁹Aur hamaar khaatien bhie praatna kar kie Parmeswar hamme mauka par aapan baat dei okar tjhiepall khoes khabar be-dar se bataawe khaatien. ²⁰Oe hamke pathaais hai aapan khoes khabar soenaawe khaatien, aur ohie se ham ketie se baanhal baatie. Djab toelog aise praatna kariehe tab ham biena dar se khoes khabar bataai sakab djaise hamke tjaahie bataawe ke.

Tjietthie ke ant

²¹Toelog bhie maange hai djaane kie ham kaise baatie.

Ohie se ham aapan pjaara bhaai Tiekiekas ke pathaaila. Oe Prabhoe ke kaam me ek bharosaadaar sahaaita kare waala hai aur oe toelogse sab baat bataaiga. ²²Ham oke toelogke paas pathaaila djeme toelog hamaar haal djaan djaihe aur oe toelogke diel me tieha dewe.

²³Bhaai-bahien, Pieta Parmeswar aur Prabhoe Jiesoe Kriest toelogke bieswaas ke sanghe sjaantie aur prem dewe.

²⁴Dje hamlogke Prabhoe Jiesoe Kriest ke hardam tjaahat rahe hai, Parmeswar ke bhalaai okar saath rahe.

Paulas ke tjiethie

Fielepie sahar ke iesaai log khaatien

Pahiela baat

Djab Paulas ghoem ghoemke Jiesoe Kriest ke khoes khabar partjaar karat raha, tab ek dien oe Fielepie sahar me pahoetjal. Hamlog ie kaahaanie Parmeswar ke poestak me parh sakiela. ('Pathaawal waalan ke kaam' bhaag 16). Okar partjaar ke dwaara hoewa ke koetjh manai Prabhoe Jiesoe me bieswaas kare lagal. Aise ek iesaai ke samaadj hoewa soeroe bhail.

Koetjh dien baad djab oe Roma sahar ke djahal me raha tab ie samaadj okare khaatien koetjh paisa pathaais raha. Tab oe ie tjiethie liekhke oesabke dhanbaad deis. Tjaahe oe moesiebat me raha, tabbo ie tjiethie me oe doharaaie 'khoesiaalie' ke biese me liekhies hai.

Oe soenies raha kie Fielepie ke samaadj me koetjh iesaai prem se na rahat raha aur doesare se djhagara karat raha. Ohie se oe ie tjiethie dwaara samdjhaawe hai kie oesab Jiesoe se ek hai, aur ohie khaat oelogke tjaahie okar pietjhe tjalke ek doesare ke barka maane ke aur goelaam ghat sahaaita kare ke, djaise Kriest bhie karat raha.

Tjiethie ke soeroe

1 Ham Paulas baatie aur ie tjiethie bhaai Tiemotias sanghe liekhiela. Hamlog Kriest Jiesoe ke goelaam baatie.

Ie tjiethie Fielepie sahar ke manai log khaatien hai djaun Kriest Jiesoe me saamiel hai aur Parmeswar khaatien alag karal gail hai. Aur ie tjiethie oelogke barkwan aur dekh-bhaal kare waalan khaatien bhie hai.

²Pieta Parmeswar aur Prabhoe Jiesoe Kriest toelog sab koi ke bhalaai kare aur sjaantie dewe.

Paulas ke praatna aur dhanbaad

³Djab ham toelogke jaad kariela tab ham Parmeswar ke hardam dhanbaad deila. ⁴Aur ham praatna me khoesiaalie se toelog khaatien Parmeswar se sab tjiedj maangiela. ⁵Djab se toelog iesaai hoi gaile tab se toelog ekwan iesaai log ghat khoes khabar Jiesoe ke biese me soenaawe hai. ⁶Parmeswar toelogke diel me ek barhia kaam soeroe karies hai, aur ham ekdam bharosa kariela kie oe aapan kaam

poera kariega djab talak Kriest Jiesoe lautke na aaga.

⁷Toelog hamaar diel ke ek toekkara baate, ohie se ham toelogeke etana jaad kariela. Toelog to hamare saath Parmeswar ke bhalaai me bhaag lewe hai, tjaathe ham djahal me baatie kie to djadj ke aage samdjhaaila aur dekhaaila kie khoes khabar Jiesoe Kriest ke biese me satj hai. ⁸Parmeswar hamaar gawaahia hai kie ham toelogeke pjaar kariela djaise Kriest Jiesoe toelogeke pjaar kare hai. Ohie se ham toelogeke bahoet maangiela dekhe.

⁹Ham praatna kariela kie toelogeke prem hardam barte rahe, djeme toelog gjaan paawe aur safa se samadjh sake ¹⁰kie kaun tjiedj attjha hai aur kaun tjiedj na. Tab toelog Jiesoe Kriest ke faisala kare ke dien par safa diel se aur be-kasoerie rahiehe ¹¹aur okare dwaara ekdam bhala manai rahiehe. Ie rakam se Parmeswar ke aadar karal aur goen gaawal djaai.

Paulas ke djahal me rahe ke faida

¹²Bhaai log, ham maangiela toelogeke djanaawe kie sab tjiedj djaun hamse bhail hai khoes khabar soenaawe khaatien auro attjha hai. ¹³Ab sab maahaaraadja ke kamkartan aur doesar log bhie samadjh gail hai kie ham djahal me baatie Kriest ke khoes khabar soenaawe dwaara. ¹⁴Aur dher iesaai bhaai Prabhoe ke oeppar auro bharosa kare lagal. Oesab hiemmat baanhke ab be-dar se Parmeswar ke baat soenaawe hai.

¹⁵Oelog me se koi koi djaran ke maare aur dekhaawe khaat Kriest

ke biese me partjaar kare hai. Bakie doesar log ie kaam safa diel se kare hai. ¹⁶Iesab Kriest ke pjaar kare hai aur ohie khaatien okare baare me partjaar kare hai. Oesab djaane hai kie Parmeswar hamke tjoenies hai khoes khabar ke baat samdjhaawe khaatien. ¹⁷Bakie ekwan ie kaam aapan faida khaatien kare hai. Oesab manaawe hai kie hamme djahal me auro doekh pahoetje. ¹⁸Ie to koetjh na hai! Tjaathe attjha diel se ja kharaab diel se, Kriest ke biese me bataawal dja hai. Aur ie hamme khoesie dewe hai aur dewat rahie.

Ek tjiedj auro hamme khoesiaalie dewe hai. ¹⁹Ham djaaniela kie ham toelogeke praatna se aur Jiesoe Kriest ke Aatma ke madat dwaara batjaawal djaabe. ²⁰Aur tjaathe ham djiejab ja marab, ham tanko na maangiela kie hamke okare aage sarmaai ke pare, bakie ham maangiela aapan djiewan me dekhaawe kie oe ketana barka hai. ²¹Ham okar dwaara aur okar khaatien djieja. Bakie djab ham marab tab auro attjha rahiega. ²²Djab ham djiejab tab ham okar khaatien auro bhala kaam kar sakab. Ham na djaaniela kaun waala tjoenie. ²³Ham doeie kait se ghietjaaila. Ham maangiela ie djiewan tjhorke aur Kriest ke sanghe rahe. Ie sab se attjha rahiega hamaar khaatien. ²⁴Bakie toelog khaatien auro faida rahiega djab ham djiejab. ²⁵Ham ie thiek se djaaniela. Aur ohie se ham bhie djaaniela kie ham batj djaab aur koetjh tem auro toelogeke saath rahab toelogeke sahaaita kare khaat

toelogle bieswaas auro barhaawe ke. Aisane toelogle diel me auro khoesiaalie pahoetjiega. ²⁶Djab ham phien se toelogle paas aabe tab toelog Kriest Jiesoe ke khoeb aadar kar sakiehe sab tjiedj ke biese me djaun oe hamare dwaara toelog khaatien karies hai.

²⁷Etane me toelogle tjaahie aapan djiewan aise bietaawe ke djaise manai log djaun Kriest ke khoes khabar diel bhar se bieswaas kare hai. Aur tjaahie ham aabe aur toelogle dekhhab, kie to na aabe, ham maangiela soene kie toelog samaadj ghat ek rahe hai aur khoes khabar soenaawe me ek man se bhierle rahe hai. ²⁸Aapan doesman ke tanko na deraihe. Tab oesab dekhiega kie oesab Parmeswar se alag karal djaaiiga aur toelog batj djaihe. ²⁹Parmeswar bhalaai karke toelogle tjoenies hai na khaalie Kriest me bieswaas kare ke, bakie bhie okar khaat doekh oethaawe ke. ³⁰Toelog dekhle aur ab bhie soene hai ham kaise doekh oethaaike bahoet kausies karke tabbo Kriest ke rasta par tjaliela. Aur toelogle aise kare ke parie.

Kriest ghat rahoe

2 Djab toelog Kriest ke naam me apane apane ke thora se sanghat kare hai aur prem se tieha dewe hai, djab Pawieter Aatma dwaara toelog thora se ek baate, aur djab toelog ek doesare ke tanie se daaja kare hai aur toelogle haat lage hai, ²tab hamaar diel me khoesiaalie pahoetjaaw apane apane me ekdam ek rahe ke dwaara. Ek man se ek doesare

ke pjaar kar, aur sab tjiedj me saamiel aur ek man rahoe. ³Koetjh na aapan faida kie to aapan aadar khaatien kar, bakie apane tjhota banke ek doesare ke auro barka maan. ⁴Na khaalie aapan soekh khodj bakie doesarkwan ke bhie. ⁵Djaise Kriest Jiesoe ke man hai, oisane toelogle man bhie rahe ke tjaahie. ⁶Oe tjaahie Parmeswar raha, tabbo aapan maahaanta na pakarke baithal raha, ⁷bakie tjhor deis aur goelaam banke iensaan ke djanam leis. ⁸Tab oe apane ke nietje karke Parmeswar ke baat maut talak maanat gail, tjaahie oke ekare dwaara kroes par mare ke paral. ⁹Ohie kaaran Pieta Parmeswar oke oethaaike sab se barka dardja aur naam dei deis, ¹⁰djeme swarag me, doenia par aur dhartie ke nietje sab koi Jiesoe khaatien gaathie par giere ¹¹aur bole kie: „Jiesoe Kriest Prabhoe hai!” Ie rakam se oesab Pieta Parmeswar ke aadar kariega. ¹²Ohie se, hamaar pjaara log, djaise toelog ab talak Parmeswar ke baat soenat rahiele, oisane batjaawal manai ghat okar ieddjat karke aapan djiewan bietaite rahiehe. Toelog aise karat rahiele djab ham toelogle lage rahielie. Ab ese djaada karte rahiehe djab ham toelogle lage na baatie. ¹³Parmeswar ke attjha lage hai aisan kaam toelogle diel me kare ke kie toelog maange hai okar baat soene aur bhie kare.

Safa diel se aur khoesiaalie se rahoe

¹⁴Aapan sab kaam biena bhoenbhoenaaike kie to moeh tjalaaike kar. ¹⁵Tab koi na toelogle koetjh

bol paai aur toelogle diel ekdam safa rahie. Ie rakam se toelogle badmaas aur bhatkal manai log ke bietj me Parmeswar ke attjha larkan rahiehe. Aisane andhiaar doenia me toelogle tjamkat tarai ghat rahiehe. ¹⁶Tab toelogle oesabse bataai sakiehe kaise Parmeswar naawa rakam djiewan dei sake hai. Djab toelogle aise kariehe tab Kriest ke aane waala dien par ham toelogle biese me barwargie kar sakab. Ham toelogle khaatien to kausies karlie hai djaise baadjie djiete ke. Tab oe dien par dekhaaiga kie hamaar sab kaam djhoetthe ke na raha. ¹⁷Tjaahe ham toelogle bieswaas khaatien maar dhaaral djaabe aur baliedaan ghat tjaharaawal djaabe, tabbo ham khoesie rahab aur toelogle diel me khoesiaalie pahotjaabe. ¹⁸Aur tohoelogle hamaar sanghe khoesie rahoe.

Tiemotias aur Epaafrodietas

¹⁹Djab Prabhoe Jiesoe maangie tab ham halieje toelogle paas Tiemotias ke pathaabe. Aur djab oe lautke aaiga aur hamse bataaiga toelogle kaise baate, tab ham khoesie hobe. ²⁰Oke tjhorke koi na hai djaun hamse etana ek man hai aur toelogle khaatien etana mar-miete hai. ²¹Sab koi to khaalie aapan faida khodje hai aur na Jiesoe Kriest ke. ²²Bakie toelogle djaane hai kie Tiemotias bharosaadaar beta ghat hamme sahaaita kare hai khoesie khabar soenaawe khaatien. ²³Djab ham djaan djaabe kie hamse ka hoiga, tab ham maangiela oke toerant pathaawe. ²⁴Aur ham

Prabhoe ke oeppar bharosa kariela kie hamahoe halieje toelogle paas aai sakab.

²⁵Bakie ham sotjiela kie thiek hai pahiele Epaafrodietas ke pathaawe ke. Oe ek sattja bhaai ghat hamaar sanghe Kriest khaatien bahoet kausies karies hai. Toelogle to oke pathaile rahiele hamke sahaaita kare khaat djab hamme djarorie raha. ²⁶Oe djaan gail raha kie toelogle soenle rahiele oe ketana bemaar raha. Ab oke sotj hai aur bahoet maange hai toelogle sab koi se bhete kare. Ohie khaatien ham oke pathaaila. ²⁷Oe bahoet bemaar raha, etana kie oe mare mare hoi gail raha. Bakie Parmeswar oke daaja karies. Aur na khaalie okar, bakie hamaar bhie. Ab oe attjha hoi gail hai, ohie se hamme auro doekh oethaawe ke na pare hai. ²⁸Aur ham oke auro haldie se toelogle paas pathaabe djeme toelogle oke dekhke khoesie hoi djaihe aur hamke toelogle biese me sotj na rahie. ^{29,30}Oe toelogle darie par aapan djaan par khelke hamme sahaaita karies hai, aur oe Kriest khaatien kaam karke mare par atkal raha. Ohie se okar khaatien Prabhoe ke dhanbaad de aur oke khoesiaalie se bhiettar lei leihe. Aisan manai log ke barka maan.

Sattja be-kasoerie aur Parmeswar se ek howe

3 Attjha, bhaai log, tjaahe djaun howe hai, Prabhoe me khoesie rahoe. Ham na thakiela ie sab baat doharaaie liekhe ke. Ie toelogle khaatien thiek hai. ²Batjaaie rahiehe oe koetta logan

se, jaane kharaab manai logan se. Oesab djoetthe ke siekhaawe hai kie koi na Parmeswar ke aage be-kasoerie hoi sake hai djab okar hakiekat na bhail hai. ³Hamlog na bieswaas kariela kie koi dehie kaate ke dwaara Parmeswar se ek hoi sake hai. Hamlog okar Aatma ke sahaaita se okar aadar kariela aur Kriest Jiesoe ke barwargie kariela. Ohie se sattja hakiekat hamahielogke bhail hai. ⁴Djab koi sotje hai kie oe aapan kaam aur bhaktie dwaara be-kasoerie hoi sake hai, tab ham ose aisan tjiedj par djaada bharosa kar saktie.

⁵Hamaar hakiekat athwa dien par bhail hai. Ham Israel ke ek aulaad baatie aur okar betwa Benjaamen ke koel me se paida bhailie. Hamaar sab baap-daada Hebar log^a raha. Ham Fariesie ghat dharam ke kaanoen maanat rahielie.

⁶Ham etana dharmie rahielie kie ham iesaai ke samaadj logan ke khoeb sataawat rahielie. Aur ham ekdam dharam ke kaanoen se rahat rahielie kie ham be-kasoerie rahielie.

⁷Ie sab tjiedj barhia dekhaat raha, bakie hamme rokat raha Kriest me bieswaas kare ke. Ohie se hamaar haanie bhail. ⁸Ha, hamaar Prabhoe Kriest Jiesoe ke aapan diel bhar se djaane ke sab se barhia tjiedj hai. Ohie se hamaar khaat sab doesar tjiedj be-kaamiel hoi gail hai. Djetana tjiedj par ham bharosa karat rahielie, ie sab ham alaai-balaai ghat tjhor deilie hai Kriest ke aapan Prabhoe ghat apanaawe

khaatien. ⁹Ham ose ek hoike be-kasoerie baatie, na dharam ke kaanoen se rahe ke dwaara, bakie Kriest me bieswaas kare se. Ohie khaatien Parmeswar hamke be-kasoerie aur ose ek banaais hai. ¹⁰Ie sab bhail hai djeme ham Kriest ke auro thiek se djaan sakie. Ham maangiela djaane kie okar saktie ketana barka hai djaun se oe djie oethal hai. Aur ham maangiela okar ghat hiemmat se maut talak doekh oethaawe, ¹¹ djeme ham bhie maral manai me se djie oeth sakie.

¹²Ham na boliela kie ham Kriest Jiesoe ke ekdam se djaan gailie hai aur okar ghat poera hoi gailie baatie. Bakie oe hamaar khaatien bahoet kausies karies hai. Ohie se ham kausies kariela poera howe ke. ¹³Bhaai log, ham apane ke na poera maaniela. ¹⁴Bakie ham ek tjiedj kariela. Ham ek baadjie lagaawe waala ghat bietal tjiedj tjhorke khaalie aage taakiela. Ohie se ham Kriest Jiesoe me saamiel hoi gailie baatie aur Parmeswar hamme ek swarag ke ienaam waada karies hai. Aur ienaam paawe khaatien ham aapan dhiaan khaalie oe tjiedj par lagaaila djaun ham maangiela poera kare.

¹⁵Djab toelog pakka iesaai baate, tab aaw hamlog aisan sotj-bietjaar karie dja. Aur djab toelogke sotj-bietjaar koetjh ke biese me doesar rakam hai, tab Parmeswar toelogke dekhaaiga kie kaise howe ke tjaahie. ¹⁶Aur tjaahie djetana pakka hamlog hoi gailie hai, ose auro aage barhie dja.

Paulas ke pietjhe tjal

¹⁷Bhaai log, toelog hamaar ghat rahoe, aur oe manai logan ke dekh djaun aapan djiewan hamaar ghat bietaawe hai. Ham to toelogke rasta dekhaaila. ¹⁸Ham toelogse kai dafe bataai tjoekalie, aur ab ham roi-roike phien se liekhiela kie dher manai log aapan djiewan Kriest ke kroes ke doesman ghat bietaawe hai. ¹⁹Oelogke djiewan naksaan hoi djaaga. Oelog aapan pet ke djaise bhagwaan aadar aur sewa kare hai. Oesab aapan kharaabie biesaal maane hai, aur oelog aapan dhiaan na Parmeswar ke baat par lagaawe hai bakie khaalie biete waala tjiedj par. ²⁰Bakie hamlogke sattja des swarag hai, aur hamlog aapan dhiaan aapan batjaawe Waala Prabhoe Jiesoe Kriest par lagaaila. Ek dien oe swarag me se lautke aaiga. ²¹Tab oe hamlogke kamdjor dehie badalke biesaal waala banaaiga djaise okar dehie. Oe ie kaam aapan barka saktie se kariega djaun se oe sab tjiedj ke oeppar raadj tjalaai sake hai.

Paulas Fielepie ke iesaai log ke soedhaare hai

4 Pjaara bhaai log, ohie se aapan bieswaas Prabhoe me pakarle rahoe. Ham toelogke tjaa hiela aur bahoet maangiela toelogse bhete kare. Toelog hamaar diel me khoesiaalie pahoetjaawe hai, aur toelog hamaar khaat ek maala ghat baate.

²Bahien Oejodia aur bahien Sentieke, ham toelogke samdjhaaila apane apane me phien se ek howe

ke. Toelog doeno miela Prabhoe se to ek baate. ³Aur hamaar saathie, ham tose poetjhiela kie toe oe doeno bahien ke sahaaita kar phien se ek howe khaatien. Oelog hamaar sanghe bahoet kausies karke khoes khabar soenaawat raha. Bhaai Klemens aur doesar log bhie hamlogke sanghe ie kaam karat raha. Oesabke naam djiewan ke poestak me liekhal gail hai.

⁴Toelog Prabhoe se ek baate, ohie se hardam khoesie rahoe. Ham phien se boliela: khoesie rahoe!

⁵Ham maangiela kie sab koi djaun djaai kie toelogke prem ketana barka hai. Prabhoe halieje aaiga.

⁶Tanko sotj-phiekier na kar, bakie har ek haalat me Parmeswar ke gor gierke dhanbaad deike sab tjiedj praatna me maang. ⁷Tab Parmeswar ke sjaantie toelogke diel aur sotj ke rakhwaala kariega. Okar sjaantie sab samadjh se barka hai. Toelog to Kriest Jiesoe me saamiel baate.

⁸Attjha, bhaai log, djaun tjiedj sattja, ieddjat, bhala, safa, prem aur kaida hai, ohie par aapan dhiaan lagaaw. ⁹Aur djaun toelog siekhle hai aur hamaar djiewan me soenle aur dekhle hai, ie sab karte rahiehe. Tab Parmeswar toelogke aapan sjaantie dewat toelogke saath rahiega.

Paulas ke dhanbaad

¹⁰Ham bahoet khoesie baatie kie Prabhoe toelogke dwaara hamme phien se paisa pathwaaike sahaaita karies hai. Toelog dher dien se maangat rahiele pathaawe, bakie toelogke mauka na mielat

raha. ¹¹Ham ie baat na liekhiela toeloge auro koetjh maange ke. Ham siekhlie hai har ek haalat me santokh kare ke. ¹²Ham djaaniela kaise gariebtai me aur bhie dhanwaan ghat rahe ke. Ham siekhlie hai bharal pet se aur bhie bhoekhe rahe ke. Ham djaaniela kaise rahe ke djab hamke djaada hai aur bhie djab hamke kamtaai hai. ¹³Kriest dwaara ham sab tjiedj kar paaila. Oe hamme saktie dewe hai.

¹⁴Toelog tabbo ek attjha tjiedj karle kie toelog paisa pathaaike hamaar moesiebat me saamiel hoi gaille. ¹⁵Pjaara Fielepie ke bhaai-bahien log, toelogke jaad hai kaise ham soeroe karlie rahielie toelogke diehaat me khoes khabar soenaawe ke. Aur djab ham Maasadonia diehaat me se tjal gailie, tab ekko samaadj hamke paisa na pathaais raha, khaalie toelog. ¹⁶Aur djab ham Tesaalonieka sahar me rahielie tab toelog hamaar khaat ekaat dafe bhie koetjh paisa pathaile rahiele. ¹⁷Hamaar khaatien oe paisa sab se barka tjiedj na hai, bakie hamme

bahoet attjha lage hai kie toelogke ienaam Parmeswar lage auro barhte dja hai.

¹⁸Bhaai Epaafrodietas hamme sab paisa deis hai djaun toelog pathaile rahiele aur ab hamke djaada hoi gail hai. Ie paisa Parmeswar ke aage mahakauwa ghat hai, djaise ekgo barhia daan djaun oke bahoet parsand hai. ¹⁹Hamlogke dhan Kriest Jiesoe me hai. Aur Parmeswar oman se toelogke sab deiga djaun toelogke djarorie hai. ²⁰Ham maangiela kie Pieta Parmeswar ke maahaanta aadar karal djaai sada ke lieje. Ha, aisahie to hai!

Tjietthie ke ant

²¹Sab hoewa ke Kriest Jiesoe ke saamiel waalan ke hamaar aasierbaat dei deihe. Hamaar saamiel waalan bhaai-bahien log toelogke jaad kare hai. ²²Sab doesar iesaii log toelogke bhie jaad kare hai, bieses karke maahaaraadja ke kamkartan.

²³Prabhoe Jiesoe Kriest ke bhalaai toelogke aatma ke oeppar rahe.

Paulas ke tjiethie

Kolosa ke iesaai log khaatien

Pahiela baat

Ie tjiethie liekhal hai Kolosa sahar ke iesaai log khaatien. Kolosa Tjhota Aasia des me raha. Oe des ab Turkije bolaawal dja hai.

Paulas kabhie na oe sahar me gail raha. Ek doesar aadmie hoewa par khoes khabar Jiesoe Kriest ke biese me partjaar karies raha. Oe aadmie ke naam Epaafraas raha.

Paulas soenies raha kie koetjh djhoettha logan maangat raha Kolosa ke iesaai log ke bhatkaawe. Oesab siekhaawat raha kie ek manai ke na tjaahie khaalie Kriest me bieswaas kare ke, bakie bhie har ek rakam parie log ke aadar kare ke aur aapan dehie ke doekh dewe ke. Ohie khaatien Paulas ie tjiethie me samdjhaawe hai kie Kriest poera taur se Parmeswar hai. Oe saara sansaar banaais hai aur ohie khaatien oe sab koi aur sab koetjh se barka hai. Aur sab tjiedj djaun hamlogke djarorie hai, oe sab Kriest Jiesoe hamlogke deis hai, rodj dewe hai aur bhie deiga. Hamlogke na tjaahie ekko doesar tjiedj par bharosa kare ke, khaalie Jiesoe Kriest par. Saara sansaar okare khaatien banaawal gail hai. Aur doenia par aur swarag me sada ke lieje okar aadar karal djaiga.

Tjiethie ke soeroe

1 Ham Paulas baatie aur ie tjiethie bhaai Tiemotias ke sanghe liekhiela. Parmeswar hamme ek Kriest Jiesoe ke pathaawal waala banaais hai.

²Ie tjiethie Kolosa sahar ke bieswaasie bhaai log khaatien hai. Toelog Kriest Jiesoe me saamiel baate aur okar khaat alag karal gail hai.

Pieta Parmeswar ke bhalaai aur sjaantie toeloge oeppar rahe.

Paulas ke dhanbaad aur praatna

³Djab hamlog toeloge khaatien praatna kariela, tab hamlog hardam Prabhoe Jiesoe Kriest ke Pieta ke dhanbaad deila. ⁴Hamlog soenlie hai kie toelog Kriest Jiesoe me bieswaas kare hai aur aapan iesaai bhaai-bahien ke pjaar kare hai. ⁵Toelog swarag ke biesaal

soekh agore hai djaun Parmeswar toeloge khaatien tajaar karies hai. Ohie khaat djab se ie sattja khoes khabar soenaawal gail hai, tab se toelog bieswaas aur pjaar kare hai. ⁶Doenia bhar me ie baat se manai log ke diel aur tjaal-tjalan badal dja hai. Aur djab se toelog djaan gaile kie Parmeswar ke bhalaai sattje ke biesaal hai, tab se toehoelog badal gaile hai. ⁷Hamlogke pjaara bhaai Epaafraas toeloge ie sab baat bataais hai. Oe hamaar ghat bhie ek bharsaadaar Kriest ke kamkarta hai toelog khaatien. ⁸Ohie hamse bataais hai kie Pawietr Aatma toeloge diel prem se bhar deis hai. ⁹Ie attjha baat soenke hamlog hardam toelog khaatien praatna kariela. Hamlog Parmeswar se maangiela kie oe toeloge aapan hiettjha djanaai dewe, gjaan dewe aur sahaaita kare okar sotj-bietjaar auro thiek se samdjhe ke. ¹⁰Tab toelog Prabhoe ke rasta par barhia se tjat sakiehe aur oke ekdam parsand hoihe. Aur har ek rakam bhala kaam karke toelog kaamiel rahiehe aur Parmeswar ke auro attjha se djaanat djaihe. ¹¹Tab oe toeloge aapan biesaal saktie deiga djeme toelog har ek moesiebat me dhieradj se rahiehe aur hiemmat na hariehe. ¹²Aur toelog Pieta Parmeswar ke khoesiaalie se dhanbaad deihe kie oe toeloge tajaar karies hai aapan djotie me alag karal waalan ke hak me bhaag lewe khaatien. ¹³Oe hamlogke andhiaar ke saktie me se batjaaike aapan pjaara Beta ke raadje me laais hai. ¹⁴Ohie ke dwaara hamlogke tjhoetkaara, jaane paap ke tjhama miel gail hai.

Kriest sab se barka Waala hai

¹⁵Koi na Parmeswar ke dekh paawe hai. Bakie Jiesoe Kriest me dekhaat raha kie oe kaisan hai. Saara sansaar howe se pahiele oe raha. ¹⁶Oe swarag aur dhartie par sab tjiedj banaais hai, tjaathe hamlog dekh paaila kie na. Eman sab raadje tjalaawe waalan, hoekoem dewe waalan, barkwan aur saktie waalan bhie hai. Ie sab tjiedj okar dwaara aur okare khaatien banaawal gail hai. ¹⁷Sab tjiedj se pahiele Waala ohie hai. Aur okar dwaara sab tjiedj aapan aapan djagaha par rahe hai. ¹⁸Oe iesaai ke samaadje ke Barkwa hai, djaise moerie dehie ke sab se barka toekkara hai. Oe pahiele Waala hai djaun maral manai me se djie oethal hai. Ohie se oe sab tjiedj me pahiele Waala hai. ¹⁹Parmeswar khoesiaalie se sallaah karies poera taur se aapan Beta me rahe ke. ²⁰Okar dwaara oe sab tjiedj ke apane se ek karies hai. Kriest kroes par aapan khoen bahaais hai. Aur aisane Parmeswar aur saara sansaar, tjaathe dhartie kie to swarag, phien se ek hoi gail hai. ²¹Toelog pahiele aapan kharaab tjaaal-tjalan se dekhaawat rahiele kie toelog Parmeswar ke doesman ghat ose doer rahat rahiele. Tabbo oe Kriest ke kaam dwaara toehoeloge apane se ek karies hai. ²²Kriest iensaan ghat kroes par maar dhaaraal gail hai toeloge alag karke ekdam safa diel aur man se apane aage thara karwaawe khaatien. ²³Aur ie sab poera hoiga djab toelog aapan bieswaas kaske

pakarle rahiehe aur Parmeswar ke khoes khabar na tjhor deihe, bakie agorte rahiehe. Toelog ie khoes khabar soenle hai aur ie saara sansaar me soenaawal dja hai. Aur ham Parmeswar ke naukar ghat bhie soenaaila.

Paulas ke kaam iesaai ke samaadj khaatien

²⁴Ab ham khoesie baatie kie ham toelog khaatien doekh oethaai sakiela. Kriest ke kaam karat dwaara hamaar dehie piera hai. Ie rakam se ham bieswaasie log khaatien okar doekh poera kariela. Iesaai ke samaadj to djaise okar dehie hai. ²⁵Parmeswar hamme aapan samaadj ke kamkarta banaais hai, ohie se ham okar sanesa toelogsie poera taur se bataaila. ²⁶Ie sanesa pahiele tjhielpal raha, aur hamlogke baap-daada logan djoeg djoeg na djaan paais. Bakie ab Parmeswar aapan alag karal waalan ke djanaais hai. ²⁷Oke parsand raha oelogsie samdjhaawe ke kie ie baat doenia bhar ke djaatie khaatien ketana biesaal hai. Ie tjhielpal baat hai kie Kriest aapan sab bieswaasie log me rahe hai! Ehie biesaal soekh hamlogke aasa hai. ²⁸Hamlog ohie Kriest ke baare me partjaar kariela. Hamlog har ek manai ke bahoet gjaan se soedhaariela aur siekhaaila djeme oelogsie Kriest me saamiel rahe aur ekdam se pakka iesaai hoi djaai. ²⁹Ohie se ham bahoet kausies karke aapan kaam kariela aur ham khaalie Kriest ke saktie dwaara ie kaam kar paaila.

2 Ham maangiela toelogsie djanaawe kie ham ketana

mehenat se kaam kariela toelog aur Laodiesea sahar ke iesaai log aur sab doesar bieswaasie log ke khaatien djaun hamme kabhie na dekhies hai. ²Ham bahoet maangiela toelogsie diel me hiemmat pahoetjaawe. Tab toelog apame me pjaar karke ek man me rahiehe, aur poera taur se Parmeswar ke tjhielpal baat samadjh paihe djaun ke matlab Kriest hai. ³Parmeswar ke sab biesaal gjaan aur barhia bietjaar khaalie Kriest ke dwaara djaan sakal dja hai. ⁴Ham ie baat liekhiela nahie to koi aaike toelogsie djhoeth bolke toelogsie bhatkaai deiga. ⁵Tjaahe ham toelogsie lage na baatie, tabbo ham toelogsie sotjiela. Aur ham khoesie baatie kie toelog ek samaadj ghat aapan djiewan samhaare hai, aur aapan bieswaas Kriest me pakarle rahe hai.

Bhatkaawal bietjaar se batjaaie rahiehe

⁶Djaise toelog Kriest Jiesoe ke aapan Prabhoe banaile hai, oisane okar rasta par bhie tjalte rahiehe. ⁷Thiek se jaad kar kaun baat toelog pahiele okar biese me siekhle rahiele, aur aisane aapan djiewan bietaaw. Aapan bieswaas pakar aur Parmeswar ke hardam bahoet dhanbaad karte rahoe.

⁸Bahoet batjaaie rahiehe kie koi toelogsie be-kaamiel bietjaar aur djhoeth baat se na bhatkaawe. Aisan baat aur dharam ke nem manai ke man me se niekare hai aur doenia ke sotj-bietjaar hai, bakie na Kriest ke. ⁹Parmeswar

to ekdam se okare me rahe hai.

¹⁰Oe har ek raadj aur hoekoem tjalaawe waala ke Barkwa hai. Aur toelogs okare me saamiel hai, ohie se toelogs okare me poera baate.

¹¹Toelogs okar tjienha paile hai, na djaise Israel log ke hakiekat ke tjienha, djaun manai logan karat raha, bakie oe aapan maut dwaara toelogske paapie man badal deis hai. ¹²Djab toelogs dopoe leile, tab Parmeswar ke aakhie me toelogske mattie paral Kriest ke saath. Aur toelogs bhie okar sanghe djie oethaawal gaile hai. Toelogs Parmeswar ke saktie me bieswaas karle hai djaun se oe Kriest ke maral logan me se djie oethaais hai.

¹³Djab toelogs Parmeswar ke baat na soenat rahiele aur toelogske paapie man abbe na badal raha, tab toelogs okar khaatien djaise maral logan rahiele. Tabbo djab oe hamlogke paap ke tjhama deis, tab oe hamlogke Kriest ke sanghe djaise djie oethaais hai.

¹⁴Okar kaanoen dekhaawat raha kie hamlog okar baat na soenat rahielie aur kie hamlog sadja laaik rahielie. Bakie djab Kriest kroes par maral, tab Parmeswar hamlogke paap djaise kroes par thok deis aur ab ie sab paap hataawal gail hai. ¹⁵Aur aise oe sab saitaan ke raadj tjalaawe waalan aur bhoet ke barkwan ke saktie tjhien leis hai, aur sab koi ke aage oesabke saram dewaais hai. Ie rakam se oe ekdam se djiet leis hai. ¹⁶Ohie khaatien koi ke na tjaahie djadj banke toelogske khaana-piena, tiewhaar, naawa tjaan ke nauta kie to soestaai ke dien ke biese me faisala kare ke.

¹⁷Ie sab tjiedj se khaalie dekhaat raha kie Kriest aaieke kaun kaam kariega. Bakie ab oe aai tjoekal hai aur sab poera karies hai.

Iensaan ke nem be-kaamiel hai

¹⁸Djab koi bole hai kie Parmeswar aapan waada khaalie poera kariega djab toelogs apane ke tjhota dekhaihe aur parie logan ke aadar karihe, tab okar baat na soeniehe. Aisan manai bole hai kie oesab ie baat djagte ek sapana me djaan gail hai. Bakie oesab iensaan ke bietjaar biesaal maanke apane ke djhoethe ke barwargie kare hai. ¹⁹Oesab Kriest ke baat tanko na maane hai, aur oe to hamlogke Barkwa hai. Djaise dehie ke gaathie aur senwe ke tatai moerie ke dwaara sab tjiedj ekattha pakare hai, oisane khaalie Kriest aapan samaadj logan ke ekattha pakarke siekhaawe hai djeme Parmeswar oesabke bieswaas barhaai sake hai.

²⁰Toelogs Kriest se ek baate, aur djab oe maral tab Parmeswar ke aakhie me toelogs bhie mar gaile rahiele. Ohie se toelogske djaroerie na hai iensaan logan ke hoekoem aur dharam ke nem par tjale ke.

²¹Manai logan bole hai kie: „Ie tjiedj na pakar!” Aur bhie: „Aisan khaaik na kha!” kie to: „Oe tjiedj na tjhoew!” ²²Ie sab hoekoem iensaan log deis hai. Aisan tjiedj thora dien me be-kaamiel hoi dja hai. ²³Manai logan sotje hai kie oesabke bahoet gjaan hai djab oesab Parmeswar ke aapan rakam se aadar kare hai, apane ke tjhota dekhaawe hai aur aapan dehie ke doekh dewe hai. Bakie ie sab tjiedj be-kaamiel hai

aur manai log ke khaalie barwargie karwaawe hai. Ohie se eman bhaag na leihe.

Naawa rakam djiewan

3 Djab aise hai kie toelog Kriest ke sanghe djaise djie oethaawal gaile hai, tab toelogke tjaahie aapan dhiaan swarag ke tjiedj par lagaawe ke. Hoewa par Kriest Pieta Parmeswar ke dahiena bagal baithal hai. ²Oeppar waala tjiedj ke biese me sotj-bietjaar kar, aur na doenia ke tjiedj ke biese me. ³Toelog ek maral manai ghat aapan poeraana djiewan tjhor deile hai. Ab toelogke djiewan Kriest ke saath Parmeswar me tjhiopal hai. ⁴Djab Kriest aaike apane ke dekhaaiga, tab toholog okar sanghe okar biesaal soekh aur maahaanta me dekhaihe. Oe to hamlogke djiewan hai.

⁵Ohie khaatien roek dja kharaabie kare ke. Toelogke na tjaahie tjhatjhoendaraipan kie to be-saram tjiedj kare ke. Aapan kharaab laalietj poera na kar, aur haahie na rahoe. Dje haahie rahe hai, oe ek naklie bhagwaan ke aadar kare hai, aur na Parmeswar ke. ⁶Dje aise kare hai, okar oeppar Parmeswar ke goessa hai.

⁷Pahiele toelog bhie aisan kharaab rasta par tjalat rahiele. ⁸Bakie ab toelogke tjaahie ie sab baan tjhor dewe ke djaise goessa me rahe, hauwa es baat kare, kharaab sotj-bietjaar kare, koi ke bedjatie kare, aur be-sahoer ghat batiaai ke. ⁹Djhoeth na bol. Toelog to aapan poeraana djiewan tjhor deile hai, ¹⁰aur djaise koi ek naawa

kapra pahien leis hai, oisane toelog ab aapan naawa djiewan bietaawe lagale hai. Aisan manai hardame naawa karwaawal djaaiga. Oe Parmeswar ke auro djaan djaaiga aur ie rakam se oe hardam auro aapan banaawe Waala ghat lagiega. ¹¹Aisane sab bieswaasie log okar ghat lagiega. Aur ohie khaatien koetjh baat na hai kie koi Israel ke aadmie hai, okar hakiekat bhail hai, oe pardesie hai, bantjar hai, aur kienal goelaam hai kie na. Ie sab koetjh na hai. Bakie Kriest sab se barka Waala hai, aur oe aapan sab bieswaasie log me rahe hai.

¹²Parmeswar toelogke tjoenke aapan pjaara waalan ghat alag karies hai. Ohie se toelogke tjaahie doesare ke daaja aur bhalaai kare ke, tjhota bane ke, kaida aur dhieradj se rahe ke. ¹³Djab toelog ek doesare me kasoer paawe hai, tab oke sahieke tjhama kariehe. Djaise Prabhoe toelogke paap ke tjhama deis hai, oisane toholog ek doesare ke paap ke tjhama deihe. ¹⁴Aur sab se barka tjiedj hai kie toelog ek doesare ke pjaar kariehe. Pjaar to toelogke poera taur se ekattha kare hai.

¹⁵Aapan diel me Kriest ke sjaantie ke raadj tjalaawan deihe djeme toelog iesaai ke bhaai-bahien ke sanghe ek man se rahiehe. Aur dhanbaad karte rahiehe. ¹⁶Kriest ke baat aapan diel me bharmain deihe. Ie baat apane apane me khoeb gjaan se siekhaaw aur samdjaaw. Parmeswar ke poestak me ke bhadjan aur doesar giet aur gaana diel bhar se gaaw oke dhanbaad dewe khaatien. ¹⁷Aur tjaahie djaan

tjiedj toe bole kie to kare hai, sab koetjh Prabhoe Jiesoe ke naam se kar. Aur Pieta Parmeswar ke okar naam se dhanbaad de.

Ekaat tjietauinie

¹⁸Biehautie logan, apane ke nietje kar aapan aadmie ke aage. Prabhoe aisane maange hai.

¹⁹Biehauta logan, aapan aurat ke pjaar kar, aur ose karaai se na rahiehe.

²⁰Larkan, hardam aapan maai-baap ke baat soen. Ie Prabhoe ke attjha lage hai.

²¹Baap logan, aapan larkan ke oeppar na hardam katjkatjaaw, nahie to oelog hiemmat haarie.

²²Bhaai log djaun koi ke kienal goelaam baate, toelog hardam aapan sardaar ke baat soen. Aur na khaalie djab oe taake hai, bakie Prabhoe ke sotjke safa diel se okar baat soen. ²³Ohie se toe tjaahe djaun kaam kare hai, aapan sab kaam diel bhar se okar khaatien kariehe aur na ek iensaan ke parsand kare khaatien. ²⁴Toelog djaane hai kie toelog Prabhoe ke hak paihe. Toelog to Kriest ke aapan Prabhoe ghat maane hai.

²⁵Aur jaad kariehe kie dje anniaai kare hai, oe aapan karnie ke phal paaiiga. Aur Parmeswar koi ke moeh na taake hai.

4 Sardaar logan, aapan goelaam log se bhala manai ghat rahiehe. Jaad kar kie tohologke ek Sardaar hai aur oe swarag me rahe hai.

²Toelogan na soetiehe bakie praatna karte rahiehe aur Parmeswar ke dhanbaad kar.

³Hamlogke khaatien bhie praatna kar kie Parmeswar hamlogke mauka dewe okar tjhiepal baat Kriest ke biese me soenaawe ke. Ie kaam dwaara ab ham djahal me baatie. ⁴Djab toelog praatna kariehe tab ham Parmeswar ke sanesa safa se samdjhaai sakab djaise hamke tjaahie kare ke.

⁵Be-bieswaasie logan ke aage aapan djiewan bahoet sotj-samadjh se bietaihe. Har ek mauka thiek se kaam me laihe. ⁶Hardam ieddjat aur sotj-bietjaar se baat-tjiet kar aur har ek manai ke barhia se djabaab de.

Aakhrie baat

⁷Tiekiekas toelogse hamaar haal-tjaal ke biese me bataaiga. Oe hamaar pjaara aur bharosaadaar iesaa bhaai hai. Oe hamaar sanghe Prabhoe khaatien okar naukar ghat kaam kare hai. ⁸Ohie se ham oke pathaaila toelogse bataawe ke hamlog kaise baatie aur toelogke tieha dewe khaatien. ⁹Ham okar saath bhie Onesiemas ke pathaaila. Oe bhie hamlogke bharosaadaar aur pjaara bhaai hai. Oe toelog me ke hai. Oe doeno toelogse bataaiga kie hia par ka howe hai.

¹⁰Aarestaarkas hamaar saath hia djahal me hai. Oe aur Baarnaabaas ke palwaar Markas toelogke jaad kare hai. Markas ke biese me toelog samdjhaawal gaile hai kie djab oe aaiiga, tab toelog oke prem se bhiettar lei leihe. ¹¹Aur bhaai Jiesoe djaun bhie Jastas bolaawal dja hai, oe toelogke bhie jaad kare hai. Khaalie ie tieno Israel ke iesaa log hai aur oesab hamaar

sanghe Parmeswar ke raadj ke biese me partjaar kare hai. Aise karke oelog hamme bahoet tieha deis hai. ¹²Epaafraas toelogke bhie jaad kare hai. Oe to toelog me ke hai, aur oe Kriest Jiesoe ke goelaam hai. Oe hardam diel bhar se toelog khaatien praatna kare hai. Oe Parmeswar se maange hai kie oe toelogke saktie dewe bieswaas pakarle rahe ke, djeme toelog pakka iesaai ghat okar sab hiettjha poera taur se maan sakiehe. ¹³Ham bol sakiela kie oe toelogke aur Laodieseaa aur Hiaraapoles sahar ke iesaai log ke bahoet kausies karke sahaaita karies hai. ¹⁴Pjaara daaktar Loekaas toelogke jaad kare hai, aur Demaas bhie.

¹⁵Toelog Laodieseaa ke bhaai-bahien log se bol deihe kie ham

oesabke jaad kariela. Aur bahien Nemfa se bhie bol deihe, aur oe samaadj logan se djaun okar ghar me ekattha howe hai.

¹⁶Djab toelog ie tjiethhie ke baat soen tjoekiehe, tab Laodieseaa ke bieswaasie log ke paas pathaihe djeme oesab bhie parh sake. Aur kausies kariehe aapan samaadj me oe tjiethhie parhwaawe ke djaun ham oesabhan khaat pathailie rahielie.

¹⁷Arkiepas se bol de kie: „Djaun kaam toe Prabhoe khaatien apane oeppar leile hai, oe kaam poera kariehe.”

¹⁸Ab ham aapan haath se toelog khaatien liekhiela aur toelogke aasier-baat deila. Na bhoelaihe kie ham djahal me baatie.

Parmeswar toelogke bhalaai kare.

Paulas ke pahielā tjiethie

Tesaalonieka ke iesaai log khaatien

Pahielā baat

Djab Paulas log sahar sahar djaat raha Prabhoe Jiesoe Kriest ke biese me khoes khabar partjaar kare khaatien, tab ek dien oesab Tesaalonieka sahar me pahoetjal. Oe sahar Griek des me hai. Hoewa par koetjh Israel ke djaatie log bhie rahat raha. Paulas oesabke partjaar ke ghar me samdjhaais kie Jiesoe aane waala Kriest hai. Aur ekaatgo bieswaas kare lagal, aur koetjh Griek ke djaatie log bhie. Bakie ekwan goessaai gail aur bieswaasie log ke sataawe lagal, aur Paulas ke djaada. Oke sahar tjhore ke paral aur oe ek doesar sahar me gail. (Dekh 'Pathaawal waalan ke kaam' bhaag 17:1-9).

Ekare baad oe soenies kie Tesaalonieka ke iesaai log aapan bieswaas na tjhories hai. Tab oe doe tjiethie pathaais oelogke Parmeswar, Pawietr Aatma aur Jiesoe ke lautana ke biese me auro siekhaawe khaatien. Ie sab baat djaanke iesaai logan hiemmat na haariega aur aapan djiewan safa se bietaai sakiega.

Tjiethie ke soeroe

1 Ham Paulas baatie aur ie tjiethie Selfaanas aur Tiemotias ke sanghe liekhiela.

Ie tjiethie Tesaalonieka sahar ke iesaai samaadj log khaatien hai. Oelog Pieta Parmeswar aur Prabhoe Jiesoe Kriest se ek hai.

Parmeswar toelogke bhalaai kare aur sjaantie dewe.

Partjaar kare ke phal

²Bhaai-bahien, djab hamlog toelog khaatien praatna kariela

tab hamlog Parmeswar ke hardam dhanbaad deila. ³Hamlog jaad kariela kie toelog Pieta Parmeswar ke aage aapan bieswaas dwaara ketana barhia kaam kare hai aur kausies karke doesare ke pjaar kare hai aur hiemmat na haare hai, bakie Prabhoe Jiesoe Kriest ke oeppar bharosa karke oke agore hai.

⁴Pjaara bhaai log, hamlog djaaniela kie Parmeswar toelogke pjaar kare hai aur toelogke tjoenies hai. ⁵Djab hamlog toelogke paas aaike Parmeswar ke khoes khabar partjaar karat rahielie, tab ham

ie na khaalie baat se, bakie bhie saktie se aur Pawietr Aatma dwaara aur poera taur se karat rahielie. Toelog djaane hai kie hamlogke sanesa satj hai aur kie hamlog maangat rahielie aapan attjha tjaal-tjalan dwaara toelogke sahaaita kare bieswaasie howe khaatien.

⁶Aur tjaathe toelogke bahoet moesiebat sahe ke paral, tabbo toelog Pawietr Aatma ke khoesiaalie se Parmeswar ke baat apanaile, aur hamlogke aur Prabhoe ke pietjhe tjale lagale. ⁷Ie rakam se toelog sab Maasadonia aur Aakhaaja diehaat ke iesaa log ke dekhaile kaise Kriest me bieswaas kare ke. ⁸Toelog tjaaro or Prabhoe ke khoes khabar soenaile hai, na khaalie Maasadonia aur Aakhaaja diehaat me, bakie aur doer talak. Djaaha hamlog djaaila, taaha hamlog soeniela kie toelog Parmeswar me bieswaas kare hai. Aur ekare baare me hamlogke koetjh bole ke na pare hai. ⁹Oelog apane bataawe hai kaise toelog hamlogke khoesiaalie se bhiettar leile rahiele, aur kaise toelog naklie bhagwaan tjhorle aur toelogke diel badal gail hai sattja djienda waala Parmeswar ke baat maane khaatien, ¹⁰aur okar Beta Jiesoe ke agore hai djab oe swarag se lautke aai. Parmeswar oke djie oethaais hai, aur oe hamlogke Parmeswar ke aane waala goessa me se batjaaiga.

Paulas ke kaam

Tesaalonieka sahar me

2 E bhaai log, toelog djaane hai kie hamlog na djoettthe

ke toelogke paas aillie rahielie.

²Tanko na! Toelog to djaane hai kie toelogke paas aawe se pahiele Fielepie sahar ke manai log hamlogke khoeb maaries aur nietjaai karies. Tabbo Parmeswar hamlogke hiemmat deis tohoelogke khoes khabar be-dar se bataawe ke, tjaathe dher doesman gherle raha. ³Hamlog na aillie rahielie toelogse djoeth baat bataawe kie to toelogke bahakaawe aur tjalaakie kare khaatien. ⁴Bakie Parmeswar hamlogke oeppar saupies hai khoes khabar soenaawe ke. Ohie se hamlog hardam partjaar kariela djaise oke attjha lage hai. Hamlog na maangiela iensaan logan ke parsand kare, bakie Parmeswar ke. Oe hamlogke sab sotj-bietjaar djaane hai.

⁵Toelog bhie djaane hai kie hamlog kabhie koi se mietha mietha baat na karlie, kie to aapan khaat koetjh manglie. Parmeswar hamlogke gawaahia hai. ⁶Hamlog toelogke aur doesar manai ke aadar bhie na manglie, tjaathe hamlogke hak hai Kriest ke pathaawal waalan ghat aadar paawe ke. ⁷Bakie djaise ek maai aapan larkan ke pjaar se sewa kare hai, oisane hamlog toelogke prem karat rahielie. ⁸Hamlog toelogke etana tjaahat rahielie kie hamlog na khaalie maangat rahielie toelogke Parmeswar ke khoes khabar soenaawe, bakie bhie aapan djiewan toelogke sanghe bietaawe. Toelog to hamlogke pjaara waalan hoi gaille baate.

⁹Bhaai log, toelog jaad kare hai kaise hamlog Parmeswar ke

khoes khabar ailaan karat rahielie. Aur hamlog raat dien bahoet kausies karke aapan haath se bhie kaam karat rahielie. Ie rakam se hamlogke koi se khaaik paanie na maange ke paral. ¹⁰Toelog aur Parmeswar gawaahia baate kie hamlog ketana safa, sattja aur biena boeraai se aapan djiewan bietaawat rahielie toelogke saath, djaun bieswaasie hoi gaile hai. ¹¹Hamlog baap ghat har ek ke samdjhailie aur hiemmat deilie, ¹²aur bollie kie: „Aapan djiewan bietaaw djaise Parmeswar ke attjha lage hai. Oe toelogke bolaawe hai okar raadj aur maahaanta me bhaag lewe ke.”

¹³Hamlog hardam Parmeswar ke bhie ek doesar tjiedj khaatien dhanbaad deila. Djab hamlog toelogke Parmeswar ke sanesa soenailie, tab toelog eke na djaise iensaan ke baat, bakie djaise Parmeswar ke sanesa maan leile. Aur oe sattje ke hai. Djab se toelog okar baat bieswaas kare lagale, tab se toelogke djiewan badal gail. ¹⁴Aur bhaai log, tab se toelogke Parmeswar ke samaadj waalan ghat bhie moesiebat sahe ke paral. Toelog to Kriest Jiesoe me saamiel baate. Djaise Israel log Joedea diehaat me iesaai logan ke sataawat raha, oisane ab toelogke des waalan toelogke sataawe hai. ¹⁵Oelog Prabhoe Jiesoe aur Parmeswar ke sanesian ke maar dhaaries hai aur hamlogke bahoet sataais hai. Oesab Parmeswar se aur sab manai se thetharai kare hai. ¹⁶Oesab hamlogke roke hai doesar djaatie log se bataawe ke kaise

Parmeswar maange hai manai log ke paap me se batjaawe. Ohie se oelogke boeraai barhat dja hai aur ab Parmeswar ke goessa oelogke oeppar aai gail hai.

Paulas kaahe ke na aail hai

¹⁷Bhaai log, hamlogke thora dien khaat toelogke tjhore ke paral. Tjaathe hamlog toelogke na dekh paaila tabbo hardam jaad kariela. Hamlog bahoet maangiela toelogse phien se bheth kare. ¹⁸Hamlog, na, khaalie ham, maangat rahielie ekaat dafe toelogke paas aawe, bakie saitaan hamlogke rok deis. ¹⁹Djab hamlogke Prabhoe Jiesoe lautke aaiga tab toelog bhie okar aage be-kasoerie ghat thara hoihe. Aur ese hamlogke diel khoesiaalie se bharaal hai. Toelogke dwaara oe dekh sakiela kie hamlog aapan kaam thiek se karlie hai. ²⁰Toelog hamlogke kaam ke madjoerie baate aur hamlogke khoesiaalie dewe hai.

Tiemotias kaahe ke aawe hai

3 Hamlog auro na manglie agore toelogke sanesa paawe khaatien. Ohie se hamlog sallaah karlie kie ham akele Aatene sahar me rahie djaai ²aur Tiemotias toelogke paas aawe. Oe hamlogke iesaai bhaai hai aur khoes khabar Kriest ke biese me Parmeswar ke naukar ghat bataawe hai. Hamlog ose bollie hai toelogke hiemmat dewe ke aur samdjhaawe ke bieswaas kaske pakarle rahe ke. ³Ham na maangiela kie koi ab ke moesiebat me hiemmat haarke aapan bieswaas tjhor dewe. Toelog djaane hai kie iesaai logan ke

moesiebat sahe ke pare hai aapan bieswaas ke kaaran. ⁴Djab hamlog toelogeke paas rahielie tab hamlog ie baat toelogse batailie rahielie. Ab toelog dekhe hai kie oisane bhail.

⁵Ohie se ham na agor pailie aur Tiemotias ke pathailie dekhe ke kie toelogeke bieswaas kaise hai. Hoi sakat kie saitaan toelogeke bahakaai lewat aur hamlogke kaam be-kaamiel hoi djaat.

⁶Bakie oe hia lautke aail hai aur khaalie toelogeke bieswaas aur prem ke goen gaawe hai. Oe bataais kie toelog hamlogke bahoet pjaar se jaad kare hai aur etana maange hai hamlogke dekhe djetana hamlog toelogeke maangiela dekhe. ⁷Bhaai log, hia ke doekh aur moesiebat me ie baat soenke hamlogke hiemmat bhail. ⁸Ab hamlog djaaniela kie toelog Prabhoe ke rasta se na bhatak gaile aur ie hamlogke tieha dewe hai. ⁹Parmeswar dekhe hai kie toelog hamlogke etana khoesiaalie pahoetjaile kie hamlog na djaaniela kaise oke dhanbaad dei. ¹⁰Raat dien hamlog diel bhar se praatna kariela kie hamlog toelogeke phien se dekh sakie aur bhie siekhaai sakie djaun toelogeke bieswaas me kamtie hai.

¹¹Hamlog Pieta Parmeswar aur Prabhoe Jiesoe se praatna kariela hamlogke toelogeke paas liaawe khaatien. ¹²Aur hamlog Prabhoe se maangiela kie oe toelogeke pjaar bieswaasie log aur sab koi khaatien etana barhaawe djaise hamlog toelogeke pjaar kariela. ¹³Tab toelogeke diel toelogeke bas me rahiega, aur oe dien djab hamlogke Prabhoe Jiesoe aapan

sab pawietr waalan sanghe lautke aaiga, tab toelog Pieta Parmeswar ke aage safa man se aur be-kasoerie rahiehe.

Kaise iesaai logan ke tjaahie aapan djiewan bietaawe ke

4 Attjha, bhaai log, hamlog toelogeke siekhailie hai aapan djiewan bietaawe ke djaise Parmeswar maange hai. Ham djaaniela kie toelog aise kare hai, aur ab hamlog Prabhoe Jiesoe ke naam se toelogse maangiela aur bientie kariela kie toelog ese djaada kar. ²Toelog djaane hai kie hamlog okar hoekoem se toelogeke kaun tjaal-tjalan siekhailie hai.

³Parmeswar maange hai kie toelog poera rahoe. Toelogeke tjaahie tjhatjhoendaraipan se doer rahe ke. ⁴Oe maange hai kie har ek aadmie safa diel se aur attjha se aapan aapan aurat khodjke ose biaah kare. ⁵Toelogeke na tjaahie rahe ke djaise be-bieswaasie logan. Oesab Parmeswar ke na djaane hai aur aapan kharaab laalietj se tjalaawal dja hai. ⁶Doesar koi ke aurat ke na le, nahie to toe aapan bhaai ke dhokha deihe. Hamlog khoeb thiek se samdjhailie hai kie dje aise karie, oke Parmeswar ke sadja mielie. ⁷Parmeswar to hamlogke apane khaatien na alag karies hai kharaabie kare ke, bakie ek safa djiewan bietaawe ke. ⁸Ohie se dje ie baat na maange hai soene, oe na khaalie iensaan ke baat nahakaare hai, bakie Parmeswar ke bhie. Aur Parmeswar to hamlogke aapan Pawietr Aatma deis hai pawietr rahe ke.

⁹Hamme djarorie na hai liekhe ke kie toeloge ekwa iesaai bhaai-bahien log ke tjaahie pjaar kare ke. Parmeswar apane toeloge aise siekhaais hai. ¹⁰Toelog Maasadonia diehaat bhar ke iesaai bhaai log ke pjaar kare hai. Tabbo hamlog toeloge boliela aisane auro besie kare ke. ¹¹Bhie kausies kariehe sadhaaran se rahe ke aur aapan kaam-dhaam dekhe ke. Aur aapan haath se kaam karke paisa kamaihe djaise hamlog toeloge bollie hai kare ke. ¹²Tab bahare waalan toeloge ieddjat karie aur toeloge doesar koi se kabhie na koetjh maange ke parie.

Maral iesaai logan se ka hoiga

¹³Bhaai log, ab hamlog maangiela toeloge bataawe kie ka hoiga djab ek iesaai mar dja hai. Ham na maangiela kie toelog oedaas hoihe djaise be-bieswaasie logan. Oesabke aasa na hai. ¹⁴Bakie hamlog bieswaas kariela kie Jiesoe marke djie oethal hai. Ohie se hamlog bhie djaaniela kie Parmeswar aapan maral bieswaasie logan ke Jiesoe ke dwaara aur okar sanghe laai deiga.

¹⁵Soen, djaun hamlog ab bataaila, oe Prabhoe ke baat hai. Djab oe lautke aiga, tab djienda iesaai log maral logan se pahiele okar paas na djaaiga. ¹⁶Ek aawaadj soenaiga, ekgo parie ke barkwa bolaaiga aur Parmeswar ke hoekoem par toerahie badjaawal djaaiga. Bas Prabhoe Jiesoe swarag me se oetariega. Tab okar maral saamiel waalan pahiele djie oethaawal djaaiga. ¹⁷Ekare baad iesaai log djaun dhartie par rahiega, oesab

ekwan ke saath tjhien bhar me aasmaan me oethaai lewal djaai Prabhoe se bheth kare ke. Aisane hamlog sada ke lieje okar saath rahab. ¹⁸Toeloge tjaahie ie sab baat se apane apane me hiemmat dewe ke.

Prabhoe ke aane waala dien khaatien apane ke tajaar kar

5 Bhaai log, djarorie na hai liekhe ke kie Prabhoe kab aiga aur hia ke haalat tab kaise rahiega. ²Toelog thiek se djaane hai kie oe dien ek tjor ghat atjakke me aiga djab koi na agoriega. ³Djab manai logan bolie kie: „Sab tjiedj astiel hai aur koetjh ke dar na hai,“ tab djaise ek aurat ke piera oethe hai djaun ke larka paida hoiga, oisane atjakke me oelog barbaad hoi djaaiga aur na batj sakiega.

⁴Bakie bhaai log, toelog andhiaar me na baate, ohie se toeloge khaatien oe dien ekgo tjor ghat na aiga. ⁵Na, toelog andjor me baate aur djaane hai kie Prabhoe ke dien aiga. Hamlogan andhiaar me na baatie aur djaaniela ka hoiga. ⁶Ohie se hamlogke na tjaahie soete ke, djaise doesar log kare hai. Bakie hamlogke tjaahie djaage ke aur jaad karte rahe ke kie Prabhoe ke dien aiga. ⁷Djab koi soete hai, tab oe raat ke soete hai. Aur piejekkar logan bhie raat ke nasaail rahe hai. ⁸Bakie hamlog andjor me rahiele aur samdjiela ka howe hai. Ohie se hamlog khiaal karte rahe k'hoi. Hamlogke bieswaas aur prem hamlogke batjaawe ke tjaahie djaise soerdjaatie ke djhielam, kie to loha ke soth oke batjaawe hai.

Aur hamlog agoriela djab talak Parmeswar hamlogke aapan biesaal soekh me na pahoetjajaiga. Djaise ek soerdjaatie ke loha ke topie okar moerie ke aar kare hai, oisane ie baat hamlogke sotj-bietjaar aar kare hai.

⁹Parmeswar hamlogke na alag karies hai hamlogke oeppar aapan goessa barsaawe ke, bakie oe hamlogke batjaais hai Prabhoe Jiesoe Kriest ke soekh me bhaag lewe khaatien. ¹⁰Oe hamlogke khaatien mar gail hai djeme hamlog tjaathe djienda ja maral rahab, hamlog okar sanghe aapan djiewan bietaabe. ¹¹Ohie se toelogle tjaahie apane apane me hiemmat dewe ke aur madat kare ke pakka iesaai howe khaatien. Aur ie toelogle kare hai.

Ekaat tjietaanie aur

¹²Bhaai-bahien, samaadj ke barkwan Prabhoe ke naam se kausies kare hai toelogle Prabhoe ke rasta dekhaawe aur samdjhaawe ke. Ohie se oelogle maan-djaan kar. ¹³Toelogle tjaahie oesabke barka maane ke aur dekhaawe ke kie toelogle oesabke ketana pjaar kare hai. Oesab toelogle to har ek rakam madat kare hai. Apane me miel-djoelke rahoe.

¹⁴Bhaai log, djab ekgo manai na maange hai kaam kare, tab oke daat. Tieha de dje ke hiemmat na hai. Kamdjor waalan ke madat kar. Aur sab koi se dhieradj dhar. ¹⁵Koi

ke na tjaahie kharaabie ke badala kharaabie kare ke. Bakie kausies kar hardam ekwa iesaai logan aur doesar manai log khaat soekh khodje ke.

¹⁶Hardam khoesie rahoe, ¹⁷aur praatna karte rahoe. ¹⁸Har ek haalat me Parmeswar ke dhanbaad de. Oe to maange hai kie toelogle Kriest Jiesoe ke saamiel waalan ghat aapan djiewan ie rakam se bietaaw. ¹⁹Pawietr Aatma ke kaam na rok aur ²⁰Parmeswar ke sanesia log ke baat tjhota na maan, ²¹bakie har ek baat thiek se soen kie Parmeswar ke baat hai kie na. Aur djab hai tab toelogle tjaahie oisane kare ke. ²²Har ek kharaabie se doer rahoe. ²³Parmeswar sjaantie dewe hai, aur hamlog praatna kariela kie oe toelogle ekdam poera kare. Hamlog ose maangiela kie oe toelogle aatma, djiew aur dehie rakhe. Tab djab Prabhoe Jiesoe Kriest lautke aaiga, tab toelogle ekdam safa aur be-kasoerie rahiehe. ²⁴Parmeswar toelogle bolaais hai. Oe bharsaadaar hai aur oe aapan kaam toelogle me poera kariega.

²⁵Bhaai log, hamlog khaatien bhie praatna kar. ²⁶Hamaar khaatien sab bhaai log ke iesaai bhaai ghat tjoemma dei deihe. ²⁷Ham Prabhoe ke naam se maangiela kie toelogle ie tjiethie sab iesaai bhaai-bahien khaat parhke soenaaw. ²⁸Prabhoe Jiesoe Kriest ke bhalaai toelogle oeppar rahe.

Paulas ke doesara tjiethie

Tesaalonieka ke iesaai log khaatien

Tjiethie ke soeroe

1 Ham Paulas baatie aur ie tjiethie Selfaanas aur Tiemotias ke saath liekhiela. Hamlog iesaai ke samaadj log khaatien liekhiela djaun Tesaalonieka sahar me rahe hai. Toelog Pieta Parmeswar aur Prabhoe Jiesoe Kriest se ek hai.

²Pieta Parmeswar aur Prabhoe Jiesoe Kriest toelogke bhalaai kare aur sjaantie dewe.

Kriest ke faisala djab oe lautke aaiga

³E bhaai log, hamlog hardam Parmeswar ke dhanbaad deila toelogke khaatien. Toelogke bieswaas bahoet barhe hai aur toelogan apane apane me auro pjaar kare hai. Ohie se hamlogke Parmeswar ke dhanbaad dewe ke pare hai. ⁴Hamlog doesar Parmeswar ke samaadj me toelogke goen gaaila kie toelog ketana dhieradj se aur bieswaas pakarke rahe hai, tjaahе toelog sataawal dja hai aur moesiebat sahe hai. ⁵Ab dekha hai kie Parmeswar ke faisala thiek hai aur toelog doekh

oethaaike okar raadj me bhaag lewe ke laaik baate.

^{6,7}Djab Prabhoe Jiesoe aapan maahaan parie log ke saath aur biesaal aagie leike swarag me se aaikе dekhaaiga, tab oe toelogke sataawe waalan ke sataaiga aur toelogke aur hamlogke djiew me djiew pariega. Aise Parmeswar ke aakhie me thiek rahiega. ⁸Djaun manai log Parmeswar ke baat na maane hai aur khoes khabar Prabhoe Jiesoe ke biese me na bieswaas kare hai, oe oesabke sadja deiga. ⁹Oelog hamesa khaatien barbaad hoi djaaiga aur Parmeswar aur okar biesaal saktie aur soekh se doer hataawal djaaiga. ¹⁰Ie sab hoiga oe dien par djab Prabhoe Jiesoe lautke aaiga aapan alag karal waalan dwaara aadar paawe khaatien. Sab koi dekhke atjambho hoiga kie oe ketana biesaal kaam karies hai oelog me djaun okar oeppar bharosa karies hai. Aur toelog hamlogke baat okare biese me bieswaas kar leile hai, ohie se toelog eman bhie bhaag leihe.

¹¹Aur ohie khaat hamlog hardam praatna kariela kie Parmeswar

toelogke bolaawe laaik banaai, aur aapan saktie se aise kare kie toelog aapan poera bieswaas dwaara khaalie maange hai bhala kaam kare. ¹²Tab toelogke dwaara Prabhoe Jiesoe Kriest ke naam aadar karal djaai. Aur okar dwaara tohogelke aadar mielie. Toelog okar bhalaai dwaara ose ek baate. Parmeswar aur Prabhoe Jiesoe Kriest ie sab karwaaiiga.

Jiesoe ke aawe se pahiele ka hoiga

2 ^{1,2}Bhaai logan, koi koi bole hai kie Prabhoe Jiesoe Kriest aai tjoekal hai aur iesaai logan ke sanghe rahe hai. Saait toelog soenle hai kie koi ie baat Pawietr Aatma ke naam se bataais, kie to aise partjaar karal gail hai, kie to hamlog ek tjiethie me ie baat liekhlie hai. Bakie ham toelogse boliela kie aise na hai. Toelog na ghabaraihe aur sotj-phiekier na kariehe. ³Aur toelog koetjh baat soenke na bharnaawal djaihe. Prabhoe ke aawe se pahiele dher manai log aapan bieswaas Parmeswar me tjhore deiga aur bhie ekgo manai dekhaai djaai djaun okar baat ekdam se toer dhaariega. Oe ekdam barbaad djaai laaik ke rahiega. ⁴Oe Parmeswar se djabarai kariega aur maangiega kie oke tjhore koi aadar na paawe. Tab oe Parmeswar ke mahal me djaiike hoewa baithke apane ke parmeswar banaaiga.

⁵Toelog jaad kare hai kie djab ham toelogke paas rahielie, tab ham ie baat baar-baar toelogse batailie. ⁶Aur toelog bhie djaane hai kie ka oke roke hai djab talak oe aapan tem par na dekhaai. ⁷Bakie saitaan

abbe lek tjoeppe se manai log se Parmeswar se djabarai karwaawe hai. Aise rahiega djab talak okar roke waala na tjal djaai. ⁸Tab oe dekhaai. Bakie djab Prabhoe Jiesoe aaike bhie dekhaaiga tab oe ek baat se okar saktie be-dam karke oke naas kariega.

⁹Jiesoe ke lautana se pahiele saitaan oe aadmie ke bahoet saktie deiga. Oe bara atjambho kaam aur biesaal tjiethj kariega manai logan ke bharnaawe khaatien. ¹⁰Aise kare se oe narak ke rasta par tjale waalan ke poera taur se bharnaai sakiega. Oelog to Parmeswar ke sattja baat na maange hai bieswaas kare, ohie se oe oesabke na batjaai sakie. ¹¹Tab Parmeswar oelogse aise kariega kie oesabhan khaalie djhoeth baat bieswaas kariega. ¹²Tab dje Parmeswar ke sattjaai na bieswaas kare hai, bakie hasie-khoesie se kharaabie kare hai, oke Parmeswar ke sadja mieliega.

¹³Bhaai logan, Parmeswar toelogke pjaar kare hai, aur hamlogke tjahie oke hardam dhanbaad dewe ke kie oe toelogke pahiele waalan ghat tjoenke boeraai me se batjaais hai, Pawietr Aatma dwaara poera kare hai aur aapan sattja baat bieswaas karwaawe hai. ¹⁴Ohie khaatien oe toelogke khoes khabar dwaara bolaais hai Prabhoe Jiesoe Kriest ke maahaanta me bhaag lewe khaatien. ¹⁵Bhaai-bahien, ohie se aapan bieswaas pakarle rahoe. Aur djaun hamlog batailie aur tjiethie me liekhlie hai, oe baat na bhoelaihe. ¹⁶Prabhoe Jiesoe Kriest aur Pieta Parmeswar dekhaais hai kie oe

hamlogke ketana pjaar karies hai. Oe bhalaai karke hamlogke sada ke lieje tieha deis hai. ¹⁷Hamlog maangiela kie oe toeloge hiemmat aur saktie dewe har ek rakam bhala kaam aur attjha se baat-tjiet kare khaatien.

Hamlog khaat praatna kar

3 Attjha, bhaai log, hamlogke khaat praatna karte rahiehe. Prabhoe se maang kie okar baat haalie se tjaaro or soenaai djaai aur kie dher manai khoesiaalie se bieswaas karie, djaise toeloge bhie karle hai. ²Bakie sab koi aapan bieswaas na pakarle rahe hai. Koi koi ke moerie ghoemaawal gail hai. Ohie se bhie praatna kar kie Parmeswar hamlogke kharaab manai log se batjaile rahe.

³Prabhoe bharosaadaar hai. Oe toeloge bieswaas barhaaiga aur saitaan se batjaaiga. ⁴Toeloge Prabhoe se ek baate, aur hamlog djaaniela kie toeloge hamlogke baat na khaalie aadj soene hai bakie soenat rahiehe. ⁵Prabhoe aise kare kie toeloge diel bhar se okar pjaar aur Kriest ke hiemmat auro samadjh djaihe.

Kaam kare ke biese me

⁶Bhaai log, hamlog Prabhoe Jiesoe Kriest ke naam se boliela kie toeloge har ek iesaai bhaai ke rasta par se hat dja djaun na maange hai kaam kare. Oe to na kare hai djaise hamlog siekhailie hai. ⁷Toeloge djaane hai kie hamlog toeloge lage kaise rahat rahielie, aur toeloge tjaahie aisane kare ke. Hamlog koi ke na baithke agorat rahielie, ⁸bakie hamlog

aapan khaaik paanie hardam apane kamaaie khaat rahielie. Hamlog raat dien mehenat se aur kausies karke kaam karat rahielie djeme hamlogke koi se koetjh na maange ke pare. ⁹Tjaahie hamlogke hak raha toeloge koetjh lewe ke, tabbo hamlog maangat rahielie toeloge siekhaawe kaam karke aapan paisa kamaai ke. ¹⁰Djab hamlog toeloge paas rahielie tab hamlog bolat rahielie kie dje na maangie kaam kare, oe bhie na khaai. ¹¹Hamlog soenlie hai kie toeloge me se koi koi na maange hai kaam kare. Oesab be-kaam ke kaam kare hai. ¹²Hamlog oe bhaai log se Prabhoe Jiesoe Kriest ke naam se boliela kie: „Apane ke samhaar aur kaam karke aapan paisa kamaaw.”

¹³Bhaai-bahien, bhala kaam kare se hiemmat na haar. ¹⁴Djab toeloge me se koi ie tjietthie ke baat na maanie, tab sab koi ke tjaahie djaane ke kie oe ke hai. Aur toeloge ose doer rahoe, djeme oe sarmaaieke samadjh djaai kie oe ka kare hai. ¹⁵Tabbo toeloge na tjaahie oke doesman maane ke, bakie oke ek bhaai ghat samdjhaawe ke.

Tjietthie ke ant

¹⁶Prabhoe sjaantie dewe Waala hai. Oe toeloge hardam aur har ek haalat me aapan sjaantie dewe aur toeloge saath rahe.

¹⁷Ham ie aakhrie baat apane liekhiela djaise ham har ek tjietthie me kariela. Aisane hamaar liekhaai hai aur aise toeloge dekh sake hai kie ham ie tjietthie liekhlie hai.

¹⁸Prabhoe Jiesoe Kriest ke bhalaai toeloge oeppar rahe.

Paulas ke pahielā tjiethie

Tiemotias khaatien

Pahielā baat

Paulas ke ekgo tjela Tiemotias raha. Oe ek naudjawaan raha. Okar baap ekgo Griek ke aadmie raha aur okar maai Israel ke raha.

Paulas doeī baries lek Efese sahar me partjaar karies raha. Hoewa se djaai se pahiele oe Tiemotias ke Efese ke iesaai ke samaadj ke barkwa banaai deis hoewa ke bieswaasie logan ke siekhaawe khaatien.

Oe Tiemotias khaatien doeigo tjiethie liekhies raha. Ese hamlog siekh sakiela kaise ek iesaai ke barkwa ke tjaahie Kriest ke samaadj logan ke sewa kare ke.

Tjiethie ke soeroe

1 Ham Paulas baatie aur ie tjiethie Kriest Jiesoe ke pathaawal waala banke liekhiela. Parmeswar aur Kriest Jiesoe hamme hoekoem deis hai partjaar kare ke. Oe to hamlogke batjaawe Waala hai aur hamlog bharosa karke agoriela djab talak oe lautke na aiga.

²Tiemotias, ie tjiethie tor khaatien hai. Toe hamaar sattja bieswaasie ke beta baate.

Pieta Parmeswar aur Prabhoe Kriest Jiesoe tor bhalaai aur daaja kare aur toke sjaantie dewe.

Naklie siekhaawe waalan

³Djaise ham tose bolke Maasadonia diehaat gailie, oisane

kar. Ham maangiela kie toe Efese sahar me rahieke koetjh manai log se boliehe kie oelogke na tjaahie doesar baat siekhaawe ke. ⁴Oelogke na tjaahie har ek rakam dharam ke kaahaanie aur baap-daada log ke naam ke lamba lamba liest ke biese me bataawe ke. Ie tjiedj karke oesab khaalie djhagara khodje hai aur na siekhaawe hai kie Parmeswar maange hai bieswaas dwaara hamlogke diel me raadj tjalaawe. ⁵Djab hamlog aapan iesaai bhaai-bahien ke siekhaaila tab hamlog maangiela kie oesab safa diel se pjaar kare, be-kasoer rahe aur diel bhar se Parmeswar me bieswaas kare. ⁶Bakie koetjh iesaai log aapan djiewan aise na bietaawe hai, ohie se oesab and-band baat batia hai.

⁷Oesab maange hai dharam ke kaanoen ke parhaawe waalan bane, bakie oelog tanko na samdje hai kie oesab kaun baat ke biese me etana karaai se batia hai.

Parmeswar ke baat thiek hai

⁸Hamlog djaaniela kie Parmeswar ke kaanoen attjha hai aur hamlogke tjaahie eke thiek se kaam me laawe ke. ⁹Okar kaanoen be-kasoerie logan khaatien na dewal gail hai, bakie manai log ke kasoer dewe khaatien djaun eke toere hai aur na maange hai baat soene. Aisan manai log Parmeswar ke nahakaare hai, boeraai kare hai aur paapie ke djiewan bietaawe hai. Oelogke diel barbaad hoi gail hai. Oelog aapan maai-baap ke bielwaaieke mar djaain dewe hai aur oesab djaanmarwa hai. ¹⁰Oesab tihatjhoendaraipan kare hai aur laundan se kharaabie kare hai. Oelog doesar manai log ke tjoraaike betje hai, djhoeth bole hai, djhoetthe ke kasam kha hai, aur attjha gjaan oelta-phoelta siekhaawe hai. Ohie logan khaatien Parmeswar aapan kaanoen deis hai. ¹¹Attjha gjaan Parmeswar ke biesaal soekh ke khoes khabar ke biese me hai, aur oe hamaar oeppar saupies hai ie baat soenaawe khaatien.

Jiesoe Kriest ke bhalaai ketana

barka hai

¹²Ham Prabhoe Kriest Jiesoe ke dhanbaad deila kie oe hamme saktie deis hai aur hamaar oeppar bharsa karke ie kaam hamme saup deis hai, ¹³tjaahe pahiele ham okar

niendara aur bedjatie karat rahielie aur oke sataawat rahielie. Bakie ham na djaanat rahielie kie ham ka kariela. Ham to bieswaasie na rahielie. ¹⁴Ohie se Prabhoe hamme biesaal bhalaai karies. Oe hamme bieswaas aur prem se bhar deis hai, aur hamme Kriest Jiesoe se ek banaais hai. ¹⁵Ie satj baat maane laaik ke hai kie Kriest Jiesoe doenia me ail raha paapie logan ke batjaawe khaatien. Aur ham sab se barka paapie baatie. ¹⁶Bakie Jiesoe Kriest hamme daaja karies hai, djeme sab koi dekh sake kie okar bhalaai ketana barka hai. Aisane doesar manai log djaan sakiega kie ohoelog okare me bieswaas karke hardam khaatien okar saathe rahie sokie. ¹⁷Parmeswar sab djoeg ke Raadja hai aur kabhie na marie. Koi na oke dekh paawe hai, aur khaalie ohie sattja Parmeswar hai. Okar aadar aur maahaanta sada ke lieje howe! Ha, aisane to hai.

¹⁸E beta Tiemotias, djaise pahiele Parmeswar ke sanesian tose bataais raha, oisane ham tose bhie boliela ek attjha soerdjaatie ghat Kriest khaatien kausies kare ke. ¹⁹Safa sotj-bietjaar se aapan bieswaas pakarle rahoe. Koetjh manai logan aapan diel aur man safa se na rakhies hai. Ohie se oelog aapan bieswaas tjhor deis hai. ²⁰Oe manai log me bhie Hiemenejas aur Aaleksaandar hai. Ham oelogke saitaan ke haath me saup deilie hai djeme oelog siekhe Prabhoe ke sattjaai ke biese me koetjh kharaab baat na bole ke.

Kaise iesaai logan ke tjaahie rahe ke
2 Pahiela dardja par ham maangiela kie iesaai logan

Parmeswar ke gor giere, sab manai log khaatien praatna kare, aur dhanbaad dewe. ²Toelogke tjaahie praatna kare ke raadja logan aur des ke sab barkwan khaatien. Tab hamlog araam aur ieddjat se aapan djiewan Parmeswar khaatien bietaai sakab. ³Aisan praatna thiek hai aur Parmeswar ke attjha lage hai. Oe hamlogke batjaawe Waala hai aur ⁴maange hai kie sab iensaan logan okar sattjaai djaane aur boeraai me se batj djaai. ⁵Khaalie ek Parmeswar hai aur ek iensaan djaun ose aur manai logan se phien se ek karwaai sake hai. Aur oe Kriest Jiesoe hai. ⁶Oe aapan djaan se tjhoetkaara ke daam bharies hai sab koi ke boeraai me se batjaawe khaatien. Parmeswar aapan tem par ie sab baat ailaan karwaais hai. ⁷Aur oe hamme pathaawal waala aur partjaarie banaais hai ie bieswaas aur sattjaai ailaan kare ke oelog khaatien djaun Israel ke djaatie na hai. Ham djhoeth na boliela.

⁸Ham maangiela kie sab iesaai ke samaadj me mardaana log haath oethaaike safa diel se praatna kare. Oesabke na tjaahie djaran kie to djhagara kare ke.

⁹Aur ham maangiela kie aurat log ieddjat aur sahoer se kapra pahiene aur sadhaaran se rahe. Oelogke na tjaahie biesaal baar banaaike sona ke gahana aur nag se sadje ke aur mahanga kapra pahienke dekhaawe ke. ¹⁰Bestar hai kie oelog apane ke bhala kaam kare dwaara dekhaawe. Tab dekhaai kie oesab aapan djiewan Parmeswar khaatien bietaawe hai. ¹¹Djab koi

Parmeswar ke baat siekhaawe hai tab aurat logan ke tjaahie aapan moeh band kare ke aur sadhaaran rahe ke. ¹²Ham na maangiela kie aurat log samaadj me siekhaawe kie to mardaana log ke oeppar hoekoem tjalaawe. ¹³Pahiele to Adam banaawal gail, tab Efa. Ohie se aurat logan ke tjaahie nietje rahe ke. ¹⁴Adam na bahakaawal gail, bakie aurat dhokha khaaike Parmeswar ke kaanoen pahiele toeries. ¹⁵Tabbo oelog batj djaai aur oelogke larkan paida hoi djab oesab bieswaas aur prem se aur sadhaaran se aapan djiewan bietaawat rahie.

Iesaai ke samaadj ke barkwan

3 Ie baat satj hai kie: „Djab koi maange hai iesaai ke barkwan bane, tab oe ek bahoet barhia kaam maange hai.” ²Ek iesaai ke samaadj ke dekh-bhaal kare waala ke tjaahie ek mardaana rahe ke djaun ke biese me koi na koetjh bol sake hai. Oke tjaahie khaalie ek aurat rahe ke, hiessaab, samadjhdaar aur kaida se rahe ke, okar dwaar tjaahie khoelal rahe ke aur oke tjaahie djaane ke barhia se siekhaawe ke. ³Oke na tjaahie piejekkar rahe ke, hauwa es baat kare ke, djhagaraaw rahe ke kie to dhan ke laalietj kare ke. Bakie oke tjaahie bhola-bhaala rahe ke, ⁴aapan ghar thiek se samhaare ke aur aapan larkan ke kaida se pose ke. ⁵Djab koi aapan ghar ke na samhaar paai, tab oe kaise Parmeswar ke samaadj ke dekh-bhaal kar sokie? ⁶Dje halieje iesaai bhail hai, oke abbe barkwa na banaaw, nahie to oe apane ke

barwargie karie aur aisan sadja paai djaise saitaan paaiga. ⁷Ek barkwa ke rahan-tjalan aisan tjaahie rahe ke kie oke bahare attjha naam rahe, nahie to oelog oke kasoer dei aur saitaan ose paap karwaai sokie.

Sewa kare waalan

⁸Aisane ek iesaai ke samaadj ke dekh-bhaal kare waala ke bhie tjaahie ieddjatdaar rahe ke, na doeie rakam se batiaai ke, piejekkar na rahe ke aur baimaanie na kare ke. ⁹Oelogke tjaahie ek safa diel se aapan bieswaas pakarle rahe ke. ¹⁰Pahiele dekh kie oe kaisan aadmie hai. Aur djab dekha hai kie oe poera manai hai, tab oe dekh-bhaal kare waala hoi sake hai. ¹¹Sewa kare waalan ke aurat ke tjaahie bhie ieddjat se rahe ke, niendara na kare ke, hiessaab se aur sab tjiedj me bharosaadaar rahe ke. ¹²Dekh-bhaal kare waalan ke tjaahie khaalie ek aurat rahe ke aur aapan ghar barhia se samhaare ke. ¹³Aur djab oesab aapan kaam attjha se kariega, tab doesar log oelogke barka maniega aur oelog be-dar se doesare se bataai sokie oesab kaahe khaatien Kriest Jiesoe me bieswaas kare hai.

Kaise ekwa iesaai logan ke tjaahie rahe ke

¹⁴Ham ie sab baat liekhiela tjaahe ham maangiela halieje toelogke paas aawe. ¹⁵Hoi sokie kie ham toerante na aai paabe. Tab ie tjiethie parhke toelog djaan djaihe kaise samaadj me rahe ke tjaahie. Iesaai ke samaadj logan djienda

Parmeswar ke ghar waalan hai. Aur djaise paawa ekgo ghar oetja rakhe hai, oisane oesabke tjaahie okar sattjaai thiek se pakarle rahe ke. ¹⁶Sab koi djaane hai kie Parmeswar ke sattjaai bahoet biesaal hai. Pahiele tjhiepala raha, bakie ab oe hamlogke djanaais hai:

Kriest iensaan ke djanam leike doenia par aail rahe, aur Pawietr Aatma gawaahie deis kie oe Parmeswar se ek aur be-kasoer raha.

Oe apane ke parie logan ke dekhaais.

Doenia me koetjh manai okare me bieswaas kare lagal, tab oe swarag ke soekh me lei lewal gail.

Tiemotias ke kaam

4 Bakie Pawietr Aatma kholke bolies hai kie aane waala samai me koi koi aapan bieswaas Kriest me tjhor dei. Oesab bahakaawal djaai oe manai ke dwaara djaun ke bhoet tjalaaiiga. ²Aisan djhoetthe siekhaawe waalan doesara ke dhokha dewe hai aur aapan man dabaawe hai. ³Iesab bole hai kie na thiek hai biaah kare ke aur koetjh khaaik bhie mienaahie hai. Bakie Parmeswar to ie sab tjiedj banaais hai, aur djaun log okar sattjaai djaane hai aur okare me bieswaas kare hai, oelog oke dhanbaad karke ie sab tjiedj kaam me laai sake hai. ⁴Djetana tjiedj Parmeswar banaais hai, sab attjha hai. Aur djab koi eke kaam me laawe hai, tab oke tjaahie Parmeswar ke jaad karke dhanbaad dewe ke. Ehie khaatien koi ke

na tjaahie okar banaawal tjiedj nahakaare ke. ⁵Oe bolies hai kie ie sab attjha hai, aur djab hamlog praatna me ose koetjhanglie, tab hamlog bhie lei sakiela.

**Jiesoe Kriest ke ek attjha
kamkarta rahoe**

⁶Beta, djab toe ie sab baat doesar iesaa bhaai-bahien ke siekhaihe, tab toe ek attjha Kriest Jiesoe ke naukar rahiehe. Tab dekhaldjaai kie toe aapan bieswaas ke biese me thiek se siekhle hai. ⁷Toe boerhia logan ke and-band baat na soen, aur kausies kar aapan djiewan Parmeswar khaatien bietaawe ke. ⁸Siekhe khele ke thora faida hai koi ke dehie khaatien, bakie siekhe Parmeswar ke rasta par tjale ke bahoet faida hai, ab ke djiewan khaatien aur bhie mare ke baad. ⁹Ie baat satj hai aur maane laaik ke hai. ¹⁰Hamlog ohie khaatien bahoet kausies kariela aur bahoet moesiebat sahiela. Hamlog to bieswaas kariela kie djienda Parmeswar sab iensaan ke batjaawe Waala hai, bieses karke okar bieswaasie log ke. ¹¹Toke tjaahie ie sab baat hoewa ke iesaa logan ke hoekoem deike thiek se siekhaawe ke.

¹²Tjaahie toe djawaan baate, tabbo koi ke na tjaahie toke tjhota maane ke. Toke tjaahie aapan baat, tjaal-tjalan, prem, bieswaas, aur safa djiewan se ekwan iesaa logan ke dekhaawe ke kaise rahe ke tjaahie. ¹³Toke tjaahie oelogke khaatien Parmeswar ke baat parhe ke aur oesabke ie baat se soedhaare ke aur ekar matlab samdjhaai

dewe ke djab talak ham na aabe. ¹⁴Djab samaadj ke barkwan aapan haath tor oeppar rakhies raha, tab Parmeswar aapan ek sanesia dwaara toke kartab deis hai okar khaat kaam kare ke. Ie gjaan na tjhor de, bakie hardam kaam me laaw. ¹⁵Sab koi ke tjaahie dekhe ke kaise toe auro attjha barkwa howe hai. Ohie se toke tjaahie aapan kaam me bhieral rahe ke aur epar aapan dhiaan ekdam se lagaawe ke. ¹⁶Aapan tjaal-tjalan ke khiaal kar aur thiek se dekh kaun tjiedj aur kaise toe ekwan ke siekhaihe. Djab toe aise karat rahiehe tab apane ke aur ekwan ke oelta bieswaas se batjaihe.

Kaise iesaa logan ke tjaahie

apane me rahe ke

5 Ek boerhwa ke na datiehe, bakie oke aapan baap ghat samdjhaihe. Aur naudjawaan logan ke aapan bhaai ghat, ²boerhia logan ke aapan maai ghat, aur larkie logan ke aapan bahien ghat safa diel se samdjhaihe.

³Djaun wiedhwa logan ke palwaar na hai, oesabke sahaaita kariehe. ⁴Bakie djab oelogke larkan kie to larkan ke larkan hai, tab ohielog ke tjaahie aapan bieswaas dekhaawe ke aur oelogke sewa kare ke. Aisane oesab aapan pose waalan ke dhanbaad dewe hai. Ie Parmeswar ke attjha lage hai. ⁵Djab ek wiedhwa ke palwaar na hai, tab oe sattje ke akele hai. Oe aapan bharosa Parmeswar par dharke raat dien ose praatna karke sahaaita maange hai. ⁶Bakie djab

ek wiedhwa khaalie maange hai khoesiaalie manaawe, tab oe tjaahe djienda hai, tabbo Parmeswar ke aakhie me maral hai. ⁷Hoewa ke iesaai log ke ie baat hoekoem de, tab koi na oesabke biese me koetjh bol sakie. ⁸Djaun aurat aapan ghar waalan, aur bieses karke aapan baal-battjan ke sewa na kare hai, oe aapan bieswaas tjhore deis hai aur ek be-bieswaasie se auro kharaab hai.

⁹Ek aurat wiedhwa me gientie hai djab oe saath (60) baries ke hai aur kabhie na aapan aadmie ke tjhories hai. ¹⁰Sab koi ke tjaahie oke okar bhala kaam dwaara tjenje ke. Khodj kar kie oe aapan larkan ke attjha se posies hai kie na, aur bhie kie okar dwaar khoelal rahe hai, oe ekwan iesaai log khaatien goelaam ghat kaam karies hai, doekhian ke madat karies hai aur aapan dhiaan har ek rakam bhala kaam me lagaais hai.

¹¹Djawaan wiedhwa logan wiedhwa me gientie na hai. Djab oelogke man karie phien se biaah kare ke, tab oelog aapan dhiaan Kriest ke kaam par na lagaai. ¹²Aur biaah karke oelog aapan Kriest khaatien kaam kare ke waada toerie aur aise apane oeppar sadja laadie. ¹³Djab djawaan wiedhwa logan ke koetjh na rahie kare ke, tab okar baan par djaai ghar ghar ghoem ghoemke be-baat ke baat batiaai ke aur doesar koi ke bietj me koede ke. ¹⁴Ohie se ham maangiela kie oesab phien se biaah kare, oesabke larkan howe, aur oesab aapan ghar thiek se samhaare. Tab iesaai ke doesman

ke mauka na mielie koetjh bole ke. ¹⁵Ekaat wiedhwa log attjha rasta tjhore aur saitaan ke man waala kare hai. ¹⁶Djab ek bieswaasie aurat ke palwaar me koi wiedhwa howe hai, tab oke tjaahie okar sewa kare ke djeme samaadj ke okar dekh-bhaal na kare ke pare. Ie rakam se ekwan iesaai log oe wiedhwan ke dekh-bhaal kar sakie djaun betjaarie akele hai.

Iesaai ke barkwan ke biese me

¹⁷Djab iesaai ke barkwan aapan kaam thiek se kare hai, tab oelogke tjaahie madjoerie aur ieddjat paawe ke, bieses karke djaun log Parmeswar ke baat partjaar kare hai aur siekhaawe hai. ¹⁸Parmeswar ke baat me to liekhal hai: „Djab bail dhaan daawe hai, tab okar moeh na baan.” Aur Prabhoe bhie bolies: „Kamkartan ke tjaahie madjoerie miele ke.”

¹⁹Djab koi aaike ek barkwa ke kasoer dei, tab opar dhiaan na lagaihe. Bakie djab doi tien aadmie aai tab opar dhiaan lagaaw. ²⁰Dje paapie ke djiewan bietaawe hai, oke samaadj bhar ke aage mienaahie kar djeme ekwan aise na kare. ²¹Ham Pieta Parmeswar, Kriest Jiesoe aur okar tjoenal parie logan ke gawaahie leike toke hoekoem deila ie sab baat hardam aur biena moeh dekhke kare ke. ²²Biena sotj-bietjaar se koi ke oeppar haath na rakhiehe oke barkwa banaawe khaatien. Ek doesare ke paap me bhaag na le, bakie ek safa djiewan bietaaw.

²³Toe ber ber bemaar howe hai, ohie se toke na tjaahie khaalie

paanie pieje ke, bakie bhie thora se wien aapan pet khaatien.

²⁴Koetjh manai log kholke boeraai kare hai, aur sab koi dekh sake hai kie oelogke sadja mielie. Bakie koi koi tjhiepaaike paap kare hai. Oesabke bhie ek dien sadja mielie. ²⁵Aisane koetjh bhala kaam toerant dekha hai, aur ant me sab bhala kaam dekhaai djaai.

Iesaai ke goelaam aur dhan ke

biese me

6 Sab iesaai djaun kienal goelaam hai, oesabke tjaahie aapan sardaar ke barka maane ke, nahie to Parmeswar ke naam aur okar siektjha badnaam hoi. ²Aur djekar sardaar iesaai hai, oesabke na tjaahie oke aapan bhaai maanke nietjaai kare ke, bakie oelogke tjaahie aapan kaam auro barhia se kare ke. Oelogke sardaar to bieswaasie aur pjaara bhaai hai.

E beta Tiemotias, toe hoewa ke iesaai log ke ie sab baat hoekoem deihe aur khoeb thiek se siekhaihe.

³Djab koi Prabhoe Jiesoe Kriest ke attjha baat aur Parmeswar ke rasta ke biese me doesar rakam siekhaawe hai, ⁴tab oe ghamandie hai, tjaathe oe koetjh na djaane hai. Aisan manai log khaalie maange hai moeh tjalaawe, koetjh baat ke biese me djhagara kare, doesare ke djaran aur bedjatie kare. Oesab doesare ke biese me khaalie kharaab sotje hai. ⁵Oesab djhagaraaw rahe hai, oelogke moerie ghoemaawal hai, aur oelog Parmeswar ke sattjaai tjhorke maange hai dharam dwaara dhan paawe.

⁶Bakie djab hamlog Parmeswar ke rasta par tjaliela aur tanie me santokh kariela, tab hamlog sattje ke dhanie baatie. ⁷Djab hamlog paida bhailie, tab doenia me koetjh na lailie. Aur djab marab, tab koetjh bhie na ledjaabe. ⁸Ohie se djab hamlogke ek kaam hai rotie kamaai ke, aur ek ghar hai oman rahe ke, tab etane me santokh kare ke tjaahie. ⁹Bakie dje paisa ke laalietj me par dja hai, oe har ek rakam kharaab kaam kare hai paisa paawe ke aapan laalietj poera kare khaatien. Aise karke oesab hardame auro kharaab howe hai aur narak me pahoetj djaaiga. ¹⁰Paisa ke laalietj se sab rakam kharaabie soeroe howe hai. Koetjh iesaai ekare dwaara aapan bieswaas tjhor deis hai. Aise karke oesab har ek rakam moesiebat aur doekh aapan oeppar laadies hai.

Ekaat tjietauinie aur

¹¹Bakie beta, toe Parmeswar ke baate, ohie se ie sab kharaab kaam se doer rahiehe. Kausies kar aapan djiewan safa se bietaawe ke, Parmeswar ke rasta par tjale ke, okare par bharsa kare ke, doesare ke pjaar kare ke, hiemmat baanhe ke aur dhieradj se rahe ke. ¹²Parmeswar ke soerdjaatie ghat kausies karke aapan barhia bieswaas pakarle rahiehe. Toe dher manai ke aage gawaahie deile hai kie oe toke bolaais hai hardam khaatien okar sanghe rahe ke. Ie baat pakarle rahiehe. ¹³Parmeswar me se sab rakam djiewan oetpan howe hai, aur Kriest Jiesoe laat Pontias Pielaatas ke aage gawaahie

deis hai. Okar naam se ham tose boliela ¹⁴ie sab hoekoem maane ke. Tab djab oe lautke aaiga, tab toe ekdam be-daag aur poera rahiehe. ¹⁵Parmeswar aapan tem par oke dekhaaiga. Oe to maahaan aur ekahie raadj tjalaawe Waala hai. Oe sab raadja ke Raadja aur prabhoe ke Prabhoe hai. ¹⁶Oe kabhie na mariega aur etana biesaal andjor me rahe hai kie koi okar nagietj na djaai sake hai. Ekko iensaan oke na dekhies hai kie to dekh paawe hai. Oke aadar miele aur sada ke lieje sab saktie rahe. Ha, aisahie to hai.

¹⁷Toke tjaahie dhanwaan log ke siekhaawe ke apane ke barwargie na kare ke. Oesabke na tjaahie aapan dhan par bharosa kare ke, bakie Parmeswar par. Doenia ke dhan to naas hoi djaai, bakie

Parmeswar hamlogke sab tjiedj dher dewe hai ¹⁸bhala kaam kare khaatien. Oe bhalaai Parmeswar ke aage oelogke dhan rahie. Aur oelogke tjaahie aapan sab tjiedj khoesiaalie se doesar log khaatien kaam me laawe aur baate ke. ¹⁹Ie rakam se oelog apane khaatien dhan batorie aane waala tem khaatien djab oesab Parmeswar ke sanghe rahiega.

²⁰E beta, djaun kaam aur baat Parmeswar tore oeppar saupies hai, oke thiek se rakhwaala kariehe. And-band baat aur oelta sotj-bietjaar se doer rahiehe, tjaahie koetjh log aisan tjiedj gjaan maane hai. ²¹Oesab Jiesoe ke rasta par se bhatak gail hai.

Parmeswar ke bhalaai toelogke oeppar rahe.

Paulas ke doesara tjiethie

Tiemotias khaatien

Tjiethie ke soeroe

1 Ham Paulas baatie aur ie tjiethie liekhiela. Parmeswar hamme pathaais hai okar waada karal baat soenaawe khaatien kie iensaan logan Kriest Jiesoe dwaara naawa djiewan paai sake hai.

²Tiemotias, ie tjiethie tore khaatien hai. Toe hamaar pjaara bieswaasie larka baate. Pieta Parmeswar aur Prabhoe Kriest Jiesoe tor bhalaai aur daaja kare aur sjaantie dewe.

Na sarmaihe khoes khabar bataawe ke

³Ham Parmeswar ke safa diel se maaniela djaise hamaar baap-daada log bhie karat raha. Aur ham oke dhanbaad deila kie ham raat dien tore khaatien praatna kar sakiela.

⁴Hamme tor aasoe ke jaad howe hai djab ham djaat rahielle. Ohie se ham toke bahoet maangiela dekhe, tab ham phien khoesie hoi djaab. ⁵Hamme tor sattja bieswaas bhie jaad hai, djaise tor naanie aur tor maai bieswaas karat raha. Aur ham thiek se djaaniela kie

oelogke aur tor bieswaas ek rakam hai. (Tiemotias ke naanie ke naam Lowies raha aur okar maai ke naam Oeniesie raha).

⁶Ohie se ham ab toke jaad karwaaila thiek se kaam me laawe ke djaun kartab Parmeswar toke deis hai djab ham aapan haath tore oeppar rakhlie rahielle. ⁷Oe hamlogke darpokh na banaais hai, bakie aapan Aatma dwaara saktie aur prem deis hai samadjhdaar ghat aapan djiewan bietaawe khaatien. ⁸Ohie se na sarmaihe Prabhoe ke biese me bataawe ke. Aur bhie na sarmaihe kie ham okar khaatien djahal me baatie, bakie tajaar rahiehe khoes khabar soenaawe dwaara hamaar sanghe Parmeswar ke saktie se doekh oethaawe ke.

⁹Oe hamlogke batjaais hai aur apane khaatien bolaaais hai. Ie na bhail hamlogke barhia kaam dwaara, bakie doenia howe se pahiele oe maangat raha hamlogke Kriest Jiesoe dwaara bhalaai kare. ¹⁰Aur hamlogke batjaawe Waala Kriest Jiesoe aaieke okar bhalaai dekhaais hai. Oe maut ke saktie tjhien leis aur khoes khabar soenaais hai kie

manai logan hardam khaatien okar saath rahie sakie. ¹¹Aur Parmeswar hamke pathaawal waala banaais hai ie khoes khabar ailaan kare aur siekhaawe khaatien. ¹²Ie kaam kare ke dwaara hamme djahal ke doekh sahe ke pare hai. Bakie ham diel bhar se djaaniela kie ham kekare oeppar bharosa kariela. Ohie se ham na sarmaaila. Ham thiek se djaaniela kie oke saktie hai rakhwaala kare ke djaun oe hamaar haath me saup deis hai oe dien talak djab oe lautke aaiga. ¹³Ham toke siekhailie hai kaise Kriest Jiesoe hamlogke bieswaas aur prem dewe hai. Ie satj baat pakarle rahiehe. ¹⁴Pawietr Aatma hamlogke diel me rahe hai. Okar sahaaita se ie biesaal sattjaai ke rakhwaala kariehe djaun Parmeswar tore oeppar saupies hai. ¹⁵Toe djaane hai kie Aasia des ke sab bhaai log hamme akele tjhor deis hai, Fiegelas aur Hermogenes bhie. ¹⁶Ham praatna kariela kie Parmeswar Onesieforas aur okar ghar bhar ke daaja kare. Oe iesaai bhaai hamme dher dafe tieha dewat raha aur na sarmaat raha kie ham ketie se baanhal baatie. ¹⁷Djab oe Roma sahar me aail tab kausies karke hamme khodjies djab talak oe hamme na paais. ¹⁸Aur toe thiek se djaane hai kie oe Efese sahar me hamme ketana barhia se sewa karies raha. Ohie se ham praatna kariela kie faisala ke dien par Prabhoe oke daaja kare.

Tiemotias ke kaam Kriest khaatien

2 Beta, toe Kriest Jiesoe me saamiel baate, ohie se okar saktie kaam me laihe djaun oe

bhalaai karke toke dewe hai. ²Djaun baat ham toke aur dher doesar log ke siekhailie hai, oe baat bharosaadaar manai log ke siekhaaw. Tab oelog ekwan ke thiek se siekhaai sakiega.

³Ekwan iesaai ke sanghe ek attjha Kriest Jiesoe ke soerdjaatie ghat doekh sahiehe. ⁴Djab ek soerdjaatie laraai par dja hai, tab oke khaana-piena aur orhna-bietjauna ke phiekier na kare ke pare hai. Oke tjaahie aapan kaam thiek se kare ke djeme okar barkwa parsand howe. ⁵Aur dje khel me bhaag lewe hai, oe khaalie djiet sakie djab oe kaanoen ke dwaara khelie. ⁶Ek khetiar kara kaam kare hai, ohie se pahiel a phal par okar hak hai. ⁷Ie sab baat ke biese me thiek se sotj-bietjaar kar. Aur Prabhoe toke sahaaita karie samdjhe ke.

⁸Hardam jaad kariehe kie Jiesoe Kriest iensaan ghat raadja Daawied ke ek aulaad hai, aur tabbo maral manai me se djie oethaawal gail hai. Ham ie khoes khabar bataawe ke dwaara ⁹doekh sahiela aur ek baddjaat manai ghat ketie se baanhal baatie. Bakie Parmeswar ke baat na baanhal hai. ¹⁰Ohie se ham ie sab doekh hiemmat se sahiela djeme Parmeswar ke tjoenal waalan Kriest Jiesoe ke kaam dwaara boeraai me se batj djaai aur hardam khaatien okar soekh me rahiega. ¹¹Djab hamlog bieswaas kariela kie Kriest ke sanghe hamlog mar gailie baatie, tab okare sanghe bhie djiejabe. Ie baat satj hai. ¹²Djab hamlog hiemmat na haarab, tab okare saath raadj tjalaabe. Djab hamlog oke nahakaarab, tab oe

hamlogke bhie nahakaarie. ¹³Bakie tjaathe hamlog oke tjhor debe, tabbo oe hamlogke na tjhorie. Okar oeppar to ekdam se bharosa kar sake hai.

Thiek se siekhaaw aur and-band baat se doer rahoe

¹⁴Beta, toe ekwan iesaai ke ie sab baat jaad karwaaw. Oesabke bhie Parmeswar ke hoekoem se mienaahie kar moeh laraawe ke. Ie be-kaamiel hai aur soene waalan ke bieswaas naas kare hai. ¹⁵Kausies kar aapan kaam thiek se kare ke djaise Parmeswar ke attjha lage hai. Aise siekhaaw kie toke na sarmaai ke pare. Djaise khetiar siedha se har-djote hai, oisane toe Parmeswar ke sattja baat safa se siekhaaw.

¹⁶And-band baat me bhaag na le. Dje aise karie, oe Parmeswar se auro doer hoi djaaigna. ¹⁷Aur oelogke baat doesare ke bieswaas ek gandhaura ghaaw ghat naas kare hai. Hiemenejas aur Fieletas bhie aise kare hai. ¹⁸Oesab Parmeswar ke sattja baat tjhorke bole hai kie iesaai logan djie oeth tjoekal hai. Oelog ie djhoeth baat se koi koi ke bieswaas biegaare hai. ¹⁹Bakie Parmeswar ke sattjaai na badal djaai. Ie sattjaai djaise ghar ke paawa hai aur na hiel sake hai. Opar liekhal hai: „Parmeswar aapan waalan ke djaane hai.” Aur bhie: „Dje bole hai kie: ‘Kriest hamaar Prabhoe hai,’ oke tjaahie kharaabie tjhor dewe ke.”

²⁰Ekgo barka ghar me na khaalie sona aur tjaanie ke bartan hai, bakie lakarie aur mattie ke bhie. Koetjh bartan khaalie barhia

mauka par kaam me laawal dja hai, bakie ekwan aisan-taisan kaam khaatien hai. ²¹Dje aapan kharaab djiewan tjhor deis hai, oe Prabhoe khaatien kaamiel hoi gail hai, aur barhia kaam me laawal djaai sake hai. Aisan manai poera hai aur Prabhoe khaatien har ek rakam bhala kaam kar sake hai. ²²Ohie se, beta, naudjawaan log ke kharaab sotj-bietjaar se doer rahoe. Kausies kar aapan djiewan safa se bietaawe ke aur bharosaadaar rahe ke. Aur dje safa diel se Prabhoe se praatna kare hai, oke prem kar aur ose miel-djoelke rahoe.

²³Bakie be-baat ke baat aur be-kaamiel baat-tjiet me bhaag na le. Toe djaane hai kie aise kare se khaalie djhagara howe hai. ²⁴Prabhoe ke ek goelaam ke na tjaahie djhagara kare ke, bakie oke tjaahie sab koi se miel-djoelke rahe ke, aur thiek se aur dhieradj se siekhaawe ke. ²⁵Oke tjaahie moeh tjalaawe waalan ke kaida se daate ke. Hoi sakie kie Parmeswar oelogke mauka deiga aapan sotj-bietjaar badale ke aur okar sattjaai apanaawe ke. ²⁶Tab oesab saitaan ke bas me se niekarke phien se safa se sotj sakie aur Parmeswar ke man waala kare lagie.

Oelta-phoelta siekhaawe waalan

3 Beta, toke tjaahie djaane ke kie Kriest ke laute se pahiele bahoet kharaab tem aiga. ²Manai logan khaalie apane ke sotjiega aur paisa ke haahie rahiega. Oelog apane ke barwargie kariega, ghamandie rahiega, aur Parmeswar aur manai log ke bedjatie kariega. Oelog aapan

maai-baap ke baat na soeniega, koi ke dhanbaad na deiga aur Parmeswar ke tanko na maaniega. ³Oelog doesare ke prem na kariega aur aapan baat na poera kariega. Oelog doesare ke niendara kariega aur apane ke na samhaar sakiega. Oesab baat na soeniega aur oelogke na attjha lagiega barhia se rahe ke. ⁴Oelog doesare ke dhokha deiga aur be-phiekier rahiega. Oelog apane ke bara biesaal samdjhiega. Oelogke maudj manaawe ke bahoet attjha lagiega, bakie oesab Parmeswar ke na pjaar kare hai. ⁵Oelog bieswaasie ghat batiaaiga, bakie aapan tjaal-tjalan se dekhaaiga kie oesab Parmeswar ke saktie me na bieswaas kare hai. Aisan manai log se doer rahiehe.

⁶Oelog me se koetjh log doesare ke ghar me ghoeske bhoettjar aurat logan ke aapan bas me kar lewe hai. Ie aurat log djaan-boedjhke boeraai me doebal hai. ⁷Oesab hardam maange hai siekhaawe waalan ke baat siekhe, bakie Parmeswar ke sattjaai na apanaawe hai. ⁸Djaise Janas aur Jambares Parmeswar ke sattjaai par moeh tjalaawat raha aur aisane Mosas ke doesman hoi gail, oisane ie kharaab siekhaawe waalan Parmeswar ke doesman hai. Oelogke samadjh ekdam biegaral hai aur oelogke bieswaas be-kaamiel hai. ⁹Bakie oelog na dher dien manai logan ke dhokha dei paai. Djaise Janas aur Jambares ke boeraai halieje dekhaai gail, oisane oelogke paagalpan bhie dekhaaiga.

Ekaat tjjetaunie aur

¹⁰Bakie toe hamaar siektjha aur tjaal-tjalan par thiek se dhiaan

lagaile hai. Toe djaane hai kie ham kaun tjiedj maangiela kare aur kie hamme bieswaas, dhieradj, prem aur hiemmat hai. ¹¹Toe bhie dekhle hai kaise oesab hamme sataais hai aur ham Antiokia, Iekoniam aur Liestra sahar me ketana doekh oethailie hai. Bakie Prabhoe hamme ie sab moesiebat me se batjaais hai. ¹²Aise hai kie har ek djaun Kriest Jiesoe me saamiel hai aur Parmeswar ke rasta par tjale hai, oe sataawal djaai. ¹³Bakie kharaab manai aur dhokhaabaadj log doesare ke bahakaawe hai, apane bhie dhokha kha hai aur auro biegarate djaai.

¹⁴Beta, toe hamaar baat siekhle hai aur diel bhar se bieswaas kare hai. Toe djaane hai ke toke siekhaais hai, ohie se ie baat pakarle rahiehe. ¹⁵Toe tjhotahie se Parmeswar ke pawietr baat siekhle hai. Toke ekare dwaara boeddhie mielal hai kaise toe Kriest Jiesoe me bieswaas kare ke dwaara batj djaai sakiehe. ¹⁶Parmeswar aapan poestak liekhwaais hai aur ekar har ek baat kaamiel hai siekhaawe, samdjhaawe, oelta sotj-bietjaar badale aur soedhaare khaatien, ¹⁷djeme Parmeswar ke bieswaasie logan poera howe aur tajaar rahe har ek rakam bhala kaam kare ke.

Paulas ke aakhrie baat

4 Thiek se soen. Toe djaane hai kie Kriest Jiesoe lautke aiga raadj tjalaawe aur djienda aur maral manai logan ke oeppar faisala kare khaatien. Ohie se ham toke Pieta Parmeswar aur Kriest Jiesoe ke aage boliela ²kie toe okar

baat ailaan kar, tjaache manai logan soene maange hai kie na. Oelogke dhieradj se samdjhaihe, daatke kie to tieha deike siekhaaw. ³Ek tem aauga kie manai logan attjha siektjha na sahie paaiga. Oelog khaalie maangiega soene djaun baat oelogke attjha lagie. Oesab siekhaawe waalan ke khodjiega soene khaatien djaun baat oelog maange hai soene ⁴aur oesab Parmeswar ke sattjaai tjhorke khaalie maangiega djhoeth baat soene. ⁵Beta, na ghabaraihe, bakie hiemmat baanhke doekh oethaaw. Khoes khabar bataawat rahoe aur aapan sab kaam poera taur se kariehe.

⁶Aur ab hamaar haal hai kie halieje se hamaar khoen djaise ek baliedaan Parmeswar ke aage bahaawal djaai, aur hamaar mare ke tem nagtjaai gail hai. ⁷Ham Parmeswar ke soerdjaatie ghat bahoet mehenat se aur kausies kärke aapan kaam karlie, aur Jiesoe ke rasta par ant talak tjalat rahielie aur aapan bieswaas na tjhorlie hai. ⁸Parmeswar hamme be-kasoerie aur ose ek banaais hai. Ohie se oe hamaar khaatien ek maala tajaar karies hai. Aur oe dien djab oe sattja djadj ghat aauga, tab oe hamme deiga. Aur na khaalie hamme, bakie sab koi ke djaun okar lautana prem se agories hai.

Aakhrie tjietounie

⁹Kausies kar halieje se hamaar paas aawe ke. ¹⁰Demaas doenia ke barhia tjiedj khaat hamme tjhorke Tesaalonieka sahar me tjal gail. Kresens Gaalaatsia diehaat

me gail hai aur Tietas Dalmaatsia diehaat tjal gail. ¹¹Ab khaalie Loekaas hamaar lage hai. Djab toe aihe tab Markas ke bhie laihe. Oe hamaar kaam me hamke khoeb thiek se sahaaita kar sakiega.

¹²Ham Tiekiekas ke Efese sahar me pathailie.

¹³Ham Troas sahar me Karpas ke ghare aapan koerta bhoelaai gailie rahielie. Djab toe aihe tab letaihe. Aur hamaar poestak bhie laihe, pahielia dardja par tjamra waalan.

¹⁴Pietar piete waala Aaleksaandar hamme bahoet doekh pahoetjaais. Prabhoe oke sadja dei. ¹⁵Ose batjaaike rahiehe. Oe hamke manai log ke aage djhoettha banaawe hai.

¹⁶Djab ham pahielia dafé djadj ke aage gailie tab hamme koi na sahaara karies. Sab koi hamme akele tjhor deis raha. Ham praatna kariela kie Parmeswar oelogke tjhama kare. ¹⁷Bakie Prabhoe hamme sahaara karies aur hamme taagat deis kie ham khoes khabar phor-phorke samdjhaai saklie. Sab manai djaun Israel djaat ke na raha, oesab thiek se soenies hai. Aur ie moesiebat me se ham djaise ek ser ke moeh me se batj gailie hai. ¹⁸Prabhoe hamme sab doesar kharaab sotj-bietjaar me se batjaauga. Oe hamme attjha se aapan swarag ke raadje me ledjaauga. Okar maahaanta sada rahe. Ha, aisahie to hai.

¹⁹Ham Preska aur Aakwela ke jaad kariela, aur bhie Onesieforas ke ghar bhar ke. ²⁰Eraastas Korente sahar me rahie gail. Trofiemas bemaar hai, ham oke Mielete sahar me tjhorke ailie.

²¹Kausies kar thandha tem se pahiele aawe ke.

Eboeloes, Poedens, Lienas, Klaudia aur sab hia ke iesaai bhaai-bahien toke jaad kare hai.

²²Prabhoe toelogke aatma ke saath rahe aur toelogke bhalaai kare.

Paulas ke tjiethie

Tietas khaatien

Pahiela baat

Tietas ekgo Paulas ke tjela raha. Paulas oke Kreta des me tjhor deis raha hoewa ke iesaai log ke Prabhoe Jiesoe ke biese me auro siekhaawe ke aur samdjhaawe ke kie oe kaun kaam hamlog khaatien karies hai.

Ie tjiethie me Paulas siekhaawe hai kaise iesaai log ke tjaahie Parmeswar khaatien aapan djiewan bietaawe ke, aur kaise oesabke ekgo samaadj soeroe kare ke tjaahie.

Tjiethie ke soeroe

1 Ham Paulas baatie aur ie tjiethie liekhiela. Ham Parmeswar ke ekgo goelaam baatie, aur Jiesoe Kriest hamme pathaais hai aapan tjoenal waala bieswaasie log ke Parmeswar ke sattjaai siekhaawe khaat djeme oesab okar rasta par tjale. ²Ie sattjaai dwaara oelogke bieswaas mielie kie oesab hardam khaatien Kriest ke sanghe rahiega. Doenia soeroe howe se pahiele Parmeswar ie baat waada karies raha, aur oe kabhie na djhoeth bole hai. ³Djab okar tem aail, tab oe aapan baat ailaan karies. Tab hamlogke batjaawe Waala Parmeswar hamaar oeppar saupies hai ie baat doesar manai log se bataawe ke.

⁴Tietas, ham ie tjiethie tore khaatien liekhiela. Toe to bieswaas me hamaar sattja beta baate.

Pieta Parmeswar aur hamlogke batjaawe Waala Kriest Jiesoe tor bhalaai kare aur sjaantie dewe.

Tietas ke kaam Kreta me

⁵Ham toke Kreta des me akele tjhor deilie oe kaam kare ke djaun abbe na don bhail hai. Djaise ham tose bollie rahielie toke tjaahie sab sahar ke iesaai ke samaadj me ekaat bhaai ke barkwan banaawe ke. ⁶Oelogke tjaahie poera aadmie rahe ke. Har ek ke tjaahie khaalie ek aurat rahe ke. Oelogke larkan ke tjaahie Jiesoe me bieswaas kare ke, safa djiewan bietaawe ke aur aapan maai-baap ke baat soene ke. ⁷Ek dekh-bhaal kare waala Parmeswar ke samaadj ke oeppar raadj tjalaawe hai, ohie se oke tjaahie poera rahe ke. Oke na tjaahie apane ke barwargie kare ke, na haldie se

goessaai djaai ke, piejekkar na rahe ke, na maar-piet kare ke aur koi ke na thage ke. ⁸Bakie oke tjaahie aapan dwaarie hardam kholle rahe ke, attjha tjiedj ke prem kare ke, samadjhdaar, sattjaai se aur safadiel se rahe ke aur apane ke thiek se samhaare ke. ⁹Oke tjaahie Parmeswar ke sattja baat maane ke djaise siekhaawal gail hai. Tab oe doesar iesaai log ke soedhaar sakie aur dje moeh tjalaawe hai, oke sattjaai dekhaai sakie.

¹⁰Iesaai logan me se, aur bieses kärke Israel ke iesaai log me se dher manai na maange hai baat soene. Oelog be-baat ke baat batia hai aur doesar log ke bahakaawe hai. ¹¹Oesab kauno kauno palwaar bhar ke kharaabie siekhaaie oelta-phoelta kare hai baimaanie kare khaatien. Ohie se oesabke moeh ke tjaahie band karwaawe ke. ¹²Oesabke djaatie ke ek sanesia bolies hai: „Kreta ke manai logan hardam djhoeth bole hai. Oesab bahoet kharaab manai hai. Oesab leskatta hai aur khaalie aapan pet sotje hai.”

¹³Ie satj baat hai. Ohie se toke tjaahie hoewa ke iesaai logan ke khoeb daate ke djeme oelog Jiesoe me attjha se bieswaas kare. ¹⁴Oesabke na tjaahie Israel ke naklie khiessa soene ke, aur bhie na iensaan ke baat par dhiaan lagaawe ke djaun Parmeswar ke sattjaai na hai. ¹⁵Djab koi ke diel safadiel hai, tab okar khaatien sab koetjh safadiel hai. Bakie dje biegar gail hai aur bharsaadaar na hai, okar lieje koetjh na safadiel hai. Okar man aur diel kharaab hai. ¹⁶Aisan manai log

bole hai kie: „Hamlog Parmeswar ke djaaniela.” Bakie oelogke tjaaltjalan se dekha hai kie aise na hai. Oelog ekdam barbaad hoi gail hai aur okar baat na soene hai. Oesab barhia kaam kare khaat be-kaamiel hai.

Kaise iesaai log ke tjaahie rahe ke

2 Bakie tor kaam hai kholke bataawe ke kaise ek safadiel djiewan bietaawe ke tjaahie. ²Toke tjaahie boerhwa log se bole ke kie oelogke tjaahie hiessaab aur ieddjat se rahe ke, aur apane ke samhaare ke. Oelogke tjaahie sattja baat bieswaas kare ke, prem se aur hiemmat baanhke rahe ke. ³Toke tjaahie boerhia log ke bhie siekhaawe ke ieddjat se rahe ke. Oelogke na tjaahie niendara kare ke kie to piejekkar rahe ke, bakie oesabke tjaahie doesare ke attjha raai dewe ke. ⁴Tab oesab djawaan aurat log ke siekhaai sakiega kaise aapan aadmie aur larkan ke pjaar kare ke, ⁵samadjhdaar aur sahoer se rahe ke, aapan ghar thiek se samhaare ke, prem se rahe ke, aur aapan aadmie ke nietje rahe ke. Djab oelog aise kare tab doesar log Parmeswar ke sattja baat ke bieses me koetjh kharaabie na bol paai.

⁶Toke tjaahie naudjawaan log ke siekhaawe ke apane ke hardam samhaare ke. ⁷Aapan barhia tjaaltjalan se dekhaaw kaise ek iesaai ke tjaahie bhala kaam kare ke, Parmeswar ke baat safadiel se djaane ke, ieddjat se rahe ke aur sattjaai partjaar kare ke ⁸djeme hamlogke doesman log koetjh kharaabie na bol paawe aur sarmaai djaai.

⁹Iesaai logan djaun koi ke goelaam hai, oelogke tjaahie hardam aapan maalik ke baat maane ke aur har ek tjiedj me oelogke parsand kare ke. Oesabke na tjaahie moeh tjalaawe ke, aur oelogke tjaahie sattjaai se rahe ke. ¹⁰Oesabke tjaahie har ek tjiedj me dekhaawe ke kie oelog bharosaadaar hai. Tab doesar log dekhke hamlogke batjaawe Waala Parmeswar ke baat barka maanie.

¹¹Parmeswar aapan bhalaai dekhaais hai. Oe to sab manai logan ke batjaai sake hai. ¹²Oe maange hai hamlogke siekhaawe kharaab djiewan aur laalietj tjhor dewe ke, aur samadjh se aur safa diel se okar rasta par tjale ke. ¹³Hamlog ke tjaahie khoesie se agore ke djab talak Kriest Jiesoe ke biesaal soekh na dekhaai. Oe to hamlogke maahaan Parmeswar aur batjaawe Waala hai. ¹⁴Oe apane ke kroes par baliedaan karies hai hamlogke sab boeraai me se batjaawe khaatien. Oe maange hai hamlogke apane khaat ek attjha djaatie banaawe djeme hamlog dher bhala kaam karie. ¹⁵Ie sab baat hoewa ke iesaai log se bataai de. Oesabke khoeb samdjhaaie soedhaar le. Aur koi ke na tjaahie toke nietja maane ke.

Parmeswar ke bhalaai iensaan logan khaatien

3 Oesab ke jaad karwaaw kie sab koi ke tjaahie des ke raadj ke tjalaawe waalan aur sardaar logan ke nietje rahe ke aur aapan kaam attjha se kare ke. ²Oesabke na tjaahie ek doesare ke bedjatie

kare ke aur djhagara kare ke, bakie sab koi se kaida aur prem se rahe ke.

³Pahiele hamlog to bhie besamadjh ke rahielie aur Parmeswar ke baat na maanat rahielie. Hamlog kharaab rasta par tjalat rahielie aur har ek rakam laalietj aur maudj me boeral rahielie. Hamlog kharaab rahielie aur doesar log ke djaran karat rahielie. Hamlog ek doesare ke dekhke djarat rahielie. ^{4,5}Bakie hamlogke Parmeswar aapan bhalaai aur prem iensaan logan khaatien dekhaais, aur oe hamlogke ie sab tjiedj me se batjaais hai. Na kie hamlog koetj barhia kaam karlie rahielie, bakie oe hamlogke daaja karies hai aur aapan Pawietr Aatma deis hai hamlogke batjaawe khaatien. Djaise hamlog paanie se koetj dhoila, oisane Pawietr Aatma hamlogke diel safa kar deis hai. Tab hamlog ek naawa djiewan pailie. ⁶Parmeswar Jiesoe Kriest ke batjaawe ke kaam dwaara aapan Pawietr Aatma hamlogke oeppar bahoet barsaais hai. ⁷Aisane oe bhalaai karke hamlogke bekasoerie aur apane se ek karies hai, aur hamlogke hak deis hai hardam khaatien okar sanghe rahe ke. Ab hamlog okar waada bieswaas karke agoriela djab talak oe na poera kariega.

⁸Ie baat satj hai, aur ham maangiela kie toe ie baat khoeb thiek se siekhaaw djeme Parmeswar ke bieswaasie logan bhala kaam karat rahe. Ie thiek hai aur eman sab koi ke faida rahiega. ⁹Bakie toke tjaahie and-band baat, baap-

daada log ke naam ke liest aur Israel ke dharam ke nem ke biese me djhagara na kare ke. Ie to be-kaamiel hai. ¹⁰Djab koi maange hai ie tjiedj ke biese me djhagara karwaaike iesaai ke samaadj ke toekkara toekkara me baate, tab toke tjaahie oke doi tien dafe mienaahie kare ke. Aur djab oe baat na soenega, tab oke samaadj me se niekaar de. ¹¹Aisan manai kharaab rasta par tjale hai aur aapan tjaal-tjalan se dekhaawe hai kie oe kasoerwaar hai.

Ekaat baat auro

¹²Djab ham Artemes kie to Tiekiekas ke tore lage pathaabe, tab

kausies kar halieje se hamare lage aawe ke. Ham Niekopoles sahar me baatie aur ham maangiela thandha ke tem bhar hia rahe.

¹³Djadj Senas aur Aapolos ke sahaara kariehe auro aage djaai ke. Oe doeno ke sab tjiedj deihe djaun oelogke djaroerie hai. ¹⁴Hamlogke iesaai bhaai-bahien ke bhie tjaahie siekhe ke ek doesare ke sahaara karat rahe ke. Tab dje ke koetjh djaroerat rahie, oe otane paai. Ie rakam se oesab kaamiel rahiega.

¹⁵Hia ke sab koi toke jaad kare hai. Hamlog khaatien sab pjaara iesaai bhaai-bahien log ke aasier-baat dei deihe.

Parmeswar toelogke bhalaai kare.

Paulas ke tjiethie Fielemon khaatien

Pahiela baat

Ek Fielemon naam ke aadmie raha. Oe Paulas ke partjaar dwaara ekgo iesaai hoi gail raha. Oke kienal goelaam log raha aur oelog me se ekgo ke naam Onesiemas raha. Ie naam ke matlab 'kaamiel' hai.

Ek dien Onesiemas aapan sardaar ke tjhorke bhaag gail raha aur koetjh dien baad oe Paulas lage pahoetjal. Oe tem par Paulas ekgo doesar des ke djahal me raha. Hoewa par oe Onesiemas se Jiesoe Kriest ke biese me bataais. Tab Onesiemas aapan paap pastaike Paulas ke baat maan leis aur Jiesoe me bieswaas kare lagal. Tab Paulas oke okar sardaar ke paas phien se lautaar deis, aur ehie tjiethie liekhke ekare saath pathaais Fielemon ke samdjhaawe khaatien Onesiemas se ka ka bhail raha.

Tjiethie ke soeroe

¹Ham Paulas baatie aur aapan iesaai bhaai Tiemotias ke sanghe ie tjiethie liekhiela. Ham Kriest Jiesoe khaatien kaam karke ab ekgo djahalia hoi gailie.

Ie tjiethie hamaar pjaara saamiel waala Fielemon khaatien hai, ²aur hamaar bahien Apfia khaatien bhie, aur Arkiepas khaatien. Oe hamaar saath moesiebat sahies hai. Ie tjiethie bhie sab iesaai ke samaadj log khaatien hai djaun hardam toelog ke ghare ekattha howe hai.

³Pieta Parmeswar aur Prabhoe Jiesoe Kriest toelog ke bhalaai kare aur sjaantie dewe.

^{4,5}Ham soenlie hai kie toe kaise Prabhoe Jiesoe aur okar sab bieswaasie log ke prem kare hai

aur toe ketana bharosaadaar baate. Ohie se djab ham tore khaatien praatna kariela tab ham aapan Parmeswar ke hardam dhanbaad deila. ⁶Ham ose maangiela kie hamlogke ekahie bieswaas dwaara toe hardam auro dekhaihe kie Kriest hamlogse ketana barhia kaam karwaai sake hai. ⁷Bhaija, djab ham soenlie kaise toe doesar iesaai logan ke pjaar kare hai aur tieha dewe hai, tab hamaar diel khoesiaalie aur hiemmat se bhar gail.

Onesiemas ke biese me

⁸Ham tor iesaai ke barka bhaai baatie, aur hamke hoekoem hai tose bole ke ka kare ke. ⁹Bakie hamlog to pjaara bhaai baatie, ohie se ham tose koetjh bientie kariela.

Toe djaane hai kie ham boerhwa baatie, aur ham Kriest Jiesoe ke kaam kare ke dwaara djahal me pahoetj gailie. ¹⁰Ham tose koetjh bientie kariela aapan bieswaasie beta khaat. Ham djahal me ose Prabhoe Jiesoe ke biese me bataillie hai. Tab oe bieswaas kare lagal aur aisane ham okar bieswaasie baap ban gailie. Oe aadmie Onesiemas hai. ¹¹Pahiele oe tor be-kaamiel goelaam raha. Bakie ab oe bahoet kaamiel hoi gail hai. Aur hamaar khaatien bhie.

¹²Oe hamaar diel ke ek toekkara hoi gail hai, aur ab ham oke tore paas lautaariela. ¹³Ham bahoet maangat rahielie oke aapan lage rakhe. Tab oe tor darie par hamaar sewa kar sakat djab talak ham khoes khabar bataawe ke dwaara djahal me baatie. ¹⁴Bakie ham koetjh na maangat rahielie kare biena tor sallaah. Ham na maangiela kie toe karaai se barhia kaam kar, bakie aapan diel se.

¹⁵Saait oe koetjh dien khaat tor lage se tjal gail raha djeme oe ab hardam tore lage rahie sake, ¹⁶na ek nietja goelaam ghat djaise pahiele, bakie ekgo pjaara bieswaasie bhaai ghat. Djab ham oke etana tjaahielia, tab toe oke ketana tjahiehe. Ab oe na khaalie tor goelaam hai bakie Prabhoe dwaara tor bhaai bhie hoi gail hai.

¹⁷Djab toe bieswaas me ham se ek baate, tab toe oke phien se

bhiettar lei le djaise toe hamke bhiettar leite. ¹⁸Aur djab okar tjaltie se tor haanie bhail hai aur oe tor kasoerwaar hai, tab toe hamse bharwa leihe. ¹⁹Ham ie baat apane liekhiela: ham toke oe paisa bharab! Aur ham toke na jaad karwaaila kie hamaar baat dwaara toke hardam khaatien naawa djiewan mielal hai, aur toe aisane hamaar kasoerwaar hoi gaile hai. ²⁰E bhaai, hamlog to bieswaasie bhaai-bhaai baatie, ohie se hamaar khaatien ie bhala kaam kar deihe aur hamaar diel me Kriest dwaara khoesiaalie pahoetjaaw. ²¹Ham tor oeppar bharosa kariela kie toe kariehe djaise ham ie tjiethhie me liekhlie baatie. Ham to djaaniela kie toe ie liekhal baat se djaada kariehe.

²²Toelog to praatna kare hai kie ham djahal me se tjhoetkaara paabe aur toelog ke paas aai sakab. Ham bieswaas kariela kie Parmeswar toelogke praatna soeniega. Ohie se hamaar khaatien ekgo kothrie tjaar kar deihe. ²³Bhaai Epaafraas bhie Kriest Jiesoe me saamiel hai aur ekare dwaara hamare saath djahal me hai. Oe toelog ke jaad kare hai. ²⁴Aur Markas, Aarestaarkas, Demaas aur Loekaas djaun hamaar sanghe kaam kare hai, oesab toke bhie jaad kare hai.

²⁵Prabhoe Jiesoe Kriest ke bhalaai toelogke oeppar rahe.

Hebar log khaatien tjiethie

Pahiela baat

Ie tjiethie liekhal hai Israel djaat ke iesaai logan khaatien. Israel log ke ek baap-daada ke naam Hebar raha, ohie se oesab bhie Hebar log bolaawal dja hai. Oesab iesaai howe ke kaaran bahoet sataawal djaat raha aur deraat raha aapan bieswaas Jiesoe Kriest me tjhore ke. Oesab sotjies kie saait auro sahadj hai pahiela Israel ke dharam ke rakam se Parmeswar ke maane ke. Bakie djaun manai ie tjiethie liekhies hai, oe samdjhaais kaise Jiesoe ke rasta bahoet auro biesaal hai. Hamlog okar naam na djaaniela.

Parmeswar ke baat okar Beta dwaara

1 Dher dien pahiele Parmeswar har ek rakam se hamlogke baap-daada log se aapan sanesian dwaara aapan baat bataais raha. Bakie ie djoeg ke ant me oe hamlogse aapan Beta dwaara bataais. ²Oe okar dwaara saara sansaar aur oke sab tjiedj ke hakdaar banaais hai. ³Parmeswar ke Beta aapan Pieta ke maahaan djotie se tjamke hai. Okar dwaara hamlog safa se dekh sakiela kie Parmeswar kaisan hai. Oe bhie saara sansaar ke sab kaam aapan maahaan baat se ant talak tjalaai. Aur oe paap mietaawe ke kaam poera karke oeppar djaaike swarag me sab se maahaan Parmeswar ke dahiena bagal baithal hai.

Parmeswar ke Beta aur parie log

⁴Parmeswar ke Beta sab parie log se bahoet barka hai. Oke oelogse

ek auro biesaal naam mielal hai.

⁵Parmeswar aapan ekko parie se thoro bolies raha kie:

„Toe hamaar Beta baate, aadj ham sab koi ke djanaaila kie ham tor Baap baatie.”

Aur oe ekko parie ke biese me na bolies raha kie:

„Ham okar Pieta ghat rahabe aur oe hamaar Beta ghat rahiega.”

⁶Aur djab oe aapan ekahie Beta ke doenia me phier se pathaaiga, tab oe boliega:

„Hamaar sab parie logan ke oke poedje ke parie.”

⁷Oe parie log ke biese me bole hai:

„Ham aapan parie ke hauwa ghat aur aapan kamkartan ke tedj aagie ghat banaaila.”

⁸Bakie oe aapan Beta se bole hai:

„He Parmeswar, toe sattjaai se raadj tjalaawe hai aur tor raadj sada ke lieje rahiega.

⁹ Attjhaai toke attjha lage hai aur boeraai toke kharaab lage hai. Ohie se ham toke ekwan se auro barka banaaieke tore oeppar auro khoesiaalie barsaais hai.”

¹⁰ Oe bhie ose bole hai:
„He Prabhoe, soeroe me toe aapan haath se dhartie, aasmaan aur swarag banaile.

¹¹ Aur ie sab poeraan kapra ghat khiaai djaaike aur alop hoi djaaike, bakie toe rahie djaihe.

¹² Toe oesabke djaise koerta lapetiehe aur djaise kapra badaliehe. Bakie toe ekahie rahiehe aur tor oemier kabhie na ghatie.”

¹³ Oe aapan Beta se bhie bole hai:
„Aaw, hamaar dahiena bagal baith djab talak ham tor doesman log ke tor gor ke nietje na dhar debe.”

Oe aisan baat aapan ekko parie se kabhie na bolies hai. ¹⁴ Oesab okar kamkartan hai. Aur Parmeswar oesabke pathaawe hai oelogke sahaaita kare ke djaun ke okar soekh mieliage.

Batj djaai ke biese me

2 Ohie se hamlogke tjaaehie khoeb thiek se dhiaan lagaawe ke oe sab baat par djaun hamlog soenlie hai, nahie to hamlog bahie djaabe. ² Parmeswar ke parie logan ke sanesa hardam satj raha. Dje oelogke baat na maanat raha, oe aapan karnie ke phal paawat raha. ^{3,4} Prabhoe Jiesoe Pieta Parmeswar ke hiettjha

poera karke partjaar karies hai ekgo iensaan kaise batj sake hai. Tab okar soene waalan hamlogse oisahie bataais hai. Aur Parmeswar dekhaais kie oelogke baat satj hai. Oe barka aur atjambho kaam karwaaieke aur Pawietr Aatma deike hamlogke aapan baat djanaais hai. Tab djab hamlog ie baat par dhiaan na lagaabe, tab hamlog kaise batjab?

Jiesoe bieswaasie log ke

barka Bhaai hai

⁵ Hamlog aane waala doenia ke biese me batiaaila. Hoewa par Parmeswar aapan parie logan ke na deis hai raadj tjalaawe ke, bakie iensaan logan ke. ⁶ Okar poestak me koi gawaahie deis hai kie:

„He Prabhoe, ek iensaan ke hai kie toe oke sotje hai, aur ek iensaan ke beta ke hai kie toe okar dekh-bhaal kare hai?

⁷ Thora dien khaat toe oke parie logan se nietja dharle hai. Bakie ab toe oke aadar aur maahaanta deile.

⁸ Aur saara sansaar ke sab tjiedj toe okar gor ke nietje dhar deile.”

Djab liekhal hai kie Parmeswar sab tjiedj okar nietje karies hai, tab koetjh na baakie hai. Tabbo abbe talak hamlog na dekhiela kie aise hai. ⁹ Bakie hamlog Jiesoe ke dekhiela. Oe thora dien khaat parie log se nietja raha maut ke doekh oethaawe khaatien. Aur Parmeswar ke bhalaai dwaara oe har ek iensaan ke lieje mar gaal

raha. Ohie khaatien ab Parmeswar okar aadar karke oke maahaanta deis hai. ¹⁰Parmeswar khaatien aur okar dwaara saara sansaar abbe talak hai. Bakie oe maangat raha dher bieswaasie logan ke aapan betwan ghat swarag ke biesaal soekh dewe. Oesabke batjaawe khaatien Jiesoe ke tjaahat raha dher doekh oethwaawe ke. Aur ie doekh dwaara oe tjaar karal gail oesabke Barkwa howe khaatien aur oesabse aage swarag ke soekh me djaai ke. ¹¹Aur sab bieswaasie log ke paap mietaaie Jiesoe oesabke Parmeswar khaatien alag kare hai. Oe aur djaun log alag karal dja hai, oelogke ek Baap hai. Ohie se oe na sarma hai oesabke aapan bhaai-bahien bolaawe ke. Oe bole hai:

¹² „He Parmeswar, ham aapan bhaai-bahien log se phor-phorke tore biese me bataabe aur oesabke samaadj me ham tor goen gaabe.”

¹³Aur bhie:

„Ham Parmeswar par bharosa karab.”

Aur bhie:

„Dekh, ham hia baatie oe manai log ke sanghe djaun ke Parmeswar hamaar oeppar saup deis hai. Oesab okar larkan hai.”

^{14,15}Larkan khoen aur maas ke bhaagie hai. Ohie se Jiesoe bhie iensaan hoi gail hai djeme oe mar sake. Maut saitaan ke moetha me hai, bakie Jiesoe marke okar saktie toeries hai. Manai logan djiewan bhar maut ke dera hai, bakie Jiesoe oesabke batjaai sake

hai. ¹⁶Aise dekha hai kie Jiesoe parie log ke sahaaita na kare hai, bakie Abraaham ke aulaad log ke. ¹⁷Ohie khaatien oke tjaahat raha har ek rakam se aapan bhaai log ner howe ke. Tab oe sab se barka agwa ghat daaja kar sake hai aur bharosaadaar rahie sake hai aapan djaatie ke tjhama dewe aur oesabke Parmeswar se ek karwaawe khaatien. ¹⁸Djaise oe adjmaawal djaaike doekh oethaais, oisane djab koi adjmaawal dja hai, tab oe oke sahaaita kar sake hai.

Jiesoe aur Mosas

3 Bhaai logan, Parmeswar toelogke apane khaatien alag karies hai aur bolaais hai swarag me rahe ke. Ohie se toelog aapan dhiaan okar pathaawal Waala par lagaaw. Oe to hamlogke sab se barka agwa Jiesoe hai. Okar biese me hamlog gawaahie deila. ²Djaise Mosas aapan kaam Parmeswar ke djaatie khaatien poera karies raha, oisane Jiesoe poera karies hai djaun kaam Parmeswar okar oeppar saupies raha. ³Ek ghar ke aadar na howe hai, bakie banaawe waala ke. Aisane Jiesoe ke Mosas se auro aadar mielal. ⁴Sab ghar iensaan banaawe hai, bakie saara sansaar ke banaawe Waala Parmeswar hai. ⁵Mosas aapan kaam Parmeswar ke djaatie khaatien bharosaadaar kamkarta ghat poera karies raha. Okar kaam raha oesabse bataawe ke kie baad me ka hoiga. ⁶Bakie Kriest Parmeswar ke Beta hai, aur aapan djaatie ke Barkwa. Oe bhie aapan kaam oe djaatie khaatien poera karies hai. Djab hamlog okar

oeppar bharosa karab, hiemmat ant talak pakarle rahabe aur kholke bolab kie hamlogke aasa hai sada ke lieje Parmeswar ke lage rahe ke, tab hamlog okar djaatie baatie.^a

Hardam batjaaieke rahiehe

⁷Aise dekha hai kie Jiesoe Mosas se auro barka hai. Ohie se Pawietr Aatma bole hai:

„Djab toelog aadj Parmeswar ke aawaadj soeniehe,

^{8,9} tab aapan man kathor na kariehe djaise toelogke baap-daada log maidaan me karat raha. Oesab hamaar atjambho kaam dekhke tabbo tjaalies baries talak hamme adjmaawat raha.

¹⁰ Ohie khaat ie koel se hamaar diel toet gail aur ham bollie kie:

‘Oesab hardam bhatkat rahe hai aur na maange hai hamaar rasta par tjale.’

¹¹ Tab ham goessaaieke kasam khaaieke bollie kie: ‘Oesabke hamaar sjaantie kabhie na mieliega.’ ”

¹²Bhaai log soen, toelog hardam batjaaieke rahiehe kie toelog me se koi ke diel kharaab aur be-bieswaas na rahiega aur djienda Parmeswar se na doer hoi djaaigna. ¹³Ohie se djab talak mauka rahiega toelogke tjaahie rodj apane apane me soedhaare ke, djeme ekko bhaai-bahien na bahakaawal djaai aur paap me boer djaaike thetharai kare. ¹⁴Djab hamlog ant talak Kriest me saamiel rahabe djaise

pahiele, tab hamlog okar saathie baatie. ¹⁵Pawietr Aatma bolies hai kie:

„Djab toelog aadj Parmeswar ke aawaadj soeniehe, tab aapan man kathor na kariehe djaise toelogke baap-daada log karat raha.”

¹⁶Ke okar aawaadj soenke thetharai karat raha? Israel ke djaatie log karies, tjaahie Mosas oesabke Egypte des me se legail raha. ¹⁷Aur Parmeswar ke diel tjaalies baries talak ke se toetal? Oelogse djaun paap-boeraai karat raha aur mar-marke maidaan me paral raha. ¹⁸Oe kekar biese me kasam khaaieke bolies kie:

„Oesabke hamaar sjaantie kabhie na mieliega?”

Oe ie sab baat bolies oelogke biese me djaun na maangat raha okar baat soene. ¹⁹Aise hamlog dekhiela kie oesabke okar sjaantie na mielal raha oelogke be-bieswaas ke dwaara.

Parmeswar ke sjaantie okar djaatie khaatien

4 Parmeswar waada karies raha kie oe hamlogke sjaantie dei. Aur ie waada abbe talak hamlogke khaat hai. Ohie se bahoet batjaaieke rahiehe kie koi na sotj sake kie hamlog patjhariela. ²Djaise hamlogke baap-daada log ie khoes khabar soenies raha, oisane hamlog bhie soenlie rahielie. Bakie oelog soenke na bieswaas karies. Ohie se oesabke khaatien oman faida na raha. ³Bakie hamlog okar

a 3:6 Griek ke bhaasa me ‘djaatie’ aur ‘ghar’ ek baat hai. Ie baat ke matlab bhie ‘palwaar’ hai. Het Nieuwe Testament in Samami Hindoestani ©International Bible Society 1997, 2009

waada me bieswaas kariela, ohie se Parmeswar hamlogke aapan sjaantie deiga. Aur be-bieswaasie logan ke biese me oe bolies hai:

„Ham goessaaike kasam khailie hai kie:

‘Hamaar sjaantie oelogke kabhie na mieliega.’ ”

Djab Parmeswar doenia ke soeroe me aapan sab kaam poera karies raha, tab okar sjaantie iensaan logan khaatien bhie raha. ⁴Okar poestak me doenia ke soeroe ke satwa dien ke biese me liekhal hai kie:

„Parmeswar satwa dien par aapan sab kaam poera karke soestaais.”

⁵Aur bhie liekhal hai kie:

„Oesabke hamaar sjaantie kabhie na mieliega.”

⁶Dje pahiele ie khoes khabar soenke na bieswaas karies, oe okar sjaantie na paais. Tabbo koi koi ke abbe Parmeswar ke sjaantie mieliega. ⁷Ohie se dher dien baad Parmeswar raadja Daawied ke ek giet me „aadj ke dien” ke biese me gawaais hai kie:

„Djab toelog aadj Parmeswar ke aawaadj soeniehe, tab aapan man kathor na kariehe.”

⁸Djab Josoe^b Israel ke djaatie log ke Parmeswar ke sjaantie me ledjaat, tab Pawietr Aatma baad me ek doesar dien thoro „aadj ke dien” bolaawat?

⁹Aise hamlog dekh sakiela kie Parmeswar ke djaatie log khaatien ek dien poera sjaantie aiga. ¹⁰Dje

Parmeswar ke sjaantie paais hai, oe okar ghat aapan kaam poera karke bhie soesta hai. ¹¹Ohie se hamlogke tjaahie kausies kare ke okar sjaantie paawe ke, nahie to hamahoelog me koi hamlogke baap-daada ner Parmeswar ke baat tjhorke ose doer hoi djaai. ¹²Parmeswar ke baat djienda hai aur oman bahoet saktie hai. Oe ek doeno bagal tjokh talwaar se auro tjokh hai. Aur ek iensaan ke andar me aisan ghoes dja hai kie oe okar djiew aur aatma, okar haddie-goeddie, aur okar sotj-bietjaar alag-alag kar dewe hai. ¹³Parmeswar ke aakhie ke saamne sab tjiedj khoelal hai. Okar khaatien koetjh na tjhiepal hai. Aur hamlogke oke lekha dewe ke parie.

Jiesoe sab se barka Agwa hai

¹⁴Hamlogke sab se barka Agwa Parmeswar ke Beta Jiesoe hai. Oe swarag ke dwaara oeppar gail hai. Aur hamlogke tjaahie ie baat pakarle rahe ke. ¹⁵Oe khoeb thiek se samdjhe hai kie hamlog kamdjor baatie. Oe hamlogke ner sab tjiedj me adjmaawal gail hai aur oe ekko paap na karies hai. ¹⁶Parmeswar hamlogke bhalaai kare hai. Ohie khaatien aaw, hamlog be-dar se ose sab koetjh maangie dja, djeme oe hamlogke daaja kare aur haath lagaawe djab hamlogke djarorerie rahie.

5 Israel ke sab se barka agwa ek iensaan hai djaun Parmeswar dwaara tjoenal hai aur djaatie ke darie par oke koetjh daan dewe

hai aur paap mietaawe khaatien baliedaan kare hai. ²Djab koi Parmeswar ke baat na thiek se djaane hai aur bhatke hai, tab agwa oke daaja kar sake hai. Ohoe to poera na hai. ³Ohie se oke na khaalie djaatie log ke paap khaatien baliedaan kare ke parie, bakie bhie aapan paap khaatien. ⁴Koi kabhie na apane ke sab se barka agwa banaai sake hai. Ie oetja dardja khaalie Parmeswar dei sake hai, djaise oe Aaron^c ke bhie deis raha. ⁵Aur Kriest bhie na aapan aadar ke biese me sotjke apane ke sab se barka Agwa banaais. Bakie Parmeswar aise karies djab oe ose bolies kie:

„Toe hamaar Beta baate, aadj ham sab koi ke djanaaila kie ham tor Baap baatie.”

⁶Aur oe bhie bolies kie:

„Toe djaise Melkiesedek sada khaatien agwa rahiee.”

⁷Djab Jiesoe doenia par aapan djiewan iensaan ghat bietaawat raha, tab oe roi-roike praatna karke Pieta Parmeswar ke gohoraawat raha. Oe to oke maut me se batjaai sakat. Oe khaalie maangat raha aapan Baap ke hiettjha poera kare, ohie se Parmeswar okar praatna soenies aur okar dar doer kar deis. ⁸Aisane, oe tjaathe Parmeswar ke Beta hai, tabbo oe doekh sahe ke dwaara siekhies hai aapan Baap ke baat maane ke. ⁹Ab oe aapan sab kaam poera karke sada ke lieje batjaawe hai dje okar baat soene hai. ¹⁰Aur Parmeswar oke djaise Melkiesedek sab se barka agwa ghat baithaais hai.

Parmeswar ke baat djaise doedh aur khaaik hai

¹¹Hamlog Melkiesedek ke biese me dher baat bataai sakab, bakie toelog etana patjhar gaile hai kie moeskiel hai ie sab baat samdjhaawe ke. ¹²Toelog dher dien se Jiesoe ke rasta par tjale hai, tabbo abbe lek toelog ek doesare ke na siekhaai paawe hai. Toelogke tjaahie Parmeswar ke baat abbe soeroe se siekhe ke. Ie pahiel a baat djaise doedh hai aur toelog djaise tjhota larkan baate djaun khaalie doedh pieje hai. Toelog ab talak karer khaaik na khaai paawe hai. ¹³Dje doedh pieje hai, oe Parmeswar ke baat pakka iesaai ghat abbe na samadjh paawe hai. ¹⁴Pakka iesaai to karer khaaik kha hai. Ekar matlab hai kie oelog djab koetjh soene hai, tab thiek se bietjaar kar sake hai kie attjha hai kie na.

6 Ohie khaatien hamlogke tjaahie pakka iesaai ghat pahiel a partjaar Kriest ke baare me djaanke aur barhe ke.

Ab hamlog phien se na siekhaabe kaise hamlogke tjaahie sab be-kaamiel kaam tjhore ke. Aisan kaam hamlogke to maut talak pahoetjaai deiga. Aur ham bhie na phien se siekhaabe kaise hamlogke aapan djiewan badale ke tjaahie Parmeswar me bieswaas kare khaatien. ²Aur kaise dopoe kare ke tjaahie aur bieswaasie log ke oeppar haath rakhe ke. Aur Parmeswar kaise bieswaasie ke

^c 5:4 Israel ke djaat ke ek sab se barka agwa raha, aur Aaron pahiel a waala raha.

djie oethaaiga aur be-bieswaasie ke faisala karke hardam ke lieje sadja deiga. ³Djab Parmeswar maangie, tab hamlog ie sab baat tjhorke toelogke bhie auro siekhaabe. ⁴Dje ek dafe Prabhoe ke djotie me aai tjoekal hai aur bhie swarag ke daan aur Pawietr Aatma paais hai, ⁵oe djaan gail hai kie Parmeswar ke baat attjha hai aur aane waala djoeg ke taagat kaisan hai. ⁶Djab ekare baad aisan manai aapan bieswaas tjhor deiga, tab oe Parmeswar ke Beta ke djaise phien kroes par tjaharaawe hai aur kholke okar bedjatie kare hai. Tab koi na oke Parmeswar lage lautaar sakie phien se paap pastaawe khaatien.

⁷Aisane djab ek djamien par baar baar barkha barse hai aur paanie sokhke kamaasoet log khaatien barhia sauda dewe hai, tab oelog Parmeswar ke aasies paawe hai. ⁸Bakie djab opar khaalie kaata-oeta ke per djamie, tab oe djamien be-kaamiel hai. Oe saraapal djaai aur ant me djaraai dewal djaai.

Bieswaasie log ke aasa

⁹Bakie pjaara bhaai-bahien logan, tjaahe hamlog aisan baat liekhiela, tabbo hamlog thiek se djaaniela kie toelogke koetjh auro barhia agore hai. Parmeswar toelogke batjaaiga. ¹⁰Oe bharosaadaar hai aur toelogke kaam aur prem na bhoelaai djaai. Ie prem se toelog bhie aapan bieswaasie bhaai-bahien ke sahaaita karle rahiele aur abbe talak kare hai. ¹¹Hamlog bahoet maangiela kie toelogan ant talak ie kaam kamaasoet ghat kariehe djab

lek toelogke aasa na poera hoiga.

¹²Koi ke na tjaahie patjhare ke, bakie oke tjaahie aisan manai ke paatjhe pakare ke djaun bieswaas me agore hai djab talak Parmeswar aapan waada na poera kariega.

¹³Djab Parmeswar Aabraaham ke koetjh waada karies, tab oe aapan naam par kasam khaais. Ose auro barka gawaahia to na raha. ¹⁴Oe bolies:

„Ham toke satj-moetj aasies debe, aur toke djaroeer dher aulaad hoiga.”

¹⁵Aisane Aabraaham ke dhieradj se agorat agorat Parmeswar ke waada mielal. ¹⁶Ek iensaan koi ke oeppar kasam kha hai djaun ose barka hai, aur koi na oe kasam ke mietaai sake hai. ¹⁷Ohie se Parmeswar aapan waada karke kasam khaais raha dekhaawe khaatien kie oe aapan baat kabhie na badaliega. ¹⁸Oe aapan waada aur kasam na toer sakiega. Oe kabhie na djhoeth bol sakiega. Ie hamlogke hiemmat dewe hai aur hamlogke aasa hai kie oe hamlogke batjaaiga. ¹⁹Djaise ek ankra djahaadj ke ek djagaha pakarle rahe hai, oisane hamlogke aasa bhie hai. Oe Parmeswar ke pawietr djagaha ke parda ke paatjhe swarag me hamlogke baanhe hai. ²⁰Hoewa par Jiesoe hamlogse pahiele bhiettar gail hai hamlogke khaatien maafie maange ke. Oe to Melkiesedek ner sada ke lieje sab se barka Agwa hoi gail hai.

Kriest aur Melkiesedek

7 Melkiesedek Saalem sahar ke raadja aur sab se maahaan

Parmeswar ke agwa hai. Djab Aabraaham koetjh raadja log ke djietke lautal, tab Melkiesedek ose bhet karies aur oke aasier-baat deis. ²Aur Aabraaham aapan doesman ke sab samaan me se oke ek daswa hiessa deis. Melkiesedek ke naam ke matlab hai: „Bhala tjalaawe waala.” Oe bhie Saalem ke raadja hai, aur oe naam ke matlab „Sjaantie dewe waala raadja” hai. ³Oe biena maai-baap ke raha aur okar palwaar ke naam na poekaaral hai. Okar djiewan ke soeroe aur ant na hai. Aur oe Parmeswar ke Beta ghat sada khaatien agwa rahiega. ⁴Hamlogke baap-daada Aabraaham oke barhia samaan me se ek daswa hiessa deis. Tab khiaal kar kie Melkiesedek ketana barka hai! ⁵Israel ke agwan Lewie ke koel me ke hai. Aur tjaahe doesar koel ke manai log Aabraaham ke aulaad bhie hai, tabbo kaanoen me liekhal hai kie oesabke tjaahe aapan kamaai me se Lewie log ke ek daswa hiessa dewe ke. ⁶Bakie Melkiesedek Lewie ke koel me ke na raha. Tabbo oe Aabraaham ke ek daswa hiessa leis hai aur oe oke aasier-baat deis. Aur Parmeswar ke waada Aabraaham khaatien raha. ⁷Dje aasier-baat dewe hai, oe hardam aasier-baat paawe waala se auro barka hai.

⁸Ek tjiedj auro hai. Lewie ke koel ke agwa log ek daswa hiessa lewe hai aur oesab mar dja hai. Bakie Melkiesedek Aabraaham ke ek daswa hiessa leis hai aur okar biese me liekhal hai kie oe djieje hai. ^{9,10}Lewie aapan bhaai log se ek daswa hiessa lewe hai. Djab

Melkiesedek Aabraaham se bhet karies, tab Lewie abbe na paida bhail raha. Tabbo hamlog bol sakiela kie oe aapan par-daada Aabraaham dwaara Melkiesedek ke ek daswa hiessa deis hai.

Jiesoe Kriest aur Aaron

¹¹Djab hamlog Lewie ke koel ke agwan ke kaam aur Israel ke kaanoen dwaara batj djaitie, tab Parmeswar thoro ek doesar agwa djaise Melkiesedek aur na djaise Aaron baithaawat? ¹²Aur djab ek doesar koel ke agwa baithiega, tab bhie ek doesar kaanoen ke djaroerat rahiega. ^{13,14}Hamlog djaaniela kie Prabhoe Jiesoe Joeda ke koel me ke hai. Oe koel me ke koi kabhie na agwa ke kaam karies. Mosas kaanoen me Joeda ke aulaad ke biese me na liekhies hai kie oelog baliedaan djaraawe ke kaam karie. ¹⁵Tab djab Melkiesedek ner ek doesar agwa aawe hai, tab hamlog ie sab baat auro safa se samadjh djaaaila. ¹⁶Oe agwa na bhail hai ekgo kaanoen dwaara djaun me liekhal hai kaun koel me ke agwa baithaawal djaai, bakie aapan amar djiewan ke saktie dwaara. ¹⁷Okar biese me gawaahie dewal gail hai kie:

„Toe djaise Melkiesedek sada khaatien agwa rahiehe.”

¹⁸Djab ek pahiele ke hoekoem begar saktie aur be-kaamiel hoi gail hai, tab oe mietaai dewal dja hai. ¹⁹Ekko kaanoen dwaara baithaawal agwa aapan kaam poera taur se na kar sakat raha aur kaanoen par na tjal paawat raha. Bakie ab hamlogke ek auro barhia aasa

mielal hai. Ekar dwaara hamlog Parmeswar ke auro thiek se djaan sakiela. ²⁰Agwa ke kaam Lewie ke koel waalan par saupal gail raha biena kasam khaai se. ²¹Bakie djab Jiesoe agwa bhail, tab Parmeswar ose bolies kie:

„Ham kasam khaaila aur na pastaabe kie toe sada khaatien agwa rahiehe.”

²²Parmeswar pahiele Mosas dwaara hamlogse koetjh baat-tjiet karies raha. Aur ab oe Jiesoe ke dwaara ek auro barhia tjiedj baat-tjiet karies hai. ²³Lewie ke koel me ke dher log paarie-paara agwa bhail. Aur oelog me ke koi na hardam khaatien agwa rahie sakat. ²⁴Bakie Jiesoe amar hai. Ohie se oe sada ke lieje agwa rahiega. Okar darie par koi na agwa hoi sakiega. ²⁵Ohie se tjaathe dje maange hai okar dwaara Parmeswar se ek howe, oe ekdam se batj sake hai. Jiesoe to hardam Parmeswar lage djieje hai oesabke khaatien maafie maange ke. ²⁶Hamlogke aisan sab se barka agwa ke djarorie hai. Oe pawietr, be-kasoer, be-daag ke aur paapie log se alag hai, aur swarag ke oeppar sab se barka dardja par baithaawal gail hai.

²⁷Israel ke sab se barka agwa ke tjaahie pahiele aapan paap khaatien koetjh baliedaan kare ke, tab djaatie log ke paap khaatien. Bakie Jiesoe ke apane khaatien koetjh na baliedaan kare ke pare hai. Aur aapan djaatie ke paap khaat oek dafe hardam ke lieje apane ke kroes par baliedaan kar deis hai. ²⁸Mosas ke kaanoen dwaara manai log sab se barka

agwan ghat baithaawal dja hai aur oelog poera na hai. Bakie baad me Parmeswar kasam khaaie aapan Beta ke sab se barka Agwa banaais hai. Aur oe sada ke lieje ekdam poera rahiega.

Kaise Jiesoe naawa baat-tjiet ke

sab se barka Agwa hai

8 Sab se barka baat ie hai kie hamlogke ek sab se barka Agwa hai djaun swarag me maahaan Parmeswar ke dahiena bagal baithal hai. ²Oe hoewa ke pawietr djagaha me agwa ke kaam kare hai. Oe djagaha manai log na banaais hai, bakie Parmeswar. ³Har ek sab se barka agwa ke kaam hai daan aur baliedaan kare khaatien. Ohie se naawa waala sab se barka agwa ke bhie tjaahat raha koetjh baliedaan kare ke. ⁴Djab Jiesoe abbe dhartie par rahat, tab oe agwa na rahat. Hia par to agwa log hai djaun kaanoen se koetjh daan aur baliedaan kare hai. ⁵Oesab aapan kaam kare hai ekgo pawietr djagaha me djaaha dekha hai kie swarag ke pawietr djagaha kaisan hai. Djab Parmeswar maidaan me Mosas se bolies okar khaatien ekgo rahe ke djagaha banaawe ke, tab oe bolies kie: „Thiek se khiaal karke sab tjiedj banwaaw djaise swarag ke pawietr djagaha djaun ham toke pahaar par dekhailie rahielie.”

⁶Bakie Jiesoe ke agwa ghat ek auro biesaal kaam mielal hai. Ab to okar dwaara ek auro attjha baat-tjiet bhail djaun auro barhia waada se banal hai. ⁷Djab pahielia baat-tjiet me koetjh na ghatal rahat, tab

ek doesar baat-tjiet ke djarorie na rahat. ⁸Parmeswar aapan djaatie ke samdjhaaie bolies raha kie:

„Ek dien ham Israel ke djaatie log aur Joeda ke koel se ek naawa baat-tjiet karab.

⁹Djab ham oelogke Egypte des me se legailie rahielie, tab oesab hamaar baat-tjiet na maanies, aur ham oesabke aur aage na khiaal karlie. Ohie se naawa baat-tjiet oesabke baap-daada waala se doesar rakam rahiega.

¹⁰Baad me ham Israel ke djaat se baat-tjiet karabe kie ham aapan hoekoem oesabke akkiel me dhar debe aur oesabke diel me liekh debe. Ham oelogke Parmeswar rahabe aur oesab hamaar djaatie rahiega.

¹¹Oe same par koi ke djarorie na rahie aapan gaaw waalan aur bhaai log se bole ke kie: ‘Prabhoe ke djaan dja!’ Tjhota se barka talak hamme djaaniega.

¹²Ham oesabke kharaab kaam maaf kar debe aur oesabke paap kabhie na jaad karab.”

¹³Djab Parmeswar ekgo naawa baat-tjiet kare hai, tab pahielia waala poeraan hoi gail hai. Aur har ek tjiedj djaun poeraan hoike be-kaamiel hoi dja hai, oe bhie halieje miet djaai.

Agwa log ke kaam doenia par

9 Pahielia baat-tjiet karke Parmeswar Israel ke agwa

log ke aadar kare ke kaam setiaais aur doenia par ek pawietr djagaha banwaais. ²Oe djagaha ek parda se doei bhaag me baatal raha. Aage waala „pawietr djagaha” bolaawal djaat raha. Oman sona ke tjieraag raha aur ek tafra djaun par pawietr bret raha. ³Paatjhe waala bhaag ke naam „sab se pawietr djagaha” raha. ⁴Hoewa par ekgo sona ke tafra raha lohbaan soelgaawe khaatien. Aur baat-tjiet ke baakas hoewa bhie raha. Oe baakas sona se tjapkaawal raha. Oman ek sona ke bartan me swarag ke bret raha. Oe bret „maana”^d bolaawal gail. Aur oman bhie Aaron ke hariaail laathie raha djaun phoel deis raha, aur bhie doei toekkara patthar djaun par Parmeswar aapan baat-tjiet ke baat liekhies raha. ⁵Baakas par doeigo sona ke swarag ke log raha dekhaawe khaatien kie Parmeswar ketana maahaan hai. Oe doeno aapan pakhna se baakas ke dhapna tjhaai deis. Dhapna par baliedaan ke khoen tjhierkaare se paap ke tjhama mielat raha. Hamlog ekare baare me iesaaat phor-phorke na bataai sakiela. ⁶Aisane Parmeswar ke pawietr djagaha banaawal gail raha. Aur rodj agwa log aage waala bhaag me djaat raha aapan kaam kare khaatien.

⁷Bakie baries me ek dafe khaalie sab se barka agwa paatjhe waala bhaag me djaat raha. Aur khoen leike oe aapan paap aur djaatie log ke paap khaatien djaun oelog

d 9:4 Djab Israel ke djaatie log midaan me iedhar oedhar tjalte djaat raha, tab Parmeswar rodj oesabke khaatien koetjh djaise grietie karal kasaaba gieraawat raha. Ese oesab ek rakam bret banaawat raha.

andjaan me karies raha, oe Parmeswar ke koetjh baliedaan karat raha. ⁸Aise Pawietr Aatma dekhaawat raha kie djab talak aage waala bhaag kaam me laawal djaat, tab talak sab se pawietr djagaha na khoelal rahat. ⁹Aadj hamlog ese barhia se siekh sakiela kie tjaathe djetana daan aur baliedaan karal djaat, oe koi ke diel na safa kar sakat raha. ¹⁰Ie to pahiele ke hoekoem raha kie manai log ke kaise tjaahie baliedaan kare ke, khaai pieje aur nahaai dhowe ke. Ie hoekoem dwaara khaalie bahare safa dekha hai aur ie sab kaamiel raha djab talak Parmeswar Kriest dwaara aapan naawa baat-tjiet na kaam me laais.

Kriest ke khoen me ketana saktie hai

¹¹Bakie Kriest ie naawa baat-tjiet ke barhia kaam poera karke hamlogke sab se barka Agwa hoi gail hai. Oe swarag ke pawietr djagaha ke dwaara sab se pawietr djagaha me bhiettar gail. Oe djagaha doenia waala se barka aur ekdam se poera hai. Manai log na banaais hai aur doenia ke na hai, bakie swarag ke hai. ¹²Kriest na khasie kie to battjhia ke khoen leike, bakie aapan khoen se bhiettar gail. Aur oe khaalie ek dafe bhiettar gail. Aisane hamlog okar dwaara sada ke lieje tjoetkaara pailie. ¹³Djab khasie aur boel ke khoen aur battjhia ke raakkhie tjhierkaare dwaara manai log ke bahare safa dekha hai, ¹⁴tab ketana auro Kriest ke khoen hamlogke diel safa kar sakiega. Parmeswar ke amar Aatma ke dwaara oe apane ke poera

baliedaan ghat Pieta Parmeswar khaatien deis hai. Okar khoen hamlogke sotj-bietjaar safa kariega djeme hamlog maut ke rasta tjhorkedjienda Parmeswar ke kamkartan hoi sokie.

¹⁵Ohie ke maare Jiesoe ek naawa baat-tjiet ke Agwa hoi gail hai. Okar maut dwaara oe sadja me se tjoetkaara dewe hai djaun paapie log paawat djab pahiele baat-tjiet kaamiel raha. Ie rakam se Parmeswar ke bolaawal waalan sada ke lieje okar waada karal hak paaiga. ¹⁶Aisan baat-tjiet ek kaagadj ner hai, djaun par liekhal hai kie mare ke baad koi ke sab dhan-daulat se ka hoiga. Bakie aisan kaagadj kaamiel howe hai djab oe mar dja hai. ¹⁷Aisan kaagadj khaalie maut ke baad kaam me aawe hai. Djab talak hak dewe waala djienda hai, tab talak kaagadj be-kaamiel rahe hai. ¹⁸Ohie se Parmeswar ke pahiele baat-tjiet Israel ke djaatie se khoen bahaaike karal gail hai. ¹⁹Mosas Parmeswar ke kaanoen ke sab baat djaatie log khaatien parhies. Tab oe battjhia aur khasie ke khoen, paanie aur laal rangal bhera ke rowa leike kaanoen ke poestak aur sab djaatie log ke oeppar hiesop ke per ke daarhie se tjhierkaaries. ²⁰Aur oe bolies: „Ie khoen se Parmeswar aapan baat-tjiet par hoemkaarie bhare hai.” ²¹Tab oe pawietr djagaha aur sab agwan ke bartan par bhie khoen tjhierkaaries. ²²Kaanoen ke nem se kam se kam sab tjiedj khoen se safa karal dja hai, aur begar khoen bahaawe se paap ke tjhama na miel sakiega.

Jiesoe ke baliedaan

²³Parmeswar ke pawietr djagaha doenia par aur ekar sab samaan khaalie dekhaawe hai swarag ke tjiedj kaisan hai. Okar doenia ke pawietr djagaha djanaawar ke khoen se safa karal dja hai, bakie swarag ke tjiedj safa kare khaatien ek auro barhia baliedaan djaroerie hai. ²⁴Kriest ekgo iensaan dwaara banaawal pawietr djagaha me bhiettar na gail hai. Doenia waala to khaalie dekhaawe hai swarag waala kaisan hai. Bakie Kriest swarag me bhiettar gail hai. Aur ab oe hamlogke darie par Pieta Parmeswar ke aage hai.

²⁵Hoewa par oke djaroerie na hai baar baar apane ke baliedaan kare ke djaise sab se barka agwa doenia par hardam koetjh baliedaan kare ke pare hai. Oe har baries ek dafe na aapan khoen se bakie djanaawar ke khoen leike pawietr djagaha me bhiettar dja hai. ²⁶Djab Jiesoe ke aise kare ke tjaahat, tab oke doenia ke soeroe se kai baar doekh oethaawe ke parat. Bakie aise na hai. Oe sab djoeg ke ant me khaalie ek dafe aail apane ke baliedaan karke paap mietaawe khaatien. ²⁷Sab iensaan ke ek dafe mare ke parie, tab Parmeswar okar oeppar faisala kariega. ²⁸Aisane Kriest dher manai log ke paap-boeraai aapan oeppar leike apane ke ek dafe baliedaan karies hai. Aur djab oe doesara dafe aaiga tab oe biena paap se aaiga oelogke khaatien djaun oke agore hai oelogke Parmeswar ke goessa me se batjaawe khaatien.

Auro baat Jiesoe ke baliedaan ke biese me

10 Parmeswar ke kaanoen dwaara khaalie thora se dekha hai kie Kriest hamlog khaatien ketana biesaal tjiedj kariega. Tjaahe har baries koetjh baliedaan karal dja hai, tabbo ekare dwaara manai log na poera hoi dja hai. ²Djab aadar kare waalan ke diel baliedaan kare ke dwaara safa hoi djaat aur oesab djaan djaat kie paap se tjoetkaara paawat, tab auro baliedaan na karal djaat. ³Bakie aise na hai. Oe baliedaan har ek baries sab koi ke khiaal karwaawe hai kie oe paapie hai. ⁴Boel aur khasie ke khoen kabhie na paap mietaai sake hai. ⁵Ohie se Kriest doenia me aaike Pieta Parmeswar se bolies kie:
 „Aap daan aur baliedaan na mangle, bakie hamare khaat ek iensaan ke dehie tajaar karle.
⁶Djanaawar ke djaraawe aur baliedaan paap mietaawe khaatien aapke barhia na lage hai.
⁷Tab ham bollie:
 ‘Parmeswar, dekh, djaise tor poestak me hamaar biese me liekhal hai, ham hia baatie aapke hietjtja poera kare khaatien.’ ”
⁸Pahiele oe bole hai: „Daan aur baliedaan kare aur djanaawar ke djaraawe paap mietaawe khaatien aapke na attjha lagat raha. Tjaahe ie kaanoen me liekhal raha, tabbo oe sab tjiedj aapke barhia na lage hai.”

⁹Tab ekare baad oe bole hai kie: „Ham hia baatie tor hiettjha poera kare khaatien.” Oe pahiel baliedaan be-kaamiel karke ek doesar baliedaan karies hai. ¹⁰Jiesoe Kriest aapan dehie baliedaan karies hai. Ie baliedaan dwaara aur Parmeswar ke hiettjha se hamlog hardam ke lieje okar khaatien alag karal gailie baatie. ¹¹Israel ke agwa log rodj koetjh baliedaan kare hai djaun paap kabhie na mietaai sake hai. ¹²Bakie Kriest paap mietaawe khaatien ek baliedaan karke sada ke lieje Parmeswar ke dahiena bagal baith gail. ¹³Ab oe hoewa par agore hai djab talak Parmeswar okar doesman log ke okar gor ke nietje na dhar deiga. ¹⁴Khaalie ek baliedaan dwaara oe hardam ke lieje Parmeswar ke alag karal waalan ke poera kar deis hai. ¹⁵Pawietr Aatma hamlogke bhie ie sab tjiedj ke biese me samdjhaais kie:

¹⁶„Prabhoe bole hai:

‘Baad me ham oelogse baat-tjiet karabe kie ham aapan kaanoen oesabke diel me rakh debe aur oesabke akkiel me liekh debe.

¹⁷Aur ham oesabke paap-boeraai kabhie na jaad karab.’ ”

¹⁸Djab paap ke tjhama hoi tjoekal hai, tab auro baliedaan ke djaroerie na hai.

Bieswaas karte rahoe

¹⁹Bhaai logan, ohie khaatien hamlog ab Jiesoe ke khoen dwaara be-dar se ek rakam se swarag ke pawietr djagaha me djaai sakiela

Parmeswar se batiaai khaatien.

²⁰Jiesoe hamlogke khaat ek naawa rasta khohies naawa djiewan bietaawe khaatien. Oe ie rasta khohies djab sab se pawietr djagaha ke parda phat gail. Oe parda okar dehie ner raha. ²¹Oe hamlogke barka Agwa hai aur Parmeswar oke aapan djaatie ke oeppar baithaais hai. ²²Ohie se tjalie dja ek safa diel se, poera bieswaas me aur safa paanie se aapan dehie dhoike Parmeswar se batiaai. Hamlogke diel to djaise Jiesoe ke khoen se tjhierkaare se safa hoi gail hai aur ab oman boeraai na hai.

²³Hamlogke waada kare Waala bharosaadaar hai, ohie khaatien djaun aasa ke biese me hamlog gawaahie deila, oke hardam pakarle rahoe. ²⁴Aur hamlog ek doesare ke khiaal karie dja aur apane me tjetaai dei dja pjaar aur barhia kaam kare ke. ²⁵Djab bieswaasie log ekattha howe hai tab hamlogke na tjahie ghare rahie djaai ke djaise ekaat miela kare hai. Hamlogke tjahie apane me hiemmat dewe ke, aur djab hamlog Prabhoe ke faisala ke dien nagtjaat dekhav, tab auro hiemmat pakare k'hoi.

Parmeswar ke faisala

²⁶Djab hamlog sattjaai maan leilie hai aur tabbo djaanke paap karat rahabe, tab ekko baliedaan na rahie paap mietaawe khaatien.

²⁷Tab gabbar waalan ke oeppar faisala karal djaaigne kie oesab ekgo tedj aagie me naas karal djaaigne.

²⁸Djab doe ja tien gawaahia bole hai kie koi Mosas ke kaanoen par

na maange hai tjale, tab oe begar daaja maar dhaaral djaaga. ²⁹Aur dje Parmeswar ke Beta ke aapan gor se katjare hai, oke etana barka sadja mielie! Parmeswar ke baat-tjiet khoen dwaara poera bhail hai, aur oe ohie khoen se alag karal gail hai. Pawietr Aatma okar bhalaai karies hai. Aur djab koi oke toetj maane hai, tab oe ketana sadja paaiga! ³⁰Hamlog oke djaaniela djaun bolies hai: „Ham kassar lewe Waala baatie, ham oke bataabe.” Aur oe bhie bolies kie: „Prabhoe aapan djaatie ke oeppar faisala kariega.” ³¹Djienda Parmeswar ke haath me pare ke sahe laaik na hai!

**Hiemmat, bharosa aur
bieswaas ke biese me**

³²Toelog Prabhoe Jiesoe ke djotie me tjale lagale. Jaad kar kaise ekare baad toelogke dher dafe bahoet doekh oethaawe ke paral. ³³Kabhie kabhie toelogke djaise tamaasa me manai ke aage bedjatie bhail aur toelog sataawal gaile rahiele. Aur kabhie kabhie toelog doesar bieswaasie log ke doekh me saamiel rahiele. ³⁴Toelog bieswaasie djahalian sanghe doekh katle. Aur djab tor ghar ke samaan harap lewal gail raha, tab toelog santokh se sahat rahiele. Toelog to djaanat rahiele kie toelogke auro barhia samaan mieliega djaun koi na harap sakiega. ³⁵Ohie se hiemmat na haar bakie bharosa kar, tab toelogke ek barka ienaar mielie.

³⁶Parmeswar ke waada paawe khaatien toelogke tjahie aapan bieswaas kaske pakarle rahe ke aur

Parmeswar ke hietjtja poera kare ke. ³⁷Jiesoe ke laute ke biese me Parmeswar ke poestak me liekhal hai kie:

„Ab bahoet tem na rahie gail hai tab aane Waala aaiga, aur oe hamlogke na agorwaa!

³⁸Dje be-kasoerie aur hamse ek hoi gail hai, oe aapan djiewan bieswaasie ghat bietaai. Aur djab oe aapan bieswaas tjhor dei, tab hamke doekh hoi.”

³⁹Bakie hamlog aapan bieswaas na tjhorab, nahie to hamlog barbaad hoi djaab. Hamlog aapan bieswaas pakarle rahab djeme hamlog batj djaai.

**Pahiele ke bieswaasie
logan ke gawaahie**

11 Bieswaas ke matlab hai kie hamlog djaaniela kie djaun tjiedj par hamlog bharosa kariela, oe poera hoi djaaga, aur djaun hamlog na dekh sakiela, oe hai. ²Dher pahiele ke manai log bieswaas karke aapan djiewan bietaawat raha, aur Parmeswar ie sab tjiedj dekhke gawaahie deis hai kie oke attjha lage hai. ³Hamlog bieswaas dwaara samdjhiela kie Parmeswar saara sansaar aapan baat se banaais hai. Aur kie sab tjiedj djaun dekha hai, oe ohie me se oetpan bhail hai djaun na dekha hai.

⁴Aabal bieswaas dwaara aapan barka bhaai Kaain se Parmeswar ke auro barhia se koetjh baliedaan karies. Ohie se Parmeswar okar baliedaan lei leis aur oke djanaais kie oe be-kasoer aur ose ek hai. Aur

tjahe oe mar gail hai, tabbo okar bieswaas aadj talak dekha hai.

⁵Henok bieswaas dwaara djiende oeppar oetha lewal gail. Koi oke na paais, Parmeswar to oke aapan paas lei leis raha. Oe oke djanaais raha kie okar tjaal-tjalan oke bahoet attjha lagat raha. ⁶Biena bieswaas kare koi Parmeswar ke na barhia lag sakiya. Dje maange hai Parmeswar ke djaane, oke tjaahie bieswaas kare ke kie oe hai. Aur oe oke ienaam deiga dje oke diel bhar se khodje hai.

⁷Noah bieswaas dwaara Parmeswar ke baat maan leis koetjh ke biese me djaun oe abbe na dekhies. Tab Parmeswar ke baat soenke oe ek barka djahaadj banaaie tjaar karies oke aur okar ghar waalan ke batjaawe khaatien. Ie bieswaas se oe doenia bhar ke dekhaais kie Parmeswar sadja deiga. Aur Parmeswar oke be-kasoer aur apane se ek maanies okar bieswaas dwaara.

⁸Aabraaham bieswaas dwaara Parmeswar ke aawaadj soenke okar baat maanies aur ek des me gail djaun okar hak raha. Aur tjahe oe na djaanat raha oe des kaaha hai, tabbo oe gail. ⁹Oe bieswaas dwaara ek pardesie ghat oe waada karal des me rahat raha. Hoewa par oe ek ghar me na rahat raha, bakie djanaawar ke tjamra se gheral marai me. Okar beta Iesaak aur okar pota Jaakob aisane rahat raha. Parmeswar ohoeloge oe des waada karies raha. ¹⁰Aabraaham bharosa karke ek sahar agorat raha djaun Parmeswar djabar se banaais hai.

¹¹Okar aurat Saara bieswaas dwaara saktie paais maai bane ke,

tjahe oe boerhia hoi gail raha. Oe djaanat raha kie Parmeswar oke ek beta waada karies raha aur oe bharosaadaar hai. ¹²Ohie se tjahe Aabraaham bahoet oemier ke hoi gail raha larka djalmaawe khaatien, tabbo oke etana dher aulaad bhail djaise aasmaan me ke tarai aur samoendar ke kienaare ke baaloe. ¹³Oesab bieswaas karte karte begar Parmeswar ke waada miele mar gail. Oelog djaanat raha aur khoesie raha kie dher dien baad Parmeswar aapan waada poera kariya. Aur oesab kholke bolat raha kie oelog doenia me khaalie thora dien khaatien pardesie ghat rahat raha. ¹⁴Dje aise bole hai, oe gawaahie dewe hai kie oe ek des khodje hai sada ke lieje rahe khaatien. ¹⁵Djab oesab maangat, tab oelog aapan des laut djaai sakat.

¹⁶Bakie oesabke aasa ek auro barhia des par raha, aur oe swarag me hai. Ohie se Parmeswar ke saram na lage hai djab oesab oke aapan Parmeswar bolaawe hai. Oe to oesabke khaatien ek sahar tjaar karies hai. ¹⁷Djab Aabraaham adjmaawal gail, tab oe aapan bieswaas dwaara tjaar raha aapan ekahie beta Iesaak ke baliedaan kare khaatien, tjahe okar dwaara dher aulaad waada karal gail raha.

¹⁸Parmeswar to bolies raha kie:
 „Khaalie Iesaak ke aulaad tor aulaad bolaawal djaaiya.”
 Aabraaham tabbo oke baliedaan ghat Parmeswar khaat tjaharaais. Oe to djaanies kie Parmeswar oke maral waalan me se djie oethaai sake hai. ¹⁹Aur oe oke sattje ke ek rakam se maut me se lautaar paais.

²⁰Bieswaas dwaara Iesaak aapan betwan Jaakob aur Esau ke aane waala tem khaatien aasier-baat deis.

²¹Djab Jaakob ke maut nagtjaail, tab oe Josaf ke doeno betwan ke bieswaas dwaara aasier-baat deis. Aur oe aapan laathie par latakke Parmeswar ke poedjies.

²²Josaf bieswaas karke aapan maut se pahiele bataais kie Israel ke djaatie kaise Egypte des me se tjhoetkaara paaga. Aur oe hoekoem deis kie oe tem par okar lahaas se ka kare ke tjaahie.

²³Mosas ke maai-baap bieswaas karke aapan tjhota beta ke tien mahienna loekwaais raha. Oesab dekhies kie oe ketana soegghar hai. Aur tjaahie raadja hoekoem deis raha sab Israel ke tjhota laundan ke maar dhaare ke, tabbo oesabke dar na raha.

Mosas ke bieswaas

²⁴Mosas djab barka bhail tab bieswaas dwaara na maangat raha raadja ke naatie ghat rahe.

²⁵Oe na maangat raha thora dien khaat maudj me paap kare, bakie Parmeswar ke djaatie saathe doekh kaate oke auro attjha lagat raha.

²⁶Egypte des ke sab dhan-daulat okar khaat koetjh na raha. Bakie djab oe Kriest ghat bedjatie karal gail, tab okar khaat ek barka tjiedj raha. Oe to djaanat raha kie Parmeswar oke ienaam deiga.

²⁷Oe bieswaas dwaara Egypte des tjhorke tjal gail. Oe raadja ke na deraat raha, bakie aapan bieswaas kaske pakarke khaalie oeppar Waala ke taakat raha, tjaahie oe na dekha hai. ²⁸Oe bieswaas karke

Paasan ke tiewhaar manaais. Oe dien oe sab kamaarie ke aas-paas bhera ke battja ke khoen lagwaai deis djeme maut ke parie Israel djaatie log ke pahiele betwan ke koetjh na kare. ²⁹Israel ke djaatie log bieswaas karke samoendar ke iepaar se oeppaar djhoer djamien par gail. Aur djab Egypte ke soerdjaatie log bhie maangat raha djaai, tab oesab doeb gail.

³⁰Djab Israel ke djaatie logan saat dien talak Jerieko sahar ke gherke ghoemat raha, tab bieswaas dwaara sahar ke dewaal gier gail.

³¹Hoewa par ek Raahab naam ke tjhatjhoendar raha. Oe bieswaas dwaara Israel ke bhed lewe waalan ke prem se loekwaai leis. Ohie se djab sahar ke ekwa manai logan na maangat raha Parmeswar ke baat soene aur maar dhaaral gail, tab Raahab batj gail.

Doesar manai ke bieswaas

³²Ham kaun tjiedj auro bataai? Djab ham bhie Giedeon, Baarak, Semson, Jefta, Daawied, Saamoewel, aur sab Parmeswar ke pahiele ke sanesian ke biese me bataabe, tab ham na don hobe. ³³Bieswaas dwaara ie sab dher raadj ke djieties, sattjaai se faisala karies, Parmeswar ke waada oesab khaatien poera bhail, aur oelog ser ke moeh band kar deis. ³⁴Oelog barka aagie ke aadj boetaai deis, tjokh talwaar se batj gail, aur djab oelog kamdjor raha tab saktie paais. Laraai me oesab etana djabar hoi gail kie doesman ke soerdjaatie ke djhoend bhaag gail. ³⁵Koetjh aurat log ke pjaara waalan djie oethal. Doesar

log laat khaaie mar gail. Mare ke baad ek auro barhia djiewan paawe khaatien oelog na maangies batje.

³⁶Doesar logan ke thatha oeraawal gail aur oesab etana maar khaais kie khoenaai gail. Aur manai log oesabke baanhke djahal me daar deis. ³⁷Oesabke oeppar patthar biegal gail, oelog bahoet adjmaawal gail, aarie se doei bhaag me kataail aur bhie talwaar se maar dhaaral gail. Oesab bakarie aur bhera ke tjamra pahienke hia se hoewa bhaagat raha, sab rakam ke doekh kaaties, saasat sahies aur maar khaais. ³⁸Oelog djangal aur pahaar ke aas-paas me bhaag gail aur biel me loekaar raha. Tabbo oesab aapan bieswaas pakarle raha. Ohie se doenia oesabke laaik na raha.

³⁹Bakie Parmeswar oesabke djanaais kie oelog oke barhia lage hai. Tabbo okar waada oelogke abbe na mielal. ⁴⁰Oke ekgo auro attjha sotj-bietjaar raha. Oe maange hai kie oesabke hamlogke sanghe swarag ke biesaal soekh miele.

Doekh me bieswaas na tjhoriehe

12 Dher gawaahia log hamlogke gheries hai. Ohie ke maare paap aur sab tjiedj bahaai dewe ke tjaahie djaun hamlogke rokaawe hai. Aur djaise ek baadjie me hiemmat na haare k'hoi. ²Aise karke hamlog khaalie Jiesoe ke khiaal karie dja. Oe to bieswaas ke soeroe aur ant hai. Oe kroes ke doekh sahies aur saram aapan oeppar leis aane waala khoesiaalie paawe khaatien. Aur ab oe Parmeswar ke dahiena bagal baithal hai.

³Aapan dhiaan okare oeppar dhar. Oe paapie log ke bahoet kara baat sahies djeme toelog hiemmat na haar aur aapan diel na tjhota kar. ⁴Paap ke djiete khaatien toelog abbe na otana kausies karle kie khoen bahie gail. ⁵Ka, toelog bhoelaai gaile kie Parmeswar kaun baat se toelogke aapan betwan ghat samdjhaais raha? Oe bolies kie:

„Beta, djab ham toke daatke siekhaabe, tab hamaar baat hauwa ghat na oeraai deihe. Aur djab ham toke soedhaare khaat ghoerkab, tab hiemmat na hariehe.

⁶Dje ke ham tjaahie, oe sadja paai. Aur har ek djaun ke ham aapan beta ghat apanaaila, oe maar khaai.”

⁷Parmeswar toelogke aapan betwan ghat ghoerke hai. Ohie khaatien toelogke tjaahie sahe ke. Djab ek beta kabhie na sadja paawe hai, tab oe kaisan betwa hai?

⁸Djab toelog aisan sadja kabhie na paite, djaise har ek ke miele hai, tab toelog sagge betwan na baate, bakie maibha waala larkan.

⁹Djab hamlogke baap hamlogke sadja dewat raha, tab hamlog oke barka maanat rahielie. Tab hamlogke tjaahie aapan swarag ke Baap ke aage ketana auro tjhota banke rahe ke. Aise karke hamlog aapan djiewan barhia se bietaai sakab. Oe to sab ke aatma ke Baap hai. ¹⁰Hamlogke baap ek tjhota tem khaatien aapan bietjaar se hamlogke daatke siekhaawat raha. Bakie hamlogke swarag ke Pieta aapan sadja dwaara hamlogke okar ner poera kare hai. ¹¹Sadja paawe

ke koi ke na attjha lage hai, bakie oke doekh howe hai. Tabbo djab oe okar matlab siekh dja hai, tab oke phal mieliega. Aur ie phal okar djiewan me sjaantie deiga.

Hiemmat dewe aur samhaare waala baat

¹²Ohie se dhiella haath aur kaapat gaathie ke siedha kar. ¹³Aur siedha rasta par tjal djeme dje langara ghat lage hai, okar haddie na oekhar djaai, bakie attjha howe lage. ¹⁴Kausies kar apane me miel-djoelke rahe ke aur poera howe ke. Okar biena koi na Prabhoe ke dekh paaiگا. ¹⁵Batjaaike rahiehe kie koi na Parmeswar ke bhalaai paaike patjhare lage. Aur koi ke diel me biekh na rahe ke tjaahie. Ekar dwaara okar sotj-bietjaar biegar djaai aur dher manai dekhie-dekha bhie aise kare lagie. ¹⁶Toelog me se koi ke na tjaahie tihatjoendar rahe ke. Aur koi ke be-gam na rahe ke tjaahie djaise Esau. Oe khaalie ek paletie khaaik khaatien pahielā beta ke hak betj deis. ¹⁷Toelog djaane hai kie baad me djab oe maangies aapan hak aur aasier-baat paawe, tab na paais. Aur tjaahie oe rowat raha, tabbo oke mauka na mielal pastaai ke.

Sion pahaar aur swarag ke Jeroesaalem

¹⁸Israel logan ek pahaar lage aail djaaha sagaro aagie barat raha, goep andhiaar raha aur aandhie-toefaan tjalat raha. ¹⁹Ekgo toerāhie badjal aur Parmeswar ke aawaadj etana djor se soenaail kie Israel logan dar ke maare Mosas se

bolies: „Hamlog na maangiela kie Parmeswar hamlogse auro batiaai!” ²⁰Oe bolies raha kie: „Sab koi djaun ie pahaar tjhoei dei, tjaahie oe manai kie to djanaawar hai, oe patthar se biege biegeke maar dhaaral djaaiگا.” Aur Israel logan ie baat na sahie paais. ²¹Tab Mosas ie ghabaraahat tjiedj dekhke dar ke maare kaape lagal.

²²Toelogan oe pahaar lage na aile hai, bakie Sion pahaar aur djienda Parmeswar ke sahar lage. Ekar matlab swarag ke Jeroesaalem sahar hai. Aur toelog hadjaaran Parmeswar ke parie log lage aile hai. ²³Aur toelog swarag ke tiewhaar khaatien nauta paile hai djaaha hadjaarango parie log khoesiaalie manaawe hai. Toelogke naam Parmeswar ke swarag ke poestak me liekhal hai, ohie se toelog okar pahielā betwan ke samaadj ghat ekattha bhaile hai. Toelog sab iensaan log ke djadj ke aage thara baate. Toelog poera karal manai ke aatma se saamiel hoi gaille hai. Oesab bieswaas dwaara be-kasoerie aur Parmeswar se ek hoi gail hai. ²⁴Toelog Jiesoe ke djaan gaille, aur okar kaam dwaara Parmeswar iensaan logan se ek naawa baat-tjiet karies hai. Toelog Jiesoe ke tjhierkaaral khoen se paap ke tjhama paile. Aabal ke khoen dwaara badala lewe ke tjaahie, bakie Jiesoe ke khoen dwaara paap ke tjhama dewal dja hai. Ie to auro barhia hai!

²⁵Parmeswar iensaan logan se batia hai. Batjaaike rahiehe kie toe okar baat toetj na maniehe! Djab oe dhartie par Israel logan se batiaat

raha aur oesab na maangit raha soene, tab aapan karnie ke phal paais. Tab hamlog ketana auro sadja paabe djab hamlog Jiesoe ke baat na maangab soene. Oe to swarag me se aail hai! ²⁶Djab Parmeswar Israel log se batiaat raha, tab okar aawaadj dhartie hielaai deis. Aur ab oe waada karies hai kie:

„Ham ek dain auro na khaalie dhartie hielaabe, bakie swarag bhie.”

²⁷Djab oe bole hai „ek dain auro” tab safa se dekha hai kie djaun tjiedj oe soeroe me banaais raha, oesab hielke alop hoi djaaigna djeme djaun tjiedj na hiel paawe hai, oesab rahie djaaigna. ²⁸Ohie se hamlog okar bhalaai dwaara Parmeswar ke dhanbaad dei dja kie okar raadj kabhie na hiel paaigna aur kie hamlog eman bhaag lei sakab. Aisane hamlog okar aadar karabe djaise oe maange hai. ²⁹Hamlogke Parmeswar to ek djarte aagie ghat hai.

Aakhrie baat

13 Aapan bieswaasie bhaai-bahien ke hardam pjaar karte rahiehe aur ²aapan dwaar kholle rahiehe. Aise kare se koi koi begar djaane swarag ke parie log ke aapan ghar me lei leis raha. ³Djahalian ke hardam jaad kar djaise toelog djahal me rahiete. Aur djaun log sataawal dja hai, ohoesabke jaad kar. Toelog djaane hai piera ketana kara hai. ⁴Sab koi ke tjaahie sjaadie ke oetja maane ke aur koi ke sanghe na soete ke djaun se okar biaah na bhail hai. Dje

tabbo aise kare hai, oke Parmeswar sadja deiga. ⁵Paisa ke haahie na rahiehe. Santokh kar djaun toke hai. Parmeswar to bolies hai kie: „Ham toke kabhie na tjhorab, ham hardam tor sanghe rahabe.”

⁶Ohie khaatien hamlog bharosa karke bol sakiela kie:

„Prabhoe hamaar sahaaita kare Waala hai. Hamke koetjh ke dar na hai. Ek iensaan hamaar ka kar paai?”

⁷Aapan iesaai samaadj ke barkwan ke jaad kar. Oesab toelogse Parmeswar ke baat bataais hai. Dekh oesab kaise ant talak Parmeswar ke rasta par tjale hai. Toelog oisane bieswaas kariehe.

⁸Jiesoe Kriest pahiele aur aadj talak ekahie hai aur sada khaatien rahiege. ⁹Djab koi doesar doesar rakam siekhaawe hai, tab okar sanghat na kariehe. Djab hamlog maangiela kie hamlogke bieswaas barhe, tab hamlogke na tjaahie nem se rahe ke khaana piana ke biese me. Dje aise karat raha, oke to koetjh faida na bhail. Bakie diel bhar se bieswaas kare khaatien hamlogke Parmeswar ke bhalaai djarorie hai. ¹⁰Hamlogke ek baliedaan ke tafra hai, bakie pawietr djagaha ke kamkartan na khaai sake hai djaun opar baliedaan karal gail hai.

¹¹Paap ke tjhama paawe khaatien ek baliedaan karal djanaawar ke khoen sab se pawietr djagaha me ledjaawal gail, aur okar moerda rahe ke djagaha ke bahare djaraawal gail. ¹²Ohie se Jiesoe bhie Jeroesaalem sahar ke bahare doekh oethaaike maral. Aise

karke oe aapan djaatie log ke aapan khoen dwaara Parmeswar khaatien alag karies hai. ¹³Ohie ke maare hamlog sab tjiedj tjhorke okar rasta par tjalie dja okar saram bhie aapan oeppar lewe khaatien. ¹⁴Doenia par hamlogke sada khaatien rahe ke djagaha na hai, bakie hamlog aane waala sahar ke khodjiela. ¹⁵Djab hamlog Jiesoe ke dwaara rodj Parmeswar ke goen gaaila aur aapan moeh se oke Prabhoe bolaaila, tab ie okar khaatien hamlogke daan hai.

¹⁶Aur daan-poen kare ke na bhoelaihe aur aapan samaan apane me batiehe. Aisan daan to bhie Parmeswar ke parsand howe hai.

¹⁷Aapan barkwan ke baat soen aur oesabke hoekoem par tjial. Oelog to tor rakhwaala kare hai, aur oe kaam ke biese me oesabke lekha dewe ke pariega. Oesabke ie kaam na doekh se kare de, bakie khoesiaalie se. Djab oesabke doekh se kare ke parie, tab toelogke koetjh faida na hoi.

¹⁸Hamlogke khaatien praatna kar. Hamlog djaaniela kie hamlogke sotj-bietjaar safa hai. Hamlog maangiela sab rakam se attjha rasta par tjale. ¹⁹Ham toelogse bientie kariela praatna karte rahe ke djeme Parmeswar

hamke auro halieje se toelogke paas pathaawe.

Tjietthie ke ant

²⁰Parmeswar sjaantie dewe hai, aur oe Prabhoe Jiesoe ke maral waalan me se lautaar deis hai. Aur Prabhoe Jiesoe sab se barka bhera tjaraawe Waala ghat aapan khoen bahawaais raha Parmeswar ke baat-tjiet hardam khaatien poera kare ke. ²¹Ham praatna kariela kie oe toelogke sab tjiedj dewe djaun toelogke djaroerie hai okar hietjtjha poera kare ke. Oe hamlogke aise banaai djaise Jiesoe Kriest dwaara oke barhia lage hai. Okar aadar sada ke lieje howe! Ha, aisahie to hai.

²²Bhaai logan, ham dher baat na liekhlie hai, bakie ham toelogse bientie kariela kie toelog ie baat maan leihe.

²³Ham toelogke djanaaila kie hamlogke bhaai Tiemotias djahal me se niekar gail hai. Djab oe halieje aai, tab ham okar sanghe aabe. ²⁴Aapan sab barkwan se aur doesar bieswaasie logan se hamaar naam se bol deihe barhia se rahe ke. Ietaalia des ke bhaai logan bhie aise bole hai.

²⁵Parmeswar toelogke bhalaai kare.

Jaakobas ke tjiethie

Pahiela baat

Jaakobas apane ke ‘Parmeswar aur Prabhoe Jiesoe ke goelaam’ bolaawat raha. Hoi sake hai kie oe Prabhoe Jiesoe ke ekgo bhaai raha. Oe aapan tjiethie liekhies hai Israel ke iesaai log khaatien djaun doesar doesar des me rahat raha. Oe samdjhaais kie djab koi ke bieswaas aapan tjaal-tjalan se na dekha hai, tab be-kaamiel hai. Iesaai log ke tjaahie aapan safa djiewan dwaara dekhaawe ke kie Parmeswar kharaab manai log ke badal sake hai.

Tjiethie ke soeroe

1 Ham Jaakobas baatie aur ham ie tjiethie liekhiela. Ham Parmeswar ke aur Prabhoe Jiesoe Kriest ke ek goelaam baatie.

Ham ie tjiethie liekhiela sab iesaai log khaatien djaun Israel ke baara koel me ke hai aur doenia bhar me rahe hai.

Toeloge haal kaise hai?

Bieswaas aur gjaan

²He bhaai logan, djab toeloge har ek rakam moesiebat dwaara bharnaawal djaihe, tab toeloge ie soekh se leihe. ³Toeloge to djaane hai kie djab toeloge moesiebat me aapan bieswaas pakarle rahiehe, tab toeloge bieswaas auro barka hoiga. ⁴Aur aapan barka bieswaas se toeloge ekdam poera hoi djaihe aur pakka iesaai rahiehe djaun me koetjh kamtie na rahie.

⁵Bakie djab toeloge gjaan kamtie hoi, tab Parmeswar se praatna karke mangiehe. Tab toeloge gjaan mieligea. Oe sab koi ke bahoet gjaan dewe hai biena daatepoetjhe se. ⁶Aur djab toeloge praatna kariehe, tab toeloge tjaahie bieswaas kare ke kie Parmeswar toeloge praatna soeniega. Dje sotje hai: „Mieliega kie na mieligea?“, oe samoendar ke halfa es hai djaun hauwa se ie kait se oe kait bahal dja hai. ⁷Aisan manai ke na tjaahie sotje ke kie Parmeswar oke koetjh deiga. ⁸Oe to belna ghat hai aur hardam aapan man badale hai.

Garieb aur dhanie logan

⁹Iesaai bhaai logan djaun nietja manai hai, oeloge tjaahie khoesie rahe ke kie oeloge Parmeswar ke aakhie me barka manai maanal dja hai. ¹⁰Aur djaun iesaai dhanie hai, oeloge tjaahie khoesie rahe ke kie

oelogke dhan-daulat Parmeswar ke aakhie me koetjh na hai. Djaise ekgo phoel djhoeraai dja hai, oisane oelogke dhan to miet djaaiga.

¹¹Djab soeroedj oegie aur sab ghaas djhoeraai djaai, tab phoel bhie djhoeraai djaai aur okar soendarta na rahie djaaiga. Oisane ek dhanie aadmie aur okar pasiena ke kaam miet djaaiga.

Doekh ke matlab

¹²Soekhie hai dje moesiebat dwaara bharmaawal dja hai aur tabbo bieswaas karte rahe hai. Djab oe kausies karke dekhaais hai kie oe ekdam se Parmeswar ke oeppar bharsa kare hai, tab oe madjoerie paaiiga hardam ke lieje okare sanghe aapan djiewan bietaawe khaatien. Parmeswar ie baat sab ke waada karies hai djaun oke tjaahie hai.

¹³Djab koi ke doekh oethaawe ke pare hai, tab oke na tjaahie bole ke kie: „Parmeswar hamke bharmaawe hai.” Koi na Parmeswar ke bharmaai sakie koetjh kharaabie kare khaat, aur oe doesare ke bhie na bharmaawe hai. ¹⁴Djab koi bharmaawal dja hai, tab ie tjiedj hardam okar kharaab laalietj me se niekare hai. ¹⁵Laalietj koi ke paapie ke diel me se oetpan howe hai, tab djab poera karal djaai, tab oe manai boeraai kariega. Aur dje kharaabie karat rahe hai, oe maut ke rasta par tjale hai.

¹⁶Pjaara bhaai logan, apane ke dhokha na khawaihe! ¹⁷Parmeswar khaalie attjha tjiedj aur barhia daan dewe hai. Oe tjaan, soeroedj aur tarai banaais hai. Ie sab badale

hai, bakie Parmeswar kabhie na badaliega. ¹⁸Djaise oe sallaah karies raha oe aapan sattja baat se hamlogke naawa djiewan deis hai. Ohie se iesaaai logan ek per ke pahielaa phal ghat okar khaatien alag karal gail hai.

Soene aur kare waala logan

¹⁹Pjaara bhaai log, ie tjiedj thiek se djaan le kie sab manai logan ke tjaahie haalie se soen lewe ke, na haalie se batiaai ke, aur na haalie se goessaai ke. ²⁰Dje goessaai dja hai, okar goessa oke to na sahaaita kariega Parmeswar ke man waala kare ke. ²¹Ohie se toelog aapan djiewan safa kar aur sab rakam kharaabie niekaar de. Aur apane ke nietja karke Parmeswar ke baat aapan diel me dhar le, djaise bia djamien me bowal dja hai. Okar baat se toelog paap ke goelaamie me se batjaawal djaai sake hai.

²²Apane ke dhokha na khawaihe ek kaan se soenke ekwa se niekaar dewe ke. ²³Dje soene hai djaun Parmeswar bolies hai aur tabbo okar baat na maane hai, oe ekgo aadmie ghat hai djaun aina me taakke, ²⁴tjal gail aur toerant bhoelaaai gail kie oe kaun rakam ke lage hai. ²⁵Bakie dje Parmeswar ke barhia baat par dhiaan lagaawe hai, djaun se oe batj djaai sake hai, aur dje ie baat jaad kare hai aur na bhoelaaai dja hai, oe bhala kaam karke soekh se rahiega.

²⁶Djab koi sotje hai kie oe ek bieswaasie hai aur tabbo aapan moeh na samhaar paawe hai, tab oe apane ke dhokha dewe hai aur okar bieswaas be-kaamiel hai. ²⁷Pieta

Parmeswar ke aakhie me ek sattja bieswaasie oe hai djaun wiedzha aur anaat log ke moesiebat me sahaaita kare hai. Aisan manai ek safu djiewan bietaawe hai aur doesar log ke sanghe boeraai na kare hai.

Koi ke moeh na taak

2 Bhaai log, toelog to maahaan waala Prabhoe Jiesoe Kriest me bieswaas kare hai. Ohie se toelogke na tjaahie koi ke moeh taake ke. ²Sotj le kie toelog ek iesaa ke samaadj me rahiete. Aur hoewa ekgo aadmie sona ke angoethie aur barhia kapra pahienke bhiettar aawat, aur ekgo gariieb aadmie poeraan kapra pahienke bhie aawat. ³Tab maan le kie toelog dhanie aadmie ke ieddjat se bhiettar leite aur ose bolte: „Dekh, ie barhia djagaha par baitho.” Bakie gariieb aadmie se toelog bolte: „Hoewa thara how,” kie to: „Hamaar gor lage djamien par baith dja.” ⁴Tab toelog moeh taakke ie kaam karte. Aur toelog djadj es rahiete djaun kharaab bietjaar se faisala kare hai.

⁵Pjaara bhaai log, soen. Parmeswar ie doenia ke gariieb logan ke tjoenies hai bieswaas me dhanie howe khaatien. Aur ohie bieswaasie log okar raadj me bhaag leiga. Oe ie baat waada karies hai sab koi ke djaun oke tjaahie hai. ⁶Bakie toelog oe gariieb aadmie ke nietja karle hai aur dhanie aadmie ke ieddjat karle hai. Aur dhanie manai logan to toelogke sataawe hai. Ohielogan toelogke pakarke djadj ke paas ledja hai. ⁷Ohielogan

to bhie Jiesoe Kriest ke barhia naam badnaam kare hai. Aur iesaa logan ie naam se bolaawal dja hai.

⁸Parmeswar Raadja ghat liekhwaais hai kie: „Toke tjaahie doesar log ke pjaar kare ke djaise apane ke.” Djab toelog ie hoekoem maane hai, tab toelog barhia kare hai. ⁹Bakie djab toelog moeh taake hai, tab toelog paap kare hai, aur Parmeswar ke kaanoen dekhaawe hai kie toelog paapie baate. ¹⁰Djab koi kaanoen me se khaalie ek hoekoem ke na maane hai, tab oe kaanoen bhar toer dewe hai. ¹¹Parmeswar bolies hai: „Aapan biah ke waada na toer,” aur oe bhie bolies hai kie: „Toke na tjaahie koi ke maar dhaare ke.” Djab toelog doesar koi ke aurat se kharaabie na kare hai, bakie ekgo aadmie ke maar dhaare hai, tab toelog tabbo kaanoen toerle.

¹²Bakie Parmeswar prem karke toelogke paap ke saktie me se batjaais hai aur sadja na deiga. Ohie se djab toelog batiaihe aur aapan sab kaam kariehe tab toelogke tjaahie okar prem jaad kare ke. ¹³Aur djab toelog doesar ke na daaja karle rahiehe, tab Parmeswar tohoelogke biena daaja kare sadja deiga. Bakie dje doesar log ke daaja karies hai, Parmeswar ohieke oeppar daaja karke faisala kariega.

Be-kaamiel bieswaas

¹⁴Bhaai aur bahien log, koi bol sake hai kie: „Ham bieswaasie baatie.” Bakie djab oe aapan tjaal-tjalan se na dekhaawe hai kie oe bieswaas kare hai, tab okar

bieswaas be-kaamiel hai. Ka, toelog sotje hai kie aisan manai aapan bieswaas dwaara paap ke sadja me se batj djaai? ¹⁵Sotj le kie iesaaï bhaai-bahien me se koetjh manai ke kapra aur khaaik na rahat. ¹⁶Tabbo toelog me se koi oelogse bolie kie: „Attjha se rahiehe! Barhia kapra pahieniehe! Aur sawaad se khaihe!” bakie toelog oke na deihe djaun tjiedj oke djarorie hai. Ka, ie thiek rahat? ¹⁷Bieswaas kare ehie rakam hai. Djab toelogke tjaal-tjalan na dekhaawe hai kie toelog bieswaasie baate, tab toelogke bieswaas be-kaamiel hai.

¹⁸Saait koi bole hai: „Koi koi bhala kaam kare hai, aur koi koi bieswaasie hai. Ie ek baat hai.” Tab ham ose boliela: „Na, ie na hoi sake hai. Djab koi bieswaasie hai, tab dekhaawe ke tjaahie. Ham toke aapan bieswaas dekhaabe aapan attjha tjaal-tjalan se.” ¹⁹Ka, toelog bieswaas kare hai kie khaalie ek Parmeswar hai? Ha, ie thiek hai. Bakie bhoet-paret logan ie baat bhie bieswaas kare hai aur oesab dar ke maare kaape hai.

²⁰Toelog kaahie ke etana bhoettjar baate? Ham toelogke samdjhaabe kaahie ke koi ke bieswaas be-kaamiel hai djab okar tjaal-tjalan se koetjh na dekha hai. ²¹Hamlogke baap-daada Aabraaham kaun rakam se be-kasoerie aur Parmeswar se ek hoi gail raha? Oe okar baat par tajaar raha aapan betwa Iesaak ke maarke baliedaan kare ke. Ie rakam se oe dekhaais kie oe ek sattja bieswaasie hai. ²²Toelog dekh sake hai kie okar bieswaas aur okar tjaal-tjalan ek

hai. Okar bieswaas kaamiel hoi gail okar kaam se. ²³Ie rakam se Parmeswar ke liekhal baat poera bhail. Oman liekhal hai:

„Aabraaham Parmeswar ke baat bieswaas karies. Ohie se Parmeswar oke be-kasoerie aur sanghatia ghat maanies.”

²⁴Aisane dekha hai kie koi na khaalie aapan bieswaas se be-kasoerie aur Parmeswar se ek hoi dja hai, bakie bhie aapan tjaal-tjalan se.

²⁵Toelog djaane hai kie tihatjhoendar aurat Raahab Parmeswar ke baat bieswaas karke aapan barhia tjaal-tjalan se be-kasoerie hoi gail raha. Oe to sanesia log ke aapan ghar me loekwa deis raha aur ekgo doesar rasta se bhagaai deis raha.

²⁶Djaise ekgo biena aatma ke dehie maral hai, oisane ekgo bieswaas biena attjha tjaal-tjalan se be-kaamiel hai.

Aapan moeh samhaaro

3 Bhaai log, bestar hai kie iesaaï me se na dher log samaadj me siekhaawe. Toelog djaane hai kie dje ekwan se auro djaada djaane hai, Parmeswar oke auro kara sotj-bietjaar se faisala kariega. ²Hamlog sab koi har ek rakam se galtie kariela. Djab koi kabhie koetjh galtie na karat, tab oe na khaalie aapan moeh ekdam se samhaar paawat bakie aapan dehie aur tjaal-tjalan ke bhie.

³Djab hamlog ek ghora ke moeh me ekgo lagaam pahienaaila, tab hamlog oke ekgo tjhota tjiedj se tjalaai sakiela. ⁴Ek djahaadj aisane

bhie hai. Oe barka hai aur barka hauwa se tjale hai, tabbo ek tjhota tjiedj se tjalaawal dja hai djaaha tjalaawe waala maange hai ledjaai. ^{5,6}Aisane moeh hamlogke dehie ke ek tjhota toekkara hai, aur tabbo bahoet barka baat bol sake hai. Aur djaise ek tjiengaarie djangal bhar djaraai sake hai, oisane moeh se har ek rakam kharaab tjiedj soeroe howe hai. Moeh hamlogke dehie ke toekkara hai djaun hamlogke ekdam se kasoerie banaawe hai. Hamlogke moeh se sab kharaabie to soeroe howe hai. Aur ie kharaabie saitaan lage se soeroe bhail hai.

⁷Manai log sab rakam ke djanaawar ke samhaar paawe hai, djaise baagh, tjierai, saap-godjar aur samoendar ke djanaawar bhie. ⁸Bakie koi na aapan moeh samhaar paawe hai. Moeh ekgo kharaab tjiedj hai djaun me se hardam ek na ek baat niekare hai. Oe to biekh se bharaal hai doesare ke marwa dhaare ke. ⁹Hamlog aapan moeh se Prabhoe ke aadar kariela, oe to hamlogke Pieta hai. Aur hamlog ohie moeh se bhie manai logan ke saraapiela tjaahe oesab Parmeswar ghat banaawal gail hai. ¹⁰Aisane aasier-baat aur saraap ekahie moeh me se niekare hai. Bhaai logan, ie na thiek hai. ¹¹Ka, safa aur mail paanie ekahie dhaara me se niekar sake hai? ¹²Bhaai log, ekgo aam ke per to amroed ke phal na dei sake hai. Aur ekgo narjar ke per to aam ke phal na dei sake hai. Aisane ekgo mail paanie ke dhaara me se safa paanie na niekar sake hai. Ohie se ekgo iesaai ke moeh me se na doi rakam baat niekare ke tjaahe.

Parmeswar ke gjaan

¹³Djab toelog me se koi ek sotj-bietjaar waala maange hai bolaawal djaai, tab oke tjaahe apane ke nietja karke aapan barhia tjaa-tjalan dekhaawe ke. ¹⁴Bakie djab okar diel me djaran hai aur oe khaalie apane ke sotje hai, tab oke na tjaahe apane ke barwargie karke bole ke kie: „Ham ekgo sotj-bietjaar waala baatie.” Tab oe to djhoeth bole hai. ¹⁵Aisan sotj-bietjaar Parmeswar ke or se na hai bakie iensaan logan ke. Ie sotj manai log ke kharaab diel me se niekare hai aur saitaan oelogse bolwaawe hai. ¹⁶Djaaha manai log doesare ke djaran kare hai aur khaalie apane ke sotje hai, taaha sab koetjh tjhiettier-biettier tjale hai aur sab rakam ke doesar kharaab tjiedj bhie howe hai.

¹⁷Bakie dje Parmeswar ke gjaan par tjale hai, oe pahiel dardja par safa se sotj-bietjaar kare hai. Oe doesare se attjha se aur kaida se rahe hai. Oe doesare khaatien mar-miete hai aur oelogke daaja kare hai, aur oe bhala kaam karat rahe hai. Oe koi ke moeh na taake hai aur oe moeh-meoh par baat kare hai. ¹⁸Aur dje doesar log ke phien se ek karwaawe hai, oe doesare sanghe miel-djoelke rahe hai aur ek bhala kaam karies hai.

Ekgo djiewan biena Parmeswar ke

4 Toelog kaahe ke etana djhagara kare hai? Toelog khaalie maange hai aapan laalietj poera kare, ohie se toelog aise kare hai. ²Toelog koetjh maange

hai, tabbo toelogle na miele hai. Toelogle laalietj etana barka hai kie koi ke maar dhaar sake hai. Bakie tabbo toelogle na hai djaun maange hai. Tab toelog djhagara kare lage hai. Toelog na praatna me maange hai, ohie se toelogle koetjh na miele hai. ³Saait toelog praatna kare hai, bakie na safi diel se. Toelog khaalie aapan laalietj ke maare praatna kare hai. Ohie se Parmeswar toelogle na dewe hai djaun toelog ose maange hai. ⁴Are, Parmeswar ke tjhor dewe waalan! Toelog to djaane hai kie dje aapan djiewan doenia me ek be-bieswaasie ghat bietaawe hai, oe Parmeswar ke doesman hai. Djab toelog maange hai be-bieswaasie log ke sanghat kare, tab toelog apane ke Parmeswar ke doesman banaawe hai. ⁵Ka, toelog sotje hai kie Parmeswar ke poestak me djoetthe ke liekhal hai kie:

„Parmeswar hamlogke ekgo aatma deis hai aur oe diel bhar se maange hai oe aatma ke oeppar raadj tjalaawe.”

⁶Aur Parmeswar ke bhalaai hamlogke laalietj se barka hai. Okar poestak me bhie liekhal hai:

„Parmeswar ghamandie logan ke karaai se rakhe hai, bakie oe nietja manai log ke sahaaita kare hai.”

⁷Ohie se apane ke Parmeswar ke aage nietja kar, aur saitaan ke djabarai kar. Tab oe tore lage se bhaag djaai. ⁸Aapan dhiaan Parmeswar ke oeppar lagaaw, tab oe apane ke toke auro dekhaaiga. Paapie logan, soen! Aapan tjaal-

tjalan badal de. Aur djaun ke doe rakam ke sotj-bietjaar hai, toelog sab kharaab sotj-bietjaar aapan man me se hataai de. ⁹Aapan diel ke kharaabie djaan le, aur aapan paap ke biese me oedaas hoike row! Toelogle hasie oedaasie howe ke tjaahie. Aur toelogle khoesiaalie ke tjaahie badale ke ek toetal diel me. ¹⁰Apane ke Parmeswar ke aage nietja kar, tab oe toke oethaai ga aur barka maaniega.

Doesar log ke niendara na kar

¹¹He bhaai log, toelogle na tjaahie doesar log ke niendara kare ke. Dje doesare ke niendara kare hai aur okar biese me faisala kare hai, oe Parmeswar ke kaanoen ke biese me faisala kare hai aur toere hai. Aisan manai kaanoen par na tjale hai bakie tabbo apane ke kaanoen ke djadj banaais hai. ¹²Bakie khaalie Parmeswar kaanoen banaais hai aur oe sattja djadj hai. Oke saktie hai iensaan logan ke sadja dewe ke, aur bhie oelogle aapan sadja me se batjaawe ke. Tab toelog ke baate doesar log ke oeppar faisala kare ke?

Apane ke barwargie na kar

¹³Toelog kaisan manai baate? Toelog bole hai: „Aadj kie to biehaan hamlog aisan aisan sahar djaabe. Tab hamlog hoewa ek baries rahab. Hamlog kienab-betjab, tab hamlog dher paisa kamaabe.” Toelog ke baate apane par bharsa kare waalan? ¹⁴Toelog to na djaane hai kie biehaan ka hoiga. Toelogle djiewan djaise os hai. Khaalie thora dien khaatien hai, tab alop hoi dja

hai. ¹⁵Toelog bestar boliehe kie: „Djab Parmeswar ke attjha lagiega tab hamlog djeibe aur ie tjiedj kie oe tjiedj karie.” ¹⁶Bakie ab toelog apane ke barwargie kare hai, aur ie na thiek hai. ¹⁷Jaad kar kie dje koetjh barhia kaam djaane hai kare, bakie na kare hai, oe paapie hai.

Dhan se batjaaike rahiehe

5 Dhanwaan logan, soen. Toelog bestar doekh ke maare piet-pietke roihe djaun toelogke oeppar bietiege! ^{2,3}Toelogke dhan-daulat djaise barhia kapra, sona aur tjaanie to ekdam barbaad hoi djaai. Aur toelogke laalietj toelogke barbaad kar deiga. Toelogke be-kaamiel paisa dekhaaiga kie toelog ketana kharaab baate. Ie antiem dien hai Prabhoe ke aawe se pahiele, tabbo toelog khaalie paisa-paisa sotje hai. ⁴Aur toelog kaise dhanie hoi gaile hai? Toelogke kamkartan khet ke kaam karke aur sab anaadj bhiettar laais, bakie toelog oesabke poera madjoerie na barhat rahiele. Ab oesabke tjiellaahat sab se maahaan Parmeswar talak soena hai. ⁵Toelog doenia me aapan djiewan dhanie ghat bietaile hai aur dher paisa naksaan karle hai. Djaise djanaawar log ke tjarbie tjaharaawal dja hai maar dhaaraal djaai khaatien, oisane toelog apane ke tajaar kare hai sadja ke samai khaatien. ⁶Toelog be-kasoerie logan ke sadja deike marwaai dharle hai. Aur oesabke apane ke batjaawe ke mauka na mielal raha.

Hiemmat na haar

⁷Attjha, bhaai log, ohie khaatien hiemmat baanhke agoriehe djab

talak Prabhoe na lautke aaiga. Khetiar ke dekh. Oe astiele se barka aur tjhota barsaat ke agore hai djab talak per ke phal pharke na pak dja hai. ⁸Oisane toelogke bhie siekhe ke tjaahie astiele se agore ke. Hiemmat baanhke rahoe. Dher dien na rahie gail hai kie Prabhoe phien se lautke aaiga.

⁹Bhaai aur bahien logan, toelogke na tjaahie bhoen-bhoenaai ke, nahie to toelog sadja paihe. Parmeswar halieje se aaiga toelogke biese me faisala kare khaatien. ¹⁰Bhaai log, bestar hai kie toelog Parmeswar ke pahiele ke sanesian ghat rahoe. Oesab to Prabhoe ke sanesa djanaawe ke khaatien bahoet sataawal gail raha. Bakie tabbo oelag hiemmat baanhke aapan kaam karat raha. ¹¹Oe manai soekh me rahie djaun moesiebat me aapan bieswaas na tjhor dewe hai bakie hiemmat pakarle rahe hai. Toelog soenle baate kaise Job aapan doekh me hiemmat na haaries raha bakie aapan bieswaas pakarle raha. Aur toelog djaane hai kie oe kaise moesiebat ke doekh me se batjaawal gail aur phien se soekh me rahe lagal. Okar djiewan me dekh sakal dja hai kie Parmeswar bahoet daaja aur bhalaai kare hai.

Aakhrie baat

¹²He bhaai log, toelogke tanko na tjaahie kasam khaai ke. Toelogke na tjaahie swarag ke kie to dhartie ke aapan gawaahie banaawe ke, aur ekko doesar rakam ke kasam bhie na khaai ke. Aise batia kie toelogke „ha” ha rahiege, aur toelogke „na”

na rahiega, nahie to Parmeswar toelogeke sadja deiga.

¹³Djab toelog me se koi ke doekh oethaawe ke parie, tab oke tjaahie praatna kare ke. Aur djab koi khoesie hai, tab oke tjaahie gaana gaaike Parmeswar ke aadar kare ke. ¹⁴Djab koi bemaar hai, tab oke tjaahie iesaai samaadj ke barkwan ke bolwaawe ke. Tab oelog Prabhoe ke naam se okar dehie me tel lagaaike okar khaatien praatna kariega. ¹⁵Tab oelogke bieswaas aur praatna ke dwaara Parmeswar bemaria ke attjha kariega. Aur djab oe manai paap karies hai, tab oke paap ke tjhama mieliega. ¹⁶Ohie se toelogeke tjaahie hardam doesare se aapan paap ke bataaike tjhama maange ke aur ek doesare khaatien praatna kare ke djeme bemarian phien se attjha hoi djaai. Ekgo manai djaun tjhama paaike be-kasoerie hoi gail hai, okar praatna

me saktie hai. Ohie se aisan praatna ke dwaara dher tjiedj hoi sake hai.

¹⁷Ie baat Elia ke djiewan me dekh sake hai. Oe ekgo aadmie raha djaise hamlog baatie. Oe praatna karke maangies kie barkha na barse. Aur sarhe tien baries tanko barkha na barsal. ¹⁸Tab oe praatna karies kie barkha barse, aur barkha phien se barse lagal aur dhartie par sab tjiedj hariaai lagal aur per phien se phal dewe lagal.

¹⁹He bhaai log, djab toelog me se koi sattjaai ke rasta par se bhatak djaai aur doesar koi oke samdjhaai deiga kie oke tjaahie aapan paap pastaai ke, tab toelogeke tjaahie ie tjiedj djaane ke: ²⁰Dje ek paapie ke bhatkal rasta par se niekaar lewe hai, oe oke maut ke sadja me se batjaawe hai. Aur Parmeswar kasoer waala ke sab paap tjhama kar deiga.

Petras ke pahielā tjiethie

Pahielā baat

Djab Petras ie doi tjiethie liekhies, tab iesaai logan hardam auro sataawal gail. Oe maangāt raha oesabke tieha dewe aur jaad karwaawe kie sab iesaai logan ke doekh oethaawe ke pare hai. Kriest Jiesoe to bhie bahoet doekh oethaais hai. Oe hardam aapan bieswaasie log ke sanghe hai. Doekh khaalie thora dien khaatien hai, bakie poera soekh Parmeswar ke lage sada ke lieje rahiega.

Petras aapan doesara tjiethie me liekhies hai kie koetjh manai log Parmeswar ke baat doesar rakam siekhaawe hai aur bieswaasie logan ke bharmawe hai. Ohie se iesaai logan ke tjaahie batjaaike rahe ke, ek safa djiewan bietaawe ke, khaalie Parmeswar ke oeppar bharsa kare ke aur Prabhoe Jiesoe ke agore ke djab talak oe lautke na aauga.

Tjiethie ke soeroe

1 Ham Petras baatie aur ie tjiethie liekhiela. Ham Jiesoe Kriest ke ekgo pathaawal waala baatie.

Ie tjiethie oe iesaai log khaatien hai djaun pardesie ghat hia hoewa Pontas, Gaalaatsia, Kapaadosia, Asia aur Bietienia diehaat me rahe hai. ²Pieta Parmeswar agahie se djaanat raha kie oe toelogle tjoeniega. Aur okar Pawietr Aatma toelogle alag karies hai djeme toelogle Parmeswar ke baat soeniehe aur toelogle diel Jiesoe Kriest ke khoen dwaara safa karal djaai.

Parmeswar toelogle hardam auro djaada bhalaai kare aur sjaantie dewe.

Parmeswar kaise iesaai logan ke bieswaas poera kariega

³Aaw, hamlog aapan Prabhoe Jiesoe Kriest ke Pieta Parmeswar ke aadar karie dja. Oe oke maut me se djie oethaais hai. Aur aise karke oe hamlogke aapan barka daaja me ek naawa djiewan deis hai. ⁴Ie naawa djiewan se hamlog ab sab biesaal tjiedj ke agor sakiela djaun oe hamlogke deiga. Ie sab tjiedj hamlog khaatien swarag me rakhai hai djaaha oesab kabhie na sariega, koi na naksaan kar sakiega aur bhie na poeraan hoiga. ⁵Toelogle bieswaas dwaara Parmeswar aapan maahaan saktie se toelogle batjaawe hai djab lek ie djoeg ke ant me oe aapan biesaal soekh na dekhaaiga.

⁶Ie sab baat ke biese me khoesie rahiehe, tjaathe ab toelog koetjh dien khaatien bharmawal dja hai aur ohie se toelogke har ek rakam ke doekh oethaawe ke pare hai. ⁷Ie moesiebat ke dwaara dekhaaiga kie toelog sattje ke Jiesoe Kriest ke oeppar bharsa kare hai kie na. Djaise barte aagie me ek toekkara sona djaraawe se dekha hai kie oe sona hai kie na, aisahie moesiebat me dekha hai kie iesaai log ke bieswaas satj hai kie na. Aur djab satj hai, tab toelogke bieswaas sona se auro biesaal hai. Sona poeraan hoi djaaiga, bakie sattja bieswaas sada rahiega. Aur djab toelogke bieswaas satj hai tab Parmeswar toelogke sab koi ke aage barka kariega aur biesaal banaaiga aur bhie okar raadj me ekgo oetja dardja par baithaiga oe dien par djab Jiesoe Kriest lautke aaiga. ⁸Toelog oke biena dekhe tjaathe hai. Aur tjaathe toelog oke aadj tak na dekhle hai, tabbo okare oeppar bharsa kare hai. Aur toelog etana khoesie baate kie dher baat na bol paawe hai. Toelog etana khoesiaalie se bharaal baate kie djaise swarag me pahoetj gaille. ⁹Ek dien Parmeswar toelogke bieswaas Jiesoe Kriest me poera kariega, tab toelog okar soekh me pahoetj djaihe.

¹⁰Pahiele ke sanesian agahie se bataais raha kie Parmeswar aapan bhalaai se toelogke batjaaiga aur toelogke bieswaas poera kariega. Bakie oesab na samadjh paawat raha kie oe kaise kariega. ¹¹Tab oesab auro aage khodj karat raha kie kab aur kaun tem par ie sab

kaam hoiga. Kriest ke Aatma oelogke diel me rahat raha aur oesabke agahie se djanaawat raha kie Kriest bahoet doekh oethaiga aur ekare baad aapan maahaanta dekhaaiga. ¹²Pawietr Aatma oelogke bhie djanaais kie ie sanesa oesab khaatien na hai, bakie toelog khaatien. Aur oe swarag me se pathaawal gail hai ab ke tem ke sanesian ke djanaai dewe khaatien kaun baat bataawe ke tjaahie. Aisahie oesabhan toelogse Kriest ke biese me khoes khabar bataais. Ie khoes khabar etana biesaal hai kie swarag ke parie logan auro maange hai djaane.

Iesaai logan ke naawa aur safa djiewan

¹³Ie sab baat jaad karke aapan sotj-bietjaar ekattha kar, aapan djiewan ekdam se samhaar, aur aapan diel bhar se bharsa karke agor djab talak Parmeswar aapan sab bhalaai toelogke na deiga oe dien par djab Jiesoe Kriest lautke aaiga. ¹⁴Toelog Parmeswar ke larkan baate, ohie se okar baat soen. Aur na phien aapan kharaab laalietj poera kar djaise toelog pahiele karat rahiele djab toelog Jiesoe Kriest ke na djaanat rahiele. ¹⁵Parmeswar pawietr hai aur oe toelogke aapan khaatien bolaaais hai. Oe maange hai kie tohoelog aapan djiewan ekdam safa se bietaaw. ¹⁶Parmeswar to apane biese me liekhwaais hai kie:

„Djaise ham pawietr baatie,
oisane toelog bhie pawietr
ban.”

¹⁷Toelog Parmeswar ke aapan Baap bolaawe hai. Bakie jaad kar

kie oe bhie djadj hai aur djab oe faisala kare hai tab oe koi ke moeh na taake hai. Oe har ek iensaan ke rahan-tjalan dekhe hai. Ohie se toelog doenia par pardesie ghat aapan djiewan Parmeswar ke aage batjaaike bietaihe. ¹⁸Toelog djaane hai kie Parmeswar toelogke oe be-kaamiel djiewan me se kienies hai djaun toelog aapan baap-daada se apanaile hai. Aur oe toelogke tjaanie aur sona se na kienies hai. Ie sab poeraan hoi djaaigna. ¹⁹Bakie oe toelogke Kriest ke mahanga khoen se kienies hai. Ohie apane ke baliedaan karies hai djaise ekdam poera bhera ke battja begar bemaarie ke.

²⁰Parmeswar doenia banaawe se pahiele sallaah karies raha kie Kriest apane ke baliedaan karwaaiga hamlogke paap hataawe khaatien. Aur ab ie djoeg ke ant me oe toelogke dekhaawe hai kie Kriest Ke hai. ²¹Tab okar kaam dekhke toelog ab Parmeswar me bieswaas kare hai. Ohie Kriest ke phien se maut me se djie oethaais hai aur oke maahaanta deis hai. Ohie khaatien ab toelog Parmeswar ke oeppar bharosa kare hai aur khoesiaalie se agore hai kie oe aapan sab kaam poera kariega.

²²Toelog Parmeswar ke sattja baat Kriest ke biese me bieswaas karle hai. Tab toelog aapan diel safa karwaile hai aur ab ek safa diel se aapan bhaai-bahien ke pjaar kar sake hai. Ohie se rodj ek doesare ke diel bhar se pjaar kar. ²³Parmeswar aapan baat dwaara toelogke naawa djiewan deis hai. Oe baat kabhie na miet djaaigna, bakie sada khaatien

satj rahiega. Djab toelog soeroe karle ie sab baat me bieswaas kare ke, tab toelog djaise phien se paida bhaile rahiele. Toelogke dehie na phien se paida bhail, oe to mar djaaigna. Bakie Parmeswar ke baat toelogke aatma me ek naawa djiewan oegaais hai djaun sada khaatien rahiega. ²⁴Okar poestak me liekhal hai kie:

„Djaise ghaas aur phoel djhar dja hai, oisahie iensaan logan ek tjhota tem khaatien djieje hai, tab mar dja hai.

Aur oesabke soendarta haldie se biet dja hai.

²⁵Bakie Parmeswar ke baat sada khaatien rahiega.”

Aur ehie khoes khabar hai djaun toelogke khaatien soenaawal gail hai.

2 Ohie se sab kharaabie aur dhokhaabaadj aapan diel me se hataai de aur doi moeh se baat na kar. Doesare ke djaran na kar, aur bhie koi ke niendara na kar. ^{2,3}Toelog iesaai ke bieswaas me djaise ek rodj ke larka baate. Aur djaise oesabhan khaalie barhia doedh khodje hai, oisahie toelogke tjaahie Parmeswar ke barhia baat khodj-khodjke apana lewe ke. Aur djab toelog samadjh djaihe kie Parmeswar ketana daaja karies hai, tab toelogke bieswaas okare me barhiega.

Djienda ieta aur pawietr djaatie

⁴Khaalie Kriest ke oeppar aapan dhiaan lagaaw. Oe hardam khaatien djiega. Manai logan oke na maangies hai, bakie Parmeswar oke tjoenies hai sab se barhia aur

djienda ieta ghat aapan mahal, jaane samaadj banaawe khaatien. ⁵Apane ke Parmeswar ke dei deihe djeme oe toelogke bhie djaise ieta kaam me lei sakie aapan mahal khaatien. Toelog djaise pawietr agwa oke aapan pjaar, praatna, aadar aur dhanbaad daan dewe ke pare hai. Toelog Jiesoe Kriest dwaara ie sab kaam kar sake hai, ohie se toelogke daan Parmeswar ke bahoet barhia lage hai. ⁶Okar poestak me liekhal hai kie oe bolies hai:

„Dekh, ham ek kaamiel aur barhia ieta tjoenlie hai aur oke Sion^a sahar me sab se barka waala ghat rakhlie hai. Dje aapan bieswaas okare oeppar dharle rahie, oke pastaaie na pariega.”

⁷Toelog okare me bieswaas kare hai, ohie se oe toelogke khaatien sab se pjaara Waala hai. Bakie be-bieswaasie logan ke biese me ie baat satj hai kie:

„Oe ieta djaun ghar banaawe waalan be-kaamiel maanies hai, ohie sab se kaamiel waala hoi gail hai.”

Be-bieswaasie logan okare me dhakka maare hai, aur okare oeppar bahoet goessa hai. ⁸Djaun manai logan ie baat na bieswaas kare hai aur na soene hai, oesabhan aapan djiewan ke rasta par gier djaai. Aisane oesab aapan karnie ke phal paaiga.

⁹Bakie toelogan doesar rakam baate. Parmeswar toelogke tjoenies hai okar raadj me agwa ke kaam

kare khaatien. Toelog okar djaatie baate aur oe toelogke doesar manai me se bolaaieke apane khaatien alag karies hai okar biesaal kaam ke biese me partjaar kare ke. Toelog be-bieswaas ke andhiaar me se niekaaral gaile hai okar biesaal djotie me aapan djiewan bietaawe khaatien. ¹⁰Pahiele toelog Parmeswar se doer rahiele, bakie ab toelog okar djaatie hoi gaile hai. Toelog bhie okar daaja ke biese me koetjh na djaanat rahiele, bakie ab oe toelogke daaja karies hai.

Ek safa djiewan bietaaw

¹¹Pjaara bhaai-bahien logan, toelog doenia par djaise gair djaatie aur pardesie rahe hai. Ohie khaatien ham toelogse bientie kariela iensaan ke kharaab laalietj me na bhieral rahe ke. Aisan tjiedj toelogke man biegaar dewe hai. ¹²Toelogke tjaahie be-bieswaasie logan ke bietj me ek safa djiewan bietaawe ke. Aur tjaahie oesabhan ab toelogke kharaab manai bolaawe hai, tabbo djab oesab dekhiega kie toelog kaisan safa djiewan bietaawe hai, tab faisala ke dien par oesabke Parmeswar ke aage bole ke parie kie toelog bhala kaam karle rahiele. Tab oesabke okar aadar kare ke parie.

¹³Des ke barkwan ke aage apane ke nietje kar Parmeswar ke parsand kare khaatien. Maahaaraadja ke baat soen. Oe to sab se maahaan raadj tjalaawe waala hai. ¹⁴Oe laat logan ke dardja deis hai kaam kare ke. Ohie se oelogke baat maan le.

a 2:6 Sion Jeroesaalem sahar ke ek doesar naam hai.

Oesabke kaam hai kharaab manai logan ke sadja dewe khaatien aur barhia waalan ke ienaam dewe ke. ¹⁵Parmeswar maange hai kie toelog aapan barhia tjaal-tjalan se bhoettjar logan ke moeh band kar de djaun Parmeswar ke baat na maange hai soene aur djaane. ¹⁶Toelog paap me se tjhoetkaara paai gaille. Ab aapan djiewan ek tjhoetkaara waala ghat bietaaw. Bakie na boliehe kie: „Ab ham batj gailie, ohie se ham kharaabie bhie kar sakiela.” Na, toelog tjhoetkaara paile hai Parmeswar ke goelaam ghat aapan djiewan bietaawe ke. ¹⁷Sab manai logan ke ieddjat kar. Sab iesaaai bhaai-bahien ke pjaar kar, Parmeswar ke barka maan, aur maahaaraadja ke baat soen.

Kriest ke ner rahoe

¹⁸Dje toelog me se koi ke goelaam hai, oke tjaahie aapan barkwa ke baat soene ke aur bhie oke barka maane ke. Aur tjaahe oe ek barhia sardaar rahie kie na, tabbo oke barka maan. ¹⁹Kabhie kabhie aise hai kie koi ekko kharaab kaam na karle rahie, tabbo okar barkwa oke sadja dewe hai. Djab toe Parmeswar ke baat jaad karke biena goessa se oe moesiebat sahie leihe, tab ie Parmeswar ke bahoet barhia lagiega. ²⁰Djab koi kharaabie karie aur maar khaai, aur oe aapan doekh dhieradj se sahie lei, tab oe koetjh na hai. Bakie djab koi biena kasoer kare sadja paai aur tabbo aapan doekh biena goessa se sahiega, tab Parmeswar ose bahoet khoesie rahiega.

²¹Aur djab Parmeswar toelogke aapan larkan banaais, tab oe

djaanat raha kie toelog moesiebat me rahiete, aur oe maangat raha kie toelog biena goessa se sahiete. Kriest toelog khaatien bahoet doekh oethaais hai aur toelogke dekhaais hai kaise doekh sahe ke. Toelog okare ner rahoe. ²²Oe kabhie paap na karies hai aur kabhie na djhoeth bolies hai. ²³Djab koi oke gariaawat raha tab oe oke phien se na gariaais. Aur manai logan djab oke moesiebat dewat raha, tab oe kabhie na bolies kie: „Toelogke sadja mielie.” Oe oesabke khaalie Parmeswar ke haath me saup dewat raha. Aur Parmeswar sattjaai se faisala kare hai. ²⁴Oe hamlogke paap apane oeppar leike aapan dehie ke kroes par baliedaan karies hai djeme hamlog djaise maral manai paap ke saktie me se batj djaai aur Parmeswar ke aage aapan djiewan be-kasoerie ghat bietaai sachie. Jiesoe ke dehie me maar ke tjienna se hamlog attjha hoi gailie. ²⁵Toelog bhera ghat barhia rasta par se bhatkat gaille. Bakie ab toelog lautke aile hai bhera tjaraawe Waala Jiesoe lage, aur oe toelogke sewa aur rakhwaala kare hai.

Biehautie biehauta

3 ^{1,2}Biehautie logan, toelogke tjaahie aapan aadmie ke nietje rahe ke. Toelog me se koi koi ke aadmie na maange hai Parmeswar ke baat soene. Bakie djab toelog Parmeswar ke rasta par tjaliehe, aur toelogke aadmie dekhiega kie toelog kaisan safa djiewan bietaawe hai aur Parmeswar ke ketana barka maane hai, tab saait oesab

dekhke okare me bhie bieswaas kare lagiega. ³Toelogke na tjaahie khaalie aapan baar saukh-sienghaar se sadjaawe ke, soendar gahana aur barhia kapra pahiene ke. Ie to dekhaawe ke hai. ⁴Bakie bestar hai kie toelog aapan dhiaan lagaihe oe tjiedj par djaun ke dwaara toelogke diel barhia hoi djaaiiga. Ie sada khaatien rahiega. Djab toelog doesare ke pjaar kariehe aur sadhaaran se rahiehe, tab ie Parmeswar ke auro attjha lagiega. ⁵Pahiele djabaana ke bieswaasie aurat logan bhie ie rakam se barhia hoi gail raha. Oesab Parmeswar ke baat maanke agorat raha kie oe aapan waada poera kariega. Aur oesab aapan aadmie ke nietje rahat raha. ⁶Saara Aabraaham ke aapan maaliiek maanat raha. Djab toelog aapan djiewan barhia se bietaihe aur koetjh ke na deraihe, tab toelog okar bietian ghat rahiehe.

⁷Aisane dje biehauta hai, toelogke tjaahie akkiel se aapan aurat se rahe ke. Djab koi ke kaatj ke bartan hai, tab oe batjaaike kaam me laawe hai. Aisane toelogke tjaahie aapan aapan aurat se sotj-bietjaar kärke rahe ke aur okar ieddjat kare ke. Parmeswar ohoelogke bhalaai kärke hakdaar banaais hai okar sanghe naawa djiewan paawe khaatien. Djab toelog ie baat jaad kärke aapan aurat se rahiehe, tab Parmeswar toelogke praatna soeniega.

Prem karte rahiehe

⁸Ie hamaar antiem baat hai iesaaï log ke djiewan ke biese me. Miel-djoelke rahoe, apane log me

mar-mietiehe, aur ekwan iesaaï bhaai-bahien ke pjaar kar. Doesare ke daaja kar, aur apane ke tjhota maan. ⁹Djab koi tor bedjatie kie to koetjh kharaabie kariega, tab toe oelte oe kaam na kariehe, bakie praatna kar kie Parmeswar okar bhalaai kare. Tab toelogke aasies mieliega. Oe toelogke bolaais hai aasies dewe ke. ¹⁰Prabhoe ke poestak me liekhal hai kie:

„Dje maange hai soekh se rahe aur sab barhia tjiedj se aapan hiettjha poera kare, oke tjaahie aapan moeh samhaare ke aur na djhoeth bole ke.

¹¹Oke tjaahie sab kharaabie se doer rahe ke aur barhia rasta par tjale ke aur kausies kare ke sab ke sanghe miel-djoelke aapan djiewan bietaawe ke.

¹²Parmeswar dekhe hai ke okar baat maane hai aur oe aisan manai ke praatna soene hai. Bakie dje kharaabie kare hai, oe Parmeswar ke tanko na attjha lage hai.”

Biena goessa se doekh sahiehe

¹³Djab toe kausies kariehe aapan djiewan attjha se bietaawe ke, tab koi na tor sanghe kharaabie kariega. ¹⁴Bakie hoi sake hai kie toke Parmeswar ke baat soene ke dwaara doekh oethaawe ke parie. Djab aisahie hoiga, tabbo toe soekhie rahiehe. Aur djab manai logan toelogke sataaiga, tab oesab tjaahie djaun baat se toelogke derwaaiga, tabbo oesabke na daraihe. ¹⁵Bakie Kriest ke poera

maan, oe hamlogke Prabhoe hai. Aur djab koi tose poetjhiega kie toe kaahe ke okare oeppar bharosa kare hai, tab hardam tajaar rahoe ie sab baat kaida, ieddjat, aur safadiel se samdjhaawe ke. ¹⁶Tab dje koi Kriest ke rasta aur tor tjaaltjalan ke biese me kharaab baat bole hai, oesabke saram lagiege.

¹⁷Hardam barhia kaam kariehe. Djab Parmeswar maange hai kie toe moesiebat sahiehe, tab auro attjha hai bhala kaam karke doekh oethaawe ke aur na boeraai karke. ¹⁸Aisahie Kriest bhie karies hai. Oe ek dafe hamlogke paap khaatien maral hai. Oe be-kasoerie raha aur tabbo kasoer waalan khaatien aapan djaan deis djeme oe toeloge Parmeswar se ek karwaai sake. Okar dehie maar dhaalar gail, bakie okar aatma aage djieje hai ¹⁹aur gail djaaha maral logan ke aatma band karal hai aur hoewa oesabse partjaar karies. ²⁰Oe manai log pahiele djiejat raha djab Noah barka djahaadj banaawat raha. Parmeswar oesabke bahoet agories aur mauka deis aapan paap pastaai ke. Bakie oelog okar baat na maangar raha soene. Ohie khaatien djab Parmeswar djor se barkha barsaais, tab dher manai logan na batjal raha, khaalie aathgo.

²¹Ie kaahaanie dekhaawe hai kie dopoe ke matlab ka hai. Hamlog dopoe na leila aapan dehie dhowaawe khaatien, bakie dekhaawe ke kie hamlog Parmeswar se praatna kar tjoekalie hai hamlogke diel safakar dewe khaatien, aur oe hamlogke praatna soen leis. Oe Jiesoe Kriest ke maral

manai me se djie oethaais hai, ohie se hamlog batj gailie hai. ²²Tab Jiesoe swarag me gail aur ab oe Pieta Parmeswar ke dahiena bagal baithal hai. Aur hoewa par oe sab parie logan se aur sab doesar saktie waalan aur raadj tjalaawe waalan se maahaan hai.

Tajaar rahiehe doekh oethaawe khaatien

4 Kriest ke iensaan ghat doekh oethaawe ke paral, aur oe Parmeswar ke man waala maanke ie kaam karat raha. Ohie se tohologke tjaahie tajaar rahe ke doekh oethaawe khaat. Djab toeloge bieswaasie ghat Kriest ke man waala maanke doekh oethaiehe, tab toeloge kharaab tjiedj na mangiehe kare. Ie baat jaad karke hiemmat pakarle rahiehe.

²Djab lek toeloge doenia par rahiehe toeloge aapan djiewan na bietaihe djaise doesar manai logan. Iesab to khaalie aapan man waala kare hai. Bakie toelogeke tjaahie rahe ke djaise Parmeswar ke barhia lage hai. ³Toeloge aapan man waala karke be-bieswaasie ghat dher dien bietai tjoekale. Aur be-bieswaasie logan khaalie be-saram tjiedj kare hai, laalietj kare hai, hardam pieke haltjal matjaawe hai, aur be-sahoer ghat nauta kare hai naklie bhagwaan ke aadar kare khaatien. ⁴Oeloge na samdjhe hai kie toeloge kaahe ke oelogeke sanghe ab be-saram ke kaam na kare hai aur oesab toelogeke biese me kharaab baat bole hai. ⁵Bakie ek rodj oelogeke Parmeswar ke aage kaboele ke parie kaahe ke oeloge aise bolat raha. Parmeswar tajaar hai

djienda aur maral logan ke oeppar faisala kare ke. ⁶Ohie se khoes khabar Kriest ke biese me maral logan se bhie bataawal gail hai. Aur tjaahse sadja paaikse oelogke dehie mar gail hai, tabbo oelogke aatma Parmeswar sanghe djie sake hai djaise oe maange hai.

**Batjal waala tem khoeb
thiek se kaam me laaw**

⁷Ab dher dien na rahie gail hai tab ie djoeg ke ant hoi djaaigna. Ohie se apane ke samhaar aur djaagal rahoe praatna kare khaatien. ⁸Sab se barka tjiedj hai kie toelog doesar bieswaasie logan ke diel bhar se pjaar karte rahiehe. Djab hamlog doesare ke pjaar kariela, tab hamlog oesabke dher oelta kaam bhoelaaie sakiela. ⁹Iesaai bhaai-bahien logan ke na bhoen-bhoenaaike aapan ghar me leihe, bakie prem se. ¹⁰Pawietr Aatma bhalaai karke toelogke sab koi ke koetjh kartab deis hai. Oe samadjh kaam me laaw samaadj waalan ke sahaaita kare khaatien. Aise toelog Parmeswar ke dher rakam ke bhalaai batiehe djaise oke attjha lage hai. ¹¹Djab toelog me se koi samadjh paais hai Parmeswar ke sanesa bataawe ke, tab oke tjaahie okar hoekoem se kare ke. Aur djab koi ke samadjh hai doesare ke sahaaita kare ke, tab oke tjaahie Parmeswar ke saktie dwaara kare ke. Ie rakam se Pieta Parmeswar ke aadar pahoetjiega Jiesoe Kriest dwaara, aur sab soekh aur hoekoem okar rahiega sada ke lieje! Ha, aisahie hai.

Kriest ghat doekh oethaaw

¹²Pjaara bhaai-bahien logan, koetjh dien baad toelogke bahoet doekh oethaawe ke parie. Tab na atjambho hoihe aur na boliehe kie: „Ie kaise hoi sake hai?” Ie howe ke tjaahie. Moesiebat ke tem par dekhaaigna kie toelog sattje ke Parmeswar par bharosa kare hai kie na. ¹³Kriest bhie ie rakam se doekh oethaawat raha. Ohie se toelog djetane okare ghat doekh oethaihe, otane toelogke tjaahie khoesie rahe ke. Tab djab oe lautke aaigna aur Parmeswar dekhaaigna kie oe ketana maahaan hai, tab toelog bhie bahoet khoesie hoi djaihe. ¹⁴Djab manai logan toelogke bedjatie karie kie toelog Kriest me bieswaas kare hai, tab toelog soekhie baate. Ie dekhaawe hai kie Parmeswar ke Pawietr Aatma toelogke saath hai. Oe toelogke diel soekh se aur khoesiaalie se bhar dewe hai.

¹⁵Bakie batjaaike rahiehe kie toelogke kabhie na doekh oethaawe ke pare aapan kharaab tjalaawa dwaara. Djab toelog koi ke djaan mariehe, kie tjorie kariehe, kaanoen toeriehe, kie to koi ke bietj me boliehe, tab toelogke sadja mielke bhie doekh oethaawe ke parie. Ie rakam doekh ke biese me ham na liekhiela. ¹⁶Bakie djab toelogke Kriest me bieswaas kare se doekh kaate ke parie, tab toelogke na sarmaai ke tjaahie. Khaalie Parmeswar ke aadar kar kie toelog Jiesoe Kriest ke naam se „iesaaie”^b bolaawal dja hai.

b 4:16 'Iesaai' ke matlab hai: Jiesoe ke bieswaasie.

¹⁷Ab to tem aai gail hai kie Parmeswar faisala kariega, aur oe iesaai logan ke lage soeroe kariega. Aur djab oe aapan ghar waalan ke lage soeroe karie, tab ketana auro ghabaraahat rahiega oelog khaatien djaun okar khoes khabar na maange hai bieswaas kare. ¹⁸Djab be-kasoerie logan aisahie doekh oethaaikie aur mehenat se paap ke saktie me se batj dja hai, tab oe manai logan djaun Parmeswar ke baat na soene hai aur khaalie paap me rahe hai, oesabse ka hoiga?

¹⁹Ohie se dje Parmeswar ke djaane dwaara be-kasoerie ghat doekh oethaawe hai, oelogke tjaahie aapan djiewan safa se bietaite apane ke okar haath me saup dewe ke. Oelog to aapan banaawe Waala par hardam bharosa kar sake hai.

Barkwan aur tjhotkwan

5 Dje koi samaadj ke barkwa hai, ham oelogse maangiela ekahie dardja waala ghat bienaai kärke koetjh poetjhe. Ham aapan aakhie se dekhlie hai kaise Kriest hamlog khaatien doekh oethaais hai. Aur djab oe lautke aaga aur aapan maahaanta dekhaaiga, tab ham toelogke saath oman bhie bhaag lebe. ²Ham toelogke bienaai kariela Parmeswar ke samaadj ke log ke barhia se sewa kare ke, djaise ekgo bhera tjaraawe waala aapan djoend bhera ke dekh-bhaal kare hai. Ie kaam karaai se na kar, bakie khoesiaalie se. Aisane Parmeswar ke barhia lage hai. Bhie aapan kaam na kar koetjh inaam paawe khaatien, bakie

aapan diel se. ³Aur ie kaam bhie na karielie barkwa khele khaatien, bakie sadhaaran se samaadj logan ke dekhahie kie oelogke aapan djiewan kaise bietaawe ke tjaahie. ⁴Tab djab sab se maahaan dekh-bhaal kare Waala lautke aaga, tab oe toelogke ieddjat kariega. Okar soekh toelog khaatien rahiega djaise ekgo maala djaun kabhie na djoeraaiga.

⁵Naudjawaan logan, ham toelogse bienaai kariela barkwan ke baat soene ke. Toelog sab koi ke tjaahie apane ke doesarkwan ke aage tjhota maane ke. Ghamandie logan Parmeswar ke doesman hai, bakie oe bhalaai kare hai dje apane ke tjhota maane hai. ⁶Ohie khaatien apane ke Parmeswar ke aage nietja kar. Oe maahaan Waala hai. Tab oe aapan tem par toelogke oetja dardja deiga. ⁷Aapan sab sotj-phiekier Parmeswar ke haath me saup de, oe toelogke sewa kare hai.

⁸Aapan djiewan samhaar aur djagte rahoe. Djaise ekgo ser aapan bhoekh ke patwaawe khaatien goerdjke koetjh khaaik khodje hai, oisane saitaan khodjke maange hai tose paap karwaawe aur tor bieswaas naas kar dewe. ⁹Okar djoeth baat na soen aur aapan bieswaas pakarle rahoe. Jaad kar kie doenia bhar me ekwan iesaai bhaai logan ke bhie aisan doekh oethaawe ke pare hai.

¹⁰Parmeswar toelogke sab rakam bhalaai kare hai. Oe toelogke tjoenies hai Kriest ke sanghe sada ke lieje biesaal soekh me rahe ke. Ek tjhota tem khaatien toelogke doekh oethaawe ke parie, tab oe

toelogke poera kariega aur toelogke bieswaas barhaaiga, djeme toelog ekdam se okare par bharosa kariehe aur hardam okar baat soeniehe. ¹¹Oke sab saktie hai sada ke lieje! Aisahie to hai.

Tjietthie ke ant

¹²Ham djaaniela kie Selfaanas ekgo bharosaadaar iesaai bhaai hai toelog khaatien. Oe hamme sahaaita karies hai ie tjhota tjietthie liekhe ke. Ham maangiela toelogke diel me hiemmat pahoetjaawe aur toelogke jaad karwaawe kie Parmeswar

hamlogke sattje ke sab rakam se bhalaai kare hai djaise ham ie tjietthie me liekhlie baatie. Oman pakarle rahiehe.

¹³Hia Baabielon sahar ke iesaai bhaai-bahien logan toelogke jaad kare hai. Parmeswar toelogke saath ohoelogke aapan djaatie ghat tjoenies hai. Aur hamaar iesaai ke beta Markas toelogke bhie jaad kare hai.

¹⁴Apane log me prem se tjoemma de.

Parmeswar sab koi ke sjaantie dewe djaun Kriest me saamiel hai.

Petras ke doesara tjiethie

Tjiethie ke soeroe

1 Ham Siemon Petras baatie aur ie tjiethie liekhiela. Ham Jiesoe Kriest ke ek goelaam aur pathaawal waala baatie.

Ie tjiethie sab koi ke khaatien hai dje ke ekahie barhia bieswaas mielal hai djaise hamlogke. Jiesoe Kriest moeh na taake hai, bakie oe hamlogke sab koi ke Parmeswar aur batjaawe Waala hai. ²Ham bahoet maangiela kie toelog Pieta Parmeswar ke aur Prabhoe Jiesoe Kriest ke khoeb dhiaan lagaaike auro barhia se djaan djaihe, tab toelog okar bhalaai aur sjaantie auro djaada paai sakiehe.

Bieswaasie log ke safu djiewan

³Toelog Kriest ke auro thiek se djaan gaile hai, ohie se oe aapan maahaan saktie dwaara toelogke sab tjiedj deis hai sada ke lieje okar sanghe ek safu djiewan bietaawe ke. Okar maahaanta aur saktie dwaara oe hamlogke aapan saathie banaais hai. ⁴Ohie khaatien oe hamlogke aisan barka aur biesaal tjiedj deis hai djaise oe waada karies raha. Aur djab hamlog ie sab tjiedj kaam me laabe, tab hamlog iensaan ke laalietj aur boeraai me se batj

sakab aur ek safu diel paabe djaise Parmeswar ke.

⁵Ohie se toelogke tjaahie kausies kare ke aapan bieswaas aapan barhia tjaal-tjalan dwaara poera kare ke. Tab toelogke tjaahie auro thiek se siekhe ke kaise Parmeswar ke rasta par tjale ke. ⁶Ekare baad toelogke tjaahie siekhe ke apane ke samhaare ke, moesiebat me aapan bieswaas pakarle rahe ke, aapan djiewan bietaawe ke djaise Parmeswar maange hai, ⁷apane apane me bhaai-bahien ghat pjaar kare ke aur doesar manai log ke bhie prem kare ke. ⁸Dje aapan djiewan ie rakam se bietaite djaai, okar djiewan hamlogke Prabhoe Jiesoe Kriest khaatien be-kaamiel na rahiega. Aisan manai oke hardam auro thiek se djaan djaaiga. ⁹Bakie djaun iesaai aapan djiewan ie rakam se na bietaawe hai, oe djaise ekgo andha hai. Oe bhoelaai gail hai kaise Parmeswar okar sab paap tjhama kar deis ek safu djiewan bietaawe khaatien.

¹⁰Bhaai-bahien logan, ohie se toelogke tjaahie kausies kare ke aapan barhia tjaal-tjalan se dekhaawe ke kie Parmeswar toelogke doesar manai log me se tjoenke apane khaatien alag karies

hai. Djab toelog aise kariehe tab toelog kabhie na Jiesoe ke rasta par se bhatak djaihe, ¹¹aur hamlogke batjaawe Waala Prabhoe Jiesoe Kriest toelogeke bahoet khoesiaalie se aapan raadj me bhiettar lei leiga djaaha oe sada khaatien raadj tjalaaliga.

Pahiele ke sanesian ke baat satj hai

¹²Toelogan ie sab tjiedj djaane hai, aur diel bhar se bieswaas kare hai kie Parmeswar ke baat satj hai. Tabbo ham toelogeke eksoer ie sab baat jaad karwaaila. ^{13,14}Hamaar dehie djaise ekgo marai ghat hai, aur hamlogke Prabhoe Jiesoe Kriest hamke djanaais hai kie oe marai halieje se toeraai djaaliga. Aur djab talak hamaar khoen hamaar dehie me tjalie, tab talak ham toelogs bataite rahab. Ham na maangiela kie toelog soet djaihe. ¹⁵Ohie khaatien ham kausies kariela kie toelog hamaar mare ke baad ie sab baat na bhoelaai djaihe.

¹⁶Dekh, djab hamlog toelogs bataawat rahielie kie hamlogke Prabhoe Jiesoe Kriest ke bahoet saktie hai aur phien se lautke aaiga, tab ie ekgo khiessa na raha. Bakie hamlog aapan aakhie se dekhlie hai kie oe ketana maahaan hai. ^{17,18}Djab hamlog Jiesoe ke sanghe oe pawietr pahaar par gailie, tab Pieta Parmeswar Jiesoe ke aadar karies aur okar maahaanta dekhaais. Tab swarag me se sab se maahaan Waala ke aawaadj soenaail. Oe bolies: „Ie hamaar pjaara Beta hai, oe hamke bahoet parsand hai.” Ie sab tjiedj hamlogke aakhie ke saamne bhail. ¹⁹Ohie se

ab hamlog auro thiek se djaaniela kie pahiele ke sanesian ke liekhal baat Jiesoe Kriest ke biese me satj hai. Barhia rahiega djab toelog aapan dhiaan ie baat par lagaihe. Oesabke sanesa djaise ekgo tjieraag hai djaun ekgo andhiaar djagaha me andjor dewe hai djab talak saber na howe hai. Jiesoe Kriest tarai ghat rahiega djaun sabere sabere oege hai. Sanesian ke baat se toelog samadjh djaihe kie oe kab dekhaaiga. ²⁰Toelogeke tjaahie thiek se djaane ke kie koi na Parmeswar ke sanesian ke baat aapan boeddhie se samdjhaai sake hai. ²¹Oelog ekko hoekoem aapan iensaan ke sotj-bietjaar se na deis hai, bakie Pawietr Aatma oesabse Parmeswar ke naam se bolwaais hai.

Naklie siekhaawe waalan

2 Bakie djaise pahiele koetjh kharaab sanesia logan aaike maangat raha Parmeswar ke djaatie log ke bahakaawe, aisane toelog me se bhie naklie siekhaawe waalan rahiega. Oesab Parmeswar ke biese me djhoeth baat siekhaaiga etana tjalaakie se kie toelog na pahietjaan paihe. Oelogeke baat etana kharaab rahiega kie oesab Jiesoe ke aapan Maaliek ghat nahakaariega, tjaahie oe oesabke aapan khoen se kienies hai. Bakie Parmeswar oesabhanke halieje se naas kar deiga ie sab baat khaatien. ²Dher iesaai logan oesabke sanghat kariega aur bhie kharaab rakam se aapan djiewan bietaaiga. Tab doesar manai logan dekhke Jiesoe ke rasta ke biese me kharaab baat batiaai lagiega, aur ie oesabke kasoer rahiega. ³Aisan

manai log etana dalieddar hai kie oesab aapan sotj-bietjaar partjaar karke toeloge khoen tjoesiega. Bakie Parmeswar na soete hai. Oe dher dien se tajaar hai oesabke naas kare khaatien.

⁴Djab koetjh parie log na maangat raha baat soene, tab oelog Parmeswar ke sadja me se bhie na batjal. Oesab andhiaar gahieraai me band karal gail hai. Hoewa par oelog agoriega djab talak oesabke faisala na hoi. ⁵Aur djab Noah partjaar karat raha kie sab koi ke tjaahie aapan djiewan Parmeswar khaatien bietaawe ke, tab manai log na maangat raha okar baat soene. Tab Parmeswar bahoet barkha barsaais aur sab be-bieswaasie logan doebke mar gail. Oe khaalie Noah aur okar saatgo saathie logan ke batjaais, bakie ekwan ke na.

⁶Oe bhie Sodom aur Gomora sahar me aagie lagaaike oeloet deis. Ie rakam se sab koi dekh sakat raha kie Parmeswar ka kare hai djab koi okar baat na maange hai soene. ^{7,8}Khaalie Lot be-kasoerie raha. Ie aadmie ke bahoet doekh howat raha hoewa ke manai ke kharaab tjaal-tjalan dekhke. Oe oesabke bietj me rahat raha aur rodj dekhat aur soenat raha kaise oesab Parmeswar ke baat tanko na soene hai. Oe bhiettare me khaalie rowat raha. Aur Parmeswar khaalie ohieke sahar me se batjaais. ⁹Ie sab tjiedj dekhaawe hai kie bieswaasie log djab adjmaawal dja hai, tab Parmeswar oelogke doekh me se batjaai sake hai. Aur oe kharaab manai log ke rahan dewe hai oe dien talak djab oe sadja deiga.

¹⁰Aur oe pahielā dardja par sadja deiga dje khaalie aapan man waala karke aur be-saram kaam kare hai aur na maange hai kie Parmeswar okar oeppar raadj tjalaawe. Aisan manai bahoet ghamand kare hai aur apane ke etana barka maane hai kie oe maahaan swarag ke raadj tjalaawe waala log ke bedjatie kare hai.

¹¹Bakie Parmeswar ke parie logan tjaahie oelogse bahoet barka aur maahaan hai, tabbo oelog Prabhoe ke aage oesabke kasoer na dewe hai. ¹²Bakie naklie siekhaawe waalan djaise djanaawar hai. Oesab aapan djiewan biena sotj-bietjaar se bietaawe hai. Aur djaise djanaawar logan paida howe hai pakaraaie maar dhaaral djaii khaatien, aisahie oelog djab koetjh ke badnaam kare hai djaun ke biese me oesab na samadjh paawe hai, tab oesab djanaawar ghat naas kare ke laaik hai. ¹³Oesab doesare ke anniaai karies hai, aur oelog aapan karnie ke phal paaiiga. Oelogke bahoet attjha lage hai dien doepahare haahie ghat khaai pieje ke. Djab oesab toeloge sanghe bhodjan kare hai, tab khaalie toeloge dhokha khawaawe hai. Oelog toeloge saram dewaawe hai. ¹⁴Oesab hardam aurat logan ke khodje hai djaun ke sanghe kharaabie kar sake hai. Aur oelogke barhia na lage hai djab koetjh kharaab kaam na kar paawe hai. Oesab iesaai log ke bhatkaawe hai djaun ke bieswaas tjhota hai. Aur oesab bhie dalieddar ke ghar hai. Bakie Parmeswar ke saraap oelogke oeppar pare hai.

¹⁵Oesabhan djaise Beor ke beta Bieliam kare hai. Oke bhie bahoet attjha lagat raha kharaab kaam karke paisa kamaawe khaatien. Aisahie oelog Parmeswar ke attjha rasta par se bhatak gail. ¹⁶Bakie Bieliam ke gadaha iensaan ke bolie paaike oke daaties. Aur tjaathe oke boeddhie na raha, tabbo oe kausies karat raha aapan sardaar ke kharaab kaam me se batjaawe ke.

¹⁷Ie sab naklie siekhaawe waalan djaise djhoer paanie ke dhaara hai. Oesabhan bahoet dher waada kare hai, bakie koetjh na poera kare hai. Oesab djaise os hai, djaun dhartie bhiedjaai dei sakat. Bakie hauwa haalie se oeraai dewe hai aur dhartie djhoeraai dja hai. Parmeswar aisan manai khaatien apane lage se bahoet doer ekgo djagaha banaais hai djaaha ekdam andhiaar hai. ¹⁸Oesab apane ke barwargie karke aur barka baat bolke naawa bieswaasie log ke bahakaawe hai aur bole hai kie oesab har ek tjiedj me aapan man waala kar sake hai. Aur oe naawa bieswaasie logan to abbe abbe aapan kharaab djiewan me se batj gail hai. ¹⁹Oe naklie siekhaawe waalan bataawe hai kie iesaai logan ke hak mielal hai har ek tjiedj kare ke djaun oesabke man kare hai. Bakie oe kharaab logan apane paapie ke djiewan ke goelaam hoi gail hai. Ekgo manai to oe tjiedj ke goelaam hai djaun djietke okar oeppar raadj tjalaawe hai.

²⁰Djab koi hamlogke batjaawe Waala Prabhoe Jiesoe Kriest ke apanaais hai aur kharaab djiewan ke rasta par se batj gail hai, tab

phien se oe rasta par tjale lagiega, oe aapan laalietj ke goelaam hoi djaai. Tab okar haal pahiele se aur kharaab hoi djaai. ²¹Auro barhia rahat djab oe Jiesoe ke batjaawe waala rasta kabhie na djaanat. Ab oe Parmeswar ke pawietr baat djaan gail aur tabbo tjhor deis hai. ²²Aisan manai khaatien ie masla satj hai kie: „Ekgo koetta tjhaat karke ghoemke phien se khaai lewe hai.” Aur ie masla bhie satj hai: „Tjaathe ekgo soewar ke nahawaihe, tabbo oe phien se tjahata me djaaike lotie.”

Prabhoe ke aane waala dien

3 Pjaara logan, ie hamaar doesara tjetthie hai toelogke khaatien. Ie doeno tjetthie me ham maangiela toelogke jaad karwaawe kie toelogke tjaahie aapan sotj-bietjaar safa se rakhe ke. ²Toelog na bhoelaai djaihe kie Parmeswar ke pahiele pawietr sanesian kaun tjiedj bataais raha. Aur bhie khiaal kar kie batjaawe Waala Prabhoe Jiesoe Kriest ke pathaawal waalan toelogse kaun baat bolies hai kare ke. ³Toelogke tjaahie khoeb thiek se djaane ke kie ie djoeg ke ant me tiebolie maare waalan aaiga. Oelog khaalie aapan laalietj maangiega poera kare aur toelogse boliega: ⁴„Kriest to waada karies raha kie oe phien se lautke aaiga? Tab oe kaaha hai? Hamlogke baap-daada logan ke marle bahoet dien bhail hai, aur djab se doenia bhail hai abbe talak koetjh na badal hai.”

^{5,6}Parmeswar dher dien pahiele ek baat bolke swarag aur dhartie banaais raha. Dhartie paanie me

se oetpan bhail hai aur paanie bhie nietje raha djaun se Parmeswar koetjh dien ke baad doenia naas karies raha. Ie kharaab manai logan na maange hai ie baat maane. ⁷Aur aisane ab ke swarag aur dhartie ohie baat dwaara djaise djarauna rakhai hai djaraawe khaatien oe dien par djab be-bieswaasie logan ke faisala hoi aur oesabke narak me djaai ke parie.

⁸Pjaara logan, na bhoelaihe kie Prabhoe ke aakhie me ek rodj djaise hadjaar baries, aur hadjaar baries djaise ek rodj hai. ⁹Koetjh manai log sotje hai kie oe djaan-boedjhe aapan aane waala tem hataawe hai. Bakie aise na hai. Oe maange hai kie koi na sada khaatien okare lage se alag karal djaai. Na, oe maange hai kie har ek manai aapan paap pastaaie aapan diel safa karwaawe. Ohie khaatien oe dhieradj se agore hai.

¹⁰Bakie djaise ek tjor tjoeppe se aawe hai, oisane Prabhoe bhie atjakke me lautke aaga. Oe dien swarag bahoet halla se samaap hoi djaaga, aur sab tjiedj djaun se sansaar banaawal hai, oesab djaraawal djaaga. Aur doenia ke sab tjiedj aur sab kaam dekhaai djaaga. ¹¹Ie baat jaad karke toelogke tjaahie alag karal waalan ghat ketana auro safa se aapan djiewan bietaawe ke aur Parmeswar ke barka maane ke. ¹²Parmeswar ke dien khiaal kariehe aur bhie kausies kariehe djeme oe halieje se aawe. Oe dien par swarag djaraawal djaaga aur sab tjiedj djaun se sansaar banaawal hai, oesab aagie se gal djaaga. ¹³Bakie

oe hamlogke waada karies hai kie oe ekgo naawa swarag aur naawa doenia banaaiga. Hoewa par sab tjiedj bahoet barhia se tjaliega djaise oe maangie. Oe waada karies hai, ohie se hamlog khoesiaalie se agoriela.

¹⁴Pjaara logan, toelogke tjaahie agorte me kausies kare ke aapan djiewan safa se bietaawe ke djaise Prabhoe maange hai, djeme toelog ose miel-djoelke rahiehe. ¹⁵Khiaal kar kie Parmeswar kaahe ke dhieradj se agore hai. Oe maange hai dher manai logan ke paap me se batjaawe. Hamlogke pjaara bhaai Paulas bahoet gjaan paais hai, aur oe ie sab tjiedj ke biese me toelogke khaat bhie liekhies hai. ¹⁶Oe aapan sab tjiethie me ekahie baat liekhies hai djab oe ie tjiedj ke biese me liekhat raha. Okar tjiethie me koetjh baat na sahadj hai samdjhe ke, aur koi koi ke man laaik ke na hai. Oesab okar baat oelta samdjhaawe hai. Aur oesab na khaalie okar baat badale hai, bakie sab Parmeswar ke poestak ke doesar baat bhie. Ie rakam se oesab Parmeswar lage se alag karal djaai aur narak me pahoetj djaai.

Tjiethie ke ant

¹⁷Attjha, pjaara logan, ab ie tjiedj howe se pahiele toelog djaan gailie kie ka hoiga. Ohie khaatien batjaaike rahoe aur na bahakaawal djaihe kharaab siekhaawe waalan ke dwaara. Oesab ekko hoekoem par na maange hai tjale. Djab toelog bahakaawal djaihe, tab aapan barhia bieswaas tjhor deihe, aur ie na thiek hai. ¹⁸Bakie ham maangiela kie toelog Parmeswar ke bhalaai aur

bhie hamlogke batjaawe Waala Prabhoe
Jiesoe Kriest ke auro thiek se djaan dja.

Oke sab aadar miele aadj aur sada ke
lieje!

Johaanas ke pahielā tjiethie

Pahielā baat

Johaanas ie tien tjiethie liekhies hai djab oe boerhwa hoi gail raha. Oe ek baap ghat siekhaais kaise iesaaī logan ke tjaahie aapan djiewan bietaawe ke. Pahielā tjiethie me oe Parmeswar ke sanghat ke biese me liekhies, aur bhie okar bieswaasie ke larkan aur okar prem ke biese me. Parmeswar prem hai, aur okar larkan okar sanghat kare hai aur ek doesare ke prem kare hai.

Johaanas ke doesara tjiethie ekgo aurat khaatien hai. Hoi sake hai kie aurat ke matlab ekgo iesaaī ke samaadj hai. Oe liekhies kie iesaaī logan ke tjaahie ek doesare ke prem kare ke aur oelta siekhaawe waalan se batjaaīke rahe ke.

Okar tiesara tjiethie bhaai Gaajas khaatien hai. Oe okar goen gaawe hai, bakie ek doesar bhaai ke tjaal-tjalan oke na attjha lage hai.

Tjiethie ke soeroe

1 Sansaar howe se pahiele Jiesoe Kriest raha. Ham aur doesar pathaawal waalan okar aawaadj soenlie, oke aapan aakhie se dekhlie, aur bhie aapan haath se tjhoeilie hai. Okar naam „Baat” hai. Oe to aapan baat se manai logan ke sattja djiewan dewe hai. ²Oe ek iensaan hoi gail raha aur apane ke hamlogke dekhaais hai. Ohie se hamlog toelogsē bataai sakiela kie ohie sattja djiewan dewe hai. Pahiele oe aapan Baap ke saath swarag me rahat raha. Tab oe doenia me aail aur apane ke hamlogke dekhaais.

³Djab oe hamlogke saath raha, tab hamlog dekhlie aur soenlie hai

kie oe ka kare aur bole hai. Aur ohie baat hamlog toelogsē bataaila. Hamlog maangiela kie tohoelogsē Pieta Parmeswar aur okar Beta Jiesoe Kriest ke sanghat kar djaise hamlog kariela. ⁴Hamlog ie sab baat liekhiela sab koi ke diel me khoesiaalie pahoetjaawe khaatien.

Andjor me tjale

⁵Jiesoe Kriest ke sanesa hai kie Parmeswar andjor hai. Okare me tanko andhiaar na hai. Hamlog ie baat soenlie hai aur ab toelogsē bataaila. ⁶Ohie se djab hamlog boliela: „Ham Parmeswar ke sanghat kariela,” aur tabbo hamlog paap ke andhiaar rasta par tjaliela, tab hamlog djhoeth boliela aur

Parmeswar ke sattja baat na soeniela. ⁷Bakie djab hamlog andjor me tjaliela djaise Parmeswar bhie andjor me hai, tab hamlog okare sanghat kariela. Aur oe aapan Beta Jiesoe ke khoen se hamlogke diel hardam safa karte rahe hai.

⁸Djab hamlog boliela kie hamlog paap na kariela, tab hamlog apane ke dhokha khawaila aur na djaaniela sattjaai kaun tjiedj hai.

⁹Bakie djab hamlog aapan paap pastaaie Parmeswar se bataai debe, tab oe hamlogke paap ke tjhama deiga djaise oe bolies hai. Oe sattja Waala hai, ohie se oe hamlogke diel eklam se safa kar deiga har ek kharaab tjiedj se.

¹⁰Parmeswar bolies hai kie sab iensaan paapie hai. Aur djab hamlog boliela: „Ham paapie na baatie,” tab hamlog bhie boliela kie Parmeswar djhoettha hai. Aisane dekhaawal djaai kie hamlog okar baat na maaniela.

Jiesoe hamlogke sahaaita kare hai

2 Hamaar pjaara larkan, ham ie baat liekhiela djeme toelog paap na kariehe. Aur djab hamlog me se tabbo koi paap-boeraai kariega, tab hamlogke tjaahie jaad kare ke kie Koi hai djaun Pieta Parmeswar ke aage hamlogke batjaawe hai. Oe kabhie na koetjh kharaabie karies hai, aur oe Jiesoe Kriest hai. ²Oe hamlogke paap aapan oeppar leis aur sadja paaike hamlogke Parmeswar se ek karwaais. Oe na khaalie hamlogke paap aapan oeppar leis, bakie doenia bhar ke manai log ke paap.

³Hamlog kaise djaan paabe kie hamlog Parmeswar ke djaaniela? Djab hamlog okar baat soenab, tab hamlog djaanab. ⁴Dje bole hai kie: „Ham oke djaaniela,” bakie tabbo okar hoekoem par na tjale hai, oe ekgo djhoettha hai aur na djaane hai sattjaai kaun tjiedj hai. ⁵Bakie dje okar baat soene hai, oe Parmeswar ke sattje ke tjaahie hai. Oe dekhaawe hai kie oe ose ek hai. ⁶Aur djab hamlog boliela kie hamlog ose ek baatie, tab hamlogke tjaahie aapan djiewan bietaawe ke djaise Jiesoe bhie karat raha.

Ek naawa hoekoem

⁷He pjaara logan, toelogke tjaahie doesare ke pjaar kare ke. Ie ek naawa baat na hai, bakie toelog ie hoekoem soenle rahiele djab se toelog Kriest me bieswaas kare lagale. ⁸Tabbo ie baat ek rakam ke naawa hoekoem hai, kie khaalie ek samai me Kriest dekhaais hai kaise doesare ke pjaar kare ke tjaahie. Toelog ie baat ab auro thiek se samdjhe lagale hai. Oisane toelogke diel me dhiere dhiere andjor howe hai aur andhiaar kamtie howe hai.

⁹Djab koi bole hai kie oe Parmeswar ke andjor me tjale hai, bakie tabbo aapan bhaai ke djare hai, tab oe abbe talak andhiaar me hai. ¹⁰Bakie dje ek doesare ke pjaar kare hai, oe andjor me tjale hai. Aur andjor me koi na haldie se paap me gier dja hai. ¹¹Djab koi aapan bhaai ke djare hai, tab oe ekgo andha ghat andhiaar me tjale hai aur na djaane hai kie oe kaaha dja hai.

Doenia ke kharaabie se doer rahiehe

¹²Hamaar pjaara larkan, Parmeswar toelogeke paap ke tjhama deis hai Jiesoe Kriest ke maut ke kaaran. Ohie khaatien ham ie sab baat liekhiela toelogeke khaatien.

¹³Baap logan, sansaar howe se pahiele Parmeswar raha, aur toelog oke djaane hai. Ohie se ham ie sab baat liekhiela toelogeke khaatien.

Naudjawaan logan, toelog saitaan ke djiet leile hai. Ohie se ham toelogeke khaat ie sab tjiedj liekhiela.

Larkan, toelog Pieta Parmeswar ke djaane hai. ¹⁴Baap logan, toelog oke djaane hai djaun hardam se raha. Aur naudjawaan log, toelog Parmeswar ke baat jaad kare hai, ohie se toelogeke saktie hai saitaan ke djiete khaatien. Ohie khaatien ham ie baat liekhiela toelog sab koi ke khaatien.

¹⁵Ie doenia ke kharaab sotj-bietjaar aur okar kaar-baar ke na pjaar kariehe. Dje ke ie sab tjiedj attjha lage hai, oe Pieta Parmeswar ke na tjaathe hai. ¹⁶Manai logan ke paapie man, kharaab laalietj aur dhan-daulat ke ghamandie Pieta Parmeswar ke or se na aawe hai, bakie doenia ke sotj-bietjaar hai. ¹⁷Aur ek dien doenia ke kaar-baar aur manai logan ke kharaab laalietj biet djaaiga. Bakie dje aapan djiewan bietaawe hai djaise Parmeswar maange hai, oe hardam okar saath rahiega.

Jiesoe ke doesman

¹⁸Larkan, ie djoeg ke antiem samai aai gail hai. Toelog soenle

rahiele kie Kriest ke doesman aiga. Aur dher Kriest ke doesman ab ke tem me dekhaai gail hai. Ie rakam se hamlog djaaniela kie ab doenia ke antiem same hai.

¹⁹Ie doesman log iesaai ke samaadj me ke hai, bakie oesab kabhie na sattja bieswaasie log raha. Djab oelog bieswaasie rahat tab hamlogke na tjhor dewat. Aise dekha hai kie oesab hamlogse ek man na raha.

²⁰Bakie tohielogke Parmeswar aapan Pawietr Aatma deis hai. Ohie se toelog okar sattjaai pahietjaan paawe hai. ²¹Ham djaaniela kie toelog Parmeswar ke sattjaai djaane hai, ohie se ham ie tjetthie liekhiela. Aur toelog bhie djaane hai kie sattjaai aur djhoeth kabhie na sanghe tjal sake hai. ²²Dje bole hai kie Jiesoe Parmeswar ke tjoenal waala Kriest na hai, oe djhoettha hai. Aisan manai Kriest ke doesman hai. Oe Pieta Parmeswar aur okar Beta Jiesoe ke nahakaare hai.

²³Aur dje Parmeswar ke Beta me na bieswaas kare hai, oe Pieta Parmeswar me bhie na bieswaas kare hai. Bakie dje bole hai kie: „Ham bieswaas kariela kie Jiesoe Parmeswar ke Beta hai,” okar aur Pieta Parmeswar ke sotj ekki hai.

²⁴Batjaaie rahiehe kie toelog na tjhor deihe djaun baat toelog soeroe se soenle rahiele djab toelog Jiesoe Kriest me bieswaas kare lagale. Djab toelog ie baat aapan diel me rakhle rahiehe, tab toelog rodj Parmeswar ke Beta aur okar Pieta se ek man rahiehe. ²⁵Parmeswar ke Beta Jiesoe waada karies hai kie hamlog aapan djiewan okare

sanghe bietaabe hardam ke lieje. ²⁶Koetjh manai log kausies kare hai toelogeke bahakaawe ke. Ohie se ham toelogeke khaatien ie sab baat liekhiela. ²⁷Toelogeke Jiesoe ke Pawietr Aatma mielal hai. Oe hardam toelogeke diel me rahiega aur toelogeke har ek rakam tjiedj siekhaaiga. Ohie se toelogeke doesare ke siektjha djarorie na hai. Kriest se ek man me rahiehe djaise Pawietr Aatma toelogeke siekhaais hai. Oe djoeth na siekhaawe hai bakie sattjaai.

Parmeswar ke larkan

²⁸Attjha, pjaara larkan, ose ek rahiehe. Tab djab oe lautke aaiga, tab hamlog ose khoesiaalie se bheth kar sakab aur hamlogke na sarmaai ke parie. ²⁹Toelogeke djaane hai kie Parmeswar khaalie kare hai djaun ekdam se barhia aur sattja hai. Tab toelogeke bhie djaane ke tjaahie kie dje okar man waala kare hai, oe Parmeswar ke larka hai.

3 Pieta Parmeswar ke biesaal prem ke dekh. Oe hamlogke na khaalie aapan larkan bolaawe hai, bakie hamlog sattje ke okar larkan baatie. Bakie doesar manai logan oke na djaane hai. Ohie se oesab hamlogke okar larkan ghat na tjienhe hai. ²Pjaara waalan, hamlog ab Parmeswar ke larkan baatie, aur abbe na dekhaawal gail hai kie ekare baad hamlog kaisan hoi djaabe. Hamlog ek tjiedj djaaniela. Djab Jiesoe lautke aaiga, tab hamlog okare ghat rahabe. Hamlog to dekhav kie oe kaise hai. ³Jiesoe Kriest ekdam be-kasoer hai. Ohie se dje okare oeppar bharosa

kare hai, oe okare ghat safe djiewan bietaawat rahe hai.

⁴Dje paap kare hai, oe Parmeswar ke kaanoen toere hai. Kharaabie kare ke matlab hai kie koi begar Parmeswar ke kaanoen se aapan djiewan bietaawe hai. ⁵Toelogeke djaane hai kie Kriest doenia me aail hai hamlogke paap niekaare khaatien. Aur oe kabhie na ek paap karies hai. ⁶Sab koi djaun ose ek rahe hai, oe paap na karte rahe hai. Aur dje paap karte rahe hai, oe na samdjhe hai kie Kriest ke hai, aur oke na djaane hai.

⁷Hamaar pjaara larkan, batjaaieke rahiehe kie koi na toelogeke bahakaaiga. Dje be-kasoerie ghat aapan djiewan bietaawe hai, oe dekhaawe hai kie oe Kriest ghat be-kasoer aur Parmeswar se ek hai. ⁸Dje paap karte rahe hai, oe saitaan ke larka hai. Saitaan to soeroe se paapie hai. Bakie Parmeswar ke Beta doenia par aail hai okar kaam naas kare khaatien.

⁹Dje Parmeswar ke larka hoi gail hai, oe paap na karte rahe hai, Parmeswar ke naawa djiewan okar diel me hai, ohie se oe paapie ke djiewan na bietaai sake hai. Okar naawa djiewan Parmeswar me se oetpan bhail hai. ¹⁰Aur hamlog kaise djaan sakiela kie koi Parmeswar ke larka hai kie to saitaan ke? Djaun manai paap karte rahe hai, aur dje doesare ke na pjaar kare hai, oe Parmeswar ke larka na hai bakie saitaan ke.

Doesare ke pjaar kare

¹¹Djab se toelogeke bieswaas kare lagale toelogeke soenle hai kie

hamlogke tjaahie ek doesare ke pjaar kare ke. ¹²Hamlogke na tjaahie rahe ke djaise Kaain rahat raha. Oe saitaan ke man waala karat raha aur djaran ke maare aapan bhaai ke maar dhaaries raha. Aur oe kaahe ke aise karies raha? Oe dekhies kie okar tjaal-tjalan kharaab raha bakie okar bhaai Parmeswar ke man waala karat raha. Ohie se oe oke maar dhaaries raha.

¹³Bhaai logan, djab doenia ke manai logan toelogke djaran kariega, tab toelog atjambho na hoihe. ¹⁴Hamlog aapan bhaai log ke pjaar kariela. Ohie khaatien hamlog djaaniela kie hamlog maut ke rasta tjhorke djiewan ke rasta par baatie. Bakie dje doesare ke na pjaar kare hai, oe abbe talak maut ke rasta par tjale hai.

¹⁵Har ek manai djaun doesare ke djaran kare hai, oe Parmeswar ke aakhie me ek djaanmarwa hai. Aur toelog djaane hai kie ekgo djaanmarwa ke diel me naawa djiewan na hai. ¹⁶Kriest hamlogke dekhaais hai kie doesare ke pjaar kare ke kaun tjiedj hai. Oe hamlogke batjaawe khaatien aapan djaan dei deis hai. Ohie se hamlogke tjaahie bhie doesare khaat aapan djaan dewe ke. ¹⁷Djab hamlogke koetjh hai aur hamlog dekhiela kie doesar koi ke djaroerie hai, aur hamlog aapan diel patthar karke oke koetjh na deila, tab hamlog kaise bol sakiela kie hamlog Parmeswar ke tjaahiela?

¹⁸Hamaar pjaara larkan, hamlogke na tjaahie khaalie bole ke kie hamlog doesare ke

tjaahiela, bakie hamlogke tjaahie sattja diel se oke sahaaita kare ke. ¹⁹Djab hamlog aise kariela tab hamlog djaan sakiela kie hamlog Parmeswar ke sattja rasta par tjaliela kie na. Tab hamlog be-dar se Parmeswar ke aage djaai sakiela. ²⁰Aur tjaahe hamlog kabhie kabhie apane ke kasoer deila, tabbo Parmeswar thiek se djaane hai kie hamlogke diel kaisan hai. Oe sab koetjh djaane hai.

²¹Pjaara waalan, djab hamlog djaaniela kie hamlogke diel safa hai, tab hamlog be-dar se ose batiaai sakiela. ²²Aur djab hamlog okar hoekoem par tjalab aur okar man waala karab, tab hamlogke sab tjiedj mieliaga djaun hamlog ose maangab. ²³Okar man waala hai kie hamlog okar Beta Jiesoe Kriest ke naam par bharsa karie. Oe bhie maange hai kie hamlog doesare ke pjaar karie djaise Kriest hamlogse bolies raha kare ke. ²⁴Dje Parmeswar ke baat maane hai, oe ose ek hai aur Parmeswar okar diel me rahe hai. Oe hamlogke aapan Pawietr Aatma deis hai, aur aisane hamlog djaaniela kie oe hamlogse ek hai.

Manai ke adjmaaw

4 Pjaara bhaai log, doenia me dher manai hai djaun Parmeswar ke biese me djhoeth baat siekhaawe hai. Ohie se toelogke na tjaahie sab koi ke baat bieswaas kare ke djab oe bole hai kie oe ek Parmeswar ke sanesia hai. Toelogke tjaahie oesabke baat adjmaaike dekhe ke kie oesabhan Parmeswar ke Aatma dwaara

batia hai kie na. ²Djab koi ekgo sanesa dewe hai aur toelog soene hai kie oe aapan diel se bieswaas karke bole hai kie Parmeswar ke Beta Jiesoe Kriest ek iensaan ke djanam leis hai, tab toelog djaan sakiehe kie Parmeswar ke Aatma okare me rahe hai. ³Bakie dje na bieswaas kare hai kie Jiesoe Kriest iensaan hoi gail hai, okar diel me Parmeswar ke Aatma na hai. Aisan manai Kriest ke doesman ke sotj-bietjaar se tjalaawal dja hai. Toelog soenle rahiele kie okar doesman doenia me aawat, aur oe aai tjoekal.

⁴Pjaara larkan, toelog Parmeswar ke larkan baate aur toelog okar doesman log ke djiet leile hai. Oe djaun toelogke diel me rahe hai, oke saitaan se djaada saktie hai, tjaathe saitaan ab doenia me raadj tjalaawe hai. ⁵Djhoettha sanesia log bhie raadj tjalaawe hai saitaan ke dwaara. Ohie se doenia me dher manai log ke oesabke baat attjha lage hai. ⁶Bakie hamlog aur Parmeswar ek man baatie. Aur djab koi Parmeswar ke djaane hai, tab oe hamlogke baat maane hai. Bakie dje Parmeswar se ek man na hai, oe aise na kare hai. Ie rakam se hamlog djaan djaaila kie ke Pawietr Aatma ke sattja baat bataawe hai, aur ke oelta-phoelta sanesa dewe hai.

Parmeswar ke prem hamlogke diel me

⁷Pjaara logan, dje doesar koi ke pjaar kare hai, oe Parmeswar ke larka hai aur oe oke djaane hai. Parmeswar hamlogke diel me aapan pjaar dewe hai. Ohie se aaw

hamlog ek doesare ke pjaar karie dja.

⁸Bakie dje doesar koi ke na pjaar kare hai, oe Parmeswar ke na djaane hai. Parmeswar to prem hai. ⁹Aur oe aapan pjaar kaise dekhaais hai? Oe aapan ekahie Beta doenia me pathaais hai djeme hamlog ek naawa djiewan bietaai sakie. ¹⁰Pjaar kare ke matlab na hai kie hamlog Parmeswar ke pjaar kariela, bakie oe hamlogke pjaar karies hai. Ohie se oe aapan Beta ke pathaais hai. Aur okar Beta ek baliedaan ghat hamlogke paap ke sadja aapan oeppar leis hamlogke aur Parmeswar se ek karwaawe khaatien.

¹¹Pjaara log, djab Parmeswar hamlogke etana pjaar karies hai, tab hamahoelogke tjaahie ek doesare ke pjaar kare ke. ¹²Koi kabhie Parmeswar ke na dekhies hai. Tabbo djab hamlog doesar log ke pjaar karab, tab dekhaaiga kie oe hamlogke diel me rahe hai aur okar prem hamlogke tjaal-tjalan ke dwaara poera hoi djaai.

¹³Oe hamlogke aapan Aatma deis hai. Ie rakam hamlog djaaniela kie hamlog ose ek man baatie aur oe hamlogke diel me rahe hai.

¹⁴Hamlog oke aapan aakhie se dekhlie hai aur hamlog gawaahia baatie kie Pieta Parmeswar aapan Beta ke doenia me pathaais hai manai logan ke batjaawe khaatien. ¹⁵Har ek djaun bieswaas kare hai aur bole hai kie Jiesoe Parmeswar ke Beta hai, oe Parmeswar se ek hai aur oe ose bhie. ¹⁶Hamlog djaan gailie hai kie Parmeswar hamlogke ketana pjaar kare hai, aur hamlog okare oeppar bharosa kariela.

Parmeswar prem hai, aur dje pjaar karat rahe hai, oe ose ek rahe hai. ¹⁷Djab okar pjaar hamlogke djiewan me poera howe hai, tab hamlog faisala ke dien be-dar se agor sakiela. Hamlog to doenia me aapan djiewan pjaar karte bietaaila djaise Jiesoe. ¹⁸Pjaar aur dar sanghe na tjal sake hai. Djab koi ek doesare ke poera taur se pjaar kare hai, tab oe na dera hai kie oe sadja paaiga. Dje ke dar lage hai, oe sotje hai kie oe sadja paaiga aur diel bhar se na pjaar kare hai.

¹⁹Parmeswar hamlogke pahiele pjaar karies hai, ohie se hamlog oke aur bhie doesare ke pjaar kariela.

²⁰Aur djab koi bole hai: „Ham Parmeswar ke pjaar kariela,” bakie oe aapan bhaai ke djaran kare hai, tab oe ekgo djhoettha hai. Oe aapan bhaai ke dekhe hai, tabbo oke na pjaar kare hai. Tab oe kaise Parmeswar ke pjaar kar sake hai djaun ke oe na dekh paawe hai?

²¹Ohie se Kriest hamlogse bolies hai kie: Dje Parmeswar ke pjaar kare hai, oke tjaahie ek doesare ke bhie pjaar kare ke.

Doenia ke boeraai djiete ke

5 Dje bieswaas kare hai kie Jiesoe Parmeswar ke tjoenal waala Kriest hai, oe Parmeswar ke larka hai. Aur dje Pieta Parmeswar ke tjaathe hai, oe okar larkan ke bhie pjaar kare hai. ²Djab hamlog Parmeswar ke pjaar karab aur okar hoekoem maanab, tab hamlog djaaniela kie hamlog okar larkan ke bhie tjaahiela. ^{3,4}Parmeswar ke pjaar kare ke matlab hai kie okar baat soene ke tjaahie. Okar har

ek larka doenia ke kharaabie ke djiet paawe hai. Aur oe kaise kar paawe hai? Oe bieswaas kare hai kie Jiesoe oke sahaaita kare hai. Ohie se Parmeswar ke hoekoem par tjale ke moeskiel na hai. ⁵Tab doenia ke boeraai ke djietiega? Oe djaun bieswaas kare hai kie Jiesoe Parmeswar ke Beta hai.

Parmeswar ka bolies raha aapan Beta ke biese me

⁶Jiesoe Kriest paanie me dopoe karal gail aur aapan khoen bahawaaieke maral. Oe na khaalie dopoe karal gail, bakie oe bhie aapan khoen bahawaaais. Pawietr Aatma gawaahie dewe hai kie ie baat satj hai. Aur oe to sattjaai ke Aatma hai. ⁷Aisane swarag me tieno sanghe gawaahie dewe hai: Pieta Parmeswar, okar Baat aur Pawietr Aatma. Aur ie tieno ek hai. ⁸Aur doenia par bhie tiengo gawaahia hai: Pawietr Aatma, paanie aur khoen. Aur ie tieno bhie ek hai. ⁹Djab hamlog iensaan ke baat bieswaas kariela, tab hamlogke tjaahie ketana auro Parmeswar ke baat bieswaas kare ke djab oe gawaahie dewe hai kie Jiesoe okar Beta hai.

¹⁰Dje Pieta Parmeswar ke Beta me bieswaas kare hai, oe aapan diel se djaane hai kie Jiesoe sattje ke Parmeswar ke Beta hai. Bakie dje Parmeswar ke baat na bieswaas kare hai, oe oke djhoettha banaawe hai. ¹¹Aur Parmeswar ka bolies hai? Oe bolies hai kie oe hamlogke diel me naawa djiewan deis hai hardam ke lieje. Aur naawa djiewan okar Beta me hai. ¹²Dje Parmeswar ke

Beta ke apana leis hai, oe sattja djiewan paai tjoekal hai. Bakie dje oke na apanaais hai, oe sattja djiewan na paais hai.

Sattja djiewan

¹³Ham ie baat liekhiela toelogke djanaawe khaatien kie toelog sattja djiewan paai tjoekale hai. Toelog to Parmeswar ke Beta me bieswaas kare hai. ¹⁴Ohie se hamlog be-dar se praatna kar sakiela. Aur djab hamlog ose praatna karab djaise oe maange hai, tab oe hamlogke praatna soeniega. ¹⁵Djab hamlog ie baat bieswaas kariela tab hamlog bhie djaaniela kie tjaathe djaun tjiedj hamlog ose maangiela, oe hamlogke praatna poera kare hai.

¹⁶Djab toelog aapan iesaaai bhaai-bahien ke ek paap karat dekhiehe djaun maut ke sadja laaik na hai, tab toelogke tjaahie okare khaat praatna kare ke. Tab Parmeswar oke batjaai deiga. Hamlogke tjaahie ie rakam manai log ke khaatien praatna kare ke. Koetjh paap bhie

hai djaun maut ke sadja laaik hai. Ham na boliela kie toelogke tjaahie ielogan khaatien praatna kare ke djaun aisan paap kare hai. ¹⁷Sab kharaab kaam paap hai. Bakie sab paap maut ke sadja laaik na hai.

¹⁸Hamlog djaaniela kie har ek manai djaun Parmeswar ke larka hai, oe paap na karte rahe hai. Parmeswar ke Beta oke aar kare hai djeme saitaan oke boeraai na karwaai paawe. ¹⁹Hamlog djaaniela kie hamlog Parmeswar ke larkan baatie, aur kie doenia ke sab doesar manai log saitaan ke dwaara tjalaawal dja hai. ²⁰Hamlog djaaniela kie Parmeswar ke Beta aail hai aur hamlogke dekhaais hai kie sattja Parmeswar Ke hai. Hamlog okar Beta Jiesoe Kriest dwaara ose ek baatie. Oe sattja Parmeswar hai, aur oke djaane ke matlab hai kie hamlog hardam ke lieje naawa djiewan bietaabe.

²¹Pjaara larkan, Parmeswar ke biese me djhoeth baat djaise naklie bhagwaan hai. Batjaaike rahiehe!

Johaanas ke doesara tjiethie

Tjiethie ke soeroe

¹Ham iesaai ke barkwa Johaanas baatie. Ham ie tjiethie liekhiela oe aurat khaatien djaun ke Parmeswar alag karies hai iesaai ke djiewan bietaawe khaat, aur bhie okar larkan khaatien. Ham toelogke satjmoetj tjaahiela. Aur na khaalie ham, bakie bhie sab log djaun Parmeswar ke sattja baat djaan gail hai. ²Oe sattja baat to hamlogke diel me rahe hai aur hardam hamlogke saath rahiega. ³Aisane Pieta Parmeswar ke aur okar Beta Jiesoe Kriest ke bhalaai, daaja aur sjaantie bhie hamlogke saath rahiega aur hamlog okar sattjaai maanke prem se okar rasta par tjalab.

Sattjaai aur prem

⁴Ham bahoet khoesie bhailie djab ham tor larkan me se koi koi ke bhetailie djaun Pieta Parmeswar ke sattja baat maan lewe hai djaise oe hamlogke hoekoem deis hai. ⁵Bahien, ham tose maangiela kie hamlog apane me pjaar kare k'hoi. Ie ek naawa hoekoem na hai, bakie hamlog iesaai howe se djaaniela kie hamlogke tjaahie ek doesare ke pjaar kare ke. ⁶Aur ekar matlab hai kie hamlog Parmeswar ke hoekoem

maaniela. Toelog soeroe se djaane hai kie oe bolies hai ek doesare ke pjaar kare ke.

Bharmaawe waalan

⁷Doenia me dher bharmaawe waalan hai. Oesab na kholke bole hai kie Jiesoe Kriest iensaan ke djanam leis hai. Aisan manai log doesare ke bharmaawe hai aur apane ke Kriest ke doesman banaawe hai. ⁸Hamlog kausies karlie hai toelogke bieswaas barhaawe khaatien. Batjaaie rahiehe kie oe manai log toelogke bieswaas na toer dewe. Khaalie djab toelog aapan bieswaas pakarle rahiehe tab Parmeswar toelogke ienaam dei sakie.

⁹Dje Kriest se djaada siekhaawe hai, oe Parmeswar se ek na hai. Bakie dje okar baat siekhaawe hai, oe ose ek hai aur bhie okar Beta se. ¹⁰Djab koi aaike toelogke ie baat doesar rakam se siekhaaiga, tab toelog oke bhiettar na aawan deihe. ¹¹Dje aisan manai ke bhiettar lewe hai, oe okar kharaab kaam me bhaag lewe hai.

Tjiethie ke ant

¹²Ham maangiela toelogke auro dher tjiedj djanaawe, bakie na liekhe ke

dwaara. Ham maangiela toelogke paas aawe, tab ham toelogse auro bataai sakab djeme hamlogke diel khoesiaalie se bhar djaai.

¹³Tor pjaara bahien ke larkan toelogke jaad kare hai.

Johaanas ke tiesara tjiethie

Tjiethie ke soeroe

¹Ham iesaai ke barkwa Johaanas baatie, aur ham ie tjiethie liekhiela pjaara Gaajas khaatien. Ham oke bahoet tjaahiela.

Gaajas

²Pjaara bhaai, ham Parmeswar se praatna kariela kie tor haal ekdam barhia rahie aur kie tor dehie tjangga rahie djaise tor diel bhie attjha hoi gail hai.

³Ham bahoet khoesie hoi gailie djab ekaat iesaai bhaai log hia aaike bataais kie toe diel bhar se bieswaas karke sattjaai ke rasta par tjale hai. ⁴Djab ham soeniela kie hamaar larkan sattjaai ke rasta par tjale hai, tab koetjh na hai djaun hamme auro khoesiaalie dei sake hai.

⁵Pjaara Gaajas, toe bharosaadaar baate aur ek barhia kaam kare hai kie toe iesaai samaadj ke bhaai logan ke sahaaita kare hai, tjaahe toe oesabke na djaane hai. ⁶Oesab djab lautke aail tab hia ke samaadj log se bataais kaise toe oelogke prem karat rahiele. Djab oesabhan phien se tore paas aauga, tab oelogke phien se auro aage djaai khaatien sahaaita kariehe. Tab

toe ek bhala kaam kariehe djaise ek Parmeswar ke larka ke tjaahie kare ke. ⁷Oesab hia hoewa dja hai Jiesoe Kriest ke biese me bataawe khaatien, aur oelog be-bieswaasie log se ekko tjiedj na maange hai. ⁸Ohie se hamlogke tjaahie aisan manai logan ke bhiettar leike sahaaita kare ke. Ie rakam se hamlog bhaag leila Parmeswar ke sattjaai soenaawe khaatien.

Diotrefes aur Demetrias

⁹Ham samaadj logan ke ek tjiethie liekhlie rahielie. Bakie Diotrefes na maange hai hamaar baat soene. Aur oe maange hai barkwa khele! ¹⁰Djab ham toelogke lage aabe tab ham djanaabe kie oe hamlogke biese me ketana and-band baat bole hai. Aur ie na sab hai. Oe bhie partjaar kare waala bhaai log ke bhiettar na aawan dewe hai. Aur djab koi maange hai ie kaam kare, tab oe bhie oke na karan dewe hai aur oke samaadj me se khader dewe hai.

¹¹Pjaara bhaai, toe aisan kharaab manai logan ke sanghat na kariehe, bakie attjha manai log se. Dje hardam bhalaai kare hai, oe Parmeswar ke larka hai. Bakie dje kharaabie karat rahe hai, oe Parmeswar ke na djaane hai.

¹²Demetrias ke biese me sab koi barhia baat batia hai, aur oe satj baat hai. Aur hamlog bhie gawaahia baatie kie oe aapan djiewan safa se bietaawe hai. Aur toe djaane hai kie hamlog djhoeth na boliela.

Tjietthie ke ant

¹³Ham maangiela toke auro dher tjiedj djanaawe, bakie

ham ie tjietthie me ie sab tjiedj na liekhab. ¹⁴Ham maangiela halieje se tore paas aawe aur tose batiaai.

¹⁵Parmeswar toke aasier-baat dewe.

Tor hia ke sanghatian toke jaad kare hai.

Toe hoewa ke sanghatian ke hamaar naam se aasier-baat dei deihe.

Joedaas ke tjiethie

Pahiela baat

Hoi sake hai kie ie Joedaas Prabhoe Jiesoe ke ek bhaai raha. Hamlog na djaaniela kie oe ie tjiethie kekar khaatien liekhies hai. Sab iesai logan ie baat dwaara siekh sake hai kie oesabke tjaahie oelta siektjha se batjaaike rahe ke. Joedaas jaad karwaais kaise Parmeswar pahiele oelta siekhaawe aur siekhe waalan ke sadja deis hai. Ohie se iesai logan ke tjaahie thiek se soene ke kie koi ke baat satj hai kie na. Aur oelogeke tjaahie aapan sattja bieswaas pakarle rahe ke.

Tjiethie ke soeroe

¹Ham Joedaas baatie aur ie tjiethie liekhiela. Ham Jiesoe Kriest ke ekgo goelaam baatie aur Jaakobas ke bhaai.

Ie tjiethie sab manai khaatien liekhal dja hai djaun ke Pieta Parmeswar sada ke lieje apane khaatien bolaais hai. Oe toelogeke pjaar kare hai aur rakhwaala kare hai Jiesoe Kriest ke sanghe rahe khaatien. ²Ham praatna kariela kie Parmeswar ke daaja, pjaar aur sjaantie toelog khaat hardam barte rahe.

Ie tjiethie ke matlab

^{3,4}Pjaara bhaai-bahien, ham maangat rahielle toelogeke liekhe kaise Parmeswar hamlogke aur toelogeke paap me se batjaais hai. Bakie pahiele hamke tjaahie ek doesar tjiedj ke biese me liekhe ke. Koetjh be-bieswaasie

logan dhie se toelogeke samaadj me ghoes gail hai. Ohie se ham toelogeke bientie kariela bahoet kausies kare ke aapan bieswaas Kriest me pakarle rahe ke. Parmeswar to alag karal waalan khaatien aapan sanesa khaalie ek dafe deis hai, aur koi ke na tjaahie okar baat badale ke. Ie be-bieswaasie logan na maange hai Parmeswar ke baat soene. Oesab bole hai kie: „Parmeswar bhalaai karke hamlogke paap ke tjhama deiga, ohie se hamlog aapan laalietj poera kar sakab.” Tjaahie Jiesoe Kriest oelogeke ekahie Prabhoe aur Maastar hai, tabbo oesab bole hai kie: „Ose aur hamlogse koetjh ke gam na hai.” Aisan manai logan ke biese me Parmeswar dher dien pahiele aapan poestak me liekhwais raha kie oelog sadja laaik hai.

Parmeswar sab ke sadja deiga djaun kharaab djiewan bietaawe hai

⁵Toelog ie sab baat soen tjoekale hai, tabbo ham maangiela toelogeke

jaad karwaawe kaise Parmeswar ek djaatie bhar ke Egypte des me se batjaais raha, tabbo koetjh dien baad maar dhaaries djaun log okare me bieswaas na karat raha. ⁶Bhie jaad kar kie koetjh parie logan aapan dardja tjhorke swarag me se tjal gail. Tab Parmeswar oesabke andhiaar me band kar deis hai oe barka dien talak djab oe oelogeke oeppar faisala kariega. ⁷Aur na bhoelaai dja kie Sodom aur Gomora aur hoewa ke ekwan sahar ke manai log se ka bhail raha. Oesab bhie na maangat raha Parmeswar ke baat soene. Oe aadmie log doesar mardaana log ke sanghe tjhatjhoendaraipan karat raha. Bas Parmeswar sab sahar ke djaraaike raakhie kar deis. Aur aisane dekhaawal dja hai kie Parmeswar sada ke lieje aagie dwaara sadja deiga sab koi ke djaun na maange hai okar baat maane.

⁸Aisane sapana dekhe waalan aapan sotj-bietjaar me se har ek rakam tjiedj niekaarke aapan dehie se be-saram kaam kare hai. Oesab koi ke baat na maange hai soene aur Parmeswar ke pawietr waalan ke biese me kharaab baat bole hai. ⁹Oesab na hai djaise Parmeswar ke parie ke barkwa Miekael. Oe saitaan se Mosas ke lahaas ke biese me takaraar karat raha. Bakie oe okar bedjatie na karies aur oke kasoer na deis. Oe khaalie bolies: ¹⁰„Parmeswar toke sadja deiga.” Bakie ie be-bieswaasie log kharaab baat bole hai oe tjiedj ke biese me djaun oesab na djaane hai. Oesab biena sotj-bietjaar djaise djanaawar logan khaalie aapan man waala

kare hai. Ohie se oesab Parmeswar lage se doer karal djaaigna. ¹¹Oelog maut ke rasta par tjale hai, djaise Kaain bhie karat raha. Oesab djaise Bieliam hai djaun paisa khaatien kharaab kaam karat raha. Aur oesab djaise Korah Parmeswar se djabarai kare hai aur bhie naas karal djaaigna.

¹²Djab toelog ekattha howe hai apane me prem se bhodjan kare khaatien, tab ie kharaab manai log toelogeke samaadj ke saram dewaawe hai. Oesab khaalie apane ke sotje hai aur dalieddar ghat kha hai aur doesar log koetjh na paawe hai. Oesab hai djaise badarie djaun ke tjaahie ek djhoer djagaha par barkha barse ke, bakie hauwa oesabke oeraai dewe hai. Oesab bhie hai djaise phal ke per djaun phal na dewe hai. Tab aisan per oekharaaike biegaai dja hai, tab mar dja hai. Aisahie Parmeswar oesabke maut ke sadja deiga sada khaatien. ¹³Aur oesab hai djaise samoendar ke barka halfa djaun ke balaai dekhaai dja hai. Aisahie ie sab manai logan aapan kharaab tjaal-tjalan dwaara har ek rakam saram tjiedj dekhaawe hai. Oelog bhie djaise tarai hai djaun aapan djagaha tjhor deis hai. Oe kharaab manai log khaatien sada ke lieje sab se andhiaar djagaha tjaar karal gail hai.

¹⁴Aadam se satwa pierahie me se ek beta ke naam Henok raha. Oe agahie se Parmeswar ke sanesa bataawat raha kie: „Dekh! Prabhoe aapan hadjaaran aur hadjaaran parie log ke sanghe aawe hai.

¹⁵Aur oe djadj ghat har ek manai

ke oeppar faisala kariega. Tab oe sadja deiga djaun log okar baat na maange hai soene, kharaabie kare hai aur moeh tjalaaike oke barka baat bole hai.” ¹⁶Oesab hardam bhoen-bhoena hai aur orhan dewe hai, aur oesab khaalie maange hai aapan laalietj poera kare. Oelog apane ke barwargie kare hai aur djab doesar ke goen gaawe hai tab oesab aapan faida khaatien kare hai.

Parmeswar ke rasta par aur aage tjal

¹⁷Pjaara logan, jaad kar kie hamlogke Prabhoe Jiesoe Kriest ke pathaawal waalan toelogse kaun baat bataais raha. ¹⁸Oesab bolies: „Ie djoeg ke ant me manai log aaga djaun Parmeswar ke thatha oeraaiga. Oesab paapie hai aur khaalie aapan laalietj poera kariega.” ¹⁹Aur ehilog to hai djaun toelog me djhagara karwaawe hai. Oesab Pawietr Aatma ke dwaara na tjale hai bakie aapan man dwaara. ²⁰Bakie pjaara logan, toelog Parmeswar ke prem jaad karihe. Kausies kar aapan maahaan bieswaas barhaawe ke. Aur bhie Pawietr Aatma ke sahaaita se praatna karte rahiehe. ²¹Bieswaas

karke agor djab talak Jiesoe Kriest na aauga. Djab oe aauga tab oe toelogke daaja karke aapan sanghe ledjaaga sada ke lieje okar lage rahe khaatien.

²²Iesai logan djaun na thiek se djaane hai kie oesab kekar baat bieswaas karie, oesabhanke daaja karihe. ²³Djaise toelog koi ke aagie me se niekaar leite, aisane oe manai log ke haalie se Parmeswar ke sadja me se batjaai leihe. Aur djab toelog mangiehe ekdam bhatkal waala log ke sahaaita kare, tab djaise toelog mail kapra batjaaike tjhoeve hai, oisane aisan manai log se bahoet batjaaike rahiehe, nahie to toelog bhie bhatak djaihe.

^{24,25}Ekahie Parmeswar ke aadar kare k'hoi. Oe to Prabhoe Jiesoe Kriest ke dwaara hamlogke batjaawe Waala hai. Oe toelogke boeraai me se batjaai sake hai djeme toelog Jiesoe Kriest ke biesaal soekh me okar aage biena kasoer se aur bahoet khoesiaalie se thara rahiehe. Ohie se sab soekh, maahaanta, saktie aur hoekoem sab djoeg se okar raha, ab hai aur sada ke lieje rahiega! Ha, aisahie hai.

Jiesoe Kriest ke aagam ke baat

Johaanas khaatien

Pahiela baat

Ie poestak me Johaanas liekhies hai djaun Prabhoe Jiesoe oke ek parie dwaara dekhaais hai. Oe djaise ek sapana me dekhies kie aane waala tem me ka hoiga. Pahiele Prabhoe Jiesoe ose saatgo tjiethie liekhwaais saatgo iesaai ke samaadj khaatien. Tab oke tjaahat raha liekhe ke kaise iesaai logan sataawal djaaigna, kaise Prabhoe Jiesoe lautke aaiga aur saitaan ke baanhke ek hadjaar baries talak raadj tjalaaigna. Oe liekhies kaise Parmeswar sab koi ke oeppar faisala kariega aur okar goessa doenia par dekhaaigna. Ant me oe liekhies kie Parmeswar ek naawa swarag aur doenia banaaigna.

Ie poestak liekhal gail sab iesaai logan ke djanaawe khaatien kie ek dien Parmeswar sab tjiedj attjha kariega. Doekh, moesiebat aur maut mietaawal djaaigna aur Parmeswar sada ke lieje sab tjiedj aur sab koi ke oeppar raadj tjalaaigna. Sab koi poera taur se soekhie rahiega djaise Parmeswar doenia howe se pahiele maangat raha.

Poestak ke pahiela baat

1 Pieta Parmeswar Jiesoe Kriest se aapan baat djanaais hai, aur ie poestak me Jiesoe aapan goelaam log ke dekhaawe hai kaun tjiedj halieje howe ke tjaahie. Ie sab baat liekhwaawe khaat oe ek parie ke aapan kamkarta Johaanas ke lage pathaais. ²Tab Johaanas Parmeswar ke sanesa liekhies djaise Jiesoe Kriest ose bataais aur dekhaais raha. ³Dje ie aagam se bataawal baat doesar log khaatien

parhiega, aur bhie dje ie baat soenke diel me dharle rahiega, oesab soekh me rahiega. Dher dien na rahie gail hai kie ie sab baat poera hoi djaaigna.

Poestak ke soeroe

⁴Ham Johaanas baatie aur ham ie baat Aasia des ke saat iesaai ke samaadj khaatien liekhiela. Toelogke bhalaai aur sjaantie howe okar dwaara djaun ab hai, hardam se raha aur sada ke lieje rahiega. Aur bhie okar saato Aatma dwaara

djaun Parmeswar ke gaddie ke aage thara hai. ⁵Aur bhie Jiesoe Kriest ke dwaara. Oe hamlogke bharsaadaar gawaahia hai. Oe pahielia iensaan hai djaun maral manai me se djie oethal hai, aur oe doenia ke raadja ke Raadja hai. Oe hamlogke etana pjaar kare hai kie oe aapan khoen bahaais hai hamlogke boeraai me se batjaawe khaatien. ⁶Oe hamlogke aapan djaatie ghat ekattha karies hai hamlogke oeppar raadj tjalaawe khaatien, aur oe hamlogke agwan banaais hai aapan Pieta Parmeswar khaatien. Aur ham bahoet maangiela kie sada ke lieje okar aadar aur saktie rahe! Ha, aisane hai.

⁷Soen, oe baadar par aaga. Har ek iensaan oke aawat dekhiega, aur bhie djaun log oke kroes par marwaais raha. Tab doenia ke sab djaatie doekh ke maare piet-pietke roiga. Ha, aisahie hoiga.

⁸Prabhoe Parmeswar bole hai kie: „Djaise alfa aur omega pahielia aur aakhrie attjhar hai, oisane ham pahielia aur aakhrie Waala baatie. Ham ab baatie, hardam se rahielie aur sada rahabe. Aur ham sab se maahaan Waala baatie.”

Patmos des me ka bhail

⁹Ham toeloge iesaai bhaai Johaanas hai aur doekh me saamiel waala baatie. Ham to bhie sataawal djaaila. Aur djaise toelog Jiesoe ke raadj me bhaag lewe hai, oisahie ham bhie. Aur moesiebat me ham bhie okare paatjhe tjaliela.

Ham Parmeswar ke baat partjaar karat rahielie aur gawaahie dewat

rahielie kie Jiesoe hamaar Prabhoe hai. Ohie khaatien manai log hamme pakarke ek doesar des me legail. Oe des samoendar me hai aur Patmos bolaawal dja hai. ¹⁰Tab ek etwaar ke ham aapan bas me na rahielie, bakie hamaar aatma kamaat raha. Hamaar paatjhe bahoet djor se ek aawaadj soenaail djaise ekgo toerahie baadja ke. ¹¹Hamme soenaail kie: „Ab se toe dher tjiedj dekhiehe. Ie sab baat soenke ekgo poestak liekh. Tab ie poestak saat iesaai ke samaadj Efese, Smerna, Pergaamam, Tiaatiera, Sardes, Fielaadelfia aur Laodieseke ke sahar me pathaai deihe.”

¹²Tab ham ghoemlie dekhe khaat kie ke batia hai. Aur ham saatgo lamba sona ke tjiedj djaise tel ke tjieraag dekhlie. ¹³Ekare bietj me koi raha. Oe djaise ek iensaan ke beta dekhaat raha. Oe gor talak kapra pahienies raha, aur ek sona ke tjamotie okar tjhaatie par lagaawal raha. ¹⁴Okar moerie ke baar ekdam oeddjar-sapet ghat dekhaat raha. Aur okar aakhie djaise aagie barat raha. ¹⁵Okar gor djaise tjatak-laal dhiekat pietar dekhaat raha. Aur okar aawaadj djaise bahata paanie djor se soenaail. ¹⁶Okar dahiena haath me saatgo tarai raha. Okar moeh me se ek doeno bagal tjokh talwaar niekarat raha. Aur oe djaise dien doepahare ke ghaam dekhaat raha.

¹⁷Tab djab ham oke dekhlie, tab ghabaraahat me ham ek maral manai ghat okar gor ke lage gier parlie. Tab oe hamaar oeppar aapan dahiena haath rakhke bolies:

„Na dera. Ham pahiea aur aakhrie Waala baatie. ¹⁸Ham djienda baatie. Ham mar gailie rahielie, bakie dekh, ab ham sada ke lieje djiela. Aur ab ham maut aur maral logan ke djagaha par hoekoem tjalaaila. ¹⁹Djaun toe dekhle hai, ab dekhe hai aur ekare baad hoiga, ie sab tjiedj liekh de.” ²⁰Oe bolies: „Ham tose ie saato tarai aur tjieraag ke gahier matlab bataabe. Ie saato tarai hamaar haath me saat iesaai ke samaadj ke parie log hai. Aur ie saato tjieraag saat sahar me ke iesaai ke samaadj hai.”

Ek sanesa Efese sahar ke iesaai log khaatien

2 Jiesoe bolies: Ie sab baat Efese ke samaadj ke parie khaatien liekh de:

Hamaar dahiena haath me saatgo tarai hai aur ham saatgo sona ke tjieraag ke bietj me tjaliela, ²aur ab ham toelogse koetjh bataabe.

Ham djaaniela kie toelog bhala kaam kare hai. Toelog kausies kärke aur hiemmat baanhke aapan djiewan bietaawe hai. Ham bhie djaaniela kie manai ke kharaab tjaal-tjalan toelogke tanko na attjha lage hai. Toelog to khodj kärke djaan gaile hai kie koetjh manai log djhoetthe ke bole hai kie oesab Parmeswar ke pathaawal waalan hai. ³Toelog hamare me bieswaas käre dwaara doekh oethaile, bakie hiemmat na harle. ⁴Tabbo koetjh hai djaun hamme na attjha lage hai. Toelogke pjaar pahiele ghat na hai. ⁵Jaad käre kie toelog pahiele

ketana pjaar karat rahiele aur ab ketana kamtie. Aapan man badal de aur ek naawa djiewan soeroe käre djaise pahiele. Djab toelog aise na mangiehe käre, tab ham aaike toelogke tjieraag kie to samaadj hataai debe. ⁶Bakie ham khoesie baatie kie Niekola logan ke kharaab kaam toelogke tanko na attjha lage hai. Ie to hamke bhie kharaab lage hai.

⁷Pawietr Aatma iesaai ke samaadj log ke ie sanesa dewe hai. Aur dje ke kaan hai, oke tjaahie okär baat soene ke. Aur djaun log djietiega, ham oelogke djiewan ke per ke phal khaai debe. Oe per to Parmeswar ke Paramdes me hai.

Ek sanesa Smerna sahar ke iesaai log khaatien

⁸Oe bolies: Ie sab baat Smerna ke samaadj ke parie khaat liekh de:

Ham pahiea aur aakhrie Waala baatie. Ham mar gailie rahielie aur phien se djie oethlie hai. Aur ab ham toelogse koetjh bataabe.

⁹Ham djaaniela toelog ketana sataawal dja hai, aur kie toelog doenia par garieb baate. Tabbo swarag me toelogke bahoet dhan hai. Ham djaaniela kie koetjh Israel ke djaatie log toelogke niendara käre hai. Oelog bole hai kie oesab Parmeswar ke djaatie hai, bakie oelog saitaan ke samaadj me ke hai. ¹⁰Soen, toelogke aapan bieswaas dwaara auro doekh oethaie, bakie na dera. Aur saitaan toelog me se koi koi ke pakarwaaie djahal me band karwaaie deiga dekhe khaat kie toelogke bieswaas

ketana barka hai. Toelog das rodj sataawal djaihe. Bakie aapan bieswaas maut talak kaske pakarle rahiehe. Tab toelogke ienaam mieliaga kie toelog hardam ke lieje aapan djiewan hamare sanghe bietaihe.

¹¹Pawietr Aatma iesaai ke samaadj log ke ie sanesa dewe hai. Aur dje ke kaan hai, oke tjaahie okar baat soene ke. Aur djaun log djietiega, oelog doesara maut me se batj djaaiga.

**Ek sanesa Pergaamam sahar
ke iesaai log khaatien**

¹²Oe bolies: Ie sab baat Pergaamam ke samaadj ke parie khaat liekh de:

Hamke ek doeno bagal tjokh talwaar hai. Aur ab ham toelogse koetjh bataabe.

¹³Ham djaaniela kie toelogke oe sahar me rahe ke pare hai djaaha saitaan raadj tjalaawe hai. Bakie toelog abbe talak hamaar naam lewe hai aur toelog aapan bieswaas hamare me na tjhor deile hai. Aur djab hamaar bharosaadaar gawaahia Antiepaas toelogke sahar me aapan bieswaas dwaara maraai gail, tabbo toelog aapan bieswaas na tjhorle.

¹⁴Tabbo toelogke samaadj me koetjh hai djaun hamme na attjha lage hai. Toelog me se koi koi djaise Bieliam siekhaawe hai. Oe to raadja Baalak se bataais Israel ke djaatie log ke naklie bhagwaan ke khaaik khawaawe ke, aur oelogse tjhatjhoendaraipan karwaawe ke, tab oe oesabke

Parmeswar ke rasta par se hataai sakat. ¹⁵Ie Niekola logan ke siektjha hai, aur toelog me se koetjh manai log bhie aise siekhaawe hai. ¹⁶Toelogke tjaahie aapan kharaab tjalaawa tjhor dewe ke, nahie to ham aaikke oelogke aapan moeh ke talwaar se maarab.

¹⁷Pawietr Aatma iesaai ke samaadj log ke ie sanesa dewe hai. Aur dje ke kaan hai, oke tjaahie okar baat soene ke. Djaun log djietiega, ham oelogke ek rakam bret debe djaise Israel log maidaan me paawat raha aur „maana” bolaawat raha. Ie swarag ke bret koi na dekh sake hai, bakie oelogke diel khaatien hai. Aur ham oelogke bhie ek ekgo oeddjara ieta debe. Sab ieta par ek naawa naam liekhal rahiega, aur khaalie dje ke aisan ieta mieliaga, oe aapan naawa naam djaaniega.

**Ek sanesa Tiaatiera sahar
ke iesaai log khaatien**

¹⁸Oe bolies: Ie sab baat Tiaatiera ke samaadj ke parie khaat liekh de:

Ham Parmeswar ke Beta baatie aur hamaar aakhie djaise aagie bare hai. Hamaar gor pietar ghat dekha hai. Aur ab ham toelogse koetjh bataabe.

¹⁹Ham djaaniela kie toelog ketana bhala kaam kare hai. Toelog apame me pjaar kare hai aur bhie hamare me bieswaas kare hai. Toelog doesar koi ke sahaaita kare hai aur hiemmat na haare hai. Aur toelog ie sab kaam hardam djaada kare hai. ²⁰Bakie

tabbo hamme tanko na attjha lage hai kie toelog Iesebel aurat ke man waala karan dewe hai. Oe bole hai kie oe Parmeswar ke ek sanesia hai. Bakie oe hamaar goelaam log ke siekhaawe hai tjhatjhoendaraipan kare ke aur naklie bhagwaan ke khaaik khaai ke. ²¹Ham oke mauka deilie hai aapan kharaab djiewan badale ke, bakie oe na maange hai. ²²Ohie se ham oke ek kharaab bemaarie debe djeme oe khaalie aapan bedie par paral rahie. Aur djab okar saamiel waalan aapan tjhatjhoendaraipan na tjhor deiga, tab ham oesabke bhie bahoet doekh debe. ²³Ham okar larkan ke maar dhaarab. Sab iesaai ke samaadj djaan djaai kie ham ek iensaan ke gahier sotj aur man djaaniela. Aur ham sabke okar kaam ke phal debe.

²⁴Tiaatiera log, hamme attjha lage hai kie toelogke bietj me koetjh log doesar rakam siekhaawe hai. Oesab na maange hai soene djaun baat koi koi saitaan ke gahier gjaan bolaawe hai. Oesabke ham djanaaila kie: Ham toelogke auro koetjh na boliela kare ke. ²⁵Khaalie djetana bieswaas toelogke hai, ohie pakarle rahiehe djab talak ham lautke na aabe.

²⁶Dje djietiega aur ant talak hamaar kaam karat rahiega, oke ham doesar djaat ke oeppar hoekoem debe. ²⁷Tab oe oesabke oeppar aise raadj tjalaaigna kie oelog toerant aapan sadja paaiga. Oesab djaise mattie ke bartan phorke naas karal djaaigna.

Hamaar Baap hamke to bhie aisan hoekoem deis hai. ²⁸Ham oke oe tarai debe djaun dekhaawe hai kie ab saber hoiga.

²⁹Pawietr Aatma iesaai ke samaadj log ke ie sanesa dewe hai. Aur dje ke kaan hai, oke tjaahie okar baat soene ke.

Ek sanesa Sardes sahar ke iesaai log khaatien

3 Oe bolies: Ie sab baat Sardes ke samaadj ke parie khaat liekh de:

Hamke Parmeswar ke poera Aatma aur saatgo tarai hai. Aur ab ham toelogse koetjh bataabe.

Ham djaaniela toelog kaun kharaab kaam kare hai. Manai log sotje hai kie toelog aapan djiewan Parmeswar khaatien bietaawe hai, bakie aise na hai. Toelog okare aage djaise maral manai baate. ²Djaag dja aur djaun toelogke samaadj me abbe thora attjha hai, oke sodjha kar, nahie to ohoe miet djaai. Ham to dekhiela kie toelog hamaar Parmeswar khaatien ek kaam poera na karle hai. ³Jaad kar kaise toelog khoes khabar soenke khoesiaalie se apanaile rahiehe. Tab phien se oisahie ie sab baat pakarle rahiehe aur aapan tjaal-tjalan badal de. Bakie djab toelog na djagiehe, tab ham ekgo tjor ghat aisan tem par aabe kie toelog na sotjle rahiehe. ⁴Bakie toelog me se ekaatgo djane ab talak safa djiewan bietaawe hai. Oesab oeddjar kapra pahiene laaik hai aur hamaar saathe tjal sake hai.

⁵Dje djietiega, oe oeddjar kapra paaiga. Aur ham okar naam

djiewan ke poestak^a me se na mietaabe. Ham aapan Baap ke aur okar parie log ke aage gawaahie debe kie oe hamaar hai.

⁶Pawietr Aatma iesaai ke samaadj log ke ie sanesa dewe hai. Aur dje ke kaan hai, oke tjaahie okar baat soene ke.

**Ek sanesa Fielaadelfia sahar
ke iesaai log khaatien**

⁷Oe bolies: Ie sab baat Fielaadelfia ke samaadj ke parie khaat liekh de:

Ham pawietr aur sattja Waala baatie. Ham raadja Daawied ke aulaad ghat hoekoem tjalaabe. Djab ham koetjh kholiela tab koi na band kar sakiega. Aur djab ham koetjh band kariela tab koi na khol sakiega. Aur ab ham toelogske koetjh bataabe.

⁸Ham djaaniela kie toelogske aapan djiewan bietaawe hai djaise Parmeswar ke barhia lage hai. Toelogske samaadj tjhota hai, aur eman barka dardja waalan na hai. Bakie tabbo toelogske hamaar baat soenle rahiele. Toelogske doesare ke aage hamaar naam na nahakarle. Ohie se ham toelogske khaatien ekgo kamaarie khollie hai, aur koi na eke band kar sakiega. ⁹Dekh, toelogske doesman bole hai kie: „Hamlog Parmeswar ke djaatie baatie,” bakie ie djhoeth baat hai. Oesab saitaan ke samaadj me ke hai. Ham aise karabe kie oelogske aaike toelogske gore gieriega aur oesabke bole ke parie kie ham

toehielogske aapan djaatie ghat pjaar kariela. ¹⁰Ham toelogske bollie rahielie kie toelogske bieswaas me hamke agoriehe djab talak ham na lautke aabe. Aur toelogske hamaar baat soenle hai. Ohie se djab doenia bhar ke iensaan log ek barka moesiebat ke tem me adjmaawal djaaiiga, tab ham toelogske batjaabe. ¹¹Ham halieje aabe. Aur djaun me toelogske bieswaas kare hai, ohie pakarle rahiehe, djeme toelogske ienaam miele.

¹²Dje djietiega, ham oke aapan Parmeswar ke mahal ke ek paawa ghat banaabe, tab oe oman sada khaatien rahie sakie. Ham aapan Parmeswar ke aur bhie okar sahar ke naam opar liekh debe. Oe sahar naawa Jeroesaalem rahiega aur Parmeswar oke swarag se oetaariega. Aur ham aapan naawa naam opar bhie liekh debe.

¹³Pawietr Aatma iesaai ke samaadj log ke ie sanesa dewe hai. Aur dje ke kaan hai, oke tjaahie okar baat soene ke.

**Ek sanesa Laodiesea sahar
ke iesaai log khaatien**

¹⁴Oe bolies: Ie sab baat Laodiesea ke samaadj ke parie khaat liekh de:

Ham „Hoemkaarie bhare Waala” aur „bharosaadaar Gawaahia” bolaawal djaaila. Ham satj boliela. Ham soeroe me Parmeswar ke saara sansaar banailie hai. Aur ab ham toelogske koetjh bataabe.

a 3:5 Djiewan ke poestak me sab manai log ke naam liekhal hai djaun hardam ke lieje Parmeswar ke sanghe aapan djiewan bietaaiga.

¹⁵Ham djaaniela kie toelog aapan djiewan kaise bietaawe hai. Toelogke diel thandha na hai aur garam na hai. Bestar rahat kie toelog ekdam se thandha kie to garam rahiete. Ab toelog djaise phiekka garam paanie baate, ¹⁶aur ham tajaar baatie toelogke oegoel dewe ke. ¹⁷Toelog bole hai kie: „Hamlog dhanie baatie, hamlogke sab koetjh hai aur hamlogke koetjh djaroerie na hai.”

Bakie toelog na samdjhe hai kie toelogke haal ketana kharaab hai. Toelog diel ke gariieb baate. Toelog djaise andha baate aur toelogke tjaahie aapan boeraai ke biese me djaise nange manai ghat sarmaai ke. ¹⁸Ohie khaatien ham toelogke raai deila hamse diel ke dhan kiene ke. Oe to djaise aagie me safa karal sona hai. Tab toelog sattje ke dhanie manai rahiehe. Hamse oeddjjar kapra bhie kien le, tab toelogke na sarmaai ke parie. Aur hamse bhie dawaai maang aapan aakhie par lagaawe khaat, tab toelog dekh paihe kie Parmeswar ke aage toelogke haal ketana kharaab hai. ¹⁹Dje ke ham pjaar kariela, oesab djab boeraai karat rahe hai, tab ham oelogke daatab aur sadja deike siekhaabe. Ohie khaatien aapan djiewan badal de aur diel bhar se hamaar rasta par tjal. ²⁰Soen, ham kamaarie lage thara baatie aur khoet-khoetaaila. Dje soenke hamaar khaat kholiega, ham okar diel me djaabe. Tab hamlog pjaara sanghatian ghat bhodjan karabe, ham okare sanghe aur oe hamare saathe.

²¹Ham djiet gailie hai, ohie se ham aapan Pieta ke sanghe raadja ke gaddie par baithal baatie. Aur dje djietiega, ham oke aapan sanghe gaddie par baithaabe.

²²Pawietr Aatma iesaai ke samaadj ke ie sanesa dewe hai. Aur dje ke kaan hai, oke tjaahie okar baat soene ke.

Tjaubiesgo (24) barkwan aur tjaargo djienda swarag waalan

4 Djab ham ie sab baat liekh tjoekalie rahielie tab ham phien se djagte me ekgo sapana me doesar tjiedj dekhlie. Dekh! Oeppar baadar me ekgo kamaarie khoelal hai. Tab okar aawaadj djaun ke ham pahiele ekgo toerahie ghat soenlie rahielie, oe hamse bolies: „Oeppar aaw, tab ham toke dekhaabe ab se kaun tjiedj howe ke tjaahie.”

²Tab ham toerant Pawietr Aatma se bhar gailie. Bas ham swarag me ekgo raadja ke gaddie dekhlie aur opar Koi baithal raha. ³Oe rang-bierang tjamkat raha djaise jasab aur maaniekia ke hiera. Aur gaddie ke oeppar dhanoeek markat hiera ghat hariar rang me tjamkat raha. ⁴Gaddie ke aas-paas tjaubiesgo (24) doesar gaddie bhie raha. Opar tjaubiesgo (24) barkwan baithal raha. Oesabhan oeddjjar kapra pahienies raha aur oelogke moerie par sona ke moekoet raha.

⁵Parmeswar ke gaddie me se biedjalie tjamkat raha, aur baadar gardjat-tarpat raha, aur bhie doesar doesar aawaadj soenaat raha. Aur saatgo loekaara gaddie ke aage tedj se barat raha. Ekar matlab hai kie

Parmeswar ke poera Aatma hoewa raha. ⁶Gaddie ke aage bhie koetjh djaise kaatj ke samoendar raha. Oe djaise biesaal djhiel-djhiel aina djhalkat raha.

Aur gaddie ke bietj me aur aas-paas tjaargo djienda swarag waalan thara raha. Oelogke dehie me aage se paatjhe talak khaalie aakhie raha. ⁷Pahiele waala djaise ekgo ser lagat raha. Doesara waala djaise ekgo madjhielka boel dekhaat raha. Tiesara waala ke tjehera djaise ek iensaan lagat raha. Aur tjautha waala djaise ek barka oerat tjierai dekhaat raha. Aisan tjierai oekaab bolaawal dja hai. ⁸Aur har ek ke tjhaugo dakhna raha. Oelogke dehie bhar me aur bhie bhiettar me khaalie aakhie raha. Oelog dien aur raat ekbhaaw bolat raha kie:

Pawietr! Pawietr! Pawietr!

Prabhoe Parmeswar!

Sab se maahaan Waala!

Oe pawietr hai!

Oe pahiele raha, ab hai aur bhie rahiega!

⁹Oe tjaaro djienda waalan Parmeswar ke aadar, baraa aur dhanbaad karte rahiega. Oe gaddie par baithal hai aur hardam khaatien rahiega. ¹⁰Aur djai dafe oelog aise kariega, tai dafe tjaubiesgo barkwan Parmeswar ke aage djamen par gierke oke bhie poedjiega. Oe to sada ke lieje rahiega. Aur oelog aapan moekoet oetaarke Parmeswar ke deiga aur boliega kie:

¹¹„Aap hamlogke Prabhoe aur Parmeswar baato. Aap aadar aur baraa paawe aur hoekoem dewe laaik baato. Aap har ek tjiedj

oetpan karlo hai aur bhie maangat rahielo kie sab tjiedj ban djaai.”

Lapetal kaagadj aur bhera ke Battja

5 Tab ham dekhlie kie gaddie par baithe Waala ke dahiena haath me ekgo lapetal kaagadj raha. Epar doeno bagal liekhal raha, aur oe saatgo tjapkaawal tjienha se band karal raha. ²Tab ham ekgo Parmeswar ke maahaan parie ke bhie dekhlie. Oe djor se bolies kie: „Ke kaagadj ke tjienha niekaare laaik hai?” ³Bakie swarag me aur doenia par aur bhie dhartie ke nietje koi na oe kaagadj kholke parh paais. ⁴Tab djab ham dekhlie kie koi ie kaam kare laaik na hai, tab ham soeroe karlie tjiellaaie rowe ke. ⁵Tab barkwan me se ekgo hamse bolies: „Na row! Dekh, Koi Joeda ke koel me se ‘Ser’ bolaawal dja hai. Oe raadja Daawied ke Aulaad hai aur oe djiete Waala hai. Ohie se oke hoekoem hai saato tjapkaawal tjienha niekaarke kaagadj khole ke.”

⁶Tab ham dekhlie kie Parmeswar ke gaddie ke bietj me aur bhie tjaargo djienda waalan aur barkwan ke bietj me ekgo bhera ke Battja thara hai. Oe djaise djaba karal raha. Oke saatgo sieng aur saatgo aakhie raha. Ekar matlab hai kie oke Parmeswar ke poera Aatma hai djaun doenia bhar me pathaawal gail hai. ⁷Etane me bhera ke Battja aage aaie aur lapetal kaagadj gaddie par baithal Waala ke dahiena haath me se lei leis. ⁸Tab ohie tem par tjaargo djienda swarag waalan aur tjaubiesgo barkwan bhera ke Battja

ke aage aapan gaathie par gier paral. Har ek ekgo wienaaw baadja aur bhie ekgo sona ke paletie me mahakat lohbaan leis raha. Lohbaan ke matlab hai Parmeswar ke alag karal waalan ke praatna.

⁹Bas oesab soeroe karies ekgo naawa gaana gaawe ke:

„Aap to maar dhaaral gaile rahiele
aur aapan khoen se har ek koel,
bhaasa, des aur djaatie
me se manai log ke Pieta
Parmeswar khaatien kienle
baato.

Ohie se aap lapetal kaagadj
leike aur opar ke tjienna
niekaare laaik baato.

¹⁰Aap oelogke Pieta Parmeswar
khaatien raadja log aur
agwan banaile baato,
aur oelog dhartie par raadj
tjalaaiga.”

¹¹Tab ham Parmeswar ke gaddie
ke aas-paas hadjaarango parie
dekhlie aur soenlie. Tjaaro djienda
swarag waalan aur barkwan hoewa
bhie raha. ¹²Ham soenlie kie
oelog djor se bolies kie: „Bhera ke
Battja marail raha, ohie se oe sab
hoekoem dewe aur dhan-daulat,
gjaan, saktie, aadar, soekh aur
baraai paawe laaik hai.”

¹³Tab ham soenlie kaise sab
banaawal tjiedj swarag me,
doenia par, dhartie ke nietje
aur samoendar me bole hai kie:
„Gaddie par baithal Waala, aur
bhera ke Battja sab baraai, aadar,
soekh aur saktie sada ke lieje
paawe laaik hai.”

¹⁴Tab tjaargo djienda swarag
waalan bolies: „Ha, aisahie to hai.”

Aur barkwan gaathie par gierke
Parmeswar ke bhie poedje lagal.

Tjhaugo tjapkaawal tjienna niekaare se ka bhail

6 Tab ham dekhlie kie bhera ke
Battja saatgo tjienna me ke
pahiela waala tjhoraawe hai. Aur
ham soenlie kie tjaargo djienda
swarag waalan me se ekgo bole
hai: „Aaw!” Okar aawaadj soenaail
djaise baadar gardjal. ²Aur dekh,
ekgo oeddjjar ghora aail. Opar ekgo
manai baithal raha. Okar haath me
ek daag raha. Tab oke ekgo moekoet
mielal, aur oe djietke auro aage gail
laraai karke djiete khaatien.

³Tab djab bhera ke Battja doesara
tjienna niekaaries, tab ham doesara
djienda waala ke bolie soenlie kie:
„Aaw!” ⁴Tab ekgo laal rang ke ghora
aail. Tab djaun aadmie opar baithal
raha, oke ekgo barka talwaar
mielal. Aur oke tjaahat raha dhartie
par se sab sjaantie hataai dewe
ke, djeme manai log ek doesare ke
maar dhaare.

⁵Tab djab bhera ke Battja tiesara
tjienna niekaaries, tab ham soenlie
kie tiesara djienda swarag waala
bole hai: „Aaw!” Tab ham dekhlie
kie ekgo karia ghora aawe hai.
Ekgo aadmie opar baithal raha aur
okar haath me ekgo taraadjoe raha.
⁶Tab ham soenlie kaise oe tjaargo
djienda swarag waala ke bietj me se
ekgo aawaadj soenaail: „Ek rodj ke
kamaai khaatien piesaan taul aur
tien gielaas tjaur naap. Bakie aise
kariehe kie manai log ke tel aur
wien na kamtie hoi paawe.”

⁷Tab bhera ke Battja tjautha
tjienna niekaaries. Aur ham soenlie

kie tjautha djienda swarag waala bole hai: „Aaw!”⁸ Tab ham tjautha ghora aawat dekhlie, aur okar rang maral manai ke rang ghat raha. Opar koi baithal raha aur okar naam Maut raha. Aur maral logan ke djagaha ke maalik okare paatjhe aail. Tab oesabke saktie mielal talwaar se, bhoekh, ekgo kharaab bemaarie aur khatarnaak djanaawar log dwaara dhartie par ke sab manai me se tjautha hiessa ke maar dhaare ke.

⁹ Tab djab bhera ke Battja patjwa tjienna niekaaries, tab ham baliedaan ke tafra ke tare koetjh manai log ke aatma dekhlie. Djab oesab doenia par raha, tab Parmeswar ke baat bieswaas karat raha aur bhie gawaahie dewat raha kie Jiesoe Prabhoe hai. Ohie khaatien oelog maar dhaaral gail raha. ¹⁰ Oesabhan djor se bolies: „He Prabhoe, aap doenia ke raadj tjalaawe Waala baato. Aap to pawietr aur bharosaadaar baato. Aap kab hamlogke maar dhaare waalan ke faisala kärke sadja deiho?” ¹¹ Tab har ek ke ekgo oeddjar kapra mielal, aur koi oelogse bolies kie: „Abbe auro Parmeswar ke kamkartan aapan bieswaas dwaara maraai djaiga. Oesab toelogke bhaai-bahien hai, ohie se thora se auro soestaaike agor djab talak oesab hia na aiga.”

¹² Tab djab bhera ke Battja tihatwa tjienna niekaaries, tab ham dekhlie kie ek barka bhoeidol howe lagal, aur soeroedj ekdam se karia hoi gail djaise marnie ke kapra. Aur tjandarma laal hoi gail djaise khoen. ¹³ Aur djaise per ke phal

barka hauwa se toetke gier dja hai, oisahie tarai aasmaan me se dhartie par giere lagal.

¹⁴ Tab aasmaan djaise kaagadj lapetal gail, aur pahaar aur samoendar me ke des aapan djagaha par se hataawal gail. ¹⁵ Tab doenia ke sab raadja logan, mantrie waalan, soerdjaatie ke barkwan, dhanwaan logan, barka dardja waalan aur bhie sab doesar iensaan, tjaahe koi ke kienal goelaam raha kie to na, sab koi pahaar ke hol me aur barka patthar ke nietje loekaai gail. ¹⁶ Oesabhan tjiellaaie pahaar aur patthar se bolies kie: „Hamlog par gier dja aur hamlogke loekwa le Pieta Parmeswar ke aakhie ke saamne se djaun gaddie par baithal hai! Hamlogke bhera ke Battja ke goessa me se batjaai le! ¹⁷ Ab oe dien aai gail hai kie hamlog faisala karal djaab, aur hamlog sab koi mar djaabe!”

Ketana manai Parmeswar ke tjienna paaiga

7 Ekare baad ham dekhlie kie dhartie ke tjaaro kona par ek ek parie thara hai. Oesab tjaaro kona ke hauwa rokat raha djeme dhartie aur samoendar par tanko hauwa na tjale. Ekko per ke patta tahaat na hielat raha. ² Tab ham ekgo parie oeppar djaat dekhlie djaaha se soeroedj oege hai. Oe djienda Parmeswar ke tjienna apane sanghe leis raha. Tab oe soeroe karies djor se tjaaro parie log se batiaai ke. Oe tjaaro ke hoekoem raha dhartie aur samoendar ke barbaad kare ke. Bakie oe bolies: ³ „Agor! Doenia,

samoendar aur per ke abbe naksaan na kariehe! Hamlogke tjaahie pahiele Parmeswar ke goelaam log ke moerie ke maathe par tjenha lagaawe ke.”

⁴⁻⁸Tab ham soenlie ketana manai ke ie tjenha mielal. Oesab ek sau tjawaalies hadjaar (144.000) logan raha. Oesab Israel ke baara koel me ke raha, aur oe koel ke naam

Joeda
Roeben
Gad
Aasar
Naftaalie
Maanase
Siemeon
Lewie
Iesaakar
Seboelon
Josaf aur
Benjaamen hai.

Oe manai log baara baara hadjaar har ek koel me ke raha.

Ek djhoend manai

⁹Ekare baad ham ka dekhlie? Ham ek djhoend manai dekhlie. Oelog har ek djaatie, koel, des aur bhaasa me ke raha. Oesabhan Parmeswar ke gaddie aur bhera ke Battja ke aage thara raha aur oeddjar kapra pahienies raha. Etana dher manai raha kie koi na gien sakat raha. Oesab narjar ke daarhie leike hielaawat raha Parmeswar ke aadar kare khaatien. ¹⁰Aur oelog djor se bolies:

Parmeswar gaddie par baithal hai!
Oe aur bhera ke Battja hamlogke batjaawe Waala hai!

¹¹Sab parie log aur tjaubiesgo barkwan aur bhie tjaaro djienda swarag waalan gaddie ke aaspaas thara raha. Tab oesabhan Parmeswar ke aage djamien par gierke bhie oke poedje lagal. Oesab bolies:

¹²Ha, aisane hai.

Aap sada khaatien baraai, soekh, gjaan, dhanbaad, aadar, aur saktie miele aur aap hoekoem dewe ke laaik baato!

Aisane to hai!

¹³Tab ek barkwa hamse poetjhies: „Oeddjar kapra pahiene waalan ke hai? Oelog kaaha se aail hai?”

¹⁴Tab ham bollie: „Saheb djie, ham na djaaniela, aap to djaane hai. Aap hamse bataai sako ho?” Tab oe bolies: „Ie manai log barka moesiebat me se niekaral hai. Oelog aapan kapra dhoike bhera ke Battja ke khoen se oeddjar karwaais hai. ¹⁵Ohie se oelog Parmeswar ke gaddie ke bietj me thara hoike raat aur dien swarag ke mahal me okar aadar kare hai. Aur Parmeswar oesabke lage rahiega aur oelogke aar kariega. ¹⁶Ab oesabke kabhie na bhoekh aur piaas lagiega, aur ghaam ke aatj oelogke bhie na lagiega. ¹⁷Bhera ke Battja Parmeswar ke gaddie ke aage thara hai, aur oesabke tjaraawe Waala rahiega. Oe oesabke paanie ke dhaara lage ledjaaiga sada khaatien djieje ke. Aur Parmeswar aise kar deiga kie ab se oelogke kabhie na rowe ke parie.”

Satwa tjenha aur tjaargo toerahie

8 Tab djab bhera ke Battja satwa lapetal kaagadj ke tjenha

niekaaries, tab swarag me lagbhag aadha ghanta talak ekdam soen-saan raha. ²Tab ham dekhlie kie saato parie djaun Parmeswar ke gaddie ke aage raha, oesabke ek ekgo toerahie baadja mielal.

³Tab ham ekgo doesar parie aawat dekhlie. Okar haath me ekgo sona ke paletie raha lohbaan khaatien. Tab oe baliedaan ke tafra lage thara bhail, aur oke dher lohbaan mielal. Tab oke tjaahat raha gaddie ke aage sona ke tafra par lohbaan Parmeswar ke alag karal waalan ke praatna sanghe soelgaawe ke. ⁴Aur parie ke haath me se lohbaan ke dhoewa aur sab alag karal waalan ke praatna Parmeswar ke aage oeppar gail.

⁵Tab parie sona ke paletie leike aur baliedaan ke tafra par se oman aagie daaries, tab aagie oethaaike dhartie par bahaais. Bas etane me baadar soeroe karies gardje ke aur biedjalie tjamke lagal aur doesar doesar aawaadj soenaail aur bhie bhoeidol bhail.

Tjhaugo toerahie ke baadja

⁶Tab djaun saato parie ke toerahie mielal raha, oesab opar badjaawe ke tjaar karies. ⁷Tab djab pahielal waala toerahie badjaais, tab baraf aur aagie khoen ke sanghe dhartie par biegaai gail. Ie rakam se doenia ke aur per ke ek tiesara bhaag aur sab ghaas djar gail.

⁸Tab djab doesara parie toerahie badjaais, tab koetjh djaise ek barka djarat waala pahaar samoendar me biegaai gail. Aur samoendar ke ek tiesara bhaag khoen hoi gail.

⁹Aur samoendar ke djanaawar ke

ek tiesara bhaag mar gail, aur sab djahaadj ke ek tiesara bhaag doeb gail.

¹⁰Tab djab tiesara waala toerahie badjaais, tab aasmaan me se ekgo barka tarai djaise barte loekaara gieral. Aur oe sab nadie ke aur paanie ke dhaara ke ek tiesara bhaag par gieral. ¹¹Oe tarai ke naam Aalsam, kie to Bieta Waala raha. Tab paanie ke ek tiesara bhaag ekdam se bieta hoi gail, tab dher log ie djahar waala paanie pieke mar gail.

¹²Tab djab tjauthwa parie toerahie badjaais, tab soeroedj, tjandarma aur tarai ke ek tiesara bhaag ke haanie bhail. Ohie khaatien dien aur raat ke andjor tiesara bhaag kamtie bhail.

¹³Tab ham oeppar aasmaan me ekgo oekaab oerat dekhlie, aur ham soenlie kie oe djor se bole hai: „Aaire! Ka hoiga? Djab tiengo antiem waala parie aapan toerahie badjaaiga tab doenia ke manai log khaat auro kharaab moesiebat aaiga!”

Patjwa toerahie

9 Tab djab patjwa parie aapan toerahie badjaais, tab ham aasmaan me se ekgo tarai dhartie par gierat dekhlie. Tab tarai ke ekgo tjaabhie mielal gahiera petie ke dhapna khole khaatien. ²Aur djab oe kholies tab bahoet dhoewa niekse lagal. Etana dhoewa raha kie soeroedj aur baadar na dekhaat raha. ³Tab dhoewa me se dher phatienga dhartie par aail. Aur oesabke saktie mielal djaise biettjhie manai log ke kaate ke.

⁴Tab koi oesabse bolies: „Toelog dhartie par ke ghaas, plansoe aur per ke na naksaan kariehe. Khaalie iensaan log ke katiehe djaun ke maathe par Parmeswar ke tjienna na hai. ⁵Toelogke hoekoem na hai oelogke maar dhaare ke, khaalie paatj mahienna khaat piera deihe.” Djab ie phatienga kaatiega, tab otane piera oethiega djaise ekgo biettjhie kaate hai.

⁶Oe tem par manai logan khaalie maangie aapan djaan dewe, bakie oesab na kar paaiga. ⁷Oe phatienga djaise ghora dekhaat raha djaun tajaar karal hai laraai me djaai ke. Oesabke moerie par koetjh djaise sona ke moekoet raha, aur oelogke tjehera djaise iensaan ke dekhaat raha. ⁸Oelogke baar lamba raha djaise aurat log ke, aur oelogke daat etana djabar raha djaise ser ke. ⁹Oelogke tjhaatie djaise loha ke raha, aur oelogke dakhna ke aawaadj soenaat raha djaise dher ghora aapan gaarie leike dhaurke laraai par dja hai. ¹⁰Oelogke potjhie djaise ekgo biettjhie ke raha, ose oelog iensaan log ke kaatke paatj mahienna talak piera dei sakat raha. ¹¹Oelogke raadja gahiera petie ke parie raha. Okar naam Israel ke bhaasa me Aabadon hai, aur Griek ke bhaasa me oe Aapolion bolaawal dja hai. Ie doei naam ke matlab hai „bielwaawe waala.”

¹²Pahiela moesiebat biet gail hai aur dekh, abbe doeigo doesar waala aaiga.

Tjhatwa toerahie

¹³Tab djab tjhatwa parie aapan toerahie badjaais, tab Parmeswar

ke aage ke sona ke baliedaan ke tafra ke tjaaro kona se ham ekgo aawaadj soenlie. ¹⁴Koi tjhatwa parie se bolies: „Barka Efraat nadie ke lage tjaargo parie baanhal hai. Ab oesabke khol de.” ¹⁵Aur oe oisahie karies. Oe tjaaro parie oe tem par, oe dien aur oe mahienna aur ohie baries khaatien tajaar karal gail raha. Ab oelogke tjaahat raha iensaan log me se ek tiesara bhaag ke maar dhaare ke.

¹⁶Ham soenlie oelogke saathe doei dafe ek sau mieljan soerdjaatie ghora par bhie gail. ¹⁷Aisahie ham djaage ke sapana me ie sab ghora ke dekhlie, aur bhie dje opar baithal hai. Oelog tjatak laal, ekdam blaaw aur madhiem piejar rang ke loha ke soth pahienies raha. Sab ghora ke moerie djaise ser ke dekhaat raha, aur oelogke moeh me se aagie, dhoewa aur baroed nieksat raha. ¹⁸Ie tieno kharaab tjiedj ke dwaara manai log me se ek tiesara bhaag maraai gail. ¹⁹Oe ghora log ke moeh aur potjhie bahoet kathien raha. Oelogke potjhie djaise saap dekhaat raha aur ekar ant me ekgo moerie raha. Ese oesab naksaanie karat raha.

²⁰Bakie djaun iensaan log ie kharaab tjiedj me se batj gail raha, oelog na maangat raha aapan djiewan badale. Oesabhan bhoet aur naklie bhagwaan ke poedja karat raha. Oelog bhie sona, tjanie, pietar, ieta aur lakarie ke moertie banaaie poedjat raha, tjahe aisan banaawal moertie na dekh, soen aur tjat paawe hai. ²¹Oelog aapan tjalaawa na tjhories bakie hardame doesare ke djaan maarat raha,

odjhaai, tjhatjhoendaraipan aur tjorie karat raha.

Khoelal poestak

10 Tab ham swarag me se ek doesar maahaan parie nietje aawat dekhlie. Oe ek toekkara baadar pahienies raha, aur okar moerie ke oeppar dhanoeck raha. Okar tjehera djaise soeroedj raha, aur okar gor aagie ghat dekhaat raha. ²Okar haath me ekgo tjhota khoelal poestak raha. Tab oe aapan dahiena gor samoendar par dharies aur baawa gor dhartie par. ³Tab oe djor se koetjh bolies. Okar aawaadj soenaail djaise ekgo ser goerdje hai. Tab saat dafe baadar gardjal. ⁴Tab djab garadj tjoekal, tab ham ie sab baat manglie liekhe, bakie swarag me se koi bolies: „Na liekh! Gardjal ke baat koi ke na djaanan deihe.”

⁵Tab ham dekhlie kie parie djaun samoendar aur dhartie par thara raha, oe aapan dahiena haath oethaaike kasam kha hai. ⁶Parmeswar sada khaatien rahiega aur swarag, dhartie, samoendar aur sab tjiedj banaais hai. Ohie se parie oke aapan gawaahia banaais aur kasam khaaike bolies: ⁷„Ab se Parmeswar na agoriega! Oe tem djab satwa parie aapan toerahie badjaaiga, tab oe aapan sotjal baat poera kariega. Aisane oe aapan sanesian ke djanaais raha.”

⁸Tab djekar aawaadj ham agwe se swarag me se soenlie rahielle, oe phieno soeroe karies hamse batiaai ke. Oe bolies: „Toe dja parie lage djaun dhartie aur samoendar par thara hai, aur okar haath me

se khoelal poestak laaw.” ⁹Ham djaaieke bolie: „Aap hamme oe poestak dei sako ho?” Tab oe bolies: „Ha, toe lei sake hai. Eke kha le. Djab tor pet me djaai, tab bahoet garhoe boedjhaaiga. Bakie moeh me toke bahoet mietha lagiega djaise madh.” ¹⁰Tab ham poestak parie ke haath me se leike khaai leilie. Oe satj-moetj djaise madh raha. Bakie djab oe hamaar pet me gail, tab hamme barhia na lagal.

¹¹Etane me koi hamse bolies: „Toke tjaahie phien agwe se bataawe ke kie dher des, djaatie, doesar doesar bhaasa batiaai waalan aur raadja log se ka hoiga.”

Doeigo gawaahia

11 Tab hamke ek lamba danda djaise ekgo narai mielal naape khaatien. Aur koi hamse bolies: „Oethke dja aur Parmeswar ke mahal aur baliedaan ke tafra naap. Aur gien ketana manai log oke hoewa par poedje hai. ²Bakie mahal ke aage ke angana na napiehe. Oe djagaha doesar djaatie log khaat hai. Oesab bajaalies (42) mahienna talak pawietr sahar aapan bas me lei leiga. ³Aur ham aapan doeigo gawaahia ke pathaabe. Oelogke tjaahie marnie ke kapra pahienke baara sau saath (1260) dien talak hamaar sanesa soenaawe ke.”

⁴Oe doeigo gawaahia djaise doeigo djaitoen ke per hai, aur bhie djaise doeigo tel waala tjieraag hai, aur oelog doenia ke Prabhoe ke aage thara hai. ⁵Aur djab koi maangie oelogke kharaabie kare, tab oe doeno ke moeh me se aagie

niekarie aapan doesman ke maar dhaare khaatien. Dje maangiega oelogke naksaan kare, oke tjaahie ie rakam se maar dhaaral djaai ke. ⁶Oe tem me djab oelog Parmeswar ke baat soenaiga, tab ie doeno gawaahia saktie paaiga baadar ke band karke barkha rokaawe khaatien. Aur oesab bhie pieje ke paanie khoen me badal paaiga, aur bhie oesab djetana dafe maangiega otane dhartie par har ek rakam ke moesiebat dei sakiega.

⁷Tab djab oesab aapan gawaahie soenaai tjoekiega, tab gahiera petie me ke djanaawar ghat iensaan aaike oelogse laraai kariega aur djietke oe doeno ke maar dhaariega.

⁸Tab oelogke lahaas sarhe tien rodj talak barka sahar ke daam par paral rahiega. Hoewa par oelogke Prabhoe kroes par tjaharaawal raha. Oe sahar me etana kharaab tjiedj bhail hai kie oe bhie Sodom aur Egypte bolaawal dja hai. ⁹Aur sarhe tien rodj talak dher djaatie, koel, doesar doesar bhaasa batiaai waalan aur des me ke manai log oelogke lahaas dekhiega. Koi ke na hoekoem mieliega oelogke mattie dewe ke. ¹⁰Oe doeno ke sanesa manai logan ke akhrat raha. Ohie se djab oelog maar dhaaral djaiga, tab manai logan khoesie ke maare apane apane me taufa pathaiga.

¹¹Bakie ekare baad Parmeswar oe doeno ke djiew lautaar deiga, aur oesab phieno thara hoiga. Tab sab koi ie dekhke bahoet ghabaraai djaai. ¹²Tab koi swarag me se oelogse boliega: „Toelog oeppar aaw!” Tab oelog aapan doesman ke aakhie ke saamne ek toekkara

baadar par swarag me lewal djaiga. ¹³Tab ohie tem par ek djabar-djas bhoeidol hoiga. Aur oe sahar me ke ek daswa bhaag djamien me dhas djaiga aur saat hadjaar manai mar djaiga. Aur batjal waalan dar ke maare swarag ke Parmeswar ke aadar kare lagiega.

¹⁴Doeigo moesiebat ham dekh tjoekalie, aur dekh, tiesara waala halieje aiga.

Satwa toerahie

¹⁵Tab djab satwa parie aapan toerahie badjaais, tab swarag me se koetjh aawaadj bahoet djor se soenaail. Koi koi bolies:

Ab hamlogke Prabhoe ke aur okar tjoenal waala Kriest ke raadj doenia par soeroe howe hai, aur oe sada khaatien raadj tjalaaiga.

¹⁶Tab tjaubiesgo barkwan djaun Parmeswar ke aage aapan gaddie par baithal raha, oesab oethke djamien par gierke okar poedja kare lagal. ¹⁷Oelog bolies:

He Prabhoe Parmeswar, aap sab se maahaan Waala baato. Aap baato aur sada rahielo. Hamlog aapke dhanbaad deila kie aap soeroe karlo hai aapan biesaal saktie se raadj tjalaawe ke.

¹⁸Doenia ke sab djaatie aapke oeppar goessaail raha, bakie ab aap goessaail baato. Aur ab tem aai gail hai maral logan ke oeppar faisala kare khaatien aur aapke goelaam logan ke ienaam dewe khaatien.

Oesab aapke sanesian aur sab
alag karal waalan aur bhie
aapke naam barka maane
waalan hai.

Tjaahе tjhota kie to barka,
sabke ienaam mieliеga.

Aur tem bhie aail hai sab doenia
ke biegaare waalan ke naas
kare khaatien.

¹⁹Tab etane me swarag me
Parmeswar ke mahal khoelal aur
okar baat-tjiet ke baakas dekhaai
gail. Oe tem par biedjalie tjamke
lagal, doesar aawaadj soenaail,
baadar gardje lagal, bhoeidol bhail
aur bahoet baraf barse lagal.

Aurat aur saap

12 Tab aasmaan me ek
atjambho tjienha dekhaai
lagal. Ham ek aurat ke dekhlie.
Oe ghaam pahienies raha aur
tjandarma par thara raha. Okar
moerie par baara tarai ke moekoet
raha. ²Oke larka paida howat, ohie
se oe bahoet tjiellaat raha.

³Tab aasmaan me ek doesar
atjambho tjienha dekhaail. Dekh,
ek barka laal saap aawe hai! Oke
saatgo moerie aur dasgo sieng raha,
aur oe aapan moerie par saatgo
moekoet pahienies raha. ⁴Tab
saap aapan potjhie se aasmaan ke
tarai me ke ek tiesara bhaag leike
dhartie par djhietiek deis. Tab oe
aurat ke aage djaaike thara bhail.
Djaise larka paida howat, taise saap
oke khaai lewat. ⁵Tab otane me
aurat ke ek beta paida bhail. Oe
beta doenia ke djaatie ke oeppar
loha danda se raadj tjalaaiга. Bas
atjakke me oe aapan maai lage
se Parmeswar ke paas gaddie par

ledjaawal gail okare sanghe raadj
tjalaawe khaatien. ⁶Tab aurat
midaan me bhaag gail. Hoewa par
Parmeswar okare khaatien ekgo
djagaha tjaar karies raha rahe
khaatien. Oe oke hoewa par baara
sau saath (1260) dien talak sewa
kariеga.

⁷Tab swarag me Parmeswar ke
parie Miekael aapan parie sanghe
soeroe karies saap se aur okar parie
log se laraai kare ke. ⁸Tab saap aur
okar saamiel waalan haar gail, aur
oesab swarag me se dhartie par
bahaai dewal gail. ⁹Ohie pahiele
djabaana ke saap hai aur oe saitaan
kie to raatjhat bolaawal dja hai. Oe
maange hai doenia bhar ke manai
log ke bahakaawe. Ab oe aapan
parie log ke sanghe dhartie par
biegaai gail.

¹⁰Tab ham swarag me se ekgo
aawaadj soenlie. Koi djor se bolies:
„Ab hamlogke batjaawe Waala
Parmeswar aapan biesaal saktie
se aur aapan Kriest ke hoekoem
dekhaaike okare sanghe raadj
tjalaawe hai! Aur saitaan dien
aur raat hamlogke bhaai-bahien
log ke Parmeswar ke aage kasoer
dewat raha, bakie ab oe swarag
me se khaderal gail hai. ¹¹Oe
bhaai-bahien log bhera ke Battja
ke khoen ke saktie me bieswaas
karat raha, aur ekare biese me
gawaahie dewat raha. Aur tjaahе
oelog ie kaam dwaara maar dhaaral
gail hai, tabbo oesab ie rakam se
kasoer dewe waala ke djiet leis hai.
¹²He swarag logan, khoesie rahoe!
Bakie haai doenia aur samoendar
par rahane waalan! Saitaan
nietje biegaai gail hai aur bahoet

goessa me hai. Oe djaane hai kie oke bahoet tem na hai hoekoem tjalaawe ke.”

Aurat midaan me

¹³Tab djab saap dekhies kie oe dhartie par biegaai gail hai, tab soeroe karies aurat ke sataawe ke djaun ke beta paida bhail raha. ¹⁴Bakie Parmeswar aurat ke doeigo oekaab ke dakhna deis. Tab aurat midaan me oerke gail, aur hoewa par sare tien baries talak okar sewa karal gail. Hoewa par saap na djaai paawat raha.

¹⁵Tab djaise aurat oerke midaan me loekaaail gail, taise saap okare paatjhe aapan moeh me se bahoet paanie djaise nadie oegalies oke aapan paas ghietje khaatien.

¹⁶Bakie dhartie aurat ke sahaaita karies. Oe phaatkke aur sab paanie sokh leis. Ie rakam se aurat batj gail. ¹⁷Bas saap aurat ke oeppar auro goessaai gail aur oe gail okar ekwan larkan se laraai kare. Oesab to Parmeswar ke hoekoem par tjale hai aur kholke bole hai kie: „Jiesoe hamlogke Prabhoe hai.” ¹⁸Tab saap samoendar ke kienaare djaaike thara bhail.

Samoendar me ke djanaawar ghat iensaan

13 Tab ham samoendar me se ek kharaab djanaawar aawat dekhlie. Oke dasgo sieng aur saatgo moerie raha. Okar sieng par dasgo moekoet raha, aur okar moerie par koetjh baat liekhal raha Parmeswar ke bedjatie kare khaatien. ²Oe djaise ekgo tjietta tjietta waala baagh dekhaat raha.

Okar gor bhaaloe ke gor ghat raha, aur okar moeh djaise ser ke raha. Tab saap oke aapan saktie aur sab hoekoem deis raadj tjalaawe ke.

³Tab ham dekhlie okar ek moerie par ekgo bahoet barka ghaaw raha djaun se oe mar djaat, bakie oe ghaaw tabbo attjha hoi gail! Tab doenia bhar ke manai log atjambho hoike okar pietjha kare lagal. ⁴Aur manai logan saap ke poedje lagal. Oe kharaab djanaawar ke aapan saktie dei deis raha. Aur oesab djanaawar ke bhie poedjies aur bolies: „Ie djanaawar se biesaal koi na hai! Aur laraai me koi na oke djiet paaija.”

⁵Tab oke hoekoem mielal Parmeswar se moeh tjalaawe ke aur okar bedjatie kare ke. Aur Parmeswar oke bajaalies (42) mahienna talak tjhor deis. ⁶Aisane oe Parmeswar ke naam aur okar pawietr djagaha ke aur bhie sab swarag log ke bedjatie karat raha. ⁷Tab oke bhie hoekoem mielal Parmeswar ke alag karal waalan se laraai karke djiet lewe ke aur har ek koel, des, bhaasa aur djaatie ke oeppar raadj tjalaawe khaatien. ⁸Aur doenia par sab manai log oke poedjiega djaun ke naam doenia bane se pahiele djiewan ke poestak me na liekhal hai. Oelog maar dhaalar bhera ke Battja ke na hai. Oe poestak me khaalie liekhal hai kaun manai log sada ke lieje okar sanghe rahiega. ⁹Dje ke kaan hai, oke tjaahie soene ke.

¹⁰Djab bieswaasie log me se koi pakaraaiga aur doesar koi talwaar se maar dhaalar djaaija, tab oelogke na tjaahie hiemmat haare

ke aur bieswaas tjhore ke. Dje oesabse ie kharaab kaam kariega, ohoelog pakaraaie djahal me band karal djaaiga kie to talwaar se maar dhaaral djaaiga.

Dhartie me ke djanaawar ghat iensaan

¹¹Tab ham dekhlie dhartie me se ekgo doesar djanaawar niekare hai. Oke doeigo sieng raha, djaise ekgo bhera ke battja ke, bakie oe djaise saap batiaat raha. ¹²Tab oe soeroe karies pahielā kharaab djanaawar ke naam se hoekoem tjalaawe ke. Oe aise karies kie doenia ke sab manai pahielā djanaawar ke poedje lagal djaun ke moerie ke ghaaw attjha hoi gail raha. ¹³Oe aisan atjambho kaam karies kie oe sab koi ke aage baadar me se aagie barsaais! ¹⁴Oe ie biesaal kaam pahielā djanaawar ke kamkarta ghat karies, aur ekare dwaara doenia ke manai logan bahakaawal gail. Oe bolies: „Toelogke tjaahie pahielā djanaawar ke ek moertie banaawe ke. Oe talwaar ke ghaaw dwaara mar djaat, bakie tabbo oe ab talak djieje hai.” ¹⁵Tab oke saktie mielal moertie ke djiejaawe ke. Tab moertie batiaai lagal aur manai logan ke karaai karies oke poedje ke. Aur dje na maangat raha kare, oesab maar dhaaral gail.

¹⁶Oe bhie hoekoem deis kie sab koi ke tjaahat raha aapan dahiena haath par kie to aapan maathe par ek rakam tjienna paawe ke, tjaahē barka ja nietja manai, dhanie ja garieb, koi ke kienal ja na kienal goelaam, sab koi. ¹⁷Aur dje ke tjienna na raha, oe koetjh na kien

kie to betj sakat raha. Oe tjienna pahielā djanaawar ke naam kie to okar naam ke nambar rahiega. ¹⁸Dje ie tjiedj maange hai samdjhe, oke tjaahie gjaan paawe ke. Aur djab koi ke akkiel hoi, tab oe ie nambar ke matlab djaan paaiga. Ie nambar iensaan ke nambar hai, aur ie tjhau sau tjhiaasath (666) hai.

Bhera ke Battja aur ek sau tjawaalies hadjaar kienal manai

14 Bas ham ka dekhlie? Sion pahaar par bhera ke Battja thara hai. Aur okar sanghe ek sau tjawaalies hadjaar (144.000) manai raha. Oesabke maathe par okar naam aur okar Pieta ke naam liekhal raha. ²Tab ham swarag me se ek aawaadj soenlie djaise dher bahata paanie, kie to djaise khoeb gardjat baadar soenaat raha, aur bhie djaise wiennaaw ke baadja. ³Oe ek sau tjawaalies hadjaar (144.000) manai Parmeswar ke gaddie ke aage aur tjaargo djienda swarag waalan ke aur bhie barkwan ke aage thara hoike ek naawa gaana gaawat raha. Khaalie oesab oe gaana gaai sakat raha aur doesar koi na siekh sakat raha. Oelog doenia bhar ke manai log me se kienal gail hai. ⁴Ohiesab aapan djiewan ekdam safa se bietaais hai, djaise manai log djaun kabhie na koi se kharaabie karies hai. Aur ehie log bhera ke Battja ke paatjhe tjale hai, tjaahē djaaha oe dja hai. Ehie log sab manai log me se kienal gail hai pahielā phal ghat Parmeswar ke aur bhera ke Battja khaatien. ⁵Oesabhan kabhie na djhoeth bolat raha, oesab poera hai.

Tiengo parie ke sanesa

⁶Tab ham ekdam oeppar baadar me ekgo doesar parie oerat dekhlie. Oe aail raha doenia ke sab koel, bhaasa batiaai waalan, djaat aur des ke khoes khabar soenaawe ke, aur ie sab baat sada khaatien rahie. ⁷Oe djor se bolies: „Parmeswar ke barka maan aur okar aadar kar! Ab tem aai gail hai kie oe sab koi ke faisala karke sadja deiga. Aapan gaathie par gierke okar poedja kar. Oe swarag, dhartie, samoendar aur paanie ke dhaara ke banaawe Waala hai!”

⁸Tab ekgo doesar parie aail aur bolies: „Barka sahar Baabielon phaatke ekdam se djamien me dhas gail hai! Aur djaise daaroe manai log se pagala kaam karwaawe hai, aisahie oe sahar ke manai log doenia ke sab doesar djaat log se bahoet tjhatjhoendaraipan karwaais hai.”

⁹Tab ek tiesara parie aail aur djor se bolies: „Dje kharaab djanaawar ke kie to okar moertie ke poedjiega, aur dje okar tjienna aapan maathe kie to haath par leiga, ¹⁰oke tjaahie bhie Parmeswar ke sadja paawe ke. Aur okar sadja djahar waala wien ghat hai. Parmeswar oelogke oeppar etana goessaail hai kie oesab okar sadja biena daaja se paaigna. Aisan manai pawietr parie logan ke aur bhera ke Battja ke aage djarat baroed ke aagie se pierwaawal djaaigna. ¹¹Ie aagie ke dhoewa sada oeppar djaat rahiega. Aur dje djanaawar aur okar moertie ke poedjiega, aur bhie sab log djaun okar tjienna leis hai, oelog sada ke lieje dien aur raat oe piera sahiega.”

¹²Ab samadjh djaai sake hai kie Jiesoe ke bieswaasie log ke kaahe ke tjaahie hiemmat baanhe ke, Parmeswar ke hoekoem par tjale ke aur aapan bieswaas pakarle rahe ke.

¹³Tab ham swarag me se ekgo aawaadj soenlie. Koi bolies: „Liekh de: dje ab se Prabhoe par bharosa karke mariega, oesab soekh me rahiega.” Tab Pawietr Aatma bolies: „Ie baat satj hai, oesab aapan moesiebat me se batjke soestaai sakiega. Aur oesabke barhia kaam ke ienaam mieligia.”

Katnie ke tem

¹⁴Tab ham ka dekhlie? Ek toekkara oeddjar baadar par koi baithal raha aur oe djaise ekgo iensaan ke beta dekhaat raha. Okar moerie par sona ke moekoet raha. Aur okar haath me ekgo tjokh hasoewa raha. ¹⁵Tab Parmeswar ke mahal me se ek doesar parie aail. Oe djor se baadar par ke iensaan se bolies kie: „Dhaan ekdam se pak gail hai, doenia khaatien katnie ke tem aai gail hai. Aapan hasoewa lewo aur dja kaato!” ¹⁶Aur baadar par baithal Waala aapan hasoewa dhartie par biegies aur sab dhaan kataai gail.

¹⁷Tab Parmeswar ke swarag me ke mahal me se ek doesar parie aail. Oke bhie ekgo tjokh hasoewa raha.

¹⁸Tab baliedaan ke tafra alang se ekgo parie bhie aail. Oe aagie ke oeppar hoekoem tjalaawat raha. Tab oe djor se ekwa se bolies: „Dhartie par ke agoer pak gail hai. Aapan hasoewa leike sab daarhie me se pakal bodjha kaat le!” ¹⁹Aur parie aisane karies aur

doenia bhar ke agoer bator leis. Tab sab oethaaike ekgo bahoet barka baakie me bahaais gaare khaatien. Oe baakie ke matlab Parmeswar ke goessa hai. ²⁰Tab sahar ke bahare agoer katjarke mahien karke gaaral gail. Aur oman se bahoet dher khoen bahal, djaise ekgo nadie djaun der meter gahiera aur tien sau kilometer lamba raha.

Djiete waalan ke gaana

15 Tab ham oeppar baadar me phieno ek atjambho tjienha dekhlie. Oe bahoet biesaal waala raha! Hoewa par saatgo Parmeswar ke parie tjaar raha saatgo aakhrie waala moesiebat dewe ke. Ie sab Parmeswar ke antiem sadja rahiega, tab okar goessa pataai djaaga.

²Ham koetjh dekhlie djaise kaatj ke samoendar aur oman aagie barat raha. Aur samoendar ke kienare manai log thara raha. Oesab kharaab djanaawar aur okar moertie ke djiet leis raha. Oelog to okar naam ke tjienha aur nambar na leis raha. Parmeswar oelogke ek ekgo wiennaaw dewaais raha badjaawe khaatien. ³Aur oesabhan Parmeswar ke goelaam Mosas ke aur bhera ke Battja ke gaana gaawat raha kie:

Sab se maahaan Prabhoe

Parmeswar,

aapke kaam bahoet biesaal aur atjambho hai!

He sab djaatie ke Raadja,
aapke rasta ekdam siedha aur
sattja hai!

⁴He Prabhoe, aapke sab iensaan
barka maaniega.

Aur har ek aapke naam ke aadar
kariega.

Khaalie aap pawietr baato.

Ab aapke faisala ke kaam sagaro
djanaawal gail hai.

Sab doenia ke djaatie log aaieke
aapan gaathie par gierke
aapke poedjiega.

Saatgo kobba bharal

Parmeswar ke goessa se

⁵Ekare baad ham dekhlie kie Parmeswar ke swarag ke mahal khoele hai. ⁶Tab saato parie djaun saatgo moesiebat deiga, oesab bahare aail. Oelog ekdam safa sapet oeddjar malmal kapra pahienies raha aur oelogke tjhaatie par sona ke tjamotie raha. ⁷Tab tjaaro djienda swarag waalan me se ekgo oesabke ek ek sona ke kobba deis. Oe kobba Parmeswar ke goessa se bharal raha. Aur Parmeswar to hardam khaatien rahiega. ⁸Tab okar mahal dhoewa se bhar gail dekhaawe khaat kie oe ketana maahaan hai aur oke ketana biesaal saktie hai. Aur koi okar mahal ke bhiettar na djaai sakat raha djab talak parie log aapan saato moesiebat na poera kariega.

Saatgo moesiebat

16 Tab ham swarag ke mahal me se ekgo aawaadj soenlie. Koi saato parie se djor se bolies: „Dja aur Parmeswar ke goessa dhartie par aawan de.”

²Pahiela parie gail aur aapan kobba me ke goessa dhartie par oedjhoel deis. Tab djaun manai log kharaab djanaawar ke tjienha leis raha aur oke poedjat raha, oelogke dehie bhar me barka barka paaka niekas gail.

³Tab doesara parie aapan kobba me ke goessa samoendar me oedjhlies. Aur paanie khoen me badal gail. Oe khoen djaise maral manai ke khoen raha. Tab sab samoendar ke djiew mar gail.

⁴Tab tiesara parie aapan kobba ke goessa nadie aur paanie ke dhaara par oedjhlies. Aur ohoe paanie khoen hoi gail. ⁵Tab ham soenlie kie paanie ke oeppar hoekoem tjalaawe waala parie bolies:

„Pawietr Parmeswar, aap aadj baato aur sada khaatien rahielo! Thiek hai kie aap doenia ke djaatie log ke ie sab sadja dewe hai. ⁶Iesabhan to aapke bieswaasie log ke aur sanesian ke khoen bahawaais hai. Aur ab oesabke khoen pieje ke pare hai. Ie oesabke karnie ke phal hai.”

⁷Tab ham soenlie kie baliedaan ke tafra lage se koi bole hai: „Sab se maahaan Prabhoe, Parmeswar! Aap barhia se aur sattjaai se manai ke oeppar faisala kare hai.”

⁸Tab tjautha parie aaike aapan kobba me ke goessa soeroedj par oedjhoel deis. Aur soeroedj ke taagat mielal manai logan ke bhoedje ke. ⁹Ghaam etana tedj raha kie manai log djar gail. Tabbo oesab na maangat raha aapan djiewan badale aur Parmeswar ke aadar kare. Bakie oelog okar naam badnaam karat raha. Oe to doenia par moesiebat howan dewat raha.

¹⁰Tab patjwa parie aapan kobba me ke goessa kharaab djanaawar ke gaddie par oedjhlies. Aur djaaha oe djanaawar raadj tjalaawat raha, hoewa ekdam se andhiaar hoi gail. Aur manai log piera ke maare aapan daat piesat raha. ¹¹Bakie

tabbo oelog aapan piera aur paaka khaatien swarag ke Parmeswar ke bedjatie karat raha. Aur oelog aapan kharaab tjalaawa na maangat raha badale.

¹²Tab tjhatwa parie aapan kobba me ke goessa barka Efraat nadie me oedjhlies. Aur oman ke sab paanie djhoeraai gail. Ie rakam se nadie djaise ekgo rasta hoi gail, aur soeroedj oege ke or ke raadja logan aur oesabke soerdjaatie log oman se paas hoi sakiega.

¹³Tab ham dekhlie kie barka laal saap ke aur pahielu kharaab djanaawar ke aur bhie doesara ke djaun okar sanesia raha, oesabke moeh me se ek ekgo bhoet niekare hai. Oelog djaise megha dekhaat raha. ¹⁴Oelog saitaan ke saamiel waalan hai aur bhie atjambho kaam kar sake hai. Oesab doenia bhar me ghoem ghoemke sab raadja aur oelogke soerdjaatie log ke ekattha karwaais sab se maahaan Parmeswar ke barka dien par laraai karwaawe khaatien. ¹⁵Tab bhera ke Battja ke aawaadj soenaail kie: „Soen, ham djaise ekgo tjor ghat atjakke me aabe. Aur dje djaagal rahie aur kapra pahiene rahie, oe soekhie rahiega. Tab djab ham lautke aabe, tab oke nange manai ghat na sarmaai ke parie.”

¹⁶Tab sab se maahaan Parmeswar raadja log ke aur oelogke soerdjaatie log ke bhoet log se ek lage karwaais ek djagaha par djaun Israel ke bhaasa me „Haramagedon” bolaawal dja hai.

¹⁷Ab satwa parie aaike aapan kobba ke goessa aasmaan me oedjhlies. Tab ek aawaadj

Parmeswar ke mahal me se okar gaddie ke lage se djor se soenaail kie: „Ab sab sadja poera hoi gail hai.” ¹⁸Tab ohie tem par biedjalie tjamke lagal, aawaadj soenaail aur baadar gardje lagal. Tab etane me ekgo bahoet djabar-djas bhoeidol bhail! Djab se dhartie par manai log rahe hai aisan djabar bhoeidol kabhie na bhail raha. Oe bahoet kharaab waala raha! ¹⁹Tab barka sahar phaateke tien toekkara me bat gail. Aur doenia bhar ke doesar sahar bhie phaate gail. Parmeswar Baabelon sahar ke manai log ke kharaab kaam na bhoelaai sakat raha. Ohie se oelogeke tjaahat raha okar goessa djaise ek gielaas daaroe pieke djhoer kar dewe ke.

²⁰Sab samoendar me ke des doeb gail, aur oe dien se ekko pahaar na dekhaat raha. ²¹Tab baadar me se manai log ke oeppar bahoet baraf giere lagal. Ek toekkara tjaalies kilo raha. Ie kharaab moesiebat ke dwaara manai log Parmeswar ke khaalie bedjatie karat raha.

Be-sia aurat

17 Tab oe saato parie djaun Parmeswar ke goessa oedjhlies raha, oeloge me se ekgo hamaar lage aail. Oe bolies: „Hia aaw, tab ham toke dekhaabe kaise oe bahoet be-sia aurat sadja paaiga. Oe doenia bhar ke dher nadie aur samoendar ke kienaare rahe hai. ²Doenia bhar ke raadja logan okare sanghe tjhatjhoendaraipan karies hai. Aur dhartie ke djaatie log oe sahar waalan ke be-saram kaam karat karat ekdam djaise nasaai gail hai.”

³Tab ham Pawietr Aatma se bhar gailie aur parie hamme ekgo midaan me legail. Hoewa par ham ek aurat ke dekhlie. Oe ekgo tjatak-laal djanaawar par baithal raha. Djanaawar ke dehie par Parmeswar ke biese me khaalie bedjatie kare ke baat liekhal raha. Oke saatgo moerie aur dasgo sieng raha. ⁴Oe aurat barhia tjatak-liela aur tjatak-laal kapra pahienies raha djaise raanie, aur oe dher sona, hiera-motie aur nag ke gahana pahienies raha. Okar haath me ekgo sona ke gielaas raha aur eman okar be-sahoer aur tjhatjhoendaraipan raha. ⁵Aurat ke maathe par ek naam liekhal raha aur oman ek gahier matlab hai. Opar liekhal raha: BARKA SAHAR BAABELON, DOENIA KE SAB TJHATJHOENDAR LOG AUR BE-SAHOER KAAM KE MAAI. ⁶Ham dekhlie kie aurat Parmeswar ke bieswaasie log ke aur Jiesoe ke gawaahian ke etana dher khoen pies raha kie oe ekdam se nasaai gail raha. Tab ham bahoet tjakkariaai gailie.

⁷Tab parie hamse bolies: „Toe kaahe ke etana tjakkariaai gaile? Ham tose bataabe kie ie aurat ke hai, aur saatgo moerie, dasgo sieng aur djanaawar ke matlab ka hai. ⁸Djaun kharaab djanaawar pahiele doenia par djiejat raha, aur ab na dekha hai, oe ek dien gahiera petie me se niekariega. Tab ant me oe bielaai djaiga. Doenia oetpan howe se pahiele Parmeswar ke poestak me manai logan ke naam liekhal gail hai djaun sada khaatien Parmeswar ke sanghe rahiega. Aur djekar naam oman na liekhal

hai, oelog atjambho hoi djaai kie oe djanaawar pahiele raha, ab na dekha hai aur phien se lautke aaiga.

⁹Ie sab tjiedj samdjhe khaat bahoet gjaan ke djaroerat hai. Djanaawar ke saato moerie ke matlab saatgo pahaar hai aur epar oe kharaab aurat baithal hai. ¹⁰Ekar matlab bhie hai saatgo raadja log. Eman ke paatjgo ab na hai, ekgo raadj tjalaawe hai aur ekwa aaiga. Aur djab oe aaiga tab khaalie thora dien raadj tjalaauga. ¹¹Aur kharaab djanaawar djaun pahiele raha aur iesaait na hai, oe athwa raadja rahiega. Tabbo oe saato me se ekgo hai. Aur oe ekdam se bielaai djaauga. ¹²Toe dasgo sieng dekhle hai, aur ekar matlab dasgo raadja hai. Oesab abbe raadj na tjalaawe hai, bakie oesabhan thora dien khaatien kharaab djanaawar ke sanghe djaise raadja hoekoem tjalaai sakiega. ¹³Oesabhan mielke aapan saktie aur hoekoem kharaab djanaawar ke haath me saup deiga. ¹⁴Oelog bhara ke Battja se laraai kariega, bakie oe oesabke djiet leiga. Oe sab prabhoe ke Prabhoe aur raadja ke Raadja hai. Aur oe aapan saathie log ke tjoenke aapan alang karies hai. Oesab okare me bieswaas karke okar sanghe raadja log ke djiet leiga.”

¹⁵Parie hamse bhie bolies: „Toe bhie dekhle kie samoendar aur nadie par oe be-sia aurat baithal raha. Ekar matlab hai dher des, koel, djaatie aur doesar doesar bhaasa batiaai waalan. ¹⁶Aur djaun dasgo sieng aur djanaawar toe dekhle rahiele, ielog be-sia aurat ke djaran kariega. Ielog okar sab

tjiedj harap leiga, aur okar kapra oetaarke okar maas khaaie oke djaraai deiga. ¹⁷Parmeswar oelogke diel me aise kar deis hai kie oelog ek man se kaam karke aapan raadj kharaab djanaawar ke dei deiga. Ie rakam se oelog biena djaane Parmeswar ke baat poera kariega. ¹⁸Aur oe aurat ke matlab barka sahar hai. Oe doenia ke sab raadja ke aapan bas me lei leis.”

Kaise Baabielon sahar naas karal djaai

18 Ekare baad ham swarag me se ek doesar parie nietje aawat dekhlie. Oke bahoet saktie raha aur dhartie par okar andjor phail gail. ²Tab oe djor se bolies: „Oe barka sahar Baabielon barbaad kar dewal gail hai! Oe ekdam se bielaai gail hai! Ab hoewa khaalie sitaan log rahe hai aur bhoet-paret log loekaail hai, aur bhie gandhaura aur kharaab tjierai log hoewa par aapan khota lagaawe hai. ³Djaise daaroe manai log se kharaab kaam karwaawe hai, oisahie ekar sahar waalan sab djaatie log se be-sia ke kaam karwaais hai. Doenia ke raadja log okare sanghe be-saram ke kaam karies hai. Aur doenia ke mahaadjan logan okar biesaal dhan dwaara bahoet paisa kamaais hai.”

⁴Tab ham swarag me se ekgo doesar aawaadj soenlie. Koi bolies: „Hamaar djaatie log, oe sahar me se tjal dja, nahie to tohoelog oe manai log ke paap me bhaag lei leihe. Tab toelogke oesabke sanghe har ek rakam moesiebat me rahe ke parie.” ⁵Parmeswar

ie manai log ke kharaab kaam na bhoelaaiga. Oesabhan to paap se bharaal hai. ⁶Oelogse bhie doekh oethwaaw. Oesabse badala le djaise oelog doesar log ke sanghe karies hai. Oelogke dohara moesiebat deihe. ⁷Oesab djetana dhanwaan ghat aur pahalwaan me aapan djiewan bietaais hai, oesabke otane piera aur maut ke doekh deihe. Oe manai log aapan diel me sotje hai kie: „Hamlog ie doenia par raadja ghat raadj tjalaaila, hamlogke koetjh djaroerie na hai. Hamlog wiedhwa thoro baatie djaun ke kaam hai maut ke doekh sahe ke?” ⁸Ohie se ekke rodj me okar sab moesiebat aiga. Dher manai log mar djaaiiga aur ekwan sokh me rahiega. Oesab biena khaaik ke rahiega aur oesabke sahar djaraaike naas karal djaaiiga. Ie sadja Prabhoe Parmeswar deiga. Oke bahoet saktie hai.

⁹Doenia ke raadja log ie sahar ke manai dwaara be-saram kaam karies hai aur bhie oelogke dhan me bhaag leis hai. Aur djab oelog dekhiega kaise ie sahar ke aagie ke dhoewa oeppar dja hai, tab oelogan piet-pietke roiga. ¹⁰Oesab dar ke maare doerieje se thara hoike dekhiega kaise oe manai log doekh oethaawe hai. Aur oesabhan boliega: „Haai, haai, Baabielon sahar ke manai log! Toelogke sahar etana barka aur biesaal raha kie toelog har ek kaam apane se kar paawat rahiele. Aur ab toelog ekke ghanta me sab sadja paai gaille.”

¹¹Aur doenia ke mahaadjan logan bhie sokh me rahiega. Ab koi na batjal hai oelogke tjiedj kiene ke.

¹²Aur oesab koi ke aapan barhia tjiedj na betj sakiaga djaise sona, tjaanie, hiera-motie, nag, barhia malmal kapra, tjatak-liela aur tjatak-laal sei ke kapra, har ek rakam mahakat lakarie, haathie ke daat ke aur mahanga lakarie ke, pietar, loha aur maraamar ieta ke barhia banaawal tjiedj. ¹³Aur bhie koi na kanerie, masaala, mahakauwa, mere, lohbaan, wien, tel, piesaan, gehoe, djanaawar djaun par tjiedj dhowal dja hai, bhera, ghora-gaarie aur iensaan log ke aapan goelaam ghat kien paaiiga aur bhie na oelogke djiew. Oesab sahar waalan se boliega: ¹⁴„Toelog laltjat rahiele barhia phal khaatien, bakie ab toelog na kien paihe. Aur oe sab barhia aur mahanga tjiedj toelog kabhie phien se na paihe.”

¹⁵Mahaadjan logan hardam ie sab tjiedj oe sahar me betjat raha, aur aisahie oelog dhanie hoi gail raha. Bakie oe tem me oelog dar ke maare doerieje se thara hoike taakiega kaise sahar ke manai log ke doekh oethaawe ke pare hai. Oesab roi-roike haai-haai kariega. ¹⁶Oesabhan boliega: „Are maai! Are baap! Barka sahar ke manai log ketana doekh oethaawe hai! Pahiele oesab barhia malmal, tjatak-liela aur tjatak-laal kapra pahienat raha djaise raadja logan. Oesab sona ke gahana se, hiera-motie aur nag se sadjaawal rahat raha. Bakie ekke ghanta me oe barka sahar ekdam se naas kar dewal gail.”

¹⁷Aur sab log djaun ke djahaadj rahie, aur djahaadj ke tjalaawe waalan, aur oman ke kamkartan,

aur bhie djaun djahaadj se paisa kamaat rahiega, iesab doerieje se thara hoike taakat rahiega. ¹⁸Tab djab oesab dekhiega kaise oe sahar ke dhoewa oeppar dja hai, tab oesab tjiellaaike boliega: „Ie doenia ke sab se biesaal aur barka sahar raha!” ¹⁹Aur oelog sotj ke maare aapan moerie par dhoer biegeke tjiellaa-i-tjiellaa-ike roike aur djor se boliega: „Haai! Haai! Oe barka sahar waalan! Sab koi djaun ke djahaadj hai, oesab oelogke dhandaulat dwaara dhanie hoi gail raha, bakie ekki ghanta me oe sahar naas hoi gail!”

**Baabelon sahar kaahe
khaatien naas karal gail**

²⁰He swarag logan, khoesie rahoe kie oe sahar naas kar dewal gail hai! Hoewa ke manai log dher doesar manai logan ke bahoet doekh deis raha, bakie ab Parmeswar oke sadja deis hai. Ohie se Parmeswar ke alag karal waalan, okar pathaawal waalan aur okar sanesian, tohoelog ab khoesie manaaw!

²¹Tab ekgo djabar parie ek garhoe ieta oethaais, djaise ek barka mierie ke ieta, aur oke samoendar me bahaai deis. Oe bolies: „Aisahie oe barka sahar Baabelon bhie biegeaiga aur koi oke phien se na dekhiega. ²²Hoewa par ekko gaana-badjaana na hoiga, aur ekko wiennaaw baadja, gaawe waalan, baasoerie aur toerahie bhie na soenaiga. Koi na hoewa barhia tjiedj banaaiga, aur ekko mierie kaam na kariega. ²³Raat me ekko tjieraag na bariega, aur

biaah ke nauta kabhie na manaawal djaaiga. Oe sahar ke mahaadjan log doenia ke oeppar barkwa khelke baimaanie karat raha aur oe sahar waalan djaatie log se odjhaai karat raha. ²⁴Aur oesab Parmeswar ke sanesian aur okar bieswaasie log ke maut talak sataais hai, aur doenia bhar ke maar dhaalar manai ke khoen oesabke kasoer hai. Ohie se oe sahar sada khaatien naas hoi djaaiga.”

**Kaise swarag ke djhoend
Parmeswar ke barka maane hai**

19 Tab ham swarag me ek djhoend ke aawaadj soenlie. Oesab bolies: „Haleloeja! Parmeswar ke barka maan! Khaalie ohie hamlogke batjaawe hai! Oe sab se maahaan Waala hai, aur oke sab hoekoem hai. ²Be-sia aurat aapan kharaabie dwaara dhartie barbaad karwaai deis hai aur Parmeswar ke goelaam log ke marwaai dhaaries hai. Ab Parmeswar oke sadja deis hai. Oe barhia aur sattjaai se faisala karies hai.” ³Tab oesab phien se bolies: „Parmeswar ke barka maan! Oe sahar djare hai aur okar dhoewa hardam ke lieje oeppar djaaiga!” ⁴Tab tjaubiesgo barkwan aur tjaaro djienda swarag waalan gaddie ke aage djamien par gierke Parmeswar ke bhie poedje lagal. Oesab bolies: „Ha, aisahie to hai! Parmeswar ke barka maan!”

⁵Tab ekgo aawaadj gaddie ke alang se soenaail kie: „Sab Parmeswar ke goelaam log aur sab koi djaun oke biesaal maane hai, barka aur tjhota, oke poedj!”

Bhera ke Battja aur okar doelahien

⁶Tab ham phien se ek aawaadj soenlie djaise ek djoend manai aur djaise dher bahata paanie, aur bhie djaise gardjat baadar. Koi bolies: „Haleloeja! Prabhoe ke barka maan! Oe hamlogke Parmeswar hai. Oe sab se maahaan Waala hai aur oe ab se raadj tjalaai. ⁷Ab bhera ke Battja ke biaah hoi, aur okar doelahien apane ke tjaar karies hai. Aaw hamlog khoesiaalie manaai dja, aur okar aadar karie dja!” ⁸Okar doelahien ke safapet oeddjar malmal kapra dewal gail hai pahiene ke. Ie barhia mahien kapra ke matlab bieswaasie log ke bhala kaam hai.

⁹Tab parie hamse bolies: „Ie sab baat liekh de: Djaun manai log bhera ke Battja ke biaah ke nauta paais hai, oelog soekh me rahiega.” Oe bolies: „Ie Parmeswar ke sattja baat hai.” ¹⁰Tab ham djamien par gierke manglie parie ke poedje. Bakie oe bolies: „Na! Aise na kar! Ham to bhie Jiesoe ke ek goelaam baatie, djaise toe aur tor iesaai bhaai logan. Khaalie Parmeswar ke poedj! Dje Jiesoe ke biese me gawaahie dewe hai kie: ‘Oe hamlogke Prabhoe hai,’ oesab to ekahie Aatma dwaara batia hai.”

Oeddjar ghora ke Ghorsawaar

¹¹Tab ham dekhlie kie swarag khoelal hai, aur ekgo oeddjar ghora hoewa se aawe hai. Koi opar baithal raha, aur oe Bharosaadaar aur sattja Waala bolaawal dja hai. Oe sattjaai se faisala kariega, aur thiek hai kie oe aapan doesman log se

laraai kariega. ¹²Okar aakhie djaise aagie barat raha, aur okar moerie par dher moekoet raha. Okar oeppar ekgo naam liekhal raha, aur khaalie oe ie naam djaanat raha.

¹³Okar kapra khoen me boeral raha. Aur oe „Parmeswar ke Baat” bolaawal dja hai. ¹⁴Okar paatjhe swarag ke soerdjaatie log oeddjar ghora par baithke bhie aawat raha. Oesab safapet oeddjar malmal ke kapra pahienies raha. ¹⁵Oe Aadmie ke moeh me se ekgo tjokh talwaar nieksal raha. Ese oe be-bieswaasie djaatie log ke djiet leiga. Tab oe loha ke danda se oelogke oeppar raadj tjalaai. Aur djaise koi ek barka baakie me agoer katjarke wien banaawe hai, oisahie oe be-bieswaasie djaatie ke sadja deiga djaise sab se maahaan Parmeswar bolies hai. ¹⁶Okar djaanghie aur okar kapra par ie naam liekhal hai: RAADJA KE RAADJA, PRABHOE KE PRABHOE.

¹⁷Tab ham ek Parmeswar ke parie ke soeroedj par khara dekhlie. Oe djor se sab aasmaan me oerat tjierai se bolies: „Aaw! Parmeswar toelogke khaatien nauta pathaais hai. ¹⁸Toelog har ek rakam maral logan ke gos khaai sakhie djaise raadja log ke, soerdjaatie ke barkwan ke, djabar waalan ke, ghora log ke, ghorsawaar log ke, kienal ja na kienal goelaam log ke gos, barka aur tjhota log ke, toelog iesab ke gos khaai sakhie.”

¹⁹Tab ham kharaab djanaawar ke dekhlie doenia ke sab raadja aur oelogke soerdjaatie log ke sanghe. Oesab ekattha karwaawal gail raha Ghorsawaar aur okar saamiel

waalan se laraai kare khaatien.
²⁰Tab kharaab djanaawar aur okar djhoettha sanesia pakaraai gail. Sanesia to atjambho kaam karke kharaab djanaawar ke aakhie ke saamne dher manai log ke bahakaais raha djanaawar ke tjienna lewe ke aur okar moertie ke poedje ke. Tab doeno djiende baroed ke aagie ke petie me biege dewal gail. ²¹Tab Ghorsawaar ekwan ke aapan moeh ke talwaar se maar dhaaries. Aur sab tjierai oelogke gos pet bharke khaais.

Ek hadjaar baries ke soekh

20 Tab ham Parmeswar ke ek parie ke swarag me se nietje aawat dekhlie. Okar haath me gahiera petie ke tjaabhie aur ekgo garhoe ketie raha. ^{2,3}Tab oe barka boerhaail saap ke pakaries djaun saitaan aur raatjhat bolaawal dja hai, aur oke baanhke gahiera petie me biegeke taala laga deis. Aisane oe oke ek hadjaar baries khaatien band kar deis. Ie rakam se saitaan doenia ke djaatie ke na bahakaai sakal djab talak ek hadjaar baries na poera bhail. Tab ekare baad oke tjaahie thora dien khaatien tjhor dewal djaai ke.

⁴Tab ham koetjh gaddie dekhlie, aur djaun log opar baithal raha, oelogke hoekoem mielal manai log ke oeppar faisala kare ke. Ham bhie koetjh manai ke praan dekhlie. Oe manai gawaahie deis raha kie: „Jiesoe hamlogke Prabhoe hai,” aur oesab Parmeswar ke baat djanaais raha. Oesab kharaab djanaawar aur okar moertie ke na poedjies raha, aur okar tjienna aapan maathe kie

to haath par bhie na leis raha. Ohie se oesabke doesman oelogke moerie kaatke niekaar deis raha. Aur ham bhie dekhlie kaise oelog phieno soeroe karies djeje ke aur ek hadjaar baries khaatien raadja ghat Kriest ke sanghe raadje tjalaawe lagal. ^{5,6}Pahielia dje oethaawal waalan soekh me rahiega. Oesab Parmeswar khaat alag karal hai aur kabhie na baroed ke aagie ke petie me biege djaai. Baroed ke aagie „doesara maut” bolaawal dja hai. Oelog Parmeswar ke aur Kriest ke agwan rahiega, aur oelog bhie okare sanghe ek hadjaar baries talak djaise raadja doenia par raadje tjalaaiga. Bakie djab talak ek hadjaar baries na poera hoiga ekwan maral manai na dje oethiega.

Parmeswar kaise saitaan ke djietiega

⁷Tab djab hadjaar baries poera hoi djaai, tab saitaan gahiera petie me se tjoetkaara paaiga. ⁸Tab oe phien se djaaie doenia ke tjaaro kona ke djaatie log ke bahakaai. Oman bhie Gog aur Maagog ke djaatie log rahiega. Oe sabke ekattha karwaaiga laraai kare khaatien. Etana dher soerdjaatie log rahiega djaise samoendar ke kienare ke santie. ⁹Tab ham dekhlie kie oelog tjaaro or se aaike Parmeswar ke bieswaasie log ke djagaha aur okar pjaara sahar ghare lage hai. Tab swarag me se aagie aail aur oesab djar gail. ¹⁰Aur saitaan djaun oelogke bahakaais raha, oe baroed ke aagie ke petie me biege gail. Hoewa par kharaab djanaawar aur

okar djhoettha sanesia bhie raha. Oelog raat dien sada ke lieje piera sahiega.

Antiem faisala

¹¹Tab ham ekgo barka oeddjar gaddie dekhlie aur opar Koi baithal raha. Tab dhartie aur swarag na sahie paais oke dekhe ke, bas alop hoi gail. Oe doi tjiedj khaatien ekko djagaha na raha.

¹²Tab ham dher barka aur tjhota maral logan ke gaddie ke aage thara dekhlie. Tab koetjh poestak kholaail, aur djiewan ke poestak bhie. Aur djaise poestak me liekhal raha, oisane oesabke biese me faisala karal gail. ¹³Samoendar, maut aur maral logan ke djagaha aapan aapan maral log ke djaain deis. Aur djaise oesab aapan djiewan bietaais raha, oisane oesabke biese me faisala karal gail. ¹⁴Tab maut aur maral manai ke djagaha baroed ke aagie ke petie me biegal gail. Ie baroed ke aagie „doesara maut” bolaawal dja hai. ¹⁵Aur djekar naam djiewan ke poestak me na liekhal raha, oe bhie baroed ke aagie ke petie me biegal gail.

Naawa swarag aur doenia

21 Tab ham ekgo naawa swarag aur dhartie dekhlie. Pahiela swarag aur dhartie ab biet gail raha, aur samoendar bhie na raha. ²Tab ham dekhlie kaise Parmeswar pawietr naawa Jeroesaalem sahar ke swarag me se oetaare hai. Oe sahar etana biesaal dekhaail, djaise ek doelahien aapan doelaha khaatien saparies hai.

³Tab Parmeswar ke gaddie alang se ek aawaadj djor se soenaail kie: „Dekh! Ab Parmeswar aapan rahe ke djagaha manai ke bietj me banaais hai. Oe maange hai oelogke saathe rahe. Oesab okar djaatie log rahiega aur oe apane oelogke sanghe rahiega. ⁴Oe har ek manai ke aas potjhiega. Ab se koi na mariega, koi ke doekh na oethaawe ke pariega, koi na roiga aur koi ke moesiebat na sahe ke pariega. Sab pahiele ke tjiedj ab biet gail.”

⁵Tab gaddie par baithal Waala bolies: „Soen. Ham har ek tjiedj naawa banaaaila.” Aur oe hamse bolies: „Ie sab baat liekh de. Ie satj baat hai aur toe opar bharosa kar sake hai.” ⁶Oe hamse bhie bolies: „Ab sab tjiedj samaap hoi gail hai. Ham djaise alfa (A) aur omega (Z) baatie, ham har ek tjiedj ke soeroe aur ant baatie. Aur dje ke diel ke piaas lagie, ham oke djiewan ke paanie ke dhaara me se moeft me pieje ke debe begar koetjh lautaare. ⁷Dje djietiega, oe hamaar naawa sahar me khoesiaalie se bhaag leiga. Ham okar Parmeswar rahabe aur oe hamaar larka rahiega. ⁸Bakie darpokh waalan, be-bieswaasie log, ghienna tjiedj sotje aur kare waalan, djaanmarwan aur tjhatjhoendar logan, odjha logan, naklie bhagwaan ke poedje waalan, aur sab djhoettha logan, oelog baroed ke aagie ke petie me biegal djaaigna. Iesab to ehie laaik ke hai. Aur ie doesara maut rahiega.”

Naawa Jeroesaalem sahar

⁹Tab Parmeswar ke saato parie djaun aapan kobba me se antiem

goessa oedjhlies raha, oelog me se ekgo aaik hamse bolies: „Aaw hia, ham toke doelahien dekhaabe. Oe bhera ke Battja ke aurat rahiega.”

¹⁰Tab ham Pawietr Aatma se bhar gailie aur parie hamme ek oetja pahaar par legail. Hoewa se oe hamme pawietr Jeroesaalem sahar dekhaais. Ham dekhlie kaise Parmeswar eke swarag me se oetaare hai. ¹¹Oe sahar Parmeswar ke andjor me hiera-motie ghat tjamkat raha aur djaise djhaadjhar jasab dekhaat raha. ¹²Sahar ke tjaaro alang bahoet tjakala aur oetja dewaal raha, aur oman baaraago dwaarie raha. Har ek dwaar ke lage ek ek parie thara raha. Aur dwaar ke oeppar Israel ke baara koel me se ek ek ke naam liekhal raha. ¹³Har ek alang se tien-tiengo dwaar raha aur poerab, oettar, datjhien aur patjhiem kait me tien-tiengo dwaar raha. ¹⁴Aur oe dewaal baaraago barka ieta par banaawal raha. Epar bhera ke Battja ke baara pathaawal waalan ke naam liekhal raha.

¹⁵Tab parie djaun hamse batiaat raha, oe ek sona ke danda leis sahar, dwaar aur dewaal naape khaatien. ¹⁶Tab djab oe naape lagal tab dekhies kie sahar ke lambaai aur tjakalaai ekki hai. Aur okar oetjaai bhie oisane raha. Ek kait doe hadjaar kilometer se djaada raha. Sahar ke tjaar kona raha. ¹⁷Tab oe bhie dewaal ke motaai naapies, aur oe lagbhag sattar (70) meter raha. Parie naapat raha djaise iensaan logan naape hai.

¹⁸Dewaal jasab se banaawal raha, aur sahar ekdam poera sona

ke dekhaat raha djaise ekdam djhaadjhar kaatj. ¹⁹Oe baara ieta djaun par dewaal raha, oe har ek rakam rang-bierang ke hiera-motie se sadjaawal raha. Pahiela ieta

jasab se banaawal raha,
doesara nielmanie ke,
tiesara laalrie ke,
tjautha markat ke,
²⁰patjwa gomedak ke,
tjhatwa maaniekia ke,
satwa pietmanie ke,
athwa perodj ke,
nauwa poekhraadj ke,
daswa lahasnie ke,
gjerahwa dhoemrakaant ke aur
baarahwa jaakoet ke hiera-
motie se banaawal raha.

²¹Aur sahar ke baara dwaarie ek ek nag se banaawal raha. Hoewa ke rasta poera sona se banaawal raha, aur ekdam se djhaadjhar djaise kaatj ke dekhaat raha.

²²Sahar me ham Parmeswar ke mahal na dekhlie. Sab se maahaan Prabhoe Parmeswar aur bhera ke Battja hoewa apane rahe hai, aur okar aadar karal dja hai. ²³Hoewa par soeroedj aur tjandarma ke djaroerie na hai. Parmeswar ke maahaanta apane andjor dewe hai, aur bhera ke Battja oe sahar ke tjieraag ghat hai. ²⁴Aur doenia ke djaatie log ie andjor me tjaliega. Aur oelogke raadja logan aapan dhan-daulat sahar me laaiga.

²⁵Hoewa kabhie raat na hoiga, ohie se okar dwaarie hardam khaatien khoelal rahiega. ²⁶Doenia ke sab djaatie logan ke barhia barhia tjiedj sahar me pathaawal djaaiga Parmeswar ke aadar kare khaatien.

²⁷Bakie ekko kharaab tjiedj bhiettar

na djaaiga. Aur bhie ekko manai na djaun malietj kaam kare hai aur djhoeth bole hai. Khaalie djekar naam bhera ke Battja ke djiewan ke poestak me liekhal hai, oe sahar me bhiettar djaaiga.

22 Tab etane me parie hamme ekgo nadie dekhaais. Oman djiewan ke paanie bahat raha. Oe paanie djaise djhaadjhar kaatj tjamkat raha aur Parmeswar aur bhera ke Battja ke gaddie ke nietje se niekarat raha. ²Oe nadie ke paanie sahar ke daam ke bietj me bahat raha. Nadie ke doeno bagal djiewan ke per bowal raha, aur oe per har baries baara dafe phal dewe hai. Okar patta se doenia bhar ke djaatie log attjha hoi sake hai. ³Sahar me koetjh na rahiega djaun par Parmeswar ke saraap lagiega. Hoewa par okar aur bhera ke Battja ke gaddie rahiega, aur okar goelaam log oke poedjiega. ⁴Oelog okar moeh dekhiega, aur okar naam oelogke maathe par liekhal rahiega. ⁵Hoewa par kabhie na raat hoiga. Ohie se oelog ke soeroedj aur tjieraag ke djaroerie na rahiega. Prabhoe Parmeswar to oelogke aapan andjor deiga. Aur oelog hamesa khaatien raadj tjalaaga.

Prabhoe Jiesoe aaiga

⁶Tab Koi hamse bolies: „Ie sab baat satj hai, toe opar bharosa kar sake hai. Prabhoe Parmeswar pahiele aapan sanesian ke Pawietr Aatma dwaara aapan baat djana deis raha. Ab oe aapan parie ke bhie pathaais hai aapan goelaam log ke dekhaawe khaatien kie kaun tjiedj halieje hoiga.

⁷Soen, ham halieje aabe. Aur dje ie poestak ke baat par dhiaan lagaaike maan leiga, oe soekh me rahiega.”

Aakhrie baat

⁸Ham Johaanas baatie aur ham ie poestak liekhalie hai. Ham apane se ie sab tjiedj soenlie aur dekhlie baatie. Tab djab ham dekh aur soen tjoekalie, tab ham parie ke aage djamien par gierke oke poedje lagalie. Oe to hamme sab tjiedj dekhaais raha. ⁹Bakie oe bolies: „Aise na kar! Ham tor ghat Parmeswar ke ek kamkarta baatie djaise ekwan sanesian aur bhie djaun log ie poestak ke baat maane hai. Khaalie Parmeswar ke poedj!” ¹⁰Oe bolies: „Ie poestak ke baat na tjaahie loekwaawe ke. Ab se thora dien baad ie sab baat poera hoiga. ¹¹Aur dje paapie ke djiewan bietaawe hai, oke tjhor de. Aur djekar diel na safa hai, oke rahan de auro mail howe ke. Bakie dje bhala kaam kare hai, aisane auro kare ke tjaahie. Aur dje poera hai, oke tjaahie auro poera howe ke.”

¹²Oe bolies: „Soen, ham halieje aabe aur ienaam laabe. Djaise har ek aapan djiewan bietaais hai, aisane ham ienaam debe. ¹³Djaise alfa aur omega pahielia aur aakhrie attjhar hai, oisane ham pahielia aur aakhrie Waala baatie, aur ham har ek tjiedj ke soeroe aur ant baatie. ¹⁴Dje aapan djiewan badalke aur safaa se bietaite rahiega, oe hai djaise koi djaun aapan kapra dhowe hai, aur oe soekh me rahiega. Oke hak hai naawa Jeroesaalem sahar me djaai ke aur djiewan ke per ke

phal khaai ke. ¹⁵Bakie odjha logan, tihatjhoendar aur djaanmarwa logan, naklie bhagwaan ke poedje waalan, aur djaun ke attjha lage hai djoeth bole ke aur baimaanie kare ke, oelog djaise gandhaura koetta hai aur sahar ke bahare rahiega. Oesabke hak na hai bhiettar djaai ke.”

¹⁶Oe bolies: „Ham Jiesoe baatie, aur ham aapan parie ke toelogke lage pathailie rahielie ie sab baat bataawe ke. Tab toelog sab iesaa ke samaadj logan ke djanaai sokiehe. Raadja Daawied hamare me se oetpan bhail aur ham bhie okar aulaad baatie. Ham djaise sabere sabere ke tjamkat tarai baatie.”

¹⁷Pawietr Aatma aur bhera ke Battja ke doelahien bole hai: „Aaw!” Aur dje ie baat soeniega, oke tjaahie bhie bole ke: „Aawo!” Aur dje ke diel ke piaas lagie, oe aaieke moeft me djiewan ke paanie pie sokiega.

Poestak ke ant

¹⁸Ie poestak me agwe se bataawal hai kie ka hoiga. Aur dje ie baat djaan djaaigna, ham oke koetjh bataabe. Djab koi sotje hai kie oe ie poestak ke baat se djaada djaane hai, tab Parmeswar oke sab sadja deiga djetana ie poestak me liekhal hai. ¹⁹Aur dje ie sab baat me se koetjh niekaar leiga, Parmeswar okar hak lei leiga djaun ke biese me ie poestak me liekhal hai. Tab oe djiewan ke per ke phal na khaai paaiga aur bhie pawietr sahar me na djaai sokiega.

²⁰Oe djaun ie baat djanaais hai, oe bole hai: „Ha, djaroeer, ham halieje aabe.”

Djie-ha, Prabhoe, aap aawo!

²¹Prabhoe Jiesoe ke bhalaai okar sab bieswaasie log ke saath rahe.